

ՊՈՂԱՐԵԱՆ ՆՈՐԱՅՐ

ՄԱՅՐ ՑՈՒՑԱԿ
ՁԵՌԱԳՐԱՑ ՍՐԲՈՑ
ՅԱԿՈԲԵԱՆՑ

ՀԱՏՈՐ

11

CALOUSTE GULBENKIAN FOUNDATION ARMENIAN LIBRARY

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՏԵՆԱՇԱՐ ԳԱՆՈՒՄՑ ԿՈՒԼՏՆԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԿՈՒԹԵԱՆ

ՄԱՅՐ ՑՈՒՅԱԿ ԶԵՌԱԳՐԱՑ ՍՐԲՈՑ ՅԱԿՈՒԵԱՆՑ

Հ Ա Տ Ո Ր Տ Ա Մ Ն Մ Է Կ Ն Ի Ր Ր Դ

154

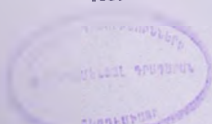
Կ Ա Ձ Մ Ն Ց

Ն Ո Ր Ա Յ Ր Ա Ր Գ Ն Գ Ա Գ Ո Ղ Ա Ր Ե Ա Ն

Ե Ր Ո Ւ Մ Ա Ղ Ե Մ
Տ Գ Ա Ր Ա Ն Ս Ր Բ Ո Ց Յ Ա Կ Ո Ւ Բ Ա Ն Ց

1991

CALOUSTE GULBENKIAN FOUNDATION ARMENIAN LIBRARY

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՏԵՆԱԾԱՐ ԳԱՆՈՒՄՑ ԿԻՒՂՔԵՆԵԱՆ ՀԻՄՆԱԿՈՒԹԵԱՆ

ՄԱՅՐ ՑՈՒՑԱԿ ԶԵՌԱԳՐԱՑ ՍՐԲՈՑ ՅԱԿՈՒԲԵԱՆՑ

Հ Ա Տ Ո Ր Տ Ա Ս Ն Մ Է Կ Ն Բ Ո Ր Դ

Կ Ա Ձ Մ Ե Ց

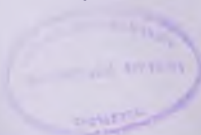
Ն Ո Ր Ա Յ Ր Ա Ր Ի Ց Ե Պ Ա Պ Ղ Ա Ր Ե Ա Ն

Ե Ր Ո Ւ Ս Ա Ղ Է Մ

Տ Պ Ա Ր Ա Ն Ս Ր Բ Ո Ց Յ Ա Կ Ո Ւ Բ Ն Ա Ն Ց

1991

1454
1991

Հ Բ Ա Մ Ա Ն Ա Ի

ՏՆՕՐԷՆ ԺՈՂՈՎՈՅ

ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ՍՈՒՐԲ ԱՔՈՌՈՅՍ

CALOUSTE GULBENKIAN FOUNDATION ARMENIAN LIBRARY

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՏԵՆԱԾԱՐ ԳԱԼՈՒՍ ԿԻԼՂԵԿԵԱՆ ՀԻՄՆԱԲՈՒԹԵԱՆ

GRAND CATALOGUE
OF
ST. JAMES MANUSCRIPTS

VOLUME XI

BY
ARCHBISHOP NORAIR BOGHARIAN

JERUSALEM
ARMENIAN CONVENT PRINTING PRESS
1991

CALOUSTE GULBENKIAN FOUNDATION ARMENIAN LIBRARY

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՏԵՆԱՇԱՐ ԳԱՆՈՒՍ ԿԻՒԼՊԵՆԿԻԱՆ ՀԻՄՆԱՐԿՈՒԹԵԱՆ

Մ Ա Յ Ր Յ Ո Ւ Յ Ա Կ Ջ Ե Ռ Ա Գ Ր Ա Յ

Ս Ր Բ Ո Յ Յ Ա Կ Ո Բ Ե Ա Ն Յ

Հ Ա Տ Ո Ր Տ Ա Ս Ն Մ Է Կ Ե Ր Ո Ր Դ

**GRAND CATALOGUE
OF
ST. JAMES MANUSCRIPTS**

VOLUME XI

Շ Ն Ո Ր Հ Ա Կ Ա Լ Ի Ք

Արբոց Գակոբեանց Զեռագրաց Գուցակի այս թոր հրատարակութեան մեկն-
մասութիւնը ազնուաբար ստացանց Գայուստ Ա. Կիւլպէնկեան Հիմնարկութեան
Պատուայրժամ Վարչութիւնը, որում դարձեալ կը յայտնենք մեր ջերմ շնոր-
հակալութիւնը:

Վստահ ենք որ, մեզի հետ միասին, Հայ բամբակաբուծութեան և մշակոյթի
բոլոր թուիրեալ աշխատաւորներն ու բարեկամները, երախտագիտութեամբ և
որիմութեամբ պիտի յիշեն ամուսն այն Մեծ Հայուն, Գայուստ Ա. Կիւլպէնկե-
անի, որ իր հաստատած հոյակապ Հիմնարկութեամբ, բազմաթիւ բարերարութե-
անց կարգին, համդիսացաւ ման և Հայ մշակոյթի գերագանց գմահատողը,
հովանաւորողը և տարածիչը:

Հայ նրուսագէտը, որում համդէպ այնքան ինքնաբերութիւն սեր և հոգա-
ծութիւն ունէր Մեծամում Բարերարը, այս հրատարակութեամբ համեստ յու-
շարժամ մը կը կամզմէ իր ունզուզակամ բարեկամին՝ Գայուստ Ա. Կիւլպէն-
կեանի յաւերժայնս յիշատակին:

ՆՈՐԱՅՐ ԱՐՔՆՊՍ. ՊՈՂԱՐԵԱՆ

Բ Ա Ց Ա Տ Ր Ա Կ Ա Ն

Երուսաղեմի Սրբոց Ցակոբեանց Վանուց Ձեռագրաց Մատենադարանի գրչա-
գիրներում Ցուցակիմ այս Տասմեկերորդ Հատորը կը պարունակէ Ոկարա-
զրուութիւնը 280 գիրքերու, թիւ 3801-3880:

Ձեռագիրներու յաջորդական թուահամարէն գատ, գիրքերու անունիմ
քով, կ'երեւին թուանշաններ, որոնց կը ցուցնեն յիշեալ գիրքիմ քանի-
երորդ օրինակն ըլլալը: Իսկ հեղինակի կամ թարգմանողի անունիմ կից
գտուուող թուականը կը ներկայացնէ երկիմ յօրիմմամ կամ թարգմանութեան
տարիմ: Ձեռագրիմ գրչութեան թուականը, եթէ ծանօթ է, դրուած է աջա-
կողմեան սիւնակիմ վերեւ, իսկ վայրը՝ ամօր համդիպակաց կողմը:

Այս հատորիմ մէջ գետեղած ենք մամրանկարչական եւ զարդանկարչական
աւելի քան վաթսուն միոյշմեր, առնելով աստ Ոկարագրուած ձեռագիրներն,
այդ կերպով գաղափար մը տուած ըլլալու համար՝ յայտնի եւ ամլայտ Ոկա-
րողներու եւ ծաղկողներու արուեստիմ մասիմ:

Այս հատորիմ մէջ առած ենք մասն աւելի քան երկուսասանակ մը կարճ
քնագիրներ, որոնց շահեկան են մատենագրական տեսակէտէ:

Բանասերներու դիւրութեան համար աւելցուցիմք մասն քանի մը ըմդ-
հանուր ցամկեր որոնց կ'ըմդգրկեն Ցուցակիս ամբողջ շարքը:

Այստեղ կ'արժէ յիշատակել Ա. Յ. Սրմունիմ, որ գործիս ընթացքիմ
օգտակար եղաւ մեզի իր կատարած իջադրութիւններով, ըմդօրինակութիւն-
ներով եւ այլ աշխատանքներով:

ՆՈՐԱՅՐ ԱՐՔԵՊԱ ՊՈՂԱՐԵԱՆ

ՅԱՆԿ ՍԿԶԲԵՆԱՏՈՂԵՐՈՒ

Այստեղ կը ներկայացնենք սկզբնատողերու ցանկը, այբուբենի կարգով, Զեռ. Յուզակիս Ա - ԺԱ Հատորներուն, ինչպէս նաեւ Սիոն Ամսազրին մէջ եւ այլուր մեր կողմէ Հրատարակուած քերթողական այլազան գրուածքներու, որոնք կը կրեն զանձ, զովասանք, երգ, կցուրդ, Հարցնափառ, մեղեդի, ներթողան, շարական, ողբ, ոտանաւոր, տաղ, եւ տապանադիր անունները:

Ականջ դրէք եղբայրք բանիս պատուական.- Ծակոր Եպս. Արեւիցի	Ե. 148
Ականջ դրէք եւ լսեցէք.- Յովասափ Երզնկացի	Գ. 571
ԱՀայ եղև օրհնեալ գարուն.- Աւետիք Վրդ.	Թ. 88
ԱՀայ զգովքն ասեմ զտէր Ստեփանոսին	Դ. 214
ԱՀա լեառն մեծ եւ յահագին	Զ. 827
ԱՀեղ Հրաման արարչին	Ը. 96
Այ բարեզութ Տէր երկայնամիտ	Ը. 90
Այ Տէր տէրանց մեղայ քեզ.- Թոթան	Ե. 48; Թ. 252
Այս մեծահարաշ տաւնիս ցընծամք	Զ. 54
Այսր վիմիս ներթոյ զնի	Ա. 107
Այսօր անգրանիկ Հաւր.- Անդրիաս Վրդ.	Է. 27
Այսօր քաղմութիւնք առաքելոցն	Ը. 88
Այսօր զուարճացեալ ցնծայ սուրբ եկեղեցի	Թ. 472
Այսօր ընդ ծագելն արեւուն.- Ն. Կլայեցի.- Սիոն,	1949, 98
Այսօր լոյս ծագեաց յաւուրս առաջին.- Ն. Կլայեցի.- Սիոն,	1949, 98
Այսօր տաւնեմք զյիշատակ քաւչից Սուրբ Սուրբիասանց.- ասանց	Ե. 164
Այսօր տօնեմք ձեզ աւետիս	Թ. 265
Այրի Հոգի իմ տառապեալ.- Աւետիք Վրդ.	Թ. 82
Անպական Կոյս Մարիամ.- Աւետիք Վրդ.	Թ. 81
Անեղ Որդին Հաւր Միածին.- Ն. Կլայեցի.- Սիոն,	1949, 68
Անեղանելին Աստուած, անըսկիզբն եւ անճառական.- Ծակոր ԶՀ. Եւզոկիացի	Ե. 424
Անեղ յէութեան.- Յովհ. Վրդ. Ամթեցի	Ը. 101
Անկեալ երկիր պազանեմք	Ա. 609
ԱնՀասանելի Բանրդ Աստուած	Ը. 88
ԱնՀասանելի տեսչութեամբ.- Յովհ. Սարկաւազ Վարդապետ.- Սիոն,	1941, 74
Անձն իմ թշուառական.- Աւետիք Վրդ.	Թ. 81
Անճառ խորհրդոցն յայտնողք	Ա. 609
Աննեբելի Հուր վառեցի.- Ճրիկ	Թ. 265
Անսկիզբն Աստուած.- Ն. Կլայեցի	Բ. 502
Անսկիզբն Բանդ	Ը. 166
Անտառի քաղաքաւ անցէք	Բ. 220
Անտոն ոսոտ անպատի.- Հասկ,	1958, 824
Աշխատեալ Հօրն Ենովթայ.- Սիոն,	1947, 465
Աշխարհ ամէն միշտ փափաքին.- Ա-Լ, Ծ-Կ	ԺԱ, 109
Առաւօտուն ի դէմ լուսուն	Ե. 295
Առաւօտուն պարզեղ Հովուն	Թ. 266
Աստղ մի ելաւ յարեւելից	Ժ. 550
Աստուած անեղ, անմահ եւ տէր յաւիտենից	Գ. 606
Աստուած գթած եւ մարդասէր	Ը. 166
Աստուած գթած եւ ողորմած	Թ. 260

Աստուած քարոզեաց եւ խըրատ հտուր	Ե. 406, Է. 459
Աստուածածին Կոյս, արքային ծընող	Ը. 162
Աստուածածին Կոյս Տալիթա.- Աւետիք Վրդ.	Բ. 82
Աստուածածին Մարիամ արփիական լուսոյն քնակարան.- Սիոն,	1947, 886
Աստուածածին Մարիամ, երկնից դշխոյ պանծալի	Ջ. 54
Աստուածածին Սուրբ Կոյս	Է. 497
Աստուածածին տաճար անձեռագործ	Ը. 84
Արդ զքնութեամբ քո Հայրն յերկին	Ե. 249, Ջ. 417
Արդ խողըն դեզ ամէն ցաւի	Դ. 208
Արդ պատուիրեմ կարդայ եւ տես	Ը. 178
Աւետիք Հրեշտակապետին	Ջ. 56

Բժիշկ Հոգոց եւ մարմնոց Է. 489

Գաւապետ իմն աւաւոր.- Սիոն, 1947,	454
Գանգատ ի մտաց մարդկան	Է. 478
Գանգատ ունիմ ձեզ լսեցէք	Ջ. 886
Գանձ անապական.- Գրիգոր.- 1958,	Բ. 242
Գանձ անապատում եւ անճառելի.- Գրիգոր.- 1958,	Ջ. 246
Գարնան ծաղկօք լցեալ պրակսէս.- Գր. Աբղ. Խոզագրակցի	Է. 469
Գեղեցիկ պատկեր ու Հեր.- Ծրիկ	Ջ. 821
Գթեալ չարեաւք սիրտ իմ անժոյժ.- Գրիգոր	Ը. 254
Գիտէի թէ աշխարհս էք ինձ մեալու.- Մինաս Էրէց	Ը. 87
Գոհար վարդըն վառ առեալ	ԺԱ. 196
Գոչեմ առ ձեզ ողբերգական.- Գէորգ Վրդ.	Բ. 186
Գովեմ ըզքեզ Աւետարան.- Աստուածատուր	Ջ. 401
Գովեմք այսօր զՀայրըն քարո.- Ն. Կլայնցի.- Սիոն,	1949, 175
Գովեստ Հըրճուանաց.- Գրիգոր	Ջ. 58
Գորովագութ ձայն կականի.- Ա. Վրդ. Բաղիշեցի	Ե. 160
Գրիգորիոս առաքինի Հըսկող.- Սիոն,	1948, 226
Գրիգորիոս, ի զօր ըստուերին իջեալ	Ջ. 58

Դաւանիմք զեկեալդ.- Սիոն, 1947, 454

Եկ արդ սիրով սիրուն մանկիկ	Բ. 206
Եկայք նոր ժողովուրդք	Ը. 72
Եկեալ Մարիամ Մազդազնեացին	Ե. 44
Եղբայրք որք կայք աստ միարան	Ը. 98
Եպիսկոպոս յոյժ անպիտան	Է. 400
Ես զիս զրի Հազար տարու	Ը. 87, Ը. 104
Ես էի ազատ ազգէ	Բ. 258
Ես քո սիրուն չեմ դիմանար	Դ. 891
Երկինք երկնից իմաց արարեալ	Դ. 802
Երկուս ի մէկ տեղ քրթած	Է. 480
Երկրորդ Ադամ էր քազմեալ.- Սիոն,	1947, 456
Երջանիկ մեծ զաւրական	Ջ. 299

Ջականջըդ բաց, զքանս լըսէ.- Յակոբ Սըսցի,	Ե. 15
Ջայս ինչ ի խոր խոցեցայ	Ը. 106
Ջանապական Կոյսն Մարիամ.- Սիոն,	1947, 886
Ջառածեալ մեղօք եղկելի.- Ջաքարիա	Ժ. 458
Ջարհուրիմ ի քոց փառաց	Դ. 607
Ջրոյց թուոցս մատենի	Դ. 607

է անաբէն եւ անառակ.- Ճրիկ	Ձ. 824
է արարիչն արարածոց.- Քորոս	Ք. 260
է մահ ըզքեզ կու յիշեմ	Ը. 106
է քրիստոնեայք ականջ արէք	Ե. 17: Ձ. 100
էջմիածին աթոռ շնորհաց	ՅԱ. 122
էջմիածին նընող մայր մեր ցանկալի	ՅԱ. 211
էջմիածին շնորհաց տուն	ՅԱ. 212
էջմիածին տունկ սրբութեան.- Կրպ. արդ. Յամթեցի	ՅԱ. 107
ԸՌեմէլէ է ծովուն մօտիկ	Ը. 804
Քաղծեալ սրտիւ եւ ցաւազին.- Քորոս Վրդ.	Յ. 810
Քըխիկ մի առեր զիւր մօշոփայնին	Ե. 294
Քըւին Հազար Հայոց ազգին	Ե. 289
Ի զալ նախնի ամսոյն Արաց	Ա. 168
Ի Հանդերձեալ նորոգմանն	Դ. 224
Ի Հոգւոյն Արքայ ընտրեալք	Ա. 609
Ի Հողանիւթեայ մարզկային ընութեան.- Մեսրոպ Վրդ. Փանձակեցի	Ա. 866
Ի Հօրէ զարգարեալ	Ը. 186
Ի յարարչէն մեզ զանձ քարի շնորհեցեալ.- Յակոբ Վրդ. Սեքաստացի	Յ. 260
Ի յորինակ կուսիզ սուրբ լեառն Սինա.- Կրպ. արդ. Յամթեցի	ՅԱ. 108
Ի յԵրուսաղէմ զընամ	Է. 48
Ի քէն աղերսիւ Հայցեմք	Ա. 609
Իննի Հալալ արէք, ով իմ սիրելիք	Ե. 278
Ինըն Հարիւր Հայոց թըւին, քսան եւ չորսն էր աւելին.- Ղարիպ Ենրսէս, Սիոն,	1946, 168
Իննեակ դասք Հոգեղինաց զօրաց	Ա. 609
Իսկ զու պարծանքըզ պարծանաց.- Վարդան Վրդ.	Ք. 602
Լոյս եւ լուսածին ամպ Մարիամ.- Սիոն,	1947, 886
Լուսապայծառ իմաստիւք	Ք. 497
Խաղաղական կենօք կայի	Ե. 668
Խնկի ծառիզ նըման ես.- Քր. Վրդ. Ոստանցի,	Ա. 877: Ք. 267
Խոստովանողք փութացարուք ապաշխարել յաւուրս մեր.- Յ. Մայրավանեցի.- Սիոն,	1968, 86
Խորան եւ առագաստ յարիներացար	Ը. 84
Խորհուրդ սուրբ նշանին	Ք. 602: Է. 499
Մաղիկ այն ծաղկին ասեմ.	Ք. 282
Կաթողիկէ Եկեղեցի	Ա. 981
Կայր Կոյսն ի յայրին.- Ք. Նարեկացի	Ա. 878
Կարողութեամբ Սուրբ Հոգոյն.- Կիւրակոս	Ե. 164: Ե. 840
Կենաց տապանակ աստուածազիծ տախտակ	Յ. 122
Կինս այս Հոռութի դատերացն Մովսրու	Ք. 608
Կոյս Տիրամայր Աստուածածին	Ը. 187
Համապայծառ եւ Հրաշալի.- Սիոն,	1947, 465
Հայր անեղ եւ անբակիզքն, անկատարած յամենայնի	Ը. 664
Հայր անսկիզբն երանելի.- Վարդան	Ք. 462
Հայր անսկիզբն եւ զթածական.- Հայրապետ երէց	Ե. 468: Ձ. 59

Հայր երկնաւոր, Աստուած ճշմարիտ	Ա. 67
Հար Հոգեւտաւիղ Յնասեան	է. 97
Հզար եւ սուրբ Թագաւոր Ջրիստոս	է. 498
Հրաշքփառ ճգնութեամբ.— Սիոն,	1947, 466
Ձայն բարձեալ յերկինս առ քեզ	Դ. 809
Ձայն ուրախութեան	Ը. 424
Ղամբար մշտափայլ.— Ղուկաս	է. 88
Ճանապարհ ճշմարտութեան	Ձ. 64
Մայր Աստուծոյ խաչելոյն.— Սիոն,	1947, 886
Մայր Աստուծոյ Մարիամ.— Սիոն	1947, 886
Մայր լուսոյ լուսեղէն տաճար.— Սիոն,	1947, 886
Մայր լուսոյն անարատ Կոյս.— Սիոն,	1947, 886
Մատեան տենչալի՝ առն ըղձկան.— Եսայի նոտար Կ. Պոլսեցի	Ա. 818
Մաքրահոգի բարեւասպետ պերճարան.— Եփրեմ,	Ք. 442
Մեն խորհուրդ յերկրի.— Առաքել երէց,	է. 26
Մեն մեղապարտ զբրէնս խընդիր.— Միթայէլ ՋՀԵ.	Ձ. 864
Մենաստանէ ճոխութեամբ.— Մովսէս.— Սիոն,	1951, 76
Մեր մեղքն է արճր զագուստու բազայ,	Ե. 77
Հմմտ.— Սիոն,	1948, 62
Մինչ լինիցի Հանդէս օծման	Ե. 880
Յաճեղ աւուրն ուրբաթին	Ք. 600
Յաղթող զօրութեամբ.— Յովհաննէս	է. 24
Յամենից գոյից բնաւից.— Յովսէփ Վրդ.	է. 86
Յամէն լեզուաց զովաբանի.— Յակոբ Դպիր	ՃԱ. 109
Յայն վերի լեռնէն ի վար	Ք. 288
Յարարէն Հրաման	Ը. 101
Յարեւելից բերի եազի.— Ղուլուղի Երզնկացի,	Ե. 92
Յարփիահարաշէն Հովտէն շուշանըն փառաց	Ճ. 282
Յերբ քաֆուր վարդն փթթի	Ք. 269
Յիմաստութիւն կենաց վերին.— Յովհ. Ծործորեցի,	Ը. 264
Յիշեա զի մահացու ես	Ը. 86
Յիսուս միանին, Աստուած բոլորից.— Յուսիկ	Դ. 202
Յիսուս փափագելին նախահարց խմբից	Ձ. 586
Յոյժ ցանկացայ սրտիւ բոլոր.— Յակոբ Դպիր	ՃԱ. 111
Յոյս եւ ապաւէն ետուր ըզխաչ թո.— Սիոն,	1947, 466
Յովաննէս մեն մարգարէ	Ե. 666
Յորժամ եկըն Յիսուս.— Սիոն,	1947, 464, Ե. 872
Յորժամ Հրեշտակն երկնից սահեալ.— Յակոբ,	Գ. 186
Յորժամ յիշեմ զօրն ահագին.— Վարդան	Ք. 468
Յորժամ քաղցրիկ Հարաւ Հրեշէ	Ե. 48
Նա ծով վաղընթաց անեալ դուռն արեւելեան.— Գ. Նարեկացի	Ճ. 692
Նայիմ ողբամ ծընող տըղայիս	Ը. 108
Նոր զբախտին Եկեղեցոյ.— Ն. Կլայեցի.— Սիոն,	1949, 176
Նոր եղեմ բանաւոր տընկոյն.— Ն. Կլայեցի.— Սիոն,	1949, 68
Նոր եւ առաջին լոյս ծագեալ.— Ն. Կլայեցի.— Սիոն,	1949, 176
Նոր իմն անտիբ.— Սիոն,	1968, 177
Նոր ձայն անտեաց.— Ն. Կլայեցի.— Սիոն,	1949, 94

Նոր սիրելոյ Համար ունիմ շատ Հուսու.- Նաղաշ,	Բ. 247
Նստեալ կանայքըն ողբային.- Ն. Կլայեցի.- Սիոն,	1949, 84
Ո՛հ Թէ զինչ լինիմ գերիս.- Մկրտիչ	Ը. 11
Ոմանք ասեն զբան սաղմոսին	Բ. 146
Ով գեղեցիկ եւ նազելի	Ը. 42, Ը. 102
Որ անճառ պարգեւաւ.- Գրիգոր	Բ. 220
Որ բարձրացար ի կողոս խաչին	Զ. 58-4
Որ ես Փրկիչ զարմանազործ	Գ. 608
Որ զանմարմնոցն	- Սիոն, 1947, 466
Որ զբանն Աստուած յորովայնի քում ընկալար.- Սիոն,	1947, 886
Որ ի կուսական զասակցութեանց	Ը. 84
Որ ի Հաւրէ անճառ լուսոյ	Է. 498
Որ ի յամսեան վեցերորդին	Բ. 289: Բ. 326
Որդիք լուսոյ Հաւրըն մեծի	Ը. 59
Որք զծարանս Հոգւոյն արբին.- Ստեփանոս երէց Զիք Ջուզայեցի	Բ. 518
Ուստի կու գաս դուն, Խլաթա	Ը. 808
Ուրախ լիբ Աստուածածին, տապանակ աստուածընկալ.- Սիոն,	1947, 886
Ուրախ լիբ մայր Տեառն	Ը. 84
Պայծառագոյն որդեակ իմ սիրուն	Ը. 106
Պարագրի անպարագրելի բանն.- Գէորգ Պարթեւ	Է. 40
ՍաՀակ Պարթեւ	Դ. 808
Պըսակ եկեղեցոյ ներկեալ արեամբ արարչին.- Պաւղոս.- Սիոն,	1960, 118
Պըսակ եւ փառք պարծանաց	Զ. 670
Պսակ փառագարդ.- ՅոՀաննէս Վրդ. Եւզովիացի	Բ. 666
Սարգիս նուստ Վարդապետ.- Սարգիս Վրդ. Կեսարացի	Ը. 881
Սարեալ Հերովդէս դոլայր	Ա. 894
Սէր յառաւօտէն.- Գ. Նարեկացի	Է. 41
Սիւն լուսոյ եւ ամպ լուսեղէն.- Սիոն,	1947, 888
Սոսկալի աՀիւ պակեան.- Ստեփանոս	Է. 16
Սոսկայ սիրտ իմ յորժամ յիշեմ.- Յակոբ Դպիր	ԺԱ. 111
Սոսկացան վերնոցըն զասքն.- Ստեփանոս	Ը. 88
Սուրբ Գողգոթա բարձր է շինած	Ը. 806
Սուրբ Խաչ զարութիւն անկարտելի.- Ստեփանոս.- Սիոն,	1958, 276
Սուրբը սըրբոց	ԺԱ. 204
Սրահար եղեր չար իշխան.- Սերոբէ,	Ը. 809
Սրբոց Հրեշտակաց.- Ստեփանոս	Է. 26
Սրբութիւն սրբութեանց.- Սարգիս.- Սիոն,	1960, 144
Սրովթէից ձայնիւն եղանակեմք այսօր.- Ն. Կլայեցի Սիոն,	1949, 182
Վայ իմ աւրն Հոգեվարին	Դ. 21
Վայ մեզ մեղօք չարեօք լըցար.- Ստեփանոս Թոխաթցի	Ը. 108
Վարդան քաջ վանող չարին.- Գրիգոր Վրդ.	Է. 26
Վերնական սիրով լցեալ	Բ. 168
Վերջին վկայ կոյս Թամարեա.- Վարդան	Ը. 128
Տալ մեզ Հոգի ըզգաստութեան	Ա. 206
Տաճար կազմեալ եկեղեցի.- Եսայի ԶՀն.	Ա. 190
Տէր արարիչ արարածոց.- Թորոս Մշեցի	Բ. 274
Տէր իմ բարեբար.- Յարութիւն Էքսէրճիզատէ	Զ. 810
Տէր ՅովՀաննէս Հոգով տըկար.- ՅովՀ. Եպս.	Դ. 206: Դ. 892:

Ես Յովհաննէս Հոգով տըկար.— Յովհ. Եպս.	Զ. 827, Բ. 268
Տէր որ ի տիպ մեծ փրկութեանց	Գ. 607
Տէրն իմ առաջնորդեաց	Ը. 424
Տիրերիայ Ծովն, ի մէջ մեծ դաշտի.— Հաննէ Նօտար	Զ. 226
Տիրասքանչ խնամաւք զումարեցան ի մարտն.— Տիրացու	Ժ. 894
Երննայ այսար երկին Հրեշտակաւք	Դ. 687
Երնծան այսօր երկինք.— Ն. Կլայեցի.— Սիոն,	1949, 98
Փառք անեղին Աստուածութեան	Ե. 148
Փոքու Հօտին կրօնաստանի.— Գր. Խլաթեցի,	Բ. 144
Փրկիչ անուն եւ զատուոր	Գ. 608
Պաշտօնայ եւ քաշանայպետ Արիստոս.— Ն. Կլայեցի,	Ը. 289
Պառակերպեան աթոռ	Բ. 501, Է. 498
Պրիստոս Աստուած յերկնից իջաւ.— Միքայէլ ԱՀն.	Ը. 856
Պրիստոս պատարագեալ քաշիի	Ե. 484
Պրիստոս փրկիչ Աստուածը Բան	Գ. 607
Պրիստոսակրօնք եւ Հարսուեք	Բ. 219
Պօթան քանի կենսա խաբան.— Աօթան	Ե. 48
Օրհնեմք ըզքեզ փայտ խաչի	Է. 499

ՅԱՆԿ ՀԵՂԻՆԱԿՆԵՐՈՒ

Այս ցամկը կը մերկայացնէ մախըթաց Յամկիմ մէջ յիշուած գրութիւններու Հեղինակներու ամուճները՝ այբուբենական կարգով եւ հակիրճ տեղեկութիւններով:

ԱՌդրիաս Վարդապետ. մախ քամ 1480:
Առաքել երեց. մ.ք. 1480:
Առաքել Վրդ. Բաղիշեցի. 1890?–1454:
Աստուածատուր. 1587:

Աւետիք Վարդապետ. 1688:
Գեօրգ (Սահակ) Պարթեւ. մ.ք. 1987:
Գեօրգ Վարդապետ. մ.ք. 1512:
Գրիգոր. մ.ք. 1404:
Գրիգոր Խլաթեցի. շ. 1950 – 1425:
Գրիգոր Աբղ. Խոզագրակցի. +1742:
Գրիգոր Նարեկացի, Ա. 845? – 1009:
Գրիգոր Վարդապետ. մ.ք. 1480:
Գրիգոր Վրդ. Ոստանցի. մ.ք. 1575:

Եսայի Ոստար (1784), քահանայ (1772)
Կ. Պոլսեցի, որդի Յովսէփ քահանայի:

Եփրեմ գրած է այս տաղը իր հօրեղբոր Աջապահեամ Միքայէլ Կաթողիկոսի (1797–1758) սպամութեամ առթիւ:

Ջաքարիա. մ.ք. 1711:
Թորոս Մշեցի, Տարօմցի, ԺԶ. Դար: Իր տաղերէն միմ հոս մերկայացուած է երկու տարբերակներով:

Թորոս Վարդապետ, աշակերտ Տարօմացի Գրիգոր Վարդապետի (+ 1524):
Կարապետ Աբղ. Յամթեցի: ԺԸ. Դար (1744):

Կիւրակոս. ԺԴ. Դար:
Հայրապետ երեց, ԺԴ. Դար:
Համնէ Նոտար = Յովհաննէս Կարմեցի (1805, 1808): Իր Տաղարամը տպուած է Երեւան, 1982 իմ, աշխատասիրութեամբ Շուշանիկ Նազարեանի:

Հոււողլի Երզնկացի, որ Երզնկայի աղիտուօր երկրաշարժիմ վրայ յուզիչ տաղ մը գրած է շ. 1584 իմ:

Հուկաս գամձասաց, մ.ք. 1818:
Մեսրոպ Վրդ. Գամձակեցի (1750):

Միմաս երեց, որ իմքգիմքը կ'օրակէ Մրսկիմ. մ.ք. 1877:
Միքայէլ քահանայ, գրիչ. 1583:
Մկրտիչ. ԺԵ. Դար ?
Մովսէս Վրդ. Երզնկացի. շ. 1250–1928:

Յակօբ. ԺԷ. Դար ?
Յակօբ Եպս. Արծկեցի. ԺԵ. Դար:
Յակօբ Դպիր. մ.ք. 1748:
Յակօբ Զիմ. Եւդոկիացի. 1579–1867 ?
Յակօբ Վրդ. Սեբաստացի. 1785:
Յակօբ Սըսեցի. շ. 1884 կամ 1878:
Յարութիւմ Էքսերմիգատէ. ԺԸ. Դար:
Յովսափ Երզնկացի. ԺԷ. Դար:
Յովհան Մայրավանեցի. 575? – 840 ?
Յովհաննէս. մ.ք. 1480:
Յովհաննէս Եպիսկոպոս. ԺԶ. Դար:
Յովհաննէս Վրդ. Ամթեցի. + 1582:
Յովհաննէս Վրդ. Եւդոկիացի. 1812–1842:

Յովհաննէս Մործորեցի. 1280? – 1898?
Յովհաննէս Սարկաւազ Վարդապետ. շ. 1050 – 1128:

Յովսէփ Վարդապետ. ԺԳ. Դար:
Յուսիկ. ԺԷ. Դար ?
Նաղաշ ծաղկարար. ԺԸ. Դար:
Ներսէս Կլայեցի. շ. 1102 – 1179:
Ներսէս Դարիպ. 1476:
Պաւղոս գամձասաց. մ.ք. 1404:
Սարգիս. մ.ք. 1318:
Սարգիս Վրդ. Կեսարացի. ԺԸ. Դար:
Սերաբէ. 1804:
Ստեփանոս. մ.ք. 1928:
Ստեփանոս Թոխաթցի. 1558 – 1822 ?
Ստեփանոս Զիք Զուդայեցի. շ. 1828:
Վարդամ [Այգեկցի]. 1170 ? – 1295:
Վարդամ Վրդ. [Արեւելից ?]. 1200? – 1271:

Տիրացու. ԺԵ. Դար ?
Քօթամ Խլաթեցի. ԺԶ. Դար:
Ֆրիկ. 1234? – 1315:

Ն Կ Ա Ր Ն Ե Ր

Էջ

1.- Յեսսէի Մարը.-	<i>Մինաս</i>	248
2.- Ընծայումն Քառասնօրեայ.-	»	249
3.- Ոտմալուայ.-	»	248
4.- Երկրորդ Գալուստ.-	»	250
5.- Տեսիլ Եգեկիէլի.-	»	251
6.- Մաթէոս Աւետարամիչ.-	»	252
7.- Մարկոս Աւետարամիչ.-	»	253
8.- Յիսուս Ոսկի մէջ.-	»	254
9.- Մովսէս եւ Յեսու.-	<i>Մինաս ԶՀՆ. Ամթեցի</i>	343
10.- Օծումն Դաւթի.-	» » . »	344
11.- Վերացումն Եղիայի.-	» » »	344
12.- Յօր եւ Բարեկամները.-	» » »	345
13.- Վերջիմ Դատաստան.-	» » »	348
14.- Խաչելութիւն Տեառն.-	» » »	347
15.- Մովսէս եւ Յեսու.-	<i>Կիրակոս Երէց</i>	352
16.- Սղօցումն Եսայայ.-	» »	353
17.- Պետրոս եւ Մարկոս.-	» »	355
18.- Առաջելի կողք (Ք. 2581)		362
19.- Տօշուփիւն Օրիմաց.-	<i>Մարկոս պատկերահան</i>	362
20.- Դատաստան Սողոմոնի.-	» »	364
21.- Երկ. Մօզուց:Մարտ. Վ. Ղրիմեցի.-	» »	365
22.- Դուկաս Աւետարամիչ.-	» »	366
23.- Օգոստոս Կայսր: Հովիւներ.-	» »	366
24.- Ուրացութիւն Պետրոսի.-	» »	367
25.- Յովհաննէս եւ Պրոխորոն.-	» »	368
26.- Յակօբոս Տեառնեղբայր.-	» »	368
27.- Եղիշէ Վարդապետ.-	» »	370
28.- Եւսեբիոս.-	<i>Գր. ԶՀՆ. Պիծակ</i>	386
29.- Մատթէոս Աւետարամիչ.-	» » »	387
30.- Աւետարան ըստ Մարկոսի.-	» » »	387
31.- Յովհաննէս եւ Պրոխորոն.-	» » »	388
32.- Կանոնի տախտակ.-	<i>Մարտիրոս Եպս.</i>	390
33.- Աւետարան ըստ Մաթէոսի.-	» »	391
34.- Մուսոյ յերուսաղէմ.-	» »	391
35.- Ա. Մարկոս Աւետարամիչ.-	» »	392
36.- Յի. մարմինը Գերեզմանի մէջ.-	» »	393
37.- Աւետումն Գաբրիէլի.-	» »	393
38.- Աւետարան ըստ Մարկոսի		398
39.- Ա. Կոյսն Մարիամ եւ Եղիսաբէթ		398
40.- Յս. Ոստեալ ընդ վարդապետան		397
41.- Յս. եւ Եմմաուսի ճամբորդները		398
42.- Ի սկզբանէ էր Բանն		398
43.- Մագաղաթեայ պահպանակ		401
44.- Պայծառակերպութիւն Տեառն.-	<i>Մարտ. ԶՀՆ. Հիզանցի</i>	401
45.- Խաչելութիւն Տեառն.-	» » »	402

46.- Համբարձումն Տեառն.-	Մարտ. ԶՀՆ. Հիգանցի	408
47.- Հոգւոյն Սրբոյ Գալուստն.-	» » »	409
48.- Որդին եկեալ ընդ ամպս երկմից.-	» » »	404
49.- Մարիամ Աստուածածինն.-	» » »	404
50.- Արքանամ, Ղազար, Մեծատունն.-	» » »	405
51.- Դրախտ եղեմական.-	» » »	406
52.- Բազմացումն Հացի.-	» » »	407
53.- Աշակերտցն ի վերայ ծովուն	» » »	408
54.- Իւղաբեր Կամայք.-	» » »	408
55.- Սկիզբն Աւետարանի Յի. Բի. .-	» » »	408
56.- Ետեւի Կողք (թ. 2568)		410
57.- Առջեւի Կողք (թ. 2571)		418
58.- Ծնունդն Բրիստոսի.-	Մեարոպ Դպիր	418
59.- Գալուստն Սբ. Հոգւոյն.-	» »	418
60.- Խաչն փայլէ յարեւելից.-	» »	418
61.- Սբ. Կոյս Աստուածածին.-	» »	418
62.- Ետեւի Կողք (թ. 2571)		420

Ա. Քեղորոս եկեղեցի (1792) եւ Ջեղազրատում (1897)

3601 ԱԲ

ԺՈՂՈՎԱԾՈՅ

Երկու բարակ տետրակներ, առաջինը 20 էջ, երկրորդը 24: ԱՀաւաստիկ պարունակութիւնը Համառոտակի:

Ա.— էջ 1.— Անկիրիա, Կարմիր Վանք, 918, սեպտ. 10, թշ.— Հաւաքածոյ.— Զեռագիր թիւ 77, էջ 461.— ՄեծաՀրաշ Ծաղմանէ Միանին Բանին...— Մ ա ր տ ի ր ո ս ա ր ք ե ղ ի ա ս ա ց Ե ա լ է Բ ա Ս ա.— Հմմտ. Կիւլէսէրեան, Ծուցակ 260. Անկիրիոյ, 1957, Անթիլիաս, էջ 888 — 892:

էջ 8 — 20, դատարկ:

Բ.— էջ 1.— Էնկուրի, Կարմիր Վանք, 1918, սեպտ. 5.— Զանազան Զեռագիրներ.— Թիւ 1, Ճառընտիր, Բ. Հատոր. գրիչ՝ Գաղատացի Գրիգոր եպս.: Տեղի՝ Երոստղէմ, ժամանակ, 1797.— Հմմտ. Յոյն, էջ 1-3:

Դիմացի կողքին.— Օրագրոցս Գրիգոր եպս., յետ ժամանակաց (1807-11) Առաջ-նորը եղած է Էնկուրիի եւ 1811ին վախ-նանած է Ապարթա: Իր յաջորդներէն Քաղէտս եպս. կը վկայէ իր մասին ըսելով, "Բազմաշխատ եւ քաշաքարոզ ԱրՀին":

էջ 1.— Զանազան Յիշատակարաններ:

— էջ 9.— "Այսօր էր թիւն ՌՄԽԶ (= 1797) եւ Յունկարի Ժ Ն. լուսաք թէ Զէօր Եուսուֆ Փաշան Էրզրումէն Հանեալ է Թազաւորն, կրկին Մատէն առաքեալ. եւ այսօր Էրզրումէ ժամկոչի կինն առ Տէր փոխեցաւ: Եւսեւ այսօր Թէթիտագիցի Պուր-ղազըզատէ Երեմիա չորպանի Սք. Ցարու-

թեան զուռն քանալ ետ. եւ զամ. ազապն իւրն էր Հասարակ քուրդ ուխտաւորաց եւ միաքանից. ուխտաւորաց ամէնն էր Հինգ Հարիւր: Եւն մնայ, քուրդ միաքանքն ուրախացան. քա՛ւ:

էջ 2.— էջ, 80.— "Այսօր Յունկարի ԺԶ. էր եւ Երոստղէմացի միսէլլիմ Ղասմ պէկ կոչեցեալ անիծեալն քերթն եղին, ներքսագոյն զնտանն...": — Հմմտ. Նոյն, էջ 12:

— էջ 86.— Հմմտ. Նոյն, էջ 12:

— էջ 44.— ... Եւսեւ այսօր իմս պահ-ճայու որմն քուրդովին քայքայեալ կոր-ծանեալ անկաւ յերկիր... — Հմմտ. Նոյն, էջ 18, ուր կը պակսի մեր կողմէ ընդգծուած իմս քառը:

— էջ 120.— ... այսքան գրեցի Ապրիլի ԻԶ աւուր Նոր Կիրակիի շաքարթի օրն.— Հմմտ. Նոյն, էջ 18:

— էջ 171.— "Մայիսի քսան. եւ այսօր Կեսարացի Կարապետ վարդապետն եկն Ռէմ-լէու իրէյիզութենէ, եւ մեք էաք գինա-տունն ուրախութեան. եւ էր պատճառ եւ պատիւ Վանցի Թէոդորոս պետի զարպասնի զորեակալ.— Հմմտ. Նոյն, անդ, վերջին տողերը:

էջ 179, 188, 209, 228.— Հմմտ.

Նոյն, էջ 18-14:

էջ 228, զարեան. " Այսօր ի 80<. Եւնդեան գեղջէ պատլճանի եւ պիպէրի շիթիլ ետու բերել առ ի տնկելոյ Սրբոյ Վանից պարտիզին, ձեռամբ լալի միոյ, որ էր պարտիզպան ինձ եւ էր անկեղս":

էջ 221.— Հմմտ. Նոյն, էջ 14:

էջ 278.- Հմմտ. նոյն, էջ 16:

էջ 811.- Հմմտ. նոյն, էջ 16:

էջ 828.- ...Նաեւ այսօր իմ պարտիզպան լայն Շաֆայ արտրնի տուար, զի է զիւական արտրս լցեալ, եւ բարեութիւնն երկիւզալի. Հազիւ թէ առանց վնասու ազատեցաք".- Հմմտ. նոյն, էջ 16, վերջին տողերը:

էջ 888.- "Այսօր օգոստոսի ինն է...":

էջ 844, 868, 886, 896.- Հմմտ. նոյն, էջ 16-17:

էջ 401.- " Այսօր մեռնից Սրբոյ Խաչիին ... յետոյ բազում նաւուք զհետ մտեալ ազգն ինկիւզ ըրուորն ոչնչացուցեալ է, և՛ (80000) Հոգի, 2՛ (8000) եւս Հոռվմայ, 160 Հազար եւս իւրեանց երկիրն Ճոռնքուտ աւարակուոր արարեալ էին...": - Հմմտ. նոյն, էջ 18:

էջ 416.- " Սեպտ. 18. այսօր լուար էտրեմէ մեծ Հրակիզութիւն եղեալ... Տէր միթիթարեացէ զտէրսն սոցա Նաեւ լուար թէ Պատրիարք Հայրն մեր քանի մի Ֆէրմանի երես բերել տուեալ է... ըռնակալաց զօրութեամբն առաքեացէ յարքարս...":

էջ 426.- " Այսօր սեպտ. 19, լուար ի Ռուսաց յերկիրն Նուիրակ ունէար պատուելի եղբայր ոմն՝ Իզնիթիզի Կարապետ Կարապետն առ Ած. Հանգուցեալ է ի յԱշտարխան, որոյ Հոգին Տէր լուսաւորեացէ. յոյժ իմաստուն եւ երիտասարդ էր":

էջ 448, 460, 468, 500, 517, 528.- Հմմտ. նոյն, էջ 19-20:

էջ 587.- " Այսօր նոյեմբերի երեք եւ երկուշարթի ... զի անտի ընդ Թաթարի երթիցէ ի Բիւզանդ ... որ կոչի Հատիմ-զատէ Մէհմէտ Փաշայ ... վասն որոյ բազում տրտմութիւն կրեմք ... եւ պարտք զիզեալ ... "- Հմմտ. նոյն, էջ 20-21:

էջ 544.- " Այսօր նոյեմբերի 2 ... Եգլայիրն եւս յոյժ փուխէ էր յղեալ ի վերայ մեր ի Բիւզանդ ".- Հմմտ. նոյն, էջ 21:

էջ 581.- " Ով ընթերցողքդ ... խափանեալ եղև. զիրս զայս Հոգելի. վասնզի տեսանէի զՍրբոյ Աթոռոյս նեղութիւնքն, որք լինէր ի զատաւորաց, ի շեխբացն, ի սուտ բարեկամ երեւցեալ քաղաքացի ...

սարակինսաց: Մանաւանդ Դամակոսի բռնակալ երեք [թ]ղաւոր Հատիմզատէ Ապտուլլահ զեհկանն ... Եթէ մնայ սա ո՛չ եմք ընդդիմանալ, այլ ամենեքեանքս ... փախըստական չուեցոյ եմք ի Բիւզանդ ...: Ծառայ կատարաստան Գաղատիացի Գրիգոր իբր պատ. լուկ անուն կոչեցեալս սեւաւորս. Բա՛ւ". - Հմմտ. նոյն, էջ 21-22:

էջ 20.- Վերջ:

էջ 21.- Զնուագիր թիւ 77: Հաւարք-ձոյ, Թորոս եպիսկոպոսի, 1652-56:

էջ 848.- " ... Քիւս Հայոց ՌՃԴ ... անդունն բերան Գասպարի Մերտնցեայ...": - Հմմտ. նոյն էջ 886:

էջ 22.- Բեթլեհէմի Ս. Ծննդեան Վանքը կը գտնուի Յովհաննէս - Կոլոտ - Պատրիարքի Սկիհը Հետեւեալ արձանագրութեամբ - " Յըվ. է սկիհս Ղլթիւրաւանայից եւ ժողովրդոց յԱթոռն Սրբոյն Յակոբայ. ի վայելում նորին արք եպիսկոպոսի տն. Յովննու Բզիշեցոյ, թվի. ՌՃՀէ":

էջ 28.- Բեթլեհէմի Ս. Ծննդեան Վանքաց սեպական Աւետարանի մը մէջ յիշատակարան մը.-

" Ի 1844, յուն. 6, եւ ի պատրիարքութեան տեսնն Զարարիայի գերեջանիկ Արքեպիսին, ի միաբանից Սրբոյ Աթոռոյս Երուսաղէմի Սրբոց Յակոբեանց, վրդ. մի Սեբապիոն անուն, ի չափազանց յուսահատութենէ. ի զիշերի, մինչ միաբանք ամենեքեան ի քուն Թանկութեան ննջէին, իբրեւ չորրորդ պահու գիշերոյն, էարկ զինքն ի վայր ի տանեաց պատրիարքարանին առաջի զրան զինտան, եւ սենկին վերակացու սարկաւազ Յովսեփայ, որ ի գաւիթ Սք. Եկեղեցոյն, եւ անդ շնչասպտ եղեալ բարձաւ ի կենաց մեռեալ եւ առանց կատարման զկարգ Թազման եւ զօճման, տարեալ Թաղեաց ի Սք. Փրկչայ գերեզմանատուն, ի ձեռն երկց կամ չորից միաբանից անտի, Հրամանաւ պատրիարքի, որ եւ ինքն գոլ ասնն անիթ յուսահատութեան խղճալոյն այնորկի:

Եւ այս զիպուած պատահեաց յերուսաղէմ, ի Վանս Սրբոյն Յակոբայ: Տէր փրկեացէ ի փորձանաց:

էջ 24, գատարկ:

3602 Ա

ՅՈՒՑԱԿ ՀԱՅ. ԶԵՌԱԳՐԱՅ Ա. ՅԱԿՈԲԵԱՆՅ

Մտեակ եզս. խաղայեամ

Երուսաղէմ

1897-1898

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մասալ 20.5x15x4: Էջք 1-786: Հան-
զամանք լաւ: Բուղթ գծաւոր: Գրիչ ընդ-
Հանրապէս խմբագրողը. տեղտեղ կան երկար
յիշատակարաններ ընդօրինակուած ուրիշ-
ներու ձեռքով: Գրութիւն առ Հասարակ
սեւորակ մեջանով, միասին, 21 տող,
կարմիր գիծերու միջեւ: Ենդագիր վարժ:
Լաթակազմ խաւաքարտեայ, կը պարունակէ
Ա-ժ տետրակները:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Մամթ.- Իր առաջին աշխատասի-
րութեան մէջ Ա. եպս. խաղայեան ձեռա-
գիրներու Յուցակը կազմած է խմբագրելով
գրքերու տեսակներուն Համաձայն.- ՀՄՄՍ.

Սինն, 1952, էջ 261:

էջ 1.- Աւետարան, թիւ 1=1941, թկ.
2ԺԳ =1264:

Դիտ.- Թուականը սխալ է. տես Մայր
Յուցակ 260. Ա. Յակոբեանց, Զ. Հատոր,
1972, էջ 481, 486:

էջ 10.- Աւետարան, թիւ 2=1956, թկ.
2ԺԴ=1266, Դար ԺԳ:

էջ 18.- Աւետարան, թիւ 8=1858, թկ.
2ԺԵ=1266, Դար ԺԳ:

Դիտ.- Թիւ 1858 սխալ է, պիտի ըլլար
1958:

էջ 69.- Սկիզբն Բ. տետրակի.- Նոր
Կտակարան եւայլն, թիւ 7=1946, թկ.
2ՄԲ=1810, Դար ԺԴ:

էջ 127 կրկնուած է:

էջ 148.- Սկիզբն Գ. տետրակի:

էջ 228.- Սկիզբն Դ. տետրակի:

Տետր Ե. առաջին կողքին ներսի
կողմը. " 1898, յնվր. 24^ա:

էջ 808.- Աւետարան, թիւ 42=2674.
Թկ. ՌՃԲ=1658, Դար ԺԷ:

Տետր Զ. առաջին կողքին ներսի կող-
մը. " 1898, փետ. 4^ա:

էջ 888.- (62) 2626, Աւետարան, ՌՃԵ
=1626:

Տետր Է. առաջին կողքին ներսի կող-
մը. " 1898, փետ. 4^ա:

էջ 468.- (77) 2617, Աւետարան
պատկերազարդ, ՌՃԶ=1897, Դար ԺԷ:

Տետր Ը. առաջին կողքին ներսի կող-
մը. " Մարտ 7^ա:

էջ 546.- (99) 2648. Աւետարան
պատկերազարդ, ՌՃԸ=1829, Դար ԺԷ:

Տետր Թ. առաջին կողքին ներսի կող-
մը. " Մարտ 80^ա:

Տետր Ժ. առաջին կողքին ներսի կող-
մը. " Ապրիլ 14^ա:

էջ 784.- 2641, Աւետարան, ՌՃԹ=
1887, Դար ԺԷ:

3602 Բ

ՅՈՒՑԱԿ ՀԱՅ. ԶԵՌԱԳՐԱՅ Ա. ՅԱԿՈԲԵԱՆՅ

Մտեակ եզս. խաղայեամ

Երուսաղէմ

1898

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ, Հանգամանք, Թուզթ, Գրու-
թիւն, Էւայլն նման նախորդին: Կը
պարունակէ ժԱ-ի տեսարանները, զոր սխալ-
մամբ ԻԱ Թուազրած է, և շարունակած
այդպէս: էջք 786-1698:

ԲՈՎԱՆՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Տետր ժԱ, առաջին կողքին ներսի
կողմը. " Ապրիլ 27":

էջ 788.- (118) 2589, պատկերազարդ
Աւետարան, Դար իբր ժէ:

Տետր ժԲ, առաջին կողքի ներսի կող-
մը. " 1898, Մայիս 7":

Տետր ժԳ, առաջին կողքին ներսի
կողմը. " Մայիս 28":

էջ 1004.- 2567, Աստուածաշունչ,
Դար ժէ:

Տետր ժԴ.- էջ 1084.- (149) 1981,
Աստուածաշունչ, ԶԿԵ=1816, Դար ժԴ:

Տետր ժԵ, առաջին կողքին ներսի
կողմը. " Յունիս 22":

էջ 1114.- Աստուածաշունչ, ՌԶԴ =

1685. Դար ժԷ: Գրիչ՝ Սաֆար զպիր: Տեղի՝
Տիզրանակերտ: Թիւ 1127:

Տետր ժԶ.- Սկիզբէն կը պակսին 1194
-1216 էջերը:

էջ 1277.- Թիւ 298, Աւետարան, ԶԽԶ
=1497, Դար ժԵ:

Տետր ժԷ, առաջին կողքին ներսի
կողմը. " Սեպ. 9 ",

էջ 1274.- Թիւ 1748, ճիշդ չէ.-
Աւետարան, Դար իբր ժԱ-ժԲ.- ՆՄՄՈ. Թիւ

1796: Գրիչ և ստացող Մատթէոս: Նկարող
ոչ " Թորոս" այլ՝ Թէոդորոս:

Տետր ժԸ, առաջին կողքին ներսի
կողմը. " Սեպ. 16":

էջ 1854.- 2859. Եարակնոց նկարա-
զարդ, ՌԽԱ=1692, Դար ժԶ:

Տետր ժԹ, առաջին կողքին ներսի
կողմը. " Սեպ. 28":

էջ 1484.- 1578, Եարակնոց, ՉԶԴ =
1885. Դար ժԴ:

էջ 1518, վերջ ժԹ. տեսարակի:

Տետր Ի-ԻԱ, էջ 1614.- 1659, Եարակ-
նոց, ՌՂԳ=1644. Դար ժէ:

էջ 1598.- Վերջ Ի-ԻԱ տեսարակի:

3602 Գ

ՅՈՒՅԱԿ ՀԱՅ. ՋԵՌԱԳՐԱՅ Ա. ՅԱԿՈՒԲԵԱՆՅ

Ատեանկ Եղս. Խաղայեան

Նրուսազէմ

1898-1899

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 20.5X15X8.5: էջք 1594-2818,
Հանգամանք, Թուզթ, Գրութիւն, Էւայլն,
նման նախորդին: Կը պարունակէ ԻԲ-Լ
տեսարանները: Թանաք՝ մանիչակազոյն:

ԲՈՎԱՆՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1594- Թիւ 1708, Եարակնոց, զար
ժէ, Գրիչ՝ ներսէս:

Տետր ԻԳ, առաջին կողքին ներսի
կողմը. " 1898, Դեկ. 14":

Տետր ԻԴ, էջ 1754:

Տետր ԻԵ, առաջին կողքին ներսի

կողմը. " 1898, Փետ. 7":

էջ 1884-1881, փրցուած:

էջ 1862.- Թ. 185. Յիշատակազրու-
թիւնք:

էջ 1865-1874ի միջև զտնուող Թեր-
թերը կը պակսին, անոնց տեղ զրուած է
մէկ Թերթ տարբեր Թուզթ:

էջ 1877էն յետոյ զբած է 1879:

էջ 1906 կրկնուած:

Տետր ԻԶ, առաջին կողքին ներսի
կողմը. " 1898, մայիս 8":

էջ 1914.- 889, Գանձգիրք, Դար ժԶ-
ժԷ.- ներկայ Թիւն է 2008:

Տետր ԻԸ. առաջին կողքին ներսի կողմը. * 99, յունիս 14¹:

էջ 2005.- 989, Հաւաքածոյ, ՌՁ=1621, Դար ԺԵ:

էջ 2049-2062ի միջև կտրուած է մէկ թուղթ: Էջ 2062ի վերին լուսանցքին կայ սա նանոթութիւնը. * կտրուած թուղթը Բ. 198 էր¹:

Տետր ԻԸ, էջ 2074,

էջ 2108-2114ի միջև գտնուող թերթերը կտրուած են, եւ անոնց տեղ դրուած է մէկ թերթ տարբեր թուղթ:

Տետր ԻԲ, էջ 2154:

Տետր Լ, էջ 2284:

էջ 2278.- 76, Յայտնուորք, ՊՁԸ=1489, Դար ԺԵ:

էջ 2318, վերջին էջ Լ տետրակի:

3602 Դ

ՅՈՒՅԱԿ ՀԱՅ. ՁԵՌԱԳՐԱՅ Ս. ՅԱԿՈՒԲԵԱՆՑ

Ստեակ եպօ. Նապայեամ

Երուսաղէմ

1899-1901

ՆԱՄՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 20.5x15x8.5: էջք 2814-3101, Հանգամանք լաւ: Թուղթ զծաւոր: Գրիչ՝ խմբագրողը: Կան յիշատակարաններ օրինակուած տարբեր անձերէ: Գրութիւն մանիշակագոյն թանաքով, միասիւն, 21 տող, կարմիր գիծերու միջև: Ենդագիր վարժ: Լաթակազմ խաւաքարտեայ, կը պարունակէ ԼԱ-ն տետրակները:

ՔՈՎԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 2825.- Բիւ 25, Յայտնուորք, ՊՁԴ=1485, Դար ԺԵ:

էջ 2828-2881 կտրուած Հանուած: Նոյնպէս 2860-2869:

էջ 2878.- 180, Սաղմոս Ատենի, ՌՃՁԸ=1787, Դար ԺԸ:

Տետր ԼԲ, էջ 2894.- 418, Սաղմոս, ՌԻԲ=1580, Դար ԺԶ:

Տետր ԼԳ, առաջին կողքին ներսի կողմը. * 1899, նոյ. 10¹:

էջ 2479-2488ի միջև գտնուող թեր-

թերը կը պահին: Նոյնպէս 2515-2526ի միջև գտնուածները:

էջ 2588.- 866, Դատաստանագիրք, Դար ԺԲ-Գ:

Տետր ԼԴ, առաջին կողքին ներսի կողմը. * Դեկ. 1¹:

Տետր ԼԵ, առաջին կողքին ներսի կողմը. * 1899, Դեկ. 14¹:

Տետր ԼԶ, առաջին կողքին ներսի կողմը. * 1899, Դեկ. 26¹:

էջ 2740-2747 կտրուած արմատէն: Նոյնպէս էջ 2776-2781:

Տետր ԼԸ, էջ 2808.- 208, Հաւաքածոյ, Դար ԺԸ-Ը:

Տետր ԼԸ, առաջին կողքին ներսի կողմը. * 1900, փետ. 4¹:

էջ 2945.- 505, Մեկնութիւնք, 1818, Դար ԺԲ:

Տետր ԼԹ, առաջին կողքին ներսի կողմը. * 1901, մարտ 22¹:

Տետր Խ, էջ 8056.- 207, Մեկնու-թիւնք, ՌՃԾԳ, Ինչէլ=1704-6, Դար ԺԸ:

3602 Ե

ՅՈՒՑԱԿ ՀԱՅ. ԶԵՌԱԳՐԱՅ Ս. ՅԱԿՈԲԵԱՆՅ

Ստեպկ Եպս. Խազախեան

Երուսաղէմ

1901-1902

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծառաւ 21x15x4: էջք 8102-8897: Հանգամանք լաւ: Բուզթ գծաւոր: Գրիչ՝ խմբազրոզը, ընդհանուր առմամբ: Գրու- թիւն՝ սեւորակ մեղանով, միասիւն, 21 տող, կարմիր գիծերու միջեւ: Ենդագիր վարժ: Լաթակազմ խաւաքարտեայ, կր պարունակէ ԽԱ-Ծ տետրակները:

ՔՈՎԱՆՂԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Տետր ԽԱ: էջ 8106-8109 արմատէն կտրուած: էջ 8158.- 1167, Մեկնութիւն Հինգ Գրոց Մովսէսի, Դար ժէ-Ը: Բուզթք 411, սխաւ է: Տետր ԽԲ, առաջին կողքին ներսի կողմը. " 1901, Մայիս 14": Տետր ԽԳ, առաջին կողքին ներսի կողմը. " 1901, 8 յունիս": էջ 8270.- 1906, Մեկնութիւն Ժամա- կարգութեան եւ Պատարագի, ՊԺ=1861. Դար ժԴ: Տետր ԽԴ, էջ 8854.- 1047, Ջարոզք, Լուծմունք Սազմոսաց եւ այլք. Դար ժԵ-Ը, Ժամանակ նոր մասին ՌՃԽԵ=1648.-

Պէտք էր ըլլար 1696: Տետր ԽԵ, էջ 8454.- 1082, Մեկնու- թիւն Երեմիայի՝ Մխիթար Զօշի, ՌՀ=1621, Դար ժԶ: էջ 8466-8474ի միջեւ գտնուող թեր- թերը կը պակսին: էջ 8474.- Քիւ 1, Մատեանս է ճառընտիր, չորս Հատորի բաժնուած: Տետր ԽԶ, առաջին կողքին ներսի կողմը. " 1902, Փետ. 4": Տետր ԽԷ, առաջին կողքին ներսի կողմը. " Փետ. 26": Վերջին էջ 8649: Տետր ԽԸ, առաջին էջ 8672. միջանկ- եալ էջերը կը պակսին: Վերջին էջ 8717: Տետր ԽԹ, առաջին էջ 8788. միջան- կեալ 20 էջերը կը պակսին: էջ 8746-8758ի միջեւ գտնուած թեր- թերը կը պակսին: էջ 8769-8778ի միջեւ գտնուող թեր- թիկներ փրցուած են: Տետր ԽՐ, էջ 8825.- 1110, ճառընտիր, ՊԴ-ՊԺԲ= 1865-1868, Դար ժԴ: էջ 8871-8876ի միջեւ երկու թերթ կտրուած արմատէն:

3602 Զ

ՅՈՒՑԱԿ ՀԱՅ. ԶԵՌԱԳՐԱՅ Ս. ՅԱԿՈԲԵԱՆՅ

Ստեպկ Եպս. Խազախեան

Երուսաղէմ

1902-1908

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 20.6x16x4: էջք 8898-4856: Հանգամանք լաւ: Թուզթ գծաւոր: Գրիչ՝ խմբագրողը. յիշատակարաններու ընդօրինակութեան մասնակցած են ուրիշներ: Գրութիւն սետրակ մելանով, միասին, 21 տող, կարմիր գիծերու միջեւ: Ենդագիր վարժ: Լաթակազմ խաւաքարտեայ, կը պարունակէ ԾԱ-ԿԲ տետրակները:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Տետր ԾԱ, էջ 8898.- 796, Յորդորակք Սարգսի, Դար ժէ-Ը: էջ 8917-8960ի միջեւ գտնուող թերթերը կը պակսին: Նոյնպէս 8961-8970ի միջեւ գտնուածները:

Տետր ԾԲ, առաջին կողքին ներսի կողմը. * 1902, Յունիս 20*:

Տետր ԾԳ, էջ 4077-4090ի միջեւ գտնուող թերթերը կը պակսին: Նոյնպէս 4128-4184ի միջեւ գտնուածները:

Տետր ԾԴ, էջ 4186-4140ի միջեւ գտնուող թերթերը կը պակսին: Նոյնպէս 4147-4154ի միջեւ գտնուածները:

Տետր ԾԵ, էջ 4282.- 960, Զարդգիբք (թերթ), Դար ժէ-Թ:

էջ 4266-4276ի միջեւ գտնուող թերթերը կը պակսին:

Տետր ԾԶ, էջ 4800.- 748, Աստուածաբանութիւն Սկոթսի (Ա. Մասն), Դար ժէ:

էջ 4816-4824ի միջեւ գտնուող թերթերը կը պակսին: Նոյնպէս 4827-4886ի միջեւ գտնուածները:

էջ 4858ին կը յաջորդէ 4856: Վերջին կողքին ներսի կողմը. * Սեպ. 28, 1902*:

Տետր ԾԷ, էջ 4484.- 961, Վարք Հարանց, ՌՀԳ=1824, Դար ժէ:

Տետր ԾԸ, 4456-4474ի միջեւ գտնուող թերթերը կը պակսին.- Տես Հետագայ թիւ ժԳ տետրը, էջ 1811-1812ի միջեւ:

էջ 4497.- 748, Հաւաքածոյ, ՌԿԷ=1618, Դար ժէ:

Վերջին կողքին ներսի կողմը. * Նոյ. 16, 1902*:

Տետր ԾԹ, Վերջին կողքին ներսի կողմը. * Նոյ. 80, 1902*:

էջ 4608-4616ի միջեւ գտնուող թերթերը կը պակսին:

Տետր Կ. էջ 4628.- 688, Բանք Ոսկիականք, Դար ժէ:

Վերջին կողքին ներսի կողմը. * Դեկ. 20, 1902*:

Տետր ԿԱ, էջ 4698, վերի լուսանցքին, * 1908, յնվր. 17*:

էջ 4724.- 740, Պատմութիւն Մովսիսի Խորենացու, Դար ժէ: Թուղթք 122, որ ճիշդ չէ:

Վերջին կողքին ներսի կողմը. * 1908, յնվր. 80*:

Տետր ԿԲ, էջ 4811-4820ի միջեւ գտնուող թերթերը արմատէն փրցուած: Նոյնպէս 4828-4828ի միջեւ գտնուածները:

էջ 4884-4885 փրցուած արմատէն:

էջ 4842.- 149, Մեկնութիւն Աւետարանին Դուկասու, 1821:

էջ 4849-4856, գատարկ:

3602 - Ա-ԻԱ

ՅՈՒՅԱԿ ՀԱՅ. ԶԵՌԱԳՐԱՅ Ա. ՅԱԿՈՒԵԱՆՅ

Ասեռի կրդ. Խաղաղեամ

Երուսաղէմ

1916, Դեկ.- 1919

Նկարագրութիւն.- Տետր Ա. Ծաւալ 22x17.5x1: էջք 1-154: Հանգամանք բաւարար: Թուզթ ճերմակ: Գրիչ՝ խմբագրողը ընդհանրապէս. յիշատակարան-

ներու ընդօրինակութեան մասնակցած են ուրիշներ եւս: Գրութիւն սետրակ մելանով, միասին, 22-24 տող: Ենդագիր վարժ: Լաթակազմ խաւաքարտեայ:

ԱՌՎԱՆՂԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- 1916, Դեկ. 21.- Ա.- Ա. Ե-տարան, Թի 1960, ԹԿ. 24Ե-1816:

էջ 5.- Բ.- Ա. Ետարան, Թի 1951:

էջ 8.- Գ.- Թի 1796, Ա. Ետարան, Ժ-ԺԱ գար:

էջ 18.- Դ.- 1796, Ա. Ետարան, ԺԱ-ԺԲ գար:

էջ 17-18, փրթած:

էջ 51էն յետոյ սխալմամբ դրած է 60:

էջ 68.- Ժ.- 1446, Գ. Իրք Զեռնադրութեան եպիսկոպոսաց, գար Ժէ-ԺԸ:

էջ 89էն յետոյ սխալմամբ դրած է 100:

էջ 110.- Ժէ.- 2484, Խաղաղիք կամ Մանրուում, ԶԿ = 1821:

էջ 111էն յետոյ սխալմամբ դրած է 118:

էջ 116.- ԺԲ.- 1822, Յայմաւուրք, ԶԿԵ (1816):

էջ 182-188ի միջեւ երկու էջ կը մնայ պարապ, " սխալմամբ զարեւած: "

էջ 140էն յետոյ սխալմամբ դրած է 142:

Մամօք.- Իր երկրորդ աշխատութեան մէջ Սահակ Կթղ. Խապայան Զեռնադրութեան Յուցակը շարունակած է առանց Հեռեւելու գրքերու տեսակներուն կամ Թուակարգին: Այս շարքը կը թաղկանայ փոքր ու մեծ 21 տետրակներէ:

ՏԵՏՐ Բ.

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Ծաւալ 18.5x16x1: էջք 155-285: Հանգամանք Համարեա բաւարար: Թուղթ գծաւոր Գրութիւն սեւորակ մեղանով, միասին, 20 տող: Լաթակազմ խաւաքարտեայ, քակուած:

ԱՌՎԱՆՂԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 155, վերի լուսանցքին, 1916, յունվար 14:

էջ 178-174, փրթած:

էջ 174.- 1704, Տօնացոյց, Մասեր Մանրումանց եւ Տաղք, ՌՃԿԵ (1726).-

Դիտ. Թուականը պէտք էր ըլլար 1716:

էջ 184.- 1868, Ծառաց 22Գ (1884):

էջ 245-246ի միջեւ երկու էջ պարապ մնացած:

էջ 269-270, փրթած:

էջ 288 կրկնուած:

էջ 284.- Միխայէլի Ասորոյ Գատ-մութիւն, 2ԻԲ=1278:

ՏԵՏՐ Գ.

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Ծաւալ 19.5x16: էջք 286-827: Հանգամանք Համարեա բաւարար: Գրութիւն սեւորակ մեղանով, միասին, 21 տող: Կողք խաւաքարտեայ:

ԱՌՎԱՆՂԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Սկիզբի Թերթին վերի լուսանցքին. " 1916, փետ. 11":

էջ 286.- Թի 66, Յայմաւուրք. ՌՁԲ=1688:

էջ 827էն յետոյ քանի մը Թերթ կտրուած:

ՏԵՏՐ Դ.

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Ծաւալ 21.5x16.5: էջք 854-468: Հանգամանք Համարեա բաւարար: Գրութիւն սեւորակ մեղանով, միասին, 24 տող: Լաթակազմ խաւաքարտեայ: Առաջին կողքին ներքի կողմը. " 1916, փետ. 16":

ԱՌՎԱՆՂԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Սկիզբէն քանի մը Թերթ փրցուած: էջ 870.- Բ. 185, Գարողիք (Գ. Ե. 2.), Դար ԺԲ:

էջ 872-881 արմատէն փրցուած: Նոյնպէս 886-887:

էջ 418.- Բ. 49, Մեկնութիւնք Ներսէս Լամբրոնացոյ եւ այլոց, 1762:

էջ 426-488 փրցուած արմատէն:

էջ 489.- Բ. 226, Մեկնութիւն Երկոտասան Մարգարէից, Դար ԺԸ, Թուղթք 96:

Վերջին Թերթին վրայ. " 1916, մարտ 6":

ՏԵՏՐ Ե.

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Ծաւալ 80x20x1: էջք 454-571: Հանգամանք բաւարար: Թուղթ գծաւոր: Գրութիւն սեւորակ մեղանով, միասին, 80 տող: Կազմ կիսալաթ խաւաքարտեայ:

ԱՌՎԱՆՂԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 458.- Բ. 48, Ստեփաննոսի Լեւոնայ Թարգմանութիւնք Դիոնէսիոսի եւ Արիստոտէլի Գրոց, 1788:

էջ 500.- Բ. 187, Մեկնութիւն Երզոց Երզոյն, ՌՄԿԲ=1818:

էջ 514-517 փրթած:

էջ 545-566ի միջեւ գտնուող թերթերը արմատէն կտրուած:

էջ 571ին յաջորդող երեք թերթերը արմատէն կտրուած:

ՏԵՏՐ Զ.

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Ծաւալ, Հանգամանք, Թուղթ, եւայլն, ըստ նախորդին: Էջք 578 -697:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 578, վերի լուսանցքին. " 1916, ապրիլ 5^ի:

- Բ. 98, Դար ժԸ-ԺԹ, Ջարդգք Մխիթարայ Սասունցոյ:

էջ 612.- Բ. 51, Մեկնութիւն Երզ Երզոցի Կուռնեւիոսէ, Դար ժԸ:

էջ 617-624ի միջեւ գտնուող թերթերը արմատէն կտրուած:

էջ 626.- Բ. 102, Պարտէզ Հովուաց, Հատոր Ա. 1820:

էջ 627-682ի միջեւ գտնուող թերթերը կտրուած:

էջ 685-688ի միջեւ կը պակսի մէկ թերթ:

էջ 688-689, փրթած:

էջ 689-644ի միջեւ գտնուող թերթերը կը պակսին:

էջ 658.- Բ. 118, Մեկնութիւն Դանիէլի ի Կուռնեւիայ, 1746:

էջ 655-658ի միջեւ թերթ կտրուած:

էջ 661-668ի միջեւ գտնուող թերթերը կը պակսին:

էջ 669-672ի միջեւ կտրուած մէկ թերթ:

էջ 672.- Բ. 189, Հնախօսութիւն, 1747:

էջ 677-686ի միջեւ գտնուող թերթերը արմատէն կտրուած:

էջ 682.- Բ. 158, Պատմութիւն Ս. Երկրին ի Մարինոսէ, Դար ժԸ:

էջ 694-695 արմատէն կտրուած:

ՏԵՏՐ Է.

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Ծաւալ, Հանգամանք, Թուղթ, եւայլն ըստ նախորդին: Էջք 698-751:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 698, վերի լուսանցքին. " 1916, մայիս 12^ի:

էջ 705-718ի միջեւ գտնուող թերթերը կտրուած: Նոյնպէս 727-782ի միջեւ զտնուածները:

էջ 782.- Բ. 174, Սաղմոս Աստի. ՌՁէ: 1688:

էջ 740.- Բ. 178, Մեկնութիւն Յովնանու Մարգարէութեան, 1785:

էջ 746-747 փրցուած:

էջ 751.- Բ. 194, Բացատրութիւն Յանախապատում Գրոց, 1880:

Յաջորդ քանի մը թերթեր կտրուած:

ՏԵՏՐ Ը.

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Ծաւալ, Հանգամանք, Թուղթ, եւայլն, ըստ նախորդին: Էջք 778-857:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 778, վերի լուսանցքին, " 1916, Մայիս 80, յերուսաղէմ

էջ 780.- Բ. 210, Մեկնութիւն Երեմիայի ի Լատինականէ, Դար ժԸ:

էջ 799-806ի միջեւ գտնուող թերթերը արմատէն կտրուած: Նոյնպէս էջ 809-814ի, եւ 815-820ի միջեւ գտնուածները:

էջ 856.- Բ. 282, Մատթէոսի Մեկնութիւն Գործոց Առաքելոց, Դար ժԸ:

ՏԵՏՐ Բ.

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Ծաւալ, Հանգամանք, Թուղթ, եւայլն, ըստ նախորդին: Էջք 858-977:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Սկիզբի գունաւոր թուղթին վրայ. " 1916, Յունիս 18^ի:

էջ 858.- Բ. 285, Իգնատիոսի Մեկնութիւն Անտարանին Ղուկասու, 1888:

էջ 814-821 փրթած:

էջ 978.- Բ. 422, Պատմութիւն Ամերիկոյ, ՌՄԳ=1754

ՏԵՏՐ Ժ.

ԼԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Ծաւալ 28.5x21.6:
էջք 978-1097, Հանգամանք լաւ: Թուղթ
ճերմակի Մելան, Գրութիւն, հւայլն, ըստ
նախորդին:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 978.- Թիւ 426, Աստուածաբանու-
թիւն, Դար ժԹ:
էջ 998-999, վերի կէտը կտրուած:
էջ 1062.- Թիւ 448, Պատմութիւն
Ընդհանուր Եկեղեցւոյ, Դար ժԸ-Թ:

ՏԵՏՐ ԺԱ

ԼԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Ծաւալ, Հանգամանք,
Թուղթ, հւայլն, ըստ նախորդին: էջք
1098-1207:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1098, վերի սողին. " 1916, Հոկ.
20":
էջ 1100.- Թ. 476, Ողբ Եղեսիոյ ի
ԵնորՀալւոյն, և Զարոզք, Դար ժԸ:
էջ 1160էն յետոյ սխալմամբ դրած է
1162:
էջ 1181ին կը յաջորդէ 1171:
էջ 1206.- Թ. 620, Հարիւրաւորք
Եւազրեայ և Լուծումն, Դար ժԸ:

ՏԵՏՐ ԺԲ.

ԼԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Ծաւալ 81x20x1:
էջք 1208-1227, Հանգամանք լաւ: Թուղթ
զծաւոր: Գրութիւն սեւորակ մելանով,
միասին, 80 սող: Կազմ կիսալաթ խաւա-
րարեայ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Առաջին կողքին ներսի կողմը. "1916,
Դեկ. 2":
էջ 1208.- Թ. 622, Ապաշխարարան, որ
է Գիրք Ազօթից Պ. Բերթումեանի, 1846:
էջ 1248-1267, կազմէն փրթած:
էջ 1268.- Թ. 675, Ներբողք և
Զարոզք, Դար ժԸ, ՌՃՆԴ=1726:
էջ 1285.- Զարոզք և Խրատականք,
ՌՆԵ=1588:

ՏԵՏՐ ԺԳ

ԼԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Ծաւալ, Հանգամանք,

Թուղթ, հւայլն ըստ նախորդին: էջք
1288-1867:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Սկիզբի զուեւուր Թուղթին վրայ. "
1917, Յուլիս 18":
էջ 1288.- Թ. 695, Մեկնութիւն
Հոովմայեցոց Բզթոյն ի Կուսնեկեայ, Դար
ժԸ:
էջ 1800.- Թ. 710, Աստուածաբանու-
թիւն Յովհաննէս Վարդապետի Սպահանցոյ,
ՌՃԸԸ=1689:
էջ 1808-1804ի միջեւ, առանձին
թերթի վրայ, 1917, օգ. 12 Թուականով.-
Թ. 718, Իմաստասիրական և Զերականական,
ՌՃՁԱ=1782:

Նկատ.- Թիւ 718 ձեռագրին նկա-

րագրութիւնը զետեղուած է թիւ 712 և
714 ձեռագիրներու նկարագրութեանց մի-
ջեւ: Այս իրողութիւնը ցոյց կու տայ
ցուցակագրողին ծրագրերը Հետեւելու
ձեռագիրներու թուակարգին:

էջ 1812.- Թ. 724 և Թ. 726ի միջեւ
փակագրիով, կարմրատառ. " Այս տեղ անց-
նել պէտք է":

Ծառք.- Խօսքը կը վերաբերի թիւ 726

Հարանց Վարքի նկարագրութեան, զոր փրց-
նելով նախապէս զրուած թիւ ԾԸ տետրակէն
(էջ 4456-4478) բերած և զրած է էջ
1811-1812ի միջեւ:

էջ 1866.- Թ. 799, Մեկնութիւն
Կաթողիկեայց Բզթոց Սարգսի ԵնորՀալւոյ,
ՌՃԻԷ=1878:

ՏԵՏՐ ԺԴ

ԼԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Ծաւալ, Հանգամանք,
Թուղթ, հւայլն, ըստ նախորդին: էջք
1868-1447:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Սկիզբի զուեւուր Թուղթին վրայ. "
1917, փետր. 24":
էջ 1870.- Թ. 800, Մեկնութիւն
Յորայ ի Գրի. Տաթեւացոյ, ՌՃՂԴ=1746:
էջ 1447.- Թ. 874, Զարոզներ Սիմէոն
Կաթողիկոսի, 1808:
- Թ. 875, Պատմութիւն Ժողովոց
Նիկիոյ, Ասորղիկիոյ և Եփեսոսի, Դար ժԸ:

ՏԵՏՐ ԺԵ

ԼԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 81.5x 21x1: էջք 1448-1619: Հանգամանք լաւ: Թուղթ զծաւոր: Գրութիւն սեւորակ մելանով, միասին, 88 տող: Եեղազիր վարժ: Լաթակազմ խաւաքարտեայ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-
էջ 1448.- Բ. 876, Զարգզիրք, Դար ժԸ:

էջ 1502.- Բ. 987, Ծառք Յոհաննու Ոսկերիանի եւ Յակոբայ Մեքնայ, ՌՃԾԴ =1706:

էջ 1518.- Բ. 958, Անգիտաց Անպէտք, Դար ժԷ-Ը:

ՏԵՏՐ ԺԶ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 88x21x2, էջք 1520-1705: Իբրև Հաշուետոմար ունի սեւատիպ իջա- Համար աջէն ձախ, 8-190: Հանգամանք լաւ: Թուղթ զծաւոր: Գրութիւն սեւորակ մելա- նով, միասին, 84 տող: Եեղազիր վարժ: Լաթակազմ խաւաքարտեայ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1520.- Բ. 954, Լուծումն Դժուարիմաց Բառից Մեկնութեան Յորայ, ՌՃՂ=1740:

էջ 1556, վերի լուսանցքին. " 1917, յունիս 6, տասնորեայ Հանգստեկէ կտքը:

էջ 1561.- Բ. 1000, Մեկնութիւն ժամակարգութեան եւ Ա. Պատարազի, ՌՃԾԵ =1706:

էջ 1600.- Բ. 1042, Ներբողք, Գաննք եւ Ողբք, Դար ժԷ-Ը:

էջ 1628-1629 պատուած:

էջ 1655-1660ի միջև երկու թերթ արմատէն կտրուած:

էջ 1704.- Բ. 1167, Մաշտոց Զեռ- նագրութեան ՌԼԷ=1588:

ՏԵՏՐ ԺԷ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 80x20.5x2, էջք 1706-2070: Հանգամանք լաւ: Թուղթ զծաւոր Հաշուե- տոմարի: Գրութիւն սեւորակ մելանով, միասին, 81 տող: Եեղազիր վարժ: Լաթա- կազմ խաւաքարտեայ մաշած եւ մասամբ փրթած:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Ակիւզրի գատարկ թուղթին վրայ,

'1917, յուլիս 21':

էջ 1706.- Բ. 1168, Մեկնութիւն Առակաց, Ժողովողի եւ Իմաստութեան, Դար ժԸ:

էջ 1800.- Բ. 1261, Սամուէլ Ռաբբի, Դար ժԲ:

էջ 1900.- Բ. 1850, Գիրք Պիտոյից, Ընդհանրական եւ Զանազանք (Դար ժԳ-Դ):

էջ 1978 Կրկնուած:

էջ 2000.- Բ. 1448, Զանազանք.- Թուղթք 161:

էջ 2087էն յետոյ դրած է 2088:
էջ 2065.- Բ. 1488, Վարք Յոհաննու Ոսկերիանի եւ Զանազանք, ՌՃԻԹ =1680:

ՏԵՏՐ ԺԸ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 80x20: էջք 2071-1162: Հան- գամանք լաւ: Թուղթ զծաւոր Հաշուետոմարի: Գրութիւն միասին, 81 տող: Եեղազիր վարժ: Կողք՝ թղթեայ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 2071.- Բ. 1491, Յաղաքս Գոյա- ցութեան Հրեշտակաց, ՌՄԻԴ=1775:

էջ 2078.- Բ. 1500, Զերականութիւն, 1724:

էջ 2100.- Բ. 1528, Նամականի Գրի- գոր Մազիստրոսի, ՌՄԿԱ=1812:

էջ 2156.- Բ. 1582, Դաւանաբանա- կանք, ՊՃԷ=1428:

ՏԵՏՐ ԺԹ.

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Ծաւալ, Հանգամանք, Թուղթ, եւայլն, ըստ նախորդին: էջք 2168-2260:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Առաջին կողքին ներսի կողմը. " 1919, Յունիս 18, Նոր Տոմար:

էջ 2168.- Բ. 1584, Իմաստասիրական Լուծմունք Գրիգոր Տաթևացոյ, ՊՂԷ = 1448:

էջ 2201.- Բ. 1628, Զարգզք, Հար- ցմունք եւ Կանոնականք, Դար ժԸ:

էջ 2258.- Բ. 1726, Սաղմոս, ՌՃԸ =1628:

ՏԵՏՐ Ի.

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Ծաւալ, Հանգամանք,

Թուղթ, եւայլն, ըստ նախորդին: Էջք 2261-2266:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-
Սկիզբի կողքին ներսի կողմը. *
1919, Յուլիս 6:
էջ 2261.- Բ. 1727, Ազօթագիրք, Դար ժԸ:

էջ 2200.- Բ. 1774, Բանք Ոսկիականք, ՌՄԻԹ=1780.- Հմմտ. Ջ. Հատոր, էջ 116:

էջ 2268.- Մալոթ. ցուցակագրողի՝ կարմրատառ.- Թէն ցուցակագրած ըլլամ, նորէն կը ցուցակագրեմ, որպէս զի յետոյ որ եւ է սխալտանք անձինս չընեմ:

Բ. 1862.- Գրիգորի Երեսացւոյ Բաղազս Բնութեան Մարդոյ, ՆՂՁ=1047:

ՏԵՏԻ ԻԱ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 80.5x20x1: Էջք 2267-2462: Հանգամանք բաւարար: Թուղթ զեւաւոր: Գրութիւն սեւորակ մեկանով, միասին, 82

տող: Եղագիր վարժ: Կազմ կիսալաթ խաւարտեայ, մաշած:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 2267.- Բ. 1865, Զարոզք Գրիգոր Տաթեւացւոյ, Դար ժԸ-Ը:

էջ 2400.- Բ. 1809, Եարական. Դար ժԸ-Ը:

էջ 2404-2487ի միջեւ զտեւող թերթերը արմատէն կտրուած:

էջ 2448.- Մալոթ. ցուցակագրողի՝ կարմրատառ.- Հետեւեալը թէն 17 տետրակին մէջ ցուցակագրուած էր, պէտք եղաւ կրկին ցուցակագրել ամբողջովին:

Բ. 1247, Գիրք Գանձուց, Դար ժԴ-Ե:

էջ 2446.- Բ. 1867, Գիրք Գանձուց, Դար ժԸ-Բ:

էջ 2447.- Բ. 1945, Աւետարան, ՌՁ=1681:

էջ 2464.- Բ. 1844, Աւետարան, ՌԼԸ=1589:

էջ 2466.- Բ. 2027, Օրհնութիւնք, Մասեր Մաշտոցի եւ Զարոզք, ՉժԵ=1266:

3602 ԻԲ

ՅՈՒՑԱԿ ՀԱՅ. ՋԵՌԱԳՐԱՅ Ս. ՅԱԿՈՒԲԵԱՆՅ

Ստեակ Կթղ. խաղալեամ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 24.5x19x1: Հանգամանք լաւ: Թուղթ զեւաւոր: Գրութիւն միասին, 27 տող: Կազմ կիսալաթ խաւարտեայ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Առաջին Հինգ թերթերը արմատէն

կտրուած. կը մնան էջ 11-16. մնացեալը պարապ:

էջ 11.- Գրեցաւ թուին ՌՃՀԸ=1728, մայիս Ե. յաւուր շարթի.- Հմմտ. Բ.

Հատոր, էջ 518, թիւ 518, Զարոզգիրք:

էջ 14.- Բ. 1827, Զարոզգիրք, Դար ժԵ-Ձ, թուղթք 224:

3602 ԻԳ

ՅՈՒՑԱԿ ՀԱՅ. ՋԵՌԱԳՐԱՅ Ս. ՅԱԿՈՒԲԵԱՆՅ

Ստեակ Կթղ. խաղալեամ

Տեղի

1821

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 88X22X5: էջք 80+454: Հան-
զամանք քաւարար: Թուղթ գծաւոր: Գրիչ`
խմբազողը. բայց նախընթաց տետրակներէն
փրցուելով Հոս փոխադրուած եւ փակցուած
բազմաթիւ թերթերէն շատերը, ընդհանրապէս
երկար յիշատակարաններ, գրուած են
ուրիշներու ձեռքով: Գրութիւն Սեւորակ
մեկնաով, միասին, 40 տող: Ենզազիր
վարձ: Լաթակազմ խաւարարտեայ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1-80.- " Տոմար Ատենագրութեանց
Հոգեւոր Ժողովի":

էջ 1.- Նախապարտատական նիստեր:
Նիստ Ա. 1916, Հոկտեմբեր 17, ժամ 12-21:
ՆախազԸ Ն.Ս.Օնութիւն Տ.Տ. Սահակ Կաթ.-
Պատրիարք Հայոց Անզամք,

1.- Տ. Ստեփանոս Արքեպ. Յովակի-
մեան, Առաջնորդ Նիկոմիդիոյ,

2.- Տ. Եղիշէ Եպսկ. Չիլիկիերեան,
միաբան Ս. Երուսաղէմի,

3.- Տ. Կարապետ Եպսկ. Մազլըմեան,
Առաջն. Պատրիարք-Պալըթէսէրի,

4.- Տ. Պետրոս Եպսկ. Սարահեան,
Առաջնորդ Հանրի,

5.- Տ. Մովսէս Վրդպ. Ոսկերիշեան,
Առաջ. Լաւորդիէի,

6.- Տ. Գարեգին Մ. Վ. Խաչատուրեան,
Առաջն. Գոնիայի:

էջ 8.- Նիստ Բ. 1916, Նոյեմբեր 8,
ժամ 12-2.30,

էջ 4.- Նիստ Գ. 1917, փետրվար 16,
ժամ 1-2.30.- Նորընտիր անզամ. Տ. Գիւտ
Եպսկ. Մխիթարեան:

էջ 6.- Գործառութեանց նիստեր: Նիստ
Դ. 1917, փետրվար 28, ժամ 1-2.30.-
Նորընտիր անզամ, Տ. Դաւիթ Մ. Վ. Տէր-
տրեան:

էջ 9.- Նիստ Ե. 1917, մարտ 19, ժամ
1-2.30:

էջ 10.- Նիստ Զ. 1917, մայիս 22,
ժամ 1-2.30.- Նորընտիր անզամ, Տ. Գրի-
գորիս Վրդպ. Պոյանեան:

էջ 23-24 փրթած:
էջ 28.- Նիստ ԺԶ. 19 Հոկտեմբեր,
1917:

էջ 80 դատարկ:

էջ 1, վերի տողին. " 1921, Յունվար
7, Բանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն

Սրբոյ:

1.- Ճառընտիր, ՊԿԶ-Ը, 1417-1419,
Թուղթք 846:

էջ 86.- 2.- Սարգիս ԵնորՀաւի,
222-1888:

էջ 40.- 3.- Անտառ Այլաբանութեան,
1770:

էջ 46.- 4.- Պատմութիւն Նիկիոյ,
Սարդիկիոյ, Կ. Պոլսի եւ Եփեսոսի Ժողո-
վոց, 1772:

էջ 98.- 21.- Զարդազէրք Յակոբ
Պատրիարքի Նախն, ՌՄԷ=1758, Դար ԺԸ.-
Պէտք էր ըլլար ԺԸ:

էջ 106-107ի միջև փակցուած է Բ.
22 Ճառոցի նկարագրութիւնը:

էջ 107.- 28.- Վարք Հարանց,
ՌՀԴ-1626, Դար ԺԸ:

էջ 118-119ի միջև փակցուած է Բ.
26 Յայտաւարքի նկարագրութիւնը,

գրուած կապոյտ մեկնաով, աւելի փոքր
թուղթի վրայ, 8-104 իջահամարով:

էջ 119.- 28.- Բանք Ոսկիականք,
Զարդք Կիրակչից Յակոբայ լատին կրօ-
նաւորի, 1740, Դար ԺԸ:

էջ 141-84.- Պատմութիւն Զաղկեղոնի
Ժողովոյն, Դար ԺԸ:

էջ 148-144 դատարկ ձգուած, ըստ
երեւոյթի նշողը թիւ 85 ձեռագրի Հաշ-
տոյն, որ կը պակսէր.- Հմմտ. Ա. Հատար,
էջ 160:

էջ 145.-86.- Մեկնութիւն Սիրաբայ ի
Յակոբ Պատրիարքի, Դար ԺԸ:

էջ 164-188ի միջև քաղում են փակ-
ցուած թերթեր. աւելորդ կը Համարինք
Նշանակել մի առ մի:

էջ 198. վերի տողին, " 1921, փետ.
24":

էջ 227.- 79.- Վարք Յովհաննու
Ոսկեբերանի, Դար ԺԸ:

էջ 280-249ի միջև կը գտնուին
քաղում փակցուած թերթեր, զանազան տետ-
րակներէ:

Թիւ 102ի եւ 104ի միջև քաղւած
են 250-262 էջերը, ըստ երեւոյթի թիւ
108ին Համար, որ ԺԸ. դարու Ժողովածոյ
մըն է:

էջ 254-886ի միջև կան փակցուած
քաղում թերթեր, որոնք փրցուած են`
կանխաւ գրուած մեծ ու փոքր տետրակներէ:

էջ 886, մէջտեղը` կարմրատառ.- Եա-
րուակութիւն էջ 1184:

էջ 898-454, դատարկ:

3602 ԻԴ

ԺՈՂՈՎԱԾՈՅ

Ստեպկ Կրզ. Խաղալեան

Ատանա

1919—1921

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մասալ 24.5X19X1: Հանգամանք լաւ: Բուլք զծաւոր: Գրութիւն սեւորակ մեկանով, միասիւն, 27 տող: Ենդազիր վարժ: Կազմ կիսալաթ խաւաքարտեայ:

ՐՈՎԱՆՂԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1, վերջ, 1919, Հոկտեմբեր 1, Ատանա:

1.— Աւետարամ Մազաղաթեայ, Ս. Աստուածին Եկեղեցւոյ Ատանայի, ՈՂԷ—1248: Գրիչ Կիրակոս: Տեղի Հռոմկլա: Տէր՝ Ստեփաննոս եպիսկոպոս.— ՀՄՄՈ. 8իշտ.

2. Զեռազրաց, Անթիլիաս, Թիւ 449: Նաեւ Յուցակ Զեռազրաց Հալէպի, Բ. Հատոր, 1986, էջ 1—10, Արտասաղղ Արթ. Սիւրմէան:

էջ 10.— 2.— Աւետարամ, ՈՀԸ—1229

Բուլք 808: Մեծութիւն 24,5X16.5:

Գրութիւն երկսիւն 17.6X5: Տողք 20: Թերթք Խ=40, Ա Թերթք չը կայ, Իւրաքանչիւրը 8 Բուլք, Բ՝ 7, Խ՝ 5: Նիւթ՝ Թուղթ, Կազմ՝ փայտեայ կաշեպատու Հանգամանք՝ ցնցակեր, մանականգ Թուղթ 1—82, խոնաւութեան ազդեցութեամբ սեւցած. կազմը քաւական խախտուած. սկիզբը երկու Թուղթ նոր են: Գիր՝ ըւրրգիր: Զարդագիրք՝ կարմիր ծաղկազիր եւ երկաթազիր, սեւ գլխազիր: Խօրանք՝ Թղ. 1ա, 88ա, 144ա, 288ա, ժանկազոյն: Խորագիրք՝ կարմիր անցման գիր: Լուսանցազարդք՝ խորաններուն կից՝ ժանկազոյն. ուրիշ տեղին, միայն օրացոյց տառանիշներուն Համար կարմիր կրկին ըտրրակներ: Ղատարկ Թղ. 148բ, 287բ: Ժամանակ ՈՀԸ: Գրիչ՝ Յովսէփ: Տէր՝ Յոհաննէս եւ Գրիգոր Ջահանյոյ: Տեղի՝ Սկեւա: Յիշատակազրութիւնք՝ Թղ. 808:

Մատենան է Աւետարան, ուր կան,

1.— Թղ. 1ա, խորագիր չունի. " Գիրք

Մենդեան" եւայլն:

2.— Թղ. 88ա, * Սկիզբն Աւետարանի":

8.— Թղ. 144, Աւետարան ըստ Ղուկասու:

4.— Թղ. 288ա, Աւետարան ըստ Յոհաննու: " Իրք կնոջն շնացելոյ կարգին ունի: Մարկոսի վերջին յաւելուածական Համարները Յիշատակարանէն ետքը դրած է:

Յիշատակագրութիւն.— Թղ. 807ա: Փառք

...: Յամի Ո. որդի, Հ. երրորդի, Ը.

երրորդի, ի Թուականութեանս Հայոց, ի

Թագաւորութեան Կիլիկիացոց նահանգիս

Հեթմոյ, եւ յիշխանութեան աստուածապաշտ

զղեկիս Լամբրուսի Կոստանդեայ, եւ ի

կաթողիկոսութեան Հայոց տեան Կոստանդ

[եայ]: Գրեցաւ աստուածախաւս Սք.

մատենան ի Հոչակաւոր եղբայրանոցս

Սկեւա, մերձ յանառիկ զղեպիս, ի ստոյգ

եւ յընտիր արիւնակէ բազում Հոգածու

թեամբ եւ ջանիւ, ձեռամբ փցուն եւ տխմար

զրչի Յովսէփա, ի խնդրոյ աստուածասէր եւ

քրիստոսակիր եւ սրբազան քահանայից

Յոհաննիսի եւ Գրիգորոյ, որ ցանկացաւ

եղեն այսմ լուսայիղէ եւ կենսակիր

աւետեաց Աւետարանիս եւ ստացան զս

բազում աշխատութեամբ եւ ծախիք ի լու

սաւորութիւն մանկանց նորածնելոց նոր

Սիովնի եւ յիշատակ Հոգւոց իւրեանց եւ

ծնաւազց իւրեանց եւ բնաւին զարմից,

կենդանեաց եւ ննջեցնոց:

Արք՝ ով սուրբ Հարք եւ առաքելա

զումար զսար քահանայից եւ սրբազան

զունդ սարկաւազաց, յորժամ վայելէք ի

քաջգրածաշակ եղեմատունկ աստուածաույգ

վտակաց, քառաջեայ Հոսանաց կենդանական

աստուածային աւետարանական բանիցս,

մանաւանդ յորժամ բառնայք ի վերայ ուսոց

ի ժամ ստակլի պատարազին, յորժամ խաղն

ի վերուստ յղջոյն ներ իջանելով զարթ

Հրեշտակաց եւ սքողեալ աճի խառնին ընդ ձեզ, յայնժամ նովին Սք. Աւետարանաւոյ եւ միջնորդական Հրաշխօր կենարար Սք. Պատարագին, յիշեալիք զստացաւոր սորին, զսրբազան քահանայք, զՅովհաննէս եւ զԳրիգոր, ողորմութիւն զտանել ինքեանք եւ ննաղք իրեանց ի Քրիստոսէ յաճեղ աւուրն ի մեծի ծագման եւ յաներկ յատենին:

Ընդ սոցին աղաչեմ եւ զիմ անարժանութիւնս յիշել եւ սղալանաց անմեղազիր լինիլ եւ զուք յիշեալ լիջիք յողորմութիւն Աստուծոյ, որ է արեւանակ յալի:

Քզ. 808, Մարկոսի վերջին Համարները:

Քզ. 809, նոր թուղթ, բոլորգիր.- Արդ՝ զվերջին նորագաւոյ եւ զկազմաւոյ Սք. Աւետարանիս, զմեղաք տառապեալ... Գրիգոր երէցս եւ որ նորագօցի զսա ի զուռն Ս. Ստեփանոս եկեղեցւոյն, եւ է Սք. Աւետարանս յիշատակ ի զուռն սուրբ եւ աստուածնկալ Սք. Աստուածածին եկեղեցոյն: Դարձեալ յիշեցէք զհեզհաճոցի եւ զմահուտի Յակոբ լուսարարն նւ աստուածաէր եւ քրիստոսակիր եւ զսրբազան քահանայքն զտէր Սարգիսն եւ զտէր Պաղտոնն եւ զտէր Աստուածատուրն, որ ետուն զսա նորագիւլ, զլուսայիղձ եւ կենսակիր Սք. Աւետարանս քաղովմ աշխատութեամբ. Տէր Ած. նոցին երախտեաց եւ աշխատանաց զիր երկնային Հանգիստն եւ զանտրուում ուրախութիւնն տացէ. ամէն:

Էջ 12.- Սոյ Ձեռագիրները:

8.- Աւետարամ, ՉԼԹ-1290:

Թուղթք 848: Մեծութիւն 28x20:

Գրութիւն՝ երկսիւն՝ 19x5.8: Տողք՝ 19: Բերթք՝ թզ. 28ք. Բ Բերթահամարէն սկսեալ ԻԷ-27, իւրաքանչիւրն ընդհանրապէս 12 սկան-թուղթ. Թ՝ 16, ԺԴ՝ 16, ԺԵ՝ 14, ԺԸ՝ 16, ԺԹ՝ 14, ԻԱ՝ 16, ԻԴ՝ 14, ԻԶ, ԻԷ՝ 18 սկան: Նիւթ՝ մագաղաթ, Կազմ՝ փայտեայ, արծաթապատ ոսկեղնեալ եւ տնօրինական պատկերներով. փակներին վրայ՝ շորս ակետարանիչներ, զորն ճարտար վարպետի: Պահպանակ՝ մագաղաթեայ, մէկ մէկ թուղթ ասորական գրութեամբ: Հանգամանք՝ շատ լաւ: Գիր՝ բոլորգիր խոշոր: Զարգազիրք՝ կենդանագիր, մարդագիր, թռչնագիր եւ ծագկագիր գունաւոր եւ ոսկեզարդ. սկիւայ զլիագիր եւ միջին Մեսրոպեան՝ զլուխներուն առաջին երկու տողերը:

Աւետարաններու սկիզբները երկուական էջ սեւա երկաթագիր Ոսկեայ բոլորգիր մասնաւոր քաներ: Խորանք՝ թզ. 1ք-12ա, 18ք-18ա, Մատթէոսի զլիտց. թզ. 19ա, Մատթէոսի սկիզբը. 106ք-8ա, Մարկոսի զԸԼիտց. 110ա, Մարկոսի սկիզբը. 186ք-69ա, Ղուկասու զլիտց. 172ա, Ղուկասի սկիզբը. 268ա-9ա, Յուհաննու զլիտց. 270ա, Յուհաննու սկիզբը. գունաւոր, ոսկեզարդ եւ շատ յաջող: Լուսանցազարդք՝ գունաւոր եւ ոսկեզարդ, յաճախ նկարիկներ. Մատթէոսի սկիզբը ոսկեայ յատակի վրայ՝ նահապետաց ծառը ամբողջ լուսանցքը բունած է: Նկարք՝ թզ. 18ք, Մատթէոս. 26ա, Մկրտութիւն. 98ա, Ոսկալուայ, 108ք, Յարութեան ակետումը Հրեշտակին. 109ք. Մարկոս, 186ա. Այլակերպութիւն, 146ք. Նստեալ ի յէշ, 172. Ղուկաս, 176ք. Աւետումն, 181ա, Ընծայումն, 266ա. Ի Վերնատան յետ Համարածման, 269ք. Յովհաննէս, 810ք. Յարութիւն Ղազարու, 821ք. Ընթանք՝ գունաւոր եւ ոսկեզարդ, բայց զիմագիծք ոչ այնչափ յաջող: Դատարկ՝ թզ. 1ա-18ա, Համարաբարտներու եւ զլիտց ցանկին կոնակները, 104ք, 106ա-8, Մարկոսի զլիտց ցանկի կոնակները, 108ա, 166ք, 167ա-71ա. Ղուկասու ցանկի կոնակները, 266ք, 267-8ա. ցանկին կոնակները, 269ա: Ժամամակ ՉԼԹ (1290): Գրիչ՝ Ստեփանոս: Տէր՝ Կոտանդին քահանայ Տեղի՝ Արմէն Լեւոն: Յիշատակագրութիւնք՝ թզ. 844ք 2-8ք, 18ա, 1ա:

Մատենա է Աւետարամ, ուր կան

1.- Քզ. 14-16ա. Համարաբարտաց տախտակք. 18ա Սկիզբն Գլխոց Աւետարանին որ ըստ Մատթէոսի:

Քզ. 17ա. Համեմատութիւն նախասացեալ զլիտց. ք1, նախազրուութիւն Մատթէոսի Աւետարանին: 19ա, առանց խորագրի, "Գիրք Ծննդեան Յսի. Ջսի." եւ այլն:

2.- Քզ. 106-8ա, Սկիզբն Գլխոց Աւետարանին, որ ըստ Մարկոսի.- Քզ. 106ք, նախազրուութիւն Մարկոսի Աւետարանին: Քզ. 110ա, " Սկիզբն Աւետարանի Յսի. Ջսի." եւ այլն: Վերջը ունի յաւելուածական մասը:

8.- Քզ. 166ք. Սկիզբն Գլխոց Աւետարանին, որ ըստ Ղուկասու. թզ. 169ք, նախազրուութիւն Ղուկասու Աւետարանին. թզ. 171ա, Աւետարան ըստ Ղուկասու:

4.- Քզ. 267ք, Սկիզբն Գլխոց Աւետարանին, որ ըստ Յուհաննու.- 270ք,

նախադրութիւն Յովհաննու Աւետարանին. 272ա, " Ի սկզբանէ էր Բանն" եւ այլն: Վերջն ունի՝ իբր կնոջն շնացելոյ", ասանց խորագրի:

Յիշատակագրութիւն՝ Թգ. 844բ1. փառք ամենատուրք երրորդութեանն յաւիտեանս յաւիտեանց ամէն:

Յիշատակարամ Ար. Աւետարամիս.— Ըստ ամենառատ շնորհացն Այ. անբնապէս Հեղեալ ի մարդիկ, քաղաքիմիք են տեսակք քարեաց եւ ճանապարհք փրկութեան, որովք Հնարաւորին ցիր եւ ճապաղ ախորժակք մարդկան արեւնակա իւրք առ կցորդութիւն բարւոյն յարձակիլ եւ այնու պարճառու ըստ չափոյ կարողութեան յԱստուած մերձենալ եւ բարւոյ մասին իմիք Հանգիպիլ:

Որոյ մեծ եւ նշանաւոր՝ արեամբ չափ նահատակիլն, որպէս վկայիցն, որ է կատարելագոյն առ Ած. նշանակ սիրոյ եւ այլքն ըստ նմանէ կամ անձնական նուէրք Այ. որպէս ճշնողական ժուժկալութիւնք, կամ առ ընկճար բարեգործութիւնք, որպէս սէր, ողորմութիւն, խոնարհութիւն, եւ այլ քաղում ինչ աշպիտի:

Ընդ որս եւ յորոց ի քարեաց մասանցն է եւ զիրս ասուածայինս ստանալ ի փառս Այ., ի ջաՀ անձին եւ յօղոտ Հասարակաց լրման եկեղեցւոյ եւ ի կատարումն աստուածաւանդ կարգք քաՀանայութեան, որ եւ տիրապէս՝ անմիջնորդ յԱյ. տուեալ ի մարդիկ մեծ եւ աստուածային պարգեւ, եւ յետ Այ. փոխանակ Այ. արիւնադրազ մարդկան եւ ուսուցիչ զկամս Այ.: Որոյ ծայրք եւ կատարումն աստուածայնոց տարիցն, Աւետարանս սուրբ, որ ունի յայտնապէս ճշմարտութեամբ բաժնամութիւն աստուածեղէն մարդեղութեանն Բրիտտոսի, այն որ զաստիկ զլրորումն մարդկան ազգի, կանգնեաց վերստին անկասկած Հասաստութեամբ՝ որոց Հուսատացեն աստուածագործ տնօրէնութեան նորա, եւ փրկական ճանապարհաց նորա Հեռեւմամբ ժամանեցեն միջինաբն Համարձակութեամբ տեսանել զնա ի միջնակգամ զալստեան նորա, եւ լսել ի նմանէ զերանական կոչումն: Սմին այս աստուածաւանդ աւետարանիս ճանդնոտ սիրով տնչացեալ Կոստանդին քաՀանայ, ի ձեռն իմոյ նուաստութեան Ստեփանոսի զբնի՝ ստացաւ զսա ի լրումն աստուածասէր փափաքման իւրոյ, եւ ազատամիտ կամաք ստատացեալ ի ծախս պատշաճաւորս զեղապաճոյճ երանգաւք ծաղկազարդեալ եւ զեղեց-

կանկար պատկերագրութեանց յարիւնուածովք շքեղացոյց զսա. զի մի լսելեալք միայն, այլ եւ աչաց տեսողութեամբ զուարճացին Հանգիպեալքն ի խրախճանութիւն սրանչելի տանից աստուածային տնօրէնութեանն Զսի. իբրու Հայեւաւ իմիք անմիջոց տեսանելով ի նկարս կնեղանազրեալս զփրկարար զորոնն Զսի. եւ ի քարի արիւնակէն բարեմտութեամբ ջաՀեալք՝ յաժարամիտք լիցին ի կցորդութիւն զործոցն եւ բանիցն Բրիտտոսի:

Արգ՝ զրեցաւ սա ի լուարանում խցան ի Հիսիսակողմն Թիկունս լերին որ կոչի Արմէն, որ Հուպ կայ յիւրից անմատոյց ամբողջն Լամբրոսի, այն որ երեւելի ճոխութեամբ նստի ի գլուխն Տարսնի՝ յառաջնում զաՀաւանդի աՀաւոր լերինն Տարսոսի:

Ի Թուականիս Հայոց ՉԼԹ, ի Հայրապետութեան տեսուն Ստեփանոսի յառաջնում ամի եւ ի Թաղապահութեան Հայոց խաղաղարար եւ բարեճամբա արքայորդոյն տեսուն Հեթմոյ, որդւոյ Լեւոնի, եւ զրեցաւ յազնիւ եւ յամէնընտիր արիւնակէ.— Հմմտ. Յիշտ. ԺԳ. Դարբի, Երեւան, 1884, Թիւ 686:

Տիւնս՝ եւ յարեւստ բանի ոչ յանշան զբնէ, այլ լի եւ կատարեալ արուեստի ի բանս, ի քառս, ի լծորգս, ի քացատս, եւ ի տրոՀումնս առողանութեանց:

Վասն որոյ ազաջեմ զՀանգիպողոց եւ զվայելողոց աստուածեան տառիս, սրտի մտաւք յիշել ի՝ Զս. զԿոստանդին քաՀանայ զստացող սորին. եւ զկանխադոյն ի Զս. Հանգուցեալ ճնողան իւր, եւ զամենայն զգարմն իւր եւ զուսուցիչս: Եւ առաւել զքարեաց յիշատակաց արժանի Հողեւոր մայրն եւ զսնուցիչ նորին զտիկին Ալիք կրանաւոր՝ Համեստ եւ պատկառելի վարուք ծերացեալ, եւ ամա յառաջ ի Զս. Հանգուցեալ. եւ զիս ըզմեղուցեալ զբիչս Ստեփ. Փոյնըրերիցանց եւ զձեռագան եւ զուսուցիչսն իմ: Եւ Զս. որ մեծն է ի պարբեր բարեաց, զլիշողան եւ զլիշեցնալսս արժանի արասցէ ողորմութեանն իւրոյ, տալով զսա Կոստանդեայ քաՀանայի արժանապէս վայելիլ յաժմուս, եւ յետ իւր յիշատակ բարի Թողուլ զսա ասպազայիցն ի փառս Բրիտտոսի, որ է առՀենալ յաւիտեանս. ամէն:

Թգ. 846բ1. Յիշատակարամ Աւետարամիս.— Որք զեղեցիկ եւ զպատուական

մարզարիտս եւ զլուսաւոր ակունսն կամին ստանալ՝ բազում աշխատութեամբ գտաննն. եւ յորժամ գտանն՝ մեծաւ ուրախութեամբ զուարանան, եւ այսոքիկ մարմնական խնդութիւն է եւ ստածուած: Իսկ որք զհոգեւոր գանձն եւ զպատուական մարգարիտն եւ զպայտաւ եւ զգեղեցկազուարճ գակն ստանան՝ զզիրս աստուածողէնս, եւս առաւել զբանն տէրունական, որ Սք. Աւետարանն կոչի... (Երեք էջ ներքոյ Աւետարանի):

Ք. 847ա Զ.— Ի Թուս. Հայոց ԶՂԴ, եւ Կոստանդին Հայոց արքայ ստացայ զՍք. Աւետարանս, որ է կազմեալ արծաթեղէն եւ ոսկեղէն նկարնկերպ գեղեցկութեամբ զարգարեալ: Որ եւ ստացա զայս յարգար արգենց իմոց, զոր յատաշին նախնեաց մերոց Հասեալ եղիւ առ մեզ նշան բարեաց, եւ նովա ետու զՍք. Աւետարանս ծածկել գեղեցիկ կերպարանօք, եւ շնորհեցի զսա սրբոյ եկեղեցւոյ ըստ փափագանաց սրտի իմոյ եւ մեծ յուսոյ, միշտ յիշատակ լինել ինձ եւ ամենայն զարմից իմոց, եւ Հաւրն իմոյ Պր. Պազտուն մարաշխտուն՝ Հանգուցելոյն առ Քս. Այլեւ վասն յերկար կենդանութեան մերոյ եւ աստուածատուր որդւոց մերոց Աւշնի եւ Լեւոնի [Հմմտ. Լ. Ս. Նաչիկեան, Յիշտ. ԺԴ. 21մտ. էջ 848] Որով մազթեմ զձեզ զամենեանս, որ տեսանէք եւ վայելէք ի սմանէ եւ միխթարիք ի սուրբ քանից Աւետարանիս, Հայցել մեզաց թողութիւն մեզ եւ մեր Հա. ազգատուհին, եւ խնդրել ի Տեսունէ տալ մեզ վարձս քարեաց գերկնից արքայութիւնն. զի Հանդերձեալ աւր պատանս Որդւոյն Աստուծոյն արժանի լիցուք տեսանել զնա պարզ երեսւք, եւ ընդ Հրեշտակս աւրՀնել զԱմենասուրբ Երրորդութիւնն, զՀայր եւ զՈրդի եւ զՍք. Հոգին յախտանս յախտանից ամէն:

Կից. տարբեր գրէւ.— Ջվերջին ներողոյ եւ զկազմող Սք. Աւետարանիս զնուաստ յոգի զիս, զՅովհաննէս կաթողիկոսն Սրտոյ, աղաչեմ սրտի մտաւք յիշել ի Տէր, եւ Ած. յիշողացող ողորմեսցի, ամէն:

Տարբեր գրէւ.— Ըս զարձեալ ի յամին Թուականութեան Հայոց ՊԻԳ, առաւ Սիս ի քրիստոնէից, եւ էր յայն ժամանակն կաթողիկոս Հայոց տէր Կոստանդին Լամբրոնացի, այր իմաստուն եւ Հանձարող, եւ էր Թագաւոր Հայոց Պր. Լեւոն որդի Բրինձին: Սա Թագաւորեաց Հայոց ամիս է. սա

վարեաց զերի յԵզրպտոս Թագուհին իւրով եւ որդւով իւրով: Բայց մեծ Թագուհին Հայոց Մարին Յերտանդմ մեծաւ առաքինի ճշմարտութեամբ ամս Գ. 7, եւ Հանդես ի Քս. ի Թուարբութեան Պ. եւ ի յուլիս ամսոյ ժԸ... (զժուար ընթեռնելի), վասնզի յոյժ ողորմած էր ազգատուսէր: Սա Թագեցալ [աւ] ստաշի գրան Սք. Յակոբայ. սա պարգեւեաց մեզ զՍք. նշան, որ տէր Յակոբ կաթողիկոս: Ի սմանէ ստացայ եւ զսուրբ եւ զաստուածախաւս Աւետարանս, որ է զարդարած յուկոյ սրբոյ եւ յարծաթոյ, ի վայելումն անձին իմոյ, եւ ի ժամ մահուան իմոյ ի յիշատակ Հոգւոյ իմոյ եւ ծնաւոց իմոց եւ ամենայն զարմից իմ, եւ այնոցիկ որ ի Սք. Աւետարանս երախտաւոր են...: Ըս եւ մեղաւոր եւ անպիտան ծառայս Այ. եւ ամենայն զՔս. Ած. դաւանդացոյ, Վահրամ անարժան այսմ պատուոյս զոր ընգալայ, որ անուամբ Աիսայն կոչիմ, բայց զորով Հեռացեալ մեկուսի եմ ի պատուիրանացն Այ.: Բայց իմ յուսալով ի Սք. Աւետարանս, որ է քերան եւ բան Այ. որ եւ ինքն Տէրն մեր եւ փրկիչն Յս. Քս. Հրամայեաց իւր աստուածային քերանովն ի Սք. Աւետարանիս թէ, Ամենայն որ խնդրէ...: Նայ կրկին անգամ յերես անգեալ արաչեմ զամենայն Հուսատացեալս Սք. Երրորդութեանն, որք Հանդիպիք ի Սք. եւ աստուածախաւս Աւետարանիս... խնդրեցէք ի Քրիստոնէ զողորմութիւն մեզ...:

Ք. 18ա, նորագիր. ճակատը կնիք. Յսի. Քսի. ծն. Կիրակոս Կաթողիկոս 1786.— Ըս նուաստ Կիրակոս կաթողիկոս Տս:նն Կիլիկիոյ, ի Թուին Հայոց ՌՄԽԶ, սկիզբն յուլիս ամսոյ ստացայ արդեամբ իմով զայս գեղեցկանկար պատկերով զբնիցայ Սք. Աւետարանն՝ առ ի լինել անջնջելի յիշատակ գերափայլ Սրբոյ Աթոռոյս վասն իմ եւ վասն Հոգւոց նախնեաց իմաց: Ըս զի նախկին երեսն էր Հնոտի սեկիւ եւ տախտակաւ միայն եւ ինչ ինչ ի թղթաց խալտեալ ի կապից իւրեանց, ոյր սակս վերստին ետու կազմել զսա եւ առնել զարտաքինսն ըստ իմ զարմարած արծաթապատ նկարեցմամբ ի վերայ զխորհրդաւոր պատկերս անճառ տնօրէնութեան Փրկչին մերոյ Յսի. եւ այսպէս եղի ի ահեղ սուրբ սեղանն ի փաստ ետամիոյն Այ. եւ ի զուարճութիւն Հոգւոցն ի Տէր Հուսատացուլ եղբայրք Արք. խնդրեմ անձկանօք ի Հոգեմէր պաշտօնէիցք Տեսան, ի Հանդիպիչն ձեռ եւ զմայլիլն ընթերց-

Գրեց 7547

մամբ այսու կենսարդիւ ըստ կենարարին մերոյ, յիշխմիք առ Տէր սրտի մտաւր զվերոյդրեալ անձն իմ անարժան՝ տալով զերի զողորմին ըստ աստիճանի եւ Հաճու- թեան ձերոյ, որով եւ զուր Համայնքդ՝ Հանդիպեալ մեծի ողորմութեան Այ. արժանասիք երանութեան եւ տեսութեան նորին եւ անզբաւ ուրախութեան, ամէն:

Եւ եթէ յետ անցանկելոյ ժամանակի եւ սպառիլ կենաց այնոցիկ մարդկանց, որք ակնատեսք եւ կամ վերահասք են ձեռամբ իմով յիշատակ առնելն իմ զայս Սբ. Ան- տարանս, յետ որոյ յարիցէ որ Աջապահ անուանեալ յազգէ տեղւոյս՝ այլ եւ այլս բաշտեալ կամիցի յափշտակել զաս, եւ կամ ո՛վ եւ իցէ, թիւր մտօք Հանցէ արտաքս ի Սրբոյ Աթոռոյս առ ի վաճառել եւ կամ առ ինչն պահել, զրկեցիք ի փառաց Որդւոյն Այ. եւ լիցի անիծեալ եւ նզդվեալ այն- պիսին յեռանձնեայ Սբ. Երրորդութենէն, եւ ընդ Կայիին եւ Յուդայի մասնակցեալ արքցէ զբաժին բաժակի իւրոյ, զպատիժս յարիտնականս Հոգւով եւ մարմնով եւ ընդ նոսին պատժեցիք, որ պատառէ զայս եւ Հանէ յիշատակարանս. ուստի եւ ասացնն Հրեշտակք եւ մարդիկք, եղիցիք, եղիցի:

Քզ. 1ա, ճակատք, Ղուկաս Կաթողիկոս
 .-Արդ՝ վերստին նորոգեցաւ եւ կազմեցաւ Սբ. Անտարանս ձեռամբ իմով մեղաւոր եւ անար- ժան, սուտանուն տիրաբոյս Ներսէսին, որ է Պէլենկու, զանունն ուեմի եւ զգործսն ո՛չ, որ եւ զՍբ. Անտարանս ետ նորոգել տեսնոս... որ եւ սպասաւոր զրան Սբ. Լու- սաւորչուեւ, եւ զինքն Տէր Աստուածն քա- ռով քարով վայել տացէ, կացէ եւ մնացէ անշարժ յաւիտեանս, ամէն: Որ եւ ետ զՍբ. Անտարանս կազմել եւ նորոգել ի թուա- կանիս Հայոց ՌՃՁՁ ամին, ի ամսեան մայի- սի Թին, ի զուռն Սբ. Լուսաւորչա Աթո- ռոյն իւրոյ, ի վայելումն իւր եւ իւր Հայրն երրունի տէր Կուսիկին, եւ որդւոցն նորա Մուքայէլ վարդապետին եւ Մաթոսին, Գաբրիէլին, տէր Մարկոսին եւ իւրեանց Համօրէն Հաւասար ննջեցեալքն յիշեալ ի Ջս.: Եւ որք Հանգիպիք կարդալով եւ կամ Հարեանցի տեսանելով՝ միով բերան Հայր մեղայալս յիշեցէք եւ զուր այլ յիշեալ լիջիք առաջի Քրիստոսի եւ ամենայն սրբոց նորա, ամէն:

Քանատրներու գիրութեան Համար վերորգեալ յիշատակարաններ կը դասաւորենք այստեղ ժամանակագրական կարգով.-

- Ն.Ա.Պ.
 1.- Ստեփանոս Գոյնէր երիցանց Գրչի .- 1280
 2.- Կոստանդին Արքայի.- 1846
 3.- Նուէր ստացող վաճարմի.- շ. 1876
 4.- Յովհաննէս Աթրէպի Կաթողիկոսի .-1801-1821
 5.- Պէլենկցի տիր. Ներսէսի.- 1787
 6.- Կիրակոս Կաթողիկոսի.- 1797

4.- Անտարան, ՉԶԹ-1888
 Քուրթք՝ 864+4: Մեծութիւն 28x16.2, Գրութիւն՝ նրկսիւն՝ 16X4.8: Տողք՝ 19: Թերթք՝ ԼԱ, իւրաքանչիւրը 12 թուրթ. ա՛ 11, Մատթէոսի նկարին պակասութեամբ. ԼԱ՛ 18: Նիւթ՝ մազաղաթ: Կազմ՝ փայտեայ արծաթապատ, Յարութեան եւ Նաչեւութեան պատկերներով: Պահպանակ՝ թղթեայ, մէկ մէկ նոր եւ դատարկ թղթեր: Հանգամանք՝ ընդհանրապէս լաւ. Համարաբարձուներէն միայն երկու թուրթ կայ. կորուսած է Մատթէոսի նկարը. թղ. 7 նոր գրուած է եւ անարուեստ զբշաւ պակասը լեցուած է. շուրէ կամ խնուութենէ ազդուած նկարն եւ խորակք բաւական զուեւափոխուած են: Գիր՝ բոլորգիր, խոշոր: Զարդագիրք՝ թռչնագիր, ծաղկագիր՝ զուեւաւոր եւ ոսկեզարդ, կարմիր, կապոյտ եւ ոսկեայ երկաթագիր: Խորանք՝ թղ. 1ք-2ա, 6ա, 109ա, 180ա, 288ա: Լուսանցազարդք՝ զուեւաւոր եւ ոսկեզարդ, յաճախ յաշոյղ նկարներ: Խորագիրք՝ ոսկեայ բոլորգիր: Նկարք՝ թղ. 108ք, Մարկոս. ստաշի ոտից ի զուեւ՝ Սարգիս ծաղկաղք քեզ ի յանձին. 179ք, Ղուկաս. 282ք, Յովհաննէս, աջ անկիւնը՝ Առաքել առ քեզ յանձն, զուեւաւոր եւ ոսկեզարդաւ: Դատարկ թղ. 1ա-2ք, 108ա, 178ք մեծ մասամբ, 179ա, 291 մեծ մասամբ, 288ա, 848ք: Ժամանակ՝ ՉԶԹ. Մատեանս է Անտարան, ուր կան Ք. Յ: Զիշատակագրութիւն՝ թղ. 846ա.- ֓առք ...: Որպէս եւ միք Առաքելս եւ ... (մէկ քառ շնջուած) բոցով սիրոյն Աստուծոյ կենդանախարակեալ, ստացաք զՍբ. Անտա- րանս անձին ի վայելս եւ յապալն յիշատակ մեզ եւ որոց ծնան գմեզ: Արդ՝ աղաչեմք անարժանքս արժանի առնել յիշել յաղաւթս, զի մեծ յուսով պէն ունիմք խնամոցն Աստուծոյ այն աղակիցն ձեր միջնորդե- լովն: Եւ մանաւանդ ի սորակի եւ անա- բիւն զծնմանն առաջի. սուրում երկինք

բանի եւ Հայր Հաջտի, Հոգին իջանէ եւ
Հաւատով ակն ունաւզօն նորոգին: Մի
անգամ, կամ աւելի, սրտի մտաւք սասցէք,
Տէր, թող զանեզր զմեզս, զի եւ զձերն
թողցէ, եւ որոց զամէնն սանն:

Ով մանկունք նոր Սիրովնի,
փրկեալք արեամբն Ջրիստոսի,
յիշման առնէք զիս արժանի,
որ զԱւետարանս զծագրեցի:
Արդ աղաչեմ յամենայնի
չլինիլ սմա մեղադրելի,
վասնզի զիր շքիտէի զրազրի
եւ ոչ արուեստ զրազարձի:
Ջի թէ խոշոր զսա զրեցի,
կամ թէ սղալ ի սմա զտանի,
յաւրէնակէն թէ սա լինի,
կամ ի գրչէս անարճեստի:
Յերես անկեալ միշտ առաջի,
Հայցեմ յիշեւ արտասուելի,
զննջեցեալսն որ ի շիրմի,
եւ զկենդանիսն որ կան յերկրի:
զի եւ ձերոցն ողորմեսցի,
Ջրիստոս աւրճեալ յայսմ աւարտի.
բարեաց տուողն յամենայնի
տացէ Տէր կեանս ստացաւզի,
զի ընդ երկայն աւուրս լինիցի,
Ջրիստոս աւրճեալ անլռելի:
Ընդ նման(?) Սարգսի սրբասէր քաճանայի,
Հոգւոյ ծնաւզին իմ ըստ բանի,
զգիրքս մեզ զարդարաւզի,
յիշման առնել զնա արժանի
ի ժամ սոսկալի պատարագի:
Արդ փափագմամք զսա զրեցի
ի վանքս որ Ջորոյ վանք անուն կոչի,
ընդ Հովանեաւ Աստուածածնի,
եւ կենսակիր Սուրբ Նքանի,
(զ)որ պահապանս սա մեզ լիցի,
ի թագաւորութեան Լեւոնի,
որ է տղայ եւ պատանի,
եւ Սուրբ Հոգին իր Հովանի:
Եւ արդ ես աղքատ եւ եղկելի,
անկեալ ի ձեր զարշապարի,
եւ պազատիմ արտասուելի:
որք Հանգիպիք այսրմ տառի,
Հայցեմք ա(յ)րէք զիս արժանի,
լիկոյ միոյ Տէր ողորմի,
այլ եւ իմոցն ամենայնի,
Տէրն եւ նոցա ողորմեսցի:

ՁԱՎարկոս զաստիարակ եւ սպասատր մեր
աղաչեմ յիշել ի Տէր, զի քազում աշխա-
տեցաւ ի սմա. զսրբաւք եւ զպատուական
քաճանայն զՍտեփաննոս եւ զքեորողին իւր

զՊարոն Թորոսն, զամենայն աւրճութեանց
արժանաւոր մայրն իւր զԹոսարովանուշ, որք
յայսմ ամի փոխեցան առ թս. եւ ընկալան
զանթառամ փառաց պսակն, աղաչեմ յիշել ի

տէր. որոց ողորմեացի եոցա օս. Ած., թողցէ զյանցանս եոցա և ջնջէ զձեռագիր յանցանաց եոցա, ցաւն ողորմութեան ցաւեացն յոսկերս եոցա և բուսուցն զնոսա յաւրն վերջին, և արժանի լիցին լսել զերանաւէտ բարբառն, որ ասէ. Եկայք արճնեալք Հաւր իմոյ:

Գրեցաւ ի թվին 22Թ:

Տարբեր գրիչ:— Արդ՝ վերստին և վերջին կազմեցաւ Սր. Աւետարանս ի թվին Հայոց Ռոմ՛, ձեռամբ ոգնամեզ և անպիտան, անարճեստ զրչի, սուտանուն ԶՀյ. Կերպոսի, որ զանունն ունիմ և զգործս ոչ: Ով կողբարք, որք Հանգիպիք ի սուրբ ազաւթս անք զիս և զծնագօս իմ և զամենայն արեան մերձաւորս իմ, Ած. ողորմի ասացէք, և Զրիստոս ձեզ ողորմեսցի իւր միւսանգամ զաւուստն: Եւ զարձակ յիշեցէք ի Ջս. զԿոպիտացի Մկրտիչ երէցն և զԷւր Հոգեւոր որդին զԱստուածատուր սարկաւազն, և ետուն կազմել զսա ի Հալալ ընչից իւրեանց, յիշատակ իւրեանց Հոգւոյն և իւրեանց ննջեցելոցն...:

Կոմալը արծաթիմ վրայ երկաթագրով:— Եիշատակ է Սր. Աւետարանս մաշտնսի Ոսկանին և մ՛հի. Մարիամին, վասն Հոգոցն մ՛Հի. Սառային, մ՛Հի. Եւզաբէին, մ՛Հի. Թուրվանտային, ի զուռն Սր. Աթոռոյն, որ ի Կիլիկիայ:

6.- Աւետարամ, ՌճԻԱ - 1672

Թուղթք՝ 206: Մեծութիւն՝ 8.4x5.9: Գրութիւն՝ երկսիւն, 5.7x2: Տողք՝ 26: Թերթք՝ ժէ=17, իւրաքանչիւր 12 թուղթ, ժէ՝ 18: Նիւթ՝ մազաղաթ: Կազմ՝ փայտեայ արեաթապատ տնօրինական նկարներով: Հանգամանք՝ խոնաւութենէ ազգուած, շատ տեղ զրեղ զունաթափուած են: Գիր՝ բոլորգիր, շատ մանր: Զարդագիրք՝ կարմիր ծաղկագիր և զլիսագիր: Նորանք թղ. 9ա, 65ա, 101ա, 161ա, զունաւոր: Կիսախորանք՝ թղ. 1ք-6ա, Համեմատական տախտակն՝ զունաւոր: Լուսանցաբարք՝ կարմիր: Նկարք՝ թղ. 8ք, 64ք, 100ք, 160ք, անետարանչաց՝ զունաւոր: Ժամանակ՝ ՌճԻԱ: Գրիչ և տէր՝ անորոշ: Տեղի՝ Զեթուն: Երչատակագրութիւն՝ թղ. 206ա:

Մատենա է Աւետարամ, ուր կան

1.- Թղ. 1ք-6ա, Համաբարբառ: Թղ. 6ք, Գուլիք Մատթէոսի Աւետարանին: Թղ. 9ա-65ա, Աւետարան ըստ Մատթէոսի: Թղ. 68ք, Գուլիք Մարկոսի Աւետարանի: Թղ.

64ա, Աւետարան ըստ Մարկոսի Վերջի յաւելուածական Համարներն ունի: Թղ. 101ա, Աւետարան ըստ Ղուկասու: Թղ. 158ք, Գուլիք Յովհաննու Աւետարանին: Թղ. 161ա, Աւետարան ըստ Յոհաննու: Վերջն ունի Իքք կնիշն շնացելոյ:

Յիշատակագրութիւն՝ Թղ. 106ա.-Փառք...:

Յանգ եղեալ աւարտեցաւ ունող անտեսաց արթալութեան, քառափակ զետարուի Սր. Աւետարան, ի թվին Հայոց ՌճԻԱ, ի յերկիրն Գերմանիոյ, ի զեղաքաղաքս Զեթուն, ընդ Հովանեաւ և առ դրան Սրբոյն Գրիգորի մեր Լուսաւորչին և Սրբուհոյ մեծնաւորչեակ Աստուածածնին, Զարխափան յորջորջելոյ մեծնատնին և այլ Ը եկեղեցեացս, որ աստ կան յօգնականութիւն և ի բարխոսութիւն... (չորս տող եղծուած):

6.- Մաշտոց Զնոմարութեամ, ԶԿ-1811:

Թուղթք՝ 226: Նիւթ՝ մազաղաթ, պիտակ և նուրբ: Կազմ՝ փայտեայ սեղանապատ, ոսկեպատ արծաթեայ կողերով: առաջին երեսը Հինգ թազակիրներ և երկու ընծայեալք ենրադիր, ձեռնաղբութիւն կպիկոպոսի. երկրորդ երեսը չորս թազակիրք և աշակիրք և վարկ կողմը զոց աման մը - Օրհնութիւն Ս. Միլոտի: Հանգամանք՝ ընդհանրապէս լաւ. տեղտեղ խոնաւութենէ անվնաս ազգումներ: Ժամանակ՝ կպիկոպոսական վկայական ԶԿ: Տէր՝ Կոստանդին կաթողիկոս:

Մամօք.-Մանրաման նկարազրութիւնը կը զտնուի Հալալայ Զեռ. Յուցակի Բ. Հատորին մէջ. էջ 10-11: Մեծնք օսնի մը տողներ արտագրեցիք տնօրակէն (էջ 24): Յաշորդ մասը. բովանդակութիւնը, նոյնպէս կ'առնենք Համատուակի:

Ա.- Թղ. 1ա.- Կանովն Աւրճնութեան Սրբոյ Միլոտին...:

Բ.- Թղ. 68ա.- Տորժամ Հանդերձեալ լինին կպիկոպոս կացուցանել զօք...:

Գ.- Թղ. 186ա.- Կանովն Կաթողիկոս Զեռնադիլոյ:

Դ.- Թղ. 178ա.- Կարգաւորութիւն Աւրճնութեան Թագաւորի, ըստ մեծի կեկեղեւոյն Հոմովմայ:

Մամօք.-Մկատի աննկով կաթողիկոսներու մանր յիշատակագրութեանց պատմական կարեւորութիւնը կ'արտագրենք զանոնք, պակտոզ մի քանի Հատն ալ վերցնելով Սիւրմէնան Զեռցակէն: Կը ներկայանենք զաստարելով ըստ ժամանակագրական կար-

գրի

1.- Նուաստ Կոստանդին կաթողիկոս գտայ զշարադրութիւնն Հայրապետացն Հայոց, զրեալ ձեռամբ սուրբ Հաւրն մերոյ Ներսէսի Արքեպիսկոպոսի Տարսնի եւ ետու գրել ասու

2.- Երկրորդ Լուսաւորիչ Հայկազեան ազգիս տէր Կոստանդին՝ զանարժան եւ զմեղաւոր ծառայս ձեռ զկազմող սորա՝ զԾաւլիւնս յիշեա առաջի Ջրիստոսի Տեառն մերոյ:

8.- Ի Թուականս Հայոց 94 [=1811], յամսնանն սեպտեմբերի ի ԺԴ, եղև Սինոդոս, Հրամանաւ սրբասնեալ եւ երջանիկ Կաթողիկոսին Հայոց Մեծաց տեառն Կոստանդեայ...

4.- Ի մեծ Թուիս Հայոց ՊԻԹ [=1880] ամի, յազոստոս ամսոյ ԺԵ, ի Ջորեքքաթի աւր, Հանգեալ ի Ջս. պատուական Հայրապետն Հայոց տէր Կոստանդին երկրորդ Լամբրոնացին, որոյ յիշատակ նորին աւր՝ Հնութեամբ եղիցի:

5.- Նուաստ Յովհաննէս Կաթողիկոս նստայ ի յԱթոռ Հայրապետութեան ի Թվականս Հայոց 21Ե [=1486]:

6.- Նուաստ Յովհաննէս Կաթողիկոս Թուլկուրանցի նստայ յԱթոռ Հայրապետութեան ի Թվականս Հայոց 21Ը [=1489], յունվար ամսոյն ի 2, աւր չորեքքաթի:

7.- Նուաստ Յովհաննէս Կաթողիկոս ամենայն Հայոց նստայ յԱթոռ Հայրապետութեան ի Սիս քաղաք, Թվին Հայոց 22Դ [=1525], մայիս ամսոյ Ա, աւրն Բջի:

8.- Նուաստ Սիմեոն Կաթողիկոս Ջեթուցի նստայ յԱթոռ Հայրապետութեան ի Սիս քաղաք, Թվին Հայոց 22Ը [=1589], ապրիլ է, աւրն Բջի:

9.- Նուաստ Ղազար Կաթողիկոս երկրորդ Ջեթուցի նստայ յԱթոռ Հայրապետութեան ի Սիս քաղաքին, որ եմ Հաւրեղէրուր որդի Սիմեոն Կաթողիկոսին, Թվին Հայոց 22Դ [=1545], յիշեցէք յաղաւթս ձեր:

10.- Նուաստ Թորոս Կաթողիկոս Արցի նստայ յԱթոռ Հայրապետութեան ի Թուականս Հայոց 22Է [=1548], փետրուարի ԺԲ, աւրն Գ շաբթի:

11.- Նուաստ Խաչատուր Կաթողիկոս նստայ յԱթոռ Հայրապետութեան ի Սիս, Թվին Ռ [=1551]:

12.- Նուաստ Խաչատուր Կաթողիկոս նստայ յԱթոռ Հայրապետութեան Արսայ, Թվին ՌԹ [=1560], փետրուարի ԺԶ: Փետ-

րուարի Դ առ Ջս. փոխեցաւ Թվին ՌԼԳ [=1584], որոյ յիշատակն աւր՝ Հնութեամբ եղիցի, ամէն:

18.- Նուաստ եւ սեպիտան Ազարիայ վարդապետ Ջուզայեցի, շնորհաւոր Աստուծոյ Կաթողիկոս՝ նստայ յԱթոռ Հայրապետութեան Արսայ, ի Թվականս Հայոց ՌԼԳ [=1584], փետրուարի ԻԵ, աւրն Գ շաբթի, Ղեւոնդեանց Տաւնի մեծ Բարեկենդանին:

14.- Ըս նուաստ Յովաննէս վարդապետս Անթըպցի շնորհաւոր եւ ողորմութեամբն Աստուծոյ յնստայ Աթոռ Հայրապետութեան Արսայ, ի մեծ Թվին Հայոց ՌԻԱ [=1601], զկտր. Հոռոմոց Ի, աւուր Կիրակի:

15.- Ընդ առաջին եւ ընդ միջին աշխատողացն ի սուրբ գիրքս, նայ ի զիս, զվերջին նուաղեալ ծնունդս եկեղեցւոյ, զՅովհաննէս վարդապետս, որ եւ ողորմութեամբն Աստուծոյ Կաթողիկոս, աղաչեմ յիշել ի Տէր, եւ Ած. ողորմի ասել, եւ Ած. ձեզ ողորմեացի ամէն: ՌԻԵ [=1606] Թվին կազմեցի:

16.- Ըս նուաստ Սիմէոն Կաթողիկոսս Սեփաստացի շնորհաւոր եւ ողորմութեամբն Աստուծոյ նստայ յԱթոռ Հայրապետութեան Արսայ, ի մեծ Թվին Հայոց ՌԶԹ [=1689]:

17.- Բերկացի Պետրոս Կաթողիկոս նստայ Աթոռ Հայրապետութեան ի Սիս, Թվին ՌԾԻԷ [=1708], ապրիլ ԻԹ, որ Հինգշաբթի:

18.- Նուաստ Բորոս Կաթողիկոս Արսեցի նստայ Աթոռ Հայրապետութեան ՌԱԼԳ [=1784], եւ փոխեցաւ առ Ջս. ՌԻԽԵ [=1798], սեպ. ԻԴ, յօրն, որոյ յիշատակն օր՝ Հնութեամբ եղիցի:

19.- Նուաստ Կիրակոս Կաթողիկոս նստայ յԱթոռ Հայրապետութեան, որ եմ եղբորորդի վերոյգրեալ Թորոս սրբազան Կաթողիկոսին, ՌԻԽԸ [=1796], փետ. ԺԴ, յաւուր Տեառնընդառաջի:

20.- Ի ՌԻԾԲԹ [=1808] չղոյայ ի Ար. Երուսաղէմ. Դ եպիսկոպոսոք, եւ Դ վարդապետոք, Դ քահանայիք, եւ Ե սպասաւորօք, եւ անտի եկի ի Բերեալ:

էջ 80.- Ծամօթութիւն.- Հետեւեալ զրութիւնը, որ զրկուած է 1806 թուականին Ռուսաց Կայսեր, յետ տարագրութեան 1818, Հոկտեմբերին Սիս այցելելով՝ ցըրուած թուզթերուն մէջ գտայ, եւ աստ օրինակիւ աւելորդ չը Համարեցի ի զիտութիւն ապագայից:

Առ ամենաբարեպաշտ եւ մեծազօր կայսր ամենայն Ռուսաց Նիկոլա Բ, Խոնարհ ա-

զերս:

Տէր Արթայ,

Որպէս ամենայն եպիսկոպոսունք եւ թեմակալք վիճակաց Թուրքիոյ, նոյնպէս եւ մեր եւ ընդ մեզ ամենայն եպիսկոպոսունք եւ թեմակալք Կիլիկիոյ ի վիշտս Քահսեութեան Համակեցաք ընդ լուր Հրատարակութեան նորոգ կարգադրութեան, որով զիրաւունս եւ զիշխանութիւն մատակարարութեան նշարժ ստացութեանց եւ ընչից նկեղեցւոյն մերոյ Հաննալ ի ձեռաց ընդՀանրական Կաթողիկոսին եւ Սինոզին Սրբոյ էջմիածնի եւ ձեռաց ամենայն Հայ եկեղեցական իշխանութեանց, որք ի Ռուսս, տան ի ձեռս պետական նախարարութեան...

Ընդօրինակեցաւ 1919, նոյ. 18:

էջ 86.- 1921, փետ. 19 .- Յիշատակարամ Աջապահեան Մատթէոս էֆ. թով զտեսնած մագաղաթեայ Աւետարանին:

Փառք Ամենասուրբ Երրորդութեան եւ միանական Աստուածութեան Հարս եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յախտեանս յախտենից ամէն:

Ի Թուականիս Հայոց ի ՈՁԲ [=1240], ի Հայրապետութեան տեսնած Կոստանդեայ եւ ի Թազաուրութեան քրիստոսապսակ արքայի Հեթմոյ, զրեցաւ Աւետարանս կենսաբեր, յաշխարհս Կիլիկիոյ ձեռամբ մեղապարտ քահանայի Գրիգորի:

Ով աստուածասէր եւ սրբազան քահանայք եւ սպասաւորք Սրբոյ Եկեղեցւոյ Աստուծոյ, յորժամ աւտուութեան ինչ Հանդիպիք ի սմա ընթերցմամբ կամ ընդ արիւնակելով, կամ տեսնելով, զստացող Սր. Աւետարանիս զսրբասէր եպիսկոպոսն, զտէր Սարգիս, եւ զՀայրն նորա զպարոն Յուսէփ, եւ զմայրն Խորինշահ, եւ զեղբարս նորա՝ Ջարարէ աստուածամերձ քահանայ եւ զԳրիգոր եւ զԼիպարիտ եւ զԵմեճիր, եւ քեռին նորա զտէր Ստեփաննոս, յիշեսչիք ի սուրբ աղաթս ձեր:

Ես նուստ եպիսկոպոս եւ տարաշխարհիկ եղեալս Սարգիս, յերես անկեալ Աստուծոյ եւ աղաչեմ զամենեանս յիշել ի սուրբ աղաթս ձեր զքրիստոսապսակ Թազաուրս Հեթում եւ զՀայր նորա զպարոն Կոստանդին եւ զեղբայրս նորա զսրբասէր Բարսեղ քահանայն եւ զՊարոն Սմբատ Գունգուստապլ եւ զՊարոն Աւշրիս եւ զՊարոն Լեւոն, եւ զժորս նորա, զքրբասէր կրունաւորն Հոնիփսիմէ, եւ Թեֆանն եւ զԿալամառի, զի յոյժ երախտաւոր են լեալ ինձ

ի տունս եւ ի վանս իւրեանց քարերարութեամբ, զոր Հաստուացէ նոցա քարերարն Ած. Հարիւրապատիկ եւ քիւրապատիկ աստ եւ ի Հանդերձեանս ամէն:

Դարեանալ աղաչեմ զվախելոցդ աստուածային տառիս, զի զպափաքումն սրտի իմոյ կատարիցէք, զի ուր կատարումն իմ լիցի եւ զերեզմանն իմ, անդ կացցէ Աւետարանս ի յիշատակ քարի յիշելոցս եւ յիշողացք ի Ջս. Յս. ի Տէր մեր, որում փառք յաւիտեանս ամէն:

Իսկ մանրամասն ծագիկ սորա կատարեցաւ ի մեծ խմբարանիս Միլիճի ընդ Հովանեաւ Սր. Մարտի Լուստ, յառաջնորդութեան տէր Գրիգորի, Հեղի եւ խոնարհի, ձեռամբ սրբանեալ քահանայի Կոստանդեայ եւ Թորոս սարգ[աւազի], որոց ողորմեցի տէր Այլ եւ յոգնամեղ ստացող սորա տէր Սարգիս Արեւելցի ի նահանգէ Սիւական ի մեծածառչակ Աթոռոյ Տաթեւ կոչեցելոյ, եւ տարազեալ վասն մեղաց, ժամանեցի յայս սուրբ ուխտ եւ քաղում ընդունելութիւն եւ Հանգիստ գտի ի վերոյգրեալ Թազաուրահարէն: Ի մեծ Պարոնէն Կոստանդեա, առաւել քան զարժանն մեր, եւ յայլ միեղէն եղբարցս: Արդ՝ աղաչեմ զձեզ, ով մանկունք Սիովնի, կրկին արւհնութեան արժանի առնել զայն:

Մեծութիւմ՝ 18.8x10: Գրութիւմ՝ երկ. սիւմ՝ 8.7x9.1: Տողը՝ 19: Թերթը՝ 9 = 26:

էջ 85-70, զատարկ:

էջ 71.- 1921, Մարտ 7.- ՄՍՄՍՊՊՅ յերուպակամ Ուղեւորութեմ:

Ա.- Առ Ջլէմանտ (նամակով).- Ջսան զարեր [առաջ] ըստած Կիլիկեցի մեծ Առաքեալի խօսքը, Ջքարուք պատերազմն պատերազմեցայ... քսան զարեր յետոյ մեծ եւ արդար Հպարտութեամբ Ձեր Վսմութիւնը կրնայ ըսել...

էջ 72.- Բ.- Առ Պ. Տէօշանէլ.- Ձեր ընտրութիւնը ի նախագահութիւն Ճրանական մեծ Հանրապետութեան՝ Կիլիկիոյ թովանդակ Հայութիւնը խնդութեամբ լիցուց...

էջ 73.- Գ.- Պ. Նախարարապետ Ճրան. Հանրապետութեան.- Կիլիկիոյ Հայոց Թազաուրութեան ժամանակակից եւ խորհրդակից կաթողիկոսութեան իբրեւ յաջորդ՝ Հակոտակ ձերութեանս եւ Հակոտակ աննախընթաց տառապանքերով մաշած եւ քայքայուած ֆիզիքական ուժերուս պարտք սեպեցի զալ ի Ճրանսս...

էջ 75.- Դ.- Վեհաժողովի.- Յետ զինչազարին, յետ արդարութեան յաղթա-

նակին, ժողովուրդի մարտիրոսութեան արիւնը ծովացաւ, և կը սպառնար խեղդել ինձ Հետ Կիլիկիոյ վերապրող բոլոր Հայութիւնը...:

- Ե.- Ազնուաշուք Տիար Գալուստ Կիւլպէնկ.- Տասն և եօթն տարիներու ընթացքին այս երկրորդ գրութիւնն է, զոր Զեր Սիրիլութեան կ'ուզողմ: Առաջինը Համեմատաբար աւելի երջանիկ օրերու մէջ, Կիլիկիան Գոլէթ մը Հիմնելու մտադրութեամբ, զոր իրականացնելու Համար Զեր բաժինը վեհանկեարար շնորհեցիք Ատանայի յայգին, իբրև յարմարագոյնը տրամադրելով: Այն օրէն մինչև և այսօր արեան շատ զետեղէ անցանք և տակաւին արեան մէջ կը քալենք: Նոր ցաւեր, նոր պէտքեր Գոլէթներու ունենալու երազները յօսք ցնդեցին. վերապրող Հայութիւնը լոյսէ աւելի Հացի պէտք ունի. Աստուծոյ լոյսին, արեգակին տակ մերկ ու յօթի՝ լոյսէն և կեանքէն աւելի զերեզմանի խաւարին կը փափագի, ուր Հանգիստը չը վրդովիր սուիեններու, սուրբերու և եաթաղաններու արինակաթ շաշկեններէն:

Անօթի մեռնիլ և քնաջնջուիլ ազգաց պատմութիւնը չուսի, ինչպէս և Հայուն մարտիրոսութեան աննախընթաց օրինակը: Հայուն ճակատը այս սեւ արատով չը խառնուելու Համար կ'կած եմ Եւրոպա արգարութիւն և Հաց մուրախու: Չեմ ըսեր Զրիստոսի նման, "Երթ վաճառեա զամենայն ինչս քո և տուր ազքատաց", և ո՛չ ալ

կը փափագիմ, որ մեր ունեւորները ըսեն Երիթովի մարտաւորին նման, "ԱՀա զկէս ընչից իմոց տաց աղքատաց": քայց իրաւունք ունի ինչորեւիտ և բազանջնելու "յաւելորդաց ընչից" և "զփշրանս անկեալս ի սեղանոյ":

Առաջին անգամ Զեզ կը դիմեմ ազնուաբար Տէր, և կը փափագիմ, որ առաջինն ըլլաք ի Կիլիկիա Համախմբուած բիւրաւոր Հայ կարօտեալներու օգնութեան և զուարթառատ նուիրատուութեան քարերար ձեռք կարկառողը.- Օրհնածիր ողջուելու.- Ապրիլ 8, 1920, Փարիզ:

էջ 76.- Զ.- Նախարար Պատերազմական.- Կիլիկիայէն չը մեկնած մեզի ծանօթ կացութիւնը պարզած ենք թէ՛ վսեմ. Նախագահին և թէ Նախարարպետին...:

էջ 78.- Է.- Պ. Նախարարպետ և Արտաքին Գործոց Նախարար Ծրանսական Հանրապետութեան.- Կիլիկիոյ վերապրող Հայերուն ամենօրեայ տառապանքը, մանաւանդ քնաջնջումի սպառնալիքը պարտաւորեցին զիս ասպետական Ծրանսայի գիմեմ...:

էջ 79.- Ը.- 1920, մայիս 29-ի Լոնտոն, թէյասեղանի վրայ.- Տեարք, Դուք ապրելով մտքի, խօսքի և զազափարի ազատ աշխարհի մէջ, քնական է, որ սպասէք Զեր անկաշկանջ զգացումներուն Համապատասխան խօսքերու...:

էջ 88-86, գատարկ:

3603 Ա

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ.- 4

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 20x18.5x2.5: էջք 576: Հանգամանք շատ լաւ: Թուզթ Հասարակ Գրութիւն մանիշակագոյն թանաթով, միասին, 18 տող, կարմիր զիծերու միջև: Ենդազիր մաքուր: Լաթակազմ խաւարտեայ նորադրոջմ: Դատարկ թուզթ սկիզբը 4 թերթ:

ԲՈՎԱՆՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Եկեղեցական Պատմութիւն: Թօզուած Ա.- Թառաջարեւ.- Սահման և

նպատակ եկեղեցական պատմութեան.- Այն ամէն մարդիկ, որ կը Հաւատան թէ Ես. Նազդովեցին՝ Զրիստոսն էր, որ ըստ կանխասացութեան մարգարէից՝ ի վախճան ժամանակաց երեւցաւ իբրև Փրկիչ աշխարհի, կը կազմեն Զրիստոսի Եկեղեցին...:

էջ 2.- 2.- Եկեղեցական պատմութեան նիւթերը:

էջ 5.- 8.- Եկեղեցական Պատմութեան բաժանումներն ըստ ժամանակի:

էջ 8.- 4.- Եկեղեցական պատմութեան

աղբիւրներն:

էջ 9.- 6.- Նախապատմութիւն: Աշխարհիս վիճակը անմիջապէս նախ քան ըզ-Ջրիստոս:

էջ 177.- 22.- Հալածումն Ջրիստո-նէութեան ի Հայս:

էջ 289.- 27.- Կրօնական զժտութիւնք եկեղեցւոյ մէջ:

էջ 266.- 29.- Մկրտութիւն:

էջ 264.- 30.- Տօնք եւ Պաշար:

էջ 266.- 31.- Կոստանդիանոսէն մինչև Մենն Կարոլոս, 828-767:

էջ 279.- 32.- Տարածումն քրիստո-նէութեան:

էջ 286.- 33.- Հայոց բոլորական դարձն քրիստոնէութեան.- Ա.- Սուրբն Գրիգոր եւ Մենն Տրդատ.- 1.- Ջրիստո-նէութիւնն մի վսեմ եւ սքանչելի յաղթա-նակ կանգնեց մեր Հայոց աշխարհին

մէջ...:

էջ 299.- Յօդուած 84.- Յաջորդք Սրբոյն Գրիգորի:

էջ 318.- 85.- Մենն Սահակ:

էջ 326.- 86.- Յովսէփ կաթողիկոս եւ նահատակութիւն Սրբոց Վարդանանց եւ Ղենոնցեանց:

էջ 331.- 87.- Յաջորդութիւն կաթողիկոսաց ի Մելիտէ մինչև ցՄովսէս Բ:

էջ 349.- 40.- Մահմետականութիւն կամ Իսլամ:

էջ 358.- 48.- Բ.- Արիանոսութիւն եւ Առաջին Տիեզերական Ժողով:

էջ 371.- Կանոնք Նիկիական Ժողովոյ:

էջ 379.- Գ.- Մակեդոնեան աղանդն եւ Երկրորդ Տիեզերական Ժողովն:

էջ 424.- 49.- Ը.- Պատկերամարտից խոովութիւնը:

էջ 481-576, զատարկ:

3603 Բ

ԵԿԵՂԵՅԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ.- 5

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 19x18x2: էջք 486: Հանգամանք լաւ. վերնագիրներէն շատերուն տեղերը քաց մնացած են: Թուղթ Հասարակ: Գրու-թիւն մանիշակագոյն թանաքով, միասին, 19 տող, սեւ գիծերու մէջէն: Ենդագիր: Կազմ կիսալաթ խաւաքարտեայ: Դատարկ թուղթ սկիզբը 8 թերթ:

ԲՈՎԱՆՂԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Այն ամէն մարդիկ որ կը Հաւատան թէ Յիսուս Նազովրեցի Ջրիստոսն էր...:

էջ 9.- Աշխարհիս վիճակն մախ քամ զՋրիստոս...:

էջ 174.- [Յանկ Կայսերաց Հոովմայ]:

էջ 271.- [Տօնք եւ Պաշար]:

էջ 274.- [Կոստանդիանոսէն մինչև Մենն Կարոլոս, 828-767]:

էջ 294.- [Ջրիստոնէութիւնն մի վսեմ եւ սքանչելի պտուղ կանգնեց մեր Հայոց աշխարհին մէջ...:

էջ 364.- 42.- Ա. Դոմատեա[0]ց հերձուածը:

էջ 367.- 48.- Բ.- Արիանոսութիւն եւ Առաջին Տիեզերական Ժողովն:

էջ 379.- Կամոց Նիկիական Ժողովոյ:

էջ 397.- 46.- Ե.- Նեստորականու-թիւն եւ Գ. Տիեզերական Ժողով:

էջ 485.- 49.- Ը. Պատկերամարտից խոովութիւնը:

էջ 441-486, զատարկ:

3604 Ա

ՄԵԿՆՈՒԹԻՒՆ Ա. ԱԻԵՏԱՐԱՆԻ (ՄԱՍՆ Ա).- 3

Մամբրէ Եպս. Մարիսեան

Երուսաղէմ

1898

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 20.5x14x2: էջք Ի+406: Հանգամանք լաւ: Թուղթ գծաւոր: Գրիչ՝ Նաչատուր Պէօճիկեան, Կեսարացի: Գրութիւն մանիշակագոյն թանաքով, միասիւն, 21 տող, կարմիր զիծերու միջիւ: Ենդագիր: Կազմ կիսակաշի խաւաքարտեայ նորազրոշմ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ Ա-Ձ, Ը, Ժ-Ի, դատարկ:

էջ Է.- Ուսումն Զորից Սրբազան Աւետարանաց, աշխատասիրեաց ի պէտս ժառանգաւոր աշակերտաց Սր. Աթոռոյն Երուսաղէմի, Մամբրէ Եպսկ. Յ. Մարկոսեան, Արարկերցի, 1898, փետր. 12:

էջ Թ.- Ընդօրինակեալ ի Նաչատուր Ս. Պէօճիկեանէ Կեսարացոյ, 1898, մարտ 12, յերուսաղէմ, ի վանս Սրբոց Յակոբեանց:

էջ 1.- Ուսումն Սրբոյ Աւետարանի Յիսուսի Ջրիտոսի Տեսոն մերոյ: Դաս Ա.- Ամենաբարի Ած. իւր քարու-

թիւնն յայտնելու Համար ստեղծեց տինգերքը Համակ քարի, գեղեցիկ եւ կարգաւորեալ...:

էջ 16.- Գլուխ Բ.- Դաս Է.- Գիրք ծննդեան Յի. Ջի. որդւոյ Դաւթի...:

էջ 84.- Գլուխ Է, Դաս Խ.- Փրկչին Գալիլիա երթալը, Թազաւորազնի որդւոյն բժշկութիւնը:

էջ 229.- Դաս Ը.- Յովհաննու Աշակերտներուն Հարցումը:

էջ 291.- Գլուխ ԺԷ: Դաս ԾԻԷ: Գլխատումն Յովհաննու Մկրտչի:

էջ 848.- Գլուխ ԻԱ: Դաս ԾԾ: Խոնարհութեան Խրատ:

էջ 878.- Դաս ԾԿԱ: Իբք կնոջն շնացելոյ:

էջ 882-886, դատարկ:

էջ 897.- Յանկ, կարմրատառ:

էջ 408-406, դատարկ:

Յետնագոյն յիշատակագրութիւն.- 1920

էջ 1, վերի լուսանցքին.- Նուէր ժառ. վարժարանի Մատենադարանին Միք. Մամիկոնեանի, նախկին սան, 1920, Սաղեմ:

3604 Բ

ՄԵԿՆՈՒԹԻՒՆ Ս. ԱԻԵՏԱՐԱՆԻ (ՄԱՍՆ Բ).- 3

Մամբրէ Եպ. Մաթեոսեմ

Երուսաղէմ

1899-1900

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 20.5x14x8.5: էջք ԺՁ+887 -1168: Հանգամանք լաւ ընդհանուր առմամբ, թացութենէ վնասուած են էջ 887-478, եւ 1144-1161: Թուղթ գծաւոր: Գրիչ՝ Նաչատուր Պէօճիկեան: Գրութիւն եւ զիր ըստ նախորդին: Կազմ կիսակաշի խաւաքարտեայ նորազրոշմ. կռնակը մաշած:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ Ա, Բ, Դ, Զ, Ը-ԺՁ, դատարկ, վեր-

ջինը անմաքուր:

էջ Գ.- Մասն Երկրորդ:

էջ Ե.- Ուսումն Զորից Սրբազան Աւետարանչաց, Աշխատասիրեաց ի պէտս ժառանգաւոր աշակերտաց Ս. Աթոռոյն Երուսաղէմի, Մամբրէ Եպս. Յ. Մարկոսեան, Արապկերցի, Առաքելական Ուխտէն Սրբոց Յակոբեանց, 1898 փետրվար 12, Երուսաղէմ:

էջ Է.- Ընդօրինակեալ աշակերտի նորին Նաչատուր Ս. Պէօճիկեան Կեսարացոյ, 1899, սեպտեմբեր 1-1900, սեպտեմ-

բեր 26, Երուսաղէմ:

էջ 887.- Գլուխ ԻԳ, Դաս ԾԿԲ, Զս. Իր Որդի Աստուծոյ լինելը կը յայտնէ:

էջ 485.- Գլուխ ԻԴ, Դաս ԾԶԶ, Ազօ-թել եւ Ազօթթի զօրութիւնը կը սովորեցնէ:

էջ 488.- Գլուխ ԻԸ, Դաս ԾՂԳ, Առակ անիրաւ տնտեսին:

էջ 515.- Դաս ԾՂԹ, Առակ ազգատ Ղազարոսի եւ ան[ի]զորմ մեծատան:

էջ 522.- Գլուխ ԻԹ, Դաս Մ, Ղազարոս Յարութիւնը:

էջ 802.- Դաս ՄԻԳ, Յետո Յաղթական Հանդիսի Երուսաղէմ կը մտնէ:

էջ 868էն յետոյ սխալմամբ 668 դրած է:

էջ 682.- Գլուխ ԼԵ, Դաս ՄԽԲ, Յս. Թէ Երուսաղէմն ու Տաճարը կործանելու եւ Թէ աշխարհի վախճանին Համար Իր Գալըստեան նշանները կը գուշակէ:

էջ 775.- Գլուխ ԼԵ, Դաս ՄԿԲ, Փրկիչը կը մխրթարէ եւ կը թաջալերէ Առաքեալները:

էջ 868.- Գլուխ ԼԸ, Դաս ՄՁԲ, Պարտիզին մէջ Յի. ազօթթն ու տազնապը:

էջ 1022.- Գլուխ ԽԲ, Դաս ՅԺԱ:

էջ 1068.- Դաս ՅԺԶ, Գալուստ Հոգւոյն Սրբոյ:

էջ 1078, վարք.- Մ. Ե. Մարկոսեան, - Վերջ, 1900, սեպ. 16:

էջ 1074-1148, դատարկ:

էջ 1087ին կը յաջորդէ 1104, կազմի ժամանակ 68րդ պրակին սխալմամբ 57 երոր-զէն առաջ դրուելուն պատճառաւ:

էջ 1144.- Յանկ, կարմրատառ:

էջ 1152-1168, գատարկ:

Յետմագոյմ յիշատակագրութիւն.-
էջ Է, վերի լուսանցքին.- Նուէր ժառ. Վարժարանի Մատենադարանին, նախկին սան Միթ. Մամիկոնեան 1820, Սաղմ:

3605

ՃԱՐՏԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ.- 7

Քրքմ. Յովնաճճէս Վթ. Վաճաճէցի

Երուսաղէմ

1902

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 21x18.5x8: էջք ժԱ+652, Հանգամանք լաւ: Թուզթ Հասարակ. Գրիչ՝ Մովսէս Թութլուեան, Այնթապցի: Գրութիւն սեւերակ մեղանով, միասին, 17 տող՝ յաճախ նուազ, սևագրի շրջանակներու մէջ: Ենզգգրի Ուղղագրութիւն տկար: Կազմ կիսակաշի խաւարարտեայ նորագրոջմ: Կնիթ, "Ուսումնական Խորհուրդ Երուսաղէմի", էջ Է, ժԱ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ Ա-Դ, գատարկ: Նոյնպէս էջ Զ, Ը-Ժ:

էջ Ը.- Թարգմանեաց ի գլուարէ յաշխարհ[խարար Զմիւրնիացի Յովհաննէս պերճիմաստ վարժապետ Միթգայ Վահանգէցի, զընազրեալ յԱյնթապցի Մովսէս Թութլուեան,

որ է միբան անաթելական Ս. Գահիս Երուսաղէմի Սրբոց Յակոբը[ն]անց, սկսեալ յունվար ամսոյ 18, աւարտեցաւ փետրվար ամսոյ 16, յամի Տեառն 1902:

էջ ժԱ.- Նախակթութիւն Ծարտասանութեան մասանց:

Հ.- Զի՞նչ է Ծարտասանութիւն:

Պ.- Ծարտասանութիւնն է՝ որ կը սորվեցնէ ճարտար խօսելու ձևերը ու Հանձմանքները, եւ ով որ այս ձևերը ու Հանգամանքները ճարտարութեամբ զործածէ ճարտասան կամ քանիքուն կ'ուրի...:

էջ 1.- Հ.- Զանիթ կը բաժանի ճարտասանութիւնը:

էջ 16.- Յաղաք Վիպասանութեան:

էջ 81.- Յաղաք Առասպելաց:

էջ 112էն յետոյ սխալմամբ զրած է 114:

- էջ 120.- Ընդլայնումն:
- էջ 822էն յետոյ սխալմամբ դրած է 824:
- էջ 489.- Յօդուած Եօթներորդ, Յաղագս Մխիթարութեան:
- էջ 566էն յետոյ սխալմամբ դրած է 567:
- էջ 581.- Գլուխ Առաջին. Յաղաքս Յիշողութեան:
- էջ 602.- Վախճան Ճաճտասանութեան Տետրակիս:
- էջ 608-612, դատարկ:
- էջ 618.- Յանկ զլխաւոր իրաց պարունակելոց ի տետրակիս՝ ըստ կարգի այբուբենից:

- էջ 684.- Վախճան Յանկիս:
- էջ 685.- Մոռացեալ Յանկ:
- էջ 686.- Վախճան մոռացեալ ցանկիս:
- էջ 687-688, դատարկ:
- էջ 689.- Սուրբ Սահակայ եւ Սուրբ Մեսրովպայ Գերեզմանք, ընդ օրինակեալ ի Բիւզանդեան Հայ Օրաթերթէ, Ա. Տարի, 207 թիւ, շաբաթ 5, 117, յուլիս, 1897, Երուսաղէմ:
- Յ. Թաթարեան
- էջ 649.- Վախճան Պատմութեան:
- էջ 650-652, դատարկ:
- Յիշատակագրութիւն.- 1904
- էջ 6, կանաչ մեկանով.- Նուէր Այնթապցի Մովսէս Կ. Թութլուեանէ ժառանգւորաց դպրոցի թանգարանին, 1804, Նոյեմբեր 80, յերուսաղէմ:

3606

ՃԱՐՏԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ.- 3

Ստեանկ Եղգ. Նապայեմմ

Երուսաղէմ

1899

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 20x15x2, էջք Ը+820, Հանգամանք լաւ ընդհանրապէս. կան թացութեան վնասուած էջեր: Թուզթ Հասարակ: Գրիչ՝ Նաչատուր Ս. Պէօճիքեան, Կեսարացի: Գրութիւն մանիշակագոյն թանաքով, կարմիր ընդգծումներով, միասին, 18 տող, կարմիր գիծերու միջեւ. երկրորդ մասին մէջ Սօս եւ Սօնդիպին երկսին: Ենդազիր: Լաթկազմ խաւաքարտեայ նորադրոյմ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

- էջ Ա, Բ, Դ, Զ-Ը, դատարկ:
- էջ Գ.- Դասատետր Ծարտասանութեան ծաղկաքաղ Հաւաքեալ Համառօտեան ի պէտս աշակերտաց ժառանգաւորաց Վարժարանի Սահակ Եպիսկոպոս Նապայեան, յԵրուսաղէմ, 1899, սեպտ. 1, ի Վանս Սրբոց Յակովբեանց:
- էջ Ե.- Ընդօրինակեալ աշակերտի նորին Նաչատուր Ս. Պէօճիքեանի Կեսարացոյ, յԵրուսաղէմ, 1899, սեպտ. 1-1900 յունվար 1:

էջ 1.- Ծարտասանութիւն: Նախագիտելից:

1.- Ունկնդիրները Համոզելու Համար քարոզ խօսելու արուեստը կ'ըսուի Ծարտասանութիւն, իսկ քարոզ խօսողը Ծարտասան...:

- էջ 69.- Գլուխ Երկրորդ: Եարժութիւն Կրից:
- էջ 88.- Մասն Երրորդ: Տրամադրութիւն:
- էջ 189.- Գլուխ Երկրորդ: Զեք Արտասանութեան:

- էջ 144.- Վերջ:
- էջ 145.- Դրուագ առաջիմ երգոց: Նկարաչիւր Վահեանեան տօնից.- Սօս զանիւն Հաւաքեալ իւրոյ Սօնդիպայ ամփոփէ յարտեան լերին...:

- էջ 169.- Դրուագ Երկրորդ Երգոց.- Ասողիկ ընդ Սիրոյ եւ Ենորհաց նոր նստի լսել...:
- էջ 205.- Ի Գրոց Սրբոյն Ներսէսի Ենորհաւոյնի:
- էջ 222էն յետոյ սխալմամբ դրած է 224:

էջ 226.- Վերտառութիւն ի սուրբ եւ յերջանիկ զուժարս երկոտասան առաքելոցն Ջի., Հանեալ Հաւաքմամբ ի գերապանն ներբողինէ առաքելոց, զոր արարեալ է Արքայն Գրիգորի նարնկացւոյ:

էջ 265.- Դրուազ Չորրորդ Երզոցն.- Պատմէ Սօս զաստիճիւն Ստրոնաքայ ներփնւոյ...:

էջ 280.- Ջեր ի Սօս եւ Սօնգիպի Երզ Հինգերորդ:

էջ 808.- Վերջ:

էջ 804ին կը յաջորդէ 808:

էջ 808.- Ձիթնեաց Լեւրան վրայ:

1.- Արշալայտ էր՝ արեւթանալ թիւհ-րով...:- 12 մարտ, 1900, Գ:

էջ 808-820, զատարկ:

Յետնագոյն յիշատակագրութիւն.- 1920

էջ 1, վերի լուսանցքին.- Նուէր Ժառ. Վարժարանի Մատենադարանին: Միթ. Մամիկոնեան, 1920, Ազգեմ:

3607

ԺՈՂՈՎԱԾՈՅ (ԿՐՕՆԱՎԱՆ)

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-
Մաւալ 17x10: էջք 40: Հանգամանք լաւ: Թուղթ գծաւոր: Գրութիւն սեւորակ մեկանով, միասիւն, 81 տող, սեւ գիծերու միջեւ: Ենդագիր մանր: Կողք խաւաքարտեայ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-
էջ 1-2, զատարկ:
էջ 8-10.- Տասը պատուիրաններ:
էջ 10.- Եկեղեցւոյ պատուիրանաց վրայ:

էջ 18.- Ջսան զլուխ խոստովանութեան Հարկաւոր քանք:

էջ 15.- Յաղագս ըզջախոհութեան.- Վասն ըզջախոհութեան Հարցջիր...:

էջ 16.- Վասն ազահութեան:

էջ 28.- Յաղագս Հպարտութեան:

էջ 24.- Յաղագս ծուլութեան:

էջ 86.- Յաղագս վաճառականաց եւ քաղաքացաց:

էջ 89.- Վասն արեակման, եւ ապաշխարութեան:

էջ 40, զատարկ:

3608

ԿԱՆՈՆԱԳԻՐ

Հայոց Կաթողիկոսութեամ եւ Պատրիարքութեամ

[Երուսաղէմ]

[1916]

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-
Մաւալ 21x17: էջք 40: Հանգամանք շատ լաւ: Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն՝ խորագիրները կարմիր, մնացեալը սեւորակ մեկանով, միասիւն, 28 տող, կարմիր գիծերու միջեւ: Ենդագիր յստակ: Կողք՝ կապտորակ թուղթ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-
էջ 1.- Կանոնագիր Հայոց Կաթողիկոսութեան Եւ Պատրիարքութեան:

Յատաշարան.- Ծոգ. 1.- Ստոյ եւ Աղթամարի Հայ Կաթողիկոսութիւնները միացուած եւ Պօլսոյ ու Երուսաղէմի Պատրիարքութիւններն ալ այս Կաթողիկոսութեան

վրայ աւելցուած են...— Հմմտ. Պատմ. ԿՔԶ. Կիլիկիոյ, 1889, Անթիլիաս, էջ 888:

էջ 27-28.— Ներկայ Կանոնագրին գործադրութեան դրուիլը եւ Պետութեան Կանոններուն վրայ աւելցուիլը իրատէ ըրի, 2 ԵէՎվալ, 1884, Մէհմետ Ռէշատ.— Հմմտ. նոյն, էջ 948:

էջ 29.— Հայոց Պատրիարքարանը. — Կայս. Կառավարութիւնը պատրաստեց նոր Կանոնագիր մը, ասիկա կը փոփոխէ Հայոց Պատրիարքարանին կազմական ասպիկին Օրէնքը որ կը տարբերէր ուրիշ Պատրիարքարաններու եւ մասնաւոր Տիեզերական Պատրիարքարանին կազմութիւնը կարգաւորող Կանոնագիրներէն: Արդարեւ, մինչ Տիեզերական Պատրիարքարանը կազմուած է երկու ժողովներէ, որոնց մին Հոգեւոր եւ միւրը Խառն, այս վերջինը կազմուած սահմանափակ թուով անձնաւորութիւններէ, Հայոց Պատրիարքարանը ունէր Կրօնական Ժողով մը, ճազաքական Ժողով մը, եւ Ազգային կոչուած երրորդ Ժողով մը, 140 անդամէ քաղկացեալ: Այս վերջին ժողովը, որուն անդամները կ'ընտրուէին Հայ ժողովուրդէն, կը զուգարուէր Օրէնագիր ժողովներու նըման որոշեալ ժամանակներու մէջ եւ կ'ընտրէր ճազաքական Ժողովը:

Այս կազմակերպութիւնը կարգադրող Օրէնքը պատրաստուած էր 1279 [=1862]ին Հայոց Պատրիարքարանին մէջ զուգարուած Ժողովի մը կողմէ: Այն ատենուս Եպարզոսը առանց Կանոնագիրը ուսումնասիրել տալու Պետական Խորհուրդին կողմէ եւ առանց զայն ներկայացնելու Նախարարաց Խորհուրդին, ստացեր էր Կայս. Իրատէն, անոր զործադրութեանը Համար: Գլխաւոր պատճառներէն մին, որով Հայ յեղափոխական կազմակերպութիւնն այնքան ազէկ կարգադրուած ու այնքան զժխճ հետեւանք ունեցած էր, անտարակոյս խնդրոյ առարկայ Կանոնագիրն է որ ամէն իշխանութիւն կը

կեդրոնացնէր Ազգային կոչուած Ժողովին մէջ: Կրօնական կազմակերպութիւններն այս կերպով ենթարկուած էին ազդեցութեանը յեղափոխական կուսակցութիւններուն եւ ի վերջոյ կղերք Բովիքթիներուն գործակալը դարձած էր: Բաց աստի, իրենց խորհուրդներով եւ քաղաքներով Հայ ժողովուրդին սիրտերը շահած քահանաներն իրենց Հոգեւոր ազդեցութիւնն ի գործ դրին իրենց Հօտին ներշնչելու Համար քաղաքական կանոններ եւ սկզբունքներ:

Այս Հոգեւոր ազդեցութեան շնորհիւ ներշնչուած քաղաքական իտալը խախտեց ըովանդակ Հայ երիտասարդութիւնը, եւ Հրամանը վերէն գալով՝ արեան եւ սուրի մղեց այս երիտասարդութիւնը, որ մերթ անզլիական եւ մերթ վր, ինչպէս այժմ, Ռուսներուն օգնութեանը վրայ յոյս դնելով, կոյր գործիք դարձած էր օտար քաղաքական շահերու եւ զրգոսթեանց: Նոր Կանոնագրով Կայս. Կառավարութիւնը շնչեց Ազգային կոչուած Ժողովը եւ Տիեզերական Պատրիարքարանին նման անոր տեղ Հաստատեց Հոգեւոր Ժողով մը՝ կազմուած Հոգեւոր պետերէ, եւ անոր պաշտօնը պիտի ըլլայ վարել լոկ կրօնական գործերը, եւ ուրիշ Ժողով մը, որուն անդամները սահմանափակ թիւով պիտի ըլլան եւ պիտի առնուին կրօնական պետերուն եւ ժողովուրդին մէջէն: Այս վերջին Ժողովին պաշտօնն է կրօնական ու դպրոցական Հիմնարկութիւններով եւ քարեգործական գործերով զբաղիլ: Կառավարութիւնն այս երկու Ժողովները զրած է Նախագահութեանը ներքեւ Կաթողիկոսին որ ստացաւ Պատրիարքի տիտղոսը: Այս կերպով կառավարութիւնը քնաւ Հարուած տուած չէ Սահմանադրութեամբ ապահովեալ կրօնական ատանձնաշնորհումներուն եւ անձնութիւններին, այլ ընդհակառակն պահպանած է Պատրիարքարանը Բովիքթիներուն ձեռքը խաղալիկ ըլլալէ:

էջ 88-40, զատարկ:

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 20.5x18.5: էջ 78: Հանգա-
մանք լաւ: Թուղթ գծաւոր: Գրութիւն սե-
ւորակ մեկանով, միասին, 22 տող: Ենզա-
գիւր անարուեստ: Կողք թղթեայ: Ղատարկ
էջեր 10, 14, 22, 80, 88, 50, 52:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

- էջ 1-2, գատարկ:
- էջ 8.- Տիտղոսաքերթ.-
Յիշատակներ, Սաղմական, Ուղեգրա-
կան, Տեղագրական, եւ Նամականի:
- էջ 4, գատարկ:
- էջ 5.- Բազէջէն մեզ գրուած նամակէ
մը կ'ըսողենք, - "Ուղադրութեան առնուե-
ցաւ Բազէջի շրջակայ կարեւոր գիւղերու
կրթական Հարցը, որոցմէ ամենէն աւելի
գիտելին է Ուուլիթի ատենը..." - Հմմտ.
- Եղիշէ եպօ. Զիլիկիթիան, Արևազանդ Բ.,
Վեր Յուշեր Անցեալէն... 1900-1908, Տպ.
Պէյրուս, 1927, էջ 1:
- էջ 7.- Ի՞նչ կ'ընեն մեր Առաջնորդ-
ներ.- Հմմտ. Նոյն, էջ 2:
- էջ 17.- Բազէջէ կ'զրեն մեզ.- "Թե-
մօրէից կարօտ գիւղացիներուն սերմնցու

- գնելու Համար..." - Հմմտ. Նոյն, էջ 7:
- էջ 88.- Բազէջի լուրեր.- Հմմտ. Նոյն,
էջ 14:
- էջ 87.- Մուշէն Պիթիլիզի Պիթիլիզի Ա-
ռաջնորդութիւնը.- Հմմտ. Նոյն, էջ 16-
42, 1900, Յուլիս 14, Բազէջի Վարդապետ:
- էջ 81.- Ետտախէն քահանայք եւ վիճա-
կայինք Հեռագիր մ'ուղղելով ի Պատրիար-
քարան, կ'իսնզրեն որ Աղթամարայ կաթող.
փոխանորդ Սահակ Վրդ.ի եպիսկոպոսացման
վկայագիր յանձնուի... - Հմմտ. Նոյն, էջ
29:
- էջ 71.- Վերջերս Խիզանի եւ իր Նո-
րահաստառ որբանոցի մասին Հետեւեալ տե-
ղեկութիւններն առած եմ... - Հմմտ. Նոյն,
էջ 85:
- էջ 78.- Բազէջի Առաջնորդ Տ. Եղիշէ
Վ. Զիլիկիթիան, որուն Պուլիս Հասնիլը
եանուցիւնք, քաջողջ վիճակի մէջ է...:
Բազէջը լքանելուն Համար չենք զովեր
զինք, քայց իր ընթացքին անկեղծութիւնն
օրինակելի կը գտնենք.- Հմմտ. Նոյն, էջ
87-88:
- էջ 76-78, գատարկ:

3610

ՏԵՏՐ ԺԱՄՈՒՅՆԵՐՈՒ

Երուսաղէմ

1806-1807

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 22x15: էջ 52: Հանգամանք
լաւ: Թուղթ գծաւոր: Գրութիւն սեւորակ
մեկանով, միասին, 20-27 տող: Ենզագիր:
Կողք՝ ճերմակ թուղթ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Առաջին կողքի երեսին.
Տետր ժամուցմերու ձեռամբ Ամեն. Սր-

- բազան Պատրիարք Հօր, 1906 Յունվար 1-
1907, զեկտ. 81, Երուսաղէմ:
- էջ 1-2, գատարկ:
Մամօր.- Ժամուցներու սակերն են. Ե-
պիսկոպոսական պատարագին 2 լիբա զագ.,
քահանայական Հանգիսաւոր պատարագին մէկ
մէճիտ, քահանայական պարզ պատարագին կէս
մէճիտ:
- էջ 51-52, գատարկ:

3611

ՈՒՂԵԳՐՈՒԹԻՒՆ

Մ. Կ Միրախարեան

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 22X14X1, էջք 220, Հանգամանք
լաւ: Թուղթ Հասարակ, Գրութիւն կարմիր
մեկանով, միասին, 20 տող: Ենդագիր:
Կազմ կիսալաթ խաւաքարտեայ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Տիտղոսաթերթ.

Նկարագրութիւն Տանկահայաստանի այլ
եւ այլ քաղաքաց եւ գիւղօրէից, երկասի-
րեալ ի Մ. Կ. Միրախորեանէ, քաղեալ [ի]
Մասիս լրագրոյ, 1888:

էջ 2, դատարկ:

էջ 8.- Ուղեւորութիւն, Ա.- Տրապի-
զոն կը գտնուի Սեւ Մովու արեւելեան
Հարաւային եզիրքը...:

էջ 18.- Բ.- Վարդահան կամ Իւչ Ջի
լիսէ:

էջ 21.- Գ.- Ծանապարհնիս ջարուեա-
կելով, Հեռզհետէ կը մտնանք Մասաթայ
երկայն լեռնահովիտն...:

էջ 22.- Դ.- Ուղեւորութիւննիս յա-
ռաջ տանելով ի Վերին Բասնէ՝ երթամք ի
Հասան-Գալէ...:

էջ 45.- Ե.- Տուրուբերան նահանգի
սոյն կարեւոր գաւառի (Մշոյ) քուն սահ-
մանն (ինչպէս ուրիշ մի քանիններուն) մեր

նախնի աշխարհագիրներէն որոշուած էէր
ճշգրտապէս...:

էջ 57.- Զ.- Մշոյ արեւելակողմը
11/2 ժամ Հեռու Աստղեքերզ կամ Մոկաց
քերզ կոչուած անրակ մի կայ...:

էջ 81.- Ը.- Բաղեջէն մեկնիմք գնա-
լու ի Աղերզ...:

էջ 114.- ԺԱ.- Դատուանէն Հարք գա-
ւառը մեկնելու Համար մեր առջեւ երկու
ճանապարհ կը բացուին...:

էջ 128.- ԺԲ.- Կարճկան գաւառակն 14
Հայ եւ մի քանի Պուրզ գիւղերէ կը բաղ-
կանայ...:

էջ 148.- ԺԳ.- Այսօր կը մեկնիմք
ղէպ ի Հովիտն Ոստանայ...:

էջ 164.- ԺԵ.- Խորզումէն կամ Հիւր-
գոմէն մեկնիմք ղէպ ի Հարաւակողմն ի
Ջէօզլ...:

էջ 208.- ԺԸ.- Հայոց Ձորոյ Հիւսի-
սային մասն աւարտած լինելով, այժմ
դառնամք ղէպ ի Հարաւ...: Սոյն երծաղա-
քեր Աստուածածին Վանքն ունի վանահայր

վարդապետ մը ընդ Ազթամարայ Կաթողիկո-
սին... ջարուեակնիմք մեր ուղին եւ 20
վայրկեանէն կը Հասնիմք էրէմէրու կամ
Հէրէմէրու կոչուած գիւղը, որոյ վերայ
յաջորդով:

էջ 214-220, դատարկ:

3612

ԿԱՆՈՆ ՊՂԾԵԱԼ ՏԱՃԱՐԻ

Երուսաղէմ

1868

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 21X14.5: էջք 40: Հանգամանք
լաւ: Թուղթ Հասարակ, Գրիչ՝ Սարգիս Սրկ.
Գէորգեան, Պրուսացի, Գրութիւն սեւորակ

մեկանով, միասին, 18 տող: Նոտր ջեղա-
գիր: Լաթակազմ խաւաքարտեայ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Կանոն Պզծեալ Տաճարի ի յանօրինաց:

Գիշերն Հսկումն առնեն ի յայն եկեղեցին, եւ ի ժամ Ծաշուն ասն զայս Սաղմոս.- Աստուած մտն Հեթանոսք ի ժառանգութիւն քո, պղծեցին զՏաճար Սուրբ Թո...:

էջ 10.- Եւ ապա սարկաւազն քարոզէ այսպէս...:

- Եւ քաճանայն ասէ զԱղօթս զայս.- Որ ընդունօզ ես ազօթից ժողովրդեան

քում...:

Յիշատակագրութիւն.- 1868

էջ 86, վարը.- Վերստին ընդ օրինակեալ Սրբոյ Առաքելական Աթոռոյ Սրբոց Յակոբեանց միաբան նուաստ Պրուսացի տիրացու Սարգիս Աւագ Սարկաւազէ Գէորգեան: Յամի Տեսուն Փրկչի յմերոյ Յիսուսի, 1868, մարտ 1:

էջ 86-40, զատարկ:

3613

ՕՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ա. ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՏԱՃԱՐԻ

Երուսաղէմ

1867-1906

ՆԿԱՐԱՆԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 20.5x14.5x1: էջք 160: Հանգամանք քաւարար: Թուղթ գծաւոր: Գրիչ մեծագոյն մասին՝ Ալէքսան Պօլսեցի: Գրութիւն՝ էջ 8-100 մանիշակագոյն թանաքով, 101-180 սեւ մատիտով, 181-157 այլազան: Ենդագիր: Ուղղագրութիւն արտասովոր: Կազմ կիսալաթ խաւաքարտեայ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1-2, զատարկ:

էջ 8.- Յիշատակարան...: "Յիշեցէք եւ Ած. ողորմի ասացէք..." - Հմմտ. Պատմ. Երուսաղէմի, թրգմ. Մ. Եպս. Նշանեան, 1981, էջ 1296:

էջ 4, զատարկ:

էջ 6.- Յիշատակարան.- " Ի պատրիարզութեան Տ. Կիրակոսի Վեհեր..." - Հմմտ Նոյն, էջ 1297:

էջ 7.- Ես Ալէքսան Պօլսեցի Մայր Եկեղեցօ Հանգուծեալ տէր Եղիա քաճանաճի որթի, 1887 աշխար կկի. 1877 զօրծերով Պուլկարիեա, Ռումանիեա, Բուսաստան անձուցի. 1884 յունիս 19 Սք. յԵրուսաղէմ կկի, 2, երկու տարի Սք. Յարութիւն,

Ասվածածին, Չամ Դաղ զըրնապան, Սք. Յըրեշտակապետ լուսարար: Հապա եկի 1887, յունիս 5ին Սք. Յարութեան Երկրորդ զարգման, որ է իթիսճի, եւ Սք. Հօճանէս մատրան լուսարար:

Այս տետրակը քըրծի, իմ յաջորդներուս յիշատակեճի եւ զիմ նախօրդիս Վանեցի Սարգիս պա[պա]յին եւ նրվատիս վօղօրմիս խընդրեճի:

Այս տետրակը արգիւղ եւ յաջորդիս ջըտրվօղ անձը անիծեալ լինի:

էջ 90.- Սք. Յարութեան մըշտավար կանդեղները:

էջ 91, զատարկ:

էջ 92.- Ասկեճ իծնուն տարիէն պակաս Մըըըր վալիսի Մէճմէտ Ալի քաշաճին տըզան Իպրայիմ Բաշան եկած է, Մեծ Պարի մէջ լուսի օրը Սք. Յարութիւն կուքա զինուորներու քաղմութեամբ...:

էջ 99.- Լատինաճ Ծաղկագարդ:

էջ 110.- 1902, Ծաղկագարդի Կիրակի...:

էջ 180.- 1906, Ավաք շարաղ:

էջ 158-160, զատարկ:

3614

ՅԱՂԱԳՍ ՊԱՏԱՌԻՄԱՆ ԶԱՏԿԻՆ

Դաւիթ Վրդ. Բարաքեցի

Նիկոսիա, Կիպրոս

1872

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 19.5x15, էջք 66, շանգամանք շատ լաւ: Թուղթ Հասարակ: Գրիչ՝ Տ.Հ.Թ. Սաւալանեանց, Գրութիւն սեւորակ մելանով, միասիւն, 21 տող, սեւ գիծերու միջեւ: Ենդագիր մաքուր: Կողք թղթեայ, Դատարկ թուղթ սկիզբը մէկ թերթ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Դաւթի Սրբազան Վարդապետի ասացեալ ի խնդրոյ Գրիգորի վեհազոյն Վարդապետի՝ որդւոյ Տուտայ, Յաղագս Հակառակասիրաց, ի պատճառս պատանման

Ձատկին, զոր ի խնդրոյն սակս պարզաբար գրեաց:

Ձվեհիղ կատարեւազունի յիմաստս, շնորհաւոր եւ ախորժելի բանից զՀրամանս Հարկեցուցիչ ընկալայ, բնաւորեալս յանբանութեան տուայտանս...

Յիշատակագրութիւն.- 1872

էջ 27, ստորոտը.- Օրինակեցաւ ձեռամբ Տ.Հ.Թ. Սաւալանեանց, ի Կիպրոս Կղզւոջ, ի Նիկոսիա մայրաքաղաքի, յԱռաջնորդարանին, յամի 1872, յամսեանն նոյնմբերի:

էջ 28-68, զատարկ:

3615

ՅՈՒՅԱԿ ԿԱՀՈՒՅ

Երուսաղէմ

1894-1901

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 20x14.5x15, էջք 286, շանգամանք բաւարար. վնասուած թացութենէ, Թուղթ գծաւոր: Գրութիւն սեւորակ մելանով, միասիւն, 20 տող, կարմիր գիծերու միջեւ: Ենդագիր վարժ: Կազմ կիսալաթ խաւաքարտեայ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Յուցակ Եկեղեցական եւ Տնական Կառուց Ս. Ծննդեան Վանուց.- Ա.- Եկեղեցական Ջգեստք եւ Ջարդք:

- 4 Մաշտոց, մին արծաթապատ եւ մի-նէլի, 1894ի յանձման մէն պակաս:

էջ 8.- 6 շապիկ մետաքսեայ, սարկաւազի. Վանք զրկուած:

էջ 6.- Ի Ս. Յակովբ:

էջ 7.- 8 Աւետարան արարերէն:

էջ 7.- ԿաՀք Տեսչական սենեկի:

էջ 9.- Պղնձեղէն:

էջ 10.- Եօրեղէնք:

էջ 11.- Ըստ այսմ յանձնուեցաւ 1894 մայիսին, նորընտիր Տեսուչ Արթ. Եզնիկ վրդ. Պօլսեցւոյն:

էջ 12-18, զատարկ:

էջ 19.- Յուցակ կիկեցեցական եւ Տնական Կառուց Սուրբ Յարութեան.- Ա.- Եկեղեցական Ջգեստք եւ Ջարդք:

էջ 25-28, զատարկ:

էջ 29.- Յուցակ Կառուց եւ Ջգեստք-ղինաց Ս. Աստուծածանի:

էջ 88.- Յուցակ Եկեղեցական եւ Տնական Կառուց Ս. Փրկչայ:

էջ 86, զատարկ:

էջ 87.- Յուցակ Եկեղեցական Սպասուց
 եւ Կաւուց Ս. Հրեշտակապետի Վանուց
 էջ 49-50, դատարկ:

էջ 51, վերնագիր.- Յուցակ Եկեղե-
 ցական եւ Տնական Կաւուց Ս. Նշան Վանուց
 Պէյրութի:
 էջ 52-286, դատարկ:

3616

ԲԺՇԿԱՐԱՆ (ՓՈՔՐԻԿ)

(2. 1833)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 16X11, էջք 85: Հանգամանք
 Համարեա բաւարար: Թուղթ Հասարակ: Գը-
 րութիւն սեւորակ մելանով, միասին, 19
 տող, սեւ գիծերու միջեւ: Եեղագիր վարժ:
 Կողք չունի:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Թէրթիպ եսիւրճի:
 էջ 8.- Երեմիա եպիսկոպոսին յիշա-
 տակն է: Մէտաթի Համար Հապի Թէրթիպ:
 էջ 12.- Ի Թիւ Փրկչին 1888 եղեւ
 նոր նէվագիլ, որոյ անունն այս է. արապի

(չաւան), Ֆարսի (պարսամ), որ եւ այժմ
 Հասարակաց ասի՝ անթիթա: Որ Թէպէտ ա-
 նունը նէվագիլ է՝ բայց յոյժ սաստիկ եւ
 անօրինակ. ինչպէս ոմանք Հիւմմայի ձեւով
 մը կը բռնէ գլուխը մէջքը եւ բոլոր ու-
 ճուտը ցանցնելով, միանգամայն դող ծնկ-
 վընները օմուզները կըտըրտելով, եւ ոմանք
 սթմայի ձեւով, ոմանք մէճայի ձեւով, եւ-
 այլն:

էջ 19.- Տէօրտ խրաք սիրթէսի տէնի-
 լին իւաճըն Թէրթիպի պու:
 էջ 88.- Ականջի խօստուկի Համար:

3617

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՅԱՆՁՆԱՆՄԲԻ

Ղալաթա, Կ, Պուլիս

1878-1876

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Երկու տետրակներ գետեղուած թղթա-
 պանակի մը մէջ:

Ա. Տետրակ.- Մաւալ 87X25: էջք 56:
 Հանգամանք Համարեա բաւարար: Թուղթ Հա-
 սարակ: Գրութիւն մանիշակագոյն թանաքով,
 միասին, 85-46 տող: Եեղագիր:

Բ. Տետրակ.- Մաւալ 84X21: էջք 44:
 Հանգամանք բաւարար: Թուղթ Հասարակ:
 Գրութիւն մանիշակագոյն թանաքով, միա-
 սին, 21-82 տող: Եեղագիր:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Ա, Տետրակ.-

էջ 1, վերը.- Արձանագրութիւնք Ե-
 րաժշտական Ցանձնախմբին, 1878, ապրիլ
 22, ի Ղալաթա:

Ներքեւը սեւ մատիտով.-

Երկու տետրակներու մէջ քովանգա-
 րուած, ընդ ամէնը 28 թուղթ կամ 59 էջք,
 կը պարունակէ արձանագրութիւնները Մէ
 նիստերու եւ յաւելուածական երեք նիս-
 տերու, որոնք սկսած են 1878 ապրիլ 22ին

և վերջացած՝ 1876 օգոստոս 22ին:

Մեր խնդրանքին վրայ Պ.Ն. Տնտեսան, Հանգուցեալ մեծանուն երաժշտագէտ Ե. Տնտեսանին որդին, մեր տրամադրութեան տակ զբաւ այս երկու տետրակները, Ա. Աթոռոյս 22նօրաց Մատենադարանին մէջ պահուելու եւ ի Հարկին օգտագործուելու Համար ուսումնասիրութեանց առթիւ:

22 յունիս, 1886, Երուսաղէմ, Պատրիարքարան:

Պ.Ն. Թորգոմ Արքեպս:

էջ 8.- Երաժշտական Ցանձնախումբ:

Ուսումնական Խորհուրդը որոշեց որ եկեղեցական երաժիշտ դասատուաց թննութեանը Համար նոյն իսկ դաստուաց կողմանէ Ցանձնաժողով մը կազմուի եւ նոյն Ցանձնաժողովը քննէ դասատուաց արժանիքը. ուստի Ցանձնաժողով մը կազմուեցաւ 12 անձներէ ըաղկացեալ, որք են...

էջ 54.- ԽԸ նիստ. 76 ապրիլ 25:

Ք. Տետրակ.-

էջ 1.- Նիստ ԽԹ. 76 մայիս 2:

Ներկայք.- Եզիա Էֆէնտի Տնտեսան Ալէքսան » Գրիգորեան Ռէթէոս » Փափագեան:

էջ 5.- Ցուլիս 17, 1876. Նիստ ԾԶ:

էջ 6.- Օգոստոս 22:

էջ 7-44, դատարկ:

3618 Ա

ԲԱՌԱՐԱՆ ՀԱՅԵՐԷՆ ԱՐՄԱՏՈՅ

Սուքիաս Վրզ. Պարսեւոմ

Քաղկեդոն, Կ. Պոլիս

1872-1874

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 88x20x8: Իջաթիւ չունի: Հանգամանք ըստարար: Թուղթ ըբարակ: Հայերէն Առձեռն բառարանը մկրատով կտրուած եւ տողտող փակցուած չորս սիւնակի վրայ, կողքին կոնակը գրուած է ARMENIAN DICTIONARY OF ROOTS:

ՐՈՎԱՆՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Սիւնակ 1.- Ա, մեր այբուբենին առաջին նշանագիրն է՝ ձայնաւոր, որ կ'ըսուի Այբ:...

ԱՐ. Գ. Հրէից տասուերկուերորդ ամի-

սը:

Աքարբի, Աքարբիոն, Գ. փոնգացընող

խէժ մը, լիպան մազրուպի

Աքբայ... կրոնաւոր...:

Օրհնանայն, ա. օրհնելու ձայնով:

Յիշատակագրութիւն.- 1874

Ստորին լուսանցքին, մանրատառ.- Ի

Քաղկեդոն Կ. Պոլսոյ, ի տանն որ ի Սըղըր

Մէյտանի, մերձ ի գերեզմանս Հայոց եւ

Ցունաց, սկսայ ի 26 Հոկտ. 1872, եւ

աւարտեցի ի 4 փետր. 1874:

3618 Բ.

ԲԱՌԱՐԱՆ ՀԱՅԵՐԷՆ

Սուքիաս Վրզ. Պարսեւոմ

4. Պօլիս

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մաւալ 80x20x4, 2211 սինակ, իւրաքանչիւր էջին 4 սինակի, Հանգամանք քաւարար: Թուղթ քարակ, Հայերէն Առննոն Բառարանը մկրատով կտրուած եւ տողտող փակցուած, նախորդէն տարբեր գրութեամբ: Կազմ կիսալաթ խաւաքարտեայ:

ՐՈՎԱՆՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

Առաջին սինակի վերեւ.— Յօրինեալ է 8ունիս 1868, ի 4. Պօլիս, Հ.Մ.Պ.:
Սինակ 1.— Ա, մեր այբուբենին առաջին նշանագիրն է...
Բա, 1, 29. Թէ, որ, տ, Զի ...:
Սաքա, ա. գ. եներ, մեծ, տ. զօճա, շէյի:

Դա, զորա. զոքա, զոցա ...:

Սազա կամ (Աստուած), (Ե.), ամենաբաւական:

Վերջին սինակ.—

Փառօք, մ. Փառքով, պատուով...:

Սրտի մտօք, տ. ի Սիրտ:

Ներքեւը մամրատառ Յիշատակագրու— քիւն.— 1870

Աւարտեցաւ ի 4. Պօլիս 2/14 Նոյ. 1868, ի Մխիթարեան Դպրոցին, որ էր ի Պէյոզլու, ի Սազը Ազաճ, որ այրեցաւ ի 1870, յունիս 6, ի մեծի Հրդեհին, յորում կորեան եւ ամ. կաճքս եւ մատեան եւ ամ. Թղթեան եւ զրուածք, եւ զսա միայն ազատեցի ըստ բախտի:

3619

ՔԱՐՈՉԳԻՐՔ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մաւալ 28x17.5x1: էջք 66: Հանգամանք շատ լաւ: Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն սեւ եւ կարմիր մելաններով, միասին, 24 տող, կարմիր գիծերու միջեւ: Նոտր շեղագիր: Կազմ կիսակաշի խաւաքարտեայ: Դասարկ Թուղթք սկիզբը եւ վերջը չորս չորս թերթ:

ՐՈՎԱՆՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 1.— Յաղագս Աւագ Ռոքքաթի Աւուր

Չարչարամացն Քի. Քարոզ եւ Կտակ.— Սարսափիմ եւ զարհուրիմ, ով սիրելիք իմ...:

էջ 67.— Գրիգորի համեմտի եւ քաջ Հանտորի եւ զերհուսկ փլիխոսփայի: Քարոզ Վասն Գաւազան եւ Իշխանութիւն տալոյ եւ Վարդապետութեամ կարգ կոչելոց, եւ Քարոզութեամ Հրաման տալոյ Ոորոճեայ Վարդապետիմ, ի բանն որ ատ.— Որպէս առաքեաց զիս Հայր եւ ես առաքեմ զձեզ...:

էջ 66.— Վախճան Գրգոյս. ի փառս ամենամեծին Զի. Այ. մերոյ:

3620

ՈՒՍՈՒՄՆ ՔՐԻՍՏՈՆԷԱԿԱՆ ՀԱՒԱՏՈՅ.— 3

Մամբրե Եղս. Մարտեան

[Ս. Յակոբ, Երուսաղէմ]

2. 1800

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 20x14x1.5: էջք 288: Հանգամանք շատ լաւ: Թուղթ գծաւոր: Գրուծիւն մանիշակագոյն թանաքով, միասիւն, 21 տող, կարմիր գիծերու միջեւ: Ենդագիր: Լաթակազմ խաւարտեայ նորադրոյմ: Դատարկ թուղթք սկիզբը 6 թերթ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Համառուութիւն Քրիստոնէական

Ուղագիտ շաւտոյ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցւոյ:

Դաս Ա.- Հարցում.- Ի՞նչ է Կրօնը: Պատասխան.- Կրօնն է պաշտօն առ Ած. որով կը միանայ մարդ Աստուծոյ Հետ: Էջ 245.- Դաս ԾԶ: Հ.- Ո՞րն է վերջաբանը: Պ.- Տէրունական ազօթթի վերջաբանն է. Զի քր է արքայութիւն...: Էջ 248-288, դատարկ:

3621

ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆԳ

(Տգ. 1688-1688)

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 26x20.5x1.9: էջք Ը +628+886: Հանգամանք շատ լաւ: Մազաղաթ կոկեալ: Կաշիկազմ տախտակեայ մաշած: Դատարկ թուղթք սկիզբը երկու թերթ, վերջը՝ մէկ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ Ա.- Տիողոսաթերթ Աստուածաշունչ Հնոց եւ Նորոց Կտակարանաց ներպարունակօղ, շարակարգութեամբ նախնացն մերոց եւ ճշմարտասիրաց թարգմանաց:

Եւ զկնի Հրամանաւ վեհափառին տեառն Յակոբայ Հայոց Կաթողիկոսի զլիակարգեալ եւ տնատեալ ըստ Դազմատացւոցն. նա եւ զՀամաձայնութիւն Հանուրց զրոց Աստուածաշնչից ընդ իրեարս՝ առընթեր կարգեալ ամենեցուն, Նուաստի ումեմն քանի տեառն սպասուորի, Ոսկանի Երեւանեցւոյ:

ՅԱմասէրդամ: Ներ տպարանում Սրբոյն էջմիածնի, եւ Սրբոյն Սարգսի Ջօրավարի, ի թուում Փրկչին 1666, իսկ Հայոց ՌՃԺԵ, նամսանն Մարտի մետասանի:

էջ Բ.- Համարողական արճեստ ընդ Հայոց Համեմատեալ:

էջ Գ.- Բանահիւսութիւն առ վեհազոյն Հայրապետն Հայոց տէր Յակօբ...:

էջ Ե.- Սկիզբն Հանուրց նուիրելոց զրոց այսինքն, Կտակարանաց Հնոց եւ Նորոց վկայութեանց:

էջ 1.- Գիրք Ծննդոց, որ ըստ Եբրա-

յեցւոցն ասի Բէրէսիթի:

էջ 616.- Գիրք Երրորդ Մակարայեցւոց:

էջ 1.- Գիրք Յօբայ:

էջ 429.- Կարգ եւ թիւ Նորոց Կտակարանաց, Հանդերձ զլիովթ:

էջ 719.- Գիրք Եգլատայ Ջորորդ:

էջ 745.- Զերօնիմոսի Առաջաբանութիւն սաղաւարտեալ:

էջ 747ա.- Զերօնիմոսի Պաուլիանացւոյ:

էջ 760, եռասիւն.- Յանգ վկայութեանց ի Ջրիստոսէ, եւ յառաքելոց ներ նորում Կտակարանում Համաստեցելոց ի Հնոյն:

էջ 765, եռասիւն.- Եբրայեցւոց, Ջաղղէացւոց, եւ Յունաց անուանց թարգմանութիւն:

Ա.- Աբարիմ, անք կամ անցաւոր: Աբբա, Հայր. սիրացւոց է բառ Արեղնագոլ, որ է Արեղնագոլ. ծառայ պայծառութեան...:

էջ 774ա.- Յանգ Մատենական...:

Ա.- Աբարիմ լեառն. ուստի երբ մեռնելոցն էր Մօսէս, զերկիրն Ջանլանյացւոց նախանկատեաց...:

էջ 790ա.- Եզեկիա որդի մամբարշտի Աքազու...:

էջ 826բ.- Ջ.- Ջահանյայն օրիւնի, եւ ընծայք նոցին...:

էջ 829ա.- Ոտանաւոր բարեպաշտի թա-

զաւորին Հայոց Հեթմոյ.- Որ ետառախալս
եմ թիւր ախտից...:

էջ 881ա.- Առ ընթերցողսդ.- ԵւորՀիւ
և ողորմութեամբ ամենազօրին Աստուծոյ
մատնանս Աստուածաշունչ բազմաւ աշխա-
տութեամբ կարգաւորեցաւ՝ զխաղրութեամբ
և տնտեսութեամբ ըստ զազմատացոցն. նան-
ցանզով և Համեալայութեամբ: Զանզի Հա-
մեալայութիւն բովանդակից մատենից ըստ
Սրբոյ Աւետարանին, առ մեզ ոչ զտանին,
այլ առ զազմատացիս միայն, թէպէտ առ

մեզ եւս զտանին, ի զազմատացոց թարգ-
մանեալ, որպիսի է Աստուածաշունչն Ղազա-
րու վարդապետի Վալարացոյ՝ եւ որք ի
նմանէ զազմաբախտը եւ ներ քաղաքում
Եօշում, նոյնք եւս նայրատեալք՝ եւ
աղարտեալք ի գրչաց:...

էջ 888ա.- Յիշատակարան.- Գոհու-
թիւն, պատիւ, եւ փառք էութեանն ինքնա-
զոյի...:- Կէսէն աւելին թերուած ջնջու-
ած:

էջ 885-886, զատարկ:

3622 Ա

ԱԶԳԱՊԱՏՈՒՄ, Գ. ՀԱՏՈՐ

Մազաքիա Արք. Օրմամեան

Երուսաղէմ

1915

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 80x20x22: էջք 8752-8268,
զրուած թուղթին մէկ երեսին միայն,
+4Գ+120: Հանգամանք շատ լաւ: Թուղթ
գծաւոր: Գրիչ՝ Հեղինակը: Գրութիւն՝
Հատուաններս խորագրերնբը եւ թիւերը
կարմիր՝ մնացեալը սևերակ մելանով,
միասիւն, 81 տող: Ենդապիր վարժ: Կազմ
կիսալաթ խաւարտեանյ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Տիտղոսաթերք.-
Ազգապատում, Հայ Ուղղափառ Եկեղեցի-
ւոյ անցքերը սկիզբէն մինչև մեր օրերը
յարակից ազգային պարագաներով պատմուած,
զրց Մազաքիա Արքեպիսկոպոս Օրմանեան՝
նախկին պատրիարք:
Հատոր Երբորդ:
8Երուսաղէմ, ի Վանս Սրբոց Յակոբ-
եանց, 1915:

էջ 8762.- Տ. Եփրեմ Ա. Զորագեղցի.-
Եփրեմի ընտրութիւնը.- 2809.- Դանիէլի
մահուամբը անտերուեչ մնացած կը սեպուէր
Մայր Աթոռը...:

էջ 6249.- Վեհապետնամի ամձմ ու
գործը.- 8148.- Երուսաղէմի պատրիարք
Թարութիւն Վեհապետանի կեանքին քայլ առ
քայլ Հետեւած ենք...:

Յիշատակագրութիւմ.- 1927

էջ 6268.- Այսօր, 1927 օգոստոս 15,
Բշ. սպազբունեցաւ Ազգապատումիս հրրորդ
մասին վերջին, այսինքն 116րդ մօրման,
Յաւելուածով մը:

Ս. Յակոբ-Երուսաղէմ.- Բարգէն եպս.
էջ Ա.- [Ազգապատումի երեք մասերու
մէջ յիշուած Հեղինակներ]:

էջ ԵԱ.- Հին գրողներ անուններու
կարգով:

էջ ԵԳ.- Նոր գրողներ մականունի
կարգով:

էջ ԵԸ.- Կեղծանուն գրողներ:
- Պարբերական Հրատարակութիւններ:

էջ ԵԹ.- Աստուածաշունչի Գիրքեր, Ս.
Գրոց Կարգով:

էջ Կ.- Եկեղեցական Գիրքեր:
- Ձանազան Հրատարակութիւնք:

էջ ԿԲ.- Օտարազգի Հեղինակներ:

էջ 1-119, երկուսն.- Ժամանակագրա-
կան Հակիրճ Նոթեր իւրաքանչիւր տարւոյ
վրայ:

էջ 114-117, Համարա զատարկ:
էջ 118.- Ժամանակագրական Նօթեր
1909 տարւոյ:

էջ 119-120, զատարկ:

3622 Բ

ԱԶԳԱՊԱՏՈՒՄԻ ՑԱՆԿԵՐ

Մ. Արք. Օրմամետմ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 88X21X4: ԻջաՀամար չունի: Հանգամանք լաւ: Թուղթ զծաւոր: Գրութիւն սեւորակ մեկանով, միասին, շատ էջեր դատարկ, ոմանց վրայ գրուած քանի մը անուն: Եեղագիր մանր: Լաթակազմ խաւաքարտեայ: Առաջին կողքի էրեսին՝ Ազգապատում. Յուցակ Անձանց, Յուցակ Տեղեաց:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1, վերը.- Ազգապատումի Համար Յուցակներ: Յուցակ Անձանց, Յուցակ Տեղեաց: Սկիզբի էրեք էջերը քառասին: Սիւնակ Ա.- 1.- Անձանց Յուցակին

մէջ չեն անցած վկայութեան կոչուած պատմիչներ կամ գրողներ:

2.- Յուցակի չենք անցուցած նաեւ ազգութեանց անուններու...

7.- Օտարազգի անձեր մականունով նշանակուած են, անով աւելի ծանօթ ըլլալուն Համարու...

էջ 2.- Համառոտագրութիւնը Անձանց:

էջ 8.- Համառոտագրութիւնը Տեղեաց:

էջ 5.- Արզար Հայոց Թգ. 8, 4, 6, 12, 16...

Օտա Ամատունի, Նխ. 45, 58:

Արքի Պուլանքի գ. [Հատ.] 800
Տոնուզ գ. 188

3622 Գ-Զ

ԱԶԳԱՊԱՏՈՒՄ Ա-Բ

(Տպ. 1912-1913)

ԾԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆ.-

Ազգապատումի առաջին երկու Հատորներն են, քաժնուած չորսի, մէջ ընդ մէջ յաւելումով ճերմակ թուղթերու, որոնց վրայ Հեղինակը պիտի կատարէր ճշգումներ եւ յաւելումներ, ինչպէս եւ ըրած է տեղ

տեղ: Այդ յաւելումները առնուած են Գ. Հատորին մէջ իբրեւ Յաւելուած, էջ 5525-5581: Բաց այտի, լուսանցքներու վրայ կան սրբագրութիւնները այն վրիպակներուն, որոնք սպրզած են տպագրութեան ժամանակ:

3623

Ս. ՆԵՐՍԷՍ ԾՆՈՐՀԱԼԻ ԵՒ ՈՂԲ ԵԴԵՄՈՅ

Ներսէս Արք. Տէր Գաղտեմ

Երուսաղէմ

1980

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մասւոյ 20.5X18X2: էջ 876: Հանգա-
մանք շատ լաւ: Թուղթ գծաւոր: Գրիչ, գի-
րէն դատելով, Գարեգին Արշ. Պիւլպիւ-
նան, Գրութիւն սեւերակ միակնով, միա-
սիւն, 21 տող: Ենչազիր մատրուր: Կազմ
կիսալաթ խաւարտահայ: Ստացող՝ Ներսէս
Սրկ. Տէր Ծակորեան:

ՌՈՎԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1-6, գատարկ:
էջ 7.- Ներածական նօթեր:
1929 տարուան բուն Բարեկենդանի
արձակուրդէն յետոյ, Մեծ Պաշտօն Դշ. օրը,
երբ դասերը վերսկսան, Գեր. Տ. Բարզէն
Արքայան Վարդանանց առնին առիթով իր
զգացած խաղաղասուրբամբ մը ոգևորելի
յետոյ, Հազարդեց թէ Ամեն. Ս. Պատրիարք
Հօր Հետ, խորհրդակցութեամբ որոշած են
մեր աւարտական թիզերուն նիւթերը: Ապա
իւրաքանչիւրին նիւթը տալով՝ ըրաւ քանի
մը կարեւոր ու ընդհանուր յանձնարարու-
թիւններ մեր ընկիթներուն շուրջ: Իննի
վիճակեցաւ Ս. Ներսէս Ենորհալիի՝ Ողբ Ե-
զեսիոյ՝ ն...
27 Մարտ, 1930, Երուսաղէմ, Ս. Ա-
թոռ: Ներսէս Սրկ. Տէր Ծակորեան:

- էջ 14-16, գատարկ:
- էջ 17.- Ս. Ներսէս Ենորհալի:
- էջ 22.- Կենսագրական Գիծներ:
- էջ 29.- Գործունէութիւն.- Ա.- Եը-
նորհալի իբր Եկեղեցական:
- էջ 41.- Բ.- Ենորհալի իբրեւ Վարիչ:
- էջ 48.- Գ.- Ենորհալի իբր Մատենա-
գիր:
- էջ 57.- Ենորհալիի նկարագիրը:
- էջ 67.- Ակնարկ մը Եզեսիոյ Անցեա-
լին վրայ:
- էջ 69.- Նախաքրիստոնէական Երջան:
- էջ 82.- Արգարու Զրոյցը:
- էջ 90.- Զրիստոնէական Երջան:
- էջ 100.- Սասանեան Երջան:
- էջ 111.- Իսլամական Երջան:

- էջ 128.- Ողբ Եզեսիոյ:
- էջ 126.- Ա.- Ողբին Բովանդակու-
թիւնը:
- էջ 129.- Բ.- Գրական Արժէքն ու Տա-
ղաչափութիւնը:

Յիշատակարան.- 1930
էջ 186.- Յիշատակարան.- 27 ապրիլ

1930, սեւ սուգի օր, շիջաւ մեր գարու
նոր Ենորհալին, Ամեն. Տ. Տ. Եղիշէ Պա-
տրիարք Հայր մեր Դուրեան, որուն քահա-
նայութեան յիսնամեայ յորեկեանը (27
Հոկտ. 1929) մեծազոյն ուրախութիւնս՝ ու
մահը մեծազոյն վիշտու եղան:

- էջ 187.- Բնաբեր Թարմանութիւն:
- էջ 189.- Ողբ Եզեսիոյ, ըսուած՝ Ս.
Ներսէս Ենորհալի:
- էջ 190.- Վերջ.- 4 Մայիս 1930, Աշ-
խարհամատրան Կիր., Ս. Աթոռ, Երուսաղէմ:
- էջ 191-211, գատարկ:
- էջ 212.- Ծավօթ.- Թէգիս պատրաս-
տութեան ընթացքի...:
- էջ 218.- Ա. Երուսաղէմ:
- էջ 219.- Բ.- Հոռոմ, Ս. Պատրիարք Ա-
թոռ:
- էջ 228.- Գ.- Նոր Հոռոմ կամ Կ. Պո-
լիս:

Դիտ. Կապոյտ մատիտով:
էջ 238.- Պէտք է յիշել որ Հայ գա-
ղութը շատ Հին է Կ.Պ. մէջ, այնպէս որ
եպիսկոպոս ալ ունիին Հայերը: Այդ եպիս-
կոպոսութիւնն է որ պատրիարքութեան կը
քարտէրանայ 1458ին Ճարթճի կարգադրու-
թեամբ: Բ. Ե.

- էջ 238.- Դ.- Ազգասնզորիս:
- էջ 246.- Ե.- Անտիոք:
- էջ 250-278.- Ծանօթութիւններ, թի-
ւով 68:
- էջ 278, ստ. լուսանցքի.- Բշ. 12
մայիս 1930, Ս. Աթոռ, Երուսաղէմ:

էջ 274, վերջ.- Բարզէն Արքայան ըը-
նազրին մէջ գրած է.

Կարգացի պարբերաբար եւ աւարտեցի
1930 յուլիս 6, Կիր. յետ միջօրէի:
Լաւ է, բայց պէտք է անդրադառնալ
նիւթին եւ ոճին: Ծանօթութեանց մէջ
մասնաւեց Հաւասարակշուրութիւնը պահելու
Համար: Ոճը սահուն է բայց խնամք կ'ուզէ
գեղ.: Բարզէն Եպս.

.- Վարը.- Մկրտիչ Եպս.- Ներածա-
կան նօթերու մէջ կը պակսին Սէն-Մարթէ-
նի, Տիւրքիէի, եւ Նայմանի ծանօթու-
թիւնները Ողբի մասին (Տես Հայկ.
Մատենագրութիւն, Ենորհալի):

Ընդհանրապէս լեզուի միօրինակու-
թիւնը չէ պահուած. մերթ քաբար թռիչքով
մը կ'արտայայտուի, մերթ շափէն աւելի
ոսմիօրէն մը կը թաւալի նախադասութիւն-
ներու մէջ՝:

էջ 276-276, գատարկ:

Ծանօթ.- 8628-8688 թիւերը կրող այլ (թիւ 116-180), որոնց Համառօտ ցուցակը ձեռագիրներ գտնուած են Գանձատան մէջ կը գնենք այստեղ, առենւոյ [Նշանեան] Մհարոյ Արքեպիսկոպոսի տնօրակէն:

28 հոկտեմբեր 1937

Ընդհանուր պատերազմի զինադադարէն ետք Կ. Պոլսոյ պատրիարքարանի կողմէ Երուսաղէմ ղրկուած ձեռագիրներէն Ա. Միմասի գանձատան մէջ պահուեցան հետեւեալ հատորները, զորս համառօտի կը ցուցակագրեմք եւ թուահամարի տակ կ'առնեմք ի շարունակութիւն Ձեռագրաց Մատենադարանի ընդհանուր եւ Ա. Միմասի գանձատան մասնաւոր ցուցակներում:

3624 - 118

ԱԻԵՏԱՐԱՆ. մեծութիւն 40.10x30 հմ. կաշեկազմ եւ արծաթապատ, քա-
ռի մը կնդժ քարերով, մագաղաթ, երկաթագիր, գրիչ՝ Սամուէլ քիյ, ի
թագաւորութեան Գագկայ եւ ի կաթողիկոսութեան Պետրոսի, ՆՂ=1041:
(Նախապէս սեպհական Սերաստիոյ խամղալ գիւղիմ):

3625 - 117

ԱԻԵՏԱՐԱՆ. մեծ. 40.15x32 հմ. կամաչ թաւիչէ կողքով եւ արծաթա-
պատ. մագաղաթ. երկաթագիր. գրիչ՝ Յակօր. Ստացող՝ Վահրամ կոմս Սե-
մեքերիմենց, մուխրեալ Հոռմուլոսի Վանուց (Դար ԺԲ): (Նախապէս սեպ-
հական Ակնայ Կամարակապ գիւղիմ):

3628 - 118

ԱԻԵՏԱՐԱՆ. մեծ. 40.15x30 հմ. համակ արծաթապատ, մագ. երկաթագիր.
գրիչներ՝ Սերաստացի տիրացու Բարսեղ եւ տիրացու Յակօր եղբարք: Ստա-
ցող՝ Ապուշեղոցի Ակօլենց միի. Յովհաննէսի որդի խօժա Գրիգոր, գրեալ
ի Կ. Պոլիս, ՌժՁԸ=1794: (Նախ. սեպհական Ակնայ Ապուշեղ գիւղի Ա.
Նշամ եկ.):

3627 - 119

ԱԻԵՏԱՐԱՆ. մեծ. 21.2x18 հմ. համակ արծաթապատ, մագ. բալօրգիր.
Գրիչ՝ Քորոս քիյ. Ստացող՝ Կոստանդին կաթողիկոս՝ հօրեղբայր գրչիմ,
գրեալ ի Հոռմկլայ ԶԺԷ=1288: (Նախ. սեպհական Մալաթիոյ եկեղեցւոյմ)
:- Դիտ. Գրիչը Քորոս Ռօսլիմմ է:
Ծանօթ.- Սոյմ Աւետարանը մուխրուեցու երեւմի Մատենադարանիմ.
1875, յուլիս 30իմ, եւ այժմ կը պահուի հոմ 10875 թիւիմ մերքեւ:

3628 - 120

ԱԻԵՏԱՐԱՆ. մեծ. 18.7x12.5 հմ. համակ արծաթապատ, մագ. բլուրգիր: Գրիչ՝ Աստուածատուր սարկ. մականուն Գազնուկ. Ստացողը՝ Բարսեղ եւ Ստեփանոս քահանայք. գրեալ ի Մամեստիա. ՁԻԴ=1275: (Նախ. սեպտեմբերի Սիվրիիսարի եկեղեցւոյ):

3629 - 121

ԱԻԵՏԱՐԱՆ. մեծ. 18x12.5 հմ. համակ արծ. բլուրգիր. մագաղաթ. Գրիչը՝ ամյայտ. Վերջիմ ստացող՝ Կեսարացի մի. Ղամտիլի որդի տիրացու Սէֆեր (Դար ԺԶ): (Նախ. սեպտ. Կեսարիոյ Մուճնուսում գիւղի Ա. Խաչ եկ.):

3630 - 122

ԱԻԵՏԱՐԱՆ. մեծ. 15.5x12, արծաթապատ, մագաղաթ, բլուրգիր. Գրիչը՝ ամյայտ. Վերջիմ ստացող՝ Ջահուկցի Իսախանի որդի Պետրոս Վրդ. (ՌՃՀԹ=1790). Դար ԺԶ): Կմիք. Այս գիրքս Սեբաստիոյ Ա. Նշամ Վանիցմ է՞: (Սեպտեմբերի մոյմ Վանքիմ):

3631 - 123

ԱԻԵՏԱՐԱՆ. մեծ. 13.5x10.3 հմ. արծաթապատ, մագաղաթ, բլուրգիր. Գրիչ՝ Յովհաննէս մականունեալ Բուրդ. Ստացողը խօժայ Սարգիս եւ կի-
նը Վարդեմի, գրեալ ի Պրուսա ՌՃԺԸ=1688: (Նախ. սեպտ. Պրուսայի Ա. Յովհաննէս եկեղեցւոյ):

3632 - 124

ԱԻԵՏԱՐԱՆ. մեծ. 13.5x8.5 հմ. արծաթապատ, մագաղաթ, բլուրգիր. Գրիչ՝ Յովհաննէս ղպիր. Ստացող՝ Ներսէս եպսկ. Եղեսիոյ, գրեալ ի Պրուսա ՌՃԺԴ=1685: (Նախ. սեպտ. Մեզրէի Ա. Սարգիս եկեղեցւոյ):

3633 - 125

ԱԻԵՏԱՐԱՆ. մեծ. 12.7x8 հմ. արծաթապատ, կեղծ քարերով, մագաղաթ, բլուրգիր, Գրիչ՝ Սրպաիոն քիյ. Վերջիմ ստացող՝ Սէֆեր Ղալֆա, գրեալ ի գեօղմ Եւքառա Կեսարիոյ, ՌՃԻԲ=1689: (Նախ. սեպտ. Ա. Կարապետ Վանուց Կեսարիոյ):

3634 - 126

ԱԻԵՏԱՐԱՆ. մեծ. 11.4x8.8 հմ. արծ. թղթեայ, բլուրգիր. Գրիչ՝ Սալվիար. Վերջիմ ստացող՝ Ղազիմաղարացի Մելքամ գրիչ, գրեալ ի Սեբաստիա. ՌՃԺԲ=1689: (Նախ. սեպտ. Ղազիմաղարայի եկեղեցւոյ):

3635 - 127

ԱՒԵՏԱՐԱՆ. մեծ. 11.1x8.8 հմ. արծ. մագաղաթ, բուրգիք, Գրիչ՝ վարդամ սարկ. Ստացող՝ Մարիամ, գրեալ ի թվ. ՌՃԸ=1885: (Նախ. սեպի. Այմթապի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ):

3636 - 128

ԱՒԵՏԱՐԱՆ. մեծ. 10.5x7.5 հմ. արծ. մագաղաթ, բուրգիք. Գրիչ՝ Փարթամ. վերջիմ ստացող՝ Այմթապի Պաւեմ Յովհաննէս. գրեալ ի ԶԷյ-թում. ՌՃԻԳ=1874: (Նախ. սեպի. Այմթապի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ):

3637 - 129

ԱՒԵՏԱՐԱՆ ԻՒՂԱՐԵՐԻՑ. մեծ. 48.4x33.5 հմ. արծաթապատ, թղթեայ, բուրգիք. Գրիչը՝ անյայտ. Ստացողը՝ Ղալաթիոյ պամդուխտ Սեբաստացիք. գրեալ ի Կ. Պոլիս, ՌՄՂԳ=1844: (Նախ. սեպի. Սեբաստիոյ Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ):

3638 - 130

ԱՒԵՏԱՐԱՆ ԻՒՂԱՐԵՐԻՑ. մեծ. 52.5x37.8 հմ. կաշոյտ թաւիշէ կողքով եւ արծաթապատ, թղթեայ, բուրգիք. Գրիչ՝ ԱՍՈՂԵԱՍ ՎՐՈՂ. ԱԿՈՅԵՑԻ. Ստացողը՝ Իւսկիւտարու պամամի վարպետացի Սեբաստացի խալֆայք. գրեալ ի Պոլիս, ՌՄՀԴ=1828: (Նախ. սեպի. Սուրբ Նշամ վամուց Սեբաստիոյ):- Լուսարարապետ. Մեսրոպ Արքեպիսկոպոս

3624

ՅԱՅՄԱՒՈՒՐԹ.- 24

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 89x27x14: էջք 982: Հանգամանք Համարեա բաւարար. վնասուած թացութենէ, նորոգութիւն կրած, կան սխալ գետեղուած թերթեր: Թուղթ կոկեալ, ղեղնորակ: Գրիչ՝ Գրիգոր Արեգայ:

Գրութիւն՝ խորագիրները եւ սկզբնատողերը կարմիր, մնացեալը սեւ մեկնանով, երկսիւն, 41 տող: Բուրգիքի յստակ: Գու-

նաւոր զարդազիր եւ լուսնեցազարդ գլուխներու սկիզբը, վերջիններէն ոմանք կիսակտուր եղած նորոգեալ կազմի ժամանակ: Գլխազարդ՝ ամիսներու սկիզբը: Խորանագարդ իւր սարօթ էջ 9: Կազմ կիսակաշի խաւաքարտեայ: Դատարկ տարբեր թուղթ սկիզբը եւ վերջը երեքական թերթ: Ստացող՝ Սարգիս, որդի Աւագի:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1ա.- Յամկ.- Նաւասարդի Հայոց,

Աւգոստոս Հոռոմոց:

էջ 8, ստորոտը, երկու տող.-

Ջգորնս ինոաց Տէր Բարդեայ,
Յիսուս Ջրիստոս, անմահ արքայ,

ի թիզ յուսով Հանդէս մտա,
Հան ի յաւարտ վախճան սորայ:

էջ 9ա.- Յորժամ լուսաւորեաց Սուրբն
Գրիգոր զՀայս...:

էջ 12բ.- Իսկ զի այս ար կոչի
Տարեմուտ, եւ մարդիկք միմեանց տուրս
պարզեան, եւ զուրս զայս շնահար սանն
միմեանց, եւ այս ոչ է առանց պատճա-
ռաց...:

էջ 18բ.- Նաւասարդի Բ, եւ Աւգոս-
տոսի ԺԲ: Վկայաբաժութիւն Ամիկոսոսի եւ
Փաւտիմոսի:

էջ 16-17ի միջեւ թերթ ինկան:

էջ 205ա.- Ասացեալ սրբոց վարդապե-
տաց, Ներքողեամ ի պատիւ ամ. սրբոց, իը-
ժոց եւ Ոտրոց.- Կաթաղիկէ կկեղեցի սուրբ՝
երկին ի յերկրի Հաստատեանս...:

էջ 227բ.- Տեառն Ներսէսի ասաց-
եալ, մաղթամք առ Հրէշտակապետն Գաբրիէլ
եւ Միքայէլ, եւ առ ամ. Զաւրն Երկնա-
ւորաց ինն զաւուրն:

էջ 228բ.-

Ջաննին քարեաց ծնազ քանիս,
մի՛ մոռանայք, տաւեոզք վեհիցս,

զներսէս եղբայր Հայրապետիս,
որոյ անուն տէր Գրիգորիս:

Յորմէ խնդրոյ իջեալ ըստ իս,
յարմարեցաւ շինուած ճառիս,

եւ եղանակ շարականիս,
առ ի պատիւ մեծի տանիս:

Արզ յիջեցք ընդ տեառն եւ զիս,
լսողք վեհիցս զովեստիս,

եւ զուք յիջեալ առ տէրունիս,
լինիք յերկնից նորայն քարիս:

Ասացաւ եւ զրեցաւ Ծառս ի տէր Ներ-
սիս եպիսկոպոսէ, յիջբարէ տեառն զբի-
զորիսէ, Հայոց կաթաղիկոսի, ի խնդրոյ
նորին. ի Ռ եւ ի ՍԱ Թուականին:

էջ 280ա.- Տրիչ Ա, եւ Ույեմբերի Թ,
Վկայաբաժութիւն Սրբոյ Ամտոմիճոսի, եւ
Բիքտորոսի, եւ այլոց սրբոց:

էջ 246բ.- Լուսանցազարգը պատուուած:

էջ 282բ.- Հոտ կարգի աւուրցմ արար-
չութեամ վեցարեւոյցմ, այսաւր Զատիկ է
եւ Տաւն Յարութեամն Քի. Այ. մերոյ:
Սրբոյմ եղիշէի Հայոց Վարդապետի ասաց-

եալ.- Կանխազոյն Մարիամ Մազաղանացին
կկն եհաս ի զերեկմանն Քի...:

էջ 282բ.- Վերի ծայրը պատուուած:
Նոյնպէս էջ 247բ:

էջ 249-250.- Լայնօրին մէջտեղէն
ճեղբուած:

էջ 205բ.- Աւելեաց Բ, եւ Աւգոս-
տոսի Է. Նահատակութիւն Սրբոց Վարդամանց
.- Ի բառեալ Թագաւորութեանն Հայոց...:

էջ 215ա.- Աւելեաց ի Ե, եւ Աւգոս-
տոսի Ժ. Պատմութիւն Ովաստիպի եւ Բարդա-
մեւ.- Արդ ի մարդ եղանկն Աստուծոյ
Բանին...:

էջ 282բ.-... Իսկ թագաւորն Արքեմ
տեսեալ զյառաջանալն որդւոյ իւրոյ զի
քազումք ի վիճակէ նորս երթային առ
Յովասափ Հաւատային ի Ջս. եւ մկրտէին:
Ապա ծագեաց ի [Այսչափ. շարուճակութիւնը
կը պակսի]:

Ծանօթ.- Զեռագրիս մէջ կը գտնուի
ուրիշ Յայմատուրքի մը պատկանող թերթի
մը մէկ մասը, ուր կը տեսնուի սա մանր
յիշատակագրութիւնը: Որ ոգորմի Ջս. տէր
Անգրէասին եւ կենակցին Անային եւ ծնո-
ղացն, եւ որդոցն Սարգսի, Գրիգորին,
Աստուածատուրիին, Մելիտոնիին, Եղիսար-
թիին: Յաջորդ խորագրին է. "Անիի ի ԲԸ,
եւ մայրսի Դ: Վկայաբաժութիւն Սրբոյ
Եպիսկոպոսիմ Սիւղուիմոսի":

Մամր յիշատակագրութիւնը գրչի, կը զըտ-
նուին ամէն զլուսի վերջը, կ'առնենք
ընտրովի:

1.- էջ 16ա.- Որոց ազաւթիւքն ոգորմի
Ջս. Ած. ստացողի գրոյս Սարգսի եւ
ծնողաց նորին Աւագին, եւ մեղուցեալ
զծողին՝ Գրիգոր արեղին, եւ կարգացողիս
եւ լսողացք ամէն:

2.- էջ 280 ա, Հեղինակի յիշատա-
կագրութեան իրր շարունակութիւն.- Որք
Հանգի[պի]ք սմա եւ աւկտիք եւս ինչ
իւրիք, յիշեալիք ի Ջս. Ած. զստացաւզ
սուրբ զորոցս զՍարգիսն եւ զծնաւզսն իւր
զԱւագն եւ զաւակն եւ զամ. արեան մեր-
ձաւորսն, նաեւ զԿարապետ վարդապետն. որ
նա եղև պատճառ այս գրոյս, եւ ետ զրել.
եւ զանարժան Գրիգոր գրիսն եւ զ:

էջ 8.- էջ 285ա.- Որոյ ազաւթիւքն
ոգորմի Ջս. Ած. ստացողի գրոյս Սարգսի
եւ ծնաւզաց նորս Աւագին եւ զաւակացն
նաեւ Կարապետ Վարդապետին՝ թղթիս թեր-
զին. եւ մեղապարտ զընիս Գրիգորի եւ
կրգ:

4.- Էջ 412բ.- Որոց բարեխաւուծ-
եամբն եւ աղաւթիւքն եւ աւուրս շնորհիւ
ողորմի Ջս. Ած. ստացողի գրոյս Սարգսին
եւ ծնաւդաց նորա Աւագին, եւ անպիտան
Գրիգոր գրչիս եւ ծնաւդացն իմոց, նաեւ
Հոգեւոր Հաւրն մերոյ Կարապետ վարդապե-
տին, որ բազում երախտիք ունի յայս
գրոյս ի վերայ. Ած. ողորմի իւր ծնողացն
եւ կրղ.:

6.- Էջ 500բ.- Որոյ աղաւթիւքն
ողորմի Ջս. Ած. ըստացողի գրոցս, Սարգ-
սին եւ ծնաւդաց նորա Աւագին, եւ մղտէսի
Խաչերին, եւ ինձ մեղուցեալ Գրիգոր
գրչիս, եւ կրղց.:

Յետմագոյմ յիշատակագրութիւն.- 1929
Վերջի զատարկ նոր թուղթին վրայ,
մանիշակագոյն թանաքով.- Ստորագրեալս

Ատանայի վերջին Առաջնորդը, 1921 թուին
Ճրանսացիներուն Կիլիկիան պարպելուն
Հետեւեալօք, ամբողջ Հայ քնակչութեան
նոյն Հողամասէն միաՀամուռ գաղթելու
առթիւ, Սք. Աստուածածին Եկեղեցւոյն
սպաս եւ սքբազան գրքերը Հնոս Կիպրոս
փոխադրեցի. անտի ալ 1929 թուին Պէյ-
րութ. ուսկից սոյն Յայամաւուրթը եւ
ձեռագիր երկու Աւետարաններ, մին մազա-
ղաթ, եւ Աւետարանի ձեռագիր թարգմանու-
թիւն մը թուրքերէն, Երուսաղէմ խրկեցի
Սք. Յակոբեանց Վանուց Գրատան մէջ ի պահ
մնալու Համար յիշատակ Ատանայ փառաւոր
անցելէն:

1929 Ապրիլ 11, Պէյրութ.- Կաթողի-
կոսական փոխանորդ Մեծին Լիբանանի, Ե-
ղիշէ եպսկո. Կարօեան:

3625 Ա

ԲՈՒՐԱՍՏԱՆ ԽՆԿՈՅ, Ա.

(Համաբարբառ Ա. Գրոց)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 86x28,5x6: Էջք 729: Հանգա-
մանք շատ լաւ: Թուղթ տոկուն Գրութիւն
սեւ մեկանով, եռասին 58 տող, կարմիր
գիծերու միջեւ: Նոսր շեղագիր, մանր եւ
մաքուր: Համառօտագրութիւնք յոյժ առատ:
Կաշկկազմ խաւաքարտեայ: Կնիք սեւագրոջմ,
Հաւկթանձեւ, "Ուսումնարան Մայր Եկեղեց-
ւոյ", էջ 1, 792:

Հմմտ.- Համաբարբառ, 1895, Երուսա-
ղէմ, էջ 6:

ԲՈՎԱՆՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Էջ 1ա.- Աբբայ Հայր, ամ. ինչ քեզ,
Մրկս. 14, 86:

Աբբայ Հայր, Այսուհետեւ
չեւ. Գղտց. 4, 6:

Էջ 244ա.- Բաաղ, այն է կար. Յեսւ.
18, 14:

Բաաղ, այն է քաղաք յա-
րիմայ, Յեսւ. 16, 9:

Էջ 742բ.- Կա' զգիր քո, եւ, Ղւկկ.
16, 7:

Էջ 792գ.- զ Կոթողս քո, եւ մերկաս-
ցին, Եզկլ. 16, 89:

3625 Բ

ԲՈՒՐԱՍՏԱՆ ԽՆԿՈՅ, Բ.

(Համաբարբառ Ա. Գրոց)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ, Հանգամանք եւայլն ըստ Նա-
խորդին: Էջ 780: Կնիք սեւազրոշմ, Հաւ-
կըթանէ, "Ուսումնարան Մայր եկեղեց-
ւոյ", էջ 1, 728, 759:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Էջ 1ա.- Կոխան առնիցնն զգոսա, 1
Մկրթ. 4, 60:

Էջ 147գ.- Մայր Ջ կերպ է, մի՞՞՞՞ ըզ-
ծծողն էգ, եւ միւսն գծառն, որ ումկ. ասի
մէջէ:

Էջ 819գ.- Նիստ Ա կերպ է, մի՞՞՞՞ ըզ-
շամակէ Ոստածքն, եւ միւսն բայ հրամա-
յական, Ոի'ստ:

Էջ 716բ.- Օձ երկու կերպ է, մի՞՞՞՞ ըզ-
շամակէ գլատակ քաղաք իմն, եւ միւսն
մակբայ յորոքական:

զ Օն, որ է Արեգ քաղաք. Ելից, 1,
11:

Օն, արիք, գնասցուք աս. Յոհն, 14,
81:

Էջ 729-759, ժառանգին:

Էջ 729, վերի լուսանցքին, տարբեր
զրոպ.- Յանելուած, որ է յատուկ Ջորրորդ
Գրոցն Եղբասայ

Էջ 729ա.- զ Արզիայ , 1, 89:

Էջ 759գ.- յ Օրէնս քո զհեալք, 14,
22:

Էջ 760- 780, զատարկ:

3626

ԺՈՂՈՎԱԾՈՅ

(ԺՔ. 7օր)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 86X29X2: Էջք 260: Հանգամանք
շատ լաւ: Թուզթ Հասարակ: Գրութիւն սե-
ւորակ մեկանով, երկնիւն, 88 տող, կա-
պտոս գիծերու միջեւ: Ենզգիր վարժ, Հա-
մառօտագրութիւնք առատ: Կազմ կիսակաշի
խաւքարտեայ: Դատարկ Թուզթք սկիզբը
երեք թերթ, վերջը մէկ: Կնիք բուրբի
փակագիր, "Պետրոս Վարդապետ", էջ 1,
216: Այլ կնիք մանիշակագոյն, բուրբի,
սկիզբի դատարկ թերթին վրայ "Պետրոս
Եպս. Սեբաստի", Ստացող՝ Պետրոս Արք.
Առաջնորդ Սեբաստիոյ:
Հմմտ.- Յուզակ 2նո. Սեբաստիոյ, Թիւ
208:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Էջ 1ա.- Պրակք իններորդ, բան.-
Պղատոն զիմաստասիրութիւն խոկումն մաՀու
սահմանեաց:

ԼԵ. Ժ կերպիւ ասի խոկումն մաՀու
...:

Էջ 18ա.- Պրակք Տասներորդ.- Համ-
բառնայ այսուՀետեւ աստուտ Պղատոնի
Հնոի կատարում...:- Հմմտ. Դաւիթ Ան-

յաղթ, երկասիրութիւնք. Երեւան, 1980,
Ս. Ա. Արիշտանեան, էջ 68:

Էջ 21բ.- Ազէքսանգրիտս Թագաւորի
յԱրիստոտիլէ իմաստասիրէ Թուզթ Յաղագս
Պատմութեան Աշխարհի.- Իսկ քաղում անզամ
ինն աստուածային ինչ եւ բարեբախտեալ
նշմարտաբախտեալ ճշմարտապէս իր՝ ո՞վ
Ազէքսանտրէ գոլ Թուեցաւ իմաստասիրու-
թիւն...:

Էջ 22բ.- Հանգեթ Աստուծով եւ
առաջիկայ պրակք.- Պրակք [ԻԱ].- Եւ յետ
ձեռնարկութեան պղատնականացն որ ընդգէմ
արիստոտիլականացն յազագս բաժանման գոր-
ծականին...:- Հմմտ. Ողթ, էջ 101:

Էջ 26ա.- Զարոզ վասն աստուածաբա-
նութեան յարմարեալ Սրբոյն Գրիգորի Տա-
թեւացւոյ՝ աշակերտի ՅօՀաննու Որտոնեց-
ւոյ. բնաբան.- Ի սկզբանէ էր Բանն, եւ
այլն...:

Էջ 82.- Նորին քարոզ վասն փորձու-
թեանց մեզաց, ի բանն որ ասէ. Ի վեցից
վշտաց փրկեացէ զքեզ...:

Էջ 88բ.- Նորին Գրիգորի եռամեծի
քարոզ վասն փորձութեան եւ չարութեան
կանանց...:

Էջ 46ա.— Գեղեցկայարմար Համեմատութիւնք Հնոյ Կտակարանացն ընդ Նորոյս արարեալ Վանականայ սուրբ Վարդապետին:

Յիշատակագրութիւն.— 1671

Էջ 51բ.—

Բանքս Համեմատի Հնոյ եւ Նորոյ Կտակարանի, ձեռամբ գեագրի, Թումայ երիցի, ի Կերտ Տիգրանի, Թուին Հազարի, Հարիւր քսանի, Նոյեմբեր տասնի, ի վայելս անձնի, աստուածաբանի, տէր Մարտիրոսի: Հանդիպողք սմին, մէկ Տէր ողորմի, առջիք արծանի, Ջրիստոսն ամենի, փրկիչն Համայնի, ձեզ եւս ողորմի:

Մեծն. ԱԼԷՄԱՆԱՅ ԴԱԻԹԻ.— 23

Առաքել Աբեղեցի

Էջ 52.— Նորին Առաքելի Հոգեներոզ Հայրապետի վասն Սահմանաց Դաւթի Ջաղուածու:

Էջ 78ա.— Պրակք Երրորդ.— Մինչեւ ի չորրորդ զլուխն է Հակոտակութիւն Նոցա, եւ լոցցին...:

Էջ 92ա.— Պրակք Զորրորդ, քան.— ըԱկիզքն արասցուք եւ Ռ Գլուխն...:

Էջ 126ա.— Պրակք Է. քան.— Ուսեալք թէ քանի՞ք եւ ա՞րդիսիք են սահմանք ի մաստատիութեան...:

Էջ 176բ.— Պրակք երեք տասներորդ. Հարց.— Ջի՞նչ է որ ասէ սկիզբն եւ կատարումն եզիցի մեզ Պիթագորաս...:

Էջ 181բ.— Պրակք Զործարտասաներորդ.— Ձանի՞ք են տեսակք Թուականութեան: Պատասխան, Բ, այսինքն դար եւ կոճատ, այսինքն ջուխտ եւ կենտ...:

Էջ 188բ.— Պրակք Հնգետասաներորդ. Հարց.— Ձանի՞ք ազգ լինի բաժանումն...:

Էջ 184ա.— Պրակք Վեշտասաներորդ. Հարց.— Ջի՞նչ է կահւորիմ: Պատասխան. Պատրաստի կամ Եանօթեանայ...:

Էջ 185ա.— Պրակք Է եւ Ժ երրորդ. Հարց.— Ջի՞նչ է որ ասէ զերկատութիւն քնաքանակնին եւ աստուածաբանականնին...:

Էջ 189ա.— Պրակք Բ եւ Ժ երրորդ. Հարց.— Ջի՞նչ է որ ասէ տրամատեան յեղանութեան...:

Էջ 206ա.— Պրակք Ի երրորդ. Հարց.— Ի՞նչ զանազանին սորա ի միմեանց. Պղատոն եւ Արիստոտել ի քաղաքական օրէնսն զրեցին...: զի մինն անբանիցն է եւ մինն

տնկականին, եւ երկրքան անքանք ասին: Եւ Ջի. Այ. մերոյ փառք յաւիտեանս ամէն:

Յիշատակագրութիւն.— 1656

Էջ 206բ, ստորոտը.— Մեծեալ եմ Հոգւովս, վշտացեալ մարմնովս, եւ Թափուրս ամ. բարեաց Վարդան Երօզ սուրբ տառիս, աղաչեմ ազերսայի դիմօք, յիշել ի Տէր: Թվին Հայոց ՌՃԷ:

Էջ 207ա.— Նորին տէր Առաքելի Սիւնեաց եպիսկոպոսի ի տեսութիւն քանին որ ասէ. Ամ. չար տանջելի:

Ջի՞նչ է որ ասէ. Ամ. չար տանջելի: Պատասխան. Ի վերայ այս քանի ԼԳ ինչ խնդրելի է...:

Էջ 216բ.— Հրց.— Ուստի՞ զիտէ սատանայ թէ տանջելոց է յաւիտեան... իննեւորրդ զի եւ որ ասէ մտօք իմանայ զլինելոցն իւր:

Էջ 217-260, դատարկ. Թէն զծուած ու պատրաստ:

Յետմագոյմ յիշատակագրութիւն.— 1906

Սկիզբի դատարկ Թերթին վրայ, մանիշակագոյն Թանաթով.— Ես Պետրոս Արքեպիսկոպոս, Առաջնորդ Սեբաստիոյ Եւզղիկոյ կ'անուցանեմ ամենցուն թէ՛ սոյն ձեռագիր մատեանս նուիրեցի Ս. Նշանայ Վանուց: Ով ոք զողանայ եւ կամ վաճառէ, Աստուծոյ ահեղ դատաստանին առջեւ պարտաւոր ըլլայ: Առաջնորդ Վանահայր, ներքեւ կ'ենք Պետրոս եպս. Սեբաստի: 1906, Հոկտ. 18:

3627

ՔԱՐՈՉԳԻՐԲ (ԹԵՌԻ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւլ 80x22x1, էջք 168, Հանգամանք անքաւարար, սկիզբը եւ վերջը թերի: Թուղթ Հասարակ, Գրութիւն՝ խորագիրները եւ սկզբնատողերը երկրնագոյն, մնացեալը սև միւսնով, երկսիւն, 40 տող, սեւ կամ կարմիր գիծերու միջև: Նոտրագիր շեղակերպ անարուեստ: Գունաւոր կամ կարմրագիծ զարդագիր ճառերու սկիզբը: Կողք չունի:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1, պրակ Ա, կապոյտ մատիտով. *Ս. Հրեշտկայեան Վանուց*:

էջ 2.- Ս. Երրորդութեան գունաւոր նկար՝ փակցուած:

էջ 8-6, կը պակսի:

էջ 7, ք. պրակ, սիւնակ երկրորդ.- Յաղագս Ոյնոյ բան Յ, որպէս ասի եւսպատկարար մեծ.- Զի եղիցի մեծ առաջի Տեան...:

էջ 18ք.- Յաղագս Պետրոսի եւ Պողոսի բան.- Եւ արար Ած. զԲ և լուսաւորես զմեծամեծս...:

էջ 24ք.- Յաղագս Սրբուհի Մարիամ Մագդաղեմացոյ...: Ես կամ առ զուռն եւ բախեմ, եւ այլն:

էջ 86ք.- Յաղագս Սրբոյ Յակոբայ Ա- ուսքելոյ մեծի, եւ Ոորիմ մամաւամդա- կամութեանց, բան 1.- Եւ սպան զԱկորոս, զեղբայրն Յոհաննու, սրով...:

էջ 40ա.- Յաղագս Վերափոխման Ամենափառաւոր Աստուածածնի Կուսիմ Մարիա-

մու բան.- Արի Տէր ի Հանգիստ քոյ...:

էջ 64ք.- Յաղագս Սրբոյ Ռարդուղիմեոսի Առաքելոյմ վասն արդեանց եւ վարձու իւրոյ բան.- Որ պատուեսցէ զիս՝ փառաւորեցից...:

էջ 78ա.- Յաղագս ԾՈՌեան Սրբոյ Կուսիմ...:

էջ 88ա.- Վասն Սրբոյ Միքայէլի բան 1, սակս համդիսի Հրեշտակաց:

էջ 96ա.- Յաղագս Յիշատակի հոգւոց ...:

էջ 110ա.- Ի Հսկման, կամ ի ճրագալուծի ԾՈՌեան Տեան...:

էջ 128ա.- Յաղագս Սրբոյ Յօսեանու Աւետարանչի. վասն չորից համեմատի Արծուոյ. ճառ 1:

էջ 187ա.- Յաղագս ԱՌուանց եւ Մակամուանցմ Բի. ճառ Յ:

էջ 188ք.- Ի Մաքրագործութիւն Կուսիմ Մարիամու, Աւուր ՏեանՈրմդառաջիմ. ճառ 2.- Ընկալար Ած. զողորմութիւն քոյ, ի մէջ տաճարի քոյ...:

էջ 141ա.- Ծառ 2, Մեկնաբանիմ չորք խՈղիք ըստ Ակարագրիմ, եւ ըստ խորհրդական Մեկնութեան.- Իջրիւ լցան աւուրք սրբութեան նորա, այսինքն Կուսիմ Մարիամու...:

էջ 146ա.- Յաղագս Աւետման Ար. Աստուածածնիմ...:

էջ 168ա.- Յաղագս Գիւտի Պատուական Ար. Խաչիմ...:

էջ 168ա.- Ի Տօմի Սրբոյ Զատկիմ...:

3628

ՏԵՏՐ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ԿԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 29X21X1: էջ 44: Հանգամանք
լաւ: Թուղթ գծաւոր: Գրութիւն մանիշա-
կազոյն թանաքով, միասին: Ենդազիր, ոչ
միատեսակ: Կազմ կիսակաշի խաւաքարտեայ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1, դատարկ:
էջ 2, վերք.- 1876, նոյ. 10, Նոր-
Հրդարան Մ. Եկեղեցւոյ Ջահանայից:
Հաստատութիւն Աւագերիցական ժողո՞-

վոյ,
Վաւերագիր Սրբազան Պատրիարքի,
Ընտրութիւնք Դիւանի,
Որոշումներ Աւագերիցական ժողովոյ եւ
Տեղեկաբուրութիւնք,
Այլ եւ այլ նամակք եւ թղթակցու-
թիւնք:

էջ 8.- 1876, նոյ. 10, Եփսոս Ա,
էջ 16-44, դատարկ:

3629

ԺՈՂՈՎԱԾՈՅ

(ԺՔ. Դաք)

ԿԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 24X16X2: էջք ՄԾԴ: Հանգամանք
բաւարար: Թուղթ գծաւոր: Գրութիւն սեւ-
րակ մելանով, միասին, 29 տող, կամ
նուազ: Ենդազիր: Կազմ կիսակաշի խաւա-
քարտեայ, բաւական մաշած:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Կը նշանակենք ընտրովի:
էջ Ա.- Ի Հանդէս Հարսանեաց Նախածին
դատեր վսեմփառ իշխանին Պօղոսի Տատեան
.- 1860, յնվր. 16:

էջ 2.- Կաղամախ եւ դղում: Զոր Տէր
արար, բարեոք արար.- Ե. Մ.:

էջ Ը.- Ապիրախտութիւն, Գայլ եւ Ա-
րագիլ:

էջ ԺԸ.- Դարծ անուակ որդւոյն:
էջ ԻԱ-ԻԲ, դատարկ. Նոյնպէս ԻԲ-ԼԲ:
ԻԳ-ԻԸ արմատէն կտրուած:

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՍԵՐԱՄՏՈՅ (Քերի).-3
Յովն. Սերաստացի

էջ ԼԳ.- Եղազա Հիմնարկութեան եւ
Երևութեան Սրբոյ Նշանի չքնադատիպ Վանի-
ցս որ ի մայրաքաղաք Սեբաստիա յամի
Տեսան 1021 եւ Հայոց Նշ. Գլուխ Ա:

Բարեպաշտ արքայն Արծրունեաց Յով-
Հաննէս որ եւ Սենթերիմ անուանիր...-

Հմմտ.- Յովհ. Սեբաստացի, Պատմ. Սեբաս-
տիոյ, Աշխ. Բ. Լ. Ջուզասպեանի, էջ 82:

էջ ԼԸ, դատարկ:
էջ ԼԹ.- Եղազա արգելանաց, եւ բազ-
մադիմի տառապանաց տեսան Պետրոսի Կաթո-
ղիկոսի, եւ մահուան նորին ի Սեբաստիա.-
ՆՃԸ:

էջ ՆԴ.- Գրիգորի Մազիստրոսի Ներ-
բողեան ի Սք. Խաչն Ջրիստոսընկալ:

էջ ԾԱ.- Նորին Եղազա Խաչանշան Գա-
ւազանին...:

էջ ԾԵ.- Եղազա բազմադիմի Հարուս-
տոցն որք եկին Հասին ի վերայ Սեբաս-
տիոյ, եւ վստն մահուան Եղիսէ արթնպիս-
կոպոսին եւ յաջորդելոյ այլոցն: Գլուխ
Գ.- Հմմտ.- Պատմ. Սեբաստիոյ, Երե-
ւան, 1974, էջ 41:

էջ ԿԱ.- Գլուխ Դ.- Դառնազէտ եւ
բազմալիշտ ժամանակիս...:- Հմմտ.-
Նոյն, էջ 46:

էջ ԿԵ.- Եւ յետ իբր 618 ամաց յա-
ւուրս տեսուչ Յովհաննէս եպ.ի Սեբաս-
տացւոյ շինեցաւ ի վերայ Նորայ վայելուչ
շիրիմ արգամբ Ջիւլիկեանս պարոն Յով-
Հաննիսի.- Հմմտ.- Նոյն, էջ 49:

էջ ԿԸ-ՀԴ, դատարկ:
էջ ՀԵ.- Գլուխ Ե.- Հմմտ.- Նոյն,
էջ 50:

էջ ԶԱ.- Գլուխ Զ.- Հմմտ.- Նոյն,
էջ 51:

էջ 68:

էջ ՂԱ.- Գլուխ Է.- Հմմտ.- Նոյն,

էջ 67:

էջ ՂԲ.- Գլուխ Ը.- Հմմտ.- Նոյն,

էջ 68:

էջ ՋԼԳ.- Եւ պէ՛տք վախճանի Աննայի Ա-

ռաքել արքեպիսկոպոսի...: Հմմտ. Նոյն,

Գլուխ ԺԲ, էջ 89:

էջ ՋԼԷ.-...Հուպ Առաքել եւ Եղիազար արհի եպիսկոպոսաց, ի ԶԹ յունկարի ամ-տոյն.- Հմմտ. Նոյն, էջ 92:

էջ ՋԼԸ.-ՄԾԴ, զատարկ:

3630

ԻՆՏԱ ԹՐԻԲՈՒՆ

Ազգայն Հայքի Սատիք
(ԺՐ. Դար)

ՆՎԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծառալ 29X20X2: Իշահամար էռնի:

Հանգամանք յոյժ անքաւարար. վնասուած
Քացուքնէն եւ որդերէ: Քուզք Հասարակ:Գրուքին կարմիր եւ սև մելաններով,
միասին, 15 տող: Կողք կաշի, կազմ
բուրովին քայքայուած եւ շատ քիչքիւր
կորուած:

3631

ՏՈՍԱՐ ԾԱԽՈՒՑ

Յարութիւն Ծ. Վ. Գ. Գ. Վեհապետում

Կարին

1869-1865

ՆՎԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծառալ 24X16.5X2: էջ 24, միացնալը

բուրովին զատարկ: Քուզք գնար: Գրու-

քին սեւղրակ մելանով, միասին, 27

տող կամ նուազ, սև գիներու միջև: Եւ-

ղազէր: Կազմ կիսակաշի խաւաքարտայ:

ՐՈՎԱՆՂԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1, զատարկ:

էջ 2.- Տամար Ծախուց Լուսաւորչայ,

Աստուածածին Կարմիր, և Ռազկայ երէց

Հրաշալի Սբ. Վանաց, յաւուրս Առաջնոր-
դութեան Տ. Յարութիւն Ծ. Վարդապետի, Ա-
ռաջնորդէ մեծ վեհակին Կարնոյ, 1869
ամի:

էջ 8.-1869 Ապրիլ-1860 յունկար 1:

էջ 7.-1860 ապրիլ-1861 յունկար 1:

էջ 10.-1861 ապրիլ-1862 յունկար 1:

էջ 14.-1862 ապրիլ 1-1863 յունկար
1էջ 18.-1863 ապրիլ 1-1864 յունկար
1էջ 20.-1864 ապրիլ 1-1865 յունկար
1

3632

ԺՈՂՈՎԱԾՈՅ

Երուսաղէմ

ԺԹ. Դար

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 24x16.5: էջք 88: Հանգամանք Համարեա քաւարար: Թուղթ ղեղնորակ, զծաւոր: Գրութիւն սեւորակ միլանոՎ, միասիւն, 28 տող: Եեղագիր այլազան: Կողք թղթեայ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Յուշիկք Բիւթանականք, թարգմանութիւն առաքելական թանկագին ուխտագրիւն... Սաֆէր ամիս, Հիճրէթի Բ. տարին

էջ 6.- 1889, Յունիս, Յուլիս եւ Օգոստոս ամսոց ամսական եկամուտն է:

էջ 7.- ՅԵրուսաղէմ Արքոց Յակովքեանց Վանուց մէջ նորածնեալ եւ մկրտեալ մանկանց ցուցակը, 1899:

էջ 18, զատարկ:

էջ 14.- Մեր ծախու առած քաներու

զինք:

էջ 17, զատարկ:

էջ 18.- 1886 մարտ 24, մեր խրկած նամակաց եւ աւանդներու թիւը:

էջ 20.- Երգ ընթրեաց Տեառն Յիսուսի:

էջ 21.- Յայտարարութիւն մեծի սքանչելեացն՝ որ եղեւ ի յԱռաքելական Աթոռն Արքոց Յակոբեանց ի Աք. Տաճարն զերահուշակ յԵրուսաղէմ, ի պատրիարքութեան Տ.Տ. Կիրակոսի սրբազան արքեպիսկոպոսի:

էջ 26.- Ազօթք առ Աք. Տիրամայրն, բարի մահ խնդրելու իրմէն:

էջ 27.- Դարձեալ Ազօթք առ Աք. Աստուածածին:

էջ 29.- Ազօթք առ Փրկիչն Յս. ի Ա. Գողգոթայ կարգա:

էջ 30.- Մահուան պատրաստութիւնը:

էջ 37.- Սլաքական Ազօթներ:

3633

ՎԱՐՔ Ա. ԳԷՈՐԳԱՅ ԵՒ Ա. ՄԱՐԳՄԻ

(Հայաստա թիւքերէմ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 26x18x1, թերթք 26: Հանգամանք անքաւարար. թերթերը քայքայուած փրթած. զործածութեամբ աղտոտուած: Թուղթ տոկուն: Գրութիւն սեւորակ միլանոՎ, թերթ 2-6 միասիւն, 7-18 երկսիւն, սեւ զիններու միջեւ: Նոտր շեղագիր անարուեստ: Կաշեկազմ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

թղ. 1 կը պակսի:

թղ. 2ա.- տիւլէր ազիզէ ինքեար էտէր-միսին Զրիստոսու...:

թղ. 7ա 1.- Ով ամենաբարին Ած. Աք. Գէորգըն շէֆայէթի յիւլէ վէ տուաբլլա պուքիթապը յիշատակ կօյանա, օքոյանա վէ տիյնէյնէն ուհմ էյլէյն ամէն:

- Արացին ԻՂ ինտէ վէ յունվար այըն ԼԱ ինտէ շահատէտլէյի տիր ազիզ վէ մէրտանէ Սարգիսին, վէ անըն էվլատը Մարտիրոս պէրապէրինէն:

թղ. 18բ-28ա, զատարկ:

թղ. 28բ-26, զրչափորձ, Հաշիւ, եւ այլն:

3634

ՃԱՐՏԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 22x16x1: էջ 88: Հանգամանք
Համարեա քաւարար: Թուզթ տոկուն: Գրու-
թիւն սնւ մելանով, միւսիւն, 26 տող,
սնւ գիծերու միջեւ: Ենգազիր անհարթ:
Համառօտագրութիւնք առատ: Կազմ կիսալաթ
խաւաքարեայ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

- էջ 1-14, զատարկ:
- էջ 15.- Յազազ Նախընթացից:
- էջ 16.- Յազազ Ընդդիմամարտ Հակա-
զրութեան:
- էջ 17-22, զատարկ:
- էջ 23.-... Ահա խորհուրդ լուսաւոր
զունաւորին այս է...:
- էջ 26.- Յազազ Ծարտասանական Հան-

գիւից:

- էջ 29.- Յազազ Մասան Ծարտասա-
նութեան:
- էջ 40.- Յազազ Գիւտի:
- էջ 42.- Յազազ Զեռնարկութեան:
- էջ 47.- Յազազ Տեղեաց:
- էջ 49.- Յազազ Մահմանի:
- էջ 58.- Յազազ Թուման Մասանց
- էջ 72.- Յազազ Ստուգաքանութեան:
- էջ 78.- Յազազ Սեւի:
- էջ 76.- Յազազ Նամանութեան:
- էջ 78.- Յազազ Աննամանութեան:
- էջ 80.- Յազազ Հակազրութեան:
- էջ 86.- Յազազ Հակասական Հակա-
զրութեան:
- էջ 87-88, զատարկ:

3635

ԽՈՐՀՐԴԱՏԵՏՐ.- 85

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 22x16: էջ 42: Հանգամանք
անքաւարար, սկիզբը թերի. թերթերը փր-
թած. Բացութենէ ազգուած. նորոգութեան
կարօտ: Թուզթ գորշորակ: Գրութիւն՝ խը-
րատենբը, սկզբնատողեր կամ սկզբնատա-
ռերը կարմիր, մնացեալը սնւ մելանով,
երկսիւն, 28 տող: Բոլորգիր կանոնաւոր:
Կողք մագաղաթ երկաթազիր, մասն Աւետա-
րանի:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

- էջ 1ա.- Յնեասէ անձն իմ ի Տէր...:
- էջ 8բ.- Աւրհեալ Թագաւորութիւնն
Հօր...:
- էջ 7բ.- Հաւատամք ի մի Աստուած...:
- էջ 21բ.- Հայր մեր որ յն.:
- էջ 27ա.- Գոհանամ եւ մեծացուց[ան]-
եմ...:

- էջ 81ա.- Կատարումն օրինաց...:
- էջ 88բ.- Վասն հրաժարելոյ ի կամաց
սատամայի.- Հրաժարիմք ի սատանայէ...:
- էջ 84ա.- Երիցս կրկնէ: Եւ ազա դար-
ձիր յարեւելս աստուածգիտութիւն.- Ոստո-
վանիմք եւ Հաւատամք...:
- էջ 86բ.- Յաղագս խօստովամուտեամ
մեղաց...:- Մեզա ամենաւորք Երրորդութե-
անն...:
- էջ 89բ.- Ողորմեսցէ քեզ մարդասէրն
Աստուած...:
- էջ 40բ, զատարկ:
- էջ 41-42, կէս թերթ, նորազգիր, սն-
ւորակ մելանով:
Յետմագոյմ յիշատակագրութիւն.- 1716
- էջ 41ա.- Յիշատակ է Սբ. Նորհ[րդ]այ
տերտս Սարգ[ս]իւն եւ հըբօրն, տէր Լուսի-

կին: ԱՀայ մեր առաք սայ ի Հալալ ընջից մերոց եւ տվայք Սրբոյն Սարգսի Ջօրավարին: Ով օք սայ չունի Հանելոյ կամ ծախելոյ, կամ գրաւելոյ: Եթէ անդըթնի եւ առցէ. կամ ծախելոյ, կամ գրաւելոյ, ըզ-

մասն Ութայի առէէ, եւ պատիժն Կայէնի եւ խաչայՀանվացն Ջի., եղիցի, եղիցի, ամէն: Հայր մեր որ յերկինս ես...:

Բվին ՌՃԿԴ, ես Խաչայ[տ]ուրս գրեցի: ամէն:

էջ 42, դատարկ

3636

ՍԱՂՄՈՍԱՐԱՆ (ԵԹՈՎՊԵՐԷՆ).- 4

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 19x17.5x6: էջք 872: Հանգամանք շատ լաւ: Մագաղաթ կոկիալ: Գրուածիւն սեւ մելանով. խորագիրները, սկզբնաբառերը եւ տողավերջի կէտերը կարմիր, 19 տող, միասիւն. էջ 9-888, երկսիւն 1-8, 889-872: Կաշիկազմ նորագործմ: Դատարկ թուղթք սկիզբը երկու թերթ, նոյն-

պէս եւ վերջը: Փակցուած զունաւոր նկարներ, ուսներէն արձանագրութեամբ. 1888, 1886 թուականներով. վիշապասպան Ս. Գէորգ, էջ 4, Մկրտութիւն Յիսուսի 5, Ոստիկանութիւն Յիսուսի Ջրիստոսի 6, Թաղումն Յիսուսի Ջրիստոսի 7, Բագազրութիւն Սրբոյ Կուսի 8:

3637

ՀԵՐՔՈՒՄՆ ՎԱՀԱՆ ՀԱՒԱՏՈՅ ԳՐՈՅ.- 8

Կ. Պոլիս

1880

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 21x17x2: էջք 244: Հանգամանք լաւ: Թուղթ զեղներակ: Գրութիւն կարմիր եւ սեւ մելաններով, միասիւն, 19 տող, կարմիր գիծերու միջեւ: Ենդագիր նորակերպ: Համառուագրութիւնք քաւական առատ: Կազմ կիսակաշի խաւաքարտեայ: Դատարկ թուղթ սկիզբը մէկ թերթ:

Իբր Հրաշխք ձեզեցաք ի ձեռս մեր. յամի Տեան 1816, մարտի 4:

Ջոր ինչ միանգամ գրեալ էր յառաջին անդ մերումս տեսարանի երեւցուցի մալար վարդապետութեանց արքայիանց...: - Զմմտ. - Բ. 2908, Բ. Հատոր, էջ 104:

- էջ 52.- Ի վերայ Եկեղեցոյ:
- էջ 122.- Ի վերայ վերջին օժման:
- էջ 220.- Յայտարարութիւն զաւանութեան Վ. Հ. Գօղոս վարդապետի Քնկրեան...:
- էջ 221.- Գլխաւորում Բաճից:
- էջ 228.- Վերջ.- 1890, ապրիլի 28, ի Կոստանդուպօլիս:
- էջ 224-244, դատարկ:
- Յետմագոյմ յիշատակագրութիւմ.- 1818

ԲՈՎԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Տիտղոսաթերթ. Եարուձակութիւմ կամ հաստատութիւմ յառաջագոյմ գրեալ մերումս տեսարանի կամ Յայտնի ապացոյց նոր Հերձուածօզ լիւնելոյ վերապատուելի Հայր Մթայէլի Չամչեանց եւ ըլոր միաբանութեան իւրոյ. քաղեալ ի բուն ձեռագրէ գրուածոյ, զոր

Սկիզբի դատարկ թուզթին վրայ, սեւորակ մեկանով.- Յիշատակ ի Մատենադարանն Ս. Նշան Մայրավանուց Անքաստիոյ, ի Հա-

մազասպ էֆ. Տէր Մեսրոպեանէ, յ 18 յուլիսի 1918, յԵնիխան:

3638

ԱՆՑՔ ՀԱՅԿԱՅ ՈՐԴԻՈՅՆ ԹՈՐԳՈՄԱՅ

Ղազարոս Վարդէրեւեմ

Արմաշ

1884

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 22x16 5x1: էջ 104: Հանգամանք լաւ: Թուզթ Հասարակ, Եծող: Գրիչ եւ Ստացող` Հեղինակը: Գրութիւն սեւ մեկանով, միասին, 20 տող, կարմիր գիծերու միջեւ: Նոտր շեղագիր, վարժ գրչէ: Համառօտագրութիւնք առատ: Բզթակազմ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Տիտղոսաթերթ: Ամօր Հայկայ Որդւոյն Թորգոմայ, 80-րինեալ ի Վարդերեսան Ղազարոսէ Արմաշացոյ, յաշակերտաց յարգելի Մուրատայ Արրահաման Բերիացոյ:

Ի պատրիարքութեան Պօլտոյ տեան ըլտեփաննոսի ամենապատիւ եւ վեհափառ սրբազան արքեպիսկոպոսի:

Ներքեւը խումբ մը շեմքերու մկար:

8Արմաշ, 1884:

էջ 8.- Յառաջարանութիւն.- Ընկալ ո՛

ժնուեզ այրարտեան, ազգ իմ երջանիկ, զայս իմ գուղնարեայ իտանդ երգակ Հայկեան քանաստեղծութեան...:

էջ 7.- Նախադրութիւն.- Ի կործանել աշտարակին ցրուին եւ սկայքն աշտարակաշէնք...:

Դիւցազնեբզակ քանաստեղծութիւն, Դիպուած Ա, Հայկայ որդւոյն Թորգոմայ:

էջ 21.- Դիպուած Բ:

էջ 85.- Դիպուած Գ:

էջ 49.- Դիպուած Դ:

էջ 68.- Դիպուած Ե:

էջ 74.- Նախադրութիւն.- Դիպուած Զ, Հայկայ որդւոյն Թորգոմայ.- Իբրեւ այսպէս զեղեցիկ կարադրութիւնք ի սուղ ժամանակի ի Հայկայ կատարէին...:

էջ 88.- Դիպուած Է:

էջ 90.- Դիպուած Ը:

էջ 95.- Դիպուած Թ:

էջ 108.- Վերջ:

էջ 104, դատարկ:

3639

ՅԱՅՄԱՒՈՒՐՔ ՊԱԿԱՄԱՒՈՐ.- 25

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 41x28x14: էջ 1180: Հանգամանք անբաւարար. լուսանցքները որդեակեր. տեղտեղ կերթեր կը պակսին. վերջը թերի. կարօտ նորագութեան: Թուզթ կոկ-

եալ: Գրիչ` Մուրատ: Գրութիւն` խորագիրները եւ սկզբնատողը կարմիր, մնացեալը սեւ մեկանով, երկսին, 86 տող: Բալորգիր վարժ: Համառօտագրութիւնք քա-

ական առատ: Գունաւոր զարդագիր եւ լուսանցազարդ գլուխներու սկիզբը. կիսախորան էջ 476բ. խորանազարդ իւր սարօթ էջ 1: Կողքերը ամբողջովին կը պակսին: Ստացող՝ Մահտեսի Մկրտչի:

ՐՈՎԱԼԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 1.— Նաւասարդի Ա, Ղաւեա Յունաց, Աւ ասորոց, եւ Աւգոստոս Հոովմայեցեաց ի ԺԱ: Տօմ է Յովաննու Կարապետիմ եւ Աթամագիմեա Հայրապետիմ:

էջ 88բ.— Հոռի ի Ա, եւ սեպտեմբեր ի Ժ, Վկայաբանութիւմ սրբոց կուսամացն, Միմադարա, եւ Միմփտորա, եւ սրբուհոյմ Բասիլիդա:

էջ 177ա.— Սահմի ի Ա, եւ հոկտեմբեր ի Ժ, եւ թշրմ ի ԺԲ: Տօմ է յղութեամմ եղիսաբեդի գԱբ. Կարապետմ Յովաննու:

էջ 284-285ի միջև մէկ թերթ ինկած: Նոյնպէս 255-256ի միջև:

էջ 261ա.— Տեառն Ներսէ[ս]ի սասցեայ, Մաղթամբ առ Հրեշտակատեամ Գարբիէլ եւ Միքայէլ, եւ առ ամ. գօրսմ երկմաւորացմ:

էջ 264ա.— Տրէ ի Ա, եւ մոյնմբեր ի Թ: Վկայաբանութիւմ Սրբոյմ Ամտոմիմոսի եւ Բիքտորոսի:

էջ 828բ.— Ողբամբ վասմ բառնալոյ թագաւորութեամմ Հայոց, ազգէմ Արշակունի[ե]լաց, եւ քահանայութեամմ ի ցեղէմ Սրբոյմ Գրիգորի: Ասացեալ Մեծիմ Մովսէսի Քերթովի:

էջ 871ա.— Քաղոց ի Ա, եւ դեկտեմբեր ի Ժ: Տօմ է յղութեամմ Ամնայի եւ Ովակիմա զամէմօրիմեալմ Մարիամ ի սեպտեմբերի ի Ը դիտ եւ կարգաւ եւ գծողիս ողորմի սաս:

էջ 422-428ի միջև ինկած մէկ թերթ: Նոյնպէս 488-489ի միջև:

էջ 464-465ի միջև ինկած մէկ թերթ:

էջ 472բ.— Յայմ աւուր յիշատակ է տիեզերալոյս վարդապետիմ Գրիգորի խլաթեցւոյմ.— Այս երջանիկ, աստուածաւհաճոյ եւ աստուածապարհակ, երանաշնորհ քարոզ կենաց եւ կե[ն]դանի նահատակ սուրբ վարդապետա Գրիգորիտս... Կատարեցաւ նահատակութեամբ սուրբ վարդապետն Գրիգորիտս ի Գ եւ ՀԴ թվականիս մեր, ի մայիս ամսոյ ի Թ, աւուր կիրակէի մեծ Պննատկոստէին զալստեան Հոգւոյն Աստուծոյ: Որոյ յիշատակն օրհնութեամբ եզիցի եւ ազօթիւք նորա ի վերայ ամ. աշխարհի, եւ մաղթանօթ սորա Տէր մեզ ողորմեսցի

խնորոզացս բանիցս այս, եւ Թումայ վարդապետի Բազիշեցոյ, որ զպատմութիւնս զրեաց: Մանեանոզ ստացողի զրոցս մահտեսի Մկրտչին, եւ ծնողացն մահտեսի Պարոնին, եւ եղբարցն...:

էջ 476բ.— Քաղոց ի Թ, եւ յունվար ի Զ: Տօմ է Մմմդեամմ եւ Յայտմութեամմ Քի. Այ. Մերոյ, որ ծնա ի Բեթղաիւմ Հրեաստամի:

էջ 654ա.— Մեհեկի ի ԻԱ, եւ փետրար ի ԻԷ: Վարց եւ յիշատակ վարդապետացմ Եղիշէի եւ Գրիգորի Նարեկացոյմ:

էջ 802ա.— Մեծիմ Եստեբա պատմագրի՝ Ասացեալ է ի Համբարձում Բի. Այ. — Վայե՛ լուչ է մեզ ճառել...:

էջ 1010-1011ի միջև թերթ ինկած: Նոյնպէս 1080-1081ի, եւ 1050-1051ի միջև:

էջ 1071ա.— Եւ այնպէս բարի խոստովանութեամբ կատարեցաւ ի Ջս. սուրբն Պուտակ, ի թվականիս Հայոց 2 եւ Հ9, ի փառս Ջի. Այ. մերոյ:

էջ 1079բ.— Հրոտից ի Դ, եւ Յուլիս ի Ժ: Վկայաբանութիւմ Սրբուհոյմ Ազօնիս:

էջ 1080ա.— Յայմ աւուր վկայաբանութիւմ սրբոց վկայիցմ Մելքեցեցի եւ Կարապետի:

էջ 1164բ.— Աւելեաց ի Ա, եւ օգոստոս ի Զ: Տօմ է Այլաեբրապետմմ Բի. Այ.:

էջ 1167բ.— Աւելեաց Բ, եւ օգոստոս ի Է: Նահատակութիւմ Սրբոց Վարդամանցմ:

էջ 1168-1167ի միջև թերթ ինկած:

էջ 1168բ.— Վասմ զալում Բարաղամու.— Եւ եզեւ յաւուրան յայնոսիկ, իմաստուն եւ Հանճարիկ ոմն յանապատական ծերոց...:

էջ 1171ա.— Եւ սասց Բարաղամ զառակա զայս շահաւետ եւ ազտակար լըսալացմ:

էջ 1171բ.— Առակ երկրորդ գօր սասց Բարաղամ:

էջ 1178բ.— Առակ երրորդ:

էջ 1176ա.— Առակ չորրորդ:

էջ 1176ա.— Առակ Հիմկերորդ:

էջ 1178ա.— Առակ Վեցերորդ:

էջ 1178-1179ի միջև թերթեր ինկած:

էջ 1180բ.—... Եւ կէալ զօրականացն ցըրեցան յերես անապատին ի խնդիր Բարաղամու: Իբրեւ [այժափ. շարունակութիւմը կորսուած]:

Մամբ յիշատակագրութիւմը Գրչի կը գտնուին ամէն գլուխի վերջը. նախապէս յա-

նուն մաշակելի Սաֆարի, ապա յանուն մաշակելի Մկրտչի: Ընտրովի կ'անուններ մի քանի շատ:

1.- Էջ 82բ.- Որոց ազօթիւք ողորմի Ջ. ստաց[ող]ի գրոցս մաշակելի Սաֆարին, և կենակցին իւրոյ մաշակելի Ջոհային, և որդացն իւրոյ, և ծնողացն Նաւասարդին և Մանուչին, և զօրասնչին իւրոյ մաշակելի Եղիսին, և Յոհաննիս, զորդաց և կարգ:

2.- Էջ 187բ.- Որ ողորմի ստացողի գրոցս, մաշակելի Սաֆարին, և կողակցին իւրոյ մաշակելի Ջոհային, և իւրեանց ծնողացն, Նաւասարդին և Մանուչին, և Յոհաննիս, և մաշակելի Եղիսին, և յամ. արեան:

3.- Էջ 208ա.- Որոց ազօթիւք ողորմի Ջ. ստացողի գրոցս մաշակելի Սաֆարին, և իւր կողակցին մաշակելի Ջոհային, և իւրեանց ծնողացն, և զաւակացն և:

4.- Էջ 212ա.- Որ ողորմի Ջ. Ած. ըստացողի գրոցս մաշակելի Մկրտչին. և իւր ծնողացն մաշակելի Բախտարին, և Տօնախանումին և ամ.

5.- Էջ 227բ.- Որոյ ազօթիւք ողորմի Ջ. ըստացողի գրոցս, մաշակելի Մկրտչին, և իւր ծնողացն, մաշակելի Բախտարին,

և Տօնախանումին, և Եղբարց՝ Դաւթին, Սարգսին և Պաշտաւորին, և:

6.- Էջ 808բ.- Որոյ սուրբ ազօթիւքն ողորմի Ջ. Ած. ստացողի գրոցս մաշակելի Մկրտչին, և Հօրն Պախտարին և մօրն Տօնախանումին, և Եղբարցն Դաւթին, Սարգսին, Պաշտաւորին, և ազգայիցն Աբրահամին, Դաղարին, Մարանչին, և ամ. արեան մերձաւորացն, և զորդիս, և կարգացողաց և լսողաց և:

7.- Էջ 824բ.- Մանուանգ ստացողի սուրբ գրոցս մաշակելի Մկրտչին, և իւր Հօրն մաշակելի Պախտարին և մօրն Տօնախանումին, և Եղբարցն և ազգայիցն և ամ. արեան մերձաւորացն, և Մուրատ զբրչիս, կարգացողաց և լսողաց և:

8.- Էջ 1017ա.- Որ ողորմի ըստացողի գրոցս մաշակելի Մկրտչին և իւր ծնողացն մաշակելի Բախտարին, և Տօնախանումին, և Եղբարցն Դաւթին, Սարգսին, Պաշտաւորին, և ամ. արեան մերձաւորացն, և մեզաստէր Մուրատ զբրչիս. կրգ:

9.- Էջ 1168ա.- Որոյ ազօթիւքն ողորմի ըստացողի գրոցս մաշակելի Մկրտչին, և ծնողացն մաշակելի Բախտարին և Տօնախանումին, և իւր մեծ պապուն տէր Մխրթար քահանային, կրգ. և լս:

3640

ԱԻԵՏԱՐԱՆ (ԹԵՐԻ).- 295

(Ժ. Դար 7)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 81X26X6, էջք Բ+844; Հանգամանք խղճալի. վնասուած Հնութենէ, կըրակէ, ջուրէ. կողքը անհետացած. շատ թերթեր փրթած, պատուած և ճմրթկուած. ըսկիզբը և վերջը թերթ. յոյժ կարօտ նորոգութեան: Մագաղաթ՝ անհասար թանկութեամբ. տեղտեղ կարկտնուած նախ քան զըրուիլը: Գրուածիւն արճագոյն մէլանով, երկնիւն, 18 տող: Երկաթագիր կանոնաւոր: Զարդ ընա չկայ: Կազմ քայքայուած. պրակաթիւնը դրուած են աջակողմեան լուսանցքին վերը, շատերը փճացած: Եիջատակարարութիւն չունի:

ԲՈՎԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Էջ Ա 1.- Մի՛ այսուհետեւ երկնչեցիք ի նոցանէ...- Մտթ. Ժ. 28:

Էջ 1ա.-... Եւ անցեալ եկին ի ցամաք ի Գննեսարեթ...- Մտթ. ԺԴ. 85:

Էջ 11բ.- Բեաւք քանքարոյ.- Լուսանցքին մանր երկաթագիր՝ քաղում տաղանգոց.- Մտթ. ԺԸ. 24:

Էջ 78, վերի լուսանցքին.- Աւետարան ըստ Մարկոսի:

Էջ 78ա.- Սկիզբն Աւետարանի 8ի. Զի., որպէս և գրեալ է Յէսայի մարգարէ. ԱՀաւասարի...:

Էջ 118բ.- Զամբիւզ.- միջին լու-

սանցքին՝ արժանեի սփռիտես.- Մրկ. Ը. 8.

էջ 186բ.- Հարկս.- լուսանցքին՝ զգլխաճարկն.- Մրկ. ԺԲ, 14.

էջ 16Ձբ.-... Եւ ոչ ուժէք ինչ ասացին զի երկնեհին:

էջ 168, վերի լուսանցքին.- Աւետարան ըստ Ղուկասու:

էջ 168ա.- Ջանգի քաղութք յաւժա-րն(ս)ցին վերստին կարգել...:

էջ 19Ձ-198ի միջև թերթ ինկած:

էջ 264-266ի միջև թերթ պատռուած:

էջ 294-296ի միջև երկու թերթ պատռուած:

էջ 800բ. վարը.- Աւետարան ըստ Ղու-

կայ:

էջ 801, վերի լուսանցքին.- Աւետարան ըստ Յովճաննու:

էջ 840բ.-... զի մարգարէ ի Գազիզէ ոչ յանէ, Դարձեալ խաւսցաւ...- Չմմտ. Յով. է. 62 եւ Ը, 12: "Իբք կնոջն շնացելոյ" կը կարգացուի ստորին լուսանցքին:

էջ 84Ձ-848ի միջև շատ թերթեր ինկած:

էջ 844բ.-... Ջայս խաւսցայ ընդ ձեզ, զի մի զայթազգեալիք [Այսչափ. շարուձանութիւնը կը պակսի].- Չմմտ. Յով. ԺԶ. 1:

3641

ՅԱՅՄԱՒՈՒՐՔ (ԹԵՐԻ 303Ժ)- 28

Անքատիս

ՉՁ=1681

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 88xՁՁx8. Թերթք 81, առանց իջաւամարի: Հանգամանք բոլորովին անբաւարար. քայքայուած եւ փրթած թերթեր խոն ի խուռն՝ մնացած Ա, Բ, Գ, ԺԹ, ԻԲ, ԻԳ, ԽԱ, ԽԲ, ԽԳ եւ ԽԴ պրակներէն: Թուղթ կոկեալ: Գրիչ՝ Քաղէոս երէց: Գրուելին՝ խորագիրները եւ սկզբնատողերը կարմիր, մնացեալը սև եւ մեղանով, երկսին, 80 տող: Բոլորգիր վարժ: Մազկողք՝ Գրիչը եւ Յովասափ: Գունաւոր զարդադիր եւ լուսանցազարդ զլուխներու սկիզբը, ամիսները Հանդերձ զլիսազարդով: Խորանազարդ իւր սարօք, մաշած աւրուած՝ առաջին երեսին: Կազմող՝ տէր Աստուածատուր մղտեսի: ըՍ-ստացողք՝ տէր Աստուածատուր եւ Լեւոն, որդիք Ամիրտօնի:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Առաջին թերթ.- Յորժամ լուսաւորեաց Սուրբ Գրիգոր զՀայս...:

Նաւասարդի Ե, եւ ազոստոսի ԺԵ: Տաւ ի փոխմամ մեծաւրիմեալ Աբ. Աստուածածնի:

Նոյեմբերի Ա, եւ Սահմի ԻԳ: Տաւ ի ամ. սրբացմ Աստուծոյ Հնոց եւ Նորոց, եւ

յիշատակ Բ եղբարցմ Կոզմայի եւ Դամիա-նոսի:

Տրէի Ա, եւ Ոոյեմբերի Թ: Վկայաբա-նութիւմ Արքայմ Ամտոնիմոսի եւ Բիգտո-րոսի, եւ այլոցմ:

Վերջ Գ պրակի եւ սկիզբ ԺԹ պրակի: Արացի Թ, եւ Յուձվարի ԺԶ: Վկայա-բանութիւմ Արքայմ Յոհաննու կամաւոր աղքատացելոյմ:

Անկի ԻԴ, եւ Մայիսի Ա: Տաւ ի Երեմիայ Մարգարէիմ, եւ աշակերտացմ մո-րիմ, Բարուքա, եւ Աքիմելիցայ:

Մամր յիշատակագրութիւնը Գրչի կը գտ-նուին ամէն զլուխի վերջը. կ'առնենք իբրեւ նմոյշ.

1.- Չորրորդ թերթի վերջին սիւնակին վարը.- Բարխաւսութեամբ Արքայն Յովան-նու Կարապետին եւ Սրբոյն Գրիգորի Լու-սաւորչին եւ Աթանազիսեա Հայրապետին ո-զորմեա Ջս. Ած. մեղաւոր զըչին Քաղէոսի, եւ ստացողի գրոցս Ամիրտուսեանի եւ կողակ-ցին իւրոյ՝ Նիկարին, եւ որդւոց իւրոց՝ տէր Աստուածատրին եւ Լեւոնին, եւ Մա-ռուկին, եւ Սարգսին, եւ սոցս կողակցին՝

Քամամին և Յազկուլէ, և որոցն սոցա՝ Ղազարին և Պոտախին, այլ և Եամամին, և կարգացողաց և լաւագաց և որ զամէնն սաէ, ամէն:

Զ.- Մեն յիշատակարանէն առջ.- Որոյ ազաթիւն ողորմի Ջս. Ան. սոցազի գրոցս Ամիրտանին և կողակցին իւրոյ Նիկարին, և որոց իւրց տէր Աստուածատրին և Լեւոնին, Ծառուկին և Սարգսին, Ազկուլէ և Եամամին և Քամամին, Ղազարին և Պոտախին և Մերթիին, և ծնաւագ իւրեանց, և ամ. արեան մերձաւորացն, և մեղապարտ և յանցաւոր գրչին Քաղէոսի, և ծնաւագ իւրոց, և կարգաց:

Մեն յիշատակարամ Գրչի.- 1681

Վերջին թերթին վրայ.- Փառք Համազոյ և միտանական, ամբաստանելի Երրորդութեանն երկ անբաւից, անՀասիից, անորակ և անքանակ, անբաւ վեհին, անճառ տէրութեանն, Համապատիւ և զուգահաւասար Երրորդութեանն, Հաւր և Որոզոյ և Հոզոյն Սրբոյ, այժմ և յաւիտեան և յանգրաւ յանսպառ յաւիտենին ամէն:

Որ ետ կարգութիւն տկար և տարտամ անձին սուտանուն Քաղէոս իրիցոյ, Հասանի ի յաւարտ գրոցս պիտանի, որ աւր ըստ աւրէ սոսկացնէ զոսկերս լսողաց սորայ: Պատմութիւն կարեւագոյն տանջանաց, և սրանչի շնաշխարհիկ վարուց սրբոցն, որ ստու կան Հաւացեալ: Որոց սիրատարք տեղն մամբ և ետափափագ ըզմամբ սրտի ցանկացող եղեն աստուածամերձ տառիս, տէր Աստուածատուրն և Լեւոնն, և ըստացան զԱյսմաւուրքս, և ետուն գրել զսայ, յիշատակ Հոզոյ իւրեանց և ծնաւագ իւրեանց, Ամիրտանին և Նիկարին, և եղբարցն, Ծառուկին և Սարգսին, և այլ ամ. արեան մերձաւորացն:

Ձանգի լուան զերանական քանն որ սաւ. թէ երանի որ ունիցի զաւակ ի Սիոն և ընտանեակ յԵրուսաղէմ: Վասնորոյ բորբոքացն ի սէրն Ջի. և ի փափագ սուրբ գրոցս, և ետուն գրել զԱյսմաւուրքս ի Հալալ ընչից իւրեանց, և եղին ի զիւզս յամարթ, յիշատակ Ամիրտանին, և կողակցին իւրոյ Նիկարին, և որոց իւրոց տէր Աստուածատրին և Լեւոնին, Ծառուկին և Պաղչէ և Սարգսին, և Ազկուլէ և Եամամին և Քամամին, և զաւակաց իւրոց Ղազարին, Պոտախին և Մերթիին, և այլ ամ. արեան մերձաւորացն Ջս. լուսաւորէ:

զիւրեանց ծնաւագ Հոզին, և զիւրեանքն ի խորին ծերութիւն Հասուցանէ անփորձ և անսասան կենաք ամէն:

Արդ զրեցաւ սայ ի քաղաքս Սերաստիա, ընդ Հովանեաւ Սք. Աստուածանին և Սք. Լուսաւորչին, ի թվականիս Հայոց ի Զ և Զ, ձեռամբ ըազմամեղ և անարժան գրչին Քաղէոսի:

Արդ ազանքմբ զամենեսնսն, որք Հանգիպիք սմայ կարգաւոյ կամ տեսանելոյ, յիշեցէք ի սուրբ ազաւթս ձեր զսոցացող գրոցս զԱմիրտանն և զամ. արեան մերձաւորսն Նորին, և որ յիշէ՝ յիշեալ լիցի ի Ջէ. Այ. մերոյ:

Եւ զրեցաւ սայ ի ժամանակս տէր Ամէնին արքեպիսկոպոսի Սերաստիոյ զաւանիս, և տէր Մարտիրոս աւագ իրիցու Անբաստիոյ քաղաքին: Յիշեցէք ի սուրբ ազաւթս ձեր այլ և զկազմող գրոցս զՎստի տէր Աստուածատուրն, Ջս. լուսաւորէ զիւրեանց Հոզին և երկնից արքայութեանն սունէ արժանի ամէն:

Յիշեցէք ի Ջս. զՅովասափն որ աշխատեցաւ ընդ իս ի գրոցս ի ծաղկելն, և զաշակերտքն իմ զՄերթի և զԵւազուսն, և զիրիցկիինն, որ շատ աշխատել են ի թանաք եփելն, և թխտին կոկելն և ի եշայելն: Ջս. Ան. յիշողացչ և յիշեցելոցս առՀասարակ ողորմեացի, և նմայ փառք յաւիտեանս ամէն:

Տէր իմ Յիսուս, Աստուած քարի, յորժամ փառաք զաս Հայրենի, ջնջեալ անցանս սոցազի, այսմ գրոցս յիշատակի. զԱմիրտանն ընդ կենակցի, զտէր Աստուածատուրն ընդ Լեւոնի, զսրբայ արայ Տէր արժանի, արքայութեանդ Հաղչի: Պահեալ անփորձ յայսմ աշխարհի, միշտ Հաստատուն անգրդուելի, և ի յաւուր զատաստանի, զանայ ի դասս աշակողի: Վասն քոյին սուրբ ծնաւգի, ամէնաւորեալս Սրբոյ Կուսին, և զեղկելիս մեղաք իլի, մի մոռանար յայնմ ատենի: Որ եմ խոցեալ դառն ի յողի, ևմ պարտական ըիւր քանքարի, Հոզիս ցանկայ լոյս պսակի, մարմինս այնոց որք ի ազմի:

[Այսչափ. շարունակութիւնը կոր-
տւած]:

Յետմագոյմ յիշատակագրութիւնը.- 1912

1.- Առաջին թերթի ստ. լուսանցքին.-
Ի Հալալ վաստակոց իմոց, Տուն մտէք՝
Սանասարեան Վարժարանին, ընդ Հովանեա-
արքայանիստ Սրբոյ Նշանին. 16 սեպտեմ-

բեր, 1912, Սեբաստիա.- 4. Գաբրիկեան:

2.- Իններորդ թերթի ստ. լուսանց-
քին.- Ի Հալալ վաստակոց իմոց՝ Տուն
մտէք՝ Սանասարեան Վարժարանին. ընդ Հո-
վանեա արքայանիստ Վանուցն Սրբոյ Նշա-
նի. 16 սեպտեմբեր, 1912, Սեբաստիա.- 4.
Գաբրիկեան:

3642

ՃԱՇՈՅ (ԹԵՐԻ).- 29

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 29X21X6: էջք 506: Հանգամանք
անբաւարար յոյժ, սկիզբը եւ վերջը թերի.
շատ թերթեր փրթած եւ ոմանք կորսուած.
վնասուած Հուրթեմէ եւ խոնաուրթեմէ. նո-
րորութիւն կրած, դարձեալ կարօտ նորո-
գութեան: Թուղթ կոկեալ: Գրիչ՝ Աստուա-
նատուր, ըստ երեւոյթին: Գրութիւն՝ խո-
րագիւրները եւ սկզբնատողերը կարմիր,
մնացեալը սեւ մելանով, երկսիւն, 27
տող: Բոլորգիր կանոնաւոր: Կարմրագիծ
զարդագիր գլուխներու սկիզբը: Գունաւոր
լուսանցազարդ կամ լուսանցանկար ընթեր-
ցուածներու սկիզբը, ինքնատիպ ռճով:
Արճագոյն գլխազարդ էջ 50ք: Խորանազարդ
իւր սարօք էջ 867: Կազմ քայքայուած,
կողքերը կորսուած: Ստացող՝ Ստեփանոս
թահանայ:

ՐՈՎԱԼՆԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1ա-բ.- Յետ ընթեռնելոյ
զԱւետարանն ելամեն ամբողջ յեկեղեցիմ...
Ընթերցուած ի Մընդոյց.- Ի սկզբանէ արար
Ած. զերկին եւ զերկիր...:

էջ 81ա.- Երբորդ Առաւառու Աւե-
տարամ Մաթեոս.- Յաւուրն յայնոսիկ դայ
Յովհաննէս Մկրտիչ...:

էջ 87բ.- Հիմզերորդ Առաւառու Աւե-
տարամ Յոնամ.- Զաստուած ոչ ոք ետես
երբեք...:

էջ 50բ.- Նաւասարդի Ա, Յովամմու
Մկր.:

էջ 58բ.- Յունուարի ԺԱ. Պետրոսի
Հայրապետիմ եւ Արիստոյամ սարկաւազի...:

էջ 55ա.- Յունուարի ԺԵ. Ամոմի ամա-

պատակամի...:

էջ 56բ.- Յունուար ԺԸ. Աթամասի [ել]
Կիրղի, Աղեքսանդրի եպիսկոպոսացմ...:

էջ 58ա.- Յունուար ԻԵ. Գրիգորի Աստ-
ուածաբամի...:

էջ 51ա.- Փետրուար ԻԴ. Պաղիկարպո-
սի...:

էջ 67բ.- Փետրուար ԺԴ. Գալլստեամ
Տեառն Բառասմարեայ ի Տաճարն:

էջ 77բ.- Երեջշաբթ Սրբոց Վարդա-
մամբ:

էջ 79բ.- Եշ. Ղեւոնդեամց Բահ.:

էջ 88ա.- Երաբթ Սրբոց Հայրապետացմ
Կոստանդինուպալսի:

էջ 84ա.- Յառաջնումն շաբաթու պա-
հոց, չորեքշաբաթի ար ի տասներորդ ժա-
մու ժողովին ի Սուրբն Սիոնն եւ այս կա-
նոն կատարի:

էջ 87բ.- Ուրբաթի ար ի տասներորդ
ժամու ժողովիմ ի Աւերքմ Սիոն եւ այս
կամոն կատարի:

էջ 117ա.- Երեջշաբաթի ար ի Ժ երորդ
ժամու ժողովիմ ի Աբ. Յարութիւնմ եւ այս
կամոն կատարի:

էջ 186բ.- Երաբթ ար յիշատակ Կիրղի
Երուսաղիմայ: Հայրապետիմ:

էջ 207բ.- Երաբթ ար Սրբոյմ Գրի-
գորի Հայոց Լուսաւորչի:

էջ 228բ.- Կատարեցաւ կանոն վեցե-
րորդ շաբաթու քառանորդացն ի փառս Աի.
Այ. մերայ: Յառաջ քան զվեց ար արի-
նաւոր գատկին, շաբաթ ար, ի տասներորդ
ժամուն, ժողովին ի Աբ. Ղազարիոնն եւ
այս կանոն կատարի:

էջ 285ա.- Արմաւենաց Առաւաւտիմ:
 էջ 248ա.- Մեծի Երկուշաբթիմ ժողովիմ ի Սր. Մատրամմ ի Ժ Երորդ ժամուռն եւ այս կամոմ կատարի:
 էջ 264ա.- Մեծի Երեքշաբթիմ ժողովիմ ի Սր. Լեռն Ջիթենեաց եւ այս կամոմ.:
 Լուսամցազրութիւմ գրչի.- էջ 282

*Յայս Հրաշափառ Մեծ Ուրբաթիս,
 թեզ երանի որ Հանդիպիս
 վարթարթիթ ըուրաստանիս.
 նրբ լի սրտի ծնդրիկ աննս,
 յազաւթս յիշեա զու զիջեկիս:*

էջ 809ա.- Այգուս Ուրբաթին զնի պատուական փայտ Պաշին առաջի Սրբոյ Գողգոթայի, եւ ժողովեալքն երկիր պազաննն, մինչն ի վնցերորդ ժամն կատարի երկրպազութիւն: Եւ ի վնցերորդին ժողովին ի Սր. Գողգոթայ, եւ ասին սողմոսք Ը:

էջ 867ա.- Զբանն առաջին զոր արարի

էջ 870-871ի միջն ինկան մէկ թերթ:
 էջ 878ա.- Հիմզաբաթի ար ժողովիմ ի Սր. Լեռն Ջիթենեաց:

էջ 881բ.- Ուրբաթի ար ժողովիմ առաջի Սրբոյ Գողգոթայիմ եւ այս կամոմ կատարի:

էջ 890-891ի միջն ինկան մէկ թերթ:
 էջ 895ա.- Երկուշաբթս Սրբոց Հոիփսիմ եամց:

էջ 401ա.- Ծաբաթ ար Սրբոյմ Գրիգորի ելմ ի Վիրապէմ:
 էջ 408բ.- Կիրակիի Լուակատիր զեղեցում:

էջ 410բ.- Ծաբաթ ար Կոստանդիոսի թագ.: Ստ. լուսանցքին՝ Եարաթ ար Կոստանդիանոսի:

էջ 417բ.- Լուսանցազարդին վերն կայ նոյնին օրինակութիւնք սեւ մնկնով, ախր Մուքէլն օրինակեց՝ արձանազրութեամբ:

էջ 462ա.- Կիրակի Փոխմամ Աստուածածնիմ:

էջ 470ա.- Երկուշաբթս. Մետրովայ Վարդապետիմ, եւ Եղիշէի եւ Մովսէսի Ջերթողի եւ Դաւթի ամյաղք փիլիսոփայի եւ Գրիգորի Լաբեկացոյ:

էջ 477ա.- Կիրակի ցուցամի փրկական Սր. Խաչմ:

էջ 478բ.- Երկուշաբթ ժողովիմ ի Սր. Մատրամմ:

էջ 481ա.- Երեքշաբթ ժողովիմ ի Սր. Մատրամմ:

էջ 488բ.- Զորեքշաբթ ժողովիմ ի Սր. Սիոն [եւ] այս կամոմ կատարի:

էջ 485ա.- Հիմզաբաթի ար ժողովիմ ի Սուրբ Լեռն Ջիթենեաց:

էջ 486բ.- Ուրբաթի ար ժողովիմ ի Սր. Գողգոթայ:

էջ 488ա.- Ծաբաթի արմ ժողովիմ ի Սր. Գարուսիլիմ եւ այս կ:

էջ 504ա.- Դեկտեմբեր ԺԱ. Սրբոց Առաջիւնցմ Բարդղիմէոսի եւ Գուրայի:

էջ 505-508, կէս թերթ տարբեր թուղթ եւ գրչութիւն:

Լուսամցազրութիւմը.-

1.- էջ 117ա, բոլորգիր.- Երեքշաբթի կարգայ եւ զԼուսեր սխարկ[աւազ] յիշէ:

2.- էջ 128ա, բոլորգիր.- Զորեքշաբթի կարգայ եւ զՍտեփ[անոս] թ[ա]լ[ա]նայ յիշէ:

3.- էջ 428.- Պաշք Վարդապետին, զարաթ ար տապանակին տանէ եւ զՍտեփ[անոս] թ[ա]լ[ա]նայ յիշէ:

Յիշատակազրութիւմը.-

1.- Աստուածատուրի.-

էջ 81բ, բոլորգիր վարժ.- Ով սուրբ մանկունք եկեղեցոյ, ի սուրբ յազաւթս ձեր յիշեցէք զՍտեփանոս քահանայ, եւ զսարկաւազ եղբայր նորին զՀայրապետ, եւ զԼուսեր սարկաւազ, եւ զԻս զմեզաւք լցնայս զԱստուածատուր. եւ Ած. ողորմութեանց բաշխաւզն տայ զիւր ողորմութիւնն յիշողացտ եւ յիշեցնիցոս, եւ առ Հասարակ ամ. քրիստոնէիցս: Եւ զԻգիտն յիշեցէք որ զարջասպն անխնայ կու բերէր. ընդ նրմին եւ զՀայրապետ եղբայրն իմ:

2.- Աստուածատուր Երեցի.-

էջ 82, վերք, սրճագոյն թանաթով, զիւր Եօտրակերպ.- Կամաւ ամենայկալին Աստուծոյ, Հաւր եւ Որդոյ եւ Հոգոյն Սրբոյ ամէն:

Եւ Աստուածայտուր էրէցս լուայ ի Հրամանացն Տնտնն որ ասէ. Երանի որ ունիցի զաւակ ի Սինն եւ ընդանի յՈրուսաշէմ, եւ զնեցի սուրբ եւ զաստուածայրուի վտազս զայս ի Հաւալ արճեանց իմոց, յիշատակ ինձ եւ ննողաց իմոց, Հաւր իմոյ Յակոբի եւ մաւր իմոյ Գուրկիկի, եւ

եղբար իմոյ Ռաչատրի, և կողակցին իմոյ Էվատմէլիքին, և զաւակիս իմոյ Յովանիսի, և ամ. արեան մերեւտրաց իմոց՝ կենդանեաց և Հանգուցելոց:

Արզ աղաչեմ զամենեանն, որք Հանգիպիք սմայ կարգալով կամ աւրինակելով, յիշեալիք ի մարափայլ յաղաւթս ձեր զիս զԱստուածատուր քահանայ, և զիման զամենեանսն առհասարակ. և Ած. որ առատն է ի տուրս բարեաց ձեզ յիշողացդ և մեզ յիշեցելոցս առհասարակ ողորմեացի, և նմայ փառք յաւիտեանս ամէն:

9.— Ովաձու երեցի.—

Էջ 82, նախորդին ներքեւ, սեւ մելանով, խորոր անհարթ գրով.— Ես Ովանես երեց զնեցի սուրբ և զաստուածայրուիս վտազս զայս ի Հալալ արդեանց իմոց, յիշատակ ինձ և ձնողաց իմոց Փաշին, Մարսուսի, կողայիկեցն Եահնարին, որդոցն Փաշին, Հայրպէտին, Վարդայնիսն, եղբար իմոյ Փիրիջանին, Միրջանին, Մուխիջանին, Յարիջանին, քվերքն Գհհարին, Բագին, Անին, և ամ. արեան մերեւտրացն.— Հմմտ. Հետազայ Թի 5 յիշատակագրութիւնը:

4.— Ստացող Ստեփանոս Բահամայի.—

Էջ 866բ, վերը, սրճագոյն Բանաքով, բոլորգիր տարբեր.— Ձստացող սուրբ գրոցս զՍտեփաննոս քահանայ, և զՎերապետ, և զԼուսիկ, յիշեցէք ի Ջս., և Ած. զձեզ յիշէ ամէն:

5.— Յովաձու երեցի.—

Էջ 505, բոլորգիր յստակ.— Փառք ամենասուրբ Երրորդութեան և մի աստուածութեանդ Հաւր և Որդու և Հոգոյն Սրբոյ յաւիտեանս Ամէն:

Եւ ետ նորոգել զսուրբ տառս Յովանէս էրիցին, որ կոչի անունն Ծաշու Գիրք. որ ըստացաւ ի Հալալ ինչից իւրոց իշատակ իւր և ձնաւոցն, Հարն Փաշին, և մօրն Մարսուսին, և եղբարց Երիճանին, և որդոցն Փաշին, Հարապետին, և զստերացն, Նիկարին, Պա[?]ին, և քվերքն Գհհարին, և Հարեղբարրորդոյն [Խու?] տաքաշիին, և Նատիրշահին, և արեան[ն մերձաւ] որք իւր յիշեցէք ի Ջս. և Ած. զձե [Այսչափ. շարուձակութիւնը կորսուած]:

6.— Տըր Ներսէսի:

Էջ 508, գծանկար, և խառնափնդոր գրութիւն, քաղմասխալ և կրկնաբան:

3643

ԺՈՂՈՎԱԾՈՅ (ԱՐԱՐԵՐԷՆ)

(Եսկի Հիքայեք վէ Պէք)

Երուսաղէմ

ԺԸ, Դար

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մտալ 29X16X6, էջ 786: Հանգամանք որդալի, չարաչար վնասուած Հնութենէ, խոնաւութենէ, որդերէ նաեւ գործածութենէ: Թուղթ քարակ և փափուկ: Գրութիւն սեւ և կարմիր մեղաներով, մէջտեղը կանաչագիծ շրջանակի մէջ 29 տող. երեք ար-

տաքին լուսանցքներն ալ լիուլի գրուած՝ կարմրագիծ շրջանակներու մէջ: Կաշեկազմ թղթեայ, Հնամաշ և վարի աշակողմեան անկիւնը փտած փճացած: Առաջին կողքին ներսը, սևուրակ մեղանով. "Էսկի Հիքայեթ վէ Պէյթ":

3644

ՕԱՄԱԳԻՐԲ (ՄԱՍՆԱԿԻ) ԵՒ ԿԱՐԳ ԹԱՂՄԱՆ

(Առթերէմ)

Տրիպոլիս (Սիւրիա ?)

1601

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 29x20x2, էջք 204: Հանգամանք յոյժ անբաւարար, վնասուած խոնաւութենէ եւ ցեցեքէ եւ Հնութենէ: Թուղթ բամպակեայ: Գրութիւն՝ վերնագիրները նարնջազոյն, մնացեալը սրճագոյն թանաքով, երկսիւն, 26, 28 տող: Եղթայակիրպ շրջանակ, էջ 42: Կարմրաներկ Հաստազիծ մեծ խաչ, երեք թեւերը խաչածեւ, էջ 48, ձախակողմնան թեւին ներքեւը զրուած է. 'The weak one who paints with diligence will be saved by you and will ride upon you and cross the lake of fire': (Այս եւ Հետագայ Թարգմանութիւնները կատարեց Պր. Peter Cowe): Կողք չուեկի:

Յիշատակագրութիւնք.-

էջ 106.- Completion of the funeral of children in the succour of our Lord Jesus Christ. Pray for the weak [scribe] who wrote it according to his strength in the year 1912 [=A.D. 1601]:

2.- էջ 161.- Pray for the weak one who labours and is worn down by his need. I wrote this as my feebleness was able in the year 1912 [=A.D. 1601]:

3645

ԳԱՆՁԱՐԱՆ + ՏԱՂԱՐԱՆ

(Հիմն տարագրութիւն)
ԺԿ. Դաք

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 26x17x4, էջք 842, Պրակք Գ-2 (էջ 1-286), Ա-է (287-842), Հանգամանք անբաւարար. սկիզբը եւ վերջը թերի. ազրուած թացութենէ. լուսանցազարդեր, եթէ կային, կտրուած՝ բացի մէկ Հատէն, միջանկեալ թերթեր եւս ինկած: Թուղթ կոկեալ: Գրութիւն՝ խորագիրները, սկզբնատողերը, գլխատառերը եւ խազերը կարմիր, մնացեալը սեւ մեկանոով, միասիւն, 16 տող: Բոլորգիր կանոնաւոր եւ յստակ: Կարմրագիծ զարդագիր գլուխներու սկիզբը: Գլխազարդ իւր սարքք էջ 181, Կողք չուեկի:

Ա.- ԳԱՆՁԱՐԱՆ.- 30

էջ 1.- Սարսեալ սարսափմամբ սոսկալի ձայնի պակուցեալ...:

էջ 8.- Փ.- Յայտնեալ ընծայումն եկեալ ի տաճարն քառասնաւորեա աւուրքք սրբութեամբ...- Սայ.- Հմմտ. Թիւ 2016, է. Հատոր, էջ 84

Ե.- էջ 6.- Քարոզ Ծմրմդի Հիմնգերող Աւուրմ.- Անապական լոյս ընթանուր ճառագայթ...:

Ջ.- էջ 12.- Քարոզ Ծմրմդի Կեցերրող Աւուրմ.- Անապական տաճար...- Հմմտ.

Քիւ 281, Ա, Հատոր, էջ 628, Ա. Ջարոզ Ծննդեան:

էջ 20.- Փ.- Աղաչեմք զքեզ սուրբ Աստուածածին...:

է.- էջ 21.- Քարոզ Ծմրնդի եօք- Ոերորդ Աւուրմ.- Սրբութիւն սրբու- թեանց Ած. Համայնից...- Ս գ ս ի երգ:

Ը.- էջ 84.- Քարոզ Ծմրնդի Ութերորդ Աւուրմ.- Գանձ անապական եածկեալ մեծու- թիւն...: Գ ր ի գ ո թ ի Ե ր գ.- Հմմտ.

Քիւ 281, Ա. Հատոր, էջ 628, Զ. Այլ ջարոզ Ծննդի վեցերորդ Աւուր:

Բ.- էջ 46.- Քարոզ Համբարձման Տեառն.- Սրբութիւնք սրբոց Ած. անըկեզ- բն...: Ս ր թ գ ս ի Ե ր գ:

Ժ.- էջ 68.- Քարոզ խաչի Ասացեալ.- Հրաշագործ զարուբեամբ...: Ն ա մ ա - զ ա պ:- Հմմտ. Նոյն, էջ 681 (ԿԲ):

ԺԱ.- էջ 67.- Քարոզ խաչի Ասացեալ.- Անապական Սուրբ Երրորդութիւն...:

ԺԲ.- էջ 72.- Քարոզ Գալըստեան Բրիտոսի.- Այսաւր ցնեան եկեղեցիք...:

ԺԳ.- էջ 76.- Քարոզ եկեղեցւոյ.- Ուրախ լիւր Հարսնացեալք...:

Ուրախ լիւր Հնեան նորաշէն թաղցրա- ձոյլ բաժակաւն լցեալ...:

Առաքեա ի բարձանց զանշարժ զխաղա- զութիւնդ ամենայն աշխարհի, տնկեա ի սիրտս թագաւորաց մերոց եւ իշխանաց ըզ- բարերարութիւն եւ զողորմութիւն, զի մի- արանութեամբ փառաւորեսցնեն զամենասուրբ զերրորդ...:

ԺԴ.- էջ 82.- Քարոզ եկեղեցւոյ.- Յան- ճառ լուսոյ լոյսդ...: Յ ո վ ա մ մ Ե:

ԺԵ.- էջ 105.- Քարոզ Յարութեան.- ԱՀաւոր մեծութիւն...: Ա ս ա ց ա ծ Վ ա թ ա մ ա - Հմմտ. Նոյն, էջ 628 (ԻԷ):

ԺԶ.- էջ 128.- Քարոզ Վարդավառիմ.- Յանճառ լուսոյ լոյս փառաց...: Յ ո վ - ա մ մ Ե Ե:

ԺԷ.- էջ 181.- Գրիգորի Նարեկացւոյ ասացեալ Քարոզ Հոգւոյմ Գ...: Գանձ լուսոյ ...: Գ ր ի գ ո թ ի Ե ր գ:

ԺԸ.- էջ 148.- Քարոզ Այլակերպութեան Տեառն ասացեալ ամուռ զոր զշամակեմ Օա- խագիծք տամց երգոյս.- Ներգործական զարուբիւն. . . : Ն Ե ր ս Է ս ի Ե ր գ:

ԺԹ.- էջ 165.- Նորիմ ի փոխումն Արքայ Աստուածածնիմ Մարի...: ՆորաՀ- րաշ տանիս կուսական...: Ն Ե ր ս Ե

ս ի Ե ր գ:

Ի.- էջ 188.- Գրիգորի Նարեկացւոյ ասացեալ քարոզ խաչի.- Գանձ անթննիս...: Գ ր ի գ ո թ ի Ե ր գ:

ԻԱ.- էջ 179.- Նորիմ Գրիգորի ասացեալ քարոզ եկեղեցւոյ.- Գանձ բազմալի...: Գ ր ի գ ո թ ի Ե ր գ:

ԻԲ.- էջ 198.- Քարոզ Ջատկաց, զոր ասացեալ է Արքայ Քարոզի Կապաղովկեցոյ եպիսկոպոսի.- Ժողովեալքս ի տանար փա- ռաց սրբութեան ջո...:

ԻԳ.- էջ 202.- Քարոզ Առաքելոց ա- սացեալ տեառն Գրիգորիսի...: Գերազոյն թան զբնաւ...: Գ Ո Ղ ի Ո Ս ր Բ Ե:

ԻԴ.- էջ 208.- Քարոզ Գալըստեան Տը- եառն.- Աստուած անդ անպարագելի...:

ԻԵ.- էջ 218.- Քարոզ Համարեմ Առա- քելոց.- Գանձ փառաց խորհրդոյ ինքնածագ լուսոյն...: Գ ր ի գ ո թ ի Ե ր գ:

ԻԶ.- էջ 229.- Քարոզ Արքայ Ստեփա- նոսի.- Սոսկալիւր սրովբէից...: Ս տ Է փ ա - Ո Ո Ս Ե:

էջ 286-287ի միջեւ թերթեր պատու- ուած, որով կը պակսին Գանձարանի վերջն ու Տազարանի սկզբը:

Բ.- ՏԱՂԱՐԱՆ.- 14

էջ 287.-... Այսաւր Հոգեգէներ տան որդոց մարդկան զաւետիս, ծընաւ ձեզ Փըր- կիւ:

էջ 288.- Նոր ծագիկ քիտէ այսաւր յարմատոյն Յեսեա...: Ներսիսի է այս երգս:

էջ 289.- Այլ Տաղ Ծմրնդեան.- Այս- աւր ցնեան զասք Հոգեգիւնաց...: Տես յետոյ Նոյնք որ ունի թանի մը ուզիզ ըն- թերցումներ, էջ 278:

էջ 248.- Ի նմին աւուր երեկոյին.- Քառանութից Աստուած...: Ա - Զ:

էջ 261.- Փ.- Ի նոր ծագիկին ձայնն.- Նոյն ինքն անդրանիկըն Հաւր...: Ներ- սեսի է այս բան:

էջ 262.- Տաղք Արքայ Յայտնութեան Առաջի Աւուրմ.- Աւետիս մեծ խորհրդի- զոյ...:

էջ 268.- Այլ Տաղ ի միմ աւուր երեկոյ.- Այսաւր ի սկզբան Բանն...:

էջ 260.- Փ.- Նոցին Համաձայնեալ ...: Ներսիսի է երգս:

էջ 262.- Կամով երկրորդ Աւուրմ Առաւ: Աւետիս մատուցանեմք...: Ա-Ա:

էջ 264.- Ի միմ Աւուր երեկոյիմ
երգ.- Անճառ է խորհուրդ...- Ա-Ձ:

էջ 269.- Ի միմ աւուր երեկոյիմ
Ժամու.- Աստուծոյ ոգորմութեանց ազգե-
ցումհ...:

էջ 272.- Ի միմ աւուր երեկոյիմ
Ժամ.- Տիրուհի միշտ կոյս...- ՏՏ որ
ցց հի փի քք:

էջ 278.- Ութերորդ Աւուրմ Առ-
աւտիմ.- Այսաւր ցրեման զասք Հոգեղի-
նացն...- Տես նոյնը վերեւ էջ 289:

էջ 284.- Տաղ Սիմեոնի Ծերուձոյմ.-
Այսաւր նորահրաշ լոյսն ի յերկնից ծագ-
եաց...:

էջ 288.- Փոխ Դագարու.- Նոր ա-
ւետեաց լուր այսաւր մեզ Հնչեաց...:-
Ներսիսի երգ:

էջ 289.- Տաղ Գալլստեմմ Տեառմ յե-
րուսաղեմ.- Այսաւր գալլստեմմը Աստուծո-
որդոյն յերուսաղեմ...:

էջ 284.- Փ.- Տիրական տաւնիւս այս-
աւր եկայք ցնծացուք...:-Տը ներսեսի ե:

էջ 295.- Այլ Տաղ Ողմ աւուր.-
Խորհուրդ Հայրենի աւանդ...:

էջ 298.- Տաղք Ողմ Յարութեամ Սը-
բոյ Զատկիմ զկնի իւրաքամչիւրոց Աւետա-
րամացմ իղաբերից ի պարայգայութեամ
շուրջ զՍիոնիւ. Մատթէիմ.- Այսաւր
լոյս ծագեաց յաւուրս առաջին...:

էջ 300.- Տաղ Մարկոսի.- Այսաւր
ընդ ծագելն արեւու...:

էջ 301.- Դուկասու Աւետարամչի.-
Այսաւր յարութեան մեզ ծագեցաւ լոյս...:

էջ 305.- Յոհանու Աւետարամչի.-
Նոյնազոյ ընդ Հաւր Բանն Աստուծ...:-
Ներսիսի:

էջ 307.- Տաղ Յարութեամմ Տեառմ.-
Առաւաւտին ք շաւղին ք շող ք ծագեալ, ա-
րեւ տարածեալ...:

էջ 309.- Փ.- Նըստեալ կանայքըն ող-
բային...:- Ներսեսի երգ:

էջ 310.- Տաղ Վարդայվաղիմ.- Նոր
իմն ահաւոր խորհուրդ...:

էջ 314.- Տաղ Փոխմամմ Աստուծած-
Յիմ.- Այսաւր Գաբրիէլ Հրեշտակապետն եկ-
եալ...:

էջ 320.- Այլ Տաղ Փոխմամմ Աստու-
ծածիմ.- Այսաւր զարճացան երկինք...:

էջ 328.- Տաղ Սրբոյ խաչիմ Տաւմիմ
Սրբութիւմ, մեծի Տեառմ ներսեսի երգեալ
Հայոց կաթողիկոսի.- Միակն ի միոյ
անըսկիզբն է էն...:

էջ 330.- Նորիմ ի Սը. խաչ.-
Նոր զրախտին եկեղեցոյ...: Ոե:

էջ 330-331ի միջեւ Թերթ ինկան,
որով կը պակսի տաղիս մէկ մասը:

էջ 331.- Ի քեզ բեւեմամբ ձեռացըն
զիմս արձակեալ...:- Ի կ ո ս ի Հ ա յ
ո ց:

էջ 338.- Տաղ Համալուրեմ ամեմայմ Ա-
ռաքելոց. Ոեր: Առաքեալք Աստուծորդ-
ւոյն...:- Ա-Ձ:

էջ 337.- Փ.- Եկայք զուարճացեալ
պայծառացուք տաւնիւս...: Երգ այս ե
Ներսեսի:

էջ 338.- Տաղ Սը. Առաքելոցմ Պետրոսի
եւ Պաւղոսի Ուրեալ ի բերդմ Լամբրում,
ամո ճամգուցեալ Ոշխարաց. Նորսեսի
.- Գլուխ եկեղեցոյն վէմ Հիմն անշարժե-
լի...:- Գ ո վ ե ո տ մ ա տ ի մ Ա-
ռ ա ք ե:

էջ 342.- ... Երկրի Թագաւորք կաց-
եալ առաքն [Այսչափ. շարունակութիւնը
կորսուած]:

էջ 341, երկրորդ Տ ո վ սկսող տունը
կ'արտազրնեք.

Տեղի ժառանգեալ Հուպ ԵրրորդուՅեան,
զեղ կենաց բաշխեալ ի մեզ ըզնշխար ոսկերաց,
ի զըղեակըս բազմեալ մատն առաքելական,
լուսատու Հոգւոց:

3646

ԿԱՆՈՆԱԳԻՐՔ (ԹԵՐԻ)- ԶԶ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 26x18x6; էջք 890; Պրակք
Բ-ԼԲ (էջ 19Ժե-890), նշանակուած աջա-

կողմեան վերի անկիւնը: Հանգամանք Հա-
մարեա ըաւարար. վնասուած Հնութեանէ,

Թացութենէ եւ մուկերէ, ինչպէս նաև մեղանիկ խտտութենէն: Թուզթ գորշորակ: Գրութիւն սեւ մեղանով, միասին, 24-26 տող: Բոլորգիր խոշոր, խառն երկաթազիր 2, 8, Ե, Չ, Չ, Յ, Փ, Զ, տառերով: Սրճադոյն լուսանցազարդեր գլուխներու ըսկերգը, երբեմն վերի կամ վարի լուսանցքին: Կաշկեղզմ խաւարտոնայ: Կնիք քառանկիւն, էջ 18ա, ստ. լուսանցքին. "Մատենադարան Ա. Նշան Վանուց Սեքատիոյ, Թիւ 60": Ստացող՝ Գրիշը:

ԲՈՎԱՆԴԱՎՈՐՈՒԹԻՒՆ.-

- էջ 1-2, կը պակսի:
- էջ 8.-... 84Թ.- Վասն այնոցիկ որ երթան ի տունս Հեթանոսց...- Հմմտ.Կա- նանազիրք Հայոց, Ա. Հատոր, Վ. Յակոբեան, Երևան, 1964, էջ 157, Կանոնք Անկիւրեայ:
- էջ 12.- 2.- Կեսարեա Կանոնիս Գը- լուխք Ժ:
- է.- էջ 18բ.- Նէոյկեսարեա Կանոնիս Գլուխք Ի:
- Ը.- էջ 19Թ.- Կանոնք Գանգրեայ, Գը- լուխք ԻԳ:
- Բ.- էջ 25.- Անդիոքս Կանոնիս Գը- լուխք ԻԳ.- Ունի Ա-ԻԵ Գլուխներ:
- էջ 48.- ՄԿ.-ԻԴ ի Վեպիկոպոսին իջ- խանութիւն ունին ի վերա եկեղեցոյն ընչիցն արժան է, զի բաշխեցէ...- Հմմտ. Նոյն, էջ 222:
- Ժ.- էջ 45.- Ղաւոզեայ Կանոնիս ԾԵ, Գլուխք:
- ԺԱ.- էջ 58.- Սրբոյն Գրիգորի Կանո- նիս, Գլուխք Լ:
- ԺԲ.- էջ 68.- Սարգիկէ Կանոնիս Գը- լուխ ԻԱ:
- ԺԳ.- էջ 85.- Կոստանդինուպուլսի Ժողովոյն եւ Կանոնիս Գլուխք Երեք:
- ԺԴ.- էջ 88.- Կանոն Ժողովոյն որ յեփեսոս: Գլուխք 2:
- ԺԵ.- էջ 92.- Կանոնք Աթանասի Գը- լուխք 2Ը:
- էջ 127-128.- ՆԿԴ.- 2Ը.- Վասն երզ- ման սանմ ձեզ քաւանայթ, սեղ երդնուլ ուր կարճուամ մեղաց եւ կարի կարիք են, եւ վատա[Շ] է յարգարութիւնն, եւ զայն արգար երդնու. զի քաւանայի ամենեւին չէ պարտ երդնուլ. պարտ է ամենեւին չերզ- նուլ ըստ բանիկ Տեառն.- Հմմտ. Նոյն, էջ 827-828:
- ԺԶ.- էջ 128.- Կանոնք Բասղի առ Ա- կիղիքոս: Գլուխ ԾԱ:

- Իջաթիւնը զեղը սխալմամբ 128էն յետոյ զբան է 181:
- էջ 182.- Նորին Բասղի առ Թէալաու- րոս.- ԾԱ.- Յաղաք ոչ առնել ընդ խնամիս խնամութիւն զի յազգակցութենէ է:
- Գիր Կանոնական, մեծի եւ զիտեաւորի եպիսկոպոսապետի Բասղի, առ աւերջն Ակիղիքոս բան ԾԱ:
- էջ 154.- Գիր Կանոնական Սրբոյն Բարսղի, առ քաւանայ մեծ Դիոդորոս յԱն- տիոքայ, վասն ամենեւին Հեռանայոյ, եւ մի զազգական կիս առնելոյ: Ա. բան.- ԾԱ.- Յայս իմն առաւել Հակէ մարզ, եթէ զթիցէ յարինաց ինչ...:
- ԺԷ.- էջ 157.- Կանոնք Սրբոյն Սաւա- կա, Հայոց Հայրապետին: Գլուխք ԾԵ:
- ԺԸ.- էջ 210.- Հայոց կանոնին, Գը- լուխք Ի.- Ա.- Եպիսկոպոս որ ի պղծու- թեան գտանի...:- Կանոնս եղեալ միաքա- նութեամբ[ը] աւազ Հայոց: Յէ երրորդ ամի վախճանելոյն Սրբոյն Սաւակա կարգեցան կանոնքս այս:
- էջ 222-228ի միջև ինկած մէկ թերթ:
- ԺԹ.- էջ 248.- Թուզթ Սեւանդեա եպիսկոպոսի.- Ա. Վասն սպանողի:
- Ի.- էջ 248.- Կանոնք Ներսիսի Կաթո- ղիկոսի եւ Ներշապուոյ Մամիկոնէից եպիս- կոպոսի:
- էջ 256.-... Եւ ազաթքն տուրջնան եւ զիշերոյ անխափան լիցի ըստ կարգեալ ժամուցն յառաջագոյն: Եւ ըզտեսութիւն ժողովրդոցն մի խափանեցէ...- Հմմտ. Նոյն, էջ 484:
- ԻԱ.- էջ 262.- Եռանունու Մանդակու- նոյ Հայոց Կաթողիկոսի:
- ԻԲ.- էջ 269.- Աբրահամու Մամիկո- նէից եպիսկոպոսի առ Վաչագան Ազանից արքա...:
- ՈՄԱ.- Ա.- Մի[տ] զիր ով սիրելու- թիւն...:
- էջ 272, ջնջուած իբրև սխալ կամ աւելորդ գրութիւն:
- ԻԳ.- էջ 274.- Կանոն Վերջնոյ Սաւա- կայ Կաթողիկոսի:
- ԻԴ.- էջ 280.- Կանոնք Տեառն Յո- վանիսի իմաստաբերի Հայոց կաթողիկոսի. Գլուխ ԼԲ:
- էջ 288.- 2.- ԼԲ.- Ոչ է պարտ ի շա- րազանդ մեղնէիցն տեղիս որ կոչին պոլիկ- եանք աւթի ումբ...:
- էջ 298-299ի միջև թերթ ինկած:
- էջ 298.-...: 2Ը.- Ը.- Եւ տեսանմք ի տեղիս տեղիս...- Հմմտ. Նոյն, Բ. Հատոր,

1871, էջ 8. Կանոնք Սիննի Հայոց կաթոզիկոսի:

ԻՁ.- էջ 806.- Սահմանք Կանոնաց.

Սք. Առաքելոյն Քաղէսոսի ի քաղաքին Յուռ-Հա ի լուսաորնի զնոսա:

ԻԷ.- էջ 820.- Կանոնք Տեանն Փիլիպպոսի Առաքելոյ:

ԻԸ.- էջ 828.- Կանոնք Երկրորդ Անտիոքա:

ԻԹ.- էջ 830.- Կանոնք Տեանն Եփրեմի արքիւնակատար կրանաւորի զոր սնուցանէր անապատն. ի կուսութեան ճառէն. Գլուխս Ը:

Լ.- էջ 838.- Կանոնք Կիրիզի Ազնք-սանդրացոյ, Գլուխս Ե:

ԼԱ.- էջ 844.- Կանոնական Գիր Տեանն Եփրեմի անացեալ. Գլուխս Ե:

ԼԲ.- էջ 848.- Սրբոյն Եղիշաի. Գլուխս Ա:

ԼԳ.- էջ 856.- Խոստովանութիւն Ժողովոյն Անտիոքա:

ԼԴ.- էջ 842.- Կանոնք Բ. Նիկեականք զոր եղին 854 եպիսկոպոսքն կրկնաբանելով կարճ ի կարճոյ. Գլուխս ԵժԴ:

ԼԵ.- էջ 866.- Սահմանադրութիւն կանոնի Վազազանա Ազանից Արքայի, եղեալ ի Ժողովն որ յԱզանս եղև. Գլուխս ԻԱ:

ԼԶ.- էջ 861.- Սրբոյն Բասղի Կանոնք ասացեալ վասն պէսպէս և բիւրապատիկ աստից, Սա յինքն բաւանդակեալ ունի զամէնիսանս: ԱւրՀնեալ Տէր, որ ետ յազթուութիւն երկրորդ անգամ, Գլուխս ՄՀԲ:

— էջ 880.- ՌՂԷ.- ԵՂԲ.- Ոչ է արժան քահանայի կամ զպրաց անուռ զազապսն ի տուն...:

Մամօր.- Վերջի զատարկ նոր թուզ-թիւն վրայ.- Քուղթերու յաջորդութիւնը ճշգրտած և ապա կազմուած ի Ս. Յակոբ, 26 Յունիս, 1866.- Ն. Ե. Գ.:

Մամր յիշատակագրութիւնը Գրչի.-

1.- էջ 128, մէջտեղը.- Սրբասնեալ եղբարք, ընգաւարութք զաւրէնս Հայրապետիս երանելոյ, ի մեծաշնն աշխատողէս: Եւ մտլորազի՛ն քերոզ զբիշս յանմեղազրութիւն յիշնջիթ, ընդ սրբոցս և զմեզ յիշատակի արժանի արարէք: Երանի որ ի յետին զրոյն զի՛նն էք Հասեալ, ապա զանձ մեծ մնայր (յբ) յի՛նն ստացողացն:

2.- էջ 210, մէջտեղը.- Հայր և Հայրապետ սուրբ, և զիս յիշեա ի քում Հանգստեան:

3.- էջ 208, վարը.- Մեծաշնն և անկերթ զրչի ինդրեցէք քաւութիւն:

4.- էջ 242, վերը.- Յանգալի ըզանկանութեամբ [ը] տնչանաք տոչորիմ սրբովքդ սրբոց աւետեցողացս յիշել զնուսատութիւն մեր, և ընդ նմին և զուք յիշեսջիթ ի Տէր:

5.- էջ 261, վարը.- Ջախմար աշխատողս, որ ալէտանջ և յօքնափորձ վրդովմամ [ը] վարակեալ ի ներհական կրից տազնապեալ տատանիմ ի ստանալ զսա, աղերսնմ և ազաչեմ յիշել ի Տէր:

3647

ՃԱՇՈՅ (ԱսորերէՑ).

(ԺԵ. Դար 7)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաալ 22X18X6, էջք 482, Հանգամանք յոժ անբաւարար. վնասուած Հնութենէ և խոնաւութենէ. սկիզբի և վերջի թերթերը փրթած. կարօտ նորոգութեան: Թուղթ կոկեալ, Գրիչ՝ Մուշէ: Գրութիւն սև մկանով, կարմիր տողերով և բառերով խառն, միասին, 20-14 տող: Կազմ քայթայուած. կողք չունի:

Մամր յիշատակագրութիւն Գրչի.- էջ 282 (Syriac).— O priest of God, remember Mushe who wrote [this].

Յնմագոյն յիշատակագրութիւն.- 1834 էջ 478 (Garshuni).— The priest Isa ibn Bsharah gave this blessed book of the holy anaphoras to the

church of Mar Behnam and his Sister, that every priest who uses this book in the holy liturgy may ask mercy for the above - mentioned priest and his

deceased relatives. May God receive this by the prayers of the Virgin Mary and the martyrs and the saints. In the year 1945 of the Greeks [= A.D.1634].

3648

ԽԻԹԱԹ ՎԷԼ ԱԴԱՐ (ԱբքերթՅ)

Քաղկեդոնից էլ Մաքրիզի (ԺԷ. Դաթ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 21x15.5x4: էջք 578: Հանգամանք յոյժ անբաւարար. սկիզբի մասը խոնաւութենէ փտած. լուսանցքները ցեցակեր. բազում թերթեր փրթած եւ ոմանք կորսուած, նորոգութեան կարօտ: Թուզթ

կոկնալ: Գրութիւն սեւ մելանով, միասին, 17 տող: Կազմ կիսալաթ խաւաքարտեայ Հնամաջ եւ քայքայուած: Արձանագրութիւն վերջին էջին վրայ, Հակառակ կողմէն գրուած, "Արապի Քէվարիս Գիրք":

3649

Ա.- ՄԵԿՆՈՒԹԻՒՆ ՅԱՅՏՆՈՒԹԵԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ.- 18

Քրգմ. Ա. Լամբրոնացի

Աթիա Վանք

ՌԼԳ=1684

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 21.5x15.5x1.5: էջք 212: Պրակք Գ-Ք (էջ 1-188): Հանգամանք անբաւարար. սկիզբը թերի. վնասուած թացութենէ. կարօտ նորոգութեան: Թուզթ կոկնալ: Գրիչ՝ Արապիոն աշակերտ Եզնացի: Գրութիւն՝ խորագիրները կարմիր, մնացեալը սև մելանով, միասին էջ 1-188, երկսիւն 170-204, տողք 27, 28, եւ 85: Նորագիր տարբեր: Համառոտագրութիւնք աւելի առատ երկրորդ մասին մէջ: Կազմ քայքայուած, առանց կողքի: Ստացող՝ Գրիշ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ Ա-Բ.- Ա. պրակին վերջին թերթն է, նախապէս սխալ տեղ գրուած եւ թուագրուած էջ 26-28:

էջ Բ.- Գլուխ երկրորդ, վասմ տեսլեամմ յորում նտես զՏեր ի մէջ սսկի ճրագարամացմ, զգեցեալ պնդուաւօր:

էջ Ե.- Գլուխ ԱԺ. վասմ գրոցմ կրմքելոյ, զոր ոչ որ բամայ յեղսկամացս բմութեմէ կարգաց:

էջ 72 կրկնուած:

էջ 72.- Գլուխ ԼԵ. թէ որպէս վիշապ ի հալածելոյ զեկեղեցիմ ոչ դադարէ:

Մամօթ.- Լուսանցքի վրայ քանի մը տեղ նշանակուած է, Մեթողիւ, Իրենիսիս:

Լուսամցագրութիւմ Գրչի.-

էջ 79-80.- Այ խելառ, եւ Հնրիք գրես ժամատե՛ն է. Հիմի վարդապետն կու ճկրի թէ ուշացար:

էջ 161.- Գլուխ չի. Զի եկեղեցի եւ որ ի միւս հոգիւմ ընդունիմ զՔի. յայտ-Օսութիւմ, եւ վասմ ամիծիցմ որոց յաւելուած ի գիրս մօտամեմ:

Յիշատակարամ Քարգամշի.- 1178

էջ 164.- Փառք Ջի. Այ. մերոյ որ ետ մեզ եւ յայտենաց զիմաստ խորհրդոց իւրոց յայտնութեամբս որ առ ՅռՀանէչս սիրելին եւ փօխանորդն իւր. ինքն տուաւն եւ յայտնողն աւրՀնեալ եզիցի ամէն: Ի թուական Հայոց Ո երորդի, Ի երորդի, եւ Հ երորդի գրեցաւ Քարգամանութիւն:

Ես նուաստ ներսնս ի Ջս. եւ տարտամս յուսումնասիրաց, վերջին եւ նուագեալ ժամանակի ծնունդ, յընթեանուլն զՅայտնութիւն ՅռՀանէնու տազնակէ յանձն իմ... եւ շրջելով յոր անդ վանորայս Հոռոմոց եւ Ճոտակաց, այս տեսչուսն ըրբորքէր ի սիրտ իմ. ուստի եւ քննեալ գտի... ի լուսկվարտ ըսրբառ... քննեալ գտի զցանկալին ի Հելենացի բարբառ... զոր տեսեալ ուրախ եղիւ յոյժ եւ Հրամա[յ]եաց Քարգամանի... եւ սկսեալ ազնութեամբն Աստուծոյ եւ Սրբոյ Աւետարանչին, նա ի Քարգամանի եւ ես ի գրելու...

Արդ ազաչեմք զընթերցողս...: Քարգամանեցաւ աստուածային Յայտնութեան Մեկնութիւն թվականին մերում տոհմի ՈՒԸ ... նորին մայրաքաղաքին Տարսուսի. մեղաց թողութիւն խնդրեցէք տատապիւոյս Ներսէսի...: չմմտ. Յիշտ. Ձեռագրաց, Ամթիւրիսա, էջ 478-478. եւ ծնթ. Ձ:

Մամօր յիշատակագրութիւմ Գրչի.-

1.- էջ 9, մէջտեղը.- Նա եւ ինձ անարժան Սրապիոնիս Ած. ողորմի սաացէք: Վասնզի զայդ խնդրեմ ի ձե՛նէ. նա եւ Ած. ձեզ եւս ողորմեացի:

2.- էջ 14, մէջտեղը.- Ով վարդապետք եւ աշակերտք, առ ոտս ձեր անկեալ լայազին պագատեանաք եւ արտասուաթոր աշուք զսուրբ եւ զերկնալ[զնայ]ց զարշապարս ձեր Համբուրեմ, խնդրել ի յառատ պար[զ]նուզէն յանցանաց իմոց թողութիւն, զի տացէ Սրապիոնիս զիւր երկնաին արքատութիւն ամէն:

8.- էջ 87, մէջտեղը.- Նա եւ զՀեզաՀոզի Գաղտասար սարկաազն թագաւորեցուցէ ի զլայտեանն Ջս. Ած. մեր, որ կաշխատի ընդ թիտիս խազիւոյն:

4.- էջ 44, ստորտուր.- Ջս. Ած. մեր լսեցայ զերանաւէտ բարբառտ Եղիս սարկաազին, որ զԹուխտս շնորհցաւ:

6.- էջ 54, վերջը.- Ով աստուածաբան ընթերցողք, զՍրապիոն աշակերտս յիշեցէք:

6.- էջ 118, մէջտեղը.- Ով ընթերցողք, վարդապետք եւ աշակերտ, յորժամ ընթեանուք զգիրս, մեղաւոր զծողի սորին Սրապիոնիս մեղաց թողութիւն խնդրեցէք յԱստուծոյ, եւ Տէրն իմ որ առատն է ի տուրս քարեաց, ձեզ եւ մեզ ողորմեացի, ամէն ամէն եւ եզիցի:

Մեծ յիշատակարամ Գրչի.- 1584

էջ 167.- Փառք թեզ անճատ Ած. միագոյ, յատկայդէմ, եւ զուզապատիւ երեքանձնեայ զիմաւք ի մի ընտրելին եւ աստուածութիւն կատարեալ Հայր եւ Որդի եւ Սր. Հոգի, ամենակալ, ամենակարող, ամենաբարի, ամենասուրբ Երբորգութիւն, որ Հասոյց զիս ի զի՛նս վերջի, եզիցի ինքն աւրՀնեալ յամենայնի, ամէն:

Արդ եւ նուաստս եւ տատապեալ Սրապիոնս, յեաին յորդիս նորոյ Սիոնի եւ առաջինս յանաբագաց, փառաքի ըստ մարմնոյ եւ անարի ըստ Հոգոյ, ի քաղաքէն Եգիպտոյ, որ այժմ կոչի ՈւրՀաւ, որ պանտըխտացայ ի յատարութիւն ի մեծ եւ Հուշակաւոր ուխտս Սր. Առաքեալք, որ Աթիս Վանք որջորդի: Ի սմս են Մակարայեցոց մարմինքն, Եղապարս եւ է որդոցն: Եւ ցանկացող զողով իմ ի մանկութենէ սպասարութեան քանի՜ Հեռեւեցայ նմին: Վասնորոյ եւ փափաքեալ իմ աստուածախաւս Յայտնութեան Առաքիւոյն եւ Աւետարանչին ՅռՀանէնու, քացայայտեալ ի սրբոց Հարցն զոր եւ յետոյ յալք ի սրբոց վարդապետացն, Ներսէս Ամբրոնացին եւ Կոստանդին մետրապօլիտն Քարգամանեցին առ ի պէտս սպասատուրաց քանի՜ Եւ ես ձեռնարկեցի զրել զսա իմով անարՀնատ եւ խոշոր եւ նաւոր զծիւ ըստացայ զսա քուրաստան ամենալի եւ զսանձ անկողոպտելի յիշատակ Հոգոյ եւ միխթարիչ մարմնոյ սփոփիչ տրամութեան եւ փարատիչ ձանձրութեան:

Եւ արդ ազաչեմ զթեզ Յս. Ջս. Բան Հաւր եւ Որդի Կուսին, տուր մանկանց եկեղեցւոյ ուրախութեամբ Հանդիպիլ սմա եւ ընդունել զսա ըստ Հանճոյից կամաց

քոց, եւ տուր նոցա լինել երկիր քարի եւ պարարտ, եւ արայ զսա նոցա սեմմ սրբութեան եւ արգարութեան, տալ թեզ զպտուղն Հարիւրաւոր. եւ որք ընթեռնուն զսա սիրով եւ լսեն, տուր նոցա, ազաւեմ զթեզ, լուսաւորութիւն մտաց, սրբութիւն սրտի, եւ ուզողութիւն Հաւատայ, եւ Հաստատութիւն սիրոյ եւ յուսոյ, եւ արա զսա նոցա ամբոնութիւն Հոգոյ եւ զզշումն ապաշխարութեան եւ թողութիւն մեղաց. եւ քաղցրացոյ զսա ի լսելիս նոցա եւ ի միտս քան զմեզր քերանոյ, եւ արա զսա նոցա կտակ կենաց եւ առջնորդ երկնաչու ճանապարհին, եւ ի լսելն զբանս զայստիկ, ընդ նմին լցոյ զնոսա Հոգով երկրիդի եւ Հոգով իմաստութեան: Եւ տուր նոցա միտս քարի եւ աննախանս, յիշել եւ զի[մ] ազկազկութիւնս արտաւարուի մաղթանաւք առ սիրեցեալ Տէրդ, եւ արժանի արա, ազաւեմ զթեզ, ընդունել զազաչանս նոցա որ վանս իմ, եւ շնորհայ զթողութիւն յանցանաց իմոց, եւ թշկնա զբազմապատիկ վերս Հոգոյ իմոյ, եւ սրբն սպունկաւ կարեկցութեան նոցա զՔարայս վիրաց իմոց:

Ով Երրորդութիւն Սուրբ անբաժանելի, զոր խոստովանիմ, եւ որում երկրպագեմ, ով Տէր կենաց իմոց եւ մահու, որ առաւել իննամակալու ես այսր ստեղծուածոյ քան զամ. ստեղծուածոց: Վասնորոյ եւ իմ ազաւեմք են առ ձեզ եղբայր սիրելիք Աստուծոյ եւ սիրեցեալք ի Զրիստոսէ, եւ արտասուաւք պաղատանք, շառնել անտես զերկայն աւուրց աշխատութիւնս իմ որ ի սմա, այլ ընկալարուք ձեզ ի փշոց վարդ, եւ ի տառասակ թուզ, եւ ի մորենոյ խաղաղ, եւ ի խորոցն զականս պատուականս, եւ ի զաղտակրայէ զմարգ[ար]իտս զեզեցիկս, եւ ինձ Հիթոյս եւ մեղապարտ Սրապիոն աշակերտիս, թշուառացեալ անձինս, տուր վարնս քարեաց զարտասուս, զողբս Հառաչանաց, զազաւթս պաղատանաց, զթողութիւն մեղաց յանցանաց Հայցելով ինձ եղկելոյս Սրապիոնի յապենիազ Տեաննէ, յամենեցուն խորալէն, որպէսզի իւրով անեզրական մարդասիրութեամբն արժանի արասցէ զմեզ զամենեանն, յազօթս եւ յազաչանս առաքելոյ եւ աւետարանչի Յուհանու, նորին լուսելն յարկացն եւ անթառամ պսակացն լի ուրախութեամբ տեսանել զմիմեանս յարթայութիւն Զի. Աստուծոյն մերոյ, անտրուում եւ յարազուարթ քերկրանաւք փառաւորել յանվազճանս յաւիտեանս, զանսկիզբն Հայր պատճառն

ամենայնի, եւ զառ ի նմանէ զԲանն՝ զՀամագոյ եւ զէակից Որդին, եւ զամենատուրք Հոգին՝ զբխումն ի Հաւրի, զմշտնջենաւորակիցն եւ զէակիցն Հաւր եւ Որդոյ, զի ամենատուրք Երրորդութեանն վայելի փառք իշխանութիւն եւ պատիւ եւ երկրպագութիւն եւ զհուրութիւն յաւիտեանս եւ յաւիտենից, ամէն:

Ներքեւր տարբեր մելամով.
ՌԼԳ Բվին գրեցի, ՌԽ Բվին սրբագրեցի:

Բ.- ՄԵՎԿ. ՆՆՋՄԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ.- 11
և Լամբրոսոցի

Էջ 170ա.- Տեսութիւմ ըմբռնեամբ Աղաւթից Սր. Աւետարանչիմ Յովհաննու, ի խորոյ Ստեփանոսի վարդապետի Յակոբեցոյ, ի տր Ներսես աշակերտ իւր եւ հոգեւոր որդեկէ յեղբաւրք պարոմ խալտեցոյ:

Գիր քո պատուականութեանդ միանգամ եւ երկիցս, Հայր սուրբ, եհաս առ մեզ, փութացուցանող առ ի խնդիր քննութեան, Աստուածաբան Առաքելոյն Յովհաննու ազօթիցն...:

Էջ 172ա.- [Է]ր ընդ եղբարսն երանելին Յովհաննէս...:

Էջ 186-187ի միջեւ երկու էջ մեացած է առանց թիւի:

Էջ 204ա.-... եւ մանաւանդ ի քոյդ որ յամենայնի եւ ճշմարտասէր եւ իմաստասէր, մինչ զի ոչ քոյով քաւականացեալ, այլ եւ զմեզ ձեզեցի Հաւանութեամբ ի յանդգնութիւն. ո՞ Հայր պատուական Ստեփանոս, զոր ի զուրիս էան շնորհն Աստուծոյ զբխելոցիկս, ի ձեռն տառապեալս զործարանի, ի փառս իւր եւ ի վայելս քումզ Հաւատոց. եւ ճշմարիտ որ առ Ած. քանս սիրո ոչ եթէ ըստ որում պարտն էր, կամ զբովանդակն անձն լ լոյս զտրոս պարութիւն, որ անՀաս էր յինէն, այլ փութացեալ միայն Հնազանդութեամբ, որդիականս Հպատակութեամբ, պատճառս նիւթեալ իմաստոյդ, առ ի յես սորին իմաստութիւն քարձարեալ շնորհաւրք Զի. Աստուծոյն մերոյ եւ յուսոյ, որ է աւրհնալ յաւիտեանս յաւիտենից, Ամէն.- Հմմտ.- Բ. Հատոր, էջ 378-380:

Յետմագոյմ յիշատակագրութիւմ.- 1887
Էջ 204բ, նորս շեղագիր.- Վերստն

կազմեցաւ յառաջնորդութեան Սահակ վարդապետին, ի Թուին ՌՏԽՁ, եւ է յիշատակ ի

գունն Սք. Աստուածաննաւ:
էջ 205-212, զատարկ, անմարտեր:

3650

ԺՈՂՈՎԱԾՈՅ

(ԺԹ. Դար)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 22X16X2: էջք 298+248-270:
Հանգամանք անբաւարար. շատ էջեր անմարտեր: Թուղթ Հատարակ: Գրութիւն՝ սեւորակ մեկանով, միասին, 82-48 տող: Ենդգիր մանր անարունստ: Համառոտագրութիւնք առատ: Կողք չունի:

ՐՈՎԱՆՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

- Ա.- էջ 1.- Գեղազնի եղբայր կեզրոն սրտիս:
- Գ.- էջ 8.- Սիրեցեալ եղբայր:
- Է.- էջ 6.- Գորովազուրկ Հայր:
- ԺԴ.- էջ 11.- Սրտակից եղբայր իմ:
- Ի.- էջ 16.- Աստուածագոր եղբորդ ողջոյն սիրոյ յանկեղծ սրտէ:
- Լ.- էջ 28.- Մեծարգոյ եղբայր:
- Ո.- էջ 82.- Ամէն մարտու պէտք է իւր անցաւոր կենացը մէջ տայմայ անանց կեանքը Հոգալ...:
- ՍԱ.- էջ 88.- Մեն կեանք երջանկութեան կը վարէ աշխատատէր մարդը...:
- Կ.- էջ 45.- Սիրեցեալ եղբայր:
- ՀԱ.- էջ 58.- Հոգեկից եղբայր:
- ՁԲ.- էջ 60.- Ազնուաշուք Հարազատիդ ողջոյն սիրոյ:
- Ղ.- էջ 66.- Աստուածաբանալ Հովուպետիդ եթերանեմ զարշապարաց Համբոյր:
- ՂԲ.- էջ 68.- Ան. մարդուն քանի մը էմանէթ տուա...:
- ՃԱ.- էջ 78.- Արեւ լուսատու սրտիս սենեկի վեմափառ ազայ, ողջ լիւր ամ. փառօք:
- ՃԻԵ.- էջ 100.- Մեծապատիւ եւ վսեմափառ ... ազայ:
- ՃՄԴ.- էջ 120

Գեղամենար վեհ իշխանիդ,
Արփիարեան պարեան զարմիդ,
Փիլիպպոսի ամիրայիդ,

- նուիրի սէր՝ անկեղծ ի սիրտու...
էջ 120-121ի միջեւ մէկ թերթ զատարկ, առանց իջաթիւի:
- ՃՄԷ.- էջ 121.- Մաքրակրօն եւ խոհմափայլ քահանայից...:
- ՃՂԲ.- էջ 142.- Տիրացու Ներկոս սիրելւոյ ողջոյն եւ օրհնութիւն ի Ձս. Յս., 1822, մայիս 18:
- Նոր բանը սիրել եւ Հինը ատել ամեն մարդ ունի... - Ն. Մ. Հ. Անբօքէ Վրդպ. Արքայեան:

- ՄԸ.- էջ 161.- Սիրողիդ իմաստից ընծայի սէր, 1882, ի Պրուսա:
- Ի յազգասէր ջանասիրութենէ ձերմէ յորդորեալ եւ մեք վանեցաք ի սէր ազգային մանկանց...- Նուստտ մանկավարժ Մուրատս, ի Մարտիրոս Քաղթագեան:
- ՄԺԲ.- էջ 168.- Եզերիզուծութիւնք:
- էջ 164, զատարկ:
- ՄԺԳ.- էջ 165.- Յամենայնի վահճանն է զովկի:
- ՄԺԶ.- էջ 166.- Օղ քաղցրութեան Հոգեունչ Հոգմոյ...:
- ՄԻԳ.- էջ 186.- Հազարապետ զաննուց երկնաւոր պարզեանց...:
- ՄԼԵ.- էջ 211.- Րուրատան քանաւոր Հոգեմոյս եաղկանց...:
- ՄՄԲ.- էջ 227.- Աստուածային սիրոյն վառարան...:
- ՄԿԳ.- էջ 242.- Ետառիդ քարի որթոյն Յի. ...:

ԱՊԱՍՏԱՆԱԿԱՆ ԱՊՈԿՐՑ. ՄԵՂԻՍԻՍԻԱՍԵՆՑ Քրքմ. Յ. Եղեկեմ

էջ 248.- Ապոստանարան Սիրոյ. Մեղազտեան, թարգմանեալ ոտանուոր չափմամբ յիտալական լեզուէ ի Հայ բարբառ,

երկասիրութեամբ Պարօն Յովհաննու Եզեկեան, ի նուէր երկուց իմաստասիրաց եւ ազնուազարմ եղբորորդուց Պարօն Յակոբու եւ Պարօն Մկրտչի Տիգրանց, Պետաց Արշարունեան Ընկերութեան: 1826:

Էջ 244.- ՄԿԴ.- Դերասանք:

Էջ 262.- Յայնմ վայրի յորում երգեն ամենեքին...:

Էջ 268.- ՄԿԵ.- Պարօն Յոհանու Եզեկեան. Մասնաւոր Քերթուածք.- Հագներգութիւն մազթողական ձօնեալ ի նուէր տեառն աստուածապատիւ եւ զերիմաստ Պօղոսի արհի եպիսկոպոսի եւ քարեկարգ պատրիարքի Կոստանդնուպոլսոյ:

ՄԿԸ.- Էջ 264.- Տապանազիր Տիգրան.- Զիարդ մթաքնի ոսկեհեր արփոյս լոյս ակնապարար...:

ՄԿԹ.- Էջ 265.- Տապանազիր Պեզենան.- Առ ընկալ ի քեզ նուազ պարծանաց սարդ Վտորրեան...:

ՄԶԳ.- Էջ 267.- Ջերթուած ի վերայ Հայկայ Դիւցազնին.- Երկինք զուարթ ակնարկին, նահապետն ի սիրտ ցնեայ...:

ՄԶԸ.- Էջ 270.- Հայր Ջերթոյքէ Լիքանանցի առ Հայս.- Ընդ վայր պարպատին ուկանք որսորդաց...:

ՄԶԹ.- Էջ 272.- Տիրացու Գրիգոր

Բեշտամյանեան ի զիմաց Հայոց.- Չար է ընաւոր կուրութիւն մտաց...:

ՄՁԱ.- Էջ 279.- Ասէ ցնա Յս. եթէ կամիս կատարեալ լինել, երթ վաճառեալ զինչս քո եւ տուր աղքատաց:

Չայս խնդիր առաջարկեալ է լուծել Յակոբ աղայն խարտանկաշացի՝ Փեշտամյանեան Գրիգոր վարժապետին, որ մեկնեալ է պարզ քանիք այսպէս:

Այս քան Քրիստոսի խրատ միայն էին եւ ոչ Հրաման...:

ՅԵ.- Էջ 285.- Այլ.- Դանիէլեան Ղուկաս աղայ միակ որդի, լուսաճողի սառնաֆ Յարութիւն ամիրայի.- Պատանիս Հեղեման գառին, էր միամօ՞ իւր ծնողին...:

Էջ 286-298, զատարկ:

Էջ 248.- Ցանկ.

Բազմատեսակ թղթոց ի զբարառ եւ յաշխարհարառ, պարունակեալ ընդ երկրորմբ ընդհանուր տեսակօք, որք են թուղթ քաղաքավարութեան, եւ զործառնութեան...:

Թուղթք քաղաքավարութեան:

Էջ 252.- Թուղթք զործառնութեան:

Էջ 261.- Բարոյական Խրատք:

Էջ 268.- Պատմութիւնք, քերթուածք,

զիմանութիւնք, եւայլն:

Էջ 264.- Տապանազիրք.- ՄԿՁ - 82,

Էջ 285-270, զատարկ:

3651

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ (ԹԵՌԻ)- 4

Մատրես Ուստայնի (ԺԸ. Դար ?)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մտաւ 22X16X2: Էջք 280: Հանգամանք անբաւարար. սկիզբը եւ վերջը թերի. կան վնասուած թերթեր. կարօտ նորոգութեան: Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն՝ գլխատառերը կարմիր, մնացեալը սև մեխանով, միասին, 81, 82 տող, կարմիր զիններու միջեւ: Նորո ջեղազիր անարուեստ: Համարօտազրութիւնք յոյժ առատ Կողք չունի:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Էջ 1.-... Եւ պատասխանի յղէր

Վարզղատ թագաւորն...:

Էջ 8.-... Եւ արդ զկա առջէ քանս վասն քաջ եւ տիրաւէր յազգին Մամիկոնէից Նժէ թվականիս Հայոց...: Եւ Մեսրոք մեծ ցանկութեամբ եղկաքաղ արարի զգիրս զայս, Հայոց Մնացորդք Յարեւելից զրոց, զյազթութիւն եւ զվաթարութիւն թագաւորացն Հայոց եւ Վրաց...:

Էջ 5.-... Եւ յայնմ ժամանակի Դաւիթ անուն ոմն ձեռնադրեալ եղև ի Սիս. եւ գժտութիւն ի մէջ նոցա եղև, եւ անտի

մինչև ի Ստեփանոս որ զերեցաւ ի յԵ-
զիպտոս. եւ ի Սիս ձեռնադրեալ կաթողիկոս
մինչև ցթումայ վարդապետն...:

Իսկ ընդ յաւուրն ընդ այնոսիկ, եւ
ի ամին ՆԱ, եզի սով սաստիկ ի բազում
տեղիս...: Հմմտ. Տպ. 1869, Ծրու-
սադէմ, էջ 1:

էջ 165.- Իսկ յայսմ աւուրքս այրք Խ
եզին միաբանեալք ի խորհուրդն Յուդայի
...- Հմմտ. Նոյն, էջ 818:

էջ 228.-... բարեխօս եւ օգնական

զրկելոց.- Հմմտ. Նոյն, էջ 478:

ՄաՍօք.- Բարսեղ վարդապետի դամ-
բանականը չկայ:

էջ 229.- Եւ ի Թվին Հայոց եՏՂԸ ամի
սպանեալ եզի տէրն Անտոքայու...: Հմմտ.

Նոյն, էջ 500:

էջ 220...- Եւ յառաջ քան զայս ամի
միոյ ամսանն յունվարի Լ, ի լուսանալ
Ռշքթի, եզի երկնուստ ահաւոր որոտումք
եւ Հրանդութիւնք, եւ փոխեալ տարեբաց
զքնական ընու [Այսչափ. շարուժակութիւնը
կորսուած].- Հմմտ. Նոյն, էջ 508-4:

3652

ԺՈՂՈՎԱԾՈՅ ԿՐՕՆԱԿԱՆ (ՔԵՐԻ)

(Ասարէթ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 18.5x14x7, էջք 686: Հանգա-
մանք անբաւարար. վնասուած խոնաւութենէ.
սկիզբը եւ վերջը թերի. լուսանցքները
ցնցակեր. կարօտ նորոգութեան: Թուղթ
բամպակեայ: Գրութիւն սեւ եւ կարմիր
մելաններով, միասիւն, 18 տող: Կողք
չունի:

Մամր յիշատակագրութիւնք գրչի՝
բազում, յարեման բովանդակութեամբ.
օր.

էջ 257.- Remember, O priest of
God, the sinner, who copied [this],
and his parents.

3653

ԳԱՆՁԳԻՐԲ (ՔԵՐԻ)- 31

Նունիաս Գիւղ

ՁՁԱ=1682

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 18x18x6, էջք 468: Հանգամանք
յոյժ անբաւարար. վնասուած Հեռութենէ եւ
Թացութենէ. շատ թերթեր փրթած եւ շատեր
կորսուած. կարօտ նորոգութեան: Թուղթ
կոկեալ: Գրիչ եւ Ստացող՝ Նահապետ երէց:
Գրութիւն՝ խորագիրները, սկզբնատողերը
եւ զլիխատաները կարմիր, մնացեալը սեւ
մելանով, երկսիւն, 28 տող: Բուրբուր:

Գունաւոր զարդագիր գանձերու սկիզբը,
Կազմ քայքայուած եւ առանց կողքի:

ՐՈՎԱՆԴԱՎՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1ք.-... Արբեալ ըզհօրին, առա-
քեալք քոյին, աշակերտք նոցին...:

էջ 2, վերջ առաջին պրակի:

Ե.- էջ 4ք.- Գամ Նիկողատի Հայրա-

պետի.- Գաւազան ծաղկեալ...- Գ ր ի -
 գ ո թ :
 Ժ.- էջ 9թ.- Գամն Արքայ Միմասայ.
 - Ի յերկնային...
 էջ 16, սկիզբն Գ պրակի
 ԺԱ.- էջ 17թ.- Գամն Ատուտիոսեանցմ
 է.- Մենապայծառ փառաբ...
 ԺԲ.- էջ 21ա.- Գամն Գալիբա Մըծրեա
 Հայրպի.- ՄենաՀամբաւ անուան զովչիհ...
 - Մ կ ր տ ի չ :
 էջ 24թ.- Տաղ. Մաթոս Վարդապետ.-
 Վարժիչ Հանուրց եկեղեցեաց...- Վ ա ր -
 դ ա պ ե տ :
 ԺԳ.- էջ 25թ.- Գամն Զարութեամ Բի.-
 Կենդանարար Որդի Աստուծոյ...- Կ ի ր ա -
 կ է ի :
 էջ 29ա.- Տաղ Զարութեամ Բի.- Մեն
 Հառաչանք եկին...- Մ կ ր տ ի չ :
 ԺԴ.- էջ 29թ.- Գամն Իգմատիոսի եւ
 Պողիկարպոսի.- Գոհաբանական, զովասանա
 կան, զովեստ պերճական...- Գ ր ի գ ո -
 թ ի է ս ա :
 ԺԵ.- էջ 34ա.- Քեոպոմպայ եպս.իմ եւ
 Քեոպոմ կախարդիմ Գամն.- Յոյժ զարմանալի
 ...- Գ ո վ ա մ է ս :
 ԺԶ.- էջ 38թ.- Գամն Դաւթի եւ Յակոբ-
 բայ: Աւագ Տոմ է.- Խորք անբընեհի...-
 Խ ա չ ա տ ո ս է ր :
 էջ 42թ.- Տաղ Դաւթի եւ Յակոբայ.-
 Յս. Զս. Հաւր միտեհի...
 ԺԷ.- էջ 46թ.- Գամն Ար. Ստեփաննոսի
 Նախավկայիմ:
 էջ 48թ.- Տաղ Ար. Ստեփաննոսի.- Ի
 զաւազանէն Յեսես ստեղծեալ Ստեփաննոս...
 Ի ն ե ր ս ի ս է - զձայն փոխէ - Կ ա -
 թ ո ղ ի կ ո ս է :
 ԺԸ.- էջ 51ա.- Գամն Պետրոսի եւ Պոլո-
 սի Առաքելոցմ.- Սուրբ Երրորդութիւն...-
 Ս ա ր գ ի ս Գ ր ի չ :
 ԺԹ.- էջ 61ա.- Գամն Որոգոմ Որոտմամ-
 ցմ է.- Գառըզ երկնային...- Գ ր ի գ ո -
 թ ի է ս ա :
 էջ 67ա.- Տաղ Տէր Ներսէս.- Նոր լոյս
 արփնոյն վառեալ...- Ն ե ր ս է ս ի
 ե ր գ :
 Ի.- էջ 70ա.- Գամն Աբգար թգր.:
 ԻԱ.- էջ 72թ.- Գամն Բարսեղ Հյրպ. Ա-
 բփրեմի:
 էջ 78-88, կը թուի մկնակեր. փոքր
 մասեր մնացած Ներքին սիւնակներէն:
 էջ 80թ.- Տաղ Ծմու.- Յայտնի
 Ան. այսուր ի յաշխարհի Հողեղեցաց...-

Գ ո վ ա մ է ս :
 ԻԵ.- էջ 82ա.- Գամն Երրորդ Աւուր
 Ծմ.- Բագ պարճանաց...- Քարա:
 էջ 84թ.- Տաղ Ծմըմընեամ երրորդ օուր,
 - Ստեղծեալ մանկանց մանուկ ցուցա...:
 ԻԶ.- էջ 86թ.- Երրորդ Աւուր օտնեաց
 գամն.- Խընդութեան ձայն...:
 ԻԷ.- էջ 101ա.- Գամն Ե օուր, Զրար-
 հմեց ասայ.- Յամենայն ժամ...:
 էջ 108ա.- Տաղ Նարեկացոյմ ասէ Զր-
 աւրեմէք.- Աւետիս մեծ խորհրդով...:
 էջ 106ա.- Տաղ անուշ, Զրարեմեաց ա-
 սայ.- Ով զարմանալի...:
 ԻԸ.- էջ 106ա.- Գամն Զ. աւուր Ծմըմը-
 նեամ.- Զանեղական լուսոյն...:
 էջ 108թ.- Տաղ Ծմըմընեամ.- Աստու-
 ծածին մարյ լուսոյ...- Ա- Ի :
 ԻԹ.- էջ 109թ.- Գամն Է. օուր Ծմ.-
 Խորամ փառաց...:
 էջ 118թ.- Տաղ Նարեկացոյմ.- Սեա
 նմ զեղեցիկ...:
 Լ.- էջ 114թ.- Գամն Տըմաւրեմութեամ
 Ը. օուր.- Գոշուսի բղձագիւն...- Գ ը -
 թ ի գ ո թ :
 ԼԱ.- էջ 118ա.- Գամն Յովամու Ծը-
 մըմընեամ:
 ԼԲ.- էջ 126թ.- Պետրոսի Հայրապետիմ
 եւ Արիստղղոմայ սարկաւազիմ:
 ԼԳ.- էջ 181ա.- Գամն Ամոսիմ:
 ԼԴ.- էջ 188թ.- Գամն Քեոպոսի թգր.:
 ԼԵ.- էջ 142ա.- Գամն Կիրակոսի եւ մօր
 Զուղիտայի:
 ԼԶ.- էջ 147թ.- Գամն Վահանայ Գող-
 տմց.:
 ԼԷ.- էջ 162թ.- Գամն Տեառնըմընառաջի:
 էջ 166-167ի միջեւ ինկած մէկ թիւթի:
 ԼԸ.- էջ 167ա.- Գամն Յուամու Մար-
 գարի, Առաջաւորիմ Ուրբաթ:
 էջ 162ա.- Տաղ Յուամու.- Յուան
 քարոզքն Նիւուէի...:
 ԼԹ.- էջ 165ա.- Գամն Ար. Սարգսիմ եւ
 որոյմ Մրտ.:
 Խ.- էջ 168թ.- Գամն Զարութեամ Կիրա-
 կի:
 ԽԱ.- էջ 178ա.- Գամն Նախաւարց եւ
 Նահապետաց:
 ԽԲ.- էջ 177ա.- Գամն Ատոմամց:
 ԽԳ.- էջ 180թ.- Գամն Ոսկեամց եւ
 Սուլքասամց:
 ԽԴ.- էջ 185ա.- Գամն Քարգամնաց:
 ԽԵ.- էջ 182ա.- Գամն Կիրակոսի:
 ԽԶ.- էջ 186ա.- Գամն պաշտմ.- Ան-

ասնելի Երկնի եւ երկրի... Ա ռ ա ք ե լ :
 ԽԷ.- էջ 189ա.- Գամն Ղեւոնդեանց
 -- Նորամտեայ...- Խ ա չ ա տ ո ռ ք :
 ԽԸ.- էջ 208բ.- Գամն Ար. Վարդաճամաց
 զօրակամաց:
 ԽԹ.- էջ 207բ.- Գամն Գ. Հայրապետաց
 ԱՐ. Ժողովոյմ:
 ԽՂ.- էջ 212ա.- Գամն Բարեկեցեանի Կի-
 րակէին:
 ԽԱ.- էջ 220բ.- Գամն Քեօղորոսի Ջի-
 մաւորին:
 ԽԲ.- էջ 228բ.- Գամն Երկրորդ Կիրա-
 կէ:
 էջ 280-281ի միջեւ ինկած մէկ թերթ:
 ԽԳ.- էջ 284ա.- Գամն Երրորդ Կիրակէ:
 ԽԾ.- էջ 248ա.- Գամն Յոնեմմու Հայ-
 րապետին եւ Եպիփանու Կիպ-
 րաբոյմ:
 ԽՉ.- էջ 248բ.- Գամն Մեծաւամ [եւ]
 Ղազարու:
 ԽՃ.- էջ 262բ.- Գամն Արքայ Զառա-
 ժից:
 ԽԸ.- էջ 266բ.- Գամն Հիմի. Կիրակի:
 ԽԹ.- էջ 261ա.- Գամն Ար. Գրիգորի
 Լուստրչի:
 Կ.- էջ 267ա.- Գամն Վեց Կիրակէ:
 ԿԱ.- էջ 271բ.- Գամն Ղազարու:
 էջ 274-275ի միջեւ ինկած երկու թերթի:
 ԿԳ.- էջ 278ա.- Գամն Աւագ Բշթ.-Գե-
 րազոյն էից ...- Գ ր ի գ ո թ ի
 Ե ս ա ա :
 ԿԴ.- էջ 288ա.- Գամն Աւագ Երեքշա-
 բաթի:
 ԿԵ.- էջ 292ա.- Գամն Աւագ Յորեքշբ.:
 ԿԶ.- էջ 286ա.- Գամն Աւագ Հիմկշբ.:
 ԿԷ.- էջ 299ա.- Գամն Աւագ Աւրա-
 թուն:
 ԿԸ.- էջ 806ա.- Գամն Քաղմամն ճրա-
 զաւուցին Ջատկին:
 ԿԹ.- էջ 812ա.- Գամն Մեծի Յարութե-
 ամ Ջատկին:
 էջ 816ա.- Տաղ Նարեկացուն է.- Ես
 ձայն զառիճուէն ասեմ...:
 Հ.- էջ 816ա.- Գամն Յարութեամ.-
 Այսաբ յարեա...- Ա ռ ա ք ե լ.- Տաղ
 Յարութեամ.- Յարեա յոյն արարածաց...-
 Յ Ա ռ ա ք ե լ Վ ա թ զ ա Վ ե տ է :
 ՀԱ.- էջ 819ա.- Գամն Յարութեամ.-
 Աբթայ Համայնից...- Ա ռ ա -
 ք ե լ :
 ՀԲ.- էջ 822բ.- Գամն Յարութեամ.- Այս-
 աբ յարեա արթայն Համայնից...
 էջ 822-828ի միջեւ ինկած երկու

թերթի:
 ՀԳ.- էջ 828բ.- Գամն Յովնու զխառ-
 մամ:
 ՀԴ.- էջ 828ա.- Գամն Նոր Կիրակի:
 ՀԵ.- էջ 884ա.- Աւետից Աստուածած-
 ղին, Գամն, Ապրիլ է:
 էջ 884-885ի միջեւ թերթ ինկած:
 էջ 886-887ի միջեւ ինկած մէկ թերթի:
 էջ 887ա.-... Պապուլն ի վարդ ասաց.
 Ես առուաւտ եմ...:
 էջ 889բ.- Պապուլն Գաբրիէլ Հրեշտա-
 կապան է,
 եւ վարդն Տիրամայր Աստուածածին է,
 Թագաւորն երկնաւոր Յիսուս Աբրահամ
 է,
 որ յանթառամ վարդէն մարմին ասեալ
 է:
 Ես Առաքել մեզաբ լըցեալ յաշխարհ-
 չի,
 որ զպապուլն ընդ վարդին սակա զովն-
 ցի...:
 ՀԶ.- էջ 840ա.- Գամն Եկեղեցոյ Աշ-
 խարհամատրամ:
 ՀԷ.- էջ 844բ.- Գամն Համարամմն
 Քի. Այ. մերոյ:
 ՀԸ.- էջ 847բ.- Գամն Երկրորդ Մաղ-
 կազարդին Մեծաիրաշին:
 ՀԹ.- էջ 851բ.- Գամն Հոգոյմ Գալու-
 չեամն:
 Ձ.- էջ 856բ.- Գամն Հնեփսիմեանց
 Գայիամեաց:
 ՁԱ.- էջ 860բ.- Գամն Ներսէսի Հայրա-
 պետին:
 ՁԲ.- էջ 866բ.- Գամն Քոռանց Ար.
 Լուսաւորչին:
 ՁԳ.- էջ 869բ.- Գամն Տապաւակին:
 ՁԴ.- էջ 874բ.- Գամն Վարդավառին:
 Եւ զորոն ողորմի ասայ.- Ան-
 ճառ Հայր լուսոյ...- Ա ռ ա -
 ք ե լ :
 ՁԵ.- էջ 879ա.- Գամն Եղովկաթիմ է
 Եկեղեցոյ.- Աստուածազարդ տա-
 ճաբ տիրական...- Ա ռ ա ք ե լ :
 ՁԶ.- էջ 882բ.- Գամն փոխմամ Աստուա-
 ծածնին, Օգոստոս ԺԵ:
 էջ 882-888ի միջեւ ինկած մէկ թերթի:
 ՁԷ.- էջ 884ա.- Գամն փոխմամ Աստ-
 ուածածնին Բ. օտրն:
 ՁԸ.- էջ 888ա.- Գամն Երեսմամ Նաչին:
 ՁԹ.- էջ 892բ.- Գամն Վարազա հաչի:

Ղ.- էջ 898ա.- Գամձ խաչի՞մ Բի. Այ.:

ՂԱ.- էջ 401ա.- Գամձ Մարտիրոսաց:

ՂԲ.- էջ 405ա.- Գամձ Գեորգայ Զարա-
վարիմ:

ՂԳ.- էջ 411բ.- Գամձ Հայրապետաց Գ.
Սր. Ժողովոյմ:

ՂԴ.- էջ 418ա.- Գամձ ՀԲ Առաքելոցմ:

ՂԵ.- էջ 422ա.- Գամձ Աւետարամ-
չ(ե)ացմ:

ՂԶ.- էջ 426ա.- Գամձ Գրիգորի Աստ-
ուածարամի:

ՂԷ.- էջ 480ա.- Գամձ Զեռնադրութեամ
Քահաճայի:

ՂԸ.- էջ 484ա.- Գամձ Նմբեցելոց ի
վերայ գերեզմանիմ.- Մինգ
ի էջն...- Մ ա մ վ ե լ ս:

էջ 488բ.- Ողբ գերեզմանի ասայ.- ԱՀա
եհաս ինձ աւր մահու մարմնոյս նիւ-

թական...- Այս յ Ա ռ ա ք ե լ վ ա -
ր դ ա պ ե տ է Բ ա ղ ի շ ե ց ո յ:

էջ 441ա.- Ողբ Գերեզմանի.- Ով թահա-
նայք եւ վարդապետք աստ-

ուածարանք...:

ՂԹ.- էջ 448բ.- Գամձ Ապաշխարութեամ
ասայ եւ զվեղտոյս յիշեայ:

Ճ.- էջ 449ա.- Գամձ երեւմամ խաչիմ:

Ճ.- էջ 450, միասին. նոյնպէս եւ
յաջորդ թերթերը.- Գամձ Արր-

բոց Կուսամացմ...:

էջ 450-451ի միջեւ ինկած տաս թերթ:

ՃԵ.- էջ 452.- Գամձ ՀԲ Առաքելոցմ
Սրբոց.- Գերագոյն գոյէ...:

էջ 452-458ի միջեւ ինկած մէկ թերթ:

ՃԶ.- էջ 454.- Գամձ Սրբոց Մարտիրո-
սաց.- Դասանցէ[թ] որդեր

արիւնաց...- Դ ա լ ի թ է:
էջ 458.- Տաղ Մարտիրոսաց.- Արեգակն
արդար ըզհուր սիրոյ ծագեալ...- Ա-Ը:

Մամր յիշատակագրութիւնք գրչի, աստ.
լուսանցքներուն վրայ:

1.- էջ 65.- Աւգինա Յս. Աս. մեղա-
ւոր Նահապետ գրողին:

2.- էջ 185.- Սրբոյն Անտոնի ասայ
եւ զմեղաւոր Նահապետս յիշեալ:

8.- էջ 816.- Աս. Ան. քո Սք. Յա-
րութեամբ զղորմեա ստացողի սուրբ Գան-

ձարանիս, եւ թաւէ զմեզս եւ ջնջէ զան-
ցանս կարգացողաց եւ լսողաց, եւս առանկ
զՆահապետ զեղականս:

Մեծ յիշատակարամ Գրչի.- 1582

էջ 448աբ.- Փառք Հաւր անեղին, պա-
տիւ Որդւոյն Միաննին եւ Հոգոյն ճըջմար-

տի, էակին եւ փառակին եւ անզրուա յաւի-
տենից:

Որ ետ կարողութիւն տկար եւ անկար,
եւ յամենայնի խանկար,

վայ ինձ բերան Հազար,
երբ Տէրն ուզէ յիսնէ Համար,

եւ անպիտան եւ խիստ վատթար,
մշտաց աչօք եզէ խաւար,

Նահապետ երէց յոյժ չարաչար,
իմ յոյս դու ես բարերար,

ի գիրս սկսայ մեզ Համար:
Գրեցաւ Գանձարանս ի թվ. 22Ա, ի

զեազն որ կոչի Նունիան, ի զուրն Սք.
Թորոսայ. եւ բարէխաւս իւրեանց տունդացն

եւ ամ. աշխարհի:

3654

ԻՆՇԱ (Արաբերէմ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մասաւ 21x18,5x1,5, էջք 188: Հան-
գամանք անբաւարար. վնասուած Հեռութենէ
եւ որդերէ: Թուզթ Հասարակ: Գրութիւն
սեւ մելանով, կարմիրի սակաւ գործածու-

թեամբ, ընդհանրապէս միասին, անհասար
տողերով: Կազմ քայքայուած. կողքը կաշի՝
մէջտեղը զարդազրոյմ: Առաջին էջին վերի
լուսանցքին, ՚Ինչա տանկերէն՝:

3655

ՔԱՆՈՉԳԻՐՔ (Բերք)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 18.5x14x1.5: էջք 186: Հանգամանք անբաւարար. վնասուած Հնութեմէ եւ որդեկէ՛ սկիզբը եւ վերջը թերի. կարօտ նորոգութեան: Թուզթ կոկեալ: Գրութիւն՝ խորագիրները կարմիր, մնացեալը սև մելանով, միասիւն. 27 տող: Բուրբ գիր: Համառօտագրութիւնք չափազանց առատ: Կողք չունի:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 8.- Գրիգորի եռամեծի աշակերտի, Քարոզ վասմ Ծմնդեամ Տեառն ի բամմ՝ Առաքեաց զբամ իւր եւ թժկեաց զՈսսա եւ փրկեաց զՈսսա յապակամութեմէ իւ:-- [Մ]եծ են գործք թո աստուածային եւ Հրաշալիք...:

էջ 18.- նորիմ Քարոզ վասմ Ծմնդեամ ի բամմ՝ Տէր ասաց ցիս որդի իմ ես դու:

էջ 28.- Յալլմէ՛ Մկրտութեամ, ի բամմ՝ Ի քմ է Տէր աղբիւր կեմաց...:

էջ 88.-[Ն]որիմ դարձեալ վասմ Տեառն Արճոտաւջիմ...:

էջ 50.- նորիմ Քարոզ վասմ Յովամնու

էջ 56.- Խրատ կրօնաւորաց թէ զիմչ հարկաւոր է եւ զիմչ պիտուացու:

էջ 65.- նորիմ Քարոզ Պահոց եւ Առաջաւորիմ...:

էջ 71.- նորիմ Քարոզ վասմ Ջորեջշարաբի...:

էջ 76.- նորիմ Քարոզ Մարտիրոսաց Սրբոյմ Սարգսի...:

էջ 86.- նորիմ Քարոզ վասմ կրկիմ աստիճանաց, որք վարդապետց եւ Հայրապետց:

ԺԲ.- էջ 90.- նորիմ վասմ ոգեվարիմ

ԺԳ.- էջ 97.- Քարոզ վասմ մահուամ

ԺԴ.- էջ 104.- նորիմ Քարոզ վասմ Բաւուրմ, ի բամմ, Ընդ երեկոյս համզիցեմ լալիք:

ԺԵ.- էջ 108.- նորիմ վասմ Միթթարութեամ...:

ԺԶ.- էջ 118.- նորիմ, Հիմզերորդ Կիրակէիմ Քարոզ, վասմ մահու եւ կատարածի աշխարհի...:

ԺԷ.- էջ 121.- Յալլմէ Քարոզ, վասմ բարի եւ չար հովալաց...:

ԺԸ.- էջ 128.- Յալլմէ Քարոզ երիցու՝ Վի, ի դէմս քահանայից եւ ժողովրդոց...:

3656

ՔԱՆՔ ԽՄԱՍՏԱՍԻՐԱԿԱՆՔ.- 5

Ստեփանոս Լեհացի

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 21x16x1: էջք Բ+104: Հանգամանք բաւարար: Թուզթ տոկուն: Գրութիւն՝ խորագիրները եւ զլիսառտները կարմիր, մընացեալը սև մելանով, միասիւն, 27 տող, կարմիր գիծերու միջեւ: Նորագիր: Համառօտագրութիւնք առատ: Կաշկեղամ խաւարտեայ անարուեստ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ Ա, դատարկ:

էջ 1.- Բամք Իմաստասիրականց եւ Աստուածաբանականց համառօտաբար իբր սանմանօրէմ արտադրեալց եւ հաւաքեալց ըստ այբուբենից, աշխատասիրութեամբ Լեհացի Ստեփաննոսի բամասիրի:

Աբրահամ է առջին օրինակ Հաւատոյ Գ

կերպիւ...:

էջ 45էն յետոյ սխալմամբ զրուած է 50:

էջ 96.-[0]զտակարութիւն մեծ առ ամ. ջերմութիւն եւ Հոգիք կենդանւոյ...:

էջ 99-104, տարբեր թուղթ, դատարկ:

Յիշատակագրութիւմ.- 1905

էջ 17. մանիշակագոյն թանաքով.- Ես Պետրոս Արքեպիսկոպոս Առաջնորդ Սէբ- Եւզոկիոյ, կ'ծանուցանեմ ամենեցուն թէ՛ սոյն ձեռագիր մատենաս կ'նուիրեմ Ս. Նշան Վանուց: Ով որ զողանայ կամ վաճառէ նզովեալ եղիցի: 18 Հոկտ. 1905. Առաջ- նորջ Վանահայր, Ձերքելը կմիք՝ Պետրոս եպս.ի:

3657

ԺՈՂՈՎԱԾՈՅ (Կրօնական)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 28X16: էջք 82: Հանգամանք քաւարար: Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն սեւ մեկանով, միասին, 88-87 տող: Նոտր շնորհգիր: Կողք թղթեայ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Ասէ Տէրն. չիք ինչ ծածուկ՝ որ ոչ յայտնեցի, եւ գաղտնի՝ որ ոչ ծա- նիցի.- Ապա ուրեմն ամ. որ է գաղտնի՝ գալոց է ի յայտ...:

էջ 8.- Բանք ի վերայ աղօթից ասա- ցեալ.- (Հրց.) Զի՞նչ են աղօթք: (Պտս.)

Աղօթքն է վերածումն մտաց առ Ած. ...:

էջ 17.- Յաղաքս ճշմարիտ եկեղեցւոյն Զի.:- Զի՞նչ է աւետարանական եւ առաքե- լական եկեղեցին...:

էջ 19.- Յաղաքս ՄոմպապաՀոթեան.- Իմտի նէ՞ տերսինիզ՝ պու շիմտիքի պահք տետիկինիզ՝ Մովսէսին սաքլատըղը՞ մը արբ...:

էջ 21.- Յաղաքս Հաղորդութեան՝ զօր սահմանեաց Տէրն ի Սք. Վերնատան.- Արդ տեսցուք՝ թէ զի՞նչ արար Տէրն ի Վերնա- տան...:

էջ 81-82, դատարկ:

3658

ԲԻԹԱՊԻ ՇԱՀԻՏԻ (Տարած)

(Թրքերէմ)

Ովամե տարեմը (1898)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 21X17: էջք 72: Հանգամանք շատ լաւ: Թուղթ ղեզնորակ, Գրութիւն՝ խորագիրները եւ գլխատառերը կարմիր, մնացեալը սեւ մեկանով, միասին, 16 տող: Նոտրագիր մաքուր: Կողք թղթեայ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Զիթապի Եահիտի օլտու նամի

տար, թիւրքիտէն թէրճիւմէ օլտու հատիկեար:

Լուրաթ թիւրքի վիւ ֆարսիլէ միւլլէմմա,

իսէվի արֆիլլէ օլտու միւ- ճէլլաւ...:

Սէն պին եիւզ վիւ գըրթ պէշ

օլտու պէս,
 հազրճը Ովանէս հէթէր սէօզիւ
 քէս:

էջ 2-4, դատարկ:
 էջ 5.- Սաչըն վէ լէյլի հիւզիւն այ-
 լթի նուր,
 բուխուն ալնըկատարը նուրիւն
 ալա նուր,
 Մէֆայիլիւն մէֆայիլիւն ֆէ-
 ուլիւն
 Հէգէջ մաՀզուֆի տիւրիւր ա-
 նա էյ ճուրի...
 էջ 18.- Պահրի էվվէլ, Պէյթ 11:

էջ 16.- Իրիճի գըթա. Պէյթ 12:
 էջ 27.- Օմուճի գըթա. Պէյթ 7:
 էջ 42.- Իյիքմիճի գըթա. Պէյթ 7:
 էջ 54.- Իյիքմի ետիճի գըթա. Պէյթ
 141:
 էջ 72.- Հիսապ իւզըէ էյիթ մըրրատէն
 շումար,
 գալաը սէնտէն շաՀիտի նէվ
 հատիկեար,
 Ֆայիլաթիւն Ֆայիլաթիւն Ֆա-
 յիլաթ,
 Պու քիթապի էօյրէն իշ ապի
 Հայաթ:

3659

Ա. ՄԵԿՆՈՒԹԻԻՆ ԵՐԳՈՅ ԵՐԳՈՅՆ.- 16

Վարդաճ Վարդազետ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 21X14X5: էջք 7-628: Պրակք
 ԺԻԺԹ: Հանգամանք քաւարար. ազգուած թա-
 ցութենէ եւ վնասուած երկրորդ մասին
 մէջ, Թուրք յղկուն, գորշորակ: Գրիչ՝
 Սիմոն: Գրութիւն՝ խորագիրները, սկզբ-
 նատողերը կամ զլխատաները կարմիր, մնա-
 ցեալը սեւ մեկանով, միասին, 21 տող:
 Նոտրագիր: Համառօտագրութիւնք առատ:
 Կաջկազմ տախտակեայ դրոշմազարդ: Ստա-
 ցող՝ Մեսրոպ Վարդապետ: Կնիք քառանկիւն.
 Մատենադարան Ա. Նշան Վանուց Սեբաս-
 տիոյ, թիւ 128⁸, էջ 7: Այլ կնիք Ս.
 Նշանի, էջ 8, 592. առաջինին մօտ անՀարթ
 գրով. "Ով ոք Հանցէ ուխտէս՝ նզովեալ
 լիցի յԱստուծոյ":
 Հմմտ.- Յուցակ 26. Սեբաստիոյ,
 թիւ 179:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 7.- Վասմ մեկնողաց Աստուածաշունչ
 Գրոց, քէ ով ոք եմ արարեալ.- Հց. Պի.-
 Անանիայ Վարդապետն ի Սանահին Վանացն
 այր մտաւոր եւ Հանճարեղ...
 էջ 14-15ի միջեւ թերթ ինկած:
 էջ 16.- Արդ վասնզի առաջնորդ մեզ
 նա իսկ Գրիգորիոս արթունն միւս...
 էջ 20.- Ա. Գլուխ.- Համբուրեսցէ

զիս ի Համբուրից բերանոյ իւրո...
 էջ 25.- Հարսմ պատմէ օրիորդացմ:
 էջ 68.- Գլուխ երրորդ:
 Մամօթ.- Լուսանցքներու վրայ կը
 տեսնուին նախկին մեկնիչներու անուննե-
 րը՝ կրճատուած ձեւով՝ Գ. Ռ. Նար.
 Հիպ.:
 էջ 164.- Իսկ զու եղբայր, մշակդ
 մորենեաց, եւ ազտազտան քուսարեք
 վայրաց...
 Ի թուիս յեօթն Հարիւրերորդի, 20-
 րեցտասաներորդի, եզեւ մեկնութիւն Երզոյ
 Երզոյս ի Վարդանայ. ի զիտնական, ի
 տինգերալոյս եւ յիմաստուն վարդապետէ.
 յաստուածամերձ Սք. Ուխտս Հազարտայ, ընդ
 Հովանեաւ Սք. Նշանիս փրկութեան մերոյ
 արեգակեան եւ Հօր Հաւաքողի որբութեանս
 մերոյ. ի պատրիարքութեան Հայոց՝ Կոս-
 տանդեայ, եւ Հեթմոյ՝ պատկաւորին մերոյ:
 Եւ յարՀի եպիսկոպոսութեան, տեսուն
 Յովանէտի, զոր ի կամս իւր խնամեացէ,
 եւ ի սէրն իւր մածուցէ, 20 ԱՄ մեր,
 Բանն փեսայացեալ. եւ Հարսնազգեցեալ
 Ամէն:
 էջ 166.- Այլուստ գտեալ բամս այս
 իմաստոյմ. օրիորդմ եւ թագուհիքմ ասեմ

— Դարձցի թագաւոր ի մանկութիւն, եւ սիրելին ի սննհակ իւր...:

Բ.— ՀԱՅՅԵԼԻ ՎԱՐՈՒՑ.— 12
Քրքմ. Սո. Լենայի

Յիշատակագրութիւն Գրչի.—

Էջ 181, ստորոտը.— Ջրազմազան, եւ զարի երջանիկ վարդապետն, զպատուեալն Ենրութեամբ, ի Հինաւուրցն աւրհնեոյն զՄեհրոպ բարունակեալ, զստացող սուրբ մատենիս, յիշեալիք անտոաց յիշմամբ առաջի զհնուոյն Զի., ի ժամ տակալի բաշխմանն, ընդ նմին եւ զԵնուոյն իւր, եւ ըզմեղօք լցեալ տառապեալ փծուն գրիչս. եւ Ան. զյիշողոք յիշեացէ յիւրում զաւլըստեանն ամէն:

Էջ 182, զատարկ:

Էջ 188.— Իսկ Քեղոզորս էր այր պարկեշտ եւ չորակեր, որ եւ զամ. աւուրս պահոց անձէթ եւ անգիկի էր սեղան նորա...: Հմմտ. Ժամանակագրութիւն, Միխայէլ Աստրի, 1871, էջ 168:

Էջ 184.— Ա.— Պատմեաց մեզ Հայրն մեր եւ Հայրապետն՝ սուրբն Պետրոս, թէ սկիզբն աղանդոյն Ջազկեղոնի Նեստորիոս եղի...:— Հմմտ. Առյմ, էջ 178:

Էջ 221.— ՅԱՆՏԻՈՒՅ Աստրոց բնակեալ էր մեր յարթունիս այր մի սքանչելի...:— Հմմտ. նոյն, էջ 206, 207:

Էջ 221.— Իսկ Մարկիանէ Զ ամ բունկալեալ ստատկեցաւ լցեալ անիծիւք, եւ Վաղնիդիանոս սպանաւ ի նոյն ամի, ի թվ. Աստրոց 24Թ, եւ պատահեաց թագաւորութիւն ձոռմայ ի Կոստանդնուպօլսէ...:— Հմմտ. Առյմ էջ 207:

Էջ 226.—... Եւ էր անդ սիւնակեաց մի Սիմէոն անուն, որ զամ. աւուրս իւր Հաց ցանկութեան ոչ էր կերեալ. բայց միայն արմատս ի ձմերայնի, եւ քանջարս մտարայնի [Այսչափ. յաջորդ ցամի մը թերթեր արմատն ի կտրուած].— Հմմտ. նոյն էջ 224, Հանդերձ Ենուոթութեամբ:

Էջ 227-228, զանազան մանրութք: Լուսամցագրութիւնը Գրչի.—

1.— Էջ 54-55.— Վա՞ մեղաւոր եւ տառապեալ գրչիս Ռ բերան: Արդ զի՛նչ արասցէ Ռ վայն մի մեղաւորին, այլ Տէր արգարացուցցէ:

2.— Էջ 176.— Հազար փու յերեսս զՍիմոն գծողիս, որ միայն լոկ անուամբ եմ եւ ոչ գործով:

3.— Էջ 226.— Վա՛ջ Վա՛ջ, զի արեացայ, եւ ճիշտ է զի մայր ամ. մեղաց զիկին է. մեղա Ռ բերան:

Էջ 229.— Հայելի վարուց, յորում կամ պատմութիւնը հեշտալուրց եւ բամբօգտակարք առ ի փրկութիւն մարդկան: Յամկ ըստ յայտարարոց.— Ա-2 Գլուխ-ներ:

Էջ 243-244, զատարկ:

Էջ 245.— Յազապ Ազաւութեան Գլուխ Ա

Էջ 265.— Զի. Ամուռ: Գլուխ 2 եւ մէկ:

Էջ 268.— Առակց ստեղծակամը պիտամից, առուս ի գրուցատրութիւնս եւ յասացուածս, արարեալ Տոհամու Մործարեցոյ:

Ա.— Թագաւորին Հնդկաց էր թուչուն ինչ որ արկանէր մարգարիտ որպէս զծու...:

Բ.— Արթայի Սողոմոնի ոմն Հանդերձ կարէր...:

Գ.— Էջ 269.— Ի թագաւորին ոսկւոյն, խնդրէր երկրպագութիւն ամ. նիւթոց...:

Ե.— Էջ 270.— Գողգոթոս ոմն էանց ընդ զուռն մորթէգործի...:

Զ.— Այր ոմն անկալ գէշ եկեր ի փողոցի. եւ անգէն ետես զմաշակարն՝ զի ատամօք պարզէր զմորթ...:

ԻԳ.— Էջ 278.— Ասն յառակս թէ Սողոմոն Հինաւուրցաց կենդանիք ամէն եկին ի տես նորա...:

ԻԴ.— Սափիրայ ակն Հանց Հասիաթ ունի, թէ զիկն ու մորմն մէկ տեղ լինի նա մորմ կու ստակ...:

Էջ 279.— Ասն իմաստունքն թէ ըլօր ակն Գ Հասիաթ ունի...:

Էջ 279.— Սքամչելիք Սրբոց.— Ա-ԼԹ:

Էջ 287.— ԻԱ.— Թագաւորն Լօզիկոս էր կոպպաշտ, եւ ունէր կին քրիստոնէս...:

Էջ 292.— ԼԸ.— Ձի կին ոմն կին մեծի իշխանի ոչ ունէր զաւակ...:

Էջ 294, զատարկ, մասամբ պատուած:

Էջ 295.— ԼԳ.— Խնդրեաց ոմն աղթատ ողորմութիւն ի նաւորացն...:

Էջ 298.— ԾԷ.— Ի Տոհակս կայր կուսանաց վանք մի, որ կուսան կանայք բազում էին Ժողովուրդ անց...:

Էջ 297-298, ըլորգրի:

Էջ 297.— Ասի ի պատմութեանց թէին այր եւ կին մի բարիք, եւ ունէին Բ բարեգործութիւն...:

էջ 608.— Երեսասարկ մի ուխտ եղեալ էր, զի ամենեին Հարամ չուտէր...:

էջ 610.— Այր ոմն զանկեալ զէջ ուտէր ի փողոցի, եւ անդէն ետես զկօշկարն, զի ատամամբ պարզէր զմորթն...— Հմմտ. վերեւ էջ 570 (է):

էջ 611.— Եղև զի եկեղեցի մի հնացեալ քամղեցիմ առ ի մորոգել. եւ բազում գերեզմանք կայիմ շուրջ զեկեղեցեանմ: Եւ քացեալ զգերեզմանս զի էիմ ամեմայմ ոսկերքմ փտեալ եւ ի հող դարձեալ: Եւ գերեզման մի բացիմ որ եւ մա հողացեալ էր ամեմայմ ոսկերքմ, բայց ձեռն ամեմեւիմ որջ եւ դալար էր, եւ զարմացամ թէ այս իմջ պատճառ է, որ ամեմայմ ոսկերքմ փտեալ է եւ ձեռքմ դալար որպէս կեմդամեայ: Եւ կայիմ ամդ առաքիմի եպիսկոպոսք եւ հարք, եւ հարցեալ մոցա զպատճառ ձեռիմ դալար լիմեայ: Այլ եւ պատճառս եդիմ, ոմամք ասացիմ թէ այս մարդս քահանայ է եղեալ, եւ զսուրբ խորհուրդմ բաշխեալ է միշտ ժողովորդեանմ ձեռօք, վասմ այմ դալար է մմացեալ: Եւ ոմամք ասացիմ վաստակեալ, եւ ձեռօքմ բաշխեալ զտուրս առ աղքատս եւ կարօտեալս, վասմ այմ է երաշխք ձեռն որջ մմացեալ: Եւ ամեմեցեանմ

քստ իրեանց մտացմ այլեայլ պատճառս ասացիմ, բայց ոչ էիմ համեմատ միմեանց մեկմութիւնքմ: Բայց հայրմ սոցա աուրս բազումս աղօթքր առ Աստուած, զի գիտասցէ ամերկբայ զպատճառ իրիմ: Եւ ի մէջ աղօթիցմ զմայլեալ, ետես այր մի լուսատեփիլ, որ ասէր, Ես եմ տէր ձեռացդ. եւ ոչ է այնպէս զոր դուք մեկմէք զպատճառ անպակամութեան իմայ ձեռիմ, այլ լուր իմձ զի ասացից քեզ: Ես էի ճարտար արուեստաւոր հիւսմ, եւ զոր իմջ շիմէի՝ լաւագոյմ եւ գեղեցիկ անձէ բազում աշխատամօք որքամ էր իմ կար. եւ ամեմեքեան շմօրհակալ լեալ գովէիմ զիս եւ արիւնէիմ եւ ասէիմ՝ Ձեռքդ դալար, վասմ այմ Աստուած զիմ ձեռս դալար պահեաց ի մեռանէմ իմ: Եւ լուեալ զայս ի հօրէմ՝ ամեմեքեան փաստ ետուլմ Աստուծայ: Տեսէք եղբարք, զի ամեմայմ երախտեաց տայ Աստուած վարձս աստ եւ ի համղերձեալմ: Եւ Քի. փառք յաւիտեանս ամեն:

էջ 617.— Պատմութիւն Մարիամու Մագազեանացոյն.— Սուրբ ազախիկն Քի. Մարիամ էր ի սահմանացն Մագազաղիկեայ ասորոյ...:

էջ 624-626, դատարկ, պատուած, փտած:

3660

ՄԵԿՆ. ՎԻՇՄԱՊԻՆ ՅԱՅՏՆՈՒԹԵԱՆՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ.— 3

Տեղի

ՌՃԼԶ=1727

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծաւալ ՁՕX16XՁ: էջք 182: Հանգամանք լաւ: Թուղթ Հաստ: Գրիչ՝ Եզնկիլէ քահանայ: Գրութիւն՝ խորագիրները եւ գլխատառերը կարմիր, մնացեալը սև մելանով, միասին, ՁՅ տող: Նտորագիր: Համառօտագրութիւնք առատ: Կարմիր կապոյտ գլխազարդ իւր սարօք էջ 9: Կազմ կիսակաշի խաւքարտեայ: Ստացող՝ Քորոս բարունապետ: Կնիք սեւազրոջմ, "Քի. Ծա. Ըստեփաննոս", էջ 9, ստ. լուսանցքիս:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 1-7, դատարկ:

էջ 9.— Ով սուրբ ըմթերցող եւ դաւանողք Սբ. Երրորդութեանմ Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյմ Սբբոյ, յորժամ ըմթեմուք զգրեալսդ, եթմ չափ մտած մեղացմ, զանագամ տեսութեանցմ, զոր գրեալ է եւ մեկմեալ Գրիգորի պապի, զԷ գլխեանմ վիշապմ, զոր Յոհաննէս Աւետարանիչմ ի Տեսիլմ ետես, Յիշեցէք զստացող սորիմ ըգՔորոս քայ բարումնապետմ:

Եւ նշան մեծ երեւեցաւ յերկինս...: Հմմտ. Թիւ 966:

էջ 18.— Երկրորդ գլուխ վիշապին է նախանձն. սսն սուրբքի թէ՛ նախանձն է

տրամութիւն ընդդէմ բարութեան այլոց...:

էջ 19.- Գ.- Երբորդ զլուխ վիշապին է բարկութիւնն: Եւ զի՞նչ է բարկութիւնն: Բարկութիւնն է, որպէս ասէ Օգոստինոս, ցանկութիւն վրէժխնդրութեան...:

էջ 26.- [Զ]որբորդ զլուխ չար վիշապին է՝ Եւրոութիւնն...:

էջ 88.- Հինգերորդ զլուխ վիշապին է ազաւութիւնն: Եւ ազաւութիւնն է, որպէս ասէ Օգոստինոս, անթիւ ընչից ցանկութիւն ունել...:

էջ 70.- Զ.- Վեց զլուխ վիշապին է որովայնամողութիւնն. եւ այս է բերան եւ դուռն ամ. մեղաց...:

էջ 92.- Եւթն զլուխ վիշապին եւ քղջախոհութիւնն: Եւ այս անիծից զխոլիս սատանայ առանել պատրազմի ընդ մարդիկ, եւ ըմբոնէ քան այլ մեղօք...:

էջ 151.-... ԺԴ խնդիրք չարութեան վասն ազտեղի գործոյն զոր ասեմն: ԺԵ երբորդ յանդգնութիւնն:

Ի յօրինակն այդչափ կայր:

էջ 151.- Վարդամ Վարդապետի ասացաւ դաւաճութիւն հաւատոյ, ի ժամ վախճա՞մ Եւրոբ. - Հաւատով խոստովանիմ զքեզ ամենասուրբ Երբորդութիւն անմահ, Հայր եւ Որդի եւ Սբ. Հոգի...:

էջ 152.- Բայց Հարցանէ ազգս Հայոց քրիստոնէից, ընդ Ջազդեղոնի ընդունօղնդ...:

էջ 168.- Դարձեալ զբեալ էիք վասն յարութեանն, զոր Հարի է մեզ ասել սակաւինչ վասն յարութեանն...:

էջ 167.- Խրատ օգտակար լսողացմ.- Արդ եթէ կամիս որ յաղթես յաշխարհիս...:

Յիշատակարամ Գրքի.- 1727

էջ 174, վարը.- Ով սուրբ ընթերցողք, յորժամ ընթեռնուք զյոզեշահ ճառս, մեղաց թողութիւն Հայցեցիք զժողի սորա, մեղուցեալ Եզեկիէլ յետեալ քահանայիս, եւ Ած. զձեր մեղքն ոչ յիշէ. Ամէն:

Գրեցաւ թվին ՌՅՀԶ, փետրվար ամսոյ Դ, օրն շաբթ արարեցաւ: Վերջ: Էջ 175-182, դատարկ:

Յետմազոյմ յիշատակագրութիւմ.-

էջ 8, շեղազիր անհարթ, սեւորակ մեկանով:

Յիշատակ գիրքս մեր գերդաստանի Պապակիւնանի սոհմի բընէկ Կափիրայցի, որ կոչի Սեբաստիանայ, ի քաղաքն Սենեքերէմայ, մեծ Հայքն մեր տէր Ըստեփանի քահանայի, ավաթ երէց Սբ. Սարգիսի եկեղեցի, մեծ որթին էր Նըշան եւ Թաթէոս, Կարապետի զուտոր Ուղաբեր, Մարտիրոս եւ Եղուտոր ի Նըշանի, եւ մեր Հայրը Թաթէոսը Ե արուի Ոսկիհան, Նազարէթ, Պողոս, Պետրոս, Ըստեփանի մէկ քոյրը Արմավէնի:

Պետրոս ամուսնացած Թաշեհիանի զուտոր Արաքսիայի Համեստ պարկեշտ ազնիւ Հայոյի, ունիմ Զ երկու զուտոր Արմավէնի եւ Վարսենիկ, բընակել ի քաղաքն Երթակոյ Ամէրիթայ:

Վայ ավր այնմիկ որ կոտորեցին անկողջ թրքալՀայաստանը, տեղահանեցին բազում ժողովուրդ եւ ըսպանեցին Հայրս Թաթէոսը քաղաքն Սեբաստիանայ. Տէր դատիեայ, արթեօք պիտի տեսնամ այն օրը, այս տառերը ընթերցող, յազատութիւն ազգի իմոյ որ տեսնողն եմ, Պետրոս Թ. Պապակեան, Սեբաստացի:

3661

ՍԱՂՄՈՍ (Աքաբերէճ).- 2

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 20x14.5x2: էջք Դ+170: Հանգամանք քաւարար. ազգուած իւզէ. նորոգութիւն կրած (1772): Թուղթ քաւական տոկուն բայց ոչ միասեանակ: Գրութիւն՝ խորագիրները եւ կէտերը կարմիր, մնացեալը սեւ մեկանով, միասին, 18, 21 տող: Կաշեկազմ տախտակեայ Հնամաշ:

Յիշատակագրութիւմը.-

էջ 166, վերի լուսանցքին, շեղագիր.- Արապի Սազմոս է որ նուր տիրացու Ցարութիւնին որ կարթա:

- Մէջտեղը, նոտր շեղազիր.- Յիշատակ է ի զուրն Սբ. Յակովբայ որ Երուսաղէմ, ով որ Հանիցէ՛ առցէ պատիժն Կայնէի, Յոյդայի եւ Անայիլի:

3662

ԺՈՂՈՎԱԾՈՅ ՄԵԿՆՈՒԹԵԱՆՅ

Գրիգոր Տաթևացի

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 20x16x4, էջք 428: Հանգամանք լաւ: Թուղթ կոկիւ: Գրութիւն՝ խորագիրները եւ զլիստառները կարմիր, մնացեալը սև: մելանով, երկսին. 28 տող, կարմիր գրիներու միջև: Նոտրագիր: Համառօտագրութիւնք չափազանց առատ: Կարմրագիծ գլխագարդ իւր սարօք էջ 11, 176, 180, 840: Կաշեկազմ տախտակեայ դրոշմագարդ: Պաշտական մագաղաթեայ սկիզբը եւ վերջը երկուական թերթ, պատուական երկաթագիր, մասն Աւետարանի: Կեիք քառանկիւն. *Մասնեազարան Ս. Նշան Վանուց Սերաստիոյ, թիւ 186*, սկիզբի պաշտական վրայ: Այլ կեիք Ս. Նշանի, էջ 2 եւ 427. վերջինի կից Նզովագիր. *Ով որ զողասցէ ի Սք. Նշան Վանից՝ քանի է Սրբոց Հայրապետաց*:

Հմմտ.- Յուցակ 2ևն. Սերաստիոյ թիւ 176:

Ա.- ԼՈՒԾՄՈՒՆԻՔ ՄԵԿՆ. ՅՈՒԱՅ.- 14

էջ 1-2, զատարկ:

էջ 8ա.- Առաջին չորս յատկութիւն սիրո:

էջ 10բ.- Նորին Գրիգորի անյաղթ փիլիսոփայի եւ քաջ հեղետօրի, աշակերտիմ եռամեծիմ Յովհաննու Ռոտմեցոյմ, Համառօտ Լուծմունց դժուարմաց բամից ի Մեկմութիւն Գրոցմ Յովքա եւ ի՝ բանս մեկմըչաց:

էջ 11ա.- Մաթուր եւ Հոգեւոր սիրոյ չորս յատկութիւն գնէ աստ:

էջ 85բ.- Նորին Գրիգորի եռամեծի քարոզ վասն փորձութեամ եւ չարութեամ կամանց...:

էջ 176բ.- Յիշատակարան Հեղիմակի.- 1408

[Ա]րդ ես վերջինս ի ենունդս եկեզեւոյ, Գրիգոր, մականուն խնդրող բանի...:

Բ.- ՄԵԿՆ. ԱՌԱԿԱՅ.- 18

էջ 176բ.- Յամկմ է Առակացմ Սողոմոնի:

էջ 178բ.- Գրիգորի՝ աշակերտի եռամեծի հօր եւ րաբունայետի Հայոց, հաւացեալ ծաղկաքաղ Առակաց Գրոց եւ երգոցմ Սողոմոնի, ի լուսաւոր բամից Վարդամայ եւ Ներսէսի: Աւզմեա Հոգիդ Սք. Ած. Յշմարիտ, ամէմ:

էջ 180ա.- Ձինչ է որ Սաղովմոզն եւ այլ մարգարէք եւ Տէրն յԱւետարանին առկա խօսէր...:

Գ.- ՄԵԿՆ. ԵՐԳՈՅ ԵՐԳՈՅԵ.- 24

էջ 886բ.- Յամկ առաջակ լուծմանցս երգ երգոցմ կոչեցեալ:

էջ 889բ.- Համառատ հաւաքումն ի տեսութիւն լուծմանց երգոյ երգոցմ, աշխատասիրեալ Գրիգորի հսկողի եւ քաջ հեղետօրի՝ աշակերտի եռամեծիմ Յոհաննու Ռոտմեցոյմ, ի լուսաւոր բամից վարդայետիմ Վարդամա:

էջ 840ա.- Վասն է՞ր յաստ յետոյ է կարգեալ...:

էջ 416ա.- Ի տեղի հառաչմանմ Պետրոսի, առաջի Յի. Քի. ի խորոց սրտէ մաղբանք աղերսամօց Վարդամա երգողի.- Տէր իմ Յս. 2ս. 2ս յնտանի, բան Հայրենի...:

էջ 419ա.- Արքա ինքնակալ եւ իշխան զօրեղ...:

էջ 428, զատարկ:

3663

ՎԿԱՅԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՊԱՀՃԷՃԸԿՑԻՈՅ.- 3

Կարապետ Քեմ. Տէր Գրիգորեան

Երուսաղէմ

ՌՅԱ=1852

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 18x14.5: էջք 66: Հանգամանք լաւ: Թուղթ Հասարակ Գրիչ՝ Մելքոն Դպիր Յակոբեան, Իզմիրցի Գրութիւն սեւ մեկանով, միասին, 17, 16 տող, սեւ գիծերու միջեւ: Եեղագիր: Կողք թղթեայ, առաջին երեսին գրուած Պատմութիւն Նահատակութեան Նոր Վկային Ջրիստոսի Արքայն Յովհաննու Պահճէճիկցւոյ, 1852:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Պատմութիւն Նահատակութեան Նոր Վկային Ջր. Արքայն Յովհաննու Պահճէճիկցւոյ:

Արարեալ ի մահտեսի տէր Կարապետ մաքրարժն Հանճարապետն քահանայէ Տէր Գրիգորեան, որ ի նոյն գեղջն, եւ այժմ ի ջուն օրինակէն նուաստս գաղափարեցի յատկաբար իմով ձեռամբ ի շինութիւն ջեմմեանսն սիրոյ եւ ի զօրանս Հոգեւէր ընդերցօղս կրօնակից եղբարց իմոց եւ եւս առաւել ինն ստորագրելոյս, որ եմ ծառայ Իզմիրցի Մելքոն մահտեսի Յակոբեան:

Ի պատրիարզութեան Արքայ Մայր Աթո-

ռոյս Տ. Տ. Վեհափառ սրբազան Յովհաննու պատրիարխ[ր]գիւն, յամի Տեսնն 1852, փետրվար մէկ, Հայոց ՌՅԱ, յԵրուսաղէմ:

էջ 8.- Պատմութիւն Նահատակութեան Նոր Վկային Ջր. Արքայն Յովհաննու Պահճէճիկցւոյ բարելի գիւղէն.- Ջր. երջանիկ վկայն Յովհաննէս՝ էր ենեալ եւ սենեալ ի գիւղն Պարտիզակ...:

էջ 80.- Պատմութիւն Նահատակութեան Նոր Վկային Ջր. Արքայն Յովհաննու. օտաճաւոր ձեռով արարեալ ի մայմ երիցուէ.- Ի Հօրէ՛ ենեալ Որդին Միածին...- Ի տէր Կարապետ քահանայն օուստտէ է բաժն պատմութեան յաղագս Նահատակութեան մօր վկայ Յովհաննու որ ի Պարտիզակ գեղջ ի մահամգիմ Նիկովիդայ:

Յիշատակագրութիւն Գրչի.-

էջ 57.- Ի նուաստ եւ անարժան ծառայէս զպիր Մելքոնէ լիցի եւս եւ այս ձեռագիր Պատմագիրս յիշատակ ի թուոն Արքոց Յակոբեանց:

էջ 68-68, գատարկ:

3664

ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆՔ ՊԱՏՐԻԱՐԳԱՐԱՆԻ

Գեորգ Դոքր Յովորեան

Երուսաղէմ

ՌՄԿԱ=1812

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 18x14: էջք 16: Հանգամանք շատ լաւ: Թուղթ Թաննր: Գրիչ՝ Գէորգ Դպիր Յակոբեան: Գրութիւն՝ խորագիրը, սկզբնատողը եւ գլխատառերը կարմիր,

մնացեալը սեւ մեկանով, միասին, 21 տող: Բոլորգիր յստակ: Համառօտագրութիւնք չափաւոր: Կողք թղթեայ Տարբեր գատարկ թուղթք սկիզբը եւ վերջը մէկմէկ թերթ:

ՐՈՎԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Էջ 1.- Յաղագս Սրբազամ Վեհիմ զճա-
լոյմ ի Սք. Եկեղեցիմ եւ զայլոյմ, եւ
պատուաւոր Երեսելի վարդապետաց խարէ փի-
լոմ առՈելոյմ.- Ի Սք. Զատկի Կիրակի ե-
րկուրի եպիսկոպոսունքն, նուիրակունքն,
եւ եայրազոյնք առցեն խարէ փիլոն, եւ
զսրբազանն Հանգրիսի իջուսցեն ի Սք.
Եկեղեցին...

Յիշատակագրութիւմ Գրչի.-

Էջ 9, ստորոտը.- Ի խնդրոյ մահտեհի

Աբրահամ Պապայի, զայս Աբարողութիւնս
Պատրիարքարանի զբեցաւ եւ յարմարեցաւ
անարժան սափրիչ Պէտրոս զպրէ Յակոբան:

Էջ 10-15, զատարի:

Մամօթ.- 1812

Էջ 16, վերը, տարբեր մեկանով, նոտր
շեղազիր.- Ի Պատրիարզութեան տեսն թէո-
զորոսի արքեպիսկոպոսի, եւ ի Թուին Հա-
յոց ՌՄԿԱ ին, սոյն կարավառութեան տես-
րակս սահմանեցաւ իբրեւ քիւթիւք Պատ-
րիարքարանին մերոյ:

3665

ՏԱՂԱՐԱՆ

Տփխիս

ՌՄԾԸ = 1809

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 28.6X18.5: Էջք 14: Հանգա-
մանք լաւ: Թուղթ Հասարակ: Գրիչ՝ Մկրտիչ
Վրդ. Երեսանցի, Մ.Մ.Ց.: Գրութիւն սեւ
մեկանով, միասին, 26 տող կամ նուազ,
սեւ գիծերու միջեւ: Նոտր շեղազիր մա-
քուր: Համառօտագրութիւնք սովորական:
Կողք թղթեայ, առաջին թերթը զատարի:

ՐՈՎԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Էջ 1.- Ոգեալ ի Մկրտիչ վարդապետի
Երեսանցուց, ի միաքանութենէ Սք. Երու-
սաղէմի, ի զոյն յարմար ձեւովին, Թուին
ՌՄԾԸ, ի Տփխիս քաղաքի, ի զառն պանդխ-
տութեան, ի սէր Սք. Երուսաղիմայ.- Ի
յազդամնէ Արարչին, արարչին, լոյս շնոր-
հաց ծագեալ սրտին...: ի Մ կ ր տ ի չ
Վ ա ր դ ա պ ե տ ի Է ո գ ե ա լ :

Էջ 5.- Ասացեալ ի Մկրտիչ վարդապետի
առ Սք. Աստուածածինն, եւ զոյն լսել
պիտոյ է.- Կոյս Մարիամ Աստուածածին
Սքբուհի...: Կոյս Մարիամ:

Էջ 6.- Ի Մկրտիչ վարդապետի ասացեալ
տաղ ի զոյն Արիք եղբարքին, Առ Սք. Յա-
կովքեանս եւ պանծալի Աթոռն նոցին.- Ի
զալստեան Հոգւոյն Սքբոյ զարդ զգեցան
...: Ի Մ կ ր տ ի չ Վ ա ր դ ա պ ե -
տ է :

Էջ 9.- Տաղ ասացեալ ի Պետրոս Վար-
դապետի Ղափանցոյ.- Առաւօտեան քաղցր եւ
անոյշ Հովերբն...:

Էջ 14.- Զբացմանէ վարդիւն զմայլումն
սոխակին ոգեալ ի նուաստ անննէ Յօհաննէս
Աբամեկեթեան Թիֆլիզեցոյ ի զոյն Սարի
Ղզին, 1805 ամի:

3666

ՃԱՐՏԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ.- 8

Քրգմ. Յովն. Վրթ. Վամամղեցի

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծաւալ 19x16: էջք 88: Հանգամանք
բաւարար: Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն սե-
ւորակ մեկանով, միասին, 21 տող, սեւ
գիծերու միջեւ: Կողք թղթեայ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

- էջ 1-2, դատարկ:
- էջ 8.- Նախակրթութիւնք Յաղագս Ծար-
տասանութեան:
- Հ.- Ի՞՞նչ է ճարտասանութիւնը:

Պ.— Ծարտասանութիւնն է [որ] Ծար-
տար խօսելու կանոնաւոր ձեւերը ու Հան-
գամանքները կտրվեցնէ. եւ ով որ այս
ձեւերը ու Հանգամանքները ճարտարութեամբ
կգործածէ՝ ճարտասան կամ բանիբուն կըս-
վի...:— Հմմտ. թ. 8107, Թ. Հատոր, էջ 821:

- էջ 28.- Գիրք առաջին: Յաղագս գիւտի
ստ Հասարակ:
- էջ 62.— Յօդուած Հինգերորդ: Ընդ-
լայնումն շրջաբանութեան:
- էջ 68-88, դատարկ:

3667

ԲԱՐՈՅԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Գրեց Մ.Ե.Մ.

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծաւալ 20.5x16.5: էջք 96: Հանգա-
մանք անբաւարար: Թուղթ Հասարակ: Գրիչ՝
Մամբրէ կպս. Մարկոսեան: Գրութիւն մանի-
շակագոյն թանաքով, միասին, 21 տող:
Ենդագիր վարժ: Կողք չունի: Տպ. Երու-
սազէմ, 1891, էջ 241. Կեանքէ առնուած
փոքրիկ Պատմութիւններ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

- Առաջին երես, առանց իջաթիւի.—
Քարոյական Պատմութիւններ, Գրեց Մ.Ե.Մ.
1891:
- էջ 1.— Հոգեւուն որդեակ իմ ի Տէր.—
Ետտ անգամ խնդրեցիր ինձմէ փոքրիկ քարո-

յական պատմութիւններ կարդալու, զքօս-
նելու եւ քարոյական խրատներ սորվելու
Համար...:

- էջ 2.— Պատմութիւն Ա.— Զատիկի տօնը
կը մօտենար...:
- էջ 8.— Պատմութիւն Բ.— Բնական աշ-
խատութիւնները օգտակար են միշտ եւ զը-
ւարճալի...:
- էջ 78.— Պատմութիւն Ժէ: Ուխտազնա-
ցութիւն.— Հայաստանի քարեպաշտ ժողովըր-
դոց Համար ինչպէս Ս. Երուսաղէմի ուխ-
տազնացութիւնը՝ նոյնպէս Ս. Կարապետի
ուխտազնացութիւնը նուիրական եւ շատ
մխիթարական պարտականութիւն է...:

3668

ՕՂԵՐԵՒՈՒԹՐԱԿԱՆ ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծաւալ 20x16: էջք 12: Հանգամանք
անբաւարար: Թուղթ կոկիկալ: Գրութիւն
կարմիր եւ սեւ մեկաններով: Կողք թըղթ-
եայ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 1.— Յունվար. եւ այս ամսոյս ա-
սորիքն ջնտոն սանի ասեն: Այս ամիսս
պալլգամն ի մարդոյ յանձն կու աւելնայ,
եւ ստամոքսն ի կերակրոյ յետ ընկնի: Այս

ամսոյս առաւօտոց սակաւ մի տար ջուր խմելն օգտակար է...:

Յուկվար Ժ.- Ծովք խառնակին մէկ օր:

Յուկվար ԺԵ.- Այս օրէս ի վեր ձմեռն ցրտանայ:

Յուկվար ԺԶ.- Փարաւոն այսօր ընկզղմեցաւ:

Յուկվար ԺԷ.- Ջայգիքն հոտել պիտի:

էջ Զ.- Փետրվար, եւ այս ամսոյս ասորիքն շքաթ սանն...:

Փետրվար Զ.- Այսօր ծառերն ջուր կու քալէ:

Փետրվար Է.- Այսօր ջերմութիւն արեգականն ի յօգն իջանէ եւ ծառերն միտք յայտնի լինի:

Փետրվար ԺԸ.- Այսօր լէկլէկն կու գայ եւ այլ ցուրտ չի լինիր...:

Փետրվար ԻԶ.- Աստի միեշեւ է օր պառվու ցուրտ կու լինի...:

Փետրվար ԻԸ.- Այս օրէս ի վեր ծիծեռնիկն ի շոտմոց երկիրն գայ:

էջ Ե.- Մարտ. եւ ասորիքն ատար ասն...:

Մարտ Դ. Ֆոթնայ է այսօր:

Մարտ Ը. Այսօր մոջիմն ի գետնէն ի դուրս կու գայ:

Մարտ ԻԲ.- Այսօր պիւլպիւլէն ի խօսիլ ըսկսնու:

էջ 4.- Ապրիլ. եւ ասորիքն Նիսան սանն: Այս ամիսս մարգն ուրախ լինի...:

Ապրիլ Զ. Այսօր Ազամ աշխարհս անկաւ ի գրայտէն:

Ապրիլ Ժ. Այսօր իջաւ սաղմոսն:

Ապրիլ ԺԴ. Անկաստեղ է...:

էջ 5.- Մայիս. եւ ասորիքն իտար ասն...:

Մայիս Դ. Այսօր նոան ծաղիկն քացուիլ ըսկսնու:

Մայիս ԻԴ. Անկեալ աստղունք նոր Երեւին:

էջ 6.- Յուկիս. եւ ասորիքն Հզիրան սանն: Այս ամիսս արիւն կու իջանէ...:

Յուկիս ԺԲ. Այսօր ամառնամուտ է Հայոց:

էջ 7.- Յուլիս. եւ ասորիք Թամուզ

սանն: Այս ամիսս տարութիւն կու ուժովնայ. եւ լվերն կարթնան, եւ մորիքս շատանան...:

Յուլիս ԻԳ. Ձմեռնային ցաներն այսօր ցանն լաւ է:

էջ 8.- Օգոստոս. եւ ասորիքն ապասն...: Այս ամսոյս ամ. զիշեր Հիսսիսային Հողմունք շնչեն, սկիւղ չպարկիս...:

Օգոստոս Ժ. Լէկլէկն գնայ իւր զշխախն սայտէ:

Օգոստոս ԺԶ. Ջօճալ աստղն կու ենանի ի Մարան ի Հարաֆ:

Օգոստոս ԻԶ. Ոսազողն կատարեալ Հասանի:

էջ 9.- Սեպտեմբեր. եւ ասորիքն իլուլ սանն...:

Սեպտեմբեր ԺԲ. Այսօր Նիլն ալվի դարան իջանէ:

Սեպտեմբեր ԺԳ. Ծառք եւ քոյս ամելոյ դադարին:

Սեպտեմբեր ԺԸ. Աշնանամուտ է Հայոց. տիւ եւ զիշերն Հաւասարի:

Սեպտեմբեր ԺԹ. Ծառերու տերեւն զեղնիլ կու առնէ:

Սեպտեմբեր Ի. Ծառերուն ջուրն յետ ի վայր դառնայ իջանել:

էջ 10.- Հոկտեմբեր. եւ ասորիքն Թշրինի աւալ սանն...:

Հոկտեմբեր ԺԴ. Օրէս ի վեր օրերն ցրտանալ ըսկսնու:

Հոկտեմբեր ԻԶ. Այսօր Երեւանն իւր զշխան գնայ:

էջ 11.- Նոյեմբեր. եւ ասորիքն Թշրինի սանի սանն...:

էջ 12.- Դեկտեմբեր. եւ ասորիքն Թանոնի աւալ սանն... կերակուրք այս ամսոյս Հերիսայ եւ քէպպաներ եւ ոչխարի զլուխ օգուտ է...:

Դեկտեմբեր ԻԲ. Այսօր ձիւն գաւոյ ըսկիզբն առնէ:

Դեկտեմբեր ԻԲ. Այս զիշերս ի քաց ամանէ ջուր մի խմեր վասնզի զԵք զՉուրն կու փոխեն, ով խմէ կու դիւաւարի եւ կամ ինանայ եւ կամ առնվի. պարաստիլ պարտ է զիշերիս:

3669

ԺՈՂՈՎԱԾՈՅ

(Ռամգարի, Բժշկարան, Աղթարք)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծառաւ 20x14x2.6: էջք 292: Հանգա-
մանք անբաւարար. վնասուած Հնութնէ եւ
գործածութենէ. սկիզբը եւ վերջը թերի:
Թուղթ Հասարակ, Գրութիւն սեւորակ մեղա-
նով, միասիւն, 22-80 տող, կարմիր գիծե-
րու միջեւ, Ենդագիր ոչ միատեսակ: Կազմ
կիսակաշի խաւաքարտեայ Հնամաշ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

- էջ 1.— Դուռն Նիէի չարոյ եւ
բարոյ.— Իշտէ պու Նիէթ չօխ էյի տիր...:
- էջ 8.— Գ.— Վէ պու Նիյէթտէ եօլնու-
լուք կէօրիւնիւօր...:
- էջ 4-17ի միջեւ 6 թերթ ինկած:
- էջ 17.— Վասն Հիւանդին որ իմանաս
ցաւն...:
- էջ 19, կարմրախառն.— Այս բամիւն տը-
նեբուրն եւ շէթիւնեբուրն Համարնթին եւ
մէկ տնէն մինչեւ ի 16 տունն կը Համա-
րի...:
- էջ 25.— Վասն Հիւանդին ասնն թէ ա-
զատի կամ մեռանի:
- էջ 81.— Դուռն վասն գանձի թէ որ
գիտնաս որ տեղն մալ խազնայ կայ...:

ԲԺՇԿԱՐԱՆ

- էջ 59.— Ալթուն Հէպին թէրթիպի:
- էջ 60.— Եէրպէթ Հէպըն թէրթիպի:
- էջ 66.— Ամպէր Հապն թէրթիպի:
- էջ 68.— Այս գրածներս Պետրոսին
Բժշկարանէն է:
- էջ 80.— Վասն բորի թէրթիպի:
- էջ 88.— Մէհլէմ անուշ թէրթիպի:
- էջ 85.— Վասն մայասուրի թէրթիպի:
- էջ 100.— Թիրքաթին թէրթիպի:
- էջ 108.— Դեղ զլիխացաւի:
- էջ 111.— Վասն որդ ընկածի:
- էջ 112-118, գծուած, բայց զատարկ
մնացած Հաւանաքար սխալմամբ:
- էջ 114.— ԱՀագին մէճուլ:
- էջ 116.— Իքսիբի Հայեաթ:
- էջ 117.— Մէճուլ տուզլու պալղամի:

- էջ 118.— Վասն սրտացաւի:
- էջ 122.— Վասն քամու:
- էջ 124.— Վասն ականջի:
- էջ 125.— Վասն մայասուրի:
- էջ 127.— Վասն կօծիծի:
- էջ 128.— Վասն աչաց:
- էջ 131.— Վասն քամու:
- էջ 138.— Վասն տումանի:
- էջ 134.— Վասն Սօղուլճանի:

- էջ 142-147, մանիշակագոյն թանաքով:
- էջ 142.— Եթէ կամիս չարկամդ վնաս
առնել կամ վախցնել զբէ դու զայս փսխս ի
վերայ թղթի...:
- էջ 146.— Վասն մեծութեան եւ յաջո-
գութեան Համար...:
- էջ 148, 150, մանրութ:
- էջ 149, 151-158, զատարկ:
- էջ 154.— Վերնտուութեան զեղ այսինքն
զիւտի:

ԱՂԲԱՐՔ

- էջ 155.— 1.— Խոյն է տանուտէրն եւ
իւր աստղն Մարինն է...:
- էջ 158.— 2.— Ախտարք Արանց.— Յոյլն
է տանուտէրն եւ իւր աստղն Ջօհրան է...:
- էջ 159.— Ախտարք Կանանց.— Յոյլն է
տանուտէրն...:
- էջ 168.— 8.— Ախտարք Արանց.— Եկա-
ւորն է տանուտէրն եւ իւր աստղն Օտարիտն
է...:
- էջ 166.— 4.— Ախտարք Արանց.— Խեց-
գետինն է տանուտէրն եւ իւր աստղն Լու-
սին է...:
- էջ 170.— 5.— Ախտարք Արանց.— Առի-
ծն տանուտէր, որ է աստղն Արեգակ...:
- էջ 178.— 6.— Ախտարք Արանց.— Կոյսն
է տանուտէրն եւ իւր աստղն Օտարիտն
է...:
- էջ 177.— 7.— Ախտարք Արանց.— Կշիւն
է տանուտէր եւ իւր աստղն Ջօհրէն է...:
- էջ 180.— 8.— Ախտարք Արանց.— Կարի-

ճն է տանուտէր եւ իւր աստղն Մարտին է...:

188.- 9.- Ախթարք Արանց.- Ազնղնա-ւորն է տանուտէրն եւ իւր աստղն Մուշ-թարին է...:

էջ 184-185ի միջեւ թերթ ինկած:

էջ 186.- 10.- Ախթարք Արանց.- Այ-ծեղջիւրն է տանուտէրն եւ իւր աստղն Ջուհայն է...:

էջ 188.- 11.- Ախթարք Արանց.- Ջըր-հունն է տանուտէրն եւ իւր աստղն Ջուհայն է...:

էջ 192.- 12.- Ախթարք Արանց.- Ձու-կն լինի տանուտէր եւ իւր աստղն Միւշթա-րին է...:

էջ 198.- Ախթարք Կանանց.- Ձուկն լինի տանուտէր...:

էջ 196.- Ազոթք թագիւրի եւ ալթի:
- Ազոթք վասն թագալի եւ ալթի, որ ոչ մերձեանայ ծառայիս Աստուծոյ. որ այս օրինակս Կիպրիանոսին մէջէն գրեցի:

էջ 197.- Գիր շայտց: 86
Հըրոյ. ա թ գ զ ե զ է ը թ
Օզոյ. ժ ի լ խ ծ Կ Հ Կ զ
Ջըրոյ. ճ մ յ ն շ ռ չ պ ջ
Հողոյ. ո ս վ տ ր ց ւ փ թ

Խրատ փիլիսոփայից Համարողական, զոր ընտրեցին մեծ փիլիսոփայք. Դուսիթ ան-յաղթ, Անանիայ Երբակացի, Մեարոպ եւ Սահակ թարգմանիչք զրոց եւ այլ իմաստա-սէրք, ի փառս Աստուծոյ, Օգնեան ով Սք. Հողի:

Դուռն առաջին Համարողականի զոր սահ-մանեցին նախնիքն մեր ի պէտս իմաստասի-րաց, վասն շնորհաց Հողւորին եւ մարմ-նատրին: Յառաջն իմացեր Աջ զրոց բնու-թիւնն...:

էջ 198.- Դուռն երկրորդ վասն ձայ-նաւոր զրոց...:

էջ 200.- Ազոթք վասն թագալի որ տրդան առաջ չի գալ...:

էջ 202, զատարկ:

էջ 203- 204, մանրութ, տարբեր գրե-րով:

էջ 205.- Վասն գալիս բերանը կապե-լուն...:

էջ 206-216, զատարկ:

էջ 216.- Մանիշակագոյն թանաքով.- ԱՀա 86 Հըշտակին գրերն:

էջ 217, եոյն զբնէ.- ԱՀա ածական անուանքն.-1. Ով ապաւէն Ած., 86. Ով թեոփեանիստ Ած.:

էջ 218-221, զատարկ:

էջ 222-223, զարեհալ մանրութ:

էջ 224.- Յազազս շատարէ իրախի Հա-նել:

էջ 225.- Յազազս սապոն շինելու թէրթիպն այսպէս:

էջ 227.- Պազ չիւխի թէրթիպ:

էջ 228, վերի լուսանցքին:

Կիշիւնէ կորէ պաղլայ պաշ(ն)ընք,

էվիկէ կորէ պիշիւր աշընք:

- Պուհուր շինելու թէրթիպ:

էջ 231.- Խրատ վեցահարկի մալ-խասին.- Յառաջ ինչ բան որ կուզես մալ-խաս արա...:

էջ 235, զատարկ: Նոյնպէս 238, 241:

էջ 236-238, մանրութ, մանիշակագոյն թանաքով:

Ձանազան մանրութ, էջ 240, 242-246:

էջ 246.- Դուռն որ յիշէ զմուսէլէս վէճիսն, զոր պարսիկն սէանտէրսէ ասեն, Հայք ինսպիր ասեն...:

էջ 247.- Դարեհալ դուռ մի ալ վեց Հազարակին: Աս կալ զանուն մօրն եւ զա-ւակին եւ տես թէ քանի զեր կու լինի...:

էջ 255.- Նախ եւ առաջ Ա Ա սիսոն առնուս առէն մէջ սիսոնի վրայ գրէ թու ուզանիզ անունք...:

էջ 257.- Դարեհալ եթէ կամիս գիտել թէ յղի կինն արու զաւակ ծնանի թէ էջ...:

էջ 258.- Եթէ կամիս գիտել թէ որ մարդ սիրէ զքեզ կամ բարիս առնէ...:

էջ 259.- Եթէ կամիս գիտել թէ այրն առաջ մեռանի թէ կինն...:

էջ 262.- Դարեհալ եթէ կամիս գիտել թէ յղի կինն արու զաւակ քրէ թէ էջ...:

էջ 263.- Ոսկին Հալօզ շուրն այս է...:

էջ 265.- Գիր Սիրոյ:

էջ 267.- Կապ արեակելոյ այս թըլը-սուս գրէ...:

էջ 269.- Ազազս զուզուենաց. զբէ ի վերայ Հաւիթին զայս թըլըսուսմ եւ տուր որ թուներն թաղէ. առնօղին աչքն եւ քե-րանըն կը եռի, միանչեւ որ չի տայ չի ա-զատիր:

- Վասն կորուստի:

էջ 272.- Վասն տներեայ լինելու:

էջ 273.- Վասն քհրիպար շինելու:

էջ 274.- Վասն քհրիպարի այլ կերպ:

էջ 278.- ԱՀայ ԱՀ Հընջտակին գրե-րըն...:

- էջ 278.- Ահա ածական անուանքն. Ով ապաւէն Աստուած...- Հմմտ. վերը, էջ 277:
- էջ 280.- Վասն Գանձի:
- էջ 281.- Վասն գետին պատասելոյն այս է:
- էջ 282.- Վասն սիրոյ եւ մուհապէթի գիր:
- էջ 286.- Դարձեալ վասն զանձի գտա- նելու...:
- էջ 287.- Վասն կորուստի կամ ծած-

- կեալ զանձ գտանելոյ:
- էջ 288.- Քուրապ: Հուր Սարի Նարի հուր, հաւէյ օր, մայի ջուր
- էջ 289.- Հաւէ որ է օր: Մայի որ է ջուր:
- էջ 292.- Ահա այս ՁԱ գլուխ Նարեկը մարուր մտօք եւ սրբութեամբ մինչեւ իս օր կամ զիշերը կարգայ, զիշերն Շ (48) ան- զամ...:

3670

ՏԱՂԱՐԱՆ

(ԺՔ. Դաք)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 14.5x20x1.5: էջք 17Ձ, մեծա- գոյն մասը գատարկ: Հանգամանք բաւարար: Թուղթ Հասարակ, Գրութիւն սեւորակ մեղա- նով, միասին, 16-26 տող: Ենդազիր ոչ միատեսակ: Կաշեկազմ գծազարդ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 2.- Պու պիր սըր Հիթմէտ տիր, նէ պիլէն սէօյլէր, նէ սէօյլէ[յէ]ն պիլէր:

Պու պիր տէվրիշ քիւլաճի տիր,

նէ պիլէն կիլէր, նէ կիլէն պիլէր:

էջ 8.- Մաթամլար սէմայիսի.- Վիճակ ել ինձ ըրատ եկեալ Հոգանիւթ մարմ- նի...:

էջ 11.- Պէաթի աճէմ.- Մեղեթիթ Թա- բութեան:

էջ 18.- Ռատտ.- Մեղեղիթ Աստուածաձ- նի եւ ճնուղթեան:

էջ 19.- Սէկեա՛.- Տաղ Թարութեան.- Ոչ արգելեաց վէմն. երկնաւոր...:

էջ 21.- Սվա՛հան.- Տաղ Թարութեան.- Դարձեալ յայտնի այլանըման...:

էջ 27.- Յուսէյնի.- Տաղ Սք. Աստ- ուածանէի.- Խնկին ծառին նման ես...:

էջ 28.- Իճազ.- Տաղ Վարդեվառ[ի].- Այսօր ցընծայ լեռն Թափոր...:

էջ 42.- Եարթի, մուհայեր սիւմպիւլ .- Ով զերարփի լոյս երկնաւոր անսա՛- ման...:

էջ 49.- Եարթի.- Սէնիինիլէ իթիմիզ պիր սէ՛հրտէ...:

էջ 52.- Ջի որ ինթն իւր շար է, այլու՛մ բարի ոչ կարէ լինել...:

էջ 58-169, զատարկ:

էջ 165.- Մոպսէս ասէ. Տեսանիցէք զկեանս ձեր կախեալ ի փայտէ...:

էջ 168.- Հայոց Պատմութեան Ա. Հա- տորն Նարկիլիճճի Եղիազար աղայի մօտն է, 1848:

էջ 172.- Հաւատ ի լրոյ...:

3671

ԳԱՆՁԱՐԱՆ (Քերթ.- 32

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 18.5x14x6: էջք 468: Հանգա-
մանք անբաւարար, սկիզբը եւ վերջը թերի-
թացութիւնէ ազգուան: Բուզք կոկիալ: Գը-
րութիւն՝ խորագիրները, սկզբնատողերը
եւ զլիսատառերը կարմիր, մնացեալը սև:
մէլանով, միասիւն, 18 տող: Բուրգրի
յտակ: Բալազոյն զարդագիր եւ լուսան-
ցազարդ զանկերու սկիզբը: Կաշեկազմ տախ-
տակեայ Հնամաշ: Կնիթներ, Սեքսստիոյ Ան-
նեքրիմեան ընկերութեան, էջ 1, 16:
Հմմտ.- Յուցակ Ձեռ. Սեքսստիոյ,
թիւ 141:

ՐՈՎԱՆԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- ՋՀանգուստիաց սրովքէն
մարմնական...- չ ա տ ո ո լ ր:
Բ.- էջ 10.- Գամմ Ծննդեան
Տեառն.- Մաքուր եւ անթե՛...- Մ կ ր -
տ ի չ:
Գ.- էջ 20.- Գամմ Ծննդեան Տեառն,
երկրորդ Աւուր.- Խընդահարուէր հրգաւք...-
- ի ս չ ա տ ո ո լ ր:
Դ.- էջ 82.- Գամմ Ծննդեան Տեառն
մերոյ Յի. Բի. երբ.- Խընդայ մայր Տեառն
Յի...- ի ս չ ա տ ո ո լ ր:
Ե.- էջ 48.- Գամմ Յովիամնու
Մկրտչի.- Մենայանս փառաք պաննա-
լի...- Մ կ ր տ ի չ:
Զ.- էջ 62.- Գամմ Տեառնըդառաջիմ.-
Միանական Սք. Երրորդութիւն...- Մ -
կ ր տ ի չ:
Ը.- էջ 80.- Գամմ Արքայ Աարգի
Զարավարիմ.- Մենայանս փառաք զար-
դարեալ...- Մ կ ր տ ի չ:
Ը.- էջ 70.- Գամմ Աղուհացից Դ.
Կիրակեիմ.- Մեն եւ ահեղ խորհուրդ
տիրական...- Մ կ ր տ ի չ:
Թ.- էջ 78-80, զատարկ եւ անմաքուր:
Ք.- էջ 81.- Գամմ Արքայ Բառա-
ժից.- Մեն եւ Հըզաւր անմահից արքայ...-
- Մ կ ր տ ի չ:
Ճ.- էջ 89.- Գամմ Հիմկերորդ Կիրակեի
Աղուհացից.- Մեն եւ ահեղ խորհուրդ անն-
գիւն...- Մ կ ր տ ի չ:
ՅԱ.- էջ 98.- Գամմ Արքայ Գրիգորի
Հայոց Լուսու.- Մեն եւ Հըզաւր...-
Մ կ ր տ ի չ:
ՅԲ.- էջ 108.- Բարոզ Դազարու Յա-
րութեան.- Խորհուրդ յառաջ քան...-
- ի ս չ ա տ ո ո լ ր:
ՅԳ.- էջ 121.- Բարոզ Ծաղկազարդիմ.-
Խընդայ Սիոն...- ի ս չ ա տ ո ո լ ր:

էջ զընդը սխալմամբ մեն ոսուսմ մը
ըրան է եւ 1281'ն յետոյ զրան է 226. կը
Թողուք ինչպէս որ է:
ՅԴ.- էջ 281.- Գամմ Մեծի Ջորջշա-
քաթում.- Մեն եւ ահեղ խորհուրդ...-
Մ կ ր տ ի չ:
ՅԵ.- էջ 288.- Գամմ Մեծի Հիմկշա-
քաթիմ.- Մեն եւ ահեղ խորհուրդ ահա-
գիւն...- Մ կ ր տ ի չ:
ՅԶ.- էջ 247.- Գամմ Աւագ Ուրբա.
Խաշելութեան.- Խորհուրդն որ ծանկեալ
էր...- ի ս չ ա տ ո ո լ ր:
ՅՃ.- էջ 268.- Գամմ Աւագ Ծր.Ս
Թաղմամ.- Մեն եւ ահեղ խորհուրդ սոս-
կալի...- Մ կ ր տ ի չ:
ՅԸ.- էջ 272.- Գամմ Յարութեան
Տեառն մերոյ Յի. Բի...- Մենայանս
Հայն ուրախալի...- Մ կ ր տ ի չ:
ՅՉ.- էջ 281.- Գամմ Յարութեան Երկ-
րորդ Աւուրմ.- Խորհուրդ Հրաւիրման...-
- ի ս չ ա տ ո ո լ ր:
Ի.- էջ 288.- Գամմ Յարութեան
երրորդ Աւ.- Մարգարիտութեամբ Որդիդ
Միանիւն...- Մ կ ր տ ի չ:
ԻԱ.- էջ 801.- Գամմ Համբարմամ
Տեառն.- Մեն եւ Հըզաւր...- Մ կ ր -
տ ի չ:
ԻԲ.- էջ 810.- Գամմ Հագույմ Գա-
լստեանմ.- Մեն եւ Հըզաւր Հոգի Աստուծոյ
...- Մ կ ր տ ի չ:
Մամօք.- Վերջին տան մէջ կը կարգանք
"... Թաղաւորին մերոյ լինել աւանական ի
պատերազմիւն...": Նման Հայցուած կայ ու-
րիջ քանի մը զանկերու մէջ ալ՝ զրուան
նոյն հեղինակին կողմէ:
ԻԳ.- էջ 822.- Գամմ Եկեղեցոյ ի տեր
Մկրտիչ եպիսկոպոս.- Մարբափայլ տաճար
տիրական...- Մ կ ր տ ի չ:
ԻԴ.- էջ 882.- Գամմ Վարդավաթիմ.-
Մեն եւ ահեղ...- Մ կ ր տ ի չ:
էջ 840, զատարկ:
ԻԵ.- էջ 841.- Գամմ փոխմամ Ար.
Աստուծածմնիմ.- Մենայանս Հրաշակիւրդ
վեհեւն...- Մ կ ր տ ի չ:
ԻԶ.- 858.- Գամմ Ար. Խաշիմ Բի.-
Մենայանս անկըն պատուական...- Մ կ ր -
տ ի չ:
ԻԸ.- էջ 882.- Գամմ Գեորգեան Զարա-
վարիմ.- Խընդահարուէր մանկուք Սիովի
...- ի ս չ ա տ ո ո լ ր:
էջ 878-4, կէտը վերէն վար պատուան:
ԻԸ.- էջ 872-8.- Գամմ Ար. Հընշտա-
կապետամ Գարբիլի եւ Սիքայլի.- Մեն եւ

աճե[ղ]...- Մ [կ] ր տ ի չ:
ԻԲ.- էջ 882-8.- Գամձ համարեմ ամ.
Մարտիրոսաց.- Խոնարհեալ Բանին Այ. ...
- Խ ա չ ա տ ո լ ր:

Լ.- էջ 892.- Գամձ Հայրապետաց.-
Խորհուրդ զարութեան...- Խ ա չ ա -
տ ո լ ր:

ԼԱ.- էջ 404.- Գամձ Ար. Մարգարե-
իցմ.- Մեծ եւ աճեղ...- Մ կ ր տ ի չ:

ԼԲ.- էջ 411- Գամձ Արքայմ
Յակովբա Մծբմա Հայր.- ՄեծաՀռչակ
անուհ զովելի...: Մ կ ր տ ի չ:

ԼԳ.- էջ 422.- Գամձ Դաւթա Մարգարե-
իմ եւ Յակովբա Առաքելոյմ.- Խորթ անքրքնին
...- Խ ա չ ա տ ո լ ր:

էջ 487-8, մէկ մասը վերէն վար պա-
տուած:

ԼԴ.- էջ 487.- Գամձ Արքայմ Ստեփան-
նոսի]- Մեծ եւ Հըզաւր...- Մ կ ր -
տ ի չ:

ԼԵ.- էջ 448.- Գամձ Ար. Առաքելոցմ
Պետրոսի եւ Պաւղոսի.- Մեծ եւ աճեղ...-
Մ կ ր տ:

էջ 454-456ի միջեւ ինկած քանի մը
թերթ:

էջ ԼԶ.-... էջ 455, 456.- ...
Ի համամբ յաւարտ քանիս ներքողեալ...-
Լ ր:

էջ 458.-... շնորհել մեղաց մերոց
թողութիւն [Այսչափ. շարունակութիւնը
կորսուած]:

3672

ԱՂՕԹԱՄԱՏԵԱՆ

(Ղպտերեմ, Պոեմբիք)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 18x18x7: էջք 694: Հանգամանք
անջւարար. վնասուած Հնութենէ եւ զոր-
ծածութենէ. քայքայուած բոլորովին. ժամա-
նակին նորոգութիւն կրած՝ զարձեալ կարտ
նորոգութեան: Թուզթ քամպակեայ, Գրու-
թիւն կարմիր եւ սև մելաններով, միա-
սիւն, 16 սող, տեղտեղ պակաս: Կան արա-
քերէն կարմրատա խորագիրներ: Մեծ զար-
դագրեր կան գլուխներու սկիզբը: Գունա-
ւոր զարդագիր եւ գլխազարդ էջ 7: Կաշե-
կազմ խաւաթղթեայ զրոշմազարդ արարական
ոճով:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1, զատարկ:
էջ 2-6.- Կարմիր եւ սև մելաննե-
րով, արաքերէն եւ զպտերէն մանրութե:

Նորագոյմ յիշատակագրութիւմ.- 1982

էջ 6, փակցուած նոր թուղթի վրայ.
սեւորակ մելանով:

Ի ճոխացումն Մատենադարանի երկնան-
ման վանուցն Հայոց Սրբոց Յակոբեանց Ս.
Երուսաղէմի, Եուհրեաց զայս զբշագիր
Աղօթամատեանս Ղպտոց ի յիշատակ Հանգու-
ցեալ ծնողացն իւրոց, Տիկին Մառի Համ-
բարձում Իւթիւճեան Գաճիբէցի, զուստը
Խաչեր Պէյի, որդւոյ Միքայէլ Սարրաֆի,
սատարողի շինութեան Ս. Աստուածածին
Եկեղեցւոյն Պէյն էլ Սուրէյնի, եւ ժա-
մանակակցի Աղա Կարապետի Գալուստի առն
կրթասիրի.

Ձեռամբ տաներիցուն իւրոյ՝ Տ. Պսակ
Ջահանայի Մ. Խաչիկեան. յամսեանն ժՔրդի,
1982 ամի, ի Զաճիբէէ, յԵզրկտոս:

3673

ՄԱՇՏՈՑ (Թերթ)- 154

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 14X11X4: էջք 404: Հանգամանք յոյժ ցաւալի, թերթերը փրթած եւ խռնի- խռնեւ: Վնասուած խոնաւութենէ. նորոգու- թիւն կրած՝ դարձնալ կարօտ նորոգութեան: Թուզթ քամպակեայ, զորչորակ: Գրութիւն՝ խորագիրները եւ զլիստառները կարմիր, մը- նացիալը սև մեկնեով: միասին, 16 տող: Բուրգիք յստակ: Կարմիր եւ սև զարդա- զիք եւ լուսանցազարդ քանի մը մեծ կա- նոններու սկիզբը: Կազմ բուրգովի ըն- յալուած, կողքերը կորսուած:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 8-9, ստ. լուսանցքին՝ Կնունք:
էջ 18, մոռցուած:
էջ 82.- Կամոմ պսակ դնելոյ...:
էջ 86-87 կը պակսի:
էջ 89-40, ստ. լուսանցքին՝ Պսակէ ու շատ զբամ առ:

էջ 66.- Կամոմ Հաղորդ տալոյ:
էջ 67.- Կամոմ Աշխարհաթաղ...:
էջ 110-118 պատուած:
էջ 122 կրկնուած:
էջ 180.- Կամոմ Տղա Քաղելոյ:
էջ 188-184 կը պակսի: Նոյնպէս 166- 166, 176-176, 887-888, 847-848:
էջ 178.- Կամոմ Ոգեծամգիստ առնե- լոյ:
էջ 186.- Կամոմ Տեառնակամի...:
էջ 208.- Կամոմ Խաչ Աւրիմելոյ:
էջ 249էն յետոյ սխալմամբ զբած է 280:
էջ 887-888 կը պակսի:
էջ 848.- Կամոմ Ոսմայլուայիմ...:
էջ 892.- Կամոմ գետմմ եւ զծննամ արիմելոյ:
էջ 402, բուրգիք անհարթ.- Մեկայ ամենայուրը Երրորդութեան...:

3674

ժՈՂՈՎԱԾՈՅ - ՃԱՌԸՆՏԻՐ.- 23

(ԺԳ-ԺԴ. Դաթ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 17X18X9.5: էջք 982, Թուազ- բում քաղամախալ: Պրակք Ա-ԻԱ (էջ 126- 716): Հանգամանք անբաւարար: Վնասուած խոնաւութենէ. սկիզբը եւ վերջը թերի- կարօտ նորոգութեան: Թուզթ կոկիկալ: Գրութիւն խորագիրները, սկզբնատողները, եւ զլիստառները կարմիր, մնացիալը սև մեկնեով, միասին, 24 տող ընդհանրապէս: Բուրգիք ոչ միաստեակ: Կաշեկազմ տախ- տակիայ Հեամաշ, կը պակսի կոնակի կաշին:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1, կէսը պատուած. մասն ցանկի, ԻՐ-ՄԱ:
էջ 2.- Յարմարում քամիք Ասացու- ծոց ի քաղաւորութեամբ Յոնամիսի վարդա- պետիմ ?...- Յաղագս Մարգարեիմ Դաթ. ...? - Աստուածային բեռութիւնն պարզ է եւ անյաւազան, արտաքոյ ալյապիսի կրից որ ի մարգիային բեռութիւնն զործի.- Հմմտ. Թիւ 418. էջ 17բ:

էջ 6.- Պատճառ Ար. Աւետարանիմ, ներ- սեւի կաթողիկոսի Հայոց.- Բնութիւնք արա- ղածոց իմանայեաց եւ զգայեաց ոչ ունին խոնաւութիւն ընդ աստուածայնոյն բընութե- ան...:
էջ 20-27 կիսով չափ պատուած: Նոյն պէս 28-48, եւ քիչ մը ալ 44-46:
էջ 28.- Ի Բամմ Եսայեա որ առ. Տէր ո՞ հաւատա... Մեկուծութիմ Եսայեա, ի խոր- հուրդ մեծի Ուրբաթու, որ եւ փրկագործ չարչարամաց, եւ մահու[ամ]: Արարեալ է սրբոյ եւ գերաիրաշ վարդապետիմ Հ[այոց: Ի խնդրոյ ?] աստուածասէր եւ քարեպաշտ իշխամիմ Կոստա[մդեայ ?].- Աստուածային խորհրդոց Հազարապետն [Պաւլոս զբէ առ Կորնթացիան...:
էջ 82. ստ. լուսանցքին, զբէէն.- Վայ եւ եզուկ զիս ի յանհաստատ արիւն- կէս:
Յիշատակագրութիմ գրչի.-
էջ 49, ստորագր.- Ով Հայր պատվական

Գրիգորէս, աւրինակս խիստ անհաստատ էր, զինչ որ ինքս էր՝ Հայնց ցեզ գրել հմ ըստ իմ կարոյն. դու ի յայլ լօ աւրինակէ յղորդեալ զայս պատուական քանեքս, և զիս զանարժան ծրողս Ատեփաննոս յիշեա աղայլեմ]:

էջ 49-50ի միջև մէկ թերթ կը պակ- սի:

էջ 50.— [ի]ւրում քնութեան կրից տրտմութեանն Հաղորդեալ լուսօրօքն խօսար- մամբ, երկիր շարժմամբ, վէճք պատառմամբ, վարագոյրն ցելմամբ...:

էջ 87-88ի միջև չորս թերթ արմատէն կտրուած:

էջ 88.— Եսցէ աստղ ի Յակոբա և և և իջէ այր յիսրայէլէ...:

էջ 84-85ի միջև երկու երես մնացած է առանց թիւի:

էջ 87-88ի միջև պատուական մէկ թերթ:

էջ 99-100ի միջև երեք թերթ արմա- տէն կտրուած:

էջ 100-110, աշակողմեան վերի ան- կիւնը պատուած աւելի կամ նուազ չափով:

էջ 104-105ի միջև երկու երես մնա- ցած առանց թիւի:

էջ 109-110ի միջև երեք երես մնա- ցած առանց թիւի: Թուադրեցիկք 109թ, 109գ, 109դ:

էջ 109գ.— ... Մի երկվշիք հատ փոք- րիկ...: Բէպէտ ըմբոն ուրեմն էք մեզ աս- տանօր նախ քան ի քննութիւն մտանել բա- նիս իմաստից...:

էջ 109գ-109դ-ի միջև երկու թերթ արմատէն կտրուած:

էջ 114-115ի միջև արմատէն կտրուած 9 թերթ:

էջ 116.— ԺԱ.—ա.— Բարոյականք Գոր- ծոց Առաքելոցըն, Յոհաննո.— Այլ թերևս ասիցէ ոք, թէ ընդէ՞ր ոչ և մեք յայն օտ[և]ր իջման Հոգոյն Սրբոյ մկրտեմք...:

էջ 118.— բ.— Յորդ.— Ուստի խրա- տեսցուք նախ զփորքն խլիակ զչարիս իբրև զբրզումն և զծագրարաննէ:

էջ 120.—ԺԲ.— Սրբոյմ Ստեփաննոսի.— Արեգակն ի ծագելն իւրում զուարճացու- ցանէ զամենայն ակն տեսողի...— Կը մնայ անուարտ:

էջ 122-124, զատարկ, զծմտուած:

էջ 122-128ի միջև մէկ թերթ արմա- տէն կտրուած: Նոյնպէս՝ երկու թերթ 124- 125ի միջև:

էջ 126.— ԺԳ.— Ի ճԱ Սաղմոսմ. վասմ Բահա[մայի]?, Վարդպետիմ Վարդամա ա- րարեալ.....: Գու Տէր յաւիտեամ կաս, դու յարուցեալ գրասցիս:— Աստուածային շը- նորՀացն արժանացեալքն են արգարք ի զը- րախտին ի տան Աստուծոյ տնկեալք, ըստ այնմ եթէ...:

էջ 126-128 աշակողմեան վարի ան- կիւնը պատուած:

էջ 126-128ի միջև երկու երես մնա- ցած առանց թիւի:

էջ 146.— ԺԴ.— Երջամիկ եւ տիեզերա- փայլ վդ. վամկամիմ, ի ճԳ սաղմ. որ ա- սէ: Այս ծով մեծ եւ ամոյոյր ի սմայլ:— Արուեստս ամ. որ քածանի յարարչա(կա)կան և յարարանեականն...:

էջ 160.— ԺԵ.— Ի Ժ բամեամ օրեմմ զոր արարեալ ի Վարդամա Վարդպետի.— Հոգիին երեսաց մերոց Տէրն Քու Ած. մեր, զբանն իւրական Հոգի կոչեաց և կանեք

...:

էջ 160էն յետոյ սխալմամբ զբած է

167:

էջ 208.— ԺԶ.— Վարդամայ Վարդպետի արարեալ Յաղագս Նաւակատեաց եկեղեցոյ ի բամմ որ ասէ. Այլ Քս. եկեալ քսիամայա- պետ համդերնելոցմ բա:— Ի գերազանց լու- սոյն պայտառացն արարածք...:

էջ 226.— ԺԷ.— Նորիմ Վարդամա Վար- դպետի ի Կորնթացոց Առաջիմ Թղթոյմ որ ասէմ. Գոհամամ գլխտուծոյ իմոյ, վասմ ամեմեցում ձեր առաւել լեզուաւք խաւսիմ, այլ ի մէջ եկեղեցոյմ կամիմ բամս հիմզ մտաւք խաւսել:— Արարչազորնն Ած. Հոգին ճշմարտութեան որ ի Հօրէ կլանէ անհատա- րար և ի յՈրդոյ երեւի անհատարար...:

էջ 227-228ի միջև երկու երես մնա- ցած առանց թիւի:

էջ 249.— ԺԸ.— Յաղագս Խորհրդեամ ե- կեղեցւոյ?— Բարեբանեցէք զԱծ. յեկեղե- ցիս, մարգարէականն Հրամաէ բան...:

էջ 278-279ի միջև մէկ էջ մնացած առանց թիւի: Թուադրեցիկք 278թ:

էջ 278թ.— ԺԹ.— Ասացված վդի. մսի. — Ած. Հչար, Հայնաց յարատութիւնս իմ, ասէ ուրեմն ի բանն իւր, սրանչէլի և մեծ տեսանողն Երեմիաս...:

էջ 288-284ի միջև մէկ էջ մնացած առանց թիւի:

էջ 828.— Ի.— Ասացուած.— Ամենայն բանք մարգարէիցն մեզ ի սատարութիւն տուեալ են ի Հոգոյն Սրբոյ...: յինքն

ունկով զանձահակն պտուղն բազրահամ,
յորմէ փշտտանակս բոյս թառամիմ. եւ
մանտանդ ըստ աստուածանեղ Հրամանին,
զոր Տէրն ի պաշտօնէից իւրոց կացեալ.
մինչ զի ոչ զհետմ տիրապէս զինչ անուանեցից
զատեալննս աստուածահամբ...

էջ 829-880ի միջև երկու երես մնացած
տասնց թիւի: Նոյնպէս 885-886ի միջև,
զոր թուազրեցինք 885թ, 886զ.

էջ 886գ.— ԻԱ.— Կարգ Ձեռնադրութեամբ
Սարկոսագց եւ Բահամայից.— Աւրէնք կնիզեցոյ
սնխափան միշտ ունի յինքանս զխորհուրդ
աստուածայնոյ զաւանտութեան ...:

էջ 842.— ԻԲ.— Յաղագս քահամայակամ
կարգաց թէ ուստի առնու սկի(Յ)զթլ.—
Ս(ի)կ(ի)զքն քահանայութեան շնորհի է՝
անժամանակն Աստուած...:

Ձախակողմեամ լուսամցքիմ, այլ գըրչով
— Վայ զիս, վայ զիս, փցուն գրին.—
Ռ վայ իմ Լուսկանդ որ խիտ պնդե հս զըրհւլ,
Ով կարգաս՝ անմեղազիր լիք, զի խիտ էր
տղայ, եւ վասն այսորիկ [Այսչափ է գրուածը]:

էջ 868.— ԻԳ.— Մմնղեամ, ասացեալ վարիս:—
Բխեսցէ գօազամ յարմատոյմ Յեստեալ...

էջ 868էն յետոյ սխալմամբ գրած է 400.

էջ 428էն յետոյ սխալմամբ գրած է 600.

էջ 621.— ԻԴ.— Ի Սաղմոսմ ԸԺ ամ.—
Ջատուածեղէն աւրինացն երիս ձեւս եւ երիս
որոշմունն վարդապետեալ ուսանիմք...

էջ 644.— ԻԵ.— Սք. Հարնաց Յաղագս կնիզեցոյ
սացեալ.— Ջայս խորան աստուածաշուք, խոր
եւ անշարժ...:

— Նախերգան.— ԻԶ.— Իմաստութիւն ունէր
Սողոմոն, այլ ոչ եթէ ինքն էր իմաստութիւն...

էջ 648.— ԻԸ.— Բարեբար է Ած. եւ միայն
իմաստուն...

էջ 661.— Նախերգան.— ԻԸ.— Ի ԻԲ Աղ.:—
Ած. զմահ ոչ արար սաէ աստուածային Սողոմոն...

էջ 664.— ԻԹ.— Ի ԾԺԷ Աղ. ալելուիլայ: Հաւատացի
վասմ որոյ խօս.:— Մենն եւ աստուածընկալն
Պողոս գրելովն առ Հեբրայեցիսն...

էջ 662.— Թերի մնաց: Այլ բան. Լ.—
Մանեք յաստուածային գրոց ոչ գօլ յառաջ
քան զՅրհեղեղն կոսպաշտութիւն այլ յետ
Յրհեղեղն...

էջ 687.— ԱԱ.— Աշխարհայտս վարդապետիմ
Վարդամա արարեալ վասմ լիճնութեամբ է
աւրեայ արարչութեամբ.— Անգր(ան)իկ արար
միաշարքաթուս եւ անգրանիկ Սք. կնիզեցիս
ՋԻ...:

էջ 571, լուսամցագրութիւմ.— Աստեց ի Հետ
ա՛յլ բան խաւատ է գրած ի կարգէս ի զուրս.
զթուզթզ շըջէ եւ ...:

էջ 687էն յետոյ սխալմամբ գրած է 689.

էջ 691.— Ե.— Յաւուր շարքաթու, ի յեթերբորդ
աւուր զորք ինչ ո՛չ զորեանց արարիչ...:

էջ 696.— ԼԲ.— Նախերգան.— Ազրեբն լուսոյ
էին անեղի... ար է լոյս մարեցեցնոցն
մտաւք զանձարան աստուածային իմաստից
զանձահուրեան յուսումնասէրս
բուրիւմ զՀոս...: Ջայլն զու յօրին(ի)ս,
ով սիրող բանիցս, որդ նախերգան:

էջ 601.— ԼԳ.— Ի բանն որ ասէ. Հայեաց
ի քեզ, զզոյշ լիք անձին զուցէ լին:—
Գուք արարչական խնամոցն Աստուծոյ...

էջ 642.— ԼԴ.— Ի Գերբազոյ գոյնն եւ ի
կննաղուս զարութիւնէն...:

էջ 648.— ԼԵ.— Երիցս երամեալ բազմերգանիկ
վարդապետիմ յետպետ արարեալ ի խնդրոյ
Սո[փե]յ]ամաս վարդապետի Քեղեմեցոյ, Յաղագս
եկեղեցոյ խորհրդեամբ.— Տէր, սիրեցի
զվայնչուրթիւն տան քո...:

էջ 649-650ի միջև կը տեսնուի՝ կըտրուած
թերթի մը արմատը.

էջ 688-687, զատարկ մենագոյն մասամբ:

էջ 688, տարբեր գրով.— Նախերգանք աստուածունչ
բանից:

էջ 671, բուն գրչի.— ԼԶ.— Վամակամ
վարդապետի ասացեալ, վասմ խմորոյ Պետրոսի.
Ուրախացիր պսակ.— Աստուածսիրութիւն ի
մարզս ոչ թէ յարինացս պատուիրելոյ եւեթ է,
այլ եւ բնութեամբ է...— Հմմտ. Բ. 1260, Դ. Հատոր,
էջ 416:

էջ 681-711, տարբեր զըջէ, բոլորգիր նորակերպ:

էջ 684.— ԼԸ.— Երզրդարկ.— Ջինչ ասաց
տանն Աստուծոյ եւ մօրս լուսոյ կաթուղիկէիս...:

էջ 688.— ԼԸ.— Թէ զի՞նչ են Համբարուկք,
եւ յուշկապարիկք, եւ Եովաջուրք, եւ յարալէզք,
եւ պայք, եւ քաջք, եւ խիպիւրիկք, եւ
պարիկք, եւ Հաղիոն, եւ շիզարք, եւ այլ
ինչ սոսկ անուանք:

Պատասխանի.- Նախ զայս պարտ է ասել՝ զի ո՛չ այլ արարածք զոն քան զմարդիկ եւ զՀրեշտակս...

էջ 688.- ԼԹ.- Եարական զԾննդեանն եւ զփոխմանն, Մովսէս Ջերզոզն...

- Նախ[երզան].- Խ.- Բանկականս սեռ ի բազում մատուռ բաժանի...

էջ 692.- Յորգ[որակ].- Եւ արդ զի այս Հրաման մարգարէական բանի Տճառն յորդորէ զմեզ ի քանս մխիթարութեան...

էջ 695.- ԽԱ.- Դերուտ ասացուածի ի քանս Եսասայ որ ասէ: Վասն այսորիկ այսպէս ասէ Տէր Տէր. ԱՀաւաստիկ զենմ ի Հիմունս Սիրնի վէմ թագմապատիկ...

էջ 715-716ի միջեւ Թերթ կը պակսի:

էջ 718.- ԽԲ.- Կիրակոս Վարդապետի Եզնկեցոյ արարան ի քանն որ ասէ. Ի ըսկզբանէ էր Բանն.- Յամ. գոյիցս որք միանգամ ի գերագոյ գոյէն եւ ի սկզբնապետագոյն պատճառէն թաղկացան...

էջ 729-731, տարբեր գրչութիւն:

էջ 755, ևսխակոգման լուսանցքին՝ Յորդ[որակ] Վարդ[ան] վզպետ [վարդապետի]:

ԽԳ եւ ԽԴ ըստ նախադիր ցանկին. նորին նախերզան:- Յնկեզեցական Պատմո [չարունկութիւնը պատուուած]:

Դիտ.- Ըստ երեւոյթին Թերթեր ինկած են Բ պրակէն:

էջ 784-785 տարբեր գրչութիւն, անՀարթ բոլորգիր:

էջ 764.- ԽԵ.- Պատմաք եւ քննադրութիւնը չորից օտարամաց թէ ո՛րպէս գրեցամ, եւ յո՛րքամ ծամամակ, եւ թէ որպիսի օրինակօր՝ յառաջիմսմ խորնորդ սոցա երկմեր եւ վայր.- Յարեւելս ասի տնգել ըզգրախտն...

էջ 785-786ի միջեւ ըստ երեւոյթին Թերթ կը պակսի: Նոյնպէս 809-810ի միջեւ:

էջ 828.- ԽԶ.- Ժող[ովու]մն Մեկնութեան Սրբոյ Օտարանին Մաթէոսի, ի քանից իմաստուն վարդապետաց կնկեցոյ կարգեալ եւ յօրինեալ զիրաՀաս ընթերցողաց: Առաջին ներսնսի Հայոց կաթողիկոսի, ի խն[դ]րոյ նորին եղբորն Գրիգորիսի վերայդիտողէ Հայոց.- Սրբոյ զօրութիւն գերազանց է քան զքնութիւնն...

էջ 826-827, Համարեա զատարի:

էջ 828.- ԽԷ.- Թուրք Խուսո ընթանալկամ, ի դիմաց Հա[յ]աստամ եկեղեցո, առագմ վրաց, եւ առ մեծ քագուհիմ Քա[մ]ա-

րմ, եւ առ այլ մեծամեծ դէտերուլքմ, եւ առ կաթողիկոսմ, եւ այլ առաջնորդք եկեղեցո, վասմ մախատամց մերօ օամդութեամս, եւ վասմ մխարամութեմ Բ ազգացոս, օրում խնդիր ելեալ էիմ մեծ սպասաւարքմ Ջաքարէ եւ Խամէ արաբաւորմ, հրամամ քագուհոյմ, եւ կամեցամ մեծ ժողով միաբամեալ: Առ որ [ը]ստ արժամոյմ գրէ զայս թուխք պատասխամո եւ հօամութեամ, մեծ եւ աշխարհայոյս վարդապ[ետմ] Մխիթար, եւ մակամում Գոջ կոչեցօ, ի Գետիկ:- Աղաչեմ յիշեա զմաստ ծրողս Ստեփ[անոս].- Ջայս սակաւ զծագրութիւն սակաւուք, Հարկաւոր կարծեաւք եղաք յազգաս Վրաց...

էջ 881.- ԽԸ.- Ոյր իցէ ի Էջնջ բարեկամ առ որ երթիցէ ի մէջ գրչերի եւ ասէ...

էջ 882.- ԽԹ.- Արիստոտելի Ժ. ստորագութիւնը:

էջ 888.- Ծ.- Եւ ասէ ցիս Տեր. Այդ դուռմ փակեալ կացցէ եւ մի բացցի ...- Աստուածային արարչագործ բանին կրկին իմն էութեամբ Հաստատեալ զասցուցանէ էսակօս ամենայն...- Տես նաեւ յետոյ, էջ 819:

էջ 886էն յետոյ սխալմամբ գրած է 888:

էջ 899.- ԾԱ.- Վո. Եսայի.- Տեր սիրեցի զվախչութիւն տամ քօ եւ զտեղի յարկի փառաց քոք.- Ջկատարեալ սէրն Դաւթի ...- Հմմտ. վերեւ էջ 848:

էջ 918-919ի միջեւ Թերթ կարուած:

էջ 919-922, բոլորգիր տարբեր գրչէ: էջ 919.- ԾԲ.- Տճառն Յովանիսի, մակ. Ուրպէլ, Սիւնեաց եպիսկոպոսի, ի մարգարէէն Եզնկէէի, որ ասէ.- Եւ ասէ ցիս Տէր, այդ զուռն փակեալ կացցէ...- Աստուածային արարչագործ բանին...:

էջ 988.- Ի կատարման տարիս բացցէ Ջս. զողորմութեան զուռն նորոգի տառիս սորա:

էջ 988.- ԾԳ.- Յելից Գրոց.- Ջանգի աստուածային խորՀրոջ Հազարապետն եւ Հաւատարիմ բարեկամն Աստուծոյ մեծն Մովսէս...:

էջ 948.- ԾԴ.- Տաղապս Ծնողեան եւ փոխմամ.- Եթէ որ իմաստուն խորՀրոյ վերակրթեալ զինքն կամիցի...:

Լուսամցաբութիւն գրչի.- Վա՛, փցուն, իմ սէր ինձ ինչ ասէ:

էջ 955-956ի միջեւ երկու երես մնացած ասանք Թիւի:

էջ 962.-... ոմանք ի վեր քան զԹե-
րն ասն զհայանն նոցա, եւ այլք ի վեր
Հաստատութեանն, իսկ կէսք ի շրիզէն կամ
[Այսչափ. շարունակութիւնը կը պակսի]:

Մամր յիշատակագրութիւնը.-
Ա.- Ստեփանոս Գրչի:

1.- էջ 29, ստորոտը.- Ով Հայր պատ-
վական Գրիգորէս, աւրինակս խիստ անՀաս-
տատ էք. զինչ որ ինքն էք Հայեց ցեղ
զրիկ եմ ըստ իմ կարոյն. զու ի յայլ լո
աւրինակէ յղորդեայ զայս պատուական քա-
ննքս, եւ զիս զանարժան ծրոզս Ստեփաննոս
յիշեմ ազաշ[եմ]:

2.- էջ 842, ձախակողման լուսանց-
քի, բոլորգիր տարբեր.- Ռ վայ իմ Լուս-
կանը, որ խիստ պիղծ ես զրելլ: Ով կար-
դաս՝ անմեղադիր լեր զի խիստ էք տղայ:

3.- էջ 621, վերը եւ աշակողման
լուսանցքին, բոլորգիր.- Ազաշեմ Տէր,
ողո[ր]մեայ եւ թուրթեամբ յիս ակնարկեա,
փցուն:- Ած. ողորմի թեզ:

4.- էջ 828, մէջտեղը.- Վա՛յ ինձ,
փցուն զրիչ. իմ տէրտէրն ինձ ինչ ասէ:
Որ Հանդիպիք փցուն զրի սորայ՝ ինձ փո-
խարէն յիշման արայ:
Ձախակողման եւ ստորին լուսանցք-

ներուն, տարբեր գրով.- Գրեաց զգիրս իմ՝
սիրանունդ Հոգոյ եւ լուսոյ որդեակն,
յոյժ խակ եւ անՀեթեթ. վասնորոյ զառնա-
ցուց(ան)ի զինքի յանկատար Հասակին եւ
ես արեամբ լնուի. զոր Հանդիպողք յիշման
արժանի ասնէք:

5.- էջ 828 վերը.- Աղաչեմ յիշեա ըզ-
մըլաստ ծրոզս Ստեփ[ամոս]:
Բ.- Պետրոսի:-

էջ 684, մէջտեղը, բոլորգիր նորա-
նման.- Ով բանի սպասօրք եւ ըննողք խո-
րոցն Աստուծոյ, յորժամ գծազրէք զսակօ
բացատրեալս Վանական վարդապետիս, զի ես
եղէ առիթ եւ ինչդիր բանիս ի լուսօրու-
թիւն, ընդ սմին եւ զիս զծագրեսչիբ՝
զՊետրոս. զի յոյժ փափաքէիք բանի սպա-
սօրութեան:

Յնունազոյն յիշատակագրութիւն.-
Գ.- Եղիազար Վարդապետի.- 1648

էջ 667, վերը, նորագիր.- Յիշատակ
է սուրբ զիրքս Հոռմկլայեցի Եղիազար
Վարդապետին ի զուռն Արղնու բարձրա-
Հ[այ]նաց Սր. Աստուածածնին. թվին ՌՂԸ:
Ձախ կողմը կնիք երկաթազրի ճերմակ
կրճատեալ. *Յի. Ջի. ճառայ Եղիայ Վար-
դապետ. թվ. ՌՂԵ" [=1648]:

3675

ԱԻԵՏԱՐԱՆ (ՔԵՐԻ)- 288

Ս. Յակոբ, Երուսաղէմ

ՌՀԶ=1627

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մուալ 18x12,5x8,5: էջք 686: Հան-
գամանք յոյժ անբաւարբ. բոլորովին քայ-
քայուած, վնասուած խոնաւութիւնէ, ինչպէս
նանն ցեցերէ. կարօտ նորագութեան: Թուղթ
կոկնալ: Գրիչ՝ Յոհանն Զիզանցի: Գրու-
թիւն՝ սկզբնատողիքը եւ զխատուողը կար-
միր. մնացեալը սնն մեկնով, երկսիւն,
21 սող, կարմիր զիններու միջնու: Բոլոր-
գիր մաքուր: Համառօտագրութիւնք սովո-
րականէն թիչ մը անլի: Կարմիր կապոյտ
զարդազիր եւ լուսանցազար Հաստածներու
սկիզբը. խորանազարդ իւր սարօք էջ 27,

179, 281, 447, Նկարք անտարանչաց.
Մտոթէոս էջ 26, Մարկոս 178, Ղուկաս
280, Յովհաննէս 446: Կազմ քայքայուած
եւ մնացած առանց կողքի:

ՐՈՎԱՆԴԱՎՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1, զատարկ:
էջ 2-3.- Թուղթ Եւսեբիոսի, Նկարա-
զարդ: Դատարկ էջեր, 4, 6, 8, 9, 12,
18, 16, 17, 20, 21, 25:
Կանոնի տախտակներ, էջ 6, 7, 10,
11, 14, 15, 18, 19, զուևաւոր խորանա-

գարդերով:

էջ 22ա.- Գլխաւոր Աւետարամ Մտաբերտ-
սի.- Ա-ԿԸ, գլուխներ:

էջ 27.- Գիրք Եննզեան ՅԲ. ԶԻ....:

էջ 178բ.- Նախադրութիւնը Աւետարամի՞մ
Մարկոսի:

էջ 178բ-177, դատարկ:

էջ 277ա.- Ակիզմ Գլխոց Աւետարամի՞մ
ըստ Ղուկաս:

էջ 441բ.- Նախադրութիւնը Յովիամ-

Յու Աւետարամի՞մ:

էջ 444բ.- 446 դատարկ:

էջ 466բ.-... ամբարձէք զաչս ձեր,
և տնէք զարտորայն

էջ 466-467Ի միջև ինկած կորսուած

բազում Թերթեր:

էջ 467ա.- և Հաւատա յիս՝ մի մեղցի
յաւիտեան. Հաւատա՞ այսմիկ:

Յիշատակարամ Գրչի.- 1827

էջ 525ա.- Փառք անկիզբն և սկիզբն
ամէնայնի...:

Իսկ ի չորից աւետարանչացն խորհ-
ուրդ...:

Արդ և նմանեցուցից զպայծառագոյն
և զաստուածաՀրաշ, Հողիազարդ, մարգար-
տաշար, պատուականն ևն Սք. Աւետարանս.
աւարտ եզե ի դառն և վշտաշատ ժամանա-
կիս: Ձեռամբ ինքնամեղ Յոհան սուտ և խա-
րիսա Հիզանցոյ, զոր շնորհիւ Տեառն
սկսայ և ողորմութեամբ նորին կատարեցի,
ի Սք. Ձապարս Երուսաղէմ, ընդ Հովանեաւ
Սք. Յակոբա Տեառնեզբար Աթոռոյս, և
Սք. Յակոբա գլխատանս՝ որդոյն Ջերեզեաւ:
Ի Հայրապետութեան Սք. Աթոռոյս տէր Գրի-
գոր արհուս:

Եւ արդ զրեցաւ սայ ի Թվականիս Հա-

յոց ՌՀԶ: Անմեղազիր լերուք այլ ու այլ
զրիս՝ զի կար մեր այս էր, զի շփոթով
զրեցի: Եւ արդ որք Հանդիպիր Սք. Աւե-
տարանիս տեսութեան՝ յիշեցէք ի մարքա-
փայլ յազօթս ձեր զՅոհան Հիզանցիս, և
զԵնօզսն իմ, զտէր Յովանէսն և զԱՀլին.
և զայլ նրախաւորսն մեր, թէ Հոգեւոր
և թէ մարմնաւոր. և զտէր Մարտիրոս՝
Թխտիս կոկողն. և Ած. որ առատն է ի
տուրս բարեաց, ձեզ և մեզ ողորմեսցի.
և փոխեցաւ նշնցեցուցն ի մէջ առ Ձս.
Հանդիստ և ողորմութիւն շնորհեսցէ, և
նմա փառք յաւիտեանս ամէն:

Յետնագոյմ յիշատակագրութիւնը.

1.- էջ 529բ, բոլորգիր .- Յիշատակ
է ՍԲ. Աւետա[ր]ան Ղալսարցի Մուրատին
Հոգոյն և իւր Եննզեացն. և նախնեացն
ամենայնի. և ետուր յիշատակ ի ձեռն տէր
Պետրոսին, զոր Տէր Ած. բարով վայելել
տացէ, և Աստուած ողորմի իւրեանց
Հոգոյն ամէն: Հայր.:

2.- Մարկոս Եպիսկոպոսի.- 1687

էջ 580ա, նոր շեղազիր անհարթ.-
Իսկ և յետ մատեանիս, որ եզե յիշատակ՝
ձեռամբ Մարկոսէ եպիսկոպոսէ առաջնորդէ
Նիկոմիդացոց զաՀին, և Սք. Աստուածան
սպասաւորին. որ իմս էր Հրկն. պատրիար-
զութեան եզի և սա ի քաղաք Իզնիքիս, ի
զրուս Սք. Աստուածանին Եննզեցին, կա-
յացելոյն, որ էր Թիւն Հայոց և իսկ
ՌՅԼԶ, ապրիլ ամսոյն ժԵ, օրն օրթօթ. և
ոչ որ ունի իջխանութիւն Հանել զայս ի
զրանէ սորին. զանէնս ոչ ասեմ, բայց
իմաստունքն գիտակ են. յիշեալ լերուք ի
Ձս. ի Տէր մեր, ամէն:

էջ 580բ-586, դատարկ:

3676

ՇԱՐԱԿԱՆ (Թերթ)- 151

(Ղոսաւարում իմքնուրոյմ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 17X12X6: էջք 468: Հանգամարք
ցաւալի. վնասուած Հնութեմէ. վերջին
Թերթերը (էջ 481-488) առանկ կամ նուազ

մկնակեր. նորագութիւն կրած, զարձեալ
կարօտ նորագութեան: Թուղթ բամպակեայ,
կոկիւալ, զորդորակ: Գրութիւն՝ խորագիր-

ները եւ զլիառատեանքը, եւ շատ անգամ սկզբնատողները կարմիր, մնացեալը սև մնալովով, միասին, 18 տող: Բոլորգիր կանոնաւոր, Կազմ բոլորովին թայթայուած, կը մնայ առանց կողքի:

ՐՈՎԱՆՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1-... Ջեզ վայելէ Ած. աւրճնու- թին որ յանմատոյց յաթոռ յանմահից փա- րարանիս ի բարձունս...

էջ 2-... Ի գիշերաց կանխեալ սաղ- մոսիւթ եւ արտասուաւթ...

էջ 4.- Պատրաստ արարեր առաջի իմ ըզսզան ակըն յանգիման նեղչաց իմոց:

էջ 7-... Հաւատ ունեցով Հոգի իս- զազութեան...

էջ 8-... Մերկեցաւ աննն իմ ի Հոգ...

էջ 9.- Ճշ.- Անըկըզընական բան Հա- ւր բնակարան...

էջ 12.- Կամովմ Երրորդ Աւուրմ Աւր- հնութիւմ.- Այսուր Գաբբէլէ ցըննութեամբ երգեաց...

էջ 17.- Վարդվաթի Երրորդ Աւուրմ Ա- րհնութիւմ.- Այսուր որ յէնն ի յերկինս...

էջ 21.- Կամովմ Մեծի Չորքշարաթի.- Որ յաթոռ փառաց բազմեալ ընդ Հաւր...

էջ 22.- Կամովմ Մեծի Հիմկշարաթի.- Վերանդոց երկնից...

էջ 20.- Խաչիմ առաքի աւուրմ.- Փայտ կենաց...

էջ 24.- Կամովմ ութերրորդ աւուրմ Ա- րհնութիւմ.- Որ ծագեցեր...

էջ 27.- Քաղմամ.- Որ բաշխաւզը ես բարութեանց...

էջ 28.- 29.- Յարութեամ ողորմեա.- Էակից Հաւր...

էջ 47.- Հոգւոյ Գալըստեամմ.- Արն- զակն արդարութեան Ջս. ծագեալ յաշխարհ

էջ 49.- Յովամնու Մարգարեիմ.- Զ- մարգարէ բարձրեւոյն...

էջ 50.- Առաքելոցմ Բ տասամիցմ.- Ե- րաննիւ սուրբ առաքեալթ...

էջ 52.- Տապամակիմ.- Լուսուօրեայ Երուսաղէմ...

էջ 55.- Կամովմ Ծողակաթիմ, Արքի.- Ուրախ լիբ սուրբ եկեղեցի...

էջ 59.- Աշխարհամարտամմ.- Այսուր Հրեշտակաց...

էջ 61.- Սր. Գրիգոր Լուսաւորչիմ.- ՄԿ.- Այսուր տաւնէ եկեղեցի...

էջ 62.- Սր. Յակովբայ Հայրապետի.-

Երկըրպպոմթ...

էջ 65.- Բեղիեծի Մամկամցմ.- Ո.-

Այսուր սղբայթ...

էջ 67.- Կամովմ Սրբոց Հայրապետացմ.-

Այսուր սրբոց Հայրապետացըն ժողովեալթ

էջ 74-76ի միջեւ ինկած մէկ թերթ:

էջ 75.- Ետակամ Սրբոց Ոսկեամց.-

ՄԿ.- Որք արժանաւորեցայթ...

էջ 78.- Մարտիրոսաց.- Որք ի մար-

մնի...

էջ 76-77ի միջեւ ինկած մէկ թերթ:

Նոյնպէս 92-93ի միջեւ:

էջ 80.- Ապաշխարութեամ չորմ դալար

- Որ արարեր զուրութեամբ զիմանալեացն աշխարհ վերին...

էջ 82.- Ո.- Ջերտոյ զիս յորդայթէ որսողին...

էջ 88.- Ո.- Ծով մեղաց իմոց...

էջ 85.- Տ.- ԸզՀայրն երկնաւոր աւր-

Հնեցթ...

էջ 88.- ՄԿ.- Ըզթեզ բարեբանն...

էջ 89.- ԶարՀնեղութիւն ըզբանաւոր պատա-

բազս...

էջ 89.- Համգըստեամ.- Ո.- Հայր

բարեզութ...

էջ 88.- Արիմութիւմ.- Երկեցէթ

Տեառն երգ նոր...- Լմմտ. Թիւ 1686,

Ե. Հատոր, էջ 291:

էջ 100.- Մեծացու[ս]ցեթ, վառի.-

Ջատտուսանինն եւ զմիջոտ կոյսն...

էջ 104.- Կամովմ Յովակիմայ եւ Ամ-

նայի.- Երկեցէթ որդիթ Սիովին երգ նոր

էջ 108.- Ծնըմցեամմ.- Էակից Հաւր

էջ 108.- Ո.- Ուաչիմ.- Ով թառաթե

էջ 111.- Ո.- Յարութեամ.- Որ յար-

եարգ ի մեռեցոց...

էջ 118.- Կամովմ Հոգւոյ Գալըստեամմ

- Զանբըկըզընբար բըզիտմնն ի Հաւրէ

էջ 117.- Կամովմ Սրբոյմ Ստեփաննոսի

Նախ:- Նահատակ բարթ...

էջ 120.- Սր. Գրիգորում Հայոց Լու-

սալ:- Հովի թաշ բանաւոր Հաւտի...

էջ 121.- Սր. Յակովբայ.- Յազթաւզ

եւ սուրբ Հայրապետ...

էջ 124.- Ո.- Մարտիրոսացմ.- Նայեայ

ի մեղ եւ ողորմեայ մեղ...

էջ 129.- Բառասմիցմ.- Այսուր ընդ
անմարմնացրն գասս պարեն...
էջ 131.- Ապաշխարութեամ չորմ դալա-
րմ.- Աւրհնեմք ը[զ]թեզ անբակիզբբն շայր
...:
էջ 137.- Համզըստեամ.- Թանրակզբ-
նական ծոցոյ Հասր խոնարհեալ...:
էջ 142.- Աւրհնութիւմ.- Աւրհնես-
ցութ ըզՏէր եւ զազթաւզ զաւրութիւն նո-
րայ...:- Հմմտ. նոյն անգ:
էջ 150.- ԴՁ.- Մեծացու[ս]ցեք.-
Ըզթեզ աւրհնութեամք մեծացուցանեմք...:
էջ 157.- Ո.- Յովակիմայ եւ Ամմա-
յի.- Անճանկիզ Աստուած, անզըննական
ի Հրեզինաց...:
էջ 164.- Սք. Սիմեովմի ծերունոյմ.-
Այսուր անբակբնական ծընունեզ...:
էջ 168.- Այլակերպութիւմ.- Ի
թ[ափ]ար ի լերինն...:
էջ 179.- ԴՁ.- Խաչի Երրորդ Աւուրմ.-
Ջաւրութիւն Սք. Խաչի քո Ջս...:
էջ 188.- ԴՁ.- Համբարձմամըմ Տեառմ
մերոյ Յի. Բի...:- Համբարձաւ Տէրբն մեր
յերկինս...:
էջ 185.- Կամովմ Առաքելոցմ Պետրոսի
եւ Պաւղոսի.- Յընեայ այսուր կկեզեցի
Աստուծոյ...:
էջ 189.- Փոխմամ.- Այսուր ժողով-
եալ...:
էջ 196.- Հոգոյ Գալլոստեամ հետ Համ-
բարձմամ ասայ.- Առաքելոյ ազանեոյ...:
էջ 200-201ի միջեւ ինկած մէկ թերթ:
էջ 204.- ՄԿ.- Ծարակամ Իցմատոսի
Հայրապետի:
էջ 205.- ՄԿ.- Թեոդորոսի Ջարավա-
րի.- Որ ընտրեցեր...:
էջ 212.- Մարտիրոսաց.- Ո.- Որք
ըզբաժակ մահու ընդ թեզ արբին...:
էջ 217.- Ապաշխարութեամ չոր դալա-
րմ.- Ո.- Դատաւոր արգար...:
էջ 226.- Համզըստեամ.- Ո.- Երթամ
Հարկանի փող...:
էջ 238-234, նորոգէր, զեւտղուած
Ի-ԻԱ պրակներուն միջեւ:
էջ 238.-... Անբակիզբն Ած. սկիզբն
արարչութեան...:
էջ 234.- Մ.- Բազմերամք վեհագունի-
ցըն...:
էջ 235.- Ի Հանդերձեալ նորոգմանըն
...:
էջ 236.- Աւրհնութիւմ.- Ծազթական
թեզ աւրհնութիւնք...:
էջ 242.- Մեծացու[ս]ցեք.- Աստուածա-

ծին մայր եւ կոյս...:
էջ 247.- Մ.- Աստուածածին տաճար
լուսոյ...:
էջ 248.- Մըմըմդեամ.- ԴԿ.- Խորհուրդ
մեծ...:
էջ 255.- Սիմեովմի.- Այսուր ի տա-
ճարն կկիր...:
էջ 256.- Այլ(ս)կերպութեամ.- ՄԿ.-
Լերինքը ցընեացան...:
էջ 258-259ի միջեւ թերթ ինկած:
էջ 259.- Ղազարու.- ՄԿ.- Եթուս
միածին...:
էջ 262.- Ստեղ.- Թաղմամ.- Եկայք
Հաւատացեալք...:
էջ 265.- Նոր կիրակեղիմ.- Նորոգ-
եալ կըզգիթ...:
էջ 278-279ի միջեւ թերթ ինկած:
էջ 279.- Սք. Ստեփաննոս.- Առաք-
եալ եւ նախազկայ Ջի. ...:
էջ 288.- Ծը.- Մարգարեից.- Այս-
ուր ցընեայ...:
էջ 286.- ԴԿ.- Երթամսմից եւ Բ Ա-
ռաքելոցմ.- Իմաստութիւն երկնային...:
էջ 289.- Վարդամանցմ.- Արիա-
ցեալք...:
էջ 294.- Կամոմ Յովհաննոմ եւ Յակո-
բա, Աննու...:- Որ էն յեութեան...:
էջ 299.- Ստեփա. Ուլոցոյմ.- Մար-
տիրոս եւ վըկայ...:
էջ 300.- Ղեւոնդեանց.- Տ.- Երկնա-
յին Հրախրակաւք...:
էջ 308.- Սրբոյմ Գրիգորի Լուսա-
ւորչիմ.- Արմատ ճըջմարտի...:
էջ 305.- Սրբոց Հոփսիմեանց.- Ան-
ձինք նուիրեալք սիրոյն Ջի. ...:
էջ 314.- ՀԲ.- Անբակիզբբն բան Ած.
...:
էջ 318.- ՄԿ.- Ծարակ. Սամղըլիտոյ.-
Ջեւ պարեթի այսուր...:
էջ 327.- ՀԲ.- Մըտցնն ազաւթք իմ
Տէր...:
էջ 328.- Գրիգորի Լուսաւորչիմ եւ
ի վիրապեմ.- Ո.- Որ կուցեցեր...:
էջ 334.- Ոգորմութեանց տըլաւզ Ջս.
...:
Ստորին լուսանցքին կարմրատառ, գը-
չէն.- Այս ռոգորմէս ի յարիմակմ ծուռ էր՝
ի յիւր տեղմ ասայ:
էջ 337.- Այսուր անճառ...:
էջ 347.- Նորոգաւզ տեղեղբաց...:
էջ 352.- ԲԿ.- Որ ըզլուս...:
էջ 357.- Հ.- Այսուր անմեզ սուրբ
մանկունք...:

էջ 858, նախապէս դատարկ, այժմ խառ-
նագիր:

էջ 859.- Չ. ԴԿ.- Հարցմ Յովակիմայ
եւ Աժմայի.- Որ զնախազգրեալն...:

էջ 860.- Չ. ԴԶ.- Աստուածածնի Ծը-
Ողմողեամ Հարցմ.- Որ ի վերայ թերովբէից

էջ 861.- Հարցմ Աւետեաց Աստուածած-
նիմ.- Որ անիմանալիզ ես...:

էջ 862.- Չ. ԴԸ.- Այլ հարցմ Աւետ-
եաց Աստուածածնիմ.- Ուրախ լիք Մարիամ

էջ 868.- Չ. ԴԶ.- Ծնըմողեամ յառջի Ա-
ւուրմ Հարցմ.- Որ դասուց երկնաւորաց...:

էջ 871.- Չ. ԱԶ.- Տընաւորինցաւ յար-
զանդի կուսին...:

էջ 872.- Կա(Որ)ճովմ Տեառնըմդառա-
ջիմ.- ԴԶ. Չ.- Աւրհնեմք ըզքեզ...:

էջ 878.- Հարցմ Ամուզմի.- ԱԶ. Չ.-
Նախասկիզբն միանեանց...:

էջ 876.- Հարցմ Դաւթի եւ Յակովբայ
.- ԴԶ. Չ.- Մեզար յամենայնի...:

էջ 879.- Ապաշխարութեամ Հարցմերմ,
չորմ դալարմ.- Չ. ԱԶ.- Ուրախացիր ե-

կեզեցի Զրիստոսի...:

էջ 889.- Կամովմ երրորդ Կիրակէի
Հարցմ.- Չ. ԲԿ.- Որ զտիրականըզ կերպա-

րան...:

էջ 894.- Հարցմեր վալպ կողմ.- ԲԿ
.- Հարցքն մերոց աւրհնեալ ես Տէր...:

էջ 899.- Զորրորդ Կիրակէիմ Հարցմ.-
ԳԿ.- Արարչակիցըզ Հար...:

էջ 407.- Բառասմից Հարցմ.- ԴԶ.
Չ.- Այսար տաւեհլով...:

էջ 409.- Կամովմ Հիմզերրորդ Կիրակ.
.- ԴԶ. Չ.- Որ ի սկիզբն փրկութեան

մերոյ...:

էջ 410.- Հարցմըմ չորրորդի դալարմ
.- ԴԶ.- Հարցքն մերոց Աստուած...:

էջ 418.- Սբ. Գրիգորի Լուսաւորչիմ
.- Որ ի Հաւրէ առաքեալ...:

էջ 419.- ԴԿ. Չ.- Ապաշխարութեամ
Հարցմ.- Աստուած Հարցքն մերոց ողոր-

մեա...:

էջ 425.- ԲԶ.- Դազարու Հարցմ.-
Աստուածային զոչմամբ...:

էջ 426.- ԴԿ. Չ.- Հարցմ Գալըստեամմ
Տեառն յեմ:- Որ ի թերովբէական աթոռ

էջ 427.- Այլ Հարցմ Գալըստեամմ.-
Որ զերիս մանկունես...:

էջ 428.- Չ. ԴԶ.- Հարցմ երկրորդ
Ծաղկազարդիմ.- Բարեբանեալ ես...:

էջ 429.- ԲԶ. Չ.- Հարցմ Մեծի Բ
Չաբթիմ.- Որ արարիչըզ ես...:

էջ 486.- Չ. ԱԶ.- Հարցմ Կեմսաբեր
Յարութեամ Մեծի.- Որ եկիր ի փրկութիւն

տիեզերաց...:

էջ 441.- ԱԶ. Չ.- Հարցմ Յովամմու
Մկրտչիմ.- Նախալուստես...:

էջ 455.- ԲԿ. Չ.- Հարցմ ալվա կող-
մամ Յարութեամ.- Որ յ(երկնայ)ին զին-

ուորութեանց...:

էջ 466.- Չ. ԳԿ.- Հարցն Վառին Յա-
րութին:- Անճառելի թեութիւն...:

3677

ՄԵԿՆՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏԱՐԱԳԻ.- 9

Յովաննէս Արմիշեցի

Մարտլան

ՌԶԲ=1688

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 16.6x11x2: էջք 276: Հանգա-
մանք Համարեա բուարար. սկիզբէն կը պակ-
սի երկու թերթ: Բուզթ կոկեալ: Գրու-
թիւն՝ խորագիրը եւ քանի մը զլիստատտեր
կարմիր. մնացեալը սև. մէկանով, միա-
սիւն, 16 սող: Նորագիր: Համառոտագրու-

թիւնք ստորականէն աւելի: Կոչք փրթած
կորուած. կարտ նորագութեան:

ՐՈՎԱՆԴԱՎՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Տեառն Ներսէսի ասացեալ, զոր
Յոնաննէս պլուզն Արմիշեցի վարդապետմ

համառօտեց Մեկնութիւն Խորհրդակամ Բամից Սրբոյ Պատարագին:

Ժամ եւ ժամանակ է ամ. իրաց, զի Հարբըն մեր առաջիկան եւ վարդապետքն յորժամ բանն ինչ խաւսին աստուածային պատգամացն կամ գրելու:— Հմմտ.— Թիւ 619, Բ. Հատոր, էջ 652:

էջ 18, զլիստառին տեղը բաց մնացած է, եւ այդպէս կը շարունակուի ցվերջ:

էջ 81.—[Խ]որհուրդ զանազանութեան զգեստիցն:

էջ 106.— Յետ այսորիկ երկրպագէ սեղանոյ՞ն քիծ. եւ զայ բազմի յաթոռով, եւ սրկգ. տայ ի ձեռս Սորա զԱւետար. ...:

էջ 188—189ի միջեւ կը պակսի մէկ թերթ:

էջ 265.— [Ե]ւ արդ յաւարտումն բանիցս խորհրդեանս այս պարտ է մեզ զմտօ անել...:

Յիշատակարար Գրքի.— 1688

էջ 276, վարը.— Փառք անբաժանելի[ի] եւ միասնական. փառք ամենասուրբ Երրորդութեանն Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգոյն Սրբոյ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Արդ գրեցաւ զիբոս Թվին ՌՁԲ, ի մայրաքաղաքն ի Մարտիան:

3678

Ա.— ՃԱՌԻՔ.— 11

Գր. Խաղիւմեացի

[էջմիածին ?]

ՌՁԴ=1686

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մաւալ 19X12.6X4: էջք 818+286: Պրակք (ԺԳ) [ԻԿ ?]— 12, ԺԳ—ԻԳ: Հանգամանք անբաւարար. վնասուած Հնութենէ. կը թուի պակասուէր. նորագութիւն կրած, զարձեակ կարօտ նորագութեան: Թուզթ կոկեալ: Գրութիւն՝ խորագիրները եւ սկզբնատղերը, եւ ներկորդ մասին մէջ նաեւ զլիստառներ կարմիր, մնացեալը սև մեղաւոր, միասին, 22 տող: Նորագիր: Համառօտագրութիւնք առատ: Կաշեկազմ տախտակեայ Հնամաշ քայքայուած:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 1.— Առ Որս բամիւ եմ պատմեմալ

Բ.— էջ 14.— Նորիմ Յաղագս Հաւատոյ
Վ.— Յորժամ տեսնեմ...

Գ.— էջ 28.— Նորիմ Յաղագս Որդւոյ, բամ առաջիմ.— Չորս ինչ արդեւք ասիցէ ԲԶ...

Դ.— էջ 66.— Առ այնուսիկ՝ թէ մեծ է Հայր քամ գորդի.— Չորս ինչ ախտանան

Լուսանցքին կարմրատաւ.— Նիւսաց—

ւոյն ասացեալ է ճառս, եւ Աստուածաբանդ է յիւր գիրքս առեալ:

Ե.— էջ 80.— Յաղագս Որդւոյ բամ Երրորդ. մորիմ.— Վասնզի քեզ ընդ խորհրդոցն զարձուածն եւ մանուածն բաւականապէս անցի...

Զ.— էջ 106.— Նորիմ Յաղագս Սրբոյ Հոգւոյն.— Արդ՝ որ յազազս Որդւոյ բանն է այսբան եւ այսպէս...

Է.— էջ 140.— Նորիմ Յաղագս Աստուածաբանութեամ.— Եւ արդ՝ վասնզի մարտեացք բանի...

Ը.— էջ 181.— Նորիմ Գրիգորի Աստուածաբանի առ Արիամոս.— Ո՛րք արդեւք իցին որք զարքառութիւնն թշնամանն...

Թ.— էջ 189.— Նորիմ Առ Կղեղովիոս.— Կամիմք ուսանել...

Ճ.— էջ 211.— Առ Կղեղովիոս Երկրորդ.— Վասնզի բազումք կեկալք...

ԺԱ.— էջ 218.— Ի մարգարեական բամ, Որովայն իմ, որովայն իմ ցաւէ:

ԺԲ.— էջ 281.— Նորիմ Յաղագս Բարեկարգութեամ ի յօսս.— Վասնզի կեկեք ի միասին...

ԺԳ.- էջ 262.- Խաղաղական ի միաբա-
ժութիւմ միայնացեալոյ՝ յետ լուսութեամբ.-

Արևակէ Ինն զինգուս...

ԺԶ.- էջ 265.- Խաղաղական Երկրորդ.-

Զներմ է նախանն... Այդ Հաշտ եւ խա-
զազականի Հանդիպեցուք մենի գառաւորին,
այժմ եւ յաւուրն Հասուցման. որում փառք
յաւխտեսն. Ամէն (էջ 877):

Յիշատակարամ Գրչի.- 1685

էջ 877. վարբ.-

Իննեակ ամսոյ Հոյ արովմարին,
աւհի ամսոյ Ի [= քսան] եւ երկին,
յուլիս ամսոյ ամսամտին,
որ է ամիս Հոովմ արովմարին,
որ եւ թուական Հայոց ազին,
ՌՁ [= Հազար Ռեթուն] եւ քառորդին,
յորում ամի գործն շարմի,
արեւմտեան Իամյոյրին,
սա զրնցաւ զիրք իմաստի,
եղեւ աւարտ յայսմ պահի,
Առ որ թնտեսն պատարաստի,
զիշերազանց լինել ճնպի:
Կան եւ զրանս եզարք բարի,
որք փոյթս առին զկնի Լայնի,
Հայոց տեսն Փիլիպպոսի,
արհի եւ սուրբ Հայրապետի:
Առ որ կոչէր վասն զործի՝
զի Հոգացնն վասն փախտի:
Ձանդի երկիր Արարատի
ամենեկն գառարկով լի:
Նա եւ զարգարք պնենալ Հարանի,
կկնզեցույ Ջրբխտանի.
Ի նմանէ ի բաց քեցի,
ինքն խաւար մթին նըստի:
Էրէց կրտսր պաշտօնի,
որք իմաստիք լի եւ թերի,
փախուստ առեալ ուժգնակի,
Սուրբ Աթոռէն Լուսաւորչի:
Է ժամանակս ամարայնի,
անցալ աւուրն ժ [= տասն] եւ երկի.
Խիարք ամէն ընդ այլոց մըրդի,
սատ անտերունչ թողալ լինի:
Բազում եւ անթիւ վնաս լինի,
Սուրբ Աթոռոյս կաթուղիկի:
Ընդ զայտեսան չար զազանի,
քակտիչ ազգաց Հայկեան սեռի:
Այսմ ժամու պիտոյ լինի
ողբերական գոյժն Երեմի.
Ղի ողբացէ զազգս Աբամի,
վասն աւերմանն որ կրկնակի:
Նա թէ ամէնն շարագրեցի
Թղթակ տեսրիս ոչ բուեցի:

Այդ թէ եւ զքարտէս լրբի երկրի.
ոչ բուականայ անցից երկրիս:
Սմա Հանդիպոցոջ երանելիք.
զգծօջ սորին յիշատակեցէրք,
Հանդերս եզրարք Հոգեկանի:
եւ զամբնական եզրարք ընդ ծնողի,
յիշեսցէր ի Արխաոս:

Բ.- ԺՈՂՈՎԱԾՈՅ

էջ 1.- Ներդործական իմն անխափան
ընաւորեալ են միտք՝ սակս մշտաշարժ գո-
լոյն...

էջ 78.- Յովհաննու Ռոտունցույ հա-
ւաքեալ ի բամից իմաստասիրաց.- Ի սկզբանէ
Տէր գերկիր Հաստատեցիք եւ զործք ձեռաց
բոց-երկինք են...

էջ 112.- Գրիգորի Աշակերտի Երամբ-
ծիմ Յովհաննու Ռոտունցույ. Տեսութիւմ
ի բամ Մարգարէիմ որ ատ. Հոգի Տեսում ի
Վերայ իմ...- Տեսանօղն վեհերեակ տեսութ-
եամբ ի բնաբար բարեունս զբարամբարձեալ
բարեբուժեամբ...:

էջ 164.- Հգ.- Ջի՞՞՞՞ն է, կէտ, գիծ,
մակերեւոյթ եւ մարմին.- Պի.:

Հգ.- Ջի՞՞՞՞ն է ամայտ ճիշմ եւ ուստի
բաղկանայ զիծն, մակերեւոյթն եւ մարմինն
.- Պի.- Նախ առաջին անյայտ նիշ՝ զան-
յայտ էութիւնն Աստուծոյ ասէ...: Երկ-
րորդ, ըստ տարրեց, անյայտ նիշ՝ անորակ
նիւթն է...: Երրորդ, ըստ տնկոց եւ ըստ
ըուսոց, անյայտ նիշ՝ կորիզն է որ է
կուտն...: Չորրորդ՝ ըստ կենդանեացն,
անյայտ նիշ՝ արութիւն սերմանցն անկեալ
յարգանդին...: Հինգերորդ, ըստ անմարմին
բանի, անյայտ նիշ է ծնունդ ներտրամաշը-
եալ բանին...: Վեցերորդ, ըստ ձեւոյ
տառից, եւ ի վերայ այբին այսպէս իմա.
անյայտ նիշ՝ զառաջին զրիչն եղեալ ի
վերայ քարտիսին, ձեւանայ կէտն, որ
նշանեալ հմ կարմրով...:

էջ 166.- Դաւթի Փիլիսոփայի Առածց
Ե...:

էջ 172.- Նորիմ Վամ Բածամմամ:

էջ 174.- Սահմամք Իմաստասիրիմ Դաւ-
թի: Սահմամք իմաստասիրական, իբր հարց-
մամբ: Ջի՞՞՞ն է Աստուծո՞.- Աճ. վսեմական
եւ ինքնարուն գոյութիւն...- Բայ. ձայն նշա-
նական ըստ շարագրութեան, Հանդերս ամա-
նակաւ, կամ, ձայն զործոյ նշանական...- ԳՈՂ.

է Հասարակ անուն ամենայն գոյից...- Դա-
տումմ է Հաւարումն Հասարակաց մտածութեանց
...- Եմթադրութիւմ. սահմանումն զազափարի,
կամ, տկար սահմանումն...- Զօրութիւմ է
չափակցութիւն ջլաց ոսկերաց...- Էութիւմ
իւր իմն ինքնագոյ, որ ոչ ունի պէտս յայ-
լոյ առ ի գոյն ալլ ինքն յինքեան գոյ
...- Զայմ է վիրատումն օգոյ, եւ անպա-
տական եւ անմարմին ...- Աստիմ է բան
կարծառօտ յայտնիչ բնութեան ենթակայ իրի
...- Բաջայայտ է՝ որ ինքեամբ յայտնի է,
որպէս՝ բարին օգտակար է...:

էջ 209.- Երեք զօրութիւն Հոգոյն
տնկականին, ախիթքն, ծննդական, սնըն-
զական, աճողական...:

էջ 218.- Խնդրելի է թէ զի՞՞՞ է ամձձ
.- Ասելի է թէ անձն Հասարակաց առեալ,

որ կարէ սահմանիլ յատուկ սահմանաւ, որ-
պէս սակ Արիստոտէլ յութեորդ գիրս...:

էջ 219.- Խնդրելի է թէ որով յեղամա-
կաւ զամագամի ամձձ յութ ամուսնաց յայս-
ցամէ.- Ի մասնաւորէն, եւ յանհատէն...:

էջ 227.- Խնդրի թէ զի՞՞՞ է բնու-
թիւմ, եւ քամի յեղամակաւ ասի.- Ասելի
է անունս այս բնութիւն՝ բազում նշանա-
կէ...:

էջ 229.- Խնդրի թէ որով յեղամակաւ
տարբերի բնութիւմ, եւ ամձձ.- Ասեմ զչոր-
սս զայստսիկ...:

էջ 236.-... Իսկ թէ Սոկրատէս, յիւր
էութիւնն պարագէր զպատահական յատու-
թիւնսն, ոչ լինէր ինքեամբ ի գոյացական
ստորասութիւնսն:

Յաջորդ երկու թերթերը տարբեր
թուղթ, դատարկ:

3679

ԾԻՍԱԿԱՆ ՄԱՏԵԱՆՔ

(ԺԵ Դար.)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 11.5x8.5x8: էջք 408: Հանգա-
մանք անբաւարար, վնասուած Հնութեւէ.
սկիզբը եւ վերջը թերի. նորոգութիւն կը-
րած. դարձեալ կարօտ նորոգութեան: Թուղթ
զորչորակ: Գրութիւն՝ խորագիրները եւ
զլիստատները կարմիր՝ մեացեալը սև մեկա-
նով, միասին, 27 տող: Նորագիր վարժ,
յոյժ մանր: Համառոտագրութիւնք առատ:
Կարմիր կապոյտ զարդագիր եւ լուսանցա-
զարդ գուրջաներու սկիզբը, Կանոնները
Հանդերձ զլիսագարդով: Կողքերը կորսուած.
կը մնայ առաջին երեսի տախտակին կէսը
միայն:

ԲՈՎԱՆՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Ա.- ԱՂՎՄՈՒ.- 78

էջ 1-10, մասամբ պատռուած:
էջ 1.-... Ած. [Ած. իմ]...:- Սղմ.
ԻԱ.
էջ 9.- Սաղմոս Արիմութիւմ Նաւա-

կատեաց Տաճարիմ.- Բարձր առեմ զթեզ
Տէր...:

էջ 16.- Ի Կատարած. Սաղմոս ի Դաւիթ
.- Դատեա Տէր զայնտսիկ...:

էջ 46-47ի մէջեւ կը պակսի մէկ
թերթ:

էջ 49.- ԵԵ.- Ի կատարած, վասմ ժո-
ղովրդեամբ...:

էջ 69-70ի մէջեւ երկու երես մնացած
առանց թիւի:

էջ 71.- ՀԲ.- Պակասեցիմ Արիմու-
թիւմ ի Դաւթ...:

էջ 97.- ԶԲ.- Աղօթք ի Մովսէս յայրմ
Այ. ...:

էջ 121.- ԻԶ.- Ալէլուիայ.- Խոստովան
եղերուք Տեառն...:

էջ 184 կրկնուած:

էջ 146.- ԾԺԹ.- Արիմութիւմ Աստի-
մամաց:

էջ 154էն յետոյ սխալմամբ զբռուած
156:

էջ 178.- Աղօթք Մամասէ Քազաւորիմ.-

Տէր ամենակալ...:

Բ.- ԺԱՄԱԳԻՌՔ.- 82

էջ 180.- Կարգաւորութիւնը Հասարակաց Աղօթից եկեղեցեաց Հայաստանեաց, որ կատարի ի մէջ գիշերի, ի զէմա Հաւր Աստուծոյ, արարեալ սրբազան Հայրապետացն մեծոց, Լուսաւորչին Գրիգորի, Սահակայ եւ Մեսրոպայ, Յովհաննու Մանգակունայ, եւ Գիւտայ, եւ այլոց վարդապետացն, ի փառս Քի. Այ. մերոյ:

էջ 181.- Տէր եթէ զէրթունս իմ բանաս...:

էջ 202.- Կարգաւորութիւնը Հասարակաց Աղաթից Արեւագալի ժամուս...:

էջ 211.- Կարգաւորութիւնը Հասարակաց Աղօթից Իմներորդ ժամուս...:

Գ.- ՊԱՏԱՐԱԳԱՄԱՏՈՅՑ.- 86

էջ 214.- Արեւը արկամելոյ սպաս եկեղեցոյ, յորժամ կամեսցի Քի. պատարագ մատուցանել...:

էջ 220.- Աւրհեալ Թաղաւորութիւն Հաւր եւ Որդոյ եւ Հոգոյն Սրբոյ...:

էջ 224.- Հաստամբ ի մի Աստուած...:

էջ 226.- Գահութիւն եւ փառաբանութիւն...:

էջ 248.- Որ աւրհենս զայնոսիկ...:

էջ 248էն յետոյ սխալմամբ գրուած 246,

էջ 246.- Կարգաւորութիւնը Հասարակաց Աղօթից Երեկոյի ժամուս...:

էջ 258.- Կարգաւորութիւնը Հասարակաց Աղօթից Խաղաղական ժամուս...:

էջ 267.- Կարգաւորութիւնը Հասարակաց Աղօթից Համգստեամ ժամուս...:

էջ 268.- Հաւատով խոստովանիմ...:

էջ 267.- Աղօթք Ղմտիր. [Մխիթար Գոռ Վրդ.ի].- Ամենակալ (յ)ամենախնամ Ան. յամենայնի աւրհեալ...:

էջ 270.- Խոստովանմանը.- Մեղայ ամենասուրբ Երբորգութեանն...:

Դ.- ՏՈՒՆՈՅՑ.- 88

էջ 278.- Տաւեցոյց եւ Աւետարանացոյց եւ Հարցեացոյց, եւ կարգաւորութիւնք եւ Հրահանգք տէրունակն տաւեից. զոր կարգեալ եւ սահմանեալ է Սրբոյն Սահակայ Հայոց Հայրապետի...:

էջ 286.- Առաջուորի Բարեկենդանի Կիրակին...:

էջ 286-286ի միջեւ Թերթ ինկած:

էջ 288.- Ծագկազարդի զիշերն Հակում է...:

էջ 288.- Սրբոյն Զատիկի զիշերն Հակումն է...:

էջ 286-286ի միջեւ Թերթ ինկած:

էջ 288.- Վարդավառի Կիրակի զիշերն Հակումն է...:

էջ 288.- Խաչվերացի զիշերն Հակումն է...:

էջ 287.- Մեսեդիք ԾՈՈՂեամ եւ Փոյսմամ:

էջ 241.- Ալիւուց Խաչի:

էջ 242, նորագիր տարբեր.- Փերմեզիանոս աշակերտն Որդիէի, եւ վարդապետ Սուրբն Գրիգորի Սրանչիւազորոյն, որ փախուցեալ էր Փերմիանոս յմիտոսէ վանն Հալամման ժամանակին, եկն ի Կեսարիայ ուննելով ընդ իւր զանգիւն զանն աստուծային զամենամարուր նշխար Սրբուն Յովհաննու Կարգաւորին բովանդակ... միայն զի եւ զլուխն ոչ էր ընդ նրմայ:

Ե.- ՊԱՐՁԱՏՈՒՄԱՐ.- 17

էջ 248.- ԹՎ. ՌՄԸ:
- Բանալի առաջի զիրն իւնն է, եւ տանուտէրն ի վերին, եկաւորն...:

Պարզատումարս է զովիւր, է զեղեցիկ եւ պիտանի, զբոլոր տարին յինքանն ունի, եւ ցուցանէ զամէնն յայտնի...:

էջ 244 զատարկ:

էջ 246-261, Աղիւսակներ:

էջ 262.- Ա.- Եւթնհրեակն չորս: Յունկար ԼԱ օր է, Հիւրզարթի մտանէ...:

էջ 266.- Ն.- Եւթնհրեակն Դ. Յունկար ԼԱ օր է, Եջ. ի մտանէ...:

3680

ԱՂՕԹԱԳԻՐՔ

(Հայտատա Լատիժերէն)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 12x9X1.5: էջք 200: Պրակք սխալ դրուած, այսպէս. էջ 1-14, 47-126, 15-46, 148-174, 127-142, 175-200: Հանգամանք անբաւարար, կարօտ նորոգութեան: Թուղթ սպիտակ: Գրութիւն սեւ մեղանով, միասին, 16 տող: Նոտր շեղագիր: Թղթակազմ, երկու մասի բաժնուած:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Ազշամ ժամըն սաղմոսլարը ալէսէվիէ կիւնլէրտէ:

Տէուս ին ատեւթօրիում մէում ինթէնտէ...:

էջ 18.- Ին էքսիթու իտաէլ տէ էճիքթօ, տումուս եաքօպ տէ բօրուլօ պաուպաու...:

էջ 20.- Մանեիֆիքթաթ անիմա մէա տումիւում...:

էջ 28.- Սք. Աստուածածինին վէ կոյսլարըն կիւնիւ ազշամ ժամընտա:

Տիքսիթ տումիւում տումիւո մէօ, սէտէ ա տէքսթուս մէիս...:

էջ 25.- Լատուաթէ բուէնի տումիւում, լատուաթէ նօմէն տումիւում...:

էջ 34.- Սք. Աստուածածին կիւնիւ աքշամ ժամընտա:

էջ 41.- Չատիկտէն Երբորդութիւն բաքարընտաք:

էջ 45.- Ծնունդ կիւնիւն ազշամ ժամընտա:

էջ 65.- Առաքեալլարըն վէ Աւետարանիչլէրին աքշամ ժամընտա:

էջ 84.- Սք. Աստուածածինին լիթանիւր.- Ձիռիէ էլէիւոն...:

էջ 90.- Սք. Անտօնուս տուվասը.- Սի

բուէնիս միւսքուլա...:

էջ 92.- Հայր մեր.- Բաթէն նօսթէն...:

էջ 94.- Ողջոյն.- Ավէ Մառիա...:

էջ 95.- Հաւատամք.- Ձոէտօ ին ունում տէում...:

էջ 100.- Ողորմեա ինէ Ած.- Միգէ-աէնէ մէի Տէուս...:

էջ 107.- Լաթիլնէ սպասաւորութիւն: էջ 115.- Գիբք օքունտուքտան սօնրա սէօյլէ, Տէօ կըրաքիաա:

էջ 120.- Եիւմլէ սուրբլարըն լիթանեսար.- Ձիռիէ էլէիւոն...:

էջ 165.- Գալստեան կիւնլէրին բաքարլարընտա.- Ձոէաթօ ալմէ սիտէաում...:

էջ 188.- Ծնունդ վէ Կաղանդ կիւնիւ: էջ 142.- Անեղ Մանկունքլարըն կիւնիւնտէ:

էջ 148.- Մկրտութիւն կիւնիւ: էջ 146.- Մկրտութիւնտան սօնրաքի բաքարլարտա:

էջ 148.- Սք. Նաչըն իղէթիլնէ: էջ 152.- Հոգեգալուստ կիւնիւ:

էջ 155.- Կիւլ բանայըրընտա: էջ 159.- Թէ Տէում լավտամուս...:

էջ 165.- Կայր առ Նաչին.- Սթապաթ մաթէն սօյօուօքա...:

էջ 172.- Լէքցիօ Աթթում Աբօսթօլօ-նում:

էջ 175.- Աէքուէնցիա Սանթթի էվան-ճէլիի սէքունտում Լուքամ:

էջ 180.- Մեծ պաքըն աքշամ ժամընտա: էջ 197.- Աթթօ տի ֆէտէ:

էջ 198-199ի միջիւ երկու թերթ կըտրուած:

էջ 199-200, զատարկ անմագրու:

3681

ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ

Տեղի

ՌՃՂԵ=1746

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 17X17X8.5: էջք 86Ձ: Հանգա-
մանք Համարեա բաւարար. ազդուած Բացու-
թե՛նէ. կան Թերթեր պատուած, կամ փրթած:
Թուղթ Հասարակ: Գրիչ՝ Կարապետ Արղ.
Յամթեցի: Գրութիւն ալազան: Կաշեկազմ
տախտակեայ զրոշմազարդ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1, նոտրագիր.- Ամենամաքուր
տիրուհի բարձրելոյն մայր Մարիամ...:

էջ 2-6, դատարկ:

էջ 7-97, խորագիրը եւ զլխատուերը
կարմիր, մնացեալը սեւ մելանով, միա-
սիւն, 14-16 տող, նոտրագիր, կարմիր
զինքու միջեւ:

էջ 7.- ԱՅՈՒՅՈ Այ. Յի. Գի. սկսածիմ
զատցեալ բամս սրբոյմ Դանիէլի եւ զ[ս]-
քամչելիսմ զոր արար ի պատմեալ եւ թարգ-
մանեալմ Յակոբ հայրապետէ Սրճուեց[ւոյ]
- ԱւրՀեալ է Ած. յամ. ժամ, Տէրն մեր
Յս. Ձս. Ած.ն, ամ. ի Հրամայէ ձեզ թէ
յամ. աւուր մի՛ պակասեցի Հանել զօրՀ-
նութիւն ի բերանէ ձերմէ յամ. ժամ, որ
լինիք մասնակից եւ պակակից ընդ սըր-
բոյն, Ոսօք առաքելական որ յառաջմէ
քարոզած են մարդիկք թէ որպէս առաքելա-
կան զործ գործեաց սքանչելագործ սուրբ
ճգնաւորն Դանիէլ, վասն աստուածաին եւ
առաքելական զործոյն:

Եւ էր սուրբն Դանիէլ ի Միջայգեստ
Ասորոց, ի յերկրէն Տիգրանակերտու, որ
ածմը կոչի Յամիթ: Եւ ինքն մեծատան առն
որդի եւ անուանի...:

էջ 14.- Յաւուր միում ի երկկոյնայն
ժամանակն որ նեմացեալ էր օրն, Սուրբն
Պարսամ ճգնաւորն մեծ ի մէջ Հայաստանեաց
արեսարհի պատուեալն եւ մեծարեալն Աստու-
ծոյ, ելանէր յարեւելեան կողմանէ եւ ընդ
արեւմուտս զնայր: Եւ ելին ընդ առաջ
Սրբոյն Պարսամայ ճգնաւորին, ամ. մարդի-
կք եւ զեղականքն եւ Սուրբն Դանիէլ ընդ
նոսայ զնայր...:

էջ 20.- Ի սոյն ժամու ազգ եղեւ
Սրբոյն Մարուզէի, ի տեսեան յերազոյ

զիշերին եւ ասէ. ՌՄ. ր է խոստումն քոյ
զոր խոստացար ընդ Սրբոյն Դանիէլի...:

էջ 88.- Եւ Սուրբն Դանիէլ եւ Մա-
րուզէ կանգնեցան յազօթս առ Տէր եւ խն-
դրեցին աղաչանք զքժշուութիւն աւազակաց.
Եւ Սուրբն Դանիէլ խաչակնքեաց ի վերայ
նոցա եւ ասէ...:

էջ 62.- Եւ աստուածութիւնն Հրաման
ետ առիւծի միոյ, որ եկն առ Սուրբն Դա-
նիէլ. եւ տեսեալ Սուրբն Դանիէլ մօտ իւր
զառիւծն կանգնեալ՝ խաչակնքեաց ի վերայ
նորա, եւ Հեծեալ զնայ եւ զնաց...:

էջ 64.- Եւ յետ քաղում ժամանակաց
որ եղեւ Սուրբն Դանիէլ ՈՂՆ ամաց, եւ
ինքն կայր ի մուղարայն եւ անզազար
ազօթէր որպէս ի սովորութեան իւրում...:

էջ 75.- Եւ յորժամ եկին Հասին ի
զուռն քաղաքին, եւ Սուրբն Դանիէլ աղա-
չէր զզինուորսն թէ մի այդպէս Հրապարա-
կութեամբ տանէք զիս ի մէջ քաղաքիդ, այլ
ծածկաբար...:

էջ 95.- Եւ յետ կատարման ազօթիցն
մեկնեաց զբազուկսն իւր եւ տարածեաց
զձեռսն եւ աւանդեաց զՀօգիւն իւր առ Ած.
երանելին եւ Սուրբն Դանիէլ, յուսիս
ամսոյ Ռ, օրն կիրակի, եւ ի Բվականիս
ասորոց ՉՄ [=489]?:

էջ 96.- Եւ Գ օր, զտիւ եւ զզիշեր
կատարեցին զկարթ Բազմանն Սրբոյն Դանիէ-
լի, եւ եղին զմարմինն ի մէջ մարմար
քարեայ ճուռուի...:

էջ 97.- Եւ Սուրբն Մարուզէ կատա-
րեաց զուռն Սրբոյն Դանիէլի, եւ ուխտ եղ,
որ ամէն տարի, այս օրս... զան եւ երկր-
պագան ի զերեքմանն Սրբոյն Դանիէլի...:

էջ 98, գատարկ:

էջ 99-220, խորագիրները եւ զլխատա-
ուերը կարմիր, մնացեալը սեւ մելանով,
միասիւն 15-22 տող, նոտրագիր: Համառո-
տագրութիւնք յոյժ առատ:

էջ 99.- Վերլուծութիւնք Արիստոտէլի
տասմ բամիցմ.- Ստորագութիւնք ներքին
եւ աստութիւնք ասին կամ քննութիւնք...:

էջ 116.- Ժ Ստորագութիւնք Արիստո-

տելի որ է այս.- **Գոյացութիւն, որակ, քանակ, առինչ, ուր, երբ, կալ, ունել, առնել, կրել:** *Ունիմ ես անձն, որ է գոյացութիւն...*

էջ 116.- Արիստոտելի ասացեալ առ քագաւորոմ թէ Ձ եմ սահմամց իմաստութեամբ.- **Գիտութիւն էակաց ըստ որում էակք են...**

էջ 121, կարմրատառ.- Այլ չի կայր որ գրէի, պակաս մնաց. այլ չկայր յօրինակ գր. պակաս է. օրինակն այսքան էր: - Յաղագս սահմամի.- **Բնութիւն է գոյութիւն...**

էջ 128.- Եւթմ մահու չափ մեղք, եւ որոց ի մոցամէ ծնամին յառաջ գամ.- **Առաջին մեղքն է Հպարտութիւն...**

էջ 127.- Հոգիք մարդկան երմասնեա գոն, որ է բան ցասումն եւ ցանկութիւն ...

**ԷԱԿԱՅ ԳԻՐԶ- 8
Դաւիթ փիլիսոփայ**

էջ 129.- Դաւթի փիլիսոփայի էակաց

*Կապեալ եղէ տոռամբ մեղաց եւ կամ անկեալ ի զետնի,
կամ տարակոյս եւ մուրեմալ ի մէջ բազմաչոյլ տղմի.
Կոյսդ անարատ եւ լուսատու ամէնօրհեալ Սբբուհի,
կացցես միջնորդ վասն իմ խղճոյս առ Միածին քո Որդի:...*
- Կ ա ր ա պ ե տ:

էջ 206.- Նոյմ եղկելի եւ բազմավիշտ սրլաքատամբ հարեղայէ ասացեալ փօքր իմջ, դրուատումն ռտամաւարակերպ առ մայրմ իմ պամծալի Սբ. Կաթուղիկէմ տիեզերակամ Աթոռն աստուածադիր, Տումն Գրիգորաշէմ, ակն լուսատու եւ Առաքելակամ, Սբ. Գահն էջմիածին:

Էջմիածին տունկ սրբութեամ, քեւ հաւատք մեր արմատամամ, եւ օր յօրէ յար բողբոջմամբ պտղաբերես բազմապատկեամ:

Էջմիածին դրախտ սրբութեամ, եւ պատակամ քամ գաղիմայմ, ամտի բղիի վտակ քառեամ, իսկ ի քեմ շմորիք ըմդհամրակամ:

Դու ես Աթոռ Աստուածութեամ, որ եւ Տերամբ քեզ հիմն եղամ,

Գիրք.- Ի քանի՞ս բաժանի էակն, կամ յո՞րս: Երկակի, ի գոյացութիւն եւ ի պատահումն ...:

էջ 158.- Սահմամ Տարի.- **Յորժամ իբք եւ բանք միմեանց ձայնակցեն՝ ճշմարիտ են...**

էջ 168-174, երբ թիբթ պատրուած:

էջ 179.- Յաղագս Ջայմից.- **Պիտանացու են Ե ձայնս այս առ ամ. իմաստասիրութիւն...**

էջ 180.- Յաղագս Սեռի:

էջ 182.- Ի Սահմամացմ Պորփիրի, Աղագս բնութեամ որ ի գոյութեամ:

էջ 191.- Արիմութիւն վերարկու ըզգետնուց եւ վեղարի:

էջ 192.- Վասն Սբ. Աստուածածնին Կուսիմ Մարիամու:

էջ 196.- Վասն պալասամին որ է աւրիմակ Սբ. Աստուածածնին:

էջ 208.- Տաղ ողբ եւ ողորմելի վասն մոլորեալ ամծիմ ասացեալ ի յուկեմմէ հաբեղայէ Յամթեցւոյ, սակս իւրոյ ամծիմն, զօրոյ ամունմ ի գլխարգրիցմ իմա:

պարգեւ տւար գարմամագամ, Սուրբ Գրիգորի ցեղին Հայկեամ:

Էջմիածին լուսով ձեւեալ, Էմամուելմ առ քեզ իջեալ, զամղումդս յերկրի ուտամբ հարեալ, յօգմաբեղում շմորիք լցեալ:

Էջմիածին լուսաքատակ, խաշիւ եղամ առ քեզ պսակ, որով ծնամես լուսոյ զաւակ, յարքայութեամ առմես ծառանգ:

Էջմիածին լուսոյ սափոր, մամամայիւք լցեալ մաքուր, յագեցուցող դու հոգեւոր, եւ ոչ որպէս հիմն ամցաւոր:

Էջմիածին լուսոյ սեղան,
տուն եւ տեղի Բամին իջմամ,
զենմամբն ամծայս մարմնոյ ւարեամ,
որով տաս մեզ կեանք յախտեամ:

Էջմիածին լուսոյ Տաճար,
մեզ փրկութեան եղեր պատճառ,
քնւ գտաք կրօն ուղղափառ,
ւազատեցաք շաղէմ մուար:

Էջմիածին լուսոյ խորան,
տուն եւ տեղի ամմահութեան,
որք զերախտիս քո մտաւանմ,
երկու աչքոյ յոյժ կուրամանմ:

Էջմիածին լուսոյ ճաճանջ,
պարզեատու միշտ ամճախանմ,
այնց որ դիմեմ քեզ գլխիբաց,
ոչ խմայես դու մոցս զհաց:

Իսկ այնք որք ոչ ունին զբաղմ,
ի քո շնորհաց մճաք սոված,
թարք քնւ չկարեմ գտնուլ զԱստուած,
ւայնպէս մճամ միշտ մուրաւծ:

Մաքրացնցուլ մայրդ զթած,
դու տացես այնպիսոյն զդարծ,
զի մի մմասցէ ի քէմ արտաքս,
այլ ի ծոց քոյ պահեայ եւ բարծ:

Ով Սուրբ Աթորդ լուսագամ,
եւ զերագոյն քամ զՊետրոսեան,
մամ ասաց Յիսուսն Բամ,
իսկ վասմ քո էջ միւս ամգամ:

Եւ ընդունիմք մեզ զերկոսեան,
որպէս զեղբայր համամմամ,
ըստ առաջին սրբոց զրմամ,
որպէս զաղբիւր միոյ յակամ:

Էջմի[ածին] ամպեայ հովամ,
ի քէմ տեղի ցօղ սրբութեան,
յերկրիս մե[թր]ուս որ է խապան,
մովաւ բերէ պտուռ քաղցրութեան:

Վասնորոյ ես յուսով ցամկամ,
առ քեզ դիմեմ ուղբով եւ լամ,
եւ քո շնորհացդ ոչ յագնեմ,
որքամ տայցես այնքամ բաղձամ:

Մայր լուսոյ զբեզ հաւատամ,
վասնորոյ եւ յուսով ցմծամ,
ամբիծ պահես զմիտս յար[ա]ծամ,
ի բամսարկուէմ միճջ յախտեամ:
էջ 211.- Նորին ասացեալ փոքր իճջ
օտանուոր առ Մայրն իմ պանծալի, եւ զե-
րագամցիկ Կոյսմ փրկչըմկալ, Աստուածածինն
Մարիամ:

Ի յօրինակ Կուսիդ սուրբ լեռնն Սինա,
իջեալ ամոյ Բամն Աստուած՝ մորեմին շողա,
օ՛հ ազնիւ ազնիւ մորեմին շողա,
Մովսէս տեսեամբ զճա սարսափամբ դողա,
կուսութեամբ ծմար գայմ կաթմասուն տղա,
օ՛հ ազնիւ ազնիւ կաթմասուն տղա:

Կոյսըղ ամեմօրինեալ զերահրաշ մացուր,
ծնաւ ի քէմ Յիսուս Փրկիչն երկմաւոր,
օ՛հ ազնիւ ազնիւ Փրկիչն երկմաւոր,
այն որ ունի զզեցեալ զոյսմ ընդհամուր,
մեմարամ դու մմա սրօբեղ մարմաւոր,
օ՛հ ազնիւ ազնիւ սրօբեղ մարմաւոր:

էջ 212.- Նորին ասացեալ տաղ ամոյք
եւ ազնւագոյն օտանաւորակերպ, վասմ գտա-
մելոյ զսիրելի եղբարս, եւ վասմ ուրա-
խութեան եւս ասա օ՛ սիրելի.- [Կ]ար-
միր Իսպիտակ էջ իմ եղբորբոզիե...:

էջ 214.- Սիրելի ասացօղ հիջ կամիս
զգոյնն իմանալեք, Խաչն ներթեւ ի գոյնն
ասա, կամ Թաշու սալիպ ին:

էջ 216.- [Ն]որին ասացեալ փոքր
իճջ օտանաւորակերպ Տաղ ազնիւ եւ ամուշ,
այլուի մոյմ գոյն ասա, առ Մայրն իմ
պանծալի եւ զերագամցիկ Կոյսմ փրկչըմկալ
Աստուածածինն Մարիամ:

Ի յօրինակ Կուսիդ սուրբ լեռնն Սինա,
իջեալ ամոյ Բամն Աստուած, մորեմին շողա,
օ՛հ ազնիւ ազնիւ մորեմին շողա,
Մովսէս տեսեալ զճա՝ սարսափամբ դողա,
կուսութեամբ ծմար գայմ կաթմասուն տղա,
օ՛հ ազնիւ ազնիւ կաթմասուն տղա,
պահեա զիս սուրբ վարուք, ով Կոյս յարակա:

[Տ]աճար Սրբոյ Հօգւոյն եւ համգրտարամ,
օթարամ ծոցածնին եւ տեղի իջմամ,
օ՛հ ազնիւ ազնիւ եւ տեղի իջմամ,
որպէս ամձրե առ զեղմն առանց ոտմաձայմ,

աւետեաց Սուրբ Կուսիդ՝ երկմաւոր պետմ այմ,
 ո՛հ ազմիւ ազմիւ երկմաւոր պետմ այմ,
 ուրախացո եւ զիս Կոյսդ ամնառակամ:...

Էջ 221-222, դատարկ: Նոյնպէս 225-226:

Էջ 227-262, խորագիրները եւ գլխատուները կարմիր, մնացեալը սեւ մելանով, միասին, 16 տող, նոտրագիր: Համառոտագրութիւնը չափազանց առատ:

Էջ 227.- 2Է.- Նորիմ դարձեալ ցարոզ վասմ հրեշտակաց եւ գիւաց եւ մարդկամ ըմտրելոց, ի բամձ, Մառայ իմաստուն տիրեսցէ տերամց ամմիտից...: Ասէ ուրեմն մարզարէս աստուածայինն Մովսէս՝ Յայտնիքն մեզ եւ որդիք մհրոց, եւ ծածուկքն Տեանն Աստուծոյ...:

Էջ 268-265, դատարկ:

Էջ 266-284, սկզբնատողերը եւ գլխատուները կարմիր, մնացեալը սեւ մելանով, միասին, ոտանաւոր, 17 տող կամ նուազ, նոտրագիր: Համառոտագրութիւնը սովորական.- Նկարք. գունաւոր կամ սեւագիծ, էջ 266, 267, 268, 269, 270, 278:

Էջ 266.-

Աշխարհ ամէմ միշտ փափացիմ,
 եւ ի սեր քոյ՝ սըրտիւ վառիմ,
 զի դու սիրոզ եղեր Գառիմ,
 այմ որ ի խաչմ արբ ըզլեղիմ:

Բարի ծըմող քոյ գովելի,
 Սաղավմէ մայրըզ ցամկելի,
 տարեալ կացոյց զքեզ առաջի,
 Յիսուսի մեծ վարդապետի:

Գերագոյմ փառս յորժամ խմղութեաց,
 թէ մըստոյ ընդ քեզ յաթոռ փառաց,
 յայմժամ Յիսուս սիրով եհարց,
 զբաժակն ըմպել կարե՞մ ասաց:

Դու յայմ պահու յառաջ մատեար,
 հեղուլ զարիւմ քոյ խոստացար,
 վասմ սիրոյ վարդապետիդ,
 ընդ որում կըցեալ էր սուրբ հոգիդ:

Եւ զի մայս իմքմ ել յաշխարիէ,
 լոյսմ որ ծագեաց մեզ ի Հօրէ,
 զի կայեցաւ կեանքն ըզփայտէ,
 որպէս Սուրբ Գիրքն վըկայէ:

Ջի զամենայմ զոր հրամայէր,
 Տերըմ մեր մայս իմքըմ առձեր,
 զի Յամապարի կեմաց իմքմ էր,
 եւ քաջ հովիւմ որպէս ասէր:

Երեւեցար եւ դու արի,
 ի մէջ ըմկերաց քոց բարի,
 զի յառաջ քամ զայլ առաքեալսմ
 դու սըփոնցեր զարիւնդ յերկրի:

Ընդ հեղամիլ քոյ սուրբ արեամ,
 այմքամ ամուշ հոտ բուրեցամ,
 մի՞՞՞՞՞ զի եւ չար դահիճըմ այմ
 եղեւ ի մեծի զարմացմամ:

Թաւալէր սուրբ մարմիմըմ քոյ,
 ըզգլուխդ երարձ հրեշտակ լուսոյ,
 եւ տարեալ եղ առջեւ Կուսիմ,
 Մարիամու, եւ եղբօր քոյ:

Ժամ մի յերկար մըտեալ լացիմ,
 եւ մեծ սըզով կած արարիմ,
 ապա ելեալ ամփոփեցիմ,
 գարեամբ մերկեալ զլուս քոյիմ:

Ի սեր քոյ սուրբ զըլխոյդ օրիմեալ,
 երկու արքայց սիրով վառեալ,
 մեծըմ Տըրդատ եւ Կոստամղիմ,
 որք եւ ի յախտ առ քեզ եկեալ,

Լայմ եւ արձակ հիմըմ ձրցեալ,
 եւ զմոյմ Տերամբ կատարեցեալ,
 յո՞՞՞՞՞ զեղեցիկ տամար շիմեալ,
 որ քամ ըզգրայտ է գարդարեալ:

Մաղկամց ամուշ հոտըք բուրի,
 յօրիմեալ տեղույմ քո գլխադրի,
 եւ շմորիս ամթիւս որ տաս ձըրի,
 որով բազմաց հօգիք բերկրի:

Կաթ մի շմորիաց քոց յաղբերձմ,
 զոր միշտ բղիճի վըտակօրձմ,
 շմորիեա եւ իմ խըղճացելոյս,
 որ խիսա շմեղիմ ի ծարաւէմ:

Էջ 271.- Նորին դարձեալ անարժան զարի արարեալ ոտանաւոր ի վերայ Սրբոյ Յարութեանն Զրիստոսի եւ ի վերայ Սր. Գողգոթայի եւ փրկագործ տնօրէնութեանցն:

Յամէմ լեզուաց զովաբամի,
 Տաճարմ անեղ զարմամայի,
 Սուրբ Յարութեանըմ Զրիստոսի,

զի հրեշտակօք միշտ պահպամի:

Աստուածութեամ փառաց տեղի,
փրկչիմ մերոյ Տեառն Յիսուսի,
մշմարտապէս սա երեւի,
քամզի մարմնով ի սմայ թաղի:

Կարգաւ գովեմ զՍուրբ Տեղիս,
ով սուրբ Տաճար որ զքեւ ումիս,
բայց մայն շմօրհիւ լից ըզհօզիս,
զի իղձ բազում գոյ ի սըրտիս:

Ուսոյ իմձ բամ, Տէր բարերար,
հոգեշահ եւ արդիւնարար,
զի լըսողաց լիցի դիւրառ,
եւ արտասուաց զըտցի պատճառ:

Բայց իմձ խըղճոյ եւ յիմարիս,
յարմարողի այսըմ տաղիս,
ուստի՞ լիցի ըսպեղամիս,
եթէ շմօրհք Տեառն ոչ հեղցիմ յիս:

Յամենայն ժամ ի Սուրբ Գըրոց
լուեալ թէ ըզմեղացըմ բոց
շիջուցամէ ցօղ արտասուաց,
ւ աղօթից գմայ մարդ առ Աստուած:

Այլ ես եղէ սիրօղ չարեաց,
վասն այն զըրկիմ յամէն բարեաց,
սակայն՞ Քրիստոս արասցէ այց,
որ իւր արեամբն գմեզ զըմեաց:

Պատիւ եւ փառս տամ Յիսուսի,
զմարդ ի հողոյ ըստեզժօղի,
զի եւ իմքն ի հող խոմարիի,
վասն այն երկիրս երկիմց կոչի:

Իսկ երբ Յովսէփ զՏէրն պատէր,
կըսկըծամօք լայր եւ ասէր.
Գիտեմ ամմահութեամ ես տէր,
յէ՞ր մահացար իմ սրտի սէր:

Տուօղն կենաց միմչ կայր ի խաչ,
Յովսէփ առ Պիղատոս զըմաց,
զխաչեալն Աստուած պարզեւ խըմորեաց,
զայն որ ամմահ էր եւ մեռած:

Առ ժամայն շմօրհեաց Յովսէփայ,
զՏեառն մարմին զոր յոյժ ցըմծայ,
զըմեալ մացուք կըտաւ եւ գայ,
միմչ հասանի ի Գօղգոթայ:

Նըստեալ ամղ ի վերայ ծըմկաց,
բազկատարած գայս երգս ասաց.
«՝ սուրբ ւամմահ, հըզօր Աստուած,
որ խաչեցար, մեզ ողորմեաց:

Դու տես թէ իմչ հարաք գործեցաւ,
զի ի խաչէմ լոյս ցուացաւ,
իմքմին բեւեռըն քակտեցաւ,
մարմին Տեառն խոմարեցաւ:

Ըմկալաւ Սուրբն Յովսէփ զԱստուած,
ի վերայ իւր օրհմեալ բազկաց,
իբր ըզմեռեալ զՏէրն փառաց,
ընդ Նիկողիմասի պատեաց:

Պատելոյն յետ տարեալ դըմի
յօտար եւ մոր գերեզմամի,
մարգարէին բամ կատարի,
թէ եղիմ զիս ի խոր զըրբի:

Բազ իմչ կամայք ամըրր կայիմ,
որք ըզթաղու՞մ Տեառն տեսիմ,
ընդ մօսիմ Կոյսն Աստուածածիմ,
որ ողբայր զիւր քաղցրիկ Որդիմ:

Երկիմց Լերկիր սասանեցամ,
երբ ըզՍուրբ Կոյսն ի լաց տեսամ,
կամայքն ասեմ, մի՞ լար այդքամ,
զի Որդիմ քոյ չէ մարդոյ մմամ:

Այլ յառնէ փառօք հայրակամ,
ըստ բամից մարգարէակամ,
եւ ոչ մըմայ ի գերեզմամ,
զի չեմ զըրեալ այմպիսի բամ:

Սակայն՞ Քրիստոս ամմահն Աստուած,
հոգով ի դժօխս էջ եւ քակեաց,
զմեր մախահօր ձեռն ըմբընեաց,
եւ գյուայի որ գմա խաբեաց:

Առ օրս քարօզեալ փըրկուօթիւմ,
հոգոցն որք ամզ ի գերութիւմ,
զիւր զամենայն տմօրէմութիւմ
եւ զկամաւոր խաչելութիւմ:

Յուցեալ մոցա Տէր եւ փըրկիչ,
ազատեաց ի խաւար բամտից,
հասոյց զԱդամ իւրոյ ըզձից,
ամմահութեամ արաքեալ կից:

Եհան յերկիմս իւրեանց ծմնողպ,
կապեաց զսատամայ իւր զօրօց,
նախ ի խաչէմ լոյս ցուացաւ,
իմքմին բեւեռըն քակտեցաւ:

եւ իմքն յարեալ մեծաւ փառօք,
աշխարհս լըցաւ սուրբ անտեօք:

Այս է տնօրէնութիւն փըրկչիմ,
զի յամձն էառ ըզմահ խաչիմ,
մահաւամբն ետ մեզ զամմահութիւն,
որ արդարեւ մեծ փըրկութիւն:

Լացցուք ուրեմն եւ ողբացուք,
խաչելոյն ծուռըր կըրկնեսցուք,
ի պատառած վէմն հայեսցուք,
եւ ի մեղաց մերոց դարձցուք:
- Յ ա կ օ բ յ ա պ ի տ ա մ դ ը -
պ ր է ա ս ա ց ե ա լ:

**Էջ 278.- Նորին զարեհալ առ Սբ.
Գողգոթայի:**

Սոսկայ սիրտ իմ յորժամ յիշեմ,
ւ ի Գողգոթայ գրմալ չիշխեմ,
զի զՏէրս ի խաչ անդ տեսամեմ,
վայ է յայմժամ թէ չարտասուեմ:

Արարիչն իմ ծարաւի է,
ջուր արտասուաց յիմէմ խընդդէ,
եւ թէ ոչ տամ՝ իմձ եղուկ է,
զի իմքն արեամբ զիս ազատէ:

Կոյսըն Սուրբ լայր եւ արտասուէր,
Տէրն ըզհօգիմ իւր աւանդէր,
զիմուօրն եկեալ զկողըմ խոցէր,
մեռելոյն ջուր Լարիւն բըղխէր:

Այն լեառըն սուրբ եւ սոսկալի,
ուճի շըմոքիս հիամալի,
զի Տէր մեր անդ պատարագեալ,
երարձ ըզմեղս մարդկան ազգի:

Իիւսեցի բամս իմչ աղօթից,
առ խաչըն սուրբ եւ կեցուցիչ,
ասի յորժամ ծագիս յերկմից,
զխաւար հոգիս լուսով քոյ լից:

Անդ ի սուրբ լեառըն Գողգոթայ,
ու վեամէ՝ իսկոյն ղօղայ,
զի արեամբ մերկեալ խաչ մի կայ,
որ բամալի դրախտիմ է մայ:

Ցաստուածահատ լեռնէմ իջի,
արիւնամերկ սիւն մի տեսի,
եւ փուշ պղտակ մի լուսով լի,
տամբամարամք Տեառն Յիսուսի:

Սարսափելով համբուրեցի,
եւ ըզփափաց սըրտիս լըցի,
բայց համբերել ոչ կարացի,
վասն այն եւ անդ շատ մի լացի:

Բեկեալ սրտիւ հառաչեցի,
սահիւ սարսեալ զայս ասացի.
Ով Տէր Յիսուս, քաղցր եւ բարի,
ողորմեա իմձ քո ծառայի:

Ամմահութեան հոտ ծաւալի,
ի տապանէ Տեառնդ Յիսուսի,
մա եւ մեղօք մեռեալ հօգոց,
կենդամատու եւ լուսով լի:

Ներկեա զհօգիս սուրբ արեամբ քո,
եւ զամձն իմ քեզ տամարացո,
զի մար գերեալ հոգոյս իմոյ,
դու ես Բրիստոս, զիս ապրեցո:

Քանզի ամձն իմ բարխտեաց,
միշտ ընթամայ զհետ իւր կամաց,
արար գերի զիս վարամած,
վասն այն զաչերս ուճիմ ի լաց:

Սակայն չեմ իբր յուսահատած,
այլ ուճիմ յոյս առ Տէր Աստուած,
զողիմ որ զդրախտն ոչ խընայեաց,
զօմէ եւ իմձ արասցէ այց:
- Ս ա կ ա լ ա յ ս բ ա մ ք ս :

**Էջ 281.- Նորին սասցեալ Տաղ ի վե-
բայ Ծննդեանն Բրիստոսի:**

Տոյժ ցամկացայ սըրտիւ բօլոր,
երգել երգս իմչ ռտամաւօր,
ի Սուրբ Ծընուոյ Տեառն ահաւօր,
թէպէտ եւ եմ այր մեղաւօր:

Այլ որ ծընուոյ յաղցատ մօրէ,
մըշմարտապէս մա Աստուած է,
թէպէտ մարմիմ ըզգեցեալ է,
սակայն մա Տէր սրովբէից է:

Կըմքեալ քարտէզ կայր եւ պահած,
ի վաղ եւ հիմ ծամմակաց,
բերեալ արքայքն ետուն թէ բաց,
ի տղայեացեալ Տէրըն փառաց:

Որ եւ այս բամ կայր ի զըրիմ,
եթէ յետ վեց հազար տարիմ,
զամ միածիմս առնու մարմիմ,
փըրկեմ զբնութիւնս ազամայիմ:

Բազում մոզորմ Հայրն զըթած,
երբ ըզմախմիքն ետես ի կաց,
ողորմեցաւ եւ արար այց,
զայմ ձեռագիր Մոցա շնորհեաց:

Յորոց յորդիս զայն պահեցիմ,
միմչ որ յերեք արցայնմ հասիմ,
զոր եւ Մոցայ բերեալ տայիմ
ի ձեռն ամմահ թագաւորիմ:

Անկեալ երկիր պագամէիմ,
այն Մորածիմ սուրբ արցայիմ,
զի կայր թեպետ ի մէջ մըրսիմ,
սակայն տեսողք սասամէիմ:

Նա եւ Սուրբ Կոյսն Աստուածածիմ,
որ ծըմաւ զՏէր ի մէջ այրիմ,
տայր աւետիս մօրմ եւայիմ,
զի կայր փըրկիչն ի յիւր զըրկիմ:

Ասէր, սայ իմ Աստուածորդիս,
զոր ուղիմ ի վերայ բազկիս,
զայ Լազատէ ծմնողովքո ըզքեզ,
որ ի դըծոյս ամկեալ մաշիս:

Բախացաւ երբ Յեւայ տեսաւ,
որ իւր դուստրն զԱստուած ծըմաւ,
մըտուրմ օրինեալ լուսով լըցաւ,
Մարիամ Կոյսն յոյժ բերկրեցաւ:

Ժիր եւ արի միշտ աղօթեր,
կարի խոմարի կայր եւ ճըզմէր,
զամնն ամբարտ եւ կոյս պահէր,
որով զԱստուած մարմնով ծնամէր:

Արդ իմացուց խորհրդապէս,
զեղեալ շըմորիսմ ի մեզ պէսպէս,
զի յաշխարհի մեղաց ծովէս,
օրք մարքիցիմ յըստակապէս,

Նոքայ ծնամիմ ըստուգապէս,
յոզիս իւրեանց, սիրով զՔրիստոս,
բայց զի յիս գոյ մեղացըմ բոյս,
վասն այն միշտ կամ ի տարակոյս:

Դու, ով օրինեալ Սուրբ Տիրամայր,
որ Սուրբ Հոգոյմ եղեր տամար,
ամնարակիս դու արա ճար,
զի յայլ ուստեք ոչ գոյ հըմար:

Ըզքեզ որ միշտ Կոյս դաւամիմ,
եւ մայր լուսոյ խոստովամիմ,
զօտըս շնորհաց քոց համբուրեմ,
ի դըծոյս փըրկեալ զամնն իմ:

Պատեալ ըզՏէրն բարորից,
եղիր ի մըսուր յամբամից,
շնորհիւ Որդւոյդ զիմ հոգիս լից,
զի մի միշտ վայ իմն կարդացից:

Բախացոյ զիս, ո՞վ Կոյս մաքուր,
ձայնի խղճոյս ամսայ եւ լուր,
ծարաւելոյս զկեմացմ ջուր,
որ կարօտիմս, մի՞ խմայեր տուր:

Եր եղեալ յոյժ մեղաց դարամ,
ուստի եւ այս բամբըս սասցամ,
բայց ակն ունիմ մեծ փրկութեամ,
ի շնորիս Կուսիմ լեալ պատասամ:
- Յ ա կ ո բ յ ա մ մ ար ժ ա մ դ ը -
պ ը է :

Էջ 286, գատարկ:
Էջ 287-816, Խորագիրը կապոյտ,
սկզբը՝ նատուրալ է և զլիստատուրը կարմիր,
մնացեալը սև և միջտողով, միասին, 18
տող, նոտրագիր, կարմիր գիծերու միջև:
Էջ 287.- Սբ. Գրիգոր Լուսաւորիչիմ
Հարցմունքարարողը Հրշտակելու Էթոսիյի:
Սուրբն Գրիգոր Լուսաւորիչ զբզ կիւն
զբզ կէճէ էքմէք էմատի, վէ սու իչմէտի,
աղօթք էտիպ տիլէտի Ալլահտան...:

Էջ 814.- Երանելի Սբ. Գրիգոր Լու-
սաւորիչիս սուրբ Հրշտակալ էթիկի Հարց-
մունքար, հանի սուսլլար, պուրանըրտայ
թամամ օլտու:
Էջ 816-824, գատարկ:

Էջ 826.- Վերստին աւելուած կրկին.
Գլուխ 21, Նորին խօսք.- Ընդ Աստու-
ածանին մաղթանաց...:
Էջ 881.- Վերստին աւելած 29.- Տէր
Աստուած բարերար...:

Էջ 841.- 2.- Եւ արդ ի վերայ յայս-
րանեաց...:
Էջ 846-852, գատարկ:

Մամր յիշատակագրութիւմ Գրչի.- 1746
Էջ 844, ստորտը.- ՌՃՂԵ, եւ ապրիլի
ամսոյ ԺԴ, գրեցաւ ի Կարապետ Հարեղայէ
Յամթեցոյ:

Յետմագոյմ յիշատակագրութիւմը խաշատուր
զպրի.-
1.- Էջ 220, նոտր շեղագիր, մասամբ
եղծուած.- 1784

Ի թուին Հայոց ՌԱԼԳ, եւ ի ամսանն
սեպտեմբերի ԺԴ, եւ եղկիկի դպիր Ոսչա-
տուրս, ի զալս Սբբոյն Սազիմայ, պատա-
հեցայ այս կոչեցեալն. էին աստ

երկու քաճանայթ. իսկ տէր գրթոյս էր պերճաշնորհ, խոճեմաբարոյ քաճանայն տէր Մինաս, որ առեալ ? ի նմանէ զգիրթս ընթերճայ միջի եղեալսն ըստ կարեաց իմոց, որոյ Տէր մխիթարեացէ զինքն, Հանդերձ սիրազուն որդւոյն, ամէն:

Ձ.- Էջ 224, նոյն գրչութեամբ. Ես ամենաթշուառ եղկելի դպիր Նաչատուրս, ընթերճայ զայս գիրթս, միջնորդութեամբ տէր Մինասին, եւ շահեցա ըստ կարեաց իմոց, ի միջի եղելոցն: Էր քնիկ սա գիրթս խալիֆայ տիրացու Մարտիրոսին, ազնուամեծար քաջ պուէտիկոսին, եւ ծրծեալն ի անսահման եռվէն վտակս շնորհեաց, ուստի նոյն պարգեւօղն, զխակութիւնս մեր լցուցէ, ամէն:

Այս եղև ի թուիս մերում,
Հարիւր ինզոսից,
Ութսուն նոնոսից,

ընդիթտի վեցից,
եւ երրեակ Համարից,
Ի ամսեանն սեպտեմբերի ԺԴ, օրն կիրակի, ի տօնի Սբ. Նսաչին:

Մամօթ.- Թուականի վերագրեալ Հաշիւը ըստ երեւոյթի նկատուած է սապէս.

Հարիւր ինզոս 100x8 = 800
Ութսուն նոնոս 80x5 = 400
վեց ընդիթտի 6x5 = 80
երրեակ Համար 8

1288

առաւել 651

1784

Հարկ է դիտել սակայն որ 1 ընդիթտինը փոխանակ 15 տարի Հաշուելու սխալմամբ Հաշուած է 5 տարի:

3682

ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ (Կրօնական)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 16X10X1.5: Էջք 162: Հանգամանք անբաւարար. սկիզբը եւ վերջը թերի. վնասուած Հնութենէ. կարօտ նորոգութեան: Թուղթ գորշորակ: Գրութիւն սեւ մելանով, միասին, 16 տող: Գիր նորոգակերպ: Համառօտագրութիւնք յոյժ առատ: Ուղղագրութիւն տկար: Կողք կաշի՝ Հնամաշ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Էջ 1.-... գոր օրինակ թէ որ ի մեռելոց յառնէր եւ զայր առ մեզ լաւով եւ կոծելով զանձն թէ աղաչեմ զձեզ վասն սիրոյն ձի., վասն իմ աղօթս արարէք եւ ողորմութիւն տուք աղօթասաց...:

Էջ 17.- Հրցք.- Հրեջտակք քանի յաւուր առջ ստեղծան քան զմար[դ]իկք:
Պիտի.- Է յաւուրքք առջ քան զմարդն:
Էջ 20.- Հարց վասն յղութեան Մարիամու Սբ. Աստուածածնին:

Էջ 24.- Հրցք. Թէ ինչ կերպիւ երբեւեցաւ սաստանայ:

Պիտի.- Ցանապատին ի կերպս միայն[ա]-

կեցի, սակ Վանայկան վարդապետն մեր: Յաշտարակս տանարին Հրեջտակք լուսոյ, որպէս սակ Առաքեալն, Ռ. Կորնթացոց թխտին ի Ժ. զլխին...:

Էջ 80.- Հրցք.- Ձս. յինչ մարդոյ տուն յարաւ զատինկն:

Պիտի.- Ցովսէփայ յԱրիմաթացոյն:

Հրցք.- Ձինչ է թացեալ պատտուն:

Պիտի.- Վասն թացեալ պատտոյն զանազան են կարծիք...:

Էջ 45.- Հրցք.- Ի Սաղմոսին քանի տէրունական յանուն կայ:

Պիտի.- Ռուխ:

Հրցք.- Ի յԱւետարանն քան[ի] տէրունական անուն կայ:

Պիտի.- ՌՈՄԹ. միանգամայն ի Սաղմոսին մէջ, եւ ի Դ զլուխ Աւետարանին մէջն ԳՌՀԳ տէրունական անուն կայ...:

Էջ 48.- Ցովանէս Վարդապետէ ասացեալ որ կոչի Պլուզ.- Արար Ած. զմարդն զՀոգի եւ մարմին...:

Էջ 62.- Խրատ եւ բանք իմաստասիր- (ե)աց ասացած օգուտ ամ. մարդկան.-

Ամենայն իրօք ի շորից դոյ(ն) ացեալ...
 էջ 69.- Վասն նեւի գալստեան,
 Ազալդոնի անախտ փիլիսոփայէ ասացեալ.-
 Արդ ի լնուլն յետի գարուն ԸՃ ամին...
 էջ 89.- Վասն կատարածի աշխարհի եւ
 վասն աճեզ աւուրն գատաստանին.- Տեսա-
 նելիք է նախ...
 էջ 89.- Խոստովանութեան խրատոյ բան
 խրատական Հոգէոր եւ Հարկաւոր եւ յոյժ
 օկտակար ամենեցուն.- Բայց նախ վասն
 խոստովանութեան խորհրդոյս զիտնլի է, զի
 տասն ազգ պակասութիւն կայ ի խոստովանե-
 լն...
 էջ 107.- Բանք Հաւաքեալ յԱւետարա-
 նէն Հարցմամբ, իբրեւ զեաղիկ ի բուրաս-
 տան, յորժամ Հոտոտիս նայ ուրախանաս
 մինչեւ յաւիտեան.- Յազգս ինչ պատճառի
 փարսեցիցն առաքեցին առ Յովանէս թէ Ձս.
 ես զու թէ Եղիայ թէ մարգարէն...
 էջ 114.- Վասն կրօնաւորաց եւ մի-

այնակեցայ խրատ Հոգեշահ.- Որք կամիցին
 Ջի. Հետեոզք լինել...
 էջ 117.- Անկար պատմուճանն աստուա-
 եաին...
 էջ 120.- Ազամ երբ զբախտէն արտաք-
 սեցաւ, յետ է տարոյ ապայ մերեկեաց ի
 կինն իւր եւ ննա զԿայէն...
 էջ 121.- Պատասխանիք տանկանցն այս-
 պէս.- Արդ մեք երիս աստուածս օտարս եւ
 զատեալս ի միմեանց ոչ ասեմք...
 էջ 181-162, խորագիրնէրը, սկզբնա-
 տողերը եւ զլիսատաբերը կարմիր:
 էջ 181.- Հարցմունք Սրբոյմ Գրիգորի
 Լուսաւորչիմ եւ պատմելոյ վասմ Իրեշտա-
 կիմ եւ հոգոյմ.- Մուրքն Գրիգոր Լու-
 սաւորիչն Հայոց ըզթառասուն տիւ եւ զթա-
 ռասուն զիշեր Հաց ոչ եկեր եւ ջուր ոչ
 էարբ...
 էջ 168.- Տեսիլ օր Սր. Աստուծածծի-
 Թ Յոնե ի լեառմ Ջիթեմայց.- Խորհեցաւ
 ամենայրբուհի Աստուածածինն Մարիամ...
 էջ 114.- Վասն կրօնաւորաց եւ մի-

3683

ԲԱՌԱՐԱՆ ՀԱՅԵՐԷՆ-ԻՏԱԼԵՐԷՆ.- 2

Մուրատ Վրժ. Բերիցոց

Ս. Յակոբ, Երուսաղէմ

1846

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 16x10x2.5: էջք 844: Հանգա-
 մանք շատ լաւ: Թուղթ սպիտակ: Գրութիւն
 սեւ մեկնողով, միասիւն, 21 տող, սեւ գի-
 եերու միջեւ: Նոտր շնորհադիր մարտիր: Կա-
 շեկազմ խաւաքարտեայ ոսկեղուազ, Ստա-
 ցող՝ Յակոբ Վրժ. Տիգրանակերտցի:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1-12, զատարկ:

էջ 18.- նակատ.

Բառարան եռցակիր յեղեղեալ ի Հայ
 լեզուէ յիտալական, յօրինեալ ի մեծանուն
 գիտնական մաճտեսի Մուրատ Վարժապետէ
 Բերիցոյ:

Օրինակեալ յուճմնէ սարկաւազէ ի
 Միաբանութենէ Սր. Երուսաղէմի, ի վայե-
 լումն Սրբոյ Աթոռոյս միաբան Յակոբ
 Վարժապետին Տիգրանակերտցոյ, յամի

Տեանն 1846, սկիզբն փետրվարի, ի
 գերահռչակ վանն Սրբոց Յակովբեանց Առա-
 քելոց, յերուսաղէմ:

էջ 14, զատարկ:

էջ 16.- Բառարան ի Հայ յիտալական
 եռցակիր:

Աբբայ, ապպա, բարոյք, մօնագօ:

Աբբասուհի, ապատէսաս:

Աբեթ, էսգա:

Աբեղայ, մօնագօ, բէլիճիօզօ, ֆրաթէ:

Ազահ, աւարօ...- Նմմտ. թիւ 1897,

2. Հատոր, էջ 815:

էջ 48.- Բ.- Բաբախիւն, տիփաթթիմէն-
 թօ:

էջ 120.- Ծ.- Ծագ, փուլեթա, չիմա,
 էսթրէմիթա:

էջ 224.- Պ.- Պալատ, փալացցօ:

էջ 279.- Օ.- Օգնական, այութօրէ:

էջ 282.- Յատուկ Անուանք Արանց:
 էջ 288.- Յատուկ Անուանք Քաղաքաց:
 էջ 297.- Հրահանգ խօսակցութեան
 յիտալական լեզու:
 Բարի լոյս, Պուօն ճիօրնօ:
 էջ 308.- Վասն իտալերէն խօսելոյ:
 Գիտնօ իտալերէն, Սարէթէ լիթալիա-
 նօ ?

էջ 311.- Ջրոյցք վասն կերակրոյ:
 Ահաւասիկ Հասար, էգզօչի ճեռնթի:
 էջ 316.- Ջրոյց զհիւանդութենէ:
 Զիտարդ անցուցիք զայս զիշեր. Քօմէ
 ավէթէ փաստաթա լա նօթթէ:
 Յոյժ շարաւար. Մալամէնթէ:
 Ոչ ննջեցիր. Նօն Հա տօրմիթօ:
 էջ 317-344, դատարկ:

3684

ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ

(ՓԷ. Դար)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 16x10.6x8: էջք 840: Հանգա-
 մանք Համարեա ըստարար, վնասուած թացու-
 թենէ: Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն այլա-
 զան: Կաշեկազմ տախտակեայ դրօշմազարդ
 Հնամաշ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 2-100, միասին, սեւ մեկանով:
 էջ 14-87 խորագիրները եւ զլիտատոները
 կարմիր, սեւ գիծերու միջեւ, 24, տող,
 նոտր շեղագիր:
 էջ 1, գրչափորձ, խազմաւոր:
 էջ 2-18, այլազան մանրուք:
 էջ 2, անհարթ նոտրագիր.- Ընտրեալը
 յԱստուծոյ...:

էջ 3.- Երազալուցիւն արն.- Իսկ այս
 շարաթուս նախկին կերակուր է ձուն ներ-
 կեալ կարմիր եւ այն է խորհուրդ, զի մի-
 այն ի տաւնի Ջատկիս ներկեմք ձու կար-
 մրագոյն, զի ձուն արիւնակ է բոլոր աշ-
 խարհիս, որպէս ասեն իմաստունքն, վերին
 կեղեւ զերկնից բերէ զնմանութիւն, իսկ
 մզղնածուս զաւղոյս, եւ սպիտակուցն ըզ-
 ջրոյ, եւ զեղիւն զաշխարհիս, որ է մէջն:
 Եւ ներկն նշանակէ թէ բոլոր աշխարհս ար-
 եամբն Ջի. գնեցաւ, զոր մեք ի ձեռն առ-
 եալ յայտնապէս զփրկութիւնն մեր քարո-
 զեմք: Վասն այտորիկ փրկութեանն մերոյ
 է Հաղորդիլ նախկին եւ ապա յայլ կերա-
 կուր: Այս Ե զլուխն:

էջ 12.- Եւ ի քանիս բաժանեցին ըզ-
 նայն զոյիցա:
 Պոխ.- Ստեփաննոս երաժիշտ բաժանեաց

ԻՁ եւ նն այտորիկ. բառաչել, բոռօչել,
 քպչել, բչել, մնչել, մոնչալ, ըբչել,
 մրմաւլ, ճոաւլ, կանչել, զոգնաւլ, վրեմ-
 ջել, գոտոյիլ, Հաչել, Հնչել, կառաչել, խըր-
 խընջել, կաղկանձել, վակել, ոռնալ, կար-
 կաչել, սուզալ, լըլուել:

[Դիտ.- Վերոյիշեալ ձայները լոկ 28
 նն թուով:]

Եւ շինեաց գործիք ԻՁ աղի, երգէին
 նոքաւք: Եւ արար զայս թիմգիւննոս Թեզ-
 քացի, երաժիշտ. զի Ստեփաննոս ԻՁ գործիք,
 առանձին գործիք շինեաց. եւ թիմգիւննոս
 Ա, եւ ԻՁ աղի: Յետ սորայ Թովնաս երա-
 ժիշտ այլ կերպ յարիւնէր գործի, որ զամ.
 կենդանեաց ձայն նովաւ երգէին.- Հմմտ.
 Յուցակ 26ո. Արամշի, էջ 287:

էջ 14.- Պատմութիւն Յովասափու, որ-
 դոյ Արեմեր թագաւորիմ Հմոյկաց, յոր հա-
 ւատաց բամիլ սուրբ Յովասափու Բարաղա-
 մու, եւ բազում վիշտս կրեալ ի հաւրէմ.
 յետոյ դարձոյց զՍայ ի ԲԱ., զոր տեսեալ
 վարդապետիմ Առաքել կոչեցեալ, զպատմու-
 թիւնս շինեաց յտաճաւորք:

Յորժամ Հայր երկնաւոր յերկիր Հանճե-
 ցաւ,

եւ Բանն Աստուած իջեալ յերկնից
 մարմնացաւ...- Հմմտ. թիւ 616, Գ. Հատոր,
 էջ 14: Նաեւ Ա. Բաղիշեցի, Արշ. Ղազին-
 եան, 1971, Երևան, էջ 288:

էջ 77.-

Ի թվականիս Հայոց որ ութ Հարիր է,
 ութսուն լեբր ի նոյն յարաբարդեալ է,

ստնչափ շինեցո յայ Առաքելէ,
վարդապետ կոչեցեալ քանի ինչորդէ...:

Էջ 78.- Տաղ վամառակամացմ Կոսպարայ եւ Մարխայի, Առաքել վրդ.ի ասացեալ:

Այր մի վաճառական անունըն Մարխայ,
որ էր նայ բընական ի յերկրէն Սըսայ,
էր նա աստուածապաշտ ընտիր քրիստոնեա,
որ էր անչափ ակուճք մալ եւ խազիրնա:

Ոչ կար իւրենըն կին ոչ զուստր ու որդի,
եւ էր վարուքըն սուրբ, պարկեշտ եւ բարի,
եւ ողջախոճ մտօք եւ առաքինի,
եւ էր Հաճոյացեալ ի յաչս ամենի:

Ընկեր մըն կայր նորա կոսպաշտ Հաւատով,
որ անուանեն ըզնա Կոսպար ասելով,
նոքա կայցեալ էին միմեանըս սիրով,
եւ ուրախանային Հոգով եւ մարմնով...:

Եւ սպասուորն առեալ ոսկին Կոսպարայ,
նայ զՄարխային ոսկին եւ աղթատաց տայ,
եւ ըզնա մկըրտեալ արար քրիստոնեայ,
եղև սուրբ ճշնարձ՝ Քրիստոսի ծնառայ:

Յիշատակագրութիւմ Գրչի.- 1611

Էջ 87, մէջտեղը.- Գրեցաւ սակաւ
նաւորիկս, թվին Ռւ: Արդ աղաչեմ զձեզ,
ով ընթերցող, եթէ Հանդիպիք սմայ կար-
դաւով կամ աւրինակելով, յիշեջիք զմե-
ղապար զճողս սորա միով ողորմիս ասելով,
եւ Ած. զձեզ յիշէ իւր միւսանգամ զալս-
տեան ամէն:

Էջ 87.- Յաղագս ընթացից արեգականն
եւ Համարոյ չափուցն...:

Էջ 89էն յետոյ սխալմամբ զըրուած է
100:

Էջ 101-108, տարբեր գրչութիւն, սր-
ճազոյն մեկանով, զանազան Հարցումներ,
կարճ պատասխաններով:

Հրց.- Յովանէս Մկրտիչն քանի ամսով
մեծ էր քան զՔրիստոս:- Պիտի. վից:

Հրց.- Ած. երբ զԱղամ ստեղծեց, նայ
քանի տարեկնակ ստեղծեց:- Պիտի. Լ [երե-
սուէ]...:

Էջ 108.- Հրց.- Հրեշտակն ի՞նչ կու
թարգմանի.- Պիտի.- սպասուոր:

Էջ 109, սեւ մեկանով.- Յաղագս Աստ-
ուածութեան ասացեալ Բանք.- Հոմերոս Եը-
շանաւոր փիլիսոփա ասէ. Երեք զօրութիւնք
երկնից ամենեցուն արարիչ, մի Աստուա-
ծութիւն...:

Էջ 112.-... Սոկրատէս ասէ. Սկիզբն
գիտութեան տգիտութիւն է:

Էջ 118-186, բոլորգիր յոտակ:

Էջ 118.- Կամոմ զպղծեալ ջրիորմ ա-
լրիմելոյ, եւ որ ի մմա ջուր սրբելոյ
...:

Ոմթերցուած ի չորրորդ թագաւորութե-
անց.- Եւ ստե՛ն արք թաղաքին ցեղիսէ...:

Էջ 116.- Ազօթթ.- Տէր Ած. մեր որ
արարիչը եւ ամ. արարածոց...:

Էջ 122.- Արիմուլիւմ խաղողոյ:

Էջ 128-4.- Եւ ասէ զԱղաւթս զայս.-

Տէր Ած. Հայր անըսկիզբն...:

Էջ 127-144, նորագիր անՀարթ:

Էջ 127.- Իմաստութիւնն կենդանու-
թիւն է Հոգո...:

Էջ 189.- Ջորս իրք է որ վնաս քերէ:

Ով շատ Հակառակ խաւսի՝ ցածնայ.
Եւ ով ի քանին կատարումն չՀայի՝ արիչի.
Եւ ով ընդդէմ թագաւորացն Համարձակի՝ կործանի.
Եւ ով ոչ պատրաստի շոյս անկանի:

Էջ 142.- Ի քանից նաւջրովանա.- Ամ.
մարդ որ գիտէ զչափս անձին իւրոյ՝ յինէն
ողջոյն մատուցէր...:

Էջ 145-218, պրակք Ա-Գ, երկսիւն.

Նորո շեղազիր, կարմիր գիծերու միջեւ:
Էջ 146ա.- Յաղակս կատարեալ Առա-
քիմութեամ: Գլուխը երկորդը.- Հար-

ցումն ցՀայրն Անտոնիոս եւ ասէ. Ջի՞նչ
պահեցից, զի Հաճոյ եղէց Այ. ...:

Էջ 168ա.- Գլուխը երրորդ: Եթէ պարտ
է մեզ հետեւ. համդարտութեամ միայնակե-
ցութեամբ.- ստէր երբեմն Հայրն Անտոն-
իոս յանապատին, եւ անկաւ ի ձանձրու-
թիւն մեծ...:

Էջ 179ա.- Գլուխը երրորդ: Բամբ Աբ.
Հարցմ, Յաղագս Ջղջմամ եւ Արտասուաց.-

[Ա]սաց Հայրն Անտոն. Միշտ առաջի ա[ւ]ջաց
թոց կայցես գերկիւզն Այ. ...:

Էջ 188ա.- Գլուխը Հիմկերորդ: Վասմ
Պահոց Բամ:

Էջ 189էն յետոյ սխալմամբ զըրուած է
200:

Էջ 219-220, դատարկ:

Էջ 221-246, միասիւն, սրճազոյն մե-
կանով, նորո շեղազիր, կարմիր գիծերու
միջեւ:

Էջ 221.- Հարցումն ուսումնասիրաց,

եւ Պատասխանիք սրբոց վարդապետաց, եւ լուծ եւ լուծում:

Հրց.- Քանի գործք են առաջին աւուրն:

Պխի.- Արար Ած. զՀրեղէն երկինքն եւ զանդունդս, զերկիր եւ զՂուր եւ զխաւար, եւ ապա ասաց: Եղիցի լոյս. եւ ի լուսոյն զոյացան երկնային զաւուրթիւնքն, որպէս զբէ Պղատոն ի Տիմէոսի տրամաքանութիւնն այսպէս...:

Հրց.- Աստուած անունն ո՞վ եղ արարչի:

Պխի.- Օձն ասաց Եւայի, թէ զի՞նչ է զի ասաց արարիչն ձեր, որ զձեզ աստ էած եւ զաստ էածն Աստուած արարեր...:

էջ 241-244 կը պակսին:

էջ 245.- Ի Ջրհեղեղէն ի Հայ թվակաւնն ՎԵժ...: Ի Ծերնդեղէնէն ՋԻ. մինչ ի Հայ թվականն ԵԾԳ...: Ի Ծերնդեղէնէն ՋԻ. Նիկիոս Ժողովն, ՅԻԲ:

էջ 246.- ... Ի թվին 20 [=1458] մայիսի ԻԲ, աւրն Գշ.ի, սուլթան Մահմա՛մա՛տն զըՍտըմբուլ էառ քաղում զօրօք:

էջ 247-250, զատարկ, մանրութ:

էջ 251-258, միասին, սեւ մելանով, նոտր շեղագիր:

էջ 251.- Ո՞վ աղբեր կենդանութեան եւ արմատ անմահութեան ... ԵնորՀօք քարերար կամացն մեծին Այ. որ կոչեաց զմեզ ի սպասաւորութիւն այսքան քաղմահոյլ եւ աստուածահաւար ժողովոյս ... Հայր եւ Որդի եւ Հոգի Սբ. երեքըւսեան ճառագայթիւ իմանալի լուսոյղ նըջուլիւք լուսաւորեալ զաչս մտաց մերոց ... եւ մի տրումիք ի մէնջ վասն անպարկեշտ բանի քարբառման ... ով աստուածախն եւ սրբազան կատարողութիւն (էջ 258):

Դիտ.- էջ 259էն յետոյ սխալմամբ զընուած է 270:

էջ 284-295, Համարեա դատարկ:

էջ 296.- Հարց.- Զամէն շարականն կրկին ասեմք. վասն է՞ր զՀարցն Գ կին ասեմք:

էջ 297-348, նոտր շեղագիր այլազան: էջ 297.- Կանոն Սրբոց Առաքելոցն, Հայրապետաց եւ Վարդապետաց:

Ա.- Պարտ է որ լինի փեսայցուն ժԵ տարոյ, եւ Հարսն ժԲ տարոյ:

էջ 300.- Է.- [Ե] զպսակն անաւթուց ասեմք առաւօտուն մինչեւ ի ճաշուն պատարագ լինի եւ Հաղորդեն զՀարսն եւ զփեսայն...:

էջ 301.- Հրց.- Զի՞նչ է թացեալ պատանն:

էջ 302.- Հրց.- Վասն է՞ր որոմն ասէ:

էջ 304, տարբեր գրչութիւն.- Հաւատամք ի մի Ած...:

էջ 306, տարբեր գրչութիւն.- Ժողովածոյ է.- ԾԻՋ Բիւր Հրեայք կորեան Տիտոսի...:

էջ 307.- Դանիէլի տեսիլք վասն չորք զազանաց:

էջ 308, ստորոտը, շեղագիր.- Երեմիա Բ. Կակուսան, 1907, մարտ 21, Զարա:

էջ 309, վերը 1 տող.- Աստուածատուրին տպածն ժՁ տետր ու կէս է:

էջ 310-331, տոմարական աղիւսակներ:

էջ 332.- Վասն խնդրոյն որ եղեալ ի մէջ քրիստոնէից վասն Հոգւոյն Այ. թէ ի Հաւրէ միայն պարտ է սակ թէ ի Հօրէ եւ յՈրդոյ:

էջ 336.- Խոստովանութիւն ճշմարիտ Հաւատոյ ուզգափառաց:

էջ 341.- Ասէ Վանական Վարդապետն.- Հոգով խօսել զՀոգւոյն Հոգեւորացն է գործ...:

ԱՍՏՈՒԱԾԱՒԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 16.5x11x2.5: էջք Ի+864, արաբական թուանշաններով: Հանգամանք յոյժ անքաւարար. վնասուած խնաւուրթնէն եւ թա-

ցութնէն, կան իրարու փակած թերթեր. սըկիզբը եւ վերջը թերթի. կարճաւ նորոգութեան: Թուղթ քամպակեայ: Գրութիւն սեւ մելանով, միասին, 20 տող, սեւ գիծերու

միջև: Նոտր շնորհաբեր վարժ: Համառոտագրութիւնք յոյժ առատ Կողմ՝ զրոշմագարդ կաշի. կազմ բոլորովին քայքայուած:

ՐՈՎԱԿԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ Ա, դատարկ:

էջ Բ.- Արգար թագաւոր գիւրն աթոռ ի քաղաքն Եղեանիսայ...:

էջ Բ-Գ ի միջև թերթ ինկած:

էջ Գ.- Իսկ իթէ իմանի պսակն ի յեղեալ լինելն, յորժամ մնայ զկէնի եզելոյն...:

էջ ԺԲ.- ... ուստի պսակն ոչ ունի զէշխանութիւն ներկոյ ի վերայ պսակի...:

էջ ԺԳ դատարկ. նոյնպէս ԺԴ մեծաւ մասամբ:

էջ ԺԵ.- Սուրբն Գրիգոր Լուսաւորիչ ամս Լ.- Բ.- Տէր Ռտակէս, սա եղև յերկն ՃժԸ Սրբոց Հարցն Նիկիոյ ժողովոյն յամի Տեանն ՅԻԵ...:

էջ ԺԶ.- ՂԲ.- Տէր Ստեփանոս մի ամ:

էջ Ի.- Տէր Գրիգոր ի Սրտոյ ամս ԺԴ. սա էր աստուածաբան վարդապետ:...: Տէր Զարգիս, Տէր Կիրակոս:

էջ 1-10, կը պակսին:

էջ 11-12.- Յանկ, վնասուած:

էջ 18, մասամբ վնասուած.- Ստորասն ոմանք, որք յետին վարդապետութեան նախասացեալ վարդապետացն, եւ այսպէս ասողաց եղև ոմն վարդապետ Գրիգոր անուն Կեսա- [րացի], որ ի թուխտն զոր գրեաց առ Մովսէս կաթողիկոսն, նախ յիշատակէ զվերոյ գրեալ վարդապետն, եւ այսա սակ այսպէս. Մնք նոցա եմք Հեռուօզք, եւ ի նոցանէ ընկալեալ ունիմք զՀաւատս եւ զդաւանութիւնն եւ զկրօնս, եւ ի նոյն կամք եւ ունիմք եւ պահեմք, եւ ոչ զառնամք յետս եւ խորշիմք, ոչ չարչարանօք եւ ոչ մահուամք...:

էջ 14.- Յաղագս առաջին մուրուրութեան.- Նախկին մուրուրութիւնն է իւրեանց աստանայական ինչ Հպարտութիւն, որով կամելով Հաստատել ի մէջ ազգի իւրեանց զկեղծեցի իմն ինքնակալ, եւ որոշեալ:

Երկրորդ մուրուրին ասելով, թէ յերկուց ընտրեանցն Քի. այս է աստուածայ. նոյն եւ մարդկայնոյն, մի քնու[թիւն] եզև ամենեկն զկնի միաւորութեան:...

էջ 16-21ի միջև կը պակսին էջ 17-20.

էջ 82.- Որոյ աղագաւ Զարգիս կաթողիկոսն արար ժողով Երևակաւան եպիսկոպոսաց քաղմաց եւ կրօնաւորաց ստաջի Աշոտոյ Հայոց սպարապետին, եւ զայս արար վանն Գ ից պատեանաց...:

էջ 86.- Յետ այսորիկ ի թվականութեան Քի. ՌՁԳ [=1888] Յռահա Ռնեցի վարդապետն Հայոց ժողովեցան ի քեղաքաղաքն Ռնայ ի զաւանն Երինջակայ...:

էջ 87.- Մի թէ մի աննն Քրիստոսի եղև Բ ընտրութիւնք թէ ոչ:

Չորրորդ վիճարանութիւնք. առերին Բ կարծիք եւ լուծումն վիճարանութեանս: Պրակ Ա:

էջ 49.- Միթէ մարդկութիւնն Քի. ունէր զՀաւանութիւնս աստուածութեան:

էջ 59.- Միթէ աստուածութեան եւ մարդկութեանն Քի. զոյ մի ընկան կամք եւ մի ներգործութիւն:

էջ 78էն յետոյ սխալմամբ դրուած է 80:

էջ 104.- Միթէ Քա. Որգին Այ. ըլիտ եւս ընդ շօր զՀոգին Սք. թէ ոչ:

էջ 107.- Ճաւանցաւ նմին ուղղափառ խոստովանութեան տիեզերաւոր վարդապետն Հայոց Գրիգոր Նարեկացին, որ ի գիրս աստուածային ազօթից շն երորդ զլուխն ազօթէ ասելով. Օրհնարանեմք ընդ շօր եւ Որդոյ ըլխումն նոցին փառակից Հոգին:

Պիւ.- Գրիգոր Նարեկացին կ'ըսէ. Օրհնարանեմք ընդ շօր եւ Որդոյ եւ զանբաժանելի բզխումն՝ նոցին փառակից Հոգոյն տէրութեան...: Նարեկ, 1897. Երուսաղէմ, էջ 416-6:

էջ 117.- Միթէ ժողովն Քաղկեդոնի, այսինքն չորրորդ տիեզերական ժողովն Ո եւ Լ Հարցն, ուղղափառ եզև թէ ոչ:

էջ 119.- Առաջին ընդհանուր ժողովն եզև ի Կարնոյ քաղաքի:

էջ 120-124, դատարկ մեծադոյն մասամբ:

էջ 126.- Միթէ Հոգիք քանականք եզևն ստեղծեալ յստաջ քան զմիանեալն իւրեանց ընդ մարմինս.- Ստորաէ վարդապետն Վարդան ի պատասխանատրութեանն իւրում առ թուխտն որ գրեցաւ ի սուրբ Հայրապետէն Հռոմայ առ Թագաւորն Հայոց շնթում...:

էջ 186, դատարկ:

էջ 187.- Պատասխանի առարկութեանց, Պրակ Ե:

էջ 189.- Միթէ Քա. ինչալ ի գտնաս, ազատեաց անտուտ զամ. Հոգիս, թէ արգա-

րոց եւ թէ ամպարշտաց:

էջ 166.- Միթէ յետ մահւանն լիցի յԱյ. առանկանկան դատաստան ի վերայ իւրաքանչիւր Հոգոյ:

էջ 196.- Միթէ ի Հանդերձեալ կեանն լիցի Հոգոց ոմանց քաւարան:

էջ 218.- Միթէ Հայրապետն Հոռոմայ Հովիւ եւ զլուխ իցէ ընթՀանուր եկեղեց-տոյ Զի.:

էջ 278.- Միթէ պարտ իցէ պահել թը-րիստունէից զաւանդութիւն Հին օրինացն Մովսէսի:

էջ 299.- Յաղագս Աք. Խորհրդոց նոր օրինացս առ Հասարակ:

էջ 326.- Յաղագս իւրաքանչիւր Աք. Խորհրդոյ նոր օրինաց:

էջ 326-380, երեք թերթ իրարու փա-կած:

էջ 380.- Յաղագս Դրոշմին:

էջ 386.- Յաղագս Հաղորդութեան:

էջ 386-340, երեք թերթ իրարու փա-կած:

էջ 340.- Յաղագս Հաղորդելոյ ի ներ-քոյ երկոցունց տեսակացն:

էջ 341-346, երեք թերթ իրարու փա-կած:

էջ 346.- Յաղագս նիւթոյ խորհրդոյս ապաշխարութեան:

էջ 347.- Յաղագս Խորհրդոյ Կարգին: Պրակ Զ:

էջ 360.- Թէ որն իցէ նիւթ եւ ձեւ քանին ի ձեռնադրութեան քահանային Հա-յոց: Զորորդ Գլուխ:

էջ 368.- Յաղագս Խորհրդոյ Պսակին: Պրակ է:

էջ 364.- ... եւ Հակադարձաբար Հա-տատեալ լինին ի միմեանց. սակս այսորիկ նոյն քանքն [Շարունկանութիւնը կը պակսի]:

3686

ԱՂՈԹԱԳԻՐՔ (ՆԱՐԵԿ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 16.5X11X1: էջք Դ+86: Հանգա-մանք Համարեա քուարար: Թուղթ անՀարթ: Գրութիւն սեւ մեխնով, միասին, 21-22 տող: Նոտր շեղագիր անարուեստ: Թղթա-կազմ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ Ա-Բ, դատարկ:

էջ Գ.- Երանելի Տէր Սուրբ Գրիգոր, դուռն քացեր մեզ Հոգեւոր, ռահրս ցուցեր մտ[ա]ց մուրթ, բանիւ քոյին արգիւնաւոր...:

էջ 1-76.- Նարեկէն առնուած զլուխ-ներ, Իէ, ԻԸ, Ը, Խ, ԽԲ, ԽԳ, ԻԴ, Է, ԺԷ, ԼԳ, ԻԶ, ԽԷ, ԾԸ, ԾԹ, ԿԵ, ԶԲ, ԶԳ, ՀԸ, ԶԴ, ԿԸ, ՀԳ:

էջ 77-80.- Ձանգան մանրուր:

էջ 81-86, գատարկ:

3687

ԱԻԵՏԱՐԱՆ (Երովպերէճ)- 2

Երովպիտ

1984-1986

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 80X22X6.6: էջք 866: Հանգա-մանք շատ լաւ: Մագաղաթ զեղնորակ: Գրու-

թիւն սեւ եւ կարմիր թանաքներով, երկ-սիւն, 24 տող: Կաշեկազմ տախտակեայ խա-չազրոշմ: Նուիրատու Եովհաննէս Ա. Տէ-

Ճ ի Ր Ե ի Կ ա շ Ե Կ Ե Կ Ե Ե թ Ր Վ Կ ա Վ ա Վ յ

Ր Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ Ո Ւ Թ Ի Ի Կ Ե .—

- էջ 1-6, 8, դատարկ:
- էջ 9ա.— Աւետարան ըստ Մատթէոսի:
- էջ 100-104, դատարկ:
- էջ 108ա.— Աւետարան ըստ Մարկոսի:
- էջ 167-172 դատարկ:
- էջ 178ա.— Աւետարան ըստ Դուկասու:
- էջ 274 դատարկ:
- էջ 275ա.— Աւետարան ըստ Յովհաննու:
- էջ 858բ-856 դատարկ:

Յ ի Ղ ա տ ա կ ա գ Ր Ո Ւ Թ ի Ը ե և Կ Ր Ի Ր Ե Ր .—
1985

1— Fol. 176 b. A colophone that the Ms. is ordered to be written by Emperor Hayla Sellase in 1927 (Eth. Cal.)... and asking blessings for him and his wife Etege Manan. It is written in the time of Abuna Gerlos, and Abunas Sawiros, Abraham, Petros, Mikael, and Yeshaq.

2.— Fol. 177. Another colophone that the manuscript is donated by Emperor Hayla Sellase to Aykola Geddu Mikael as a memorial.

Fols. 137a and 176 b. Two stamps: one of Emperor Hayla Sellase, the other of Hayle Walda Rufael.— Հմմտ. Ephraim Isaac, Le Museon, 1976, p. 185-6.

Յ ի Ղ ա տ ա կ ա գ Ր Ո Ւ Թ ի Ը Ն Ո Ւ Ի ր ա Ռ Ո Ւ Կ .—
1987

էջ 7, շեղագիր.— Մազադաթեայ երկ-
սին ձեռագիր Աւետարանս, գրուած Հապէ-
շերէն գրով, կը նուիրեմ Արքոց Յակո-
բեանց Ձեռագրաց Մատենադարանին ի վախ-
լումն Ազգիս Հայոց եւ ի յիշատակ Հան-
գուցեալ ձեռագրաց, Յովհաննէս Ա. Տէմիր-
ճիպաշեան 1987, Հոկտեմբեր 16: (Եթով-
պահայ)

Ատիս Ապպա

3688

Ժ Ո Ղ Ո Վ Ա Ծ Ո Յ (Կրօմագամ)

Ն Կ Ա Ր Ա Գ Ր Ո Ւ Թ Ի Ի Կ Ե .—

Մաւալ 18x9x2: էջք 176: Հանգամանք
Համարեան բաւարար. նորոգութիւն կրած.
վնասուած թացութիւնէ: Թուղթ կոկեալ: Գը-
րութիւն՝ խորագիրները, սկզբնատողերը եւ
զլիատատերը կարմիր, մնացեալը սև մելա-
նով, միասին, 21-29 տող: Բալորգիր մա-
նրը: Համառոտագրութիւնք յոյժ առատ: Կա-
շեկգով տախտակեայ գծագրող: Դատարկ սպի-
տակ թուղթ վերջը մէկ թերթ: Կնիք սեւա-
ղբոջ, «Պետրոս եպս. Սեբաստի», էջ 1:
Հմմտ.— Յուլիան Գեղ. Սեբաստիոյ, Թիւ
201:

Ր Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ Ո Ւ Թ Ի Ի Կ Ե .—

Սկիզբը մէկ թերթ, առանց իջաթիւի,
առաջին երեսը նորոգագիր, մաշած, աւր-
ուած. երկրորդ երեսին Ա-ԺԱ. գուշակու-
թիւններ սաղմոսներու վրայ:
էջ 1, մասամբ եղծուած.— [Եր]անու—

թիւն... է ամենայն բարեաց... [բս]տ
Նիւսացոյն Գրիգորի...:

էջ 2.— Ըստ Մաքսիմոսի Հոգի մարդոյ
ուելի կրկին զարութիւն՝ միտք եւ բան
... Դարձեալ ըստ Դաւթի անյախթ փիլի-
սոփային, Հոգին ուելի կրկին զարութիւն՝
զիտնական եւ կենդանական...:

էջ 8.— Ջի՞նչ է որ սաէ առաքեալն
Պաղոս. Ա անփոփոխելի իրաւք, որով ան-
Հնար է Այ. ստել:

Առաջին սասց Ած. Աբրահամու. Ի զա-
ւակէ քումէ արհեստցին ամ. ազգք: Եւ
երկու, Դաւթի սասց. Ի պողոյ յորով(ան)-
այնէ քումէ նստուցեց յաթոռ քո...:

էջ 17.— Հրք.— Վասն է՞ր ստեղ Ած.
զմարդն:

էջ 80.— Այս է ուղղափառ դաւամու-
թիւն Հայաստամեայց եկեղեցւոյ գոր պարտ
եմ ամ. քրիստոմեայք ուսմով:

էջ 84.— Հրք.— Ջի՞նչ է որ սաէ. Հայր

- իմ եւ Հայր ձեր եւ Ած. իմ եւ Ած. ձեր:
- էջ 88-91ի միջեւ թերթ մը սխալ դըր-
ուած:
- էջ 92.- Վասմ Քանցարացմ:
- էջ 99.- Վասմ Աղաթից:
- էջ 106.- Թիւք որ ի մերքոյ Ժ իմն թէ
որք եմ ծնեալ, եւ որք եմ որ ոչ ծնածիմ:
- էջ 108.- Խրատ Վասմ Ժողովրդեամ:
- էջ 111.- Հարցմունք Դշխոյիմ Հարաւոյ
ընդ Սողոմունի օրդւոյ Դաթի:
- էջ 119.- Վասն է՞ր անկեալն ի քահա-
նայական կարգէ ոչ կարէ պատարագել զՔա.:
- էջ 122.- Հարցում.- Ձի՞նչ է որ ասէ
մարգարէն. Եղի՞ն զնշանն եւ ոչ ծաննան:
- էջ 124.- Քանի՞ է ծառայութեան յե-
ղանակն:
- էջ 127.- Քանի՞ էրս պիտոյ է դատա-
ւորաց:
- էջ 138.- Երկոտասամ պարզեւք գոր
տա Ած. ի համդերձեալմ Արդարացմ:
- էջ 136.- Վասմ Նմջեցելոց:
- էջ 137.- Նիւթ Աւծմամ Իւղոյմ եւ
Խմկոց:

- էջ 148.- Դաւանութիւմ Հաւատոյ:
- էջ 166, դատարկ:
- էջ 167.- յայտնի է արժանաւորու-
թիւնն թէ որպէս պարտ է լինել, սուրբ
անարատ...:
- էջ 166.- Գինի խաւար աչաց, խլու-
թիւն ականջաց, պապանձումն բերանոյ, կա-
պումն ձեռաց, զայթակողութիւն ոտից, լը-
թումն սրտի, կործանումն անձին, ցընո-
րումն խորհրդոց:
- էջ 176.- ... Ջոր ակն ոչ հոտն եւ
ուկն ոչ լուռ, եւ ի սիրտ մարդոյ ոչ
անկաւ, զայն տացէ Քա. ճշմարիտ խոստո-
վանողացն:
- Ընդ որս եւ զմեզ արժանիս արասցէ
Քա. այնմ պարզելի. մանաւանդ զՔումաս
վարդապետս եւ զՅովանէ:

Յետմազոյմ յիշատակագրութիւմ.- 1896
էջ 1, վերի լուսանցքին, շեղագիր.-
Ես Պետրոս եպիսկոպոս Սեբաստիոյ կտակեմ
մատնանս յաթոն Ս. Նշան Վանուց, իւրաց-
նողն անիծեալ լիցի յատենի Աստուծոյ.-
1896, Սեբաստիայ .

3689

ԺՈՂՈՎԱԾՈՅ (Քարոզգիրք)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 18x10x1.6: էջք 142: Հանգա-
մանք Համարեա քաւարար, ազդուած թացու-
թենէ: Թուղթ սպիտակ: Գրութիւն՝ խորա-
գիրները եւ գլխատուները կարմիր, մնացեա-
լը սև մեկանով, միասիւն, 18-16 տող:
Նոտր շեղագիր, ոչ միատեսակ: Համառոտա-
գրութիւնք քաւական առատ: Կաշեկազմ խա-
ւաքարտեայ Հնամաշ: Սեբաստիոյ կնիքներ,
էջ 8, 108:
Հմմտ.- Յուցակ Ձեռ. Սեբաստիոյ, թիւ
262:

ԲՈՎԱՆՂԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Քարոզ Ծմնդեամմ ի Հօրէ
զԲամմ Սիածիմ:
էջ 49.- Անխայեայ, եմ, ցի, ել.
այսիքն խնայել, կամ դէպ ի տառապեալն

Հայել եւ զթալ:...
էջ 64.- Բեմ.- Բազմազեղ...
էջ 72.- Գահմեմար...:
էջ 78-142, թուղթ եւ զրչութիւն
տարբեր:
էջ 78-82.- Ջանգան մանրուք, քերա-
կանական հայլն:
էջ 98-101, դատարկ: Նոյնպէս 104,
էջ 102.- Դարձեալ մանրուք:
էջ 108, ստորտը, շեղագիր.- Ով որ
Հանցէ աստի քանադեալ է յԱստուծոյ:
էջ 106.- Որպէս հրամայէ սրբազամ ա-
ւետարանիչմ Ղուկաս ի դմ ամառակ որդոյմ
թէ, Առմ միոջ էիմ Բ օրդիլ:..
էջ 120-184, դատարկ:
էջ 186-142.- Տումարական ազիւսակ-
ներ:

3690

ՅԻՍՈՒՍ ՈՐԴԻ.- 19

Ներքե Մոսքալի
(ԺԸ. Դաթ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 16.5x10x1: էջք 107: Հանգա-
մանք Համարեա բւարար. վնասուած թացու-
թենէ: Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն՝ սկզբ-
նատողերը եւ զլխատառերը կարմիր, մնա-
ցեալը սեւ մեկանով, միասին, 18 տող,
կարմիր գիծերու միջեւ: Նոտրագիր վարժ:
Կաշեկազմ Հնամաշ: Կնիք թառանկիւն. Մա
տնեղարան Ս. Նշան Վանուց Սեբաստիոյ,
թիւ 89՝, էջ 1, մէջտեղը:

Հմմտ.- Յուցակ Ջեռ. Սեբաստիոյ,
թիւ 228:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Ա. Պրակիս սկիզբի թերթը պատուած,
նախնական իջադրութենէն յետոյ (ար):

էջ 1.- Յիսուս Որդի Հօր Միածին,
եւ ճառագայթ կերպարանին...:

էջ 5-6ի միջեւ երկու երես մնացած
առանց թիւի:

էջ 16 = Ի նախնական իջահամարով:

էջ 17.- Որ ըզկրտսեր ծնեալ որդին,
Իսահակայ եւ Ռեբեկին...:

էջ 46, նախնական իջահամարով պիտի
ըլլար Ծ. սխալմամբ դրուած է ԾԱ, եւ յետ
այնորիկ չէ շարունակուած:

էջ 60.- Որ ի խնդիր թո մարգարտին
չելի նման վաճառողին...:

էջ 97, էջի կէսին գրչութիւնը կը
փոխուի.

զու ըզձալի եթերակաի,
սերօքէից յոյժ սարսելի...:-

Դ ա լ ի թ Վ ա ղ ղ ա պ ե տ:

էջ 99.- Եսավազ գուզի կիպի կէլտին

էջ 101.- Տաղ Ողբալի.- Սուտ կեն-
ցաղոյս Հետեւեցայ...:

էջ 103.- Տաղ Ար. Էջմիածնայ:
Էջմիածնի աթոռ շՈրհիաց,
օրհմեա զորդիս քո ողորմած,

ըզմըլիողս քոյդ պարզեաց,
եւ զըմծայողս յիշատակաց:

Էջմիածնի մատուածաիրաշ,
յաւէտ բաշխեա որդոցը ճաշ,
ի քեմ սարուոցեալքըմ կարդամ վաշ,
մատ[Ո]յիմ ի հուր երես ի քարշ:

Էջմիածնի մեծ վեհարամ,
սուրբ հաւատոյ ըշտեմարամ,
որք զերախտիս քո ուրամամ,
երկու աշօքըմ կուրամամ:

Էջմիածնի ծըմօղ լուսոյ,
զըլուխ եւ մայր եկեղեցոյ,
ըմկալ միհարս ի գուր սիրոյ,
որ եմ ծառայ եւ որդի քո:

էջ 104.- Տաղ Ար. Կարապետին.- Ղամ-
պարաշատ ջահւթ լուցեալ...: Ղազ:

էջ 106.- Տաղ եւ ողբ Ար. Խաչին:

էջ 107, կողքին փակած:

Յիշատակագրութիւնը.- 1772

Առաջին կողքին ներսի կողմը, վարը,
նոտր շեղագիր անհարթ.- Յիշայտակ էյ ա
Յիսուս Որդիս տարախնի տէր Նիկողոսին
որդուն տիրացու գրիչ Գրիգորին նորայ
կղբօրն սէհէթնի Առաքելին: Տէր Ան. խո-
րին ծերութեան Հասուցէ ամէն:

էջ 1, վերը.- Ի ժամանակս Հայրապե-
տութեան Ար. էջմիածնայ, Սիմէոն կաթո-
ղիկոսին. թուին Զի. 1772:

Նոյն էջի ստ. լուսանցքին անհարթ
գրով.- Յիշատակ ի զուռն Ար. Նշանու. ով
ոք ի զրանէս Հանցէ [Մարուճակութիւնը կը-
տըրուած]:

3691

ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ

Տեղի

ՌՆԼԱ=1682

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 16x10.6x8: էջ 266: Հանգամանք բաւարար. ցեցաՀարութիւն թեթև: Թուղթ զորշորակի Գրիչ եւ Ստացող՝ Արուզին: Գրութիւն՝ խորագիրները, սկզբնատողերը եւ մասամբ զլխատառերը կարմիր, մընացեալը սև միւսնով, միասիւն, 18 տող: Նտորագիր: Համառոտագրութիւնք առատ: Կաշիկազմ տախտակեայ գծազարդ: Կնիք քանակիւն, * Մատենադարան Ս. Նշան Վանուց Սերաստիոյ, թիւ 76", էջ 1, ստ. լուսանցքին:

Հմմտ.- Յուցակ 2ևո. Սերաստիոյ, թիւ 271:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Առաջին պրակիին սկիզբի թերթը կը պակսի:

էջ 1.- Նորիմ Մխիթար Վարդապետի ասացեալ առ այնոսիկ օրք խմոր եւ քուր արկամեմ յաիււոր խորհուրդ Սրբոյ Պատարազիմ.- Որք միանգամ ճշմարտութեանն սիրողք իցն...- Հմմտ. թիւ 414, Բ. Հատոր, էջ 860, Մխ. Սասնեցի:

էջ 20.- Նորին Մխիթար Վարդապետի ասացեալ, Յաղագս միութեան ընութեան մարդացելոյ Բանին Աստուծոյ.- Տէրն մեր Յս. Բս. միով ընութեամբ, եւ էութեամբ ...- Հմմտ. Նոյն անդ:

էջ 42.- Նորին Մխիթար Վարդապետի.- Առաջին արարչագործութիւն...:

էջ 46.- Նորին Մխիթար Վարդապետի.- Բանն Ած. որդին շօր միածին...:

էջ 64.- Յաղագս տնտեսութեանն խորհրդոյ Զի. Այ. ասացեալ Մխիթար Վարդապետի.- Խորհուրդք տնտեսութեանն Զի. Այ. մերոյ...- Հմմտ. Նոյն, էջ 861 (ԺԴ):

էջ 67.- Ասացեալ նորին Մխիթար Վարդապետի Հարցումն եւ պատասխանի ամ. նուաստական կրիցն Տեառն 8ի. Զի. ...- Վասն զի զամ. նուաստական կիրք...- Հմմտ. Նոյն, էջ 861 (ԺԵ):

էջ 68.- Սահման Հաւատոյ Հայաստան-

եայցս ի խնդրոյ Թազուորին Մանուէլի, Ներսեսի կաթողիկոսի մեծի իմաստասիրի զրեալ.- Թէպէտ եւ աղքատութիւն մտացս բանի ոչ տայ թոյլ...:

էջ 78.- [Ջ]ամենեսեան զայսոսիկ Հերեուածս խօսեցան ամպարիշտք ի մարդկանէ՝ լցեալք ոգւով ըանսարկուին.- Սիմոն եւ Կղէթոս ասացին թէ չէ պարտ ընդունել զամբարգախ...:

էջ 84.- Նզովք առաջին ի Ժողովին Մանազկերտի.- [Ե]թէ ոչ խոստովանի...:

էջ 87.- Յաղագս Այ. իմաստասիրացն բանք ասացեալ.- [Հ]երմէս Նշանաւոր փիլիսոփայ ասէ...:

էջ 92.- [Ջ]լոյս գերազանցեալն այսպէս իմացիս: Կալ զվերագիր Հոռոմին...:

էջ 94.- Արիստոտէլի Ժ Ստորոգութիւնք:

Ա.- [Ո]ւնիմ ես անձն, որ է գոյացութիւն:

Բ.- [Ո]ւնիմ գոյն, սպիտակ կամ սընաւ, կամ կարմիր, այս է ողակ:

Գ.- [Ե]մ ես հոականգուն, քառականգուն, այս է քանակ:

Դ.- [Ո]ւնիմ ես մեծութիւն, կամ աղքատութիւն, տէրութիւն կամ ծառայութիւն, այս առինչ:

Ե.- [Ե]մ ես ի տան, կամ ի քաղանիս, ի դաշտ կամ ի լերին, այս է ուր:

Զ.- [Ս]նա կամ եկի, այսօր կամ վաղիւ, այս է կրք:

Է.- [Ն]ստիմ կամ յառեմ, ընկողմնիմ կամ յոռեմ, այս է կալ:

Ը.- [Ո]ւնիմ ես գանձ, կամ ծառայս, կամ դաստակերտ, այս ունել:

Թ.- [Վ]արեմ, կամ տնկիմ, կամ ժողովեմ, այս է առնել:

Ճ.- [Կ]ապիմ կամ արձակեմ, կամ դատիմ, այս է կրել:

էջ 96.- Վեց են սահմանք իմաստասիրութեանց:

էջ 96.- Տեառն Ներսիսի սուրբ եպիսկոպոսի Տարսուծի Կիւլիկեցւոյ, յորժամ չգազ դեսպանութեամբ ի քաղաքորձ Հայոց Մեծաց Լեւոնէ ի Կոստանդնուպօլիս...:

էջ 108, ստ. լուսանցքին, գրչէն.- Ով որ Հանդիպեացի այս գրիս, անմեղադիր լինի. զի օրինակն Հնացեալ էր եւ թուզ-թըն եւ գիրն պակասեալ էր. եւ զիս զբազմամեղ աննա յիշեսլիք:

էջ 109.- Հայրապետք [Յ] Ը ու ժ ասք ժողովեցան ի Նիկիա...:

էջ 118.- [Վ]ասն Արտեմոնի:

էջ 122.- [Պ]ատմեաց մեզ Հայրն մեր եւ Հայրապետն՝ սուրբն Պետրոս, թէ սկիզբն ազանդին քաղկեդոնի Նեստորիոս եղև...: - Հմմտ. ժամ. Միխ. Ասորի, 1871. էջ 176:

- Բ.- Պատմեաց ինն եւ նոյն սուրբ Հայրն իմ, վասն Պլակիանոսի Ուրհայեցւոյ, որ էր սուրբ ճգնաւոր, եւ ունէր Հոգի մարգարէութեան, թէ լուսւ նա զՀերձուածն Հիբասայ եւ յանդիմանեաց զնա. եւ ոչ լուսւ նմա, եւ զայրացաւ սուրբն եւ եկն ի Փղիշտ, եւ կայր անդ լուութեամբ, եւ զայր առ իս ի Գագայ օր ըստ որէ...: - Հմմտ. նոյն անդ:

էջ 122.- ժԵ.- [Պ]ատմեաց Հայրն Պազուս անապատուարն...: - Հմմտ. նոյն, էջ 122 (ժԵ):

էջ 180, դատարկ:
էջ 181.- Ի. = [Մ]աւուրսն յայնոսիկ ոմն ի սրբոցն Պետրոս անուն...: - Հմմտ. նոյն, էջ 184 (ԻԱ):

էջ 148.- ԽԲ.- Երկուք ոմանք արեւելեայք Հայ ազգաւ, ի պատճառս ազօթականութեան զնացին միինչեւ ցԲիւրիտանիայ (Թերի է): - Հմմտ. նոյն, էջ 202 (ԿԳ):

էջ 152.- ԾԸ.- [Յ]Անտիոք Ասորւոց քնակեալ էր մերձ յարքունիս այր մի ըստանչելի...: - Հմմտ. նոյն, էջ 206 (ՀԲ):

էջ 152.- ԾԹ.- [Աուր]քն Տիմոթէոս պատմեաց Հօրն Յոհաննու յորժամ յարսորս էր...: - Հմմտ. նոյն, էջ 200 (ԾԹ):

էջ 158.- ԿԱ.- [Մ]րկ. ոմն վասիլ անուն, աշակերտ Պետրոսի Բերայեցւոյ...:

էջ 154.- [Ի] Պատմութեան տեառն Միխայելի Ասորւոց պատրիարքի, յազգս չար եւ պիղծ ժողովոյն Քաղկեդոնի...:

- [Պ]ետրոս եպս. Գագացոցն, ասնն զսա լինալ որդի վրաց արքային...:

էջ 156.- Հարցումն Յորնաղի, եւ Պա-

ատսխանի Դաւթի փիլիսոփայի:

էջ 161-162, դատարկ: ժԱ. պրակէն երկու թերթ միայն կայ:

էջ 168-164, առաջին թերթ ժԲ պրակի. մանրուք Հարանց վարքէն:

էջ 165.- [Ս]կիզբն Հաւատոյ զոր սացեալ է տեառն Կոմիտասայ Հայոց կաթողիկոսի, տիգրեակալ վարդապետի.- Քանզի այսպէս ընկալաք ի սուրբ պատուիրանաց...: Եւ է անքննելի աստուածութիւնն, անհանգուեակ, անտարրագիր, անկէտական, անեզրական, անծայր, անիմանական, անտեսական, անքաւական, աննուազական, անպակասական, անյաւելական, անտես, անթերի: Եւ է Ած. լոյս անմատոյց...: Որպէս եւ սրանչելի Գրիգոր անապատացին ասէ, մեծ եւ Հրաշալի վարդապետն սուրբ Հոգւովն ասէ ի վերնական զրոցն սկիզբն որպէս եւ զրեալ է, եթէ գոյացոյց Ած. զերկինս եւ զերկիր...:

Եւ այս է նմանութիւն չորեքկերպեան կենդանեացն. լուսեղէնք են տեսիլքն նոցա, խաչանման են կացք նոցա: Չորս դէմս տեսակի, որ է միին արծիւ, եւ եզր, եւ առիւծ, եւ մարդ: Եւ են թեւաւորք, յոր կոյս կամիցին թռչին, եւ երազ դառնան. զի են իբրեւ ի վերայ թևոց Հոգւոց, մարդանման, եւ ձեռաց նոցա ոտից նոցա, սայլք բոլորեալք, երկանափայլ իբրեւ կարկեհովն. եւ Բ, Բ, քերովքէր լծեալ ի մի անիւ ի Հետ միոյ քերովքէին զնան, եւ ի դառնալ քերովքէիցն զան: Քանզի Հոգի կենդանի կայ ի սայլսն: Բարձր նոցա ուղղորդք են, եւ պնդունք նոցա իբրեւ զորթոց նորածնեալք. եւ ոտք նոցա թեւաւորք, եւ թեւք եւ ոտք նոցա լի են ազն, եւ կայծակունք Հաւանին ի նոցանէ. եւ ցուանայ յատակս տաճարին միինչեւ ի մէջն. եւ քաղում կանչիւնս եւ զողիւնս եւ թնդիւնս եւ որոտմունք Հաւանի ի նոցանէ, եւ սլանան շուրջ զաթոռով Երրորդութեան:

Եւ ահա անդ են ըիրք ըիրոց քաղցրաձայնք ծափ ծափ Հարկաննն գոչելով, զի զաթոռ աստուածութեանն քարձեալ ունին ի վերայ թևոց Իրեանց չորեքկերպեան կենդանիքս յայտրիկ: Իսկ զաթոռ աստուածութեանն ոչ կարէ որ իմանալ զի քարձ է յոյժ, որ սկն Հրեշտակաց չէ տեսալ, եւ ոչ իմացեալ, զի ահալ է քարձութիւն նորա:

Եւ անդ է աստղ սիգիստոն, որ կայ ի գումպէթ տաճարին, եւ ելանէ ի նմանէ ԻՌ

փողոք Հնչաւորք յոյժ, որ Թնդան ի ձայնէ նորա ամ. զօրք երկնից. եւ իջանէ ի նմանէ ԼՌ կամարք ի տաճար աստուածութեանն, եւ այն է որ երկրորդ երկինս կոչի: Ձի եւ Պօղոս ասէ. Յափշտակեցայ միևնեւ յերկրորդ երկինս:

Եւ զետ Հրեղէն բուրեակ շուրջ զաթոռյ աստուածութեանն, եւ տապախտն մարմաջիւն Հատանի ի նմանէն, եւ երեւի կանաչակերպ լոյս, ծիրանակերպ լոյս, դեղնակերպ լոյս, կարմրակերպ լոյս, կապուտակերպ լոյս, սպիտակակերպ լոյս. եւ ի նմանէ իջանէ աղեղն յաշխարհս, որ Տեառն զօտի կոչի:

Եւ կացոյց զնոսա յիւրաբանչիւր կարգի ի պէսպէս կայարանք, եւ անդադար օրհնեն զԱՅ. քանզի կամք արարչին Հանգուցեալ է առ նոսա: Եւ է մածնեալ անդ եով սպիտակ նման սպակույտ առաջի աթոռոյ աստուածութեանն, եւ ի նմանէ զղխէ Սք. Հոգին զգիտութիւն (զգիտութիւն) յաշխարհս առ որդիս մարդկան:

Իսկ ձայնք քերովբէիցն, որ քանակք կոչին, նոքա կան առաջի աթոռոյ աստուածութեանն, քանզի կամք արարչին Հանգուցեալ է առ նոսա քան յայլ զօրսն երկնից, եւ փառաքանեն յառաջին ձայն եղանակաւ մծծաւ՝ օրհնեն ասելով. Օրհնեալ եւ որ նստիս ի քրովբէս եւ Հայիս յանդունդս, զովեալ եւ առաւել բարձրացեալ յաւիտեան:

Եւ մօտ յարկեալ քերովբէիցն, վեցթեանս սերովբէքն են, երկու թեւօքն ծածկեն զերեսս իւրեանց, եւ երկու թեւօք ծածկեն զտոս իւրեանց, եւ երկու թեւօքն թոռուցեալ ազազակեն մի առ մի ասելով յառաջի կողմ, Սք. Սք. Սք. Տէր Չօրութեանց, լի են երկինք եւ երկիր փառօք քո:

Եւ մօտ յարկեալ սերովբէիցն, աթոռոցն զասքն են, որ երկրորդ ձայնի քաղցրաբարբառ բարեբանեն ասելով. Օրհնեալ եւ ի վերայ աթոռոյ արքայութեան քոյ, զովեալ եւ առաւել բարձրացեալ յաւիտեան:

Եւ մօտ յար կալով աթոռոցն՝ տէրութեանցն զասքն են, որ օրիւրաշաղ ունին զձեւ շքեղութեանցն, երգեն երկրորդ կողմ ձայնիւ ասելով, Տէր, Տէր, մեծ եւ սքանչելի է անուն քո ի վերայ ամ. երկրի:

Հնդղէմ տէրութեանցն, զօրութեանցն զասքն են, որ եւ բարեբանեն ահազակերպ աստակացեալ ձայնիւ՝ յերկրորդ ձայնէ ասելով. Օրհնեցէք զՏէր ամ. զօրութիւնք նորա, պաշտօնեայք նորա, ըստ կամաց նորա:

Եւ մօտ ի յար կալով զօրութեանցն, պետութեանցն զասքն են, որ պայծառ եւ վայելուչ ձայնիւ եղանակեն ասելով ի վառ ձայնէ՝ զոչեկով սանն. Պատմեցէք ի Սիոնէ զանուն Տեառն, եւ երգ նորա յերուսաղէմ:

[Ե] առ դուռն լուսեղէն երկնից, իշխանութեանցն զասքն են, որք ահաւորագոյն ձայնիւ ի չորրորդէ՝ զոչեն ասելով. Համբարձէք իշխանք զգորունս անր ի վեր եւ մտցէ արքայ:

[Ի]սկ Հրեշտակացն զասք, ի վերայ շրայարկ կամարիս զոչեն սաստիկ ձայնիւ որոտմամբ եւ թնդմամբ եւ ճշիւք անցուցանեն ի վեր սրաթօռիչ քան զլուսեղէն երկինս, ի ձայն չորրորդ կողմ ազազակեն ասելով, Փառք ի բարձունս Աստուծոյ եւ երկիր խաղաղութիւն:...

Էջ 181.— Սրբոյն Նեղոսի խրատք ոգեշաՀք.— ԾանապարՀք յառաքելութիւն՝ Հրաժարումն յաշխարհէ է. բարւոք եւ կարճա-

ՌԵՍՊ:

Էջ 198.— Եւ զլուխ բանիս, անձն մի Հեղզար, զի յետ սաստեաց զչջիռն ընդունելոց եւ ի Տեառնէ, որում փառք յաւիտեան.— Տուք ծ:

Էջ 194.— [Ի] Վարուց Հարցն.— [Հ]արցաւ ծերն: [Ո]ւստի՞ ստանայ խոնարհութիւն զհոգի:...

Էջ 195.— Յաղագս Առաքելութեան:

Էջ 206.— [Յ]աղագս Տեսնութեանն Խորհրդոյ Ջի. Այ., սասցեալ Մխիթար Վարդապետի.— Խորհուրդք տեսնութեանն Ջի. Այ. մերոյ:...

Էջ 209.— [Ա]սացեալ նորին Մխիթարայ, Հարցումն եւ Պատասխանի ամ. նուստական կրիցն Տեառն Յի. Ջի. ...

Էջ 210.— Տեսիլ Սրբոյն Գրիգորի Հայոց Լուսաւորչի, զոր ետես նախ քան ըզձեռնազրութիւն քաՀանայութեան իւրոյ.— Արդ եկայք պատմեցուք ձեզ, եղբարք:...

Էջ 226.— Երամելւոյմ տեսած Եփրեմի սասցեալ Վասմ Բախամայից Տեսչութեամ ի վերայ ժողովրդեան.— [Ե]ս լի անթիւ յանցանօք:...

Էջ 247.— Ջթշնամիսն ընդ Աստուծոյ Հաշտեցոյ, զվարատեալսն ի սատանայէ միաւորնա, զՀեռացեալսն յեկեղեցոյ մերձեցոյ, զվեՀերոտսն յաղօթսն ի փոյթ յորդորեա, զկորուսեալսն յարդարութեանէ խնդրեա, զմուրորեալսն ի ճշմարտութեանէն զարձօ,

զՀիւանդացեալսն յախտից թշնամոյն բժշկեա
 զՎիրաւորեալսն ի ստտանայէ առողջացոյ,
 զգլորեալսն անօրէնութեամբ կանգնեա,
 զխաւարեալսն մեղօք լուսաւորեա,
 զօտարացեալսն ի պատուիրանացն ընտանեցոյ,

զաղտեղեալսն կոպաշտութեամբ լուս եւ սրբեա,
 զմեղուցեալսն ապաշխարութեամբ արդարացոյ,
 զթաղցեալսն ի մարմնոյն Ջրիստոսի կերակրեա,
 զծարաւիսն յարենէն Ջրիստոսի արբոյ...:

Էջ 248.- Այսպիսի զօրծովք առաքի-
 նութեան ի վարս պարկեշտս յորդորեա,

Ի Հաւատս ուղղափառս զօրացոյ,
 զխոնարհութիւն եւ զհնազանդութիւն սերմանեա,
 զպատուիրանապահութիւն եւ զսէր կատարեալ ուսոյ,
 զսրբութիւն սրտի եւ զճշմարտութիւն լեզուի խնդրեա,
 ի ցածութիւն աչաց եւ ի պարկեշտութիւն մարմնոյ խրատեա,
 զժուժկալութիւն եւ զհամբերութիւն վարդապետեա,
 ի պնդութիւն պահոց եւ յօժարութիւն աղօթից
 եւ յորդորումն ողորմութեանց ամենեցուն պատուիրեա...:

Էջ 249.- ԱՀԿԻ Բ: ՀՐ Առաքելոցն:
 Անուանք առաքելոցն Փրկչին մերոյ որք ի
 սփիւռս թարգմանին, եւ կամ թէ ուստի են
 երկոտասանքն եւ կամ յորմէ ցեղէ:

Էջ 250.- Սրբոյն Եպիփանոս եպիսկո-
 պոսի, Յաղագս Առաքելոցն թէ ուր կատա-
 ռեցան մահուամբ:

Էջ 258.- Կանայք սուրբք որք Ջի.
 աշակերտեցան:

Էջ 266, զատարկ մեծագոյն մասամբ:

Մամր յիշատակագրութիւմ Գրչի.- 1682

Էջ 226, ստորոտը.- Ի թրւի Հայոց
 ՌՃԼԱ զրեցաւ ձեռամբ տրուպ Արուդին զրչի
 մեղաստիբի:

Յետմագոյմ յիշատակագրութիւմ.- 1866

Էջ 265, մէջտեղը, շեղագիր անհարթ.-
 1856 յոգոստոսի 80, այս Գոշ Մխիթար
 Վարդապետի ասացեալ զիրգս ի Վանս Սրբոյ
 Նշանու Աթոռոյն է: Այս զիրգս ով որ զո-
 ղանայցէ էրթ հայրիւր հայրապետացն նզո-
 վիւթն քանադրեալ եղիցի եղիցի ամէն:
 Ճէնէսէցի Կարապետ վէ Օհաննէսէ:

3692

ՍԱՂՄՈՍ (ՊԵՐԹ).- 80

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 14.5x10x2.5: Էջք 212: Հան-
 զամանք անքաւարք. վնասուած Հնութենէ
 եւ զործածութենէ, Նորոգութիւն կրած:
 Թուղթ զորչորակ: Գրութիւն՝ խորագիրնե-
 ըը, սկզբնատողերը եւ զլիատատաները կար-
 միր, մնացեալը սեւ միւսնով, միասիւն,
 Մ տող: Նտորագիր: Գլխազիր եւ զլիազարդ
 կարմրագիծ: Կաշեկազմ տախտակեայ դրոշ-
 մազարդ:

ՌՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Էջ 1.- Բարձր առնեմ զքեզ, Տէր, զի
 ընկալար զիս... ԻԹ, 1:

Էջ 7, պրակ Ե.- Աւրհնեցից զՏէր
 յամենայն ժամ...: ԼԳ, 1:

Էջ 20.- Մի՛ նախանձիր ընզ չարս...:

Էջ 70-71ի մէջեւ թերթ ինկած:

Էջ 75.- Ած. մտին Հեթանոսք ի ժա-
 ոսնգութիւն քո...:

Էջ 100.- Տէր ապաւէն եղեր մեր...:

Էջ 146.- Սաղմոս ի Դաւիթ.- Նոստովան

եղերութ Տեառն զի թաղցր է:
 Էջ 208.- Նոստովամուտիւմ Մամասիւ.-
 Տէր ամենակալ...:

Էջ 212.- Ջաքարիայ Հաւրի Յովաննու
 .- Աւրհնեալ Տէր Ած. Իսրայէլի...:

3693

ԺՈՂՈՎԱԾՈՅ (Կրօնական)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 16.5x10.5x2: էջք 222: Հան-
զամանք անբարար. վնասուած թացութիւն:
սկիզբը թերի. կարօտ նորոգութեան: Թուղթ
եւ գրութիւն այլազան, նոտր շեղազիր:
Կողք չունի:

ԲՈՎԱՆԴԱՌԻԹԻՒՆ.-

էջ 1.-... Վասն այն խնայեաց Ած. ի
նինուէ քաղաքն, եւ կամեցաւ նախ քարոզ
առաքել, եւ թէ չի դառնան ի մեղաց, ապայ
պատուհասել...:

էջ 18.-... զի շաղօթքն լոյս է եւ
արտասուքն ձէթ. որպէս առանց ձէթի ճրագն
վառ ոչ մնայ, նոյնպէս [կը մնայ] ամուարտ]:

էջ 19, դատարկ մեծագոյն մասամբ,
յաջորդ էջը՝ բոլորովին:

էջ 21.- Անկիզբն Բանն Ած. յանըս-
կընական ի շօրէ, աստանօր կամեցաւ ըս-
կընանուրել ի Արքոյ Կուսէն Մարիամայ,

վասն արարածոց իւրոց փրկութեան...:

էջ 86-40, դատարկ:

էջ 41.-... Առաջին զործն առաքի-
նութեան է, զի ունօղ մարդն կու փրկէ
յամենայնէ չարէ:

էջ 59.- Տասներորդ զի առաքինու-
թիւնն ամբառնայ զմարդն ի վեր քան զինքն
եւ միաւորէ ընդ Աստուծոյ:

էջ 67.- Ապայ ուրեմն առաքինիքն
բարւոք պատրաստին առ Հանդիմեալ բարին:

էջ 76.- Ուր սաէ Զերօնիմոս թէ՛ Ո-
չինչ է մարբազոյն քան զմիտն զայն ուր
Ած. քնակի:

էջ 79.- Այլ արդ որպէս առաքինու-
թիւնն է երանութիւն աստի կենաց, նոյն-
պէս եւ մեղքն է թշուառութիւն եւ դժոխք
աստի կենացս:

էջ 88.- Զանզի սաէ Գրիգոր թէ,

Առաքեաց Ած. զԱբէլ ուսուցանել զանմեղութիւն,
Առաքեաց զԵնովս ուսուցանել զարքութիւն,
զՆոյ՝ վասն երկայնատութեան յուսոյ,
զԱքրահամ՝ առ ի յայտնել զՀնազանդութիւն,
զԻսահակ՝ առ ի յայտնել ողջախոհութիւն ամուսնութեան,
զՅակոբ՝ առ ի յիշեցուցանել զՀամբերութիւն ի յաշխատութիւն,
զՅովսէփ՝ առ ի Հատուցանել զբարի փոխանակ չարի,
զՄովսէս՝ առ ի ուսուցանել զՀեղութիւն,
զՅեսուս՝ առ ի քաջալերել ընդդէմ թշնամեաց,
զԹոբ՝ առ ի ուսուցանել զՀամբերութիւն:

էջ 87.- Իսկ թէ որպէս առաքինու-
թիւնն ինդրելի է ուսանիլ եւ կամ ստա-
նայի, ուսուցանէ Բեռնարդոս...:

էջ 101.- Զանզի սաէ Սէնեթայ թէ, որ
ինչ պատահի առաքինոյն, միապէս Համբերէ.
քանզի զիտէ զամ. ինչ յառաջ եկեալ ի նա-
խատեսութեան Աստուծոյ:

էջ 105.- Նախ որպէս սաէ Սուրբն
Եւազրիոս թէ, Հաւատն ի Հայր, Յոյն առ
Որդի, Սէրն ի Հոգին Սուրբ:

էջ 111.- Երկրորդ, այս կեանքս օտար
եւ պանտուխտ է մեզ, որպէս սաէ Դաւիթ

թէ՝ Պանտուխտ եւ նշգեծ եմ ես որպէս
զամ. Հարքն իմ [Այսչափ է]:

էջ 112-118, զատարկ, բայց էջ 116ի
եւ 118ի վրայ կը գտնուին սեւագիծ զա-
զաններ:

էջ 119.- Սուրբն Սարգիս զօրավար էր
մեծ թագաւորին Կոստանդիանոսի եւ որդոց
Նորայշխարհին Կապադովկացոց...:

էջ 184, զատարկ:

էջ 185.- Արդ պատճառ եւ ի միտք այս
քանիս Դ ինչ իր կայ, նախ վասն պահոց

քրիստոնէից...:

էջ 141-148, դատարկ:

էջ 144.- Ոմանք Հաւատով վկայեցին...:

էջ 146.- Եւ ի կանոս առաքելական պարուց դասու եւ Հազարապետն խորին եւ անՀասն խորՀրդոց ամէնիմաստ եւ առաքեալն Ջի. Պօղոս գրէ...:

էջ 166-172, դատարկ:

էջ 178.- Եւ արդ գիտնելի է զի ոչ-ջուներուութիւնս այս բազմաւ կերպիւ առեալ լինի...:

էջ 201.- Որպէս գրէ Յեսայի մարգարէն.- Լուսցարութ, սրբեցարութ, եւայլն:

էջ 207.- Էր միւս Սք. Հայրապետն Կիրեզ, յազգաւ Հրէայ, եւ անուն նորա Յուզայ: Նայ գտաւ զիսան Ջի. եւ Հաւատաց

ի Ջս. եւ մկրտեցաւ մարքն իւրով Աննայի...:

էջ 211.- Ծջմարիտ առակախօսն եւ քարզօգն երկնային Տէրն մեր Յս. Ջս. աւսէ...:

էջ 216.- Դարձեալ գրէ մարգարէն Ովսիա առ մեզ ասելով. Սերմանեցէք ձեզ զարդարութիւն եւ Հնձեցէք զպտուղն կնաց...:

էջ 218.- Եօթն բարք են մարդկան, որք յԱստուծոյ Հանոյ են, եւ ի մարդկանէ զովին...:

էջ 221.- Ջի ողորմութիւնն լինի բնկերակից մեռելոյն...:

էջ 222, դատարկ:

3694

ԺՈՂՈՎԱԾՈՅ

Երուսղէմ

1748-1746

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 16.6x10x1, էջք 80: Հանգամանք Համարեա բաւարար: Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն սեւ մեկանով, միասին, 18 տող: Նոտր շեղագիր: Համառօտագրութիւնք առատ: Կազմ քայքայուած. կողք մագաղաթ:

ՈՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1-6, դատարկ, փրթած:

էջ 7.- Մաթէոսի վարդապետի ասացեալ Թանն Խրատական.- Եւ քանզի քնական է մարդոց...:

էջ 12.- Նորին Մաթէոսի վարդապետի ասացեալ քանն խրատական.- Իսկ թէ վասն էր Մովսէս զերկինս զըրոյրն միայն յիշեաց...:

էջ 16.- Նորին Մաթէոսի վարդապետի ասացեալ Յազազս երկնից.- Իսկ զի ասէ մարգարէն՝ Ի սկզբանէ Տէր զերկիր Հաստանեաց...:

էջ 20.- Նորին Մաթէոսի վարդապետի ասացեալ Յազազս Դ տարերաց.- Արդ զԴ տարերքս զոր արար Ան. ամենայնի առանձնակի ետ ինչ յատկութիւն եւ զօրութիւն...:

էջ 22.- Ը.- Ութերորդ. Ջի որ որ քաշխտի ըստ այսմ միոյն ժ փոխարէն Հատուցանէ [Այսչան կայ]:

էջ 23.- Թվին ՌՃՂԲ [=1748], ի Սք. Ջաղաքս յԵրուսղէմ, մեր վանաց պարիսպն, յարեմտանն կողմն ինքն յինքեան Կի փուլ եկն, ի սեղանատան կամարէն միջինե ցմեծ դուռն, մարտի ամսոյ Ժ, եւ այս վասն այն եղեւ, զի ձմեռն սաստիկ անձրեւոտ էր. զի գրեթէ Ծ օր աւելի զցայկ եւ զցորեկ օչ դաղարեցաւ անձրեւն զաւոյ, եւ պարիսպն ի վաղ ժամանակէ շինեալ, քանզի յոյժ Հնացեալ, եւ տեղիս տեղիս խաղտեալ եւ քայքայեալ: Եւ այս եղեւ ի Թագաւորութեան տաճկաց սուլթան ՄաՀմուտին, եւ ի պատրիարքութեանն սրբոյ եւ մեծի Աթոռոյ Երուսղէմի, սոյն Գրիգորի ճանազգեաց եւ զիտնական րաբունապետի, որ ի զատն եւ ի դժնեայ ժամանակիս փայլի քարի կենցաղավարութեամբ իբրեւ զարեզակն ի մէջ Հաւատացելոց: Ջի Թպէտ սրբազան վեհն վազ Հեռէ ունէր ի մտի զշինումն եւ զվերայնորդումն քարձրարձր պարսպին, սակայն

ազգի ազգի նեղութիւն թէ ի տանկաց եւ թէ յայլասեռ քրիստոնէից, միայն Ած. գիտէ, նաեւ տեսողացն յայտնի է: Եւ յետ երկու աւուրց քաղաքիս մուսէլլիմն, դատաւորն եւ շխիւրն ժողովեացն ի զուռն Սք. Յակոբայ, եւ թէ՛ Քջ արարին. ի սեղանատան կամարէն մինչեւ ցեղիազար Կաթողիկոսի նոր շէնքն, 4 կանքուն տեղ. այս երկայնութիւն եւ բարձրութիւն կանքուն, եւ սեղանատան վերայի լիւան. եւ Գ զեղեցիկ խուց Հոգետան տանիւն. սոքա Հետ պարսպին թէ՛ Քջ եղան եւ նորոզ շինեցան, զոր սրբազան Վեհա ի վաղուց Հետէ զշինութիւն սոքա ունէր ի մտի, եւ ցանկայր թէ երբ լինելոց է այս, որ եւ աչօքս զսոքա շինութիւն տեսանէի, վասնորոյ իւր ձեռօքն շինեաց, եւ եհաս իւր փափաքանաց:

Ձի այս Ին ամ է որ նստեալ է աթոռ պատրիարքութեան եւ տեղապահ Յակոբայ Առաքելոյն Տեսանեղօքն, բազում քարեաց Սրբոյ Տան պատճառ եղև, եթէ զԵՃ թիսայ պարտուց վճարումն, եւ զՍք. Յարութեան վերնատանն սիւնն քառնալոյ, եւ զսուրբ խորանն պայծառացուցանելոյ, եւ զբերորի խցերն փայտակերտ նորոզ շինելոյ, յայտնի է տեսողացոյ:

Այլ եւ Սրբոյ Աթոռոյս յարեւելեան կողմն ոչ գոյր պարիսպ, վասնզի մինչեւ ի ցորենատունն քաղաքացիքն բնակէին, վասնորոյ էառ զՄիմարեց տներն, եւ այս ոչ սակաւ դրամով, եւ շրջապատեալ նորակերտ պարսպաւ, եւ ամբացոյց զՍք. Աթոռս յամ. կողմանց:

Նաեւ զմեծ եկեղեցւոյ վերստին ծեպելն, եւ ազգի ազգի պատկերօք եւ շինիով շրջապատեալ պայծառացուցանելն, յայտնի է տեսողացն. թողում եւ զանթիւ անօթքն Սք. Եկեղեցւոյն, եթէ ոսկեղէնքն եւ արծաթեղէնք եւ դիպակեղէնք որոց ոչ գոյ թիւ:

Նաեւ եւ զՍք. Թէնթորոս եկեղեցւոյ Հիմամբ նորակերտ շինելն, որ յառաջ Ի ոգի Հազիւ առնոյր, վասնորոյ լայն եւ ընդարձակ շինեաց զեղեցիկ եւ պայծառ օրինուածովք, եւ զինչ է զոր սանմ, զրեթէ ազինասարաս դրախտ դարձոյց զՍք. Տունս:

Քանզի զլիակատար պատմութիւն Սրբազանին իմոյ արարեալ է Կեսարացի Յովհաննէս աստուածաբան վարդապետն, ըստ գերակատար իմաստութեան իւրում, մեք դարձցուք ի յոճ բանիս մերոյ:

Վասնորոյ իբրեւ սկսան շինել զպարիսպն, յամ. ուստիք նեղութիւն շրջապատեաց զմեզ, մանաւանդ ի բնակչաց քաղա-

քիս, որ իբրեւ զտղրուկ զարիւնն ծրծնն եւ անկուշտ մնան. ի մեծամեծաց մինչեւ ցփոքունս պահանջէին զդրամն, եւ առնելով ոչ լիւանելոյ:

Եւ այսմ ամի Սրբազան Վեհն իմ Հարկ եղ ի վերայ իմ զնալ ի Բիւզանդ ողորմութիւն Հաւաքելոյ, վասն շինութեան պարսպին: Եւ եւ յօժար կամօք յանձն առի, եւ զնացի, եւ պատրիարք տեղւոյն Յակոբ աստուածաբան վարդապետն սիրով բնկալաւ, եւ զեր քան զարժանն մեր մեծարեաց եւ պատուեաց ըստ անարգամեծար բարուց իւրում: Եւ յետ չորից ամսոց զարձաք ի Սք. Աթոռոս, ԲԵՃ Լ ուխտաւորօք: Թէպէտ ոչ եղև որպէս կարծէաք, սակայն դատարկ ոչ ելանք. զի որ ի փոքուն Հաւատարիմ, եւ այլն:

Թվին ՌՃՂԲ, Մշու Սք. Կարապետու յառաջնորդ Մինաս աստուածաբան վարդապետն եկն ի Սք. Քաղաքս Երուսաղէմ յուխտ եւ երկրպագութիւն Սք. Տնօրինական Տեղեաց Ջի. Աստուծոյն մերոյ. Նորոյր ամ մի մնաց ի Սք. Աթոռս, եւ Սրբազան Վեհն յոյժ պատուեաց եւ մեծարեաց զինքն, եւ ինքն ելեալ աստուտ զնաց ի Թազաւորանիստ քաղաքն Կոստանդնուպօլիս, վասն իւրոյ պիտոյոցն:

Թվին ՌՃՂԳ, ին, ի Սք. Տօնի Ծընեղեանն Ջի. ի Սք. Ծնունդն զնացաք Հանդերձ ուխտաւորօքն, անՀանգիստ մնացաք եւ եւ սիրազուն եղբայրն իմ ըստ Հոգւոյ Կեսարացի Յոհաննէս վարդապետն, վասն ոչ զ(ի)տանելոյ իջեան. եւ վասն սաստիկ ձմերանն յամեցաք անդ սակաւ ինչ աւուրս. եւ սպա ելեալ ուրախութեամբ եկաք ի Սք. Աթոռս: Եւ էր ընդ մեզ վերոյ յիջեցեալ Մինաս վարդապետն, եւ մեր Ուսումեկու նուիրակ Ղազար վարդապետն. նաեւ աստուածաէր իջխանքն՝ Ակեցի մահտեսի Գրիգորն, եւ Կեսարացի մահտեսի Պալին, եւ այլք բազումք, զորս թողաք յիշելոյ:

Այսմ թվոյ մեծ պահոցն, Կեսարու առաջնորդ Աւետիք վարդապետն եկն ի Սք. Քաղաքս, շատ դրամ կարծէաք տար Սք. Աթոռոյս, ի զինն ելաւ: Իսկ Սրբազան Վեհն պատուով ուղարկեաց իւր աթոռն Կեսարիոյ:

Այսմ ամի յետ Ջատիկն օրՀնեալ ուխտաւորքն խաղաղութեամբ իջին Յեայֆայ, եւ սպա զնացեալ իւրաքանչիւր ի տեղիս իւրեանց: Ընէիդ տեղւոյն Սիմէոն վարդապետն զրեալ էր Սրբազան Վեհին թէ ՃԿ զուշ խարճեցի ի զալ ուխտաւորացն աստ,՝ եւ այս ոչ երբէք եղեալ էր թէ Եսֆայու նստօղ

Ռէիզի գրամ խորճէ եւ Սք. Տանս մեծաւորն պահանջէ: Եւ թէպէտ ամ. տարի պատահի, սակայն Յնաֆայ նստօզ էռէիզն ինքն զինքն երկու սպասաւորքն կու պահէ:

Այսմ ամի յետ Ջատկին Սեբաստացի մահտեսի Յնապիե Հիւանդագաւ, եւ ոչ կարաց զնալ ընդ ուխտաւորացն, այլ մնաց մինչ ի Համբարձման Տօնին Ջի., լաւ առողջութիւն գտաւ անձին, եւ ապա նլծալ զնաց ուրախ արտիւ: Սա շինել հոուր զերկաթեայ գեղեցիկ դասերու յնկիւթք, յիշատակ իւր եւ ծնօղաց իւրօր. զի էր այր խոճեմ եւ մեծահաստ:

Այսմ յամի յետ զնալու ուխտաւորաց զմեծ զուան զիմացի պարտէզն Սրբազան Վեհն մեծացոյց ներակերտ պարսպու շրջապատեալ. թէպէտ յառաջ գոյր, սակայն փոքր, եւ պարհապն չոր քարամբ շարեալ ցած, եւ այն եւս խազտեալ: Վասնորոյ իբրեւ զգրախտ դարձայ, եւ ետ մեղաւորս իբր ընծայ, կամ ի զքօսանալ, վասն սրտաքայտութեանն: Նա եւ զլիմոնի պաղչան զառաջինն որ Հընացեալ էր, նոր շինեաց եւ ամրացոյց պարսպալ, եւ ջրհոր մի նոր գտեալ զեղեցիկ էառ ի մէջ պաղչակի, եւ ի յարեւելեան կողմն կից պատին:

Ի մեծի Այլակերպութեան Տօնին Սրբազան Վեհն ժամարար էր, զխորհուրդ աւուր ծննդոց ըստ պատշաճի տօնին քաղցր քառասունով եւ լի իմաստութեամբ, եւ սակաւ ինչ մրուր դատնութեան արբոյց քաղաքացոց: Ազգատ զուրդ ի մոռնեաց վանքն զնացին վասն ընչից, եւ ոչ Հաւատարմ վասնորոյ, եկին առ ոտն Սրբազան Վեհն անկան մեղայի, եւ զաղարեցան ի մօլար խորհրդոց իրեանց:

Ի Տօնի Վերափոխման Սք. Աստուածածնին, Սրբազան Վեհն զվեց օրն Հետիոտս եւ ըրկ ոտիւք ընթանայր ի գերեզմանն Սք. Աստուածածնի զնալ եւ զայն: Եւ այսմ յամի եւ ընդ Սրբազանին էի, որ ուրբաթի աւուրն ասանձին ելինք ի տեղի Համբարձմանն Ջի. եւ ի Գալիլիա, եւ զուխտն մեր կատարեցինք. եւ ապա եկեալ ի յաթոռակալի Հազուրայն զկերակուրն անդ ճարակեաց, եւ այս վասն յետ մ'աւոյնն եղև. զի անհնար էր Սրբազան Վեհն թէ յետ մ'այր ի Հասարակ սեղանոյն եթէ ուտիքն եւ թէ պարն:

Թվին ՌՃՂԳ ին, Հոկտեմբերի ամսոյն, յերկնաբարթի աւուրն, Յնաֆայու յՌէիզ Սիմէոն վարդապետէն աւետեաց գիր եկն ի Սք. Քաղաքս յԵրուսաղէմ, Սրբազան Վեհն, թէ Ըստամպուլու օրհնեալ տէրունակոս ուխ-

տաւորքն ողջ եւ առողջ եւ անվնաս աստ ի նաւահանգիստն Յոպպէ ժամանեցին, եւ մեծ ուրախութիւն եղև Սրբազան Վեհն: Նաեւ ըրուր միաբանից Սրբոյ եւ Մեծի Աթոռոյս. եւ այս վասն այն, Նախ զի Սրբոյ Տանս շինութիւն եւ պայծառութիւն յետ Աստուծոյ նօքօք է: Եւ երկրորդ զի այսմ ամի ի վերայ այլ ամացն, Ստամպուլու յառաջ ելեալ էին, եւ յետ մ'նացին, զոր եւ Հարցեալ վերահասու եղաք, որ խն օր ի վերայ ծովու մ'նացեալ են, եւ վերակացոյ նաւին էր կարգեալ, պատրիարք Յակոբ վարդապետի սիրազուն աշակերտն Կարապետ վարդապետն:

Եւ յետ սուղ աւուրց եկն Ակնայ երկրէն նուիրակ Կարապետ վարդապետն, որ էր աշակերտ Թէոդորոս վարդապետին Նորեանցոյ, իւր ժողջան աշխատութեանն քաղու օրաշիւք, եւ պարզերեսութեամբ, եւ Սրբազան Վեհն տեսալ զքաջութիւն եւ զՀարազատութիւն՝ զեր քան զինքն յառաջ զնացօղջն քաղու արդիւնս Կարապետ վարդապետն չատոյց ի Սք. Աթոռս եւ ի ձեռն Սրբազան Վեհն. վասն որոյ մեծաւ սիրով եւ շնորհակալութեամբ զինքն օրհնեաց, զոր Տէր պահեցէ ընդ երկար կենօք, Ամէն:

Թվին ՌՃՂԴ, ի մեծի տօնի աւուր Երեւնդեան Տեսան մերոյ Յի. ոչ կարացար զնալ ուխտ եւ երկրագաւթիւն ի Ռեթէզէմ, որպէս էր սովորութիւն ամ. ամի այսմ տօնի Սրբազան Վեհն Հանդերձ քաղմախտուն ուխտաւորք մեծաւ փափականօք եւ քաղանօք անարգել զնայր, եւ այսմ ամի արգելման պատճառն էր այս. զի յամազգիկ եւ Ֆլաւք տեղւոյն մեծ խոնավութիւն եւ աղմուկն ունէին Հետ միմեանց: Եւ թէպէտ ի նոյն օրն ոչ կարացար զնալ, սակայն յետ յերկուց ելեալ Սրբազան Վեհն մեծաւ Հանդիսի զնացար որպէս օրէն էր յառաջագոյն եւ զուխտն մեր կատարեցար, եւ անվնաս յետ չոքօք ի Սք. Աթոռս, թէպէտ խարձ եւ մարտա շատ եղև:

Այսմ թուռն, ըուն Բարեկենդանի աւուրն, Յ Հոգի ուխտաւոր եկին Հալապու կողմանէ, յոյժ արդիւնաւոր էին, եւ աստա ի տալն զողորմութիւն: Ի Ջատկին Կեսարացի Ղազար վարդապետն զնաց նուիրակ ի Կեսարայ քաղաքն, որպէս է սովորութիւն Սրբոյ եւ Մեծի Աթոռոյս զի Գ տարին մի անգամ ելանեն նուիրակուք ի Սք. Տանէն աստ ի Հաւաքեց զողորմութիւն աստուածաբէ Հաւատացեցոց եւ բերել ի Սք. Քաղաքս յԵրուսաղէմ, եւ ի Սք. Աթոռս: Նաեւ Պրոխորոն վարդապետն նուիրակ զնաց Իգմիր քա-

դաքն, որ է այր ծեր եւ վաղեմի միաբան Սրբոյ Տանն, խախտեալ ի Հաւատոյն եւ թիրեալ ի ճշմարիտ ճանապարհէն, տացէ Տէր դարձ կամ բարձ: Եւ զմեր որդի Կարապետ վարդապետն կարգեաց Սրբազան Վեհն զնալ ի Բիւզանդ Հետ ուխտաւորացն:

Այսմ պատերթին այնմ աւուր որում օրհնեալ տէրունական ուխտաւորքն ելեալ ի Սր. Տանէս եւ չուէին ի նաւահանգիստն Յոպպէ, գիր եկն ի Պօլտոյն ի Յակոբ պատրիարք վարդապետն, յորում գրեալ էր թէ նախաթիացի աւագ էրէց տէր Սահակն զվաղ-ճանն ընկալեալ, որոյ Հոգւոյն Տէրն ողորմեցի. զի էր այր քաջ եւ արի յամ. զորոս բարեաց, մանաւանդ թէ պիտանի Սրբոց Աթոռոց եւ վանօրէից եւ կնեղեցեաց, յորոց շնորհչին Տէր Քս. իւրն ողորմեցի ըստ մեծի ողորմութեան իւրում, եւ Հանգուցէ զհոգի նորա ի դասս սրբոց իւրոց, Ամէն:

Ենտ զնալու ուխտաւորացն Յոպպէու, Քէրջիման Պողոսն յետս չոքաւ ի գործոյն վասն տկարութեան իւրոյ անէին, զի այս ժ եւ Եւսմ է որ ի մէջ այս գործոյն է, որոյ Տէր զվարձս բարեաց պարգեւէ, ամէն: Եւ ի տեղի նորա եղաւ զոնապան Սէֆարն, Հին միաբան եւ ծեր, զիտակ էլից եւ մտից, յայտից եւ անյայտից, որոյ Տէր կարողութիւն տացէ:

Ենտ քանի աւուրց նոր մուգավալի եկն տաճարին, ունեւով ընդ ինքեան Ֆարման վասն Ազնայուրի պաղջային, իրր թէ վաղուֆ է տաճարին: Վասնորոյ մեր գործակալք առին զիստիֆալի թամասուկան եւ զնացին. յետ շատ խօսից եւ վիճարանութեան ԵՃ զբշ. ետուն եւ զֆարմանն ի ձեռացն առին: Եւ այս քանի անգամ եղեւ այս դաւիս. Տէր այց առնու Սր. Աթոռոյս. Ամէն:

Ենտ այտորիկ եկն դատաւոր մի, որ էր յոյժ չար եւ դժնեայ, ներհակ եւ ատեցօզ քրիստոնէից, եւ Հակոսակ վանօրէից, քաղաքաւ Դամասկացի, ինքն անիրաւ եւ դատաստանն թիւր, աչքն ի կաշառն եւ ի առնու: Վասնորոյ եւ քաղաքացիքն տեսին թէ սուտ խօսիցն ունկնդիր է եւ կաշառառու, եւ իրաւունք ոչ ունի ի դատաստանն: Վասնորոյ քաղաքին այլազգիքն յարեան ի վերայ վանօրէից եւ սու(ս)տ արզուհալով լցին զզատարան: Եւ դատաւորն ըստ անբարի բարուցն չարութեանն իւրոյ եւ ազհու-թեանն յոյժ նեղեաց եւ տառապեցոյց զվանօրայքն: Վասնորոյ յաղաքս սաստիկ նե-

ղութեան վշտաց, եւ կնեղեանաց դատաւորին, ոչ կարացին տանիլ, Գ վանքի զլիսաւորքն խորհուրդ արարին եւ մէկ մէկ մարդ զրով յղեցին ի կայսերական քաղաքն Պօլիս, Հոկտեմբեր ամսոյ Հնին, պատկեր աւուրն Հինգշաբթի:

Ի մեծի տօնի Վերացման կնեստու Սր. Խաչին Սրբազան Վեհն զՔս. պատարագեաց, եւ յետ Սրբոյ Պատարագին զբոլոր մեր ազին քրիստոնեայքն կերակրեաց. վասնզի յոյժ սղութիւն էր Հացի, եւ ոչ գտանիւր երկիրս ցորեան, եւ եթէ զայր ի Հեռաստանէ ցորեան՝ զայն մեծամեծք կու յափշտակէին, իսկ աղքատքն եւ տնանկօ մնային ողորմելի: Վասնորոյ Սրբազան Վեհն, կարի աղքատ[ա]սէր եւ ողորմած գողով, միշտ առնէր գողորմութիւն կարօտելոց, յայտնի եւ ծածուկօ, առ ընտանիսն եւ օտարս, ըստ նմանութեան Յակոբայ եւ Հօրն Հաւատոյ Աբրահամու:

Եաղաքս որոյ յետ կերակրելոյ զաղքատսն, եւ իջօրեիայ ժամու Կիրակէի աւուրն, կոչեաց զբոլոր միաբանքն Սրբոյ եւ Մեծի Աթոռոյս, զկարկաւորքն եւ զգործազեաց մահտեսիքն, եւ իլեւզ զնացք ի Սր. Փրկչայ Վանքն եւ անդնօր սկսաւ խրատ տալոյ, եթէ գործակալաց Սրբոյ Տանն եւ եթէ Հասարակ միաբանից, ըստ աստիճանի եւ ըստ պատուոյ, յաղաքս բարեկեցութեան ինքեանց եւ կարգաւորութեան Սր. Աթոռոյս:

Ապա յետ այնորիկ զզերգմանս սուրբ պատրիարքաց եւ վարդապետաց, որ անզր կան Հանգուցեալ, օրհնել ետուր, եւ ինքն Սրբազան Վեհն իւր օրհնեալ ձեռօքն մէկ մէկ ոսկի կարգաւորաց եւ Բ Ա ղոչ. Հասարակ միաբանից բաշխեաց զողորմութիւն, եւ ամենեքեան միաբան շնորհակալ եւ զոհացօղք եղն սրտի մտօք եւ զարձար ի վանքն: Եւ զարձեալ եթէ զաղքատքն կերակրելոյ եւ թէ զողորմութիւն քաշխելոյ, ոչ թէ յարդեանց Սրբոյ Աթոռոյս էր, այլ իւր ժամուցէն, զոր ի ժամ պատարագ մատուցանելոյ յիշէր տուեալ էին իւրն. զոր Տէր Ած. ի փառս իւր Համարեցցի, եւ զվարձս բարեաց պարգեւեցէ իւր, աստ եւ ի Հանգերձեալ կեսան, Ամէն:

Թվին ՌՃՂԹ, սեպտեմբերի ամսոյն Ի ե Թ, պատկեր աւուր կիրակէի, որ էր Տօն Վարագայ երեւման կնեստու Սր. Խաչին, յորում աւուր Սրբազան Վեհն մկեայ Հանգուցի զՔս. պատարագեաց, Սր. Խաչի խորանն ի քարձաւանդակ տեղւոյն, առ ի Հաշ-

տուժինն աշխարհի, ի քառուժինն եւ ի թո-
ղուժինն մեղաց մերոց եւ ամ. Հաւատացե-
լոց:

Վասնորոյ երբորդ ժամու զիր եկն
Յոպպուտ յոհիզ Սիմէոն վարդապետն: Նաեւ
Հետ ուխտաւորաց վերակացու լինող Կարա-
պետ վարդապետն թէ Աստուծով Ըստամպո-
լոյ օրհնեալ ուխտաւորաց նաւն անվնաս,
ուրախութեամբ ի ժՌ օրն ժամանեաց աստ ի
Նաւահանգիստն Յոպպէ, եւ մեր լուեալ ու-
րախացաք յուրախութիւն մեծ, եւ միաբան
միով բերանով զոհացաք զԱստուծոյ եւ ըզ-
բարբարութենէ նորին:

Թվին ՌՃՂԴ, պետն Դամասկոսի եկն ի
Սք. Քաղաքս Երուսաղէմ. որպէս է սովո-
րութիւն անդր նստող փաշայոն տարին մի
անգամ դուր ելանեն եւ շրջեն ամ. տեղիս
տէրութեան իւրոյ: Վասնորոյ այսմ տար-
ւոջն էր Եամայ պետ Այտամօղլի Ասափ Փա-
շան, կնատ եւ ազահ, տեղւոյս վերոգրեալ
զմեծայ եւ չար դատաւորն՝ ի ծածուկ մատ-
նեաց փաշային զՊ վանքն..... վասնո-
րոյ զրեթէ ոչ սակաւ նեղութիւն կրեաց
Սրբազան Վեհն եւ զրամէ թարեցաւ Քանգի
այս մօտակայ տարիքս եկող փաշայոն յամէն
վանուց Պ Հազարական զոչ. զրամ կու առ-
նե ինքն, եւ թէՀեանյ Հինգ Հարիւրական,
Հինգ Հարիւր աւելի առաջակայ արանց եւ
մեծամեծաց ներս եւ դուրս կու գեայ, թո-
ղում զչուխայն որ ԴՃ Հարիւրական կան-
թուն գնայ. եւ ի վերայ այսր ամենայնի
ԲՈ զոչ.ի ընծայ տանին առաջի իւրն. եւ

եթէ սակաւ ինչ սզալանք որ գտանի՝ ի վե-
րայ վանօրէից, անողորմ ճշտիւ զինդրեալն
Հարկիւ կու պահանջէ. եւ այսպէս յամ.
յամի զայս խղճութիւնս կու կրենք, զոր
Տէր Աստուածն ամենայնի ազատութիւն տա-
ցէ, ամէն:

Թվին ՌՃՂԴ, Հոկտեմբերի ամսոյն ժՌ
ին, յաւուր երկուշաբթ, Ըստամպոլու
օրհնեալ տէրուական ուխտաւորն անվնաս
ուրախ սրտիւ ի Սք. Քաղաքս յԵրուսաղէմ
Հասին, որք էին թուով ԲՃՃ Հոգի, եւ զլ-
խաւոր ի մէջ նոցա էր յօրհնեալն յԱստու-
ծոյ եւ ամ. սրբոց նորա Ակնայ երկրէն
մահտեսի Պետրոսն, որ առատ եւ անթերի
զիւր ողորմութիւն ուրախ սրտիւ պարգե-
ւեաց Սրբոյ եւ Մեծի Աթոռոյս, որ եւ ի
Տեառնէ մերմէ Եիսուսէ Քրիստոսէ զանճառ
եւ զանպատ ողորմութիւն զոցցէ, ամէն:

Ի Տօնի Նաշգիւտի, որ է մարտի ժ,
արեւելցի մահտեսի Մովսէսն զՍք. Յարու-
թեանն զուռն քանալ ետուր, Սրբազան Վեհն
զՔս. պատարագեաց մեծաւ Հանդիսիւ, ի խո-
րանն Սք. Լուսաւորչին, եւ յետ Սրբոյ
Պատարագին քուր ուխտաւորն եւ քաղաքիս
աղքատն ի Սք. Աթոս կերակրեցան. զոր
Տէր Ած. միշտ ի շէն եւ պայծառ պահէ
զՍք. Տունս, ամէն.- Տես Սիրն. 1988, էջ
214-218:

էջ 46.- Տաղ Ծննդեան.- շրճուիմք
այսոր մեք Հոգեպէտս...

էջ 47-80, զատարկ:

3695

ՍԱՂՄՈՍ (ԱրարեբեթՅ) - 3

Երուսաղէմ

1820

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մուշալ 16x10.5x2.5, էջք 820, Հան-
գամանք լաւ ընդհանուր առմամբ. ստորին
լուսանցքը մասամբ ցնցակեր: Թուղթ Հասա-
րակ, Գրիչ՝ Մուսա Հալաթ էլ Գուտսի:
Գրութիւն՝ խորագրերնբը եւ կէտերը կար-
միր, մնացեալը սեւ մեկանով, միասին,
18 տող, կանոնաւոր եւ յստակ: Սեւ ու
կարմիր անարուեստ զարդագծեր, էջ 8, 19,
24, 30, 181, 179, 218, 246, 286, 310,

զորն Երուսաղէմացի սափրիչ Մուսայի:
Կաշեկազմ զրուսագծաւ, թուլցած: Ստացող՝
Արութիւն որդի Յովսեփայ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

- էջ 2.- Հայր մեր, արարեբէն:
- էջ 4-7, զատարկ:
- էջ 9.- Սաղմոս:
- էջ 19.- Սաղմոս 9:
- էջ 46.- Սաղմոս 24:

- էջ 90.- Սաղմոս 46:
- էջ 181.- Սաղմոս 70:
- էջ 179.- Սաղմոս 81:
- էջ 218.- Սաղմոս 109:
- էջ 246.- Սաղմոս 119:
- էջ 281.- Սաղմոս 150:
- էջ 298.- Աղօթք Ամակումայ մարզա-

էջ 811.- Աղօթք Սիմէոնի ծննդուն
ւոյն:

էջ 812.- Հաւատով խոստովանիմ (Արա-
բերէն):

էջ 816, վարը, Նոտր շեղազիր անհարթ
- Այս Աղօթք Սրբուն Տեառն Ներսէսի
Հայրապետին՝ արաբացոյց թարգմանեցաւ ձե-
ռամբ տէրտէր Յեսաին կոչեցելու Պետրոսի

յունաց, յերուսաղէմ, ամի Տեսուն 1822,
ըստ Հայոց ՌՄՀԱ:

էջ 817.- Դարձեալ արաբերէն Հաւատով
խոստովանիմ՝ տարբեր գրչութեամբ:

Յիշատակագրութիւնք (արաբերէն).-

1.- Գրչի. էջ 810.- Աստուծոյ ողոր-
մութեամբ այս օրհնեալ Սաղմոսը լրացաւ
մարտ ամսուն, 1820 քրիստոնէական թուա-
կանին:

2.- Թարգմանողի.- էջ 817.- Այս
Աղօթքը թարգմանեց Իսա Բետրօ քահանայ,
յոյն օրթոտոս, յերուսաղէմ, 1822 ին:

8.- Ընթերցողի.- էջ 1.- Եռսէֆ էլ
Հալէպի էլ Էրմէնի, աշակերտ Ս. Յակոբայ
քարտուղար Մեղրոն Միւնսի, կարդացեր է
այս գիրքը Հիւրի 1240 [= 1824] թուին:

3696

ՆԱՄԱԿԱՆԻ.- Զ

Յակօբ Պոք. Նալեամ
(1750 թոյ 10-22 Յոս. 1752)

Երուսաղէմ

ՌՄԱ = 1752

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մասալ 26x16x1.5: էջք 188: Հանգա-
մանք անբաւարար. կարգ մը թերթեր աղտո-
տուած. կարօտ նորոգութեան: Թուղթ տո-
կուն: Գրիչ՝ Հեղինակը: Գրութիւն սեւ
մեկնանով, միասին, 41-48 տող, սեւ գի-
ծերու միջին: Նոտր շեղազիր մանր: Համա-
նօտագրութիւնք չափազանց առատ: Կազմ
քայքայուած, կողք չունի: Ստացող՝ Հեղի-
նակը, Կնիքներ. 1.- "Մատենադարան Ս.
Նշան Վանուց Սեբաստիոյ, թիւ 126", էջ
1: 2.- "Այս գիրքս Սեբաստիոյ Սք. Նշանի
Վանիցն է", էջ 188:

Հմմտ.- Յուցակ 26ո. Սեբաստիոյ, թիւ
226:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

1.- էջ 1.- Ի Սրբոյ Ջաղաքէս Երու-
սաղիմէ, եւ յամենից Սրբոց Տեօրինական
Տեղեացս, եւ ի սոցին սպասուորէ ի տէր
Յակոբ Արքեպիսկոպոսէ եւ պատրիարք Հաս-
ցէ գիր սիրոյ, ողջունի, եւ առաքելականի

օրհնութեան, առ ի վերայ Հոգէսէր, եւ
խոհմազոյն ծերունոյդ ըստ Հասակի, եւ
մանաւանդ ըստ մտաց, քարեպաշտօն, եւ
երկիւղազարդ Հաճի Պալի պապայիդ, եւ
ծաղկեալ որդեկացդ, Համեստաբարոյ, եւ
քաղցրիկ տիրացու Յօհաննէսին, եւ տիրացու
Թովմային, եւ որոց ընդ յարկաւ քով են,
կալ մեալ ձեզ ի խնամս Աստուծոյ աստուա-
ծահաճոյ վարուք, եւ ընդ երկար ամօք ար-
մէն... Գրեցաւ գիրս սիրոյ եւ ողջունի
ՌՃՂԹ, Նոյ. Ժ, ի Սք. Յակոբայ Առաքելա-
կան Աթոռս ամ. Հայոց որ յԵրուսաղէմ,
ձեռամբ իմով:

28.- էջ 14.- Ի Սրբոյ Ջաղաքէս Ե-
րուսաղէմէ, եւ ի գերասացնչ շնորհալի
Սք. Տեղեացս, եւ ի սոցին սպասուորէ ի
տէր Յակոբ արքեպիսկոպոսէ, եւ անարժան
պատրիարքէ, Հասցէ գիր սիրոյ, ողջունի,
եւ օրհնութեան ի վերայ աստուածասէր, եւ
քարեպաշտօն, նեղութեան աւուր բուն քա-
րեկամացդ իմոց, եւ ականս արեւ ազնիւ
սիրելեաց, Հաճի Տատուր, եւ Հաճի Աւագ,

օրհնեցելոցդ յԱստուծոյ, եւ տիրացու Պետրոս չնչէպաւոյն, եւ Հոգեւոր գասեմբաց մերոց... ողջ լերուք ի պարծանս իմ, որ ի ՌՃՂԹ, նոյ. Ժ զգիրս զրեցի իմով ձեռամբ, ի Սբ. Յակոբայ գերադրական Աթոս ամ. Հայոց, որ յերուսաղէմ:

24.- էլ 15.- Ի Սբոյ Ջաղաքէս Երուսաղէմէ, եւ յամ. գերարքեօծ, եւ փրկառիթ տեղեացս, եւ ի սոցին սպասաւորէ, ի տէր Յակոբ մեղապարտ պատրիարքէ, Հասցէ գիր սիրոյ ողջունի, եւ օրհնութեան, առ ի վերայ աստուածասիրի եւ քրեպաշտի, մեծի, եւ անկեղծ քարեկամիդ իմոյ, յԱստուծոյ օրհնեալ, զուրթամիտ մահտեսի Գաբրիէլիդ, եւ որդւոյ թոյ ըստ մարմնոյ, եւ իմ ըստ Հոգւոյ, խոհմարագոյն, եւ քարի ծառոյդ քաղցր պտուղ, տիրացու Կամիտաս չնչէպաւոյն, եւ եղբոր որդւոյդ, իմս սիրական տիրացու Սիմաւունի, եւ մեր Ստեփան շիրին չնչէպաւոյն, եւ յալոց թոյցոց ամենայնի, ինզալ միշտ ի Տէր... ողջ լեր ի Տէր Յս. աստուածասէր մահտեսի, ի պարծանս իմ, որ զրեցի իմով ձեռամբ ՌՃՂԹ, նոյ. ԺԲ, ի Սբ. Յակոբայ Առաքելական եւ Աստուածադիր գերագահ Աթոս ամ. Հայոց, որ յերուսաղէմ:

էլ 22.- էլ 20.- Ի Սբ. Ջաղաքէս Երուսաղէմէ, եւ ի Սբոց Տեղեացս, եւ ի սոցին սպասաւոր ի տէր Յակոբ արքեպիսկոպոսի, Հասցէ գիր սիրոյ ողջունի, եւ աստեղականի օրհնութեան, առ ի վերայ Հոգեւոր, եւ քաղցրիկ որդւոցդ իմոց, տիրացու Եղիազար եւ տիրացու Ապրո չնչէպաւոցդ, եւ ձերոցդ ամենայնի, ինզալ միշտ ի Տէր, մխիթարութեամբ Հոգւոյ Սբոյ, ամէն: Եւ ընդ սիրոյ ողջունի գրոյս, ծանեթ սիրելի որդեակք իմ քարերարի որդիք, զի անուշեղէն ընծայքն, անուշագոյն որդւոցդ Հանդերձ գրիւն ձերով եհաս առ իս. բայց ի զանեզոյն ժամու, յորում տակաւին կայի ի սզի վասն տարածմամ մահուան իմ քաղցրախօս վարդաճաւին, եւ անուշ որդեկին Իսահակ աստուածմիտաստ վարդապետին, զոր յղեալ ի նուիրակութիւն Տանն Սսայ եւ Հալէպու: Սեպտեմբերի ԻԹ վախճանեալ էր ի Լաթաքիէ: Ո՞վ զսոն ցաւոյս... Հմմտ. 22. Ա. Ս. Թիւ 1002, էլ 124

(ԾԱ):

89.- էլ 26.- Գերազնի եղբորդ իմոյ սիրեցելոյ եւ յոյժ բազմաւոյ, տեանդ Սարգիս Անդրիանուպօլսոյ արքեպիսկոպոսի, եւ ըստ պաշտօնի Աւետարանին 2Ի. ի վերայ լերին եկեղեցւոյ քարձարառքս քարոզո-

ղի, եւ աստուածաբանութեան ներմտավարժ վարդապետի, եռասորսի սիրով ողջոյն: ԶԱտարփման իմոյ ըղձալին, զքարտէջ թ սիրալին, ընկալալ սիրով կաթոգին...: Հմմտ. նոյն, էլ 140 (ԾԸ):

48.- էլ 88.- Վեհարար ի երեքազնի եղբորդ իմոյ, եւ պաշտօնակցի, տեանդ Մինասայ աստուածաբան վարդապետի, եւ մեծի մօրն ամ. քաղաքաց արժանաւոր պատրիարքի, եւ յարթուն զգօն վերատեսչի, յոյժ կարօտի, սոխտոջ սիրով, եւ խանդակաթ ըղձի սէր եւ ողջոյն: Զգիրդ ի Հոկտեմբերի Ը գրեալ, ընդ մութիւնն ընկալալ ի նոյնմբերի ԻԵ, զի ԺԸ օրն եհաս ի Յուպէ ընդ կանչաց եւ ոսկեղնխաց մեծաւորաց: Հին մարտապետն զուլ այր վէս եւ տրմարգի քարուք, ոչ սակաւ մաթատի ընդ նորոյն, եւ այն վկայ այնքան Հաստատազունից Հրամանաց: Ապ իմս սէր իմ թէ ի մեր չոր զլիակն ինչ քերէ, զի է անյազ եւ ոչ քաւ ասօզ տգրուկ իմն, եւ երանի թէ ի ձեռացն քան գայր. Թարց պատճառի լափեզօզ, եւ ոչ զմատն ի մոխիթ թաթախոյ: Գահութիւն Տեսուն զի կործանեցաւ: Գրիգոր վարդապետն ի Յեաֆայ գուլով ուլիդ, նոր եկօղն վասն յանձնարարութեան օրհնեալ Եաղուպ Ազային, կարի ողջամբ ընկալեալ էր զինքն, յիշեմով թէ իմ քարեկամն զքեզ ինձ յանձն արար...: Հմմտ. նոյն, էլ 164 (ԿԷ):

100.- էլ 90.- Սիրեցելոյ իմոյ ազնուի որդւոյ, տեանդ Պետրոսի Երապօլսոյ զիտի, եւ Սբոյ Աթոռոյ ծայրագոյն նրուիրակի եւ փոքրիկ աստուածաբան վարդապետի, Հայրական սիրով ողջոյն: Գիրդ յապրելի ժ գրեալ, էհաս ի յունիսի ԺԹ... Ի... որ ի ՌԲ[Ճ], յունիսի ԻԵ, զգիրս զրեցի իմով ձեռամբ ի Սբ. Յակոբ որ յերուսաղէմ:

102.- էլ 98.- Սիրեցելոյ իմոյ տեանդ Աւետիսի աստուածաբան վարդապետի եւ Կարնոյ ծայրագոյն նուիրակի յոյժ սիրով ողջոյն: Զգիրդ ի Բերիոյ ընկալալ, եւ որ զրեալն էր թ մինչ յանդարդարձ գրոյս կը մնամ աստ, խոց եղի սրտիս, զի բնութեանդ ընդզէմ է, որ յամենայնում շտապօղն ես...:

110.- էլ 105.- Սիրելի որդւոյդ իմոյ, տեանդ Պօղոսի աստուածմիտաստ վարդապետի Հայրական սիրով ողջոյն ի Ջրիտառ: Զհասանիւն ձեր յաշողմամբ ԼԲ աւուր, յոյժ ուրախացայ...:

118.- էլ 108.- Ազնուիդ իմոյ եւ

գերընթացող, տեանդ Պետրոսի Երապուստյ քաջ զիտի, եւ Սրբոյ Քաղաքիս ծայրագոյն նուիրակի, եւ բննարան Սովեստաճառ վարդապետի, Հայրական սիրով ողջոյն ի Ջրիստոս.— Այս քանիցս անգամ Հասին գրեանք թո առ իս, եւ բոլորից նիւթ եւ առարկայն էր՝ զանկատ զգազաշելոյն Ակնայ զիտի, եւ զգերաքրիստոսէն Պոնտոսի...: Ողջ լինի ի պարծանս Յակոբայ պտ. Սրբոյ Երուսաղէմի, որ ի ՌՌԾ, Հոկտեմբերի ԻՆ զգիրս գրեցի իմով ձեռամբ ի Սբ. Յակոբս ցանկալի որ յԵրուսաղէմ:

114.— էջ 110.— Սիրելի որդւոյդ իմոյ, տեանդ Կարապետի վէթով վարդապետի կարօտու եւ սիրով ողջոյն.— Գրեանքն որ ի Հոկտեմբերի ԻԶ, գրեալ ի օէն. եւ Հաս ի նոյնմբերի ԻԸ, ընդ սուրհանդակի աղային, եւ ի սօթ ժամու եղեւ մեզ իբր զկազնին Մամբրէի Հոկանի...:

127.— էջ 128.— Երջանկամեծար եւ առաքինազարդ եղբորդ մերոյ՝ տեանդ Անանիայի, Սրբոյն Բարդուղիմէոսի Աթոռոյն արժանաժառանգ յաշորդի եւ աստուածարան վարդապետի, սիրով եւ կարօտի ողջոյն ի Ջրիստոս.— Արդարեւ անկալի Հոգւոյս...: որ ի ՌՌԾ, ապրիլի Է զգիրս գրեցի՝ յառաքելական եւ աստուածադիր Աթոռս ամ. Հայոց, ի Սբ. Յակոբ, որ յԵրուսաղէմ:

185.— էջ 180.— Քաղցր եւ նազելի եղբորդ իմոյ տեանդ Ստեփաննոսի, Ամասիոյ արհի այցելուի եւ սրբոյ եկեղեցւոյն Ջի. մարքափայլ վարուքդ՝ եղջերն քարձրացուցչի եւ ըստ տեսականին՝ աստուածաբանութեան պաշտօնէի, խանդակաթ եւ սերտ սիրով ողջոյն կաթողին նուիրի.— Ըստ Պղատտի, նրաննկի է քաղաքն յորում քնակին փիլիսոփայք եւ որում տիրեն ճշմարտասէրք...:

188.— էջ 178.— Նորոյ Հանրամօր Սիօնի եւ Հրաբորոք մօրենւոյ անկէզ Մինայի, գեր քան զՔեսնեան աստուածաճարտար խորանի, Սրբոյ Իշման Տեղւոյ Բանին Այ. երկրպագութիւն ըզձալի: Եւ կրկնահոգի Նորդ Եղիսէի եւ ի կատար լինին եկեղեցւոյ առկայացելոյ Աւետարանչի, սրբազնակատար Հօրդ Հասարակաց՝ Մեծիսեղեկեան արժանապատուութեամբ ճոխացելոյ, եւ իւ-

ղով շնորհի Հոգւոյն Սրբոյ պարարեցելոյ եւ աղբերաբար զեղման նորին եւ ծաւալման ներընդունողի տեանդ Մինասայ ծայրագոյն քահանայապետի եւ ընդհանուր կաթողիկոսի, եւ գերիշխան պատրիարքի, պաշտօնակցի եւ եղբօր մեծի, եւ յառաքելական վիճակ ժամանեցելոյ ընտրելագոյն Հայրապետի, ողջոյն եւ Համբոյր ի Ջս. Յս...:

Թրեւս լուեալ էր տէրութիւնդ՝ զանդուտն վայրաբանութիւն Պրոխորոնին առ Սբ. Աթողդ եւ առ այս. վասնորոյ նախանձելով զնախանձ Տեառն Այ. ամենակալի, եթէ՝ նախանձ տան թո եկեր զիս: Վասնորոյ արգ յղեալ ձեռամբ գերօրհնեցեալ Դաթին Պողիթաւարի, մահտեսի Եզրուպ իշխանապետ Աղային ամենաքարեպաշտի եւ ի նոյն կէտն Հրամայեցեալ ի մետաղս Սամսօնի, ընդ սեղեխ եօրսէկին: Վասն որոյ ուրախ լին, զի անկաւ չարախօսն Սրբոց Աթոռոց: Գրեալ եւ ի վերայ երկուց շօրիցն ԻՊ քսակ, որ մինչեւ ոչ տացն, ոչ էլանիցն: Յիրաւի կապեցան Բ Բելիարթն ի Միթայէլ Հընշտակապետէ Ռ ամ: Ած. անգրեծ պահեսցէ յարժանի տուժիցն. այս է Հատուցումն աջոյ Բարձրելոյն:

Իսկ տէրութիւնդ ողջ լինի ի պարծանս պաշտօնակցի թոյ, Յակոբայ իբր պտ. Երուսաղէմի, որ ի ՌՄԱ, յունվ. ԺՁ զրեցի իմով ձեռամբ, ի Սբ. Յակոբ որ յԵրուսաղէմ:

186.— էջ 182.— Յի. Ջի. եւ Սրբոյ Աւետարանին ծառայ Յակոբ Պատրիարք Նորոյս Հոմայ ի Ջմիւռին քարելի քաղաքիդ քարեկամացդ, եւ այլն...: ԱՀա թէ խրատ խաղաղութեան եւ օգտի քաղաքիդ խնդրէք ի մէնջ, վասն քաղաքիդ եւ սրբոյ եկեղեցւոյն, Թարց աշտուութեան, այս է մեր կարծիքն, եւ թէ ոչ՝ դուք գիտէք: Ողջ լինուք ի Տէր: Գրեցաւ իմով ձեռամբ ՌՄԱ, յունիսի ԻԲ:

188.— էջ 184.— Երկու օղամանեկաւ, տեսականի եւ զործնականի, քարձողիդ ի քեզ ոչ զանկտեղի տապանակ, այլ զանապականն սէր...:

էջ 187 դատարկ. 188, զանազան մանրութիւնք: Վարք. ՊՈ՛ր ոք Հանցէ աստի նզովեալ լիցի յԱստուծոյն:

3697

ՔԱՐՈՉԳԻՐԲ

Երուսաղէմ

1827-1806

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 24x18x1: էջք 144 +Ը: Հանգա-
մանք անբաւարար. վնասուած Հնութեանէ եւ
քիչ մըն ալ մուկերէ: Թուզթ գորշորակ:
Գրեթ, առաջին մասին Կարապետ վրդ. էվէ-
րէկցի (1827). Երկրորդ մասին՝ Մինաս
Աբգ. Պոլսեցի կամ Սեբաստացի (1806):
Գրութիւն սեւ մանտով, միասին, 85-61
տող, սեւ կամ կարմիր զիծերու միջեւ:
Նոսր շեղագիր: Համառոտագրութիւնք յոյժ
աւտաւ: Կողք չունի: Կնիք. * Մատենադարան
Ս. Նշան վանուզ Սեբաստիոյ, Թիւ 88°, էջ
5. ստ. լուսանցքին:

ՐՈՎԱՆՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Յաղագս յամենօրհնեալ Կուսին
Սուրբ Աստուածածնին.- Բազում զստերք
ստացան զմեծութիւն...:

էջ 8.- Համառոտարար ծանուցմունք
նորակիթ վարժեցելոց...:

էջ 9.- Ի Սբ. Յարութիւն Համառոտ
ծանուցմունք վասն տէրունական ուխտաւոր-
րաց, նախ ի Սբ. Բանտի:

էջ 11.- Յաղագս Հանդերձ Բաժանման
խորանի ծանուցումն:

էջ 18.- Յաղագս Խաչ Գիւտի ծանու-
ցումն...:

էջ 15.- Յաղագս Սրբոյն Գողգոթայի՝
Խաչելութեան Տեսն մերոյ:

էջ 17.- Յաղագս Աստուածընկալ Սբ.
Գերեզմանին Զրիստոսի:

էջ 19.- Իսկ արտաքոյ Սրբոյ Ջաղաքիս
եղեւ Սբ. Տեղեացն Աստուծով Համառոտա-
բար զրիւց եմ. նախ Սբ. Հրեշտակապետաց
վանուց ծանուցումն:

էջ 20.- Յաղագս Գեթսեմանի Սբ. Աստ-
ուածածնի Գերեզմանին եւ Տաճարին.- Զա-
մենագեղեցիկ եւ զբազմաց տենչալի Հրաշա-
զեղ կնիքեցիս, տուն եւ տաճար եւ դամբար-
անս ամենաբարուհւոյ Կուսին Մարիամու
Սբ. Աստուածածնին...:

էջ 22.- Յաղագս Բէթլէէմի Սբ. Մը-
նընգանն Զրիստոսի:

էջ 24.- Յաղագս աՀարկու զատաստանին
Աստուծոյ:

էջ 40, ստ. լուսանցքին.- Վերջ.- Ի
1827, մայիսի ըսկսայ, յուլիսի վերջ ե-
ղև: Յարմարոզ գրոյս Կարապետ վարդապետ
էվէրէկցի:

էջ 41.- Ժողովեալ Հատուկտիբ քանք
Յակոբ Աստուածաբան պատրիարքի. ի Գանձ.
Մատեց.:

էջ 48.- Առաջին աւուր քացայալտու-
թիւն քնարանի:

էջ 47.- Երկրորդի աւուր: Մատուցէք
պատարագս, եւայլն:

էջ 68.- Ջարդը՝ ի Նիկիական դաւա-
նութենէ...:

էջ 70.- Յաղագս պարտաւորութեան թը-
րիստոնէի:

էջ 78.- Գիրք որ կոչի Ազբուր Բաց-
եալ: Յաղագս առաջիկայ Սբ. Աւետարանական
առակացս քան: Առաջին Գլուխ:

էջ 77.- Գլուխ Գ. Յաղագս տեսակա-
ւորեալ Հաւատոյ:

էջ 79.- Գլուխ Դ. Յաղագս Հաշտու-
թեան:

էջ 88.- Գլուխ Զ.: Առակ Սերմանա-
ցանին:

էջ 85.- Յաղագս սկզբան եւ կատարածի
մարդոյս, Գլուխ է:

էջ 89.- Յաղագս աճողական զօրութեան
Աւետարանին...:

էջ 91.- Գլուխ ԺԱ.: Յաղագս Գեղեց-
կութեան Արքայութեան երկնից:

էջ 100.- Գլուխ ԺԶ.: Թէ Ած. ամ.
Հասակաց խնդրէ զպտուղ:

էջ 105.- Գլուխ Ի. Ջգալստենէն
Զրիստոսի...:

էջ 112.- Գլուխ ԻԲ.: Թէ յարատեւ ա-
ղօթքն անուր զոր խնդրէ:

էջ 181.- Գլուխ ԻԳ.: Ի զգուշութիւն
մեծատանց, եւ ի սփոփանս աղքատաց, ա-
սէ...:

էջ 185.- Գլուխ Լ.: Երկուքն քեզ
միշտ լինիցին մօտ, երկիւզ առ Տէբ, առ
մարդ ամօթ...:

էջ 140.- Գլուխ ԼԳ.: Թէ շահիցիս
զքոյզ մնաս, Սուրբ Ջաղաքին ժառանգ մը-

նաս...

Յիշատակագրութիւմ Գրչի.— 1806

էջ 144, ստորտը.— Ի ՌՄԾԴ, եւ մարտի ԻԳ, ի Աք. Յակոբ, յերուսաղէմ: Վերստին օրինակեցաւ, ի միաքան Միկաս եւեթ արեղայէ, ի փառս ամենաւոր Երրորդութեան, եւ ի պատիւ ամ. սրբոց նորա-Պօլսեցւոյ կամ Անքատացւոյ:

էջ Ա-Ը, յաւելուածական չորս թերթ՝ փոքրադիր:

էջ Ա.— Յաղաքս Հրաւիրելոյ զժողովորդս ի Աք. յերուսաղէմ:

էջ Գ.— Ծանուցումն Աք. Գլխադրին:

էջ Զ.— Յառաջաբանութիւնք:

էջ Է.— Յառաջարկութիւն Ատենի

էջ Ը.— Գովասանութիւնք ի վերայ Արքայն Պօղոսի առաքելոյն:

3698

ՃԱՐՏԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ (Քերթ).— 8

Քրքմ. Յովե. Վրժ. Վամանդեցի

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծաւալ 20X14X1.5: էջք 78—288: Հանգամանք անբաւարար. ազդուած թացութենէ, քայքայուած: Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն սեւ մելանով, միասին, 27 տող: Նոտր շեղագիր: Համառօտագրութիւնք սովորականէն քիչ մը աւելի: Կողք չուեի:

ՈՂՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 78.— Յօդուած Ը.— Յաղագս յօռութեանց ընդլայնման:

էջ 75.— Գլուխ Բ, Յաղագս կրից, եւ սկզբանց վարժութեան նոցա.— Ջանգի ճարտասանը բան մը ընդլայնելով կը նայէ որ արթնցնէ, ու շարժէ մտիկ ընօդներու կիրթը...:

էջ 100.— Գիրք Երկրորդ: Գլուխ Ա, Յաղագս տրամադրութեան առ Հասարակ: Թէ զի՞նչ եւ քանիպատիկ իցէ տրամադրութիւնն:

էջ 108.— Գլուխ Բ, Յաղագս Յառաջաբանութեան:

էջ 105.— Յօդուած Ա: Յաղագս աղքեւրաց օրինաւոր յառաջաբանութեանց.— Կերպ

կերպ եւ աղբիւրները...:

էջ 111.— Գլուխ Գ: Յաղագս Առաջարկութեանց:

էջ 115.— Գլուխ Դ: Յաղագս Բաժանման:

էջ 129.— Գլուխ Է: Յաղագս Հերթման:

էջ 185.— Գիրք Երրորդ: Գլուխ Ա: Յաղագս Ճոխաբանութեան:

էջ 189.— Յօդուած միակ: Յաղագս Բացայտութեան.— Բացայտութիւնը աւելի Հարկաւոր է ճառին, քան ընտիր Հայկաբանութիւնը: Անօր Համար նախնիքը ըսեր են. Տգեղագոյնս խօսի, եւ յայտնագոյն...:

էջ 198.— Գլուխ ԺԷ: Յաղագս Ոճոյ:

էջ 208.— Գիրք Զօրրորդ: Յաղագս Հանդիսից Ճարտասանութեան.— Հմմտ.— Թիւ 2856, Բ. Հատոր, էջ 64:

էջ 278.— Գլուխ Է: Յաղագս Ջարդի:

էջ 286.— Գլուխ Ը: Յաղագս Բարուց:

էջ 287.— Յօդուած Ա: Յաղագս պէսպէս Հանգամանց բարուց ներիտասարդաց, ծերոց, եւ տղայոց.— Երիտասարդաց Հասակը կրակոտ է...:

3699

ՀԱՐՑՄՈՒՆՔ ԵՒ ՊԱՏԱՄԻԱՆԻՔ (Կօմանկաթ).— (Քերթ)

(ԺԸ. Դար)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 21X15X1: էջը 116: Պրակք 1-6: Հանգամանք անբաւարար. ազգուած թացութենէ: Թուղթ տոկուել: Գրութիւն՝ վերնագիրները եւ սկզբնատողբը կարմիր, մընացեալը սեւ մեխանով, միասիւն, 26 տող, կարմիր գծերու միջև: Նոտր շնորհգիր: Համոտտազգութիւնք առատ: Անկազմ, առանց կողթի:

ՐՈՎԱՆՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Ջուար զպատուէրն Պօղոսի. Որ ուտէ Տեառն ուտէ եւ գոհանայ...:

էջ 8.- Ի Սրբոյն Պետրոսէ Ը երրորդ Փափ Դէօֆօրոս նստաւ ի թվին 2ի. ՅնԱ: Սա զաւանդեալն ի Սբ. Առաքելոյն Պետրոսէ զպահս Խ նորգացն կանոնեաց եւ օրինազրեաց է շարթս պահել...:

էջ 4.- ԺԱ Գլուխ.- Առ այնոսիկ որք Ծաղր առննէ զխտրութիւն կերակրոց Հայոց, եթէ Հրէական է...:

էջ 9.- ԺԲ Գլուխ.- Որք սանն թէ ընդէր յերկար է այնքան ժամակարգութիւնքն մեր. զի ահա այլ քրիստոնեայք միով պատարագաւ բաւականանան եւ անչափ ձանձրութիւն Ծանրութեան միայն Հայոց...:

էջ 14.- ԺԳ, առ այնոսիկ որք սսեմ թէ ընդէր յերկար է պատարագն մեր եւ այն զի ֆանթագիա, եւ թանթանայի...:

էջ 24.- ԺԴ, առ այնոսիկ որք սսեմ եթէ ընդէր է ի պատարագն ողջույն Համբուրնի, զոր ոչ ունին այլ քրիստոնեայք...:

էջ 28.- ԺԵ, թէ զիմչ է Բի. յարեաւձ, որ Համբուրնն զմիմեանս ի Ջատկի աւուրս...:

էջ 29.- ԺԶ Գլուխ, լուսք թէ ոմանք սանն վասն Այսմաւորքին թէ նէ տըր օլ. զալտըրըն շուսի...:

էջ 46.- ԺԸ Գլուխ.- Առ այնոսիկ որք սանն թէ զինչ է ջրօրհնէքն, յայիեքն խաչալուսայ կամ խաչահանգիստ...: Ի Սրբոյն Պետրոսէ Ալէքսանտրօ առաջին սրբազան փափ օրինազրեաց ջուր օրհնել եւ սրկել ի վերայ ժողովրդեանն: Այս բաւական է քեզ, ով զու փուշտ, զըստըկին տեղն զնա զու լա՛ւ տեղեկացիր, եւ մի զծերունիս այսօթան աշխատացուցաներ:

էջ 49.- ԺԸ Գլուխ.- Առ այնոսիկ որք սանն թէ զինչ է խազդօրհնէքն, եւ

տաց պատասխան, նախ թէ առանց ըստըկի է, եւ Հաչմուեթոք քո եզել ահա ընդ վայր որպէս եւ միշտ...:

էջ 51.- ԺԹ Գլուխ.- Զինչ է մասն այն որք բարեր առնեմ սանով խաբին զժողովուրդն...:

էջ 55.- Ի Գլուխ.- Որք սանն թէ զինչ են սրբ(յ)ց պատկերս յեկեղեցիս անօգուտ եւ անպատշաճ...: Կս իսկ տեսի եւ լուսայ ի Եամ. ՌՃԺԴ [= 1665] թվին, յետ զարեկին իմ ի Սբ. Երուսաղէմայ Հանգիպ եալ...:

էջ 59.- ԻԱ Գլուխ.- Որք սանն թէ կահք եւ սպասք, յայիեքն անթօ կեկեղեցոյ ընդէր այնքան լինիցցի եւ զինչ օգուտ...:

էջ 65.- ԻԲ Գլուխ.- Թէ զինչ է տընօրհնէք եւ զերեզմանօրհնէք...:

էջ 68.- ԻԳ Գլուխ.- Զինչ է աջ անունն ի բրիցուն...: Կս այժմ ոմանք ընթերցեալ են զիրք մի նոր ստամփա եղեալ... կոչեցեալ Վահան Հաւատոյ...:

էջ 74.- ԻԴ.- Զինչ է ի կիրակմտի խունկ Եիսելն, կամ արգելումն անեկեաց եւ քաղեանց յաւուրս Կիրակէի...:

էջ 78.- ԻԵ Գլուխ.- Թէ զինչ է քար ձգելն ի վերայ ննջեցեալ վերայ եւ պատիւ զերեզմանաց նոցա:

ԾԱՅ.- Պատասխանք չէ զբուած, քաց թողուած է քանի մը տող:

էջ 80.- ԻԶ Գլուխ.- Թէ զինչ է Ժամուցն եւ Հոգեացն Հացն եւ կիրակմուտն...:

էջ 88.- ԻԸ Գլուխ.- Որ սանն թէ զինչ է մատազն...:

էջ 91.- ԻԸ Գլուխ.- Որք սանն բազումք եւ զայս թէ եպիսկոպոսք, վարդապետք ընդէր առնուն զբամ...:

էջ 106.- ԻԹ.- Առ այնոսիկ որք սանն թէ տղայք մեր ընդէր փոխն ի վերայ Սաղմոսարանին...:

էջ 112.- Լ.- Առ այնոսիկ որք սանն յեկեղեցեաց առ յեկեղեցիս զնալ, զինչ Երուսաղէմ, զինչ զերեզման սրբոց, զինչ ուխտատեղիք եւ կամ այլ զմայք...: Դարեալ առ նմա, ով կատաղի չարակամ չարախօս վայրահաչ, ես իսկ տեսի ի Ռուրդրտան եւ յԱճէմըստան զքուրդս եւ զանճմա անհաւատս, զայիս ընտանեօք ի [Մարու-Ոակութիւնը կը պակսի]:

3700

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԶԱՅՆԱԳՐԵԱԼ ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆՔ

Համբարձում Բեմ. Վարդաճեանց

Ռանգուն

1904

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 21x16.5x1.5: էջք ԺԲ+160: Հանգամանք շատ լաւ: Թուղթ գծաւոր: Գըրիէ՝ Համբարձում Պաշտօնայ Ս. Վարդանեանց: Գրութիւն սեւորակ մեկանով, միասին, 20 տող: Եեղագիր մաքուր: Կազմ՝ կիսակաշի խաւաքարտեայ: Ստացող՝ Գրիէն:

ՐՈՎԱՆԴԱՍԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ Ա-Ձ, դատարկ:
էջ Է, տիտղոսաթերթ.-
Հայկական Ձայնագրեալ Երգեցողութիւնք, Մաղկազարդ Կիրակէի երեկոյի ընդ Գ ըղ, Ձ ըղ, եւ Ժ ըղ ժամուց Աւագ Հինգշաբթու, եւ եւ Ժ ըղ ժամուց Աւագ Ուրբաթու եւ երեկոյի Տեառնընդատաջի:

Ձայնագրեալ յԵրոզական ձայնանիշս եւ տպագրեալ յՕրիորդ Էմի Աքգարէ որ ի Կալկաթա, ի 1902 ամի, զոր փոխեաց ի Հայկական ձայնանիշս Համբարձում Պաշտօնայ Ս. Վարդանեանց ի 1904 ամի, ի Ռանգուն:

էջ Ը, դատարկ:

էջ Թ.- Նուէր Սք. Երուսաղէմի Հայոց Սք. Յակովբայ Պատրիարքարանի Գրադարանին, Համբարձում ԲԸՆ. Վարդանեանից,

Նոր-Ձուղա, 5 դեկտ. 1884 թ.:
էջ Ժ, դատարկ:
էջ ԺԱ.- Ցանկ:
Մաղկազարդ Կիրակէի երեկոյեան որ կոչի Դոբերացէք, ի 1 է ց 40 յէջս:

Աւագ Հինգշաբթու Գ ըղ ժամու, ի 41 է ց 58:

Աւագ Հինգշաբթու Ձ ըղ ժամու, ի 54 է ց 65:

Աւագ Հինգշաբթու Ոտնալալին, ի 66 է ց 87:

Աւագ Ուրբաթու երեկոյին, յ 88 է ց 128:

Տեառնընդատաջի երեկոյին, ի 124 է ց 140:

էջ ԺԲ, դատարկ:

էջ 1.- Երգեցողութիւնք Մաղկազարդ Կիրակէի երեկոյին:

էջ 41.- Աւագ Հինգշաբթու:
էջ 88.- Աւագ Ուրբաթի երեկոյին:

էջ 124.- Տեառնընդատաջ:
էջ 188.- Տաղ՝ Բրիտանոս Փառաց Թագաւորն...:

էջ 141-160, դատարկ:

3701

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

(1048-1778)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 22.5x16x2.5: էջք 192: Հանգամանք լաւ ընդհանրապէս, քայց սկիզբէն աւելի քան երեք պրակ փրցուած: Թուղթ կոկեալ: Գրութիւն՝ գլխատառերը եւ գիծերը կարմիր, մնացեալը սև մեկանով, անհասարակ տողերով: Նոր շեղագիր: Հա-

մառտագրութիւնք առատ: Կաշեկազմ տախտակեայ գծաղորդմ:

Մամօք.- Այս ժամանակագրութենէն ընտրովի քաղուած մը Հրատարակուեցաւ 1969 ին, Մատենադարանի Բանբերին Յրդ թիւին մէջ, էջ 257-281, տեղտեղ տպագրական

վերականգնողով, զորս ուղղելու մասը Հոս գարնանը կը Հրատարակենք այդ Հատուածներուն մէկ մասը:

ՐՈՎԱԼՆԱԿԱՌԻՌԻՒՆ.

էջ 1.- Ի վերայ մեր յամ. զիմաց. և սատանայ յարոյց զվամարարս իւր ի վերայ մեր, և սովա կատարէ զկամս իւրոյ չարութեան...:— Հմմտ. Սամուէլ Անցի, Վարարչապատ, 1888, էջ 110:

էջ 2.- ԻԿՁ.— ԵԺԳ.— Յայտ թվականի ի տօնի Տիրամօրն յաւուր Բ շարթի առաւ յԱնի քաղաքն յԱվիսանէն զոր կոտորեաց անողորմարար ի սուր սուսերի...:— Հմմտ. Բանբեր, էջ 268:

էջ 80.— ՌՄՀԵ.— ՉԻԲ.— Աստանօր զմեծ քահանայապետն Ենզեաց զաւառին զտէր Սարգիսն ի քառանորդին անօրէն Հաղարացիքն սպանին և զԵզեկ եպիսկոպոսն.— Հմմտ. Եռյն, էջ 281:

էջ 85.— ՌՅԸ.— ՉՄԵ.— Եւ չար զնպանքն իբրև զարեանարբու զազան արմակեցան ի վերայ ամ. քրիստոնէից ընդ ամ. քաղաքս և ի զաւառս ի վանորայս, և յամսն. տեղիս. քննայոյզ լինէին աՀացուցանելով զամսն. ...:— Հմմտ. Եռյն, էջ 268:

էջ 42.— ՌՅՄԲ.— ԳՁ.— Ջաշրաֆ եսպան Ջանբէկն և Ախիսն նստաւ...:— Հմմտ. Եռյն, էջ 265:

էջ 45.— ՌՅԸԸ.— ԳԻԵ.— [Յ]այտ ամի առաւ յԵրուսաղէմ ի Թընամեաց խաչին Աքրիստոսի.— Հմմտ. Եռյն, էջ 266:

էջ 46.— ՌՅՁԸ.— ԳԼԵ.— Ի տոյն թվին Թամրազ խանն զնաց մինչ ի Դմբըլիս և եկն ևՀաս [մէկ բառի տեղ քաց ձգուած] եկաց ամս ժէ...:

էջ 88.— ՌՆԸ.— ՋԺԷ.—... վասնորոյ ի մեացիւ իշխանացն ոմանք զնացին ի Տէրէնտէու բերգն մօտ ի Եահուուարն և առին ի նմանէ Հրաման, և եկեալ Հանեցիին զբանտարգեալ քրիստոնեայն.— Հմմտ. Եռյն, էջ 271:

էջ 74.— ՌԵՁ.— ՉՄԳ.— Յայտ ամի Էլաւ Սօֆիին յաշխարհս Հայոց որ Էլեալ էր յԱրտախիու, և Էլ ընզգէմ նորա Ալվանտ սուլթանն, Թռն սուլթան Հարանին, և Սոֆիին յաղթեաց զնա և արար փախըստական, և զարձնալ եկն Եզընկէն:

Եւ յայտ ամի յես () ամին տեանն Սարգսի, նստի տէր Ատոմ առաջնորդն Վարազայ, և զկնի Ատոմայ նստի տէր Եղիայ ի (ՉՄԷ) թվին.— Հմմտ. Եռյն, էջ 278:

էջ 108.— ՌԵՁՁ.— ՌԼԳ.—... և յես ԺԳ աւուր Հանին զորդի նորա կենդանի ի

ներքոյ Հոզոյն, և Ղուլ օղլին ողբ սասց ի վերայ նոցա.— Տես Յուցակ Յետագրաց Ե, Հատոր, 1971, էջ 92-98:

էջ 180.— ՌՌՄԳ.— ՌԻԸ.— ... և այլ մանր զբնակ, և Աստուածաշունչ մի. և զսոսա ամենեքեան յիշատակ եղզ զկնի իւր ...:— Հմմտ. Բանբեր, էջ 280:

էջ 189.— ՌՌՀԱ.— ՌՃԺԸ.— Յայտ ամի սաստիկ մահ եղի յԱնթապ, տեւեաց ամիս Ե, և մեռան որք ԿԻ: Եւ ի Բերիայ ի մի օր Ռ էն մին պակաս մեռաւ ի քրիստոնէից և ի Թուրքաց...:— Հմմտ. Եռյն, էջ 281:

էջ 164.— ՌՁՆԵ.— ՌՃՂԲ.— [Յ]այտ ամի ի Հալպէ և ի շրջակայ քաղաքացն, ի Ջիլիս, յԱզազ, և ի Անթապ և ի Պէրէճուկ, Հանդերձ զեղորէիքն, եղև սով և մահ ի միասին. զի ի Բերիայ Ռ մեռանէր ի միում աւուր, և յԱնզապ ԴՅ, ի Թուրքաց և ի քրիստոնէից...:— Հմմտ. Եռյն, էջ 281:

էջ 172.— ՌՁԿԲ.— ՌՄԺԸ.— Եւ յայտ ամի ի Քաղէջ սպանեցին զՔաղիշեցի Աւետիք Վարդապետն.— Հմմտ. Եռյն, էջ 281:

էջ 188-192, դատարկ:

Յետմազոյմ յիշատակագրութիւնը.—

Ա.— Գեորգ Տէր Գեորգեամի. շեղագիր անՀարթ:

1.— էջ 182, վերջ.— 1888

Ես Գէորգ Տէր Գէորգեան, ծնայ ի Թիւիս Փրկչին 1828, ապրիլ 26: Ամուսնացաւ ի Թվին Փրկչին 1868, յուլիս 16 ին:

2.— էջ 182, նախորդին ներքև.— 1869
Համի 1869, յուլիս 8ին, որ է երէկշարթի, ցորեկը ժամը Հինկէն զսան վարէկեան պակաս, անգրանիկ աղջիկ մը ըստացանք, որում անուրը Վէթթորիայ անուայնցաւ:

Բ.— Տօք Արցաք Տէր Մարգարեամի.— 1888

Առաջին կողքին ներսի կողմը, շեղագիր:

Եթի ... ի Թուրք Սրբոց Յակոբեանց Հրաշալի Վանաց ի Սուրբ Եմ. ի յիշատակ Հօր իմոյ և մօր սերկեաց, 6 նոյնմբեր, 1888, Հէլուան.— Տօք. Ա. Տէր Մարգարեան:

Գ.— Տ. Քորգոմ Արքեպ.ի.— 1888

Նախորդին վերջը, սևուրակ մեկանով. Ջայս մատան յիշատակաց Մեծ. բժիշկն ականարոյժ Տօքթ. Արցաք Տէր Մարգարեան նուիրեաց Առք. Ա. Աթոռոյն Երուսաղէմի ի պատրիարքութեան տեանն Թորգոմայ Ա. Արքեպիսկոպոսի, 1888:

3702

ՊԱՐԶԱՏՈՒՄԱՐ (Տգ).— 1

Ստամբուլ

Ռժէ = 1568

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մաւալ 14.5X10X2: Թերթօք Ե+Ղէ: Պը-
րակօ ԺԳ: Հանգամանք քաւարար. վնասուած
ցեցերէ: Թուզթ գորջորակ: Գրուժիւն սեւ
մելանով, բացի Ա. պրակէն, ուր կէրար-
կուած է նեւ կարմիրը: Բոլորգիւր յտակ:
Վրիպակներ կան քաւական թուով: Սեւատիպ
զարդեր տեղտեղ: Կողք՝ պարզ կաշի:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

Քզ. Ա 1.— Այլազան մանրուք:

Քզ. Ա 2.— ԹՂՈ. ՌԺԳ: Բանալի առաջին
զիրն Րէ. եւ տանուէր ի վերեւ խոյն է
եւ կարմիր գրած տողերն նահանջի տարին:
Իսկ ի մէջ Պարզայտումարիս,
[յո]րժամ տարին նահանջ լին[իս],
զաս եւ Հաս[ի]ս մարտին ամիս,
տո[ւ]փ մի վեր ելնես կարգիս,
զնաս յաւարտ ոչ սղալիս:

Պարզայտումարս է գովելի,
զեղեցիկ եւ պիտանի,
զբոլոր տարին [ի յ]ինքն ունի
եւ ցուցանէ զամէն յայտնի:

Քզ. Դ 2.— Ե 2.— Տոմարական ազիւ-
սակներ:

Քզ. Ա 1.— Ա.— Եւ.— Եւաթներրակն Դ,
Յունվար ԼԱ աւր է, ամսայմուտն Եջրի:

Քզ. Գ 2.— Բ.— Եւաթներրակ Գ,
Յունվար ԼԱ աւր է, ամսայմուտն Դշարթի:

Քզ. ԺԴ 1.— Զ.— Եւաթներրակն Զ,
Յունվար ԼԱ աւր է, շարթում. Յայտնութիւն
յունվարի Զ, եւ աւրն եջի:

Քզ. ԽԶ 1.— Ը.— Եւաթներրակն Ա,
Յունվար ԼԱ աւր է, բջի. մտէ, Յայտնու-
թիւն յունվարի Զ, եւ աւրն շարթի:

Քզ. ԿԲ 1.— Ռ.— Եւաթներրակն Բ,
յունվար ԼԱ աւր է. բջի. մտէ, Յայտնու-
թիւն յունվարի Զ եւ աւրն Կրիակի
(այսպէս):

Քզ. ԶԴ 1.— Սք. Խաչն սեպտեմբեր ժԲ:
Աշնանայմուտն սեպտեմբերի ժԸ, աւրն շա-

քաթ... Ըմբռնազ նուեմբերի ԻԳ, աւրն
Գշարթի, որ է տարէցուց: Դեկտեմբեր ԼԱ
աւր է, Դշի մտու... զեկտեմբերի ժԸ, եւ
աւրն շարթ եւ դարն արեգական:

Քզ. ԶԲ էն յետոյ սխալմամբ դրուած է
ԶԴ:

Քզ. ՂԵ 1.— Յայտնութեան քարկն, որ է
ճրազայտցցին եւ ծնընդեանն Տեատն. զեկ-
տեմբերի ԻԹ եւ աւրն Դշրի:— Սեւաղբոջմ
զարդ.— Զ.— Եւաթներրակն Դ, յունվար ԼԱ
աւր է, եջի մտէ: Յայտնութիւն յունվարի
Զ, եւ աւրն Գշարթի:

Քզ. ՂԵ 2 վարք.— Աւրինակնն թվականն
ՌժԴ էր. մեր շինած տարին նահանջի էր,
եւ թվին Ռժէ էր. վասն արինակին Համար
զՀին թվականն գրաք, զի առաջի ամ էր եւ
տանուտէրն ի վերեւ խոյն էր:

Քզ. ՂԶ 1.— Զէն Հանսպազ նահանջ է,
զի տարեգրերուն մէջի կարմիր գրերն
նահանջի տարի է. ԵՃԼԲ [568] տարեգրին
մէջն Ա թէ կայ: Երբ նահանջի տարի լինի
զփետրվարն ԻԹ աւր քունէ եւ մարտն մտած
աւրն տուր մի վեր ել թէ էն, ի փիուրն
ել: Թէ Հարցանէ որ՝ թէ այբ լինի տարուն
զիրն նայ որ տուր ելնեմ: Նայ ասայ թէ
նահանջին կարմիր գրերուն մէջն այբ չկայ
որ վեր ելնես: Բաւ է իմաստնից:

Քզ. ՂԶ 2.— Յիշատակարամ.— [1568]

Կազմեցաւ Պարզայտումարս Հայոց, ի
լու եւ ընտիր արինակացն Յովանէս արՀի
եպիսկոպոսին եւ Մինաս սարկաւարզին, ի
մայրաքաղաք: ԸՍտամբուլ, ի երկրորդի
ամի թագաւորութեան տաճկաց Սէլիմին, ի
Հայրապետութեան Հայոց տէր Միքէլ կաթո-
ղիկոսին, առ ոտս տէր Յակոբ րաբունայպետ
պատրիարքին, անոմբ անաթան Աբգարի:
Յիշեցէք ի մերաքայիսյլ ազաւթս ձեր զաշ-
խատոզս ստրայ:

Քզ. ՂԷ.— Զանազան մանրուք, նորա-
զիր:

3703

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ .- 1

Ստեփանոս Ասոզիկ

Ա. էջմիածին

ՌՄԱԱ=1782

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 26x19x1.5: էջք 190: Հանգամանք լաւ: Բուղթ Հասարակ: Գրիչ՝ Գէորգ Կոստանդնուպոլսեցի: Գրութիւն՝ սկզբնատողերը եւ զխատառերը կարմիր, մնացեալը սեւ միւլանով, միասին, 29 տող, սեւ գիծերու միջեւ: Նոտք շեղագիր մաքուր: Համառօտագրութիւնք բաւական առատ: Կաշեկազմ խաւաքարտեայ ոսկեգրուազ: Ստացող՝ Կամարկապցի Միքայէլ Ամիրայ Ալթունեցի:

ԲՈՎԱՆՂԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1, սեւ մատիտով.- Պատմութիւն ժամանակաց:

էջ 2.- Յանգ, Ա-Ե Գլուխներ:

էջ 8.- Պատմութիւն ժամանակաց արարեալ Ստեփաննոսի Տարօնեցւոյ Ասոզիկ կոչեցնել:

Յաղագս թէ ոչք եղն պատմազիրք յայլ ազգաց, եւ նախասացութիւն բանի:

Որք յաստուածային պատուեալ շնորհէ պիտիկոսք եւ Հոհտորք Հայաստանեայց եւ այլոց ազգաց...:

էջ 10.- Ա.- Յաղագս Պողոմեանց Եզիպտացւոց թագաւորացն:

էջ 88, դատարկ:

էջ 84.- Ստեփաննոսի Տարօնեցւոյ Պատմութիւն բանի ի պատմագրական տառից, երկրորդ Հանդէս:

Յանկ երկրորդ գլխոյ զբոցս: Ա-Ձ Գլուխներ:

էջ 86.- Ա.- Յաղագս թագաւորութեան Տրդատայ, եւ որ ի նմանէ թագաւորք Արշակունիք, եւ լուսաւորութեանն Հայոց ի ձեռն Սրբոյն Գրիգորի եւ որ ի նմանէ Հայրապետք Հայաստանեայց.- Սկիզբն ըսկզբան պատմութեանն ի նախաստեղծ մարդոյն նախաժօրն մերոյ Ազամայ սկսեալք...:

էջ 72.-... եւ Կահրամ Հասեալ էսոզտուն եւ զգանձն արքունի եւ նստաւ ի գահոյն թագաւորին [էջ 78-76 դատարկ

ձգուած] սպստամբեցին զօրն ի Թիրակ եւ թագաւորեցուցին զՓոկաս...:

էջ 80.- Դ.- Ամիրայմումնիքն տանկաց եւ որ ինչ յաւուրս նոցա գործեցաւ:

էջ 100, դատարկ:

էջ 101.- Յանկ Ստեփաննոսի Տարօնեցւոյ Պատմութեան Երրորդ Հանդէս.- Ա-ԽԸ Գլուխներ:

էջ 104.- Ա.- Ստեփաննոսի Տարօնեցւոյ, բան նախասաց, եւ Յաղագս թագաւորելոյն Աշոտի Բագրատունւոյ:

էջ 189.- Բան վախճանի փառատրական սպառուած յիշատակարանիս.- ԽԹ.- Անբաւ են խորք Հրաշից սքանչելագործ Հրաշագործութեանցն Աստուծոյ...:

Յիշատակարամ Գրչի.- 1782

էջ 190.- Գրեցաւ գիրքս Պատմութեան Ստեփաննոսի Տարօնեցւոյ Հայոց վարդապետի ի լուսանձեակալ Սք. Կաթուղիկէն յատկապէս էջմիածին յորջորջեալ, որ է Հայրապետական Աթոռ ազգին Հայկազունեաց, ի թուականին ՌՄԱԱ, յունվարի ամսեան սկսեալ եւ աւարտեալ, ի Հովաքայտութեան Ազքանազեան ազգիս տեսնելու Գլուխու գերբնտիր Հայրապետին, ըստ ինչորոշ Հայցման Կամարկապցի Ալթունեցի Միքայէլ Ամիրային, զբնութեամբ Գէորգայ ուրումն նուստտի Կոստանդնուպոլսեցւոյ որդւոյ Յոհաննուրահանայի:

Յետմազոյմ յիշատակագրութիւն.- 1885

Սկիզբի պահպանակ թերթին վրայ.-

Մեծայարգ Պ. Սեդրակ Զաքարեանց ի Պալաթ արուարձանէ Կ. Պոլսոյ, նուիրեաց զայս ձեռագիր Ստեփաննոսի Ասոզկան Տիեզերական Պատմութիւն՝ ի Մասնեղագրան Առաքելական Ս. Աթոռոյս, ձեռամբ Տիկիի Արքայի Լ. Պէրպիեան Պարտիզակցւոյ եւ զաւակաց իւրոց Վարդուհուր եւ Զարհճի, 1885:

3704

ՔԱՐՈՉԳԻՐՔ.- 15

Գեորգ Եպս. Ջմիւռնացի

Ս. Յակոբ, Երուսաղէմ

1861

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 22X16X7: էջք Ջ+1056: Հան-
զամանք շատ լաւ: Թուղթ տոկոն, կապտո-
րակ: Գրիչ՝ իսաչատուր Սրկ. Նարեկցի.
Մ.Ա.Յ.: Գրութիւն սեւ մելանով, միա-
սիւն, 21 տող, սեւ գիծերու միջեւ: Են-
դագիր նոտրակերպ յստակ: Համառօտագրու-
թիւնք սովորականէն աւելի: Կաշեկազմ խա-
ւաքարտեայ ոսկեղրուազ:

ԲՈՎԱՆԴԱՎՈՒԹԻՒՆ.-

էջ Ա, Գ, դատարկ. իսկ Բ ին վրայ
փակցուած է տպագիր պիտակ. * Ի գրոց Տ.
Սմբատ Ս. Եպս. Գազազեանի, Հանգուցեալ
միաբանակցին մերոյ, եղաւ յիշատակ
իւրեան, յետ վախճանի նորին, ի Կիւլ-
պէնկեան Մատենադարան Առաք. Աթոռոյս
Արքոց Յակովբեանց, յԵրուսաղէմ, ՌՅՁԴ-
1986^ա:

էջ Դ.- Յառաջարանութիւն.- Դիտումն
յայս գործ չէ վասն քաջուշիմ քարոզչացն
ազգիս բանս սեղանաւորել... յայնժամ
ի նոցունց ոչ զայլ ինչ խնդրեմ, բայց
զայս, ի մաքուր մաղթանս յիշատակել զիս,
զԳեորգ մուսատ եպիսկոպոս Եւդոկիոյ որ
քաղաքաւ Ջմիւռնիացի:

Վերստին օրինակեալ ընդ ձեռն Առա-
քելական Արքոյ Աթոռոյս Երուսաղէմի Սըր-
բոյ Յակոբեանց միաբան վանազեղջէ Նարեկ-
ցի Աւագ Սարկաւազ տիրացու իսաչատուրոյ,
յամի Տեառն Փրկչին մերոյ 1861:

էջ Զ, դատարկ:

էջ 1.- Օգնեա ով Սք. Հոգիդ Ան.:
Դիտաւորութիւն: Յաղագս Պաճոց եւ
Աղօթից:

Ա. Գլուխ: Բնաբան: Վարդապետ, ածի
որդի իմ առ քեզ, եւայլն:

էջ 119.- Յաղագս վնասու մեղաց նա-
խանձուն: Ջարող ԺԳ:

էջ 200.- Յաղագս վնասու ազաճ ընչա-
սիրութեան: Ջարող ԻԱ:

էջ 802, դատարկ:

էջ 808.- Յաղագս բարի դիտաւորութե-
ան, ի գործս Առաքինութեան: Ջարող Լ:

էջ 691.- Յաղագս գժուարին լինելոյ՝
անողորմ մեծատանց մտանել յարթայութիւն
երկնից: Ջարող ԾԴ:

էջ 699-600, դատարկ:

էջ 601.- Ջարող ԾԵ: Յաղագս Արթ-
նութեան Հովուաց: Բնաբան: Սի՛մօն նն-
ջե՛ս:

էջ 847.- Ջարող ՀԲ: Յաղագս Ջառաս-
նօրեայ Գալստեանն Քի. ի Տաճարն:

էջ 991.- Ջարող ՂԴ: Յաղագս Արքոյն
Յակոբայ Մեքենայ Հայրապետին:

էջ 1020.- Ջարող ՂԸ: Յաղագս Կաղան-
դի Աւուրն:

էջ 1088.- Յանկ Ջարողութեան Մատն-
նիս, միայն զլիսոց եւ բնաբանից նորին.-
Ջարողք Ա-ՂԸ:

էջ 1046-1056, դատարկ:

3705

ԿՏԱԿ ԵՒ ՔԱՐՈՉ ՄԵԾԻ ՈՒՐԲԱԹՈՒ

Կարապետ Քեմ. Տ. Գրիգորեան

Պաղչէճուխ = Պարտիզակ

ՌՄՁԴ = 1886

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւաւ 26x18, էջք 40: Հանգամանք Համարեա քաւարար: Թուզթ Հասարակ: Գրիչ՝ Հեղինակը: Գրութիւն սեւ մելանով, միասիւն, 24 տող, սեւ գրիտերու միջեւ: Նոտք շեղագիր: Համառոտագրութիւնք սովորական էն նաւելի: Կողք՝ Բաներ Բուզթ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Տիտղոսաթերթ.-

Կտակ եւ Քարոզ փրկարար շարչարանաց եւ անկարտ խաչելութեան եւ կեցուցիչ մահուան Տեսնեմ մերոյ Յի. Ջի. յոր յԱւագի Մեծի Ուրբաթու:

Քաղեալ ի Սք. Գրոց եւ Թարգմանեալ յաշխարհարաւ լեզու՝ ի տէր Կարապետ քահանայէ Տէր Գրիգորեան, որ ի գիւղն Պաղչէճուխ:

Յամի Տեսնեմ 1886, եւ մերոյս ՌՄՁԴ, Թուոջ. ի մայիս ամսոյ:

էջ 8.- Կտակ Ջարչարանաց Տեսնեմ մերոյ Յի. Ջի. որ յԱւագի Մեծի Ուրբաթու.- Ո՞վ ահաւոր եւ սարսափելի տեսարան, ով զարհուրելի եւ Հիանալի Հանդիսարան, ով որ դառնութեան եւ սոցոյ...:

էջ 19.- Յս. ալ ըսաւ. Ես ճշմարիտ Թագաւոր եմ, լաթին իմ Թագաւորութիւնս այս աշխարհի մէջ չէ...:

էջ 89.- Վերջապէս ամէնքս ալ մեր մեղքը միտք բերելով լամբ ու անօրէնութեան փոշին ու շամուր մեր վրայէ մէկդի ձգենք...:

էջ 40.- Մանրութ, սեւ մատիտով: ՅետՍագոյով յիշատակագրութիւն, Թորգոմ Արքեպիս.- 1987

էջ 2.- Տիկին Արուսեակ Հայրապետ Փաթթաթեան ընկի Պարտիզակցի այլ ի բազում ամաց Հետէ ընակեալ յԱզեթանգրիս Եզիպտոսի, յուխտաւորութեան իւրում ի Ս. Քաղաքս յԵրուսաղէմ, ի 1887 ամի Ս. Ջատկին, ընծայեաց զձեռագիր տետրակս զայս ի Մատենադարան Սրբոց Յակովբեանց:

Հեղինակ ճառիս, որ է Կտակ Ջարչարանաց Տեսնեմ, է նոյն ինքն մայրենի պսակ մօր իմոյ Հանգուցելոյ, որ գրեալ է զարձեալ Վկայարանութիւն Յովհաննու Նոր Վկայի Պարտիզակցեայ եւ Պատմութիւն Երեսնութեան կեղեցեայ եւ զպրատան Պարտիզակի:

Ըստ փափաքանաց քարեպաշտ տիկնոջ Արուսեակի ընկալեալ զսա յիւրոց ձեռաց ետու զննլ ընդ գրչագիրս Ս. Աթոռոյս, օրհնելով ի սրտէ զյիշատակ Հանգուցելոյ քահանային եւ զնոյն ինքն գտիկինն նուիրատու.- 80 ապրիլի 1887, Երուսաղէմ.- Պ. Ե. Թորգոմ Արքեպիս.:

3706

Ա.- ՅԱՆԿ ՅԱՅՄԱՒՈՒՐԱՅ

Գալիպօլի

ՌՃՁԶ=1727

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւաւ 17x11x1.5, Թերթք 67, Հանգամանք լաւ: Թուզթ Հասարակ: Գրիչ՝ Խաչկո: Գրութիւն՝ վերնագիրները եւ սկզբնատանը, իսկ առաջին մասին մէջ՝ նաեւ ամսանունները կարմիր, մնացեալը սեւ մելանով, եռասիւն. 26 տող, կարմիր գրիտերու միջեւ: Նոտք շեղագիր վարձ գրչէ: Համառոտագրութիւնք յոյժ առատ: Կաշեկազմ խաւարատեայ՝ դրոշմագրազեալ արքայական ոճով: Ստացող՝ Սքրահամ Վրզ. Կրետացի:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Քզ. 1ա.- Աքրահամ Վ. Կրետացիին զըրել տուածն է:

Քզ. 1բ.- 1727 օգոստոս: Քզ. 2ա.- Արաց ԻԱ, Յուձվար ԻԸ, Աքրա Եփրեմի Խուրոյն Ասորոյ: Արեգի ԻԵ, Ապրիլ Բ, Աքրա Մարկոսի եւ Սրապիտին:

Քզ. 18ա.- Օ.- Արաց ԻԳ, Յուձվար Լ, Օգոստոսիսի Յովնաթիմ: Մարգաց Զ, Յուձիս ԺԲ, Օնօփրիտի եւ

այլ միանձանց:

Արեգի ԺԲ, Մարտ Ի, Օրէնդիտի եւ Զ

եղբարցն:

Ներքեւը Յիշատակարամ Գրչի.- 1727

Ջջանկա Այսմաուրաց յոժ փափագմամբ
ետ գրել վասն անձին իւրոյ տէր Աբրահամ
Վարդապետն Կրէտացի, Բրակիոյ նահանգին
ստաշնորդ, ի Հայրապետութեան Աբրոյ Աթո-
ոոյն էջմիածնի տեան Կարապետի սրբազան
կաթողիկոսի Գաղատացոյ, եւ ի պատրիար-
քութեան Աբրոյ Աթոոյն Երուսաղէմի տեա-
ն Գրիգորի ճգնազգեաց Վարդապետի, եւ
յառաջնորդութեան մեծի քաղաքին Կոստանդ-
նու տէր Յովհաննէս քանիքուն ռետորի, եւ
ի Թագաւորութեանն տանկաց սուլտան ԱՀմա-
տին: Որոյ ժամանակն էր Թուականն մեր ՌՃ
եւ 12, եւ ամիսն օգոստոս, որ քաղում
աշխատութեամբ գրեցի ես անշնորք Խաչկօս
ի զիւղաքաղաքն Գալլլի:

Բ.- ՏՕՆԱՅՈՅՑ ԵՐԻՅ ԱՋԳԱՅ.- Զ

Կոմիտոս Բեմ. Բէտմիրքեամ

Քղ. 18բ.- ԵնորՀօք Ամենասուրբ Հոգ-
ւոյն, Հաւաքարանութիւնք կարգադրութեանց
ըստ աւուրց ամսոց, որք են յայտնութիւնք
տօնից տէրունականաց, եւ քացատրութիւնք
տօնախմբութեանց Աբրոց Հայրապետաց, եւ
ցուցմունք վկայարանութեանց Աբրոց Մար-
տիրոսաց, եւ Համաձայնութիւնք Տօնացու-
ցիցն լատինաց եւ յունաց, ըստ միաքա-
նութեանն Հայոց Այսմաուրաց, ժողովեալ
ի մի տըփի, այսինքն ի մի վայր, ի փառս
ամենամեծին Աստուծոյ, եւ ի պարծանս ա-
րանց ճշմարտասիրաց եւ յեղբարց ուսում-
նասիրաց:

Յեղմոնասէ ումիմն շարեալ,
պիտակ երէց Կոմիտոս լեալ,
Քօմուրճոն տանն ստորադասեալ,
յաչս ամենից սրտուկ լ յետնեալ:
Յամի Փըրկչին ներմարմնացեալ,

Ռա Ոյ եւ Ղատ տարն լըցեալ
[=1690],

այլ եւ վիպէ ճառելի պատուեալ,
զի թիւ Հայոց աստ է պատմեալ:
Յետ արա զըսան գըծագըրեալ,
եղ(զ)ի եղբարցն իմ պերճացեալ,
զըսուեք սովաւ որք Հանդիպեալ,
մաղթեմ յիշել զիս զտառապեալ.-
Հմմտ. Թիւ 1234, Դ. Հատոր, էջ 881-2:
Ծամօթ.- Մեր կողմէ ընդգծուած է
ճառելի բար, որով ծածկագրուած է Հայ-
կական Թուականը. 100 +1 +1000 +6 +80 +4 =
1140 +651 = 1691:

Քղ. 19ա.- Յուճաց, Հայոց, Հոռոմայնցոց:
Սեպտեմբեր Ա.- Սիմէոնի Սիւնեփեցոյն
եւ Գովեստ Աբ. Աստուածածնին, ԽԴ գրով,
եւ Աբրոյն Թալասա, եւ ԽԴ կուսանացն
Անդրիանուպօլսոյ, եւ երէց եղբարցն
Կալիստիոսի, Եւօտիոսի, եւ Երմոնեսի,
եւ վարդապետին սոցա, եւ Յեսուայ որդ-
ւոյ Նաւեսայ: Կիրակի, եւ Հրաման գիւնոյ
եւ ձիթոյ:

Քղ. 27բ.- Նոյնմբեր Ա.- Անարծաթ
բժժըշկացն Կողմայի եւ Դամիանոսի. Հրա-
ման գիւնոյ եւ ձիթոյ:

Հայոց.- Անարծաթ բժշկացն Կողմայի
եւ Դամիանոսի. եւ Ներքողեան ասացեալ
սրբոց վարդապետաց, ի պատիւ ամ. սրբոց
Հնոց եւ նորոց:

Հոռոմայնցոց, ԺԱ.- Տօն ամենից սրբոց:
Կիրակի:

Քղ. 62ա.- Հայոց.- Օգոստոս ԱԱ.- Գիւտ
Գօտոյն ամէնօրհնեալ Աբ. Աստուածածնին
Մարիամու:

Քղ. 62բ.-66բ.- Նշանագիրներ եւ սը-
ղազարկան կրճատուներ, Թիւով 896:

Քղ. 62բ 1.- Ած.- Աստուած...:

Քղ. 66բ 1.-... Զ.- Զան...- Վեր-
ջին նշանագիր՝ Զարող:

Քղ. 67, դատարկ:

3707

ՕՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ - ԺՈՂՈՎԱԾՈՅ

(ԺԸ-ձԳ. Դաք)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւաւ 27x20x1.5: էջք 120: Հանգա-
մանք Համարնա բուարար. Բիքթեր պակաս
սկզբէն եւ վերջէն: Թուղթ՝ Հաշունտո-
մարի. զծաւար: Գրութիւն սեւ միւսնով,
միւսին, 26 սող, յաճախ պակաս, երբեմն
աւելի: Ենդազիր ոչ միտեսակի: Համառո-
տագրութիւնք չափաւար: Կազմ կիսալար
խաւաքարտեայ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Աքեղանագէն քաղաւած.-
Իւրաքի վարդ. 1850ին Արամշէն Պաշտէնիք
կու գայ...:

էջ 2.- Նիկոմիդիոյ Առաջնորդք:

էջ 3.- Տէմիր Գաբուի Հրդեհը
(1865):

- Սիսի միաբան էպիսկոպոսաց եւ վար-
դպետոսաց Ցանկը (1899).- 1-18:

էջ 4, գատարի:

էջ 5.- 1701.- Երուսաղէմայ փոխա-
նորդ մուրդատ անուանեալ Պալըթէսէրցի
Յովհաննէս եպս. աքսորուեցաւ Ավրատ
Ատասը:

- 1780.- Պատերազմի պատճառաւ քաղ-
մաթիւ Հայ գերիներ Պոլիս բերուելով կը
ծախուէին. Կոլոտ քարոզելով ժողովուրդը
յորդորքք թէ զրամով եւ թէ ուրիշ միջո-
ցաւ զաննք ազատել:

էջ 8.- 1765.- Սիմօն կաթուղիկոս
օրհնութեան թուղթ խրկեց առ դաստ տիրա-
ցուացն Աստուածածնայ եկեղեցւոյն Պոլսոյ
վասն արծաթեայ բաժակին, զոր շինեալ էին
ի վայելս Արքազան Վեհին, եւ առ ձայնա-
պետն նոցին Սիւզէնիճի տիրացու Հաճի Ղա-
զարայ:

- 1766, մայիս 11, Աշխարհամատրան
կիրք. եջ. առաւօտ մեծ երկրաշարժ եւ քա-
ղուքք ի ժողովրդոց Հայոց եկեղեցիսն էին
եղեալք ի ժամ շարժին ի մատուցման Ս.
Պատարագին եւ ողորութեամբն Այ. եկե-
ղեցեաց ոչ էր եղեալ վնաս ինչ եւ ոչ ի
նոսին եղելոց ոք վնասեալ էր: Կտրեանե-
ցան մեծաւ մասամբ խանք, մզկիթք, ապա-
րանք եւ ամ. կամարակապ շինուածք: Ար-
քայն եւ ամ. մեծամեծք արտաքոյ քաղաքին
ի վրանի ընկալէին: Մասն ինչ Հայոց փախ-
եան ի Գարթալ եւ անը Հաստատեցին զբնա-
կութիւնս իւրեանց:

էջ 10.- 1889.- Տիրացու Պապա Համ-
բարձոււմ, Պալաթիք տիրացու Կարապետի
Հետ, կը Հնարէ ձայնագրութիւնը:

էջ 11.- 1850 Թուականները Պէրպէ-
րեանէն եւ Ընդարձակ Օրացոյցէն ալ քաղ-
ուած է. նոյնպէս եւ 1860-1900 Թուական-
ները Ընդարձակ Օրացոյցէն ալ քաղուած է:

էջ 15.- 1849 սեպ. 18, Ներսէս
Կաթուղիկոս՝ պատրիարքին կը խրկէ մար-
գարտազարդ մեծագին կոնքոն զարդարուած
Փրկչին եւ Աւետարանչաց պատկերօր:

էջ 19.- 1854, ապրիլ 18, Վեհ. ար-
քայն ճարտարպետ Կարապետ ամիրայի եւ
որդւոյն Նիկողոս աշայի կը շնորհէ Մե-
ծիտիյէ պատուանշան:

էջ 80.- 1862, սեպ. 12, Թղթազրամը
վերնալուն Համար շնորհակալութեան զիր
զրուեցաւ:

էջ 86.- 1866, նոյ. 15, Կարապետ ա-
միրա Պալեան արքունի ճարտարպետ մեծաւ:

-էջ 64, գատարի:

էջ 65.- 1896, նոյ. 6, Պատրիարք
ընտրուեցաւ Մազաքիա եպս. Օրմանեան...:

էջ 68.- 1808, յունիս 10, տեղատա-
րափ աններեւ եւ ընկոյթի խոշորութեամբ
կարկուտ տեղաց:

էջ 64-101, տարբեր շեղագիր, ոչ յս-
տակ:

էջ 64, վերի լուսանցքին.- 1904 Զա-
տիկ մատ 28:

էջ 72, վերի լուսանցքին.- 1905 Մը-
նունդ Յունուար 6:

էջ 81 գատարի:

էջ 82, վերի լուսանցքին.- 1905 Զա-
տիկ Ապրիլ 17:

էջ 90, վերի լուսանցքին.- 1906 Մը-
նունդ Յունուար 6:

էջ 98, վերի լուսանցքին.- 1906 Ապ-
րիլ 2 Զատիկ:

էջ 102-120, տարբեր շեղագիր, քառա-
րան արարեղէն-Հայերէն, Թրքերէն-Հայե-
րէն, էջ 108-117 երկսիւն:

էջ 102.- Էսէտ, առիւծ:

էջ 108ք.- Իսթիմա, լսել:

էջ 104ա.- Իսթիքրար, Հաստատութիւն,
տեսակետութիւն:

էջ 104ք.- Իսթիճալ, անապարհ:

էջ 106ա.- Իսթիպար, մրցիլ:

էջ 109ք.- Իրթիպաթ, կապակցութիւն:

էջ 110ք.- Ազէրթէրէսթ, կրակապաշտ:

էջ 111ա.- Իւլալ, ապացուցանել:

էջ 117ք.- Ապլա, քոյր:

էջ 118.- Իպրիթ, ստոման:

էջ 119.- Ապաւալ, միայնակեաց:

էջ 120.- Ապատ, ջէն, մարդաշատ:

3708

ՇԱՐԱԿԱՆ.— 152

[Նաղալուն Գիւղ]

ՌԿԴ=1616

ՆԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծաւալ 16x10x7: էջք 714: Հանգամանք անբւարար. վնասուած թացութեանէ. կարօտ նորոգութեան: Թուղք զորշորակ: Գրիչ՝ Կարապետ երէց: Գրութիւն՝ խորագիրները, սկզբնատողերը եւ զլխատառերը կարմիր, մնացեալը սև. մեկանով, միասին, ՁՅ տող: Բուրգիր: Ուղղագրութիւն տկար: Գունաւոր զարդագիր եւ լուսանցազարդ կանոններու սկիզբը, մեծ քաժանութիւնները Հանդերձ զլխազարդով: Ութը մանր լուսանցակարներ պատուած, փրցուած: Կաշեկազմ տախտակեայ զրոշմազարդ, յոյժ Հնամաշ: Ստացողք՝ Տիրատուր եւ Թանտուխ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 1-31, յոյժ վնասուած եւ տեղտեղ փճացած:

էջ 5.— Երգեցէք...

էջ 12.— Կամոմ Աստուածածմի Ծրնդեամ

... էջ 18.— Կամոմ Աւետեաց Աստուածածմիմ. Աւրիմութիւմ:

էջ 25.— Կամոմ Աստուածայայտութեամ ճրգալուցիմ. Աւրիմութիւմ:

էջ 28.— Կամոմ Քաղաւորաց. Աւրիմութիւմ:

էջ 32.— Կամոմ Դաւթա Մարգարէիմ եւ Յակոբա արդ.:

էջ 105.— Կամոմ Որդոց Որոտմամց:

էջ 109.— Կամոմ ԲԺ Առաքելոց:

էջ 115.— Կամոմ ՀԲ Առաքելոց Բի.:

էջ 121.— Ամծիմց Սբ. Սարգսիմ.— Ամենասուրբ Երբորդութեան ընտրեալ ծառայ

... էջ 127.— Կամոմ Բուժ Բարկեմոյամիմ. Աւրիմութիւմ:

էջ 170.— Կամոմ Ձորորդ Կիրակէիմ:

էջ 205.— Շարակամ Սրբոյ Գրիգորի Լուսաւորչիմ.— Այսար զուարճացեալ ցընեմ...:

էջ 234-235ի միջեւ պատուած մէկ թերթ:

էջ 237.— Կամոմ Գալըստեամ Տեառմ յեւմ.:

էջ 237.— Կամոմ Շաբաթ Աւուր. Աւրիմութիւմ.— Պարզեատուն ամենցուն...:

էջ 294-295ի միջեւ փրցուած մէկ թերթ:

էջ 307.— Կամոմ Նոր Կիրակիմ:

էջ 394.— Կամոմ Երրորդ Աւուր.— Նոյն եւ նրման...:

էջ 489.— Կամոմ Սրբոց Հոկոսիմամց:

էջ 482-488ի միջեւ կը պակսի մէկ թերթ:

էջ 496.— Կամոմ Վեցերորդ Աւուրմ. Աւրիմութիւմ.— Անպատումըն կառք...:

էջ 528.— Կամոմ Մամկամցմ Բեղդէիմի:

էջ 526.— Կամոմ Հրեշտակապետացմ Գարիիլի եւ Միքայիլի:

էջ 672-678ի միջեւ ինկած մէկ թերթ:

էջ 618.— Կամոմ Համաւրեմ Նմջեցելոցմ:

էջ 700.— Կիրակոսի Վարդապետիմ ասացեալ

է ամծիմցմ.— Արեւելք զճարափիեմ...:

էջ 708-710, 712.— ԱնՀարթ զըրութիւնք:

էջ 718-714.— Պահպանակ մազաղաթեայ, անմաքուր:

Յիշատակարամբ.—

Ա.— Գրիչ Կարապետ երէցի.— 1616

1.— էջ 699, ստորտուր.— Այլ յիշեցէք յաղաթս ձեր զիծուծ զրիչըս, մեղապարտ եւ մեղաք ելի Կարապետ էրէցն, աւրՀնեալ Ած.:

2.— էջ 707, վարբ.— Փառք Ամենասուրբ Երբորդութեանն Հօր եւ Որդոյ եւ Հոգոյն Սրբոյ յաւիտեանս ամէն: Որ ետ կարողութիւն Շարակնոցիս զրիւոյ, մեղայպարտ եւ անպիտան զծուծ զրիչն, Կարապետ էրէցոյն, որ աւարտեցաւ Շարակնոցըս ի թուին ՌԿԴ, մարտ ամսոյ մուտն: Այլ յիշեցէք զձնողս եւ զմայրս իմ Նուրմիլիթն, եւ զկիւն իմ էրիցկիւն, որ առ Ած. փոխեցաւ: Ով որ յիշէ Հայր մեղա ասէ՛ Ած. զիբց մեղք թաւէ:

Բ.— Ստացողաց.

էջ 711, վերը, բուրգիր վարժ.— Թիշեցէք ի սուրբ եւ արժանաւոր աղաթս ձեր զմահտեսի Տիրատուրն եւ զիւր կողակիցն զթանաւիւն, եւ զՀայրն զՏատուրն, եւ

զմայրն զՊահարզիզն, զՂանիմաթն, զԳրիգորն, զԵղիկն, որ ըստացան զԵարակնոցս ի Հալալ արթնանցն, և եղին յիշատակ իւր-

եանց Հոգոյն, ի ձեռն տէր Սահակին. և որ յիշէ յիշեալ լիցի ի ԶԷ. Այ. մերոյ ամէն: Հայր մեր որ յերկինս, սուրբ:

3709

ՕՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ԹԱՐԳՄԱՆԱՏԱՆ

(ԺԲ. Դար)

Տետր Ա.

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մաւալ 20.6x16: էջք 66: Հանգամանք Համարեա քաւարար: Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն սեւորակ մեկանով, միասին: Եեղազիբ վարժ, սեւ գիծերու միջեւ: Սոանց կողքի: Գրիչ և ստացող՝ Յակոբ Վրդ. Տիգրանակերտցի:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 1.— Մանօթութիւնք պատահալ իրաց զլիսաւորաց, և կամ եղեւութիւնք յայտնին յայտը: 1886:

Ի 1880 և կամ 81 թուոյն, Երզմէնի Մ. Թովմանեանն Հոբիսիմէ մայր իմ Հանգաւ ի Տէր յաւուր տօնախմբութեան Սրբոյն Յակոբայ սրբազան Հայրապետին: Յետ միոյ ամի Հայր իմ վերստին պսակեցաւ, զմի խեղճ Գըթըւպըլցի Գրիգորեան Եմուսն անուամբ այրի կին որք զստերով մի էառ, որպէս գիւր զուս[տ]րն սիրէ և շահէ, նոյնպէս զնուաստս և զթոյր իմ Մարիամն, որովհետեւ ծնողք իմ ունեցան մի ուստր և մի զուստր: Զկնի երից ամաց ըստ իմ բազում ջերմեանդ փափագանաց յԵրուսաղէմ գալոյ շանայի ի քանի ամաց անտր: Գնացի նաեւ ի վանս Սր. Աստուածանայ Արղընու, և յԱկըլայ Սր. Նշանայ եկեղեցին յուխտ, և Հազրոյու Սր. Թովմայի Վանս, և այլն: Էի յայնմամ գուցէ Հնգետասան ամաց, մայր իմ առ Ած. փոխեցաւ. այլ յայս ամ, որ է 1886, նոյ. 4, օրն ել. ի գիշերին մօրս մայրն, մեծ մամն իմ, ծերունազարդ ջերմեանդ ազօթասէր քարեպաշտուհի...Հոգին աւանդեալ է...

էջ 6.— Նոյ. 4.—... Էաք մեր նուաստս, որդի, Մելքօնեան Զավգավաթիչի մՀի. Թահանէնի որդի Յակոբս, ըստ կարծեանցս

20 ամեայ, ելի ի Տիգրանակերտէ զնալ յամենացանկալի Սր. Զաղաքն Երուսաղէմ, կարաւան ընկերք բազմութիւն իբրև 80 ... 8 օրով Հասաք ի Սեւերեկ... ապա անտի ելեալ եկաք յԵղեւիտ, ի Վանս Սր. Սարգսայ իշաք, կացաք ի քանի աւուրս, ուխտ մատուցաք Սր. Եփրեմ Խուրի սուրբ գերեզմանին, և քաղաքի միջի ինքնկար սուրբ պատկերին Սր. Աստուածանայ, որ ի սուրբ եկեղեցին, և Աղղէ սրբազան Հայրապետին գերեզմանին, և Սր. [Դ]աստուակին Զի. Այ. մերոյ, որ Հեռի է ի քաղաքէս իբրև որ շինուածք ունի և ի մէջ քակին է խոր գուրն, ուխտաւորք և ցաւազարք եկեալ ջուր ըմպեն և լուացվին յառողջութիւն: Եւ անտի ելեալ եկաք ի Պէրէնիկ, որ ի նաւահանգստին կային նաւակք ի վերայ Մուրատայ գետոյն, ձիովք բեռամբք մտաք ի նաւակ, անցաք ի միւս եզրն, և յետ քանի աւուրց Հասաք ի Բերիտ, և իշաք ի Հոգետունն Սր. Երուսաղէմի...: յեւաք և զնացաք ի Դամասկոս, պարտէզք անչափ. կացաք ի քանի աւուրս ի Վանս մեր Սր. Սարգիս եկեղեցոյ Հոգետունն, որոյ տնուէն էր Հաճընցի Տ. Եփրեմ Մ. Վրդ. ...:

էջ 7.— 1886 յունվար...— և ապա եւաք ի ճանապարհ եկաք զկնի 2 աւուրց ի սուրբ ամենացանկալի Երուսաղէմ քաղաքն, էր ամսոյս 16 և Հինգշաբթ, մտաք Յուպէի դրամք ի ներս, Հանդիպեցայ քեռուոյ տիրացու Կարապետին, առջի բերդի Դաթի Մարգարէին, եւ այլն եւ այլն, եկեալ ի Վանս Սրբոց Յակոբեանց իշխանեացք ամենեքեանքս ի Հոգետունն, որ կայաք յաւելի քան 470 անձինս... Հիւրընկալ Տիգրանակերտցի Փիրիւնեան Յարութիւն վարդապետ

սուրբ Հայրն եկեալ ժողովեալ զուխտաւորս տարաւ զմեզ ի սուրբ եկեղեցի Սբ. Յակոբայ... ԺամօրՀնողն էր Ետառայցի Սահակ ծերունի վարդապետն... Թարգմանն էր Բաղեշցի մահտեսի Մուրատ աղայն մեծամորուս Հակայ կերպարանօք: Դարպաստընկալ Պօլուցի Աստուածատուր Վրդ. յունվ. 17:

Էջ 11.- մարտ 11.-... մտաք յսպասաւորութիւն առ Արժանապատիւ Դաւիթ Վրդ. սուրբ Հայրն, օր Դշքթի. որ նստէր ի զըրախտի կոչեցեալ սեննակն յետ կոյս սուրբ եկեղեցւոյ վերնատան:

Էջ 18.- մայիս 10.- Յերկրորդ Ծաղկազարդի օրն սուրբ Հայրս ժամարար եղև ի Սբ. Հրեշտակապետ աւագ սեղանն, ուստի (ըստ սովորութեան Սբ. Աթոռոյս, վարդապետի սպասաւորն ընթեռնու զիրքն Սբ. Պատարագի) Տէրամբ ընթերցայ Ծաշու զիրքն:

Էջ 14.- մայիս 20, Դշ.- Ըստ Հրամանի զնացի առ Եւզղիցի ծերունի Խաչատուր վարժապետն զաս առնուլ զՄեծարվբայ Զերականութիւնն ընթեռնուլ:

Էջ 22.- Հոկ. 25.- ... փոքր ինչ ժամանակ գտայ. խանճին սակաւ ինչ զիտէր այլազգերէն, ուստի Հարկ եղած արապերէն քառն Հարցեալ գրեցաք, որովՀետեւ արապերէն ոչ ոք զիտէր ի մէնջ. իբրև 200 քառ գրեցի: Եւ ի Ղազայէն մինչև ցոնանէ Ունուս ուղտով զնացաք: Ի ճանապարհին զարապերէն գրեալս սերտեցի ի միտ առի ...

Էջ 28.- Նոյ.-... մինչև զնացաք Հասաք ի սակաւ աւուրս յԵգիպտոս, իջեանեցաք յԱռաջնորդարան. զէտն էր Մարաշցի Գաբրիէլ վարդապետն՝ օծակից սուրբ Հօր մերոյ, եւ Վանցի Գրիգոր եւ Պօլսեցի Պօղոս վարդապետ կային [Այսչափ. յաբորդ էրերը դատարդ մտացած]:

Դիտ. Ինչպէս կը տեսնուի ապիկա ոչ թէ Թարգմանատան, այլ անձնական Օրագրութիւն մըն է, գրի առնուած Տիգրանակերտցի Յակոբ վարդապետի ձեռքով:

3709

ՕՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ԹԱՐԳՄԱՆԱՏԱՆ

Յակոբ Վրդ. Տիգրանակերտցի
(Տերք Բ.)

Ս. Յակոբ Երուսաղէմ

1847-1848

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 24x14.5, էջք 178: Հանգամանք Համարեա քաւարար: Թուղթ զորջորակ, քաւարակ Գրիչ՝ Յակոբ Վրդ. Տիգրանակերտցի, Թարգման: Գրութիւն սեւօրակ մեղանով, միասին: Ենդագիր: Համառոտագրութիւնք առատ: Կողք՝ զունաւոր Հաստ Թուղթ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Էջ 1-2, տարբեր ճերմակ Թուղթ.- Զաւնի մը գրուած:

Էջ 2.- 1847, սեպ. 5. Հանգեաւ ի Տէր՝ Հրեշտակապետի Տեսուչ Բարսեղ Վրդ.:

- Սեպ. 27.- Պօլսեցի Բրաք մայրապետն Հանգեաւ:

- Հոկ. 22.- Հանգեաւ ի Տէր Սբ. Փրկչայ Տեսուչ Ռափայէլ Վրդ.:

- Դեկ. 18.- Հանգեաւ Ճինիվիզ վարժապետ Գէորգն եւ 19 Թաղեցաւ:

Էջ 8.- 1847, յուլիս 16, Հրամանաւ սրբազան Հօր մերոյ եւ վէթիլի նստայ ի Թարգման[ի] սենեկին:

Էջ 7.- Օգոստոս 1.- Մեծարվբ վրդ. Տիրացու Յովսէփն եւ նասարեան Սողոմոն զնացին ի Ղազա ի Սուվէշ գնալոյ առ սարկաւագ Սարգիս մեր:

Էջ 19.- Սեպտեմբեր 1.- Պատարագ Սբ. Աստուածենին. ժամարար Վարդան Վրդ.:

Էջ 87.- Հոկտեմբեր 1.- Պատարագ ի Սբ. Աստուածածին. ժամարար Սիմէոն Վրդ.:

Էջ 88.- Հոկ. 2.- Պատարագ Սբ. Թորոս ժամարար Եւզղիպցի Յոճ. Վրդ.:

Էջ 52.- Հոկ. 22.- Փրկչայ ուշիկ

Ռափայէլ Վրդ. յանկարծակի Հանգեալ է ի Տէր...:

էջ 79.— Դկտ. 7.— 8 Նորընծայք, ալիքն Յակոբոս, Ստեփանոս եւ Կարապետ վարդապետք զիշխանութիւն գաւազանի առին...:

էջ 84.— Դկտ. 18.— Ծինիվիդ Գէորդ վարժապետն Հանգեալ է Քա., Տէր լուսաւորեցէ զՀոգի նորա, զի այր խոհեմ, բանագէտ եւ կարգազրէջ եւայլն:

— Դկտ 19.— Ծինիվիդ Գէորդ վարժապետն Քաղեցաւ ի Փրկչայ գերեզմանատունն:

էջ 89.— 1848, Յունվար 1:

էջ 187.— Ապրիլ 12.— Պատարագ ի Սբ. Յակոբ, յաւազ սեղան, ժամարար Սրբազանն:

Դպտոց եւ Ասորւոց եպիսկոպոսք զգետաւորեցան զգետոս եւ այլ քաղոււմք ի վարդապետաց եւ ի ծայրագունից զգետաւորեալ շար ի շար սկսան թափօր ջրջիլ ըստ նախնեաց սովորութեանց, կենաց փայտն Սրբազանն ի ձեռս ունեւով, յետ երից անգամից արձակեցան, եւ ելար ի Պատրիարքարանն ըստ սովորութեան, Զ եպիսկոպոսօք վերոյի., ասորւոցն ոչ նստաւ պատճառելով զուխտաւորս, քայց եզիպտացւոց առաք ի միասին ի սեղ.:

Նոր սքանչելի նշան տեսաք ի Սբ. Յակոբ, որ յաւազ սեղան ըստ պատմութեան ումանց ուխտաւորաց լոյս ելն ի բերանոյ Սբ. Ածա. եւ շրջիւր ի վերայ պատկերին

Սբ. Աստուածածնի եւ Սրբոյն Յակոբայ, եւայլն: Յետ այր ելն ի վերայ կաթուղիկէի ոսկեզօծ խաչին, որոյ վերայ կայ կենաց փայտ, լոյսն բաժանեցաւ ի չորս թիւն խաչին քառաթիւ. ժողովեցար մեր եւ զքանի վարդապետս եւ զտիրացուս շարականս ստել՝ Լուսաւորեա, Լուսաւորեա՛, Երուսաղէմ, եւայլն:

Յետ երկուց ժամուց՝ սկիզբն լուցաւ կանթեղն ոսկւոյ՝ Աթոռոյ Տեառնեղբօր, եւ զկնի ձգտեցաւ յայլ կանթեղս շարանից, եւայլն եւայլն: Կայր ի մէջ եկեղեցւոյ քաղմութիւն ազգաց քրիստոնէից եւ այլազգեաց. մեր երկիւղ կրեցար թէ քաղաքացիք լցան յեկեղեցին ի տեսանել լուսաւորեա՛ լուցանել: Վասնորոյ Հանար զուխտաւորս ի զուրս, լոյսն եւս ելն արտաքս, վառեցաւ կանթեղք գաւթին սուրք եկեղեցւոյ, եւայլն: Այսպիսի սքանչելի ոչ ոք լուեալ է. փառք զուխտեմք ի Այ.: Ջամանէ զուցէ տեսանի յայլ տեղ գրեալ ի պատմութիւն, եւայլն:

էջ 176.— Յուլիս 16.—... Տերամբ զայս տետրակս վերջ տարարք: Սրբոյ Աթոռոյս Երուսաղէմի միաբան եւ թարգման, ծառայ ամենեցուն Տիգրանակերտցի Յակոբ Վարդապետ:

էջ 177-178 տարբեր ճերմակ թուղթ, զատարկ:

3709

ՕՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԹԱՐԳՄԱՆԱՏԱՆ

Յովոր Վրդ. Տիգրանակերտցի (Տետր Գ)

Ս. Յակոբ, Երուսաղէմ

1848-1849

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.

Մաւալ 24x14.5, էջք 140: Հանգամանք Համարեա քաւարար, սկիզբէն թերթ ինկած: Թուղթ, գրչութիւն, եւայլն, ըստ նախորդին: Կողք՝ գունաւոր Հաստ թուղթ, առաջինը կը պակսի:

ՐՈՎԱՆԴԱՎՈՒԹԻՒՆ.

էջ 1.— Յուլիս 21, Դշ.— Պատարագ ի Սբ. Աստուածածին. ժամարար նուաստս:

էջ 19.— Սեպտ. 1, Դշ.— Պատարագ ի Սբ. Աստուածածին. ժամարար Մշեցի Քաղէոս Վրդ.:

Ի Սբ. Ծնն. եկին Վրդանէս եւ Քովմայ վարդապետք ժամարարք. Քովման ժամօրհնօղ, Վրդանէսն խոստովանահայր արանց: Բայց ի

տեղի նոցա զնացին Վարզան վարդապետն խոստովանաւ շար կանանց, Եւզոկիացի Յով-
Հաննէս եւ Խարբերթցի Պետրոս վարդապետք
ամասկան ժամարարք:

էջ 85.- Հոկտեմբեր 1, Ուր.- Պատա-
րագ ի Ս. Աստուանանին. ժամարար Քովմայ
վրդ.:

Ի Սր. Ծնունդ ժամարար Յակոբոս եւ
Ատեփանոս վարդապետք զնացին:

էջ 61.- Նոյեմբեր 1, Բշ.- Պատարագ
ի Ս. Թորոս. ժամարար Վրզանէս Վրդ.:

էջ 78.- 1849, յունվար 1, Եր.- Պա-
տարագ ի Սր. Յակոբ, ժամարար Մեսրոպ
վարդապետ, յաւագ սեղանն:

էջ 81.- Յնվր. 7, Ուր.- Պատարագ ի
Սր. Այրն, ժամարար ԷմիրՀան Դուկաս

Վրդ.:

էջ 95.- Փետր. 1, Գշ.- Մարկոս եպս.
աւագ լուսարարն յանկարծակի կաթուած ի-
նջոյց յաջ կողմն, վասն որոյ բերաք ըզ-
րժիշկն անզղիացուց, արիւն առնուլ ետ ի
ձախ կողման աջոյն, լեզուն եւս կապեալ
էր:

- Փետր. 2, Դշ.- ժամ 8 եւ կէսին
Հանգեալ ի Տէր՝ Մարկոս եպիսկոպոսն.
վասնորոյ կարգն կատարեալ եղաք ի Սր.
կնեղեցին:

էջ 96.- Փետ. 8, Եշ.- Պատարագ ի
Սր. Յակոբ, Աւագ Սեղանն. ժամարար
նուաստս. օծումն Սրբազանն արար, փառա-
ւոր Հանդիսով Թաղեցաք զՄարկոս եպիսկո-
պոսն ի քան Սր. Փրկչայ կնեղեցուց...
էջ 110-140, դատարկ:

3709

ՕՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԹԱՐԳՄԱՆԱՏԱՆ

Յակոբ Վրզ. Տիգրամովերացի
(Տետք Կ)

Ս. Յակոբ, Երուսաղէմ

1848-1850

ՆԱՐԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 24x14.5: էջք 168: Հանգամանք
Համարեա քաւարար, Թուղթ, զբնութիւն,
եւայլն, ըստ նախորդին: Կողք՝ զուսուր
Հաստ Թուղթ:

ՐՈՎԱՆԴԱՎՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Մի քանի տող մանրուք:

էջ 2-18, դատարկ:

էջ 14.- Ապրիլ 8, Կիր.- Սր. Ջատիկ
ի Սր. Յարութիւն. ժամարար Դաւիթ Արթ-
եպս.:

- Մայիս 1, Կիր.- Տօն Երեւման Սր.
Ռաչի: Ձեռնադրեցան սարկաւազք: Նաեւ տես
յունիս 6 ին զվարդապետաց ձեռնադրութիւն
ի սրբազան Հօրէն Դաւիթ արքեպիսկոպոսէն:

էջ 16.- 1849, Մայիս 12, Ե.- Պատա-
րագ ի Սր. Համբարձում, ժամարար Քէոզո-
րոս Վրդ.: Սրբազանիւ եւ քոյոր միաքա-
նութեամբք զնացաք, որոց ձիք էջ 22 ձիոց
չափ վարդապետաց, եւ 2 Թիւֆէնկէաց եւ
չաւուշին:

էջ 27.- Յունիս 6, Կիր.- Պատարագ ի
Սր. Յակոբ, յաւագ սեզան. ժամարար սուրբ
Հայրն իմ, եւ 6 սարկաւազունս ձեռնադ-
րեաց վարդապետ, որք են, տիրացու Սար-
գիսն, Պայպուրտցիս, կոչեցաւ Իսահակ,
Մշեցի Թաղեոսն՝ Պօղոս, Մարաշցի Կարա-
պետն՝ Մկրտիչ, Պօլսեցի Գրիգորն՝ Մար-
կոս, Բոթիշանցի Աստուածատուրն՝ Եղիշէ,
Մարաշցի Գարբիէլն՝ Միթայէլ...:

էջ 49.- Յուլիս 16, Ուր.-... Տիրա-
ցու Յովսէփն առաք ի միասին, Թարգմա-
նութիւն արար. ըստ որում անզղէացուց
լեցու արագապէս խօսի քան զմիւս լեզուս
եւայլն:

էջ 60.- Յուլիս 17, Կիր.- Պատարագ
ի Սր. Յակոբ աւագ սեզան, ժամարար նոր-
ընծայ Եղիշէ վրդ. որ յառաջագոյն կոչիւր
տիրացու Աստուածատուր:

ՋՂուկաս վարդապետն Հաննալ ի Սր.
Յարութիւնն խօսեցան նմա զնալ ի Պէրուզ
միկէս եւ ցՍր. Ջատիկ նոր կիւրակէն, ընդ
նմա եւ տիրացու Յովակիմն Սրբոյն Քէո-
զորոսի լուսարարն յանձնառու եղել Հրա-

մանաւ ուրար առեալ իբրեւ փոքրաւոր զնալ ի միասին, վասնորոյ պահպանիչ ասացաւ...»

Էջ 62.- Յւս. 19, Գշ.-... Եւզոկիացի Սարգիս վարդապետին պահպանիչ ասացաւ վասն Սրբոյն Թէոդորոսի եկեղեցւոյ ուխտի-զութեան...»

Էջ 127.- 1860, յունվարի 12, Եշ.- Պատարագ ի Սր. Յարութիւն: Ձիւն ոչ սակաւ սկսեաց զալ:

Էջ 128.- Յնր. 18, ուր.- Պատարագ ի Սր. Յարութիւն, Հանդիսաւոր, ժամարար Գէորգ եպս. ի վերայ Գեորգմանին: Ձիւն անպակաս եկն, որ ձիւնով զացաք եւ ձիւնով կկար:

Սր. Թորոսի ուխտի Սարգիս վերջ. Հանգաւ ի Տէր, Եւզոկիացի, ձեռնադրեալ ի Գարբիէլ պատրիարքէ...»

Էջ 185.- 1860, Փետր. 1, Դշ.- Պատարագ ի Սր. Աստուածածին, ժամարար Պօզոս վերջ.

Էջ 147.- Մարտ 1, Դշ.- Պատարագ ի Սր. Աստուածածին, ժամարար Եղիա վերջ.:

Էջ 149.- Մարտ 5, Կիր.- Պատարագ ի Սր. Յակոբ յաւազ սեղանն ծածուկ, ժամարար տէր Աբրահամ:
Ձէյթունցիք եկին իբրեւ 80 անձինք եւ Ձրնգուշցիք 107 փառք զոհութիւն անչափ եղիցի մանասխնամին Այ. որ խաղաղութեամբ անցուցաք զԲարեկենդանս. բայց յայտ քանի աւուրս շրջեցաք յուխտաւորս մինչեւ 6 եւայլն:

Էջ 159.- Մարտ 27, Բշ.- Ձէրզիւր-

իւմցի Աղաճանն ի բակն յետ եկեղեցին Քալիսայ Հարկաք առաջի բազմութեան ի տեսայլոց, եւ ապա եղաք ի բանտ շղթայիւք, զի զոտից ամանս զողացեալ էր, եւայլն եւայլն:

Էջ 161.- Մարտ 81, Ուր.- Պատարագ ի Սր. Յարութիւն, ժամարար վերջնէս վերջ.:

Կարնեցի զոգ Աղաճայնն յղեցի ի Յոպպէ, յղել անտի յարտր, ըստ որում զողացեալ է զոտից ամանս, եւայլն:

Սահակ վարդապետն զԳէորգ ամիրայն Միխայելանց ի Ռէմէյէ յղեալ էր ի Ղազէ, ապա առեալ ընդ իւր զԹովմանեանս Մարտիրոս աղայն փեսայիւն եկն յերուսաղէմ:

Նոր շինուածոց Հիմն սկսաք փորել, 66 արշըն երկարութիւնն, 86 արշըն լայնութիւնն, եւ 26 արշըն բարձրութիւնն, որ կողի Չամլը թաղ:

Էջ 164.- Ապրիլ 8, չք.- Պատարագ ի Սր. Յարութիւն... Սրբոյ Յարութեան զուան եքաց Թովմանեանս մահտեսի Մարտիրոսն...»

Էջ 167.- Յետ ուխտաւորաց զեացման, յսկիզբն մայիսի Հրաժարականս ետու ի Թարգմանական պաշտօնէ, վասնզի Յ ամի չափ եղեւ...»

1860 ամի յունվ. մինչեւ ցմարտ ամիս 8 անգամ պատարագ մատուցեալ եմք Տէրամբ. յունվ. 8, փետր. 18, մարտ 4, զորս տեսցես Սր. Յարութեան տեսչութեանս տետրակին...»

Էջ 168, զատարկ:

3709

ՕՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԹԱՐԳՄԱՆԱՏԱՆ

Յակոբ վրդ. Տիգրանեկերցի (Տետր Ե.)

Ս. Յակոբ, Երուսաղէմ

1867

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 20X16X1.5: Էջք 80Ձ: Հանգամանք Համարեա ըստարար. վերջին մասը ազդուած բացութենէ: Թուղթ Հասարակ, ոչ միտեսակ: Գրչութիւն ըստ նախորդին:

Կողք՝ զուեւոր Թուղթ, առաջին երեսին փակցուած է պիտակ, 1867 յունվ. ըսկըսեալ, մինչեւ վերջ տարւոյն պատահեալ Թարգմանական գործոց ոմանց յայտարարութիւն. Սր. Աթոռոյս աւագ Թարգման նու.

Յակոբ Վրդ. Տիգր.՝

ԲՈՎԱՆՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1-2, դատարկ:

էջ 8.- 1867, Յունվար 1, Գշ.- Պատարագ ի Սր. Յակոբ, աւագ սեղան, ժամարար Գէորգ եպս. քաղուժ յուխտուորաց եկին ի շնորհարութիւն Նոր տարիյին:

էջ 29.- 1867, փետր. 1:

էջ 52.- Մարտ 1, Ուր.- Պատարագ ի Սր. Յարութիւն, ժամարար Վրդանէս Վրդ.:

էջ 72.- Մարտ 24, Եր.- Յետ կոյս Անթապցի մեր Յովսէփի մաղազայի, որ ի ջուկայն, մի տուն կայր վաճառելի, ի վերջ ջրոյ Հաւուզին, 15000 Հազարով, գուցէ առնուար, քայքայ մերայինք թոյլ ըմբռնեալ՝ Փասգալ Պարոն Յակոբ աղային պտտուեալ. յոյնք գնեցին 17000 դ.:

էջ 85.- Ապրիլ 1, Բշ.- Պատարագ ի Սր. Յարութիւն, ժամարար Մարկոս Վրդ.:

էջ 98.- Ապրիլ 6, Եր.:

էջ 97-106, դատարկ մնացած:

էջ 106.- Ապրիլ 20, Եր.- Պատարագ ի Սր. Յակոբ:

էջ 112.- Ապրիլ 29, Բշ.- Պատարագ ի Սր. Աստուածածին, Տիգրանակերտցի Ստեփանոս Վրդ. ժամարար:- Ուսումնարան շինելոյ Հիմ փորեցաւ:

էջ 116.- Մայիս 6, Կիր.- Պատարագ ի Սր. Յարութիւն, ժամարար Էտիրնեցի Ստեփան Վրդ.:

Ռէմիլէի Տեսուչ Յովհաննէս Վրդ. և Ջմիրուանցի Կոստանեան Գրիգոր աղայն ընտանեօք եկին յԵրուսաղէմ: Բայց նախ քան զգալ նոցա յղեցաք զերկու վարդապետս, զՄելքիսէթն և զԿիրակոսն, և զերկու հասախճիս ի զիմաւորել, և զսրբազանի զերկու ձիս Հեծուցանել ի պատիւ: Իսկ մատամայ նորա (որ է քեռզուսոր Ազգասնդրու Պօղոս պէյին) Յարամքք քարծեալ թախթրավանով եկն ի Յուպպու:

էջ 124.- Մայիս 17, Ուր.- Էտիրնեցի Ստեփան Վրդ. գնաց ի Ռէմիլէ ուխդ:

էջ 182.- Մայիս 31, ուր.- Պատարագ ի Սր. Յովհաննէս, ժամարար ԷմիրՀան Կիրակոս Վրդ.:

էջ 188-184, դատարկ:

էջ 185.- 1867, յունիս 1, շր.:

էջ 188.- Յունիս 7, ուր.- Պատարագ ի Սր. Աստուածածին, ժամարար Մարկոս Վրդ.:

Սիսիւի շէխ Տեւրիշի որդին Հիւանդացեալ զուլով ինչորեցին զՍր. Աստուածածնայ ուխդն ընթերցել զՍր. Անտարանն ի վերայ զլիտոյ նորա:

էջ 144.- Յունիս 18, Գշ.- Յովսէփ աւագ սարկաւագ քաղմամեայ միաբան մեր Իւսուֆ Հալէպի կոչեցեալն եկն, որ յերից ամաց անտի գնացեալ էր ի Հալէպ և յԱնթէպ ի քաղաք իւր ի շրջիլ:

էջ 172.- Յունիս 31, Դշ.- Պատարագ ի Սր. Աստուածածին, ժամարար Եղիա Վրդ.:

էջ 178-174, դատարկ:

էջ 176.- 1867, օգոստոս 1, Եշ.:

էջ 209.- Սեպտ. 16, Կիր. Խաչ.:- Պատարագ ի Սր. Յակոբ Աւագ Սեզան, ժամարար Սրբ. Պատրիարք Հայրն, Հանդիսաւոր:

Ի ժամ զբոթի պատարագին զտասն սարկաւագունս քերթք առաջի սրբազանին և սկսաւ ձեռնադրել և օծանել և կոչել զանուանս. նախ՝ Ջէյթիկցի սրկ. Ստեփանոսին՝ Կիրիզ, Պօլսեցի Տիմօթէոսին՝ Տիմօթէոս, Մալղարացի Կարապետին՝ Ջարարիա, Վանցի Յօհաննէսին՝ Սուրիաս, Ջէսիրիկցի իժեր Ղազարուսն՝ Երեմիա, Ջէսիրիկցի Աստուածատրոյն՝ Աստուածատուր, Կիւմրիցի մեր Աւագին՝ Սրապիտն, սրբազանին սպասաւոր Սանկանն՝ Սիմէօն, աճէմ Յարութիւնին՝ Փիլիպպոս, և Գանձակեցի Պետրոսն՝ Բառնբաս: Իսկ վարժապետ նոցա էր խոստովանահայր Վրդանէս Վրդ., և քառասունքն պահեցին ի Սր. Բորոս:

էջ 287.- Յերկրորդ տարուջ.- Ի 1867 թուոյ ի Հոկտ. 6 էն սկսեալ պատահմունք զլիտարք զրին Հետ զհետէ...:

էջ 296.- Դեկտ. 28, Բշ.- Պատարագ ի Սր. Յակոբ աւագ սեզան. ժամարար Սեբաստիոյ առաջնորդ Կարապետ Կպիկոպոսն...:

էջ 300.- Դեկտ. 31, Գշ.- Պատարագ ի Սր. Յարութիւն, ժամարար՝ ժամասաց Պօղոս Վրդ.:

էջ 301-302, դատարկ:

3709

ՕՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԹԱՐԳՄԱՆԱՏԱՆ

Յակոբ Վրդ. Տիգրանեցոցի
(Տետր Զ.)

Ս. Յակոբ, Երուսաղէմ

1859

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 20.6X16X1.6. էջք 264. Հանգամանք քաւարար: Թուղթ Հասարակ: Գրու-թիւն սեւ մէլանով, միասին. սեւ գիծե-րու միջեւ: Ենդազիր վարժ: Համառօտագ-րու թիւնք յոյժ առատ: Կողք՝ զունաւոր թուղթ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1, զատարկ մեծագոյն մասամբ:
էջ 2.- 1859, Յունվար 6, Գշ.- Պա-տարագ ի Սք. Մեռնդ:

- Յնվր. 27, Գշ.- Հանգեալ ի Տէր՝ Եփրեմ ձերունի վարդապետն, 80 ամաց:

- Փետր. 17, Գշ.- Հանգեալ ի Տէր Ազիրջի բազմամեայ միաբան ժամօրհնոց ձերունի թովմայ վրդ.:

էջ 8.- վերի լուսանցքին.- Ի 1859, Փետր. 28, պատահալ գործք:

- Ի վաղուց Հեռէ չէի գրեր զպատա-հեալ գործս, ըստ որում Հրատարեալ էի ի գործոց թարգմանութեան, այլեւս չեղէ ա-զատ: Վասնորոյ ի սէր Սք. Աթոռոյս զտա-նիմ ի գործս:

էջ 25.- Ապրիլ 1, Դշ.-... մեք նու-աստ, որ եմ Տիգր. Յակոբ Վրդ. իրքեւ թարգման, ըստ որում յօգոստ. 16 էն Հրա-ժարեցայ ի գործոց Սք. Աթոռոյս, այլ մինչ ցարդ ոչ զօք զնկնոյն երբեմն մեք կատարեմք Տէրամբ...:

էջ 86, 88, 89, զատարկ:
էջ 56.- Մայիս 11, Բշ.- Բասենցի Մարտիրոս Վրդ. ընտրեցաւ վարժապետ՝ միա-բան, սարկաւազ եւ զպիր եղբարց ամենե-ցուն, կամեցօղ ընթերցողաց...:

էջ 58.- Մայիս 18, Դշ.- Զուրարա-կիրս եւ զղպիրս կոչեալ ի սենեակ լու-սարար սուրբ Հօր, յորգորական քանս խօ-սեցեալ, ապա առեալ զամ. տարաք ի վարժա-րանն յանձնելով Բասենցի Մարտիրոս Վրդ. եղբօր, նորազիր վարժապետին...:

էջ 62.- Մայիս 18, Բշ.- Սք. Զազա-

թիս մանկավարժ Զաքարիա Վրդ. կարգեցաւ:

էջ 67.- Մայիս 26, Բշ.- Ժամ 4 ին եկն ուսաց եպիսկոպոսն Հանդերձ թարգմա-նիւն, յետ երկարօրէն տեսութեան, սրբա-զանիւ եւ Գէորգ եպիսկոպոսիւ զնացաք ի նորաշինիչի ուսումնարան կոչեցեալն, եւ անտի ի թանգարանն, եւ անտի ի տպարանն, եւ այլն, սրբազանն ընդ մեզ շրջելով:

էջ 78.- Յունիս 2, Գշ.- Պատարագ ի Սք. Աստուածածինի, ժամարար Եօզղաթցի Աք-րահամ Վրդ.:

էջ 96.- Յունիս 27, Եք.- Ինն նոր-ընծայ արեղայից... զաւազանի իշխանու-թիւն... եղբարք էին ինն. Զէյթիցի Աթա-նաս Վրդ., Թէփրտաղցի Ներսէս Վրդ., Մալղարացի Զաքարիա Վրդ., Զէսիբիկցի Երեմիա Վրդ. եւ Աստուածատուր վարդա-պետն, Կիւմրիցի Սրապիոն Վրդ., Եալու-վացի Սիմէոն Վրդ., Աճէմ. Փիլիպպոս եւ Բառնաբաս վարդապետք...:

էջ 122.- Յունիս 22, Դշ.- Զ պատու-Հան քացաք լուսանցոյց՝ զարկաստական սե-նեկին զէպ ի Հարաւ. նմանապէս ի ներքոյ նոցա մի լուսանցոյց սեղանատան ի Հարաւ եւ մի ի Հիւսիս:

էջ 124.- Յլւ. 26, Կիր.- Մունեստիկ կոչեալ է թէ՛ զարթայէ ի շուկայս եւ յայլ ուրք մի՛ խօսեցի եթէ զալոց է կամ ոչ:

էջ 126.- Յլւ. 27, Բշ.- Պէրուզի Ներսէս վարդապետն եկն քանի ուխտաւորք. առանց Հրամանի զալոյն Սքք. քարկացեալ է: Թէպէտ զալոց էր ընդ արթային, քայլ այժմ լուեալ է եթէ զալոց չէ արթայն. վասն որոյ ելեալ եկեալ է, առանց գրե-լոյ:

էջ 128.- Յլւ. 31, Ուր.- Ի գերեզ-մանատան մերոյ պատ քաշեցարք...:

էջ 131.- Օգոստոս 5, Դշ.- Յայս ա-ւուրս Հրատարեցաւ կաթողիկոս կոչեցեալ Յովհ. Վրդ. ի ժամօրհնօղութեան պաշտօ-նէն, ստելով՝ չեմ կարօղ:

էջ 140.— Օգոստ. 18, Եշ.— ԷմիրՀան Կիրակոս Վրդ. պահպանիչ ընկալեալ զնաց ի Պէրուզ ի տեսչութիւն. ժամ 9 ելն աստի:

էջ 141.— Օգոստ. 16, Եք.— Յերեկոյն Հրաշափառապետն էր աւագ լուսարարն: ժամ 8 եւ կէսին սկսաք. ըստ սովորութեան յունաց եւ մեր ոէյնիզք պուհուրտանով եւ կիւլապտանով կանգնեալ, եւ յոյն մօմակալք առաջի մեր դպրաց կանգնեալ:

էջ 214.— Նոյեմբեր 16, Բշ.— Ընդ առուտեան սրբազանն Սիմօն վարդապետիւ եւ Պարոն Փասգալիւ զնաց ի տես նոր զնելի արտին, որ ի դուռն Յոպպէի ի կողմն քաղնից Հաւուզին այլազգաց զերզմանաց կից ընդ արեւմտին ոռուսաց զնեալ տեղեաց:

էջ 259.— Դեկտ. 24, Եշ.— Պատարագ ի Սք. Յակոբ Աւագ սեղան, ժամարար Չէորզ եպս. Ի մէջ Սրբոյ Պատարագին յետ Հոգի

Այ. երգեցման սրբազան պատրիարգ Հայրն Հրաման արար, մոմ քաժանեցին եկեղեցականաց եւ ծանուցում արար՝ ընտրանն այսպէս.

եւ Յիշեա Տէր զԴաւիթ.

եւ Հանգստեան շարական ասացաւ վասն Հոգւոյ Հանգուցեալ սուրբ Հօր իմոյ Դաւիթ Արքեպիսկոպոսին, որ ի 1858, Հոկ. 6 Հանգեալ ի Տէր քաղցկեղ ցաւովք, որ ի յաջ թիկունսն ել...:

էջ 248.— Դեկտ. 30, Դշ.— Յերեկոյն քարոզ խօսեցաւ Քալասցի Եսայի Վարդապետն, որ սա սպասաւոր եկաց առ Հանգուցեալ սուրբ Հայր իմ Դաւիթ եպիսկոպոսն իբրեւ յերիս ամա:

էջ 244.— Գնեալ տունք եւ արտք յստորեւ ցուցանին:

էջ 246-254, զատարկ:

3709

ՕՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԹԱՐԳՄԱՆԱՏԱՆ

Մովսէս Վրդ. Կեօմբիկցեաց
(Տետք է)

Ս. Յակոբ, Երուսաղէմ

1878-1874

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.

Մաւալ 29X19X1: էջք 184: Հանգամանք քաւարար: Թուղթ զծաւոր: Գրութիւն սրճագոյն մեկանով, միասին: Ենթագիր: Կողք՝ զունաւոր թուղթ. առաջին երեսին փակցուած պիտակ. " Օրագրութիւն թարգմանի միջոցաւ 1878, Հոկտ. 1: "

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.

էջ 1.— Օրական տեղեկութիւնք որք ուղղակի կամ անուղղակի Ս. Աթոռոյս վերաբերին, այսինքն,

Ա.— Ուղղակի թարգմանական գործոց վրայ,

Բ.— Ս. Տեղեաց վերաբերեալ բանակցութեանց վրայ,

Գ.— Արտաքին խառն խնդրոց եւ իրողութեանց վրայ:

1878 Հոկտեմբեր 1

էջ 2-8, զատարկ:

էջ 9.— Հոկտեմբեր 1. Երկուշաբթի:

Պէտէլաթը ազգերիյէ.— Երուսաղեմացի անտի մահմեմական ազգաց պէտէլաթը ազգերիյէի սուրբը, զորս տերութիւնը վեց տա-

րիէ ի վեր քաշխած էր, այս օրերս կառավարութեանն խստիւ պահանջուելուն առթիւ, այս առաւօտ Մէհմէտ չափուշը Սապոնճի Դաւիթին Հետ ի Քարգմանատունն ներկայացաւ եւ քաղաքացի Հայոց 6 տարուան ապահիկ տուրքին վճարելու եղանակին վրայ խօսիլով՝ մեղեկ պատասխան խնդրեց...:

էջ 85.— Նոյեմբեր 1, Հինգշաբթի:

էջ 47.— Դեկտեմբեր 1, շաբաթ:

էջ 65.— 1874, Յունվար 1, երեքշաբթի:

էջ 66.— Յունվար 6, Կիրակէ, Ս. Ծնունդ.— Երէկ Ս. պատրիարքը Հանդերձ միաբանական ուխտի զնաց ի Ս. Ծնունդ ...:

էջ 67.— Փետրվար 4, երկուշաբթի:

էջ 69.— Մարտ 7:

էջ 70.— Ապրիլ 11:

էջ 71.— Ապրիլ 19.— Նամակ առաքեալ

թիւ 12.— Ի թարգմանատուն, Մովսէս Վ.:

էջ 76.— Վերջ ապրիլ ամսոյ:

էջ 77-184 զատարկ:

3710

ՊԱՏՄ. ՀՐԿԻԶՄԱՆ Ա. ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՏԱՃԱՐԻ (1808)

Պատմ. Ազատութեամ Ա. Յակոբեանց Վաճուց
Մելքոն Քեմ. Պօլսեցի (1832)

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 85x24, էջք 86: Հանգամանք
Համարեա քաւարար: Թուղթ Հասարակ Գրու-
թիւն սեւ միւլանով, միասին, 88 տող:
Ենդազիր, ոչ միւլենոյն զըչէ: Համառո-
տազրութիւնք առատ: Կողք թղթեայ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

1.- Պատմութիւն Ա. Յարութեան Տաճա-
րի Հրկիզման յաւուրս Քէոզորոսի պատր-
իարթի Վանեցւոյ, 1801, սեպտ. 29.- Կի-
սասո:

Դիտ.- 1801 Քէոզորոսի ընտրութեան
թուականն է, Հրկիզք պատահած է 1808,
սեպտեմբերի վերջը:

էջ 1.- Իբրեւ լցաւ թովանդակեալ չսփ
մեղաց մերոց...:

2.- Պատմութիւն աստուածահրաշ իմն
իրաց յազազ ազատութեան Արքոց Յակոբ-
եանց առաքելական Նախագահ Աթոռոյն Երու-
սաղէմի, ընկալեալ ի ձերուհեանդիկ պատ-
ուամեծար մահտեսի տէր Մելքոն զերըն.
տէր քահանայէ Պալատու Ա. Եկեղեցւոյն,
1882, Մարտ:

էջ 88.- Ի ժամանակի պատրիարքութեան
Արքոյ Աթոռոյն Երուսաղէմի տնտես Գրի-
գորի Եղթուկիբ անուանեալ Արքազան Վե-
հապետի...:

էջ 86.- Յիշատակագրութիւն.- 1882

Գրեցաւ յամի Տեառն 1882, ի ՌԱՁԱ,
յամսեան Մարտի, ի Պօլսու, մինչ էի տարա-
զիր անդանօր Հանդերձ երկու որդւովք,
տէր Պաղտասարիւ եւ տէր Ստեփանիւ, ես՝
նուստ տէր Մելքոնս Պօլսեցի:

3711

ՅԱՂԱԳՍ ԵԾԹՆ ԽՈՐՀՐԴՈՅ.- 9

Յակոբ Պոք. Նալեամ

Աուրթ, Հեղկաստան

1807-1808

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 21x16x8, էջք 1272: Պրակք 2,
Հանգամանք լաւ ընդհանուր ամամբ: Թուղթ
կապտորակ: Գրիչ եւ Ստացող՝ Ջաքարիա
ՋՀն. Տէր Պետրոսեան, Ջուզայեցի: Գրու-
թիւն սեւ միւլանով, միասին, 27 տող,
սեւ գիծերու միջեւ: Նոտրագիր շեղակերպ:
Համառոտագրութիւնք առատ: Կաշեկազմ տախ-
տակեայ դրոշմազարդ. կողքերուն վրայ,
խաչին շուրջ՝ Տր. Ած. Յս. Ջս., ներքեւը
Տէր Զ.Պ. Ակիզըր մէկ թերթ մազազաթ.
վրան շեղագիր. " Մաշտոց ՋՀն. Իսրայէլ-
եան". վերջը մէկ թերթ ճերմակ թուղթ եւ
մէկ թերթ մազազաթ՝ զատարկ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Գիրք, որ կոչի կրթութիւն Աստ-
ուածարանակամ զՆորիրոցոցմ Եկեղեցւոյ
Արքոյ,

Աշխատասիրութեամբ տեսան Յակոբայ
Աստուածաբան Պատրիարքին Բիւզանդիոյ, որ
յամի Տեառն 1764, եւ ի մերն Հայոց ՌԱԳ,
յուլիսի Ժ, յերկրորդի պատրիարքութեան
իւրոյ, որ ի մեծ քաջաջին Կոստանզնու-
պօլսոյ, յերրորդ ամին նոր սկսելոյն:

Արդ եւ այժմ ի բուն իսկ գրքէն, որ
ի վերն, օրինակեցեալ եղեւ ի փաստ մի-
ո[յ]ն Աստուծոյ, եւ լուսատու սուրբ
պատուիրանացն, որ ի Հին եւ ի Նոր Աուրթ

Կտակարանաց, եւ ի գործածութիւն ամ. ումբ մերայնոց՝ սրբազանից Հարց եւ եղբարց՝ մատակարարողաց Սր. Խորհրդոցն եկեղեցւոյ:

Եղի ի Հինգ Սուրբա ընդ Հովանեաւ Սր. Աստուածանի կեղեցւոյն:

Եւ ի յառաջնորդութեան մերն Նոր Ջուղայու Սր. Ամենափրկչի Հրաշազարդ վանից՝ տեառն Յարութիւն, եւ տեառն Գէորգեայ յաջորդի նորին սրբափայլ եպիսկոպոսաց:

Ի թուոջ Փրկչին մերոյ 1807, եւ ի մերում թուոջ 1866, ի մայիսի ամսոյ մտին, որ է յԱզամ ամսոյն Ազարիայի, զորս սկսեցաք Աստուծով յօրինակելն ամին:

Էջ 2.— Օգնեա Սր. Հոգի Ած. եւ զըսկըսեալս մեր դու կատարեայ:

Գլուխ Ա.— Յաղագս եօթն խորհրդոց եկեղեցւոյ ի Հասարակի յեօթն խնդիրս քսանեալ:

Էջ 40.— Գլուխ Բ.— Յաղագս Խորհրդոյ Մկրտութեան, զորմէ խնդրին Հինգ իրք:

Էջ 88.— Գլուխ Գ.— Յաղագս Խորհրդոյ Դորջմի:

Էջ 97.— Գլուխ Զորբօրդ.— Յաղագս Խորհրդոյ Պատարագին, ի տասն խնդիրս քսանեալ:

Էջ 860.— Յաղագս Ապաշխարութեան.— Գլուխ Ե.— Խնդիր Բ.— Յաղագս թողութեան ներելի մեղաց, ի չորս պրակս քսանեալ:

Էջ 768.— Վերջ Ապաշխարութեան Խորհրդոյ:

Յիշատակագրութիւն Գրչի.—

Փառք քեզ ողորմած եւ քարերար Աստուած. զերկունս իմ որ վասն Խորհրդոյ Ապաշխարութեան, ի տեղի ապաշխարութեան եւ ինձ մեղապարտ Ջաքարիս եւեթ քահանայ Տէր Պետրոսեան Ջուղայեցւոյս մերայնովք Հանդերձ Համարել արժան տեսցես, այժմ եւ ի յաւուրն յետնում:

Էջ 764.— Յաղագս Խորհրդոյ Վերջնոյ Օծման, շուրջ զորով խնդրին Հինգ. նախ զէութենէ եւ զկացուցմանէ նորին...:

Էջ 791.— Յաղագս Կարգին. Գլուխ Է. խնդիր Ա. Մասն վեցերորդ սոյն զբթոյս:

Էջ 814.— Յաղագս Խորհրդոյ Պսակին:

Էջ 1247.— Ողորմութեամբ Տեսան վերջ եղել:

Էջ 1248.— Յիշատակարամ նախկի շարադրողի զբթոյս տեսան Յակօբայ.— Փառք քեզ Ած. յաղագս ամենայնի, որ ի ծովա-

Հանգոյն ողորմութենէ քումմէ կաթիլ մի շնորհաց ներհեղեալ ի միտ վերջնոյս, քոյոյ ծառայի, Հասուցեր յաւարտ եւ զայս մի ծաղիկի ի քաղմաց տերեւոց, ի փառս անուան քոյ եռանկնեայ տէրութեանդ, եւ անբաժանելի միասնական աստուածութեանդ, եւ ի պատիւ Սրբուհոյ ամէնօրհնեալ Աստուածանի իմոյ պաշտպանի: Վերստին փառք քեզ:

Աւարտեցաւ Գիրքս Եօթն Խորհրդոց՝ յամի Տեսան 1764, եւ Հայոց ՌԱԳ, Յուների Ժ, յերկրորդի ամի պատրիարքութեան մերում մեծ մայրաքաղաքիս Կոստանդնուպօլսոյ, յերրորդ ամին Նոր սկսեցելոյ: Յակօբ անաթման ծառայ, պատրիարք մեծին Բիզանդեայ:

Ներքեւը Յիշատակարամ Յակօբ Դպրի.— 1776

Այլ եւ վերստին օրինակեցեալ եղի եւ ձեռամբ ծառայ ծառայիցք Աստուծոյ Յակօբ պարտաւոր Դպիր, որ մականունամ Զորթան Օղլու տիրացու Գէօրգի աշակերտ կոչի: Հայոց թուին ՌԱԻԵ, մարտի Գ, ի փառս միոյն Աստուծոյ:

Ներքեւը Յիշատակարամ Զաքարիա Գրչի.— 1808

Իսկ եւ ի նարդեանս վերստին զաղափարեալ եղի ի փառս եւ ի պատուիրանաց ամենազօրին Աստուծոյ, եւ ի վայելչութիւն ամենապիկար ծառայիս, եւ Աստուծով զօրացեալք իմոցն որդոց յորդիս վայելողաց, յամի կենարարին մերոյ 1808, եւ ի մերն Հայոց թուոյն ՌԱՄԷ, մարտի Ը, եւ ի փոքր թուոյն Ազարիայի 192, Ներհան 22, ի մեծի պահոց պասեթի, ընդ Հովանեաւ Սուրբ Աստուածանի կեղեցւոյն որ ի Հինգ Սրբի., որ է երրորդում շաբթի, եւ ի տունից Սրբոյն Յօհաննու Երուսաղիմայ Հայրապետին եւայլն, յորոց եւ յամենից սրբոց մաղթանօքն՝ տէր մեզ եւ Համօրէն Հաւատացեալոցս ողորմեսցի այժմ եւ ի յաւուրն յետնում, ըստ այսմ կենցաղոյս, եւ օր առաջին երկին կենդանեաց: Ժտեմ Հարց եւ եղբարց Հանդիպողաց եւ վայելողաց յիշել եւ զիս զկապեալս, որ առ Տէր մեր Յս.:

Զաքարիա քարթիպօր իբր քահանայ, Տէր Պետրոսեան Պողոսեանց Նոր Ջուղայեցի, Սր. Աստուածանի կեղեցւոյն ծառայ եւ սպասուոր եւ յետին աւետան:

Էջ 1248.— Յանկ բուրի զբթոյս ըստ թղթահամարին իւրեանց:

Մեծ յիշատակարամ Գրչի.— 1808
 էջ 1270.— Յիշատակարան գծագրողի
 Գրքոյս Եօթնից Սք. Խորհրդոցն Եկեղեց-
 ւոյ:

Փառք անշուշտա զոհարանութեամբ և
 յաւիտենական երկրպագութեամբ Ամենաբարոյ
 Երրորդութեանն և միոյ Աստուածութեանն՝
 Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ, որոյ
 առտանկիր ողորմութեամբն և ամենաբարի
 կամեցողութեամբն, և միջնորդութեամբ
 Սք. Աստուածածնին և Սրբոյն Յովաննու
 Մկրտչին և Սրբոյն Ստեփաննոսի և Սըր-
 բոյն Գրիգորի Լուսատուին մերոյ, և յա-
 մենից սրբոց երկնաւորաց և երկրաւորաց,
 Հնոց և նորոց, յայտից և անյայտից, զը-
 ծեցաւ և աւարտեցաւ աստուածային մատեա-
 նըս այս, որ կոչի Եօթն Խորհրդոց Սք. Ե-
 կեղեցւոյ Հայաստանեայց, աստուածաբան և
 լուսատու արարչութեամբ և զմկննութեամ-
 բն Հանդերձ. զոր և ի յօրինակէն Պօլսոյ
 օրինակեցաք մեծաւ սիրով և զգուշութե-
 ամբ, ի մխիթարութիւն ազգիս Հայոց և ի
 պարծանս եկեղեցւոյ և սուրբ Հաստոյ:

Ի Հայրապետութեան Սրբոյ Գահին էջ-
 միածնի Տեառն Դանիէլի նախկի ընտրելոյն,
 որ զկնի Հոգեւորս Տեառն Ղուկասու կաթո-
 ղիկոսին. սակայն Դաւիթն ինք զինքն յա-
 ղնեաց քան զնա, և օծեցաւ ի յէջմիա-
 ծին: Եւ զկնի սակաւուց՝ յիշեալ Դանիէ-
 լին ի Պօլսն տարեալ էին մանաբաւ ի
 Իււջ Զիլիսիան, որ լուսաւորաշէնն է, և
 անզ օծեալ էին Հայրապետ, և զկնի թէ
 որպէս անցք անցին ի ներ քանի ամաց մի-
 ջոցաց. և ապա ահա յիշեալ նախկի կոչեց-
 եալ և յիշեալ Տեառն Դանիէլին վերստին
 պատուով ըստ արժանւոյն տարեալ ի Սք.
 էջմիածին Հաստատեցին Հայրապետ ամ. Հա-
 յոց, և զԴաւիթն էլ անզ է որպէս թէ
 Արքեպս. մի ի խցին իւրոյ պատուով:

Եւ ի պատրիարքութեանն Սրբոյ Երու-
 սաղէմի և Կոստանդնուպօլսոյ տեառն Թէո-
 զորոսի և տեառն Ծօհանէսի: Եւ ի մերն
 Նոր Ջուղայու Սք. Ամենափրկչի Վանից
 վերատեսչութեան տեառն Յարութիւն Առաջ-
 նորգին մերոյ, և ի նորին յԱշորգի տեա-
 ռն Գեղարզայ նոր Հանգուցելոյն ի Տէր:

Եզաւ ի Թուոջ Փրկչին մերոյ 1808,
 և ի Թուոջն մերում 1267, և ի փոքրն
 Ազարիայի 198, յամեանն ապրիլի ԺԷ, և
 Եամս ԻԸ, ընդ Հովանեա ՍՔ. Աստուածնի
 Եկեղեցւոյն ի Հինդ Սուրաթայ:

Ուրեմն որք Աստուծով վայելէ՞ք զսա
 զիրքս այս, նախ սուք փառս Աստուծոյ՝ յա-

ջողողին և տնօրինողին ամենայնի: Եւ
 ապա յիշեալիք ըղձիւ զիմոյ անարժանիս
 մարմնաւոր և Հոգեւոր ծնողսն որք Հան-
 գուցեալք են:

Յետ սրայ յիշեալիք ի Ջս. Հանգու-
 ցեալ զՀաւթն իմ Համայն, այսինքն նախ-
 նիթն իմ, որ ի Հին Ջուղուց ազգաւ քըն-
 ցեալք, և ի Նոր Ջուղայ բնակեցեալք, որ
 ըստ Առաքել պատմագրին. յորոց պատճառ
 զընդօրացն՝ Տէր մի՛ յիշեցէ զմեզս նոցին
 յաճեղ ստոնիր:

Ընդ նոսին և յիշեցէ՞ք զՊաղեանց
 Մէլթոնի որդի զտէր Պետրոս աւագ քն.
 Հայրն իմ Հանգուցեալ, և բնօխ Գալստասի
 զուստր և յիշեալ Հօրս ամուսին և ծնող
 մայրն մեր զՎարդեանին, և զՀօրս քեռոյն՝
 ներկարար Ջաքարէ որդի զտէր Ջաքարիայն,
 որ զսատիարակիչ է եղեր յիշեալ Հօր մե-
 րում, զի անհայր պահեալ է զնա, Հարազատ
 քերքն իւրով՝ Գուլնաքաթիւն, և Հօրա-
 քեռու մերով մինչև յարբուռն Հասակի
 Հասուցեալ, զի որքք են եղեր Հօրէն իւր-
 եանց յիշեալ Մելթոնէն, զորոց Տէր Հան-
 գուցէ ի տեղւոջ լուսոյ և ի տեղւոջ
 Հանգստեան:

Յիշեցէ՞ք ի քարիս զտէր Յակոբ այրի-
 ացեալ և ամուսնացեալ զկարգաթող եղ-
 քայրն իմ, և զքոյրն մեր Գուլնաքաթիւն,
 որ այժմ Բանկալայ են, և զամուսինն իմ
 զՄարիամն, երեք որդովք, զՍտեփաննոս,
 զԵրկողայոս, և զՊետրոսն, և զզուստրն
 մեր օրինորդ զԹազուհին, և զվաղաթառամ
 Պետրոս որդի՝ որ մինչ Ջուղայ, և ըզ-
 զուստր մի Վարդեանի որ աստ Աուրաթուս
 վախճանեալ: Ջոր և մեք ահա աստ վտա-
 րանզի բնակեալք, ապաստուով յորորմու-
 թեանն Աստուծոյ և ի քաւութեան յանցա-
 նաց մերոց յուսով:

(Առաջգեցուցիւն ինչ՝ որ վասն գծա-
 գրութեան գրքոյս այս):

Գիտն և զայս Հարկ է զի զիրքս այս
 ըստ մասին, այսինքն ի սկզբէն մինչև ի
 40 թղթաւամարն, ի Համեմատ օրինակի զըր-
 քոյն գրեցաք, և այնուհետ՝ այսինքն ի
 41 Համարէն ըսկեցաք Համառօտել, որ ըստ
 ոմանց պրակաց՝ մի միայն զառարկութիւնն
 ծուլացաք զրել, որպէս որ յորոց առար-
 կութիւնսն չէ գրեալ, գրեալ եմ նշանա-
 գրուս, թէ՛ հայր: Ջանզի որպէս որ ըս-
 կիդքն աստուածոցն է՝ ի Հարկէ և ի
 վերջ բանից առարկութեանցն ևս զնոյնն
 Հաստատէ, որպէս և յայտ է: Եւ մանաւանդ

որ զգիրքս զայս առաւել կու թանձրանայր, նաեւ զորոց ոմանց պրակաց, որ ընդ ամէնն է գրեալ՝ մեք եւս ի վերջն նորին գրեալ եմք թէ պրակս այս ընդ ամէնն օրինակեցաւ, որպէս տեսանի այսպէս ի բազում պրակսն, մինչեւ ի թղթաւամարն 470, եւ զկնի ալ ոչ եւս գտանի Համառօտ գրեալ կամ պակաս, ալ ըղձրն՝ ըստ օրինակին Համեմատ զաղափարեալ օրինակեցաք մինչեւ ցվերջ գրթիս, ուր Համարն է 1248: Այսքան առ այս՝ շատ լիցիք. որչ լերուք:

Նաեւ զսխալանս իմ որք աստ՝ ձեզ իմաստնոցդ է ուղղել: Վասնորոյ աղաչեմ զի

անմեղադրելի թողցէք, զի չէ կամաւ:

Ըստ Արքազան Առաքելոյն Պօղոսի՝ ժրտեմ, Հուսկ յետոյ քան զամենեսեան, իբրեւ անարգի միոջ՝ յիշման արժանի Համարեմք իմ զիս զտառապեալս. եւ որք յիշէքդ՝ յիշեալք լիջիք ի Քրիստոսէ Աստուծոյ յուսոյն մերոյ, այժմ եւ ի սոսկալի աւուրն յետուսմ:

Նուստ եւ ամենապիկար ծառայ Տեառն մերոյ Յի. Ջի., Ջաթարիայ պարտաւոր, եւ իբր պաշտօնեայ, Տէր Պետրոսեան, Մէլթոն, Նոր Զուլայիցի, Պողեանց կոչեցեալ, եւ այժմ ի Հինդ Սուրբ տամբ քնակեալ:

3712

ԺՈՂՈՎԱԾՈՅ

(Արաբերէժ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 22x16x4: էջք 228: Հանգամանք անբաւարար. վնասուած Հնութենէ եւ որդերէ. թերթեր սխալ տեղ զրուած կամ կորսուած. կարօտ նորոգութեան: Թուղթ բամպակեայ: Գրութիւն կարմիր եւ սեւ մեղաներով, միասին, 14 տող: Կաշեկազմ տախտակեայ Հնամաշ եւ քայքայուած: Թուական, տեղի, զրիչ, ստացող անյայտ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1, դատարկ անմաքուր, նախապէս փակցուած կողքին:
էջ 2.- Ջանի մը մանրուք. մէջտեղը

սեւ մատիտով. * թարգմանութիւն ներքեւի գրիւն.- Յիշեա Տէր զՅակոբ որդի Սալէյ Տավաննի արքայութեան մէջ՝

- էջ 8.- Եարունակութիւն էջ 228 ի:
- էջ 118.- Յետո որդի Սիրաքայ:
- էջ 188.- Պատմութիւն եւ Խօսք խիկարայ:
- Յաւուրս ՍարՀազոմ թազուորի որդի Սենեքերիպ արքայի Ատրեստանի եւ Նինուէի եւ Մուսուլի...:
- էջ 148-149ի միջեւ թերթ ինկած:
- էջ 190.- Վերջ քանից խիկարայ:
- էջ 181.- Ասաց Հայրն Յակոբ...:

3713 Ա

ՇԱՐԱԿԱՆ ԶԱՅՆԱԳՐԵԱԼ.- Ա.

Ա. Յակոբ, Երուսաղէմ

1891-1892

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 28x22x8: էջք ԺԲ+694: Հանգամանք շատ լաւ: Թուղթ յղկուե: Գրիչ՝ Բարդուղիմէոս Կարմիրեան, Նիկոպոլսեցի:

Գրութիւն սեւ մեղանով, միասին, 18-20 տող: Իշաթիւերը եւ զիծերը կանաչ: Եեղագիր նոտրակերպ: Փառակազմ: Ստացող՝ Յարութիւն Վրդ. Պարոնեան:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ Ա-Ձ, գատարկ: Նոյնպէս էլ ժ-ժԱ:

էջ է.- Տիտղոսաթերթ, զարգազիր, մե-

ծատառ:

Ձայնագրեալ Ծարակամ, ընդօրինակեաց
Բարզուզիմէոս Կարմիրեան Նիկոպոլեացի,
ընթացաւարտ աշակերտ ժառանգաւորաց Վար
ժարանի Առաքելական Աթոռոյն Ս. Յակոբ-
եանց, Երուսաղէմ, 1891:

Ստորոտը, շեղազիր՝ Գրեց Յ.Վ. Պա-
րոնեան:

էջ Թ, վերը, շեղազիր.- Յիշատակ Ս.
Աթոռոյս Ձեռագրաց Թանգարանին ի Նորէն
Վրդ. Փօսթօյանէն Ղզեցւոյ (Նուբս Գիւղ),
ՁԵ-Ց-48:

Ներքեւը, մեծատառ՝ Հատոր Ա:

էջ ժԲ.- Սեւաստիպ նկար, փակցուած,
Ս. Կոյսը մանուկ Յիսուսով:

էջ 1.- Սկսուածք եւ փառք ութն ձայ-
նից եղանակաց.- Հայկական ձայնագրութե-
ամբ, մաքուր եւ յստակ եւ կանոնաւոր:

էջ 48.- Կանոն Ծննդեան Ս. Աստուա-
ծածնի: Օրհ. ԳԿ.- Երգեցէք որդիք Սիովնի
երգ նոր...:

էջ 54.- Կանոն Ծննդեան Սրբուհւոյ
Աստուածածնի. Օրհ. ԱԿ.- Որ նախիմաց
իմաստութեամբ...:

էջ 57.- Կանոն Աւետեաց Ս. Աստուա-

ծածնի. Օրհ. ԱԿ.- Խորհուրդն անճատ...:

էջ 68.- Կանոն Աստուածայայտնութեան
առաջին Աւուրն. Օրհ. ԴԿ. Ե.- Խորհուրդ
մեծ...:

էջ 91.- Կանոն ութերորդ աւուրն Ծը-
ննդեան:

էջ 100.- Կանոն Տեսողնդատաշին:

էջ 181.- Հարցք Ապաշխարութեան:

էջ 884.- Կանոն Ծաղկազարդի Կիրա-
կէին:

էջ 476, ստորոտը.- Վերջ Ա. Մասին.-
Ընդօրինակեաց Բ. Տ. Ն. Կարմիրեան, Նի-
կոպոլեացի, յամի Տեսոն 1891, Նոյ. 15-
1892, Յունվար 22, ի Ս. Սաղիմ:

էջ 477.- Յանուածք:

էջ 481.- Կանոն Աստուածայայտնու-
թեան Ա. աւուրն, ԴԿ. Ե, յ.- Խորհուրդ
մեծ եւ սրանչելի...:

էջ 498.- Ճաշու Անուանակոչութեան
Տեսոն մերոյ:

էջ 500, ստորոտը. շեղազիր.- Յիշա-
տակ Տ. Նորէն Վրդ. Փօսթօյանի ի Յարու-
թիւն Վրդ. Պարոնեանէ:

էջ 501-576, գատարկ:

էջ 577.- Ցանկ:

էջ 585, ստորոտը.- Առյն ցանկը
պատրաստեցի ի 20 ն Յուլիսի 1898 ամի:
Յ. Վ. Պարոնեան:

էջ 586-594, գատարկ:

3713 Բ

ՇԱՐԱԿԱՆ ԶԱՅՆԱԳՐԵԱԼ.- Բ

Ս. Յակոբ, Երուսաղէմ

1891-1892

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մուալ 28x22x8: էջք ժԴ+282+822:
Հանգամանք շատ լաւ: Թուղթ, գրչութիւն
եւ կազմ ըստ նախորդին: Գրիչ եւ Ստացող
նոյնպէս:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ Ա-Ը, գատարկ: Նոյնպէս էլ ժ, ժԲ-
ժԴ:

էջ Թ.- Տիտղոսաթերթ, զարգազիր, մե-
ծատառ:

Ձայնագրեալ Ծարակամ, ընդօրինակեաց
Բարզուզիմէոս Տ.Ն. Կարմիրեան, Նիկոպոլ-

եացի, ընթացաւարտ աշակերտ ժառանգաւորաց
Վարժարանի Առաքելական Աթոռոյն Ս. Յա-
կոբեանց, Երուսաղէմ, 1891:

Ստորոտը, շեղազիր՝ Գրեց Յ.Վ. Պա-
րոնեան:

էջ ժԱ.- Հատոր Բ. Գ.:

Վերեւը շեղազիր՝ Յիշատակ Ս. Աթո-
ռոյս Ձեռագրաց Թանգարանին ի Նորէն Վրդ.
Փօսթօյանէն Ղզեցւոյ (Նուբս Գիւղ), ՁԵ-Ց-
48:

էջ 1, վերի լուսանցքին, կարմրատառ.
Յիշատակ Նորէն Վրդ. Փօսթօյանի:

Կանոն կենսաբեր Յարութեան Տեանն
մերոյ Յիսուսի Ջրիստոսի:

էջ 8.- Հարցք Յարութեան:

էջ 168.- Հարցք ԴԿ:

էջ 201.- Ընդօրինակեաց Թարթոզ Տ.Ն.
Կարմիրեան, Նիկոպոլսեցի, 1891 Նոյ. 15-
Դեկ. 16, ի Ս. Սաղիմ:

էջ 202.- Յանելուած:

էջ 214.- Կանոն Բ. Ծաղկազարդի, ծ.
յ. ԴԿ.- Մեծահարաշ այս խորհուրդ...:

էջ 225-226, դատարկ...:

էջ 227.- Ցանկ:

Կանոն կենսաբեր Յարութեան Տեանն
մերոյ Յիսուսի Ջրիստոսի:

էջ 230, ստորոտը.- Որպէս Ա. Հատորի
նոյնպէս եւ երկրորդի ցանկը պատրաստեցի
եւ գրեցի, ի 20 Ն Յուլիսի 1898 ամի.-
Յ.Վ. Պարոնեան:

էջ 231-232, դատարկ:

էջ 1.- Կանոն Պենտեկոստէի Ա. ա-

ւուրն -ԴԶ:

էջ 112.- Կանոն Վարազայ Խաչին:

էջ 145.- Կանոն Սրբոց Հրեշտակապե-
տացն Միքայէլի եւ Գաբրիէլի՝ եւ ամ.
երկնային զօրացն:

էջ 208.- Համբարէի Սրբոց Ղեւոն-
դեանց:

էջ 225.- Վերջ:

Ընդօրինակեաց Բ.Տ.Ն. Կարմիրեան,
Նիկոպոլսեցի, 1891 Դեկտ. 16- 1892
Յունվար 20, ի Ս. Սաղիմ, ի Վանս Սրբոց
Յակովբեանց:

էջ 226-227, դատարկ:

էջ 258.- Ցանկ.- Կանոն Պենտէկոստէի
Ա. աւուր:

էջ 258.- Որպէս առաջին եւ երկրորդ
Հատորից նոյնպէս եւ երրորդ Հատորիս
ցանկը պատրաստեցի եւ գրեցի, ի 21 Ն
Յուլիսի 1898 ամի.- Յ.Վ. Պարոնեան:

էջ 259-262, դատարկ:

3714

ՇԱՐԱԿԱՆՔ ԹԱՓՈՐԻ

(Հայկական Զայնագրութեամբ)

Ս. Յակոբ, Երուսաղէմ

1898

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 20x14x1.5: Էջք 276: Հանգա-
մանք թաւարար. գործածութենէ վնասուած
թեթեւօրէն: Թուղթ զծաւուր: Գրութիւն սեւ
եւ մանիշակագոյն մեկաններով, միասիւն,
16 տող: Եղազիբ մարտի, մանիշակագոյն
զիծերու միջեւ: Լաթակազմ խաւարտեայ
նորագործմ: Ստացող՝ Խորէն Վրդ. Փոստո-
յեան Ջղեցի (Խուրս):

ԲՈՎԱՆԴԱՎՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1, վերի լուսանցքին. *Յիշատակ
Ս. Աթոռոյ Ձեռագրաց Թանգարանին Խորէն
Վրդ. Փոսթոյեանէ, 26-9-48*:

- Վարազայ Սուրբ Խաչ.- Եաբաթ,
յութերրորդ ժամու, ի Սր. Յակոբ Հար-
կանի կոչեակ...:

էջ 8.- Հրաշափառ Աստուած...:

էջ 22.- Գիւտ Խաչ:

էջ 87.- Հարց Գիւտ Խաչի:

էջ 58.- Օրհնութիւն Վարազայ Խաչի:

էջ 91.- Ութօրէից, Բըլփատութեան:

էջ 98.- Լույս ի լուսոյ...:

էջ 108.- Մեծ Պաճոց Ա. Եաբաթու եւ
Երկրորդ Կիրակի:

էջ 112.- Որ ի լերինն այլակերպեալ

...
էջ 122.- Մեծի Պաճոց չորրորդ շաբա-
թու եւ Հինգերրորդ Կիրակի:

էջ 125.- Որ պատուիրան...:

էջ 178.- Ղազարոսի շաբաթ երեկոյ:

էջ 198.- Ջատկի Ծբազալուցի Եաբաթ
եւ Կիրակէ աւուրց:

էջ 197.- Այսօր մեծ աւետիք Ազա-
մայ...:

էջ 216.- Սրբոյ Ջատկի Երկրորդ շա-

բաթու Եաքաթ օրի
 էջ 217.- Աշխարհամատրան Կանանչ
 Կիւրակէի
 էջ 218-220, դատարկի
 էջ 221.- Տեղեկութիւն.- Հանդիսաւոր
 Մուտ ի Սք. Յարութիւն Դատարորի շարաթ
 Երեկոյեան...
 էջ 224.- 1899, Օգ. 1:
 էջ 225.- Ցանկ:
 էջ 226.- Ցանկ Եարականաց:

էջ 228-229, դատարկի
 էջ 230.- Կանոն Աշխարհամատրան Կիւ-
 րակէին:
 էջ 240, դատարկի
 էջ 241.- Հարց ԴՁ, Հինգերորդ Կիւ-
 րակէի Աղուհացից:
 էջ 246.- Մեղեղի Ութօրէից Քըլփա-
 տութեան, ԱԶ.- Միաբանութեամբ օրհնե-
 ցէք...:
 էջ 249-278, դատարկի
 էջ 274-276.- Ձայնագրեալ մանրութիւն:

3715

ԺԱՄԱԳԻՐԻՔ ԶԱՅՆԱԳՐԵԱԼ

Ս. Ցակոբ, Երուսաղէմ

չ. 1899

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 20x14x1.5, էջք Դ+262, Հան-
 զամանք լաւ: Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն
 սեւ եւ մանիշակազոյն մեղանեերով, միա-
 սիւն, 12 տող, կանաչ գիծերու միջեւ:
 Ենդագիր նոտրակերպ: Լաթակազմ խաւաքար-
 տեայ նորագրոջմ: Ստացող՝ Խորէն Վրդ.
 Փոստոյեան Աղեցիի:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Սկիզբի պահպանակ թուղթին վրայ.
 *Խորէն Վ. Փոստոյեան Աղեցի (Խուրս):
 էջ Ա, Բ, Դ, դատարկի:
 էջ Գ.- Յիշատակ Ս. Աթոռոյս Ձեռագ-
 րաց Քանգարանին ի Խորէն Վրդ. Փոսթո-
 յեանէ Աղեցւոյ (Խուրս գիւղ), 26-9-48:
 էջ 1.- Փառք Տէր գի բազումի.- Հայ-
 կական ձայնագրութեամբ:
 էջ 7.- Անբամանիլ...:
 էջ 16.- Աշխարհ ամենայն...:
 էջ 21.- Բ. տեսակ.- Աշխարհ ամե-
 նայն...:
 էջ 22.- Առաւօտ լուսոյ...:
 էջ 24.- Բ. տեսակ.- Առաւօտ լու-
 սոյ...:
 էջ 25.- Գ. տեսակ.- Առաւօտ լու-
 սոյ...:
 էջ 26.- Կանոնագրութիւն ըստ ութն
 ձայնից:
 էջ 41.- Կանոնագրութիւն Բուն Բարե-
 կենդանի եւ Նոր Կիւրակէի, ԴԿ:

էջ 48.- Կանոնագրութիւն Մեծի Ուրբա-
 թու:
 էջ 47.- Երգ Աստուածանայ Տօնից.-
 Աստուածածին անարատ մայր Տեառն...:
 էջ 52.- Թագաւոր յախտեան: Այսօր
 դասք:
 էջ 86.- Ալէլուք: Ի Տօնի 'Հրեշտա-
 կապետաց:
 էջ 102.- Երգ Իւզաբերից Աւետարանի:
 էջ 117.- Յաւուր Տօնի Ս. Յովհաննու
 Աւետարանչի զկնի մանկանցն եւ ստողոզի
 մահու.- Դարձ անձն իմ...:
 էջ 124.- Երգ Արեւազալի.- ԴՁ, Ե.-
 Անեղանելիդ Աստուած...:
 էջ 188, վերջ.- (Բուն տպուածէն
 սրբագրուած է ըստ Երուսաղէմայ).- Լոյս
 զըւարթ...:
 էջ 167.- Ստեղծք Մեծի Պահանջ:
 էջ 216.- Թագաւոր յախտեան, Համա-
 ոստ ըստ էջմիածնայ.- Այսօր դասք...:
 էջ 219. Համոտու Ուրախանան Երուսաղի-
 մայ:
 էջ 222.- Ի Հանդիսաւոր Աւուրս, ըստ
 էջմիածնայ, ծանր.- Փառք ի բարձուն...:
 էջ 226.- Ըստ Պօլսոյ.- Լոյս զըւարթ
 ...:
 էջ 248.- Ըստ էջմիածնայ, Չափաւոր.-
 Անբամանիլ...:
 էջ 258.- Յերեկոյի Մաղկազարդի եւ
 յայլ ժամանակս Դոնքացթի (ըստ Երուսա-

ղիմայ), յոյժ ծանր.— Բաց մեզ, Տէր...:—
էջ 264, ստորուղբ. "Եղանակ Հանգուցեալ
Տ. Երեմիա Արքեպիսկոպոսի":

էջ 255-256, դատարկ:
էջ 267.— Ցանկ:
էջ 262, դատարկ:

3716

ՏԱՂԱՐԱՆ ԶԱՅՆԱԳՐԵԱԼ

Ս. Ցակոբ, Երուսաղէմ

1908

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծաւաւ 19.5x18x8, էջք 688; Հանգա-
մանք շատ լաւ: Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն
սեւ միւրանով, միասին, տաս տող, կանաչ
գիծերու միջեւ: Եեղագիր նոտրակերպ: Լա-
թակազմ խաւարարտեայ նորագրոյժ: Ստացող՝
Խորէն Վրդ. Փոստոյան:

ԲՈՎԱՆՂԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

Սկիզբի կարմիր թերթին վրայ. "Խորէն
Թ. Փոստոյան (Ջրեցի), Խուփս գիւղ,
1908, փետ. 1, Երուսաղէմ":

էջ 1, վերը.— Ցիշտակ Ս. Աթոռոյս
Ձեռագրաց Թանգարանին ի Խորէն Վրդ.
Փոսթոյանէ Ջրեցույ, (Խուփս գիւղ),
26-9-48:

էջ 2, դատարկ:

էջ 3, զոյգ Հրեշտակներ եւայլն.—
Եարական Հանդերձի յորժամ զգենու.— Խոր-
Հուրդ խորին...: — Հայկական ձայնա-
գրութեամբ:

էջ 8.— Յորժամ եպիսկոպոսն պատարա-
գիցէ ի վիճակն կամ յիւրումն վիճակի.
յոյժ ծանր.— ԽորՀուրդ խորին...:

էջ 17.— Նախ քան զմեղեղին.— Ընտըր-
եալդ...:

էջ 25.— Մեղեղիք.— Աստուածածնի, Ծը-
նընդեան, եւ Աւետեաց:

էջ 58.— Ցարութեան:

էջ 126.— Համբարձման, Հոգեզատեան
եւ Վարդավառի:

էջ 183.— Խաչի:

էջ 155.— Հայրապետաց:

էջ 212.— Եարական Խնկարկութեան
(ԳԿ).— Ցայս յարկ...:

էջ 249.— Սրբասացութիւնք ըստ պատ-
շաճի աւուրցն:

էջ 484.— Ամէն Հայր սուրբք:

էջ 464.— Իւջջար.— Համբարձում Ձերչ-
եաւ.— Ամէն Հայր սուրբ...:

էջ 488.— Տէր ողորմեա...:

էջ 506.— Տէր ողորմեա...:— Ձախա-
կողմեան լուսանցքին.՝ Եղանակ՝ Գրիգոր
Մեհտերեանի՝:

էջ 528.— Ըստ էջմիածնայ.— Ջրիստոս
պատարագեալ քաշիւի...:

էջ 541.— Օրհնեա Տէր.— Ներքեւը՝
Անանիա Վրդպ.:

էջ 542.— Եարական Մեծի Հինգշարթի՝
վասն Հաղորդութեան.— Որ կազմեցեր...:

էջ 548.— Տաղք.— Աւետեաց:

էջ 687.— Խաչի.— Ուր ես մայր
իմ...:

էջ 648.— Հայրապետաց, Առաքելոց,
Մարգարէից, Իգնատրոց, Թազարոց, Կու-
սանաց (Աճէմ աշրան).— Հայրապետաց Հա-
նուրց ազգի...:

էջ 658.— Ջրօրհնեաց (Սէպահի).— Ով
զարմանալի...:

էջ 664.— Գանձ Ոտնալուային, ՂԿ,
ԳԿ. (Տիւկեակ).— Այս խորՀուրդ լըցաւ
...:

էջ 668.— ԱՀա ազատեա...:

էջ 676.— Վախճան:

էջ 677-678, դատարկ:

էջ 679.— Ցանկ:

էջ 687-688, դատարկ:

3717

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ.- Ա

(Յովհ. Տէրոյնց Պրուսացի)

ՆԱԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 20X14X3: էջք 788: Հանգամանք լաւ: Թուղթ Հասարակ: Գրիչ՝ Հեղինակը: Գրութիւն սրճազոյն մեյանով, միասին, 22 տող: Ենդագիր վարժ: Լաթակազմ խաւարտեայ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1, վերի լուսանցքին.- Հեղինակն է Յովհ. Պրուսացի Տէրոյնց ըզգամահուտ (Իր իսկ ձեռագիրն է):

Պատմութիւն Եկեղեցւոյն Աստուծոյ, Հատոր Ա:

Հին Եկեղեցի կամ Պատմութիւն Հրէից, որ կը պարունակէ Ազամէն միջնիւն Հրէից Բաբելոնի գերութենէն ազատիլը, Հին եկեղեցւոյն պատահած անցքերուն ալ պատմութեանց Հետ: Միջոց 4667 տարուան:

Գիրք Ա.- Ազամէն միջնիւն Իսրայէլացւոց Եզիպտոսէ ելքը: Միջոց 8712 տարուան:

1.- Աստուած ամենակարող երբ որ աշխարհս տեղեկց, եւ տեսակ տեսակ Հանքերով եւ ըոյսերով եւ կենդանիներով զարգարեց...:

էջ 168.- Գիրք Բ.- Իսրայէլացւոց Եզիպտոսէն ելնելէն միջնիւն Սազմանասարայ գերութիւնը եւ Իսրայէլի թագաւորութեան վերնալը: 8712 թուականէն միջնիւն 4486 թուականը: Միջոց 778 տարուան:

էջ 299.- Գիրք Գ.- Իսրայէլի թագաւորութեան վերնալէն միջնիւն Բաբելոնի գերութիւնը. 4486 թուէն միջնիւն 4616. միջոց 180 տարուան:

էջ 420.- Գիրք Դ.- Բաբելոնի գերութենէն միջնիւն ցղարձը. 4616 թուականէն միջնիւն 4668, միջոց 58 տարուան.- Տես նաև թիւ 8746, էջ 499:

էջ 788.- Վերջ առաջին Հատորայ Եկեղեցական Պատմութեան: Կան 16 աւելորդ թերթեր, տարբեր գրչութեամբ:

3718

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ.- Բ

(Յովհաննէս Տէրոյնց)

ՆԱԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Նման է նախորդ Հատորին. էջք 982:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Պատմութիւն Եկեղեցւոյն Աստուծոյ: Հատոր Բ., որ կը պարունակէ Հրէից Բաբելոնի գերութենէն ազատուելէն միջնիւն Յիսուսի Ջրիստոսի աշխարհ գալը Հին եկեղեցւոյն պատահած անցքերը: 4667 թուէն միջնիւն 5199: Պատմութիւն 582 տարուան:

Գիրք Ե.- Բաբելոնի գերեզարձէն միջ-

նիւն Ասորոց Անտիոքոս Եպիփան թագաւորին Հրէից վրայ Հանած Հալածութիւնը: 4667 թուէն միջնիւն 5086: Միջոց 869 տարուան:

էջ 141.- Ջննութիւնք Ե. Գրոց.- Ջննութիւն Ա.- Եզրասայ օրինագիտութեանը վրայ.- Եզրասայ երեւելի մէկ գործը եզաւ, աստուածաշունչ գրոց օրինակները շատցունելը...:

էջ 188.- Գիրք Զ.- Անտիոքոս Եպիփանիս Հրէից ըրած Հալածանքէն միջնիւն Մակաբեանց Եմաուս թահանայպետին մահը:

6086 Թուէն մինչև 6088 Թիւր: 82 տարուան պատմութիւն:

էջ 405.- Գիրք է.- Յովհաննէս Հիւրկանոսի քահանայապետութեան սկիզբէն մինչև Հերովդէտի մահը: Աշխարհի 6097 Թուէն մինչև 6200, միջոց 108 տարուան:

էջ 667.- Յօգուած Դ.- Նոր Գասիտիմներուն վրայ.- Նոր Գասիտիմներ... քիչ ժամանակէն տարածեցան շատցան չէ թէ միայն Լեհաստանի մէջ, այլ և Ուլահ և Պուղտան և Մաճառի երկիրները և մասնաւորապէս Կալիցիայի կողմերը, և մինչև

չև Հիմայ (1848) մարտիու և վերնալու նշան մը վրանին չ'երևի:

էջ 665.- Գիրք Ը.- Նախին աստուածպաշտութեան աւրուիլը, և կոպպաշտութեան տեսակները:

էջ 892.- Ձննութիւնք ութերորդ դրոց.- Ձննութիւն Ա.- Պղատոն արգեօք թրիստոնէից դաւանած երրորդութիւնը ճանչցաւ:

էջ 962.- Դ.- Եպիկուրեան զրութեան մէջ Հեշտութիւնն ի՞նչ է:

էջ 982.- Վերջ:

3719

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ.- Ա

(ՅովեամՅէս Տրոյեմց)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Նման է նախորդ Հատորին, բայց ոչ այնքան մաքուր. կան շատ ջնջումներ, ինչպէս նաև բազում յանկուսներ փոքր թղթիկներով: Էջք 886:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Պատմութիւն Եկեղեցւոյն Աստուծոյ: Հատոր Ա., որ կը պարունակէ Արիստոսի Տեառն մերոյ և առաքիլոց ժամանակի պատմութիւնն. որ է Աի. Թուականին սկիզբէն մինչև 62 Թուականը:

Գիրք Ա.- Արիստոսի Տեառն մերոյ

տնօրինական գործերը, այսինքն ծնունդը, քարզութիւնը, մահը և յարութիւնը. միջոց 88 տարվան:

Դիւ.- էջ 142-148ի միջև 14 Թերթ սխալ իջաճամար ունին, կամ ընաւ չունին. մենք Թուագրեցինք 142ա-142իը:

էջ 886.- Գիրք Բ.- Արիստոնէական եկեղեցւոյ Հաստատութիւնը: Հոգւոյն Սրբոյ գալուստէն մինչև Գործք Առաքելոցի պատմութեան վերջը: Աի. 88 Թուէն մինչև 62. 28 տարուան պատմութիւն:

էջ 886.- Վերջ Երրորդ Հատորոյ [Այսպէս]:

3720

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ.- Բ

(ՅովեամՅէս Տրոյեմց)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Նման է նախորդ Հատորին: էջք 822:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Պատմութիւն Եկեղեցւոյն Աստուծոյ: Հատոր Բ. որ կը պարունակէ առաքիլոց և աշակերտաց պատմութիւնը, և

Երուսաղէմի և տաճարին կործանումը:

Գիրք Գ.- Առաքիլոց և աշակերտաց պատմութիւնը:

էջ 827.- Ձննութիւնք յերրորդ գիրք:

էջ 478.- Գիրք Դ.- Սրբոց Պետրոսի և Պօղոսի նահատակութիւն, և Սք. Գրոց մէջ յիշուած ուրիշ անձանց պատմութիւնը.

և Երուսաղէմի և տաճարին առնուիլը, և կործանումը, մինչև Հրէից վերջին անգամ ցրուիլը, յամի Տեառն 188:

էջ 742.- Ձննութիւնք ի Դ գիրս: Էջ 822.- Վերջ չորրորդ Հատորոյ կկեղծցական պատմութեան [Այսպէս]:

3721

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ.- Գ

(Յովհաննէս Տէրոյեմց)

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Նման է նախորդ Հատորին. էջք 1082:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Պատմութիւն Եկեղեցւոյն Աստուծոյ, Հատոր Գ:

Գիրք Ե: Անտոնինոս Պիոս կայսերութեան սկիզբէն մինչև Սեւրիոսի կայսերութեան սկիզբը: Ջի. 189 թիւէն մինչև 198 թիւը:

էջ 120-187ի միջև կը պակսի 16 էջ, պրակ 9. տեղը դրուած է մէկ թերթ ճերմակ թուղթի:

էջ 169.- Գիրք Զ: Սեւերոսի կայսե-

րութեան սկիզբէն մինչև Գաղղոսի և Վուսիանոսի կայսերութեան սկիզբը, որ է Ջի. 198 թուականէն մինչև 252 թուականը:

էջ 496.- Գիրք Է: Գաղղոսի և Վուսիանոսի կայսերութեան սկիզբէն մինչև մեծին Կոստանդիանոսի կայսերութիւնը: Ջի. 252 թուականէն մինչև 306:

էջ 650-658, չորս էջ լման գծուած ջնշուած:

էջ 888-849, տասնեօթ էջ լման գծուած ջնշուած:

էջ 1082.- Վերջ:

3722

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ.- Դ

(Յովհաննէս Տէրոյեմց)

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Նման է նախորդ Հատորին. էջք 1058:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Պատմութիւն Եկեղեցւոյն Աստուծոյ. Հատոր Դ:

Գիրք Ը: Մեծին Կոստանդիանոսի կայսերութեան սկիզբէն մինչև Դոնատեանց դատարարութիւնը: Ջի. 306 թուականէն մինչև 314 թուականը:

էջ 402.- Գիրք Թ. Հայոց ազգին լուսաւորութեան պատմութիւնը, մինչև Սըբրոյն Արիստակեան Հայրապետութեան ժամանակը: Ջի. 286 թիւէն մինչև 282:

էջ 554-581, գծուած ջնշուած: Եռյն-պէս 586-608:

էջ 609.- Գիրք, որ կը պարունակէ

Լիկիանոսի Հանած Հալածման սկիզբը և վերջը. արիանոսաց և Լիկիոյ ժողովոյն պատմութիւնը: Ջի. 314 թուէն մինչև 326 թուականը:

էջ 768-801ի միջև կը պակսի երկու պրակ. տեղը զետեղուած կայ մէկ թերթ ճերմակ թուղթի:

էջ 816-881, գծուած ջնշուած: Եռյն-պէս 876-878:

էջ 887 էն յետոյ դրուած է 890:

էջ 960-977 ի միջև կը պակսի 61 ող պրակը, սխալ դրուած ըլլալով էջ 992-998 ի միջև:

էջ 1048.- Ծանօթութիւն է.- Արեւմտեան ազգաց մէջ չգտնուած Լիկիական Կոնսեկրուս վրայ:

էջ 1056, գատարկ:

3723

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ.— Ե

(Յովնանու Տերոյեմց)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.— Նման է նախորդ
Հատորին. էջք 1040:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 1.— Պատմութիւն Եկեղեցւոյն Աս-
տուծոյ. Հատոր Ե:

Գիրք Ժ: Նիկիոյ Ժողովքին աւարտելէն
մինչեւ մեծին Կոստանդիանոսի մահը: Զի. 826
էն մինչեւ 887 թուականը:

էջ 280.— Գիրք ԺԱ: Մեծին Կոստանդ-
իանոսի տղոցը թագաւորելէն մինչեւ Միլա-
նու ժողովքը: Զի. 887 թուէն մինչեւ 846
թուականը:

էջ 520.— Գիրք ԺԲ: Սարգիկէի ժողով-
քէն մինչեւ Կոստանդ կայսեր քսաներորդ
տարուան Հանդէսը: Զի. 847 թուականէն
մինչեւ 867 թուականը:

էջ 885.— Ծանօթութիւնք ԺԲ. գրոց:

3724

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ.— Զ

(Յովնանու Տերոյեմց)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.— Նման է նախորդ
Հատորին. սկիզբէն կը պակսի առաջին պրակը,
որուն տեղ դրուած է մէկ թերթ ճերմակ
թուղթ: էջք 17-800:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

[Գիրք ԺԳ].— էջ 18.—...Սըրբոյն Աթա-
նասի անուանով ուրիշ մէկ նամակ մըն ալ
կայ...:

էջ 242.— Զննութիւնք յ ԺԳ երորդ

գիրք:

էջ 287.— Գիրք ԺԴ: Յուլիանոսի կայ-
սերութեան սկիզբէն մինչեւ Յօրիանոսի
մահը. 861 էն մինչեւ 868, երկու տարվան
պատմութիւն:

էջ 646.— Զննութիւնք ԺԴ երորդ գը-
րոց:

էջ 772.— Յաւելուած, Յուլիանոսի
ատենը երեցած քանի մը ճարտասաններու
եւ փիլիսոփաներու վրայ:

3725

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ.- Է

(Յովհաննէս Տէրոյեմց)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Նման է նախորդ
Հատորին. էջք 882:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Պատմութիւն Եկեղեցւոյն Աս-
տուծոյ. Հատոր է:

Գիրք ԺԵ: Վաղէսի կայսերութեան ըս-
կիզքէն մինչև Սրբոյն Աթանասի վախճանը: ԶԻ. 864 թուականէն մինչև 878:

էջ 272-288ի միջև կը պակսի 18րդ
պրակը, տեղը զրուած է մէկ թերթ ճերմակ
թուղթ: Էջ 272ի շարունակութիւնը տեսնել
թիւ 8726, էջ 278, պրակ 18, որով կը
սկսի այդ Հատորը:

էջ 289, պրակ 19. սոյն գու-
մարմանս մէջ Փլարքիանոս կայսերական Հրա-
մանաւ ստիպուելով որ իր Հաւատոյ դաւա-
նութիւնը տայ, ըսաւ...:

Դիտ.- Ասիկա շարունակութիւնն է 18րդ
պրակին, որ կը տեսնուի Հետագայ թիւ
8780 Հատորին մէջ, եւ մաս կը կազմէ ԻԸ
րդ գրքին. այստեղ զրուած է սխալմամբ:

էջ 878.- Ձեռնութիւն ի ԻԸ գիրաւ Մե-
ծին Լէոնի տուժարին վրայ (Այս քննու-
թիւնը զատ թուղթի վրայ զրուած է).- Ակ-
նարկուած թուղթը աստ ներմուծուած չէ:

էջ 878, ստորոտը.- Գիրք ԻԹ: Վար-
զանանց պատերազմին Հետեանքը. Դեռնգ-
եանց նահատակութիւնը. եւ Վահան Մամի-
կրեանին պատերազմները: ԶԻ. 461 թիւէն
մինչև 484 թուականը:

էջ 667.- Ձեռնութիւն ԻԲ գրոց:

էջ 677.- Գիրք Լ: Քաղկեդոնի ժողով-
քը, եւ այն ժամանակներուն պատմութիւնը:

էջ 781.- Ձեռնութիւն ի Լ գիրան:

3726

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ.- Է

(Յովհաննէս Տէրոյեմց)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Նման է նախորդ
Հատորին, բայց սկիզբը թերի. էջ 278-862:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Սկիզբը մէկ թերթ ճերմակ թուղթ՝
պակասող մասին փոխարէն:

[Գիրք] ԺԵ]:

էջ 278.- [արդար]ներու այնքան բազ-
մութիւն ինչու Համար բոլոր աշխարհի Հո-
գեւոր եւ մարմնաւոր շնորհքներ վատըկ-
ցընելու կարող պիտի չըլլան...:

էջ 278.- Ձեռնութիւնք ի ԺԵ երորդ

գիրաւ:

էջ 810.- Գիրք ԺԶ, Սք. Աթանասի
վախճանէն մինչև արիտսականութեան վեր-
ջին անկումը: 878 էն մինչև 878:

էջ 498.- Ձեռնութիւնք ի ԺԶ գիրաւ:

էջ 624.- Գիրք ԺԷ: Վաղէսի մեռնելէն
մինչև Պրիսկիլեանեան Հերետիկոսներուն
ծագումը: ԶԻ. 878-879-880 թիւերը:

էջ 748.- Ձեռնութիւնք ի ԺԷ գիրաւ:

էջ 801.- Ձեռնութիւն Բ: Գանգրեայ
Ժողովքին եւ Եւստաթիոս աղանգագետին
վրայ:

3727

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ.- Ը

(Յովհաննու Տէրոյնց)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Նման է նախորդ
Հատորին. էջք 882:

ԲՈՎԱՆՂԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Պատմութիւն Եկեղեցւոյն Աս-
տուծոյ: Հատոր Ը: Սք. Գրիգոր Աստուա-
ծաբանի Կոստանդնուպօլիս եպս. ըլլալէն
մինչեւ Սրբոյն Ամբրոսիոսի մահը. 880էն
մինչեւ 897:

Գիրք ժԸ: Սք. Գրիգոր Աստուածաբանին
Կոստանդնուպօլիսի եպս. ըլլալէն մինչեւ

Սրբոյն Դամասոսի մահը. 880 թուէն մին-
չեւ 884:

էջ 202.- Ձենութիւնք ի ժԸ գիրս:

էջ 811.- Գիրք ժԹ: Սրբոյն Դամասոսի
մահուանէն մինչեւ Սք. Գրիգոր Աստուա-
ծաբանին մահը: 884էն մինչեւ 891:

էջ 688.- Ձենութիւնք ի ժԹ գիրս:

էջ 690.- Գիրք Ի: Կապուայ ժողովքէն
մինչեւ Սրբոյն Ամբրոսիոսի մահը: 891էն
մինչեւ 897:

էջ 805.- Ձենութիւնք ի Ի գիրս:

3728

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ.- Թ

(Յովհաննու Տէրոյնց)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Նման է նախորդ
Հատորին. էջք 816:

ԲՈՎԱՆՂԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Պատմութիւն Եկեղեցւոյն Աս-
տուծոյ. Հատոր Թ: Սք. Յովհան Ոսկեբե-
րանին Կոստանդնուպօլիսի պատրիարք ըլլա-
լէն մինչեւ Պեղազեանց զատապարտութիւնը.
Ջի. 898 թուականէն մինչեւ 417:

Գիրք ԻԱ: Սք. Յովհան Ոսկեբերանին
Կոստանդնուպօլիսի պատրիարք ըլլալէն մին-

չեւ Անաստաս Հոռմայ Հայրապետին մահը.
Ջի. 898 թուականէն մինչեւ 410:

էջ 269.- Ձենութիւնք ԻԱ գրոց:

էջ 808.- Գիրք ԻԲ: Անաստաս Հոռմայ
Հայրապետին վախճանէն մինչեւ Հոռմայ
աւարութիւնը. 410ին, պատմութիւնը:

էջ 620.- Գիրք ԻԳ: Հոռմայ աւարա-
տութենէն եւ Ալարիկոսի մեռնելէն մինչեւ
Պեղազեանց զատապարտութիւնը. 410էն
մինչեւ 417:

էջ 616-618, զծուած ջնջուած:

3729

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ.- Ժ

(Յովնանմէս Տէրոյեմց)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Նման է նախորդ Հատորին. էջք 816. վերջին երեքը դատարկ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Պատմութիւն Եկեղեցւոյն Աստուծոյ, Հատոր Ժ: Պեղազեանց դատապարտութենէն մինչեւ Սրբոյն Գերմանոսի Օքսէրի եպիսկոպոսին մահը: Զի. 417 թիւէն մինչեւ 448:

Գիրք ԻԴ: Պեղազեանց դատապարտութենէն մինչեւ Սրբոյն Օգոստինոսի վախճա-

նած տարւոյն ղէպքերը: Զի. 416 թուէն մինչեւ 480 թիւը:

էջ 227.- Զննութիւնք ԻԴ զրոց:

էջ 258.- Գիրք ԻԵ: Նեստորի աղանդոյն ծագումէն մինչեւ Եփեսոսի ժողովը: Զի. 428 թուէն մինչեւ 481:

էջ 504.- Զննութիւն ի ԻԵ զիրս:

էջ 612.- Գիրք ԻԶ: Նեստորի դատապարտուելէն մինչեւ Սրբոյն Գերմանոսի Օքսէրի եպիսկոպոսին վախճանը: Զի. 481 թիւէն մինչեւ 448:

էջ 757.- Զննութիւնք ի ԻԶ զիրս:

3730

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ.- ԺԱ

(Յովնանմէս Տէրոյեմց)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Նման է նախորդ Հատորին. էջք 288:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Պատմութիւն Եկեղեցւոյն Աստուծոյ, Հատոր ԺԱ: Սք. Սահակ Պարթեւ Հայրապետին վերջին ժամանակներէն մինչեւ Զաղկեհոսի ժողովքը: Զի. 486 թուականէն մինչեւ 451:

Գիրք (Ժա), [ԻԷ]: Սք. Սահակ Պարթեւ Հայրապետին վերջին ժամանակներէն մինչեւ

Վարդանանց պատերազմին վերջը: Զի. 486 թուականէն մինչեւ 458:

էջ 204.- Զննութիւնք ԻԷ զրոց:

էջ 221.- Գիրք ԻԸ: Եւտիքէսի աղանդոյն ծագումը, զօրանալը եւ դատապարտուելը:

էջ 288.-... Եւտիքէսի դատապարտութեան վճիռը առջուց գրուած պատրաստուած էր՝ թէ՛ ժողովքին մէջ գրուե[ցաւ].- Եարուակութիւնը տես թիւ 8725, էջ 289:

3731

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ.- ԺԲ

(Յովհաննու Տրոյեմց)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Նման է նախորդ
Հատորին. էջք 880:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Պատմութիւն Եկեղեցւոյն Աս-
տուծոյ: Հատոր ԺԲ. որ կը պարունակէ
Ջազկեղոնի ժողովքէն մինչեւ Ճրանքներուն
քրիստոնեայ ըլլալը: Զի. 451 թուականէն
մինչեւ 496:

Գիրք ԱԱ. Ջազկեղոնի ժողովքէն մին-
չեւ Իլարիոնի Հռոմայ Հայրապետին մահը:
461էն մինչեւ 468:

էջ 125-128 գծուած ջնջուած:

էջ 258, ձախկողմեան լուսանցքին.-
Գիրք ԼԲ: Հրիկիմերոս[ի] կայսրութենէն
մինչեւ Վանտալներուն Հանած Հաւածանքին

վերջը: 465էն մինչեւ 488:

էջ 487.- Գիրք ԼԳ: Սրբոց Ղեւոն-
դեանց նահատակութիւնը, եւ յունաց եւ
արեւմտեան եկեղեցւոյ ղէպքերը 482 թիւէն
մինչեւ Զի. 496 թուականը:

- Աջակողմեան լուսանցքին.- ԼԱ եւ
ԼԲ գրքերուն քննութիւնները Հատորիս
վերջն են...:

էջ 681.- Ջննութիւնք ի ԼԲ գիրք:
Ջննութիւն Ա:

էջ 706.- Ջննութիւնք յ ԼԲ գիրք:

էջ 707.- Ջննութիւն Ա:

էջ 760.- Ջննութիւն Բ:

էջ 776.- Ջննութիւնք յ ԼԳ գիրք:

Ջննութիւն Ա:

էջ 814.- Ջննութիւն Բ: Խլովիս թագա-
ւորին վրայ:

3732

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ.- ԺԳ

(Յովհաննու Տրոյեմց)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Նման է նախորդ
Հատորին. էջք 878:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Պատմութիւն Եկեղեցւոյն Աս-
տուծոյ: Հատոր ԺԳ, որ կը պարունակէ Աք.
Յովհան Մանգակունիին վերջին տարիէն
մինչեւ Զի. 488 թուէն [կամ ջմջուած տո-
ղեր, որով շարադրութիւնը իսամզարուած է:

Գիրք ԼԴ: Աք. Յովհան Մանգակունիին
Հայրապետութեան վերջին տարիէն մինչեւ
Լիոնի արիոսականաց Հետ խօսակցութիւնը:
488էն 500:

էջ 204-208 գծուած ջնջուած: Նոյն-
պէս 216-217:

էջ 289.- Գիրք ԼԵ: Արիոսականաց Հետ
Լիոն եղած խօսակցութենէն մինչեւ Անաս-
տաս կայսեր մահը: Զի. 500 թուականէն
մինչեւ 518:

էջ 896.- Գիրք ԼԶ: Անաստաս կայսեր
մեռնելէն մինչեւ [Ալլշափ]:

էջ 681.- Ջննութիւնք ԼԴ գրոց:

էջ 722.- Ջննութիւնք ԼԶ գրոց:

էջ 861.- Ջննութիւն Բ: Պոնտիոսի
քրիստոնէութեանը վրայ:

3733

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ.- ԺԴ

(Յովհաննէս Տէքոյեցի)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Նման է նախորդ
Հատորին. էջ 860:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Պատմութիւն Եկեղեցւոյն Աս-
տուծոյ, Հատոր ԺԴ:

Գիրք ԼԵ: Մեծիկն Յուստինիանոսի Ժա-
մանակը, յամէ Տեառն 527, մինչեւ 585:

էջ 282.- Գիրք ԼԸ: Արիոսականներուն
Ափրիկէէն ջնջուելէն մինչեւ Հինգերորդ

տիեզերական ժողովքը-- 585 թուականէն
մինչեւ 658:

էջ 448.- Գիրք ԼԹ: Հայոց Եկեղեց-
ւոյն պատմութիւնը. եւ Հինգերորդ տիե-
զերական ժողովքին լըմըննալէն մինչեւ
Մօրիկի կայսր ըլլալը: 568 թուականէն
մինչեւ 682:

էջ 606.- Գիրք Խ: Մօրիկի կայսր ըլ-
լալէն մինչեւ Մեծիկն Գրիգորի Հոռոմայ
Հայրապետ ըլլալը: 682էն մինչեւ 690:

3734

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ.- ԺԵ

(Յովհաննէս Տէքոյեցի)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Նման է նախորդ
Հատորին. էջ 844:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Պատմութիւն Եկեղեցւոյն Աս-
տուծոյ, Հատոր ԺԵ:

Գիրք ԽԱ: Մեծիկն Գրիգորի Հոռոմայ
Հայրապետութիւնը: 590 թուէն մինչեւ
604:

էջ 269.- Գիրք ԽԲ: Եկեղեցական Ժո-
ղովքներ, 585էն մինչեւ 604: Եւ ուրիշ
եկեղեցական ղէպքեր մինչեւ [Այսպէս]:

էջ 480.- Ձեւնութիւն ԽԲ գրոց: Ձըն-

նութիւն Ա: Ջրիստոսի Սուրբ Գեղարդին վը-
րայ թէ ու՞ր է:

էջ 518.- Գիրք ԽԳ: Մուհամմէտի ա-
զանդոյն նազումէն եւ զօրանալէն մինչեւ
622 թուականէն մինչեւ [Այսպէս]

էջ 577-592, պրակ 87, կապտորակ
թուղթ:

էջ 654.- Գիրք ԽԴ: Հայոց Եկեղեց-
ւոյն պատմութիւնը, եւ այն միջոցին եզած
ուրիշ ղէպքերը: 616 թուականէն մինչեւ
[Այսպէս]:

էջ 817 - Ձեւնութիւն Ա, ի ԽԴ երորդ
գիրս:

3735

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ.- ԺԶ

(Յովնանու Տէրոյեմց)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Նման է նախորդ Հատորին. էջք 892:

ԲՈՎԱՆՂԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Պատմութիւն Եկեղեցւոյն Աստուծոյ: Հատոր ԺԶ, որ կը պարունակէ միակամեանց Հրեւոյնի սուրբան ծագումէն մինչեւ Սարգիս Ա. Հոռոմայ Հայրապետին մահը: 626էն 701:

Գիրք ԽԵ: Միակամեան Հրեւոյնի սուրբան ծագումը եւ նոյն ժամանակի եղած երեւելի ղէպերը. 626-649:

էջ 209.- Գիրք ԽԶ: Լատերանու առաջին ժողովքէն մինչեւ Իտալիայի լծապարտներուն արիտականութենէ զառնալը. 649էն 668:

էջ 428.- Գիրք ԽԷ: Հայոց Եկեղեցւոյն պատմութիւնը. Եզր կաթողիկոսին վախճանէն մինչեւ Սահակ կաթողիկոսին վախճանը. 689էն 708:

էջ 684.- Գիրք ԽԸ: Կոստանդ կայսեր մահուանէն մինչեւ Սերգիոս Ա. Հոռոմայ Հայրապետին վախճանը. 688էն 701:

էջ 850.- Ջննութիւնք ԽԾ գրոց:

էջ 909.- Ջննութիւնք ԽԿ երորդ գրոց:

էջ 926.- Ջննութիւն Բ. Ոնորիոսի Հոռոմայ Հայրապետին վրայ:

էջ 987.- Ջննութիւն Գ: Հին ատենը ժողովուրդը սուրբ Հաղորդութիւնն ի՞նչ պէս կընդունէր:

3736

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ.- ԺԷ

(Յովնանու Տէրոյեմց)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Նման է նախորդ Հատորին. էջք 816:

ԲՈՎԱՆՂԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Պատմութիւն Եկեղեցւոյն Աստուծոյ: Հատոր ԺԷ. որ կը պարունակէ Սերգիոս Հոռոմայ Հայրապետին վախճանէն մինչեւ Կոպրոնիմոս կայսեր մահը. 701էն մինչեւ 776. եւ Հայոց Եկեղեցական պատմութիւնը մինչեւ Յովնանու կաթողիկոսութիւնը. 790:

Գիրք ԽԲ: Սերգիոս Ա. Հոռոմայ Հայ-

րապետին վախճանէն մինչեւ Սբ. Յովնան իմաստասէր Հայոց կաթողիկոսին վախճանը. 701էն 728:

էջ 248.- Գիրք Ծ: Պատկերամարտ աղանդոյն պատմութիւնը. 720էն մինչեւ 741:

էջ 481.- Գիրք ԾԱ: Պատկերամարտից պատմութեան շարունակութիւնը. 741էն մինչեւ 776:

էջ 786.- Ջննութիւն ի ՄԱ զիրա:

էջ 811.- Վերջ:

էջ 812-816, գատարկ:

3737

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ.- ԺԸ

(Յովհաննէս Տէրոյեմց)

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Նման է նախորդ
Հատորին. էջք 800:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Պատմութիւն Եկեղեցւոյն Աս-
տուծոյ: Հատոր ԺԸ. որ կը պարունակէ
Լէոն Գ. կայսեր թագաւորելէն մինչեւ Մե-
ծին Կարոլոսի մահը. 776 թուականէն մին-
չեւ 814:

Գիրք ԾԲ: Կոպրնիմոսի եւ Լէոնի ժա-

մանակ արեւմտեան եկեղեցւոյ վիճակը եւ
ղէպօքը. 766 թուականէն մինչեւ 780:

էջ 186.- Ջննութիւն ԾԲ գրոց:

էջ 221.- Գիրք ԾԳ: Պատկերամարտու-
թեան անկումը, եւ այն միջոցին պատահած
ուրիշ զէպօքը. 780 թուականէն մինչեւ
800:

էջ 454.- Գիրք ԾԴ: Մեծին Կարոլոսի
կայսր ըլլալէն մինչեւ մահը: Փրկչին 800
թուէն մինչեւ 814:

3738

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ.- ԺԹ

(Յովհաննէս Տէրոյեմց)

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Նման է նախորդ
Հատորին. էջք 864:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Պատմութիւն Եկեղեցւոյն Աս-
տուծոյ: Հատոր ԺԹ: Մեծին Կարոլոսի մահ-
ուանէն մինչեւ Եուէտի եւ Տանիմարթայի
քրիստոնէութիւնը. 814 թուականէն մինչեւ
850:

Գիրք ԾԵ: Մեծին Կարոլոսի մահուանէն
մինչեւ Ջաթարիայի կաթողիկոս ընտրուիլը,
որ է 854 թուին, եւ մինչեւ Լէոն Արծ-
րունի կայսեր վերջը. 814 թուականէն

մինչեւ 820:

էջ 268.- Գիրք ԾԶ: Լէոն Արծրունի
կայսեր մահէն մինչեւ Փրանզեներու Լու-
զովիկոս կայսեր վերստին թագադրութիւնը.
820 թուականէն մինչեւ 885:

էջ 481.- Գիրք ԾԷ: Փրանզեներու
Լուզովիկոս կայսեր վերստին թագադրու-
թենէն մինչեւ Եուէտի եւ Տանիմարթայի
քրիստոնէութիւնը. 885 թուականէն մինչեւ
850:

էջ 626-682 գծուած ջնջուած:

էջ 712.- Ջննութիւնք ԾԵ երորդ
գրոց:

3739

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ.— Ի

(Յովհաննէս Տէրոյեմց)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.— Նման է նախորդ Հատորին. էջք 880:

ՐՈՎԱՆՂԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 1.— Պատմութիւն Եկեղեցւոյն Աստուծոյ: Հատոր Ի: Կարոյս ճաղատ Փրանգիայի Թագաւորին ժամանակէն մինչեւ Յովհաննէս Ը Հոռոմայ Հայրապետին վախճանը. 850 թուականէն մինչեւ 882:

Գիրք ԾԸ: Կարոյս ճաղատին օրը արեւմտեան երկիրներուն վիճակը. 850 թուականէն մինչեւ 855:

էջ 207.— Ձեռնութիւն ի ԾԸ գիրս:

էջ 218.— Գիրք ԾԹ: Յունաց Հոռոմէն գատուելուն պատմութիւնը: Միքայել զինեման կայսեր Թագաւորելէն մինչեւ Վասիլ Մակեդոնացիին կայսր ըլլալը. 842էն մինչեւ 867: —

էջ 524.— Գիրք Կ: Յունաց Հոռոմէն գատուելուն պատմութեանը շարունակութիւնը: Վասիլ Մակեդոնացիին կայսր ըլլալէն մինչեւ Յովհաննէս Ը պապին վախճանը, 867 թուականէն մինչեւ 882:

էջ 871.— Ձեռնութիւն միակ, ի վաթսրներորդ գիրս: Պալիտեսի վրայ:

էջ 880.— Վերջ Ձառներորդ Հատորոյ:

3740

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ.— ԻԱ

(Յովհաննէս Տէրոյեմց)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.— Նման է նախորդ Հատորին. էջք 848:

ՐՈՎԱՆՂԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 1.— Պատմութիւն Եկեղեցւոյն Աստուծոյ: Հատոր ԻԱ: Մարինոս երկրորդին Հոռոմայ Հայրապետ ըլլալէն մինչեւ Եւրոպայի մէկ քանի վանքերուն Հիմնարկութիւնը. 882 թուականէն մինչեւ 948:

Գիրք ԿԱ: Հայոց Եկեղեցւոյն Վիճակը: Էջ 182.— Միւս տարին, 914ին, Յուսուպի իր զօրքը եւ Թագաւորն ալ նանր շղթայներով կապուած՝ Հետն առաւ Գողթան գաւառը Երնջակ ամրոցին վրայ գնաց...:

էջ 186.— Գիրք ԿԲ: Յովհաննէս Ը պապին վախճանէն մինչեւ Լուզովիկոսի Գեր-

մանիոյ Թագաւոր ըլլալը. 882 թուականէն մինչեւ 900:

էջ 448.— Ձեռնութիւնք ի ԿԲ գիրս:

էջ 465.— Գիրք ԿԳ: Յովհաննէս Բ Հոռոմայ Հայրապետին վախճանէն մինչեւ Զրօյաւտ Վանքին Հիմնարկութիւնը. 900 թուականէն մինչեւ 948:

էջ 765.— Ձեռնութիւնք ի ԿԳ գիրս:

էջ 848.— Վերջ ԻԱ Հատորոյ:

էջ 844-848 գատարկ:

Մամօք.— ԻՐ եւ ԻԳ Հատորները կը պակսին, վասնզի ԻԱ Հատորէն յետոյ սխալմամբ նշանակած է ԻԴ: Բնագիրը թերոյթ չունի: ԿԳէն յետոյ գիրքերու թուահամարն ալ չէր շարունակուած, աւելցուցինք մեր կողմէ:

3741

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ.- ԻԴ

(Յովեաթու Տէրոյնոց)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Նման է նախընթաց
Հատորին. էջք 864:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Պատմութիւն Եկեղեցւոյն Աս-
տուծոյ Հատոր ԻԴ:

Գիրք [ԿԳ]: Սմբատ Թագաւորին նահա-
տակութենէն մինչեւ Գրիգոր Վկայասէրին
մահը. Փրկչի 914 թուականէն մինչեւ
1106:

1.- Յուսուփ ոստիկանին ժանտութիւ-
նը, որով Սմբատ երանելի Թագաւորը նահա-

տակեց, իրեն զլիւնն աղէկ չընթաւ...:

էջ 298.- Գիրք [ԿԵ]: Ջրայանտ Վան-
քին Հիմնարկութենէն մինչեւ Հենրիկոս
կայսեր մահը. 948 թուականէն մինչեւ
1024:

էջ 554.- Ջննութիւն Ա.ի Երրորդ
գիրտ: Նիկոնի վրայ:

էջ 559.- Գիրք [ԿԶ]: Հենրիկոս կայ-
սեր մահուանէն մինչեւ Գրիգոր Է երրորդ
պապին մահը. 2ի. 1024 թուականէն մինչեւ
1086:

էջ 864.- Վերջ ԻԴ Հատորոյ:

3742

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ.- ԻԵ

(Յովեաթու Տէրոյնոց)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Նման է նախորդ
Հատորին. էջք 880:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Պատմութիւն Եկեղեցւոյն Աս-
տուծոյ Հատոր ԻԵ:

Գիրք [ԿԷ]: Սք. Գրիգոր Վկայասէրին
մահէն մինչեւ Դաւիթ մուրեցուցչին ատե-
նը: Փրկչի 1106 թուականէն մինչեւ
1260:

էջ 288.- Գիրք [ԿԸ]: Գրիգոր Է պա-
պին մահուանէն մինչեւ Լատերանու առաջին
ժողովքը. 1086էն մինչեւ 1128 թուականը:

էջ 588.- Գիրք [ԿԹ]: Լատերանու ա-
ռաջին ժողովքէն մինչեւ Եւզինէոս երրորդ-
դին մահը. եւ Մառտի եւ Յոյն եկեղեցեաց
պատմութիւն: Փրկչի 1128 թուականէն
մինչեւ 1168:

էջ 879.- Վերջ ԻԵ Հատորոյ:

3743

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ.— ԻԶ

(Յովհաննէս ՏէրոյնՅօց)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.— Նման է նախորդ Հատորին. էջք 800:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 1.— Պատմութիւն Եկեղեցւոյն Աստուծոյ, Հատոր ԻԶ:

[Գիրք 2]: Եւզինէոս Գ Հոռոմայ Հայրապետին մահուանէն մինչեւ Սէլաճէտտիին սուլդանին պետութեան սկզբնաւորութիւնը. 1168 թուականէն մինչեւ 1174:

էջ 220.— Գիրք 2Ա: Սէլաճէտտիի ըսկզբնաւորութեանէն մինչեւ յատիկներուն

Կոստանդնուպօլսի տիրելը. 1174էն մինչեւ 1206 թուականը:

էջ 888.— Գիրք [2Բ]: Լատիններուն Կոստանդնուպօլսի տիրելէն մինչեւ Ալպի-ժուաններուն Գաղղիայէն ջնջուիլը: Փրկչի 1206 թուականէն մինչեւ 1280:

էջ 577.— Գիրք [2Գ]: Ալպիժուաններուն Գաղղիայէն ջնջուելէն մինչեւ Լուզ-զոնեան արեւմտեան ԺԴ երորդ տիեզերական ժողովը: Փրկչի 1280 թուականէն մինչեւ 1274:

էջ 800.— Վերջ ԻԶ երորդ Հատորոյ:

3744

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ.— ԻԷ

(Յովհաննէս ՏէրոյնՅօց)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.— Նման է նախորդ Հատորին. էջք 816:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 1.— Պատմութիւն Եկեղեցւոյն Աստուծոյ, Հատոր ԻԷ:

Գիրք [2Դ]: Սըսոյ երկրորդ ժողովքէն մինչեւ Հայոց թագաւորութեան վերջը, եւ Լեւոն թագաւորին մեռնիլը: Փրկչի 1251 թուականէն մինչեւ 1298:

էջ 298.— Գիրք [2Ե]: Լուզզոնեան

երկրորդ ժողովքէն մինչեւ Վիէնայի ժողովը եւ տաճարական միաբանութեան վերնալը: Փրկչի 1274 թուականէն մինչեւ 1812:

էջ 507.— Գիրք [2Զ]: Վիէնայի ժողովքէն եւ տաճարական միաբանութեան վերնալէն մինչեւ Յովհաննէս ԻԲ երորդ պապին վախճանը: Փրկչի 1812 թուականէն մինչեւ 1884:

էջ 774.— Ջըննութիւն միակ. ի գիրս: Կղէմէս Ե երորդ Հոռոմայ Հայրապետին ընտրութեանը վրայ:

էջ 816.— Վերջ ԻԷ երորդ Հատորոյ:

3745

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

(Յովհաննէս Տէրոյնից)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Նման է նախորդ Հատորին. սկիզբը թերի, էջ 121-862:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 121, պրակ 9.- 104.- Բայց ասոր այս Հրամանը շատ երկար էի թշնջ...:

էջ 186-195ի միջև կը պակսին թիւ 10-12 պրակները, որոնց տեղ զրուան է մէկ թերթ ենթակա թուղթ:

էջ 826.- Քննութիւնք Բ. Գրոցի-Քննութիւն Ա.- Բաղամու մարզարէութեան վերայ:

էջ 856.- Գիրք Գ: Իսրայէլի թագաւորութեան վերնալէն մինչեւ Բաբելոնի գերութիւնը. 4485 թուէն մինչեւ 4615. միջոց 180 տարուան.- Հմմտ. թիւ 8717, էջ 299:

էջ 417.- Քննութիւնք Գ զրոց: Քննութիւն Ա: Յուդիթայ ժամանակին վրայ:

էջ 468.- Քննութիւն Բ: Տուրիթայ, եւ Հին Կտակարանի թանի Ծը զրթրուէ կանոնականութիւնը վրայ:

էջ 488.- Քննութիւն Գ: Արեւուն ընթացքը փոփոխուելուն վրայ:

էջ 499.- Գիրք Դ: Բաբելոնի գերութեան մինչեւ ցղարձը. 4615 թուականէն մինչեւ 4668: Միջոց 58 տարուան.- Հմմտ. նոյն, էջ 420:

էջ 688.- Քննութիւն Դ զրոց:

էջ 691.- Քննութիւն Բ: Նաբուզոդոնտորայ պատահած փոփոխութեանը վրայ:

էջ 694.- Քննութիւն Գ: Մեսիայի զալու ժամանակին Համար՝ Դանիէլ մարգարէին ըրած զուշակութեանը վրայ:

էջ 791.- Քննութիւն Ե: Եզեկիէլ մարգարէին նշանակած թուականներուն վերայ:

էջ 884.- Քննութիւն Ը: Ջաթարիայի մարգարէութեանց Հարազատութեանը վրայ:

3746

ՕՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Մենքով վրդ. Նշաններ

Ս. Յակոբ, Երուսաղէմ

1919-1921

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մուշ 21X16X1: էջք 192: Հանգամանք լաւ: Թուղթ գծաւոր: Գրիչ՝ Մեսրոպ վրդ. Նշանեան, Կ. Պոլսեցի: Գրութիւն՝ ընդ-Հանրապէս սեւորակ մելանով, միասիւն, 20 տող: Ենդազիր մաքուր: Կողք՝ թանձր սեւ թուղթ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Օրագրութիւն Մեսրոպ վրդ. Նշանեանի Կ. Պոլսեցոյ, 1919, Հին Տոմար:

Յունուար 8 (21) Գշ.- Ժամը 4ին զացինք բարի զալուստ ողջունելու լատինաց պատրիարքարանը Ուէսթմիխտորի անգլիացի արքեպս. Կարտիսլա Պըրնի, որ թանի մը օր առաջ ժամանած էր Երուսաղէմ անպաշտօն կերպով:

Երեկոյեան շոգիկաքով Դամասկոսէն վերադարձան Եզիշէ եպս. Զիլինկիրան եւ Գրիգորիս վրդ. Պոյաճեան:

էջ 2.- Յունուար 16 (29) Դշ.- Կէս-օրին կառախումբով Դամասկոսէն Երուսաղէմ ժամանեց Տ. Սահակ կաթողիկոս, որ Հիւ-

րարք պիտի մնայ երկու ամսոյ չափ, ըստ իր յայտարարութեան, եւ իջեանեցաւ Օր-ւանեան Սրբազանի յարկարժինը: Իրեն կ'ընկերանային Գարեգին Վրդ. Ուչատուր-եան, Արմաշի միաբան եւ Մովսէս Վրդ. եւ Վարդան սրկ.:

Էջ 8.- Փետրուար 6 (19) Դշ.- Երեկոյնան ժամերգութեան ժամանակ ի Տէր Հանգեաւ միաբանութեան ամենէն Հին անդամը Վանայ Տրլաչէն գիւղացի Տէր Եղիա Մ. Վրդ. Յովհաննէսեան...

Փետր.- 12 (26) Գշ.- Գիշերուան ժամը 8ին կաթը մեկնեցաւ Եղբարու: Իրեն կ'ընկերանային Գիւտ եպ., Մովսէս Վրդ. Վարդան սրկ. եւ Սարգիս Սաղըրեան:

Էջ 7.- Մարտ 5 (18).- Ժնէնթալ Սթորս նոր պաշտօնագրով մը յիշեալ Մարմ-նոյն կը յանձնէ Վանայի Վարչութիւնը:

Էջ 8.- Ապրիլ 17 (30) Դշ.- Կէսօրուայ մօտերը Գրիգորիս Վրդ. Պոյաճեան Բաղիշեցի սենեակին մէջ վախճանած զըտնուեցաւ: Մահը տեղի ունեցե՞ր է առջի երկիւր սրտի յանկարծական կաթուածով...:

Էջ 11.- Յունիս 15 (28) Եր.- Հնուգիրները աւետեցին թէ այսօր կէսօրէ վերջ Բարիբի մէջ խաղաղութեան դաշնագիրը ստորագրուած է Գերմանիոյ կողմէ...:

Էջ 14.- Սեպտ. 4 (17) Դշ.- ... Այսօր Աշոտ վրդ. մեկնեցաւ Դամասկոս տեսչութեան պաշտօնով:

Էջ 15.- Սեպ. 17 (30) Գշ.- Լատինք մեր թոյլտուութեամբ, այսօր քացառարար սկսան զարդարել Ս. Գերբզմանի ճակատը Կարտինայի յառաջիկայ Հանը. պատարագին Համար: Այս առիթով Հակառակ սովորութեան մեծ խաչ մը զետեղեցին Ս. Գերբզմանի զմբեթին վրայ: Մենք եւ յոյները ըրողօքնիք կառավարութեան եւ զին. կառավարչի զբաւոր Հրամանին վրայ ստիպուեցան խաչը վար առնել:

Էջ 17.- Հոկտ. 8 (21) Գշ.- Աջօթա-Հիացի Դաւիթ Յովհաննէսեան ուրիշ քէօթա-Հիացի զործաւորներով ժամանեց Սողոմոնեան տաճարի յախճապակիները շինելու Համար:

Էջ 23, մէջտեղը, մատիտով, փակագիրի մէջ (1920 Ն.Տ.):

1919, Դեկտ. 21 Եր, 8 յունուար.- Վանք այցելեց Եթովպիոյ կայս. փոզերանցի Հիմնադիր եւ վերատեսուչ Վանեցի Յակոբ Բաղտասարեան...:

Էջ 81.- 1920 Յունուար 1, 14, Դշ.- Լատինաց Վան-

քերը, Մեծ Միֆթին, քաղաքիս Հիպատոս-ներն ու զլիւսաւոր Հաստատութեանց տնօրէնները շնորհաւորութեան եկան...:

Էջ 82.- Յունուար 28, 10 փետր. Գշ.- Երէկ երեկոյն սկսեալ առատ ձիւն կը տեղայ, անսովոր Երուսաղէմի Համար: Զիւնի թանձր խաւով ծածկուած է ամէն կողմ...:

Էջ 84.- Փետր. 6, 19, Եշ.- Այսօր տօն Սրբոց Վարդանանց՝ ի ժամ Ս. Պատարագի Հոգեհանգստեան պաշտօն կատարուեցաւ Հայ նահատակներու Համար. անմիջապէս վերջ զոհարանակն մաղթանք՝ Հայաստանի Հանրապետութեան Բարիբի Գեորգոյն խորհուրդի կողմէ պաշտօնապէս ճանաչումին առթիւ...:

Էջ 85.- Փետր. 14, 27, Ուր.- Կէսօրուան աղօթքին վերջ քաղաքիս իսլամները ըստ կանխաւ եղած յայտարարութեան ցոյց մը կատարեցին: Թափորով ուղղուեցան կառ. պաշտօնատունը ու շրջեցան Հիպատոսա-րանները: Նպատակն էր պահանջել որ չթոյլատրուի Հրեաներու Պաղեստին մուտքը ու անոնց Հոն քաղմանալը: Յոյցը կազմակերպուած էր քաղաքիս մէջ կազմուած Ծէ-միյէթը Իսլամիչէ Վէ Մէսիճիճէ՝ կուսած ընկերութեան նախաձեռնութեամբ, որուն կանդամակցին նաեւ տեղացի քրիստոնեայ արարներ:

Էջ 85.- Փետր. 24, Մարտ 9, Բշ.- Նոյն նպատակով այսօր աւելի մեծ ցոյց մը եղաւ կամ միթիւնկ մը կատարուեցաւ: Գոցուեցան իսլամներու եւ ոչ իսլամներու բոլոր խառնութիւնը, քացի Հրեաներէն...:

Էջ 81.- Մայիս 17, 30 կիր.- Տօն Հոգեզալուտեան: Պատարագ ի Ս. Փրկիչ: Ժամարարն էր Տ. Եղիշէ եպ.: Հայր մերէն առաջ զոհարանակն մաղթանք կատարուեցաւ Հայաստանի Հանրապետութեան երկրորդ տարեդարձին առթիւ:

Էջ 81.- Մայիս 24, 6 Յունիս, կիր.- Սիմէոն Վարդապետի Հեռ գացի Փիլիպպոսի աղբիւր: Աչքէ անցուցինք մեր զետիւրը եւ ձիւնէն փրած պատերու շինութեան Համար կարգաւորութիւններ ըրինք:

Էջ 84.- Յուլիս 17, 30 ուր.- Ժամը 4, 45ին Պաղեստինի Բարձր Գոմիսէր Աըր Հէրպէրթ Սամուէլ... այցելեց մեր Վանքը... եւ ստորագրեց այցելուներու տոմարին մէջ, որ այսօրունէ սկսեալ Հաստատուեցաւ ի Սուրբ Յակոբ:

Էջ 85.- Յուլիս 29, 11 Օգոս. Դշ.- Հալէպէն ժամանեցին տասն ժառ. աշակերտ-

ցունեբը, ուսուցիչ Սերաստացի Տիար Կարպետ Գարիկեանի Հետ:

էջ 56.- Սեպտ. 14, 27, Բշ.- Վերաբացուած ժառ. Վարժ.ի բացումը կատարուեցաւ Չամբաղի սերտարանին մէջ ի ներկայութեան միարանութեան եւ բնիկ ու զազթական ազգայնոց...:

էջ 57.- Հոկտ. 4, 17, կիր.- ժառ. Վարժ.ի մեծ սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Հանդէս մը եւ կատարուեցաւ բացումը Հաշտանի անկախութեան փոխառութեան արձանագրութեան, կը նախագահէր Եղիշէ եպս., որ բացաւ Հանդէսը: Բանխոսուցիին տողերու գրողը, Տիար Յովսէփ Կարապետեան եւ Տօթթօր Վահան Գալպիեան: Ցետյ սպան արձանագրութիւնները, որուն մասնակցեցան Ս. Աթոռը՝ 1000 անգլ. լիբրայով եւ ներկայ Հոգեւորական ու աշխարհական ազգայիններ: Մէկ ժամուան մէջ գոյացաւ մտատարապէս 4000 անգլ. լիբրա, որ կը գերազանցէր ամէն անկախութիւն եւ տակաւին շարունակուելու վրայ են արձանագրութիւնները:

էջ 62.- Նոյմ. 10, 28, Գշ.- Եղիշէ եպս. մեկնեցաւ Պերութ նորաշէն եկեղեցւոյ սեռումը կատարելու:

էջ 65.- Նոյմ. 29, 12 դեկ. Կիր.- Կէս գիշերէն առաջ ժամը 8ին վախճանեցաւ լուսնակարիչ Կարապետ Գրիգորեան, Գըրբազանցի, նախկին սարկաւազ, 78 տարեկան: Սա եօթնամեակն թուակներուն եկած էր Երուսաղէմ եւ իբրեւ միաբան ծառայած էր Եկեղիցի լուսնակարչատան մէջ ու քանի մը տարի վերջ ձեռնադրուած էր սարկաւազ: 1882ին տղափոխութեամբ Լիբանան զայցած ու Հոն սքոմբը ձգելով, ամուսնացած էր Լիբանանցի աղջկան մը Հետ, որ գերմանացուց թով կրթութիւն առած ու մայրապետ եղած էր: Չիչ վերջ զարձած էր Երուսաղէմ, ուր լուսնակարչատունն բացած, որ կը շարունակուի ցարդ: Ունեցած է երեք մանչ ու երկու աղջիկ: Վերջիններս մեռան վերջին երեք տարուան մէջ: Յուգրկաւորութեան կարգը կատարուեցաւ այսօր երկոյեան ժամը 8ին բողոքականաց Սուրբ Պօղոս եկեղեցին ու թաղուեցաւ Միտի անոնց գերեզմանատունը:

էջ 68, ստորտուր.- Ծաղրօրդի թուականները կը նշանակուին Նոր Տոմարով:

էջ 69.- 1921.- Յունվար 14, Ուր, (Նոր Տարի).- Առուուան պատարագէն վերջ Միաբանութիւնն ու ժողովուրդ թափորով եւ ժառ. աշակերտաց երգեցողութեամբ զացին պատրիարքարանի դահլիճը: Տոգերուս գը-

րողը Համառուտ ճառ մը խօսեցաւ...: Խօսածս ճառն է Հետեւեալը...

էջ 62.- Մարտ 21 Բշ.- Երուսաղէմի Միւֆթի Ահմէտ Ռէմալ էֆ. էլ Հիւսէյնի վախճանեցաւ եւ այսօր յուգրկաւորութիւնը կատարուեցաւ Հանդիսաւորութեամբ:

էջ 96.- Մայիս 6 Ուր.- Երկոյեան վարժարանի սրահին մէջ տեղի ունեցաւ Հ.Բ.Ը. Միութեան Երուսաղէմի մասնաճիւղի ընդհանուր ժողովը իմ նախագահութեամբ: Ներկայ էին տարբեր վահան Քրիստոսեան եւ Արշակ Զօպանեան, որոնք խօսեցան յաշորդաբար: Ռուգարկութեամբ ընտրուեցան Նոր մասնաճիւղի անդամներ Հետեւեալները, Դաւիթ Վ. Տէրտէրեան, Մեսրոպ Վ. Նշանեան, Խաչատուր Գանգաշեան, Յարութիւն Թորոսեան, Տօթթօր Վահան Գալպիեան, Լեւոն Գերգեան եւ Արամ Նաչատուրեան:

էջ 106.- Յունիս 25 Եք.- Կէսօրին ժամը 12,46ին մեկնեցաւ Եսֆայէն շոգեկառով Դուրեան Սրբազան, Սմբատ Վրդ. եւ Ես. երկոյեան ժամը 6,80ին Հասանք Երուսաղէմ...:

էջ 144.- Նոյմ. 7 Բշ.- Գահակալութիւն Ս. Եղիշէ Ս. Պատրիարքի:

էջ 164.- Նոյմ. 21 Բշ.- Կէսօրին Պոլսէն ժամանեց Տ. Դանիէլ արքեպս. Թակոբեան:

Նոյմ. 26 Ուր.- Առտուն ժամը 9ին Միար. Ընդհ. Ժողով զումարուեցաւ նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքի եւ ի ներկայութեան 28 անդամոց: Օրակարգն էր " Ընտրութիւն Լուսարարպետի": Ընտրուեցաւ Դանիէլ Արքեպս. Թակոբեան 21 թուով...: Ս. Պատրիարք Ս. Գլխաղի զրաւ Ս. Միմասի ասեղատան քանալիները: Դանիէլ Սրբազան ձերաջիր եւ զլիարաց Հաւատարմութեան ուխտն ըրաւ. Ս. Պատրիարք պահպանիչ ըսաւ եւ նորընտիր քանալիները Ս. Գլխաղէն ասնելով բացաւ Ս. Միմասը ու ամէնքը Հոն շնորհաւորեցին զինք:

էջ 162.- Դեկ. 31 Եք.- Նահր-էլ-Օմարի որբերու ճամբայ կ'ըլլու մասին գեորդն տեղեկութիւն չկայ...:

էջ 168.- 1920 Սեպտ. 14, 27 Բշ. ժառ. Վարժարանի վերաբացման առթիւ Տեսուչ Սերոպ Վրդ. Նշանեանի կարգացած Տեղեկագիրը:

էջ 169.- Տ. Եղիշէ Դուրեան Պատրիարքի Գահակալութեան օրը խօսածս...: 7 Նոյեմբեր 1921 (Նոր Տոմար):

էջ 178.- 6, 19 Փետր. 1920, Վարդանանց Տօնին տեղի ունեցած Գահարանական մազթանքի պահուան կարգացի Հետեւեալ աղօթքը:

էջ 180-192, գատարկ:

3747

ՕՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Մերօր Կրգ. Նշամեամ

Ս. Յակոբ, Երուսաղէմ

1922-1928

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 19X14X1: էջք 140: Հանգամանք շատ լաւ: Թուղթ տոկուն: Գրիչ՝ Մհերոպ Վրդ. Նշանեան: Գրութիւն սեւորակ մելանով, միասիւն, 20 տող: Եեղագիր մաքուր: Կողք՝ ծաղկանկար լաթ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Օրագրութիւն (Մհերոպ Վ. Նշանեանի) 1922 Յունուար (Նոր Տոմար): Յունուար 4 Դշ.- Հանդիսատը Հրաշափառով Ս. Պատրիարքը իջաւ կեղեցիք...:

էջ 2.- Յունվ. 18 Ուր.- Երեկոյեան Միաբանութիւնը Հաւարուեցաւ Պատրիարքարանի դահլիճը եւ Ս. Պատրիարքի ձեռքէն ստացաւ նոր տարւոյ Օրացոյցները:

էջ 4.- Յնվ. 29 Կիր.- Երէկ երեկոյ չորս սարկաւազներու կոչում կատարուեցաւ ի Ս. Հնրճտակապետ եւ այս առաւօտ Մկրտիչ եպս. կուսակոծն քահանայ ձեռնադրեց. Ռուբէն սարկ. կոչուեցաւ Յովհաննէս արք.

Գառնիկ « « Տրդատ « Առաքել « « Գարբիէլ « Յարութիւն « « Ատոմ «

Նորընծաները քառասունք պիտի պահեն ի Ս. Յարութիւն:

Վանական սեղանը, որ փակ կը մնար քանի տարիներէ ի վեր այսօր բացուեցաւ: Կարգադրուած է որ առտուները նախանաշ տրուի կէս օրերուն ճաշ եւ երեկոյները ընթրիք: Առանց քանաւոր պատճառի բացակայողներուն բաժին չպիտի տրուի:

էջ 6.- Փետր. 11 Եր.- Որբերն ու անոնց ընկերացող պաշտօնեաները, Քուով 870 անէ, կէս օրէն վերջ երեք կառախումբերով Հասան ու տեղաւորուեցան Չամ եւ Պահչէ՝ Թաղերու մէջ: Տեսուչնին է՝ Եղիշէ Վարդանեան Վանցի...:

էջ 7.- Փետր. 14 Գշ.- Երուսաղէմի կառավարիչ Մր. Աթորս այցելեց որբանոց: Երկուսն որբերը էջմիածնայ դուռնէն մինչեւ Չամ Թաղ կեցած էին երկու կարգի վրայ...:

էջ 10.- Մարտ 10 Ուր.- Եղիշէ Եպս.

Ջիլիկիրեան դարձաւ Աղէքսանդրիայէն:

էջ 87, մայիս 16 Բշ.- Ժամը 10ին Միաբ. ԸնդՀ. Ժողով Գումարուեցաւ նախագահութեամբ, Ս. Պատրիարքի եւ կարգացուեցաւ Դանիէլ Արքազանի Հրաժարելու սարարակետութենէ, որ 7ի դէմ 14 քուէով ընդունուեցաւ:

Յետոյ կատարուեցաւ նոր լուսարարպետի ընտրութիւնը մասնակցութեամբ 24 քուէարկուներու եւ տուաւ Հետեւեալ արգիւնքը: Մհերոպ Վարդ. Նշանեան 14 քուէ, Սիմէոն Վրդ Թելեան 8 քուէ...: Հետեւապէս լուսարարակետ Հռչակուեցաւ Մհերոպ Վարդ. Նշանեան (տողերուս գրողը), որ յատենի ժողովոյն խօսեցաւ Հետեւեալը.

« ԵնորՀակալուութիւն չէ որ պիտի յայտնեմ Պատ. Ժողովին... »:

Նիստէն վերջ կեղեցուց մեծ զանկը Հնչեց եւ միաբանութիւնը իջաւ Ս. Յակոբ եւ Ս. Գլխաղրի առջեւ շրջանակաձեւ կանգնած՝ միաբերան երգեց «Որ էնն յիւթեան» շարականը: Նորընտիր լուսարարակետը Ս. Գլխաղրի առջեւ ծնրադիր եւ զլիսբաց արտասանեց Հետեւեալ ուխտը. « Առջի Այ. եւ Ս. Գլխաղրի եւ ի ներկայութեան Ս. Աթոռոյ Քահակալին Ամեն. Սրբազան Պատրիարք Հօր եւ Միաբանական Սուրբ Ուխտիս կը խոստանամ եւ կ'ուխտեմ աւանդապահ ըլլալ Սուրբ Աթոռոյ Հոգեւորական կարգերուն եւ կեղեցեաց սպասարկութեան եւ Հսկել անոնց անթերի կատարման: Կը խոստանամ եւ կ'ուխտեմ կատարել Հաւատարմութեամբ նաեւ Հսկել Ս. Տաճարի բոլոր սրբութիւններուն ու նուիրական արարելաներուն վրայ եւ Հոգ տանիլ անոնց անկորուստ պահպանութեան »:

Ուխտէն վերջ Ս. Գլխաղրէն առաւ Աւանդատան քանակները եւ Սրբազան պատրիարքը անոր վրայ արտասանեց « Պահպանիչ՝ աղօթքը, Մհերոպ Վրդ. իր ձեռքով քացաւ Ս. Միխայիլ աւանդատունը եւ Միաբանութիւնը ներս մտնելով այնտեղ շնորհաւորեց իր պաշտօնը:

էջ 68.- Հոկտ. 80 Բշ.- Տիար Լեւոն

Ջիլինկիրեան, որ Պոլիսէն բերել տրուած է իբրև երաժիշտ ուսուցիչ, այսօր դասաւանդութեան սկսաւ ժառ. Վարժարանի մէջ:

էջ 66.— Նոյ. 29 Դշ.— Տ. Բարզէն եպս. Կիւլէսէրեան ժամանեց Երուսաղէմ:

էջ 67.— Դեկտ. 28 Եր.— Բարզէն եպս. մեկնեցաւ Հալէպ: Նորէն պիտի վերադառնայ:

էջ 69.— 1928. յունուար 9 Գշ.— Տօն Պետրոսի եւ Պօղոսի.— Ս. պատարագէն վերջ Ս. Պատրիարք ձօր նախագահութեամբ տեղի ունեցաւ Հոգեհանգստեան արարողութիւն ի յիշատակ ամերիկացի նահատակ Հայասէր Տօթթօր Լ. Բայթի, որ ասկէ երեք ամիս առաջ զոհ զացած էր Հալէպի ճամբուն վրայ աւազակներու յարձակման, երբ կը վերադառնար Խարբերդէն Հայ որբերու փոխադրութեան միջոցին:...

էջ 72.— Փետր. 6 Գշ.— Միաբ. Ընդհ. Ժողով զումարուեցաւ նախագահութեամբ Տ. Եղիշէ Ս. Պատրիարքի եւ չորս վարդապետներու եպիսկոպոսական արժանաւորութեան քուէարկութիւն տեղի ունեցաւ:

1.— Մեսրոպ Ծ. Վրդ. Նշանեան շահեցաւ 5ի զէմ 17 քուէ:...

էջ 78.— Մարտ 15 Եշ.— Բարզէն եպս. վերադարձաւ Հալէպէն:

Մարտ 17 Եր.— Զառասուռ Մանկանց Տօն.— Առտուն ժամերգութեան ժամանակ Ս. Պատրիարք ձօր օրհնութեամբ ուրար ստացան Հետեւեալ ժառ. ութ սաները.

- Երջանիկ Զազրեան, Զէյթունցի...
- Նորայր Պօզարեան, Այնթապցի:...

էջ 76.— Ապրիլ 14 Եր.— Կ. Պոլսոյ պատրիարքարանի միջնորդութիւնը յարգելով Ընդհ. Ժողովը քուէարկեց Երուսաղէմի միաբան եւ այժմ Սեբաստիոյ առաջնորդ Սարգիս Վրդ. Աճէմեանի եպիսկոպոսութեան արժանաւորութիւնը:

էջ 88.— Սեպտ. 1 Եր.— Բարզէն եպս. մեկնեցաւ Ամերիկա:

էջ 85.— Սեպտ. 26 Դշ.— Արարտեան որբանոցէն ժառ. Վարժարան ընդունուեցան Հետեւեալ տասնեւմէկ սաները... Այս խումբով կազմուեցաւ վարժարանի երկրորդ դասարանը:

էջ 85.— Ընկտ. 2 Գշ.— Ժառ. Վարժարանի դասաւանդութիւններն սկսան երեք դասարաններով՝ Դ. Գ. եւ Բ. եւ 80 աշակերտներով Դ(6)+Գ(18)+Բ(11)=80: Տարեշրջանիս սկիզբէն Ս. պատրիարքը Գ. դասարանին պիտի աւանդէ Հայ գրականութիւն շարքով եւ պահ, օտար գրականութիւն՝ Զ պահ եւ բարոյագիտութիւն 1 պահ:

էջ 97.— 1922 Ընկտ. 21 Եր. Ամեն. Տ. Եղիշէ Դուրեան պատրիարքի անուան սոսիին եւ Գահակալութեան երկրորդ Տարեդարձին առթիւ խօսուած:

էջ 101.— (27 Ընկտ. 1928).— Ամենապատիւ Սրբազան Պատրիարք Հայր.— Սրբոց Յակոբեանց Աթոռոյն միաբանութիւնը այսօր անհունապէս երջանիկ կը զգայ ինքզինքը, որ առիթ կուսննայ 2եր Անուան Տօնին եւ Գահակալութեան Երրորդ Տարեդարձին խմբուելու 2եր ԳահՀին ընդորոհքը:...

էջ 106-140, դատարկ:

3748

ՕՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Մեսրոպ Վրդ. Նշանեան

Ս. Յակոբ, Երուսաղէմ

1924

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.— Նման է նախորդին ըստ ամենայնի:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 1.— Օրագրութիւն Մեսրոպ Վ.

Նշանեանի Կ. Պոլսեցոյ 1924:

Յունուար 4 Ուր.— Ժամը 9.50ին Կ. Պոլսոյ նախորդ պատրիարք Տ. Զաւէն Արքեպս. Տէր Եղիսեան Գահիրէէն ժամանեց Երուսաղէմ:

էջ 8.- Ծունուար 28 Դշ.- Գիշերը ժամը 8ին ֆրանսական Հինդանդանոցին մէջ Հոգին աւանդեց Պարսկա Հնդկաստանի նախ-կին առաջնորդ Տ. ՍաՀակ Արթեպս. Այվա-տեան Պոլսեցի...:

Աղթամարի Կաթ. Տեղապահ Եզնիկ Մ. Վրդ. Ներկարարեան ժամանեց:

էջ 9.- Ծունուար 24.- Տ. Թորգոմ եպս. Գուշակեան ժամանեց Գահիրէէն:

էջ 88.- 1924 Սեպտ. 20 Եր.- Ատուուն յետ ժամերգութեան Իջման Սուրբ Սեղանին առջեւ ծնրաղիւր շորս վարդապետներս մեր երդմնագրերը կարդացինք, ու խաչն ու աւետարանը Համբուրեցինք, եւ ստորագրեցինք...:

էջ 104.- Հոկտ. 5 Կիր.- Հրաժեշտ առնելով Առաջնորդէն գացինք Երեւանի կայարանը եւ ժամը 11ին գնացքը ճամբայ ելաւ: Երեկոյեան ուշ ատեն Հասանք Ալէքսանդրապոլի կայարանը:

էջ 111.- Հոկտ. 19 Կիր.- Այսօր

Հինգերորդ օրն է որ Պոլսոյ առջեւ ենք, ու շոգեհաւին մէջ քանտուած կը մնանք...:

էջ 124.- Նոյ. 11 Գշ.- Արեւածագին Հասանք Լիւզի կայարանը... ժամը 9,80 գնացքը Հասան Երուսաղէմի կայարանը...: Մեր Երուսաղէմէն մեկնումն ու վերադար-ձը, Օգոստոս 5 - Նոյեմբեր 11, տեսց 98 օր:

էջ 128.- Նոյ. 20 Դշ.- Տ. Բարզէն եպս. Կիւլէսէրեան Ամերիկայէն ժամանեց Երուսաղէմ եւ իրեն քննութեան յատկա-ցուեցաւ Դարպասատունը:

էջ 181.- 1924 Սեպտ. 21ին մեր եպիսկոպոս ձեռնադրութեան օրը պաշտօնա-կան սեղանի ժամանակ խօսուած բաժանակցուած է Մեարոպ եպս.ի կողմէ:

էջ 185.- 1924 Նոյեմբեր 11ին մեր Երուսաղէմ ժամանած օրը Հետեւեալը խօսե-ցայ Ս. Յակոբեանց Տաճարին մէջ:

3749

ՕՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Սեբրոպ Եպս. Նշամեամ

Ս. Յակոբ, Երուսաղէմ

1925-1927

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.- Նաման է նախորդին:

ԲՈՎԱՆՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Առաջին թերթին երկրորդ երեսին՝ Սեբրոպ եպս. Նշանեան Կ. Պոլսեցի, Օրագրու-թիւն Մեարոպ եպս. Նշանեանի Կ. Պոլսեց-ւոյ.- 1925

Ծունուար 14 Դշ.- Կաղանդ.- Նոր Տա-րիի առիթով Հանդիսաւոր Սուրբ Պատարագ յԱպագ Սեղան...:

Ծունուար 19 Բշ.- Երէկ Հանդիսական գնացքով Միաքանութեան մէկ մասը գնաց Բեթղեհէմ Ս. Ծննդեան տօն կատարելու...:

- Երեկոյին վախճանեցաւ Կարապետ Գա-րեկեան Սեքսատացի, ուսուցիչ ժառ. Վար-ժարանի, քանասէր եւ գրագէտ: Տասն օրի չափ անկողին ինկած էր կողատապի ենթար-

կուելով եւ չկրցաւ տոկալ ախտին: Կը թողու այրին եւ երկու որբեր, Գեղամ եւ Մխիթար: Գաւատի Հայ գրագէտներուն մէջ աչքի գարնող դիրք մը ունէր եւ անուն շահած էր: Իր երկու գործերը, Սեբաստիոյ Գաւառաբարբառը եւ Հայ Բուսաշխարհ, ա-ռանձին առանձին արժանացած են Իզմիրեանց առաջին մրցանակներու:

էջ 8.- 1926, ապրիլ 26 Կիր.- Եակ-մուրատեան ժառ. Վարժ.ի սրահին մէջ զոն-սեռ տուաւ: Ներկայ էին Երուսաղէմի կա-ռավարիչ Սըր Բ. Սթօրս, որ իր Հովանա-տրութեան տակ առած էր նուագահանդէ-սը...:

էջ 6.- 1926, յունիս 29, Բշ.- Նիկիոյ ժողովի 1600 ամենակին առթիւ Անկլիքան եկեղեցիին մէջ Հանդիսաւոր պատարագ մատուցուեցաւ...:

էջ 14.- 1926 Հոկտեմբեր 19 Բշ.- Արարայի վրայ ինկած 28 Հայ լէգէոնա- կաններու աճիւնները 8 սնտուկներու մէջ, Արարայի քարտուսքէն բերուեցան ու ղըր- ուեցան Ս. Էջմիածին:

- 24, Եր.- Երեկոյան ժամերգութե- նէն ետք լէգէոնականներու աճիւններու վրայ յուղարկարութեան կարգ կատարուե- ցաւ եւ եկեղեցական թափօրով սնտուկները փոխադրուեցան Ս. Փրկիչ:

էջ 15.- Հոկտ. 26 Կիր.- Ս. Պատար- ան ի Ս. Փրկիչ ի Հանգիստ Հոգւոց Արարա- յի լէգէոնականներուն: Գիրքէն ետք Սըր- քազան Պատրիարք խօսեցաւ Հոյակապ զամբա- նական մ'ը: 8նտ Պատարագին թափօր կազ- մուեցաւ նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքի եւ աճիւնները փոխադրուեցան գերեզմանա- տուն, պատերազմի ժամանակ թաղուած Հայ զինուորներու գերեզմաններու քաժիւրը եւ Հոն կատարուեցաւ գերեզմանի կարգը եւ աճիւնները ամփոփուեցան առանձին քաջուած փոսին մէջ: Լէգէոնականներու թարմ Հողա- կոյտի վրայ գրաւոր զամբանական արտա- սանեց Հանգուցեալներու զէնքի ընկերնե- ռէն Գէորգ Կիւլիսաղուպեան Զէյթունցի: Ամբողջ արարողութիւնը անցաւ սրտայոյզ եւ տպաւորիչ:

էջ 17.- Դեկտ. 9 Դշ.- Թ.բզ տարե- ղարձ Երուսաղէմի գրաւման: Գոհաբանական մաղթանք ի Ս. Ծակոբ ըստ մասնաւոր արա- ղողութեան, կարգադրուած Սըր. Պատրիարքի կողմէ:

1926

էջ 18.- Յունուար 14 Եշ.- Կաղանդ.- Հանդ. Սուրբ Պատարագ ի Ս. Ծակոբ...:

էջ 23.- Ապրիլ 26 Կիր.- Աղթամարի կաթ. տեղապահ Ծեղնիկ Ծ. Վրդ. Ներկարա- րեան, որ երկու տարի առաջ եկած էր Երուսաղէմի եւ միշտ Հիւանդակին վիճակ ունէր, այսօր առտուան զէմ Հանգեալ Գեր- մանական Հիւանդանոցին մէջ: Մարմինը ծանրացած ըլլալով՝ Հնարաւոր չէր միւս օրուան պահել, ուստի միջն Ս. Ծակոբ զոնքացէքի արարողութիւն կը կատարուէր, անդին Ս. Թորոսի մէջ օծման կարգը կա- տարուեցաւ եւ յետ ժամերգութեան Հան- զիստար յուղարկարութեամբ ամփոփուե- ցաւ ի Ս. Փրկիչ:

էջ 27.- Յունիս 9 Դշ.- Վասպուրական Որբանոցի որբուՀիները փոխադրուեցան Պե- րութ Զէլէկեան - Սիսուան Որբանոցը:

էջ 80.- Սեպտ. 14 Գշ.- Արարատեան Որբանոցի ամբողջ սաները փոխադրուեցան

Պէյրութ Զէլէկեան - Սիսուան Որբանոցը:

էջ 88.- Հոկտ. 24 Կիր.- Ասորաց պատրիարք Տ. Իլիաս Իգնատիոս՝ Հնդկաս- տանի Մալապար գաւառէն եկած 2 վարդա- պետներ եւ մէկ Սիւրիացի վրդ. եպիսկոպոս ձեռնադրեց Ս. Մարկոս եկեղեցիին մէջ:

էջ 85.- Նոյ. 14 Կիր.- Ասորաց պատրիարքը միւսօրեհնէք կատարեց իրենց Ս. Մարկոս եկեղեցիին մէջ: Մասնաւոր Հրաւիրով պատրարքին մասնակցեցայ արա- բողոքեան շուրջառ եւ ամփոփոն առան: Կը մասնակցէին ուրիշ վեց ասորի եպիսկո- պոսներ:

- Նոյ. 26 Եշ.- Կառավարչատան մէջ Սըր Ռ. Սթօրս պաշտօնի փոխանցում կատա- րեց իր յաջորդին Մր. Զիթրօչի, ի միջի սայլոց ներկայ էր մեր Ս. Պատրիարքը...:

էջ 86.- Դեկտ. 80 Եշ.- Սկսանք նոր Հրատարակուած "Սիւն" եւ ամաթերն առան Համարները (1927 յունուար) փոսթին յանձնել:

1927

էջ 87.- Յունուար 9 Կիր.- Ս. Պատ- րիարք երկկ երեկոյ թեթեւ անհանգստու- թիւն մը զգացեր է...:

էջ 89.- Յունուար 19 Դշ.- Այսօր Հայքի մեր նոր վարձած ժամատան մէջ առա- ջին անգամ կը պատարագէ եւ ԶրօրՀենաց կարգ կը կատարէ Ցակոբ ԶԵ. Մալեան:

էջ 47.- Ապրիլ 18 Դշ.- Տօթթօր Բաաթալ Նախապետ Հարկաւոր կարգադրու- թիւնները ըրած ըլլալով՝ երեկոյան ժամը 4ին Ս. Պատրիարք փոխադրուեցաւ Հիւան- ղանոց...:

- Ապրիլ 21 Բշ.- Այսօր առտուան ժա- մը 7,80ին վիրահատութիւնը տեղի ունեցեր եւ տուեր է կէս ժամ...: Վիրահատու- թիւնը շատ յաջող:

էջ 50.- 1927 յունիս 16 Դշ.- Ժամը 5ին զացի Ծրանական Հիւանդանոց եւ Սըր- քազան Պատրիարքը իր օթոյով բերի Վանք

էջ 58.- Յունիս 11 Բշ.- Կէսօրէ վերջ ժամը 8ը 8 վայրկեան անցած... ուժգին ցնցում մը պատահեցաւ, որ ամբողջ Զամթաղը սարսեց: Հասկցանք թէ բուռն երկրաշարժ մըն էր պատահածը...:

էջ 60.- Սեպտ. 14 Դշ.- Այսօր սկսան քանդել քաղաքացւոց աղջկանց Վարժարանի շէնքը եւ Հիւսիսակողմի տունները: Կանո- նաւոր յատակագծի վրայ ետք վարժարան պիտի կառուցուի, 200 երկանա աշակերտներ պարունակող, եւ պիտի ունենայ Նախակր-

Թարանի և մանկապարտէզի բաժիններ: Եէն-
քը պիտի ըլլայ Հանգուցեալ Պոլսեցի Գրի-
գոր Մարգարեանի և Հարազատաց և Հան-
գուցեալ Պոլսեցի Աղաւնի Ճէվաչի բնեան
տիկնոջ յիջատակներու:

Էջ 60. — 1927 Հոկտ. 9 Կիր. — Երե-
կոյի ժամը 6,80ին Վարժարանի սրահին
մէջ տեղի ունեցաւ Մեղիտեան Դասարան-
ներու բացման Հանդէսը նախագահութեամբ
Ս. Պատրիարքի...:

Էջ 62-188, դատարկ:

3750

ԻՆՔՆԱԿԵՆԱԱԳՐՈՒԹԻՒՆ (մասնակի)

Մետրոպ Վրզ Նշամեամ

Երուսաղէմ

1921

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.

Ծաւալ 18x11.5x1: Թերթք 69: Հան-
գամանք շատ լաւ: Թուղթ զծաւոր տոկուն:
Գրիչ՝ Հեղինակը: Գրութիւն միասին, բո-
լորգիր, մեքենագրեալ թուղթի մէկ երե-
սին, 85 տող: Լաթակազմ խաւարտեայ:

ՐՈՎԱՆՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.

Քզ 1. — Ծնած եմ 1872 սեպտեմբեր
30ին (Հ.Տ.) Կոստանդնուպոլիս, Սամաթիա,
Միթրախոր Ճատտէսի, Թօփրաք փողոց: Հայրս
է Նշան Լօքմակէօզեան, Թօնօճի, որդի
Գրիգոր Լօքմակէօզեանի, մաքիսիսթի Մօրս
անունն է Ազնիւ, աղջիկը Միաննի Աւետի-
սի, Նոյն թաղէն:

Մեծ Հօրս պապը եղած է Տէր Եզնկիէլ

քահանայ, աւագերէջ Սամաթիոյ, որ խոշոր
աչքեր ունենալուն Համար կը կոչուի եղեր
Լօքմակէօզ Տէրտէր: Ատէջ մնացած է մեր
գերդաստանի մականունը * Լօքմակէօզեան:

Քզ. 14, ստ. լուսանցքին, շեղագիր. —
Երուսաղէմ 1921 ապրիլ:

Քզ. 15. — 1886 Մարտ 5, 17ին երկամ-
սեայ Հիւանդութենէ յետոյ վախճանեցաւ
մեծ Հայրս Գրիգոր աղա Լօքմակէօզեան, որ
միակ պաշտպանս եւ խնամակալս էր:

Քզ. 17. — Ժողովը վերջացաւ ու Հօրա-
քոյրս Մարիամ իր ամուսինին Հետ զնաց իր
տունը Ետիզուլէ, ու ես մնացի զարծեալ
Բերս ու շարունակեցի ըստ առաջնոյն յա-
ճախել Նարեկեան Վարժարան [Այսպէս կա՞մ
առած է]:

Էջ 18-69 դատարկ:

3751

ԵՐԳԱՐԱՆ

(Հայկական Ջայնացրութեամբ)

Ս. Յակոբ, Երուսաղէմ

1867

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.

Ծաւալ 14x19.5x1: Էջք 182: Հանգա-
մանք լաւ: Թուղթ Հասարակ: Գրիչ՝ Կարա-
պետ Սրկ. Պօլուցի: Գրութիւն՝ սեւ մէկա-

նով, միասին, 8-11 տող: Ենզագիր նոս-
րակերպ: Ուղղագրութիւն ոչ անթերի:
Կազմ՝ կիսաւթ խաւարտեայ անարունս:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Տիտղոսաթերթ.-

Տետրակ երաժշտութեամ, աշխատասիրութ-
եամք Սրբոյ Աթոռոյ Երուսաղէմի բնիկ
միաբան Պօլուցի Ա. Սարկաւազ Տիրացու
Կարապետի եւ Հատարիմ սպասաորի Արանց
Խոստովանհար Վրդանէս Վարդապետի, ի
Սուրբ Երուսաղէմ յԱթոռ Սրբոց Յակոբ-
եանց, յամի Տեառն 1867, Ապրիլ 16:

էջ 1.- Առաջին երգ՝ առ սէր իմ Հա-
յաստան.- 1.- Օտար երկիր թափառած...:

էջ 2.- Բ երգ՝ մարշ:

1.- Մնացես բարեաւ սէր իմ սէր,
Հրաւէր մարտին որոտաց,
Թէ չեմ քաջաց եւ ընկեր,
չը կայ բաժին ինձ փառաց:

2.- Մի՛ լար Հոգւոյս իմ Հատոր,
զուցէ զառնամ, ո՛հ մի լար,
Թէ անկայց մարտին ես ի զոռ,
սեսցուք յերկին մեզ զիրեար:

3.- Եղբայրազաւ չէ նախանձ,
որ բորբոքեալ յիս վառի,
ի սուրբ Հողոյն Հայրենեաց,
քաննամ ըզլուծ օտարի:

էջ 5.- Գ. երգ, Տրդատայ թագաւորին:

1.- Յազատն ի վեր ի Մասիս...:

էջ 7.- Դ. երգ:

1.- Հապա քաջազունք Հայոց զաւա-
կունք...:

էջ 9.- Ե. երգ՝ ի Տօկի Տրդատայ Մե-
ծի թագաւորի:

1.- Ոտըն Մասեաց յասմեօք փըթթին
սիրակաւ...:

էջ 10.- Զ. երգ՝ Մեծահնգէս Տօկի
Սրբոց Թարգմանչացն մերոց Սահակայ եւ
Մեսրոպայ:

1.- Հայկեան մանկունք օն երգեցէք
քաղցրանուագ...:

էջ 28.- ԺԲ. երգ՝ ի Վահան Մամիկոն-
եան:

1.- Որդիք Հայկայ որդիք փառաց...:

էջ 81.- ԻԶ. երգ՝ Հայրենեաց:

1.- Նըւիրազործ է Հայրենիք...:

էջ 98, զատարկ:

էջ 94.- ԻԹ. երգ՝ Ջաշին Արամայ:

1.- Մեր քաջ Հայոց զօրութիւն վեր
կացէք սասց Արամ...:

էջ 109.- ԼԴ. Երգ կամ Ողբ՝ Հայաս-
տանի:

1.- Ջանի տարի է Հայրենիք սիրուն
...:

էջ 110.- ԼԵ.- Անի քաղաք երգին
տաճկերէնն է:

1.- Անի շէհրի ազլէր Հալին...:

էջ 118-174, զատարկ:

էջ 176.- Յանկ Երգարանիս.- Ա-ԼԵ:

էջ 178-182, զատարկ:

3752

ԳԱԻԱԶԱՆԱԳԻՐՔ

Կարպետ Վրդ. Լուսաբարեամ

Ս. Կարպետ, Տարօն

1912

ԼԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 17.5x10.5x2: էջք ԺԴ+864,
Հանգամանք լաւ: Թուզթ գծաւոր: Գրութիւն
մանիշակագոյն թանաքով, միասին, 16-16
տող, սեւ զիծերու միջեւ: Բոլորգիր յըս-
տակ: Ուղղագրութիւն ոչ անթերի: Փակ-
ցուած սեւատիպ նկարներ եւ զարդեր, ո-
մանք տպագրեալներէն տարբեր, թուով 12:
Լաթակազմ խաւաքարտեայ:
Տպ. Երուսաղէմ, 1912:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ Ա, զատարկ: Նոյնպէս էլ Ը-ԺԳ:

էջ Բ.- Գաւազամազիրք, Յաջորդու-
թիւնք Վանահարց Ուխտիս Ս. Կարապետի
Տարօնոյ, Աշխատասիրեաց Կարապետ Վ. Լու-
սաբարեան, Միաբան Ս. Կարապետի Վանաց
Տարօնոյ, 1912:

էջ Գ.- Յառաջարան.- Երուսաղէմի
Սրբոց Յակոբեանց ազգապարծանք վանքէն
յետոյ...:

էջ 1.- Պատմութիւն փոխադրութեան
Նշխարաց Սրբոյ Յովհաննու Կարապետի
Կէտարիայէ ի Տարօն եւ Պատերազմ Ա:

էջ 64.- Հիմնարկութիւն Սր. Մատրա-
վանից:

էջ 77.- Կարգ Վանահարց Սրբոյ Կարա-
պետի Հրաշալի Վանից Տարօնոյ եւ Պատե-
րազմ Գ:

էջ 88.- Գլուխ Դ:

էջ 111.- Գալլ Վահան. Գլուխ Ե:

էջ 121.- Պատերազմ Չորրորդ. Գլուխ
Զ:

էջ 127.- Յիշատակարան Յովհաննու
Մամիկոնէի. Գլուխ Է:

էջ 180-181ի միջեւ աւելցուած է 4
թերթ: Թուարկեցինք 180ա-180ը:

էջ 180ա, դատարկ:

էջ 180 գ.- Գարեգին եպիսկոպոսին
յաջորդեց Տ. Ներսէս եպիսկոպոս (այն
ատեն վարդապետ) Խարախանեան...:- Տես
տպ. էջ 118:

էջ 180 Ե-Է, դատարկ:

էջ 181.- Գլուխ Ը:

էջ 166.- Գլուխ Թ:

էջ 191.- Գլուխ Ր, չկայ.- Տպ. էջ 86:

էջ 254.- 96.- Տ. Գարեգին Սրուանձ-

տեանց...:- Տպ. էջ 111:

էջ 261.- Յանկ Վանահարց.- Տպ. էջ
116:

էջ 269.- Ծանօթութիւնք, Գլուխ Ժ.-
Գալուստ երից մոզուց յԵրուսաղէմէն ի
Տարօն:

էջ 279.- Հիմնարկութիւն Եղրզոտի
Սուրբ Յոհաննու Վանից: Գլուխ ԺԱ:

էջ 317.- Նկարագրութիւն երկրին
Տարօնոյ: Գլուխ ԺԵ:

էջ 326.- Յիշատակ Տօնի առ քաջն
Վարդան եւ Նիզակակիցս իւր.- Ի Տարօն
Մամզունի քաջաց աշխարհին...:- Տպ. էջ
168:

էջ 348.- Յանկ:

էջ 347, շեղագիր.- Տ. Սահակ Ծ.
Վարդապետ Աստուածատրեանի յանձնուած է
Վանուցս մէջ նոր Մատենադարան - Թանգա-
րան մը բանալու եւ կազմակերպելու զըժ-
ուարին գործը, արդէն սկսած է Հնութեանց
Հաւաքման եւ դասաւորման սոյն Մատենա-
դարան Թանգարանին մէջ:

Ներքեւը փակագիծով, տարբեր գրչէ, կար-
մրատառ. (Յանկուած Սահակ Ծ. Վ. Աստուա-
ծատրեանի):

էջ 348-354, դատարկ:

3753

ԺՈՂՈՎԱԾՈՅ

Ս. Յակոբ, Երուսաղէմ

1890

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 17.5x10.5x2: էջք 812: Հան-
գամանք շատ լաւ: Թուղթ Հասարակ: Գրիչ՝
Ս. Սրկ. Արսլանեան, Մալաթիացի: Գրու-
թիւն մանիշակագոյն թանաքով, միասին,
16 տող: Ենդագիր մաքուր: Կազմ կիսակա-
շի, խաւաքարտեայ, նորաղորշմ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1-8, դատարկ:

Ա.- ԺԱՄԱՆԱԿ ԵՒ ԽՈՐՀՈՒՐԴ ԻՒՐ
ԽՐԻՄԵԱՆ ՀԱՅՐԻԿ

էջ 9.- Առ մեծարոյ Հայրենակիցդ իմ

եւ մտերիմ սիրելի.- Ժամանակ եւ խոր-
հուրդ իւր մակագրով մի քանի տող քան
խորհրդածեցի եւ ի գիր Հանի...:

էջ 14.- Ժամանակ եւ խորհուրդ իւր.-
Ով յախտնական ժամանակ...:

էջ 88.- Վերջ:

էջ 84-88, դատարկ:

Բ.- ՎԱՆ ԳՈՅԺ

ԽՐԻՄԵԱՆ ՀԱՅՐԻԿ

էջ 89.- Առ մեծարոյ սիրելիդ իմ
Աբրահամ Սուլխեան, մտերիմ Հայրենակից.-
Վան վախճանաւ որ իմ եւ քո բնասնունդ Հայ-
րենիքն է...:

Էջ 81.- Խրիմեան Հայրիկ. 26 յուն-վար, 1877:

Էջ 92.- Կուժ մի ջուր առ իմ այրած Հայրենիք:

Էջ 101.- Առ Ողբակիցդ իմ Հայրենա-կից:

Էջ 144.- Ընդօրինակեալ Աւագ Սրկ. Ս. Արսլանեան Մալաթիացի, ի Միաբանական Ուխտէն Սրբոց Յակովբեանց որ յԵրուսաղէմ, իսկ ի Թուին Փրկչին 1890, սեպտեմբեր 18:

Գ.- ՀԱՅ ԳՈՅԺ
Խրիմեան Հայրիկ

Էջ 146.- Հայ Գոյժ.- Ողբամ զքեզ Հայոց աշխարհ...:

Էջ 217.- Տէր, դու գիտէիր կանխաւ աշխարհ ու գահերն զմեզ կը շարչարեն... - 1879, Հոկտ. 28:

Էջ 219-222, դատարկ:

Դ.- Էջ 228.- Ամենապատիւ Տ.Տ. Մեկ-թիսեղեկ եպիսկոպոսի Մուրատեանց Պատասխանի շրջաբերական թղթոյն Լեւոն ԺԳ. քահանայապետին Հոովմայ:

Ընդօրինակեալ ի Հայրենիք ազգային շարաթարթերէն թիւ 8800, տարի 1892, Հինգշաբթի, 26 օգոստոս, 1888 ամի:

Ե.- Էջ 277.- Ուրանա՞նք.- "Որ ի վերայ ամպոյն որոտայր..." - Բան Ս. Վարդանայ, Եզիչէ:

Էջ 278.- Հոովմայ Եկեղեցւոյն Հայրապետ Լեւոն երիթասասներորդ Ս. պապն կոնդակ մը գրած է...:

Էջ 308.- Կը կնքենք մեր խօսքը Ա. Ղեւոնդեանց նուիրեալ շարականին երգով:

* Հեղամբ արեան սրբոց քոց Հօտապետաց " - 1888, օգոստոս 26, Բերա, Սըրուանետեանց Գարեգին եպիսկոպոսի:

Էջ 309-312, դատարկ:

3754

ԱՂՈՐԱԳԻՐԲ (Թիւրքերէն)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 17x12.5x2.5: Էջք 250: Հանգամանք Համարեա բաւարար. նորոգութիւն կրած: Թուղթ Հասարակ Գրութիւն սեւ մեղանով, միասին, 14-18 տող, սեւ գիծերու միջեւ: Եեղագիր անարուեստ, կազմ կիսակաշի խաւարտոնայ անարուեստ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Էջ 1.- Հաֆտանըն Հէր կիւնլէրինտէ սլուանճաք Թէֆէթթիւրլէր - պու Թէֆէթթիւրլէր մուքատտմէ:

Էջ 8.- Պազար կիւնիւն Թէֆէթթիւրիւ - Ինսանըն նէթիճէսի:

Էջ 7.- Պազար էրթէսի կիւնիւնիւն Թէֆէթթիւրլի, նէթիճէմիզին աղբը մասալ-Հաթ օլմասը:

Էջ 14.- Սալի կիւնիւն Թէֆէթթիւրիւ - մահացու կիւնահ:

Էջ 18.- Չարշամպա կիւնիւն Թէֆէթթիւրիւ - էճէլ:

Էջ 88.- Ճիւմահա կիւնիւն Թէֆէթթիւրիւ - ՆէՀէնէմի:

Էջ 42.- Յիսուս էֆէնտիմիզին սիյասէթլէրի իւզիրինէ - Պազար կիւնիւն Թէֆէթթիւրլէրի - Յս. էֆէնտիմիզ սիյասէթլէրմէտէ պիզէ օլան մուհապպէթի:

Էջ 88.- Ճիւմա կիւնիւն Թէֆէթթիւրիւ - Յիսուսուն էօլիմիւ Հիւքմ օլուպ, Չօզթոթայ կիթմէսի:

Էջ 98-99ի միջեւ սիյամամբ դատարկ մնացած է երկու էջ. Թերոյթ չկայ:

Էջ 99.- Խոտսօվանանք օլուպ սրբուրիւն ալմաք Թէտարիթ վէ Թէզէթթիւր տուվլար - ՆասիՀաթ:

Էջ 108.- Իմիտ Աղբը:

Էջ 119.- Սրբութիւն ալտըթան սօնրա Թէզէթթիւր:

Էջ 180.- Տիւթ Աղբը:

Էջ 148.- Կոյս Մարիամ վալիտմիզին պիր պատկերինէ գիյարէթ էթմէթտէ:

Էջ 168.- Խաչ Եօլու: Ներդուրիւն

իհասանիսին Քարիճի:

էջ 194.- Խաչ եօլու շերմերանդու-
թիւնունու լալըթ օլտուղու իւզրէ էթմէթ
իւին նասիհաթ:

էջ 196.- Փիշմանլըթ Իթրարը:

էջ 199.- Պիրիինճի Մէնզիլ.- Յս.
էճէնտիմիզ Խաչա կերիմէյէ Հիթմ օլու-
նուր:

էջ 221.- Օնունու Մէնզիլ.- Յս.
Ձողթթայա էթիշտիթաէ արթասընտան րու-
պասընը սոյարլար:

էջ 284.- Օնտօրտիւնճի Մէնզիլ.-
Յիսուսու մուպարէթ թէնիին մեզարա
թորլար.- Սանա սէնտէ էտէրիզ եա Հազրէթի
Իսա...:

էջ 260.- Եա մէրհամէթի թուրթարը-
նըմ...:

3755

ԺՈՂՈՎԱԾՈՅ (Կրօնական)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 17x11x5: Թերթթ Բ+866: Հան-
զամանք լաւ: Բուղթ Հասարակ: Գրութիւն
սեւ մելանով, միասին, 18-26 տող: Նոտ-
րագիր շնչակերպ: Համառօտագրութիւնք ա-
ռատ: Կաշեկազմ տախտակեայ զծաղրոշմ:

ԲՈՎԱՆԴԱՎՈՒԹԻՒՆ.-

Քղ. Ա 1, դատարկ, անմաքուր:

Քղ. Ա 2.- Յանգ Գրթիս: Ա-ժ Գլուխ-
ներ:

Քղ. Բ 1.- Մեծատառ ԹԵԳ [= Թորգոմ
եպս. Գուշակեան]:

Քղ. Բ 2, դատարկ:

Քղ. 1ա.- Ա.- Ստեփաննոսի Սիւնեաց
եպիսկոպոսի եւ ուղղափառ Վարդապետի Հա-
կաճառութիւն ընդդէմ այնոցիկ, որք զմի
եւ զանբաժանելի բնութիւն Որդւոյն
Աստուծոյ ժպրհին յանդընաբար՝ քակել եւ
յերկուս Հատանել եւ դնել առանձին կամք
եւ կիրք եւ զործ: Առաջին ձեռնարկս սա-
կա ինչ նախագրութիւն քանիս: Գլուխ Ա:
Ի թվին ՉՄԱ [=1802], յառաջին շաբաթու
Ձատիկն.- Աստուածային եւ երկնաւոր
շնորհն, որոյ ի վեր քան զարժանն եղաք
ընդունակ, կացոյց զմեզ ի ներքոյ մեծի
սպասաւորութեանս տնտես լինել քանին եւ
անաչառ քաշխիչ Հասարակաբար զքանեղէն
Հացն մանկանց Սիօնի եւ այն առանց Հեղ-
զութեան եւ ժլատութեան...:

Բ.- Քղ. 21ա.- Ընդդէմ այնոցիկ, որք
զմարմինն Ջի. ապականացու սանն.- Արդ՝
եթէ զՋի. մարմինն ապականացու կարծէք,
զիսթրոզ սաէ Ջս., թէ Ես եմ Հացն կենաց

յերկնից իջեալ...:

Գ.- Քղ. 26բ.- Ի ներսէսէ Ենորհալ-
ւոյն.- Լուսք զարձեալ եւ յաղաքս անբա-
նից կենդանեաց զենմանց...: ԸմմՄ.- Ընդ-
Հանրական, Երուսաղէմ, էջ 265-264:

Դ.- Քղ. 84բ.- Կարգաւորութիւն
Օրհնութիւնաբեր Յուցակիս, որ ունի
յինքեան զժամանակ իւրաքանչիւր կարգեալ
կանոնացը...:

Ե.- Քղ. 86ա.- Պատասխանի թղթոյն որ
բերաւ ի պապէն առ Թագաւորն Հեթում ի
ձեռն ծաթ լիկաթին, որ կոչէր Տիմանչ տի-
կաթ, ի թվին Հայոց ՈՂԷ [=1248], զրեցաւ
ի ձեռն արդիւնական վարդապետին Վարդա-
նայ...:

Զ.- Քղ. 48ա.- Ի ներսէսէ Ենորհալ-
ւոյն.- Լուսք զարձեալ եւ յաղաքս անբա-
նից կենդանեաց զենմանց...: ԸմմՄ. նոյն,
էջ 265-264: Բնագրէն շատ Հատուածներ
յապաւուած են թէ այս եւ թէ նախորդ կոտ-
րին մէջ:

Քղ. 50բ-58բ, դատարկ:

Է.- Քղ. 54ա.- Վկայութիւն ի սրբոյն
Օզոտիտիւնէ Յաղաքս խառնման.- Իսկ ոմանք
այնպէս զպատճառս պահանջելն...:

Քղ. 57բ, ստորտուր.- Թուխտ ԻԳ, առ
Բոնիփատիտ եպիսկոպոսն:

Քղ. 58-61, դատարկ:

Քղ. 62ա.- Պանից առաջին քրիստոնէից,
ցուցեալ ի թղթոյն սրբոյն Օզոտիտիւնի,
Թարգմանութեամբ Կոստանդնուպոլսեցի Գէ-
որդ Վարդապետին, ի վեհապետութեան իմաս-
տափառ եւ սրբազան Զուղայեցի Աղէթասնոր
կաթողիկոսին, ինքնազուխ եւ տիեզերական

Հայրապետին Ամ. Հայոց:

Ի մէջ բանտին .- Հմմտ. Թիւ 1084, Դ. Հատոր, էջ 49:

Ք

Լ

Պ

Քղ. 62բ.- Ա.-Առաջարանութիւն Թարգմանօղին: Պատեառ Թղթոյն սրբոյն Օգոստինոսի:

Ք.- Քուղթ սրբոյն Օգոստինոսի ընդդէմ պահուցն յաւուր շարաթու:

Ք.- Եզրակացութիւն Թարգմանօղին: Երրորակ առ ախթարմայս Հայոց:

Ղ.- Աղօթք Թարգմանօղին վասն դարձման երկազուանաց ազգին իւրոյ:

Քղ. 68ա.- Առվորութիւն էր Փարիսեացոց ի ժամանակս Հին օրինացն երկիցս ի շարաթու պահել, այս է յերեքշարաթու եւ ի Հինգշարաթու...:

Քղ. 70ա.- Վերջ Առաջարանութեան:

Քղ. 70բ. դատարկ:

Քղ 71ա.- Քուղթ սրբոյն Օգոստինոսի առ Կատուանոս երէցն ընդդէմ Հոռոմայեցոյ ուրումն, որ զրեալ էր վասն պահելոյ զաւուրս շարաթու. Թարգմանեալ ի լաղիւնացոց ի Հայ բարբառ:

Քուղտ 22:
Ամենասիրելի եւ յոյժ ըղձալի եզրօր եւ երկցակցիդ, Կատուանոսի, Օգոստինոս ի Տէր ողջոյն:

Ոչ գիտեմ ուստի եղեւ, զի առջին Թխտոյդ թոյ զիմն ոչ Հասուցի, սակայն գիտեմ զի ոչ թէ անարգանք թոյ արարի զայս...:

Քղ. 104բ.- ... Եպիսկոպոսիդ թոյ մի Հակոտակիր եւ զոր ինչ նա առնէ նմին եւ զու առանց ուրուք իղծմտանաց կամ երկմտութեան Հետեւեալ:

Վերջ:

Քղ. 106ա.- Եզրակացութիւն Թարգմանօղին: Երրորակ առ ախթարմայս:

ԱՀա տեսէք եղբարք իմ սիրելիք...:
Քղ. 122բ.- Վերջ:

Ա.- ՃԵՄԱՐԻՏ ՆՅԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ
ԿԱՌՈՂԻԿԻՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՀԵՐՁՈՒՄՄՈՂՈՒԹԵԱՆ
ԳԵՐՁ ՎՐՔ. Կ ՊՈՒՆԵՅ

Քղ. 128ա.- Եջմարիտ նշանակութիւն կաթուղիկութեան եւ Հերթուանողութեան:

[4]աթուղիկ է Հոռոմոց բարբառ եւ ստուգաբանի բոլոր, կամ բովանդակ, եւ Թարգմանի ընդհանրական, եւ ունի երկու

նշանակութիւնս:
Քղ. 129-140ի միջեւ երկու էջ սխալմամբ մնացած է առանց ԹղթաՀամարի:

Քղ. 142 աբ, տասը տող շնջուած. լուսանցքին կայ սա ծանօթութիւնը,* Այս է գլուխս սղալ էր եւ անպիտան:

Քղ. 172-178ի միջեւ երկու էջ դատարկ. Թերթթ չկայ:

Քղ. 248բ - 249բ, դատարկ:

Բ.- ՄԵԿԻ. ԵՕԹ. ԽՈՐՀՐԴՅ.- 2
ԳԵՐՁ ՎՐՔ. Կ ՊՈՒՆԵՅ

Քղ. 250ա.- Եջմարիտ Մեկնութիւն Եօթն Ջահանյազորութեանց, արարեալ ի Կոստանդնուպօլսեցի Գէորգ Վարդպետին ըստ վարդապետութեան Աստուածաշունչ Գրոց: Գլուխ Ա: Ըսկիզբն Մեկնութեանս.-

Հմմտ. Թիւ 1084, Դ. Հատոր էջ 49:

Մի' Համարիք ասէ Տէրն մեր Ջս. եթէ եկի լուծանել զօրէնս...:

Քղ. 254ա.- Գլուխ Բ: Յաղագս է Ջահանյազորութեանց:

Քղ. 256բ Գլուխ Գ: Յաղագս Մըկըրտութեան:

Քղ. 257-258ի միջեւ սխալմամբ մէկ Թերթ մնացած առանց ԹղթաՀամարի: Նոյնպէս Քղ. 269-270ի միջեւ:

Քղ. 269(2)բ.- Գլուխ Բ: Միթէ աշխարհականք եւ կանայք եւ անհաստք կարեն մկրտել:

Քղ. 272-278ի միջեւ սխալմամբ մէկ Թերթ մնացած առանց ԹղթաՀամարի:

Քղ. 272 (2)բ.- Գլուխ Ժ: Միթէ արժան իցէ ըզտղայս անհաւատից մկրտել:

Քղ. 292ա.- Գլուխ ԺԷ: Յաղագս անկընուկ[թ] մեանողաց:

Քղ. 297ա.- Գլուխ ԺԸ: Յաղագս Կընթոյ:

Քղ. 801ա.- Գլուխ ԺԹ: Յաղագս Հաղորդութեան:

Քղ. 808ա.- Գլուխ ԻԳ: Միթէ բազում Հացթն սեղանոյն կարեն Ջի. մարմին լիելի:

Քղ. 812բ.- Գլուխ ԻԴ: Միթէ բաժան Հարկաւոր իցէ վասն պատարագի:

Քղ. 821ա.- Գլուխ ԻԵ: Յաղագս զոյի նիւթոյ Հաղորդութեան:

Քղ. 826ա.- Գլուխ ԻԶ: Միթէ սեղան Հարկաւոր իցէ վասն պատարագի:

Քղ. 826-827ի միջեւ մէկ Թերթ մնացած առանց ԹղթաՀամարի:

Քղ. 827ա.- Գլուխ ԻԷ: Յաղագս Հար-

կաւորաց պատարագին:

Քղ. 828բ.- Գլուխ ԻԸ: Յաղագս Հարկաւորութեան ժողովի:

Քղ. 828ա.- Գլուխ ԻԹ: Թէ ոյթ են որք կարող են մերձենալ ի սեղան Տեան:

Քղ. 826ա.- Գլուխ Լ: Թէ ոյթ են արժանաւորքն Հաղորդիլ մարմնոյ եւ արեան Տեան:

Քղ. 840ար.- Գլուխ ԼԱ: Թէ յոր ժամ Ջս. զգոհութեան Հացն եւ բաժակն փոխարկեաց ի մարմին եւ յարին իւր:

Քղ. 841բ.-... Ուրեմն եւ Ջս. յառաջ քան զբեկանելն փոխարկեաց զՀացն ի մարմին իւր:

Քղ. 842 զատարկ թողուած:

Քղ. 843ա.- Գլուխ ԼԳ: Յաղագս խորհրոյ եւ պտղոյ պատարագի:

Քղ. 850ա.- Գլուխ ԼԴ: Յաղագս չոր-

րորդ քահանայագործութեան

Քղ. 858ա.- Գլուխ ԼԵ: Միթէ օծումն Հիւանդաց ամենեւին Հարկաւոր իցէ:

Քղ. 855բ.- Գլուխ ԼԶ: Յաղագս Հարկաւորաց օծման Հոգով եւ մարմնով Հիւանդացելոց:

Քղ. 856ա.- Գլուխ ԼԷ: Պատասխանիթ առ Հակառակութիւնն փափաղաւանաց:

Քղ. 860բ.- Գլուխ ԼԸ: Յաղագս Հինգերորդ քահանայագործութեան:

Քղ. 868ա.- ... Նոյնպէս եւ մեք օծանմք զկարգակիցսն Ջի. խորհրդաբար ի յերեւելի նշանակ անհրեւոյթ շնորհաց Հոգւոյն Սրբոյ, որք ընդ մեռունին Հանգուցեալք ի յոսկերս Նոցա, ապա ի յարութեան աւուրն, պայծառ փառօք քահանայութեան իւրեանց յարուցանիցեն զնոսա:
Քղ. 868բ - 866 զատարկ:

3756

ՀԱՏԻԳԱԹ ԻՒՍ ՍԱՍԱ

Ճիգուլի

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 20x18x4: էջք 448: Հանգամանք լաւ ընդհանուր առմամբ: Թուղթ ղեղնորակ: Գրութիւն սեւ մեկանով, սակաւ քառեր եւ կէտեր կարմիրով, միասին, 17 տող, կանոնաւոր եւ մաքուր: Կաշեկազմ խաւաքարտեայ ոսկեղորուզ: Դատարկ ճերմակ թուղթ սկիզբը եւ վերջը մէկ մէկ թերթ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Սկիզբի զատարկ թերթին վրայ, Հայատառ.- Ճիգուլի, Հատիգաթ իւս Սաատա (Պարսկերէն):
էջ 2, վերի լուսանցքին.- Ս. Յակոբի Գրադարանին նուէր Անքաստացի Տիկ. Ազապի Թաշճեանէն, 26-10-55, Լոս Անճէլըս.- Կիւրեղ Վրդ.:
էջ 447-448, զատարկ:

3757

ՆԱՐԵԿ.- 26

Գրիգոր Նարեկացի

Մազրաս

1709

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 20x15x4: էջք 488: Հանգամանք բաւարար, քայց կարօտ նորոգութեան: Թուղթ ղեղնորակ: Գրիչ՝ Սիմոն որդի Աբ-

գարի: Գրութիւն՝ խորագիրները եւ սկզբնաողորը կարմիր, մնացեալը սեւ մեկանով, միասին, 25 տող, ոսկեղոյն գիծերու միջեւ: Նոտագիր շեղակերպ: Համա-

նօսագրութիւնք գրեթէ սովորական: Գու- նաւոր զարդագիր եւ լուսանցազարդ զլուխ- ներու սկիզբը՝ բաւական յաջող: Խորանա- զարդ էջ 6: Նկար էջ 4: Սեւատիպ պատ- կերներ 11 Հատ, արտաքոյ բնագրի, տարբեր թուղթի վրայ, լատիներէն եւ ֆրանսերէն արձանագրութիւններով: Կայնկազմ տարտա- կնայ, զոյգ ճարմանգներով, Հնամաշ եւ կոտրուած: Դատարի թուղթք սկիզբը երեք թերթ: Ստացող՝ Նիկողայոս Թաւաքաւանց, Երևանցի:

ՐՈՎԱՆԴԱՎՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1, դատարկ:

էջ 2.- Բամբ Օջամաւորք որ ի գիրս

յայս:

էջ 3.- Դրունք յօթնաթաղիանն քա- նից...:

էջ 6.- Գլուխ Ա.- Զայն Հառաչա- նաց...:

էջ 8.- Գլուխ Բ.- Վերստիմ յաւելուած...:

էջ 101.- Բան Ի երորդ Ը երորդ.- Վե- րստիմ յաւելուած...:

էջ 108.- Բան Ի երորդ Թ երորդ.- Եւ արդ՝ դու միայն սկիզբն բարեաց...:...- Զանգի ինչուց յիսնից եւ թուոց (լս. "երից չը պիտի") չորից տասանց...- Հմմտ. Տպ. Երուսաղէմ, 1897, էջ 157:

էջ 168.- Բան ԽԲ.- ... ամենայնիւն ազգեալ զանփոփոխութիւն...- լս. ամե- նեւիւն.- Հմմտ. Նոյն, էջ 281:

էջ 218.- Բան ԾԸ.-... Խորհուրդ ծոր- եալ... լս. ծիւր:

էջ 264.- Բան ԿԸ.-... զողասցի կրկմեալ վերստին...- լս. կարկեալ:

էջ 301.- Բան ԷԵ.-... մի անհուր ողջակիզին ըսպանզ մոռասցի...- լս. մեոցի:

էջ 368.-... Մի՛ երկարութիւն յու- տայն կտրեալ... լս. Ոկրտ: Տպ. կտրեցեալ:

էջ 422.- Յիշատակարամ Մատեմիս Դը- րութեամ՝ Ոռլմ շսկողի արարեալ:

Ըստ Հռլովման ընթացից ամանակաց յա- ուղ շարժութեան...:

էջ 424.- Վարք Սրբոյ Առմ Աստուծոյ՝ Գրիգորի Նարեկացւոյ:

Սուրբ Հայրս մեր, աստուածաշնորհ բաճանայս եւ կրօնաւոր Գրիգոր, էր ի Նարեկայ Վանից ի Հայս...:... Հուպ կկեցեցոյն ՍրբոյՀոյն Սանդխտոյ.- Հմմտ. Յիշտ. Զեռագրաց, Ա. էջ 148-146:

Մամր յիշատակագրութիւնք.- 1708,

1.- էջ 8, վարք, Նոտր շեղագիր.- Ստացումն Սուրբ Նարեկի Պատրիարքայ՝ Թաղ- զէոս Փէրրզ Տէր Դաւիթեան:

2.- էջ 244ին կից, թիւ 5 պատկերին ստորին լուսանցքին, Նոտր շեղագիր.- Թիւ ՌՃԾԷ [=1708] վրէ. ի ողորմած Հոգի տէր Դաւիթ որդի Կեկարքն, ողորմած Հոգի Գրիգորի որդի Ոսկում երկուքն ամուս- նացեալ են:

3.- էջ 482, վարք, մանիշակագոյն թանաքով, շեղագիր.- 1709.- Մատեան Ա- ղօթից Սրբոյն Գրիգորի Նարեկացոյն զրեալ ի Մազրաս, Հեղկաստան, յամի Տեառն 1708, ձեռամբ Սիմոնի, որդի Աբգարու, վասն Հոգւոյն տուր մի Ողորմի:

4.- էջ 426, ստ. լուսանցքին, սեւ մատիտով, շեղագիր.- Թուականն 1709, զը- րողն Սիմոն որդի Աբգարի ի խնդրոյ Նիկո- ղայոսի. զրեալ ի Մազրաս, ի վիճակի սուրբ Թովմայի:

Յիշատակարամ Գրչի.- 1709
էջ 426.- Յիշատակարամ գծագրողի Ար. Մատեմիս.-

Սուկամ բանէդ, զոր գրեցի, սարսափելիւն յիշատակի: Ինն Նայնով ողորմելի, այսքան բանից պարտաւորի: Մեղաւորիս յանդիմանելի, յաւուր մեծի Հրապարակի: Որդի զուով ան վեկարի, եւ շտաւեղ պատկառելի: Նրմանեցայ անստակի, խոնարհեալ զի՛մօք շըջողի: Գործ ըստացեալ ամանելի, զոր ատենին յանդիմանի: Զանձրացայ եւ բանիւն Եզրի, բայց դպրութեանցն արտաքսելի: Ոչ ընդ նմայ կայնս արձակի, անձամբ նեղեալ զրկեալ Հոգի: Ղօղեալ մնացի ներքոյ գգի, ի բռնութեամբ չար ոտխի: Սուրբըդ կարգամ աղերսակի, Տէր Գրիգոր Նարեկացի: Մեղաւորիս անհարկողի, եւ ի բանդէս զիս Հանողի: Արժանացոյ զիս վարձկնի, ի մետասան ժամ երորդի: Տուր ինն տեղի բուրաստանի, զոր տնկեցեր Հանգոյն զրախտի: Եզէց մշակ սուրբ ցորենի, զոր սփռեցեր անձըզելի:

Նրման ցօղոյ զարնանայի,
 բողբոջեցեք Հիւթս սրտի:
 Ինձ արասցես Հասկ պողպալի,
 տնկեալ ի քումդ ազարակի:
 Սիմոն զրիչըս եղկելի,
 սպասաւորեալ այս մատենի,
 Մարդեղութեան Տեսոն Յիսուսի,
 յօթն եւ ի տասն Հարիւրի,
 ինն եւս ամք յարարարդի [1709]
 ի թվելուն անխալի:
 Իսկ ՚ի նամսեանն յունվարի,
 լցեալք աւուրք ժէն ընդ եչի
 թրէնականի? գիրքս զծի,
 ի վիճակում Սուրբ Թօմայի:
 Սաւման ազգաց Թուխորակի,
 զոր ըստ անուանց Մաղրաս կոչի:
 Ի խնդրոյ առն ընթերցողի,
 Բարոյ արդեանցըս պատճառի,
 յօղնաբաղձմամք ջանացողի,
 Նիկողոսս վերակոչի:
 Որք աղօթիւքս պարագեցեի,
 յիշել զսայ մի դանդաղի:
 Եւ ննողացն բարեպաշտի,
 Զարիտք կեցեալ կարգ աշխարհի:
 Ջոր Յարութիւն Հայրն անուանի,
 եւ թագուհի մայրն յորջորջի.
 էրէց եղբայրն Սարգիս կոչի,
 Հանգեալ ընդ Հօրն առ Ջրիստոսի:
 Ենիականաւ յերանցի,
 Թաւաքալեանց տոհմ ազնոյի:
 Ի ներհակաց մի վնասեցի,
 մինչ ի լրմանըս աշխարհի:
 Մեռեալքն առ Տէր պսակեցի,
 եւ կենդանին անփորձ մնացի:
 Ծրողս ընդ այնքըս յիշողի,
 յիշել Փրկչին արժանացի:

Մամօթ.— Այս վերջին տողն է 480րդ էջին: Ըստ երեւոյթին յաջորդ թերթը ինկած է:

Էջ 481.—
 Նեղանակող զերգս լալին,
 Հիւանդացեալ մեծէ ախտին,
 Ի սմայ անկեալ կամ ի մահճին,
 քսան եւ յօթներորդ ամին:
 Կարկամեցայ մեղաց բռնին,
 զոր բարթեցի այսքան ամին:
 Որսօղք կենացս Հետս մտին,
 մինչ պատրանօք ձեռացս Հանին:
 Ղօղեալ աւուրցս ըսպասեցին,
 ի փրկողէդ անՀողացին,
 Որպէս թէ յինքեանց գիտացին:
 քայց ըստեղծողէդ ոչինչ Հարցին:
 Ատորացեալքն ոչ վեր Հային,
 զոր աւազակն սփոփեաց խաչին:
 Ի նորգումն առաւօտին,
 Յիսուս Փրկիչ ըսպատողին:
 Մի խնդացէ զիմ թշնամին,
 թէ մինչ ի սպառ զիս յաղթեցին:
 ԽորՀուրդ զոր վասն իմ խոր[հ]ին,
 խափանեցեալ ազուշ լինին:
 Ի ջանացմանց անյուսացին,
 դատարկացեալ ամանչեցին:
 Թշնամիք Տեսոն զոր ստեցին,
 ինձ ողորմիլն իւ ասացին:
 Այնքն որ այսպէս թիւրս կարծեցին,
 կորագլուխ յետ զարծին,
 Բամեալք վասն իմ ունայն անցցին,
 ուստի ելին անդ կապեցին:
 Եւ ինձ զբռեալս ձեռաց նոցին,
 առողջացոյ մեծէ ախտին:
 Աղաչանօք Աստվածածնին,
 եւ Գրիգորի ճշմարտին:
 Յուց զքթանչելիս անյուս վայրին,
 ազատեայ զիս ձեռաց չարին:
 Մամօթ.— Մայրանուն՝ Նիկողոսի միւ-

թարեաց:

Յետմագոյմ յիշատակագրութիւնք.—
 Գակոր Քաղէոսեամի.— 1916
 Առանձին թուղթի վրայ, փակցուած 482
 —488 էջերու միջեւ:
 Նարեկիս Հետ անբասցան պահուելու
 Համար մեր նախնեաց վրայ այս Համատօս
 պարագայն աւանդմի:
 Այս Նարեկը մեր մեծ Հօր Գէորգի այ-
 րի եւ անգաւակ եղբայր Տէր Յովհաննէսի
 թողած 80-80 Հատ զրթերիցն է: Այս երկու
 եղբայրները (Գէորգն երիտասարդ եւ միտւը
 միջաՀասակ) իրենց ծերունի Հօր եւ անոր

Մամօթ.— Մայրանուն՝ Նիկոմ գծողս մա-
 տնօթի:

Էջ 427.—
 Երգս ասացեալ աղերսալիմ,
 առ դէմս սուրբ Յովնաւորիմ,
 զոր երեւի մշամ բամիմ,
 հետեւեցեալ ռոմաչափիմ:
 Ըղձալի դէմ Սուրբ Գրիգոր,
 զքեզ աղաչեմ Հօտ բանաւոր,
 կենաց ըանին ըսպասաւոր,
 տեսեր աչօ՞թդ մարմնաւոր:

Եւ տվողին միշտ զոհութիւն,
 քօզ ընդ նմայ վայելչութիւն:
 Աղերս բամիս կատարեցամ ի մի՞մ
 հազար:

Ոչգզատ անուև օրիորդ դստեր Հետ չորս անձինք եկեր են Քասրայ 1770էն յառաջ որքան յառաջ չգիտեմ, որովհետև ես Հարցունելու Համար կատարելութեան Հասակ չը Հասած Հայրս վախճանեցի: Ասացեալ ծերունին քահանայ է եղեր Տէր Դաւիթ անուև որդի Տէր Գաբրիէի Երեանցեայ: Քասրայ Ջուղայու Ամենափրկչեան Վանուց թեմ լինելու եւ Հնգկաստանայ Սուրաթ քաղաքի Հետ եւ մասամբ այնտեղ(ղե)ղի Հարուստ Հայոց վաճառականութեամբ զբաղած գտնուելու աղագաւ մեր մեծ Հայր Գէորդը անոնց կողմանէ որպէս գործակալ վաճառականաց եկեր է Քասրայ եւ յաջողելով խիստ Հարստացեր է. ասոր առաջին ամուսնութիւնը զբուած է Նարեկին 65 Գլուխ ազօթքի Մամարացի կնոջ պատկերի վարը: Իսկ մեր գերդաստանի վրայ այլ զանազան տեղեկութիւնք արձանագրած եմ այն կարմիր կաշեկազմ զբթուկին մէջ, անկէ դուրս մնացեալը այս տեղ յիշատակեմ:

Տէր Դաւիթն վախճաններ է քնական մահուամբ եւ որդի Տէր Յովհաննէսը մաղձայոցց արխտի. մարմին երկոցունցս յանձնուեր են Հողոյ ի մեծ եւ զարաւոր Հին Հանգըստարանի ազգիս, որ կը գտնուէր նոյն Քասրայ քաղաքի Հարաւակողմը զըբէյրա զուէն զուրս դաշտին մէջ, Իսկ մեր մեծ Հայր Գէորդինը, որ վախճաներ է 1807, մեր Հայր Քաղէոսն ամփոփեր է քարեկիրով

պատրաստուած գերեզմանի մը մէջ մեր երկրորդ Հանգստարանում որ կը գտնուէր նոյն քաղաքի յարեմտեան զուէն զուրս խրամի (խանգակի) միւս կողմը որոց երկուքն ալ զարնան եղանակ Եփրատ գետի զեղովը կը Ծածկուին ջրով որպէս ծով:

Աջ աչքս մշշապատ ձախ թէպէտ լուսով քայց անհաստատ եւ երեք ապակիով ակնոցի միջոցաւ թերի տեսութեամբ եմ գրել.- Յակոբ Քաղէոսեան. Պաղտատ, 1916 նոյնմբեր 16/28:

Դաւիթ Յկ. Թաղէոսեանի.- 1956
 էջ 488, շեղագիր մաքուր.- Այս ձեռագիր Նարեկը գրուած է յամի Տեան 1709 թիւին եւ կը պատկանի բնիկ Ջուղայեցի եւ այժմ Պաղտատ քնակող Քաղէոսեան գերդաստանին, զոր նուաստս, նոյն գերդաստանի շառաւիղներէն, կը նուիրեմ Երուսաղէմայ Սուրբ Յակոբեանց Վանուց Մատենադարանին ի յիշատակ մեծ Հօրս Քաղէոսի, մեծ մօրս Հռիփսիմէի, Հօրս Յակոբի, մօրս Լուլուի, եղբարցս Յովհաննի, Մեխօբի, Յուսիկի եւ Ստեփանի եւ քրօջս Երանուհիի եւ կողակցիս Մարիցայի որոնց Համար Հանճեցէք աղօթել:
 Պաղտատ 16 մարտ 1956, Դաւիթ Յկ. Քաղէոսեան:
 էջ 484-488, դատարկ

3758

15.- ՏԱՂԱՐԱՆ + ԳԱՆՁԳԻՐԹ.- 33

Քաւթայ Քաղաք

ՁԼԵ=1486

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 18x18x9: էջք ԺԴ+824: Պրակք Ժ+ԻԵ: Հանգամանք լաւ. նորագութիւն կրած, ցեցահարութիւն ոչ սակաւ: Թուղթ գորշագոյն: Գրիչ՝ Աստուածատուր Սրկ. Կաֆայեցի: Գրութիւն՝ խորագիրնէ: Եւ սկզբնատողերը կարմիր, երկրորդ մասին մէջ, մնացեալը սև մեղանով, միասին, 17 տող: Բոլորգիր յստակ եւ կանոնաւոր: Գունաւոր զարդագիր եւ լուսանցազարդ գանձերու սկիզբը: Խորանագարդ էջ 281:

Կաշեկազմ տախտակայ դրոշմազարդ, մաշած: Դատարկ նոր թուղթ սկիզբը երկու թերթի, Պատուիրատու՝ Ջաքարիկ երէց: Գեղող՝ Ծարման, զուտոր Ուլուպակի:

Ա.- ՏԱՂԱՐԱՆ.- 16

ԲՈՎԱՆԱՂԱՎՈՒԹԻՒՆ.-

էջ Ա.- Գանձ Սրբոյն Թէոթորոսի Ջաւրայ:.- Հրաւէր մաքուր ձայնի մախթանաց...:

էջ Է-Ը դատարկ:

էջ Թ.- Կամաբք Աստուծոյ այս ինչ կայ ի զիրքս.- Ա-ՁԳ Գլուխներ:- Ոչ Համան ըովանդակութեան:

էջ ԺԴ, վերջ.- Մամբ յիշատակագրութիւն Գրչի:-

Ձռ արժանս զԱստուածատուր Կաֆայեցի սարկաւագ, աղաչեմ յիշել ի Տէր, եւ ըզննադան իմ, եւ մեղաց թողութիւն խընդրիւ, եւ Ած. զձերն թողցէ ամէն:

Ա.- էջ 1.- Գանձ Յոհանու Ոսկերերանին ի Գէորգայ Ակեռի:- Գոլով սքանչելի...- Գ Ե Ո Ր Գ Ե Ա Ո:

էջ 4-5, ստ. լուսանցքին, զըչէն.- Ով եզբար յանմեղադիր լեր զի աւրինակն այսպէս էր:

էջ 6.- Տաղ Սրբոյ Վարդապետին Ոսկերերանին.- Ի յորովայնէ ընտրեալ... Ալլիբորդն երազածին, ըզհարսին սէրըն լըցուցիր: Ի Կոստանտինու քաղաքն արեգակնամուտ [արեգակն անմուտ?] քաղմեցար...: Ձերգիչ երգոյս եւ տաղի, յիշեցես առ Տէրն ամենի:

Բ.- էջ 8.- Գանձ Հինգերորդ Աւուր Ծնընդեանն Ձի. Այ. մերոյ.- Խընդայ խորան Այ. Բանին...- Խ ա չ ա տ ո լ ը:

էջ 12.- Տաղ Անուշ.- Կայր Կոյսն ի յայրիկն...:

Գ.- էջ 14.- Գանձ Թլփատութեան Ձի. Այ. մերոյ.- Գոչումն ըզձագին...- Գ ը ի - Գ ը ը:

Դ.- էջ 19.- Գանձ Պետրոսի Հայրապետին, եւ Արիստղոմա սրկի.- ՎերաբՀնեալ գովեալ...- Վ ղ ա յ ա յ ե տ ի:

էջ 26.- Տաղ է.- Ի Հանդէս թո տաւնի...:

Ե.- էջ 27.- Գանձ Կիրակոսի եւ մարն նոր Յուդիտայ.- Գերա(բա)պայծաս արքիդ երկնային...- Գ ը ի Գ ը ը:

էջ 81.- Տաղն է.- Սուրբ Յուդիտայ, զուստըր մեծաց...:

Ձ.- էջ 84.- Գանձ Վահանայ Գողջնացուցն.- Գըթացեալ թոյին...- Գ ը ի - Գ ը ը:

էջ 89.- Տաղն ասէ.- ԵնորՀաց Հոգուոյն ընդունարան...:

Է.- էջ 40.- Գանձ Տեառնընդատաջին.- Գովեալ եւ աւրՀնեալ...- Գ ը ի Գ ը ը:

էջ 44.- Տաղ Սիմէոնի Ծերունոյն աղնիւ.- Ջս. փառաց Բագաւորն...:

Ը.- էջ 46.- Գանձ Սրբոց Ջուշիցն, Սուրբիսանց.- Գանձ սիրոյ թոյին...- Գ ը ի Գ ը ը:

էջ 62.- Երջանիկ Հոգիահարջ, երանելին սուրբ Սուրբիա...- Փ.- Ձոսկեանքն անդէն նահատակեալ...:

Թ.- էջ 65.- Գանձ Երկրորդ Կիրակին, ԱղուՀացիցն է.- Գըթութեամբ իջեր...- Գ ը ի Գ ը ը:

էջ 61.- Տաղն է.- Գոյիդ անեղ անըսկըբան...- Գրիգորի ե բա - զձայնդ փոխէ - Ոս այս սխտն:

Ժ.- էջ 64.- Գանձ Ծաղկազարդին.- Համազոյական, Հար սահման եւ բան...- Հ ա յ է ս:

էջ 69.- ԱւրՀնեալ որ եկեր եւ գաս...:

- Տիրական տաւնիւս այսաւր...: Տեր Ներսեսի Ե:

ԺԱ.- էջ 70.- Գանձ Աւագ Ուրբաթուն.- ԽորՀուրդ սոսկալի...- Խ ա չ ա - տ ո լ ը:

ԺԲ.- էջ 76.- Գանձ երրորդ Աւուր Յարութեան.- Արդ լուսաւորեալ...- ա կ ա Ո:

ԺԳ.- էջ 82.- Գանձ Կիրակիթ Հասարակաց.- Գերամբարձ Աստուած...- Գ ը ի - Գ ը ը:

ԺԴ.- էջ 86.- Գանձ Երկրորդ Աւուր Հոգուոյն Այ. Գալըստեան.- ՎերաբՀնեալ գովեալ...:

ԺԵ.- էջ 90.- Գանձ Սրբոց Կուսանաց Մարտիրոսաց.- Ի սկըբան էիդ...- Ի Փ ա - ը ը:

էջ 96.- Տաղ Վարդապետի աւրն սասյ: Գաւհար վարդըմ վառ առեալ, ի վեհից վարսիցմ արքիմեթց, ի վեր ի վերայ վարսից, ծաւալէր ծաղիկ ծովային:

Ի համատարած ծովէմ պրդպրմեր գայմըմ ծաղըկիմ. արքիմ երփմուծակ ծաղկիմ շողշողէր պրտուղիմ ի ճըղիմ: Քրքրում վակասիր պրտուղ սըմամեր խըղըմ տերեւուլմ, տերեւը տաւիղ տըտողիմ, գոր երգեր Դաւիթ հրաշալիմ: Ի փումջ խուժեմբամ վարդիմ գայմըգոյմ ծաղկումջ ծաղկեցամ, այդ սաւ ու սասում ծառերդ վարդագոյմ ոստս արձակեցիմ: Այդ մոմ ու բողբոմ արտասուդ զարդարեալ գոհար շուշամիմ, շուշամըմ շող տայր յովտիմ, շող շաղով եւ շար մարգըրտով: Այմ հիւսիսային հովէմ

հով հարեալ գոհար շուշամիմ,
 շուշամըմ շաղով լըցեալ,
 շաղ՞ս յամպէմ, ամպ՞ս յարեգակնէմ:
 Ծաղկուծըմ ամէմ շաղ առիմ,
 շաղ շաղով եւ շար մարգարտով,
 աստեղըմ ամէմ շաղ առիմ
 դէմ լուսմիմ գունդ գունդ բոլորիմ:
 Գունդ գունդ խաչաննի զըմդակ,
 յարիծուած երկմից շըրջամակ:
 Փառք Հաւր եւ Որդւոյմ յաւէտ,
 Սուրբ Հոգւոյմ յամժ եւ յալիտեամ:

էջ 97.- Աստանաւր տեսիլ ահեղ ի
 լիառըն Քափաւր...:

էջ 98.- Գերահարջ Աստուած գոլով
 ...- Գ ր ի գ ո թ ի :

էջ 99.- Տաղ Աւետեաց Սբ. Աստու-
 ծանին.- Այսաւր երեսի անտեսն ի բար-
 ձանց...:- Ա-Ձ:

էջ 101.- Տաղ Ծնընդեան Ճրագալուցի
 Աւուրն.- Անմահից արքայն...:- Ա-Լ:

էջ 103.- Տաղ Յայտնութեան առաջին
 աւուրն.- Տէր փառաց...:- Տ ր ն ն ր ս -
 ն ս ի ե ս ա :

էջ 104.- Տաղ Ծնընդեան Երկրորդ Ա-
 վուրն.- Հըրճուիմք այսաւր...:

էջ 107.- Տաղ Երրորդ Աւուրն Ծնըն-
 դեան.- Սեա եմ զեղեցիկ...:

էջ 108.- Տաղ Ջորրորդ Աւուր Ծնըն-
 դեանն.- Աւետիս մեծ խորհրդոյ...:

էջ 111.- Տաղ Հինգերորդ աւուրն
 Ծնընդեան եւ Ջրաբհնեաց.- Ով զարմա-
 նալի...:

էջ 112.- Տաղ Բառասնաբեայ Գալըս-
 տեանն.- Այսաւր ցընծայ Երուսաղէմ...:

էջ 114.- Տաղ Յովաննու Կարպետին.-
 Մկրտիչն Բրիտոսի...:

էջ 116.- Տաղ Անտոնի եւ ամենայն
 ճգնաւորաց.- Անտոն, Անտոն, ոստ անապա-
 տի...:

էջ 118.- Տաղ ամենայն թագաւորաց եւ
 Տրդատայ.- Նորահարջ տեսիլ...: Ն ն ր ս ե -
 ս ի է:

էջ 121.- Թագաւորին երկնաւորի
 պատկերակից կարգեալ յերկրի...:

էջ 123.- Տաղ Համաւրէն Հայրապե-
 տացն.- Այսաւր մայր սիոնի ցընծայ...:-
 Ա-Ձ:

էջ 124.- Տաղ Յունանու Մարգարէին.-
 Յունան քարզըն Նիւուէին...:

էջ 128.- Տաղ Սրբոյն Սարգսի Զա-
 րավարին եւ որդւոյ Նորա Մարտիրոսին.-
 Զաւրական զարեղ փառաթ...:

էջ 131.- Տաղ Սրբոց Ատոմեանց.-
 Սուրբ Նահատակ Ատոմ զովեալ...:

էջ 132.- Տաղ Ոսկեանցն եւ Սուրբա-
 սեանցն.- Սուրբ Ոսկի քահանայ Նազե-
 լի...:

էջ 135.- Տաղ Սրբոց Թարգմանչացն.-
 Սուրբ Վարդապետն մեր ընտրեալ...:

էջ 137.- Տաղ Սրբոց Վարդաբանցն եւ
 Ղևոնդեանց.- Ի Հանդէս տաւելի ձեր...:

էջ 138.- Տաղ Երեք Սբ. Ժողովոյն.-
 Խոստովանիմ Ած. ըզՀայր...:

էջ 141.- Տաղ Բուն Բարեկենդանին.-
 Ճրագ ճըջմարիտ եւ երկնային...:

էջ 143.- Տաղ Սրբոյն Թէոդորոսի, եւ
 Մերկեոնոսի Զինաւոր.- Բաջմարտիկ մեծ
 զինուորին...:

էջ 145.- Տաղ Կիրղի Երուսաղէմ
 Հայրապետի եւ մարտ Նորա Աննայի.- Բս.
 փառաց Հաւր Միածին...:

էջ 147.- Տաղ անառակ որդւոյն.- Առ
 Հայրք աղաղակեմ...:- Ա յ ս ր ա մ ս :

էջ 149.- Տաղ Մեծատանն եւ Ղազարու
 .- Որ կարատէր կաթիլ ջըրին...:

էջ 150.- Տաղ Սրբոց Բառասնից.-
 Բրիտոս փառաց թագաւոր...:- Բառասու մնմ:

էջ 151.- Տաղ գառաւորին, փարիսեց-
 տոյն եւ մարտաւորին.- Գանկատ ունիմ
 սակ թեզ...:- Գ ր ի գ ո թ ի :

էջ 154.- Տաղ Սրբոյն Գրիգորի Լու-
 սաւորչին.- Բարեբացիր զըջխոյ...:

էջ 155.- Տաղ Վեցերորդ Կիրակի Ա-
 զուհացիցն.- Լերինք Հիմամբք զարհու-
 րին...:

էջ 156.- Տաղ Յարութեանն Ղազարու.-
 Դարձեալ նորոգեմ ըզթեզ...:

էջ 157.- Տաղ Աւագ Երկուշաբթի Ա-
 վուրն.- Ազամայ ստեղծուացն եկեալ...:

էջ 159.- Տաղ Աւագ Երեքշաբթի Աւու-
 րն.- Վայ իմ մեղուցեալ աննին...:

էջ 161.- Տաղ Աւագ Ջորեքշաբթի.-
 Տէր մեր Յիսուս որդի Դաւթի...:

էջ 162.- Տաղ Աւագ Հինգշաբթի Ա-
 վուրն.- Սէբըն կատարիչ Հինն աւրինաց
 ուխտի...:

էջ 163.- Տաղ Աւագ Ուրբաթու Աւուրն
 է.- Աստուածանին Սըրբուհին...:

էջ 165.- Տաղ Մեծի Եաքաթին Թագման
 Տեառն.- Խունկ եւ զըմու...:

էջ 167.- Տաղ Սբ. Զատիկն.- Մարիա-
 մու Մազաղապենին...:

էջ 169.- Տաղ Երկրորդ Աւուրն Յա-
 րութեան.- Երեւան այսաւր երկինք...:

էջ 170.- Տաղ Յարութեան Երրորդ Ա-

ուրն.- Դարձնալ յայտնի յայլանման...:

էջ 171.- Տաղ Չորրորդ Աւուրն Յա-
րուժեան.- Հաւր կամաւ իջեալ Որդին...:-
Հայոց կաթողիկոսիմ:

էջ 172.- Տաղ Հինգերորդ Աւուրն Յա-
րուժեան.- Կանայթն արտասուաւ լային...
:- Կ ա թ ո ղ ի կ ո ս ի Հ ա յ ո ճ

էջ 174.- Տաղ Նոր Կիրակէին.- Այս-
աւր նոր արեւ Հարեալ...:

էջ 176.- Տաղ Համբարձման Ջի. Այ.
մերոյ.- Տէր մեր որդին Մարիամու...:

էջ 177.- Տաղ Ար. Հոգւոյն Գալստեան
Աւուրն.- Գոհութիւն Հոգւոյն Արքայոյ...:

էջ 178.- Տաղ Յովհաննու Կարապետի
եւ Աթանազիւնեայ. Յովաննէս մեծ մարգա-
րէ...:- Անմարմնոցն Հրեղիանց...: Ա-Ջ,

էջ 182.- Տաղ Եկեղեցւոյ.- Սուրբ է
տաճար տէրունական...:

էջ 184.- Տաղ Մանկանց Քեթի.- Ար-
թունք զըւարթունք...:- Ա-Ջ:

էջ 186.- Տաղ Տապանակին.- Այսաւր
գտապանակ ուխտին...:

էջ 187.- Տաղ փոխման Ար. Աստու-
ածանին առաջի աւուրն.- Աստուածածին
մայր լուսոյ...:- Ա-Ժ:

էջ 189.- Տաղ փոխման Ար. Աստու-
ածանին, երկրորդ աւուրն, զկնի Մեծապայ-
ծառ զաննին.- Առաջնաճաշակ պրտոյոյ...:-
Ա-Ջ:

էջ 198.- Տաղ Ար. Խաչին Տաւնին.-
Նոր զրախտի եկեղեցւոյ...:- Ն ե թ ս ի -
ս ի ե Կ ա թ ո ղ ի կ ո ս ի Հ ա -
յ ո ճ :

էջ 196.- Տաղ Գեորգեան Զարավարին.-
Արքայոյ սրբութիւն տացուք...:

էջ 197.- Տաղ Վարդապ Ար. Խաչին.-
Ամփոփեալ զնըշան խաչին...:

էջ 198.- Տաղ Խաչ Գիտին է.- Աւր-
Հնեալ եւ փայտ...:

էջ 199.- Տաղ Հրեշտակապետացն է.-
Զաւրք երկնային զըւարթնաց...:- Չ ա թ ա -
վ ա թ :

էջ 200.- Տաղ Երկոտասան Սուրբ Առ-
քիւղացն.- Առաքեալք աստուածորոյոյ...:-
Ա-Ջ:

էջ 208.- Տաղ Նիկալադոսի Հայրա-
պետի.- Ած. անճառ սր. Թազարու...:

էջ 204.- Տաղ Քաղէոսի եւ Բարզու-
ղիմէոսի, Եմաւոնի եւ Յուզայի Առաքե-
լոց.- Ի լրեակցութիւն զորոնց թումա-
յի...:- Ի մ է ո ս ա ռ ա ջ ե լ ո յ Ո
ե թ գ ս :

էջ 206.- Տաղ Յակոբայ Արքեպայ Հայ-

րապետին.- Վարժից Հանուրց եկեղեց(ն)աց
...:- Վ ա թ ո ղ ա պ ե տ :

էջ 207.- Տաղ Իզնատիոսի Հայրապետի
եւ Պազիկարպոսի.- Ի սր. սերմանց առա-
քեւոց...:

էջ 209.- Տաղ Դաւթի Մարգարէին եւ
Յակովբայ Առաքելոյն.- Յիսուս լոյս եազ-
եալ...:- Յ ն հ ա մ է ս : - Յակովբոս ընտր-
եալ վրկայ...:- Յ ա հ ա մ է ս ի :

էջ 210.- Տաղ Արքայոյ Ստեփանոսի Նա-
խավկային.- Փառաց Թազարուն երկնից...:-
փ ա մ Ո ս :

էջ 211.- Ի զաւազանէն Յեսեսայ...:-
Ի ն ե թ ս ի ե Կ ա թ ո ղ ի կ ո ս ե :

էջ 218.- Տաղ Գլխաւոր Առաքելոցն
Պետրոսի եւ Պաւղոսի.- Գլուխ եկեղեցոյ
...:- Պաղատմիք առ ձեզ ընտրեալք...:-
Պ ե տ թ ո ս ի :

էջ 214.- Տաղ Յակովբայ եւ Յոհաննու
Որդւոցն Որոտմանց.- Որդիք Որոտման...:

էջ 216.- Նոր լոյս յարփնեւոյն վառ-
եալ...:- Ն ե թ ս է ս ի ե թ գ :

էջ 217.- Տաղ Քարսեղի Կեսարու
Հայրապետին.- Վանիչ Ներհակին, Յուլի-
անեայ չարին, Մերկեռիոսին սուրբ զին-
ուորին սուսերք...:- Վ ա թ ո ղ ա պ ե տ ի :

էջ 218.- Տաղ Յովակիմայ եւ Աննայի
ճնողացն Ար. Աստուածածնին,- Զաքարիաս
երանելին...:

էջ 219.- Տաղ Քաղման Ամենայն Նըն-
ջեցիւոց.- Ով թաշանայք եւ վարդապետք
աստուածարան...:

էջ 222.- Այլ Տաղ Աւագ Ուրբաթուն.
այրոյն զանկատն է ձայն.- Աստուածածին
Կոյսն Մարիամ կացեալ առ խաչն իւրոյ
Միածնին...:

Բ.- ԳԱՆՁԱՐԱՆ.- 93

էջ 227-280, զատարկ:
Ա.- էջ 281.- Աւետեաց.- Խնդութեան
ձայն, քարթառ աւետեաց...:- Խ ա չ ա -
տ ո լ թ :

Բ.- էջ 288.- Գամմ Ծմնդեամ ճրա-
գալուցիմ.- Տարփումն ըզձական...:- Տ է թ
Մ խ ի մ :

Գ.- էջ 244.- Գամմ Յայտնութեամ
Առաքիմ Աւուրմ.- Մարութ եւ անբիծ Ար.
Աստուածածին...: Մ կ թ տ ի չ :

Դ.- էջ 249.- Գամմ Ծմնդեամ
երկրորդ Աւուրմ.- Քաղզր պարծանաց...:
Թ ա ա թ ա :

Ե.- էջ 268.- Գամմ երրորդ աւր Ծմնդ-

եամ.- Խորան փառաց...- Խ ա չ ա -
տ ու ը ր :

ԺԳ.- էջ 806.- Գամձ ՅուՄամու Մարգա-
րէի՞մ.- Գոյի՞զ կատարեալ...- Գ ը ի զ ո -
ր ի է :

ԻԱ.- էջ 868.- Գամձ ՍրբոյՄ Թեօփորո-
սի եւ Մեղկեղիօսի.- Գոհարանեալ Ած.

Սբ. Հոգի՞ն...- Գ ը ի զ ո ը ր :
էջ 872-873ի միջեւ կը պակսի մէկ
Բերթ: Նոյնպէս 888-889ի միջեւ:

ԻԸ.- էջ 408.- Գամձ Հիմզերորդ Կիրա-
կէի՞մ.- Մեծ եւ ահեղ...: Մ կ ը տ ի :

էջ 406-407ի միջեւ ինկած մէկ Թերթ:
Է.- էջ 418.- Գամձ Վեցերորդ Կիրակէ-

ի՞մ.- Գոյի՞զ կատարեալ...- Գ ը ի զ ո ը
ր ի զ ո ը ր :

էջ 462-463ի միջեւ կը պակսի մէկ
Բերթ:

ԽԴ.- էջ 606.- Գամձ Նոր Կիրակէի՞մ,
եւ այլ կիրակէից.- Գազանի խորհրդի՞ն

...- Գ ը ի զ ո ը ը ի է :

ԽԵ.- էջ 651.- Գամձ Սբ. ՀոգոյՄ, Յով-
աճմու Թուլկուրածոյ:- Յաւէտ իսկապէս...:

- Յ ո վ ա ճ է ս :
ԿԳ.- էջ 651.- Գամձ Սբ. Խաչի՞մ.-

Յան զեմական զբարխտն փափկութեան...-
Յ ո վ ա ճ է ս :

ՀԱ.- էջ 709.- Գամձ ամ. մարտիրոսաց՞մ
- Դաւանեցէ՞ք որդիք աւրիկեաց...- Դ ա -
ւ ի ը է :

ԶԳ.- էջ 808.- Գամձ քաղմամ ամ. Աճը-
ցելոց.- Մինչ ի յէն...- Մ ա ճ վ է լ ս :

Յիշատակարամ Գրչի.- 1486

էջ 818.- Փառք Ամենատուրք Երրորդ-
դուրեմանն Հաւր եւ Որդւոյն եւ Հոգւոյն
Սրբոյ, որ ետ կարողութիւն տկար եւ ան-
խմատ անձին փցուն գրչի Աստուածատուր
սուտանուն սարկաւազի, Հասանել յաւարտ
զըրցոս որ կոչի Գանձտնոր, որ է պայծա-
րութիւն Սբ. Եկեղեցւոյ, եւ զարդ ման-
կանց նորայ: Ջոր ցանկացող եղեալ տէր
Ջաքարնան ի Հալալ ընչից իւրոց յիշատակ
իւր եւ ծնողաց իւրոց, Հաւրն Աստուածա-
տուր քահանային եւ մաւրն Արխանտիսա-
յին, զփոխեցնալսն ի Ջս., եւ ամենայն
արեան մերձաւորանս:

Արդ աղաչեմ զամենայն աստուածասէր
Հանդիպաւզքոս, որ եզանակէք կամ կարգայք
կամ աւրիկակէք, յիշեցէք ի սուրբ եւ
յարժանաւոր ազաւթս ձեր զստացաւ[զ] սո-
րին զտէր Ջաքարան ընդիւր եւ պատուելի
քահանայն եւ զծնաւոջ սորին զԱստուածա-
տուր քահանայն, եւ զմայրն իւր զԱրխան-

տիսայն եւ զամենայն արեան մերձաւորսն,
զկենդանին եւ զՀանգուցեալսն ամէն:

Եւ զիս զանարժան զրիչս զԱստուածա-
տուր, տգիտ եւ անարժան սարկաւազս Կաֆա-
յիցի, զՀայրն իմ զԿարապետն եւ զմայրն
իմ զԵմինմելիքն եւ զմեծ պապն իմ զԱ-
ստուածատուր քահանայն եւ զՀաւրըջայրն
իմ զՅովհաննէս քահանայն. զփոխեցնալսն ի
Ջս., եւ զեղբայրն իմ զՂազար քահանայն
եւ զփոքր եղբայրն իմ զՍաւառուրն, եւ
զքուերն իմ զՏիրուհին եւ զՍաթուրն եւ
զՔամթայ Խաթուրն, եւ զամենայն արեան
մերձաւորսն իմ աղաչեմ յիշեցէք եւ զԹո-
ղութիւն մեզաց Հայցեցէք յԱստուծոյ, զի
Թերեւս ի ձեռն սրբամարտւոր ազաւթից
ձերոց զտից Թեթիւութիւն ծովացեալ եւ
անչափ մեղաց իմոց, զի յոյժ զաւրաւոր
են՝ ազաւթք արդարոց յաւրանկանութիւն:
Եւ ինքն առատապարզեան եւ ողորմանն Ջս.
ներեսցէ մեզ յիշելոցս եւ ձեզ յիշողաց
յիւր ահեղ ատենին ամէն:

Դարձեալ կրկին աղաչեմ անմեղազիր
լինել սզալանացն եւ խոշորութեան զրիս,
զի անՀմուտ եմ արուեստիս:

Եւ արդ զրեցաւ սայ ի Թուակախիս Հա-
յոց Զ Լ Ե, նոյնմըրի ժԵ, յաստուածապահ
քաղաքս ի Ջաւթայ, ընդ Հովանեաւ սուրբ
սաճարացըս Սրբոյն Քեղոզորոսի եւ Սուրբ
Աստուածունի եւ Սրբոյն Սարգսի Ջաւրավա-
րին, զորս անխախտելի պահեսցէ Ջս. Հան-
զերձ սատ ընկեալ քրիստոնէիքոս, ամէն.
Եղիցի:

Յիշատակարամ զՈղի.- 1486 ?

էջ 817, բոլորգիր.- Ջայս Գանձտնորս
Ջաքարեայ էրէցն զրել երես. զիրն երբ
զրուեցօ, որ զեռ կապած չէր նայ, եւ
Ճարմանս լսեցի, որ նայ զրել տվել էր,
խիստ փափաքէի զանձ լսելոյ. խնդիրք արի
ի նարմէ, նայ զխարձնն սասց ձԼ սպ., տվի
ու առի: Յետոյ (կապել) ծաղկել ու կապել
տվի, Ա աշրաֆի առի, ԽԷ սպ. ու ծաղկել
ու կապել(է)տվի, ՃՃԱ սպ. եղաւ շումլայ
զիրքս (այ): Ես Ճարմանս յիշատակ զրի
զայս Գանձտնորս ի Սբ. Աստուածաձինն
յիշատակ ինձ եւ ծնողաց իմոց, Հաւրս
Ուլուպակին եւ մաւրս Տովլաթիւն Աղաչեմ
զձեզ որք եզանակէք քաղցրանայնիւ յի-
շեցիք յառօթս ձեր զանարժան Ճարմանս եւ
զծնաւոցն իմ, զՈւլուպակն եւ զՏովլաթն, ,
եւ զիմ կողակիցն զԷրեմակ Սարգրան: Նայ
որ յիշէ եւ ողորմիս սսէ նայ ինքն յիշ-
եալ լիցի ի Ջէ. ԵՄ. ամէն:

էջ 818-824, զատարկ:

3759

ԹՈՒԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ.- 1

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 19.6x18.6x2, էջք 664: Հանգամանք լաւ: Թուղթ Հասարակ: Գրուծիւն սեւորակ մեղանով, միասիւն, տողեր անհասար: Եեղազիր անարուեստ: Կազմ կիսալաթ խաւաքարտեայ. սկիզբի դեղին թուղթին վրայ, իր գիրով՝ Մեսրոպ Վ. Նշանեան:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

- էջ 1-28, դատարկ:
- էջ 29.- Յաւելման վրայ խնդիրներ:
- 1.- Դպրոցի մը աշակերտները չորս դասի կը բաժնուին...:
- էջ 86.- Բարձման վրայ խնդիրներ:
- էջ 62.- Չորս զորձողութեանց վրայ խնդիրներ:
- էջ 91.- Խառն թուոց բազմապատկութեան վրայ խնդիրներ:
- էջ 102.- Հասարակ կոտորակաց վրայ խնդիրներ:
- էջ 148.- Տասնորդականաց վրայ խընդիրներ:
- էջ 148.- Չափական դրութեան վրայ խնդիրներ:
- էջ 150.- Պարզ երից կանոնի վրայ խնդիրներ:
- էջ 168.- Բազադրեալ Համեմատութեան վրայ խնդիրներ:
- էջ 207.- Եզթայի կանոնի վրայ խընդիրներ:
- էջ 212.- Տոկոսաց վրայ խնդիրներ:
- էջ 224.- Խնդիրք պարզ շահու:
- էջ 271.- Բազադրեալ տոկոսաց վրայ խնդիրներ:

էջ 808.- Պարզ եւ բազադրեալ տոկոսաց խնդիրներուն կանոնները եւ ձեւերը:

էջ 821.- Բազադրեալ տոկոսի խնդիրներ:

էջ 825.- Խնդիրք քառ. արմատոց:

էջ 885.- Խորանարդ արմատոց վերայ խնդիրներ:

էջ 846-852, դատարկ:

էջ 858.- Ընկերութեան վրայ խնդիրներ:

էջ 861.- Բազադրեալ ընկերութեան վրայ խնդիրներ:

էջ 866 եւ 868 դատարկ:

էջ 878.- Խնդիրք ներթիւն զեղչման:

էջ 888.- Խնդիրք արտաքին զեղչման:

էջ 887.- Ուզղակի յարակցութեան վրայ խնդիրներ:

էջ 898.- Անուղղակի յարակցութեան վրայ խնդիրներ:

էջ 899.- Վճարաժամու վրայ խնդիրներ:

էջ 464.- Տարբերական յառաջատութեան վրայ խնդիրներ:

էջ 464.- Խնդիրք քանորդական յառաջատութեան:

էջ 490-492 դատարկ:

էջ 498.- Ուսումնական աշխարհազըրութեան խնդիրներ:

էջ 506.- Խնդիրք Տիեզերազրութեան:

էջ 515.- 20.- Եւրոպացիք նոր ուզղութեան Հետեւելով՝ մեզմէ 12 օր առաջ են...:

էջ 517-564 դատարկ:

3760

ԲԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ.-1

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 19.6x12x1, էջք 112: Հանգամանք շատ լաւ: Թուղթ կապտորակ, գծաւոր: Գրութիւն սեւ մեղանով, միասիւն, 11-15 տող: Եեղազիր նտորակերպ, մաքուր: Կազմ

կիսակաշի խաւաքարտեայ: Դատարկ թուղթք սկիզբը եւ վերջը չորսական թերթ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Յաղագս նախադրութեան.- Ասան

Հաւատոց իւրեանց որհնէին զՏէր Աստուած...:

էջ 2.- Ժամանակակն.- Յետ մահուան Յովհաննու Պատրիարքի Սրբոյ Երուսաղէմի խոովեցան լուսաւորեալ ազգն մեր որ ի Կոստանդնուպօլիս:

էջ 8.- Տեղական.- Առաջի Աստուծոյ մատուցանեմ յամ. ժամ զազօթս եւ զերկրպագութիւնս իմ:

էջ 9.- Բաղադատական.- Սուրբ Զաղաթն Երուսաղէմ տասնիւ չափ մեծ է քան զՍուրբ Մուռնդ:

էջ 10.- Յաղաքս Մակրայի:

էջ 18.- Յաղաքս Եաղկապի:

էջ 25.- Յաղաքս Միջարկութեան:

էջ 29-32 զատարկ:

էջ 88.- Կանոն ի վերայ Համահայնութեան առ Հասարակ ամ. Կանոնաց.- Յովսէփ եւ Մարիամ զտին զՅիսուս ի

տաճարի, զի քարոզէր զքանն կենաց:

էջ 40.- Ի վերայ Յատկացուցչի:

էջ 44.- Ի վերայ նախդրիւ տրականի:

էջ 50.- Կանոն ի վերայ քացայտայտի:

էջ 58.- Կանոն ի վերայ էական քայի:

էջ 60.- Ի վերայ անական անուանց:

էջ 67.- Ի վերայ դերանուանց:

էջ 76.- Ի վերայ դիմորոշական յօ-
դէց:

էջ 80.- Ի վերայ Մակրայի:

էջ 99.- Ի վերայ ընդունելութեանց:

էջ 107.- Նոյնպէս գոն քանի ինչ անուանք զանազան Հոյովի եղեալ մակրայ լինին:

էջ 108.- Տերունական ուխտաւորք խումբ ընդ խումբ եկեալ յԵրուսաղէմ մատուցանեն զ[ը]նծայս եւ զնուէրս տանն Աստուծոյ, ըստ կարեաց իւրեանց:

էջ 109-112 զատարկ:

3761

ՃԱՐՏԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ.- 1

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 20x16x1.5: էջք 298: Հանգամանք լաւ: Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն մանիշակագոյն թանաքով, միասին, տողք 18 կամ նուազ, սեւ գիծերու միջեւ: Կազմ կիսակաշի խաւաքարտեայ: Դատարկ թուղթք սկիզբը երկու թերթ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Պատմութիւն:

Հարցում, ի՞նչ է պատմութիւնը:

Պատասխան. Պատմութիւնը գործուած իրաց յայտարարութիւնն է. ասոնք կարգաւ եւ վայելուչ ընելու Համար չորս Հանգամանք կ'ուզէ, այսինքն պատմութիւնը պէտք է ըլլայ քացայտոյ, Հաւանական, քաղցր եւ Համառօտ:

էջ 8.- Գլուխ Ա: Պէտք Ծարտասանութեան.- Հարց.- Ի՞նչ է ճարտասանութեան

պէտքը:

էջ 14.- Յաղաքս Ծարտասանութեան:

Հարց.- Ի՞նչ է Ծարտասանութիւնը:

Պատ.- Ունկնդիրները Համոզելու Համար քարտք խօսելուն ճարտասանութիւն կըսուի:

էջ 16.- Մասն Ա: Յաղաքս ճոխաքանութեան:

էջ 20.- Պարբերութիւն:

էջ 24.- Գլուխ Բ: Յաղաքս փոխակերպութեան:

էջ 88.- Մասն Բ: Յաղաքս Գիւտի:

էջ 177.- Մասն Գ: Տրամադրութիւն:

էջ 208, 204, կրկնուած:

էջ 256.- Ատենական Հանդէս:

էջ 265.- Տաղաչափութիւն:

էջ 289.- Որ ի կանանցն իւղաքերից արտասուեցար յառատօին...:

էջ 291-294, զատարկ:

էջ 295.- Ցանկ:

3762

ՃԱՐՏԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ.- 2

[Երուսաղէմ]

2. 1888

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 19x18,5x1,5: էջք 244: Հանգամանք Համարեա քաւարար: Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն մանիշակագոյն թանաքով, միասին, 19 տող, սեւ գիծերու միջեւ: Եեղազիւր անարուեստ: Համառօտագրութիւնք չափաւոր: Կազմ կիսալաթ խաւաքարտեայ: Ստացող՝ Դանիէլ Վրդ. Յակովբեան:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1-18, դատարկ կամ լի մանր զըրուածքներով:

էջ 19.- Պատմութիւն:

Հարցում.- Ի՞նչ է պատմութիւնը:

Պատասխան.- Պատմութիւնը գործուած իրաց յայտարարութիւնն է, զոր կարգաւ եւ վայելուչ ընելու Համար չորս Հանգամանք կուզէ, այսինքն, պատմութիւնը պէտք է ըլլայ, քացայայտ, Հաւանական, Համառօտ, եւ քաղցր:

էջ 24.- Գլուխ Ա: Պէտք ճարտասանութեան:

էջ 28.- Յաղագս Ծարտասանութեան:

էջ 29.- Մասն Ա: Յաղագս ճոխաքանութեան:

էջ 86.- Մասն Բ: Յաղագս փոխակերպութեան:

էջ 74.- Մասն երկրորդ: Յաղագս Գիւտի:

էջ 100.- Ը.- Անմահութիւն:

էջ 128.- Մասն Գ: Տրամադրութիւն:

էջ 192.- Գլուխ Գ: Ատենական Հանգիս:

էջ 199.- Տաղաչափութիւն: Գլուխ Ա:

էջ 220.- Որ ի կանանցն իւղաքերից արտասուեցար յառաւօտին...:

էջ 222-244 դատարկ. քացի 5 էջերէ ուր կան քանի մը մանրութիւն:

Արձանագրութիւնք Ստացողի.-

1.- էջ 10, վերը.- Ի սեպՀականութեանց Կարապետ Յակոբեանի Կ. Պօլսեցոյ, ի 27 նոյ. 1888, ի Յոպպէ:

2.- էջ 17, վերը.- Ի սեպՀականութեանց Դանիէլ Վարդապետի Յակովբեան:

3.- էջ 19.- Ի սեպՀականութեանց Դանիէլ Վարդապետի Յակովբեան:

3763

ՃԱՐՏԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ.- 3

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 20x14x1,5: էջք 810.- Հանգամանք շատ լաւ: Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն մանիշակագոյն թանաքով, միասին, 19 տող, սեւ գիծերու միջեւ: Եեղազիւր մաքուր: Կազմ կիսակաշի խաւաքարտեայ: Կնիք մանիշակագոյն, " Մեքրոպ եպսկպս. Նշանեան" էջ 7:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1-6 դատարկ:

էջ 7.- Ի՞նչ է վիպասանութիւնը:

Վիպասանութիւնն է գործուած կամ իբր

գործուած իրաց յայտարարութիւնք...:

էջ 19.- Յաղագս Ծարտասանութեան:

էջ 79.- Եւաղագս Գիւտի:

էջ 158.- Տրամադրութիւն:

էջ 240.- 2.- Ի՞նչ է ատենական Հանգիսը:

էջ 249-260 դատարկ:

էջ 261.- [Ի՞նչ է տաղաչափութիւնը:

էջ 277.- Որ ի կանանցն իւղաքերից արտասուեցար յառաւօտին...:

էջ 278-280, դատարկ:

էջ 281.- Հաւաքաքանութիւն:

էջ 288-310, դատարկ:

3764

ՃԱՐՏԱՍԱՆՈՒԹԻՒՆ.- 4

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 20x18.5x1.5: էջք 198: Հան-
զամանք լաւ: Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն
մանիշակագոյն թանաքով, միասիւն, 19
տող, սեւ զիծերու միջեւ: Ենդազիր: Կազմ
կիսալաթ խաւաքարտեայ: Դատարկ թուղթք
սկիզբը վեց թերթ, վերջը եօթ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Վիպասանութիւն:
Հարց.- Ի՞նչ է վիպասանութիւնը:
էջ 6.- Գլուխ Ա: Պէտք ճարտասանու-
թեան:
էջ 10.- Ցաղագս Ծարտասանութեան:

էջ 11.- Մասն Ա: Ցաղագս Ծոխաքա-
նութեան:
էջ 16.- Մասն Բ: Ցաղագս Փոխակեր-
պութեան:
էջ 51.- Մասն Երկրորդ: Ցաղագս Գիւ-
տի:
էջ 91-96ի միջեւ պատուած երկու
թերթ:
էջ 108.- Մասն Գ: Տրամադրութիւն:
էջ 171.- Գլուխ Գ: Ատենական Հան-
դէս:
էջ 178.- Տաղաչափութիւն: Գլուխ Ա:
էջ 188.- Հ.- Ո՞րն է Հեղետասանու-
տեանը...:

3765

ՈՍԿԵՄԱՏԵԱՆ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆԻ

1927-1942

Երուսաղէմ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 19x12.5x1: էջք 144: Հանգա-
մանք շատ լաւ: Թուղթ տոկուն: Գրիչք
այլազան եւ այլալեզու: Գրութիւն՝ Հայե-
րէն, անգլերէն եւ այլն: Կաշեկազմ խաւա-
քարտեայ, թուղթերուն եզերքը ոսկեզօծ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Այցելուներու ստորագրութիւններ,
երբեմն նաեւ զնահատանքի արտայայտու-
թիւններ:
էջ 10.- Տիկ. Ե. Ա. Մազումեան,
Արմէն Մազումեան, Հալէպէն, Երուսաղէմ,
16 մարտ 1929:
էջ 20.- 1980.- Մեր նորընծաներու
քառասունքի առանձնութենէն օգտուելով,
այսօր Ցուլիս 8, Գշ. կէսօրէն ետքը ժամը
2-8, Հարեւանքի դասախօսութիւն մը ըրի

իրենց Հայ Հնագրութեան վրայ, ցոյց տուի
քանի մը ձեռագիրներ ամէն ժամանակէ, եւ
ըսցատրեցի Հայ գրչութեան արուեստին
Հանգրուանները, որպէս զի Հետաքրքրուին,
եւ մեղուի նման աշխատին այս թանկագին
զանձարանին մէջ, նորութիւններ գտնելու
Համար ի նպաստ Հայ մատենագրական գի-
տութեան եւ գրչագրական եւ մանրակարգա-
կան արուեստին.- Բարբէն եպս.
էջ 48.- 1987.- Արդար Հիացումով եւ
ակնածանքով զիտեցինք մեր նախահարց զըր-
չագիրները՝ որոնք ցուցցումն են իրենց
կրօնասիրութեան եւ Համբերատար արուես-
տագիտութեան: Բիւր շնորհակալութիւն
Հայր Կիրեղին իր ըսրեացակամութեան Հա-
մար.- Յար. Ն. Զէնեան, Լեւոն Ն. Զէնե-
ան:
էջ 69-144 դատարկ:

3766

ՈՍԿԵՄԱՏԵԱՆ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆԻ

1845-1848

Երուսաղէմ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 19x14.5x1: Էջք 184: Հանգամանք շատ լաւ: Թուղթ տոկուն: Գրիչք ալյուզան եւ ալյալիզու: Գրութիւն Հայերէն, անգլիերէն եւ ալյն: Կողք՝ ծաղկազարդ լաթ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Այցելուներու ստորագրուելիւններ, ընդհանրապէս օտար, շատեր Հանդերձ Հասցէներով:

Էջ 68-184 դատարկ:

3767

ՇԱՐԱԿԱՆ.- 153

Սք. Նշան [Ձորոյ վանք ?]

Չ4=1811

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 16x10.5x6.5: Թերթք 292: Հանգամանք անբաւարար. վնասուած Հնութիւն, տեղտեղ թերթեր կամ լուսանցազարդեր կը պակսին: Մագաղաթ գորշորակ: Գրիչ՝ Իզնատիոս քահանայ: Գրութիւն՝ խորագիրները կարմիր, սկզբնատողերը եւ զլխատառերը ոսկեգոյն, մնացեալը սև մեկանով, միասին, 26 տող: Բոլորգիր կանոնաւոր: Ծաղկող Ս. սարկաւազ (1811): Կարմրագիծ կամ զուեւոր զարդագիր եւ լուսանցազարդ կանոններու սկիզբը, մեծ քաթանումները Հանդերձ զլխազարդով: Նկար՝ Աւետումն Գաբրիէլի, էջ 4, վնասուած: Կաշեկազմ տախտակեայ դրոշմազարդ Հնամաշ: Ստացող՝ Կարապետ քահանայ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Քղ. 1ա, անհարթ գրով.- Որ ի յամսան վեցերորդի...:

Քղ 1բ, դատարկ:

Քղ. 2-8ի միջեւ թերթ ինկած:

Քղ. 9ա.- Մ.- Նահապետացն Աբրահամ...:

Քղ. 4բ.- ԱԿ.- Կամով ԾՈՂՈՂեան Աժ.իմ ի Յովակիմայ եւ յԱՅՈՄայէ.- Որ նախիմաց...:

Քղ. 6, վերի կէտը պատուած:

Քղ. 9ա.- Կամով Աստուածայայտութեան ծրագալուցիմ.- Ուրախացիր Սբբրուհի...:

Քղ. 22ա.- Մեծացուցէք Յարութեամ:

Քղ. 41ա.- Շարական Համամայ:

Քղ. 42ա, զլխազարդը կտրուած.- Բանն որ ընդ Հաւր...:

Քղ. 79ա.- Կամով Յարութեան Ղազարու:

Քղ. 96.- Լուսանցազարդը պատուած:

Քղ. 100-101ի միջեւ, ինկած մէկ թերթ՝ իջահամարէն առջ:

Քղ. 181ա.- Կամով Երկրորդ Ծաղկազարդիմ:

Քղ. 187ա.- Կամով Պետկոստէիմ առաջի աւուրմ. Աւրիմութիւմ.- Առաքի(ւ)ոյ աղաւնոյ...:

Քղ. 168.- Լուսանցազարդը պատուած:

Քղ. 166բ.- Կամով Վարդավառիմ երկու աւուրմ:

Քղ. 176բ.- Կամով Նաւակտեաց Սք. Նաշիմ:

Քղ. 181բ.- Կամով Հիմզերորդ աւուրմ:

Քղ. 196, տարբեր մագաղաթ եւ գրչու-թիւն.- Կամով Մամկամցմ Բեթղեմի.- Այսաւր անմեղ սք. մանկութիւն...:

Քղ. 201-202ի միջեւ կը գտնուին՝ կտրուած թերթերու արմատներ, բայց թերթ չկայ:

Քզ. 206ա.- Ծարակամ Արքայմ Արագսի, եւ որդւոյ Մարտիր:- ԳԿ:

Սուրբըջ սրբոց Սուրբ Երրորդութիւն, որ ի սրովբէիցն երեսսրբեամ ձայմիւ միշտ փառաբանու, ըմկալ եւ ի մեծջ զաւրիմաբանութիւնս, ի յիշատակի յաղթող վրկայիցս. մախթամաւք սոցա խըմայեա ի մեզ:

Արարիչ հրեղիմաց եւ հողեղիմաց ամբս- կիգբն Հայր, որ ըմտրեցեր ի մարդկա- մէ մախ քամ ըզլիմուսմ աշխարհի գոա- սըս վրկայիցն իմնէ սուրբ եւ ամբիծ եւ արի խոստովամող ամմահ արքայիդ, մաղ:

Բամից բաւրից մասամց եղեւոց, եղամող Որդի Աստուծոյ, որ յաղթեցեր աշխար- հի մեղաց եւ մահու մարդկայիմ բը- մութեամբ, եւ տուր զաւրութիւն հա- ւատով կոխել ըզբանսարկում եւ զեր- կեղ մահու. մաղթ:

Գերագոյմ վերըստիմ ի քոյր գմարդիկ ծնա- մող Հօգի Աստուծոյ, որ զփառակցիմ քո զարացուցեր զվկայսմ ի մարտի յաղթել թըշմամոյն, եւ արիաբար հե- ղուլ զարիւնս իւրեամց ըմզ արեամ ըզմեզ փրկաւղիմ. մաղթ:

Ի համդես մարտի ձեր Սուրբոյ Ասրգիս զուարճամամ զուարթումը երկմից, եւ պարեմ ըմզ մեզ տաւնելով զար յիշա- տակի ձեր քաջ մահատակք, զի մարմնով ամմարմնոցն եղեք զերագոյմ ձեր չար- չարամաւք. մաղթեա փրկելն ըզմեզ ի մեղաց բոցոյմ:

Սիրով վառեալ Յիսուսի վրկայ մըմիմ Մար- տիրոս բաղձալի մամուկ, որ զերկրա- ւորս արիամարիեցեր մեծութիւն երկ- մաւորիմ քանկացար փառաց, եւ պրսակե- ցար յերկմաւոր թագաւորէմ, զոր քա- շուքեամբ խոստովամեցար. մաղթեա փրկելն ըզմեզ ի մեղաց:

Քզ. 207ա.- Ծարակամ խմզարկութեամ.- Եայս յարկ ետիբանաց...

Քզ. 220ա.- Երզ զկմի եղիցի ամուն Տեան, Սաղմոսիմ.- Եարեւելից միչն ի մու- տու...:

Քզ. 224ա.- Կամոն Համաւրէն Մարտիրո- սաց:

Քզ. 241բ.- Կամոն Համաւրէն Նըմբեցե- լոց:

Քզ. 246.- Կը մնայ վարի կողմէն մէկ երրորդը միայն:

Քզ. 267բ.- Արիմութեմեր Յարութեամ Տեան մե:- Երզեսցուք երգ նոր...:

Քզ. 274ա.- Տեանմ Ներսեսի ասացեալ, Վամ Նըմբեցե:- Աստուած անեղ...:

Քզ. 277ա.- ԴՁ.- Զաւհագին Համբաւ զալբստեան քո Տէր...:

Քզ. 280ա.- ՔԿ.- Ասարսփելի որոտ- մամբ...:- Ս ա բ գ ի ս :

Քզ. 281բ.- Ամծիմը, Սըրբոյմ Գրիգորի Լուսաւորչի, ի Տոհմանս Վարդապետէ ասաց- եալ.- Այսաւր զուարճացեալ...:- Ա-Ձ:

Քզ. 286ա.- Ամծիմը, Սբ. Աստուածած- Ոյն, ի Կիրակոս Վարդապետէ ասացեալ.- Արե- ւելք Գերարբիս...:- Ա-Ձ: Կիրակոս Վարդա- պետ:

Քզ. 289ա.- Ծարակամ է հոտամարակաց.- Եսուրց վերջին մամանկին...:- Ց ո հ ա մ - ի ս ի է եր գ :

Քզ. 281ա.- Ծարակամ Սըրբոյմ Արագսի Զաւրավարիմ.- Ամենասուրբ Երրորդութեանն ...:

Յիշատակազրուքիմը.- Ա.- Գրիչ Իզմատիոս Բահամայի.

1.- **Քզ. 41բ, վարը զուսթափ թանա- քով.-** Ով պատուական եւ սրբաւէր երաժըշ տականք որք աւտիք ուամամբ կամ աւրիկա- կաւ, զի է ստոյգ աւրիկակէ սրտի մտաւք յիշեալիք ըզգեոցս սորա զհզանտիոս սուտանուն քահանա, եւ Ած. յիշողացջ ո- զորմեսցի ի միւս անգամ զաւրստն ամէն:

2.- **Քզ. 78բ, ստորուոր, սեւ մեկա- նով.-** Զմեղապարտ զծող սորա զհզանտիոս յիշեալիք, եւ Ած. յիշողացջ ոզորմեսցի ամէն:

Ք.- Ստացող Կարապետ Բահամայի.

Քզ. 78բ, ստորուոր, սեւ մեկանով.- Զստացաւը զրոց Ծարականիս զԿարապետ քահ. յիշեալիք ի Տէր, ամենայն վայելողք սո- րա, եւ Ած. զձեզ յիշեցէ ամէն: Եւ Զի. փառք յաւիտեանս ամէն:

Գ.- Համշէնցի Հայրապետ Արեղայի.

Քզ. 281բ, վարը, բուրգիբ, սեւ մե- լանով.- Ով սուրբ ընթերցողք, յորժամ զսակաւ զիրս տեսանէք, յիշեալիք զերող սորա զՀարապետ սբազն զՀամշէնցիս, եւ մի Տէր ոզորմեա ասացէք, եւ Ած. զձեզ յիշէ, ամէն եղիցի եղիցի:

Դ.- Ծաղկող Ա. սարկաւագի.- 1911

Քզ. 282ա, սեւ մեկանով, բուրգիբ, աշկողմեան կէսը վերէն վար պատուան երրուանծ.- Փառք ա ... Որդույ եւ Հոգւ

... Որով եւ մեք վիճ ... եւ սիրով:
 Գրեցաւ ... [Շար]ակնեիս եւ Մանրուս
 մամեղ եւ յարմար գրչ ... ընդ
 Հովնեաս Սք. նշա [Գա]րրիելի, եւ
 յիշատակ կ ... կամեսցի, ի յիշատա ...
 .. ի Հայրապետութեանն Տն. [ի
 Թա]գաւորութեանն Հայոց ա

Արդ աղաչեմ զա [աւ]կտիք
 ի սմանէ կամ ընդաւր զգրող
 սորայ զիգնատիոս քաւ. իւր, եւ
 զԳէորդ քւ. եւ զԳեորդ [Պ]աւղաւսի
 Հաւալ արգանց ի ին եւ զիս
 զանարժան սրկ. զս. [զԵ]նաւզան
 իմ որ ոսկով եւ զոյնազ եւ պատ-
 կերաւք եւ ճաղկովք զա[րդարն]ցի. եւ որ
 յիշէ զմեզ յիշեալ լիցի յ[ամենա]կալ
 Տեառնէն Աստուծոյ:

ՇարուՅակոբիւմ տարբեր գրչէ.
 Ա[յլ] եւ յի[շեա]լիք զվերջին
 նորագաղ զր եպիսկոպոսն որ
 ազէկ վեղար [զսա]կաւ գիրս
 գրեցի Ած. ող իւր ծնաւդացն:
 Կը շարունակուի յաջորդ երեսին
 վրայ, բայց շատ մաշած է. գրեթէ անըն-

թեռնի:
 Ե.- Տիրուհի Տէր Մարտիրոսեամի.
 Քղ. 2ա, անհարթ գրով, մասամբ եղ-
 ծուած.- Յիշատակ է այս մազադաթ Եարա-
 կանս Տիրուհի Տէր Մարտիրոսեանի, որ
 ետուր ի ձեռ տիրացու
 ով որ Հայնդիպեսցէ ընդեռնու երիս Հայր
 մեղա ասցէ յիշեալիջիք ստաջի անմաւ
 Գառին Աստուծոյ:

2.- Նիկողայոս Վրծ. Տէր Գրիգորեամի.
 1.- Քղ. 42ա, աջակողմեան լուսանց-
 քին, շեղազիւր.- Վարժապետ Նիկողայոս Տէր
 Գրիգորեան:
 2.- Քղ. 29բ, ստորին լուսանցքին.-
 Վարժապետ Նիկողայոս Տէր Գրիգորեան, Տէր
 Աստուծամարտեանց:

Ը.- Մուշեղ Ճերթեամի.- 1956
 Վերջին կողքին փակցուած թղթիկի մը
 վրայ, կպայտ մատիտով.- Նուէր՝ Նիսաբը-
 նակ Տիար Մուշեղ Ճերթեանէ Ա. Յակոբայ
 Զեռազրաց Մատենադարանին.- Ներքեւը
 մեկանով՝ Ստացուած 81-8-66, Եժմ. ՆեՊ:

3768

ՏԱՂԱՐԱՆ

Թալացի Տէր Օնաճ

Պէլէկէսի, Թալաս

1761

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-
 Ծաւալ 16x10x1: էջք 94: Հանգամանք
 լաւ ընդհանրապէս, վերջին պրակը ազդուած
 թաղութենէ: Թուղթ Հասարակ: Գրիչ՝ Հեղի-
 նակը: Գրութիւն՝ սեւ մեկանով, միասին, 22
 տող, կարմիր գրեթեբու միջեւ: Նոտր
 շեղազիւր: Լաթակազմ խաւաքարտեայ նոր:

ՈՒՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-
 Ա.- էջ 1.- Ալլաշու ազիմիջան Հազ-
 րէթլէրի Իսայ էր Մէսիւհ իւզէրինէ.- [Ե]ա
 ազիւզ Հազ փատիշահան...:
 Բ.- էջ 18.- Մէրիմ վալիտէ սուլթան
 իւզէրինէ.- Գուտս պիթիւր Մէրիմ անէ...:

Գ.- էջ 18.- Սք. Կարապետ Եօհաննէս
 Մամտան թապիր օլուՆուր իւզէրինէ.- Եա
 Յիսուս Հազ Վարդապետ...:
 Դ.- էջ 22.- Սք. Ստեփաննոս իւք շէ-
 Հիտ վէլի իւզէրինէ.- Ախ Իստիֆան իւթ
 շէՀիտ վէլի...:
 Ե.- էջ 23.- Էրմէնի միլէթիի պէյ-
 ան էտէն Սք. Լուսաւորիչ իւզէրինէ.-
 Էրմէնի պէյան էտէն...:
 Զ.- էջ 24.- Առաքեալար իւզէրի-
 նէ...:- Հազըն ազիւզ տօսուլարի...:
 Է.- էջ 28.- Մարգարէլէր փեղամպէր-
 լէր թապիր օլուՆուր.- Ազիւզին Հազ
 ըրապպի...:

Ը.— էջ 81.— Սք. Վարդապետէր քի մալուս տէնիր իզգէրէրինէ.— Միւճիւ-զէթլի շարապետէր...

Թ.— էջ 82.— Մարտիրոսար քի քուստ շէհտ վէլի տէնիր.— Ջընամէթի ամէլ է-տէն...

Ժ.— էջ 84.— Ծգնաւորար քի տէվրիշ Թապիր օլուր.— Տաղ պաշընասքի տէվրիշէր

— Զինուորար քի իւզգիր Թապիր օլուր.— Պազդիս պինիճի աթլի...

ժԱ.— էջ 85.— Խրատ քի էյկիւտ տէ-նիր.— շէր լէզիգտէն Թաթլը տատըն...

ժԲ.— էջ 88.— Իպատէթ Հանէ իզգէրի-նէ.— շէօնքնարըն ազիգ էվի...

Սէն սին Ալլաշըն կէլիկի,
կիւլտիր պիգէ ճէմալիկի,
պուճայ զաման Հըմէթ տէր,
էսիրկէ ՕՀան քուլուճի

Թալաս Ղարինտէն կէլմիշէմ,
կարթ ալմըշ կէլին օլմիշէմ,
գորթարըմ չքուպ կէթմէյէ,
էն էթնայէ քուլ էթմիշէմ...

ժԳ.— էջ 82.— Նասիհէթ քի էյկուտ տէնիր.— շազ տըր ալմէմ մէվլայ...

ժԴ.— էջ 85.— Գուտսի Եէրիֆտէն կէլիք եֆնէր իւշիւն.— Պազի Թաֆրայ Հաճայ կէտըր...

ժԵ.— էջ 82.— Մաշըր իշիւն.— Ալլա-Հու ազիմշան քէնտի...

ժԶ.— էջ 85.— Մէվլայի ինքնար էտէն-լէր իշիւն.— էն իքտիտայ ասլըն նէ տիր

ժԷ.— էջ 87.— Եօկիւտ քի Նասիհէթ տնիր.— ԱլլաՀ պիգէ սահիպ օլուր...

ժԸ.— էջ 89.— Պաքնքայ վարդապետէր իզգէրինէ.— շազրէթի էս կէլտի...

ժԹ.— էջ 78.— Զալըմ Նուիրակլար իզգէրինէ.— Ջիմի օլմուշ Նուիրակլ...

Ի.— էջ 77.— Ջէթիխուտալէր իզգէրի-նէ.— շալթայ օլմուշամ սէրտար...

ԻԱ.— էջ 85.— Ղայսերի իզգէրինէ.— Եա կէօկտէթի ազիգ փէտէր...

Տօղուզուճուզ զայրիէ Թալաս,
Թանը պիգի էթաի խէլաս,
ինչ տէրտ ունիս զու տէր ՕՀան,
Եւ այս զատար ինչու կու լաս...

Յիշատակարամ.— 1761

էջ 90.—

Եա ըկպ մէՀթ էտմ պու Ֆէմէր իլէ,
լութըֆ իՀանանն քէրէմէր իլէ...
պու ԹէօՀէ Նաթլիմ Թերճում վաքուն—տէ,

օլ Հազրէթի Իսայ պին Թարիքնտէ,
տէֆայ իթի իւզ իՀազ էթտիքտէ,
էլի պիր իլէ սէն ճէմէր իլէ,
էրմէնիսին սէնտի,

պուճի պէկէմէզ Հ(է)ֆ(ի)սի Ղազիսի,
էկէր սիվալ օլտուքտէ,
Թէմամ պին իթի իւզի [1200]:

շամտ էտէլիմ ԱլլաՀէ,
սուլթան Մաճմուտ զարտ Հալէ,
Թարիքի Օսմանլիսին,
պին իւզ ալթմըշ տէրթ սէնէ [1164]:

Հազայ վաճիպ քուրպանէր,
Թեքնայի զարտ էտէնլէր,
շան օլուր վէ պիլիսիսին,
Հալէ զարտ ըուխպանլէր:

Իւշ քիլիսէտէ Ղազար,
միւտմ քիթապլար Եազար,
Հազ սախլասն քէնտիսին,
Նամին տիւննատէ կէզէր:

Գուտս գիմին զարտնտէ,
Նալ Նամ Եազուպ Հէօթմիտէ,
Հազրէ Նազարը օլուսն,
Թէմամ քիթապ վաթթիտէ:

Ըստանպօլ քիմ միճաս,
ըուխպան տէր Միճաս,
Եթմիշ իթի Թէմամտը,
աֆաթուսն էյլէ խէլաս:

Մէսքնանի Հալէ քէշիշ էրիստէ,
Պէլէկէսի զայրիկէ սաքիւնիերիտէ,
Եա ըկպ այրմայ սատիքիերիտէն,
էթտիրմէ իշրէթ օլ քէմէր իլէ:

Մամօք.— Վերը գրուած Հայկական Թուս-կանը 1200, սովորական 651ի յաւելումով կու տայ քրիստոնէական 1761 տարին. իսկ օսմաննան 1164 թուականը կը Համապատաս-խանէ քրիստոնէականի 1760—1761 ին:

էջ 98.— Բովանդակութիւն. Ա.—ԻԱ.— Մաքուր շեղագիր՝ Գրիգոր Պօղարեանի գրչով:

Յետմագոյմ յիշատակագրութիւն.— 1959
էջ 82, ստորոտը, շեղագիր.— Գր. Պօ-ղարեանէն՝ Երուսաղէմի Ա. Յակովբեանց Ձեռագրաց Մատենադարանին՝ որպէս յիշատակ Հոգիւրյա Տ. Գարեգին Ա. ՋՀեյ. Պօղարեանի.— 18 օգոստ. 1959, Երուսաղէմ:

3769

ԺՈՂՈՎԱԾՈՅ

Եզիպտոս

ՈՂԲ=1648

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծաւալ 15x10x4.5: Թերթք 228: Հանգամանք լաւ: Թուղթ տոկուն: Գրիչ՝ Սարգիս Երէց: Գրութիւն՝ սկզբնատողերը կամ սկզբնատոտերը կարմիր, մնացեալը սև մեխանով, միասին, 20 տող: Նոտրագիր: Համառօտագրութիւնք սովորականէն աւելի: Ուղղագրութիւն տկար: Կաշեկազմ տախտակեայ դրոշմազարդ: Տարբեր թուղթ սկիզբը եւ վերջը երկուական թերթ, զատարկ, քացի առաջին էջէն: Կնիք սեւազրոշմ թղ. 1ք. "Քի. Ծո. Թորոս":

ՐՈՎԱՆԴԱՎՈՒԹԻՒՆ.—

Քղ 2ա.— Տաւ Այլակերպութեանն Քի. Այ. մերոյ.— Աւանդապաշտ խորհրդոցն Քի. ...— Զախակողման լուսանցքին, սեւորակ մելանով, երկիցս, ԹԵԳ [= Բորզոմ կպս. Գուշակեան]:

Քղ. 4բ.— Ի յաւուր Վարդավառին յօտարանին մեկնութիւնն.— Առ Ծս. զՊետրոս եւ զՅակոբոս...:

Քղ 10ա.— Ազաւթք որ պիղծ ինչ կերեալ է՝ քահանայն ի վերայ կարգայ.— Տէր Ած. մեր որ ի սուրբս քնակեալ ես...:

Քղ. 10բ.— Հոգի Քի. սրբեա զիս, մարմին Քի. փրկեա զիս...:

Քղ. 11ա.— Աղաւթք առ Սք. Աստուանանին.— Ողջոյն ընդ զքզ Մարիամ...:

Ներքեւը բոլորակ, մէջը՝ վերագիր այսպէս [արայ]...:

Քղ. 11բ, անմաքուր:

Քղ. 12ա.— Պատմութիւն վասմ Պօղոսի ի լուստրացեոց քաղաքիւ.— Պօղոս ոմն իլուստրիոյ որ էր պատուով իլուստրի...:

Քղ. 18ա.— ...: Ծերթն ասացին՝ յառաջին սկանեւ եւ նոր գալն ի կրօնօրութիւն մարդոյ՝ ոչ թոյլ տայ Տէր զիւաց Հզօրաբար պատերազմել ընդ նոսա...:

Քղ. 87ա.— Սրբոյն Նեղոսի ասացեալ վասն որկրամուտութեան.— Սկիզբն պտղաբերութեան ծաղիկ...:

Քղ.— 48բ.— Գլուխ Զորորդ: Բան Սք. Հարցն Յաղաքս զըջութեան եւ քաղցր արտասուաց.— Ասաց Հայրն Անտոն...:

Քղ. 96ա.— Խրատք սուրբ Վարդան Վարդապետին ասացեալ ընդ աշակերտին իւր.— Եղբայր եւ որդեակ Գրիգոր՝ ա՜հօր անուամբն յԱստուծոյ այս թեզ պատուէր, որչափ որ ապրիս զԱծ. մերձ տես եւ զքանակս Հրեշտակաց...:

Քղ. 97ա.— Եւ տապանն Գ. կարգ կարմեցօ, վերնատուն, միջնատուն, եւ ներքնատուն...: Եւ նա զարթուցեալ զիտաց զեղեալն, եւ անէծ ո՛չ զՋամ, զի աւրՀնեալ էր յԱստուծոյ, այլ զՋանան մանուկն, որ ընդ անիծանելն սեաւ դարձաւ...:

Քղ. 98ա.— Բանք Սուրբ Հարանց Եզիպտոսի.— Կամեցօ ոմն մի երբեմն ի ծերոցն զի տեսանող լիցի...:

Քղ. 180բ.— Սք.՝ Հօրն Նեղոսի Խրատք Յաղաքս խորհրդոց զզուշութեան:

Քղ. 189բ.— Պատուէր Սք. Հարցն ՀոգէշաՀ եւ ընտիր.— Ասաց երանելին Յոհան Ոսկեքերան. Նստելով քո յընթերձումն ատածային զբոց...:

Քղ. 148բ.— Եսայի մարգարէ՝ էր որդի Ամովսայ ի թեկուայ...:

Քղ. 144բ.— Աղօթք, Յորժամ յորոգայթ անկանի որ, ասացեալ է ի Սրբոյն Գրիգորի Լուսօրջին մերոյ.— ԱւրՀնեալ է մարգասիրութիւն քո...:

Քղ. 146ա.— Նորին Լուսօրջին Գրիգորի Աղօթք.— Աղաչեմ զքզ Փրկիչ աշխարհի...:

Քղ. 147ա.— Արրկաւազ Վարդապետմ ասացեալ էր ընդ իւր խորհրդակիցն թէ...:

Քղ. 148ա.— Վարդան Վարդապետի ասացեալ է Խրատ ՀոգէշաՀ.— Եթէ զինչ է ձանրութիւն...:

Քղ.— 154բ.— Դարձեալ վասն խոստովանութեան եւ ապաշխարութեան.— Գիտելի է զի ծառ կայ որ միշտ կանանչ կու մնայ ամառն եւ ձմեռն...:

Քղ. 156բ.— Վարդան Վարդապետի ասացեալ Խրատ պիտանի.— Վասն Քի. պատարագին...:

Քղ. 168ա.— Աշխարհացոյց է.— Նախ քան զամենայն խնդրեսցուք եղեալքս զէն...: Թեսազոնիկէ Սելենիկ է, Նիկիայ

Իզնկն է, Ջաղկեղոն Ղատիթոյին է, Աուլ-խաթ Ղըրիմ է և Ջի. փառք յօրտեսն ամէն (թղ. 188թ):

Քղ. 184ա.- Յաղագս մեծատանն որ ազ-քատացաւ, և ականն զոր ետ նմա Աստուած էր ոմն մեծատունն որ մոռացեալ էր զլոյսն որ աւ Աստուած...:

Քղ. 185բ.- Այր ոմն ետես տեսիլ Ե մարդ անզգամ սոված...:

Քղ. 186բ.- Վասն Աղօթից.- Ջի օրի-նակ թագաւոր որ զազգատ ոմն կոչէ ի սե-զան իւր...:

Քղ. 188ա.- Յայլմէ դարձեալ վասն առաջին օուրն ի քանն. Յորժամ յազօթս կացէ՞ք...:

Քղ. 189բ.- Գրիգոր Վարդապետին ասացեալ. Վասն Սբ. Հաղորդութեան, ի խնդրոյ Յոհանէս քահանային.- Արեամբն Ջի. փրկելթ եղբարթ իմ ի Ջս...:

Քղ. 204բ.- Պատմիաց սուրբ և լերա-նայկաց երանելի ճգնօրն Յովհաննէս Գա-ննցի, թէ եղեւ ինն զնալ, և աւթեանս կալայ ի տան պարկեշտ քահանայի միոյ և Հայեցեալ տեսի կանթեզ լուցեալս, խաչա-կալս կազմեալս և ծածկեալ սուրբ կտօով, և իմ գիտելով եթէ նշխարթ է սրբոց՝ Հարցի ցքահանայն այն թէ որոյ սրբոյ է որ սաստաւորեն, և ասէ. ոչ է ի սրբոց նշխարաց այլ Սուրբն Գրիգոր է, և ի մանկութենէ իմմէ սպասօրեմ նմայ:

Եւ իմ քացեալ տեսի, նա Սբ. Գիրքն էր որ կոչի Յանախապատում: Եւ ասացի ցմեծահաւատ քահանայն. զինչ տեսեր պատ-մեա ինն, զսքանչելիս Սբ. Հայրապետին մերում: Եւ նա ձայնեաց զօրդին իւր որոյ Սարգիս կոչի իւր և ասէ. Վասն մեզաց մերոց գերեալ եզեւ երկիրս մեր յանօրէն յազգէն նետողաց, տարան և զօրդեակս իմ ի Սուժաստան, և իրքն զարձար ես և մայր սորայ լացար զօրդեակս մեր: Եւ օուր տօնի Սբ. Հայրապետին եկեալ առաջի Սբ. Գրոցս, և ողբալով ասացի. ԱմենաՀ-նար Սուրբ եթէ կարո որդեակն իմ նայ առ-նէր ըզլուս թո:

Եւ մինչ ես յայս լալիսն էի եմուտ որդեակս իմ ի տունս ունելով ի ձեռն զաստուակ և քաժակով զինի, և ասէ. Ես յայմ ժամու կայի ի սպասու ամիրապետին, և եւն թան լուսօրն այր մի ունելով Հանգերձ քահանայապետի և կալեալ զձեռանէս երբ մինչեւ ի զուռն և ինքն եկեալ եմուտ ի զիրքս յայս: Եւ զայս լուեալ գահացայ զԱստուծոյ և քան զամենայն զբր զսայ առօել պատուեմ և գեր ի վերոյ Համա-րիմ, և յորդորեմ ըստանալ զսայ որոյ է

կարողութիւնն յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Քղ. 205ա.- Սրբոյն Գրիգորի նարե-կացոյն.- Տէր իմ և Ան. իմ, ստեղծօղ իմ և արարիչ իմ...:

Քղ. 210ա.- Աղօթք Սբ. Հօրն Յովանէս Գառնեցոյ Վասն զիշերային.- Ազաչեմ զքեզ Տէր և զոհանամ զանուանէ ըմմմէ...:

Քղ. 220ա.- Ասացեալ ի Առաքել Վար-զապետին Նրատ Վասն մանկանց.-

Այրն Աստուծոյ է օրինակ, ուսուցանէ զքեզ Համակ, մանուկ զու լեր մտօք յըստակ, ննջեցեաց թոց յիշատակ:

Ջեզ առ յինն խրատ քարի, ով զու մանուկ սիրող քանի, և ասացես Տէրն ողորմի, ինն Առաքել Վարդապետի:

Յիմար մտաց և յեղկելի, Այսքան խրատ յառաջ եկի, Ռահին կենաց նիւթ ցանկալի, Այս խաղալիս մանկանց տղայի:

Ջաղցրաճաշակ քան զովելի, Երբեակ երեցու վեցեկի, Լեալ ըստ թրւոյն այրուքնի, Էին լուսոյն յանճառելի:

Յիշատակարամ Գրչի.- 1648

Քղ. 228ա.- Փառք Ամենասուրբ Երրոր-դութեան Հօր և Որդոյ և Հոգոյն Սրբոյ յօրտեսն ամէն:

Ընդ որում ցանկալի և պատուական դիրամիտ և Հեզահոգի, եռափափար սիրով զրեցի այս զիրքս ինն մեղաւորիս որ չեմ արժանի զանուն իմ Սարգիս երէց կոչելով:

Արզ երես անկեալ աղաչեմ զձեզ որք Հանդիպիթ ամայ կարգալով կամ տեսանելով յիշեցէք ի մարքափայլ յաղաւթս ձեր, և զիս զանարժան ծառայս որ մականուն տէր Սարգիս անուամբս կոչիմ, և զորժով ոչ, վա՛յ զիս:

Գրեցաւ զիրզք թվին ՌՂԲ, ի մայրա-քաղաքն ի Եգիպտոս, ի զուռն Սրբոյն Սարգիս Ջարավարին, որ բարխաւս լինի զծողիս ևս առաւել Հայոց ազգիս, ամէն:

Ո՞ր զտտապեալ մեղաւք և զանարժանս յիշեա ի Տէր, ամէն:

Յեռմագոյմ յիշատակագրութիւն.- 1866

Քղ. 228բ, ստ. լուսանցքին, շեզա-զիր.- Այս զիրքը զբերով փոխանակեցի, 1866. փետր. 1:

3770

ՈՂԲ ԱԻԱԳ ՈՒՐԲԱԹՈՒ

Տեղի

ՌՄԻԱ=1772

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 16x10x1: էջք 86: Հանգամանք
լաւ: Թուղթ Հասարակ: Գրիչ՝ Ստեփանոս:
Գրութիւն սեւ մեկանով, միասիւն, 21
տող, սեւ զիծերու միջեւ: Նոտրագիր վարժ:
Համառօտագրութիւնք բաւական առատ: Կաշե-
կազմ խաւաքարտեայ զծաղարդ: Դատարկ
թուղթք սկիզբը վեց թերթ, թեթեակի ցե-
ցաւար: Ստացող՝ Պետրոս Վարդապետ:

ՌՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Ողք եւ Սուգ, վասն մեծի ա-
ւուր Նաչեւութեան Տեառն մերոյ Յի. Քի.
որ ասէ.- Օգնեա Հոգիդ Սուրբ:

Ո՞վ ամենաչքնաղ եւ զեղեցիկ Հարսդ
երկնաւոր փեսային, Ո՞վ սուրբ Եկեղե-
ցի...:

էջ 7.- Ո՞վ օր դառնութեան եւ սզոյ,
ո՞վ զիշեր կսկծալի եւ ողբալի...:

էջ 16.- Յաղագս լուացման ոտիցն:

էջ 19.- Յաղագս սահմանելոյ մարմնոյ
եւ արեան Տեառն:

էջ 21.- Յաղագս ազօթելոյն քի. ի
պարտիզին:

էջ 29.- Յաղագս ըմբռ[ն]ման Տեառն:

էջ 86.- Յաղագս տանելոյն զՔս. ի
տանն Աննայ քահանայապետին.- Եւ այ[ս]-
պիսի դառն չարչարանօք կապեալ տարան ի

դուռն Աննա քահանայապետին...-Հմմտ. Թիւ
1888, 2. Հատոր, էջ 291:

էջ 89.- Յաղագս Պետրոսի ուրանալն
զՔրիստոս:

էջ 41.- Յաղագս տանելոյն զՔս. առ
Պիղատոս...:

էջ 48.- Յաղագս փշեղէն պսակին Քը-
րիստոսի:

էջ 51.- Յաղագս տանելոյն զՔս. ի
Գողգոթայ ի խաչ Հանել:

էջ 61.-
Այ՛ իմ որդեակ, այ իմ ձագուկ,
Հեզ եւ խոնարհ որպէս զառնուկ...:

էջ 71.- Յիշատակարամ Գրչի.- 1772

Արդ՝ Կտակ ամենամաքոր չարչարանաց
Տեառն մերոյ Յի. Քի., ձեռամբ մեղապարտ
Ստեփաննոսի, ի թուականութեանս մերոյ
ՌՄԻԱ, եւ յուլիսի ամսոյ ԻԲ օրն, ի
վայելումն տեառն Պետրոսի յոգնիմաստ
մտերիմ վարդապետի ծրեցեալ եղեւ: Խնդրի
ի քարեմիտ ուսումնասէր սիրելի եղբարցդ
իմոց, զի ի ընթեռնուլն մեղրածոր զան-
ձարանիս, յիշեսջիք ի մաքրափայլ յաղօթս
ձեր, եւ լիբուք եւս դուք յիշեալք:

էջ 72, 78, 76, մանրութ, մանիշա-
կագոյն թանաքով:

էջ 74, 76-86 զատարկ:

3771

ԺՈՂՈՎԱԾՈՑ

Ս. Յակոբ, Երուսաղէմ

1892

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 18x8x1: էջք 181: Հանգամանք
լաւ: Թուղթ թխագոյն: Գրութիւն սեւ
մեկանով, միասիւն, 17, 16 տող: Եեղագիր
Նոտրակերպ: Կաշեկազմ խաւաքարտեայ: էջ
1. կնիք Հակթաձեւ. " Եփ. Վ. Պ. Պէղիբ-

ճեանի, Սեքստացոյ, յԵրուսաղէմ, 1892
", որ ըստ երեւոյթիւն զրիչն ու ստացողն
է:

ՌՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Ժամանակով Նալեան Ամենապա-

տի եւ Աստուածարան Յակովբ Սրբազան Պատրիարքին 4. Պոլսոյ մէջ զլուխը եկած փորձութեան պատմութիւնը:

Յանկարծ արեղա մի Յակովբ Սրբազան Պատրիարքին քովը կու գայ Սուրբ Աջը կը Համբուրէ ու զիմացը կայնի...- Ն. Ե. Մեքրովպ Վարդապետ (էջ 81):

էջ 82.- Այս աշուրբնի վրայ գրուած ոտանաւորը խիստ խրատական խօսքեր ըլլալուն այս տետրակին մէջը օրինակեցի, որ երբեմն պէտք կ'ըլլայ.- Գիրք Եզովբոսի:

Անիրաւ մարդն երբ չար կընէ, սուտ մուտ պատճառ շուտ կը գտնէ!...

էջ 69.-

Ձեզ մի՛ դնե՛ր կարգը մեծին,

ծաղր կըլլաս փոքրին մեծին.- Ա-Ձ:

էջ 70-71 դատարկ:

էջ 72.- Ամենահարկաւոր պայմանը խոստովանութեան որոց գիտութիւնն ունենալու է խոստովանահայր մը ի Հարկէ:

էջ 78-96 դատարկ:

Մաժօք- Յաջորդ մասը Հակառակ կողմէն գրուած է:

էջ 181-180 Համարեա դատարկ:

էջ 129.- Պատշաճ է զիտե՛լ խրատ Աւագերիցութեան:

էջ 112-110, դատարկ:

էջ 109.- Ի տօնի արքոց Մարտիրոսաց...:

էջ 100 եւ 98 դատարկ:

էջ 99 եւ 97, մազթանքներ:

3772

ԱԻԵՏԱՐԱՆ.- 297

Զէյթուն

ՌՃՀՁ=1727

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մուսա 10.5x7.5x8: էջք 572: Հանգամանք լաւ: Թուղթ Հասարակ: Գրիչ եւ ծաղկող՝ Սահակ երէց: Գրութիւն՝ սկզբնատղերը եւ զխատառերը կարմիր, մընացեալը սեւ մեխանով, երկսիւն, 21 տող, կարմիր գիծերու միջեւ: Բոլորգիր մանր, վարժ գրչէ: Համառօտագրութիւնք սովորական: Կարմրագիծ գարդազիր եւ լուսանցազարդ Հասուածներու սկիզբը. վերի լուսանցքին գտնուածները քիչ մը վնասուած կազմի նորոգութեան ժամանակ: Գունաւոր խորանագարդ էջ 46, 187, 288, 441, Նկարք ոչ նուրբ. Ս. Մատթէոս էջ 44, Ս. Մարկոս 186, Ս. Ղուկաս 282, Ս. Յովհաննէս 440: Կաշեկազմ տախտակեայ, մաշած:

ԲՈՎԱՆՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1-16, տարբեր թուղթ, դատաւ փ բացի մէկ էջէն:

էջ 17 դատարկ:

էջ 18-19.- Թուղթ Եւսեբիոսի, կարմրազարդ շրջանակով: Գունաւոր բոլորակներու մէջ երկու եպիսկոպոսներու նկարները վնասուած:

էջ 20, 21, 24, 25, 28, 29, 32, 38, դատարկ:

Կանոնի տախտակներ, կարմիր խորաններով՝ սակաւ գունաւորութեամբ, վերի կողմէն վնասուած կազմի ժամանակ, էջ 22, 28, 26, 27, 30, 31, 34, 35:

էջ 36.- Գլուխք ըստ Մատթէոսի Աւս:

էջ 48 դատարկ:

էջ 45.- Աւետարան ըստ Մատթէոսի.-

Գիրք Ենընդեան Յի. Ձի. ...:

էջ 187.- Աւետարան ըստ Մարկոսի.-

Սկիզբն Աւետարանի Յի. Ձի. ...:

էջ 274ա.- Ծարուցեալ Յի. առաւօտուն...:

էջ 280բ, ստորուոր.- Թուին ՌԼԵ ա-մին:

էջ 288.- Աւետարան ըստ Ղուկասու.-

Ձանդի բազումք յաւժարեցին...:

էջ 441.- Աւետարան ըստ Յովհաննու.- Ի սկզբանէ էր Բանն...:

էջ 554-572 դատարկ. վերջին ութ թերթերը տարբեր թուղթ, աւելի նոր:

Յիշատակարան Գրչի.- 1727

էջ 561ա.- Փառք Ամենասուրբ Երբոր-գութեան եւ մի Աստուածութեանն Հօր եւ

Որդւոյ եւ Աք. Հոգւոյն յաւիտեանս ամէն:

[Ո]րոյ շնորհօքն շարժին էակօս ամ. յիւրաքանչիւր ընթացս ըստ կարգի. յաւէտ եւ ի զգալեացս այս մարդ պատուեալ Հանճարով որով զընաւորական շարժումն իմաստնապէս մարթէ յօրինել աստուածային սիրովն ուղերձեալ: Ըստ որում է տեսանել եւ ի քաղմաղիմի յայսպիսեաց իրաց, այսինքն յաստուածասէր կամաց սրբասէր անձանց: Որ պնդագոյն փութոյ խորհրդեամբ քարեպաշտ ոմն եւ երկիւղած յԱստուծոյ [երեց տող քաց կը մնայ]:

Ձոր ըստ իմաստուն վաճառականին ստացան զսա գանձ մնացական, ի վայելումն սրբասէր եւ մաքուր ընթերցող քահանայից, եւ յիշատակ իւրեանց Հոգւոց:

Արդ զրեցաւ ունող աւետեաց արթայութեանն, Հանուրց պարգեւաց, ի թուականիս Հայոց ՌՃՀՁ [1727], ի կաթողիկոսութեանն Կիւիլիկեացոց Տէր Գրիգորին, ի Հայրապետութեանն տէր Կարապետի, ի զուտոս Գերմանիկոյ, ի զիւղաքաղաքս ի Ջէյթուն: Ընդ Հովանեաւ Սուրբ Աստուածածնին եւ Սրբոյն Թէոդորոսի զինաւորին,

եւ Սրբոյն Պարսամայ ճգնաւորին, եւ այլ ամենայն սրբոցն եւ սրբութեանցն, Աք. Աւետարանացն եւ Սուրբ Նշանացն, որ աստկան մեզ ի ազնութիւն եւ Հաւատացելոցս: Գծագրեցաւ Սուրբ Աւետարանս, ձեռամբ մեղասման Սահակ երիցոյ:

Արդ երեսանկեալ աղաչեմ զամենեանն, եւ կրկին երեսանկեալ թախանձանօք աղաչեմ զդասս սրբազան վարդապետացն եւ քահանայից եւ սարկաւազաց, որք ընթեռնուք եւ կամ տեսանէք զսուրբ Աւետարանս զայս ատաջի սուրբ սեղանոյ եւ Գառին անմահի որ քառնայ զմեզս աշխարհի, Հայցեցէք յԱստուծոյ պատմապարտ գծողիս եւ որդւոցս Աւետիք զպրի, եւ զեռաբոյս Մելքիսեդեկի, զի ըստ իւրում աստու ողորմութիւն շնորհեցէ ինձ մեղաւորիս: Եւ ով ոք որ լի բերանով ասէ Աստուած ողորմի, Աստուած իւրն ողորմի աստ եւ ի միսանգամ զալըտեանն ամէն:

Յետմագոյմ յիշատակագրութիւմ.- էջ 16. շեղագիր.- Նուրբ Ա. Յակոբայ Վանքի Զեռագրատան, Լեւոն Ստեփան Յով-Հաննէտօֆ, Պաղտատ, 19-4-1868:

3773

ԺՈՂՈՎԱԾՈՅ (Կրօնական)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 10.5X8X8: էջք 844: Հանգամանք Համարան քաւարար: Թուրք Հասարակ: Գրութիւն սեւորակ մեղանով, միասիւն, 8-18 տող: Ենդագիր անհարթ: Համատօտագրութիւնք սովորական գրեթէ: Կաշեկազմ տախտակեայ դրոշմազարդ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

- էջ 1.- Սիրաք ասէ. Բարձ(ր)եալն ըստեղծ զեզ յերկրէ եւ այլ իմաստուն ոչ զարշիցի ի նմանէ:
- Տուրիթ ասէ. Բարեք է աղօթք Հանդերձ պահօք եւ ողորմութեամբ:
- էջ 8.- Նարեկ:
- էջ 9.- Յօհաննու Կաթու:
- էջ 28.- Պօղոսի, Գաղատացոց:
- էջ 55.- Բարդզ վանս պահոց:
- էջ 181.- Նարեկ:

էջ 177-189, տարբեր գրչութիւն, նարնջագոյն եւ սև մեղաններով, նոտր շեղագիր, նարնջագոյն գիծերու միջեւ:

Էջմիածին ծրուող մայր մեր ցամկալ[ի], ուրախ լեր երկիւղ երկ(ի)րի, գերազարդ [յարկ ?] փառաց հարսիմ Յիսուսի,

ուրախ լեր երկիւղ երկրի [գ]վայմա(յ)գեղ տաճար տերու[Յ]եա- (յ)ճ տեղիմ,

ուրախ լեր երկիւղ երկրի, ուրախ լեր երկիւղ երկրի, Արոտ ամմահ արքայիմ, [ի]ամզեւ վերմոյմ Սիօմի, եւ մեր պարծամաց տեղիմ:

Էջմիածին լայնափուլ աղբուր բարեաց, ուրախ լեր երկիւղ երկրի,

Գեր քամ զաթոռս [հ]ամուրց կարի պատուա-
կամ

ուրախ լեր երկինց երկրի,
վասմ[այմ] իջեալ առ քեզ երկմաւոր ար-
քայմ,

ուրախ լեր երկինց երկրի,
ուրախ լեր երկինց երկրի,
Աթոռ ամմահ արքայիմ,
[հ]ամգէտ վերնոյմ Սիօմի,
եւ մեր պարծամաց տեղիմ:

Էջմիածին՝ պայծառ արեգակ ամնըմամ,
ուրախ լեր երկինց երկրի,
Նայ եւ Հոգոյմ Սրբոյ մաքուր օթեվամ,
ուրախ լեր երկինց երկրի,
Փրկեալ գերծոյ գվեհրս մեր միշտ ի փոք-
ձամաց,

ուրախ լեր երկինց երկրի,
ուրախ լեր երկինց երկրի,
Աթոռ ամմահ արքայիմ,
[հ]ամգէտ վերնոյմ Սիօմի,
եւ մեր պարծամաց տեղիմ:

Էջմիածին աստուածաշէմ ամնմամ,
ուրախ լեր երկինց երկրի,
գեր քամ զաթոռս համուրց կարի պատուա-
կամ,

ուրախ լեր երկինց երկրի,
վասմ այմ իջեալ առ քեզ երկմաւոր ար-
քայմ,

ուրախ լեր երկինց երկրի,
ուրախ լեր երկինց երկրի,
Աթոռ ամմահ արքայիմ,
[հ]ամգէտ վերնոյմ Սիօմի,
եւ մեր պարծամաց տեղիմ:

Էջմիածին պայծառ արեգակ ամնըմամ,
ուրախ լեր երկինց երկրի,
հրեշտակաց երկմա[յ]մոց եւ սրբոց կայամ,
ուրախ լեր երկինց երկրի,
Նայ եւ Հոգոյմ Սրբոյ մաքուր օթեվամ,
ուրախ լեր երկինց երկրի,
ուրախ լեր երկինց երկրի
Աթոռ ամմահ արքայիմ,
[հ]ամգէտ վերնոյմ Սիօմի,
եւ մեր պարծամաց տեղիմ:

Էջմիածին ահեղ եւ յոյժ սուկա[կայ]մ,
ուրախ լեր երկինց երկրի,
եւ սքամչելագործց քո աշխարհս հըմչեցամ,
ուրախ լեր երկինց երկրի,
ործամ լուամ հըրաշոյ կարի զարմացամ

ուրախ լեր երկինց երկրի,
ուրախ լեր երկինց երկրի,
Աթոռ ամմահ արքայիմ,
[հ]ամգէտ վերնոյմ Սիօմի,
եւ մեր պարծամաց տեղիմ:

Էջմիածին գըթած այլ եւ ողբմամ,
ուրախ լեր երկինց երկրի,
պահեայ գվեհս մեր ի չար թշմաւեաց,
ուրախ լեր երկինց երկրի,
այլ եւ փըրկեալ գե[ր]ծո ի փորձամաց,
ուրախ լեր երկինց երկրի,
ուրախ լեր երկինց երկրի,
Աթոռ ամմահ արքայիմ,
[հ]ամգէտ վերնոյմ Սիօմի,
եւ մեր պարծամաց տեղիմ:

Էջ 188.- Ի կենաց նախկին վայելմանց
գրկեցիս զիս...

Էջ 187.-
Էջմիածին շնորհաց տուեմ,
լուսէ լուսէ, մայրըդ լուսէ.
փրկչիմ աթոռ բարձրագուեմ,
լուսէ լուսէ, մայրըդ լուսէ.
երուսաղէտ շնորհագոյ[մ],
[լուսէ լուսէ, մայրըդ լուսէ],
վերնոյմ Սիօմի[ի] հա[մ]լուեմ,
լուսէ լուսէ, մայրըդ լուսէ.
եւ յարկ փառաց գերագոյմ է
լուսէ լուսէ, մայրըդ լուսէ:

Էջմիածին կեմարար
լուսէ լուսէ, մայրըդ լուսէ,
գրախտիմ եթեմայ յարմար,
լուսէ լուսէ, մայրըդ լուսէ.
Աստուածակերտ Սուրբ Տաճար,
լուսէ լուսէ, մայրըդ լուսէ,
աշտարակ մարգարտաշար,
լուսէ լուսէ, մայրըդ լուսէ,
եւ երկմայնեղուեմ կամար է,
լուսէ լուսէ, մայրըդ լուսէ:

Էջմիածին ամնըմամ,
լուսէ լուսէ, մայրըդ լուսէ,
քամ զտապամըմ Նոյեանմ,
լուսէ լուսէ, մայրըդ լուսէ,
գեր քամ զ[ն]որամըմ Մօսկիսեանմ,
լուսէ լուսէ, մայրըդ լուսէ,
քամ զտաճար Սողոմոնեանմ,
լուսէ լուսէ, մայրըդ լուսէ,
եւ քամ զքաղաքմ Դաւթեանմ,
լուսէ լուսէ, մայրըդ լուսէ:

Էքմիածնի խՈկարամ,
լուսէ լուսէ, մայրը լուսէ,
ամուշայիտ բուրբամ,
լուսէ լուսէ, մայրը լուսէ,
աստուածայտու թիկ վարդարամ,
լուսէ լուսէ, մայրը լուսէ,
գեղայպաճու ծաղկարամ,
լուսէ լուսէ, մայրը լուսէ,
արտղավէտ ծառարամ,
լուսէ լուսէ, մայրը լուսէ:

էջ 190.— Լատչիք երկոտասան ա-
թոս...:

էջ 260-261 դատարկ մնացած: Նոյնպէս
էջ 265:

էջ 291.— Երանելի Սարգիս շնորհալին
պաղտատէ Ծռաննէս Մօսէսի...:

էջ 820.— Եսայի, ես եմ, ես եմ որ
ջնջեմ զանօրէնութիւնս թո վասն իմ, եւ
զմեղս թո այլ ոչ եւս յիշեցից:

էջ 821-844 դատարկ:

3774

ՀԱՄԱՅԻԼ.— 1

Տեղի

ՌՃԿԴ=1716

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մաւալ 11x7x2: էջը 142: Հանգամանք
անբաւարար, յոյժ վնասուած՝ մանուսանդ
պատկերները. սկիզբը թերի. մելանին խս-
տութենէն շատ թերթեր ենթարտած. նորո-
գութիւն կրած. դարձեալ կարօտ նորոգութե-
ան: Թուղթ գորշորակ: Գրիչ՝ Սողոմոն
Դպիր: Գրութիւն՝ խորագիրները եւ սկզբ-
նատողեր կարմիր, մնացեալը սև մելա-
նով, միասիւն, 16 տող, կարմիր գիծերու
միջև: Նտորագիր վարժ: Համառօտագրու-
թիւնք բաւական առատ: Կարմրագիծ գարդա-
գիր եւ լուսանցազարդ աղօթքներու սկիզ-
բը: Պահպանակ վերջը, շերտ մը մագաղաթ,
քանի մը տառ երկաթագիր, եւ լուսանցա-
զարդ կարմիր խաչի մը կէսը: կաշեկազմ
տախտակեայ Հնամաշ: Ստացող՝ Կարապետ,
տեղտեղ ջնջուած՝ Հետագայ վայելողներու
կողմէ: Ուխտաւոր մը բերած է 1956ին:

ՌՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 1.— Մագթամը գաւրաւորը ընդդէմ ար-
հաւիրաց գիշերայնոց Սրբոյմ Գրիգորի Նա-
րեկացւոյն.— Ընկալ քաջգրութեամբ...:

էջ 5.— Տեսող ամենայնի մեղայ թեզ

էջ 12.— Ամենողորմ Տէր...:

էջ 14, նկար. փճացած. նոյնպէս յա-
ջորդ թերթը:

էջ 17.— Աղօթք մոյմ Սրբոյմ Գրիգորի
Նարեկացւոյն, վասմ գարիւրամաց գիշե-

րայնոց ի պահպամու:— Աստուած յախտենա-
կան...:

Ստ. լուսանցքին, տարբեր գրով, շըր-
ջանակի մէջ, * Ակորին, Կիրակոսի:

էջ 21.— Աղօթք սրբոյմ Յոնամու Գառ-
Ռեցում ի պահպամութիւն ծառայիս Աստու-
ծոյ [ջնջուած է]:— Աղաչեմ գթեզ Տէր Ած.
իմ...:

Ստ. լուսանցքին, զուսնթափ մելանով,
տարբեր գրով, * ծառայի Այ. Վանէսին:

էջ 24.— Այլ գիր չար աչից եւ չար
լեզուի եւ չար խօրհուրդ խափ[ամելոյ] ի
դիմաց ծառայիս Աստուծոյ Մէքէլին.— [Վեր-
ջին անունը գրուած է զուսնթափ մելանով՝
ջնջուած անունին տեղ].— Իբրեւ իջանէր
Յս. ի լեռնէն Զիթենաց...:

էջ 25.—... Կապեալ եղիցի ամ. չար
աչք եւ չար նիաթ ի դիմաց ծառայիս Այ.
Կարապետին:

էջ 26, նկար, վնասուած:

էջ 27.—... Նշանացն Զի. եւ անբար-
բառ քարեխօսացն.

Սք. խաչափայտին Զի.
եւ աշակողմ աւազակին,
երկնից Սք. Ռաչին,
Վարազայ Սք. Նշանին,
Երեման Սք. Նշանին,
Պատերազմի Սք. Նշանին,
Հաղթասոյ Սք. Նշանին,
Վարդանայ Սք. Նշանին,
Հոռմկուլոյ Սք. Նշանին,

Կողքայ Սր. Նշանին,
 Վանկոյ Սր. Նշանին,
 Արզիկայ Սր. Նշանին,
 Սերիխոյ Սր. Նշանին,
 Մառասա Սր. Նշանին,
 Գանձասարա Սր. Նշանին,
 Ջալէթա Թուխ Սր. Նշանին,
 եւ Ջի. Սր. Գեղարդին,
 Տէրուհական Սր. պատկերին,
 Կոռյ Սր. Նշանին,
 Գետարգել Սր. Նշանին,
 Սթանչեղագործ Սր. Նշանին,
 Ապարանից Սր. Նշանին,
 Կարմիրական Սր. Նշանին,
 Ծիծառուու Սր. Նշանին,
 Սաղիմայ Սր. Նշանին,
 Վարոսի Սր. Նշանին,
 Կիպրոսի Սր. Նշանին,
 Աղթամարա Սր. Նշանին,
 Սահանու Սր. Նշանին,
 Յետու վանայ Սր. Նշանին,
 Տապանակի Սր. Նշանին,
 Վրաց եւ Հոռոտց եւ Կոստանդնուպոլսի
 Սր. Նշանացն,

Եւ Հացունաց Սր. Նշանին,
 Յերուաղէմայ Սր. Նշանին,
 Հապաշից Սր. Նշանին,
 եւ Խրտից Սր. Նշանին,
 Հնդկաց Սր. Նշանին,
 Ծովու Սր. Նշանին,
 Կապուու Սր. Նշանին,
 Ֆոնսուու Սր. Նշանին,
 Սր. եւ Հրաշքափառ Նշանացն եւ
 անբարբառ քարեխօսացն որ ի գալստեան
 քում գան եւ որ յայս տեղս խաչածեւ
 երևեցան, եւ որք ընդհանուր տիեզերս
 իցեն, սոցա ամենեցուն քարեխօսութեամբն
 Տէր Ած. պահեայ զծառայս քո ամէն:

Հմտ. - Ը. Հատոր, էջ 112:

էջ 80.- Արդ Սր. Խաչն մեզ նշան
 յաղթութեան եւ զիւաց խորտակիչ: Սր. Խաչն
 մեզ վաճան եւ զիւաց Հալածիչ: Սր.
 Խաչն մեզ պարիսպ եւ զիւաց պարտութիւն:
 Սր. Խաչն մեզ կեանք եւ զիւաց կորուստ
 ...:

էջ 82.- Գիր գլխացաւի ծառայիս Այ.
 Կարապետիմ.- Տէր մեր Ես. Աս. ի վերայ
 խաչին կարողայր...:

էջ 88.- Աղօթք բժշկութեամ կարողայ ի
 վերայ հիւանդի.- Կարգամբ առ քեզ Հայր
 Տեառն մերոյ Յի. Աի. ...:

էջ 49.- Աղօթք պահպանութեամ ծառա-
 յիս Այ.- Հողի Այ. սրբեա զիս, մարմին Ջի.

մարբեա զիս...:

էջ 60.- Գիր գլխացաւի ծառայիս Այ.-
 Յանուն Սիսիանոսի միայնակեցոյն...:

էջ 61.- Գիր վամո չար աչից եւ չար
 Ոխթի եւ չար խորհուրդ կապի ի դիմաց
 ծառայիս Աստուծոյ.- Հրանիթ Հրափայլ Հա-
 մատուն սպասարք Այ. ...:

էջ 60.- Կկար, Ս. Կոյսը եւ մանուկ
 Յիսուս, մասամբ վեասուած:

էջ 61.- Պաղատամք առ Սր. Կոյսմ...:

էջ 67.- Գիր գլխացաւի եւ չար լեզուի
 եւ ամ. չար Ոխթի ի դիմաց ծառայիս Այ.-
 Ծառ մի կայր ի մէջ երկրի որ ոչ ճեղ ու-
 նէր եւ ոչ տերեւ եւ ոչ արմատ...:

էջ 70-71, դատարկ:

էջ 72.- Կկար, Հիւար սուրբ, վի-
 շապասպան:

էջ 78.- Բարեխօսութեամբ [Սրբու]Հոյ
 ամէնորհնեալ Աստուածանին...:

էջ 85.- Գրիգորի գերագով վարդապետի
 ասացեալ է Աղօթ.- Բարբառնեալ եւ ամենա-
 սրբուհի Աստուածածին...:

էջ 80.- Գիր գլխացաւի եւ չար աչից ի
 դիմաց ծառայիս Այ. ...- Տէր եւ փրկիչ Ես.
 Աս. ...:

էջ 95.- Գայր զեռն Յորդանան եւ բե-
 րէր ծառ մի գեղեցիկ եւ պատուական...:

էջ 108.- Գիր դատաստանի եւ երեսբախ-
 տութեամ առաջի մեծամեծաց փրկեսցէ զծա-
 ռայս իւր ամէմ.- Յանուն մեսիանայ որ ան-
 ուանեցաւ Ջրիստոս...:

էջ 109, աջակողմեան մեծագոյն մասը
 պատուած, էջ 110 կկարին ալ կորուստ
 տուած նոյն չափով:

էջ 111.- Գիր քաղցրութեամ եւ սթարի
 եւ երեսբախտութեամ ծառայիս Այ.- Յայնժամ

բացան երկինքն եւ իջնէին Հ Հրեշտակք:

էջ 115.- Գիր ջերմամ, կարողայ ի վերայ
 ջերմոտիմ, կամ կապէ ի վիզմ եւ կամ ի
 ձեռն.- Ասէ միեւս թող վանն Աստուծոյ...:

էջ 117.- Գիր բժշկութեամ ամ. հիւան-
 դի որ ոչ մերձեմայ ի ծառայիս Այ. ...- Սր.
 Խաչն Աղթամարայ եւ Սր. Նշանն Վարազայ,
 քաղցր կաթն Սր. Կուսին, Գ թեւուն Ջի.
 ...: ի դիմաց ծառայիս Այ. Կարապե-
 տին:

էջ 118 դատարկ:

էջ 119.- Աղօթք Սրբոյմ Փեկասու Հայ-
 րապետիմ.- Ես. Աս. Որդի Այ. Տէր իմ եւ
 Ած. ...:

էջ 128.- Մաղթամք առ Սր. Զօրակամմ,
 Սրբոյմ Սարգսի Զօրավարիմ եւ որդւոյ մո-
 րա Մարտիրոսիմ.- Երջանիկ եւ մեծ զօրական

... Սր. Սարգսի ազօթիւքն եւ բարեխօսութեամբն ոգնական եւ պաշտական լեր ծառային թուս Կարապետին, ամէն:

182.— Գիր վասմ Յամապարհի աջողելոյ եւ շահաւոր վաճառի ծառայիս Այ. Կարապետիմ — Առաջնորդ կենաց, ճանապարհ եւ ճրջմարտութիւն եւ կեանք...:

էջ 183.— Կի՞մ որ դժար ծնամի գրե եւ ի ծեղքմ տուր:

էջ 184.— Գիր վասմ դատաստամի աջողելոյ ծառայիս Այ. Կարապետիմ.— Ամենակալ Ած. բարերար...:

էջ 186.— Գիր վասմ չոր խոցի խոտոկի ելուծի զմայուծ օձիկի եւ խլուրդի որ ոչ մերձեմայ ի ծառայս Այ. Կարապետմ ամէմ — Այս ձեռն Տեանն է եւ է մատնեհար գիրն գոր առաքեաց Ջս. առ Արզար Յազաւորն եւ բժշկեաց զԱրզար ի ցաւոց.— Խ, Ս, Ջ, է, Վ, Փ, Բ:

Խէն, այսիկն խաչեալ Ած. ի խաչին Հեղուսա վասն արարածոց:

Սէն, սոսկ մարդկան ո՛չ, այլ Ած. եւ մարդ ճշմարիտ:

Ջէն, թերովէից վերադիտող որ նստի ի վերայ նորա:

էն, ես եմ Ած. եւ չիք այլ ոք բայց ինչէն:

Վեկն, վեհազոյն Ած. աստուծոց: Փիւր, Փրկիչ եւ կեցուցիչ ամ. աշխարհի:

Բենն, բովանդակ եւ յաւէտաբար կենդանի եմ ես յաւիտեան:

էջ 186.— Գիր պահպանութեամ ամ. ցաւոց եւ հիւանդութեամց որ ոչ մերձեմայ ի ծառայս Այ.:— Տէր Ած. զթած ես եւ ողորմած...:

էջ 189—142, Համարեա դատարկ:

Յիշատակարամ Գրչի.— 1716
էջ 188, վարը.— Գրեցաւ Համայլիս ձեռամբ փծուս գրչի Սողոմոն զպրի, ի թվականութեան Հայոց ՌՃԿԴ ամիսն, ի վայելումն շնորհաւ էին, ամէն:

3775

ՅՈՒՅԱԿ ԳՐԶԱԳԻՐ ՄԱՏԵՆԻՑ

Ս. Յակոբ, Երուսաղէմ

1867

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծաւալ 86X28: էջք 62: Հանգամանք լաւ: Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն՝ կապոյտ եւ սեւ մեղանեբրով, երկսիւն, 48 տող, երբեմն նուազ, սեւ գիծերու միջեւ: Նոտր շեղագիր: Համառօտագրութիւնք յոյժ առատ: Կողք՝ գունաւոր թուղթ: Կարմրազրոշմ կնիք, " Յի. Ջի. ծառայ Յովհաննէս Պատրիարք Սր. Եէմի. ՌՄՂԹ" [=1850], էջ 8ա, 81ա:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

Պիտակ առաջին կողքին երեսը փակցուած:

Յուցակ գրչագիր մեծ եւ փոքր զանազան մատենից թանգարանի վերծանութեան Սր. Աթոռոյս Եէմի, որք Հրամանաւ Տն. Տն. Յովհաննու Ամենպատիւ Վեհափառ Սըրբազան Պատրիարքի, թուով 968, ինն Հարիւր յիսուն եւ ութ Հատոր ի գրքատանէ

փոխադրեցան ի Թանգարանն, Յ, երեք ի Անդախտանէն, 29, քսան եւ ինն ի Բեթղէհէմէ, եւ 14 տասն եւ չորս ի Նորին Վեհափառութեանն ընծայեցան, որք միաՀամուռ ամ. լինին 1004, Հազար եւ չորս Հատորս — 1867, Նոյեմբր:

էջ 1—2, դատարկ:
էջ 8ա.— Ա.— Աղամգիրք, ոտանաւոր...
գրեալ ի թուին ՌՃՄէ:

էջ 6ա.— Բ.— Բան Վասն Հաւատոյ Պօղոս եպս.ի Նախշիւ. առ Եահաբաս:

էջ 28բ.— Զ.— Բարոզից նիւթք Հաւաքեալ ի Սր. Գրոց ըստ յարմարութեան մտաց միմեանց...:

էջ 81ա.— Ծ.— Օրէնք եւ Սովորութիւնք Երբայեցուց...:

81ա.— Յուցակ գրչագիր մեծ եւ փոքր զանազան մատենից ... Հազար եւ չորս Հատորս.— 1867, Նոյեմբր:
էջ 81բ—52, զատարկ:

3776

ՅԻՇԱՏԱԿԱՐԱՆՔ ԿԱՆԹԵՂԱՑ

(1754-1821)

Ա. Յակոբ, Երուսաղէմ

ԺԲ. դար

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 89X18: էջ 48: Հանգամանք Համբառա բաւարար, Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն սեւ մեկանով, միասին, 48 տող կամ նուազ, կարմիր գիծերու միջև: Ենդագիր նոտրակերպ: Համառոտագրութիւնք յոյժ առատ: 4ողք չունի:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1-2 դատարկ, էջ 8 մասամբ գրուած եւ չեղեալ Համարուած. էջ 4 դատարկ անմարտ:

էջ 5.- Գլխաւոր սիւնակ, * ժՐ մամենամեն կանթեղք*, թուղը նեղ սիւնակ* Թուական*, անոր կից այլ նեղ սիւնակ տրամ*:

Յիշատակ է կանթեղս յեմ. ի դուռն Սք. Յակոբայ, Տն. Թէոդորոս պատրիարքին վասն ամ. Հայոց ազգին, եւ իւր ծնողացն, Թվ. ՌՄԳ [=1754], 1076 [տրամ]:...

էջ 5.- Յիշատակ է արծաթեայ կանթեղս յԵրուսաղէմ ի դուռն Սքրոյն Յակոբայ, Էպուչեղցի ստոաթննց մահտեսի Գէորգ աղայի կողակից մահտեսի Թագուհոյն եւ իւր որդւոցն մահտեսի Ղուկասին. ծնողացն եւ Հաւասար ննջեցեալոցն ասացթ Ած. ողորմի: Թվ. 1180 [տրամ]:

էջ 6.- Յիշատակ է արծաթեայ կանթեղս Սք. Յերուսաղէմիս պատրիարքի Տն. Թէոդորոսի արհիբ րաբունապետին, վասն Հազոց Հօրն տէր Առաքելին եւ մօրն Կարգանուչին, եւ ամենայն զարմիցն, ի դուռն Սք. Յակոբայ Աթոռոյն ամ. Հայոց, ՌՄԵ [=1756], 1150 [=տրամ]:

Երկրորդական երկուսասնք, եօթն յիշատակարանօք, Հինգ առանց յիշատակարանի: Յիշատակ է կանթեղս Թօխաթցի մայրապետ մահտեսի Ծաղութին եւ ծնողացն, ի դուռն Սք. Յակոբայ. Թվն. ՌՄԼ [=1781], 900 [տրամ]:

Յիշատակ է կանթեղս Բենեցիցի Մենատը-

րննց մահտեսի Գրիգորին, Նազրին, Մանուշիկին, մահտեսի Յարութիւնին, մահտեսի Նիզտիին, ի Սք. Երուսաղէմ, ի դուռն Սք. Յակոբայ, Թվին ՌՄԼԵ [=1786], 820:

էջ 9.- Տասն Հատ միատեսակք, եօթն յիշատակարանօք, եւ երեքն առանց յիշատակարանի. եւ են յետագայոց իսլամեան շղթայիւք:

Ի պատրիարքութեան Տն. Կարապետի շինեցաւ կանթեղս յիշատակ Ուռուսեուխցի մահտեսի Սիմային, առն մՀի. Իսրայէլին. եւ մՀի. Աղաճանին, եւ ծնողացն մՀի. Ղազարին, եւ մՀի. Մարգարտին, յեմ. ի Սք. Թէոդորոս. 816 տրամ:

էջ 18.- Յիշատակ է Ակնա զուղէն Ապիշեցի Արփիար զատէ Փիլիպոս ամիրային զախին մՀի. Հրէփսիմէին ի դուռն Սք. Յակոբայ, Թուին ՌՄԷ [=1821], 280:

էջ 16.- Հրէշտակ Թեուզք, ի վերայ Սք. Աստուածածնայ զերգմանին, եւ է յիշատակ Ենզուչցի սեղանապետ մՀի. Պաղտասարին եւ ծնողացն Մելքիսէթին եւ Մարգարտին, Թուին ՌՄԽԴ [=1786], 160 տրամ:

էջ 16.- Յիշատակ է կանթեղս Ենզուչցի, Սք. Աստուածածնայ լուսարար մՀի. Պաղտասարին եւ ծնողացն Մելքիսէթին եւ Մարգարտին, ի դուռն Սքրոյն Յակոբայ, Թուին ՌՄԽԶ [=1787], 165:

էջ 17.- Յիշատակ է կանթեղս Մենի Գլխաղբի Սքրոյն Յակոբայ, Տիւզեան Յօճանէս Ամիրային, Միթայէլին, Յօճանէսին, Կարապետին, Իսկ[ու]յի, ՌՄԾԹ [=1810], 140 տրամ:

էջ 20.- Յիշատակ է կանթեղս Ստմպուլու եկեալ տէրունական ուխտաւորացն, ի դուռն Սք. Նիկողայոս եկեղեցւոյն, Թվին ՌՄԼ [=1781] ամին, ձեռամբ մահտեսի Յակոբ ամիրային. եւ մահտեսի Կարապետին: - Բ որոշ անսակ կանթեղ, Թեւ շղթայից օձատիպ:...

էջ 21-48 դատարկ:

3777

ՕՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱԶԳ. ԱՌԱՋՆ. ՀԱՅՈՑ ԳԱՀԻՐԷԻ

Քորզոմ Եպ. Գուշակեամ

Գա՛հիրէ՛

1914-1916

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 29X19X1.5. Էջք 196: Հանգա- մանք շատ լաւ: Թուզթ Հասարակ: Գրիչ՝ Ք. Եպս. Գուշակեան: Գրութիւն սեւորակ մե- լանով, միասին, 88 տող, սեւ գիծերու միջև: Ենդագիր սահուն: Համառօտազրու- թիւնք չափաւոր: Լաթակազմ խաւաքարտեայ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Էջ 1.- Օրագրութիւն Ազգ. Առաջնոր- դարանին Հայոց Գա՛հիրէի (Եգիպտոս), 17 դեկտ. 1914-17 օգոստ. 1916, Հատոր Ա, Թ.Ե.Գ.:

Էջ 2.- Ես, Քորզոմ Եպս. Գուշակեան, Առաջնորդ Հայոց Եգիպտոսի, այսօր, որ է օր սկզբնաւորութեան Բրիտանական Հովանա- ւորութեան ի վերայ Եգիպտոսի, Հաստատեցի օրապատում արձանագրութեան տոյն Տոմարը, ուր պիտի նշանակուին Առաջնորդարանիս եւ տեղական Հայութեան Համար կարեւորութիւն ունեցող դիպուածները, ի տեղեկութիւն ներկայից եւ ի յուշ ապագայից:- Կ'իշընդ- բեմ սիրով, որ իմ քացակայութեանս միջո- ցին, փոխանորդ կամ դիւանապետը, իսկ ինձմէ՛ յետոյ իմ յաջորդներս շարունակեն տոյն արձանագրութիւնները:

17 դեկտ.(ն.Տ.) 1914, Գա՛հիրէ.- Աղօթարար Քորզոմ Եպս. Գուշակեան

Էջ 3.- Օրագրութիւն Ազգ. Առաջնոր- դարանին Հայոց Գա՛հիրէի:

1914, դեկտեմբեր, Եշ. 17.- Տեղական թերթեր այսօր Հրատարակեցին խտիվ Ապպաս Հիւմի փաշայի գա՛հընկեցութիւնը:

Էջ 9.- 1915, յունուար, Ուր. 1.- Ընկիւնակցութեամբ Տ. Մամբրէ քահանայի եւ դիւանապետ Պ. Ազազարմի Առաջնորդը այցե- լից Ապտինի պալատը...:

Էջ 25.- Փետրուար, Բշ. 9.- Առաջ- նորդը, Կաթուիկ Հայոց Գերապայծառը, Բողոքականաց Հովիւը եւ Կարապետ պէյ Եիրիտեան այսօր շրջեցան Հանգանակու- թեան Համար, միեւնիս իրկուս:

Էջ 41.- Մարտ, Կիր. 7.- Կովկաս ապստանած կարօտ ազգայիններու ի նպաստ Եգիպտոսի մէջ սկսուած Հանգանակութիւնը կ'թուի մօտեցած ըլլալ իր վերջաւորութեանը...:

Էջ 49.- Ապրիլ, Բշ. 5.- Եգիպտոս, իր շխարհագրական դիրքի կարգ մը առա- տելութիւններուն Համար, ներկայ պատե- րազմին սկիզբէն ի վեր եղած է Հաւաքման տեղի Բրիտանական զինուորներուն...:

Էջ 60.- Մայիս 8, Բշ.- Առաջնորդը Հեռագիր մ'ուղղելով Վեհ. Սրբազան Հայ- րապետին ի Ս. Էջմիածնի, ծանուց Պօղոս փաշայի մեկնումն Եւրոպա:

Էջ 61.- Մայիս, 11, Գշ.- Այսօրուը- նէ սկսաւ Հրատարակուիլ * Արեւ* առուն երկօրեայ Հալաթերթ մը, Ազէքսանդրիոյ մէջ...:

Էջ 71.- Յուլիս 4, Կիր.- Խորին տխրութեամբ իմացանք, տեղական թերթերէն, թէ Կ. Պօլսոյ մէջ 20 Հայեր կախաղան Հանուած են, քաղաքական ամբաստանութե- ամբ...:

Էջ 80.- Օգոստոս 4, Դշ.- Երեկոյին, ըստ նախապէս կատարուած ծանուցման, եկե- ղեցւոյ մէջ կատարուեցաւ * Եկեցէ՛ք * ի պաշտամունք, յետ որոյ Առաջնորդը կատա- րեց * Կարմիր - Խաչ* ի դրօշի օրհնու- թիւնը, եւ քարոզեց այդ առթիւ. ներկայ էր խուռն բազմութիւն:

Էջ 90.- Սեպտեմբեր 18, Բշ.- Գէորդ աղա Սարգիսեանի տան մէջ, ուր այցելու- թեան զացած էր, Առաջնորդը, Գա՛հիրէէն իրեն ուղղուած Հեռագրէ մը իմացաւ թէ Բօրզ Սայիտ Հասած են 5000 Կիլիկեցի զաղթականներ, զորս ֆրանսական զրահաւոր- ներ Հոս փոխադրած են Կիլիկիոյ ծովա- փունքէն առելով...:

Էջ 92.- Սեպտեմբեր 15, Դշ.- Գաղ- թականներուն մեծագոյն մասն Հոս էին արդէն... մեծ Հետաքրքրութեամբ ամէնքը կ'Հաւաքուէին Առաջնորդի եւ իրեն ընկա- րակցողներուն շուրջը, Յոյց տուին մէկը.

ծերունի մը, որ մինչեւ Կիպրոս լողալով
երթալու Համար Եով նետուած էր, եւ որ
կարենա իբրեւ բժժանք, զրպան ունէր նա-
րեկ մը, զոր կ'արգար յաջողութեամբ...

Պ. Տիրան Քէֆեան... որ իբրեւ ճը-
րանական Հպատակ ու զինուոր... առջին
վայրկեանէն ամենամեծ ջնասիրութիւնը
ունեցած էր Սուեիտիայի այս քաջարի Հայե-
րուն ազատագրութեան զործին մէջ, ցամաք
եկեղծով կ'աջակցի տեղափոխութեան աշխա-
տանքներուն (էջ 89):

էջ 100.- Եր. 18.- Գահիրէի Ջաղ.
Ժողովը կէս օրէ առաջ գումարուեցաւ ի
նիստ, տնօրինութիւններ ըրաւ վաղուի Հա-
մազուսարին մասին, եւ կարգադրութիւն-
ներ՝ Բօր Սայիտի զաղթականաց Համար...:

էջ 109.- Հոկտեմբեր 1, Ուր.- Հայ-
րենասէր Կամարական եղբարք, որք Եզիպ-
տտի մեծատուն Հայերուն մէջ անզուգական
բացառութիւնը կազմելով, Ազգին պէտքե-
րուն իբր օգնութիւն 2600 ոսկի նուիրած
էին, Նպաստամատոյցին յատկացուցին այդ
գումարը:

էջ 115.- Հոկտ. 21, Եջ.- Կէս օրէ
վերջ տեղի ունեցաւ զաղթականաց զպրոցին
բացման պաշտօնական հանդէսը...:

էջ 128.- Դեկտ. 28, Գշ.- Տիկին Ան-
նա Պութրոս Կալի Փաշա Առաջնորդին զբած
էր ինքնազիր Հայերէն զեղեցիկ նամակ
մը...:

- Դեկտ. 30, Եջ.- Եազուպ Արթին Փա-
շա այսօր այցելեց Առաջնորդին, եւ խօսե-

ցաւ Բօր-Սայիտի Հայ զաղթականներէն իբր
կամաւոր մարզուող երիտասարդներու խընդ-
րոյն մասին...:

էջ 129.- 1916.- Յունուար 1, Եր.-
Ընկերակցութեամբ Տ. Մամբրէ քհն.ի, Ա-
ռաջնորդ ամանորի շնորհուորական այցե-
լութիւն տուաւ Մաք-Մահուի...:

էջ 145.- Փետր. 4, Ուր.- Առաջնորդը
այսօր Աէմբին մէջ այցելեց ոստայան-
կութեան աշխատանքը...:

էջ 148.- Փետր. 6, Կիր.- Կէսօրէն
վերջ Առաջնորդը շրջեցաւ ամբողջ վրանա-
քաղաքին մէջ...:

էջ 149.- Փետր. 8, Գշ.- Այսօր փայ-
տի զնում եղաւ, Աէմբին մէջ մատուտ մը
կառուցանելու նպատակով...:

էջ 188.- Մայիս 31, Դշ.- Երէկուան
Թուականով Բօր-Սայիտի Աէմբին ստացուած
նամակէ մը կ'իմանանք թէ, այժմ այն տեղ
կան 8976 անէինք...:

էջ 185.- Յունիս 1, Եր.- Կոնզակով
մը, զոր Առաջնորդն այսօր ընդունեց,
Վեհ. Ս. Հայրապետը կ'հրամայէր իրեն իբր-
րեւ Մայր Աթոռոյ նուիրակ մեկնել ի Հըն-
դիկա եւ ի սահմանամերձ կղզիա, ի Սուտան
եւ ի Հապէշիստան, Հանգանակութիւն մը
կատարելու Համար, ի նպաստ ազգային
պէտքերու:

էջ 196.- 1916, Օգոստոս 17, Եջ.-
Առաջնորդը առաւօտեան զնացքով Աղքաւան-
դրիա անցաւ, վարժարանաց տեսչական խընդ-
րով զբաղելու Համար...:

3778

ՀՆԴԿԱՀԱՅՈՅ ՏԱՊԱՆԱԳՐԵՐ.- Ա

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 80X19X8: էջք 866: Հանգամանք
լաւ: Թուղթ զծաւոր, տոկուն, զրուած մէկ
երեսին միայն: Գրութիւն սեւորակ մեղա-
նով, միասին, 26 տող՝ յաճախ: Ենդազիր.
Հայերէն եւ անգլերէն: Լաթակազմ խաւա-
քարտեայ:

ՔՈՎԱՆԴԱՎՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Մազրասի Հայոց եկեղեցւոյ
շրջափակին մէջ զտնուող տապանաքարեր,

եւայլն.- 1-252:

էջ 142-146 զատարկ:
էջ 147.- Սուրաթի Հայ Գերեզմանատան
տապանաքարերու արձանագրութիւնները (ըն-
դօրինակուած 1916, դեկ. 26ին).-1-189:

էջ 196-198 զատարկ:
էջ 199.- Պոմպէյ- Եկեղեցւոյ մեծ
զրան առջեւ, իբրեւ ի գաւթի, կան այս
զերեզմանական արձանագրութիւնները: (Այս
տապանազիրերէն ոմանք Հայերէնի Հետ ու-
նին անգլերէն Համիմաստ ամփոփումներ.-

- 1-51:
- էջ 207.- Պոմպէյ (շրկ).- Գերեզմանատան մէջ... զտայ ընդօրինակեցի Հետեւեալ արձանագրութիւնները...- 1-51:
- էջ 289.- Սէյտապատ.- Աւագ դրան առջևի գաւթի մէջ գերեզմանաքարեր.- 1-108:
- էջ 279.- Տապանագիրք Հայոց Չինսու-

- րայի.- 1-89:
- էջ 806.- Կալկաթայի Գուլի-Քօլա փողոցին մէջ գտնուած գերեզմանատան տապանաքարերը.- 1-64:
- էջ 819.- Ի գերեզմանատան Հայոց, որ ի Գրայա (Կալկաթա).- 1-56:
- էջ 889.- Տապանաքարեր Տիեզրայի գերեզմանատան.- 1-120:

3779

ՀՆԴԿԱՀԱՅՈՑ ՏԱՊԱՆԱԳՐԵՐ.- Բ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 29x20x8: էջք 492: Հանգամանք լաւ: Թուղթ գծաւոր, տոկուն, գրուած մէկ երեսին միայն: Գրութիւն սեւորակ մեկանով, միասին, 26 տող յաճախ: Ենթագիր, Հայերէն եւ անգլերէն: Լաթակազմ խաւաքարտեայ:

ՈՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 8.- Կալկաթայի Նագարէթայ Ս. Եկեղեցւոյ բակի տապանաքարերը.- 1-404:

էջ 119.- Եկեղեցւոյ մէջ.- 406-480:

Կը շարունակուի առանց թուահամարի մինչև էջ 181, ներստեալ տարբեր կողմերու տապանաքարերը:

- էջ 188.- Դաքթա.- Քէզգաուն.- 1-7:
- էջ 186.- Եկեղեցւոյ մէջ եւ քակումը եղած ուրիշ գերեզմանաքարեր.- 1-149:
- էջ 289.- Կալկաթա: Եկեղեցւոյ արեւելակողմը քակում.- 1-29:
- էջ 249.- Ռանգու.- 1-100:
- էջ 288.- Կառավարատան Հին Միզէին մէջ գտանք երկու քարեր, որոնց վրայ կան Հետեւեալ արձանագրութիւնները:
- էջ 285.- Մանտըլէի Ազգային Գերեզմանատան տապանաքարերու արձանագրութիւնները.- 1-10:
- էջ 289.- Հին Գերեզմանատան մէջ.- 1-17:
- էջ 297-492 դատարկ:

3780

ՀՆԴԿԱՀԱՅՈՑ ՏԱՊԱՆԱԳՐԵՐ.- Գ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 26x18x1: էջք 148: Հանգամանք Համարեա ըստարար: Թուղթ գծաւոր: Գրութիւն սեւ մատիտով, միասին, 18-28 տող: Ենթագիր, Հայերէն եւ անգլերէն: Լաթակազմ խաւաքարտեայ:

ՈՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Պոմպէյ:

Դատարկ էջեր 7, 9, 11, 18, 15, 17:

Գծուած ջնշուած էջեր 25-27:

էջ 46.- Սուրբի Հայ գերեզմանատան տապանաքարերու արձանագրութիւնները զոր այցելեցինք 1916 թիւ. 26ին ըստ լատի-

- նացոց.- 1-189.- Տես թիւ 8778:
- էջ 81.- Եկամուտք Ս. Պետրոս Եկեղեցւոյ Պոմպէյի:
- էջ 84-109, դատարկ:
- էջ 110.- Մատրասի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ սեղանի արծաթ մեծ խաչի ըստին վրայ:
- էջ 117.- Մատրասի Հայոց Անուանք:
- էջ 124.- Կալկաթա:
- էջ 127.- Չիչրայի եկեղեցւոյ Հիւսիսային գաւթում:
- էջ 129.- Սէյտապատ.- 1-108.- Տես թիւ 8778:
- էջ 146-147 դատարկ:

3781

ՀՆԴԿԱՀԱՅՈՅ ՏԱՊԱՆԱԳՐԵՐ.- Դ

Մաղրաս

1917

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 20X16X1: էջք 168: Հանգամանք Համարեա քաւարար: Թուղթ գծաւոր: Գրիչ՝ Մինաս Ծակովքեան: Գրութիւն մատիտով, միասին, 21 տող, կամ նուազ: Եեղազիւր Հայերէն եւ անգլիերէն: Կողք՝ գունաւոր թուղթ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Հայոց եկեղեցին. Մատրաս 10 Ձանէր, 1917

Առ

Գերապատիւ Տէր Թորգոմ Արքազան Եպիսկոպոս Գուշակեան, ի Կալկաթա

Արքազան Տէր,

Կ'խնդրեմ ընդունեցէք սա փոքրիկ տետրակս որ էլ ցուցակ գերեզմանաքարերի Հնդկաստանի Մատրաս քաղաքի Հայոց Ար. Եկեղեցւոյ, Մայլափար կոչուած գիւղի եկեղեցւոյ, (որ այժմ Հոռովմայեցւոց իրաւունքի ներքոյ է) եւ Ար. Թովմասի

լեռան եկեղեցւոյ (որ այժմ Փօրտուգալեցւոց իրաւունքի ներքոյ է.) որպէս խոստացայ ուղարկել Ձեզ:

Ընդ Համբուրիւ Ս. Ալոյղ

մեամ Սիւրելի Արքազնութեանդ խոնարհ ծառայ Դպիր՝ Մինաս Ծակովքեան

Դատարկ էջեր, 2, 4, 6, 8, 12, 14, 16, 22, 54, 66, 97, 122:

Մատրասի Հայոց տպասնազրեր, 1-252.- Տես թիւ 8778:

էջ 146.- Արտագրեալ ձեռամբ ամենախոնարհ ծառայէ Ազգիս, Դպիր՝ Մինաս Ծակովքեան, Մաղրաս, 10 Ձանէր 1917:

էջ 149.- Մաղրասի Ար. Թովմասի լեռան վերայ կայ մի Հայ եկեղեցի...:

էջ 164-188 դատարկ:

էջ 184-188, երեք էջ գրուած Հակառակ կողմէն, ապա գծուած ջնջուած. միւս երեսները դատարկ:

3782

ՀՆԴԿԱՀԱՅՈՅ ՏԱՊԱՆԱԳՐԵՐ.- Ե.

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 20X16: էջք 44: Հանգամանք Համարեա քաւարար: Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն սեւորակ մեկնոով, միասին, 19-20 տող: Եեղազիւր: Կողք՝ տետրակի թուղթ, վրան՝ Մ. Մ. Նաչատուրեան, Հայոց Մ. Կնմարան, 22-7-16:

էջ 1.- Հնդկահայոց Տպասնազրեր.- Ե:

էջ 2.- Գուցակ ննջեցելոցն ի սրահի Նազարեթայ Ար. Եկեղեցւոյ...- Թիւ 1-84:

էջ 9.- Օրինակք Տպասնազրոց Հանգուցելոց թէ արտաքին եւ թէ ներքին Կալկաթու Նազարեթայ Ար. Եկեղեցւոյ.- Թիւ 1-181:

3783

ՃՌԱՔԱՂ

Թորգոմ Եպօ. Գուշակեամ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծաւալ 29x19, էջք 140, Հանգամանք լաւ: Թուղթ զծաւոր: Գրիչ մեծ մասին թ.Ե.Գ.: Գրութիւն սեւորակ մեկանով, միասիւն, 88 տող: Եեղագիր սաՀուն: Կողք՝ թանձր զունաւոր թուղթ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

- էջ 1.— Ծոաքաղ: Թ.Ե.Գ.
- էջ 2, դատարկ:
- էջ 8.— Մատրաս.— Ի նամակէն առ Խաչատուր Եպսն Զուղայի:
- 1.— Գիտակցութիւն բարենախանձ...: Օգոս. 8-1889:
- Ի նամակէն առ Տ. Յովհ. Կաթողիկոս ամ. Հայոց (8 օգոստ. 1889):
- 4.— Յարգամեծար փափկանկատութիւն առ եկեղեցականս:
- էջ 6.— 7.— Առ ամենայն Սրբազան ՍիւնՀոգոսն Լուսաւորչական Հայոց էջմի-ածնի:— 27 յունվ. 1840:
- էջ 18.— 8.— Առ Պատուելի Հասարակութիւն Հայոց որ ի Կալկաթա:
- էջ 27.— Բ.— Գրիչ, զովեմ, մի դամիշ ալ...:

- էջ 28.— Գ.— Ի սուրբ աւազանէն մինչ ի ցայտօր...:
- էջ 82.— Դ.— Մեր ազգն յիմարացել ալ...:
- էջ 88.— Ե.— Կիտուիւնք զնանք երկ-նեայ ծովին...:
- Ես եմ Ակօր Ախաւանցի, ազգուտակով յերեւանցի, ես արժան չի թեզ զովեցի, Սալվու չի նար էջմիածին:
- էջ 85-87, Համարեա դատարկ:
- էջ 88.— "Փառք...: Արդ, զրեցաւ սուրբ զիրքս, որ կոչի Տեսիլք Յովհան-նու, ի թուին Հայոց ՌԿԲ... ի մայրաքա-ղաքս Իւով...: Արդ, անկեալ ազաչեմ... յիշեցէք զանպիտան զրիչս զնիկօլ Տօմա-ժիրքին...:
- էջ 89.— Նախաքանք:
- Վէպք:
- էջ 52-58.— Վեցամսեայ Հաշուեկշիռ Կալկաթայի Նազարէթայ Ս. Եկեղեցույն:
- էջ 56.— Օրինակ նամակի օգոստոսփառ Տեառն երկրորդ շերակի թագաւորին Վրաց:
- էջ 58-140, դատարկ, քացի 184, 185, եւ 140 էջերէն:

3784

ԱՇԽԱՐՀԱՑՈՒՑԱԿ ՀՆԴԿԱՀԱՅՈՒԹԵԱՆ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծաւալ 29,5x19x1,5: էջք 200: Հան-գամանք լաւ: Թուղթ զծաւոր: Գրութիւն սեւորակ մեկանով, միասիւն, 81 տող, կամ նուազ, Եեղագիր ոչ միատեսակ: Կազմ կի-սալաթ խաւաքարտեայ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

- էջ 1.— Աշխարհացուցակ Հնդկահայու-թեան.— Ա-Ը նահանգներ —Թ. Ծավա Կղզե-խումբ — Ժ. Զինաստան, 1, շօնկ Զօնկ — ԺԱ. Ծարոն:

- էջ 6.— Հնդկահայութեան պատկանեալ նօթեր:
- էջ 18.— Ըստ Լէօի (Հայկական Տպագ-րութիւն):
- էջ 26.— Ըստ Պ. Յարութիւն Տէր Յովհաննանց պատմագրի Նոր Զուղայու:
- էջ 88.— Բաւալիա (ի 5 Յունիսի 1977): Տեղուայ Հայոց շնչագրութիւնը:
- էջ 50.— Մարդահամար Բանտանգի եւ Լեմբանգի:
- էջ 55.— Ենչագրութիւն Հայոց ի Սու-րաքայա:

- էջ 66.- Ենչագրութիւն Հայոց ի Պալի կղզւոջ:
- էջ 67.- Ենչագրութիւն Արմբրանզի:
- էջ 69.- Զինաստանի Հոնկ Զոնկ քաղաքում:
- էջ 71.- Եօքոհամայի մէջ:
- էջ 72.- Պատճէնք Գերեզմանատան արձանագրութեանց Հայոց Սինգափուրի:
- էջ 76.- Պատճէնք Գերեզմանատան արձանագրութեանց Հայոց Սուրբայիայի:
- էջ 78.- Պատճէնք Գերեզմանատան արձանագրութեանց Հայոց Սմարանզի:
- էջ 80.- Ընդհանուր տեղեկութիւններ Զաւայի Հայոց վրայ (ըստ Պ. Յ. Յորդանանեանի):
- էջ 89.- Հանգուցեալ խաչակիր տէր Պոսկ Ն. Յակոբջանեան քահանայի աշխատութիւնները:

- էջ 97.- Ենչագրութիւն Հայոց ի Սինկափուր:
- էջ 100.- Սինկափուրի եկց. որմերի մէջ դրուած արձանագրութիւնները:
- էջ 101.- Ենչագրութիւն Հայոց ի Պինանզ:
- էջ 102.- Հնդկահայ պանդոկներ:
- էջ 106.- Ենչագրութիւն Հայոց ի Ռանգուն:
- էջ 116.- Ենչագրութիւն Հայոց Մանսըլէի:
- էջ 118.- Ենչագրութիւն Հայոց ի Կալկաթա:
- էջ 182-186 դատարկ:
- էջ 186.- Հայք քնակեալք ի Հնդկաստան:
- էջ 189-198 դատարկ:
- էջ 199.- Հայ ուսանողք...:
- էջ 200 դատարկ:

3785

ժՈՂՈՎԱԾՈՅ ՄԵԿՆՈՒԹԵԱՆՑ

Անթապ

1850-1861

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 80x21x2: էջք 282: Հանգամանք լաւ: Թուղթ Հասարակ Գրութիւն՝ խորագիրները եւ սկզբնատողերը մութ կարմիր, մնացեալը սև մելանով, միասին, էջ 87-189, 81 տող. երկսիւն էջ 7-81, եւ 207-229, 88-84 տող, կարմիր գիծերու միջև: Նոտր շեղագիր: Համաուտագրութիւնք առատ: Կնիք սևադրոշմ Հաւկթածն. * Գրիգոր Վրդ. Աշպահ, էջ 6, 86, Այլ կնիք մանիշակագոյն թանաքով, * Յովհաննէս Ա, ԶՀՆյ. էջմէքճեան, Հալէպ, էջ 6, 19, 81, 179, 228: Կաշկեպմ խաւաթարտեայ դրոշմազարդ:

Ա. Մեկն. ՅՅՆԱՆՈՒ.- 5

Ն. Լամբրոմացի

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1-4 դատարկ: Նոյնպէս էջ 6:

էջ 7ա.- Մեկնութիւմ ՅՅՆԱՆՈՒ, զոր արարեալ է ի Ներսիս Լամբրոմացույ, ի

փառս Այ. եւ ի յօգուտ մամկամց եկեղեցւոյ:

ՅՅՆԱՆՈՒ յաւուր Աքազու քազաւորիմ մարգարեացաւ:

Յառաքարամութիւմ.- Զանգի մարգարէքն վասն Ասորեստանեայցն ասէին ի մարգարէանալն իւրեանց՝ Թէ ելանէ գերէ զժողովուրդս...:

Բ.- Մեկն. ՅՅՆԱՆՈՒ.- 10

Եփրեմ Վրդ. Սեցի

էջ 18ա.- Մեկնութիւմ Մարգարութեամմ ՅՅՆԱՆՈՒ, զոր արարեալ տեսնմ Եփրեմայ Վարդապետի Սըսեցույ, յաշակետտ եւ եղբոր որդւոյ տեսնմ Գաբրիէլի գերահամճար կաթողիկոսի, ի խնդրոյ տեսնմ Թեոդորոսի վարդապետի Սըսեցույ ի թուիմ Հայոց 1218:

Յառաքարամութիւմ.- Եւ գրէ աստուածային Առաքեալ առ Հոգեծին զաւակն իւր, եւ առ մտերիմ աշակերտն Տիմոթէոս...:

էջ 79թ.- Յիշատակարան.- Արդ՝ ընկալ գայս դուզմաքեայ աշխատութիւնս մեր եղ- բայր Քեոդարոս, եւ այցելու մեծիմ Ամ- տիոյցայ...: Եւ արծմացուսցէ զմեզ ամ- տըրոսմ մ յաւճարաւ կեանս փառաւորել զամենատուրբ ամուճճ, Ամէն.- Հմմտ. Թիւ 178, Ա. Հատոր, էջ 680:

էջ 82-85ա, դատարկ: Նոյնպէս էջ 86:

9.- Մեծն. ՍԱՂՄՈՍԱՆՏ ԴԱԻԹԻ (ԹԵՐԻ)- 3 Եփրեմ Կթղ. Կիլիկիոյ

էջ 87.- Մեկնութիւն Սաղմոսացմ Դաթի Սբ. Մարգարէիմ, պարզ եւ դիւրիմ շարա- դրութեամբ, արարեալ մեծաւ աշալուրջ աշ- խատութեամբ, տեսնոմ տեսնոմ Եփրեմայ տարա- պակիր կաթողիկոսի ամ. Հայոց, եւ վերադի- տողի լուսաւորչաշաւիղ Սրբոյ Աթոռոյմ Կիլիկիոյ, ըստ ամստերիւր մտաց հոգեկիր մեկնչաց եւ աստուածաբան սրբոց վարդապե- տաց.- Հմմտ. Թիւ 18, Ա. Հատոր, էջ 107: Առաջաբանութիւն.- Ձի Թէպէտ ստիպիմ ի սիրոյ սրտիս յառաջ ճեպել ի դաշնակումն բանիս...:

էջ 98-94 դատարկ:

էջ 96.- (Սաղմոս Առաջիմ).- երամեալ է այր...:

էջ 189.- Կատարեցցիմ չարիք ի վերայ մեղաւորաց...:- 7, 11.- Ասպիտի ինչ է ա- սացեալս...: Բայց ծանիր՝ զի բանս այս ի Թարգմանութեան արաբացոց՝ յայպէս զրի. մաշնցնի չարիք [Այսչափ. էջին վարի կէ- սը զատարկ]:

էջ 190-206 դատարկ:

էջ 207ա.- Խրատ Յաղագս Ողբոյմ տալոյ, շարադրեալ յումմեմէ Յօհաննէս Վարդապետէ Տարծմացոյ.- Ստեղծողն ամ. ստեղծուածոց...:

էջ 218ա.- Յորդորակ.- Եւ մեք զայսոս- սիկ գիտելով...:

էջ 216բ.- Կտակ ստկալի եւ սարսափե- լի չարչարամաց Տեսնոմ մերոյ Յի. Բի.:-

Ո՛վ ամբիժ եւ ամենաչքեաղ մայր մեր Սբ. Եկեղեցի, Ձի՞ է թեզ, զիա՞րդ կաս այդպէս շիւարեալ...:

էջ 229բ-222 դատարկ:

Յիշատակագրութիւնք.- 1851

1.- էջ 6.- Յաւուրս եւ ի ժամանակս Տ.Տ. Առաքելապատի եւ Վեհափառ Միքայելի Սրբազան Կաթողիկոսի Սրբոյ Աթոռոյն Կի- լիկիոյ:

Արդեամբք եւ վաստակօք առաջնորդին Անթապոն Տ. Գրիգորի Աջապահեան աստուա- ծարեալ Ծայրագոյն Վարդապետի միաբանի Կիլիկիոյ զրեցաւ ի յԱնթապ ի վայելումն եղբոր որդի Կիրակոսի:

2.- էջ 86բ.- Յաւուրս եւ ի ժամանա- կս Տ.Տ. Միքայելի առաքելապատի եւ վե- հափառ սրբազան կաթողիկոսի Սրբոյ Աթո- ռոյն Կիլիկիոյ:

Արդեամբք եւ վաստակօք առաջնորդին Անթապոն Տ.Տ. Գրիգորի Աջապահեան Ծայրա- գոյն աստուածարեալ վարդապետի միաբանի Սրբոյ Աթոռոյն Կիլիկիոյ զրեցաւ ի յԱն- զապ ի վայելումն եղբոր որդոյ տիրացու Կիրակոսի:

3786

ԿՈՆԴԱԿ ՊԱՍՐԱՅԻ ՀԱՅՈՑ

Ներքո Արքեպ.

Ա. էջմիածին

1828

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 81X21, էջք 10: Հանգամանք Համարեան բւարար: Թուղթ Հասարակ Գը- ռութիւն սեւորակ մեկնով, միասին, 29- 81 տող: Ենդգիր անարուեստ: Համատուա- գրութիւնք բաւական առատ: Կողք՝ կանաչ Թուղթ, պատռած:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Ամենաբարկաշտ պատուելի երամոց Սբ. Լուսաւորչին Հայոց՝ Հոգե- տրականաց եւ մարմնաւորականաց ընակե- ցելոց ի Պասրայ, սրբազօրծ թահանայից՝ աւազաց եւ եղևոց յիւրաքանչիւր կարգի, եւ զերապատի ազգասէր իշխանաց Հոգաբար-

ևուաց Հասարակութեան, եւ վերտեսչաց, սրբոց եկեղեցեաց, էրէջփոխանաց եւ զան-
կապետաց, եւ առ Հասարակ ամ. Ժողովրդա-
կանաց՝ արանց եւ կանանց՝ մեծաց եւ փո-
քունց, ողջոյն թրխատասաւանդ նուիրեմ
բազմապատիկ օրհնութեամբ:

Օրհնեալ Տէր Ած. Իսրայէլի՝ որ յայց
ել մեզ...:

Լուեալ իցէք թերես կանխաւ յառաջ,
զի յամի 1826, յամսեանն յուլիսի յան-
կարծակի անկեալ զօրաց պարսից ի վերայ
ընակչաց մերձակայ սաւմանաց ոռուսաց ի
զաւառն Եիրակայ՝ յԱրցախայ՝ որ է Ղարա-
բաղայ, Եազուայ եւ Եամախոյ...:

Եւ աղաչեմ զԱծ. զի առաւել եւս
յայսմՀետէ արժանի արասցէ զմեզ գրել ձեզ
ՀետզՀետէ զուրխականս եւ զսիրելիս ձեր՝
զաւետարանութիւնս ազգական բարութեանց
եւ յառաջդիմութեանց, եւ ես կամ եւ մեամ
միշտ իսկական վերապատուութեամբ եւ կա-
տարելագոյն ջերմհոանդութեամբ Հոգւոյ ի-
մոյ յաւերժ քարեացապարտ ձեզ եւ ի սրտէ
քարեացակամ,

Ձերում ամենաբարեպաշտ արժանանձնութեանց
խոնարհ ծառայ

Արքեպս. Հայոց Վրաստանու Ներսէս:
Ի 1828, ապրիլ 28
ի Սբ. Կաթողիկէն էջմիածին:
էջ 10, զատարկ:

3787

ՆԱՄԱԿԱՆԻ

ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ
(Պատճէճճեր)

Ս. էջմիածին ?

1910

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մուսալ 28x22: էջք 64: Հանգամանք
բաւարար: Թուղթ զծառոր, ոչ միօրինակ:
Գրութիւն սեւորակ միանոսով, միասին, 26
տող: Ենդագիր ոչ միատեսակ: Առանց կող-
թի:

ՐՈՎԱՆՂԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Տիտղոսաթերթ.- Սեւ մատիտով.- Նամակ-
ներ Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան վերաբեր-
եալ:

Ս. էջմիածին, 16 մայիս, 1910, Մե-
րոպ Վրդ. Նշանեան:

էջ 1.- 8 Յունուար 1902, Կ. Պոլսոյ
պատրիարք Մաղաքիա Արքեպիսկոպոսէն առ
Տ.Տ. Գէորգ Ս. Եպիսկոպոս Երէցեան,
պատր. փոփ. Ս. Երուսաղէմի ընտրեալ ի
կաթողիկոսութեան Կիլիկիոյ, յԵրուսաղէ-
մատուն:

էջ 18.- 1902, Յունվար 21, Երու-
սաղէմատուն. Գ. Եպս. Երէցեանէ առ Տ.Տ.
Մաղաքիա Ս. Արքեպիսկոպոս Օրմանեան:

էջ 25.- 1902, Յունուար 29, Գէորգ
Եպս. Երէցեանէ առ Տ.Տ. Մկրտիչ սրբազ-
նակատար Կթղ. ամ. Հայոց...:

էջ 29.- 1906, զեկտ. 10. Սաւակ

կաթողիկոսէն Կիլիկիոյ առ Տ.Տ. Մկրտիչ
Ա. սրբազնագոյն կթղ. ամ. Հայոց...:

էջ 68.- 21 Մարտ 1906 Սիւ.- Սաւակ
կաթողիկոսէն Կիլիկիոյ առ Ամեն. Տ.Տ.
Մաղաքիա Ս. Արքեպս. եւայլն:

էջ 87.- 19 Նոյեմ. 1906, Կիլիկիոյ
Սաւակ Բ. կաթողիկոսէն առ Տ.Տ. Մկրտիչ
Ա. Սրբազնագոյն Կթղ. ամ. Հայոց...:

էջ 41.- Ուխտագիր.- Մուշեղ Ծ.
Վարդ. Սերովբեան, առաջնորդ Հայոց Առա-
նայի եւ վիճակաց.- 28 Հոկտ. 1906, ի
Մայրավանս Սոսոյ:

էջ 48.- 26 փետր. 1907 Սիւ.- Սաւակ
կաթողիկոսէն Կիլիկիոյ առ Ամեն. Տ.Տ.
Մաղաքիա Ս. Արքեպս. եւայլն:

էջ 47.- 1907 Մարտ 26.- Սաւակ Կա-
թողիկոսէն Կիլիկիոյ առ Տ.Տ. Մկրտիչ Ա.
սրբազնագոյն Կթղ. ամ. Հայոց...:

էջ 61.- 26 Ապրիլի 1907, Ս. էջ-
միածին.- Ամ. Հայոց Մկրտիչ Կաթողիկո-
սէն առ երանաշնորհ Տ. Սաւակ Ա. Կաթու-
ղիկոս Տանն Կիլիկիոյ...:

էջ 68.- 26 Մարտ 1907 Սիւ.- Սաւակ
Կաթողիկոսէն Կիլիկիոյ առ Բարձրաշնորհ
Տ. Գէորգ սրբազան արքեպս. Սուրբնեանց,
նախանգամ սրբոյ սինտոսի Արարտեան Մայր
- Աթոռոյն, ի Ս. էջմիածին:

3788

ՅՈՒՑԱԿ ԶԵՌԱԳՐԱՅ ՀԱԼԷՊԻ

Ստեռկ Կթղ. Խաղալեան

Հալէպ

1927

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 27x21x2: էջք 412: Հանգամանք շատ լաւ: Թուղթ գծաւոր: Գրիչ՝ Ս. Կթղ. Խաղալեան: Գրութիւն սեւօրակ մեխանով, միասին, 88 տող, թուղթին մէկ երեսին վրայ: Եղազիր վարժ: Համաօտարութիւնը սովորական գրեթէ: Կնիք Հալիթաձեւ, "Յիշատակ Քանգարանի Սրբոց Ցակովքեանց, 1867", էջ 1, 8, 6: Լաթակազմ խաւարար-տեսայ:

ՐՈՎԱՆՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1-4, դատարկ:
էջ 5, վերի լուսանցքին.- 1927 սեպ. 80:

1.- Աւետարան, ՌՁԱ=1081+551=1632.-
Հմմտ. Արտ. Արք. Սիւրմէեան, Ցուցակ Ձեռ. Հալէպի, 1985, էջ 1, թիւ 1:

էջ 7.- 2.- Աւետարան, Դար ժԶ-է:
8.- Աւետարան, Դար ժԲ- Գ.- Հմմտ. Խոյն թիւ 8:

էջ 18.- 6.- Սաղմոս - Ժամագիրք - Տօնացոյց, ԶԿԸ = 768 + 551 = 1319: Տէր՝ Աւշին թագաւոր: Տեղի՝ անորոշ.- Հմմտ.

Խոյն, թիւ 6:
էջ 29.- 7.- Մանրուսումն, ՉՁէ = 787 + 551 = 1338 = Տեղի՝ Կողտառ:

էջ 85.- 10.- Աւետարան, ՌՆԵ = 1598:
էջ 89, ձախակողմեան լուսանցքին կարմրատառ. " 18, 14 թիւերը տես ժ րզ տետրին մէջ՝ [էջ 401, 402]:-

- 11.- Աւետարան, ՈՂԿԱ = 1212.-
Հմմտ. Խոյն թիւ 11, Ժամանակ ՌԿԱ = 1612:

Թիւ 12 ըստ երեւոյթին մտողուած է, Սիւրմէեան ունի, Մաշտոց, ՌԴԴ = 1605 թուականով: Նմանապէս՝ թիւ 17-20, չորս Աւետարաններ, ըստ Սիւրմէեան Ցուցակի:

էջ 15.- Աւետարան, Դար ժԶ-է:
էջ 41, ձախակողմեան լուսանցքին, կարմրատառ. "17 թիւը տես ժ րզ տետրին մէջ":

- 21.- Աւետարան, ՉԸ = 1259.- Հմմտ. Խոյն, թիւ 21:

էջ 45.- 22.- Աւետարան, ՉԼԳ = 1284.-

Հմմտ. Խոյն, թիւ 22:

էջ 49.- 28.- Աւետարան, ՋԴ = 1455:

էջ 100.- 44.- Աւետարան, ՌԿԱ (1612):

էջ 128.- 54.- Աւետարան, 807+551 = 1358:

էջ 127.- 55.- Սաղմոս, ՌԿԷ = 1618:

էջ 141.- 62.- Սաղմոս, ՌՃԸ = 1659:

էջ 148.- 68.- Եարակնոց եւ Տօնացոյց, Դար ժԷ:

էջ 145.- 64.- Եարակնոց, Դար... ժԶ-է:

էջ 149.- 65.- Եարակնոց, Դար ժԷ:

էջ 157.- 71.- Գանձգիրք, ՉՆԶ = 1497:

էջ 168.- 72.- Բառարան, Դար ժԶ-է:

էջ 167.- 74.- Մաշտոց, ՌՂԱ = 1642:

էջ 188.- 82.- Մաշտոց, Դար ժԵ-2:

- 88.- Գանձգիրք, ՋԴ = 1541:

էջ 187.- Մաշտոց, ՌԼԸ = 1589:

էջ 201.- 100.- Մաշտոց, Դար ժԳ.-

Հմմտ. Խոյն, թիւ 100:

էջ 218.- 105.- Տօնացոյց, ՌԾԻԸ = 1679:

էջ 228.- 117.- Մանրուսումն, ՌԽ = 1591:

էջ 227.- 119.- Գանձարան, ԴԳ = 1854:

էջ 229.- 121.- Տաղթ, Դար ժԵ:

էջ 245.- 126.- Ժողովածու, ՉԶԸ = 1829:

էջ 257.- 180.- Աւետարան, ՌՁ = 1281

- Հմմտ. Խոյն, թիւ 180:

էջ 271.- 185.- Ճաշոց, ՉԺԵ = 1466:

էջ 281.- 189.- Տաղարան, ՉԽԴ = 1495:

էջ 285.- 141.- Ներքողականք, Դար ժԳ-Դ,

էջ 289.- 142.- Թուղթք Պօղոսի, ՉՄԶ = 1807:

էջ 809.- 146.- Տօնական, ԴԿԲ = 1418:

էջ 885.- 147.- Յայտնաւորք, 1708:

էջ 885.- 154.- Յայտնաւորք, 22Ե = 1886:

էջ 889.- 155.- Ժողովածոյ, ՉԽԲ = 1298:

էջ 899.- 157.- Խորհրդատետր, ՌՃԽԳ =

1894,
էջ 401.- Թիւ 18.- Աւետարան, ՌՃԽԳ = 1854:

Յիշատակարամ, Բզ. 216բ. Զմեղապարտ Ստեփաննոս երէցոց յիշեցէք. Բվիւն ՌՃԳ [= 1654] գրեցաւ սա: Նմմտ. Սիւրմէեան, Թիւ 18, էջ 41, ԹԿ.

ՌՃԳ [1655],
էջ 408.- 14.- Աւետարան, ՌՌԿԱ = 1661
.- Նմմտ. Սիւրմէեան, էջ 42, Թիւ 14, ԹԿ.
ՌԿԱ = 1612:
էջ 405.- 17.- Աւետարան, ՌԻԹ = 1680
.- Նմմտ. Սիւրմէեան, էջ 46, Թիւ 16:
էջ 407-412 գատարկ:

3789

ՔԱՐՈՉԳԻՐՔ.- 16

Գեորգ Եպ. Զմբւեցի

Տրապիզոն

1868

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւայ 26X20.6X2: էջք 2+608: Հանգամանք քաւարար Թուզթ կապոյտ, զեւուր: Գրիչ եւ ստացող Կարապետ Վրդ. Տիգրանակերտցի, Բարզուզիմեան: Գրութիւն սեւուրակ մեղանով, միասին, 24 տող, սեւ գիծերու միջեւ: Ենդազիբ անարուեստ: Համառօտագրութիւնք առատ: Կազմ կիսակաշի խաւարատեայ Հինցան: Կնէք սեւադրոջմ. Կարապետ, 1842, Վարդապետ, էջ Գ. 1. 681:

ՐՈՎԱՆՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ Ա-Դ, տարբեր Թուզթ, առաջին Թերթը գատարկ:

էջ Գ, տիրոջստերթը.-

Գիրք Քարոզից, Քաղցալք ի վկայութեանց Սբ. Գրոց, յընտիր իմաստից սրբոց Հարց յայոց մատենագրաց, միակ Հատոր տրոհեալ, եւ Համառօտ եւ զիւրիմաց ոճով աւանդեալ աստուածիմաստ եւ քաջարորդ Գեորգ Արքեպիսկոպոսի Եւզոկիոյ որ է քաղցալք զմիւռնիացի:

Ի Հայրապետութեան Տ.Տ. Մատթէոսի աստուածերնտիր կաթուղիկոսի ամ. Հայոց, ի պատրիարքութեան Սբրայ Երուսաղէմի Տ. Հանգուցեալ Յովհաննէս Արքեպիսկոպոսի, ի տեղապահութեան Կ. Պօլսոյ Տ. Ստեփաննոսի սրբազան Արքեպիսկոպոսի:

1868, յունվար 1:

Որ վերստին զեւզրեցաւ յընտիր օրինակէ նեւամբ Տիգրանակերտցի մեղապարտ Կարապետ արեղայէս որ եմ այցելու Տրապիզոնի վիճակին ի Պոստոս:

Ի վայելումն տէրամբ Կարապետ Վարդապետի Տիգրանակերտցոյ Բարդուղիմեան: էջ Դ, գատարկ:

ՐՈՎԱՆՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ Ե.- Յատջարանութիւն.- Դիտումն իմ յայս զործ չէ՛ վասն քաջուշիմ քարոզչացն քանս սեզանաւորի...:

էջ 2 գատարկ:

էջ 1.- Օգնեա՛ շողի Սուրբ:

Դիտաւորութիւն. Յաղաքս մասնագելոյ երկնից արքայութեան:

էջ 5.- Յաղաքս անպատմելի փառաց արքայութեան: Ո՛չ գիտէք զի՛նչ խնդրէք (Մրկ. Ժ. 89 [88])-. Քարոզ Բ:

էջ 108.- Քարոզ ԻԱ: Յաղաքս Ապաշխարութեան:

էջ 212.- Քարոզ Խ: Յաղաքս Հպարտութեան եւ Խոնարհութեան:

էջ 318.- Քարոզ Կ: Յաղաքս Բէ ի Միաբանութեան զտանի Խաղաղութիւն:

էջ 418.- Քարոզ Զ: Յաղաքս Հրեշտակաց:

էջ 511.- Քարոզ Ծ: Յաղաքս պարտաւորութեան պատրաստելոյ զանէինս մեր ընդունիլ զքարի սերմն վարդապետութեանն Զի. եւ Հրատարի ի չար սերմանցն սատանայի:

էջ 520.- Քարոզ ԾԲ: Օրհնութիւն զկնի քարոզից:

էջ 525.- Քարոզ ԾԳ: Քարոզ յայլմէ վասն ողջունի նախ քան զքարոզս:

էջ 581.- Վախճան:

էջ 581, վարբ. տարբեր զընութեամբ.-

Ձմրան Հատոր ՈԼԹ(689) ասեն իմաստունք
թէ է Հաւ մի ի Հնդկիս որ կոչի փիւ-
նիկ...

էջ 582-588 դատարկ:
էջ 584.- Յանկ Բարոզից...-Ա-ՃԳ
Ջարոզներ:

էջ 548.- Ձմրան Հատոր ՈԼԹ (689)
փիւնիկ թռչուն.- 580 սահիֆէտէ Հաւալուս
գուշու եանի սագա գուշու Հագգընտայ
սաղմոս մեկնութիւնու ՃԱ զլուխ, Ե
Համարտա կէնիշ եազըյոր...:

էջ 544-46ի միջև կը մնայ արմատը՝
կորուած թերթի մը:
էջ 545-608 դատարկ:

Յիշատակագրութիւն Գրչի.- 1868

էջ 642, ստորոտը.- Ձայս Բարոզա-
գիրքս իմով անարժան ձեռամբս օրինակեցի

ի Տրապիզոն թաղաթի, 1868 մարտ 1, որ
այցելութեան պաշտամամբ առաքեցայ ի Պա-
տրիարքարանէ. ի վայելումն զծագրողի
զրոյս, որ եմ խ. Ե. Կարապետ Վարդապետ
Տիգրանակերտցի Բարդուղիմեան:

Յեռնագոյն յիշատակագրութիւնը.-
Ա.- Տ. Մովսէս Քահանայի.

էջ Գ, վերը.- Սեփականութիւն Տ.
Մովսէս Աւագ ԶԿ. Ժամակոչեանի, Անթիպա,
Կիլիկիա:

էջ 1, վերի լուսանցքին, կրկնուած
ըստ վերնոյն:

Բ.- Նորայր Եպիսկոպոսի.- 1960

էջ Գ, ստ. լուսանցքին.- Ստացանք
1860, սեպտ. 8, Երուսաղէմ.- Նորայր
Եպս.:

3790

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԵՐԵՒԵԼԻ ՏԵՂԵԱՅ ՊԱՐՄԱՍՏԱՆԻ

Վրթամէս Վրգ. Ելեգիքճեամ
(Թրգմ. Յրաքննէթ)

Պէթղաշպող, Լիբանան

1865

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 80x20: էջք 62: Հանգամանք
անբուարար, կարօտ նորոգութեան: Թուղթ
Հասարակ, Գրութիւն սեւորակ մեղանով,
միասին, 80 տող: Եեղագիր վարժ: Կողք
թղթեայ:

ՐՈՎԱՆՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Տիտղոսաթերթ.-
Արարեալ ի Վրթանէ վարդապետէ Եիւ-
զիւքճեան: Նկարագրութիւն երեւելի տեղ-
եաց Պարսկաստանի:

Թարգմանեալ յաշխարհարարէ ի Յակով-
բայ Պուհուրեան, աշտ. Մ.Վ.:

Ի Լիբանան, ի վանս Անտոնեան միան-
ձանց, որ է Պէթղաշպող, 1855, ապր.:

էջ 1.- Տիտղոսաթերթ.-

Le Voyage du Pere Vrtanes
Usuedji, de la congregation d'Antoin,
traduit de l'Armenien par Jacques
Bogos Mistroj'ian eleve du College
Samuel Mourad de Paris, 1857, au mont

Liban.

էջ 2.- Preface.

էջ 8.- Le Convent des Dominicains.

էջ 7.- Le Convent du Sauveur ou
de S. Joseph.

8.- էջ 10.- L'eglise de St. Minas.

4.- էջ 12.- L'eglise du Sauveur.

6.- էջ 15.- L'Eglise de la place.

6.- էջ 20.- L'Eglise des Gesuites.

7.- էջ 22.- L'Eglise des Muradians ou
de St. Jaques Patriarche de Mzpin.

8.- էջ 24.- L'Eglise des Chavelians
ou de St. Jean.

9.- էջ 26.- Mesjdjedi - Chah mosquet.

10.- էջ 28.- Ala Khapi Palais.

11.- էջ 30.- Dervazee Khaiceri.

12.- էջ 32.- Mesjdjid - Cheikh
Loutfouillah, Mosquet.

17.- էջ 42.- Aina Khouni Palais.

28.- էջ 52.- Koubi Sofa.

25.- էջ 55.- Minarei djom djom.

29.- էջ 60.- Bourdji Kebouler.

էջ 62, դատարկ:

3791

ԿՏԱԿ ԵՒ ՔԱՐՈՉ ԱՒԱԳ ՈՒՐԲԱԹԻ

Տեղի

ՌՄԻԸ=1779

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 27x18x1, էջք 7+42: Հանգա-
մանք շատ լաւ: Բուզթ Թանձր: Գրութիւն՝
խորագիրները, սկզբնատողերը, եւ զլիս-
գիրները կարմիր, մնացեալը սև եւ մէլանով,
միասին, 27 տող, զունաւոր գիծերու մի-
ջեւ: Նոտք շեղագիր վարժ: Համառօտագրու-
թիւնք առատ: Կաշեկազմ տախտակեայ ոսկե-
զրուազ: Կնիք սեւազրոշմ՝ Նաչատուր
Վարդապետ 1850՝, էջ 1, ստ. լուսանցքին:
Ստացող՝ Սրբուհի խաթուն:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ Ա. դատարկ: Նոյնպէս էջ Գ:
էջ 1.- Գաղազս Աւագ Ուրբաթի Աւուր
Չարչարանացմ Բի. Բարազ եւ Կտակ:
Սարսափիմ եւ զարհուրիմ, ով սիրելիք
իմ...
էջ 4.- Մարգարէից մախագուշակումն:
էջ 6.- Օրինակ Նահապետաց Գուշակումն:
էջ 9.- Ակիզրմ Չարչարանաց Տեառն մերոյ
Յի. Բի.:
էջ 28.- Գաղազս տաճնելոյմ Յի. առ Պիղա-
տու:
էջ 26.- Գաղազս պսակելոյմ փշով գՔրիս-
տու:
էջ 89-40, տարբեր զբշութիւն. Նախ-
կին Թերթը արմատէն կտրուած:
էջ 41-42, դատարկ:

Յիշատակագրութիւն գրչի.- 1779

էջ 40, մէջտեղը.- Գաղափարեցաւ
Թուին Հայոց ՌՄԻԸ, մայիս ժԴ, ի վայե-
լումն մահուտի Սրբուհի խաթունին:

Յետմագոյմ յիշատակագրութիւնը.-

Ա.- ճամբագեամ Նաչատուր Վարդապետի.-

1882

- էջ 1, վերի լուսանցքին.- Նուէր
Հայրական եւ Հոգեւոր սիրոյ, Ճանաչան
Նաչատուր Վարդապետէ, առ խոհմափայլ Տէր
Ղեւոնդ Պահանայ եղբոր մերոյ ի Ռս.:
1882, մարտ 28:

Բ.- Տէր Նահապետեամ Ղեւոնդ Քահաճայի
.- 1904

էջ 7.- Արժանապատիւ

Տէր Գարեգին Նորայանկ ՁԸն. Պո-
ղարեան, Այնթապ:

Սիրելի եղբայր իմ. լսեցի որ քա-
հանայ ձեռնադրուած էք յանուն տեղւոյդ
Հայ եկեղեցւոյն, մեծապէս ուրախացայ.
որովհետեւ ձեռնազայրիդ կղերական փայ-
լուն Համաստեղութեան շարքին մէջ լու-
սալիք ասող մ'ալ զուք աւելցաք: Կշնոր-
հաւորեմ զձեզ Ազնիւ Տէր Հայր, եւ ան-
կեղծ Համակրանքներով շեթէ միայն սրբնի
աջդ, այլ օծեալ եւ անմեղ ճակատդ կհամ-
բուրեմ, եւ մասնաւորապէս կիսնդրեմ օր
սոյն ձեռագիր Կտակագիրը իբր նուէր
զուզեանքայ իմ կողմանէս ընդունիլ բարե-
հաճիս, որով զիս անհունն շնորհապարտ
պիտի թողուս:

1904, Փետրվար 18, Հալէպ

Ղեւոնդ ՁԸն. Տէր Նահապետեան
Գ.- Պողարեամ Գրիգորի.- 1859

էջ Բ.- Երուսաղէմի Ս. Ծակովբանց
ձեռագրաց Մատենադարանին՝ որպէս յիշատակ
Հոգեւոյս մեր Հօր Տ. Գարեգին Ա. ՁԸն.
Պողարեանի:

18 Օգոստոս 1859 Երուսաղէմ

Գր. Պողարեան

3792

ԹԱՓՈՐԱՏԵՏՐ

Երուսաղէմ

Ժամանակ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 27x18x1: էջք 86: Հանգամանք լաւ: Թուղթ թանկ: Գրութիւն՝ զլիազիր- ները եւ սկզբնատողեր կարմիր, մնացեալը սեւ մելանով, միասին, 21 տող, կամ նուազ, կարմիր գիծերու միջեւ: Բոլորգիր խոշոր, նոտրախառն: Համառօտագրութիւնք սակաւ: Լաթակազմ խաւարարտեայ անար- ուեստ:

ԲՈՎԱՆՂԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1, գատարկ անմաքուր:

էջ 2.- Խնդրեցուք Հաւատով միաբա- նութեամբ...- Զու՛մ ամենազօր եւ Հրա- շալի տէրութեանդ...:

էջ 8.- Սք. ճգնաւորօքն ազաշեցուք զՏէր...- Որ ընտրեցեր եւ ընկալար...:

էջ 6.- Ուրբաթի Աւուր: Նախ զնան ի Բանտ:

էջ 14.- Եարաթի Աւուր: Նախ զնան ի Բանտ:

էջ 24.- Կիրակի Աւուր: Նախ զնան ի Բանտ:

էջ 85-86, գատարկ:

3793

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆ.- Ա

Հայկեակն Ջայնագրութեամբ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 20x16.5x1: էջք 186: Հանգա- մանք լաւ: Թուղթ գեւաւոր: Գրիչ եւ տէր՝ Լեւոն Մ. Ձիլինկիրեան: Գրութիւն մանի- շակագոյն թանաքով: Եեղազիր: Կազմ կիսա- լաթ խաւարարտեայ:

ԲՈՎԱՆՂԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Տիտղոսաթերթ.-

Տետր Ա: Cahier de եկեղեցական Եր- գեցողութեան, Appertenant a M. Լեւոն Մ. Ձիլինկիրեան, Annee Scolaire 18-18:

էջ 1.- ԱԶ.- Հարց Յարութեան, ԱԶ.- Որ եկիր ի փրկութիւն տիեզերաց...:

էջ 15.- ԱԿ.- Հարց.- Անըսկիզբն Բա- նըզ մարմնացար...:

էջ 20.- Հարց ԱԿ. Որ յաթոռ փառաց նըստիս...- Ջախակողմեան լուսանցքին, տետրակ մելանով.- Տ. յերկնիցը տես ժԱ, տետրակ էջ 1:

էջ 80.- Հարց ԳԶ, Աշխարհամատրան Կիրակէին:

էջ 98.- ԳԶ, Ոզորմեա.- Իշեր յերկ- նից ի շօրէ...:

էջ 126.- ԳԿ, Տէր յերկնից.- Տեսիլ փայլակեանն զըլարթնոյն...:

էջ 181-182.- Ցանկ:

էջ 188.- Հարց Յարութեան ԲԶ.- Այս- օր բեւեռեալ...:

էջ 186, սեւտրակ մելանով.- Տ. Ցերկնիցը տես ժԱ. տետրակ էջ 18:

3794

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆ.- Բ.

Հայկական Զայնագրութեամբ

- ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ըստ նախորդին, էջք տոսի:
189. էջ 118.- Կանոն Բ. Ծաղկազարդին:
 էջ 129.- Ցանկ:
 ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-
 էջ 1.- Կանոն Գիւտ Սաչին:
 էջ 108.- Կանոն Համբարձմանն Բրիտ-
 էջ 182.- Տ. Յերկնից ԴԿ, Յարու-
 թեան.- Հրեշտակ թո Տէր...:

3795

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆ.- Գ.

Հայկական Զայնագրութեամբ

- ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ըստ նախորդին, էջք տացն Միթայէլի և Գաբրիէլի:
189. էջ 100.- Կանոն Սրբոյն Յակովբայ
 Մերնայ Հայրապետին:
 ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-
 էջ 1.- Կանոն Պենտէկոստէի կամ Հո-
 գեզալստեան:
 էջ 24.- Կանոն Վարագայ Սաչի:
 էջ 82.- Կանոն Վերացման Ս. Նաչի:
 էջ 81.- Կանոն Սրբոց Հրեշտակապե-
 էջ 118.- Կանոն Դաւթի Մարգարէին և
 Յակոբայ Առաքելոյն:
 է՛ 125.- Ցանկ:
 էջ 127.- Կանոն Վարդավառի ԱՅ:
 էջ 188 զատարկ:

3796

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆ.- Դ.

Հայկական Զայնագրութեամբ

- ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ըստ նախորդին, էջք տացն Միթայէլի և Գաբրիէլի:
189. էջ 86.- Կանոն Բուս Բարեկենդանի:
 էջ 88.- Կանոն Բ բզ Կիւրակէի Մեծ
 ՊաՀոց:
 ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-
 էջ 1.- Կանոն Սրբոյն Ստեփաննոսի:
 էջ 80.- Մանկունք ԴԿ. առաքելոցն
 Պետրոսի և Պօղոսի:
 էջ 41.- Կանոն Որդւոցն Որոտման:
 էջ 67.- Հարց ԴԿ, 72 աշակերտաց
 Բրիտոսի:
 էջ 118.- Ցանկ:
 էջ 121.- Մեծ. ԴԿ, (ՅովՀաննու)
 [Յովհանու] Մարգարէին:
 էջ 127.- Որ էին յիւթեան...
 էջ 128-129, զատարկ:

3797

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆ.- Ե.

Հայկական Ձայնագրութեամբ

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ըստ Նախորդին, էջք 128:

ԲՈՎԱՆՂԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

- էջ 1.- Կանոն Գրգ Կիւրակէի Մեծ Պաւնոց:
- էջ 81.- Կանոն Դրգ Կիւրակէի Մեծ Պաւնոց:

- էջ 46.- Կանոն Երգ Կիւրակէի Մեծ Պաւնոց:
- էջ 118.- Հարց ԲԶ, Ղազարու Ցարու-թեան:
- էջ 121.- Ցանկ:
- էջ 124.- Տէր յերկնից ԴԿ.- Նորաւ-րաշ տեսիլամբ...:
- էջ 127-128, գատարկ:

3798

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆ.- Զ.

Հայկական Ձայնագրութեամբ

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, ըստ Նախորդին. տխու-րոսաթերթ չունի, էջք 182:

ԲՈՎԱՆՂԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

- էջ 1.- Հարց ԴԿ. Ծաղկազարդի.- Որ ի քրովքէական աթոռ...:
- էջ 16.- Կանոն Մեծի Երկուշաբթի:
- էջ 88.- Կանոն Մեծի Զորեքշաբթին:

- էջ 47.- Կանոն Մեծի Հինգշաբթի:
- էջ 67.- Կանոն Մեծի Ուրբաթուն:
- էջ 88.- Կանոն Աւագ Եարաթուն:
- էջ 108.- Մանկունք ԴԿ. Ստեղի.- Ծովաւի քոզ Հաւատացեալ...:
- էջ 107.- Ցանկ:
- էջ 109.- Հարց ԳԶ, Աւագ Եարաթուն:
- էջ 119-122, գատարկ:

3799

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆ.- Է.

Հայկական Ձայնագրութեամբ

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, նման երկրորդ տես-րին:

ԲՈՎԱՆՂԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

- էջ 1.- Կանոն Ս. Զատիկին:
- էջ 11.- Հարց ԴԿ, Ծննդեան Ս. Աստ-ուածանէին:
- էջ 15.- Կանոն Ծննդեան և Աստուա-ծայայտութեան Ճրազայոյցին:
- էջ 48.- Կանոն Ծննդեան Ըրգ աւուր:
- էջ 60.- Հարց ԴԶ, Տեառնընդառաջին:

- էջ 66.- Մանկունք և Համբարձի ԲԶ, Ս. Սուքիասանց:
- էջ 98.- Ստեղիք Մեծի Պաւնոց Չորեք-շաբթի երկույեան:
- էջ 97.- Կանոն Ս. Գրիգոր Լուսա-ւորչիին ելանկոյն ի Վիրապէն:
- էջ 108.- Ցանկ:
- էջ 106.- Օրհ. Եղազկաթին ԳԶ:
- էջ 129.- Հարց ԴԿ, Դեւոնդեանց և Վարդանանց:

3800

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆ.— Ը.

ԱՂ և ԱՂՁ
Հայկական Ջայնագրութեամբ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մաւալ ըստ նախորդներուն: Էջը 124:
Հանգամանք լաւ: Թուղթ գծաւոր: Գրիչ՝
Լևոն Մ. Չիլիսկիբեան: Գրութիւն եւ
կազմ նման նախորդներուն: Ստացող Մմբատ
Եպս. Գաղազեան, Համաձայն Հետեւեալ տպա-
գիր պիտակին, որ փակցուած է տիտղոսա-
թերթին ներսի կողմը:

Ի գրոց Տ. Մմբատ Ա. Եպս. Գաղազեանի,
Հանգուցեալ միաբանակցին մերոյ, եզաւ
յիշատակ իւրեան, յետ վախճանի նորին, ի
Կիւլպէնկեան Մատենադարան Առաք. Աթոռոյս
Արքոց Յակոբեանց, յԵրուսաղէմ, ՌՅՁԴ-
1885:

ՐՈՎԱՆՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1.— Կոչումն Ջահանյութեան.—
Նայեաց ի մեզ...:

Էջ 8.— Ջահանյաթաղի.— Պատրաստ
արարեր...:

Էջ 8.— Կանոնազուլուխ ԱՋ.— Դատեան

Տէր...:

Էջ 20.— Ս. Խորհրդոյ արարողու-
թիւնն՝ վերաբերելով:

Էջ 80.— Սրբասացութիւն Աւագ Հիեզ-
շաքաթի:

Էջ 86.— Տաղ Ջուր Օրհնութեան (Ռէն-
հիկեակ).— Այսօր ձայնըն Հայրական...:

Էջ 88.— (Պէսթէնիկեար) Եարուեակու-
թիւն.— Ով գարմանալի...:

Էջ 40.— Խորհուրդ խորին...:

Էջ 46.— Մեղեղի Յարութեան (Սվա-
հան).— Այսօր Հարսըն լուսոյ...:

Էջ 58.— Մեղեղի Յարութեան (Աճէմ
աշրան).— Այսօր ողբան...:

Էջ 68.— Մեղեղի Ծննդեան (բաստ):

Էջ 76.— Մեղեղի եւ Տաղ Վարդապետի.—
Այսօր ցընեայ լեռուն թափօր...:

Էջ 108.— Ուր ես մայր իմ քաղցր եւ
անուշ...:— Բատերբ:

Էջ 111.— Ալլ եւ ալլթ.— Յանկ:

Էջ 118-124, զատարկ:

3801

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆ.— Թ.

ԱՂ և ԱՂՁ
Հայկական Ջայնագրութեամբ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, նման նախորդին,
բացի պիտակէն. էջը 184:

ՐՈՎԱՆՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1-4, գծուած ջնջուած: Նոյնպէս
էջ 7-18:

Էջ 5.— Բազմերամբ վեհազունիցն...:

Էջ 14.— Երգք Արեւազալի:

Էջ 80.— Երգ Ծննդեան եւ Աստու-
ծածնայ.— Կուսածին մարգացեալ...:

Էջ 82.— Եարական Հանգստեան.— Գըթա
Տէր...:

Էջ 84.— Տաղ Յարութեան.— Եկեալ Մա-
րիամ...:

Էջ 86-88, գծուած ջնջուած: Նոյնպէս
էջ 60:

Էջ 89.— Փառք Յարութեան քո Տէր...:

Էջ 45.— Անբաժանելի եւ Համազոյ ե-
րրորդութիւնը...:

Էջ 61.— Թազուոր յաւիտեան ապաշխա-

- բուժեան, Դշ.1
- էջ 68.- Կանոնազուխ ԱԿ:
- էջ 71-76, գծուած ջնջուած: Նոյնպէս
- էջ 78, 86-101:
- էջ 108.- Փառք ի բարձունս Աստու-
- ծոյ...1
- էջ 110.- Յորդոր.- Ի խորոց սրտից

- խօսք ընդ Աստուծոյ.- Ընկալ քաղցրութ-
- եամբ...1
- էջ 49.- Կիրակի օրերը.- Աբի, Տէր,
- օգնեա մեզ...1
- էջ 124.- Երգք Ոտնալուսայի.- Աստ-
- ուած մեծ...1
- էջ 127-128, դատարկ:
- էջ 188.- Յանկ:

3802

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆ.— Ժ.

Հայկական Զայնագրութեամբ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ նման Զ. տետրին, էջը 140:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

- էջ 1.- Մանկունք Ապաշխարութեան,
- ԱԶ.- Զառուսու զօրհերգութիւն...1
- էջ 26.- Համբարձի Ապաշխարութեան,
- ԴԿ.- Մըտցեն աղօթք իմ, Տէր...1
- էջ 28.- Աւագ Օրհնութիւնք:
- էջ 46.- Մանկունք Մարտիրոսաց:
- էջ 67.- Մանկունք եւ Համբարձի Ան-
- տոնի անպատկանին:
- էջ 64.- Մանկունք Նաւկատեաց Սրբոյ
- Խաչին, ԱԿ.- Սեղան քո Տէր զօրութեանց

- էջ 76.- Մանկունք Սրբոց Թարգման-
- չաց, ԳԶ.- Նրմանեալ Մովսէսի...1
- էջ 88.- Կարգ Եր. հրեկոյից սովո-
- րական աւուրց:
- էջ 104.- Երգեցողութիւնք Կիրակէ
- աւուրց:
- էջ 122.- Մանկունք ԳԶ, Հայրապետաց
- (Սք. Ժողովոյ):
- էջ 126.- Համբարձի ԴԶ, (Դարձուած ք)
- Համբարձման.- Որք տընկակից...1
- էջ 129.- Մանկունք ԴԶ, Ներսէսի
- Հայրապետին:
- էջ 186.- Տ. Յերկնից ԱԿ, Յարու-
- թեան.- Սքանչելի Հրեշտակըն...1
- էջ 187.- Յանկ:

3803

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆ.— ԺԱ.

Հայկական Զայնագրութեամբ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ, նման Նախորդին, էջը 94:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

- էջ 1.- Տ. Յերկնից ԱԿ, Յարութեան.-
- Հրաշալի ըզյարութիւն...1
- էջ 27.- Համբարձի ԲԿ, Յովնանու

- Մարգարէին:
- էջ 28.- Տ. Յերկնիցք Մարտիրոսաց,
- ԱԶ:
- էջ 87.- Տ. Յերկնից ԴԿ.- Այսօր յի-
- շատակ սրբոց քոց...1
- էջ 91.- Յանկ:
- էջ 94.- Դատարկ:

3804

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆ.- ԺԲ.

Հայկական Ջայնագրութեամբ

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ նման նախորդին, էջք 86:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Տ. Յերկնից ԴԿ, Մարտիրոսաց.- Փառք քեզ Հայր երկնաւոր...:

էջ 8.- Մանկունք ԲԿ, Քէնդոսի Թագաւորին:

էջ 22.- Մանկունք ԴՁ, Ստեփաննոսի

Ուլնեցւոյ:

էջ 88.- Համբարձի ԲԿ, Կիրակոսի եւ Յուդիտայի:

էջ 48.- Ողորմեա ԴՁ, Յովհաննու Մկրտչին.- Երկնաւոր փեսայ...:

էջ 46-82, զատարկ:

էջ 88.- Ցանկ:

էջ 84-86, զատարկ:

3805

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆՔ

(Մեղեդիներ, Տաղեր, եւ յոժ)

Հայկական Ջայնագրութեամբ

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 20.5x16x8, էջք 518: Հանգամանք շատ լաւ: Թուղթ լաւորակ: Գրութիւն սեւ մեկնոով, միասին, 10 տող, Հինգը ձայնանիշ, Հինգը քառեր, սեւ զիծերու միջև: Եեղագիր մաքուր, Կազմ կիսակաշի խաւարարտեայ. կաշիին վարի մասը մաշած: Դատարկ Թուղթք սկիզբը ութ թերթ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Ի զգեստաւորելն քաւանայի.- Խորհուրդ խորին...:

էջ 8.- Երգ նախ քան զմեղեդիին.- Ընտրեալդ...:

էջ 17-148.- Ջսան եւ մէկ մեղեդիներ:

էջ 149.- Եարական Խնկարկութեան, ԳԿ.- Յայս յարկ...:

էջ 162-164, զատարկ:

էջ 165-229.- Եօթը սրբասացութիւններ:

էջ 280-314.- Ջսան եւ չորս տաղեր:

էջ 315.- Գանձք Ոտնլուայի (տիւկեաւ):

էջ 326.- Օրհնեցէք Ծննդեան եւ Յաւրութեան:

էջ 341.- Խորհուրդք պատարագի:

էջ 388.- Հայր մեր որ յերկինս...:

էջ 477.- Ջրիստոս պատարագեալ...:

էջ 427, աջակողմեան վարի անկիւնը, մանիշակագոյն թանաքով.- Տէր Անանիա Վրդ.:

էջ 440.- Տէր ողորմեա...:

էջ 441-502, զատարկ:

էջ 508.- Ցանկ, էջ 1-868թ, մանիշակագոյն թանաքով:

էջ 608-618, զատարկ:

3806 ՕՐԱԳՐՈՒԹԻԻՆ.- Ա

Կիւրեղ Մ. Վրդ. Իսրայէլեամ

Երուսաղէմ

1944-1946

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻԻՆ.-

Մաւալ 20.5x18.5x2: էջք յունուար 1-81 դեկտ., յուշատետր 1941ի, օգտագործուած 1944, յուլիս 26-81 մայիս 1946: Գրիչ՝ Կիւրեղ Մ. Վրդ. Իսրայէլեան: Գրութիւն սեւորակ մեկանով, միասիւն, 4-28 տող: Եեղագիր: Լաթակազմ խաւաքարտեայ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՆ.-

Տիրոջսաթերթ, տպագիր.- Palestine Office Diary for 1941.

Յունուար 1-4, կտրուած երկու թերթ:

1944, յուլիս 26, Դշ.- Ամեն. Ս. պատրիարքը տազնապի մէջ էր ամբողջ գիշեր. Տքր. Գալպիեան կանչուեցաւ...:

Այսօր ժամը 8ին Տնօրէն ժողով զուամարեւով որոշեցինք վաղը իսկ Տեղապահ ընտրել. Հրաւիրագիրը գրկուեցաւ:

Յուլիս 30, Կիր.-... Գերեզմանատունէն յետոյ եկանք պատրիարքարան եւ ցաւակցութիւն յայտնեցին...:

Յուլիս 31, Բշ.- 6 սարկաւազ եւ 2 ուրարակիր մեկնած են վարժարանէն առաւօտ կանուխ:

Օգոստոս 1, Գշ.- Լուսանկարիչ մը

բերաւ յուղարկաւորութեան լուսանկարներէն:

Օգոստոս 2, Դշ.- Բարէր Զամխէրի վաւերացումը եկաւ:

Հոկտեմբեր 20, Ուր.- Միաք. Ընդ. ժողով, պատր. ընտրութիւն:

[1945] յունուար 1, Բշ.- Նոր Տարիի շնորհաւորականք:

Մարտ 8 Եշ.- Գեր. Եփրեմ Արքեպ. Տոհմունի իր ընկերոջ Հետ եկաւ. Հրաշափառով ընդունուեցաւ:

Մարտ 9 ուր.- Ժամանում Կիլիկիոյ կաթ.:

Մարտ 18 քշ.- Տքր. Գալպիեան այցելեց կաթ.ին, քննեց, թեթեւ Հազը կը շարունակուի, բայց աւելի լաւ գտաւ ընդհանուր առմամբ: Կաթ. զբաղեցաւ Ձեռագրերով...:

Մայիս 31 Եշ.- Ռուսաց պատրիարքի ժամանում:

1941 նոյմ. 18-30, զատարկ: Դեկտ. 1-2 կտրուած մէկ թերթ: Դեկտ. 3-4, զատարկ: Դեկտ. 5-12 կտրուած չորս թերթ: Դեկտ. 13-28, զատարկ: Դեկտ. 29-30 Ձանազան մանրուք: Յաջորդ թերթը կտրուած:

3807

ՕՐԱԳՐՈՒԹԻԻՆ.- Բ.

Կիւրեղ Պտր. Իսրայէլեամ

ԹէՀրան, Երուսաղէմ

1946

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻԻՆ.-

Մաւալ 20.5x18.5x2: էջք յունուար 1-81 դեկտ., Յուշատետր 1941ի, օգտագործուած 1945ին: Հանգամանք ջատ լաւ ընդհանրապէս. կան կտրուած թերթեր: Թուղթ զծաւոր: Գրիչ՝ Կիւրեղ պտր. Իսրա-

յէլեան: Գրութիւն սեւորակ մեկանով, միասիւն, 1-28 տող: Եեղագիր: Լաթակազմ խաւաքարտեայ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՆ.-

Տիրոջսաթերթ, տպագիր.- Palestine

Office Diary for 1941. One day to each page.

Յունուար 1-2, կորուած մէկ թերթի (1844), [1845] յունիս 1, ուր.- Ի Քէճրան, ի տան, Այցի կկան՝ Սիսակ Նազարէթեան, Դանէշուար, ևս զացի Ռուսաց Հիւպատոսարան անցազրիս Համար:...

Յունիս 2, շք.- ... Երեկոյեան ներկայ կզայ ժամհրդութեան. զացի Յէրզոսի պանզոկ տեսնելու Տիար Ծանիկ Չազըր, Գ. Փափազեան, ևս Մամբրէ Սըբազանին, որոնք այսօր ժամանած էին Քէճրան:...

Յունիս 8, Կիր.- Ի Քէճրան, անցազրի աշխատանք առաւօտուն:...

Յունուար 27-28, կորուած մէկ թերթի: Յունիս 26, ըշ.- Սկիզբ ժառ. Վարժարանի քննութեան:

Յունիս 8 Կիր.- Վեհփառին անունը այսօր յիշատակել սկսան:

Յունիս 26, Եշ.- Տարեկից լուս. պատրիարքի:

Օգոստոս 22, Դշ.- Դին Երուսաղէմ ժամանում, Հրաշափառ Թոք Իի առջեւէն, ողջոյնի խօսք ի Տաճարի և ի պատրիարքարան, ի պատահան Ն. Եղիշէի և Գարնդին Սըբի և Մամբրէի, աջահամբոյր ժողովրդեան, պատուատրութիւն:

Մայիս 18-14, կորուած մէկ թերթի: Մայիս 28-28 կորուած երեք թերթի:

Սեպտեմբեր 26 Դշ.- ժառ. Վարժ. տեսչական փոխանցում:

Դեկտեմբեր 28 Կիր.- Ս. Գատարազ. Ձեռնագրութիւն 8 սարկուսգեներու, քարոզ: Օգոստոս 26-81 գեկտեմբեր, զատարկ:

3808

ՔԱՐՈՉԳԻՐՔ (Տարեկոմ)-18

Կարապետ Արքեպ. Կ Պալսեցի

Քէթիրտազ

1856

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 20x18.5x8.5, էջք 788: Հանգամանք քաւարար: Թուզթ Հասարակ Գրիշ՝ Տիր. Ստեփան Քէթիրտազցի: Գրութիւն սրճագոյն մեկանով, միասին, 21 տող, սև գիծերու միջև: Ենզազիր նոտրակերպ վարժ գրչէ: Համառօտագրութիւնք առատ: Լաթակազմ խաւաքարտեայ, վերջին պրակը փրթած: Ստացող՝ Գրիզոր Վրգ. Տէր Գօզոսեան, Պալսեցի:

ՐՈՎԱՆՂԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Ջարոզ Ա. Կազանզի:
էջ 7.- Ջարոզ Բ. Կիր. Ծննդեան պա-
Հոց:

էջ 844.- Ջարոզ Մ. Աւազ Ուրբաթ. Կտակ Ջարչարանաց Տեառն.- Եղիցի օր մի, և օրն այն յայտնի Տեառն, Ջաք. ԺԴ. 7:

էջ 628.- Ջարոզ ԶԹ: Տօն Սըբոյն Գէ-
որգայ:

էջ 716.- Ջարոզ ԾԺԵ: Կիր. պատա-
Հեալ ի մէջ Աւազ Տօնից:

էջ 721 գատարկ:

էջ 728.- Յանկ:

էջ 786, ստ. լուսանցքին, տարբեր գրչութեամբ.- Գրիզոր Եպս. Տէր Գօզոսեան:

էջ 786, զատարկ:

էջ 787.- Գիշեր այս աշխարհ, իբրև երազ անցանէ և կորնչի. 71 երես:...

էջ 788, ստորտը.- Այս սուրբ մատանս որ է Ջարոզագիթք, իբրև սուրբ մատունք պաշտելու է, և միշտ Հանապազ ընթեռնելու է:

Ձիշատակարամ Գրչի.- 1856

էջ 722.- Գիրք Ջարոզից Տարեկան շարադրեալ Հանգուցեալ տեսուն Կարապետ սրբազան արքեպիսկոպոսի երթման պատրիարքի Կոստանդնուպոլսոյ:

Գազաբարեալ փոքրուորի Գրիզոր վարչակցեոի տիրացու Ստեփանի Քէթիրտազցոյ: Ի վայելումն վերգորեալ Գրիզոր Վարչակցեոի Պալսեցի Տէր Գօզոսեան երթման փոխանորդի Քէթիրտազու վիճակին:

Գրեցաւ յամի 1856, ի Քէթիրտազ:

3809

ԵՐԿԱԹԷ ԴԻՄԱԿՈՎ ՄԱՐԴԸ ԵՒ

Հայոց Աւետիք Պատրիարքը
Քրգմ. Կ Ա. Ի թիւնեամ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 21X18X1: էջք 12+218: Հան-
գամանք լաւ: Թուզք գծաւոր: Գրութիւն
կանաչ թանաքով, միասին, 16 տող: Ենդա-
գիր: Կազմ կիսակաշի խաւաքարտեայ: Ստա-
ցող՝ Ներսէս Եպս. Գէորգեան: Կնիք սեւա-
զրոշմ, " Ներսէս եպիսկոպոս, 1876", էջ
Բ, Այլ կնիք՝ Յիշատակ Թանգարանի Սրբոց
Ցակովքեանց, 1867, էջ Ա, Գ, Ե, Է, Թ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ Ա-Դ, զատարկ, կնքեալ: Նոյնպէս
էջ Զ-Ը:

էջ Ե, տիտղոսաթերթ.-

Երկաթէ Դիմակով Մարդը եւ Հայոց Աւե-
տիք Պատրիարքը, գրեց Պ. Մարիոս Բօբէն
եւ Թարգմանեաց զազգիական քնազրէն Կ. Ս.
Իւթիճեան, Կ. Պոլիս, ի Տպարանի Մաս-
եաց, 1870:

էջ Բ. վերի լուսանցքին, տարբեր
գրչութիւն.- Ի գրոց Ներսէս Եպս.ի
Գէորգեան Ռոտոսցւոյ:

- Յառաջարան.- 1698 սեպտեմբեր 18ին
Փարիզի Պատթիլ ըստած բերդը մարզ մը
կը տարուի...:

էջ 1.- Գլուխ, ծնթ. Գազզիերէն քնա-
զրին մէջ այս գլուխը ժԱ երորդ է:

Ընդհանուր խորհրդածութիւն Հայոց
Աւետիք պատրիարքին զաւով վերցուելուն
վրայ...:

էջ 57.- Գլուխ Բ:

էջ 88.- Գլուխ Գ:

էջ 126.- Գլուխ Դ.- Աւետիք նախ նա-
ւարանին քանտերուն մէջ կը փակուի...:

էջ 122, գծուած, ճեղքուած:

էջ 177.- Ցուելուած ի Թարգմանչէն:

էջ 212-218, զատարկ. մասամբ աղտոտ-
ուած:

3810

ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ԵՒ ԱՆԴՐԱԼԵՒԻՆԱԿԱՆՔ

Խորէճ Եպս. Նարպէյ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 20.5X18X1: էջք Բ+87: Հան-
գամանք շատ լաւ: Թուզք գծաւոր: Գրիչ՝
Դանիէլ Արք. Ցակովքեան: Գրութիւն մանի-
շակագոյն թանաքով, միասին, 20 տող,
սեւ գիծերու միջեւ: Ենդագիր: Կազմ
կիսալաթ խաւաքարտեայ: Կնիք մանիշակա-
զոյն, " Մխարպ Եպս. Նշանեան, 1824",
Ստացող՝ Մ. Եպս. Նշանեան:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ Ա.- Հայոց Եկեղեցին եւ Անդրա-
լեռնականք, Գրեց Նորէն Եպս. Նարպէյ, Կ.
Պօլիս: Տպագրութիւն Յ. Զիւրքեան, 1870:

էջ Բ, Դ, զատարկ:

էջ Գ.- Հայոց Եկեղեցին եւ Անդրա-
լեռնականք, Գրեց Նորէն Եպիսկոպոս Նար-
պէյ: Կոտանգնուպօլիս, Տպագրութիւն

Ջիւրքեհան, ի Ղայաթիւ, 1869:
 էջ Ե.- Ազգ.- Անդրալիոնական լրագիրները միշտ մեր Սք. Եկեղեցոյս վրայ ամբաստանութիւններ կրենն...:
 էջ 1.- Հայոց Եկեղեցիի եւ Անդրալիոնականք, Հերթումն Լը Մօնտ եւ Չիլիլիթա Պաթթօլիթա Լրագրաց.- Ա.- Մեք, որ յաւէտ կը սիրեմք ըլոր մեր խնամքներն ու մեր բովանդակ ժամանակը նուիրել

Աստուծոյ մեզի յանձնած փոքու Հօտին առաջնորդութեանն ու դաստիարակութեանը...:
 էջ 48.- Մասն Բ.- Ա.- Միեչեւ Հիմա շանացիք ցուցնել թէ...:
 էջ 86, ստորոտը, կարմիր մատիտով, ստացողի գրչութեամբ.- Ընդօրինակութիւն Դանիէլ Արթեպս. Յակոբեանի Կ. Պոլսեցեայ:
 էջ 87, դատարկ

3811

Ա. ՔԱՐՈՉԱԳԻՐՔ (Մամակի)

Գրիգոր Տաթևացի

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 20.5x15x4.5: էջք 564: Պրակք Ա-ԺԶ (էջ 1-872), Ը-ԺԴ (էջ 878-540): Հանգամանք լաւ, լուսանցքի ցեցաւարութիւն թթիւ: Բուղթ տոկուն: Գրութիւն՝ խորագիրները, սկզբնատողերը, քնաբանները եւ զլխատառերը կարմիր, մնացեալը սև մեկանով, երկսիւն, 27 տող, սև գիծերու միջև: Նոտրագիր անարուեստ: Համառօտագրութիւնք առատ: Կարմրագիծ լուսանցազարդ եւ զլխազարդ, էջ 874, 476: Կաշկազմ տախտակեայ դրոշմազարդ: Դատարկ Հաստ թուղթ սկիզբը եւ վերջը երկուական թերթ: Կնիք Հաւիթանեւ, մանիշակագոյն, Հետագայ ստացողի, "Յովհաննէս Ա. ԶՀեյ. էթմէքեհան, Հալէպ...":

ՐՈՎԱՆԴԱՎՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1ա.- Յանկ, Ա-ԼԲ Գլուխներ:
 Ա.- էջ 8ա.- Գրիգորի եռամեծի Բարոզ վասմ Ծննդեան, ի բամ Առաքեաց զբամ իւր եւ բժշկեաց զնոսա.- Մեծ են գործք աստուծայինք եւ Հրաշալիք...:
 Բ.- էջ 18բ.- Նորիմ Բարոզ Ծննդեան ի Բամմ որ ասէ. Տէր ասաց ցիս որդի իմ ես դու, եւ ես այսօր ծնա զքեզ.- Ծնունդ Ջի. կրկին ուսուցանեն Գիրք Սք. ...:
 Գ.- էջ 86ա.- Նորիմ Բարոզ Ծննդեան ի բամ, Բամմ մարմիմ եղեւ եւ բմակեաց ի մեզ.- ԱնՀասանելի է խորՀուրդն Աստուծոյ...:
 Դ.- էջ 81ա.- Նորիմ Բարոզ, վասմ Աւետեաց Աստուածածնիմ...:

Ե.- էջ 78բ.- Նորիմ Բարոզ, վասմ Թլ-փատութեամ...:
 Զ.- էջ 86բ.- Նորիմ դարձեալ Բարոզ Տեառնընդառաջի...:
 ԺԲ.- էջ 164բ.- Նորիմ Բարոզ վասմ Փորձութեամ...:
 ԺԴ.- էջ 188ա.- Նորիմ Բարոզ վասմ Դշրի. եւ Ուրբաթի, ի բամմ, Պահեմ երկիցս ի շաբաթի:
 ԺԸ.- էջ 226բ.- Նորիմ Բարոզ վասմ Ճաշոյ Ժամում, ի բամմ, ես առ Ած. կարդացի:
 ԺԹ.- էջ 220ա.- Նորիմ Բարոզ, վասմ Աւրիմութեամ սեղամոյժ...:
 ԻԴ.- էջ 267բ.- Բարոզ բուն Բարեկեմ-դամիմ...:
 ԻԸ.- էջ 208բ.- Բարոզ վասմ Ողորմութեամ...:
 ԼԲ.- էջ 848ա.- Բարոզ վասմ Աղօթք, ի բամ, Ուղիղ եղիցիմ Աղօթք իմ...:- Մարգարէն պաղատի ճանապարհ աղօթիցն ուզիդ առ Ած. ...:
 էջ 864բ-868, դատարկ:
 էջ 867-872, տարբեր թուղթ եւ գրչութիւն, միասիւն:
 էջ 867.- Բարոզ վասմ Պաշտմամ Գիշերոյ...:
 էջ 862.- Բարոզ վասն Ողորմութեան ...:
 էջ 867-872, դատարկ:
 Բ.- Մեկն. ԱՆԿՄԱՐԱՆ (Թերթի)- 20 Գք. Տաթևացի

էջ 878-887, երկուսն, բուրդեր:

էջ 878ա.- Խ.- Զառաներորդ Սազմու:
Ջարդ Վասն Ողորմութեան...:

էջ 874բ.- ԾԴ.- Յիսներորդ Զորորդ
Սազմու...:

- Մամր յիշատակագրութիւմ Գրչի.- Ե-
րեսանկեալ աղաչիմ զինզ ով եղբարք որք
Հանդիպիք այսմ տառիս յիշեցէք ի մարբա-
փայլ ազօթս ներ զփնուն զըջակս:

էջ 874բ.- ԼԶ.- Սաղմուս ի Դաւիթ.- Ե-
րեսուն եւ վեց սազմոս պատճառ ունի
զնախաննելիք ծերութեան Դաւթի...:

էջ 880ա.- ԼԷ.- Սաղմուս ի Դաւիթ առ
յիշատակ Ե շարաթուց.- Երեսուն եւ եօթ
սազմոս պատճառ ունի ի խզէէ շարչարեչն
Դաւթի...:

էջ 884ա.- ԼԸ.- Ի կատարած Արիմու-
թիւմ ի Դաւիթ սաղմուս.- Երեսուն եւ ութ
սազմոսն պատճառ լռել ի չարէ եւ զէմք
վասն մահու եւ կատարածի...:

էջ 886ա.- Նորիմ Բարագ ի Բամմ, Անա
չափով եղիր զաւուրս իմ: Վասմ Մահու.- Վը-
տանգեալ երբ մարգարէն Դաւիթ ի վշտալից
կենցաղոյս ասէր ողբալով...:

էջ 888ա.- Ի կատարած. Սաղմուս ի
Դաւիթ.- Երեսուն եւ ինն սազմոս պատճառ
ունի զազատութիւն գերոյն...:

էջ 890ա.- Նորիմ Բարագ Վասմ Վար-
դապետաց ի Բամմ, Աւետարանցից գարդարու-
թիւմ յեկեղեցիս մեծս, սինա զըրթումս իմ
ոչ արգելից ի քեմ:

էջ 897բ.- Խ.- Ի Կատարած, Սաղմուս ի
Դաւիթ.- Զառասուն սազմոսն պատճառ ունի
զողորմութիւն աղքատաց, եւ զէմքն ի մար-
գեղութիւն եւ ի շարչարանս Տեսնն. վաս-
նորոյ ի մեծի Ուրբաթին ասեմք...:

էջ 898ա.- Նորիմ Բարագ Վասմ Ողոր-
մութեամ...: Բարի գործք Գ են տեսակաւ,
այսինքն՝ պա՛ւք, ազօթք եւ ողորմութիւն
...:

էջ 408ա.- ԽԱ.- Ի կատարած որդոցմ
Կորիա. սաղմուս ի Դաւիթ.- Զառասուն եւ մի

սազմոս պատճառն ունի զկարտուութիւն տա-
ճարին...: Նմմտ. Թիւ 828, Գ. Հատոր, էջ
806:

էջ 418բ.- ԽԴ.- Ի Կատարած գառնցե-
լոց ծամամակաց, որոցմ Կորիա իմաստու-
թիւմ արիմութիւմ վասմ սիրելոյմ. սաղ-
մուս ի Դաւիթ:

էջ 469բ.- ԾԱ.- Ի Կատարած իմաստու-
թիւմ, Սաղմուս ի Դաւիթ...:

էջ 478ա.- ԾԵ.- Տամկ է չորրորդ Կամո-
Որմ:

էջ 476բ.- ԾԾ.- Ի Կատարած Վասմ ծո-
ղովորեամմ որ ի սրբոյմ եկուցեալ...: Յիսուն
եւ Հինգ սազմոս, պատճառ ունի զժողո-
վուրդն ի սրբութեանցն Հեռացեալ...:

էջ 496ա.- Կ.- Ի Կատարած ըմդ աւր-
հմութեամ սաղմուս ի Դաւիթ.- Վաթսուն սաղ-
մոս պատճառ ունի զազատութիւն գերոյն...:

էջ 512ա.- ԿԵ.- Ի Կատարած սաղմուս
ի Դաւիթ Վասմ յարութեամ.- Վաթսուն եւ Ե
սազմոս, պատճառ ունի զյարգութիւն, որ է
վերջոսին կենս զառնալ...:

էջ 516ա.- Նորիմ Բարագ Զառամից,
ի Բամմ, Ամցաք մեք ըմդ հուր.- Զաստուածա-
յին անեղ բնութիւն միայն ասաց բարի զոյ
...:

էջ 528բ.- ԿԶ.- Սաղմուս ի Դաւիթ.-
Վաթսուն եւ վեց սազմոս պատճառ ունի ըզ-
ղարձն Հեթանոսաց...:

էջ 526բ.- ... Արզ մարգարէս Ած,
Ած. մեր խոստովանի, եւ զու մարդ, եւ
զնա Հայր Ած. կնքեաց եւ [Այսչափ, յաջորդ
էջերը 526-540 դատարկ]:

էջ 589բ, նոտր շեղազիր մանրութ:

էջ 561-564, տարբեր Թուզթ եւ զըր-
չութիւն, նոտր շեղազիր:

էջ 561.- Զարդ Վարդավառին ի բան
որ ասէ, Եւ յետ Զ աւուր առնու Յիսուն
...:

էջ 562-568, զանազան մանրութ:
էջ 564, Համարեալ գատարկ:

3812

ԱՍՏՈՒԱԾԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆ.- 12

Ալգերա

Տեղի

ՌՅԿԱ-1712

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 20.5x15x8; էջք 886; Հանգա- մանք լաւ: Բուզթ տոկոսն Գրիչ՝ Աստուա- ծատուր երէց Ղալաթացի, որդի Դանիէլի: Գրութիւն՝ խորագիրները եւ սկզբնառդերը կարմիր, մնացեալը սև: մեկանով, երկ- սիւն, նոսր շեղագիր, վարժ գրչէ: Համա- ուսուցարութիւնք չափազանց առատ: Կաշեկազմ խաւարտեայ զրոյմազարդ:

ՐՈՎԱՆՂԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1ա.- Համառու Հաւաքումն Յաղագս Աստուածաբանական Եջմարտութեամբ.- Քանզի գերազանցութիւն աստուածաբանական ճշմար- տութեան է նշոյլ վերին ճառագայթի...: 1-Ա-ԼԴ Գլուխներ:

էջ 8ա.- Յաղագս թէ է Ած.- Արդ կթէ է Ած. բազում (բազում) կերպիւ ցուցանի ...: Հմտութիւն 2106, է. Հատոր, էջ 151: էջ 46բ.- ԼԴ.- Յաղագս Ողորմութեամբ Աստուծոյ.- Ողորմութիւն Աստուծոյ ըս- տուգարանութեան, որ ի լատինն սաի եռա- կի...:

էջ 46բ.- Կատարեցաւ զիրքն առաջին Յաղագս Աստուածաբանութեանն:

- Յիշեցէք զԱստուածատուր երէցս ի Տէր:

- Յաղագս Երկրորդ Գրոցմ.- Ա-ԿՁ Գը- լուխներ:

էջ 48ա.- Յաղագս Ստեղծումն էիք.- Գծ- ինզանց բնութեանն Գ կին է կուժն, այս- ինքն ծնընդեամբ, Հնչմամբ, եւ ստեղծ- մամբ: Առաջին երկոթեան նլմութն՝ են յախտներ: Իսկ երրորդն է ժամանակաւոր, յորմէ այժմ ճառելոց եմք...:

էջ 128բ.- Սկիզբն եւ ցամկ երրորդ գը- րոց վասմ ապակամութեամ մեղաց:

էջ 176ա.- Գլուխն եւ ցամկ չորրորդ գը- րոց:

էջ 228բ.- Գլուխն եւ ցամկ հիմգերորդ գրոց:

էջ 224, զատարկ:

էջ 226ա.- Յաղագս սկզբնական շնորհաց:

էջ 297բ.- Ցամկ վեցերորդ Գրոց:

էջ 847ա.- Ցամկ է երորդ Գրոց:

էջ 886, Համարեա զատարկ:

Մամր յիշատակագրութիւնք Գրչի.- 1712

1.- էջ 176բ, ստորուտը.- ՁԱստուածա- տուր երէցս՝ որ եմ Դանիէլի որդի, մտեմ յիշել ի Տէր, եւ զուք յիշեալ լիշէթ ի Տեանէ մտնի:

2.- էջ 297բ, վերը.- Կատարեցաւ զիրքս, որ յազազս շնորհաց առաքիւնու- թեանցն, թվին Հայոց ՌՅԿԱ, ի մայիսի է: Հայցեմ զի յիշեալիք յազոթս Աստուածա- տուր Ղալաթացի թահանայս, եւ Տէրն տէրանց նեղ ողորմեսցի:

Յետմազոյմ յիշատակագրութիւնք Սեբաստա- ցի Թաշնեմ Յովհաննէսի.- 1929

1.- էջ 61, աշակղմեան լուսանց- քին.- Գիրքս, ընթերցող տուր ինչ լուր յազատութեան ազգի իմոյ որ եմ տեղեղեմ, մահթեսի Յովհաննէս Մ. Թաշնեան բընիկ Սեբաստացի Հընագետ: Արդ յիշեցէք յազոթս ներ՝ յիշել լիցիթ ի Քրիստոսէ: Հայր մեր որ երկինս...:

2.- էջ 176, աշակղմեան լուսանց- քին, գրչի յիշատակագրութեան կից.- Երա- նելի թահանայ, ինչու թիվ մը չի գրեցիր որ ժամանակ էր այս գրածը.- Մ. Յովհան- նէս Թաշնեան Սեբաստացի Հընագետ:

3.- էջ 176բ, վարը.-

Սա մարդ մըն էիյ նեղի պէս,

Հիմայ եղայ գետի Հողի պէս.

Ես չեմ ըլլար նեղի պէս,

բայց զուք պիտի լինիք ինձի պէս:

Մահթեսի Յովհաննէս Թաշնեան բընիկ Սեբաստացի Հընագետ: Ունէիյ պարկեշտ կին մը, անուր Ազպի, որ էր զուստր Տիւ- տարեան Մ. Յոհաննի Սեբաստացի, եւ մեծ որթիս Վահրամ, պտտիկ որթիս Լեւոն, որ յընեալ Ամբիթայ Նիւսթրոյ բզուկեղ ըզրիկ նոմերո 20, եւ մէկ աղջիկ պար- կեշտ յընիկ Նիվեարթ, անուր Արաբսի, Հիմայ յուրին ասացէք, Հայր] մեր.:

4.- էջ 847բ, վարը.- Մ. Յովհաննէս Թաշնեան Հընագետ բընիկ Կափիրայցի, որ կոչի Սեբաստայցի. ով որ Հանդըպի ի թոնյ

յիշեցէք զիս, յիշեալ լիցիք ի Քրիստոսէ: Հայր] մեր:

6.- էջ 88Եր, մէջտեղը.- Հընագետ Մ. Յովհաննէս Մելքոնի որթի Թաշճիհան Ահարաստայցի, որ այժմ ի Թուրք շայց ՌՅՀԸ

ի քաղաքին Երկազոյի եւ այժմ զուրգուրանօք պահէ մատենք ձեռագրաց, եւ զերգաստան իւր նուիրեաց Հատորք երեք Դուրեան Մատենադարանին յերուստղէմ:

Երկազո նոյ. 26, 1929, Միացեալ Նահանգներ Ամերիկայի:

3813

ՄԱՅՐ ՄԱՇՏՈՑ.- 155

Նոր Ձուգայ

ՌՃԽԸ = 1696-7

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 21X16x8; էջք 958; Հանգամանք անբաւարար. քայքայուած. կարօտ նորոգութեան: Թուղթ զորջորակ: Գրիչ՝ Ազարիա Քարտուզար: Գրութիւն՝ խորագիրները եւ սկզբնատաները կարմիր, մնացեալը սև միւլանով, միասին, 20 տող, կարմիր զիծենու միջև: Բոլորգիր կանոնաւոր: Համառօտագրութիւնք սովորական գրեթէ: Գունաւոր գարդագիր եւ լուսանցազարդ կանոններու սկզբը: Կաշեկազմ տախտակեայ զըրոշմազարդ, փրթած եւ Հնամաշ. առաջին երեսին կեզրոնը երկաթագիր՝ ՅՄ. ԶՄ.: Ստացող՝ Կարապետ, որդի Նաչատուրի եւ Յեթարի:

ՐՈՎԱՆԴԱՎՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1, անհարթ գրով.- Տաղ Ազամա.- Ազամայ ըստեղծողն յեկեալ իւր պատկերն ետես...

Ներքեւը այլ գրչէ.- Գիրս զնայ ձերս մնայ մարմինս Թափի ի Հող ի Հող դարնայ. եւ Մաթոսս գրեցի Թիվն փոքր ՃԺԱ ովդան ին, վասն զըշայփործութեան:

Ներքեւը տարբեր գրչէ այլ մանրուք Հինդ տող:

էջ 2, ձախակողման լուսանցքին, ըրլորգիր.-...Օվ քահանայք եւ ժողովուրդք եւ միայրան Հաւատացեալք Անգրիաս երէցս ձեզ խնդրէ ժամ աղօթից ինձ յիշեցէք, զարթաւութիւն մի մոռանէք:

- Տէր քեզ մեզայ, եւ ողորմեայ, Հողիս զժոխցն ազատեայ. եւ մարմնացայ մեզօք (մեզօք)մեռայ, Հուր զեհնէին քաժին ելայ...

Օվ իմ եղբար քուր սիրելի, Հայր եւ մայր որ տեսիլի? եւ մեղաւոր եւ եղկելի, մեղայ ասմ ձեզ ամենի:

էջ 8, նոտրագիր անհարթ.- ... Խոստովանիմ առաջի Այ. եւ Սըրբուհայ Աստուածածնին, եւ առաջի քո Հայր սուրբ, զամ. մեզս զոր գործեալ եմ... Վայ ինձ մեղաւորիս. քարկացող եմ, Հպա[ր]տ եմ, յիշունցնատու եմ [Այսչափ տարբեր թուղթի վրայ. բում ձեռագիրը կը սկսի յաջորդ թերթով]:

էջ 7.- Համառօտ Յամկ Մաշքոցիս.- Ա -2 Գլուխներ:

էջ 10. վարը, արքայատու 6 տող, ներքեւ.- Ես Անգրիաս էրէցս էս փարսէվար անտարանս գրեցի:

էջ 11.- Եւ անտարանս Ղուկասու աւետ[ն]աց. Եւ ամսանս վեցերորդի առ[աք]նցաւ: Գրուած է պարսկերէն ամբողջ էջը, որուն շարունակութիւնն է նախորդ էջի վարի մասին վրայ գրուածը:

Ա.- էջ 12, վերը.- Յովհաննու Մաղաւկումեցւոյ Հայոց Կաթողիկոսի ասացեալ ի Հիմնարկութիւն Սըրբոյ Եկեղեցւոյ...:

էջ 18-19ի միջև Թերթ ինկած:

Բ.- էջ 24.- Իսկ Ուռականտեց օրմ յերեկօրեայ հսկում լինի մինչև ցառաւտն...

Գ.- էջ 69.- Կամով Աւազամ Օրինելով:

Դ.- էջ 79.- Կամով Ուռականտեց եկեղեցոյ, կամ պղծել տաճարիմ յամօրիմա-

ցմ, եւ շարժել զսեզանն վերջստինն Հաս-

տասնէլ:

Ե.- էջ 94.- Կամովմ խաչ Աւրիմելոյ:

Ջ.- էջ 122.- Յաղագս Հրաւիրելոյ

Քահանայութեամ:

Է.- էջ 189.- Կամոմ, Սկիզբմ Աստիճա-

ճաց Կղերկիսաց:

Ը.- էջ 142.- Առաջիմ Կարգ Դոմապա-

ճիմ:

Ք.- էջ 144.- Երկրորդ Կարգ Շնթերցա-

ղութեամ:

Ժ.- էջ 146.- Երրորդ Կարգ Երդմնեց-

ուցչացմ:

ՃԱ.- էջ 148.- Չորրորդ Կարգ Աստի-

ճամի. Ջահերկլավ:

ՃԲ.- էջ 161.- Հիմներորդ Կարգ Կիսա-

սարկաւագիմ, որ է Դ(ի)պիրմ:

ՃԳ.- էջ 160.- Կամոմ յորժամ սարկա-

ւագ ձեռնադրեմ:

ՃԴ.- էջ 178.- Կամոմ Ջեռնադրութեամ

Քահանայի:

ՃԵ.- էջ 208.- Կամովմ Մոմոզոմ Աւր-

իմելոյ...:

ՃԶ.- էջ 221.- Կամովմ Տմտես Օրիմե-

լոյ:

ՃԷ.- էջ 224.- Կամովմ: Ջեռնադրու-

թիւմ Կրօնաւորացմ:

ՃԸ.- էջ 245.- Կամովմ: Ջեռնադրու-

թիւմ Սարկաւագուիի կամամց, որ են սարկա-

ւագուհիք:

ՃԹ.- էջ 246.- Կամովմ Յորժամ Կը-

րօնաւոր Վախճամի:

Ի.- էջ 257.- Կամովմ յորժամ եպիսկո-

պոս կամ քահանայ կամ հայրապետ կամ ուխ-

տառաջմորդ կատարի մահուամբ:

ԻԱ.- էջ 298.- Իսկ յերկրորդում աւու-

րմ երթամ ի գերեզմամմ, եւ յերթալն սանն

զԱնբիթն ի րուն:

ԻԲ.- էջ 412.- Կամովմ Երրորդ Աւու-

րմ, երթամ ի գերեզմամմ եւ այս կանոն կա-

տարի:

- Գրիգորի Աստուածաբանի ասացեալ որ

ի մահմ Մաքսիմիանոսի ուսումնակցի.- Ով

կըջարք, սիրելի եւ մերձաւոր Հոգոյ իմոյ

...: Զի մի ոմն յարտաքնեց փիլիսոփայից

չեզեւ անյոյս յետ մահուան իւրոյ, այլ

պատուէր տայր որդոց իւրոց զինչս իւր

բաշխել կարօտացիւց, զի այնու իսկն ո-

գորմութիւն զացէ: Ապա որչափ եւս առաւել

ի Ջս. ննջեցեալն վայելեցան ի նորա

մարդասիրութիւնն, ի ձեռն արեանն Ջրիս-

տոսի:

ԻԳ.- էջ 421.- Կամովմ Յորրորդ Աւու-

րմ...:

ԻԴ.- էջ 426.- Կամովմ Հիմներորդ Ա-

ւուրմ...:

ԻԵ.- էջ 482.- Կամովմ Վեցերորդ Աւու-

րմ...:

ԻԶ.- էջ 486.- Կանովն եօթն աւուրն

...:

էջ 422.- Խրատ Մկրտութեամ Հոգեւոր
Հօրմ մերոյ Գրիգորի Վարդապետի ասացեալ
է:- Յորժամ կամիցի Ջրիստոնեայ առնել,
պարտ է զայս կարգս կատարել: Յորժամ
տղայն է օրհայ լինի, տայ բերել ի գաւիթ
սուրբ կնիզեցւոյն, եւ սանն սազմս...:

էջ 442-448ի միջև Ջ Քերթ ինկած:

էջ 450.- Հաւատաս ամենասուրբ

Երրորդութիւնն ի Հայր եւ յՈրդի եւ ի
Մը. Հոգին, սեղծօզ եւ արարիչ ամ.

արարածոց:

Աւետիքն Գարբիէլի,

Ի Մուսնզն Ջրիստոսի,

Ի Մկրտութիւնն Ջրիստոսի,

Ի Տնօրէնութիւնն,

Ի Վարդապետութիւնն,

Ի Աքանչեղագործութիւնն Ջրիստոսի,

Ի Պայտանակերպութիւնն,

Ի Կամաւոր Խաչն Ջրիստոսի,

Ի Մահն Ջրիստոսի,

Յերթօրհա Քաղումն,

Յիշանելն ի զժոխս,

Ի Յարութիւնն Ջրիստոսի,

Ի Համբարձումն Ջրիստոսի,

Ի նստել նովին մարմնովն ընդ աջմէ
Հօր,

Ի միւսանգամ Գալուստն Ջրիստոսի,

Ի Քոզութիւն մեզաց,

Ի Յարութիւն մեռելոց,

Ի զատղական իշխանութիւնն,

Ի Հատուցումն իւրաքանչիւր գործոց,

եւ ի կհանն յաւիտեանից:

ԻԸ.- էջ 472.- Կամովմ յորժամ տղայմ
ն օրեայ լիմի:

ԻԹ.- էջ 474.- Կամովմ եւ Կարգ Եշամ
Աւրիմելոյ եւ մատամի տալոյ...:

Լ.- էջ 480.- Խրատ Եշամի: Բայց զի-

տելի է, զի սկիզբմ Պսակիմ Յշամմ է ...:

Եւ զինչ է նշանն: Եշանն է զինտ եւ մատա-

նի եւ ապարտնջան եւ կարմիր շար: Եւ

զինչ խորհուրդ ունին եւ կամ զինչ ցու-

ցանեն տրա: Գինտն ցուցանէ թէ ականջովն

լսեց եւ մտօրն Հաւանեցաւ: Մատանին ի

մատն, եւ ի սրտէն երակ կայ ի մատն,

ցուցանէ թէ սրտովն Հաւանեալ տիրացաւ: Եւ ապարանջանն ի ձեռն ցուցանէ թէ ձեռոքըն կապեցաւ ի Հնազանդութիւն առն: Եւ կարմիր շարն եւ քօղն նշանակէ թէ ճշմարտապէս Հարսնացաւ: Եւ սկիզբն նշանիս ի մեծ նահապետն Աբրահամու եղիւ, որ զընթացիկ նշանեաց որդոյ իւրոյ իսահակայ, եւ անտի ուսան ամ. ազգք երկրի...:

ԱԱ.- էջ 488.- Կամովմ Պսակ դմելոյ եւ Հանդերձ Արիմելոյ:

ԱԲ.- էջ 497.- Կամովմ Պսակի:

ԱԳ.- էջ 514.- Եւ յաւուրձ երրորդի գայ քահանայմ եւ առուձ զպսակմ ի զլիսոյ փեսային, եւ այս կանոն կատարի:

ԱԴ.- էջ 520.- Կամովմ երկրորդ պտակի ամուսմութեամ:

ԱԵ.- էջ 525.- Կամովմ Հաղորդ տալոյ:

ԱԶ.- էջ 588.- Կամովմ յորժամ ըզտընդայմ առամց կմուծք մեռամի...: Կամովմ զամ. վաղժամեալ տղայսմ, որ ի ժտարայմ ի վայր եմ, որ առ Ջս. յաղարկեմ: Էջ 665.- Ողբ ի Մկրտիչ յպիսկոպօստ ասացեալ.- Արարիչն արարածոց մեզ բարկացաւ...:

ԱԸ.- էջ 571.- Իսկ ի վաղիւմ աւուր զամ ի գերեզմանն եւ ասնն զԱնբծիծն ի բուն

ԱԸ.- էջ 578.- Կամովմ եօթմաւուրմ:

ԱԹ.- էջ 588.- Կամովմ զամ. վաղ-ժամելոյմ ի համգիտս փոխել:

Խ.- էջ 619.- Գամձ Առաքել վարդապետի ասացեալ .- Այսօր եհաս Հրաման յարարչէն...: Ա ո ա ք ե լ վարդապետի: էջ 628.- Ողբ ի բերամոյ մեռելոյմ.- Ով թահանայք եւ վարդապետք աստուածաբան

ԽԱ.- էջ 682.- Եւ այգօցմ զամ ի գերեզմանն, եւ ասնն զԱմբիծքմ ի բուն: Գըրած է Հաղորդ տալն:

ԽԲ.- էջ 644.- Կամովմ է աւուրմ:

ԽԳ.- էջ 649.- Կամովմ Հոգեհամզիտս առնել մեռելոյ:

ԽԴ.- էջ 659.- Կամովմ Տեառնակամ Արիմելոյ:

ԽԵ.- էջ 670.- Կանովն Սերմ եւ Սեղջ, Կալ եւ Հնան Աւրհնելոյ:

ԽԶ.- էջ 675.- Վասն Աւրհնութեան, Այգի եւ Հնանի, Գինոյ եւ Կարասի:

ԽԷ.- էջ 677.- Աւրհնութիւն Հատի Պատարագի, Տանձի, եւ Խնեորի, Խաղողի, Զամչի եւ Բզի, եւ այլ ամ. մրգաց:

ԽԸ.- էջ 678.- Ազօթք որ վասն պիղծ կերակուր ուտէ:

ԽԹ.- էջ 681.- Կանովն յորժամ զուռն եկեղեցոյ զենն:

Մ.- էջ 688.- Կանովն Աւրհնութեան Ջգեստի Սրբութեան Եկեղեցոյ. զոր ինչ եւ լինի, զննն փայտեայ սեղանով ատաշի զբան եկեղեցոյն, եւ ասնն սաղմոս...:

ՄԱ.- էջ 684.- Կանոն Ակի եւ մազգմանն արհնելոյ:

ՄԲ.- էջ 686.- Կանովն. Եկարեալ եկեղեցի արհնել:

ՄԳ.- էջ 687.- Կանովն զնշխար սրբոցն ընդունելոյ, եւ փոխել ի Հանգիստ:

ՄԴ.- էջ 691.- Եւ յորժամ երաշտ լինի զնան ի Հանդն եւ կարգան:

ՄԵ.- էջ 692.- Երզմնահարի վրայ կարգայ:

ՄԶ.- էջ 698.- Կանովն ժամահար արհնելոյ:

ՄԷ.- էջ 695.- Կանովն Խաչալուսայ առնելոյ ամ. ցաւոց, բուսոց եւ պողոցոյ:

ՄԸ.- էջ 699.- Կանովն Խունկ Աւրհնելոյ:

ՄԹ.- էջ 700.- Կանովն նորակերտ զըրոց:

Կ.- էջ 701.- Կամովմ Զուր Արիմնելոյ:

էջ 718.- Եւ ասէ զԱզօթս Արիմութեամ Զրոյ, զոր ասացեալ է Բարսղի Հայրապետի:

ԿԱ.- էջ 729.- Կամովմ Մեծի Հիմզաբաթիմ զապաշխարողս արձակելոյ:

ԿԲ.- էջ 754.- Արիմութիւմ Մեծի Հիմզաբաթիմ, զոր արհնել թահանայն զժամատունն Հանդերձ ժողովորդեանն: Տես թէ ապաշխարող արձակելն ժողովուրդ բազում է, նա կարգա զԱզօթս. ուր չէ յետ քարոզ պատուիրանին, ի պատարագն, կամ ոտնալըւսայն կարգա:

Եւ քահանայմ ասէ զԱզօթս Արիմութեամ.- Արդ՝ օրհնեալ է ամենաբաւ մարդասիրութիւն Յի. Զի. ...:

ԿԳ.- էջ 768.- Զարագ Պատուիրամիմ, զոր զեկուցանէ թահանայն ժողովորդեանն, նախ քան զպատարագն, ի մեծի Հիմզաբաթիւն...:

ԿԴ.- էջ 774.- Կամովմ Ոտմալուսայիմ

ԿԵ.- էջ 808.- Կանովն Գառն Աւրհնելոյ:

ԿԶ.- էջ 804.- Կանովն Հիւանդաց արթնելոյ:

4Է.- էջ 810.- Իղաբերից Աւետարան
ըստ Մատթեոսի:
4Ը.- էջ 827.- Գամմ եւ Յորդորակ Եղ-
մնդեան Կարգաւ.- Հրեուիժք այսօր մեք Հո-
գեպէս...
էջ 829.- Տաղ Եմնդեան, ճ կեմով.-
Կայր Կոյսն ի յայրիկն...:
էջ 831.- Տաղ Եմնդեան ամոյշ.- Ծա-
ղիկ պայծառ ծովային...:
էջ 832.- Տաղ Եմնդեան ասա.- Խըն-
կէ ծառի նրման ես...:
էջ 833.- Տաղ Եմնդեան ամոյշ.- Գո-
վաստ ընդհանրաց...:
էջ 835.- Տաղ Քլիստոսութեան ի ներ-
ստւել.- Ստեղծող մանկանց...:
էջ 837.- Տաղ Գալլստեանմ Բի. Խ
օրեա ի Տաճարմ.- Ձս. փառաց Թազաւոր...:
էջ 838.- Տաղ Եմնդեան Յովհաննու,
ի ներստւել.- Անտարմնացըն Հրեղիեաց...: -
Ա-Ղ,
էջ 839.- Տաղ ամոյշ, Ար. Սարգսի
Ջօրավարիմ.- Վրկայից Հանգիսից...:
էջ 841.- Տաղ Երրորդ Կիրակէի Աղու-
եսցից.- Առ Հայրդ ազազակիժք...:- Ա -
յ ս ք ա մ ս :
էջ 842.- Տաղ Բառամից Լրճիմ:
էջ 843.- Տաղ Գրիգոր Լուսաւորչիմ:
- Տաղ Վեցերորդ Կիրակէի Աղուեսցից
.- Յայնեմ Թազաւորն ասեղ...:
էջ 845.- Տաղ Ծաղկազարդիմ:
էջ 847.- Տաղ Մեծի Հիմզարաթի Պա-
տարագիմ.- Եկայք մարգրիկք ամենայն...:-
Ստ. լուսանցքիկն՝ Ձս. փառաց Թազաւորիկն
նայնն է,
էջ 848.- Տաղ Մեծի Որբաթիմ.- Ով
Սիմէոն ծերունի...:
էջ 849.- Տաղ Մեծի Ծաբաթիմ.- Ես
նայն զառիւծոյն ասեմ...:
էջ 850.- Տաղ Մեծի Ջատիկիմ.- Յայն-
եմ սիրով տիրական...:
էջ 851.- Տաղ Երրորդ Աւուր Գարութե-
անմ.- Մեծ Հառաչանօք կկիկն...: Մ կ ր -
տ ո լ ւ ւ :
էջ 852.- Տաղ ազմիւ, Գարութեան.-
Եկեալ Մարիամ Մազազղնեացիկն...:
էջ 853.- Տաղ ազմիւ, Գարութեան.-
Սէր յառաւօտէ...:
էջ 854.- Տաղ Գարութեան ասա.-
Դասքըն Հրէական...:
էջ 857.- Տաղ Նոր Կիրակէիմ.- Այս-
օր նոր արևի Հարեալ...:
էջ 858.- Տաղ Գալլստեան Հոգոյմ
Արբոյ.- Այսօր Ար. Հոգիկն Ած. կկեալ յաշ-

խարհու...:
էջ 859.- Տաղ Վարդավառիմ ի Մո-
կացուէ.- Այսօր ցընծայ լիաւորն Թափօր...:
էջ 861.- Տաղ Վարդավառիմ.- Աս-
տանօր տեսիլ ասեղ...:
էջ 862.- Տաղ Փոխմամ Ար. Աստուա-
ծածմիմ.- Այսօր Գարբիէլ Հրեշտակապետն
կկեալ...:
էջ 864.- Տաղ Ար. Աստուածածմիմ.-
Արհնեալ փառաւորեալ սրանչելի զարմանք,
մարգարէքն որ ասնն սրբախ լիական,
Քէ զայ Զրիստոս առնու մարմին կուսական,
եւ Հաստատէ Հաւատս քրիստոնէական:
Սըխուն ըռուզիկն զէրակ տուր Հախթան,
Կթմիշ թիթ միլաթ աօյար զըթապտան...:
էջ 866.- Տաղ Ար. Աստուածածմի փոխ-
մամ.- Աստուածածին մայր լուսոյ...:- Ա
-Ի:
էջ 868.- Տաղ Աստուածածմի, Յոհան-
միսի ասացեալ.- Առաջնահաշակ պըտոյոյն...:
-Ա-Ղ,
էջ 870.- Տաղ Ար. Խաչիմ, ամոյշ.-
Խաչն ի նախնումն երեւեցաւ...:
էջ 872.- Տաղ Ար. Խաչիմ ասա.-
Կենաց փայտ աընկեալ ըզքիւ...:- Կ ա թ
ո ղ ի :
- Տաղ Հրեշտակապետացմ.- Ջօրք
երկնայիկք զըւրթից...:- Ջ ա լ ր ա -
վ ա ր :
էջ 874.- Տաղ Ստեփաննոսի Նախավկա-
յիմ.- Կենդանի վրկայ...:- Կ ա թ ո ղ ի -
կ ո ս ե :
875.- Տաղ Պետրոսի եւ Պօղոսի Առաքե-
լոցմ.- Պետրոս եւ Պօղոս քրիստոնէից պար-
ծանք...:
էջ 876.- Տաղ Որոգօց օրոտմամց.-
Նոր լոյս արփենոյն վառեալ...:- Ն ե ր -
ս է ս ի ե ր ք :
էջ 878.- Տաղ երկուստսմ Առաքելոցմ
ասա.- Առաքելք Աստուածորդոյն...:- Ա-Լ:
էջ 877.- Տաղ Ջեռնաղոսութեան Բահա-
մայի.- Ով ամհա Հաց կկեաց...:
էջ 879.- Տաղ եւ Ողբ, ի մեռելոյ.-
Աշք իմ ծովացեալ...: Ա-Ջ.
Ծնթ. Գրչի, ստ. լուսանցքիկն.- Դասք
Հրէականիկն նայնն է:
4Թ.- էջ 888.- Կամոց Բարսեղի Կե-
սարացույ Հայրապետի.- Ա-ՀԷ:
էջ 895.- Յոհաննու Ոսկէբերամի, Գա-
ղագս Սահմամի Կամոց Կարգաւորաց, օր
գամ ի յոստովամութիմ: Գլուխ ՃԳ.- Ա-
ՃԳ.
էջ 804.- Գաղագս Պսակի ամուսնացե-

լոյ, թէ որքամ պարտս համարեմ եւ առՈւժՈՒ
— Գիտելի է ազգականութիւնն տարրորշ-
եալ անանցն եւ ոչ Հատին...— Կանոնք
Յակոբայ Ղրեմեցոյ*:

Էջ 929-928.— Տոմարական Ազիւսակ,
ՌՃՆՁ-ՌՄՂԷ:

Էջ 924.— Պարզառամար... հեշտ ամ
մարդոյ.— Ա-Ձ:

Էջ 942-956, մասամբ կամ ամբողջութեամբ
պարսկերէն: Աւետարանի Հատուածներ:

Էջ 947, աջակողմեան լուսանցքին,
երեք տող.— Օվ հղբարք, ընդերեզք, զի-
տացիք, որ էս Աւետարանն Մաթթու Տաճարին
է, որ ես փարսէվար գրեցի. թէ այլազգն
նեզ քան Հարցնէ այս գրեալս, տարէք իւր-
եանց կարգացողին տար իմանան:

Էջ 958.— Նետագայ ստացողներու մանր
յիշատակագրութիւններ:

Յիշատակագրութիւնը.—
Ա.— Ազարիա Գրքի .— 1697
Մամր յիշատակագրութիւնը.—

1.— Էջ 188, ստորոտը, մանրատառ մէկ
տող.— Ձմեղաւոր եւ զպիկկար Ազարիայ գը-
ծողս յիշել մաղթեմ. ՌՃՆՁ գրեցաւ:

2.— Էջ 441, ստորոտը, մանրատառ եր-
կու տող.— Ձառածեալս մեզօք, սուտ եւ ա-
պիկկար Ազարիայ քարտուզարս յիշել ազա-
չեմ: Ի թուին ՌՃՆՁ գրեցի:

3.— Էջ 882, ստորոտը, մանրատառ մէկ
տող.— Սուտանուն Ազարիայ գծողս յիշե-
ցէք. թվին ՌՃՆՁ գրեցաւ:

Մեծ յիշատակարամ.— 1698

Էջ 948, բարբառք.— Փա[նք Հա]մազոյ
զուգափառ Հուսարապատի անբաժանելի
Սուրբ Երբորգութեանն ըրուրից (եղ)նզա-
կանաց եւ էիցս, Հօր եւ Որզւոյ եւ Սք.
Հոզոյն յաւիտեանս յաւիտենից. Ամէն:

Որոյ առատանէր շնորհօք Սք. Հոզոյն
ուարտ եղեալ զսուրբ Մաշթոցս, ի լիակա-
տար եւ բուն իսկ, ի թվին Հայոց ՌՃ եւ
ԽՁ, եւ ի թվինն Արիստոսի ՌՁՃՂՁ [= 1696],
Յուլիսի ԻԱ, ի Շօշ քաղաք, որ
այժմ Ասպահան արտանայի, ի գեղաքաղա-
քիս Ջուզայու, ընդ Հովանեա Սք. Բեթ-
ղէՀէմի Հոկաչաւոր Սք. Եկնդեցւոյ. ի
Հայրապետութեան տեան Նահապետի:

Եւ եղեւ աղմուկ ի Սք. Էջմիածինն,
եւ կենալ առ թագաւորն պարսից, եւ ըրու-
նութեամբ Ջուզայու առաջնորդ Ստեփան-
նոս Վարդապետն տարեալ Նստոցին յաթոն
Նահապետին եւ օճեցին կաթողիկոս:

Եւ զարեհալ ազդեցին թագաւոր շահ
Յուսէնին, եւ Հրամայեաց արկանել ըզնո-
րենծայ Ստեփաննոս կաթողիկոսն արկանել ի
բանտ, եւ է ի բանտի, եւ ոչ զիտեմք թէ
զինչ լինելոց իցէ:

Եւ ի թ[ազաւորութեան ?] պարսիցս
շահ Յուսէնին, որ երարձ զՀարկապահան-
ջութիւնն կկեցեցեաց, որ էին ի ներքոյ
պահանջիցն ամ. կկեցեցիք յոյժ տառապ-
եալք, եւ երարձ, եւ Բ ամ է: Եւ նահան-
գիս Ջուզայու վարդապետաց, Միթայէլի,
Յովհաննիսի, Ազէքանդրի, Դաւթի եւ Մով-
սէսի կպիկոպտաց:

Եւ արդ՝ եւ Նուստ տառապեալ, եւ
զառածեալս մեղօք, սուտանուն Ազարիայ
քարտուզարս, անկանիմ առաջի սրբազան քա-
հանայից ընթերցողաց զարշապարացն, եւ
ինդրեմ զթողութիւն քաղում զիզեալ մեղաց
իմոց, որ եմ շիրարեալ, եւ զողամ ի
ստկալի եւ աՀաւոր դատաստանին Ջի., թէ
որպէս լինիմ յայնմ աւուրն եւ անցանել ի
Հուր գեՀենէն եղկելիս եւ թշուառս: Եւ
թողութիւն շնորհեցէք մեղաւոր զծող
Ազարիայիս, եւ զուք զվարձն ի Քրիստոսէ
ստնուցուք, եւ դասեմ(եմ)ջիք ընդ ԻԴ
սպիտակագզետ սուրբ քահանայիցն, որ կան
առաջի աթոռոյ Աստուծութեանն, որպէս
ստէ Տեսիլն:

Եւ ար[դ երծ]սանկեալ աղաչեմ զսր-
բազան քահանայիցդ եւ ընթերցողացդ, տեսա-
նելովք եւ ընթեանլովք, յիշեսջիք ի մաքրա-
փայլ յազօթս անք, զքարեմիտ եւ աստուա-
ծասէք, խոՀեմ եւ երկիւղած յամենայնի
օրինաց, զԿիրակոսն, զԿարապետն, որ ըս-
տացաւ զսուրբ Մաշթոցս ի Հալալ վաստակոց
ընչից իւրոց, յիշատակ իւրն. եւ իւր ծը-
նողացն, զՀօրն իւրոյ Խէչատուրն եւ ըզ-
մօրն իւրոյ Յեթարին:

Դարձեալ յիշեցէք ըզԿարապետն եւ կո-
զակիցն Խաթունն եւ որդին Խէչատուրն եւ
Հէրապետն եւ զուստրն Ծամիկն,
զՆազուլուսանն, Գուլին, յիշեցէք Ան.:

Դարձեալ յիշեցէք զԿարապետն եւ Հօր-
յիղորդն Սարգիսն, Ամիրջանն, Էվանէսն.
յիշեցէք Ան.:

Դարձեալ յիշեցէք զԿիրակոսն, եւ
զպակն իւր Ծատուրն, եւ Հանիկն Մարն.
յիշեցէք եւ Ան. ողորմի ասացէք:

Արդ ետու ըզՄաշտոցս ի ձեռն սրբազան
սէր Օվէսին, թվ. ՌՃՆՁ ումն: Սուրբ ես
Տէր Ան. մէր:

Ծամօք.— Վերջին տողերը անՀարթ
նտորագրի՝ տարբեր ենք:

Թ.- Անդրիաս Երեցի.-

1.- Էջ 12, ձախակողման լուսանց-
քին, բոլորգիր, մէկ տող.- 1706:

Ես մեղամած Անդրիաս էրէցս որ
էրէվյալ եկի Վերին Ջարբազ, Թվին ՌՃԾԵ:

Թ.- Էջ 12, վարբ, բոլորգիր, զու-
նաթափ մեկանով.- 1716:

Դարձեալ յիշեցէք Անդրիաս էրէցս, որ
ըստացաւ այս Մաշտոցս իւր Հալալ վաստա-
կոց իւր յիշատակ: Եւ ծնօղն իմ Հայր
Մանգայաարն, մայրն իմ Սօլթանն, եւ իմ
կողակից Դօվլաթն, եւ որդիքն իմ Սաւֆ-
նազն, Գալուստն. զեստերքն իմ, Նաներն,
Սօլթանն, յիշեցէք: Գրեցաւ Թվին ՌՃԿԴումն
առայ:

8.- Էջ 967, վարբ, զըրութիւն ըստ
նախորդին.- Դարձեալ յիշեցէք վերջին
ըստացօզս այս մեղամած եւ անարժան Անդ-
րիաս էրէցս եւ իմ ծնօղ, Հայր Մանկա-
սարն, եւ իմ մայր Սօլթանն, եւ իմ որդիք
Սաւֆնազն, Գալուստն, եւ իմ զուստր
Նաներն, Սօլթանն, եւ իմ եղբարքն, Սու-
քիսանն, Էլիազն, Քուսմանն,
Միկանն, Գուլամն, յիշեցէք:

Գրեցաւ Թվին ՌՃԿԴ ամին, մախի ժԹ
օրն Ե շարթաթի:

4.- Էջ 958, վիրբ, Նոյն զըրութեամբ
.- Թվին ՌՃԿԴ ումն ես Անդրիաս էրէցս
այս բուն Մաշտոցս առայ:

Գ.- Դաւիթ Քաղտեսանի.- 1956

1.- Էջ 968, վարբ, շեղագիր.- Այս
վերջին ստացողը իմ մեծ Հայրն է եւ մեր
Քաղտեսան գերդաստանի նախահայր.- Դա-
ւիթ 84. Քաղտեսան, Պաղտատ, 1-4-1956,
օր Ջատիկ:

2.- Նոր Թուղթի վրայ, փակցուած
վերջին կողքին.- Այս Մաշտոցը կը նուի-
րեմ Երուսաղեմայ Սուրբ Յակոբեանց
Վանուց Մատենադարանին ի յիշատակ մեծ
Հօրս Քաղտուի եւ մեծ մօրս Հոնիփսիմէի,
Հօրս Յակոբի, մօրս Լուլուի, եղբարցս
Յովհաննի, Մելքօնի, Յուսիկի եւ Ստեփանի,
քրօջս Երանուհիի եւ կողակցիս Մարիցայի
որոնց Համար Հանճեցէք աղօթիլ.- Պաղտատ,
1 ապրիլ 1956, օր Ջատիկ: Դաւիթ 84.
Քաղտեսան:

- Ներքելը.- Ստացանք 1956, ապրիլ 16,
Երուսաղէմ, Ն.Ե.Պ.:

8.- Առանձին Թղթիկի վրայ.- Այս
Մաշտոցը Եօջ քաղաքի, որ Հիմա Իսփահան
կը կոչուի, զհիզարգաքներէն Նոր Ջու-
ղայի մէջ գրուած է ՌՃԽՁ (1146) Հայոց
Թիւին = Ջրիտոսի 1696 Թուականին Բէթլէ-
Հէմ եկեղեցւոյ Հովանաւորութեամբ Ջար-
տուղար Ազարիայի կողմէն արդեամբ եւ ծա-
խիւք Կիրակոսի եւ Կարապետի որդիք Խաչա-
տուրի եւ Եսթերի.- Պաղտատ, 1 ապրիլ,
1956, Դաւիթ 84. Քաղտեսան:

3814

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ.- 6

[Երուսաղէմ]

[1884 ?]

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 20x14x2, էջք 474: Հանգամանք
շատ լաւ: Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն մա-
նիշակագոյն թանաքով, միասիւն, 17 տող:
Շեղագիր մաքուր: Դատարկ Թուղթք սկիզբը
չորս թերթ: Կազմ կիսակաշի խաւաքարտեայ
նորաղորդմ: Կնիք մանիշակագոյն, " Մես-
րոպ եպօ. Նշանեան, 1824" էջ 1: Ստացող
Մեսրոպ Վրզ. Նշանեան:

ՐՈՎԱՆՂԱՎՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1, վերի լուսանցքին, սևւորակ

միջանով.- Մեսրոպ Վրզ. Նշանեան:

Եկեղեցական Պատմութիւն, Յառաջարկ
.- 1.- Սահման եւ նպատակ եկեղեցական
պատմութեան:

Այն ամեն մարդիկ որք կը Հաւատան թէ
Յիսուս Նազովրեցին Ջրիտոսն էր, որ ըստ
կանխասացութեան մարգարէից, ի վախճան
ժամանակաց, երևեցաւ իբրև Փրկիչ Աշ-
խարհի, կը կազմեն Ջրիտոսի եկեղեցին.-
Հմմտ. Թի. 2981, Թի. Հատոր, էջ 168:

էջ 28.- Հիմնարկութիւն Եկեղեցւոյ ի
ձեռն Ջի. եւ Առաքիւնոց:

էջ 84.- 10.- Առաքելական Դար. ըԱ- կիզքն Առաքելական Ջարդութեան:

էջ 69էն յետոյ սխալմամբ զրուած է 61:

էջ 62.- 17.- ՍաՀամանազրուութիւն, Կենցաղավարութիւն եւ Պաշտամունք:

էջ 100.- Հալածանաց կամ Մարտիրոսաց Դար:

էջ 175.- Յանկ Կայսերաց Հոռովմայ:

էջ 186.- 22.- Հալածումն Ջրիստո- նէութեան ի Հայս:

էջ 242.- 26.- ԱնՀամաձայնութիւն Վարդապետութեանց եւ Հերձուածք:

էջ 278.- Կոստանդիանոսէն մինչեւ Մեծն Կարոլոս, 828-767:

էջ 298.- 88.- Հայոց բոլորական զարձն ի Ջրիստոնէութիւն. Սուրբն Գրիգոր եւ Մեծն Տրդատ:

էջ 826.- 85.- Մեծն Սահակ:

էջ 848էն յետոյ մէկ թիւ ոստումով զրուած է 845:

էջ 405.- 45.- Դ. Պելագեան Աղանդն:

էջ 461.- 48.- Է. Միակամեայց Աղան- ղն:

էջ 454.- 49.- Ը. Պատկերամարտից Խոռվութիւնն.- Բիւզանդիոյ Հօօրագոյն կայսերաց մին է Լեւոն Իսաւրացի...:

Յոյնք այդ ժողովոյ տարեդարձն մեծ Հան- ղիտով կը կատարեն ի 19 Փետրվարի (էջ 460):

էջ 461-474, զատարկ:

3815

ԱԻԵՏԱՐԱՆ.- 298

Արճէջ

2Դ=1455

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 22X16X7.5: էջք 622: Հանգա- մանք լաւ: Թուղթ կոկեալ: Գրիչ՝ Դաւիթ նորընծայ քահանայ, որդի Սաչատուր քահա- նայի եւ Եամամ տիկնոջ: Գրութիւն սեւ մեկնով, գլխագիրները ոսկեգոյն, իւրա- քանչիւր Հատուածի սկիզբը մէկ տող ոսկե- գոյն, մէկ տող կարմիր, երկուին, 22 տող: Բոլորգիր յստակ եւ կանոնաւոր: Պատուագրութիւն սովորական: Նկարող՝ Մի- նաս: Գունազեղ սկզբնատուք ամէն Հատուա- ծի գլխուն: Սիրուն լուսանագարդք իւրա- քանչիւր Հատուածի կողքին: Գեղեցիկ խո- րանագարդք մէն մի Աւետարանի սկիզբը: Ուշագրաւ մանրանկարք աւելի քան երկու տասնեակ: Կաշկեղամ տախտակեայ, արծաթէ խաչերով եւ զամերով: Պահպանակ սկիզբը մէկ թերթ մագաղաթ եւ մէկ թերթ Թուղթ, իսկ վերջը՝ մէկ թերթ մագաղաթ: Մագաղա- թեայ թերթերը կը պարունակեն անկիւնաւոր երկաթագրով, երկսիւն ճաշոցի մասեր: Իսկ թղթեայ թերթը կը պարունակէ, տարբեր գրչով, զարձեալ անկիւնաւոր երկաթագրով երկսիւն Աւետարանի մասեր: Ստացող՝

Սաչատուր քահանայ:

Տես մանրամասն նկարագրութիւն, Սի- ոն, 1950, էջ 228-229:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1-2, զատարկ: Նոյնպէս էլ 6:

էջ 8, մեր գրով. "Նուիրեալ Վսեմ. Գալուստ Կիւլպէնկեանէ":

էջ 4, զատարկ թերթին վերի կողմը, մութ կապոյտ մեկնով.- Bought in Van, September 1896, Date A.D. 1514, Armenian 963, Wilfred G. Sheriger.

Դիւթ.- Թուականը սխալ առնուած է, պէտք է ըլլայ 1455, այս թուականին զրուած է, իսկ 1614ին վերստին գնուած եւ նուիրուած է Մարգարայ եպիսկոպոսին կողմէ:

Նկարք լման էջի վրայ,

1.- էջ 6.- Յեսէի ծառք,

2.- էջ 7.- Աւետումն Գաբրիէլի,

8.- էջ 10.- Ծնունդ Տեառն,

4.- էջ 11.- Ընծայումն Ջառանաօր եայ,

6.- էջ 14.- Մկրտութիւն Տեառն,

- 6.- էջ 16.- Այլակերպութիւն Տեան,
 7.- էջ 18.- Յարութիւն Ղազարու,
 8.- էջ 19.- Մուտք յԵրուսաղէմ,
 9.- էջ 22.- Ոտնալուայ,
 10.- էջ 23.- Խաչելութիւն Տեան,
 11.- էջ 26.- Քաղումն Տեան,

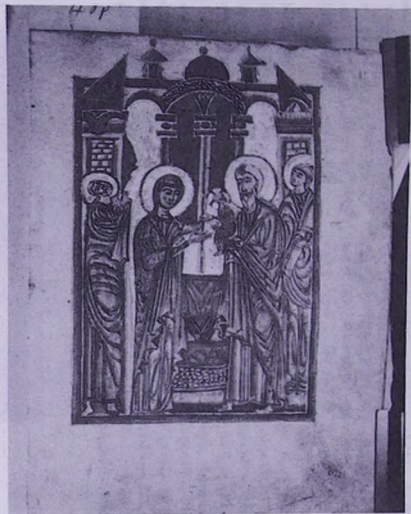
- 12.- էջ 27.- Աւերումն Դժոխոց,
 18.- էջ 80.- Այց իւզաբեր կանանց,
 14.- էջ 81.- Համբարձումն Տեան,
 15.- էջ 88.- Գալուստ Ս. Հոգւոյն,
 16.- էջ 86.- Երկրորդ Գալուստ,
 17.- էջ 87.- Վերջին Դատաստան,
 18.- էջ 89.- Տեսիլ Եզեկիէլի:

1.- Յ Ե Ս Ս Ե Ի Ծ ա ո ղ
 Թիւ 3815, էջ 8

Յ.- Ո տ Ո ա շ ռ շ ա յ
Թիւ 9815, էջ 22

Զ.- Ընծայում Բաղասօրեայ
Թիւ 9815, էջ 11

էջ 49, 48.- Բուզք նւանքիտի:

էջ 46, 47, 50, 51, 54, 55, 58, 59,

Կանոնի Տախտաբնի:

Դատարկ էջեր 8, 9, 12, 18, 16, 17,

20, 21, 24, 25, 28, 29, 32, 34, 35,

38, 40, 41, 44, 45, 48, 49, 52, 55,

56, 57, 60-62:

էջ 68.- Նախարարութիւն Մատթեոսի Աւե-

տարամիմ:

էջ 67.- Դատարկ:

էջ 68.- Նկար, Մաթէոս Աւետարանիչ:

ստորուղ երկաթագիր. « ՉՄինաս Նկարող,

և գծնողս իւրն յիշեցէք »:

էջ 69.- Գիրք ՄԱՐՈՒՆԱՄ Յի. Բի. որդ-

ւոյ Դաւթի, որդւոյ Աբրահամ ու...:

էջ 216բ-216, գատարկ: Նոյնպէս էջ

221:

էջ 217.- Նախարարութիւն Մարկոսի Աւե-

տարամիմ:

էջ 222.- Նկար.- Մարկոս Աւետարանիչ:

էջ 228.- Սկիզբն Աւետարանի Յի. Բի.

...:

էջ 815բ.-... և ոչ ումեք ինչ ասա-

ցին, զի երկնէին:

էջ 816.- Նախարարութիւն Ղուկասու Ա-

ւետարամիմ:

էջ 821-827, գատարկ, բացի 822էն,

որուն ստորին լուսանցքին կը տեսնուի

Ղուկասի վերաբերող քառանկը.

Այլ թէ զՂուկաս եզն գրեցին,

զի որպէս նա հերկէ գգետին,

կրկին անխոնջ վասն պողոկն,

նոյնպէս յերկար է բանք ամին:

էջ 828.- Նկար.- Ղուկաս Աւետարանիչ:

էջ 829.- Քանգի բազուժք յաւժարն-

ցին...:

4.- Երկրորդ Գալուստ
Թիւ 3815, էջ 36

էջ 486.— Գլուխը ըստ Յոհաննու Աւետարածի:

էջ 489, դատարկ:

էջ 490.— Նկար. Ս. Յովհաննէս և Պրոխորոն:

էջ 491.— Ի սկզբանէ էր Բանն...:

էջ 620-622, դատարկ:

Մամր յիշատակագրութիւն.—

էջ 485ի, վարք.— Ջստացաւ զաստուածարան Սբ. Աւետարանիս զԽաչատուր սրբաւէր քհն. և զանդրանիկ որդիին զԴաւիթ նորընծայ քահն. և զխօջայ Կարապետն յիշեցէք առ Ան.:

Մեծ յիշատակարամ.— 1465

էջ 612ա.— Փառք անըսկզբանն, և

սկիզբն ամենայնի, անեղին և զոյացուցչին բնաւից...:

Արդ տեսեալ և իմացեալ զսրբա անճառելի աւետիքն և զաւագիւն սպառնալիքն, և զամենեցուն փրկագործութեանն խորհուրդ, ամէն աւրհնեալն և Հոգիացեալն ի գործս ամ. առաքիւնութեան, սրբասնեալ քահանայն տէր Խաչատուր, և բարեսնունդ մաքրամիտ որդին իւր տէր Դաւիթ, որ նորընծայ էր ի յաստիճան քահանայութեան, ձեռնարկեալ գրեաց զԱւուրք Աւետարանս, որ և ի սոյն ամի վերափոխեալ առ Աս. և եթող զանկողոպտելի զանձս յիշատակ բարի Հոգւոյ իւրոյ, և բարեմիտ ձեռդին իւրոյ՝ Խաչատուր քահանային և Եամամ տիկնոջ, այլ և եղբարց իւրոց՝ տարաժամ փոխեցեալոցն առ Արիստոս, Ծերունի և Սիմէոնի, և զուր մանկունք եկեղեցւոյ,

5.— Տեսիլ Եզեկիւլի
Թիւ 9815, էջ 39

սրբասնեալ Հարթ եւ հղբարթ, յորժամ Հանդիպիք Սք. Աւետարանիս, յիշեցէք ի մաքրապիսյ յազօթս ձեր, զվերոյ ասացեալ ստացող. նոյն եւ զզծող Սք. Աւետարանիս, զտէր Դաւիթ, եւ զսրբասնեալ Հայրն իւր՝ զտէր Խաչատուր, եւ զհղբարթ նորին զխօջայ էվատշէն, եւ զձարամազին, եւ զխոջա Յախրազին, եւ զՋարամազին, եւ զմեւս եղբայր տէր Խաչատուրն զխօջայ Յովանէս եւ զորդին իւր զԿարապետ, զփոխեցեալն առ Ջս. եւ լի բերնով եւ ուզիղ սրտիւ Ած. ողորմի ասացէք:

Եւ արդ ես յետին ի կարգաւորաց եւ անպիտանս եւ անարժանս ի մանկունս եկեղեցոյ, եւ անիմաստս ի զիրս զրչութեան, Դաւիթ սուտանուն քաճանայ, շնորհիւ Տեառն սկսայ, եւ ողորմութեամբ նորին կատարեցի զՍք. Տէրունեան Աւետարանս, ի

Թուականիս Հայոց մեծաց ՋԴ ամին, ի քաղաքիս Արճէշ կոչեցեալ, ընդ Հովանեաւ Սք. Տաճարիս Գէորգեայ Ջաւրավարի, ի Հայրապետութեան տեառն Գրիգորի, մեծ աթոռոյն էջմիածնի:

Արդ՝ որք ճաշակէք յամենալի սեղանոյս յաստուածային բուրաստանէս՝ լիակատար սրտիւ եւ ուզիղ Հաւատով Ած. ողորմի ասացէք ստացաւղի այս մարգարտաշար կտակի, Խաչատուր քաճանայի եւ ծնաղաց իւրոց, Յոճանիսին եւ Ոսկոյն, այլ եւ Հոգեւոր մարն իւրոյ՝ Սառին, եւ մեծ պապերուն խաւջայ Մուսեհին եւ պարոն Ստեփանոսին, եւ վարպետաց իւրոց՝ Մարգարայ վարդապետին, եւ Ելթանենց տէր վարդանին, ամէն:

Եւ ինձ անարժան զրչի՝ Դաւիթ քաճանայի, եւ ուսուցչի՝ իմոյ Յովանէս

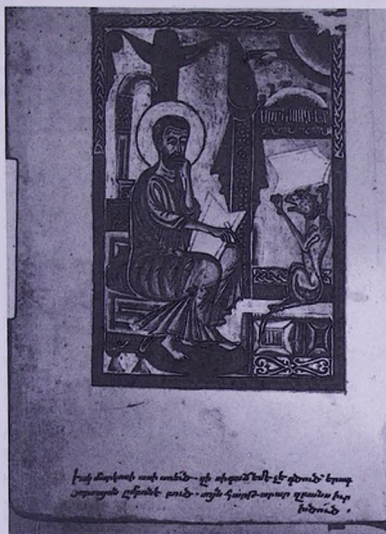

8.- Մաթոս Աւետարանիչ
Թիւ 9815, էջ 88

քաճանայի, և մարմնաւոր ծնաւդաց իմոց, Հաւր իմոյ Ոսչատուր քաճանայի, և մաւր իմոյ Եամամիւն, գնացելոյն առ Ջս., և Ած. ձեզ ամենեցուն տացէ զիւր առատ ողորմութիւնն, ամէն, եղիցի:

Ես Ոսչատուր քՀյ. ետու զՍք. Աւետարանս յիշատակ Հոգւոյ իմոյ, ի դուռն Սք. Կիրակոսի, ի Բաղէջ քաղաքի, ընդ իշ-

խանութեամբ Մարդանննց Կիրակոս քաճանայի, որ Հոգոյ որդի է մեզ. մի որ իշխեսցէ Հնոացուցանել զՍք. Աւետարանս ի դրանէ Սք. եկեղեցւոյս, ոչ եպս. ոչ վրդ. ոչ քՀ. և ոչ իշխան, այլ կացցէ յաւիտենական յիշատակ ի դուռն Սք. Կիրակոսին, առ ի յընթեռնուլ զՍք. Աւետարանս Հանպազ ի վերայ Դաւիթ նորրնեայ քաճանայի զերեզմանիս՝ զԹողի Սք. Աւետարանիս, ամէն:

7.- Մարկոս Աւետարանիչ
Թիւ 3815, էջ 222

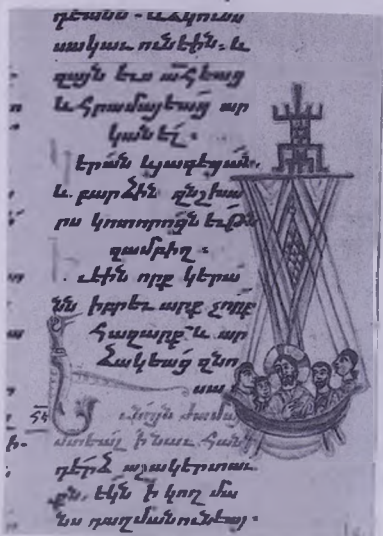
Յետմ. յիշատակագրութիւմ Մարգարայ Եպիսկոպոսի.- 1614

Էջ 619ա, բոլորգիր անարուեստ.- Դարձնալ յիշեցէք ի Ջս. զԿորովցի տէր Մարգարայ եպիսկոպոսն, եւ զձնաւզսն իւր, զՀայրն զՈւոհիկն, եւ զմայրն զԳաւՀարն, եւ զեղբարքն զԲաՀլուլն, զԿիրակոսն, զԱւետիսն, զԶաքարէն, եւ զքրեւերքն՝ զԹուրանտէն զՇիրին, զՏաթուն, զՍանդուխտն, եւ զայլ ամ. մերձաւորսն, եւ զեղբարրորդին զՄարտիրոսն, որ ըստացաւ զՍք. Անտարանս ի Հալալ արդեանց իւրոց,

ի դառն եւ ի նեղ ժամանակիս, որ կարմիր զլուխն զերի տարաւ ի յԱրճէշ, եւ Մարգարայ Եպիսկոպոսն զնեց, եւ եղ ի դուռն Սք. Կիրակոսին, անջինջ յիշատակ Հոգոյ իւրոյ եւ ձեռաց իւրոց, ի թվ. 24Գ:

Նորագոյմ յիշատակագրութիւմ Տոսպեցի Ղեւոնդ Վարդապետի.- 1881

Էջ 619, ստ. լուսանցքին, մանիշակագոյն թանթով.- Ընդօրինակեցաւ յիշատակարանս յամի Տեան 1881 յունիս 14 ի Բաղէշ ի պէտս պատմութեան, ձեռամբ տէր Ղեւոնդ Վարդապետի Տոսպեցույ:

8.- Յիսուս Ուալի մէջ
Թիւ 3815, էջ 269

3816

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄՆ ՍՈՒՐԲ ԳԼԽԱԴՐԻ

Երուսաղէմ

ժամանակ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 80X20: Էջք 19: Հանգամանք լաւ: Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն սեւ մե- լանով, միասին, 28 տող, սեւ գիծերու միջեւ: Նոտրագիր շեղակերպ: Համառօտազ- րութիւնք առատ: Կողք՝ զունաւոր թուղթ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Էջ 1.- Ծանուցումն Սք. Գլխաղբի.- ԵնորՀք եւ օրհնութիւնք ցանկալի Սրբոյ Զաղաքիս Երուսաղէմի...:

Յիրաւի թագաւորք իշխեն քաղաքաց սահմանաց իւրեանց...:

Էջ 9.- Սրբազնասուրբ վայրացս տէ- րունեան շնորՀքն եւ օրհնութիւնքն եկեա- ցէ ի վերայ ձեր...:

ԱստուծաՀայր մարգարէն Դաւիթ երգէ ...:

Էջ 14.- Գիրք Ծննդ. Յի. Զի. .- Մտ. 1, 1,- Յորոց երեք ինչ իմանամք...:

Էջ 18.- Ծնուցում Հիւանդաց.- Մայրս մեր սուրբ եկեղեցին ի ձեռն աւազ սար- զաւազին մեզ միշտ կը յորդորէ ասելով. Վասն Հիւանդաց եւ ամենայն վշտացեւոց աղաչեսցուք զՓրկիչն մեր Զրիստոս...:

Օրինակ ասուումք սիրելիք, յանքան անասուն ոչխարաց ընկերասիրութեան որ մէկերնին Հիւանդանալու ըլլանէ՝ մէկալ- ները անոր էթրաւֆը առած շուք քօրկէ կենն վրան, արեգական տաքութենէն Հըֆս ընելով կը պահպանեն...:

Էջ 19, կողքին փակած:

3817

ՔԱՐՈՉԳԻՐՔ (Տաբեկամ).- 17

Կարապետ Արքեպօ. Կ Պօլսեցի

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՈՒՆ.-

Ծաւալ 29X19.5X1: Էջք Դ+284: Հան- զամանք անքաւարար, կողք չունի. կարօտ նորոգութեան: Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն՝ խորագիրներ, սկզբնատողեր եւ քնաքաններ կարմիր, մնացեալը մանիշակագոյն թանա- քով, միասին, 80 տող, սեւ գիծերու մի- շեւ: Ենդագիր: Համառօտագրութիւնք առատ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Էջ Ա.- Առաջարանութիւն.- Եկեղեցի քանական՝ գեղեցիկ իմն յարմարութեամբ ի զրախտ օրինակի...:- Հմմտ. թիւ 2228, է. Հատոր, էջ 818:

Էջ 1.- Զարոզ Ա. Կազանդ: Դիտաւո-

րութիւն, խոկումն մահուան: Բնաքան:

Էջ 7.- Զարոզ Գ. Ծրագալոյց Սք. Ծը- ննդեան:

Էջ 11.- Զարոզ Դ: Ծնունդ Տեան:

Էջ 102.- Զարոզ Լ: Ի նմին աւուր յերեկոյան: Անտակ Որդոյն:

Էջ 218.- Զարոզ ԾԱ: Ի մմիմ ատար յե- րեկոյեամ, թաղում Տեան:

Էջ 268.- Զարոզ ԿԳ: Պէտտէկոստ:

Էջ 280.- Զարոզ Զ: Հինգերորդ Կիւ- րակէ Յարութեան. Գիւտ Տփոյ Աստուծա- մօր:- Անաստո:

Էջին ստորոտը, սեւ մատիտով. " Մեզի յանձնուեցաւ 1-11-61ին, Երուսաղէմ. Նորայր Եպս.":

Էջ 281-284, զատարկ:

3818

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԱՆՅԻՑ Ա. ՏԵՂԵԱՅ

[Կ. Պուլիս ?]

ԺԹ. Դար

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւաւ 24X17: էջ 48: Հանգամանք բաւարար: Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն սեւ մեկանով, միասին, 28, 80 տող, սեւ գիծերու միջև: Նոտր շեղագիր: Համառոտագրութիւնք առատ: Դատարկ թուղթք սկիզբը եւ վերջը երկուական թերթ: Կողք զեղնորակ թուղթ:

ՐՈՎԱՆՂԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Համառոտ Պատմութիւն շարութեան յունաց զոր անցուցին ընդ մեր ազգս յամ. Ժամանակս վասն յափշտակելոյ գմեր բաժին Սք. Տեղիւն, որ ի Սք. Երուսաղէմ:

Յայսմիկ գրութեան մերում աւելորդ վարկաք զգովութենէ եւ զգերազանցութենէ Սրբոյ Ջաղաքին գրել ինչ, զի յամ. ուրեք առ ամ. ազգս գերաւուցակ ցուցաւ ամ. իրօք առ նախնիս...:— Հմմտ. Հետագայ թիւ 8826 ձեռագիրը, որ աւելի ընդարձակ է:

էջ 14.- Յայնուիկ աւուրքս Սք. Երուսաղէմի վէթիւ Յակոբ Եպիսկոպոսն յուրքիտար ի վանքն Կնչէ ի Տէր: Եւ յԵրուսաղէմի Միաբանութենէ գտանեցաւ ի Կոստանդնուպոլիս Եւզոկիացի Մարկոս Եպիսկոպոսն, եւ Կեսարացի Մկրտիչ Վարդապետն, որոց եւ ամ. Էսնաֆից զլիսուորաց խորհրդով (ՌՄԾԸ) ապրիլի 28, յուրբաթի օր ի յԱբարայն մեծ բազմութեամբ տան արդուհալ մեծագոր արքային, զի զագտնի գմեր յափշտակեալ տեղիսն ի յունաց՝ զարձուցէ առ մեզ, եւայլն:

էջ 21.- Ընդ աւուրսն ընդ այնուսիկ եկին յԵրուսաղէմէ աւագ լուսարար Պաղտասար ընտիր եպիսկոպոսն. Մատթէոս Եզնակիր, եւ Դիոնէսիոս քաջաբան վարդապետն

սակս ինչինչ աթոռաշահ պատճառաց, քայց ի ճանապարհին վնասակար օդոյ պատահեալ, որովհետեւ մամոն էր եղանակն, երեքն եւս անկան ի մահիճ սաստիկ Հիւանդութեամբ, Պաղտասար Եպիսկոպոսն Հանգեաւ ի Տէր, միւսքն զվերստին ընկալան զառողջութիւնն, այլ սակայն զալ եւ զնալ նոցա եւ ոչ մի ինչ կարաց զորեծ զօգուտ: Եւ ի նոյն ամի Մատթէոս Վարդապետն զարձաւ յԱթոռն, եւ Դիոնէսիոս վարդապետն ստիպմամբ ազգին մեաց ի Կոստանդնուպոլիս մինչեւ ցվախճան այր գործոյ:

էջ 82.- Իսկ յորժամ վերոյիշեալ սուլթան Մահմուտի Ճերմանն ընդ էֆէնտին ընթեռնոյր մերս ի վախճանն լոնաց: Անգէն վէթիւն Երուսաղէմի Պօղոս Վարդապետն յառաջեաց եւ ասաց, զի զԵրուրն ընթերցցի, Ասաց ընդիկն, ահա կատարեցաւ. եւ նա ասէ մինչ իսպառ ընթերցցի, զի զոյ աստ Հարկաւոր ուսանելիք. յայնժամ մինչեւ ցըլլումն աւարտեաց: Եւ ահա ի վերջն գրեալ էր թէ, երեք ազգ, էֆթէնչ, բում եւ էրմէնի զիրեանց սեփհական տեղիս որպէս յառաջն, նոյնպէս եւ արգ, եւ առյապայն տիրեցնցն, եւ ոչ որ զտեղին այլոց բունկալեցէ եւ վնասիցէ...

էջ 87.- Եւ ահա ինամօք Տեառն ամենակալի եհան արքայն զլիւամն յարտաքս առ շէխիլամն Փետրվարի 18, ՌՄԿ, եւ ի լսել մեր զայս, ազգովին փոխեցաք ի սաստիկ արտամութենէ յանպատում ուրախութիւն...:

էջ 46.-... Եւ յիշեալ Նուրի էֆէնտին յամենայնի առաջի մեծամեծաց տէրութեան եղիտ յարգութիւն Հաւատարմութեան, եւ ամենեքեան վկայեցին զմեմանէ զու արգարագատ եւ Հրամայնակատար ըստ իրաւանց:

3819

ՊԱՏՐԻԱՐՔՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ

Ղևոնդ Եպ. Երջմոմեա

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 22X17: էջ 70: Հանգամանք շատ լաւ: Թուղթ գծաւոր: Գրութիւն սեւորակ մեկանով, միասիւն, 22 տող, կարմիր գիծերու միջեւ: Ենզազիր մաքուր: Կողք թաննր թուղթ, զարդարուն: Դատարկ թուղթ սկիզբը մէկ թերթ, առաջին երեսին՝ մեծատառ. "Պատրիարքութիւն Հայոց Երուսաղէմի":

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Պատրիարքութիւն Հայոց Առաք. Աթոռոյ Ս. Յակովբեանց յերուսաղէմ

Սկսեալ Տեառնեղբայր Յակոբոս Արքազան Առաքեալին մինչեւ մեր օրերը:

Նախարան.- Երուսաղէմի Ս. Աթոռոյ Առաքելական յաջորդութիւնը Հայոց Պատրիարքներուն՝ եթէ չըսենք անկարելի, գեթ շատ դժուարին եղած է գտնել...:

էջ 8.- Մասն Ա.- Ժամանակ իշխանութեան Հաւատացեալ Հրեայ Եպիսկոպոսաց:

էջ 6.- Մասն Բ.- Ժամանակ իշխանութեան Եպիսկոպոսաց Հեթանոս Եկեղեցւոյն Ջրիստոսի:

էջ 25.- Մասն Գ.- Ժամանակ իշխանութեան Պատրիարքաց Հայոց Երուսաղէմի.

սկսեալ Արքաւամ Ա.էն մինչեւ Սարգիս Ա. այսինքն 687էն մինչեւ Փրկչի 1281 թուականը:

68.- Արքաւամ Ա. ամ Տեառն 687-669, անմիջական յաջորդն Սօֆրոնիոսի...:

82.- Արքաւամ Գ., ամ Տեառն 1180-1181: Ասոր օրով Սալաւէտտին տիրապետեց Երուսաղէմի (1187):

էջ 88.- Մասն Դ.- Ժամանակ իշխանութեան պատրիարքաց Հայոց, սկսեալ ի Սարգիս Ա. է մինչեւ մեր օրերը, այսինքն 1281-1901:

էջ 66.- 142.- Եսայի Դ. Կարապետեան, ամ Տեառն 1864-1886:

էջ 67.- Ամենպատիւ Տ.Տ. Յարութիւն Ս. Արքեպիսկոպոս Վեհապետեան 148դ Պատրիարք Առաք. Աթոռոյ Արքոց Յակովբեանց:

էջ 62.- Ղևոնդ Եպիսկ. Երջմանեան.- Վերջ:

էջ 68.- Ընդհանուր ցանկ սրբազան Պատրիարքացն Հայոց Առաքելական Աթոռոյ Ս. Յակոբեանց Երուսաղէմի

1.- Յակովբոս Եղբայր Տեառն...

148.- Յարութիւն Ա. Վեհապետեան (էջ 69):

էջ 70, զատարկ:

3820

ՔԱՌՉԳԻՐՔ (Կիւրտկէից)- 12

Կարապետ Արք. Կ. Պոլսեցի

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 24X19X2.5: էջ 492: Հանգամանք լաւ: Թուղթ Հասարակ, գեղեցիկ: Գրութիւն մանիշակազոյն թանաքով, միասիւն, 21 տող, սեւ գիծերու միջեւ: Ենզազիր: Համառօտագրութիւնը քաւական առատ: Լաթակազմ խաւարարտեայ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Տիտղոսաթերթ.

Քարոզք Կիւրտկէից, Հաւաքեալք ի Սք. Գրոց եւ ի մատենից սուրբ եւ իմաստուն Վարդապետաց: Հատոր Երկրորդ: Աշխատասիրութեամբ տեառն Կարապետի Արքեպիսկոպոսի Կոստանդնուպոլսեցւոյ: Ի Հայրապետութեան

Մայր Աթոռոյն մերոյ էջմիածնի Տ.Տ. Ներսիսի Սրբազան Կաթողիկոսի ամ. Հայոց Ի Պատրիարզութեան Սրբոյ Աթոռոյն Երուսաղէմի տեառն Յովհաննու Արքեպիսկոպոսի, յամի Տեառն 1858, ապրիլի 1:

էջ 8.- Առաջարան.- Յետ առաջնոյ Պարզաբոյն անուանելոյ Տարնկան Պարզոյ, զսա եւ յարմարեցի ի մնացորդաց նորա՝ անուանել Պարզոյ Կիւրակէից...:

էջ 6.- Պարզ Ա.- Կազանդ. Գոհանալ զԱստուծոյ...:

էջ 10.- Պարզ Բ.- Կիւրակէ պահոց Ծննդեան:

էջ 16.- Պարզ Գ.- Ծնունդ Տեառն: էջ 468.- Պարզ ԶԱ.- Վեցերորդ Կիւրակէ Յիսնակի, Ազգասիրութիւն:

էջ 471.- Վերջ:

էջ 472-480, դատարկ:

էջ 481.- Յանկ Պարզից.- Ա-ԶԱ,

էջ 486-492, դատարկ:

Նորագոյն յիշատակագրութիւն.- 1968

էջ 2.- Ս. Յակոբեանց Ձեռագրատան Տեսչին յանձնուեցաւ 1868 սեպտ. 18ին: Նոր կողքով կազմուեցաւ սեպտ. 14ին.- Տեսուչ Ձեռագրատան Նորայր Եպս.:

3821

ԱՍՂՄՈՍ (Քերի)- 81

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 24x18x1.5: Թերթք 104-148: Հանգամանք քաւարաբ: Թուզթ զորչորակ: Գրութիւն՝ խորագիրները եւ սկզբնատողերը կարմիր, նոյնպէս սկզբնատողերը մէջ ընդ մէջ, մնացեալը սև մեխանով, երկսիւն, 21 տող: Թուրքեր: Համառոտագրութիւնք գրեթէ սովորական: Կարմիր կապոյտ գարնազիր, լուսանցազարդ եւ զլխազարդ՝ Կանոններու սկիզբը: Լաթակազմ խաւաքարտեայ, Դատարկ ճերմակ թուղթ սկիզբը եօթ թերթ, նոյնպէս եւ վերջը: Վերջընթեր երեսին շեղազիր մեր կողմէ. Կազմը լրացաւ 1971 նոյմ. 8ին:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Քղ. 104ա.- ՂԱ.- Տէր Թազաւորեաց վայելչութիւն զգեցաւ...:

Քղ. 104-105ի միջև թերթ ինկած: Քղ. 105բ 1.- ԾԾ.- Խոստովան եզերուք Տեառն զի թազք է...:

Քղ. 107բ 2.- Աղօթք Եզեկիայ արքայի:

Քղ. 109ա 1.- ԾԶ.- Ալիլուիա, ալիլուիա.- Խոստովան եզերուք Տեառն զի թազք է...:

Քղ. 126բ 2.- Արիմուքիւն Եսայեա կայծակնամաքուր սուրբ մարգարէի:

Քղ. 128ա 1.- ԾԻ.- Արիմուքիւն Աստի-ճամազ:

Քղ. 142ա 2.- ԾԽԶ.- Ալիլուիա, ԱՌ-գեա եւ Զաքարիայ.- Աւրհեցէք զՏէր զի բարի են սաղմոսք...:

Քղ. 142-148ի միջև թերթ ինկած:

Քղ. 148ա 1.- Անեղ քնութիւն մեղայ քեզ...:

Քղ. 148բ 2.-... Խնամող արարա [Այս-չափ կայ]:

3822

ՇԱՐԱԿԱՆ

(Հայկ. Զայմագրութեամբ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 22X14.5X4, էջք 15-842: Հանգամանք քաւարար. սկիզբը թերի: Թուզթ փայլուն, դեղնորակի Գրութիւն սեւ մեւա-նով, միասին, 6 տող, սեւ գիծերու միջեւ: Կազմ կիսակաշի խաւաքարտեայ. քակուած, կարօտ նորոգութեան: Կնիք սկիզբի դատարկ թերթի առաջին երեսին. * Յիշատակ Թանգարանի Սրբոց Յակովքեանց, 1857¹: Նոյն թերթի երկրորդ երեսին.՝ Ս. Յ. Զեռազատուն, 7-9-71¹:

ՐՈՎԱՆՂԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 15.- բոց թագաւոր յաւիտենից Զը-րիստոս...

էջ 80.- Յարութեան ԱԶ:

էջ 47.- Դարձեալ կնիք. նոյնպէս էջ 447:

էջ 49.- Կանոն նոր Կիւրակէի, ԴԿ:

էջ 60.- Հարցք Յարութեան, ԱԿ:

էջ 117.- Աշխարհամատրան Կիւրակէի Հարց, ԳԶ:

էջ 242.- Յարութեան Հարց. ԳԶ, Զոր-րորդ:

էջ 275, կրկնուած:

էջ 806.- Յարութեան Հարց, ԴԶ, Զոր-

րորդ:

էջ 825.- Կանոն Համբարձման Յի., Օրհ. ԴԶ:

էջ 826, կրկնուած:

էջ 424.- Կանոն Պենտեկոստէի Ա. ա-ւուր. Հմբ. ԲԿ:

էջ 485.- Կանոն Վարդավառին Առաջին աւուրն, Օրհ. ԱԶ:

էջ 494.- Կանոն Վերացման Սրբոյ Խա-չին, Օրհ. ԱԶ:

էջ 589.- Կանոն Վարագայ Խաչի, Օրհ. ԱԿ:

էջ 548.- Կանոն Սրբոյն Յակովքայ Մերնայ Հայրապետին:

էջ 554.- Կանոն Գիւտ Խաչի, Օրհ. ԱԶ:

էջ 597, կրկնուած:

էջ 601.- Սրբոց Վարդանանց, Մեկ. ԴԿ:

էջ 682, կրկնուած:

էջ 685.- Բարսեղի Հայրապետի, Մեկ. ԴԿ:

էջ 641-820, դատարկ:

էջ 821.- Յանկ:

էջ 827-842, դատարկ:

3823

ՀՈԳԵՇԱՀ ՆԻԻԹՔ ՔԱՐՈՉԻՑ.- 5

Դաւիթ Եզե. Կարճեցի

Ս. Յակոր, Երուսաղէմ

1856-1857

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 22.5X16.5X2.5, էջք Ժ+822: Հանգամանք լաւ: Թուզթ կապտորակ: Գրիչ՝ Երեմիա Վրդ. Տէր ՍաՀակեան: Գրութիւն սեւ մեւանով, միասին, 21 տող, սեւ գիծերու միջեւ: Նոտր շեղազիր յստակ: Հա-

մառտազրութիւնք քաւական առատ: Կաշեկազմ խաւաքարտեայ ոսկեղրուազ. առաջին կողքը զրիթէ քակուած: Գնող՝ Յովհաննէս Վրդ. Եւզոկիացի: Սկիզբէ հաստ թուզթին վրայ.՝ Ս. Յ. Զեռազատուն, 7-9-71¹:

ՐՈՎԱԼՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ Ա-Ը, գատարկ:

էջ Թ.- Տիտղոսաթերթ.-

Հոգեջան Նիւթք Քարզից, ընտրեալ ի քաղում սուրբ գրոց, բանք իմաստալիցք եւ օգուակարք ամենայն մարդկան: Ջի զուով լցեալ ճշմարիտ եւ խորհրդաւոր պատմութեամբք եւ օրինակօք եւ խրատովք Հին եւ Նոր Աստուածաշունչ Կտակարանաց՝ կարեն լուսաւորել զմիտս, սուրբ պահել զհոգիս եւ զսիրտս, եւ միանգամայն Հանճոյ եւ սիրիլի առնել Աստուծոյ զմտազրուեթեամբ ընթերցողս իւրեանց:

Որք ընթեռնուք եւ օգուտս քաղեալ ուրախանայք, զոհացեալ զԱստուծոյ փառս տուք Ամենասուրբ Անուան նորա, որ յատկապէս Անարատ Ծնողին իւրոյ բարեխօսութեամբն ոգորմեալ նուաստիս զօրացոյց եւ յաջողեաց աշխատասիրել վասն օգտի Հոգւոց եւ մարմնոց օրհնեալ Ազգիս Հայոց ըստ պարտաւորութեանս իմոյ:

Երկրորդ Հատոր:

Ի Վեհափառ Հայրապետութեան Սրբոյ էջմիածնի ամ. Հայոց Տ.Տ. Ներսէսի սրբազնակատար կաթողիկոսի Հոգեւոր Ծնողին իմոյ, ի Պատրիարքութեան Սրբոյ Երուսաղէմի, եւ Կոստանդնուպոլսոյ, տեառն Յովհաննու, տեառն Յակովբայ Ամենապատիւ Սրբազան Արքեպիսկոպոսաց Հարցն մերոց:

1866, ի սկզբան յունվարի, ի զերպանն Ջրիտոսական Մայր Սբ. Աթոռս Սրբոց Յակովբեանց յԵրուսաղէմ:

Նուաստ ետառայ Կարենցի Դաւիթ եպս. միաբան Սբ. Երուսաղէմի:

էջ Ժ, գատարկ:

էջ 1.- Գլուխ Առաջին: Յաղագս սիրոյն Այ. որ ունի ի վերայ մարդոյ.- Եթէ ո՛չ Հասան ցորենոյ անկեալ յերկիր

մեռանելցի, ինքն միայն կեայ...- Հմմտ.

Թիւ 2923, Բ. Հատոր, էջ 127:

էջ 18.- Գլուխ Բ.- Յաղագս նախկին Գալստեան Փրկչին:

էջ 24.- Գլուխ Գ.- Յաղագս Աւետման Սբ. Կուսին:

էջ 58չն յետոյ սխալմամբ զրուած է 66:

էջ 57.- Գլուխ Թ.- Յաղագս Սրբոյ Խաչին Ջի:

էջ 107.- Գլուխ ԺԸ.- Յաղագս Եկեղեցւոյ:

էջ 208.- Գլուխ ԼԱ.- Յաղագս Հեզուեան եւ Խոնարհութեան:

էջ 215.- Գլուխ ԼԴ.- Յաղագս քննարութեան մարդկան.- Բարի մարդն՝ զայլս եւս բարիս զորէ...:

էջ 255.- Գլուխ Խ.- Յաղագս նախանձու.- Ան. սէր է, եւ սատանայ նախանձ...:

էջ 289.- Գլուխ ԾԳ.- Մասնաւոր բանք պիտանեմք:

էջ 801-814, գատարկ:

էջ 815.- Յանկ Գրքոյս զլիտց եւ թրթաւամարից.- Ա-ԾԳ:

էջ 818-822, գատարկ:

Յիշատակագրութիւն.- 1868

էջ 817, ստորոտը.- Ջայս Ջարդագիրքս, զոր ձեռամբ իմով օրինակեցի ի բուն Հեղինակէն, վաճառեցի Եւզոկիացի շնորհափայլ Յովհաննէս Վարդապետ սուրբ Հօր ի վայելս.- Ե. Ե. Երեմիա Վարդապետ Տէր Սահակեան Խարբերթցի Միաբան Սբ. Երուսաղէմի:

1868, ի սկիզբն յունվար. ի Մայր աթոռս Սրբոց Յակոբեանց:

3824

Ա.- ՄԱՇՏՈՅ (Քառասնամեակը).- 156

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մուսա 2115X8: էջք 246: Հանգամանք Համարեա քաւարար: Թուղթ զորչորակ: Գըրիչ՝ Կիրակոս երէց: Գրութիւն՝ խորագիրները եւ սկզբնատառերը կարմիր, մնացեալը սև մելանով, առաջին մասը երկիւն, 20 տող, բոլորգիր. երկրորդ մասը միա-

սիւն, 18 տող, նոյնպէս բոլորգիր: Սեւգրի զլիսագարգ էջ 5: Գունաւոր զարդազիր եւ լուսնեցազարգ Կանոններու սկիզբը: Լաթակազմ խառաքարեայ, Դատարկ սպիտակ Թուղթ սկիզբը եւ վերջը Հինգական Թերթ. վերջին Թերթին վրայ, մեր գրով, Կազմը լրացաւ 1871, Նոյեմբեր 8ին: Պահպանակ

մազադաթեայ սկիզբը մէկ թերթ, բոլորգիր, մասն ծիսական գրոց (էջ 1-2), նոյնպէս եւ վերջը (էջ 245-246):

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 8, կը մնայ վերի կէտը միայն

էջ 8ա.- Կանովն մկրտութեան:

էջ 4ա.- Այս ինչ է կարգեալ ի գիրքս այս:

էջ 6.- Տէր Ած. մեր, Ած. քարերար

...

էջ 25բ.- Կամովմ Պսակ դմելոյ...:

էջ 88բ.- Կանովն Պսակ վերայցուցա- նելոյ:

էջ 40բ.- Կամովմ Հաղորդ տալոյ:

էջ 47բ.- Կամովմ յորժամ տղայ վաղիւ- մամի:

էջ 72ա.- Առաւառուսմ գամ ի գերեզման.-

" Այգոյց տղաի":

էջ 76ի շարունակութիւնը տեսնել էջ 81, կազմի ժամանակ սխալ գրուած:

էջ 77ա.- Անտարամք որ ըմբռնոււմ զկնի վաղճանելոյն ի ճանապարհի: Անտարան ըստ Յոհան[նու].- Այս եւ կամք Հաւր իմոյ որ առաքեացն զիս...:- Ստ. լուսանցքին, " Աշխարաթաղ":

էջ 84ա.- Կամովմ զամ. վաղճամեալսմ յուղարկել թաղմամբ:

էջ 108ա.- Իսկ ի միւսում աւուրմ գամ ի գերեզմանմ.- Ստ. լուսանցքին, "Այգոյց":

էջ 117բ.- Կամովմ Ողեհամգիստ առնե- լոյ:

էջ 124ա.- Կամովմ Համդերձեղէմ սպաս աւրիմել:

էջ 126բ.- Աղաթք որ ի կերակուրմ մի- այմ է պղծեալ:

էջ 127.- Մինզ ի [յէն]...: Մ ա մ վ - ե լ ս :

էջ 185.- Յողք վասմ մեռելի է.- Արա- րիչն արարածոց մեզ քարկացաւ...:

էջ 186.- ... Ազէկ մանուկ, ազվոր պատկեր արեւման, յունթն [Այսչափ կայ]:

Բ.- ՊԱՐՉԱՏՈՒՄԱՐ.- 18

էջ 187.- Պարզատումար Հոռմայեցուց է:

Իսկ ի մէջ Պարզատումարիս յորժամ տարին նահանջ լինիս, զաս եւ Հասնիս մարտի ամիս...:

էջ 140.-... Ծանիր որ թէ Ծնընդեան Բարկ. Դշ.ի գայ զու Գշ.ի արայ. թէ ուր- քաթ գայ Եշ.ի արայ. Բարկ. զպաթն չի լուծեր, ապա խթումն կու լուծի:

էջ 160-161ի միջեւ մէկ թերթ ինկած ըստ երեւոյթին, կը պակսի Ի տարեգիրը:

էջ 189, ստ. լուսանցքին, մեր գրով .- Ստացուած 10-9-69ին եւ ապա կազմուած ի Ս. Յակոբ:

էջ 196.- Ջ.- Եւթմերեակ Դ. Յուսկար ԱԱ օր է, եշ.ի մտէ...: Բէժմ Հանապազ նա- Հանջ է, զմիւսացեալն ի փիրն քանեցուր Հանապազ:

Ջարդազիծէ մը յետոյ կը տեսնուի ե- րեք տող ա, ոմանք կէտով, ոմանք զծիկով եւ ոմանք յ ով, ներքեւը կը կարդացուի.- Թէ մարդ ես նա կարնաս իմարար ու թէ չէ չէ. ա ա գիրն է Աննիայի Եիրակցոյն գրեալ է վասն իմաստնիցն զտեղոյ:

էջ 197.- Խոստովանութիւն Պահանա- յից.- Հրատարիմք ի ստատանայէ...: Հաւա- տամ ի Հայր Ած. ...: Մեղայ ամենասուրբ Երբորդութեանն...:

էջ 200-201ի միջեւ թերթ ինկած: էջ 201.- ԲԿ,ԴԿ.- Անտարամ ըստ Մաթեոսի.- Եւ յերեկոյի շարաթուն...:

էջ 204.- Եւ մտաննն ի Կափառնաուսմ ...:

էջ 207.- Մինչդեռ նա զայն խաւ- սէր...:

էջ 209.- ԲՁ,ԴՁ.- Անտարամ ըստ Մարկոսի.- Եւ իբրեւ երեկոյ եզեւ...:

էջ 220.- ԱԿ,ԳԿ.- Անտարամ ըստ Դուկասու.- Եւ աւայ այր մի անուն Յովսէփ ...:

էջ 222.- Անտարանս Բժշկութեան.- Եւ ելեալ անտի Յի. զնաց ի կողմանս Տիւ- րոսի եւ Սիղովի...:

էջ 226.- Անտարամ ըստ Յոհաննու.- Յետ այսորիկ աղաչեաց զՊեղատոս Յովսէփ ...:

էջ 228.- Անտարամ ըստ Յոհաննու.- Եւ յետ երկուց աւուրց...:

էջ 248.- Անտարամ ըստ Յոհաննու.- Ամէն ամէն ասեմ նեզ զի որ զքան իմ լոճ եւ Հաւատայ այնմ որ առաքեացն զիս...:

Մամր յիշատակագրութիւմ Գրչի.-

էջ 88բ, ստորոտը.- Յիշեցէք ի Ջրիս- տոս զգծող սողա, զանարժան Կիրակոս երէ- ցն որ անուամբ կոչիմ եւ ոչ զորեով, եւ զուք յիշեալ լիցշէթ ի Ջս.:

էջ 141-146.- Տոմարական ազիւսակ, առաջին էջը լման գրուած, յաջորդեերը լոկ գծուած Համարեալ:

էջ 147.- Ա.- Եւթմերեակ, Դ. Յուսկար ԱԱ օր է, եշ.ի մտէ: Յայտնութիւն յուն- վր. Զ. օրն Գշ.ի...:

3825

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ԱՆՑԻՑ Ա. ՏԵՂԵԱՑ

4. Պոլիս, Երուսաղէմ

ԺԹ. Դար

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մաւալ 21X15X8: Էջք 874: Հանգամանք լաւ: Թուղթ կապտորակ: Գրութիւն սեւ մեւաւանդ, միասիւն, 28-81 տող, սեւ գիծերու միջեւ: Ենդագիր: Համառոտագրութիւնք յոյժ առատ: Կաշեկազմ խաւաքարտեայ ոսկեղրուազ: Դատարկ Թուղթք սկիզբը երկու թերթ. երկրորդին վրայ մեր գրով, "Ս. Յ. Ձեռ. Մատենադարանին յանձնուած 1968, Դկտ. 12":

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

Էջ 1.- Համառոտ Պատմութիւն Անցիցն Յունաց, զորս անցուցին ընդ մեր ազգիս յամ. ժամանակս վասն յափշտակելոյ զմեր թերթի Սք. Տեղիւն, մանաւանդ զՍք. Վասնք Սրբոյն Յակոբայ, որ ի Սք. Երուսաղէմ.— Հմմտ. Թիւ 8818, էջ 1:

Յայտնիկ գրութեան մերում աւելորդ վարկաք զգովութենէն և զգերագանցութենէն Սրբոյ Քաղաքին գրել ինչ...

Էջ 9.- Այնք ժամանակի ըէիզ Ղալիպ Էմէնտիին կարի ծանօթ զովզ Պաշպազիրկենեան մահտեսի Յոհաննէս Աղայն, սովաւ աղաչեցաք զնա զմեր սէնէթից սիրէթսն (զի միայն սիրէթթն աստ էին յայնժամ) տեսնել և զմիտս նոցա իմանալ...:

Էջ 40.- Արդ ևս յերջին մորաֆայի ֆէրմանքն Հաստատեալ զրով արքային տուեալ լինէին Բ ազգաց Յունաց և Հայոց, յամի Տեառն 1818, և Հայոց ՌՄԿԲ, յունվարի 18...:

Էջ 84.- Յուլիս 21, շապան 6, Վարդավառի մեռելոցի յօրն, զամ. գրեանս մեր և Նուրիին, յանձնեցաք ամ. զգուշութեամբ Աղամ զալֆայիին (զորմէ գրեալ կայ յակզբան Պատմութեանս) և միաբան Սարգսիւն...:

Էջ 101, գիրը կը փոխուի.— Ողբով և արտասուօք ևլաք յարտաքս, և կոծելով զանձինս իբր ընդ միմեանս խօսեաք, և խորհեաք զիարդ առնել...:

Էջ 105.- Ջախ ամ. զրեցաք առ սրբազան պատրիարքն և առ ծերունիս յեմ. ՌՄ-

ԿԲ Թիւ, յօրոս. 6, յատուկ փայեկիւ, ևն- [ոամբ] Ճոռնկաց վանքի վէթիլին ի Դամասկոս, զի երկնչեաք թէ յոյք իմանան և զգիրն մեր առնուն ի փայեկէն:

Մառայ Տեառն Դիոնէսիոս Վարդապետ, անպիտան ծառայ Սարգիս արեղայ, ծառայ անպիտան Յօհաննէս սարկաւազ:

Էջ 114.- Յօրինող Պատմութեանս զուով ի Պօլիս վասն մասլաւաթիս, ախպէս տեսնել և քերտեով իւրով խօսի, և ալանջօքն լսէ և աստ արձանագրէ, թէ՛ ...:

Էջ 117.- Եւ ի վերագառնալն անտի մեր Հայքս մտաք առ Նուրիին յաչքալուսութիւն...:

Էջ 186.- Ի միտ առ ազգը Հայոց զբարերարութիւնն Աստուծոյ, և մի՛ թերհաւատիք յուսահատութեամբ...:

Էջ 189.- Յետ ախորիկ յղեցաք զտիրացու Գէորգն, առ զատաւարն...:

Էջ 148.- Վասն մեծի զրանն՝ որ ասի Տիրէկէր Քափուր:

Էջ 152.- Յետ ախորիկ զատաւարն և ալ յլք ոմանք ի շին ի Սք. Այրն Մընըղեան ...:

Էջ 160.- Գնաց զատաւարն ամ. ցասմամբ և նստաւ յիւր տեղին ընդ միւս գործակալ ալազգեաց...:

Էջ 166.- Աստանօր կարգաւ զրեցի ըստ անուանցն՝ զոր ունեցաւ ազգս Հայոց ի Բեթղեհէմ ի քաղաքի Դաւթի, (ուր ծնաւ Ք. Փրկիչն Յս.) 1818, Նոյեմ. 18:

Էջ 168.- Իսկ յստիպել մեր՝ յանձնէառ և ազգեաց ամենեցուն ի Հեռուեալօրն Գըթթի. գնալ ի Սք. Աստուածօրն...:

Էջ 180.- Ի մտքս.— առաւօտուն ծանուցումս արար Դիոնէսիոս վարդապետն յեկեղեցոյն, նախ զոհանալ զԱստուծոյ և օրհնել զտէրութիւնն...:

Էջ 207.- Ուստի յունվ. 2, 1814, յամի Տեառն և Հայոց ՌՄԿԳ, վէթիլ Ստեփանոս եպիսկոպոսն և ալ երեւելի վարդապետք, առեալ զփօրթուքալս և զփունջ մի ծաղիկ, զնացին ի վանքն յունաց շեղոր-

Հաւոր Ծնունդ եւ Նոր Տարի ասելով...:

էջ 277.— Ձիջնչ արգելու զիս ի պատմելոյ աստանոր զգնալ սրբազան պատրիարքին Հանդիսի ի Բեթղէհէմ ի տօն զԼուսին ութօրէից, ըստ որում չեղիւ զնալ ի տօնի Ծննդեան, որպէս զրեցաւ...:

էջ 248.— Եւ առ այս զԽաւոր գործակալքս խորհելով խորհէաթ, եւ զօգուտ Սրբոյ Տան Հոգայաթ...:

էջ 252.— Վասն արտորման Մուսայ դատարիս:

էջ 255.— Դարձեալ վասն կոուոյն Լաթիւացի:

էջ 265.— Վասն զալստեան նոր մօնելայի յԵրուսաղէմ:

էջ 279.— Բացայայտութիւն ոմանց քանից:

էջ 282.— ... սկսան որսալ զմեզ դատարթն թոյլատրել լաթիւն միաբանից ի վերայ կարպետաց, եւ ժողովուրդքն (ասեն) անցցնն ի ճանապարհէն:

էջ 288-278, դատարկ:

էջ 274.— Ա, Բ, Գ, եւայլն:

3826

ՄԱՇՏՈՑ (Վարդապետական) — 157

Գրիգոր Տաթևացի

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մաւալ 27X14X1: էջք 80: Հանգամանք Համարեա քաւարար. կարմրագիր տողերէն ոմանք եղնուած: Թուղթ թանեք: Գրութիւն՝ խորագիրները կարմիր, սկզբնատառերը կարմիր կամ կապոյտ, մնացեալը սև մելանով, միասին, 19 տող, կարմիր գիծերու միջև: Բուրգրի կանոնաւոր: Համառօտազըրութիւնք սովորական գրեթէ: Կողք կաշի:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 1.— Արարական տառերով տողեր:

էջ 2.— Յաղագս գաւազամ տալոյ աշակերտեալ սպասաւորաց բամիմ.— Յովհաննու պիտակ աշակերտի՝ Գրիգոր եռամեծի արարեալ զշարագրութիւն կարգաց չորհրտասան աստիճանի վարդապետաց...:

էջ 8.— Ենորհազարգ սուրբ Հայրապետ, որ եւ Հաստատեալ Հովիւ...:

էջ 19.— Սարկաւագմ զգաւազամ գարդարեալ ի խորամոյմ առնու եւ գայ աղբքեր արհիպկամ տեառմ, եւ ունելով ի ձեռիմ իւրօւմ ատ...:

էջ 20.— Երկրորդ աստիճամ Վարդապետութեամ:

էջ 25.— Երրորդ Աստիճամ:

էջ 89.— Սկիզբմ Հիմզերորդ աստիճամ Վարդապետութեամ:

էջ 61.— Սկիզբմ իմներորդ աստիճամ:

էջ 68.— Սկիզբմ տասներորդ աստիճամ Վարդապետութեամ:

էջ 77.— Առ եւ զայս աստիճան կատարեալ թուոյ տասներորդին, որ լնու զթիւ չորհրտասաններորդին, զի առեր շնորհս ի Հոգւոյն Սրբոյ...:

էջ 79.— Յետ այսորիկ սկիզբն առնու նորընծայ վարդապետն քարոզութեան:

էջ 80.— Գրութիւն արարատառ:

Յիշատակագրութիւն.—

1.— էջ 2, ստորոտը.— Մտաայ Յովակիմ Պետրոսեան:

2.— էջ 8, ստ. լուսանցքին, շեղագիր.— Այս գիրքը եւ Սամուէլ Ազամեանս նուիրում եմ իմ սիրելի եւ թանգագին ընկերիս յիշատակ, Յովսէփ Նազարեանին, 47, 1, 4:— նոյնք փոքր տարբերութեամբ արձանագրուած է էջ 78, ստորոտը:

8.— էջ 2, ստ. լուսանցքին.— Ստացանք ձեռամբ Հոգչ. Տ. Կիւրիզ Վրզ. Գաբրիկեանի, 10-12-84, Երուսաղէմ.— Նորայր Եպս. Տ. Զ.:

3827

ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹԻՒՆ ՆԵՐԱԾՈՒԹԵԱՆ ՊՈՐՓԻՒՐԻ.- 15

Դաւթ ներգիծացի

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 20x15x1.6: էջք 218: Հանգամանք Համարեա քաւարար: Բուզթ սպիտակ: Գրութիւն՝ խորագիրները եւ զլիւսագիրները կարմիր, մնացեալը սև: մնանով, միասին, 20 սող, կարմիր գիծերու միջև: Ենդագիր նոտրակերպ: Համառուագրութիւնք քաւական առատ: Լուսանցքներու վրայ տեղ-տեղ կը գտնուին մանրատառ լուծմունք: Կաշեկազմ խաւարարտեայ Հինցած: Դատարկ թուղթք սկիզբը եւ վերջը երկուական թերթ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Դաւթի Փիլիսոփայի Վերլուծութիւն ի ներածութիւն Պորփիրի:

Հանգերձեալք Հանգերձ Ավ. սկիզբն առնել առաջիկայ շարագրութեանս...:

էջ 106.- ԺԸ.- Թէպէտ եւ Հետեւիլ Ստագիրացոյն խոստացաւ, իմաստասէրս, քայց սակայն ոչ մանեւի՛ն առանց յիշելոյ թողու զիւր վարդպետ(ւ)ին զպատուէր, այսինքն զՊղատոնի...:

էջ 162.- ԻԵ.- Ջճմականացն զկարծիս անարգել պատռեականքն կամելով փորձին, ներգործութեամք ցուցանել զտարբերութիւնն ի սեռն...:

էջ 189.- ԼԳ.- Եկեցուք աշուհեռեւ եւ զՀասարակութիւն սեռի եւ յատկի ասացուք եւ զգանազանութիւնս...:

էջ 200.- ԼԴ.- Հետեւորական կարգի պիտանացեալք...:

էջ 202.-... Իսկ պատահումն ի ներումն որպիսիինչէին:

ԼԵ.- Ոճո այսօսիկ համոզերձ Ավ. եւ յառաջիկայ պրակք:

Հասարակութիւն տարբերութեամ եւ յատկի:

Թէ Հանգիտարար ունականան, եթէ միշտ առնթր կան, որոց ընդունականն զոն: Ձամագամութիւն տարբերութեամ եւ տեսակի:

Եթէ տարբերութիւն ի ներուս որպիսի ինչէումն ստորագի, իսկ տեսակ ի ներումն գիծնչէին, եթէ տարբերութիւն զյուզվս ի տեսակացն պարունակէ եւ զտեսակացն զան-

Հատս, իսկ տեսակն զընդ իւրեաւ միայն զանՀատս:

Հասարակութիւն տարբերութեամ եւ յատկի:

Եթէ տարբերութիւն Հասարակարար ըստորագի որոց ստորագին, նոյնպէս եւ յատուկ, եթէ միշտ առնթր զոն որոց ստորագին:

Ձամագամութիւն տարբերութեամ եւ յատկի:

Եթէ տարբերութիւն յուզվ տեսակի պարունակէ, իսկ յատուկն մի: Եթէ տարբերութիւն ոչ Հակադարձի տեսակի, իսկ յատուկն Հակադարձի:

Հասարակութիւն տարբերութեամ եւ պատահմամ:

Եթէ ի վերայ յուզվիցն ասիլ. եթէ առաննշատական պատահմունն միշտ եւ ամենայնին առ զոյ:

Ձամագամութիւն տարբերութեամ եւ պատահմամ:

Եթէ տարբերութիւնք պարունակեն եւ ոչ պարունակին, իսկ պատահմունքն պարունակեն եւ պարունակին: Եթէ տարբերութիւնք զատահելն եւ զնուազն ոչ ընդունին, իսկ պատահմունքն ընդունին:

Հասարակութիւն տեսակի եւ յատկի:

Եթէ միմեանց ստորագին, եթէ Հանգիտարար ունականան:

Ձամագամութիւն տեսակի եւ յատկի:

Եթէ տեսակ կարող գոյ այլոց որպէս սեռ լինել, իսկ յատուկն ոչ: Եթէ տեսակ գոյից գոյ, իսկ յատուկ մակագոյնը:

Հասարակութիւն տեսակի եւ պատահմամ:

Ըստ յուզվիցն ստորագի:

Ձամագամութիւն տեսակի եւ պատահմամ: Եթէ տեսակ ի ներում գիծնչէին ստորագի, իսկ պատահումն ի ներում որպիսիինչէին: Եթէ տեսակ քնութեամք յառաջագոյն է պատահմացն, իսկ պատահմունքն վերջնագոյն:

Հասարակութիւն յատկի եւ պատահմամ:

Թէ ոչ առանց նոցա քաղկանան այնքիկ որոց նոցա գոյանան: Եթէ Հանապազ առնթր զոն երկորեան:

Ձամագամութիւն յատկի եւ պատահմամ:

Թէ յատուկ միայնում տեսակում գոյանայ, իսկ պատահումն՝ յուզվից: Եթէ յա-

տուկն Հակոբաբէի տեսակի, իսկ պատահումն ոչ կրբեք:

Էջ 206.- Նորիմ Առածք Հիմզ, թէ զիմչ արդեց Է սահմամ, կամ զիմչ բմաւորակամ սա(ի)մ(ամ), ըստորոգութիւմ եւ ստորագրակամ սահմամ, եւ կամ ոյք ի սոցամէ զոյս ամամս վիճակեցամ ի գոյիցմ:

Արդ սահման է բան Համառոտ յայտնիչ գոյացութեան...:

Էջ 217.- ... Իսկ ըստ մտաց որոշու-

մն անշքոթաբար եւ ուրեք անյողաբար միաւորեցեալոցն եւ ա(ր)ւարտացեալոցն, զբոլորն, ըստ որում, բոլորն որպէս բոլոր, քնաւորեցաւ պահիլ:

Էջ 218, վերը շեղագիր անհարթ.- Ատ քրքրիկ մէջ Ավետարանին թեմ խոսակցութիւն ունի եթէ չունի չենք քիտեր, մեր քրքրեալու ժամանակնիս ալ մեզի չի ներեր, արթ որ հարկավոր կն քործը նախու արեւոյն կը ցըրենք:

3828

ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւաւ 18,6X12: Էջք 62: Հանգամանք բաւարար: Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն սեւ մկանով, միասին, 21 տող, սեւ գիծերու միջև: Նտորագիր շեղակերպ: Համառոտագրութիւնք բաւական առատ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Էջ 1-8, գատարկ գրեթէ:

Էջ 4.- Սեւտիկ աստղաբաշխական նկար:

Էջ 5.- Համառոտութիւն սկզբանց Աշխարհագրական գիտութեան, Մասն Ա.- Աշխարհագրական սկզբունք ասին ծանօթութիւնքն արտայայտիչք բառից ի զորք անելոց յաշխարհացոցական գունտս, որպիսի են առանցք, բեւեռք, եւայլն, զորս տեսցնս յառաջիկայք:

Ա. սկիզբն.- Առանցք ասի գիծն...:

Էջ 8.- Զ. սկիզբն.- Զոգիական գիծն է շրջան մեծ եւ լայն...:

Էջ 12.- Ազիւսակ:

Էջ 18.- Գիտելիք ինչ, եւ գործածութիւն ազիւսակին.- Ա.- Անայլայլակ եւ Հասարակագիտութեան զգից լայնութեան ի Հորդոզնի, պարտի լինիլ կանոն եւ չափ բաժանման զձից երկայնութեան...:

Էջ 16, գատարկ քառակուսիներ:

Էջ 16.- Օրինակ Ա., Մզոնաչափ, քառակուսիներով:

Էջ 17.- Կլիմայն է սահմանեալ չափ ինչ տարածութեան միջոցաց ի Հասարակածէ ընդ Հիւսիս կամ ընդ Հարաւ...:

Էջ 18.- Կլիմայք որք պարունակին ի գծէ Հասարակածին միջև եւ ցարջային

շրջանակ.- Ազիւսակ:

Էջ 19.- Կլիմայք պարունակեալք ի գծէ արջային շրջանակաց միջև եւ զբեւեռս.- Ազիւսակ:

Էջ 20.- Կանոն նկարելոյ զազիւսակն գիծս երկայնութեան եւ լայնութեան Համատարած գեղոյ աշխարհացոցի ի տափարակ վայրի:

Էջ 26.- Պատկեր բոլորակ աշխարհացոյցի:

Էջ 24, գատարկ:

Էջ 25.- Անուանք չափուց՝ զորս վարեն աշխարհագիրք:

Էջ 81.- Պատկեր՝ ութբեւեան կողմնացոյց:

Էջ 82.- Մասն Երկրորդ:

Էջ 88.- Մասն Երկրորդ, Ամերիկա.- Ա.- Այս մասն աշխարհի ընկալաւ զանուն յԱմերիթոսէ՝ Վեսքուչիտոսէ՝ Ճիօրէնցացւոյ...:

Էջ 84.-

Բնիկ ամերիկացիք,	8,577,000
Ափրիկեցիք	8,460,000
Եւրոպացիք, Համարեալք	6,414,678

Գումար ամ. քնակչաց Ամերիկոյ 18,441,678

Էջ 87.- Ափրիկէ:

Էջ 42.- Ասիա:

Էջ 46.- Եւրոպիա:

Էջ 49.- Է.- Եւրոպիա առ Հասարակ առեալ բաժանի ի ժՁ աշխարհս...:

Էջ 50, վարք, մեր գրով.- Մեզի յանձնուած, 8-4-78, Ն. Եսպ.:

Էջ 61-52, գատարկ:

3829

ՃԱՌՔ

Ն. Լամբրոսցի

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 17x11.5x1: էջք 82+42: Հանգամանք բաւարար: Թուղթ Հասարակ: Գրիչ՝ Տիր. Թճաննէս Իզմիրցի: Գրութիւն՝ ըսկըզքնատղերը եւ զլիսագիրները կարմիր, մնացեալը մութ սրճազոյն եւ սեւ մելաններով, միասին, 21, 20 տող, սեւ զիծերու միջեւ: Ենդագիր նոտրակերպ: Համատօտագրութիւն սովորական զրեթէ: Կաշեկազմ խաւաքարտեայ ոսկեղրուազ: Դատարկ թուղթք սկիզբը եւ վերջը մէկական թերթ. վերջինին վրայ, մեր գրով, "1868, Հկտ. 8":

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Ա.- էջ 1.- Նորին երանելուն Ներսեսի Տարսնի Եպիսկոպոսի ասացեալ բարբառնութիւն ներքոգական զովութեամբ ի Համբարձումն Տեառն Յի. Զի. յերկինքս.-

Յնճա այսօր Հարսն ողջախոհ եկեղեցի Հեթանոսաց...:

Յիշտ. գրչի.-

էջ 82, ստորոտը.- Անարժան Իզմիրցի մաՀտեսի տիրացու Թճաննէսըս գրեցի, որ վայելեմք Հօգեոր Հընչմամբ:

Բ.- էջ 1.- Աղօթք սրբոյն Ներսիսի Լամբրոսցւոյ ասացեալ ի փառս Ամենասրբոյ Հոգւոյն.- Ստիպիմ ի սիրոյ սրտիս բաղձանաց...:

Յիշտ. Գրչի.-

էջ 42, ստորոտը.- Իզմիւռնացի Հանգուցեալ մաՀտեսի Յարութիւն, կողակից մաՀտեսի Աննա, Յակոբ եւ Հըռիբսիմէ, ըզՀանցանաց Նօցա թօղութիւն արասցես, ո՞վ Հոգի Սբ. Ած.: - Ձեռամբ անարժան տիրացու Թճաննէս:

3830

ՄԱՇՏՈՅ (Քանաճայկաճ) - 158

(Ժ. Դաք)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 15x10.5x4: էջք 488: Հանգամանք Համարեա բաւարար. նորոգութիւն կրած: Թուղթ կռկեալ: Գրութիւն՝ խորագիրները եւ զլիսատառերը կարմիր, մնացեալը սեւ մելանով, միասին, 19 տող, տեղտեղ սեւ կամ կարմիր զիծերու միջեւ: Նոտրագիր մենագոյն մասամբ: Համատօտագրութիւնք առատ: Ուզգագրութիւն ոչ զօրաւոր: Կարմրագիծ կամ սեւագիծ զարգագիր կանոններու կամ ուրոյն կտորներու սկիզբը: Կաշեկազմ տախտակեայ Հնամաշ: Սկիզբը տարբեր թուղթ մէկ թերթ, առաջին երեսին զանազան մանրութ. վարը "Rev. Soukias A. Kalfayan" եւայլն: Երկրորդ երեսին սեւագիծ նկար:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Կամոմ եւ Կարգ Մկրտութեամ: Սո. լուսանցքի զարձեալ՝ Rev. Soukias A. Kalfayan, եւայլն:

էջ 88.- Կամոմ Հարսմնաց: էջ 89-42, տարբեր թուղթ եւ զբշութիւն:

էջ 41.- Կանոն Պսակ Օրհնելոյ: էջ 67.- Տաղ ի վերայ Հարսմնաց.- Ա. մենագոր Տէր Թագաւոր Թագաւորաց...:

էջ 71.- Կամոմ Պսակ վերացուցամելոյ: էջ 76.- Կամոմ Աշխարհաքաղ առնել: էջ 119-122, տարբեր թուղթ եւ զբշութիւն:

էջ 120.- Սեւագիծ նկար: էջ 121.- Սեւագիծ զլիսագրոյ:

էջ 122.- Ազօթթ.- Ան. յաւիտեանս-
կան...

էջ 148-146, տարբեր թուղթ եւ զըր-
չութիւն:

էջ 144.- Մերանցայ ես ի դուռն գե-
րեզմանին...

էջ 181.- Եւ այլզմ գմա՝ գերեզմամ ա-
սէ շարակամ, ԴԿ.- Յիսուս Միանին...

206.- Կամոմ տղաթաղի:

էջ 226.- Ի վարդապետութեմէ Սրբոյմ
Գրիգորի Լուսաւորչիմ.- Եթէ մեք որ կնն-

դանիքս մնացեալ իցեմք եւ զալստեան Տեա-
ոն Հանգուցելովքն Հանգերն յափշտակեց-
ցուք ամպօթ ընդ առաջ Տեառն լինիցիմք,
խառնեալ ի դասս Հրեշտակաց, եւ Համբարն-
եալ ի թոհչս երգաութեանց օղոց, ի լու-
սափետուր եւ ի սպիտակակերպ երամս աղաւ-
նեաց, որք առին կերպարանեցին յաննինս
իւրեանց զկերպարանս Որդւոյն Աստուծոյ,
որ երեւեցաւ նոցա եւ պատուիրեաց սուր-
բըս լինել, զի բուսուցէ արգարոցն թեւ
Հոգեւորս, խառնեալ ի զուեղս աստուածա-
կանս սրբոցն, Արդ զարմացեալ Հարցանիցեն
զօրք վերինք լուսեղէնք, որժամ տեսնի-
ցեն զներզնագուղոցս սրբոց մարմնականաց,
զի առ Տէր ի ներգուստ թուուցեալ զնաս-
ցեն, եթէ ով են սոքա որ իբրեւ ամպս
թուուցեալ են, եւ իբրեւ զազանիտ ձագա-
խառն երամովին գան առ Տէր: Ապա լուիցեն
ի Տեառնէ պատասխանի եթէ սոքա են յու-
սացեալք ի յիս, տարայց ըջնոսա ի լխան
սրբութեան իմոյ, եւ ուրայս արարից զնոսա
ի տան ի(ւր)մում.- Հմմտ. Ագաթանգեղոս,
1980, Վննետիկ, էջ 447-448:

էջ 227.- Պատգամք այլուստ.- Արդ
եւ զուք մանկունք լուսեղէն առգաստին,
որդիք (յ)աւետեաց, եւ ժառանգ[ը] արթա-
յութեան, զի պատրաստեալ է ձեզ Հանգիստ
յերկրիկն կենդանեաց, զրախտ եւ բուրաս-
տանք, տնկաւտս եւ մրգապայտոսս, տե՛րն-
ալիցս եւ ծաղկահոտս, անուշահամս եւ
ցանկալիս, քաղցրաճաշակս եւ զուարճալիս,
անանցք եւ անվայճանք, որ կան եւ պահին
ձեզ յաւուր պարգեւաց պասկման ձերոյ.
Արդ [անը ?] ուր քանակք թիւրաւոր Հրեշ-
տակացն են, դասք մարգարէիցն եւ ժողովք
մարտիրոսաց, եւ քաղմութիւնք երկնաւոր
զօրացն, որոց Հանգիստպետ եւ զօրագլուխ
Ջրիտոսս է թագաւորն յաւիտեանի:

էջ 228.- Պօղոսի Առաքելոյ եփրայեց-
ւոց թխթոյմ.- Այլ մատուցեալ էք ի Սիօն
լիճառն յերուսաղէմ յերկինս...

էջ 226.- Ի վարդապետութեմէ Սրբոյմ

Գրիգորի Լուսաւորչիմ աս.- Ամենեքեան որ
տեսանիցեն զարդարն, ճանաչիցեն զնոսա եւ
ասիցեն, թէ սոքայ են զաւակք օրհնեալք
յԱստուծոյ, եւ ուրախութեամբ ուրախ լի-
ցին ի Տէր: Եւ դարձեալ ասէ ցնոսա Տէր.
Եղիջիք ինձ յուստեք եւ դբստերս: Անդ
ապա եւ զութթ արարչական ինամոցն յու-
զեացին ըստ բանի մարգարէի ին որ ասէ. Որ-
պէս զթայ Հայր ի վերայ որդոց իւրոց
այնպէս զթասցի Տէր յերկիւղանս իւր, զի
այժմ յուսով Հայելով զամենայն իբրեւ
ընդ Հայելի տեսանեմք, եւ ապա դէմ յան-
գիման, եւ ի նոյն կերպարանս նորոգիմք
փառաց ի փառս.- Հմմտ. Ագաթանգեղոս, էջ
448:

էջ 228.- Պատգամք այլ ուստեք.- Արդ
երանելիք էք զուք՝ եւ որդիք յարութեան.
վասնզի Հաւատք ձեր կատարեալք են, եւ
յոյս ձեր ճշմարիտ, սբ եւ Հաւատարիմ,
ընկուցիւն ձեր յերկինս, կեանք ձեր ընդ
Հրեշտակս, Հանգի(ն)ստ ձեր եղեմական զը-
րախտին, քաղմականք ձեր ծաղկապայտոք,
պարգեւք ձեր անպատմք, պատիւք ձեր ան-
Համարք, ուրախութիւն ձեր Հանապազօրոզ,
պսակք ձեր անանցք, փառք ձեր յաւիտեան-
կանք:

էջ 227.- Պօղոսի Առաքելոյ յեփեսաց-
ւոց թխթոյմ.- Արդ որովհետեւ մանկունք
Հաղորդեցին մարմնոյ եւ արեան...

էջ 252.- Եւ Այդուցմ երթամ ի գե-
րեզմամ, եւ ասեմ շարակամ ԴԿ.- Յիսուս
Միանին անմահութեանց պարգեւատուս...

էջ 261.- Գամն թաղմամ մըցեցելոց ա-
սէ.- Այսօր եհաս Հրաման արարչէն...

էջ 266.- Տաղ Ղարիպի, եւ օտարութե-
ամ տեղ հայր կամ եղբար ունեցող մըցե-
ցելոց ասէ այս գամնս, ով եղբար խղճուկ
.- Ինձ ումէտ կայր եւ կուման ի քո գա-
լուս...

էջ 268.- Այլ Ողբ նմըցեցելոց.- Տերեկ
Հողվորքն անցի, Հոտ առի զքիմք կափուցի...

էջ 271.- Ողբ վասմ երիտասարդ կամ մը-
շամամ մըցեցելոց.- Ես զիտէի զաշխարհս ինձ
մուլք է տառն...

էջ 276.- Տաղ Ղարիպի մըցեցելոց.-
Ղարիպին կեանքն է լալի ողբերգական...

էջ 278.- Ողբ վասմ մըցեցելոց, նա-
խաշի ասացեալ.- Արարիչն արարածոց մեզ
բարկացաւ...

էջ 281.- Գամն մատող մամկանց եւ
տղղայոց.- Այլ բարեգութ Տէր երկայնա-
միտ ...- Ա տ ո Կ :

էջ 284, անհարթ գրութիւն.- Եկն-

- դեցիս տաճար եւ տուն Աստուծոյ...:
- էջ 286, տարբեր գրչութիւն, բուրբ-
գիր.- Կամոմ պղծեալ տաճարի արիմնել:
- էջ 289.- Կանոն նոր Գուռն գնելոյ:
- էջ 292.- Ի վերայ շեղչի գիրք եւ
աւետարան նոյնի է...:
- էջ 298.- Կանոն զԱրմտիս սերմանց
աւրհնել, զԵնդշ, զՀննան, զԿալ, զՐՇտե-
մարան:
- էջ 300.- Խ օրն Հևոր տանին տղան ի
տաճարն եւ այս կանօնն կատարին:
Մամր յիշատակագրութիւն.-
- էջ 302, ձախակողմեան լուսանցքին,
նոտրագիր անհարթ.- Մնուեղն Ովանէխին
Թվականիս ՌՃԻԵ, մարտի ԻԳ, օրն Աւագ
Հինգշաբթին:
- էջ 318, նոտրագիր.- Ձս. փառաց Թա-
գաւորն...:
- էջ 316, շեղագիր նոտրակերպ, զու-
նաթափ մեկնեով.- Արարիչ եւ մարգասէր
...:
- էջ 318, բուրբգիր.- Կանովն Ջուր
Աւրհնելոյ:
- էջ 327.- Աղօթք Բարսղի Կեսարացու
Հայրապետին:
- էջ 348, զատարկ, անմարտ:
- էջ 349.- Կանոն Մեծի Հինգշաբթին
զպաշխարհացն արձակի:
- էջ 376.- Կանոն Մեծի Հինգշաբթին
Ոտնալուային...:
- էջ 412.- Կամովմ ժամահար Աւրիմե-
լոյ:

- էջ 416, ձախակողմեան լուսանցքին,
անհարթ գրով.- Կանոն Աղ Օրհնելոյ:
- էջ 417.- Կանոն Հանգերձեղէն Օրհ-
նելոյ. Սաղավարտ, Վակաս, Շուրջառ,
Ուրար, Շապիկ, Գոզեղոյ:
- էջ 418.- Կանոն Սկի Մաղզման Օրհ-
նելոյ:
- էջ 419.- Կանոն Նոր Գրոց զոր կար-
գան ի վերայ երբ նոր կազմեն կամ գրեն:
- էջ 420.- Կանոն Հաւթ Օրհնելոյ:
- էջ 421.- Տէր Ած. զու ազատեալ.- Կա-
նոն կիսն յորժամ ի տղաբէրսն լինի զժար,
երթայ թահանան եւ ասէ սաղմոս զայս:
- էջ 424.- Կանոն նկարեալ եկեղեցի եւ
պատկերք օրհնելոյ:
- էջ 480.- Յանկ Մաշտոցաց եւ նորին
շարականին:
- էջ 488.- Նշանին Շարակաները.- Որ
նախմաց...:
- էջ 486.- Նըշանաւ ամենայաղթ խաչի-
ւըզ թո...:
- էջ 486.- Թագաւոր զօրով...:
- էջ 487.- Շարական Մատաղի Համար.-
Պարունակեալ պահէին...:
- էջ 488, վարը.- Rev. Soukias A.
Kalfayan.

Յետմ. յիշատակագրութիւն.-1968

- էջ 416, ձախակողմեան լուսանցքին.-
Ջեռագրաց Մատենադարանին յանձնուեցաւ
այսօր, 1-6-68, Ծրուսագէտ, Տեսուչ՝
Նորայր Եպոս:

3831

ՍԱՂՄՈՍ (Թերթ)- 82

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 14X10X2: էջք 242: Հանգամանք
անքաւարար. սկիզբը եւ վերջը Թերթի. շատ
Թերթեր պատուած եւ օմանք փրթած: Բուզթ
կոկեալ: Գրութիւն՝ խորագիրները եւ գըլ-
խատուորը կարմիր, մնացեալը սև մեկա-
նով, միասին, 18 տող, կարմիր գիծերու
միջեւ: Բուրբգիր վարժ: Համառօտագրու-
թիւնք սովորականէն աւելի: Ուղագրու-
թիւն տկար: Կարմրագիծ՝ լուսանցազարդ եւ
զարդագիր գուրդաներու սկիզբը, շատերը

պատուած Հանուած: Կողքը ինկած կոր-
սուած:

ԲՈՎԱՆՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

- էջ 7-8, աշակողմեան վարի անկիւնը
պատուած, ըստ երեւոյթին լուսանցազար-
դին եւ զարդագրերուն Համար:
- էջ 8.- ԼԷ.- Սաղմոս ի Դաւիթ առ յի-
շատակ շարքաթու.- {Տէր} մի սրտմտութեամբ
թով յանդիմաներ զիս...:
- էջ 12.- ԼԸ.- Ի կատարած իթիզոմ Աւր-

հմութիւն ի Դաւիթ սաղմոս.- Ասացի թէ պա-
Հեցից...

էջ 12-18ի միջև թերթ ինկած: էջ 18
-14 վերի մասը պատռուած:

էջ 16.- իւս.- Ի կատարած. իմաստու-
թիւն որդւոցմ Կորիայ, Սաղմոս ի Դաւիթ.-
Որպէս փափագէ եղջերու...:

19-20, պատռուած: էջ 27, լուսան-
ցազարդը պատռուած:

էջ 61-64, երկու թերթ փրթած. երկ-
րորդին վերի մասը պատռուած, լուսանցա-
զարդը եւ զարդագիրը խլուած:

էջ 71-72, լուսանցազարդն ու զար-
դագիրը անխնայ պատռուած եւ խլուած:
Նոյնպէս էջ 77-78, էջ 82-88ի միջև մէկ
թերթ ինկած:

էջ 88.- Ի կատարած Սաղմոս ի Դաւիթ.
Աւրիմութիւն Երեմիայի, Եզեկիայի, եւ ժողո-
վրդեացի, յորժամ ի պամդրիստութեմ կա-
մեիմ ելամել.- Ձեզ վայելէ արհեստութիւն Ած.
ի Սիւզն...:

էջ 105-106, լուսանցազարդը եւ զարդա-
գիրը պատռուած:

էջ 121, լուսանցազարդը եւ ըստ երե-
ւոյթին նաեւ զլիսազարդը պատռուած:

էջ 121.- [ՀԲ].- [Պ]ակասե(ս)ցիմ աւր-
հմութիւն ի Դաւ[իթ] որդոյ Ցեռուայ,
Սաղմոս յլլասի. Իբրեւ զի բարբ է...:

էջ 129-130, վերի մասը պատռուած,
զարդերը խլուած:

էջ 130.- [Սաղմոս 29].- [Տէր] ապա-
ւէն եղեր մեր...:

էջ 202-203ի միջև ինկած մէկ թերթ.
էջ 222-223ի միջև ինկած երկու թերթ:

էջ 222.- ՃԵ.- Ալէլուիա.- Խոստովան
եղերուք Տեառն զի քաղցր է...:

էջ 240.- Աղօթք Եզեկիայ Քաղաւորիմ.-
Ես ասացի ի վերանալ յինէն (յ)աւուրց ի-
մոց...:

էջ 242.-... Ես ոչ դադարեցից աւրհն.
[Այսչափ. շարունակութիւնը կը պակսի]:

3832

ՄԱՇՏՈՑ (Քառամայալեամ).- 159

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 14x9.5x8, էջք 210: Հանգա-
մանք ըստարար: Թուղթ զորչորակ: Գրու-
թիւն՝ խորագիրները, սկզբնատողերը եւ
զխառատները կարմիր, մնացեալը սև մելա-
նով, միասիւն, 18 տող: Բոլորգիր: Համա-
նօտագրութիւնք սովորական զբեթէ: Ուղ-
զագրութիւն ոչ զօրաւոր: Գունաւոր կամ
սևագիծ զարդագիր եւ լուսանցազարդ կամ
լուսանցանկար կարգ մը կանոններու սկիզ-
բու: Նկար՝ Մկրտութիւն երախայի: էջ 2:
Կնիք սևադրոշմ, էջ 82, ճախակողմեան
վարի անկիւնը, "Յի. Ձի. Ծա. ?": Կաշեկազմ
տախտակեայ զրոշմազարդ Հնամաշ:

ԲՈՎԱՆԴԱՎՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1, դատարկ, անմաքուր, պատռ-
ուած:

էջ 2.- Այս ինչ կայ ի Մաշտոցս:

էջ 8.- "Կնուեթ".- Տէր Ած. մեր Ած.
բարերար...:

էջ 82.- Կանոն Պսակի:

էջ 47.- Կանոն Հազորդ տաւրոյ:

էջ 56.- Կանոն զամ. վախճանեալսն ի
Հանգիտս փոխոյ:

էջ 94.- Աղօթք Սրբոյմ Բարսեղի Կեսա-
րու Հայրապետի.- Գոհանամ զթէն Տէր,
Հայր Տեառն մերոյ, որ այց ելեր եւ ար-
դարութեամբ քով փրկեցեր զմեզ ի մեծնա-
յից սատանայի...:

էջ 106.- Կանոն Տղաթաղի:

էջ 116.- Պատգամք այլուստ.- Արդ հ-
րանելի էք զուք որ էքդ յարդարութեան
...:- Նմտ. թիւ 8880, էջ 288:

էջ 188.- Յայտուցն երթան ի գերեզ-
մանն եւ ասն սաղմոս...:

էջ 140.- Կանոն ՀոգէՀանգիտս առնե-
լոյ:

էջ 148.- Կանոն Ազ Աւրհնելոյ:

էջ 149.- Կանոն Հանդերձ Սպաս Աւր-
հնելոյ:

էջ 150.- Կանոն Նորակերտ զիրս ար-
հնել:

էջ 152-158ի միջև թերթ ինկած:

էջ 158.-... Նախախնամող արարիչ Հո-
զոց...:- Ե Լ Ս :

- էջ 168.- Ողբ Նմբեցելոց.- Ով թա՛ւ-նայք եւ վարդապետք աստուածաբան...:
- էջ 169.- Աղօթք Երզումամհարանց.- Ան-որ զմարդոյ բնութիւն փոփոխական եւ տկար գիտեալ...:
- էջ 168.- Աղօթք որ մարդ պեղծ կերպ-կուր լինի կերել:
- էջ 164.- Աղօթք որ կերակուր:
- էջ 165.- Աղօթք Հաւ Աւրիմելո:
- էջ 167-168. զատարկ անմաքուր:
- էջ 169.- Արարիչն արարածոց մեզ բարկացաւ...:
- էջ 177.- Ինչ ու՛մէտ կայր ու կոման...
- էջ 181.- Ան. քարոզեաց եւ խրատ ե-տուր...:
- էջ 184.- Կամոն պղծե[ա]լ տամարի արհիմելոյ:
- էջ 192.- Աւրիմութիւմ խաղողոյ.- Ա-

- ւրհնեալ եւ մարդասէր Աստուած...:
- էջ 194.- Կամովմ զԱրմտին, Սերմմ, Ծեղջ, Հմմամ Աւրիմել...:
- էջ 205.- Տաղ Ղարիպի. Նաղաշ.- [Ղ]ա-րիպին կ[ն]անքն լալի ողբեր[գ]ական...:
- էջ 210.-... Ղարիպին կնալ Հասաւ ա-ւրն մա՛ւու զառնըն Հնն[ն]ի եւ արտա-սոււթ [Ա]սշափ. շարուճակութիւնը կը պակ-սի]:

Յետմազոյն յիշատակագրութիւմ.

- 1.- էջ 4-6, ստ. լուսանցքին, մանիշակագոյն թանաքով.- Ազգ. Յառաջդի-մասիրաց նորակազմ Մատենադարանի կը նուիրէ Տիար Գէորգ Փափազեան: 1 Յուն-վար, 1909, Սուսկուրլու: Գրապահ Ազգ. Մատենադարանի, Ա. Ս. Գասապեան:
- 2.- էջ 208, ստ. լուսանցքին.- Ստացուած 10-9-68ին, Ն. Եպս.

3833

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԵՐԳԵՐ

(Հայկ. Զայնագրութեամբ)

Հայէպ, Երուսղէմ

ԺԹ.-Ի. Դար

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 15x8.5x2: էջք ԺԸ+406: Հան-զամանք լաւ: Թուղթ զծաւոր ոչ միատեսակ: Գրիչ եւ ստացող՝ Յովհաննէս ԶԿ. էթմէք-ճեան: Գրութիւն սեւորակ մելանով, միա-սիւն, 12 տող ընդհանրապէս: Ենզազիր մա-քուր: Կնիք ստացողի, մանիշակագոյն թա-նաքով, * Յովհաննէս Ա. ԶԿ. էթմէք-ճեան, Հայէպ*, էջ Բ, 69, 92, 120, 168, Կողք սեւ կաշի նորադրոյմ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Սկիզբի զատարկ թուղթի երկրորդ երեսին, միք գրով, * Ս. Յ. Ձեռագրա-տուն, 7-9-71:

- էջ Ա.- Չառուտուր զազօթա...:
- էջ Գ.-ԺԶ, զատարկ:
- էջ ԺԷ.- Ան. աննգէն վերջ երգեր:
- էջ 1.- Թազաւոր յախտեան. Այսօր զասք...:

- էջ 19.- Արի Տէր...:
- էջ 88.- Քաճանայի Ձեռնագրութիւն.- Աստուածային եւ երկնաւոր շընորՀ...:
- էջ 89.- Մեղեգի Յարութեան:
- էջ 72.- Արքասացութիւնք:
- էջ 87.- Ամէն եւ ընդ Հողոյց քու՛մ:
- էջ 102.- Կանոնադրութիւն Բուն Բարե-կենդանի եւ Նոր Կիրակէի:
- էջ 106.- Ձայնագրեալ Սաղմոսք Քաճա-նայթազի:
- էջ 116.- Մանկունք ԴԶ.- Հրաշափառ Աստուած...:
- էջ 184.- Կարգ Տեսնընդատաշի:
- էջ 186.- Արի Տէր, Այնթապու:
- էջ 140.- Տաղ.- Հողմըն Հարաւոյ...:
- էջ 142.- Մեղեգի, Պապա Համբարձումի անտիպ եզանակներէն (Ա. կիրտանիյէ).- Յարեալ Ձրիտոս այսօր, անտիս...:
- էջ 177.- ԾանաղաբՀ եւ Էջմարտու-թիւն...:

- էջ 184.- Հրեշտակային...
- էջ 185.- Բազմութիւնք...
- էջ 198.- Արի Մեծ Պահօց (Երուսա-
ղէմի):
- էջ 200.- Հոգեհանգստեան.- Գրթա Տէր
...:
- էջ 208.- Աշխարհ ամենայն...:
- էջ 211.- Բ. տեսակ.- Աշխարհ ամե-
նայն...:
- էջ 212.- Գ. տեսակ.- Աշխարհ ամե-
նայն...:
- էջ 218.- Առաւօտ լուսոյ...:
- էջ 216.- Բ. տեսակ.- Առաւօտ լու-
սոյ...:
- էջ 216.- Գ. տեսակ.- Առաւօտ լու-
սոյ...:

- էջ 217.- Տաղ Տեառնընգառաջի.- Ի
գիրկս ատեալ...:
- էջ 220.- Ծանր Խորհուրդ խորին...:
- էջ 222.- Խաչի Տաղ.- Խաչն ի նախ-
նումն երեւեցաւ...:
- էջ 224.- Մաղթանք Հայրապետական.-
Հոգիդ Աստուած...:
- էջ 228.- Մեղեգի Յարութեան.- Ի գե-
րեզման...:
- էջ 242, առանց ձայնանիշերու.- Այլ
և բարեխօսութեամբ յիշատակու եւ ազօ-
թիւք...:
- էջ 248-284, դատարկ:
- էջ 296.- Յանկ (Այբուբենի կարգով):
- էջ 408-406, դատարկ:

3834

ՄՏԱԾՈՒԹԻՒՆՔ

Վասն Ռեքորէից Հոգեւոր Կրթութեանց

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 14x10x1: էջք 122: Հանգամանք
բաւարար: Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն սեւ
մէլանով, միասիւն, 16 տող: Եեզագիր
նոտրակերպ: Համառօտագրութիւնք առատ:
Կաշեկազմ խաւաքարտեայ անարուեստ:

ԲՈՎԱՆՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

- էջ 1, 5.- Ձանազան մանրուք:
- էջ 2-4, 6, 8.- Կատարկ մեծագոյն
մասամբ:
- էջ 9.- Մտածութիւնք Վասն Ութօրէից
Հոգեւոր կրթութեանց.- Ձիք ինչ տարա-
կոյս...:
- էջ 14.- Մտածութիւն Ա.- Յաղագս
Հարկաւորութեան Փրկութեան:
- էջ 26.- Մտածութիւն Բ.- Յաղագս
Ընդունայնութեան Աշխարհի:
- էջ 41.- Մտածութիւն Գ.- Յաղագս
Ճանապարհորդութեան առ Յաւիտենականու-

Թիւն:

- էջ 57.- Մտածութիւն Դ.- Յաղագս
Մեղաց.- Ձի՞նչ է մահուչափ մեղքն...:
- էջ 78.- Մտածութիւն Ե.- Յաղագս Մա-
հու:
- էջ 98.- Մտածութիւն Զ.- Յաղագս
Դատաստանի:
- էջ 104.- Մտածութիւն Է.- Խայթ խզի
մտաց՝ զօր ունիցի ի գոխս կոյսն դատա-
պարտեալ:
- էջ 118.- Մտածութիւն Ը.- Յաղագս
սիրոյ խաչելոյն Ջրիստոսի:
- էջ 122.- Մանրուք:

Յետմագոյն յիշատակագրութիւն.- 1966

- էջ 7.- Նուիրուած Հալէպաբնակ Տիար
Սուրէն Գոզորեանէ՛ Ս. Յակոբեանց Մատե-
նադարանին, 7 ղեկտեմբեր, 1966.- Գիւտ
Վրդ.-:

3835

ՂՈՒՐԱՆ – ԱՂՕՐԱԳԻՐՔ

(Արարելի)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 16x10x2: էջք 216: Հանգամանք շատ լաւ: Թուղթ զորչորակ, Գրիչ՝ Մուս-տաֆա էր-Րաշիտ: Գրութիւն սեւ մեկանով, միասին, 11 տող, ոսկեգոյն շրջանակներու մէջ: Գիր յստակ եւ կանոնաւոր: Գու-նաւոր գլխազարդ էջ 6: Կաշեկազմ խաւա-րարտեայ:

Կը պարունակէ ընտրեալ Հատուածներ Ղուրանէն, եւ ազօթքներ Ապտիւլ Գատիր Ջէյլանիէ (էջ 118-128), Ապուլ Հասան Էլշատիլիէն (150-162, 174-182), Ապուլ Մավաչիպ Մուհամէտ իպն ԱՀմէտ էթթու-նուսիէն (168-169), եւ քերթուած մը Ապտիւլ Գատիրէն (208):

3836

ԱՂՕՐԱԳԻՐՔ (Արարելի)

Քիթազ Տաւաի Էլ Խէքաթ (Աաջընթը Բարեաց) Շէյխ Էլ Օէզուլիէ Էլ Ամաուլուօի

Տեղի

1298 = 1880

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 14x9.5x1.5: էջք 180: Հան-գամանք շատ լաւ: Թուղթ զորչորակ: Գրիչ՝ ԱՀմէտ Յուստ էլ Շուհէվի: Գրութիւն սեւ մեկանով, միասին, 11 տող, ոսկեգոյն շրջանակի մէջ: Գիր յստակ եւ կանոնաւոր: Գեղազարդ էջեր 4-6: Կաշեկազմ խաւաքար-տեայ, յստակ սուփով:

էջ 1.- Յիշատակ է ձեռագիր արարելէն Ղուրան Ս. Յակոբանց Վանուց Գրչադրաց Մատենազարանին, Գարագասաքեակ Հրանդ եւ Ստեփան Մաղիկեան նըրայրներէ (Իզմիրցի): Զեռամբ Ս. Երուսաղէմի նուիրակ Հոգ. Տ. Կիւրեղ Վրդ. Գաթիկեանի: Կիւրեղ Վրդ. Գաթիկեան, նուիրակ Ս. Երուսաղէմի, 28-6-62, Գարագաս:

Ներքեւը.- Ստացայ 1-6-68, Երուսա-ղէմ, Նորայր Եպս.:

Նոր յիշատակագրութիւն.- 1962

3837

ՏՕՆԱՑՈՅՑ ԵՒ ՏՈՄԱՐ

Մաղաքիա Արք. Օրմամեամ

ԵԿԱՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 86X28X2: Թերթք 191: Հանգա-
մանք լաւ: Թուզթ զնաւոր: Գրիչ՝ Մաղաքիա
Արքեպս. Օրմանեան: Գրութիւն՝ սեւորակ
և կարմիր մեկաններով, այլաթիւ սիւնակ-
ներով, 86 տող, երբեմն աւելի, յաճախ
պակաս: Լաթակազմ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Քղ. 1ա, մեր գրով.- Զեռագրաց Մատե-
նագարանին յանձնուեցաւ 1868, զկտ.
12ին:

Տօնակարգ եօթ սիւնակով:

1.- Սիմէոնեան.- Համաձայն օրինակին
տպագրելոյ ի Ս. Էջմիածնի յամին 1774 -
ՌՄԻԳ:

2.- Հին.- Համաձայն օրինակին տպագ-
րելոյ ի Կոստանդնուպոլիս յամին 1785 -
ՌՄԼԴ:

3.- Վենետիկեան.- Համաձայն օրինակին
տպագրելոյ ի Վենետիկ յամին 1782.- ՌՄԼԱ:
4.- Նախկին.- Համաձայն օրինակին
տպագրելոյ ի Նոր Զուգայ յամին 1642-
ՌՂԱ:

5.- Կիլիկիան.- Համաձայն օրինակի
Ստեփանոսի Գոյնեթիցանց, գրելոյ ի
վերջին քառորդ ժԳ, Դարու:

6.- Ռուբինեան.- Ծառոց երկաթագիր
գրեալ ի Ռոս=1192, սեփՀ. Երուսաղէմի,
թիւ 121:

7.- Հաւարածոյ, ըռլորգիր, անթու-
կան, սեփ. Երուսաղէմի, թիւ 1246,
թուական ՊՊԷ=1408:- Քղ. 1ք-64ա:

Քղ. 7ա, 6րդ սիւնակ, Ոսկանեան.-
Տօնացոյց տպագրեալ յԱմսղիտոսամում
ի թուսլ Փրիկին 1669, ծախիւք Ոսկանայ
Վարդապետի և Արքեպիսկոպոսի Երևանց-
ւոյ:

Տարբերութիւնք տպագրութեան Կ.
Պոլսոյ յամին 1740:

Քղ. 64ք-105ա, զատարկ: Քղ. 65ին
կը յաջորդէ թղ. 68:

Քղ. 105ք.- Երջանք:

Սիւնակ Ա.- 1

Սիւնակ Բ.- 1461

Սիւնակ Գ.- 2921

Սիւնակ Դ.- 4881

Սիւնակ Ե.- Տոմար Հայոց,

ՌՑԼԸ, ՌՑԼԷ

ՌՑԼԹ, ՌՑԼԸ

ՌՑԼՔ, ՌՑԼԹ

Սիւնակ Զ.- Զրիտասի

428-8, 1888- 9

429-0, 9-10

480-1, 1890- 1

Քղ. 106ա Ամսամուտք Հայոց: Նաւա-
սարդ, Հոռի, Սահմի, Տրէ, Ջաղոց, Արաց,
Մեհեկ, Արեգ, Ահեկան, Մարբրի, Մարգաց,
Հրոտից, Աւելիաց:

Առջին սիւնակ, Նաւասարդ, Օգ. 11
է: Երկրորդ սիւնակ, Հոռի, Սպ. 10 Բ...:

Քղ. 184ք.- 1084, 2Ք-2ժ, 0-1, 1460
-1:

Քղ. 146ք.-... 1460, եահանջ...
ՌՑԼԷ, 427-8, 1887-8:

Քղ. 147ա.- Ամսամուտք Հայոց

Քղ. 147ք.- Հաստատուն տոմարով, Նա-
ւասարդ 1, Հայոց Օգ. 11...:

Փոխադարձ Համեմատութիւն ամաց:
Հաստատուն տոմարով Յունվար 1, Հա-
յոց՝ Ջաղոց 24...:

Քղ. 148ա.- Հաստատուն աւուրք ամս-
մտից իւրաքանչիւր իջացն ? վասն Գ. շքր-
ջանի, ամ Տեառն 428-1888:

Քղ. 148ք-159ք, զատարկ:

Քղ. 160ա, 12 սիւնակ.- Երջանի,
Թուական Հայոց Ա, ամ Տեառն 652, Թու-
կան Հայոց Ե Լ Գ, ամ Տեառն 1084,
Թուական Հայոց ՌԿԾ, ամ Տեառն 1616, Գիր
Տարևոյ, Վերադիր, Եօթներեակ, Զայեգիւտ,
Իննետասներեակ:

Քղ. 168.- Գիր Տարևոյ, Աստուածա-
յայտութիւն... միջոց ուտիք:

Քղ. 182ք.- Գիր Տարևոյ... Ծրագա-
լոյց Աստուածայայտութեան:

Քղ. 188ա, զատարկ:

Քղ. 188ք.- Օր Կաղանգաց, Օր Աստ-
ուածայայտութեան, միջոց աւուրք...:

Քղ. 184ք.- 191, զատարկ:

3838

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ ՎԱՄՆ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԱՆՕԹՈՑՑՆ

Երուսաղէմ

1828-1881

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւաւ 19.5X14.6X1.5: էջք 112: Հանգամանք լաւ: Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն սեւ մէլանով, միասիւն, 19, 20 տող, սեւ զիծերու միջեւ: Ենդազիր Նոտարակերպ: Համառոտագրութիւնք առատ: Լաթակազմ խաւաքարտեայ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Սկիզբի դատարկ թերթին վրայ.- Ձեռագրատան Տեսչութեան յանձնուեցաւ 1876 մարտ 29ին.- Նորայր Արքեպս:

էջ 1.- Յայտարարութիւն Վասն Սրբոյ Աթոռոյն Սրբոց Յակովբեանց Եկեղեցական անօթոցն, յորոց է որ՝ Հալեալ, եւ է որ՝ քակեալ՝ վաճառեցան ի տալ զպարտո Սրբոյ Աթոռոյս արքունի Հրամանաւ թագսիտ տալով ի 1828 եւ ի 21 զեկտմբեր սկիզբն առնելով: 8Երուսաղէմ:

Ձանզի յաւուրց անտի տեան Երկրորդ Թէոդորոս Հոգեւորս պատրիարզի Վանեցոյ՝ սակս ազգի ազգի խոսվութեանց եղևոց յԵրուսաղէմ ընդ յոյնս եւ ընդ լատինս քաջմարտմար զրամք մսիեցան առ ի Հաստատուն պահել զՀայրենի ժառանգութիւնս մերս ազգի, որ ի Ս. Ձազարս:...

էջ 26.-... այլ ի Հրամանէ վերոյիջևոցն բռնադատեալ՝ վասն ազատութեան Սրբոյ Աթոռոյս ձեռնարկեցաք յեկեղեցիին, եւ ի Պատրիարզարանն, եւ զորս Հանեցաք, զրեմք աստէն յանուանէ ի ծանօթութիւնս ապագայից:

էջ 49.- Ի Սք. Աթոռոյ մաղագայէ յըզեալ իրքն յԵզիպտոս որք վաճառեցան անդ, որոց զանուանս տե՛ս ի 40 թղթաՀամար:

էջ 50-52, զատարկ:

էջ 68.- Օրինակ նամակին ազգպետաց եւ Պօլսոյ սրբազան Կարապետ պատրիարզին վասն Հալեւոյ զանօթս եկեղեցականաւ... 1828, սեպ. 16, ի պատրիարզարանս ամ. Հայոց, որ ի Կոստանդինուպօլիս:

էջ 67.- Օրինակ նամակին սրբազան Գաբրիէլ պատրիարզին Սք. Երուսաղէմի առ խորհրդականս ի Պօլսոյ... Ի թիւ Փրկչիւն մերոյ 1828, յունիսի սկիզբն ի Պօլիս ի Վասն Սք. Երուսաղէմի յիսկիւտար:

էջ 72-78, զատարկ:

էջ 79.- Աստէն արժան վարկաք զբելուրոյն զոմանս ի Պատրիարզարանէ ելեալ իրս՝ որք ընծայ տուան առ այս եւ այն, զորս տեսցես ի կարգի իւրում:

էջ 87-112, զատարկ:

3839

ԵՂԾ ԱՂԱՆԴՈՑ (ԱՍՏՊՈՒՄՆԵՏ)

Եզմիկ Կաղբոցի

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւաւ (զոյգ էջի) 21X16: Թերթք 188- 816, տպագրուած մէկ երեսին միայն: Հանգամանք լաւ: Գրութիւն միասիւն, 19 տող: Բոլորզիր վարժ: Լաթակազմ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Սկիզբի զատարկ թերթին վրայ նշանակ-

ուած է մեր ստացած թուականը, * 21-8-74:

Քզ. 188ա.- Երամելոյն եզմակ վարդապետիմ Կողբացոյ:

Յորժամ զաներևուոյթէն եւ զնորին զմշտրենջնաւոր զաւրութենէն ճառիցէ որ...:

Քզ. 218էն յետոյ սխալմամբ դրուած է

222:

Քղ. 222բ, աջակողմեան կէսը շատ տկար ելած:

Քղ. 227բ.-... Մինչ չեւ ընաւ էր ինչ ասնն, ոչ երկինք եւ ոչ երկիր, եւ ոչ այլ ինչ արարածք...- Հմմտ. Տպ. Վենետիկի, 1926, էջ 126:

Քղ. 274ա.-... Բայց քանզի ի նմին յամառութեան կան, զամենայն ինչ կենդանի եւ շնչաւոր Համարել, ոչ Հեղձասցուք ըստ մերում կարի եւ այնմ եւս առեւել պատասխանի Լուսին ասնն քան զարեգակն երեսուն աւր անցեալ ընդ ամենայն աստղա-

տունս, այսինքն ընդ ամենայն երկինս, Հասանէ ի նոյն տեղի, եւ արեգակն ի տարոջ...-Հմմտ. նոյն, էջ 216, 217:

Քղ. 292ա.-... զորո զկամսն սիրեմ, վասն զԱստուածն խնդրելո, եւ զամբարտաւանութիւնն ոչ զովմմ: Մարկիոն մոլորեալ մուծանէ աւտարութիւն ընդդէմ Աստուծոյն օրինաց, եղեալ ընդ նմա եւ զՀիւզն էութեամբ, եւ երիս երկինս...- Հմմտ. նոյն, էջ 268, 265:

Քղ. 816ա.-... Ջս. է խաղաղութիւնն մեր, որ արար զերկոսին մի, որում փառք յաւիտեանս յախտնից ամէն ամէն:

3840

ՆԱՄԱԿԱՆԻ Ա.

Գր. Եղբայակիր (Հրատ. Միոճ, 1871, 1872)

Երուսաղէմ

1768-1786

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 88x22x1.5: էջք 140: Հանգամանք Համարեա քաւարար: Թուղթ Հասարակ, ոչ միատեսակ: Գրիչ՝ Գրիգոր Եղբայակիր: Գրութիւն սեւ մելանով: Եղբայակիր նոտրակիր: Համառօտագրութիւնք յոյժ առատ: Կողք խաւարարեայ:

ՈՒՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Սկիզբի զատարկ թուղթին վրայ.- Պր. Արայ Գալայեանն Ձեռագրատուն յանձնեց 1878 Օգոստոս 24ին, Եջ. առաւօտ.- Նորայր Արքեպսկ.:

էջ 1.- Պետ իմ պատուական զանխուլ զայս ինչ ծանիր...:

էջ 2, ստորոտը.- Նորընտիր Լուսարարապետ Ս. Աթոռոյս Գերապատի Տ. Դաւիթ Վրջ. Տէրտէրեանի Հոգացողութեամբ, Եղթայակիր Տ. Գրիգոր Պատրիարքի (ինքնագիր) նամակները, որ ի Կ. Պօլիս, առ Տ. Յովհաննէս Կոլոտ Պատրիարքն ուղղեալ, որոյ կորտածները կարկառելով Հոս ի մի կարգ կազմեցի Մինաս Վրջ. Ամրիկեանս յուսալով ներողութեանն Աստուծոյ արժանանալ ձեր բարի ազօթիւք զոր խնդրեմ Հայցելով մե-

զաւորս, ի 1907 սեպտեմբեր 4ին:

էջ 8.- Պետ իմ պատուական եւ խղճուկ կենօք տառապալւ լալոտ աչօք զողջոյն սիրոյ քեզ ընծայեմ...:

էջ 15.- Ձողջոյնն սիրալի ջերմ սիրով ընծայեմ...:- Տես Սիոն, 1971, էջ 482:

էջ 25.- Ամէնիմաստ Պետիդ իմոյ Տեանը Յովհաննու քաջ Հոստորիդ եւ մեծի Պատրիարքիդ զողջոյնն տեառնաւանդ սիրով ընծայեմ...:- Տես Սիոն, 1971, էջ 428:

էջ 66.- Գերազանց Վարդապետիդ՝ իմ աչացս լուսոյդ կրկին այս ինչ յայտ լիցի...:- Տես Սիոն 1971, էջ 856:

էջ 77.- Ձի ի յունիսի ժԹ, զի՛ր եկն ի Բերիոյ...: Տես Սիոն, 1971, էջ 858:

էջ 115.- Տեանդ Յովհաննու Աստուածաբան Վարդապետիդ՝ եւ մեծի Պատրիարքիդ՝ զքրիստոսականն ողջոյնն ընծայեմ կաթողիք բաղձամբ...: Տես Սիոն, 1971, էջ 864:

էջ 185.- Տեանդ Յովհաննու Աստուածաբան մեծի Վարդապետիդ եւ սրբազան Պատրիարքիդ՝ զողջոյնն սիրոյ կաթողիք բաղձամբ ընծայեմ...:- Տես Սիոն, 1971, էջ 422:

3841

ՆԱՄԱԿԱՆԻ Բ.

Գր. Եղբայակիր
(Հրատ. Սիոն, 1873)

Տեղի՝ այլ եւ այլ

1779

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 88.5x24x2: էջք 186: Հանգամանք Համարեա քաւարար: Թուզթ Հասարակ, ոչ միտեսակ: Գրիչ մեծագոյն մասին Գր. Եղբայակիր (Կ. Պոլիս, 1787-1740): Գըրուքիւն սեւ մեկնով: Ենդագիր նոտրակիրալ: Համաոտագրութիւնք յոյժ առատ: Կողք խաւաքարտեայ:

ՐՈՎԱՆՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Սկիզբի զատարկ թուզթին վրայ.- Պր. Արայ Գալայեանն Զեռագրատուն յանձնեց 1878 Օգոստոս 24ին, իր մեկնումէն առաջ .- Նորայր Աբթեպս:

էջ 2, վարք.- Սոյն այս 59 կտոր նամականեաց Եղբայակիրի ժամանակ գրուածներուն որ 88 Հատը իրեն (ինքնագիր) նամակներէ ի Կ. Պոլսոյ յմբուսադէմ առ գործակալս եւ կառավարիչս Վանուց գրածներն է: Եւ դարձեալ իրեն (ինքնագիր) նամակներէն 18 Հատ, երկուք մուրՀակ եւ տասնըմէկը առ զանազան անձինս գրուած: Նաեւ 18 կտոր նամակներ ժամանակակից զանազան անձերէ առ ինքն, եւ առ իւրայինս գրուած. այս երեք կերպ նամակներն Հոս իրարու ետեւ կցուելով ի միասին կազմուած է, որք իրենց կարգով կ'տեսնուին, ընդ ամէնը միանգամայն 58 կտոր ըլլալով:

Նորընտիր Լուսարարպետ Գերապատի Տ. Դաւիթ Վարդապետի Հոգացողութեամբ նամակներուս կտորտանները կարկատելով կազմեցի Մինաս Վրդ. Ամբիկեանս յուսալով ներողութեանն Աստուծոյ արժանանալ քարի աղօթիւք ձեր մեղաւորս: 1907 Հոկտեմբեր 4ին:

էջ 5.- Ջսրբազնասուրբ Գերեզմանն Ջի. եւ զամենասուրբ տեղիք նորա, եւ զիւր զՀաստատեալ զՍուրբ Աթոռն Համբուրմ յորդ արտասուօք...:

էջ 19.- Կրկին եւ զայս եւս ծանիք վշտակից եւ խոՀական սիրելի որդիք մեր ի Տէր...- Տես Սիոն, 1878, էջ 270:

էջ 41.- Պատուելի որդոց իմոց ի Ջս., տեարցը Գաբրիէլի եւ Թէոդորոսի Աստուածաբան Վարդապետաց ըզմակարտողընիւր յայտ լիցի.- Տես Սիոն, 1878, էջ 145:

էջ 49.- Ազնի որդոց իմոց ժրջանից տեարցը Գաբրիէլի, Թէոդորոսի եւ Յովաննու աստուածաբան վարդապետաց Հարազատ նառայից Այ. եւ Աթոռոյ Աբրայ.- Տես Սիոն, 1878, էջ 147:

էջ 62.- Կամիմ ես Գրիգոր մեղապարտ պետս...- Տես Սիոն, 1878, էջ 41:

էջ 77.- Հոգեծին որդոց իմոց ի Ջս. տեարցը Գաբրիէլի, Թէոդորոսի եւ Յովաննու աստուածաբան վարդապետացը, եւ շատաշխատ գործակալացը Տանն Աստուծոյ...- Տես, Սիոն, 1878, էջ 259:

էջ 144.- Տեսունը իմոյ Աբրազանի երջանիկ Պատրիարքի Աբրոյն Սազիմայ Համբոյր Աբրոյ Աջոյդ, Ողջ լիբ.- Զի թէպէտ զկնի քանի մի յաւուր զիր գրելոց եմք ընդ նաւին եւ նաւավարին... այսքանս քալ է, եւ լիբ ողջ: Յովակիմ սեւա. ՌՄԺԶ [1767], մարտի մէկ:

էջ 148.- Տեսունը Գրիգորի մեծի Հայրապետից Սազիմայ, եւ փոխանորդից Ջի., եւ յաշորդի Տեսունըզօր՝ Սուրբ եւ Արժանաւոր Պատրիարքի մեծի Հայկազնէիցս ազնի.- Երջանիկ ծնօզիդ իմոյ եւ Հաւոյդ Հասարակաց...- " Նամակս զրեալ է յԱբրահամ կաթողիկոսէ ամենայն Հայոց, առ Եղբայակիր". 20 Մարտ, 1784:

էջ 150.- Աբրայկենցազ եւ Հրեշտակայրօս մեծի երջանիկ եւ սրբազանի զորովալուծ Սք. Հօրրդ մերոյ Տեսուն Գրիգոր Աստուածայշնուութեան Վարդապետից Աք. յԱջըն Համբուրմք սարօքս Հանդերձ եւ զօրՀնութիւնը խընդրմք, ողջ լիբ.- եւ ըզկրէի իընդրելոյ օրՀնութեանը Հարցանեմ ըզԱք. Հօրր որպիսութեան... նառայ Փրկչին՝ մահուսի Անըրս.- 20 ապրիլ

[1748],

էջ 158.- Հալէպ.- Վեթիւ տէր Աբրահամէն որ Պուլղուր օղլի կոչի զկնի վախճանի մեծ Գրիգոր Պատրիարքին իբր..... մխիթարութեան:

էջ 158.- Սրբակննցաղ և Հրեշտակայկրոն երջանիկ Աբ. Հօրդ մերուս Տեառն Գրիգոր Աստուծաբանութեան վարդապետին Աբ. յԱջըն Համբուրեմք և զօրհնութիւնդ խնդրեմք, ողջ լին.- Եւ զկրնի Համբուրեմք Աբ. Աջոյդ... Ծառայ Փրկչին մահտեսի Սեղբոս, ծառայ Փրկչին մահտեսի Ղազար.- 7 Յուլիս, 1748:

էջ 159.- Հօր իմոյ մեծի աղուականի գերապատուելի և (զեք) գերագունեղի Տեառնդ և Վեհի իմոյ երիցս երանելոյ Սրբազանի խոհմազարդ և երջանկազարդ Տեառն Գրիգորի Աստուծաբանութեան Վարդապետս զԱբ. Աջդ Համբուրեմք կարի յոյժ կարօտիմ և կարի խիստ ցանկամ, ողջ լին ի Տէր.- Ջկնի սուրբ զարշապարդ Համբուրեմք [յ]այտ առնեմ վերագրեալ Տէրութեանդ...- Ծառայ Տէրութեանդ մահտեսի Ծայաի.- 10 Յուլիս, 1744:

էջ 168.- Մեծի և երանելի Հօրդ իմոյ Սրբոյ և Հոգեւորի և Ջրիստոսական Աթոռոյ ծայրագոյն Գօրծակալիդ աստուծամեծերձ աջոյդ Համբոյր նուիրեմ և զՀայրական զօրհնութիւնդ ժտեմ միշտ, զոր Տէր Ծա. ընդ յերկար կենօք պահեսցէ ամէն.-Եւ զկնի ընծայելոյ զՀամբոյր Սրբոյ Աջոյդ . . . ի պարծանս տարազիր որդոյդ Գրիգոր իբրբր արե[ղայ], որ զգիրս ՌՄԸ [=1759]ին և ի յօգոստոսի ԻԵ ին ի պատրիարքարանս, որ ի Կոստանդնուպօլիս:

էջ 165.- Գրիգոր Աստուծաբանութեան Աբ. Պատրիարքիդ փոխանորդ և յաջորդ Յակոբայ Տեառնեջօրն...- Թարիղէս Գ ամիս յտաշ, արզ արարինք... ի շնչին Նազարէ Ղիլիշի Բաշի կոչեցելոյ, և որք ընդ իս են ծառայակիցք իմ, թում տէրութեանդ Համբոյր մատուցանեն զարշապարիդ, ընկալցիս վասն Աստուծոյ.- ՌՃՂԻ [=1745]

Թվին, Հոգեմբերի ժր:

էջ 169.- Կրկին և զայս ծանիք իմ ցանկալի Պետք բազմալիք...- Գր. Եղթ:

էջ 172.- Ժարթթուն պաշտօնեայ միոյ պաշտեցեալ էին, իմաստուն մատակարար մշշալիր մտանի Նորին...քրիստոսահոգ զերասանչելահրաշ Սրբոյ Ջաղաքիդ Երուսաղէմի յողանհանճար և գերիմաստ Պատրիարքի...- Եւ զանպիտան ծառայէս թէ Հարցումն առնեցէ թոյնի Հայրութիւնդ... եղև Հաշթարիան թիվն ՌՌՃԺԳ [=1764] յուլիսի ժՂ ումն, ի Բարսղէ սեւիկ արեղայէ ընկալ:

էջ 176.- Ովակիմ մեծաւորի.- Հովի Հոգեւոր բանաւոր Հօտի, նստելոյ Աթոռ Հայրապետական... և ես նուստ Պէլէնկցի մահտեսի Յակոբս...- Նոյ. 1779:

էջ 180.- Տեառն Այ. Երեմոյ միշտ փառք՝ գոհութիւն և երկրպագութիւն, յաւիտեանս և յարածազանս յաւիտեանս ամէն.- Որ շնորհիւ իւր ամենասուրբ Տեղեացն, և անդառնալի բարեխօսութեամբ սրբոց տեսքն մերոց և Համայն իւրոց սրբոցն՝ յաշողեաց՝ զերկայնամաճիզ ուղին ձեր ի վերայ կապուտակ ահագին ծովուն...- Նամակիս Հասցէն սպէս է (էջ 181). * Յեաֆայ՝ ի ձեռն խոստովանահայր Յովաննէս խոհմ վարդապետին և մահտեսի Յակոբին, Հասցէ գիրս ի բարին:

էջ 184.- Արփիացնցուղ և շնորհաբուղիս ամենասուրբ և գերապայծառ աստուածայնեյ Ջաղաքիդ Սրբոյ լուսազարմից օթարանի, երկնանման և աղինասարաս Երուսաղէմի... Տեառն Գրիգորի վսեմխոհ Հայրապետի, մատուցի ի տարուստ աստի սիրառատ ողջոյն տէրութեան.- Ընդ որս և զեղանակէ կացութեանդ՝ ընդ այսու ամանակաս ներկայականս՝ ի ներխուղումն Հպիմ ցաւակցական սիրով... ի պարծանս Իսահակայ Նւստո ծառայի Տեառն, զիտի Եւզղիոյ, որ զգիրս ի Կոստանդնուպօլիս գրեցին...- 1780, Դեկտ. 26:

էջ 186, զատարկ:

3842

ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՆՉԱԿԱՆ ՀԱՐՑՈՒՄՆԵՐ

Յով. Տամկամեամ Ջմիւռնիացի

Տեղի

1869

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 40X26X8: էջք 284: Հանգամանք լաւ: Թուղթ կապտորակ: Գրիչ՝ Յով. Տամկամեան Ջմիւռնիացի: Գրութիւն սեւորակ միւլանով, միասիւն, 82 տող: Ենդագիր: Համառոտագրութիւնք բաւական առատ: Կաշիկազմ խաւարարտեայ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1, վերը.- Սկսեալ ի 12/24 մարտի, 1869

էջ 2.- Աշխատասիրութիւն Յով. Տամկամեան Ջմիւռնիացոյ

էջ 8.- Աստուածաշնչական Հարցումներ: Գիրք Ա: Աստուածաշնչի եւ իր Անզղիական զանազան Թարգմանութեանցը վրայ տեսութիւն:

Հարց. 1.- Ինչո՞ւ Աստուածաշունչը զրոյց մէջ ամենէ պատուականն եւ ամենէ պիտանիին է:

Պատասխան.- Վասնզի աստուծային ներշնչութեամբ զրուած է...:

էջ 7.- Ի լոյս ընծայուած Անզղիական

Աստուածաշունչք:

էջ 11.- Գլուխ Բ դ.- Մովսէսի Հնգամատենք:

էջ 51.- Գլուխ Գ.- Գիրք Յեսուայ, Դատաւորաց եւ Հոռութայ:

էջ 60.- Գլուխ Դ.- Ա. Բ. Գ. եւ Դ. Թազաւորութեանց Գիրքերը:

էջ 95.- Գլուխ Ե դ.- Եզրի Գրքէն մինչեւ Դանիէլ:

էջ 124.- Գլուխ Զ.- Երկոտասան փոքր Մարգարէները:

էջ 122.- Վերջին Մարգարէից ժամանակին վրայ ծանօթութիւն:

էջ 185.- Գլուխ Է.- Անկանոն Գրքերը:

էջ 148.- Գլուխ Ը.- Ներածութիւն Նոր Կտակարանի:

էջ 122.- Գլուխ Թ.- Ջորս Աւետարանները:

էջ 284.- Հ. 1101.- Ինչո՞ւ այն աստուծան սովորութեան Համաձայն խաչին վրայ կախուած Յս.ի Ջս.ի սրունգները չկոտորեցին:

3843

ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 82X20X8: էջք 1072: Հանգամանք մանր լաւ: Թուղթ գծաւոր: Գրութիւն սեւորակ միւլանով, միասիւն, 27 տող, սեւ գրիներու միջեւ: Ենդագիր: Նոր լաթակազմ խաւարարտեայ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Ձիմիական Պատմութիւն: (1822 մ.յ. 18, Թանգարան զրուած Թուականը):

էջ 2-4, դատարկ:

էջ 5.- Ձիմիական Պատմութիւն, յետ Լավուազիէի.- Եիմի՛ն՝ զազգիական ուսումն մ'է, որոյ Հիմնադիրն Լավուազիէ է, որ մթին եւ թիւր ռեչէթաները բոլորովին վերցուց եւ մաքրեց, զոր Հին Ալգիմիազէտք կը զործածէին...:

էջ 6.- Լավուազիէ.- Լավուազիէի դրութիւնն կամ ռճն ԱՕթիֆլոծիսթից կուսեցաւ...:

- էջ 19.— Տալթօն եւ Կէլիւսագ:
- էջ 81.— Պէրզէլէիւս... Ժագ Պէր-
զէլիւս 1778ին նման է...:
- էջ 46.— Լօրան եւ Ժէրար:
- էջ 62.— Այժմեան Ջիմիարանութեան
Վարդապետութիւնը:
- էջ 86-86, դատարկ:
- էջ 87.— Ա.— Արաքէլիք.— Ասիկայ սիւլ-
ֆաթ տը ֆէր իտրաթէն կազմուած Հանածոյ
մ'է, որ դիւրափշրելի է եւ զեղին գոյն
մ'ունի:
- էջ 177.—Ք.— Բարալերիմ.— Ասիկայ նիւթ
մ'է, որ ափրնէ կ'ելնէ...:
- էջ 269.— Գ.— Գարմիսիք.— Ասի Հանա-
ծոյ մ'է, որ փոքր գեղակներով կ'ըլլայ
Գարնիքի մօտ ի շուկաբաւ:
- էջ 266.— Գօք.— Այսպէս կը կոչուի ան-
զամ մի այրած Հանքանիւքը:
- էջ 266.— Զ.— Զէիմ.— Այսպէս կը կոչ-
ուի մայիսի (սիմիւտը կամ տանկի ցորեն)
ցորնէն ելած փակչողական տարր մի...:
- էջ 270.— Է.— Էրիզօրիք.— Այս Հանա-
ծոն ալիմիւտ մայնէէզիք սիւրթաթ իտրոթէ
մ'է...:
- էջ 428.— Էօփօրպ (ռէզին)...
- էջ 429.— Թ.— Բարբօլիք (Հանածոյ).—
Այս Հանածոն Թանթալիթի մէկ տեսակն է...:
- էջ 474.— Ժ.— Ժագսօմիք (Հանածոյ).—
Ասի բրէնիթի մէկ տեսակն է, որ յմբիկայ
Վերին Լիճն կը գտնուի:
- էջ 489.— Ի.— Իրօմիք (սախտ).— Վերջի
աստիճան քարակ Հերիւններով է. կրակի
վերայ կը Հալի. իւր Համի կծու է...:
- էջ 614.— Լ.— Լարաթիմ.— Այսպէս կը
կոչուի ռիւմէթս օրթիւզի-ֆօլիւս կոչ-
ուած տնկին արմատէն ելած նիւթ մի:
- էջ 648.— Լօֆիներ կազակի պրօմի Հետ
կը միանայ, եւ սորա ազերն լուծանելի են
ալթօուի եւ անլուծանելի են ջրի մէջ:
- էջ 644.— Կ.— Կազ տը լ'Էքլիքամ (լու-
սաւորութեան զագ.— Բուրք գործարանաւոր
մարմիններն...:
- էջ 696.— Զ.— Զագթթիմ (Հանածոյ).—
Ասի քարացած իզրօքապիւր մ'է...:
- էջ 627.— Զօրուիք (սախտ).— Կը գոյա-
նայ փոքր քանակութեամբ...:
- էջ 628.— Մ.— Մագլը.— Այսպէս կը կոչ-
ուին այն կանանաւոր ձեւ ունեցող քրիս-
տալներն, որք ըլլաւոր ալ միւնեոյն յատ-
կութիւններն ունին:
- էջ 680.— Մօրֆիւր ազգոյ Թոյն մ'է

- նազոնիթնաբէլ կոչուած տնկէն կ'ելնէ...:
- էջ 701.— Ե.— Եարաթիք.— Այս անունն
տրուած է, երկաթային զլօանթիթի, որ Մի-
ացեալ Նահանգները Եարաթի մէջ կ'ըլլայ:
- էջ 707.— Եօրլուիք (Հանածոյ).— Փոքր
եւ խտացեալ զանգուածներով եւ շատ քիչ
անզամ քրիստալներով կ'ըլլայ...:
- էջ 708.— Զ.— Զէլգիմիք (Հանածոյ).—
Ասի Թաւիշային սեւա զանգուածներով է,
զրիթէ անթափանցիկ...:
- էջ 709.— Պ.— Պագ (խարիսի).— Այսպէս
կը կոչուին այն զլիսաւոր տարերքներն,
որք առատապէս կը զտնուին զանազան նիւ-
թոց քաղաղութեանց մէջ:
- էջ 762.— Պօրօքալիք.— տես—Ալէզիմ:
- էջ 769.— Ս.— Սարաւիմ.— Ասի շուճոյ
(Գղ. Սարէն) փայտէն կ'ելնէ փօթասի մի-
ջոցաւ...:
- էջ 869.— Վ.— Վարբլերիք (Հանածոյ).—
Փոքր քրիստալներով է, որք քաղմաթիւ ե-
րես կամ կողմէր ունին...:
- էջ 904.— Տ.— Տարիսիմ.— Այսպէս կը
կոչուի Հոյզ մի, որ Տարիսքս քանապիւն
կոչուած տնկէ մի կ'ելնէ...:
- էջ 922.— Բ.— Բարաւիա (կարմիր գոյն)
.— Ասի Թանէնի մէկ տեսակն է, որ բաթան-
իա կոչուած տնկի արմատէն կ'ելնէ. Թուս
կարմիր փոշոյ նման է:
- էջ 922.— Ռալկար (Հանածոյ).— Այս
Հանածոն, որ նոյնպէս սիւլֆիւտ տ'արսէ-
նիք եւ կը կոչուի, գեղեցիկ նարնջագոյն
կարմիր քրիստալներով է...:
- էջ 946.— Ասիտ բօքսիլիթը, 182 աս-
տիճան քարիխառնութեամբ կը Հալի անգոյն
Հեղուկ մի կազմելով:
- էջ 946.— Զ.— Զարթեմիլիք (սախտ).—
Այսպէս կը կոչուի Հեղուկ սախիզ գրօթօնի-
թը:
- էջ 960.— Օ.— Օ (ջուր).— Զուրը, որ
քիմիաբանութեան մէջ կը կոչուի բրօթօք-
սիտ տ'իտրօթէն, Հինբուրն ծանօթ եղած
չորս տարեբաց մի է...:
- էջ 981.— Օրբիմամ (Հանածոյ).— Ասի
զեղին սիւլֆիւտ տ'արսէնիք մ'է, որ փոքր
քրիստալներով կամ քրիստալին զանգուածով
կը գտնուի սկալոյ գեղէն զուեով...:
- էջ 1006.— Ծ.— Ծալիւմիք.— Այս Հանա-
ծոն զօրօքիթիթի մէկ տեսակն է: Կանաչ,
Թուս կամ սեւակեկ քրիստալներով է: Թթ-
ուններով անծախելի է:
- էջ 1070.— Տօրօմ.— Ասի անգոյն կամ
զեղնկեկ Հեղուկ մ'է...:
- էջ 1071-1072, դատարկ:

...:

էջ 681.— Ն.— Նարբլիմ.— Սոյն նիւթը

3844

ՕՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

(1882 - 1884)

Ռեթղեւէմ

1882-1884

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 84x21x1, էջք 116: Հանգամանք բաւարար. սկիզբը եւ վերջը կրնան թերի ըլլալ: Թուղթ գծաւոր: Գրութիւն մանկ-շակագոյն թանաքով, միասին, 86-89 տող, սեւ գիծեր՝ էջին ձախ կողմը: Ենդազիր անարուեստ: Կազմ կիսալաթ խաւաքարտեայ (1884 յուլիս 10):

Մամօք.- 1882-1886 թուականներուն Ռեթղեւէմի վանքին Տեսուչն էր Յակօբ Վրդ. Սանասարեան, վանեցի:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1ա.- 1882 Ապրիլ 16 Տեսուչ եղայ Սրբոյ Ծննդեան, յանձնողք են Գերապատիկ Տ. Իսահակ Սրբազան Արքեպս. Լուսարարապետ Սուրբ Աթոռոյն եւ Արժանապատիկ Տ. Տրդատ Վրդ. Կեսարացիին:

էջ 1Բ.- Միջին մասը թանաքով գծուած քնշուած:

էջ 2Գա.- 1888, յունվար 1.- Եարաթ օր պատարագեց Պետրոս Վարդապետ...:

էջ 6Բ.- Հոկտեմբեր 27.- Հինգշաբթի օր պատարագեց Իգնատիոս Վարդապետ: Լուս տուի փոխանորդ Արքազան Հօր ջորի սատկելու Համար:

էջ 7Զ.- Դեկտեմբեր 17.- Եարաթ օր պատարագեցի Սուրբ Ծննդեան վրայ, Յուսիկ վարդապետին տեղն: Այսօր իմ ջորին գնաց Երուսաղէմ Հաց քերելու:

էջ 7Ե.- 1884, Յունվար 1.- Կիրակի օր պատարագեց Գրիգորիս Վարդապետ: Պատարագէն վերջ ժողովուրդ տեղոյս եկան Կազանդ շնորհաւորելու...:

էջ 10Ը.- 1884, Յունվար 1.- Կիրակի օր պատարագեց Գրիգորիս Վարդապետ: Պատարագէն վերջ ժողովուրդ տեղոյս եկան Կազանդ շնորհաւորելու...:

էջ 11Ե.- 1884, Նոյեմբեր 28.- Ջորեքշաբթի օր պատարագեց Աւետիս Վրդ. ... Յովհաննէս զբկեցի Երուսաղէմ Հաց քերելու...:

3845

ՇԱՐԱԿԱՆ

(Հայկազան Ձայնագրութեամբ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 26x20x8: էջք 610: Հանգամանք լաւ: Թուղթ գծաւոր: Գրութիւն սեւորակ մեղմով, միասին, 18 տող: Ենդազիր վարժ: Կազմ կիսակաշի խաւաքարտեայ: Ստացող՝ Յովհաննէս Ա. ՔՆՆ. էթմէքեան, որուն կնիքը գրողմուսն է տասնեակ մը է-ջերու վրայ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Կանոն Համարածման Ջրխոտ-

սի.- Համարեալ Տէրըն մեր յերկինս...:

էջ 5.- Կանոն Պէտէկոստէին առաջին աւուրն.- Առաքիլոյ ազաւնոյ...:

էջ 8.- Կանոն առաջին աւուրն Վարդապետի.- Որ ի լերինն այլակերպեալ...:

էջ 14.- Կանոն Ոսչվերացի Ք. աւուրն.- Որ զանարատ...:

էջ 21.- Կանոն Վարագայ Ոսչին.- Նըշնաւ...:

էջ 84.- Մեղեգի Ոսչի.- Տիրամայրըն Հանգէպ Որդւոյն ի խաչի կայր տըրտմա-

զին...:

էջ 86.- Յարութեան.- Դիտելով ըզհեթանոս...:

էջ 44.- Եարական Նիկողայոսի Հայրապետին.- Հիացան անմարմինք...:

էջ 58.- Կանոն Դաւթի Մարգարէին եւ Յակոբայ Առաքելոյն.- Յաղթող զըտա...:

էջ 68.- Եարական Քարսղի Հայրապետին.- Լուսապայծառ...:

էջ 82.- Կանոն ութերորդ աւուրն Ծընընդեան.- Լոյս ի լուսոյ...:

էջ 91.- Կանոն Յովնանու Մարգարէին.- Որ զանճառելի...:

էջ 108.- Կանոն Տեառնընդառաջին.- Մարմնացեալ ի Կուսէն...:

էջ 187.- Կանոն Երրորդ Կիրակէի Ազուհացից:

էջ 208.- Կանոն Մեծի Երեքշաբթին.- Հարց.- Որ սքանչելիք ես ի բարձունքս...:

էջ 246.- Կանոն Աշխարհամտորան Կիւրակէին:

էջ 248.- Եարական Վահանայ Գողթնացույն:

էջ 256.- Կանոն Հերշտակապետացն Գարբիէի եւ Միթայէի:

էջ 268.- Եարական Յովհաննու Ոսկեբերանին:

էջ 274.- Հարց Վեցերորդ Կիրակէի Ազուհացից:

էջ 277.- Կանոն Եողակաթին:

էջ 281.- Յանկ Եարականիս ըստ կարգի Ձայնիցն.- ԱԶ.- Այսօր յարեալ ի մեռելոց փեսայն անմահ, էջ 288...:

էջ 291-291Ժա, զատարկ:

էջ 291Ժբ.- Կանոն Սրբոց Որդւոցն

Որոտման Յակովբայ եւ Յովհաննու Առաքելոցն:

էջ 409.- Կանոն Երկրորդ Աւուրն Վարդավաթի:

էջ 418.- Ջարդօր Վասն Հանդիսաւոր աւուրց:

էջ 419.- Վասն Կիրակամտից Հանդիսաւոր աւուրց.- Սուրբ Աստուած...:

էջ 426.- Եռանայն Երգեցողութիւն Ս. Պատարագի:

էջ 467.- Վերջ:

էջ 468.- Կանոն Ծննդեան Առաջին Աւուրն:

էջ 478.- Հոգեզալուստ:

էջ 480.- Ջրօրհնէքի Տաղ, Պէսթէնիկեար.- Գեւտ մի զարհուրիւր...:

Տաղ. Բէնճիւկեակ.- Այսօր ձայնըն Հայրական...:

էջ 482.- Երգ նախ քան զմեղեդին.- Ընտրեալ...:

էջ 484.- Մեղեդի Ծննդեան.- Եւ անխախտ ծընողութիւն...:

էջ 494.- Ամէն Հայր Սուրբք եւ Տէր ողորմեայք:

էջ 504.- Տաղ Յարութեան:

էջ 510.- Տաղ Ջրօրհնէքի.- Այսօր ձայնըն Հայրական...:

էջ 528.- Հարց Յարութեան, ԲԶ.- Այսօր բեւեռալ...:

էջ 560.- Ի Հանդիսաւոր Աւուրս.- Փառք ի քարունս...:

էջ 574.- Երգ Արեւագալի.- Յարեւելից միւնչ ի մուտս...:

էջ 588.- Ջահանայի Ձեռնադրութիւն.- Աստուածային...:

էջ 597-610, զատարկ:

3846

ՅՈՒՑԱԿ ՁԵՌԱԳՐԱՅ Ա. ՅԱԿՈՒԲԵԱՆՅ

Տ. Ն. Ք. Սաւալամետեց

Ս. Յակոբ, Երուսաղէմ

1865-1867

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 25.5x19x6: էջք 978: Հանգամանք լաւ: Թուղթ Հասարակ: Գրիչ՝ Տ.Ն.Ք. Սաւալանեանց: Գրութիւն սեւորակ մեկանով, միասին, 26 տող, սեւ գիծերու մի-

ջև: Եղբագիր կանոնաւոր: Համառօտագրուած թիւնք քաւական առատ: Կազմ կիսակաշի խաւաքարոնայ:

Սկիզբի դատարկ թերթին վրայ, "Յու-

ցակ Մատենադարանի Ս. Յակոբան Վանուց թիւ 1-1742 գրչագիր մատենից, կազմեալ ի Տ.Ն.Ք. Սաւալանեանցէ Զմիւռնացոյ յամս 1866-1867[»]:

Ներքեւը.- Ըստ ինքնագիր յիշատակագրութեան ի վերջ յիշատակարանի թիւ 96 ձեռագիր ճաշոցի,[»] Հուսկ ուրեմն յիշես-ջիք եւ զիս զԶմիւռնացի Վարժապետս Տ.Ն. Ք. Սաւալանեանց որ արարի զընդհանուր ցանկ մատենից թանգարանիս 1866-1867[»]:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- 1.- Կառնետիր մեծ միածալ եւ լայնազիր, բուրբագիր եւ բամբակաթուղթ, գրեալ յերուսազէմ ի Վանս Ս. Յակոբանց, ի խնդրոյ Պօղոս պատրիարքի, ձեռամբ Մանուէլ վարդապետի եւ Յովհաննիսի Երզրնկացոյ...
էջ 17.- 2.- Սարգսի ԵնորՀաւոյ

Մեկն. Կաթողիկեայ թղթոց, մեծազիր եւ բոլորագիր ի վերայ բամբակեայ յղկեալ թղթոյ, գրեալ ի զիւզն իսայիք, ձեռամբ Գրիգորի եւ ի խնդրոյ Վարդան քահանայի, ի թվ. 222 (1888)...:

էջ 870.- 1741.- Եարական, Խազգիրք, Տօնացոյ եւ Աւետարանացոյց, Կանոն Տղայաթաղի:

Յիշ.- * Աստանար յանկ ելեալ աւարտեցաւ տառս Մանուսեանց ձայնաւորաց երաժշտական երգոց, եկեղեցական կարգաց, ձեռամբ անիմաստ գրչի Մատթէոսի, յասուուածախնամ կղզիս Աղթամար կոչեցեալ...
էջ 971.- 1742.- Կարգաւորութիւն եւ Հրահանգ տէրոնական տօնից, Խազգիրք Համառօտ, վերտառութիւնք նամակաց, միջեղիք եւ երգք եւ տաղք Ներս. ԵնորՀաւոյ եւ Գր. Նարեկացոյ...
էջ 972-978, զատարկ:

3847

ԺԱՄԱԳԻՐՔ

(Հայկական Զայնագրութեամբ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 28x17x8; էջք 894: Հանգամանք շատ լաւ: Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն սեւ մեկանով, միասին, 12 տող, Կսե գիծերու միջեւ: Եղագիր մաքուր: Կաշեկազմ խաւաքարտեայ նորագրոջմ ոսկեղրուազ: Դատարկ թուղթք սկիզբը երկու թերթ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Տէր գի քա , եւայլն:
էջ 6.- Երգ Տեառն Ներսիսի.- Յիշեսցուք ի զիշերի...
էջ 61.- Կանոնագրութիւն ԱՁ:
էջ 116.- Կանոնագրութիւն Բուն Բարեկենդանի եւ Նոր Կիւրակէի:
էջ 121.- Երգ Աւագ Ուրբաթու, ԴԿ.- Այսօր անճառ...
էջ 188.- Թագաւոր Ապաշխարութեան,

Բշ.:
էջ 176.- Թագաւոր յաւիտեան Սրբոյն Ստեփաննոսի:
էջ 280.- Ալէլուք Ծննդեան:
էջ 272.- Փառք ի բարձունս:
էջ 285.- Որչւոց Որոտման աւուր Դարձ անձն իմ որ ասի ստղղօզի, մահու ձայնիւ զկնի Մանկանցն:
էջ 290.- Երգ Արեւազալի:
էջ 804.- Երգ Կիւրակամտից:
էջ 886.- Ստեղծիք.- ՍըբբուՀի Մարի-ամ...:
էջ 878.- Սաղմոսք Քահանայաթաղի:
էջ 888.- Վերջ Ժամագրոյն:
էջ 884, զատարկ:
էջ 885.- Ցանկ:
էջ 888-894, զատարկ:

3848

ՀԱՅԵՐԷՆ ՀԻՆ ԶԵՆՈՒԳԻՐՆԵՐ (Տրագիզով)

Տրագիզով

1912

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 24x16: էջք 46: Հանգամանք բաւարար: Թուղթ գծաւոր՝ Հաշուետոմարի: Գրութիւն սեւ մատիտով, միասին, 21 տող, կամ նուազ: Եեղագիր: Կողք՝ Թանձր թուղթ:

ՈՒՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Սկիզբի թերթին վրայ՝ Հայերէն Հին Զեռագիրներ, Տրագիզով, 1912, Յուլիս 28:

Նոյն թերթի երկրորդ երեսին՝ Զեռագրատուն յանձնեց Պր. Գէորգ Հինդլեան, 1911, Հոկտ. 1ին.- Ն.Ա.Պ.:

էջ 1.- 1.- Տրագիզովի Վարժարանի Զեռագիրներէն:

1.- Զեռաց Մաշթոց. յիշատակարանէն. Փառք ամենասուրբ Երրորդութեան...

Արդ գրեցան գիրքս այս որ կոչի Մաշտոց, ձեռամբ անարՀեստ գրչի Աւետիք արեղի Տրագիզովցու ի թուին 2011 [=1468], ընդ Հովանեաւ Սր, Փրկչիի եւ Սր. Կարապետին եւ յամենայազ Սր. Նշանի...:

2.- Ծառոց Գիրք, ժն գարու գործ, սկիզբէն եւ վերջէն շատ պակաս է:

8.- էջ 9.- 8.- Ծառոց Գիրք, սկիզբէն եւ վերջէն բազմաթիւ թուղթեր պակաս.- ժն, գարու գործ է:

էջ 16.- Աւետարան մը յԵրուսաղիմատուն:

Թուղթք 279... բոլորագիր...Հասարակ թուղթ... լուսանցագարդեր եւ գլխազարդեր պարզ եւ սովորական, պատկերներ առՀասարակ պարզ եւ անճաշակ, 1-19: Գրիչ՝ Դաւիթ: Ստացող՝ Նուրայտիի Տեղի՝ Բասեն (Ծառս) եւ ըՍպիր (Մացուցանց): Թուական, ՌԼԵ (1686):

Յիշատակարամ.- Փառք...: Արդ եղեւ ըսկիզբի Սր. Աւետարանիդ ի երկիրն Բասենու, ի գեղն որ կոչի Ծառս, եւ կատարումն եղեւ յերկիրն Ըսպիր, ի գեղն որ կոչի Մացուցանց, ընդ Հովանեաւ Սր. երե-

ւինու եւ այլ սրբոցս, ի թուականիս Հայոց ՌԼԵ, ի դառն եւ ի ներութեան ժամանակի, որ Աւսմանլուս գնաց Թավրէզ, բերդ շինեաց, եւ Հայոց յերկիրն ամ. աւեր դարձաւ, յերկրէն յԱրարատեան մինչեւ Թավրէզ քաղաքն անմարդաբնակ եղեւ վասն մեր ծովացեալ մեղացն. եկեղեցեաց լոյսն շիջան, երգ սաղմոսաց եւ ձայն պաշտամանց բարձան, ընկրումն անուշահոտ խրկոցն Հատան, այնչափ քաղմացան չարիք ի վերայ երկրի, որ գրով ոչ կարեմք պատմել. Թագաւորութեան սուլթան Մուրատին, ի կաթողիկոսութեան տէր Գրիգորին, եպիսկոպոսութեան ըՍպիրու տէր Ատեփանոսին:

Արդ ստացող Սր. Աւետարանիս գՊարոն Նուրայտիին, որ սղացան զսա ի Հալալ վաստակոց իւրոց...: Տես Զեռ. Ս. 8. Թիւ 8026:

էջ 28-46, դատարկ:

Տետրակիս մէջ կան նաեւ անջատ երեք կտորներ.

Ա.- Զեռագիրք ի Նիկոսիա, գրուած սեւ մատիտով, 10 էջ: Համառու ցանկ մըն է 60է աւելի ձեռագիրներու:

Բ.- Դեղնորակ թուղթ, 12էն, Եեղագիր մանիշակագոյն թանաքով:

էջ 1.- Անտոնեան Մատենադարան, 29 Յունիս, 1918:

Ծառոց, Թիւ Դ.- Այս Ծառոցը գրեալ է ի թվ. Հայոց 780 (1881).- Հմմտ. Յուզակ Հայ. Զեռ. Զմմառի, Բ. Հատոր, * Անտոնեան Հաւաքածոյ, էջ 4, Թիւ 426, Ծառոց, Հին Թիւ Դ.- 22=1881:

էջ 6.- Թվ. ՊԶԸ, Ծառոց Ե.- Հմմտ. Նոյն, էջ 6:

էջ 8.- Ծառոց, Թիւ 2:

էջ 10.- Յիշատակարան Ծառոցի, որ է Թիւ 2:

Փառք Համագոյ եւ զուգափառ...-Հմմտ Նոյն, էջ 8:

Գ.- Սպիտակ թուղթ, 8 էջ, գրուած սեւ մատիտով, կ'արտագրենք Նոյնութ-

եամբ:

էջ 1.- Գոնիա:

Ս. Եկեղեցւոյ վերջին նորոգութիւն 1847:

Հին Ճաշոց, գրեալ Իկօնիոն, ընդ Հովանեաւ Ս. Աստուածածնի, թվին ՌՃԻԱ [=1672], ի Հայրապետութեան Տ. Յակոբ Կաթին, եւ ի Հայրապ. Տ. Եղիազար յժրուսաղէմայ Կաթին, եւ յառաջնորդութեան բարունի Մինաս Վրդ.ին:

1785 Գաղատացի Իգնատիոս Վ. աշակերտ Կրպ. կաթ.ի վախճանի ի Գոնիա:

Ջահանյաթաղ, գրեալ Անկիւրիա Ս. Աստուածածին վանք թվին ՌՃԻԴ [=1676], յառաջնորդութեան Քոխաթցի Տ. Մինասայ քաջ բարունապետի

Եկեղեցւոյ նորոգութիւն ՌՃԼԱ [=1682], ձեռամբ նշանաւոր Սարգիս Վ.ին:

ՌՄԻԴ [=1776], Գաղատիոյ առաջնորդ Ստեփանոս Վ.:

էջ 2.- Տօնացոյց մը փոքր, գրեալ ի Կեսարիա, ի զուռն Ս. Աստուածածնի, ի Հայրապետութեան Տ. Դաւթին եւ ի յառաջնորդութեան Տ. Յովհաննէս Արքեպիսկոպոսին, թվին ՌԻս [=1691], գրիչ Ջէյթունցի Յակոբ Դպիր:

էջ 8.- Տօնացոյց, գրեալ ՋԿԷ [=1618] թվին. ի Կեսարիա, Սպիւհա ընդ Հովանեաւ Ս. Աստուածածնի եւ Սր. Քէոզորոսի Ջարաւարին. գրիչ՝ Ներսէս:

Աւետարան, գրեալ ՌՃԼԲ [=1688], ի Ղոնիա, յառաջնորդութեան (Անկիւրիոյ) Ստեփանոս քաջ եւ բազունապետ Վրդ.ի:

էջ 4.- Սազմոս, գրեալ ՌՃԼԲ [=1688], գրիչ՝ Ղազար զպիր, աշակերտ Կիրակոս ՋՀ. ի, ի Տոմարզա, ի զուռն Սր. Աստուածածնին եւ Ս. Պետրոս եւ Պաւղոսի:

Ջայնքազ Եարական (կղանկաւար տա-

նս), թվին ՌՃԵ [=1686], ի Կիպրոս, Լաւրօշիա, ի զուռն Ս. Աստուածածնայ, ի կաթողիկոսութեան Տ. Սիմէոնին, եւ եպիսկոպոսութեան յԵրուսաղէմի Տ. Գրիգորին: Գրիչ՝ Ստ. Երէց:

էջ 5.- Ճաշոց, մազադաթեայ, գրեալ ՋԿԵ [= 1816], թրի:

Գերեզմանաքար, Մյս է տապան Հանգրտեան մահտեսի խոնայ Ապղալ Ջէլէպոյն[?], որ Հանգեան ի Տէր թվին ՌՃԻԴ [=1676] ամիին:

էջ 6.- Աւետարան, ի Ղոնիա, գրեալ ՌՃԻ, 1671, յառաջնորդութեան Մինաս քաջ եւ բարունապետ Վրդ.ին:

Գանձարան, ի Հալէպ, ՌՃԷ [=1668], ի Հայրապետութեան Սոսյ Նաշատուր կաթ.ին, եւ յառաջնորդութեան Բերիոյ Նաշատուր Վ.ին: Գրիչ՝ Աստուածատուր Ջահանյա:

էջ 7.- Մաշթոց, գրեալ ՋԸ [=1459] թուին, ի զեղակս Բոցեան. գրիչ Սարգիս Երէց:

Մաշտոց, գրեալ յԵրուսաղէմ, ընդ Հովանեաւ Սր. Յակոբայ Ջերթեան, ի Հայրապետութեան տեառն Քէոզորոսի եւ յեպիսկոպոսութեան Երուսաղէմայ տէր Յոհան Վարդապետի եւ տէր Գրիգորի, ձեռամբ Ստեփանոս արքային. գրեալ ՊԼՋ=1887:

Աւետարան, գրեալ ՋԻս [=1291] թուին, ի Հայրապետութեան տեառն Ստեփանոսին եւ ի Թագաւորութեան Հայոց՝ Հեթմոյ որդի Լեւոն արքայի. գրիչ Ռուբէն:

էջ 8.- Մաշթոց, գրեալ ՋՁԴ [=1886], ի Հայրապետութեան տեառն Յակոբայ եւ ի Թագաւորութեան Հայոց Լեւոնի որդւոյ արքային Աւշին:

3849

ԺՈՂՈՎԱԾՈՅ

Մալոթ.- Թիւ 8104 ձեռագրին մէջէն ելած չորս տետրակներ, տարբեր մեծութեամբ, կազմել տուինք միասին, 1978ին, եւ իբրև ուրոյն Հատոր կը թուագրենք 8849:

ՐՈՎԱՆՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Տետր Ա.- Ծաւալ 16.5x11: էջք 20: Ենդագիր: Կոզք՝ նոյն թուղթէն ասանց իջանամարի:

էջ 1.- Փառք ի բարձունս յունարէն, խառն ընդ մերումս՝ որ ըստ նկարագրին:

Տօ՛քսա էնիփսիսդիս թէօ...:

էջ 10.- Սք. Սք. յունարէն:

Ա՛յիօս, Ա՛յիօս, Ա՛յիօս, գի՛րիօս, սավվաօթ...:

էջ 10.- Երգ յունարէն.- Յաջորդ է- ջին՝ Հայերէն թարգմանութիւնը:

էջ 12.- Երգ ի ժամ Սրբոյ Պատարա- գին:

Երգ առ Սք. Հոգին Ած.:- Հայերէն վերնոյն:

էջ 18.- Փօ՛ս իլարօ՛ն...:- Լոյս զուարթ...:

էջ 14.- Երգ առ Սք. Աստուածածինն:- Հայերէնն:

էջ 15.- Ողջոյն Ջեզն: (Հայերէնն):

էջ 16.- Երգ Սրբոյ Տաշին: Երգ Սըր- րոյն Յօհաննու Կարապետին:

էջ 17.- Երգ Սրբոյն Բարսեղի Կեսա- րացւոյն: Երգ Սրբոյն Գրիգորի Աստուա- ծաբանին: Երգ Սրբոյն Յովհաննու Ոսկե- բերանի:

էջ 18.- Տաղ (ԲՁ): Տաղ (ԲԿ): Երգ (ԲՁ):

էջ 19.- Երգ (ԱՁ): Երգ (ԳՁ): Երգ (ԳԿ): Երգ (ԲՁ):

էջ 20.- Երգ (ԲՁ):

Տետր Բ.- Ծաւալ 20x14: էջք 16: Ենդագիր նոտրակերպ: Կոզք չունի:

էջ 1.- Պատմութիւն աստուածաճրաջ իմն իրաց՝ յաղագս ազատութեան Սրբոց Ցա- կովբանց Առաքելական նախագահ Աթոռոյն Երուսաղէմի: Ընկալեալ ի ճերունածաղիկ

պատումեմեար մաշտեսի տէր Մելթոն Գերըն- տիր քահանայէ Պալատու Սրբոյ Եկեղեց- ւոյն:

Ի ժամանակի Պատրիարքութեան Սրբոյ Աթոռոյն Երուսաղէմի՝ Տեառն Գրիգորի Եղթայակիր անուանեալ Սրբազան Վեհապետի ...:

էջ 11.- Յիշատակարան.- Գրեցաւ յամի Տեառն 1882, եւ մերոյս ի ՌՄՁԱ, յամսեա- նն մարտի, ի Պօլու, մինչ էի տարագիր անգանօր Հանդերձ երկու որդւովքս տէր Պաղտասարիւ եւ տէր Ստեփանիւ՝ ես նուաստ տէր Մելթոնս Պօլսեցի:

էջ 12-16, զատարկ:

Տետր Գ.- Ծաւալ 21x18: էջք 16: Նո- տրը շեղագիր: Կոզք չունի:

էջ 1-2, զատարկ:

էջ 8.- Առանձին Յայտարարութիւն.- Ներկայ սրբազան պատրիարքը Պօլսոյս՝ Եկեղեցւոյ մէջ քանի մը բարեկարգութեան պատուէր ըրած գտայ երբ Սք. Երուսաղէմէն դարձայ ի Պօլիս...:- 1860 յունվար 28: էջ 16, զատարկ:

Տետր Դ.- Ծաւալ 22x16: էջք +64: Թուղթ թանձր: Նոտր շեղագիր, սեւ մելա- նով, միասին, 28-80 տող, սեւ գիծերու միջին: Առանց կոզքի:

էջ 1-2, զատարկ:

էջ 8.- Գլուխ Ա.- Երուսաղէմ է տեղի ծննդեան մարդոյ, տեղի ազատութեան եւ փառաւորութեան եւ զատաստանի:

էջ 9.- Գլուխ Բ.- Երուսաղէմ է տեղի սեփականն եւ քաղաք Աստուծոյ:

էջ 18.- Գլուխ Գ.- Թագաւոր Երուսա- ղէմի՝ է ինքն Ջրիստոս, այլ ո՛չ որպէս յերկինս:

էջ 16, զատարկ:

էջ 17.- Գլուխ Դ.- Երուսաղէմ՝ է խորհրդատուն Աստուծոյ եւ ընտրեալ ի բազմաց:

էջ 21.- Գլուխ Ե.- Երուսաղէմ է լեա- ոն Սրբութեան:

- էջ 26, դատարկ:
- էջ 27.- Գլուխ 2.- Յաղագս այնմ թէ Երուսաղէմ է ըշտեմարանն եւ գանձարանն աստուածային բարեաց:
- էջ 81-82, դատարկ:
- էջ 88.- Գլուխ Է.- Պարիսպք Երուսա-ղէմի, է շինեալ յականց պատուականաց:
- էջ 88, դատարկ:
- էջ 89.- Գլուխ Ը.- Երուսաղէմ երկինն նոր եւ երկիր նոր, ըստ Յայտնութեանն

- ՅօՀան., ԻԱ:
- էջ 47-48, դատարկ:
- էջ 48.- Գլուխ Բ.- Երուսաղէմ է ցանկալի ամ. ազգաց աստուածապաշտից:
- էջ 54.- Գլուխ Ժ.- Երուսաղէմ է տեղի աստուածապաշտութեան:
- էջ 62.-... իբրեւ օշարակ քաղցրութեան մատո՞ զօրհնութիւնս գովութեան եւ շնորհակալութեան, եւ ազօթից քոց այնմ որ վասն մեր էարբ զլեղին եւ քացախն:

3850

ՇԱՐԱԿԱՆ

(Հայկական Ձայնագրութեամբ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 22X14X4: էջք 797: Հանգամանք բաւարար: Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն սեւ մեկանով, միասիւն, 12 տող, սեւ գիծերու միջեւ: Ենզագիր: Կազմ կիսակաշի խաւաքարտեայ, մասամբ քայքայուած: Դատարկ թուղթք սկիզբը երեք թերթ: Կնիք Հաւկըթան: սեւաղբղձ, * Յիշատակ Քանգարանի Սրբոց Յակովբեանց, էջ 1, 19, 249:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

- էջ 1.- Կանոն Ծննդեան Սրբոյ Աստուածանիւ.- Երզնցէք որդիք Սիօնի...:
- էջ 40.- Կանոն Ծննդեան Ա. աւուր, Օրհնութիւն, ԴԿ:
- էջ 108.- Կանոն Ջառասնօրեայ Գալստեան Ջրիտոսի ի տաճարն:
- էջ 121.- Կանոն Դաւթի Մարգարէին եւ Յակոբայ արքար առաքելոյն:
- էջ 218 Կրկնուած:
- էջ 221.- Կանոն Յովնանու Մարգարէին:
- էջ 226 Կրկնուած:

- էջ 262.- Կանոն Բուն Բարեկենդանի աւուր:
- էջ 804.- Կանոն Երրորդ Կիւրակէի աղուհացից:
- էջ 428.- Կանոն Վեցերրորդ Կիւրակէի աղուհացից:
- էջ 488էն յետոյ սխալմամբ դրուած է 485:
- էջ 446 Կրկնուած:
- 449էն յետոյ սխալմամբ դրուած է 452:
- էջ 504.- Կանոն Յարութեան Ղազարու:
- էջ 545.- Կանոն Մեծի Երկուշաբթին:
- էջ 559.- Կանոն Մեծի Երեքշաբթին:
- էջ 587 Կրկնուած:
- էջ 595-596, դատարկ:
- էջ 600.- Մեծի Եարթութու, Օրհ. Բ2.- Պարգեւատուն...:
- էջ 618 դատարկ: Նոյնպէս էջ 621:
- էջ 626-777, դատարկ:
- էջ 778.- Ցանկ:
- էջ 786-797, դատարկ:
- էջ 68-64, դատարկ:

3851

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Տրապիզոնի եւ Գիւլեթում ու Վինգիճերում

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 21.5x14x1.6, էջք 16Ձ: Հանգամանք Համարեան քաւարար: Թուղթ գծաւոր Հաշուետոմարի: Գրութիւն սեւ մատիտով, միասին, 17 տող կամ նուազ: Ենդագիր վարժ: Համառօտագրութիւնք սովորական գրեթէ: Կազմ կիսալաթ խաւաքարտեայ: Ակիզքի պահպանակ թերթին վրայ: * Ձեռագրատուն յանձնեց Պր. Գէորգ Հինգլեան, 1981, Հոկտեմբեր 1ին.- Ն.Ա.Պ.:

ԲՈՎԱՆԱԿՆԵՐԻՒՄ.-

էջ 1.- Ս. Ամենափրկիչ Վանք ի Կիւմիլիխանէ:

էջ 10.- " Յիշատակ է պատկերս Սր. Փրկչայ Վանիցն, արգեամբ Փալանճեան Յակոբի որդի Յարութիւնին եւ Ղուկասին, թվ. ՌՄՀԸ":

էջ 28.- Ձեռագիր Աւետարան Կիւմիլիխանէի Վանքը: Գրիչ՝ (Նահապետ Վրդ. Տաթևացի): [Հայրապետ, որդի Մատթէոս քահանայի, Ստացող՝ Սիմէոն ՔՀ.Ն.: Տեղի՝ Ծառիկու Վանքը: Թուական ՊՂԷ=1448:

էջ 28.- Յիշատակագրութիւն 4, Ղուկասի Աւետարանին վերջը. " Որք յաստուածապատմ սուրբ տառիւս լուսաւորիք Հարք մեր եւ եղբարք ի Քս., զստացաւզ Սր. Աւետարանիս զՍիմէոն քահանայն եւ զգեաւոր յս պատանեակն իւր՝ Կիրակոս զպիր, ճեղաւք նոցին եւ Համայն ընտանեաւք եւ ամենայն քնախի զարմիւք յիշեցէք ի քարին Քս., Հանգիստ յարդիսն եւ զանանց քարին զտանել քնախիցն ի Քէ. Այ. մերոյ: Նաեւ ձեզ տացէ Քս. ողորմութիւն: Եւ ապկար գրողիս Հայրապետ Վարդապետի Տաթևացայ ողորմեա Տէր իմ Տէր":

էջ 29.- Ե.- Յովհաննու Աւետարանին վերջը:

Փառք ամենասուրբ Երրորդութեանն ... Սմին այս աստուածաւանդ Սր. Աւետարանիս եռափաթ սիրով ցանկացաւզ եղեալ սրբաւէր քՀ. Սիմէոն, եւ Հանգիպեալ իմոյ նուաստութեանս Հայրապետ պիտակա՛նուն՝ մոռացայ զտկարութիւն Հոգոյ իմոյ՝ վասն աստուածաւէր փափաքմանն Սիմէոն քա-

Հանային, վստահացեալ յԱստուծոյ ամենակարող զարութիւնն, որ ոչ առնէ անեսս զյուսացեալս յինքն, ի շնորհ նորա ապա՛ւինեալ սկսայ եւ նա ետ կարողութիւն Հասանել յաւարտ նորա:

Ձի իմոյ ձեռամբս զթուղթն նշայեցի եւ կոկեցի եւ զրեցի եւ ծաղկեցի եւ կազմեցի:

Այլ եւ բրեցաւ սա յազնիւ արիւնակէ եւ ամէնընտիր: Տինա, նաեւ յարուեստ քանի ոչ յաննշան գրչէ, այլ լի եւ կատարեալ արուեստի ի քանս, ի քառս, ի լծորգս, ի քացատս եւ ի տրոհմունս առողանութեանց ի ստուգութիւն կետից եւ ոլորակաց եւ սոցայն սակեաց: Վասն որոյ աղաչեմ զսուրբ զասս քահանայից առՀասարակ զՀանգիպողսդ՝ որք վայելիցէք ի քաղցրանձալկ եղեմարուղիս վտակաց քառաշնայ Հոսանաց կենդանական աստուածախաւս Սր. Աւետարանիս, մասնաւեղ յորժամ խղան ի վերուստ՝ յողջոյն ձեր իջանելով զարք Հրեշտակաց եւ սրբողալ աՀիւ խառնին ընդ ձեզ: Յայնժամ նովին Սր. Աւետարանաւզ եւ միջնորդական կենդանանար Հրաշիք Սր. Պատարագին յիշեալիք ի Քս. զստացաւզ Սր. Աւետարանիս զՍիմէոն քահանայն եւ զամ. արեան մերձաւորս՝ նաեւ զանգրանիկ որդին իւր՝ Աստուածատուր քահանայն եւ զԿիրակոս զըպիրն: Նաեւ զյոքնամեղ գծողս Հայրապետ աշակերտեալ քանի, եւ զՀայրն իմ զՄատթէոս քահանայն, եւ զամ. ազգատուհմսն իմ, եւ զուսուցիչսն եւ զամ. երախտաւորսն իմ, ողորմութիւն զտանել յաՀեղ աւուրն Համաստի ընդ ամ. սուրբս ի Տեառնէ ձեմբէ Յէ. Քէ., եւ որ յիշէ զվերայգրեալքս ի քարին՝ Քս. Ած. եր մեծն է ի պարգեւս քարեաց, զյիշաւզսդ եւ զյիշեալքս արժանի արասցէ ողորմութեան իւրոյ, որ է արՀանեալ յախտեանս ամէն:

Արք բրեցաւ Սր. Աւետարանս ի թուականինս Հայոց ՊՂԷ [= 1448], ի Հայրապետութեան Տեառն Կարապետի, եպիսկոպոսութեան եղբարբորդոյն իւրոյ տէր Գրիգորի, զի առ ոտս սոցա աւարտեցաւ, զի Տէր Ած. պահեսցէ զսոսա ընդ երկայն աւուրս.

ի վանս Ծառիկու ընդ Հովանեա Սք. Աստուածածնին եւ միաբանից Սք. Ուխտիս՝ Աստուածատուր կուսակրան արեղային եւ Սիմէոն թՀյ. եւ Գրիգոր տեսնեմին եւ Նուրբակի միայնակեցին եւ դեռարոյս սարկաւազաց Կիրակոսին եւ Վասիլին եւ Սիրնիսին եւ Կիրակոսին եւ Սիրնիսին եւ Պապուկին. Տէր Ած. պահեսցէ ընդ երկայն աւուրս մինչեւ ի խորին ծերութիւն ամէն:- ՆՄՄՈ.
Յիշա. ԺԵ. Դարի, Ա. Մասն, Թիւ 701:

Էջ 85.- 7.- Տարբեր գրով.

" Ի Թ.ին ՋԻԵ [=1476], ես Մկրտիչ երէցս եւ Հարսն իմ Մխիթ նաթուն, ստացար զՍք. Աւետարանս ի Հալալ արգանց մերոց յիշատակ մեր եւ ննաւզաց մերոց, Պր. Վարդին եւ մար իմոյ Մարթային, եւ Հարսին ննաւզացն՝ Հաւր իւրոյ Մկրտչին եւ մար իւրոյ Ճաշ խաթունին, եւ եղբար իւրոյ Ալեքսանոսին եւ զաւակի իւրոյ Կարապետ սարկաւազին եւ ամ. արեան մերձաւորաց մերոց. եւ եղբար յիշատակ ի վանս Պալախաւոյ ի դուրս Սք. Գէորգեա զինաւորին: Ըս որք Հանդիպիր այս Սք. Աւետարանիս յիշեալիք զմիզ մերայնովքն Հանդերէ, եւ ինքեանք յիշեալ լիցին ի Ջէ. Այ. մերոյ: Ըս մի աք իրիսնցէ Հանել զսա ի գրանէ սուրբ կնիգեցւոյս, ո՛չ առաջնորդ եւ ոչ ազգականք մեր: Ըս ով որ յանդերի եւ Հանէ ծախելով եւ կամ գրաւ զնելով պատիժն յԱյ. կրեցնի եւ ի Սք. Գէորգեա ամէն:

Էջ 89.- Ձեռագիր Աւետարան (Ձ):

Գրուած Սայանոր (Կարին), Եղիզուած Ծանախ (Կարին), պատկերներ 1-61, Գրիչ՝ Առաքիլ, Թուական ՌՆՁ=1567:

Էջ 62.- Բուն յիշատակարանը Յովհաննո Աւետարանի վերջը:

"Փառք անքաժանելի եւ միասնական Սուրբ Երրորդութեան... Արդ եղև կատարւած Սք. Աւետարանիս ի Թվականութեան Հայկազան տումարի ՌՆՁ Թվականի, ի զառն եւ ի չար ժամանակի որ նեղիմք յանաւրինաց, Ած. ազատէ այսպէս տարիացէս ամէն: Ըս ի Հայրապետութեան տեսնն Սուրբ յաթոռոյն Էջմիածնեա տէր Գրիգոր կաթողիկոսին, տէր Առաքիլ կաթողիկոսին, տէր Դաւիթ կաթողիկոսին. այս երեքինս որ նստին ի յԱթոռ Հաւրն մերոյ Սուրբ Լուսաւորչին: Արդ զրեցաւ Սուրբ Աւետարանս ի յեկեկրս Կարնայ, որ կոչի Աւգրում, եւ աստուածապաՀ զեաւզս որ է Սալանոր, ի

զուռն նորաչէն Սուրբ Սարգիսին եւ այլ սրբոց որ աստ կան Հաւաքեալ: Ըս առաջնորդութեան մերոյ Պաւղոս եպիսկոպոսին, եւ միաբանիցն սմինս Ի տեղոյս Կարապետ քահանային եւ ընկերաց նոցին:

Դարձեալ որ չեմ արժան յիշաւզաց, ի սուտ անուռ գեողաց, որ եմ մուր եւ երամաց, զառն դարտակ եւ եմ քարաց, ի թեզ նայի մարդ եւ կորաց, շատ մի դատիլ ի Հետ չարաց, մեղաւորիս Տէրն ողորմաց, այս վայ գերիս է զարկպաց, չունիմ պատու եւ աւտարաց, մի՛ քարկանալ Տէր ի մեղաց, ի թո ձեռացը ներ ստեղծուաց, Տէր զու փրկեա մեզ փորձանաց, շատ քաժին ստանանաց, դատն տուիր առաքելաց, փառաց պսակն է կուսանաց, որ տայ ողորմիս վարպետաց, Հանգիտութիւն աշխատողաց, Առաքիլ սուտ է զրչաց, ամէն:

Դարձեալ յիշեցէք Մինաս սարկաւաքն, որ ձեռնտու եղև Թուխոս կոնկուր:

Էջ 68.- Մեկնութիւն Սաղմոսի (Ծ):

Գիր նսոր եւ տեղը: Դուռն մատնելիս.- Աշխարհալուր եւ տիեզերալոյս Վարդապետին Վարդանայ. պարզ եւ լուսաւոր խորին խորհրդով եւ զիւրազիւս լուծմամբ եւ բանի...:

Էջ 62.- Աւետարան փոքրագիր մագաղաթեայ (Գ):

Գրիչ եւ ստացող՝ Տրդատ քահանայ: Թուական ԶԺԱ=1262: Պատկեր, լուսանցազարդ եւ զլիազարդ չունի:

Էջ 66.- Բուն յիշատակարանը:

" Ի Թուականիս Հայոց ԶԺԱ զրեալ եղև Սք. Աւետարանս, որ Թարգմանի աւետիս աշխարհի վանն մարմանալու միածնի, անմահի Որդալոյն Այ. Յի. Ջի. (չօրս սրեանակ փառարանական եւ քարեպաշտական տոգեր):

Ըստ այսմ Հաստոս եւ Հայցման ողորմեա Տէր Ած. Տրդատաց զբողի սուրբ Կտակիս, որ արժանի արարեր աւարտել, եւ Թարգլի Հաւր եւ Բախտաւորի մաւր... (Չնչուած) քաղում ողորմութեամբ քո: Ըս ընթերցողի սուրբ գրքոս եւ յիշելով զբրեալոս ի յիշատակ եւ ողորմեա մարդաւէր Ած. եւ Չնչեա զանցանք նոցա, զի

փառաւոր լիցի սուրբ անուն թո յամհննցուն եւ եղիցի տրուութիւն եւ արթաութիւն թո արհնեալ յաւիտեանս ամէն:

Յայսմ ժամանակի զարեացել էին ազգն նետողաց եւ աղեղնաւորաց, որք աւերեցին զաշխարհ յարեւելից մինչեւ ի ծովն Եգիպտոսի եւ զկողմն Հարաւոյ, եւ էր նեղութիւն մեծ ամ. ազգաց... (Չնշում) [ապո]սարեկ լիցի եւ եղիցի յարաւտ զառին եւ ի կոխան եղին: Սոյնպէս եւ տեսիլ Սրբոյն Ներսիսի թէ քաղում պատուաւորք անջանին ի փառաց եւ ո կարէ սանկ զկոտորումն անթիւ մարդկան. զ Լ [=80] ամ ոչ զաղարեցին Հեզլո զարիւն մարդկան. եւ էր տիրեալ երկրի յամս Հուլաւոն Ղանն, եւ իւր Ք եղբարք ունէին զիշխանութիւնն յարեւելից մինչեւ յԵրուսաղէմ, եւ մնացեալսն որպէս զԻսրայէլացիան ակն ունէին քաղցրութեան ի Տեանէ Աստուծոյ եւ ազատութեան ի զերութենէն անաւրինացն եւ ի րոնութենէ անբարբրտացն, եւ զեռ էին ի նեղութեան եւ ի Հարկապահանջութեան, եւ երանէին զմեռեալսն եւ ցանգաին մեռանելի եւ ոչ սպրիւ: Ի սաստկութենէ Հարկին ծախէին զորդի եւ տային Հարկ եւ ոչ կարէին ազատիլ: Ազատարարն Ած. եւ խաղաղացուցիչն ազատեցէ յանաւրինաց զծառայան իւր, եւ խաղաղութիւն տաքց աշխարհի, եւ ինքն արհնեալ յաւիտեանս յաւիտեանց՝— Հմմտ.— Յիշտ. ԺԳ. Դարի, թիւ 262, որուն քանի մը սխալները կ'ուղղուին ստով:

էջ 70.— Աւետարան (6).— Ոո 7: Գըրուած Երուսաղէմ 29Ը [=1549] թուին: Ստացող՝ Սամուէլ Եպ. Երուսաղէմի:

Բուն իշխատակարանը:
* Փառք ամենասուրբ Երրորդութեանն ... (եօթն սիւնակ ի զովեստ Աւետարանի), ոմամս ստացան իշխատակ քարի, ըստ այնմ որ ասէ. Երանի որ ունիցի զաւակ ի Սիովն եւ ընդանեակ նոքա յԵրուսաղէմ: Որ եւ սոցին սիրելեաց Աստուծոյ Համամանեալ քարեմիտ եւ սքրաւէր տէր Սամուէլ եպիսկոպոսն Սք. Յարութեան լուսարարն ըստացաւ զՍք. Աւետարանս ի վայելումն անձին իւրոյ եւ իշխատակ անջնջելի եւ յաւիտեանեան Հոգւոյ իւրոյ եւ ծնողացն եւ ամ. արեան մերձաւորաց իւրոց կենդանեաց եւ նշնցելոց ամէն:

Արդ զրեալ եղեւ սա ի Սք. Քաղաքս Երուսաղէմ, ընդ Հովանեալ Սք. Առաքելական յԱթոռոյս, ուր Հանգուցեալ կայ զըլուխ աստուածարեալ առաքելոյն Յակոբայ,

որդւոյն Ջերեղեայ, եւ այլ ամ. տնօրինականաց Տեան Այ. մերոյ: Ի թվին Հայոց 29Ը:

Արդ աղաչեմք զՀանգիպօզոյ Սք. Աւետարանիս յիշեցէք ի մարտափայլ եւ ի մեղսաքաւիչ յաղաթս ձեր զվերոյգրեալ տէր Սամուէլ եպիսկոպոսն եւ զիւրսն ամ. զստացաւր Սք. Աւետարանիս, զի եւ զուր յիշեալ լիջիք ի Քսէ Այ. մերոյ, որ է արհնեալ յաւիտեանս յաւիտեանց, ամէն՝:

Մամօք.— էջ 78, վարը.— Այս միեւնոյն Սամուէլ Եպ. ի իշխատակութիւնը կարելի է զտնալ Հ. Ալիշանի կողմէն Հրատարակուած * Կամենի* ին մէջ, ուր Սաղիմական կարեւոր ըիշխատակարան մը կայ:— Հմմտ. Եւ— եւ Աղաւնուի, Միարանք, էջ 446:

էջ 74.— 2, Յիշխատակարան տարբեր զըրով:

* Քս. Ած. թո անճանելի մարդասիրութեամբը եւ այլն... Նոյն սովալի ահեղ ատենին, եւ երանաւէտ քաղցր ձայնին եւ յիրկնից արթաութեանն արժանի արայ՝ վերստին նորոգել տրտղի Հոգին ըզտիրացու Սիրունին եւ իւր մեծ պապուն խոճայ Պօղոսին եւ մամուն Գուվար Նաթունին, Հօրն խոճայ Ղազարին եւ մօրն Ղայսթ Նաթունին, եւ եղբարցն մահտեսի Նիկողայոսին եւ Գրիգորին եւ Ղումարի չէլէպուն. Ած. ըզՀանգուցելոցն Հոգին լուսաւորէ եւ յիրկնից արթաութեանն ժառանկորոյ արասցէ, եւ զվեղանիքն անփորձ եւ անսասն պահեցէ, մինչեւ ի խորին ծերութիւն Հա սուցանէ ամէն՝:

էջ 76.— 8. Յիշխատակարան աւելի նոր զըրով:

* Թվին ՌՃՆ ամին եւ տէր Պետրոս կպիցի զԱւետարանս ի քաղաքս Գիմիշխանան՝ ընդ Հովանեալ Սք. Ածաննին, եթէ ով որ Հանգիպի ի ամ կարգաւով եւ կամ Հարեանցի տեսանելով, Ած. ողորմի ստացցէ, ի միւսանգամ զպլտեանն ձեզ ողորմեսցի ամէն. Հայր մեր.:

4. Յիշխատակարան նորագոյն:
* Եւ մեր թամայ աստուածայրանութեան վարդապետն վախճանեցաւ ի զողէն թամգարայ (զիւղ մը Եպպին—Գարաշխայի մօտ.— Ս.Ա.) թվին ՌՃԶ [=1727] ին յունվարի ԻՌ...՝:

էջ 77.— Աւետարան (6).— Ոո 6: Գրիւ՝ Պետրոս քահանայ: Տեղի՝ Կիւմիւշ-

խանէ: Թուական ՌՃԻԱ [=1672]:
էջ 80.- Յիշատակարան ՅովՀ. Աւետարանին վերջը:

* ԱւրՀնութիւն, գոհութիւն եւ փառաբանութիւն գթած եւ ողորմած...(չորս սինակ զովարանութիւն Աւետարանի վրայ): Արդ հրեանկիակ աղաչեմ զքահանայս եւ մանկունքս եկեղեցոյ որք Հանդիպէք Սբ. Աւետարանիս ընթեռնոյց եւ կամ օրինակէք, յիշեցէք ի մաքրափայլ յարգութս ձեր զանարժան եւ զյոննացեալս ի քահանայք զնուստ Պետրոս երէցս որ ետ Հոգին Սուրբ կարողութիւն գրել եւ աւարտ անել զԱւետարանս ի քաղաքս փոքրիկ, որ կոչի Գիմիշխանա, ընդ Հովանեալ Սբ. Աստուածածնին եւ Սբ. Ամենափրկչին, զոր եւ զրեցաւ Աւետարանս աստուածաՀոտ եւ աստուածաշունչ, թուականութեան մերոյ ՌՃԻԱ, ի Հայրապետութեան Հայոց տեսն Յակոբս երիցս երանեալ երջանիկ Հայրապետի, եւ մերո քաղաքիս ատաջնորդութեան Սահակ Վրդ.ին. Ած. զինքն ընդ սուրբ վարդապետաց զասուն զասակից եւ պատկակից արասցէ. աշխատանք սորա բազում է ի վերայ իմ, զի ի լոյս էած եւ Հայր եւ ձեռնադրող նոր եմ ինձ. Ած. զիւր զավագան Հաստատուն պահեսցէ...:

էջ 88.- Աւետարան (7).- ՈՅ 8: Գրիչ՝ Պետրոս Քահանայ: Տեղի՝ Կիւմիշխանէ: Թուական ՌՃԻԱ [=1678]:

Յիշատակարանը քառ առ քառ նոյն ըստ ատաջնոյն, Հետեւեալ քանի մը տողերու միայն յաւելումով:

* Յիշեցէք զտէր Պետրոս եւ զծնողքս իմ, զՄուրատՀասըլ եւ Լուսիսաթունն եւ կողակիցս իմ՝ Աննան եւ Ած. ողորմի ասացէք: Քս. Ած. որ աստուն է ի տուրս քարեաց ձեզ յիշողացող եւ յիշեցնուցս առ Հասարակ ողորմի իւր միւսանգամ զալուստն ամէն՝:

էջ 86.- Աւետարան (9): Գրիչ՝ Յովանէս: Նկարող՝ Ղազար: Տեղի՝ Ուլաթ: Թուական՝ ՋԻ [=1472]: Ստացող՝ Ամիրմուլ:

Յիշատակարան.-

1.- Մատթ. Աւետարանչի պատկերին ներքեւ: Ղազար զանարժան նկարողս յիշման արժանի արարէք, եւ անմեղադիր լեռութք, զի Յայտնութեանն ծաղկեցի եւ խիստ ցուրտ էր եւ Սբ. Սարգսին խըլըսայ՝:

2.- ՅովՀ. Աւետարանին վերջը:

* ԱւրՀնութիւն գոհութիւն...(չորս սինակ ի զովեստ Ս. Աւետարանաց) որոց

ցանկացող եղեալ Սբ. Աւետարանիս Հաւատարիմ եւ աստուածասէր տանուտէրն Ամիրմուլք եւ ստացաւ զսա յարգար վաստակոց իւրոց, յիշատակ Հոգայ իւրոյ եւ ծնաւդացն իւրոց, Հաւրն Յովանիսին եւ մարն...(աւրուած):

Եւ ես անպիտանս յամենայնի, մեղուցեալ գրիչս Յովանէսս տեսի զեռափափաք ջան եւ զտէր սորա զոր ունէր Հետ Սբ. Աւետարանիս, եւ ձեռն արկեալ զրեցի զսա ի քաղաքս Ուլաթ ընդ Հովանեալ ժԱ խորանացս: Ի Հայրապետութեան տեսն Արիստակէսի, ի թվականս մերում Ջ եւ Ի, ԻԱ. Եւ արդ կրկին անգամ աղաչեմ յիշել ի Տէր, եւ լի քերանով Ած. ողորմի ասել Ամիրմուլքին եւ ամուսնոյն իւր Թանկազըզին, եւ զաւակացն Առաքելին, Հոգեղեղին, եւ Ազըղին, եւ զստերն իւրոյ Գուհարին, եւ Հարսնորուն, Հերիք Ոսթունին, Նանափաշին եւ Նանին, եւ Թոնեորուն իւրոյ Ըխթիարին եւ Յոհանիսին, եւ Ուաչատրուն եւ Դովլաթիարին, եւ եղբարն իւրոյ Կիրակոսին եւ Յակոբին, եւ այլ ամենայն արեան մերձադրացն, կենդանեաց եւ Հանգուցեղոցն, լի քերանով եւ ուղիղ սրտի Ած. ողորմի ասացէք, եւ Քս. Ած.ն մեր որ աստուն է ի տուրս քարեաց, ձեզ յիշողացող եւ յիշեցնուցս առ Հասարակ ողորմեցի յիւր միւսանկամ զալուստեան ամէն:

էջ 90.- Աւետարան (10).- Գրիչ՝ Մկրտիչ Քահանայ: Տեղի՝ Երզնկա: Թուական՝ ՋՂԱ [=1542]: Ստացող՝ Ղազար արեզայ:

Յիշատակարան ՅովՀաննու Աւետարանին վերջը:

էջ 98.- Փառք ամենասուրբ Երբորդութեանն... որ զաւրացոյց զիս զտկարս եւ զտխմարս, զփրցունս եւ զթարմատարս, զյոյլս եւ զծոյլս, զանարզս եւ զանպիտանս, զՄկրտիչ սուտ երէց զբնակս յանդ եւ յաւարտ Հանել զսուրբ եւ զաւետարեր Աւետարանս արքայութեան երկնից... որում ցանկացաւզ եղեալ այմ անետալուր եւ տէրունախաւս Սբ. Աւետարանիս տէր Ղազար Հեզահոգի եւ սրբասէր կրաւնաւորն, եւ ստացաւ զսայ ի Հալալ արդեանց իւրոց, յիշատակ իւր եւ (իւր) ծնաւզաց իւրոց ամէն:

Արդ զրեցաւ սա ի թուարբրութեանս Հայոց ՋՂԱ ի զստն եւ յանբարի ժամանակս, ի զաւաստ եկեղեաց որ այժմ Եզնկա կոչի, ի զիւզն Ողբննիք, ընդ Հովանեալ Սբ. Աստուածածնին եւ Սբ. Կարապետին եւ այլ

ամ. սրբոցն որ աստ կան հասաթան, ձե-
ռամբ Մկրտիչ անաթան գրչի որ գանունն
ունիմ եւ գործոն առ ։

Եւ արձանաւ արչանք գնեց, ով մաս-
կանք նոր Սիւնիչի, որք հանդիպիւք այս
սուրբ գրոցս, կարգապէս կամ արհիւսկի-
լով, յիշեցէք սրտի մտաբ, ի մարտոփայլ
յարգեալ ձեր զԱզիլմեկէք, եւ զՏալոյն
խոր քերտոն եւ զՏալոյն իւր զՄարտոփայն,
որ առ Քս. փոխցան, եւ երկու եղբայրն
Ազիլկան եւ Կարապետն որ են երկու հար-
սպէն Թուրքմանի եւ Եահիպալին եւ ամ-
բարտիք եւ զտակաց նոցա, որ է զայ ի
Ըլ-իւսուռ երկին... եւ ստացա զայս ի
հալալ ընէեց իւրերի, գնեաց զԱբ. Ան-
տադան ի ժէ Ճարիի, երես ի ձեռս տէր
Մարթնի, զի Տէր Ան. վախճել տացէ եւ
յեղիպոր ամուսբ ժամանացէ մինչ ի խորին
ծերութիւն ամէն ։

Դարձնաւ արչանք յիշել ի Տէր գու-
տըզլին իմ, զուրբ Յովհաննէս եպիսկո-
սոսն, որ կոչի Անտունեց, եւ զտէր Դու-
րան, զի աշխատանք ունի ընդ մեզ. ընդ
նոսին եւ զմեզաւոր գնեց, զՄկրտիչ
ստառանն էրէցս, հանգրեմ ծնարարաւծ
միւր ամէն. զի կար մեր այս է ։

Էջ 95.— Կոր յիշատակարան, նոր տար-
բեր գրով ։

Յիշատակ է Աբ. Անտարան Եհուան-
գի Հայտարիի, կործն Թարթիլոյն, որբոյն
խոնալ Պալէ, Յնասպէ, Սիմանպալէ սար-
կաւազի, Աստուածասրկի, արնա մրճա-
ւորաց եւ կարգապողաց, յիշատակ եղեր ի
գուռն սուրբ եկեղեցոյն չարխաթնայ. Ան.
ողբմբ իւրեանց հոգոյն. յիշատակն
սարգոյն թնամբ եղիցի, ամէն ։

Քս. Ան. քոյ ի միւսանգամ զպստեանը
ողբումայ Մհկունին եւ իւր եղբոր Պալէ,
որ ետուն զԱբ. Անտարանն նորոնց վասն
որբանց հոգոյն, եւ իւրեանց ծնողաց հո-
գոյ Յովանչիսին եւ Եուշապին եւ այլ ար-
նան միճաւորաց, Տէր Քս. սուրբ մարմ-
նայի տնօրէնուն. ողբումայ սոցայ Աբ.
Անտարանն քարեօտուրթնամբ, որ ետուն
հալալ ինչից իւրեանց եւ ետուն սրբել եւ
մարգեթ եւ նօր կարմիլ վասն իւրեանց
արհուր Պոյաճէ, եւ մամունն Թուրաթլին
հոգոյն ամէն ։

Դարձնաւ կրկին անգամ արչանք մեղօք
լցնալ եւ անաթան որ չեմ արժանի կոչիլ
տէր Սիւնիսն, որ ետ հոգին Սուրբ կարա-
ւորութիւն որ քանիցի զԱբ. Անտարանն եւ

նոր կարմեցի, որ է անտիս աշխարս ամ.
բրիտանիցի, յիշման անեկ զիս արժանի,
Հայր ։ Բզկն ԲՅԼԲ [=1688] կարմեցաւ Աբ.
Անտարանն ։

Էջ 98.— Անտարան փորագրի արձաթա-
պտ (11).— Մեծութիւն 17X12.5X4 սմ. ։
Պահպանակ մէյմէկ թերթ նոր մարգարթ,
վրան հարկեմբն գրուած ։ Պատիկը չորս
անտարանիչեմբու, բարական ճաշկատուր,
լուսանցարար եւ զվարպար 220 Հատ,
պարզ, գեղեցիկ եւ ճաշկատուր ։ Գրիչ՝
Յուհան Հիլպանցի ։ Տեղի՝ Երուսաղէմ ։
Թուական ՌՉԶ [=1627] ։

Էջ 99.— Յիշատակարան Յովհ. Անտա-
րանին վերջը ։

Փառք անպիկերք եւ սկիզբ ամենայ-
նի... (վեց սիւնակ ի գոլատ Անտարա-
նայ ։ Արդ պայճարագոյն եւ աստուածահը-
նայ, հոգիարարը, մարգարտաբար, պատուա-
կանանկ Աբ. Անտարանն աւարտ եղն ի
գուռն եւ վտառաւ ժամանակի, ձեռամբ
նոցանմը Յուհան սուտ եւ խաթըսա չիլան-
ցոյ, զոր նշուրհի. Տնտն սկսայ եւ որբ-
մութեամբ նորին կտարացի ի Աբ. Քաղաթ
Երուսաղէմ, ընդ հովանեաւ Աբ. Յակոբս
Տնտնեցար Աբրուսոյ եւ Աբ. Յակոբս
զվատառուն որբոյն Ձեքեզն, ի հարցաբ-
տութեան Աբ. Աբրուսոյ Տէր Գրիգոր Աբ-
հուն ։ Եւ արդ գրեցաւ այս ի թվականս
Հայոց ՌՉԶ ։ Անմեղաբիւր լեռուք այլ ու
այլ գրիս զի կար մեր այս էր. զի չկոթով
գրեցի ։

Եւ արդ որք հանդիպիւք Աբ. Անտարա-
նիս տնօրէթան յիշեցէք ի մարտոփայլ
յարգեալ ձեր զՅուհան Հիլպանցիս եւ ըզձեռը-
սն իմ զտէր Յովանչիսն եւ զԱՀիլին, եւ
զայլ երպատուորն մեր թէ հոգեւոր եւ թէ
մարմնաւոր, եւ զտէր Մարտիրոս թխտիս
կարին, եւ Ան. որ տառան է ի սուրս
քարեան, ձեզ եւ մեզ ողբումեցի, եւ փո-
խեցան ննջեցիւցն ի մէջը առ Քս. հան-
գիտս եւ ողբումութիւն շնորհեացէ, եւ նմա
փառք յաւիտեան ամէն՝—Հմտու. Յիշու. ժէ
զարի, Բ. Հատուր, թիւ 418 ։

Էջ 108.— Անտարան (12).— Գրիչ՝ Ա-
ռաբիլ ։ Տեղի՝ Կարին-Քըւսանձ. Թուական
ՌԼԷ [=1688] ։

Էջ 104.— Յիշատակարան, Դուկ. Ան-
տարանին վերջը ։

Յիշեցէք գնաւուցն իմ, Աւաթն,
Յուստիանչի, ով ասի ողբմբ Ան. իւրն

ողորմի աւուրն գատաստանին՝

ՅովՀ. Աւետարանին վերջը:

* Փառք անհնատուր Երրորդութեանն ... որ զարագոյց զիս զտկարս և զյիմարս, զփցունս և զթարմատարս, զյոյլս և զծոյլս, զանարգս և զանպիտանս, Առաքել գրէի, յանգ և յաւարտ շաքել զսուրբ և զանտարսիբ Աւետարանս արքայութեանն յերկնից, զչնորՀարաջիս և զփնեսունակ բժշկարանս...:

Արդ զրեցաւ Սրբ. Աւետարանս ի թուականին Հայոց ՌԼԷ ամի, ի Հայրապետութեան տեառն Սրբ. Էջմիածնա Դաւիթ Կաթողիկոսին: Գրեցաւ Սուրբ Աւետարանս ի յերկիրս Կարճեոյ, որ է Առզրբմ, և աստուածայազ զնուս թուանն, ի դուռս Գանձկա Սրբ. Գեւորթա, և առաջնորդութեան տեղւոյս Սահակ Եպիսկոպոսի, և զգեւոյ քահանայիցն:

Ով հըրայրթ, սղալաց անմեղազիր լինուր, զի կարս մեր այս էր Ած. ողորմի վարպետաց, առաջնոց, միջինոց և (չ)վերջնոց, առհասարակ, ամէն:

Էջ 109.- Աւետարան (18).- Գրիչ՝ Ներսէս երէց Մովսէսի: Տեղի՝ Տիգրանակերտ: Թուական ՌԼԱ [=1682], Ստացող՝ Աստուածատուր Եպիսկոպոս: Նկարող՝ Յովանէս Համթեցի:

Էջ 118.- Յիշատակարան, ՅովՀ. Աւետարանին վերջը:

* Փառք և պատիւ Հարն... (սինակ մը զովեստ ի պատիւ Սրբ. Երրորդութեանն): Արդ զրեցաւ Սրբ. Աւետարանս ի յԱմիթ քաղաքի, ի դուռն Սրբ. Սարգսայ Ջուրավարին, ի յառաջնորդութեանն Յահանէս քաջ րարունայտին, որ յայսմ ամի փոխեցան առ Ջս., ի թուարեութեան Հայոց ՌԼԱ, ձեռամբ Մովսէսի Ներսէս երեցու, որոյ Հանդիպեալ տէր Աստուածատուր Եպիսկոպոսն զնեաց զԱւետարանս զայս և ետ ծաղկել զայս սոկով և լազվարդով, յիշատակ Հոգոյ իւրոյ և ծնաւզաց իւրոյ Հարն Դանտուրալին և մարն մեծխաթունին և հըրաւր Մկրտչին և Խաչատուրին որ փոխեցաւ առ Ջս. և միւս հըրորն Թարխունին և քերքցն Թուրվանտին և Հուրմաթին և Հարսնեբուն Կարթ խաթունին և իւր որդւոյն Ստեփանոսին, որ առ Ած. փոխեցան. և այլ Մեւլիթին և իւր որդւոյն և իւր Հորեղբարարն Յակոբին և իւր որդւոյն և միւս Հորեղբորն Սուլթալուն, և միւս Հարեղբարարն Նուրալուն և իւր որդոցն և իմ Հօր հըրաւր որդւոյն Ամիրպակին և իւր

որդոցն, և միւս Հարեղբարար որդոյն Ամիրին և իւր որդոցն մաննեցուն և ամարեան մերաւորաց իւրոց կննզանեաց և Հանգուցելոց ամէն՝:

Էջ 116.- Մայր Մաշթոց (14):

Էջ 118.- Յիշատակարան Նորդութեան - 1600

* Արդ և և Սատուր միակէցս առի զՄաշտոցս և ետու նորդու և տվի վախմն ի դուռն Սրբ. Աստուածածնին և Ոտտակերաց Սրբ. Նշանի ի ձեռն Մարտիրոս արհնպիսկոպոսին յիշատակ ինձ և փրկութեան Հոգոյ իմ և ծնաւզացն Հարն Պօղոսին և մարն Գուլչիչաթին և ամ. (յ)արեան մերձաւորացն ամէն:

Արդ նորդեցաւ ի թվին ՌնԹ (ի) ձեռամբ սուտ անուն Վարդան էրէցի, աղաչեմ զնեղ ով Հանդիպողք լի սրտիւ և (յ)ուղիղ Հուստով Ած. ողորմի շնորհեցէք զվերոյգրեալս, և Տէր Ած. ձեզ ողորմի իւր զալըստեան ամէն՝:

Էջ 119.- Աւետարան (15).- Գրիչ Ջարրիւ, որդի Մկրտչի քահանայի: Թուական ՊԿԲ [=1418], Ստացող՝ Ղուկաս և Սիմէոն քահանայր: Մաղկոզ՝ Ներսէս քահանայ:

Յիշատակագրութիւն ծաղկողի՝ 40 օրեայ Գալստեան պատկերին վերեւը՝

Էջ 128.- * Բարեխաւսութեամբ սուրբ ծերունեայ՝ տղայացեալ փրկիչ արձակեալ ի կապտաց միաց զանպիտան ծաղկող զՆերսէս քահանայս և զմեր կնքաւոր Պետրոսն որ երախտիք ունի [ի] վերայ մեր և սիրէ զմեզ անկեղծ՝

Էջ 124.- Յիշատակարան ՅովՀաննու Աւետարանին վերջը:

* Փառք անկզբան և սկզբան ամենայնի... (Հինգ սինակ ի փառաբանութիւն Սրբ. Երրորդութեան և ի զովեստ Աւետարանի):

Ուստի և տեսեալ զսորայս անճառ փրկագործութեան խորհուրդ, ոմն ի լուսանեանց զարմից Սրբոյն Սիւղիւի, անուն կոչեցեալ նմա Ղուկաս, որ պատճառ նզուսմա և լծաւ ի քաղցր լուծն Յի. և նորին առաջնորդութեամբ և կարողութեամբ կատարեաց զսա, զոր ի վազուց Հտոէ ցանկարայս յայմ աստուածախաւս Սրբ. Աւետարանիս և ետ գրիւ զսա յիշատակ Հոգւոյ իւրոյ և ծնողացն իւրոց, ՅովՀաննէս քահանային:

Եւ արզ ես յոտին ի քահանայս և

անարժանս ի մանկունս եկեղեցւոյ, Հրաման ասուել ի պատուիրանադիր առաքելական քանէն որ ասէ՝ Եոր կոչումն կոչեցար ի նըմին կացջիր... Այլ եւ զբեցաւ Աք. Աւետարանս ձեռամբ Զաքարիայի, որդւոյ Ակրտիչ քահանայի, անիմաստ եւ տխւոյ զբէշի. եւ անընդունակ զուղով իմ յարուեստ զբըչառթեան եւ քաղում մեղաց ցնորիւք պաշարեալ... զբեցի անարժան ձեռաւք իմովք յընտիր եւ ի ստոյգ աւրիկնակէ, կենաւք տառապանաւք եւ քաղում պանդխտութեամբ եւ անՀանգստութեամբ, որ վասն ծովացեալ մեղաց իմոց ժամանեաց մեզ:

Եւ զբեցաւ Աւետարանս ի քաղաքիս որ կոչի... (աւրուած), ընդ Հովանեաւ Աք. Աստուածածնին եւ Աք. Սարգսի Զարավարին, եւ որդւոյ նորայ Մարտիրոսի եւ Աք. Գէորգայ Զարավարին, ի կաթողիկոսութեան Հայկազանս սեռի տէր Դաւթի Ախթամարցւոյ, եւ ի Թազաւորութեանն այլսսեռից Ղարա յուսուֆի, զոր Տէր Աստուածն Իսրայէլի պահէ անխախտ, որ չսասանի զաթոս մերոյս Հայրապետի եւ զմեր ազին Թազաւորի. զի յիշելով զանունս սոցա սասանեալ սաթրին եւ ոչ եւս թշնամիք ճշմարտութեանն: Եւ էր մեծ թիւն Հայոց ՊԿԲ:

Ձանգի ստացաւ զսա պատուական եւ քարի քահանայն Ղուկաս եւ Սիմէոն յիշատակ Հողւոյ իւրոյ եւ ձեռագցն ի Հալալ եւ յարգար վաստակոց իւրոց, զոր Տէր Ած. վայելիլ տացէ նոցա ընդ երկայն աւուրս. ամէն:

Արդ որք ճաշակէք յաստուածային բուրաստանէս եւ յամենալի սեզանոյս յիշեցէք ի Ձս. զստացող Աք. Աւետարանիս զՂուկաս քահանայն եւ զգաւակն իւր զՍիմէոն քահանայն եւ զնորարդընդ զաւակն զՅովանէսն եւ զձեռող Սիմէոնին զՄարթնն եւ զկողակիցն զՄամ խաթուսն եւ զամ. արեան մերձաւորսն իւրեանց, եւ լի բերանով սասցէք զԱծ. ողորմին եւ որպէս զուք սոցա խրեղրէք՝ զձոյն եւ ձեզ տացէ տուաւզն ամ. բարեաց, ամէն:

Ընդ նոսին եւ զիս զանարժան զբիշս զԶաքարիայ եւ զՀայրն իմ զԱկրտիչ քահանայ եւ զմայրն իմ ըստ մարմնոյ եւ զմորքոյրն իմ զԵնէրմէլիք, եւ զԿրկին մայրն մեր զԷլիսաթունն, որ առաւել քան զմայր սնուցանէր զմեզ եւ զարմանէր, եւ զերկու եղբարքս իմ զՅովանէս զբիշ, եւ ըլ՝ ներսէս ապաչեմ յիշման արժանի առնել եւ միշտ սանլ զԱծ. ողորմին, եւ ինքն Ած. ձեզ յիշողացդ...:

էջ 184.- Աւետարան (16).- Թուական ԶԾԸ [=1509]: Գրիչ՝ Սարգսի:

էջ 187.- Աւետարան (17).- Գրիչ, ճաղկող եւ ստացող՝ Յակոբ Սրկ. Զուղեցի: Թուական ՌԼԸ [=1586]: Տեղի՝ Կեղի: Պատկերներ 1-50:

էջ 141.- Յիշատակարան, ՅովՀ. Աւետարանին վերջը:

Սոյն յիշատակարանը բերուած է շատ մը կրճատումներով: Նոյնը լման ձեւով կարելի է տեսնել Արտ. Արթեպս. Սիւրմէնանի կազմած Հայերէն Ձեռագրաց Եւրոպայի Մասնաւոր Հաւաքումներու Տուցակին մէջ, էջ 17-18:

էջ 144, վարը.- 1827 սեպտ. 1 Թուականաւ նորագոյն յիշատակարանէ մը կը տեղեկանար թէ այս Աւետարանը թեմին՝ Ս. Փրկչայ Վանուց ի յիշատակ նուիրած է ըրնիկ Տրապիզոնցի թէրզի Կարապետի որդի մահտեսի Պետրոսն, ուր եւ կը մնայ եւ խնամով կը պահպանուի ցարդ՝:

էջ 146-152, գրուած են Հակոսակ կողմէն:

էջ 152, վերը.- Կիւմիւշխանէ: Զանազան խնդիրներ:

էջ 151, վերը.- No 1.- ՕՇան Ծ.Վ.ին ուղղեալ զէր մը՝ Կիւմիւշխանէէն Հեռացումը պահանջող:

էջ 150.- No 2.- Հրաժարեալ Թաղ. ՆորՀրդոյ Ատենապետէն պահանջելի ա.- Վանթի նախորդ Հոգաբարձութեան Հաշիւը...:

ե.- Ս. Փրկիչ Վանթի կալուածներուն պայմանագրեր:

էջ 149, գատարկ: Նոյնպէս էջ 147:

էջ 148.- Ծախուած Գորգեր...:

էջ 146.- Արսէին խնդիր...:

Ձեռագրիս մէջ կան նաեւ անջատ Հինգ կտորներ:

Ա.- Սեւ մատիտով գրուած Ե էջ, պարագ մնացած 8 էջ:

էջ 1.- Աւետարան (18).- Գրիչ՝ Ստեփանոս, որդի Նատէրի: Ծաղկող՝ Աւետիս, զբէին եղբայրը: Թուական ՊԺԸ [=1869]: Պատուիրատու՝ Պարոն Յովհաննէս:

էջ 2.- Յիշատակարան, ՅովՀ. Աւետարանին վերջը, շնացեալ կնոջ պատմութեանէն յետոյ:

Փառք Համագոյ Աք. Երրորդութեանն

Հար եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, աւր-
հնելոյն յաւիտեանս ամէն:

Ծամի Թուարեթուքեանս մերոյ սեռի
ՊժԸ կատարեցաւ Սք. Աւետարանս, աստու-
ծայիս մատնանս, խաւսեցեալ ի Թանէն Աս-
տուծոյ մարմնացելոյն վասն մեր ի Ջէ.
Ե՛. Տեանէ մերմէ՛ Աստուածասէր անն Պր.
Յովանիսի արդեամբք... որո՞ն հոանդնայոր-
զոր փափագմամբ ետ գրել զսա սիրով եւ
մեծաւ Հաւատով, տալով ի ձեռս երկուց
երջանիկ եղբարց Հարազատաց աստուածամերձ
թահանայից Կարապետ երիցու եւ Հայրապետ
արեղայի ողջախոհ եւ կոյս կրանաւորի,
առնելով զսոսա եղբարք ըստ ոգւոյ եւ
աղաթարարք մշտապաշտան միջնորդ առ Ած.
ունելով, զի յար ընթեանով միջոտ յիշա-
տակեցցի առաջի քեմին Ջի.:

Արդ որք Հանդիպիք սուրբ եւ պատուա-
կան Աւետարանիս՝ յիշեալիք ի Ջս. Ծս.
զՅովանէնսն, որ ստացաւ զսա, եւ զԷրեսն
ամ. զՀայրն իւր զՍիմէոնն եւ զմայրն
զՀայոց եւ զեղբարսն[.], զՌուզն եւ զԹա-
ւաթան, որ են այժմ տա Ջս.:

Եւ զստապալով զրիչս զՍտեփանոս մի
մոռանայք յիշել առ Ջս. արտի մտաք, եւ
զՀայրն իմ զՆատէր գրիչ եւ զմայրն իմ
զՄլՀաւան, եւ զեղբարսն իմ զԱւետիս՝
ծաղկաւղ սորին, եւ զամ. մերձաւորսն իմ
զԿենդանին եւ զՀանգուցեալս, զի եւ զուք
զտիք յիշեալ առաջի Ջի. աւրհնելոյն յա-
ւիտ.:

էջ 5.- Ամէն կերպով Թերի Հին Մաշ-
տոց մը...-18-

Բ.- Սեւ մատիտով գրուած վեց ու կէս
էջ, պարապ մնացած մէկ ու կէս էջ:

էջ 1.- Ջէլթիթի Եկեղեցւոյն Ձեռա-
գիրները:

1.- Փոքրադիր Ծառոց Գիրք: Բազմաթիւ
Թուղթեր պակաս սկիզբէն եւ ցեցակեր:

- Յիշատակարան մը գրքին վերջերը.-
1814

* Փառք ամենասուրբ Երրորդութեանն
... շնորհ Հիւ Տեառն սկսա եւ ողորմութե-
ամբ նորին կատարեցի... ընդ Հովանեաւ
Սք. Յակով(ք)այ եւ Սք. Յոհնայ, ի Թուա-
կանիս Հայկազեան արամարիս ՋԿԳ: Արդ ա-
զաչեմ զձեզ ով մանկուեք Սք. Սիովնի եւ
պարակից լուսերամից, ես մեղուցեալս ան-
արժան գրիչ Սիմէոն սարկաւազ յերեսս
անկեալ առ ոտս ձեր աղաչեմ արտասուելից
Հառաչմամբ, յիշեցէք ի սուրբ սրաթռիչէ՞

մաքրափայլ յազաւթս ձեր զվարզապետն իմ
զսրբանեալ քաջագրիչն զՏիրաւազ քահանա,
եւ զաւաթ Պարոն ընդ նմին եւ զիս զանար-
ժան գրիչս զՍիմէոն: Այլ [եւ] զԵնոզսն
իմ եւ զքվերսն իմ եւ զհղբարքն իմ զՌու-
մեկն եւ զՄիլիթշան, զՌՀաննէս եղբայր
մեր յիշեալիք յազաւթս ձեր*:

էջ 4.- [Ձ].- Մեծադիր Ծառոց Գիրք,
սկիզբէն եւ վերջէն բազմաթիւ Թուղթեր
պակաս եւ մնացեալը մեծաւ մասամբ ցեցա-
կեր:

- Յիշատակարան, ճրագաւուցի Ծառու
Աւետարանէն անմիջապէս յետոյ.- 1644

* Ծս Մաղաթիւս էրէցս ի Թվին Հայոց
ՋՂԳ զնացի ի Խարբերթի գեւղն որ կոչի
Աղընցիք եւ տեսայ զգիրքս եւ կարդացի
զյիշատակարանն եւ իմացայ որ Սք. Յակո-
բին էր գիրքս այս եւ սիրտ իմ այրեցեալ
եւ տողորէր ի սիրոյ սորայ զի յոյժ փա-
փակէի Տարեգրոց եւ շատ աղաչեցի զքահա-
նայոյն եւ զտողովուրդն թէ տուէք զիմ
գիրքն եւ նոքայ ոչ ետուէն եւ ես զարձ-
եալ եկի տրտում եւ Համբերեցի տարի մի
եւ զարձեալ զնացի եւ առեալ զգիրքս եւ
ուրախութեամբ եկեալ բերի եւ եղի յիշա-
տակ ի զուռն Սք. Յակոբին, Սք. Սարգիս-
ին եւ Սք. Աստուածածնին ի փրկութիւն
Հոգոյ իմոյ եւ եթէ որ Հակառակի եւ Հանէ
ի զբանէ սոցա զպատիժն Յուզայի սոցէ եւ
զգողզուումն Կայնի կրեցէ եւ թէ քահա-
նայ իցէ ի կարգէն լուծեալ եղիցի, ամէն:

Գ.- Սեւ մատիտով գրուած վեց ու կէս
էջ, պարապ մնացած մէկ ու կէս էջ:

էջ 1.- Յայտնութեան Գիրք, Ս. Գրի-
գորի, ի Բաբերդի- Թուղթք՝ գրեթէ 248.-
Սկիզբէն բաւական Թուղթեր կը պակսի[ն]:
Երկաթագիր:

էջ 2.- Յաղաք Տեպլիանն Յովհաննու,
6 Թուղթ. վերջաւորութեան

* Կատարեցաւ Պատմութիւն Սրբոյ Առա-
քելոյն Յովհաննու Աւետարանչի: Չմեղա-
պարտ գրիչս Վարդան յիշեցէք յազաւթս
ձեր, ով սուրբ Հարք*:

էջ 5.- Յիշատակարան.- 1262

* Փառք Սուրբ Երրորդութեանն Հար
եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ այժմ եւ
միջոտ եւ յաւիտ.:

Յընտրելագուռից մերոց եղբարց մաւրս
լուսոյ բազմազան զաւակաց Նոր Սիոնի
Կաթողիկէիս Հաղբատայ, ցանկացող եղեալ ի
բազում ժամանակաց, Սարգիս անու, որ եւ

Մամուլիանց երէց կոչեմք, ես զբնէ զՊատմութիւն արեգակնալոյս եւ ստուտածարան սուրբ ատարթիւոյն եւ սքանչելագործ աւետարանչին Յովհաննու, զոր զրեաց Պոռոստոն Հետեւող նորին եւ աշակերտ, զվարս նորին եւ զարեանչիւն ամենայն ըստուգութեամբ, եւ զՏեսիլ նորին Աւետարանչի ապագայիցն ցուցմանց, զոր ետես Հոգւոյ ակամբ ի Պատմոս կզգոջ: Ընդ նմին ես գրուի եւ ըզՊատմութիւն զգարձ գերութեան անուանի եւ մեծագար ամենագով եւ ստուածունակ կենակեր Սուրբ Նշանին մերոյ զոր Աւագ Խաչ անուան... (Երկու տող արուած) զորպիսութիւն բերելոյն ի գերութիւն յերկիրս ձեր, եւ զդարմունն նորա ի ձեռն երկուց Սբ. Հարանցն անդրէն ի տեղի իւր: Եւ եթէ որպիսի սէր եւ միաբանութիւն եղբայրական լնայ է ի մեր միջիս եւ ի ձեր, զոր ի յանցիւր ժամանակաց մոռացումէ է եղեալ, եւ զոր սիրոյ կապակցութեան աղագաւ, ով սուրբ Հարթ եւ եղբարթ, ինդրեցեք զՊատմութիւն Սբ. Նշանիս մերոյ, եւ ես նուաստ եւ անպիտան Հոգս Ստրգիս, թէպէտեւ լի եւ անթերի է մեծապարի Սբ. Ուխտ ձեր կրեանք եւ պատմութեամբ սրբոց, այս Պատմութեանս ... (քանի մը բառ ջնջուած) թէպէտեւ իրբզ փոքր են յաչ մարդկան, բայց ես մեծ յոյս կալայ ի Սբ. Կարպետոյ եւ ի ձեր սուրբ աղաթոյ, եւ ետու զբնէ զՊատմութեանն վասն յիշատակի ինձ եւ ծնաւոց իմոց եւ եղբարց, եւ իմ սնուցած տղայիս Արտիսիս, եւ ընծայեցի առջի Սբ. Կարպետոյ, եւ պատուական եւ փառաւոր սուրբ եղբայրութեանդ: Եւ զիմ մահու ձայն լսէք, զիմ միաբանութեան զիշատակն կատարէք, եւ զինչ որ այլ յիս կարողութիւն լինիցի աննմմ: Եւ որք զմեզ յիշեն, յիշեալ եղիցիին ի Ձէ. Այ. մերոյ, որ է աւրհնեալ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Գրեցաւ սուրբ Պատմութիւնս ի Հաղբատ առաջի աստուածընկալ Սբ. Նշանիս, յեթն Հարիւր եւ մի թուականութեան Հայոց (բառ մը արուած), ի Հայրապետութեան Կոստանդնայ Հայոց Կաթողիկոսի, յեպիսկոպոսապետութեան երկուց լուսաւոր արանց... (բառ մը ջնջուած) մերոյ տէր Համազաս... (Երկու բառ ջնջուած) նահանգիս, եւ մեծահարկ տանս Հաղբատայ. եւ յառաջերգութեան Այրարտեան գաւառին Սբ. Կարպետին Յովաննու վանից, մեծապատիւ րաբունոյն տէր Մկրտչին:

Դ.- Սեւ մատիտով գրուած մէկ էջ: Գրաչարիս "Յայտնութիւն Յովհաննու" մասը, որ կը գրաւէ 52 թուղթ, կը տարբերի մեզի սովորական Ն. Համբրոնեան "Յայտնութիւն" ներէն: Լսած ենք թէ՛ նախալամբրոնեան կամ ոչ-լամբրոնեան թարգմանութիւն "Յայտնութիւն" ներ կը գտնուին Երուսաղէմի ազգային մատենադարանին եւ Բերլինի Կայսերական Թանգարանին մէջ, որոց մասին, քրտնաշան աշխատութեամբ, ուսումնասիրական Հրատարակութիւններ ըրաւ մեծարգոյ Տիար Ճրեմերիկ Մուրատ: Դժբարդաբար Տիար Ճ. Մուրատի Հրատարակութիւնները շուրջիք ի ձեռն, որով կարելի ըլլար Համեմատել եւ գիտնալ թէ՛ այս ոչ - լամբրոնեան թարգմանութիւնը նմանութիւն մը ունի՞ արդեօք Երուսաղէմական կամ Բերլինական օրինակներու Հետ, թէ ինքնին ստանձին թարգմանութիւն մ'է, գրուած Ն. Համբրոնացոյ մահէն (1198) կէս դար յետոյ: Ամէն պարագայի մէջ նպատակայարմար կը դատենք Հրատարակել մաս մը մեր գրաչարի "Յայտնութիւն" էն, Համեմատելով զայն Համբրոնեան թարգմանութեան Հետ, եւ որ ահա-լաստիկ:-

[Ե.- Տարբեր թուղթ, մատիտով գրուած մէկ ու կէս էջ]:
Վերը՝ "Երկաթագիր" - Յայտ. Գլ. ԻԲ, 18:

Ես եմ այր եւ ես եմ քէ, ես եմ առաջին եւ ես եմ վախճան, ես եմ սկիզբն, եւ ես եմ կատարած: Երանի որք կատարեն զարէնս նորա, եւ ունին զիշխանութիւն ուտի ի ծառոյն կենաց, եւ մտանել ընդ գրորունս քաղաքին լուսոյ: Եւ ելցեն արտաքս շուրք եւ ղեղատուք եւ կոպաշտք, եւ ըսսպանողք եւ պոռնիկք, շնացողք եւ ամենայն որ զնան եւ խաւսին ստութիւն: Ես Յս. Ջս. առաքեմ զհրշոտակ իմ վկայել յամենայն ժամ յեկեղեցին: Ես եմ արմատ եւ գաւակ Ազամայ եւ ասող առաւատին, եւ Հոգի սուրբ Հարսն նոր եւ զաւոց եմ: Եւ որ որ ծարաւի իցէ եւ կամ իցի գալ առ իս կկեսցէ եւ առցէ զՂուրն կենաց ձրի:

Վկայեմ ամենայնի որ լսեն զբան մարգարէութեան գրոյս այտորիկ, զի մի՛ յաւելուցուն ի սա, եւ մի՛ Հատանիցեն ի սմանէ: Եթէ՞ որ յաւելուցու ի սա յաւելցէ եւ քաղմացուցէ Ած. զհարուածս զամենայն որ գրեալ է ի գիրս յայս ի վերայ նորա: Եթէ՞ որ պակսեցէ եւ Հանցէ ի բանից մարգարէութեան գրոյս այտորիկ, ապակա-

նեսցէ եւ Հանցէ գրաթին նորա ի ծառոյն
կենաց եւ ի քաղաքէն սրբոյ որ գրեալ է ի
զիրոյ յայտոսիկ: Ասաց որ վկայեացն զայս
ամենայն, այոյ, զամ ես վաղվազակի:
Յովհաննու Աւետարանչի եւ աշակերտի

Տեառն, Յայտնութիւն Ջի. ի Պատմոս կղզ-
ւոջ զոր հետն:
ՀՄՄՄ.-Պրէտիքիթ Մուրատ, Յայտնութ-
եանն Յովհաննու Հին Հայ Թարգմանութիւն,
Երուսաղէմ, 1906-1911, Բ. Մաս, էջ 414
-416:

3852

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆԲ

(Հայկ. Զայնագրութամբ)

Երուսաղէմ

1922

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 21X16.5X2: էջք 886: Հանգա-
մանք քաւարար: Թուղթ գծաւոր: Գրիչ Լե-
ւոն Չիլիկիերեան: Գրութիւն սեւորակ մե-
լանով, միասին, 14 տող: Ենդագիր վարժ:
Կազմ խաւաքարտեայ անարուեստ: Առաջին
կողքին ներսի կողմը գրուած է, այժմ Հա-
զիւ ընթեռնչի. " 1922 Նոյեմբերին սկըս-
եալ է: Քաջ երաժիշտ Պր. Լեւոն Չիլիկե-
կիերեանի ձեռագիրն է":
Մամօք.- Ութ ուրոյն տետրակներ իրա-
րու միացուած են մէկ կազմի մէջ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Մանկունք եւ Համբարձի Սուք-
խասանց, ԲԶ:
էջ 18, դատարկ:
էջ 19.- Կանոն Գրգ Կիւրակէի Մեծի
Պաճոց: Օրհ. ԳԿ:
էջ 68.- Ցանկ:
էջ 64, դատարկ:
էջ 66 (նախապէս էջ 1).- Եարականք
ԴԿ. Ապաշխարողաց Աւագ Հիւնդշաքթի:
էջ 95.- Ցանկ:
էջ 96, դատարկ:
էջ 97.- Հարց Ապաշխ. ԴԿ:
էջ 108-104, դատարկ:
էջ 105 (նախապէս էջ 1).- Հարց ԴԿ.
Ապաշխարութեան.- Վասն Աքրահամու սիրել-
ւոյ քոյ...
էջ 184.- Կոչումն Ջահանյութեան.-
Նայեաց ի մեզ...
էջ 186.- Ցանկ:
էջ 141 (նախապէս էջ 1).- Օրհ. ԳԶ.

Շողակաթիւն

էջ 167.- Թափօրին (ի Ս. Յարութիւն)
.- Օրհնեցէք մանկունք ընդ երկնայնոցն
...
էջ 171.- Ցանկ:
էջ 172, դատարկ: Որուն կը յաջորդեն
երկու թերթեր առանց իջաթիւի.- Հարց ԳԿ.
Վերացման Ս. Խաչի:
էջ 178 (նախապէս էջ 1).- Օրհ. ԱԶ.
Վերացման Ս. Խաչի:
էջ 198.- Մանկունք եւ Համբարձի ԴԿ.
Վարդանանց Զօրավարաց:
էջ 198, դատարկ: Նոյնպէս էջ 200:
էջ 199.- Ցանկ:
էջ 201.- Ի Թափօր ի լերինն...
էջ 208 (նախապէս էջ 1).- Նըշանաւ
ամենայաղթ խաչիւք քո...
էջ 259.- Տէր Յերկնից ԳԶ. Աւագ
Ուրբաթի գիշերին.- Ով ըսքանչիլի եւ տե-
սիւ նՀաւար...
էջ 261.- Ցանկ:
էջ 262, դատարկ:
էջ 268 (նախապէս էջ 1).- Օրհ. Մեծի
Պաճոց Զրգ Կիւրակէի.- Որ ըզխորհուրդ...
էջ 286, դատարկ:
էջ 287.- Մանկունք ԴԿ, (ստեղծ) Ա-
ւագ Եարաթ աւուր.- Յովսէփ քեզ Հաւատա-
ցեալ...
էջ 290, դատարկ:
էջ 291.- Համբարձի ԴԶ. Յիւսանց շք.
երկնայնորուն.- Թազաւուր զուրով...
էջ 318.- Աստուածածնի.- Խընկին ծա-
ռին երման ես...
էջ 318-322, դատարկ մեծագոյն մա-

սամբ:

էջ 828 (նախապէս էջ 1).- Ընտրեալը յԱստուծոյ...:

էջ 849.- Օրհ. ԲԿ. Մեծի Պաշտօն Ե.բզ Կիւրակէի (Ղատաւորի).- Որ պատուիրան

...:

էջ 854-855 ի միջեւ երկու թերթ տարբեր թուղթ առանց իջաթիւի.- Գ.- Որ փոխանակ մահարբի...:

էջ 855.- Մանկունք ԴԿ. 72 Աշակերտացն Զրիստոսի (Մեծի Պաշտօն երկրոյները).- Առաքեալք Աստուծոյ...:

էջ 870.- Համբարձի ԴԶ. Հոգեգալստեան է. աւուր շք. երկրոյեան.- Հոգին

Սուրբ էր միշտ...:

էջ 874-876, զատարկ:

էջ 876.- Յանկ Նիւթոց, Այբուբենական:

էջ 882-888, զատարկ:

էջ 884, վերը.- Սոյն տետրակի ամբողջութիւնն ալ նմանապէս քաջ երաժշտագէտ Պրն. Լեւոն Զիլիկիրեանի ձեռագիրն է, գրուած 1822 թուին յերուսաղէմ:

- Վարը.- Ստացայ Պր. Սահակ Գալայ-ճեանէն, 25 սեպտ. 1880, Երուսաղէմ.- Նորայր Արքեպս.:

էջ 885.- Յանկ:

էջ 886, զատարկ:

3853

ՂՈՒՐԱՆԻ ՄԵԿՆՈՒԹԻՒՆ

(Աքաբերեց)

Տեղի

1261-2=1845-6

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Մաւալ 215x15x2: էջք 864: Հանգամանք Համարեա բաւարար, վերջը թերի: Թուղթ գորշորակ փայլուն: Գրիչ՝ Ծագուպ իպն Օսման իպն Մահմուտ իպն Մուհամմէտ: Գրութիւն սեւ մելանով, միասիւն, 17 տող, շատ բառերու վերեւ կարմիր գիծ: Դատարկ էջեր, 1, 250, 251: Ցաւելուածակն քիչ մը փոքր մէկ թերթ՝ փակցուած

էջ 84-85ի միջեւ, մէկ երեսը զատարկ: Կաշեկազմ խաւարարտեայ դրոշմազարդ:

Ձիշատակագրութիւն.- 1980

էջ 864, ստորին լուսանցքին.- Այս ձեռագիրս կը յանձնեմ Սրբոց Յակոբեանց ձեռագրատան՝ Տեսուչ Գեորջ. Տ. Նորայր Ս. Արք. Պողարեանի միջոցաւ.- Ցուլիս 21, 1980, Երուսաղէմ.- Ժիրայր Վրդ. Թաշճեան:

3854

ԿԱՆՈՆԱՏԵՏՐ ՄԱՅՐԱՊԵՏ ՕՐՀՆԵԼՈՅ

Գրիգոր Վրդ. Խաբրէքոցի

Երուսաղէմ

1851

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 20x14.5: էջք 86: Հանգամանք բաւարար: Թուղթ Հասարակ: Գրիչ՝ Գրիգոր Վրդ. Խաբրէքոցի: Գրութիւն՝ խորագիրները

եւ սկզբնատառերը կարմիր, մնացեալը սեւ մելանով, միասիւն, 22. 28 տող, սեւ գիծերու միջեւ: Եեղագիր նոտրակերպ: Համապատասխանութիւնք սովորական գրեթէ: Կողք

գունաւոր թանկեր թուղթ, վերջինը կը պակ- սի: Ստացող՝ գրիչը: Դատարկ թուղթք ըս- կիզքը երեք թերթ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Տիտղոսաթերթ.-

Կամոմատետր Մայրապետ Օրոմելոյ, ի Մայր

Մաշտոցէն՝ որ վասն ապաշխարողաց:

Վերստին աշխատասիրեալ ձեռամբ Սք.

Հրեշտակապետու Տեսուչ Խարբերթցի Գրիգոր Վարդապետին:

Ի Պատրիարքութեան Սրբոյ Աթոռոյն Տ. Տ. Յովհաննու Գեորգիանիկ Արքեպիսկոպոս- տին:

Ի Սք. Երուսաղէմ ի Վանս Սրբոց Հը- րեշտակապետաց, ի թիւ փրկչին 1851:

էջ 1.- Այրի կամայք կամ կուսամք յոր- ժամ կամիմ յտանել ի կարգ ապաշխարութե- ան յերուսաղէմ, ի Վանս Հրեշտակապետու Հրաժարեալք յաշխարհէ՛ այս կանոն կատա- րի:

Տարեալ գմայրապետացում ի դուռն տա- ճարի եկեղեցոյն Սք. Հրեշտակապետաց, եւ զգրուոն փակեալ կատարեսցեն զայս կանոն:

Օրհնեալ Տէր մեր Յս. Ջս. ամէն: Լայր մեր:

Ալիւուիայ, ալիւուիա: Սաղմոս ԾԶ:

էջ 4.- Հրաժարիմք ի սատանայէ եւ յամ. խարէութենէ: Խոստովանիմք եւ Հաւա- տամք ամենակատար սրտիւ զՀայրն Ած.: Մե- շայ ամենասուրբ Երբորդութեան ի բուն: Հայր մեր:

Ալիւուիայ, ալիւուիա: Սաղմոս ԻԶ:

էջ 7.- Եւ ապա բացեալ զդուռն զմամ ի բամոմ, ասելով շարակամ, ԴԿ, Ջողորմութեան քոյ զգուռն բաց մեզ Տէր...:

էջ 8.- Ոթերցուածս յեսայայ Մարգարէ.

Գլ. 1, Հմբ. 16:

էջ 11.- Աղօթք.- Անկեալ առաջի քոյ

...:

էջ 12.- Անտի երթան առաջի աւագ խո- րանին...:

էջ 17.- Եւ ապա Աղօթք.- Լուարութ արք եւ կանայք...:

էջ 26.- Եւ յըմթեռնուլն զաւետարանս այս, առնում ի գլխոյ ապաշխարողիմ զսպի- տակոմ, եւ արկածեմ զսեւ:

էջ 26.- Լ Տեր ողորմեա: Եւ ըմթեռնում զԱղօթս.- Ած. բարձրեալ, զովեալ եւ փոտաւոր եալ...:

էջ 81.- Խրատ Համառօտ առ ապաշխար- զս.- Պարտ է ապաշխարողին...:

էջ 88-86, զատարկ:

3855

ԵԿԵՂԵՅԱԿԱՆ ԵՐԳԵՅՈՂՈՒԹԻՒՆԻՔ

(Հայկական Զայմագրութեամբ)

Երուսաղէմ

Թուական

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 19.5x14x1.5: էջք ԺԴ+886: Հանգամանք լաւ: Թուղթ զծաւոր: Գրիչ՝ Մարկոս Կ. Մաթեան, Մաղնիսացի: Գրու- թիւն՝ սեւ, կանաչ եւ կարմիր միջանկե- րով, միասին, 18 տող, կամ նուազ, կար- միր գիծերու միջեւ: Ենդագիր: Կազմ կի- սակաշի խաւաքարտեայ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ Ա-Դ, զատարկ: Նոյնպէս էջ Զ-ԺԴ:

էջ Ե.- Մաղնիսացի Մարկոս Կ. Մաթե- ան, աշկ. Ժառ. Վարժ. յերուսաղէմ:

էջ 1.- Գորգին ի ծունկս անկեալ Համբուրէ զՍուրբ պատանառեղին Ջրիստոսի եւ ելեալ առնու զգաւազանն եւ գնան թա- փօրականքն զաստղաս ի Սուրբ Գերեզման զոյգ զոյգ՝ ասելով զքաղցրանուագ շարա- կանն.- Հրաշափառ Աստուած...:

էջ 8.- Ի Հասանելն թափօրապետի ի մէջ սեանք՝ ասի շարական, ԱԿ, Առաքեցար ի Հօրէ...:

էջ 20.- Ուրախ լեր սուրբ եկեղե- ցի...:

էջ 28.- Իսկ յիններորդ ժամու գիշե- րի Հարկանի կոչնակն ի Ս. Յակովբ, դարձ-

եալ զնան ի Ս. Յարութիւն: Ծաշուն առա-
ջի զրան Սք. Գերեզմանին: Ի սենեակ տես-
չին զգետաւորի ժամարարն...:
էջ 26-40, դատարկ:
էջ 41.- Կամոն Գիւտ Խաշի:
էջ 50.- ԱԶ, տանր.- Հրաշակներտ եւ
զօրեղ...:
էջ 79.- ԱԿ.- Նըշանաւ...:
էջ 91.- ԲԶ.- Պարզեատուն...:
էջ 107.- Եւ զան ի զունն Սք. Գե-
րեզմանին ասելով.- ԴԶ.- ԱՀագին ձայնիզ
քո Ջրիստոս...:
էջ 111.- ԲԿ.- Խաշի քո Ջրիստոս...:
էջ 120.-186, դատարկ:
էջ 187.- Կամոն Ութօրէից:
Գիշերային ժամերգութիւն ի Սուրբ
Յակոբ...:

էջ 189.- ԴԶ.- Լոյս ի լուսոյ...:
էջ 160.- Ծաշու Ութօրէից:
էջ 157.- Հարց Նորին, ԱԶ վերնախաղ
- Տընօրինեցաւ...:
էջ 178-176, դատարկ:
էջ 177.- ԱԶ.- Որ ի լերինն ալլա-
կերպեալ...:
էջ 195-196, դատարկ:
էջ 197.- Որ պատուիրան...:
էջ 228.- Ընդ լուսափայլ զըւարթ-
նոյն...:
էջ 286.- Որ ըզխորհուրդ...:
էջ 265.- Կանոն Ծաղկազարդի Կիրա-
կէին՝ զալտեան Տեառն յԵրուսաղէմ.- Որ
վերորհնաւ...:
էջ 271-276, դատարկ:
էջ 277.- Ցամկ:
էջ 279-286, դատարկ:

3856

ԺՈՂՈՎԱԾՈՅ (Կրօնական երգարան)

Լեհաստան

1757

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 19x16.5x8: Թերթք 170: Հան-
գամանք բաւարար. ստորին լուսանցքները
ցեցակեր. Թեթեւ նորոգութիւն կրած:
Թուղթ զորչորակ: Գրիչ՝ տէր Ասվածատուր,
որդի Օվանէսի: Գրութիւն՝ խորագիրները
եւ սկզբնատոները կարմիր, մնացեալը սև
մեյանով, միասիւն, 18 տող: Նորագիր
յտակ: Համաօտագրութիւնք սովորական:
Կազմ՝ կիսակաշի խաւաքարտեայ, առաջին
կողքը խաչադրոշմ:
Ծամօք.- Հատորիս սկիզբը կան ութ ան-
ջատ Թերթիկներ, ձեռագիր եւ տպագիր:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Սկիզբի պահպանակ Թերթիկ վրայ.
* Ձեռագրատան Տեսչին յանձնեց Պր. Գէորդ
Հինշլեան, 2-9-81:
- Մանրաման նկարագրութիւն տես Սի-
ոն, 1979, էջ 216-222. Փայլակ Անթապ-
եան:
Քղ. 1ա բոլորգիր յստակ.- Մանկուք
ի մէջ ութօրէի մարմնոյ Տեառն.- Ծառ կե-

նաց ի մէջ եկեղեցոյ...
Քղ. 1բ-5բ, դատարկ, տարբեր Թուղթ:
Քղ. 6ա.- Յիշատակարամ, տես յետոյ:
Քղ. 6բ, դատարկ:
Քղ. 7ա.- Himn do Swirti Anni (Լե-
Հերէն).- Wof erguk amusnagani... (Լե
Հատոս Հայերէն):
Քղ. 8ա.- Astudzow dacuk kohutium.
Dah [Տաղ] zdzynyntian Diarn.- Manug
dzynaf i Piedhehem.- Ըմփտ. Հ. Ն Ակիւն-
եան, Յուցակ Զեռ. ի Լվով, 1961, էջ 88
(6).- Տաղ զԾերըղեկնէ Տեառն.- Մանուկ
ծընաւ ի Բեթղէմ...:
Քղ. 9ա.- երգք Տօնից Տէրունակամաց:
ճրագալուցի Ծմօղեամ Տեառն, ի ղեկտեմբե-
րի ԻԴ.- Հայրըն զըթած անգուզական...:-
Ըմփտ. Հ. Ն. Ակիւնեան, Յուցակ Զեռ. Լվովի,
1961, Վիեննա, էջ 88 (Երգարան):
Քղ. 10ա.- Ծմօղեամ Տեառն Գի. Բի. ի
ղեկտեմբերի ԻԵ.- Անմայր ծնունդ Հօր ան-
ըսկզբան...:- Ըմփտ. Նոյն, անդ:
Քղ. 11ա.- Բլփատութեան Տեառն, ի
Յունվարի Ա.- Ի սկզբան տօրէնութեանդ
... Ըմփտ. Նոյն, անդ:

Ք. 12բ.- Գայտնութեան Տեառն, ի Թում-վարի Զ.- Յեւասցուք արդ ամենեքեան...- Ըմբ. Երև, անդ:

Ք. 13բ.- Կիրակէի Արմաւեանաց.- Ու-րախ լիբ Դուստր Սիոնի...- Ըմբ. Երև, անդ:

Ք. 14բ.- Մեծի Հիմզաբթու Ղթերեաց Տեառն.- Այսօր զբաւ օրհնակաց...- Ըմբ. Երև, անդ:

Ք. 15ա.- Մեծի Ուրբաթում.- Գուշակու-թիւնք տեսնողաց...- Ըմբ. Երև, անդ:

Ք. 17բ.- Մեծի Ծաբաթում.- Կենդանա-տու ամենեցուն, մեռանի վասն ամենեցուն...- Ըմբ. Երև, անդ:

Ք. 18բ.- Պանքի Զարութեան Տեառն.- Զարեաւ Զրիստոս ի մեծեղոց, Եսայիկն պտուղ ենչեցեցոյ...- Ըմբ. Երև, անդ:

Ք. 19բ.- Ըամբարձման Տեառն.- Յետ փառաւորի Զարութեան... Ըմբ. Երև, անդ:

Ք. 20բ.- Գայտեան Ոգոյմ Սրբոյ.- Ամենասուրբ Աստուած Ոգի...- Ըմբ. Երև, անդ:

Ք. 21բ.- Ամենաբարձր Երրորդութեան.- Սրբազնասուրբ Երրորդութիւն, եռակ եւ մի Աստուածութիւն...- Ըմբ. Երև, անդ:

Ք. 22բ.- Էվաքիստի մարմնոյ եւ արեան Տեառն.- Արդ օրհնացուք ամենեքեան...- Ըմբ. Սիոն, 1979, էջ 218:

Ք. 23բ.- Պայծառակերպութեան Տեառն - Ծայտնէ Յիսուս աշակերտաց...: Ըմբ. Երև, անդ:

Ք. 24բ.- Սրբոյ Խաչիմ Վերացումման - Ի սկզբանէ նախասպեցիք...: Ըմբ. Երև, անդ:

Ք. 25բ.- Տերու[մ]կամաց Եկեղեցոյ.- Զուարճացիր Հարսն Զրիստոսի...: Ըմբ. Երև, անդ:

Ք. 26բ.- Յրդացման Ամենաբարձուհւոյ Կուսիմ Մարիամ[այ]- Ծաւրտենից Աստուած ընտրեաց...: Ըմբ. Երև, անդ: Նաեւ Թու-ցակ Զեռ. Լվովի, էջ 89 (27):

Ք. 27բ.- Ծմնդեանմ Աստուածածնայ.- Ծաղկեցաւ արդ արմատն Եսանայ...: Ըմբ. Երև, անդ: Ըմբ. Երև, անդ: Նաեւ Թու-ցակ Զեռ. Լվովի, էջ 88 (26):

Ք. 28բ.- Ղծայեցման Աստուածածնայ - Ընտիր նուէր Երրորդութեան...- Ըմբ. Երև, անդ: Ըմբ. Երև, անդ: Նաեւ Թու-ցակ Զեռ. Լվովի, էջ 89 (26):

Ք. 29բ.- Աւետման Աստուածածնայ.- Աղերս քո, ով Կոյս սրբազնեաց...- Ըմբ. Երև, անդ: Ըմբ. Երև, անդ: Նաեւ Թու-ցակ Զեռ. Լվովի, էջ 88 (25):

Ք. 31ա.- Այբովութեան Աստուածածնայ.- Անհամատ խոնարհութիւն, սէր քո եւ ե-րանդանութիւն...- Ըմբ. Երև, անդ: Ըմբ. Երև, անդ: Նաեւ Թու-ցակ Զեռ. Լվովի, էջ 88 (25):

Ք. 32ա.- Մարտիրոսեան Տեառն, Տեառ-

նրձգառաքիմ.- Միայն մարտիրոս ի մէ(ն) կա-նանց ...- Ըմբ. Երև, անդ: Ըմբ. Երև, անդ: Նաեւ Սիոն, էջ 218:

Ք. 33ա.- Վերափոխման Ամենաբարձուհւ-ւոյ Կուսիմ.- Վերականգնեցն տենչ փառաց...- Ըմբ. Երև, անդ:

Երկու թերթ տարբեր թուղթ եւ գրչու-թիւն (84-86):

Ք. 34ա.- Յովսէփ, որդի մեծի Դաւ-թի...- Ըմբ. Երև, անդ: Ըմբ. Երև, անդ: Նաեւ Թու-ցակ Զեռ. Լվովի, էջ 89 (41):

Ք. 35ա.- Mankunk i Hanparci, Na. S. Jozefa.- Պարեանք տուճիկն Արբաւամու...- Ըմբ. Սիոն, էջ 218:

- Մկ. Na, S. Kaictana.- Պրակա-ցեալ Հարսի Աստուածորդւոյն եկեղեցոյ... եւ մարտիր վարուց Հիմնադիր, Սր. Զայեղանու...: Ըմբ. Երև, անդ:

Ք. 36բ.- Մկ.- Զալ նահատակ Զրիս-տոսի Սր. Լաւրէնտիոս...: Ըմբ. Երև, անդ:

Ք. 37ա.- Երգ Հրեշտակաց.- Դասք իննեկ ոգեղնաց...: Ըմբ. Երև, անդ: Ըմբ. Երև, անդ: Նաեւ Թու-ցակ Զեռ. Լվովի, էջ 89 (28):

Ք. 37ա.- Մարգարէից .- Նախ(ա)ըն-տրեցեալք ի սկզբէն...- Ըմբ. Երև, անդ: Ըմբ. Երև, անդ: Նաեւ Թու-ցակ Զեռ. Լվովի, էջ 89 (28):

Ք. 38ա.- Առաքելոց.- Նախ քան զըս-կ[ի]զքն արարածոց...: Ըմբ. Երև, անդ:

Ք. 48ա.- Միայ Բաեմայայետի Խոս-տովանողի Յողոյն Սրբոյ նախ(ան)ընտրեցար...- Ըմբ. Երև, անդ: Ըմբ. Երև, անդ: Նաեւ Թու-ցակ Զեռ. Լվովի, էջ 85 (25):

Ք. 57ա.- Օրհմութիւն Մկիստութեան Տեառն - Որ խոստացար...- Ըմբ. Երև, անդ: Ըմբ. Երև, անդ: Նաեւ Թու-ցակ Զեռ. Լվովի, էջ 52:

Ք. 58ա, բոլորգիր, Բ դասարկ: Տար-բեր թուղթ:

Ք. 61բ.- Ամենաբարձր Երրորդութեան Օրհմութիւն.- Երբեք անէինս բաժանեալ...- Ըմբ. Երև, անդ: Ըմբ. Երև, անդ: Նաեւ Թու-ցակ Զեռ. Լվովի, էջ 108:

Ք. 62, նման է թղ. 68ի:

Ք. 65ա.- Ամենայայտի մարմնոյ եւ արեան Տեառն, Օրհմութիւն.- Գերահրաշ խոր-հրդ(ւ)ոյ...- Ըմբ. Երև, անդ: Ըմբ. Երև, անդ: Նաեւ Թու-ցակ Զեռ. Լվովի, էջ 219:

Ք. 68ա.- Ամենայայտ Սրբոց, Օրհմութիւն - ԴԿ.- Անճառ խորոց...- Ըմբ. Երև, անդ: Ըմբ. Երև, անդ: Նաեւ Թու-ցակ Զեռ. Լվովի, էջ 168:

Ք. 70.- Տարբեր թուղթ եւ գրչու-թիւն, բոլորգիր:

Ք. 78ա.- Ղծայեցման երանուհւոյ Կոյսիմ. Օրհմութիւն ԳԿ.- Գովեմք զՀայրըզ զըրբութեան...- Ըմբ. Երև, անդ: Ըմբ. Երև, անդ: Նաեւ Թու-ցակ Զեռ. Լվովի, էջ 10:

Ք. 78ա.- Ամարտի Յրդութեան Ամեն-երանուհւոյ Կուսիմ Մարիամայ, Օրհմու-թիւն ԴԿ.- Կարողաբար զօրութեամբ...- Ըմբ. Երև, անդ:

Հմմտ. նոյն, էջ 5:

Քզ. 81ա.- Այ(լ)ցելուբեամ Երամելւոյմ Կուսիմ Սարիամայ, Օրիմուքիւմ ԳԿ.- ՕրՀ- նեմք զորՀնեալըդ ի կանայս...:- Հմմտ. Սի- ոն, էջ 220:

Քզ. 85բ.- Խընդա քաղաքըն երկնական ...:- Հմմտ. Յ. 26ն. Լվովի, էջ 89 (58):

Քզ. 89բ.- Յագւոյն Սրբոյ նախընտ- րեցեալ...:- Հմմտ. նոյն, էջ 89 (58):

Քզ. 90-91, տարբեր թուղթ եւ գրչու- քիւն, նոտրագիր. քիչ մըն ալ ցնցակեր:

Քզ. 90ա.- Ի Տօմի Սրբոյ Հօրմ Պեմն- տիցքոսի, ՋկՈի Զարթուցեալքիս Երզ.- Ե- րանեկեաց երանագոյն...:

Քզ. 91, դատարկ:

Քզ. 92, կտրուակ փրթած:

Քզ. 92ա.- Հարց ԴՁ.- ԶԸրաշակերտօ- ղըզ Համայնից քարեանեմք ամենեքեան...:- Հմմտ. Սիոն, էջ 221:

Քզ. 95ա.- Սըրբոյմ Նիկոլայոսի ըԶ- միոնացոյ Եպիսկոպոսի, Օրիմուքիւմ ԴՁ.- Խն[ա]մոց քոց...:- Հմմտ. 26ն. Ս. Յ.

Ք. 8187, էջ 167:

Քզ. 106բ-106, դատարկ:

Քզ. 107ա.- Պաշտօն մըմքեցելոց.- ԱՁ.- Ջեզ վայելէ Ած. օրՀնութիւն...:

Քզ. 109.- Պաշտօն (Ո)նըմքեցելոց.- ԱԿ - Ջեռք քո արարին...:

Քզ. 111ա.- Պաշտօն նըմքեցելոց.- ԲՁ - Հրեշտակացի նայելի...:

Քզ. 118բ.- Պաշտօն նըմքեցելոց, ԲԿ, Աւագ Կողմ.- Ջեզ վայելէ Ած. օրՀնու քիւն...:

Քզ. 116բ.- Պաշտօն նըմքեցելոց, ԳՁ.- Ի ձայն մենի զուարթնոյն...:

Քզ. 117բ.- Պաշտօն նըմքեցելոց, ԳԿ.- Լոյս ի լուսոյ...:

Քզ. 120ա.- Պաշտօն նըմքեցելոց, ԴՁ մայմ.- Ջանգի գրեզ օրՀնեն...:

Քզ. 122ա.- Պաշտօն նըմքեցելոց, ԴԿ մայմ.- Հայր անբակեզբեն...:

Քզ. 124բ, դատարկ:

Քզ. 125ա, սեւատիպ նկար, Jezus Nazarenski, Տարբեր թուղթ է, երկրորդ երեսը դատարկ:

Քզ. 126ա.- Litania.- Տէր ողորմեայ ...:

Քզ. 126ա.- Litania.- Տէր ողորմեայ ...:

Քզ. 126ա.- Ջաջը նաՀատակ Զրիստոսի սուրբ Լօրէնտիոս...:

Քզ. 128ա.- Գանկ (ԼեՀերէն):

Քզ. 128ա.- Սեւատիպ նկար, խաչակիր Զրիստոս, ներքեւը երկու տող լեՀերէն: Տարբեր թուղթ, յաջորդ երեսը դատարկ:

Քզ. 166, 167, քարակ, տարբեր.- Յի- շատակարան լեՀերէն:

Քզ. 168-170, դատարկ:

Յիշատակարամ.- 1757

Քզ. 6ա, նոտրագիր, կարմրատառ.- Յի- շատակ է Երզարան: այս ձայնաւոր աղօթից ընդ որում գրեցի ես տէր Ասվածատուր որ- ղի Օվանէսի [մէկ բառ ջմջուած] իշատակք քը- ռոջ իմոյ Անդօնի նային Կոյսոյ սրբոյն Պէնէդիքթոսի Հայոց, ի փառս Ամենատուր Երրորդութեան, եւ ի պատիւ Վերափոխման Կուսոյն Մարիամայ, եւ Ամենից Սրբոց. քայց քանիցս որ անգամ կարդացէք, զանառ- ժանս ոչ մոռացէք, աղօթից ձերոց: Յամի Տեառն 1757, Լադինացուց օրն Յիւն, Հոկ- տեմբերի:

Ներքեւը երկու տող լեՀերէն:

3857

ՇԱՐԱԿԱՆ

(Հայկական Զայնագրութեամբ)

Երուսաղէմ

1891

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 18.5x18.5x6: էջք 780+608+ 254: Հանգամանք բաւարար. կազմը քայթայ- ուած, կան փրթած քերթեր մեն քիւով:

ուր Հասարակ Գրութիւն սեւ մեկանով, միասին, 10 տող, կարմիր գիծերու մի- ջն: Ենթագիր վարժ, նոտրակերպ: Կազմ կիսակաշի խաւաքարտեայ:

ՐՈՎԱԼՆՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Տիտղոսաթերթ զարդագիր գունաւորեալ.- Զայնագրեալ Շարական:

էջ 1.- Սկսուածք եւ փառք ութն ձայնից եղանակաց.- ԱԶ.- Օրհնեսցուք ըզՏէր

էջ 82.- ԴԿ.- Օրհնեսցուք ըզՏէր...:

էջ 97.- Կամոմ Ծմնդեան Արքայ Աստուածածնիմ.- Երգեցէք որդիք Սիօնի...:

էջ 118.- Կամոմ Ծմնդեան Արքուհոյ Աստուածածնիմ.- Որ նախմայաց...:

էջ 114.- Կամոմ Աստուածայայտութեան ճրագալուցիմ.- Ուրախացիր Աբբուհի...:

էջ 186.- Կամոմ Ծմնդեան առաջիմ աւուր:

էջ 168.- Կամոմ հիմզերորդ աւուրմ :

էջ 178.- Կամոմ ութերորդի աւուրմ.- Տես Մասն Ա. էջ 678:

էջ 186.- Կամոմ Քառասմօրեայ Գալըստեան Գի. ի Տաճարմ:

էջ 211.- Կամոմ Դաւթի Մարգարէիմ եւ Յակոբայ Արղար Առաքելոյմ:

էջ 228.- Կամոմ Արքայ Ստեփանոսի նախավկայիմ:

էջ 284.- Կամոմ Արքոց Պետրոսի եւ Պողոսի:

էջ 286.- Կամոմ Արղուոցմ Արտամ Արքոց Առաքելոցմ Յակովբայ եւ Յովհաննոմ.- Որ էն յէութեան...:

էջ 260.- Կամոմ Յովմամու Մարգարէիմ:

էջ 277.- Կամոմ Բուժ Բարեկէմնդանի:

էջ 287-288. զատարկի:

էջ 289.- Արքայմ Քեոզորոսի.- Որ ընտրեցեր...:

էջ 289էն յետոյ 284 զրուած է զարձեալ:

էջ 288.- Կամոմ Երկրորդ Կիրակէիմ Աղուհացից:

էջ 297էն յետոյ զրուած է 304:

էջ 309.- Առաջիմ Հարց Ապաշխարութեան: ԱԿ ծամր:

էջ 339.- Կամոմ Երրորդ Կիրակէի Աղուհացից:

էջ 367.- Նոյնը չափաւոր գրուած ըստ Էջմիածնայ.- Ամենայն արարածք...:

էջ 386.- Կամոմ Զորորդ Կիրակէի Աղուհացից:

էջ 400.- Կամոմ Հիմզերորդ Կիրակէի Աղուհացից:

էջ 411.- Հարց Ապաշխարութեան Ե. շաբթու, ԴԶ:

էջ 442.- Կամոմ Վեցերորդ Կիրակէի Աղուհացից:

էջ 467.- Հարց Ապաշխարութեան, ԴԿ:

էջ 527.- Կամոմ Յարութեան Ղազարու, Հարց ԲԶ.- Աստուածային գոյմամբ...:

էջ 646.- Կամոմ Ծղղկագարդի Կիրակէիմ Գալըստեան Տեսոմ յերուսաղէմ:

էջ 670.- Կամոմ Մեծի Երկուշաբթիմ:

էջ 698.- Կամոմ Մեծի Երեքշաբթիմ:

էջ 604.- Կամոմ Մեծի Զորեքշաբթիմ:

էջ 612.- Կամոմ Մեծի Հիմզաբաթիմ:

էջ 662.- Կամոմ Մեծի Ուրբաթու:

էջ 668.- Կամոմ Մեծի Շաբթու:

էջ 678.- Կամոմ Ծմնդեան Ութօրէից Աւուր.- Լուս ի լուսոյ...:

էջ 689.- Հարց Գ. Կիրակէիմ Աղուհացից:

էջ 696.- Կամոմ Աւագ-շաբթու.- Պարզեատուս ամենեցուն...:

էջ 707.- Համբարձի խաչի.- Այսօր երևում...:

էջ 719.- Մամկուոց Վարդավառի Բ. աւուր:

էջ 724.- Ողորմեա Ծղղկագարդի.- Ուրախ լեր...:

էջ չկայ, զարդագիր գունաւորեալ.- Զայնագրեալ Շարական: Յաջորդ երեսը զատարկ:

էջ 1.- Կամոմ Արքայ Զատիկի, ԱԶ. Վերմ.: Այսօր յարեալ...:

էջ 17.- Հարց Յարութեան:

էջ 187-148, վարի մասը այրած:

էջ 199էն յետոյ զրած է զարձեալ 192 եւ շարունակած այդպէս:

էջ 825.- Կամոմ Համբարձման:

էջ 846.- Հարց Վեցերորդ, ԴԶ:

էջ 864.- ԴԿ.- Առաջիմ:

էջ 458.- Կամոմ Պէմտեկոստէի առաջիմ աւուրմ:

էջ 482.- Մամկուոց Գրիգորի Լուսաւորչիմ, ԴԶ.- Հրաշափառ Աստուած...:

էջ 487.- Կամոմ Վարդավառի Ա. աւուրմ:

էջ 607.- Կամոմ Ծղղկաթիմ:

էջ 618.- Կամոմ Վերացման Արքայ խաչի:

էջ 647.- Հարց, Գիւտի Արքայ խաչիմ:

էջ 657.- Կամոմ Արքայ Յակոբայ Մծրմայ Հայրապետիմ:

էջ 687.- Կամոմ Գիւտ խաչի, ԱԶ:

էջ 696.- Կամոմ Վարագայ խաչիմ:

էջ 604.- Մամկուոց աւուր յարութեան Ղազարու:

էջ 607-608, զատարկ:

էջ 6.- ԲԶ.- Օրհնեսցէք մանկունք ըզ-

Տէր...

- էջ 15.— Մամկունաց Պետրոսի եւ Պօղոսի Ա. Առաքելոց:
- էջ 26.— Համբարձի Ողբիմ:
- էջ 82.— Մամկունաց եօթամասուներկու աշակերտացմ Քրիստոսի:
- էջ 42.— Մամկունաց Բառասօրից Մամկաց:
- էջ 52.— ՄՈԿ. ապաշխարութեամ ԴԿ:
- էջ 57.— Համբարձի Աւագ Ուրբաթու:
- էջ 74.— Համբարձի Վարդավառի Ա. աւուր:
- էջ 98.— Մամկունաց հաչի է. աւուր:
- էջ 107.— Մամկունաց Մամկանցմ Բեթղեմի:
- էջ 110.— Մամկ. Սրբոցմ Սուքիասաց:
- էջ 147.— Մամկ. Աւագ Ծաբթու, ԴԿ:
- էջ 150.— Համբարձի Սրբոց Ղեւոնդեանց:
- էջ 175.— Մամկունաց Նիկողայոսի Հայրապետիմ:
- էջ 186.— Մամկունաց Հրեշտակապետաց, ԴԿ:
- էջ 198.— Մամկունաց Յովհաննու Ոսկերբում Հայրապետիմ, ԴԿ:
- էջ 206.— Մամկունաց Սրբոցմ Բարսղի Հայրապետիմ:
- էջ 215.— Մամկունաց Սրբոց Վարդամաց,

ԴԿ:

- էջ 228.— Մամկունաց Որդւոցմ Որոտմամ,
- ԴԿ:
- էջ 226, դատարկ:
- էջ 227.— Յամկ:
- էջ 250.— Մասն Գ. Ստեղծիք:
- էջ 252-254, դատարկ:
- Թուակամի Նշումներ.—
- էջ 97, ձախակողմեան լուսանցքին.— 1891, ապրիլ 10, Չորեքշաբթի, ի Ժառ. Վարժ.:
- էջ 185, վարբ.— 1891, Օգոս. 2, Ուրբաթ, արձակուրդ:
- էջ 286.— 1891, Օգոս. 21, Չորեք., արձակուրդ:
- էջ 885.— 1891, Հոկտ. 11, Ուրբաթ:
- էջ 526.— 91, Հոկ. 18, Եարաթ:
- էջ 191.— 1891 Դեկ. 18, Ուրբաթ (Այսօր ձիւն եկաւ):
- էջ 278.— 1891 Դեկ. 19, Հինգշաբթի:
- էջ 451.— Վահեան: 1891 Դեկ. 26, Եշ. երեկոյ ժ. 1:
- էջ 285.— Սկսեալ 1891, Նոյեմ. 22: Վերջացեալ 1891, Դեկտ. 31:

3858

ՏԵՏՐ ԶԱՅՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

(Հայկ. Զայնամիշերով)

Երուսաղէմ

1914

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծաւալ 18x10x1.5: էջք 870: Հանգամանք բաւարար: Թուղթ գծաւոր: Գրիչ եւ Ստացող՝ Անդրանիկ Այվազեան: Գրութիւն սեւ եւ կարմիր մելաններով, միասին, ութ տող, կարմիր կամ սեւ գիծերու միջեւ: Կազմ՝ կիսալաթ խաւաքարտեայ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

Տիտղոսաթերթ.— Տետր Զայնագրութեան, կը պատկանի Անդրանիկ Այվազեանի, 914/8 /15, Երուսաղէմ:

էջ 1.— Ի Զգեստաւորիլմ Բահամայիմ.— Խորհուրդ խորին...:

էջ 7.— Մեղեղի Յարութեամ.— Ազատեալ զգերեալսըն մեղօք:

էջ 12.— Մեղեղի Յարութեամ.— Ի գերեզման...:

էջ 14.— Մեղեղի Յարութեամ, ծամր.— Տօնեմք...:

էջ 18.— Մեղեղի Յարութեամ, ծամր.— Զայնաց Մարիամ...:

էջ 25.— Մեղեղի Յարութեամ.— Այսօր ողբային...:

- էջ 29.- Մեղեղի Յարութեամ, Աճեմ-Աշ-րամ, ծամր.- Այսօր ողբալիև...
- էջ 38.- Մեղեղի Յարութեամ.- Այսօր մեռեալք...
- էջ 41.- Մեղեղի Յարութեամ, Սեկեահ, Adagio.- Այսօր մեռեալք...- Բրաթիմայ էջմիածնայիմ պես:
- էջ 47.- Մեղեղի Յարութեամ եւ իսաշի, ծամր.- Եւ զհեւարքն...
- էջ 51.- Մեղեղի Յարութեամ.- Դիտելով ըզհեթանոսը...
- էջ 60.- Մեղեղի Յարութեամ եւ Եկեղեցւոյ, ծամր.- Այսօր Հարսքն լուսոյ...
- էջ 66.- Մեղեղի Յարութեամ եւ Եկեղեցւոյ.- Այսօր Հարսքն լուսոյ...
- էջ 78.- Մեղեղի Յարութեամ եւ Ծաղկազարդի.- Ի կոյս վիմէն...
- էջ 81.- Մեղեղի Ծմնդեամ.- Եւ անխախտ ծրնորութիւն...
- էջ 84.- Մեղեղի Ծմնդեամ եւ Աստուածածնայ.- Ըզծրնեալն ի Սրբոյ Կուսէն...
- էջ 88.- Մեղեղի Ծմնդեամ եւ Աստուածածնայ.- Բանին Հօր ծոցոյ...
- էջ 98.- Մեղեղի Ապաշխարութեամ.- Անկանխմք առաջի քո...
- էջ 98.- Մեղեղի Ապաշխարութեամ.- Ուղիդ նն եանապարհքք քո...
- էջ 107.- Մեղեղի Ապաշխարութեամ.- Յորժամ մըտցես...
- էջ 112.- Մեղեղի Ապաշխարութեամ.- Զառուտու զաղօթս...
- էջ 116.- Մեղեղի Ալպաշխարութեամ.- Յայս յարկ...
- Երեք թերթ արմատէն կտրուած:
- էջ 117.- Մեղեղի Ապաշխարութեամ լուր աւուրց, Սէպահի.- Յայս յարկ...
- էջ 126.- Մեղեղի Ապաշխարութեամ.- Զոր Կարապետն Յովհաննէս...
- էջ 122.- Մեղեղի Հայրապետաց, ծամր.- Ի Հանդէս սոսիի քո...
- էջ 141.- Մեղեղի Հայրապետաց եւ Մարտիրոսաց.- Առաւել պարեմիմք...
- էջ 150.- Մեղեղի Հայրապետաց.- Որ ընտրեաց...
- էջ 157.- Մեղեղի Յարութեամ.- Ազատեա զզերեալքն...
- էջ 162.- Մեղեղի Մարտիրոսաց.- Երանելիացն ի մարտ մըտեալ...
- էջ 168.- Մեղեղի Մարտիրոսաց.- Իսկ ի Հեղմանէ...
- էջ 178.- Ծարակամ խմկարկութեամ եւ Օսեւ մեղեղի.- Յայս յարկ...
- էջ 184.- Մեղեղի Առաքելոց եւ Մարգա-

- րէից.- Առաքեալքն զովիւ...
- էջ 189.- Մեղեղի Առաքելոց.- Այսօր ցրենձացէք...
- էջ 195.- Մեղեղի Թագաւորաց.- Բարեխառութեամբ սուրբ Թագաւորին...
- էջ 198.- Մեղեղի Համբարձեամ, Հոգեզատեամ եւ Վարդավառիմ.- Այսօր անդրանիկ...
- էջ 205.- Մեղեղի Նաւակատեաց եւ իսաշի.- Ի Նաւակատին որ յերուսաղէմ...
- էջ 210.- Մեղեղի իսաշի.- Որ իրջա-նեա...
- էջ 214.- Մեղեղի իսաշի.- Այսօր իըշան...
- էջ 219.- Երգ մայս քամ ըզմեղեղիմ.- Ընտրեալք...
- էջ 222.- Մեղեղի Հօգեզատեամ.- Երրորդութիւն անբաժանելի...
- էջ 226.- Ճաշու Աստուածածնայ, ԲՁ.- Անթառամ ծաղիկ...
- էջ 230.- Ծարակամ Վասմ Հաղորդութեամ.- Որ կազմեցեր...
- էջ 236.- Մեղեղի Աստուածածնայ.- Վարանիմք...
- էջ 239.- Մեղեղի Հրեշտակապետաց.- Երկնային զըարթունք...
- էջ 248.- Սրբասացութիւնց: Ծմնդեամ, Աւետեաց, Վարդավառիմ եւ Աստուածածնայ:
- էջ 247.- Կիրակէի, Եկեղեցւոյ, Ծաղկազարդի եւ Հրեշտակաց:
- էջ 250.- Մարտիրոսաց:
- էջ 254.- Յիմամ եւ իսաշի:
- էջ 258.- Պահոց եւ Նմբեցելոց:
- էջ 262-261, դատարկ:
- էջ 262.- Յամկ.- Այբրեքնական կարգով:
- էջ 269-270, Համարեա դատարկ:

Մամր յիշատակագրութիւնց.-
 Ա.- Ամդրամիկ Այվազեամի.- 1914
 1.- էջ 65, ստորուր, կարմրատառ.- 1914 օգոստոս 29ին: Անդրանիկ Բ. Այվազեան, Երուսաղէմ, Ժառ. Վարժ.ի աշակերտ, Դ. գասարան:

2.- էջ 87, ստորուր, կարմրատառ.- 1914 Սեպտեմբեր 5: Անդրանիկ Բ. Այվազեան, Ժառ. Վարժ.ի աշակերտ, Երուսաղէմ:

Բ.- Վարդ Ծաղարեամի.- 1921
 էջ 261, ստորուր, կանաչ թանաքով.- 1921 Դեկտ. 10, Եաֆա: Գրեց Վարդ Եաթարեան:

3859

ՅԱՆԿ ԳՐՉԱԳԻՐ ՄԱՏԵՆԻՅ Ա. ՅԱԿՈՐԵԱՆՅ.-1

Տիգրան Հ.Ք. Ստալամեան

Երուսաղէմ

չ. 1867

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 88X20X2.5: էջք 874: Հանգամանք լաւ: Թուղթ գծաւոր: Գրիչ՝ Տ.Հ.Թ. Սաւալանեան: Գրութիւն՝ սելերակ մելանով, միասին, 82 տող, յաճախ նուազ: Ենզագիր վարժ: Համառոտագրութիւնք առատ: Կազմ կիսակաշի խաւաքարտեան:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Յանկ Գրչազիր Մատենից Քանգարանի Սրբոց Յակովբեանց Վանաց յԵրուսաղէմ:

Ներքեւը աւելցուած է տարբեր գրչէ, փակագծի մէջ, (յօրինեալ ի Տիգրան Հ.Ք. Սաւալանեանց Ջմիւռնացւոյ, ի տնօրէն զաստուէ Հայկաբանութեան եւ քարտուղարէ Ս. Աթոռոյն Երուսաղէմի):

Աքրահամ Աղայի Ապրօեան Ջմիւռնացւոյ, յառաջնում կիսի ժԸ. զարու, Ճառ ի Սուրբն Ստեփաննոս Նախավկայն, շոալլ ո՞նճով եւ զեղոււն քարզութեամբ անտվոր քահից.- " Անհունակար եւ տիեզերար[ար], արհաւհարաջ": Համար 760:

Աքրահամու Արքայսի Եփեսոսի ի Ծընունդ Փրկչին.- " Բազում փոյթ եղեւ աստուածաշունչ Հարցն": 154 ԼԸ:

Աքրահամու Կաթուղիկոսի խոստովանութիւն.- " խոստովանիմ որպէս ուսուցին": 154 ԺԴ.- Տես Յուցակ 22ն. Ս. Յակոբեանց, Բ. Հատոր, 1958, էջ 82-83:

Աքրահամու Կաթուղիկոսի Կրեւտացւոյ Պատմութիւն անցից իւրոց եւ Սրբոյ Աթոռոյն էջմիածնի: 699, 959, 9 [Ե]:

էջ 18 Բ.- Բազրատոււոյ (Բազարատա՞յ) Մամիկոնէի Թարգմանեալ զգիրս յղ. գոյի, էութեան եւ պատահման.- " Յունարէն գրով": 926 ԺԱ:

էջ 16.- Բարսեղ Վարդապետի քացատրութիւնք քերականականք, մեկնութիւնք գրոց, բանք յղ. աստուածային անուանակոչութեան եւ քահանայութեանց. ոճն է ըստ կարի Հարթի, 567բ:

էջ 85.- Մովսէս Վարդապետի Մեկն.

զժուարհմաց եւ նշանաւոր բանից Սք. Գրոց. ժողովեալ ի գրոց վարդապետաց, որովք ջրէ զբանս Հերետիկոսաց.- " Աստուածաբանութիւնն է՛ գիտութիւն եւ մակացութիւն էից": 888բ:

էջ 86.- Մովսէսի՝ Գիրք սահմանաց բառից իմաստասիրականաց.- " Ազահութիւնն է ըստ սեռակին անյազ եւ անհամեմատ ցանկութիւն փոռաց": 888:

էջ 98.- Յովհաննու Մայրազոմեցւոյ Ճառ Յաղաս խոստովանութեան, ուղղափառ մտօք եւ յստակ Հայկաբանութեամբ.- " Տէր մեր Յս. Ջս." 1066:

էջ 117.- Նահապետ Կթ. Կոնդակ առ Կ. Պօլսեցիս. 186:

էջ 129.- Պորփիրի Ներածութիւն, 888. 1276, 1474:

էջ 142.- Սերէոսի Եպս.ի Պատմութիւն, 521:

- Սիմօն Կթ. Սըսոյ Բղ. առ Փիլիպ. Կթ. 186:

էջ 144.- Մմբատայ Սպարապետի Պատմագրութիւն սկսեալ ի Ն թուականէն մինչեւ ց 92Ը. 521բ:

էջ 149.- Սրբողբի Գերմանացւոյ Հայազետի գիրք՝ կոչեցեալ Արամեան Լեզուի Գանձ, այն է՛ մեկն. զաւանութեան Հայոց եկեղեցւոյ. 108:

էջ 150.- Վահրամայ Վրդ.ի Լծ. Ստորոգութեանց. 926 ԺԴ:

էջ 158.- Վարդանայ Յունանեան պապազաւան Վրդ.ի Թարգմանութիւն ի լատինէ Բնագնութեան գրոց անալի ոճով, յամի 1685. Համար 69, 915:

էջ 160.- Տիգրանայ Հ.Ք. Սաւալանեանցի Ջմիւռնացւոյ եւ քարտուղարի Սք. Աթոռոյն Եջմ.ի Թարգմանութիւն գրոցն կոչեցեալ՝ Մենտոր Մանկանց, կամ Առաքիւնութեան Ճամբան. յիտալերենէ ի լեզու աշխարհաբառ Հանդերձ յաւելուածովք, 1081: Տպեցաւ սա յԵջմ. յամի 1867:

էջ 161.- Բիոնի իմաստակի յունաց տումար առ ի գտանել զօր տօնի Սք. Ջատկին. 1410 ԺԱ:

էջ 164.- Ջերովբէի տաղք եւ ողբք. 1426 ժԸ:

էջ 166.- Ճրիկ անուն բանաստեղծի, որ այն ինքն է Յովհ. Վրդպ. Պլուզ կամ Խաչ. Կեչտեցի, երգք դիմառնականք, ընդդէմ բաղդին՝ զոր ֆալաք կոչէ, կրկին երգք՝ ռամկական ռճով յօրինեալ.- "է"՝ չարիս, երբ ծոխս՝ 459 ե- 748 ժա:...- երգ.-" Ճրիկ ամ ճարտար կեցիր". 1484 Լ:

էջ 167-222, դատարկ:

էջ 228.- Պատմութիւնք Վարուց, Վկա-յաբանութիւնք եւ Յիշատակութիւնք Սրբոց: Պետրոսի Աղեք. Հայր:.- " Կարի բար-ւտքագոյն". 154 գ:

էջ 224.- Կիւրղի Աղեքսանդրացւոյ.- "Երանելին Կիւրղոս էր". 1 ծղ, 120, 154 ժթ:

էջ 225.- Կիպրիանոսի եւ Յուստիանայ Կուսի.- Տեառն մերոյ եւ Փրկչին". 1 մա: 868 ժղ:

Այլ.- Կիպրիանոս էր այր մեծագլի". 120 ճգ:

Ջառասուն եւ Հինգ վկայից՝ որ կատարեցան ի Նիկոյոլիս Հայոց.- Իբրեւ թագաւորեաց անօրէն Լիկիանոս". 1 մե:

- Սանդխտոյ Կուսին.- Սուրբն Սանդուխտ էր՝ 1 մէ, 154 յէ:

Նորին.- Սրբուհի Կոյսն". 97 իէ:

էջ 227.- Մերկերիոսի.- Ի ժամանակ թագաւորութեան Դեկոսի". 1 Մլը, 154 Նիա:

Մերկերիոսի գին. եւ Գեներիոսի եպս. ի.- Սա էր յարեւելից կողմանէ". 120 ճկէ:

էջ 222.- Դաւթի Մարգ. եւ Յակոբայ Առաքելոյ...:

էջ 224.- Թաղէոսի Առաք. եւ Սանդխտոյ Կուսին...:

էջ 225.- Յակոբայ եւ Յովհաննու Առաք. եւ թէ որպէս գրեցաւ Աւետարանն.- Սիրելի աշակերտն". 9 կք, 178 խ, խա:

էջ 227.- Գեորգ Վարդապետի Սկեռացւոյ՝ Պատմ. եւ կատարումն նորա ի 11 յունարիի.- Յաստուածային յանՀասական խորն". 97 խթ:

էջ 240.- Եղիա Ջահանայի Պատմ. ՆաՀատակութեան, որ վկայեաց ի Խարբերդ քաղաքի. 546:

էջ 241.- Յուսիկ Ջահանայի Արտամեդցւոյ եւ որդւոյ նորա Տէր Ստեփաննոսի. 1541 գ:

էջ 242-266, դատարկ:

էջ 267.- Անուանք Հեղինակաց որոնց կ'ընծայուն պատմութեանց մէջ աշխատութիւններ գրած ըլլալն յանուանէ:

էջ 269.- Հինգ թարգմանութիւնք յիշատակեալք յիտ. գիրս Ա. Սուքիասայ Սոմալեան:

էջ 271-286, դատարկ:

էջ 287.- Անանու Գործք:

էջ 288.- Պատմ. Վարուց Ներ. ԵնորՀալւոյ, յօրինեալ ի թվ. ՁԻԲ. 1279, Հրամանաւ Ստ. Վրդ.ի Ականց Անպատի, վայելուչ ռճով, 858:

էջ 227.- Ուրբաթագիր, որ են աղօթք կապելոյ զղես, զկախարդս, եւ զաղանդաւորս. 1891ք:

- Հերքումն դաւանութեան Ջաղկեղոնականաց, վայելուչ ռճով, միակ օրինակ. 1582ք:

էջ 228-274, դատարկ:

3860

ԱԻԵՏԱՐԱՆ ՄԱՆԿՈՒԹԵԱՆ

(Աշխարհաբար)

Նիւօքք

1897

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 27x20x1.5: էջք 160: Հանգամանք բաւարար: Թուղթ գծաւոր՝ Հաշուետոմարի: Գրութիւն սեւօրակ մեկանով, միասին, 25 տող: Ենդագիր յտակ: Թղթակազմ անարուեստ: Ստացող՝ Ազապի Յ. Թաշճեան:

ՈՐՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Սկիզբի թերթին վրայ.- Մանկութեան Աւետարան Յիսուսի Ջրիտոսի Տեառն մերոյ, ձեռագիր օրինակէն թարգմանուեցաւ եւ ընդօրինակուեցաւ յամի Տեառն 1897 Յունվար 81:

Յաջորդ էջին վրայ նոյնը, սխալագիր.

ուելի իրրև յաւելում * Նիւեօրք*։ Ապա ներքևը տարբեր մեկանով. * կը նուիրեմ Սուրբ Յակոբ Եկեղեցիին.- Ազապի Յ. Թաշ-ճեան։

Էջ 1, վերի լուսանցքին.- Ձեռագրատուն յանձնուեցաւ 1986, Յուլիս 24ին.- Ն.Ա.Պ.։

Կոյսն Մարիամին Հոգւով Արբով անարատ յղութիւնը. յղութեան պատճառաւ Հայր Յովսէփէն եւ ուրիշներէ կրած նախատինքները (սեթմաները) եւ փորձութիւնը։

Գլուխ 1.- Հրէից քահանայապետները Աստուածաշունչի մէջ մարգարէներուն ձեռքով գրված վկայութեան Համեմատ, Աստուծոյ տաճարին մէջ շատ մը կոյսեր կը պաշտուէին...։

Էջ 12.- Մարիամին ու Յովսէփին Բէթ-լէհէմ երթալը ու քարայրին (մաղարային) մէջ Յիսուս Աստուածորդին ծնանիլը։ Գլուխ 2։

Էջ 16.- Գլուխ 8։ Յիսուսի ծննդեան ժամանակ քարայրին մէջ եղած Հրաշալի մէջ տեսիլքը։

Էջ 50.- Գլուխ 9։ Հրեշտակին Հրամանով Յովսէփի Յիսուսը եւ Մարիամը առնելով

Եգիպտոս (Մըսըր) քաղաքը երթալը։

Էջ 105.- Գլուխ 15։ Յովսէփին Տիրերիս քաղաքը երթալը, Հոն Սավուղ անունով ներկայարարի (պոյաճիի) մը քով Յիսուսին աշակերտ ըլլալը եւ իր վարպետին ցուցուցած զարմանալի մէջ Հըրաշքը։

Էջ 121.- Գլուխ 16։ Յովսէփ Մարիամը ու Յիսուս առնելով Արիմաթէմ (Ռեմէլէ) քաղաքը գալը, եւ Հոն Յիսուս մեռած տըղայ մը ողջընցընելը։

Էջ 128.- Գլուխ 17։ Յովսէփին Արիմաթէմ (Ռեմէլէ) քաղաքէն ելլալով Գալիլիայ քաղաքը գալը։

Էջ 151.- Գլուխ 22։ Յիսուս Նազարէթէն ելլալով պըտըտեկու ատեն երկու զինուորներու Հանդիպելը, եւ զանոնք Հաշտեցնելով ինքզինք անոնց յայտնելը։

Էջ 158, ստորոտը, տարբեր գրչութիւն [Ա. Թաշճեանի]։

Առաջինը է Մելքոն, Պարսից թագաւորը զնաց տեսնելու

Երկրորդը Հիտկաց Գասպար թագաւորը Երրորդը Պաղտաս յարաքական թագաւորը, որով չի մոռնալուս Համար գրեցի, որով 79 տարեկան եմ։

Էջ 159-160 դատարկ։

3861

ՅՈՒՅԱԿ ԳՐՉԱԳԻՐ ՄԱՏԵՆԻՑ

Թիւ 1-1742

Թուական

[Երուսաղէմ]

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 20.5x16x2: Էջք 286: Հանգամանք շատ լաւ: Թուղթ գծաւոր: Գրութիւն սևուրակ մեկանով, միասին, 20 տող: Եեզագիր անարուեստ: Համատօտագրութիւնք առատ: Ուղղագրութիւն տկար: Կազմ կիսալաթ խաւաքարտեայ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Էջ 1.- Ցուցակ Գրչագիր Մատենից, Թիւ 1-1742:

Էջ 2, դատարկ:

Էջ 3.-1.- Ծառ[ը]նտիր. մեծ, միածալ, բոլորագիր, բարակաթուղթ, Դ. Հատոր (1417).- Նմմտ. Թիւ 8846:

2.- Մեկնութիւն Կաթ. Թուղթոց. Սարգիս ԵնորՀալի, մեծագիր, բոլորգիր, Թուղթ. (1888):

Էջ 89.- 1741.- Ծարական:

1742.- Կարգաւորութիւնք եւ Հրահանգ տէրունական տոնից:

Էջ 90-286, դատարկ:

3862

ՅԱՆԿ ԳՐՉԱԳԻՐ ՄԱՏԵՆԻՑ Ա. ՅԱԿՈԲԵԱՆՅՑ.-Ձ

Տիգրան Լ.Ք. Սաւալմեան

Երուսաղէմ

Թուական

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 80x19.5x1.6: էջք 200: Հան-
գամանք լաւ: Թուղթ գեաւոր: Գրիչ մա-
սամբ՝ Սահակ Կթղ. Ոսպայան: Գրութիւն՝
առ Հասարակ սեւորակ մելանով, միասին,
ՅՁ տող: Եեղազիր: Համառօտագրութիւնք
սովորական գրեթէ: Կազմ կիսակաշի խաւա-
քարտեայ, քաւական մաշած:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1, դատարկ:
էջ 2, վերը, շեղազիր.- Նկատելով որ
այս ցուցակի ամբողջութիւնն կազմող մա-
սերն Երուսաղէմի Ա. Աթոռոյն մէջ կը
գտնուին, ուստի ներկայ եւս կը յանձ-
նենք նորին Ամենպատուութեան, Երուսա-
ղէմի Ա. Պատրիարքին, որպէսզի Հանգու-
ցեալ Վեհի ձեռագրաց ցուցակին միացնէ
անդ: 14 Նյ. 1989, Անթիլիաս.- Պետրոս
Արքեպս. Սարաճեան:

էջ 8.- Ցամկ Գրչագիր Մատենից Թան-
գարանի Սրբոց Յակովբեանց Վանուց յերու-
սաղէմ:

էջ 1.- Արքահամ աղայի Ապրօեան ըԶ-
միւռնացոյ յառաջնում կիսի ժԼ. դարու,
Ճառ ի Սք. Ստեփաննոս Նախավկայն. շոայլ
ոճով եւ զեղուն քարզութեամբ անսովոր
քառերու. ԱնՀունակար եւ տիեզերքար, ար-
ՀիաՀրաշ: Համար 760.- Հմմտ. Թիւ 8859,
էջ 1:

2.- Արքահամալ Սրբ Եպիսկոպոսի Ե-
փեսոսի, Ի Մեռնուք Փրկչին: Բազում փոյթ
եղեւ աստուածաշունչ Հարցն: 154 ԼԸ:

էջ 18.- Բ.- 49.- Բագրատունւոյ (Բա-
գարատա՞յ) Մամիկոնէի Թարգմանեալ զգիրս
Յղ. Գոյի էութեան եւ պատահման.- Ցունա-
րէն գրով. 926. ԺԱ.

էջ 97.- 888.- Յովհաննու Մայրագո-
մեցույ Ճառ Յղ. Նոստովանութեան. ուղղա-
փառ մտօք եւ յտակ Հայկաթանութեամբ:
Տէր մեր Յս. Ջս. 1056:

էջ 158.-688.- Վարդան Յունամեան,

պապազաւան, Թարգմանութիւն ի լատինէ Բը-
նազննութեան գրոց անալի ոճով յամի
1685, Համար 69, 915:

էջ 157.- 570.- Ֆրիկ Բամաստեղծ, Թերու-
ւս Յով. Վր. Պլուզ, կամ Նաչատուր Վրդպ.
Կեչառեցի. երգք դիմառնականք ընդ քաղ-
ղին, զոր Ֆաւլակ կոչէ, կրկին երգք ուսմ-
կականք. է՞ չարիս, երբ ծոխս. 469 Ե, 748
ԺԱ.:

էջ 158-160, դատարկ:
էջ 161.- Պատմութիւն Վարուց. Վկա-
յարանութիւնք եւ Յիշատակութիւնք սրբոց:

1.- Ամտոմի յիշատակ.- Նախանձ քար-
ւոյ.- 1 ՆԱ, 282 ԼԱ, 800 ա.- Հմմտ. Նոյն,
էջ 228:

2.- Աթամասի Աղեք. Հայրապետի.- Ի
ժամանակս քարպաշտ թագաւորին.- 1 ԾԳ,
120, 154 ԺԸ.- Հմմտ. Նոյն, անդ:

3.- Ատովմեանց, Վարսաւորի եւ Ներսե-
Հի.- Արք եղբարք եւ Հարք.- 1 ԼՂ, 154
ԾԲ.- Հմմտ. Նոյն, էջ 224:

էջ 168.- 42.- Գեորգ Ակայեցի.- Ի
Պատ. Թով. Արժրուհու.- Ի ժամանակին
յայնմիկ միեւջեա 1 ՄԾԷ, 154 84Ը.- Հմմտ.
Նոյն, էջ 227:

48.- Գեորգ Վրդ. Սկեւացի.- Պատմու-
թիւն եւ կատարումն նորին ի 11 Ցուն. ի,
յԱստուածային յանՀասական խորան. 97 ՆԲ
.- Հմմտ. Նոյն, էջ 287:

էջ 165.-71.- Եղիա Բախմայ.- Պատմ.
նահատակութեան, որ վկայեաց ի Նարբերդ
քաղաքի. 546.- Հմմտ. Նոյն, էջ 240:

էջ 166.-95.- Կիւրեղ Աղեքսանդրացի.-
Երանեկին Կիւրղոս.- 1 ԾԴ. 120, 154 ԺԲ.-
Հմմտ. Նոյն, էջ 224:

99.- Կիպրիանոս եւ Ցուստիանէ Կոյս.-
Տեառն մերոյ եւ Փրկչին. 1 ՄԱ, 868
ԺԴ.- Հմմտ. Նոյն, էջ 225:

էջ 167.-100.- Կիպրիանոս այլ.- Կիպ-
րիանոս էր այր մեծագգի. 120 ԾԴ.- Հմմտ.
Նոյն, անդ:

էջ 169.-166.- Նիկողոս Հայկազմ, նոր
վկայ. վկայեաց ի Պրոսա 1694, ի 14

մարտի. 966 Գ:

էջ 168.- Ծուշամ, թոռն Սահակայ.- Եւ
եղև ի ժամանակս թագաւորութեան Պարսից
.- 1 Մ.- Հմմտ. նոյն, էջ 225:

էջ 171.- 196.- Սահակ Հայրապետ.-
Երաննէի Սք. Հայրապետն. 1 ՀԸ.- Հմմտ.
նոյն, էջ 224:

199.- Սամղիտոյ Կուսմի.- Սուրբն Սան-
դուխտ էր.- 1 Մէ, 164 8է:

Նորին.- Սրբուհի Կոյսն. 97 Իէ.-
Հմմտ. նոյն էջ 225:

210.- Սահակ Պարթեւ Հայրա.- Յաւուրս
սք. Հայրապետին Ներսէսի.- 9 Ղէ, 178 Ղ:

էջ 172.- 217.- Ստեփաննոս որդի Յուս-
կամ.- Վարք եւ Նահատակութիւն.- 1040:

224.- Վլասայ Եպիսկոպոսի.- Յօժարու-
թիւն Հոգւոյ իմոյ Հակոսակ կայ.- 1 ՈԸ,
120, 164 ԻԲ.- Հմմտ. նոյն, էջ 228:

էջ 178.- Թիւ 245.- Բառասմից, որ ի
Սերաստիա կատարեցան.- Ի ժամանակս Լիկ-
իանոսի. 9 ՃԻԸ, 164 ՃԺԵ, 178 ՃԻԷ:

էջ 174-200, դատարկ:

3863

ՅՈՒՅԱԿ ԶԵՌԱԳՐԱՅ ՍՐԲՈՅ ՅԱԿՈԲԵԱՆՑ

(Տետրակ Գ. 2674-3710)

Երուսաղէմ

չ. 1982

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 20.5x16x1: էջք 122: Հանգա-
մանք լաւ: Թուղթ գծաւոր: Գրիչ՝ Կիւրեղ
Վրդ. Իսրայէլեան: Գրութիւն սեւորակ մե-
լանով, բազմասիւն, 18 սող: Ենդագիր
վարժ: Համառօտագրութիւնք սովորական
գրեթէ: Լաթակազմ խաւաքարտեայ. կոնակը
մաշած:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Սկիզբի կապոյտ թուղթին վրայ.- Տետ-
րակ Գ. (2674-2710):

էջ 1, դատարկ: Ստորին լուսանցքին
մատիտով նոր գրուած. Գրիչ՝ Կիւրեղ Վրդ.
Իսրայէլեան:

էջ 2, եռասիւն, վերնագրուած՝ թիւ,
Գործ, Հնդինակ:

Թիւ 2674.- Տարեկան Զարոգք, Կարա-
պետ Պատրիարք:

էջ 3, եռասիւն, վերնագրուած՝ Գրիչ,
Թուական Գրութեան, Ծանօթութիւն Գրչի եւ
Գրքի մասին:

Թիւ 2674.- Մեարովպ Վրդ. Վանեցի,
1878, Միաբան Երուսաղէմի:

Թիւ 2689.- Ուսուլի Հաֆիֆ Պէյաթի -
թիւրքերէն ոտանաւորներ:

Թիւ 2780.- Մաշտոց Օրհնութեան Մե-
ռնի եւ կաթողիկոս ձեռնադրելոյ - Յակոբ
Դպիր - ՌՄԻԷ, Օգ. Լ- Սեփ. Տ. Եղիշէ Ա.
Պատրիարքի:

Թիւ 2788.- Վիպագրութիւն Կ. Պուլիս
մայրաքաղաքի - Սարգիս Դպիր, Սարաֆ
Յովհաննէսեան - 1800 - Սեփ. Տ. Յովհ.
ՋՀյ. Մկրեանի:

Թիւ 2784.- Աւետարան, նկարազարդ,
կաշէկազմ, պղնձայ խաչերով զարդարուած:

Թիւ 2819.- Ուղեւորութիւն Գրիգոր
Եղթայակիր Պատրիարքի, իսկական ձեռագիր
- 31 երես. Հրատարակեալ ի Սիօն:

Թիւ 2828.- Հաւաքածոյ (Դիոնէսիոս
Արքեպս. Բարսեղ Կեսարացի եւայլն) -
Սուքիաս Վրդ.- 1676-1684 - Երուսաղէմ -
Կը կրէ Ղալաթիոյ Մատենադարանի 84 Հա-
մարը:

Թիւ 3470.- Ուրբաթ, Տումար - Տպա-
գրուած:

Թիւ 3481.- Չորս Աւետարաններ - Հա-
պէշերէն:

Թիւ 3508.- Մեկնութիւն Սք. Աւետա-
րանին Յովհաննու, Ս. Նանայի Ասորոյ
Վարդապետի - Արմաշու Զարիսափան Ս. Աստ
ուածանի:

Թիւ 3621.- Աստուածաշունչ, Ոսկանի,
Տպագրուած յԱմստորդամ, 1666, մազաղաթի
վրայ:

Թիւ 3680.- Ինչա (Տաճկերէն):

Թիւ 3648.- Պատմութիւն Արապերէն
(Էսկի Հէթայէթ վէ պէյթ):

Թիւ 3669.- Վեցհազարեայ ?:

Թիւ 3672, Աղօթամատեան Ղպտոց,

Նուէր... ձեռամբ Պսակ ԶԼն. Մ. Խաչիկ-
եանի, 1982:

Քիւ 8710.- Պատմութիւն Ս. Յարութեան
Հրդեհի 1801. Պատմութիւն ազատութեան
Ս. Յակոբայ Առաք. Աթոռոյ. Ս. Պատգ.
Եղթայակիր:

էջ 122.- Յ լուսատիպ Աւետարաններ
887ի, Մսկուա.- Կայ երկու Հատ:...

Տարբեր գրով՝
Հին Հայկական Մանրանկարչութիւն, Ե-
րևան, 1952:

Հայկական Մանրանկարչութիւն, Ա. Վե-
նետիկ. Ս. զազար:...

3864

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

52 Գրչագիր Աստուածաշունչներու
Մերոպ Արքեպ. Նշմեմա

Ս. Յակոբ, Երուսաղէմ

1985

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 26X16X2.5: Քերթք 856: Հան-
գամանք անբաւարար: Գրիչ՝ Մերոպ Արք-
եպս. Նշանեան: Գրութիւն՝ առհասարակ սեւ
մատիտով, կան նաեւ սեւերակ մելանով,
ինչպէս եւ մեքենագրեալ էջեր, միասին,
անհասար տողեր 22-48: Համառօտագրու-
թիւնք սովորական գրեթէ: Անկազմ, անշատ
թերթեր, գեոեղուած պահարանի մը մէջ,
որուն վրայ իր գրով արեանագրուած է.
Նկարագրութիւն 52 գրչագիր Աստուածա-
շունչներու Երուսաղէմի Ձեռագրաց Մատե-
նադարանի, Պատրաստեց՝ Մերոպ Արքեպիս-
կոպոս Նշանեան, ի Միաբանական Ուխտէն Ս.
Յակոբեանց յԵրուսաղէմ: Ս. Աթոռ, 4
Հոկտ. 1985*:- Սեւ մատիտով, աղօտացած.
* Աստուածաշունչք, Յոբելինական Ցանկ-
նաժողովոյ, 4 Հոկտ. 985. ՔԱԳ*:- Դար-
ձեալ սեւ մատիտով վերը. " ինձի յանձ-
նեցաւ 1967 Մայիս 14ին. Նեպ". Ներ-
քեւը՝ *վերագրծուց 81-5-75ին": Նոյն
մատիտով, պահարանին ետեւի կողմը.- "...
վերագրծին կը պակսէր ԼԳ. Աստուածա-
շունչի նկարագրութիւնը. Ն. Արթպ.":

ՐՈՎԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Առանձին գծաւոր մեծ թուղթ, վերջին
8 էջերը զատարկ: Առաջին էջ. "Ընդհանուր
տախտակ Երուսաղէմի Ձեռագրաց Մատենադա-
րանի Աստուածաշունչներու": Բաժնուած է
ուր սիւնակներու.-՝ Ա-Ծք - Քիւ - Գրիչ
- Ստացող - Ժամանակ - Տեղի - Ծաղկող -

Ծանօթութիւնք*:
Ստորրորդ. "Յուցակագրեց՝ Մերոպ
Արքեպս. Նշանեան":

էջ 1.- Ա.- Սեւ մատիտով.- Մասեր
Հին եւ Նոր Կտակարանաց.- Քիւ 417. ՈԿԳ
= 1214, Դար ԺԳ.- Քուղթք 285:

էջ 2-4. "Յիշատակագրութիւնք", մե-
քենագրեալ, լուսանցքներուն եւ 4րդ էջին
վրայ սեւ մատիտով յաւելումներ:

էջ 5.-Ր.- Մելանով.- Աստուածաշունչ
լիակատար.- Քիւ 1925. ԶԺԸ (=1268). ԺԳ.
Դար:

էջ 9.- Բովանդակութիւն լիակատար
Աստուածաշունչիս:- Բազմաթիւ Հատուածներ
գծուած ջնջուած են այս բաժինին մէջ:
Կան նաեւ կարմրագիր տողեր եւ պարբերու-
թիւններ իբրեւ ծանօթութիւն:

էջ 25.- Յիշատակագրութիւնք եւ տե-
ղեկութիւնք. Ա.- Բուն Գրիչներէն:

էջ 80.- Ր.- Վերջին ստացողի:

էջ 82.- Գ.- Թէ ի՛նչպէս գնուած է
ձեռագիրս եւ որո՞ւ ձեռամբ նուիրուած է
Երուսաղէմի Ս. Յակոբին:

էջ 85.- Դ.- Ցետնագոյն յիշատակա-
րութիւնք:

էջ 87.- Գ.- Մատիտով.- Մասեր Հին
Կտակարանի.- Քիւ 806, ՉԻԱ = 1272, Դար
ԺԳ:

էջ 42.- Դ.- Մասեր Հին Կտակարանի.-
Քիւ 858. ՉԻԳ = 1274, Դար ԺԳ:

էջ 47.- Ե.- Մասեր Հին եւ Նոր Կտա-
կարանաց.- Քիւ 856. ՉԻԶ = 1297, Դար

ԺԳ.

էջ 61.- Ջ.- Մասեր Հին Կտակարանի.-
Թիւ 869. ՉԽԹ = 1800, Դար ԺԳ:

էջ 66.- Է.- Նոր Կտակարան ամբողջ
և Մասեր Հին Կտակարանի.- Թիւ 540, Դար
իբր ԺԳ:

էջ 68.- Ը.- Մասեր Հին Կտակարանի.-
Թիւ 804. Դար ԺԳ:

էջ 71.- Թ.- Մասեր Նոր Կտակարանի.-
Թիւ 1788. Դար ԺԳ. ԺԴ:

էջ 74.- Ժ.- Մասեր Նոր Կտակարանի.-
Թիւ 2818. Դար ԺԳ.- ԺԴ:

էջ 78.- ԺԱ.- Մասեր Նոր Կտակարանի.-
Թիւ 2812. ՉԽԳ = 1804, Դար ԺԴ:

էջ 80.- ԺԲ.- Մասեր Հին Կտակարանի.-
Թիւ 1926, ՉԽԷ = 1808. Դար ԺԴ:

էջ 84-86, մեքենագիր.- Յիշատակագր-
րութիւնք:- Կան մատիտով յաւելումներ:

էջ 87.- ԺԳ.- Մատիտով.- Մասեր Հին
և Նոր Կտակարանաց.- Թիւ 477. ՉԽԸ =
1809, Դար ԺԴ:

էջ 98.- ԺԴ.- Մասեր Նոր Կտակարանի.-
Թիւ 1786. ՉԽԹ = 1809:

էջ 96.- ԺԵ.- Նոր Կտակարան և ալլթ
.- Թիւ 1946. ՉԽԹ = 1810, Դար ԺԴ:

էջ 101-104, մեքենագիր.- Յիշատակագր-
ութիւնք:

էջ 105, Մատիտով.- ԺԶ.- Մասեր Հին
Կտակարանի.- Թիւ 8121. ՉԿԲ (=1813).
Դար ԺԴ:

էջ 118.- ԺԸ.- Մասեր Նոր Կտակարանի
և Ճաշոց գրոց.- Թիւ 2811. ՉԿԴ = 1816,
Դար ԺԴ:

էջ 114-115, մեքենագիր.- Յիշատակագր-
ութիւնք:

էջ 116, մատիտով.- ԺԸ.- Մասեր Հին
Կտակարանի և Նոր Կտակարան.- Թիւ 1931.
ՉԿԵ = 1816. Դար ԺԴ:

էջ 125.- ԺԹ.- մասեր Հին Կտակարանի
և Նոր Կտակարան.- Թիւ 1980, ՉԶԲ=1828,
Դար ԺԴ:

էջ 131-132, մեքենագիր.- Յիշատակագր-
ութիւնք:

էջ 138, մատիտով.- Ի.- Մասեր Նոր
Կտակարանի.- Թիւ 2814. ՉԶԶ = 1827, Դար
ԺԴ:

էջ 137.- ԻԱ.- Մասեր Հին Կտակարանի.-
Թիւ 1158. ՊԷ = 1858. Դար ԺԴ:

էջ 141.- ԻԲ.- Մասեր Հին և Նոր
Կտակարանաց.- Թիւ 265. Դար իբր ԺԴ:

էջ 144.- ԻԳ.- Մասեր Հին և Նոր
Կտակարանաց.- Թիւ 2180. Դար ԺԴ-ԺԵ:

էջ 146.- ԻԴ.- Աստուածաշունչ լիա-

կատար.- Թիւ 297. ՉԾԲ = 1608, Դար ԺԶ:

էջ 150-151, մեքենագիր.- Յիշատակագր-
ութիւնք.- Կան մատիտով յաւելումներ:

էջ 154, մատիտով.- ԻԵ.- Մասեր Հին
Կտակարանի և ալլթ.- Թիւ 1119. ՌԽԳ =
1694, Դար ԺԶ:

էջ 159.- ԻԶ.- Մասեր Հին Կտակարանի.-
Թիւ 897. ՌԽԷ = 1596, Դար ԺԶ:

էջ 166.- ԻԷ.- Մասեր Հին և Նոր
Կտակարանաց.- Թիւ 8291. Դար ԺԶ.- Տէր՝
րարուն ձեթում:

էջ 169.- ԻԸ.- Աստուածաշունչ լիա-
կատար.- Թիւ 2558. ՌԿԴ = 1616, Դար ԺԶ:

էջ 178-180, մեքենագիր.- Յիշատակագր-
ութիւնք: էջ 181, մատիտով: էջ 182-
184, դարձակ մեքենագիր:

էջ 185, մատիտով.- ԻԹ.- Մասեր Հին
Կտակարանի և ալլթ.- Թիւ 711. ՌԿԸ =
1619, Դար ԺԶ:

էջ 189.- Լ.- Աստուածաշունչ լիա-
կատար.- Թիւ 428. ՌԿԹ = 1620, Դար ԺԶ:

էջ 194-195, մեքենագիր.- Յիշատակագր-
ութիւնք:

էջ 196, մատիտով.- ԼԱ.- Աստուածա-
շունչ լիակատար.- Թիւ 8048. ՌԾԵ-ՌԶԱ
(=1606-1622), Դար ԺԶ:

էջ 201-209, մեքենագիր.- Յիշատակագր-
ութիւնք:

էջ 210, մատիտով.- ԼԲ.- Աստուածա-
շունչ լիակատար.- Թիւ 2560. ՌԶԳ =
1624, Դար ԺԶ.- Գրիչ և Մաղկող՝ Կիրա-
կոս երէց:

էջ 218-224, մեքենագիր.- Յիշատակագր-
ութիւնք:

էջ 218.- Փառք... Արդ գրեցաւ և
յանկ ելեալ աւարտեցաւ...- Տես Յիշտ. ԺԸ.
Դարի. Բ. էջ 149:

էջ 221.- Գրեցաւ Աստուածաշունչս ի
Հիգան անուն թաղաքիս, ի զուռն է տաճա-
րացս, ձեռամբ Կիրակոս երիցուս, բազում
չարչարանօք...- Տես նոյն, էջ 147:

էջ 228.- Բզ. 4ա.- Ի թվիս Հայոց Ռ
և Զ, ի ժամանակս յորում էր Հայրապետ
Սուրբ Երուսաղէմի Գանձակեցի Տէր Գրի-
գորն...- Տես նոյն, էջ 447 (ա):

էջ 228, վերջ.- Դարձեալ կրկին
անգամ աղաչեմ գձեզ, ով եղբարք...- Տես
նոյն, անդ (բ):

էջ 226-228 կը պակսի.- Ըստ " Ընդ-
Հանուր տախտակ" ին՝ թիւ ԼԳ, 2559. Աստ-
ուածաշունչ. Գրիչք Մինաս Վրդ. և Միթա-
յել ԶԿՆ. Ստացող՝ Բարսեղ Վ. Արք. Ամ-
դայ, ժամանակ՝ ՌԶԳ (1624), Տեղի՝ Ամիդ,

Մաղկոզ՝ գրիչը, Ծանօթ. լիակատար:
 էջ 286.- ԼԴ.- Աստուածաշունչ լիա-
 կատար.- Թի 1127. ՌՁԴ = 1685, Դար ժէ:
 էջ 241-242, մեքենագիր.- Յիշատակա-
 գրութիւնք:

էջ 248, մատիտով.- ԼԵ.- Աստուածա-
 շունչ լիակատար. [Թի 8488]. ՌՁԵ =
 1686.- Մամօթ. * Աստուածաշունչ նկարա-
 գրած է Տ. Թորգոմ Արքեպս. Հանդէս Ամա-
 օրնայի մէջ, 1922 էջ 462-471: Այստեղ
 կու տանք անոր ամփոփ նկարագրութիւնը՝
 ճշդիւով միանգամայն թուղթերու թուահա-
 մարը:

- Պաշտամակ մագաղաթեան վերջը երեք
 թուղթ.- Մամօթ. * Տ. Թորգոմ Սրբազան կը
 զնէ նաեւ սկիզբը երկու թուղթ, որոնց
 միոյն Ձրզ էջին վրայ կը ներկայացուի
 Յիսուսի պատկերը, իսկ միւսին երկու է-
 չերուն վրայ կայ Մարկոսի Աւետարանին
 սկիզբէն մինչեւ 8 Համարը: Այս երկու
 թուղթերը ինկած են այժմ՝:

էջ 250-251 մեքենագիր.- Յիշատակա-
 գրութիւնք:

- ԹԳ. 572թ 2. * Փառք... Վասն ո-
 րոյ մեղաք ներկայս եւ արժանիս տանջա-
 նաց, քանի սպասաւոր ներսէս անուն Սե-
 րասացի...՝- Տե՛ս Յիշտ. ժէ. Դարի, Բ.
 Հատոր, Թի 1170:

էջ 252, մատիտով:

էջ 256.- ԼԶ.- Մասեր Հին եւ Նոր
 Կտակարանաց.- Թի 1090. ՌՁԷ = 1688, Դար
 ժէ:

էջ 262-265, մեքենագիր.- ԼԷ.- Աստ-
 ուածաշունչ լիակատար.- Թի 1982. ՌՁԹ
 (1640), Դար ժէ:

էջ 266, մատիտով.- ԼԸ.- Աստուածա-
 շունչ լիակատար.- Թի 1988. ՌՂԴ
 (=1646), Դար ժէ:

էջ 278-276, մեքենագիր.- Յիշատա-
 կագրութիւնք: էջ 277, մատիտով. մէկ
 մասը կարմիր գիծերով շնչուած: էջ 278,
 մեքենագիր. յիշատակարան՝ ԹԳ. 508ա:

էջ 279-287, մեքենագիր.- ԼԹ.-
 Աստուածաշունչ լիակատար.- Թի 1984.
 ՌՂԵ (=1646), Դար ժէ:

էջ 288, մատիտով:

էջ 289.- Խ = Աստուածաշունչ լիա-
 կատար.- Թի 1927. ՌՂԸ (=1649), Դար
 ժէ:

էջ 299.- ԽԱ.- Մասեր Նոր եւ Հին
 Կտակարանաց.- Թի 197. ՌԾ=1651. Դար
 ժէ:

էջ 807.- ԽԲ.- Մասեր Հին Կտակարա-

նի.- Թի 542. ՌԾԵ=1656. Դար ժէ:

էջ 812.- ԽԳ.- Աստուածաշունչ լիա-
 կատար.- Թի 2561. ՌԾԺԹ=1670. Դար ժէ:
 Գրիչք՝ Մեւլիտոն երէց, Եղիա եւ
 Ազարիա: Նկարող՝ Մարկոս: Տեղի՝ Կոս-
 տանդնուպոլիս: Տէր՝ Մարտիրոս Վարդապետ
 Ղըրմեցի:

էջ 818-820, մեքենագիր.- Յիշատա-
 կագրութիւնք:

* Ամենապատճառ եւ սկզբնական էու-
 թիւն...: Իսկ գրութիւն սորին եղեւ ի
 Հոյակապ մայրապաշտ Կոստանդնուպոլիս,
 զտաղին Հին տնոր գրեաց Մեւլիտոն անուն
 ոմն երէց աշխարհիկ, եւ Հասնալ ի Թիւք
 փոխեցաւ յաստեացս յերիտասարդական Հա-
 սակի քարի վարուք, որոյ Տէրն ողորմեցի
 եւ շնջեցէ զգիր պարտեաց նորին:

Եւ յետ նորա ծերունի մի գրիչ Եղիա
 անուն սկսաւ յԱտաղին Եզրասն գրեալ ժԳ
 տնոր եւ նա փոխեցաւ աստի կենաց:

Եւ զմնացեալն՝ գրիչ ոմն ճարտար
 յարուստն եւ ոչ ի վարս՝ Ազարիա անուն,
 զրեալ աւարտեաց ի մի լրութիւն:

Իսկ նկարող սորին զարմանալի եւ
 անՀաս արՀեստարն Մարկոս, որ էր ի
 նոյն քաղաքէն Կոստանդնուպոլսոյ, քայց
 յոյժ ստասաց եւ խարուսիկ եւ իբրեւ ան-
 յազ տգրուկ եկեր զամենայն զկեանսն իմ
 ոչ սասց շատ ըստ առակարն քանի Իմաստ-
 նոյն...:

էջ 821, մատիտով.- ԽԴ.- Մասեր Հին
 Կտակարանի.- Թի 1661. ՌԾԻԹ=1680. Դար
 ժէ:

էջ 828.- ԽԵ.- Մասեր Նոր Կտակարա-
 նի.- Թի 2151. ՌԾԼԴ=1685, Դար ժէ:

էջ 830.- ԽԶ.- Աստուածաշունչ Լիա-
 կատար.- Թի 501. Դար իբր ժէ:

էջ 836-889, մեքենագիր.- ԽԷ.- Աստ-
 ուածաշունչ լիակատար.- Թի 1928: Դար
 ժէ:

էջ 840.- ԽԸ.- Աստուածաշունչ լիա-
 կատար.- Թի 1929: Դար ժէ:

էջ 843.- ԽԹ.- Աստուածաշունչ լիա-
 կատար.- Թի 2557: Դար ժէ:

էջ 846, մատիտով:

էջ 849.- Ծ.- Մասեր Հին եւ Նոր
 Կտակարանաց եւ այլք.- Թի 742: Դար իբր
 ժէ:

էջ 852.- ԾԱ.- Մասեր Հին Կտակարանի
 եւ այլ ժողովածոյք.- Թի 1282: Դար ժէ-
 ժԸ:

էջ 855.- ԾԲ.- Մասն Նոր Կտակարանի
 - Թի 8126: Դար ժԸ:

3865

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐ ԹԻՒ 1796 ԱԻԵՏԱՐԱՆԻ

Երուսաղէմ

1945

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 24x16: էջք 20: Հանգամանք շատ լաւ: Թուղթ զեղին թանձր: Լուսանըկարներ սեւ ու ճերմակ, փակցուած զեղին թուղթերուն վրայ: Կողք՝ թանձր թուղթ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Government of Palestine, Department of Antiquities, Copyright Reserved.

էջ 2-4, դատարկ:

էջ 5, ձերմակ թուղթով, փակցուած.- Armenian Orthodox Patriarchate Library - Volume No. 1796. Size of Page 19x27 cms.- Contents: The Four Gospels. Photographed in the year of 1945.

էջ 6, դատարկ:

էջ 7.- Մեծն Եւսեբ:

էջ 8.- Կարպիանոս:

էջ 9.- Կանովն Թ Յորս Երկուն: Կանովն ժ Յորս Առանձինն Իւրաքանչիւր Որ:

էջ 10.- Կանովն ժ Յորս Առանձինն: Կանովն ժ Յորս Առանձինն:

էջ 11.- Սուրբն Մաթէոս Աւետ:

էջ 12.- Աւետարան Ըստ Մաթէոսի:

էջ 13.- Իղաբերքն: Ներքեւը՝ Յարու- թիւն Տն. Այ.:

էջ 14.- Սբ. Պետրոս, Սբ. Մարկոս:

էջ 15.- Աւետարան Ըստ Մարկոսի:

էջ 16.- Սուրբն Լուկաս Աւետարանիչ:

էջ 17.- Աւետարան Ըստ Ղուկայ:

էջ 18.- Սուրբն Յովհաննէս Ածաբան:

Պատխառոս:

էջ 19.- Զրիստոս եւ Մատթէոս Կրօ- նաւոր:

էջ 20, դատարկ:

3866

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐ ԹԻՒ 1798 ԱԻԵՏԱՐԱՆԻ

Երուսաղէմ

1945

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 24x16: էջք 28: Հանգամանք շատ լաւ: Թուղթ եւայլն ըստ նախորդին:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1, ըստ նախորդին:

էջ 2-4, դատարկ:

էջ 5, ըստ նախորդին, փոքր տարբե- րութեամբ.- Volume No 1798. Size of page 19x25 cms.

էջ 6, դատարկ:

էջ 7.- Երկրպագութիւն մոզուց:

էջ 8.- Ընծայումն Քառասնօրեայ:

էջ 9.- Մկրտութիւն ի Յորղանան:

էջ 10.- Պայծառակերպութիւն:

էջ 11.- Յարութիւն Ղազարոս:

էջ 12.- Մուտք յԵրուսաղէմ:

էջ 13.- Ոտնալուայ:

էջ 14.- Վերջին Ընթրիք:

էջ 15.- Մատնութիւն:

էջ 16.- Յիսուս Կապեալ:

էջ 17.- Իղաբեր Կանայք:

էջ 18.- Յարութիւն Տեառն:

էջ 19.- Թուղթ Եւսեբիոսի:

էջ 20.- Կարպիանոս:

էջ 21.- Կանոն Ա. յորս չորսն:

էջ 22.- Կանոն Բ. յորս երեքն:

էջ 23.- Կանոն Բ, Կանոն Գ:

էջ 24.- Կանոն Զ. յորս երկուն:

էջ 25.- Գիրք Ծրնընդեան Յի. Զի.:

էջ 26.- ՅժԹ.- Եւ ետուն ի ձեռս Պոնտացոյ Պիղատոսի դատարիւ...:

էջ 27.- Սկիզբն Աւետարանի Յի. Զի.:

էջ 28, դատարկ:

3867

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐ ԹԻՒ 1956 ԱՒԵՏԱՐԱՆԻ

Երուսաղէմ

1946

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծառայ 24x16x2: էջք 80: Հանդամանք
շատ լաւ: Թուղթ եւայլն ըստ նախորդին:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Ըստ նախորդին:
էջ 2-4, դատարկ:
էջ 5.- Ըստ նախորդին, փոքր տարրե-
րութեամբ.- Volume No 1956. Size of
page 15.5x23.5 cms.

էջ 6, դատարկ:
էջ 7.- Եւսերի:
էջ 8, դատարկ: Նոյնպէս 10, 12, 14,
16, 18, 20, 22, 24, 26:

էջ 9.- Կարպիանոս:
էջ 11.- Կանոն Ա:
էջ 13.- Կանոն Բ:
էջ 15.- Կանոն Գ:
էջ 17.- Կանոն Դ:
էջ 19.- Կանոն Ե, յորս Բ: Կանոն Զ,
յորս երկու:

էջ 21.- Կանոն Է, յորս երկու: Կ-
անոն Ը, յորս Բ:
էջ 23.- Կանոն Թ, յորս Բ: Կանոն ժ,
յորս առան-:

էջ 25.- Կանոն ժ, յորս առանձինն:
էջ 27.- Որ նուիրեաց զնիւթ տառի

էջ 28, դատարկ: Նոյնպէս 80, 82:
էջ 29.- Էնդ ի յէն անեղ որդի...:
էջ 81.- Հնազոյն նկար. Ըստ երեւոյ-
թին Ա. Մարկոս:

էջ 83.- Սուրբն Մաթեոս:
էջ 84, դատարկ. Նոյնպէս 86, 42,
44, 46, 48:

էջ 85.- Գիրք Երենդեան Յի. Զի...:
էջ 87.- Մկրտութիւն Տեառն:
էջ 88.- Իբրեւ տեսիւն քահանայպետքն

էջ 89.- Պատասխանի ետ Պետրոս եւ ա-
ւէ ցնա...:

էջ 40.- Իբրեւ այգ եղեւ...- Յժէ:
էջ 41.- Խաչելութիւն Տեառն:
էջ 43.- Յարութիւն Տեառն:
էջ 45.- Սուրբն Մարկոս:

էջ 47.- Սկիզբն Աւետարանի...:
էջ 49.- Այլակերպութիւն Տեառն:
էջ 50.- Եւ զան յերիբով...- ՃժԶ:
էջ 51.- Մուտք Տեառն յերուսաղէմ:
էջ 52, դատարկ: Նոյնպէս 54, 56,

59:
էջ 58.- Թաղումն Տեառն:
էջ 55.- Ղուկաս Աւետարանիչ:
էջ 67.- Քանգի բազումք յաւժարեցին

էջ 58.- Եւ դարձան Հովիթըն...:
էջ 60.- առնել նոցա ըստ սովորու-
թեան...- Ընծայումն Տեառն Քառասներ-
եայ:

էջ 61.- Ի Հինգետասաներորդի ամի
էջ 62.- Եւ եղեւ ընդ աւուրսն ընդ
այնոսիկ...:

էջ 63.- Աստ ոմն ի ժողովրդեանէն...:
- Ճնթ:
էջ 64.- առէք ի զմանէ զմընասն...:
էջ 65.- Սուրբն Յոսեփն Ած. արան:

էջ 66, դատարկ: Նոյնպէս 70, 72:
էջ 67.- Ի սկզբանէ չի Բանն...:
էջ 68.- Ի վաղիւ անդր կայր Յովհան-
նէս...:

էջ 69.- Յարութիւն Ղազարու:
էջ 71.- Գրեաց եւ տախտակ մի Պիղա-
տոս...- ՃՂԹ:
էջ 78, փակցուած թուղթի վրայ, մե-
քենազիր:

The four holy Gospels of the New
Testament (St. Matthew, St. Mark, St.
Luke and St. John) Written on thin
vellum.

The writer is Kirakos - [?]
The illuminator is Thoros Roslin.
It was completed in the year 1265
A.D. at the castle of Romkla
(Cilicia).

The reigning king was Hethoum I
and the head of the Church
Constantine I.
It was made for Lady Keran
daughter of Baron Constantine of

Lambron and wife of Joffre. After the death of her husband she devoted herself to religious life assuming the name Anna. She distributed her possessions to the Church and the poor.

Էջ 74.- Փառք ամենատուրը Երրորդութեանն...

Էջ 76.- Ընդ Հովանեաւ սր. տաճարացուց...

Էջ 76.- արդարեւ ողջախոհ եւ երկեզած յԱյ. ...:

Էջ 77.- ըստ քաղցրութեան նոցա յանգելեալ աւարտեցաւ սա...:

Էջ 78.- սոցա զՀայրս եւ զմայրս, զեղբարս եւ զքոքս...:

Էջ 79.- Ձվերջին ստացաւ զ սր. Աւետարանիս զԼասիլ Ոտրասարցիին եւ զճնաւոցս իւր աղաչեմ յիշել...:

Էջ 80.- Դատարկ:

3868

ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐ ԹԻՒ 2555 ԱԻԵՏԱՐԱՆԻ

Երուսաղէմ

1946

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 24x16x1: Էջք 82: Հանգամանք շատ լաւ: Թուղթ եւայլն ըստ նախորդին:

ՌՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Էջ 1, ըստ նախորդին:

Էջ 2-4, զատարկ: Նոյնպէս էջ 6, 8:

Էջ 5.- Ըստ նախորդին, փոքր տարբերութեամբ.- Volume No 2555, Size of page 27x42 cms.

Էջ 7. Սաչ, շրջանակի մէջ:

Էջ 9.- Եւսերի Կարպիանոսի...:

Էջ 10.- Արդ այսու ներքոյ կարգելոյ կանոնացն պատճառ...:

Էջ 11.- Կանոն Ա:

Էջ 12.- Կանոն Բ:

Էջ 13.- շար.

Էջ 14.- Կանոն Գ. Կանոն Դ:

Էջ 15.- Կանոն Ե, յորս երկուս:

Էջ 16.- Կանոն Զ. Կանոն Է:

Էջ 17.- Կանոն Ը, Կանոն Թ, Կանոն

Ժ:

Էջ 18.- Կանոն Ժ:

Էջ 19.- Խորանազարդ, կեղծ արձանագրութեամբ. Զեռ. Քղ. 7ա:

Էջ 20.- Մաթիոս, Մարկոս:

Էջ 21.- Ղուկաս, Յովհաննէս:

Էջ 22.- Ս. կոյսը՝ մանուկ Յիսուսը գրկին: Աբրահամի զոհը:

Էջ 23.- Գիրք Ծննդեան Յի. Զի.:

Էջ 24, զատարկ:

Էջ 25.- Աւետարանցոյցք Մաթիոսի:

Էջ 26.- Աւետարանցոյցք Ղուկաս:

Էջ 27.- Ջանգի բազումք յաւժարիցիին...:

Էջ 28.- Աւետարանցոյցք Յովհաննու:

Էջ 29.- Ի սկզբանէ էր Բանն...:

Էջ 30.- Խրատք Սրբոյ Աւետարանիս կարդալոյ:

Էջ 31.- ... Վջ. եմուտ ինքն եւ աշակերտքն իւր:

Էջ 32, զատարկ:

3869

ՆԱՐԵԿ.- 27

Գրիգոր Նարեկացի

Տեղի

1920

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծառայլ 26.6x20x26, էջք 894: Հան-
գամանք թուարար: Բուզք գծաւոր: Գրիչ՝
Միհրան Մըսէխեան, Ատանացի: Գրութիւն
մանիշակագոյն թանաքով, միասին, 28
տող: Եղղագիր: Ուղղագրութիւն տկար:
Լաթակազմ անարուեստ: Ստացող՝ Գրիչը:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Սկիզբի ճերմակ թուղթին վրայ.-
Նարեկ. Պո թիթապ շահի Միհրան Զուլֆա-
նանըն թիթապըտըր: Աէնէ 1920, Նույնմըէր
6 տէ հազըլմարը պիթմիշ տիր:

էջ 1.- Տիտղոսաթերթ:

Գրիգոր Նարեկայ Վանիս Վանականի
Մատենա Ողբերգութեան... Զմիւռնիա, Տպա-
գրութիւն Տէտէեան, 1870:

էջ 6.- Բան Ա.- Արանսըզ սըզընթըյա
օզրանեան թիւնտէ պիր տէֆա 7 կիւն օզու-
մալը - 7 տէֆա թիւնտէ:

էջ 7.- Ենի պիր իլէ պաշլայանա իթի
տէֆա օզումալը.- Բան Բ:

էջ 16.- Ճիրէնկի մարզընա պիր տէֆա
օզումալը վէ հազըպ սույա պըրագմալը վէ
օ սու իլէ սաշլարընը նտի տէֆա հայգա-
մալը.- Բան Գ:

էջ 64.- Չոճուղու հաշամայանա 41
տէֆա օզումալը: Ալ պասանա տախի օզու-
նուրաա էյի օլուր: Տըսսկանա վէ չօճու-
ղու զօր տօզուրանա ԻԱ. ԱԱ. զուլուխլա-
րըտա օզու.- Բան ԻԲ:

էջ 94.- Տօղումայան գարը իւչիւն 8
տէֆա. զօր տօզուրանա 8 տէֆա, օզումա-
լը:

էջ 159.- Հէր թիւրիլի խասթայա 8
տէֆա օզումալը.- Բան ԾԳ:

էջ 208.- Կարա կուրա պասանա 8 տէֆա
օզումալը.- Բան ԿԷ:

էջ 244.- Ենի զպպտ էտէրսէ հազ
սույա պըրագ իչսին.- Բան ՀԸ.- ՀԸ գու-

լուխու 18 տէֆա օզու:

էջ 268.- Կէօզիւնէ ճիւ կէօրիւնիր
խէ ճիւնի տէֆ էթմէթ իւչիւն 9 տէֆա
օզուրանա ճիւ տէֆ օլուր.- Բան ԶԱ:

էջ 291.- Եէյթան թէճըրիւպէսինտէն
զուրթուլմագ իւչիւն 6 տէֆա օզու.- Բան
ՂԳ:

էջ 318.- Վախճան:

Յիշատակարան մատենիս զրութեան:

էջ 319.- Յիշատակ վարուց Հոգեկիր
Հոնտորի Սըրոյն Գրիգորի.- Ամենափայլ
Նշողիւք ճալագայթից...:

էջ 320.- Սըրոյն Գրիգորի Նարեկաց-
ուղ Ներբողեան առ Սուրբ Աստուածներն.-
Ա. Դումարթ խմբից...:

էջ 385.- Նօրին վերստին ի վերայ
գրոյ անուան իւրոյ.- Գերնզանց չափոյ կը-
շուման...:

էջ 387.- Համառուութիւն Աղօթից Ե-
նամեծի եւ քաջ Վարդապետի Մխիթարայ Գո-
շի խստակրան ճգնաւորի եւ քանիքուն Հոնտորի
աջացեալ ի սուրբ պատարագին.- Տէր Աստ-
ուած իմ Յիսուս...:

էջ 342.- Տէր Առաքել Վարդապետի ա-
սացեալ Ներգողեան, ի Սուրբ Գրիգոր Նա-
րեկացի.- Արքիական լոյս երկնային...:
- Ա-Ձ:

էջ 344.- Աւետարանք Բժշկութեան:

էջ 374ա.- Նշանակութիւնք խրթին
քալիճ ինչ մատենիս.- Ազղով. Զաքարիայ
մարգարէին զպպուրն անուեն ի է.

էջ 376, զատարկ:

էջ 376.- Նարեկիւն ցանկը.- Ա.-
Արանսըզ սըզընթըյա ուղբանեան եկտի կիւն
եկտի տէֆա օզումալը, Ե...:

էջ 380, 2Ը.- ԱլլաՀտան Հէր պիր
տիլէկ իւչիւն զպպուր օլուր, 5 տէֆա
օզու, 27Զ:

էջ 381-394, զատարկ:

3870

ՍԱՂՄՈՍ.— 1

(Հայտատու Քիւրքերէժ)

Տեղի

չ. 1920

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծաւալ 27x20x2.5, էջք 406: Հանգամանք րատարար: Թուղթ զծաւոր: Գրիչ եւ Ստացող՝ Միհրան Մըսիսեան, Ատանացի: Գրութիւն՝ մանիշակագոյն թանաքով, երկսիւն, 28 տող: Ենդագիրը, Լաթակազմ անաբուեստ:

ՌՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

Սկիզբը տարբեր թուղթ, կէսը կըտըրուած:

- Եէթերճի Հանճի Միրա չուլֆա Մըսիսեանըն տըր: էջ 9.- Գիրք Սաղմոսաց Դաւթի.— Պիրիճի ճիւտ:

1ա.— Մութլու ուլ քիմսէյէ, քի իմանըզլարըն մէշվէրէթլէրինէ վարմատը. կիւնհարալարըն եռուներտ տուրմատը. վէ միսիպլթլէրին մէճիսիսիստէ օթուրմատը.— ՀՎՄՄ. Թիւ 1124, էջ 69ա:

էջ 25բ.— Մովսէսին վէ Ըսրայէլ էվլատլարընն իլահիսի.— Մէտհ էտէլիմ րապպիյի...:

էջ 28ա.— (Տուա).— Եա կիւնտիգիւն սահիպի...:

էջ 30.— Գծագրութիւն, կեղտնը խաչ, ներքեւը՝ Բապպ Յիսուս Ջրիստոս:

էջ 31.— Իգիճի ճիւտ.— Սաղմոս ԺԸ.— Նիյայէթտէ Թաւիթի Սաղմոսու Կէօկէր նազլ էտէրլէր Ալլահըն իհթիշամըն...:

էջ 50բ.— Մովսէսի ազամ Ալլահը կէօրէն Նէպիսի իլահիսի.— Պագըն կէօկէր...:

էջ 56.— Գծագրութիւն, կեղտնը խաչ: էջ 57.— Իւչիւնճի ճիւտ.— Սաղմոս

ԼԶ: էջ 85.— Տօրտունճի ճիւտ.— Սաղմոս

ԾԵ: էջ 106բ.— Նիտա վէ տուա. Ողորմեա վէ Նէզութեան Կանոնլարըն: էջ 109.— Գծագրութիւն, խաչ, թեւերու անկիւններուն Ց. Ս. Ջ. Բ:

էջ 111.— Պէշիճի ճիւտ.— Սաղմոս շԲ:

էջ 139.— Ալթընճը ճիւտ.— Սաղմոս ՂԲ.— Ալլահըն ատէմի Մովսէսին տուասը.— Սըղընհաճազ էէր օլտոււն պիզէ եա՝ րապպի...:

էջ 165.— Եէտիւնճի ճիւտ.— Սաղմոս ՃԶ:

էջ 191.— Սէթիգիճի.— Սաղմոս ՃԺԲ.— Գատէմէլէրին Իլահիլէրի.— Տըլըզըմտա րապպիյէ Ֆէրեաթ էյլէտիմ, վէ րապպի պանա իշիթտի...:— ՀՎՄՄ. Թիւ 2875, էջ 201բ:

էջ 219բ.— Ամբակում Նէպիսի տուասը:

էջ 216բ.— Իւչ չօճուզլարըն իլահիսի:

էջ 221բ.— Մանաճի փատիշահըն իսթիշ— Ֆար տուասը:

էջ 224ա.— Հայլարըն Կաթողիզօսու Գըրիզորիսին պիրատէրի Տէր Նէրսէսին թէլիթի իթտիյի տուանըն Հազզընտա նասիյաթա տայիբ մուգատտէմաթ:

էջ 226բ.— 1.— Իման իլէ իզրար էտէրիմ...:

էջ 224.— Եէվահիբ: Սապահ տուասը.— Փէտէրին էվլատըն վէ Ազիգ Բուհուս իսմիւնէ, ամին:

էջ 227ա.— Կէճէ Նաղմէսի.— Եա րապպ կէճէլէյի իսմիսի գիթը էտէճէյիզ...:

էջ 228ա.— Սապահ Նաղմէսի.— էյ նուրու սապահ, վէ շէմսի սալահ, նուրուն վէր պանա...:

էջ 242ա.— Նուր Նաղմէսի.— Եա նուր իսլիթի նուր իլթ նուր...:

էջ 252ա.— Բահաթլըզ Նաղմէսի.— 1.— Բահիմ փէտէր շէֆագընլա նազար զըլ պու գուլլարըն...:

էջ 256բ.— Եախըր տուա.— 1.— Իման իլէ իզրար էտէրիմ...:— Տես վերը էջ 226բ: էջ 278ա.— Ս. Ծնունդ Իլահիսի.— Պու

կիւն քէշօլ օլունան սըրըր նէ պէօյիթ վէ անայիպ տիր...:

էջ 280բ.— Չազկազարդ Իլահիսի

էջ 281ա. բ.— Այազ Եայգամա Իլահիսի:

էջ 287ա.— Ս. Աստուա[ծա]ծիսին

Սէմանա Ալրնմասընըն ԻլաՀիսի:
 էջ 289ա.- Ս. Պատարագըն Քէֆսիբի.-
 Մուգատտէմէ. էսքի ԱՀտըն Գուրպանը:
 էջ 292ա.- Եէնի ԱՀտըն Գուրպանը:
 էջ 294ա.- Ժամարարըն էլպիսէ Կէյ-
 մէսի:
 էջ 814բ.- Թափօր.- Պատէյու փէրտէ
 աչըլըր...:
 էջ 816բ.- Սարկաւազ.- ՕրՀնա տէր.-
 ՕրՀնութիւն օգու տէր Հայր:
 էջ 855ա.- Սարկաւակ.- Ողջոյն տուք
 մի(մե)անց...:
 էջ 889ա.- Ջրիստոս արամըզտա սող-
 տու, ԵՀովա պուրտա օթուրտու...:
 էջ 850բ.- Դպիրէր.- Հայ մէր որ
 յերկինս ես...:
 էջ 858բ.-
 Ամէնասուրբ Եր[ր]որդութիւն,
 տու[ր] աշխարհիս խաղաղութիւն,
 եւ Հիւանդաց բժշկութիւն,
 ազգիս Հայոց այցելութիւն:

 Ջո անպատում խնարհուիթեամբ,
 եւ կամաւոր խաչելութեամբ,
 Հաշտեայ ընդ մեզ Տէր զթութեամբ,
 եւ թող զմեզս ողորմութեամբ:

 Ազաչանօք սուրբ Հրեշտակաց,
 եւ աղօթիւք վիբին զօրաց,
 յուր Տէր ձայնի մեղաւորաց,
 եւ ազատեա ի փորձանաց:

էջ 855ա.- Տէր ողորմա սէօյլէնիբ-
 քէն քաՀանայ մուգատտէս թէնի էլիսէ
 ալըր...:
 էջ 862բ.- ՕրՀնեալք եղբուր:
 էջ 868ա.- Հաւատով խոստովանիմ...:
 էջ 864-865, դատարկ:
 էջ 866ա.- Գիրք Աղօթից որ կոչի
 Կիպրիանոս... Գ. Տպագրութիւն... յերու-
 սաղէմ, (1911):
 էջ 868բ.- Հավատով խոստիվանիմ...:
 էջ 870բ.- Աղօթք պաՀպանութեան.-
 Անսկրզքն Աստուած...: Օրէնք Աստուած
 ...: Ջս. սուրբ եւ աՀեղ անուանցդ զօ-
 րութեամբ Տէր Աստուած ամենակալ եղի-
 ցիս պաՀապան ծառայիս (էջ 878ա):
 էջ 881ա.- Դարեւ Կիպրիանոսի Հայրա-
 պետիւն:
 էջ 886բ.- Աղօթք երանելոյն Յով-
 Հաննու Գառնեցւոյ ասացեալ առ Սուրբ
 Աստուածածինն.- Աստուածածին մայր Ջրիս-
 տոսի...:
 էջ 898ա.- Անուանք Սուրբ Նշանացն
 որք են ջարհիսս վասն մեր... Վարագայ
 Սուրբ Նշանին... Վանկոյ Սուրբ Նշանին
 ...:
 էջ 404բ.- Ի խորոց սրտից խօսք ընդ
 Աստուծոյ.- Բան ՂԵ.- Ա.- Արեգակն ար-
 զար...:
 էջ 406ա.- ԳոՀարանութիւն առ երկի-
 նս.- ԳոՀանամբ զքէն, ով ամենասուրբ
 Երրորդութիւն... եւ բուսանին Հաց եւ
 Հանդերձ [Այսչափ]:

3871

ԱԶԻԶԼԷՐ ԷՕՄՐԻԻ.- 1

(Հայտառա Քիւրքերճ)

[Պէյրութ]

1982

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 27x19x2.5: էջք 876: Հանգա-
 մանք քաւարար: Թուղթ գծաւոր Գրիչ եւ
 Ստացող՝ ՄիՀրան Մրտէխեան, Ատանացի: Գը-
 րութիւն՝ մանիշակագոյն թանաքով, միա-
 սիւն, 80 տող: Ենդագիր: Ուղղագրութիւն
 տկար: Լաթակազմ անարուեստ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Սկիզբի Թերթին վրայ.- Իթիկնի Ազիզ-
 էր Էօմրիւ:

Պու Ազիզէր Էօմրիւ Ատանալը Հաճի
 ՄիՀրան չուլֆա Մըսէխեանըն էլի իլէ ես-
 զըլմըշտըր. 1982 Մարտ 10 տա պաշլանըպ
 Հազէրէն 10 տա պիթմիշ տիբ, վէ քէնտի

Հայաթը իւշիւն ետգըջտըրը:

էջ 1.- Ազիզ Եւստաթէոս.- Եւստաթէոս քրիստոնէս օւմագտան...:

էջ 11.- Եէփէտոսաթի եկտի չօճուկ-լար էօմբիւ:

էջ 19.- Եւզիմէ Կույսուն էօմբիւ:

էջ 31.- Առաջնորդարան Հայոց Լիբրանանի, Պէրուզ, Համար 591:

Մեր խօսքը բարեպաշտ մերածնէից:

Հայ Լուսաւորչական Սիրոյ Ընկերութեան նախաձեռնութեամբ թրքախոս Հայերու Համար թրքերէն լեզուի վերածուած Հայ Առաքելական Սուրբ եկեղեցւոյ տօնելի սըրբոց սոյն Հաւաքածոն սխալ ըմբոնումով մը ամբողջ տպագրութեան գործը լրանալէ վերջը մեր քննութեան յանձնուած էր. ուշի ուշով կարդացինք զայն եւ երբեմն սպրդած վրիպումները ուղղափառ եկեղեցւոյս ոգիին անՀաշտ չի գտնելով անՀրաժեշտ Համարեցինք անոր Հրատարակութիւնը Հոգեւոր գանձարան անունին տակ, յոյս մեծ ունենալով թէ ներկա անքնակաւոն կեանքը փոթորկայոյզ վերի եւ Հոգեւոր ներշնչարան մը կեկեղեցիէ ու կեկեղեցական պաշտամունքէ ուժացած ազգայիններու Համար փափաթելի է որ Հայ Առաքելական Սուրբ Եկեղեցիի կնիքով կնքուած ամեն Հայ նարագատ(?) պէտք է կարող զայն քրիստոնէական նորածին թեւազրութիւններով զարմանելու իր բարոյական քայքայումները եւ Հոգեպիղզ փարելու Համար կեկեղեցիի եւ անոր ճշմարիտ ու անձնադիր Հովիներու կեանքի ուղեգիծին, որոնք Հաւատքի, յոյսի եւ սիրոյ երբեք ոյժերով սպառազինուած միշտ վեր միշտ անաղարտ եւ միշտ պայծառ պահած ու կեկեղեցիին դիրքն ու պատիւը իրենց զոհարերութեամբը երաշխաւորած անոր գոյութիւնն ու յարստեութիւնը անոնց կեանքի պատմութիւնը ուրեմն Հաւատքի մէջ տկարացածները ի Հաւատս քրիստոնէութեան պիտի Հրախիլէ, յոյսի մէջ մտւորածները անեղին Աստուծոյ իմաստութեան լոյսով պիտի առաջնորդէ, սիրոյ մէջ սառնացածները Ջրբիստոսի սիրով պիտի օձ է ան պիտի ըոցավառէ, յօրհնութիւն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ. յաջողութիւն եւ օրհնութիւն ձեռնարկողներու եւ ընթերցողներու .- Պէրուզ, 11 օգոստոս, 1928.- Աղօթարար Առաջն. Տեղապահ Հայոց Լիբրանանի՝ Եփրեմ Ծ. Վրդ. Տոհմունի:

էջ 82.- Մուգատտէմէ.- Ագտէմ6է ընկերութիւն թարգմանտան թապ վէ նէշր օլունան Ազիզլէրին էօմբիւ նամ քիթապը

էջ 84.- Ազիզլէրին էօմբիւ.- Ազիզ Թաթէոս ըստու վէ ազիզէ Սանդուխտ:

էջ 68.- Ազիզ Դաղէոս ըստու վէ ազիզ Սանդուխտըն Թէնլէրինին պուլունմասը:

էջ 68.- Ազիզ Բարթողիմէոս ըստու վէ ազիզէ Ոգուհի:

էջ 65.- Ս. Աստուածածինի Վերափոխումը:

էջ 69.- Բապարն Վալտիսիսին թաւրիինին թարիխի. Խորենացիտէն:

էջ 78.- Վերափոխումու բօրթոսունըն թայինի:

էջ 76.- Կիպրիանոս եպիսկոպոս վէ պիթիթ Թիւստիանէ:

էջ 86.- Ս. Գ(ի)րիգոր Լուսաւորչիչին էօմբիւ:

էջ 114.- Ս. Հոփսիսիմեանլարըն վէ Ս. Գայիանեանլարըն ԵէՀատէթի:

էջ 129.- Ս. Լուսաւորչիչին էվլատլարը վէ թորունլարը ազիզ Արիստակէս, Վրթանէս, Յուսիկ, Գրիգորիս վէ Դանիէլին Հայաթ վէ շէՀատէթլէրի:

էջ 141.- Մեծն Ներսէս.- Հայ Առաքելական քրիստոսընըն էն մէշՀուր Հայրապետլէրինտէ...:

էջ 158.- Խաղըն էօմբիւ:

էջ 162.- Սահակ Պարթեւ Հայրապետին էօմբիւ վէ ֆայլիչէթի:

էջ 181.- Սուրբ Մեարոպ Մաշտոցուն էօմբիւ 858-487:

էջ 196.- Մովսէս Խորենացի 885-485:

էջ 201.- Եղիշէ Պատմագետ (Միւվէրիի):

էջ 208.- Դաւիթ Անյաղթ:

էջ 205.- Ս. Գրիգոր Նարեկացի (951-1008):

էջ 210.- Ներսէս ԵնորՀալի (1102-1178):

էջ 220.- Ներսէս Լամբրոնացի (1158-1198):

էջ 227.- Յակոբ Մզբընայ Հայրապետ:

էջ 254.- Ղեւոնդեանլարըն ԵէՀատէթի:

էջ 265 Կրկնուած:

էջ 280.- Վարդանանք. Քաջն Վարդան.- Քաջն Վարդան Խիթի թապիլիէ Կարմիր Վարդան...:

էջ 315.- Վահան Գողթնացի:

- էջ 829.- Ատոմեանք:
- էջ 886.- Ոսկեանք:
- էջ 889.- Սուրբիսանք:

- էջ 951 էն յետոյ զըռւած է 868:
- էջ 868.- Յովհան Ոսկեբերան:
- էջ 869-870, մէկ թերթ, կը պակսի:
- էջ 878-876, գատարկ:

3872

ԲԱՌԱՐԱՆ

Հայերէմ - Քիւրքերէմ

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 21X16X8: Էջք 896 +7. Հանգա-
մանք բաւարար: Թուղթ զծաւոր: Գրութիւն՝
սեւ մէլանով, քառասին, 42 տող, կամ
նուազ: Ենդազիր մանր: Լաթակազմ անա-
րուեստ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

- էջ 1.- Աքաս, ու. ի. գ. բուհպան:
- էջ 52.- Բա, տ. բամ:
Բարախեմ, եցի, ն. ուրմագ,
ուրումագ:
- էջ 66.- Գար. գ. բազէնտ:
- էջ 78.- Գօտիածու, աց. ա. գուշագ
պաղլայան, գուշազլը:
- Մէկ թերթ զատարկ, առանց իջաթիւի:
- էջ 79, զատարկ:
- էջ 80.- դա, զորա. զր. շու:
- էջ 90.- Երենեայ, ա. ապանօտտան:
- էջ 101.- Ջազիր, զրաց. ա. միւրտար,

նափաք:

- էջ 110.- Է, բց, գ. վար, վարլըգ.
- Ձ. ԱլլաՀ:
- էջ 116.- Թագ, աց, ից. գ. թան:
- էջ 128.- Ժախ, ից. գ. Ֆէնա զօզու:
- էջ 137.- Խար, գ. Հիլէ, Ֆէնտ:
- էջ 156.- Մագ, իւ, աց. գ. ուճ,
սօն, տէփէ, պաշ:
- էջ 161.- Կագ. ոյ, ի. գ. գավկա,
նիգա:

- էջ 182.- Հա, մ. իշթէ:
- էջ 210, զատարկ:
- էջ 211.- Ջագ, ուց. գ. եսվրու. Ձ.
- սէրէէ զուշու:
- էջ 216.- Ծագար, աց. Գ. առա թավ-
շանը:
- էջ 220.- Մագազաթ, ից. գ. թիւշէ:
- էջ 227, Կրկնուած:
- էջ 248.- Յագ. գ. տոյում: ա. թօգ,

տօյմուշ:

- էջ 255.- նա, նորա. դեր. օ, օլ: շ.
Հաթթա, խուսուսա իլլա. Ձ. Կէրէթ,
թաՀըբ:
- էջ 267.- Եարաթ, ուց. գ. ճումա էր-
թէսի. Ձ. Հաֆթա, Ե. բաՀաթլըգ:
- էջ 274.- Ո, ոյր, ում. դեր. թի,
օթի:
- էջ 288.- Ձ. մ. մա, մէ:
Չառնուլ. ալ[մա]մագ:
Չտալ. վէրմէմէթ:
- էջ 298.- Պագանեմ, գի. ն. էօփմէթ.
Ձ. սէնտէ զըլմագ:
- էջ 310.- Ջալոտ, ից. գ. սօփա, տէ-
յէնթ:
- էջ 318.- Ռարբի. գ. բապպի:
- էջ 314.- Սա, սորա, սմա, սովա.
դեր. շու:
- էջ 384.- Վագեմ, եցի. չ. սէյիթթ-
մէթ, գոշմագ:
- էջ 348.- Տարատ. գ. տօն, տիշլիթ:
- էջ 357, կրկնուած:
- էջ 360.- Բարու, ից. գ. բապպի,
ուսթա:
- էջ 365.- փաղանք, անաց. գ. պաղ-
սարդը. հաշմագ:
- էջ 384.- Օգն, Գ. հարտըմ:
- էջ 389.- Համածին. ա. պիլլիթստէ

տօղան:

- էջ 390-396, զատարկ:
- Առանկին երկու թերթ:
- էջ Ա.- Բժշկական տնական զեղարան:
Գլխուցաւ: Վարդի ջուր. ճերմակ
քացախ մէկ տեղ խառնէ, օրը 2-4 անգամ
մէջը լաթ մը թաթխէ եւ գլխու ցաւած
մասին վրայ դիր:
- Այրուցք: Կրտսը կաթի մէջ թաթխէ եւ
առաւուտ եւ երկերոյ այրած տեղին վրայ

գիր, 2-8 օրէն կ'անցնի:

Էջ Գ.— Տկար թոք: Որոյ թոքեր որ տկար են, թոզ ձայնական էրաժշտութեան Հետեւի աշխոյժի. առտու իրիկուն եկեղեցի ձայնաւորութիւն ընէ եթէ կ'ուզէք, որով թոքեր պիտի զօրանան:

Ելի աչք: Առողջ աչքը կապէ եւ

շիւ - շաշը - աչքը կստպուի ուղիղ տեսնել. կամ աժան ակնոց մը զնէ, ապա-կիններն Հանէ եւ շիւ աչքին վրայ զաւիթ ապակիին տեղ թիթեղ մը անցուր, որոյ մէջտեղը ծակ ըլլայ. ասիկա շարունակ թոզ զօրծածէ. շատ շիւ աչքեր այսպէս բու-ժուած են:

Էջ Դ, դատարկ:

3873

ՆԱՐԵԿ (Աշխարհարար)

Քորզով Արքեպս. Գուշակեամ

Երուսաղէմ

1940

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.

Մտաւ 20x15x2: Էջք 8-854: Հանգա-մանք բաւարար: Թուզթ սպիտակ: Գրիչ եւ Ստացող՝ Միհրան Մըսէխեան: Գրութիւն՝ սեւ մեկանով, միասին, 29-88 տող: Են-դագիր: Ուղղագրութիւն տկար: Լաթակազմ անարուեստ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.

Էջ 1.— Պու Նարեկ թիթապը Ատանալը շէթերճի Հաճի Միրան չուլֆա Մըսէխեանըն տըր. լիսան պիրտէ պաշլանմըշ, յունիս 19 տա, 80 կիւնտէ պիթմիշ տիր. ժարանգաւոր մէքտէպիտտէ զրեանպան իթէն, սէնէ 1940 տա:

Էջ 2, դատարկ:

Էջ 3.— Նարեկ, աշխարհարար, Ազօթա-մատեան, Սուրբ Գրիգոր Նարեկացոյ, արդի Հայերէնի վերածննդ թորզով արթպիսկոպոս:

Բ. Տպագրութիւն: Տպարան Սրբոց 8ա-կորեանց Երուսաղէմ, 1931:

Նախարան Ա. Տպագրութեան:

Էջ 5.— Սուրբ Գրիգոր Նարեկացի. Ակ-նարկ մը իր կեանքի եւ զորվորուն վրայ:

Էջ 19.— Արանսըզ սըզնթըյա օղրա-եանա 7 կիւն, քիւնտէ 7 տէֆա օզումալը: - Հմմտ. թիւ 8869, էջ 5:

Սրտի խորերէն Աստուծոյ Հետ խօսք.— Բան Ա.— Սրտիս Հեծեծալից Հառաչանքնե-րուն ողբաձայն աղաղակը քեզի կը վերըն-ծայմ...:

Էջ 20.— Բան Բ.— Եէնի պիր իշէ պաշ-

լայանա իթի տէֆա օզումալը.— Հմմտ. նոյն, էջ 7:

Էջ 159.— Էվէլ պիր Հայր մեր.— ԾԳ.— Հէր թիւրլի խասթայա - 8 - տէֆա օզու-մալը.— Հմմտ. նոյն, էջ 159:

Էջ 196.— Էվէլ պիր Հայր մեր.— ԿԷ.— Կարակուրա պասանա 8 տէֆա օզումալը.— Հմմտ. նոյն, էջ 208:

Էջ 251.— Էվէլ պիր Հայր մեր.— 2Ե.— Եօլա կիտէր իթէ ֆըրթանայա ուղրար իսէն 7 տէֆա օզու. թէսքին օլուր:

Էջ 265.— Էվէլ պիր Հայր մեր.— ՂԳ.— Եէյթան թէճրիպէսինտէն զուրթուլմագ իւ-չուն 5 տէֆա օզու:

Վերտոյն յաւելուած...:

Ա.— Աստուած յաւիտեանական, բարերար եւ ամենակալ, ստեղծող լոյսին եւ յօրի-նող զիշերին...:

Էջ 292.— Վերջ:

Էջ 298.— Յիշատակարան.— Ստեղծական Արուսեակիւն...:

Էջ 294ա.— Ծանօթութիւնք.— Բան, Ա, 1:

Էջ 805ա.— Մատենագիտական ծանօթու-թիւն:

Էջ 807ա.— Արանսըզ սըզնթըյա օղրա-յանա 7 կիւն, քիւնտէ 7 տէֆա օզումալը.— 19 սայիֆէտէ:

Էջ 814ա.— ՂԵ.— Պաղլըյը շէզմէք իւ-չիւն եագ, ճինլէրտէն շարփըլանա եագ, իսթիւնտէ տաշըըն...:

Էջ 814բ.— 854, դատարկ:

3874

ԵՐԳԱՐԱՆ.-1

(Հայաստան Քրիստոնեական)

[Պէտքեր]

1986

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծառաւ 20X12X2: էջ 898: Հանգամանք բարարար: Քուղթ գծաւոր: Գրիչ Միւրան Զ. Մըսէխան. Ատանացի: Գրութիւն՝ մանկշա- կագոյն թանաքով, միասին, 18 տող: Են- դազէր: Ուղղագրութիւն տկար: Լաթակազմ խաւարտեայ անարուեստ: Ստացող՝ Գրիչը: Դատարկ թուղթ՝ սկիզբը 5 թերթ. վերջը՝ 4:

ՐՈՎԱՆԴԱՎՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1, Տիտղոսքերթ
Հրատարակուած Հայ Լուսաւորչական
Եկեղեցասիրաց Եղբայրութեան կողմէ:
Երգարան
Dieu Est L'Amour
Աստուած Սէր է
Ա. Յովհ. Դ. Գլ. 8
Նուէր
Եկեղեցասիրաց Եղբայրութեան ողջ եւ
նահատակ բոլոր անդամներուն
Տպարան, Ազատ
Պէտքեր, 1981:

էջ 2.- Աստուած Սէր է. Ա. Յովհ. 4
զուտ, 8:
Յարաջարան.- Ալլաւ միւհապպէթ
տի[ր] վէ պու մուհապպէթ...
էջ 5.-1.- Ազոթք Տէրուհական.- Հայր
մեր...
էջ 2.- Երգ...- Առաւօտ լուսոյ...:
էջ 9.-8.- Առաւօտ լուսոյնըն թէր-
ճիւմէսի.- Եա նուրի սէհէր, եա ատիլ
կիւնէշ, պիզէ նուր սողտուր...
էջ 18.- 4.- Ձգջում ներսէսի Ենոր-
Հաւոյ.- Աշխարհ ամենայն...:
էջ 17.- 5.- Աշխարհ ամենայնըն
թիւրթէսի.- Ծիհանըր ալմ...:

էջ 22.- 6.- Մեղայ եւրգի.- Յիսուս
իմանըն զայսաբ...:
էջ 28.- 7.- Բուգի մահգէր իզէրի-
նէ.- Մահգէր կիւնիւ եա զարտաշլար...:
էջ 26.- 9.- Մուհապպէթ.- Մուհապպէթ
տէտիկին տինին տիրէկի...:
էջ 80.- 40.- Եկէղեցի իզէրիինէ.-
Եկէղեցի Հայաստանըն թէմէլի...:
էջ 116.- 60.- Գըյամէթ.- Գըյամէթ
կիւնիւ անսըզ եթիշի...:
էջ 201.- 114.- Մահգէր կիւնիւ.-
Մահգէր չէթին զուրուհազ...:
էջ 220.- 126.- Անցաւոր պանդուխտ.-
Եա անցաւոր պանդուխտ մըն եմ...:
էջ 225.- 129.- Եարական Ծննդեան,
Ձայն ԴԿ.-Խորհուրդ մեն եւ սքանչելի...:
էջ 287.- 187.- Քաղման, Ձայն Բ2.-
Պարզեատուն ամենեցուն...:
էջ 262.- 164.- Այրբլըզ Եւրգի.-
Հօշճա զալըն տօսթլար պիզ կիտիեորուզ
էջ 284.- 168.- Երգ եղբայրութեան.-
Եկեղեցասիրաց եղբայրականութեան...:
էջ 285.- 169.- Երգ Խաշի.- Քաւազան
զօրութեան...:
էջ 287.- 171.- Եարական Աստուած-
նի.- Լեան զիմածին...:
էջ 801 = 288.- 182.- Արէթ կերթ
վազթը իւզ գատեհ էնտի...:
էջ 820.- Եւրգ պէյիթլէր.- Էյ ազիզ
Ալլաւ, խալիթի ալմ...:
էջ 826(26).- Հէփ պու էօմիւրտէ,
սանա զուլ օլմազ...:
էջ 827-880 զատարկ:
էջ 881.- Յանկ, այբուրենի կարգով:
էջ 892.- Պու Եւրգարան շէթէրճի
Հաճի Միւրան չուլֆա Մըսէխանըն տըր,
Ատանալը, 1988 սէնսինտէ եազըմըշտոր:
էջ 898, զատարկ:

3875

ՔՐԻՍՏՈՍԱ ՊԷՆՁԷՐ ՕԼՄԱԳ ԹՄԱՐԻՖԻ.— 1

Քրգմ. Ֆ. Մարգելիձօ Նօպիլ

Պէյրուժ

1984

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մաւալ 20x12x2: էջք ԻՁ+418: Հանգամանք բաւարար: Բուզթ գծաւոր: Գրիչ՝ Միհրան Չ. Մըսէխեան: Գրութիւն՝ մանկաշակագոյն թանաքով, միասիւն, 19 տող: Ենդագիր: Ուղղագրութիւն տկար: Լաթակազմ խառաքարտեայ անարուեստ: Ստացող՝ Գրիչը:

ԲՈՎԱԴՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

էջ Ա-ԻԶ, բարակ, անգիծ թուղթ:
էջ Ա-Ի, դատարկ:
էջ ԻԱ.— Պու Ջիթապը եազան սաՀիպի Հանի Միրան Չուլֆա Մըսէխեանընտըր: Պէրուտ: Սէնէ 1984 տէ եազմըշտըր:

էջ ԻԲ, դատարկ:

էջ ԻԳ.— Ջրիստոսա Պէնզէր Օլմաթ Թարիֆի, Լաթիճէ լիսանընտան թիւրթէ լիսանընա Ֆ. Մարգէլիձօ Նօպիլի մարի-Ֆէթիլլէ Քէրեհիմէ օլուեմուշ տուր: Գուտսու Եէրիֆտէ թապ օլուեմուշտուր. 1908:

էջ ԻԴ-ԻԶ, դատարկ:

1.— Պիրիճի Ջիթապ Ջրիստոսա պէնզէր օլմազ իչիւն: ԲուՀանի էմիւր սիւրմէյէ ֆայտէլի նասիյաթլար պէյանընտա տըր:

Պիրիճի Պապ:

Ջրիստոսա պէնզէր օլմազըզը վէ տիւնեանըն ֆանիլթըլերի իւզէրիճէ տիր:

էջ 79.— Իթիճի Ջիթապ: Ջրիստոսա պէնզէր օլմազ իչիւն տէրուեմիդէ տօնմէյէ կէրէթլի նասիյաթլար պէյանընտա տըր:

էջ 125.— Իւչիճի Ջիթապ:

էջ 820.— Տօրտիւնճի Ջիթապ:

էջ 897.— Յանկ:

էջ 401-418, բարակ, անգիծ թուղթ:

էջ 406-414, դատարկ:

էջ 415.— Միրան Չուլֆաեանըն տօղուշու տիւնեանա, 1872 տէ: Էվլէնմէսի 1898 տէ: Հազիդաթա օՀանմասը, 1899ա, պիրիճի թէսլիմ օլմամ 1981, թէթմիլ թէսլիմաթը 1984 տէ:

Կիրօսուե տօղուշու 1905 տէ: Էվլէնմէսի 1928 տէ: Օղլու Միրանըն տօղուշու 1932 մարթ խըթամընտա: Օղլու Միսակըն տօղուշու 1984 յուեվար 26 տա:

Չապէլ կըզըմըն տօղուշու 1909 տա:

Սարգիսի տօղուշու 1989 տա:

ՕՀաննէսի տօղուշու 1941 տէ:

Անթիրանիկի տօղուշու 1944:

էջ 416.— Ատանա զըթալը 1909 տա օլտու:

Սէֆէրպըրիթ 1916 պիւն տօթուզ էիւզ 15 տէ:

Ջէմալըն Իզմիթ կիրմէսի 1922 տէ, իլու 7:

Իզմիթ էանկըն վէրմէլէրի 1918:

Եէրուսաղէմէ Ինկիլիզ 1918 ղեկտեմբեր 1 տէ կիրտի:

1921 Ատանա Ջէմալա թէսլիմ օլտու:

Շամտա Ղատէմտէ պաշլանան Շամ զըթալը 1925, Հօկ. 18, Կիրակի ազամը սաաթ 4 տէ սիւնՀար փաթլատը:

Պէնիմ Եէրուսաղէմէ կէլմէմ նոյմբեր 18 տէ 1984:

Ջէյթուե մուՀարէպէսի սէնէ 1895:

Ատանատան սօն չըլըզըմըզ 1921:

Կըրպըզա կիթմէմիզ 1914:

Եէրուսաղէմէ կիթմէմ 1918:

ԳուՀարըն էօլտիւղի սէնէ 1989, յուլիս 20:

էջ 417-418, դատարկ:

3876

ՏԵՏՐ ԶԱՅՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 26x15x1: էջք 80: Հանգամանք
Համարեա քաւարար: Թուղթ Հնգագին: Գրու-
թիւն՝ սեւորակ մեկանով, 6 տող, լոկ
ձայնանիշեր: Լաթակազմ, առաջին կողքին
զրոշմուած Musique, վերջինին՝ Had i,
Nouri, Haleb.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1, վերի լուսանցքին.- Պաթութա:
- Առաջին տողին.- սօլ, լա, սի, սո,
րէ:
էջ 2, առաջին տողին.- սո, ը, մի,
ֆա, սօլ:
էջ 3, առաջին տողին.- ֆա, սօլ, լա,
սի, սո:
էջ 4, առաջին տողին.- սի, սո, ը,
մի, ֆա:
էջ 5, առաջին տողին.- մի, ֆա, սօլ,

լա, սի:

էջ 6.- առաջին տողին.- լա, սի, սո,
րէ մի:
էջ 7-16. լոկ ձայնանիշեր:
էջ 17, վերի լուսանցքին ձայնափո-
խութեան նշաններ՝ արարատառ անուններով:
Նոյնպէս եւ յաջորդ էջին:
էջ 19-85, լոկ ձայնանիշեր:
էջ 86.- վերի լուսանցքին՝ Հիճազ:
Նոյնպէս էջ 87:
էջ 88-44, լոկ ձայնանիշեր:
էջ 45-46, վերի լուսանցքներուն
արարատառ նշումներ եղանակներու: Նոյն-
պէս էջ 50-51, 53, 55-57:
էջ 47-49, լոկ ձայնանիշեր: Նոյնպէս
էջ 52, 54, 58-80:
էջ 80, ստորին լուսանցքին, շեղագիր
մէկ տող.- Պու մէթօրտը նօթա մուսլիմի
Բէնճամիի իճատ էթմիշ տիր:

3877

ՀԱՒԱՔԱԾՈՅ ԳԻՏԵԼԵԱՑ

(Բազմալեզու)

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 22x18.5x1.5: էջք 898: Հան-
գամանք լաւ: Թուղթ գծաւոր: Գրութիւն՝
ընդհանրապէս մանիշակագոյն թանաքով,
միասին, 28-48 տող: Մասամբ շեղագիր,
մասամբ արարատառ: Լաթակազմ խաւաթար-
տեայ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1.- Գեղեցիկ Ոսոյցեր.- Բացի Հայերէ-
նէն կան խօսքեր նաեւ Գերմաներէն,
Պարսկերէն (Հայատառ):
էջ 16.- Մտածումներու փունջեր.-
Բացի Հայերէնէն կան խօսքեր նաեւ Անգ-
լերէն, Արաբերէն (արարատառ):
էջ 41.- Պատիճանով կերպուրներու
նորակերտ Հայերէն անունները կամ գաւա-
նականները. Տ. Զիթեանէ:
էջ 42.- Արեւելեան եղանակներէն մաս

մը:

էջ 44.- Պարբեր:
էջ 49, ստորտոր.- էջ 86 " խթում "
էն մինչեւ Հոս Թէոզիկի " Ամէնուն Տարե-
ցոյցը՝ զբռն անուած է:
էջ 58-88, արարատառ արաբերէն:
էջ 80, ստորտոր.- Ամէնը օրինակեցի
ի բաց առեալ առաջին տողերէն մաս մը որ
յառաջարան է եւ ըսել խնդրին չի մտներ:
էջ մուգթաթաֆ նօ. 6, May 1908:
էջ 98, ստորտոր.- ՁոՀարանը կը
կոչուէր սպանդարան որ Ավետայի սպանդա
(սուրբ) բառէն է. Հիմայ նշանակութիւնը
փոխուած է: (Աւետաբեր 1909 Հայոց
Հեթանոսութեան վրայ):
էջ 99.- Ժամամակագրականք.... (Ատոնց
բոլորը Ս. էջմիածնի 1901 տարուան Օրա-
ցոյցէն քաղուած է):

էջ 100-122.— Բացատրութիւններ արաբերէն բառերու մասին:

էջ 127.— Թումաթէսը իտալերէն կը յորջորջէին "pomo d'amore եւ սուրիացիք իտալերէնէ առին եւ գործածմամբ հղաւ...":

էջ 128.— Ամսանուններու ստուգաբանութիւններ:

էջ 189.— Առածք.— Ջանազան լեզուներով — "Բիւրակն" Լրագիրէն:

էջ 146.— Հանելուկներ:

էջ 179.— Ի՞նչ է Հրեշտակը:— Դրացիիդ կիները (Նշան Պապիկեան Տարեցոյց 1906ի):

էջ 208.— Պարսկահայոց Ուրմիոյ եւ Ասլամաստի գաւառական բառեր:

էջ 204.— Պաղակիթ = Ջէօֆտէ:— Բազմավէպ, 1897:

էջ 210-218, արաբատառ. * Եարունակութիւնը էջ 287:

էջ 219.— Այլեւայլք:

էջ 278.— Ամբողջ աշխարհի վրայ 8064 լեզու կայ եւ Հազարէ աւելի կրօնք:

(Պ. Պաղտասարեան, Համազգային Ըն-

դարձակ Օրացոյց Հանրագիտական 1905):

Այսուհետեւ * Այլեւայլք " ի վերաբերեալ գրութիւնները տես 288 երես:

էջ 279.— Կեմսագրական:

Ուիլիելմ Ելէյսթրի 1664ին, շատ Հաւանօրէն Ապրիլի 28ին Սթրէտֆըրտի մէջ աշխարհ եկած է...:

էջ 280.— Պուստա:

էջ 288.— Յովհաննէս Վուֆկանկ Ծօն Կէօթէ ննած է 1749 օգոստոս 28ին Պրահա-ֆորթի մէջ...:

էջ 218ի շարունակութիւնը:

էջ 287ի շարունակութիւնը:

էջ 809.— Some botanical terms:

էջ 819.— Գիտական.— Վրան գիծ քաշուած է:

էջ 898.— Ծարճուուկ, խոտ ինչ որ ունի կապոյտ ծաղիկ:

Յաջորդ թերթին վրայ,

Յանկ.— Գեղեցիկ խօսքեր	էջ	1
ժամանակագրականք		99
Առածք		189
Այլեւայլք		219
Կենսագրական		279
Գիտական		819

3878

HISTOIRE MODERNE

(1453 — 1789)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Մասալ 21x14.5x1, էջք 1-92, գրուած թուղթի մէկ երեսին միայն: Հանգամանք լաւ ընդհանրապէս, սկիզբը եւ վերջը որդնակեր արմատի կողմէն: Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն սեւորակ մեկանով, միասիւն, 27 տող: Վարժ գեղագիր: Կազմ՝ կիսակաշի խաւաքարտեայ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

Սկիզբի դատարկ թուղթին վրայ, տարբեր թանաքով, "Յովսէփ Ամատունի, Գեղեցի. 3ՐԸ.

Տիտղոսաթերթ, գեղագիր զարդարուն:

Histoire Generale, 3 eme Partie

Histoire Moderne (1453 — 1789)

College Externat des Carmes, Bagdad, 1902:

էջ 1.— Histoire Moderne, Chapitre I, La Renaissance.

էջ 7.— Chapitre II, Histoire de l'Espagne et de l'Allemagne...:

էջ 16.— Chapitre III, L'Angleterre.

էջ 90.— Chapitre XVI, Le Portugal, de 1640 a 1815:

էջ 92.— Table des Matieres.

3879

ԾՆՆԴՈՑ

Մահե Արդ. երեցեաց

Երուսաղէմ

1940

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 21X16X15. Էջք Գ +116, զբրուած է թուղթի մէկ երեսին միայն: Հանգամանք լաւ: Թուղթ զծաւոր: Գրութիւն՝ սետրակ մեկանով, միասիւն, 20 տող: Եղագիր: Կազմ կիսալաթ խաւաքարտեայ: Գըրիչ եւ Ստացող՝ Ե. Արդ. Երէցեան:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Տիտղոսաթերթ.-

Ա. Կարգի Աւարտաճառ, ԵաՀ Արեղայ Երեցեան

ՄՈՈՂՈՑ

ա.- Ներածութիւն

բ.- Մեկնութիւն (Ա-ԺԱ)

գ.- Պատմական ու կրօնական արժէք:

Երուսաղէմ, 1940

էջ Ա.- Բացատրական.-

Կ'ուզեմ զրեւ Հոս, իբրեւ բացատրականը կատարածս աշխատանքին, ինչ որ թելադրեց ինձ Նոյնինքն այդ աշխատանքը՝ իր իրագործման միջոցի...:- Ե. ա. Ե. - 9, 6, 40:

էջ 1.- Ա.- Ներածական.- Գիրքը:

էջ 5.- Հեղինակը:

էջ 8.- 1.- Բաղադրեալ Նկարագիր Հնգամատենի:

ա.- Բազմաթիւ անՀարկի կրկնութիւններ:

էջ 10.- Բ.- Յաճախակի անՀամաձայնութիւններ եւ անՀեթեթութիւններ:

էջ 18.- Գ.- Նկարագրութեանց ընթացքին՝ կարգի ու կապակցութեան պակաս:

էջ 14.- Դ.- Ոճի եւ յղացքի տարբերութիւն:

էջ 19.-11.- Մեթոտը՝ զարկերներու Հաւաքման մէջ:

էջ 61.- Բ.- ԲաՀանայական Օրինագիրք:

էջ 69.- Գ.- Ք ի տարածութիւնը:

էջ 74.- Դ.- Ք ի կազմութիւնն ու թուական:

էջ 81.- Ե.- JE.- ԵաՀվէական եւ էլուՀիմական աղբիւրներ:

էջ 104.- Զ.- JE ի թուականն ու ծագումը:

էջ 118.- Ամփոփում.- Ջանալով այս բնութիւնը ետք ու այս բնութիւնով ամփոփել Հաւանական պատմութիւնը Հնգամատենի կազմութեան, կարելի է ըսել...:

3880

ՄԵԿՆՈՒԹԻՒՆ ՄԱՏԹԷԻ ԱԻԵՏԱՐԱՆԻՆ.- 2

[Ս. Յակոբ, Երուսաղէմ]

2. 1896

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 20X14X25. Էջք ԺԶ +698: Հանգամանք լաւ: Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն՝ մանիշակագոյն թանաքով, միասիւն, 22 տող, կարմիր գիծերու միջեւ: Ենդագիր մաքուր: Կազմ կիսակաշի խաւաքարտեայ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ Ա.- Ս. Ե. Ջեռագրատան յանձնուեցաւ 1987 Մարտ 17 ին:- Ն. Արթուր:

էջ Բ, զատարկի Նոյնպէս էջ Դ:

էջ Գ.- Ի յիշատակ Երջանաւարտութեան, 1896, Օգոստոս 1.- Պօղոս...:

էջ Ե, տպագիր պիտակ.- Ի Գրոց Տ. Սմբատ Ա. Եպս. Գազազեանի, Հանգուցեալ միաբանակցին մերոյ...
էջ 2-ՄԶ, դատարկ:

էջ 1, վերի կէտը դատարկ մնացած.- Ի Համեմատութենէ Մատթէոսի Բ. 9, բնդ Մարկոսի Բ. 14, և Ղուկասու Ե. 27, յայտնի է որ Մատթէոս առաքեալն որ միշտ առաջին կանոնական Աւետարանի Հեղինակն Համարուած է, նաև Ղևի առունն ունէր...- Հմմտ. Թիւ 2997:

էջ 9.- Աւետարան.- Աւետիք (բարի և ուրախալի լուր) պարունակող կամ բերող գիր կամ թուղթ կամ նոյնիսկ կենդանի խօսք

- Գլուխ Ա.- Տուն 1-17.- Ազգարանու- Թիւն Յիսուսի:
էջ 26.- Գլուխ Բ, Տ. 1-12. Մոզք յա- բնակից:
էջ 78.- Գլուխ Ե:

էջ 144.- Գլուխ Ը:
էջ 168-169 ի միջեւ կը գտնուի մէկ թերթ տարբեր թուղթ, որ կը պարունակէ *երկոտասան առաքելոց* անունները:

- էջ 184.- Գլուխ ԺԱ.- 1-19: Պատգամ Յովհաննու:
էջ 296 ին կը յաջորդէ 489, տարբեր գրով:
էջ 489.- Գլուխ Ի. տ. 1-16.- Առակ 'Կարեկանութեան Մշակացն:
էջ 505.- Գլուխ ԻԳ, Տ. 1-89.- Յանդի- մանակա՛ն, ճառ Յի. ընդդէմ դպրաց և փարի- սնցւոց:
էջ 518.-24.- Որ գմծղուկս քամէք և զուղտս կլամէք:
էջ 688.- Գլուխ ԻԷ:
էջ 676.- Գլուխ ԻԸ:
էջ 687.- 19.- Գժացէք այսուհետև, և ալլ՛՛՛՛:
էջ 689-698, դատարկ:

3881

ԱՂՈԹԱԳԻՐՔ - ՏՈՒՎԱ ՔԻԹԱՊԸ

(Հայերէմ և Հայատա Քիւրքեթն)

[Երուսաղէմ]

2. 1988

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-
Ծաւալ 17x18x1, էջք 118, անճիշդ: Հանգամանք անբաւարար: Թուղթ գծաւոր: Գրիչ և Ստացող՝ Միհրան Չ. Մըսէխեան: Գրութիւն՝ մանիշակագոյն թանաքով, միասին, 18 տող, կամ նուազ: Ենդագիր: Ուղղագրութիւն տկար: Կազմ խաւաքարտեայ, քայքայուած: Առաջին կողքին ներսի կողմը գրուած մատիտով. * Պէտրոտան չըզըջըմ նուհմբբի 18 երկուշարթի կիւնիւ, սէնէ 1985, 1988 փետրվար 8 տէ կէլտիղիմ կիւն. 26 ալ, 20 կիւն":

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-
էջ 1ա.- Աղօթագիրք, Տուվա Ջիթապըն: Սապակ տուասը (1):
էջ 1բ.- Սապակ տուասը (1).- Ես շէֆթաթլը վէ մէրհամէտլի բապպմ վէ Ալ-լաւըմ...:

- էջ 6.- Էօյլէն տուասը (1):
էջ 18.- Ազշամ տուասը (1):
էջ 20.- Թէշէթիւր տուասը (1):
էջ 26.- Տէր ողորմեա...:
էջ 27.- Սապակ տուասը (2):
էջ 28.- Էօյլէն տուասը (2):
էջ 43.- Ազշամ տուասը (2):
էջ 51.- Թէշէթիւր տուասը (2):
էջ 52.- Թէշէթիւր տուասը (2):
էջ 57ա.- Տէր ողորմեա...:
էջ 57բ.- Սապակ տուասը (2):
էջ 57գ.- Սապակ տուասը (2):
էջ 57դ.- Էօյլէն տուասը (2):
էջ 58.- Էօյլէն տուասը (2):
էջ 65.- Ազշամ տուասը (2):
էջ 66.- Ազշամ տուասը (2):
էջ 78.- Թէշէթիւր տուասը (2):
էջ 74.- Թէշէթիւր տուասը (2):
էջ 80.- Տէր ողորմեա...:

- էջ 81.- Սապահ տուասը (4):
- էջ 82.- Սապահ տուասը (4).- Ես էպէտի սարսըմբագ օլան Եւօվա Ալլահըմբզ
- էջ 88.- Էօյլէն տուասը (4):
- էջ 89.- Էօյլէն տուասը (4):
- էջ 95.- Ազշամ տուասը (4):

- էջ 96.- Ազշամ տուասը (4):
- էջ 102.- Թէշէթիւր տուասը.- Հանը- նօր եւ Որդո եւ Հօթին Սրբո ամմէն (4):
- էջ 103.- Թէշէթիւր տուասը (4).- Սանա Համտ վէ Թէշէթիւրլէր օլսուն...
- էջ 112.- Տէր ողորմեա...:
- էջ 118, գծագրութիւն խաչի, անար- ուեստ:

3882

ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ (Ժամագաշտակամ)

Երուսաղէմ

1925-1926

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 17x10x2: էջք Դ+880: Հանգա- մանք շատ լաւ: Թուղթ գծաւոր: Գրիչ եւ Ստացող՝ Եզնիկ Վ. Վրթանէսեան: Գրու- թիւն՝ զլիատառերը կարմիր, մնացեալը սե- տորակ միւլանով, միասիւն, 20 տող: Եեղա- գիր, առանց խազերու: Համաօտագրութիւնք սակաւ: Կազմ կիսալաթ խաւաքարտեայ. առա- ջին կողքին փակցուած պիտակին վրայ զըր- ուած է. " Եզնիկ Վ. Վրթանէսեան, Ժառան- գաւորաց Վարժարան, 21/8/1925-1926, Ե- րուսաղէմ":

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

- էջ Ա-Բ, Դ, զատարկ:
- էջ Գ.- Եզնիկ Վ. Վրթանէսեան, Ժա- ոանգաւորաց Վարժարան, 21/8/1925-1926, Երուսաղէմ: Ներքեւը գիծերու մէջ Ե. Վ. Վ.:
- էջ 1.- Կանոնազլուիք կարգաւ ըստ

- ուր ձայնից:
- էջ 29.- Ի տերունի աւուրս եթէ ձայնն ԴԿ իցէ ասա զՍաղմոսս զայս.- Ի խորոց կարդացի...:
- էջ 88.- Հանգստեան Եարականք Առա- ւօտու ժամերգութեան: Տէրունի:
- էջ 97.- Հանգստեան Եարականք Առա- ւօտու ժամերգութեան: Մարտիրոսաց:
- էջ 126.- Հանգստեան Եարականք Առա- ւօտու ժամերգութեան: Ապաշխարութեան:
- էջ 188.- Օրհնութիւնք Ապաշխարու- թեան:
- էջ 182.- Թագաւորք Ապաշխարութեան:
- էջ 198.- Երգ Երեկոյնի, ժամու Խա- ղաղականին.- Նայեաց սիրով...:
- էջ 208.- Երգ Արեւազալին:
- էջ 214.- Երգ - ԴԿ - Ճանապարհ եւ Ծըշմարտութիւն...:
- էջ 215-280, զատարկ:

3883

ԿՏԱԿ ՉԱՐՉԱՐԱՆԱՑ

(Հայաստան Թիւրքերէմ)

[Երուսաղէմ]

1985

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծաւալ 16x11x1: էջք 126: Հանգամանք
բաւարար: Թուղթ սպիտակ, տոկոս: Գրիչ՝
Միւհրան Չ. Մըսէխեան: Գրութիւն՝ մանի-
շակագոյն թանաքով, միասին, 17. 18
տող: Եեղագիր: Ուղղագրութիւն տկար:
Կողք խաւաքարտեայ, առաջին երեսին փակ-
ցուած թերթիկին վրայ՝ Կըտակ, Յիսուսուն
Չարչարանքը: Ստացող՝ Գրիչը:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 1-9, Համարեա դատարկ:

էջ 10.— Յիսուս Քրիստոս էֆէնտիմի-
զին լաս կէճէսի չէքտիյի չարչարանք իլէ
էօլմէսի:

էջ 11.— Կըտակ կոչեցեալ զօրս զփըր-
կագործ չարչարանաց եւ զանպարտ մահվանէ
սիեսուն մեոո եւ փրկչին Յիսուսի Քրիս-

տոսի յաւորս մեծի ուրբաթու. Սովորու-
թիւն է մարդկան զի յորժամ մեոանի ոք ի
յոյլ տէղից եւ առնէ կըտակ եւ թէ ոք
եէրթայ եւ զնայ զուժ ընտանեաց նորա
յայնժամ որ արաւել սիրելին է արաւել
լայ:

Ատէթտիբ ատէմլէրէ քի, նէ զէման պիր
քիմէսնէ, պաշքա պիր տիեարտա էօլիւր
իսէ. հաս չէֆէրլէր...:

էջ 40.— Ուր ես մայր իմ, քաղցրիկ
անուշ նազելի, զկուսական որդիդ եկ տես
ցաւելի...:

էջ 87.—... վէ ճէնէթ ճէլալընա
ճիւմլէ իման էտէն գուելլարընը նայիլ
էյլէսին ամին վէ ամին:

էջ 88.— Ատանալը, Պու տէֆտէր Հանի
Միւհրան չուլֆա Մըսէխեանըն տըր, 1985.
Մայիս 21 տէ խըթամ օլտու:

էջ 89-126, Համարեա դատարկ:

3884

ԺՈՂՈՎԱԾՈՅ

(Հայաստան Թիւրքերէմ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծաւալ 16x10: էջք 80: Հանգամանք
բաւարար: Թուղթ գծաւոր: Գրութիւն կար-
միր մեկանով, միասին, 80 տող: Եեղա-
գիր: Կողք՝ սեւ թուղթ, առաջինին ներսի
կողմը շեղագիր, " Տպարանէն յանձնուեցաւ
Ձեռագրատուն 1987 Մարտ 18 ին: Ն. Արք."
— Յիշեալ թուականին յանձնուեցան նաեւ
այն ձեռագիրները, որոնք գրուած էին
Միւհրան Չ. Մըսէխեանի ձեռքով, եւ նկա-
րագրուեցան յառաջագոյն:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

էջ 1.— Թէպտիլի զէման

1
Չէման տէօնտի օլտու եէնի,
մօտա չըզտը եէնի, եէնի,
պէլլիսիզտիր պօյու էնի,
պօյ պէլլիսիզ, էն զաւմտը:...

ՁԶ
Ես ըպպ եարտըմ էյլէ պանա,
եօզ քի պանա, ճէմի ճիւհանա,
տիւնսիզի կէթիւր իմանա,
Փիրուշանտա սէօզ զաւմտար:

էջ 6.— Էրմէնի միլլէթի ֆէլաթէթլէ-
րինին (տէսթանը)

1

Տիկնէյին աղալար տէսթան սէօյլէյիմ,
պաշըմա կէլէնի պէյան էյլէյիմ,
նէրտէ գալտը աղալարըմ պէկլէրիմ,
վէրան էթտի տիւշման էվլէրիմիզի:...

46

Ալէ սանա պազ քիմսէտէն մէֆա եօզ,
ան Հալընտան նէ պիլէտէթ գարնը թօզ
Փիրուշան տէր Հազզ եանընտա սէֆա

զօզ

տէօղրուտալըմ արթըզ ֆէյիլլէրիմիզի:

46

Երկրագունտը շատ մեծ է բայց Աստու-

նոյ

ձեռքը աւելի մեծ է որ զայն կը քըր-

նէ:

1929 Հալեպ Ծակրը Պողոսնի
սեպտեմբեր (Փիրուշան)

էջ 18.- 1896 ի դէպքին Ճոնուզի
քաջերը երբ կը յարձակէին Ալի փաշայի
բանակին վրայ աշուղ Փիրուշան կ'երգէ
Հերոսներուն կողմէ.

1

Տայան, Ալի փաշա, տայան
ույզուտայ սան չափուզ ույան
պէշնիւզ շակպազլարըմ հայան
կէլիյօրլար գաշմա պէրէ:

2

Ճոնուզըն արգասը տաղ տըր (Հիւսիւս)
էթրաֆը սիւմպիւլլիւ պաղ տըր
արսլան հավրուլարը սաղ տըր
կէլիյօրլար գաշմա պէրէ:...

էջ 19.- Դէպի Ճոնուզի տեսարանները.

1

Կէզէ կէզէ չար գէօշէյի տօլաշըմ

պիր տէ Ճոնըզ քէօյիմիզէ ուլաշըմ
վէրանէյի կէօրտիւմ տէլ օլտոււմ շաշ-

տըմ

նէրէտէ տէյու աղալարըմ պէյլէրիմ:...

48

Փիրուշանըմ տէրտիմ քիմէ սէօյլէյիմ
քիմլէր իլէ պէն կէօյնիւմիւ էկլէյիմ
գուրպէթ էլտէ ինիլ ինիլ ինլէրիմ
տայլըլարըմ նէրէտէ տէյու աղալարըմ:

էջ 81.- Եանլըջ գանլար

1

Ջանն էթտիմ քի

Իլթ պաՀարըն լաթիֆ Հիւսնի

տէվմաը պէօյլէ կիտէճէթ,

չիւէթ, գուշ, կիւնէշ, գալս Հէփսի

րուՀումա նէշէ վէրէճէթ:

2

Ճագաթ էյվաՀ

ՊաՀար կէչտի, եազ տիքէնտի,

կիւլլէր սօլտու Հէփ տիքէնտի,

այ վէ շէմա տէ էթտի գուրուպ,

Հէփ կիւզէլլիթ սայթի մաղլուպ:...

22

Նաֆիլէ տիր

Քամմ դալէպէ մութլազ տէյիլ

եանլըջ գաննա վէրմէ մէյիլ

սապր ու ճէՀտ էթ, շէրրտէն սազըն

միւստէ սանա օլ կիւն եազըն:

էջ 87.- Պիր Միւթեալէմէ.- Տիւսթի
կիւն, լուստորչական պիր կէնճ իլէ
շէօյլէ պիր միւթեալէմէմ օլմուշ-
տըր:... Իմանսըզ օլմա, անճազ միւ-
միւն օլ: Բապպ կէլիճիյէտէթ անըն գու-
լու [Այսչափ է: Մնացեալ էջերը, 41-80, կը
մնան դատարկ]:

3885

ԺՈՂՈՎԱԾՈՅ ԵՒ ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

(Հայտատու Քիւրքերէն)

Ս. Ծակրը, Երուսաղէմ

1948-1946

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 14x9.5x2.5, էջք 691: Հան-
գամանք բուարար: Թուղթ Հասարակ, քառա-

կուսի շրջանակուած: Գրիչ եւ Ստացող՝
ՄիՀրան Զ. Մրտէխեան, Գրութիւն՝ սեւորակ
մեյլանով. միասին, 17-20 տող: Ենդադիր:

Ուղղագրութիւն տկար: Կազմ կիսալաթ լաւարարտեայ:

ՐՈՒԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ 1-4, գծագրուած խաչեր, անարունատ:

էջ 6.- Պու քիթապ մէլէքիթ եօլու չպէտի Հայաթա մալիթ օլմակ իշին խաչ օլմրիտիթ:

Բապպ Յիսուս Ջրիստոս իլէ Հմէֆթեար եաշալպթ Թէթմիլ ճէլալը կէօնէնմէթ իւչիւն Եօլ տըր:

Էրմէնի քիլիսմէթիքին էն եիթսթ վէ դուվէթիլի տուալարը պու վիթապտա եազըլը-տըր:

Հէր քիմ քի պու քիթապ միւհրպ եաշար իսլ շիփէսիգ րապպը կէօնէնմէթտիթ:

էջ 6.- Պու սէօզլէր Յիսուս Ջրիստոսու սլօզլէրի տիթ:...

էջ 7.-... Եէրուսաղէմ Սուրը Յակըր Վանգընտա ժարանգաւոր մէկտէպիստէ գափու-ճուլութ եարար իթէն սէնէ (1948) ապրիլ (6) տա պաշտանմըշ:

էջ 8.- Պու քիթապըն սահրպի Ատանալը Հանի Միթան միարան չուլֆա Մըսէխեանըն Թարաֆընտան եարըլմըշտըր:

Հէր կիւն եէտի խըզմէթ կէօրմէկ իշին Թլրթիպ օլուեմուշտըր:...

էջ 11.- Պիթիւնի սէՀէր խըզմէթի:

էջ 15.- Հրամարումն:

էջ 18.-1.- Թէվպէ:

էջ 23.- Խաչ մը՝ անարունատ:

էջ 24-28, դատարկ:

էջ 29, վերը.- Ասըլ պու քիթապըն Թլրթիպի ճան վէ Թէնիս մուհաթմէսի:

էջ 80.- Տիւնեանըն պօշ վէ սէմէրէսիգ օլտուդունու պէյան էտէթ:... Պիթիւնի մէնգիլ:

էջ 81.- Էյ սէվկիւլի էվալտար, պու թլւմալարմը էյի տիւնէյին, պէն պու տիւնեայ կէլտիմ, եաշըմ 78 չիւ պուլտու, պէն պիթ շէյէ մարիֆ օլամատըմ, կէրէթ էյի եաշատըմ կէրէթ ֆէնա եաշատըմ, պիթըրըահաթըլը կէօրմէտիմ...:

էջ 87, գունաւոր խաչ:

էջ 108-112, դատարկ:

էջ 118, վերը.- Իթիւնի մէնգիլ:

էջ 122, դատարկ:

էջ 123.- Իւչիւնի մէնգիլ:

էջ 122.- Տէօրաիւնի մէնգիլ:

էջ 146.- Պէշիւնի մէնգիլ.- Պիշարէ

Միհրան պաշալտը իրէնգպէլլիղէ...:

էջ 167-168, դատարկ:

էջ 169, գունաւոր խաչ:

էջ 171.- Ալթընը մէնգիլ.- Պէն կիթիմ պաշգաթընալարընան օրթագ օլտում պագտըմ քի Թիթան էյի իշէլլօր:...

էջ 198.- Եէտիւնի մէնգիլ:

էջ 201.- Սէթիքիւնի մէնգիլ.- Օրատան Հարէթթ էթտիկ Խալիլ Բահման եանլարընա էնտիկ պէն օ վազըթ միւնէնտիգ եանընտա իտի Հաֆտատա պիթ տէֆա Եէրուսաղէմէ կէլիթ կիտէրտիմ չունքիւ էվի Վանքտա խի:...

էջ 217.- Տէօզուգունու մէնգիլ:

էջ 244.-... շիմտիլիթ պուրա քատար եազտըմ կայէթ մուխթասար տը կէչէն էօմրիւմիւն օնտա պիթիտիթ տէյէ պիլիթիմ 1946 Հօկտմէթը 18 գատար:

էջ 245-250 դատարկ:

էջ 251, խաչ գունաւոր:

էջ 252-282 դատարկ:

էջ 388, խաչ գունաւոր:

էջ 384-414 դատարկ: Նոյնպէս միւնչե 446:

էջ 416, խաչ գունաւոր:

էջ 445 կրկնուած:

էջ 446-497 դատարկ:

էջ 498, խաչ գունաւոր: Որուս յաշօրոգ իշին Թիթ սխալմամբ գրուած է 490 եւ այդպէս շարունակուած:

էջ 491-526 (կրկնուած)- 669, դատարկ:

էջ 570, խաչ գունաւոր:

էջ 571-588, դատարկ:

էջ 689, վերը, կարմրատառ.- Եափէտը Համտ օլտուս սանա:

էջ 690-691, դատարկ եւ առանց շրջագիծի:

3886

ՀԱՄԱՌՕՏ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՕՍՄԱՆՅԻՈՅ

(Ֆրամոտքով)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 16x9x1.5: էջք 192: Հանգա-
մանք լաւ: Թուղթ Հասարակ: Գրութիւն՝
մանիշակագոյն թանաքով, միասին, 18-20
տող: Ենդագիր: Կազմ կիսալաթ խաւաքար-
տեայ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

- էջ 1.- Սեւ մատիտով՝ Համառոտ Պատմ.
- Օսմանցոց:
- էջ 2.- Othman I.— Dit el gazi,
fondateur de l'empire des Turcs
Ottomans...:
- էջ 3.- Orkhan.— 2 sultan
Ottoman...:
- էջ 19.— Soliman II.— le grand...:
- էջ 87.— Soliman III.— Frere et
Successeur de Mahomet IV
(1668—91)...:
- էջ 47.— Mahmoud II.— Ne en 1785,

mort en 1839...:

- էջ 62.— Abdul — Aziz, monta au
trone 1861...:
- էջ 68.— Abdul — Hamid monta au
trone 1876...:
- էջ 56.— Histoire.— Les
Ottomans...:
- էջ 67, վարը, տարբեր մեկանով.—
Coran, recueil des dogmes et les
preceptes de leur religion...:
- էջ 68.— Autriche:
- էջ 84.— Histoire:
- էջ 94—95, դատարկ: Նոյնպէս 98—129,
189:
- էջ 97.— Ordre de Saint George:
- էջ 180—187, լայնքին գրուած, վիւա-
յէթներու ստորաքաժանումներուն մասին:
- էջ 188—189 ի միջեւ թերթ կտրուած:
- էջ 140.— Starnuto:
- էջ 141—182, դատարկ:

3887

ՕՐԱՅՈՅՑ — 1916

Մտքով Վրգ. Նշանեան

Երուսաղէմ

1916

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 18.5x10x1: Թերթք Բ+98: Հան-
գամանք շատ լաւ: Թուղթ զեւուոր: Գրիչ՝
Մեսրոպ Վրգ. Նշանեան: Գրութիւն՝ սեւ-
րակ մեկանով, միասին, 18—21 տող, պատ-
շաճ զիծերով: Ենդագիր յստակ: Համառոտա-
գրութիւնք ըստ սովորականին: Լաթակազմ
խաւաքարտեայ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Թուղթ Ա եւ Բ, կարմիր թանաքով. մէկ
երեսին գրուած միւսը դատարկ, ինչպէս
յաշորդ թերթերն ալ:

Քղ. Ա.—Պսակի Օրեր.— Վեհաշնորհ Տ. Տ.
Գէորգ Ե. Կաթողիկոս ամենայն Հայոց պսակ
օրհնելու օրերու մասին հետեւեալ կանոն-
ները Հրատարակեց՝ 1918 Նոյնմբեր 26
թուակիր եւ 1866 սրբատառ Կոնդակով:
Համաձայն սոյն Կոնդակին արգիլեալ է
պսակ օրհնել.

1. Տարւոյն բոլոր կիրակի օրերը ա-
ռանց քացառութեան...

Համաձայն այդ կարգադրութեանց, նա-
խապէս թոյլատրեալ օրերէն զատ, այսուհե-
տեւ պսակ օրհնել կը ներուի հետեւեալ օ-
րերն ալ.

1. Մեռնդի ութորդին մէջ, առաջին և երկրորդ և ութերորդ օրերուն և միջանկեպ կիրակիին բացառութեամբ...

Այս կանոնները բացատրելէ ետքը աւելորդ Համարած ենք Օրացոյցիս մէջ Հարստօրի ծանօթութիւնը աւելցնել:

Քդ. 1.- ճակատ:

Օրացոյց, 1916 Նահանջ թուականին Ձս. ի, և Հայոց ՌՅԿԵ = 1865: Կազմեց Մեսրոպ Վարդ. Նշանեան, Երուսաղէմ

Քդ. 2.- Գիր տարւոյն է ՅՄ:...

Քդ. 5.- Տարեմուտք: Նշանաւոր աւուրք Տանկաց:

Քդ. 6.- Ամսամուտք Տանկաց:

Քդ. 7.- Յունուար 81: ՏԵ. Քանուկի սանի:- Զախակողմեան առաջին սինակը յատկացուած է " լատինաց " (= Նոր Տոմար, երկրորդ սինակը՝ վերնազրուած " օր ամսոց " (= Հին Տոմար): Աջակողմեան սինակին վերնազրուած է " Տանկաց ":

Քդ. 7բ, կարմրատառ.- 19, 6. Պատարակեցի Յոպպէի Ս. Նիկողայոս Եկեղեցին և քարոզեցի օրուան տօնին վրայ:

Քդ. 10բ, կարմրատառ.- 19. Յոպպէին զարձայ երուսաղէմ:

Քդ. 15.- Փետրուար 29: ՏԵ. Եոպպ:

Քդ. 28, կարմրատառ, Աւազ Ուրբաթի դիմաց.- 8. Գիշերը քարոզեցի Ս. Յակոբ կկեղեցին. բնարան. * Յս. Ձս. վկայեաց առաջի Պոնտացոյ Պիղատոսի զբարեօք դասնութիւնն *:

Քդ. 49բ, կարմրատառ, Յուլիսին.- 4. Օգափոխութեան գացի Բեթղեմէմ:

Քդ. 50բ, կարմրատառ.- 19. 6.- Օրմանեան Սրբազան այցելեց Դ-րդ բանակի Հրամանատար Տէմալ փաշայի, որ յայտնեցրէ՝ թէ որոշած է Վանքի արեւմտակողման մեծ պարտէզը զբաւել և թէ զէմը առնելու Համար մեր կողմէն ըլլալիք որեւէ ձեռնարկ անզուտ պիտի ըլլայ:

Քդ. 61բ, կարմրատառ.- 11.- Բեթղեմէմէն զարձայ երուսաղէմ:

Քդ. 62բ, կարմրատառ.- 27, 14. Այսօր Մազաթիա արքեպ. Օրմանեան ներկայացուց զիս Միւթէսարը՝ պէյին իբրև յարաբերութեանց պաշտօնեայ ընդ մէջ Ա. Աթոռոյ և կառավարութեան և անզամ Իտալիի ժողովին:

Քդ. 65բ, կարմրատառ, Յուլիս 26ի դիմաց.- 8, 26. Գիշերը ժամը 12ին Սամուէլ Վարդ. Կիրակոսեան Սղերտցի յանակնկալս վախճանեցաւ քոյրբայէ:

Քդ. 56բ, կարմրատառ, Յուլիս 80 ի դիմաց.- 12, 80.- Ս. Սահակ Կաթողիկոս կնարայեան Հաղորդեց Միաբանութեան Արդարութեան Նախարարէն երէկ ստացած Հեռագիրը, որով կը տեղեկացնէր թէ յանձին իրեն միացուցուած են Սիսի ու Ազբամարի Կաթողիկոսութիւնները, Երուսաղէմի ու Պոլսոյ պատրիարքութիւնները և իրեն բնակութեան տեղ սահմանուած է Երուսաղէմի Վանքը, ուրկէ պիտի կառավարէ Քուրթոյ Հայութիւնը պետութեան ծրագրուած նոր կանոնադրին Համաձայն:

Միաբանութիւնը Հեռագրին պարունակութիւնը լսելէ յետոյ Պատրիարքարանի զահիճէն խմբովին զնաց Նորին Ս. Օծոթեան աջն առնելու և շնորհաւորելու իւր մասնաւոր բնակարանին մէջ:

18, 81.- Միւթէսարը՝ պէյն առանձին առանձին այցելեց Օրմանեան Սրբազանին և կաթողիկոսին ու պաշտօնապէս Հաղորդեց պետական նոր կարգադրութիւնը:

Պետական Հարուածով զարւար [57բ] աթոռներ կը զարդին զոյսութիւն ունենալէ: Վերջ կը տրուի Սահմանադրութեան ու կը կապտուին առանձնաշնորհութիւններ:

Այս բանը շատ ծանր ու ճնշող տպաւորութիւն ձեցեց ամէնուս վրայ: Թէև Աթոռներ, Սահմանադրութիւն Հիմայ ԻՄնշ նշանակութիւն կրնան ունենալ, երբ անզին Հայութիւնը բնաջինջ ըլլալու վրայ է: Նոր Գահակալն իս ուրախ ու զոհ կերեւի այս կարգադրութեանէ...:

Քդ. 58բ. կարմրատառ, Օգոստոս 6ի դիմաց.- 19, 6.- Կաթողիկոսը կէսօրէն առաջ առանձին շքախումբով զնաց կառավարութեան պաշտօնատուը և պատուով ընդունուեցաւ Միւթէսարը՝: Երկկոյին Հրաշափառով իր մասնաւոր բնակարանէն իջաւ եկեղեցի և ժամերգութեանէն առաջ առանձին արարողութեամբ քաջմեցաւ Տեսնեղբոր աթոռը: Յետ ժամերգութեան Քափորով առաջնորդուցաւ պատրիարքարան:

20, 7.- Եպիսկոպոսական պատարագ մատուցուեցաւ ի Ս. Յակոբ և առաջին անգամ յիշուեցաւ Ս. Սահակ կաթի անունը: Այսօրուրէն զարձած է Ամենայն Հայոց կաթի և ԵՃԻ. ու Պոլսոյ պատրիարքութեան անուանց յիշատակութիւնը:

Քզ. 65բ, կարմրատառ, սեպտեմբեր 8 ի ղիմաց.- 21, 8.- Արմաշի միաբաններէն նորընծայ Մամբրէ եւ Նորէն արեղաները եւ ղպրեկանքի 18 սաներ գիշերս ժամը 101/2 ին յանկնկալս ժամանեցին:

Քզ. 78բ, կարմրատառ, Հոկտեմբեր 5 ի ղիմաց.- 18, 5.- Կարապետ Մաղլըմեան եւ Պետրոս Սարահեան եպս.ները, Մովսէս Ոսկերիէան եւ Գարեգին Խաչատուրեան Վարդապետներ ժամանեցին Երուսաղէմ:

Քզ. 81բ, կարմրատառ, Նոյեմբեր 5 ի ղիմաց.- 18, 5.- Երեկոյան Ջերրոնէն ժամանեց Եղմ. Սուրիոյ եւ Պաղեստինի փոխայցելութեան եկող Օսմանեան պատգամաւորութիւնը: Գիշերն ալ՝ Եղմալ փաշան Դամասկոսէն:

- 19, 6.- Վեհը բարիզալտեան այցելութիւն տուաւ Եղմալ փաշային:

- 20, 7.- Վեհը այցելեց Օսմ. պատգամաւորութեան:

Քզ. 82բ, կարմրատառ.- 21, 8.- Օսմ. պատգամաւորութենէն երեք Հողի փոխադարձ այցելութեան եկան կաթողիկոսին եւ շրջեցան եկեղեցին:

- 22, 9.- Օսմ. պատգամաւորութիւնն ու Եղմալ փաշա մեկնեցան Եաֆա:

- 24, 11.- Երեկոյան ժամը 2 ին ղիր մը տրուեցաւ Միւթէսարըֆութեան, որով կը յայտարարուի թէ Վանքի ղէմի

պարտէզին վրայ շուներ սեփականութեան որեւէ իրաւունք:

Երեկոյին ժամանեց Ղեւոնդ Վ. Մաքսուտեան, Սեբովբէ Վ. եւ Յովհ. սարկ. Դամասկացի:

Քզ. 84բ, կարմրատառ.- 29, 16.- Առաւօտեան ղէմ ժամը 8 ին Պոլսէն Երուսաղէմ ժամանեցին Դանիէլ արքեպս. Յակոբեան, Մկրտիչ եպս. Աղաւունի, Եզնիկ Պապան, Կարապետ Մկրտիչեան եւ Երուսաղ Փերտահեան Վարդապետները:

Քզ. 98բ, կարմրատառ, ղեկտեմբեր 20 ի ղիմաց.- 20.- Գիշերուան կառախումբով անանկալ ժամանեց Երուսաղէմի նոր կառավարիչը Միւնիք պէյ:

- 21.- Պետրոս եպս.ին Հետ զացի կառավարական պաշտօնատուներ Վեհ.ին կողմէ կառավարիչն բարի զալուստը ողջունելու:

Քզ. 95բ, կարմրատառ.- 29.- Առտուան ժամը 10 ին Երուսաղէմի նոր Միւթէսարըֆի Ֆէրմանը կարգացուեցաւ կառ. պաշտօնատան պարտէզին մէջ: Վեհ.ին կողմէ ներկայ էինք Կարապետ եպս. եւ ես:

- 80.- Ջարդեցի Ս. Յակոբ եկեղեցին. բնաբան. * Արդ ժամ իսկ է մեզ ի թնոյ զարթնուլ *:

Քզ. 97ա, ղեկտեմբեր 81, Եր. ալ. Բ. օր պահոց Ծնեղ: Սրբոցն՝ Բարսղի Հայրապետին...:

Քզ. 97բ - 98բ զատարկ:

3888

ԳԻՐՔ ԱՂՈՐԻՅ

Տեղի

1821

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 10X7.5X1: Էջք 120: Հանգամանք լաւ: Թուղթ Հասարակ: Գրիչ եւ Ստացող՝ Գրիգոր Կարնեցի: Գրութիւն սեւ եւ կարմիր թանաքներով, միասին, 19 տող: Նոտր շնորհար: Համառօտագրութիւնք սովորականէն թիչ մը աւելի: Ուղղագրութիւն տկար: Գունաւոր զարդագիրք, լուսանցազարդք եւ նկարք անարուեստ: Կազմ՝ կիսակաշի, խաւաքարտեայ, մաշած:

ՐՈՎԱՆԱՎՈՒԹԻՒՆ.-

Էջ 1-4, ղատարկ: Նոյնպէս էջ 6: Էջ 5. շեղագիր.- Պր. Գէորգ Հինդլեան մեզի յանձնեց 1990, Յունիս 8 ին.- Ն. Արքեպս.:

Էջ 7, կարմիր շրջանակով:

ԳԻՐՔ ԱՂՈՐԻՅ Վասն ամ. պատահարաց որք զան ի վերայ մարդոյն, յորոց ազատեցէ զմեզ Ած. ամէն:

Տպագրութեամբ ի լոյս անեալ Հրամա-

նա: Տեսան Յոհաննո Աստուածաբան Պատ-
րիարզի Կոստանդնուպոլսոյ: Յաշխատեալ եւ
օրինակեալ Կարենցի մայրոսնի վարժապետ
տիրացու Մովսիսի ձեռնասուն անպիտան եւ
անարժան Գրիգորո: Ով որ Հանդիպի կր. եւ
ընթեռնալու յիջէք եւ իմ Հոգեւոր Հայրն
վարժապետ տիրացու Մօսէն եւ աշխատոյնս
ամէն: Յուլիս Ը գրեցաւ:

էջ 8-9, դատարկ:

էջ 10, նկար, գունաւոր, խաչեալ
Ջրիստոսի առջեւ աղօթող վեղարաւոր Հայ-
րապետ:

էջ 11, գունաւոր զլիսագարգ, իւր
սարօք: Աղօթք: Արարեալ Տեսող Ներսէսի
Հայոց Կաթողիկոսի: Հաւատով խոստովա-
նիմ...:

էջ 19, դատարկ:

էջ 20, նկար:

էջ 21-84, երկսիւն:

էջ 21.- Աղօթք Պանիպանութեամ. Ան-
սկիզբն Աստուած, անեղ Աստուած, անիմա-
նալի Աստուած...:

էջ 27ա.- Բարի Աստուած...:

էջ 84բ.- Օրհնեալ Աստուած, օրհնա-
բանեալ Աստուած: Ջո սուրբ եւ ահեղ
անուանցզ գօրութեամբ, Տէր Ած. ամենա-
կալ, եղիցիս պահպան ծառայիս:

էջ 86, դատարկ:

էջ 86, նկար:

էջ 87, գունաւոր զլիսագարգ իւր սա-
րօք: Աղօթք վասմ կապամաց դիւաց եւ կա-
խարդաց աղամղաւորաց, եւ վասմ դատաստա
ծի յաջողելոյ: Քաջաւոր Հօր ապաւնն ծա-
րաւելոյ...:

էջ 89.- Սբ. Աւետարանս որ ըստ Մատ-
թէոսի: Եւ միւնչղեռ անցանէր ընդ այն Յի-
սուս...:

էջ 40.- Սբ. Աւետարանս որ ըստ Մար-
կոսի: Եւ էլ լուր նորա ընդ ամ. կողմն
Գալիլիացոց...:

էջ 41.- Սբ. Աւետարանս որ ըստ Ղու-
կասոս: Եւ եղև ընդ աւուրսն ընդ այնոսիկ
եւ ի լեռնն կալ յաղօթս...:

էջ 42.- Սբ. Աւետարանս որ ըստ Յո-
հաննէսի: Յետ յաորիկ տօն էր Հրէից, եւ
եւ Յս. յերուսաղէմ...:

էջ 44.- Աղօթք Կիպրիանոսի Հայրապե-
տիմ: Ես Կիպրիանոս ծառայ Աստուծոյ Ան-
տիոք քաղաքէ ազգաւ Հելլենացի, առն Հե-
թանոսի որդի...:

էջ 66, նկար.- Ս. Աստուածածին,
գրիկը մանուկ Յիսուս:

էջ 67.- Երամելոյմ Յօհաննու Գառ-
մեցւոյ ասացեալ առ Սբ. Աստուածածինմ:—
Աստուածածին մայր Ջի. եւ ծնող միածնի
Հօր, բարձող անիծից...: Եւ քեզ երկր-
պագութիւն ի մեղուցեալ ոգոյս, ամենա-
սուրբ Կոյս, բարեխօս լեր անարժան Գրի-
գոր:

էջ 60.- Նորիմ Աղօթք վասմ ճամապար-
հի: Առաջնորդ կենաց ճանապարհ Եջմար-
տութեան...:

էջ 61.- Աղերս վասմ զաւակ ծնամելոյ
.— Ած. բողոք անճառ մեծութիւն...:

էջ 64.- Աղօթք առ Սբ. Զիմաւորսմ Քս.
ի.- Բարեխօսութեամբ Սբ. Զօրավարացն,
Սրբոյն Սարգսի Զօրավարին...: Եւ այլ
ամ. սրբոց բարեխօսութեամբն պահեա ծառա-
յիս Այ. անարժան մահտեսի Յովհաննէսեան
Գրիգոր:

էջ 66.- Աղօթք չար Յազարի եւ չար
լեզուի:

էջ 69.- Սրբոյմ Գրիգորի նարեկաց-
ւոյմ ընդդիմամարտ դիւաց... Աստուծով
փարատիչ: Արդ այսբանեաց անքաւից Հրաշից
Հանդերձիչ Հայր ամենաստեղծ...:

էջ 78.- Նորիմ մաղթամբ զօրաւոր ըմդ-
ղեմ ամ. չարեաց.— Ընկալ Քաղցրութեամբ
...:— Հմմտ. թիւ 8774, էջ 1:

էջ 76.- Աղօթք զօրաւոր Սրբոյմ Գրի-
գորի նարեկացւոյմ:— Որդի Աստուծոյ Կեն-
դանելոյ...:

էջ 78.- Աղօթք զօրաւոր մորիմ Սրբոյմ
Գրիգորի. ՂԴ.— Աստուած յախտեալան...:

էջ 81.- Աղերս առ Սբ. Առաքեալսմ.—
Անմահ Գառիին Հօրի, որ միշտ զճեալ եւ
կենդանի...:

էջ 82.- Պարծամբ հաւատացելոց ի Քս.
եւ Գովեստ Սբ. Խաչիմ, որ երեւցաւ յե-
րուսաղէմ յաւուր Կիրղի Քաղցրութիմ, ի
մայիսի Ը.— Խաչն քրիստոնէից յոյս, Խաչն
կուրաց առաջնորդ, " Խաչն մուրեբուց
զարձուցիչ...:

էջ 88, Խաչ՝ փողահար Հրեշտակներով:

էջ 84, դատարկ:

էջ 86.- ... Խաչն մերկաց վերարկու.
Խաչն անբարբառ բարեխօս ծառայիս Աստու-
ծոյ ամէն:

էջ 87.- Ամուսն Սբ. Նշամացմ որք եմ
բարեխօս վասմ մեր.— Բարեխօսութեամբ
աստուածային Սբ. Նշանին, եւ անբարբառ
բարեխօսին Ջի. վասն ազգի մարդկան,
Սրբոյ Կենաց Խաչափայտին Ջրիստոսի,
Աւազանի Սբ. Նշանին,
Վարազայ Սբ. Նշանին,

Երեւմտ Սր. Նշանին,
 Հաղթատայ Սր. Նշանին,
 Վանկոյ Սր. Նշանին,
 Կողբայ Սր. Նշանին,
 Աղիեհայ Սր. Նշանին,
 Սնրեխոյ Սր. Նշանին,
 Մարառայ Սր. Նշանին,
 Գանձասարայ Սր. Նշանին,
 և Ջրիստոսի Սր. Գեղարդի,
 Գետարզել Սր. Նշանին,
 Ապարանից Սր. Նշանին
 Կարմիակ Սր. Նշանին,
 Սքանչելագործ Սր. Նշանին,
 Ծիծռան Սր. Նշանին,
 Ախթամարայ Սր. Նշանին,
 Սանահուն Սր. Նշանին,
 Վարոսի Սր. Նշանին,
 Կիպրոսի Սր. Նշանին,
 Կոստանդիոսի Սր. Նշանին,
 և Տպպանակի Սր. Նշանին,
 Վրաց Հոռոմոց Սր. Նշանին,
 Կոստանդնուպոլսոյ Սր. Նշանին,
 Հապէշու և Խպոռոյ Սր. Նշանին,
 Հացունեաց Սուրբ Նշանին,
 [Սր. և Հրաշափառ Սր. Նշանին] որ ի
 գալստեան յառաջագոյն [գայ],
 (Գայլ) Ակլայ Սուրբ Նշանին,
 Հնդու Սուրբ Նշանին,
 Կապիկայ Սուրբ Նշանին,
 Պիղեռու Սուրբ Նշանին,
 Հոփիսիմէի Սուրբ Նշանին,
 Բողու Սուրբ Նշանին,
 Սարի Սուրբ Նշանին,
 և այլ ամ. Սր. Նշանացն որք ընդ
 Հանուր տիեզերս իցեն. սոցին սք. և
 արժանաւոր աղօթիւքն և անբարբառ բարե-
 խօսութեամբն ողորմեա անարժան Գրիգոր
 ծառայի քոյ.- Նմմտ. թիւ 2451, Ը. Հատոր,
 էջ 112: Նան թիւ 8774, էջ 27:

էջ 89.- Հրաշագործութիւն Քս.ի զոր
 արար.- Եւ Ջս. բժշկեաց ի ժողովրդեանէն...
 ... և ամ. ցեղ ցաւոց ազատեցէ և օգ-
 նական և պաշտպան լիցի ծառայի Այ. ա-
 մէն: Անարժան Գրիգոր Կարնեցոյ:

էջ 90.- Աղօթք վասն թաղայի եւ ալի
 որ ոչ մերձեմայ ի ծառայս Այ.- Տէր Յս.
 Ջս. ամենազօր ողորմած, լեր պարիսպ և
 աշտարակ Հօբր յերեսաց թշնամւոյն, զի
 ամ. մարիկ խոռվութեանց կարծեաց երկիւ-
 ղին ամ. զիւական չարեաց, որք ի ծնունդս
 կանանց տղացկանի զարհուրեցուցանելով
 ալք կոչեցան, զիշատեսիլ երեւմամբ, պէս
 պէս ախտիք թմրութեամբ խելագնացս առնե-

լով. և որ ինչ Հաղբից նոցին իցեն չա-
 րահար որոգայթ Հերթեալ Հալանեացին ի
 զիմաց ծառայիս Այ. ամէն:

էջ 91.- Վերստիմ յաւելուած...: Բամ
 ԶՄ Գլ.- Ած. և Տէր, կեանք և արարիչ
 ողորմած...:

էջ 92.- Վերստիմ յաւելուած...: Բամ
 Ղ.- Բարերանեալ Ած. երկնաւոր...:

էջ 102.- Վերստիմ յաւելուած...: Բան
 ՂԵ.- Արեգակն արդար...:

էջ 106.- Գոհարամութիւն առ յերկիւ-

նս...: Գոհանամք զքէն, ով ամենասուրբ
 երրորդութիւն, Հայր և Որդի և Հոգի
 Սուրբ, որ ասացեր արասցուք մարդ ըստ
 պատկերի մերում, և առեր Հող երկրէ, և
 փշմամբ օրհնեալ շնչոյ քո՝ զոյացուցեր
 զմարդն Ազամ. վասն որոյ օրհնեմք զմե-
 ծութիւն քո:

Գոհանամք զքէն Տէր, որ զմարդն Ազամ
 զարդարեցեր եթնարփեան շնորհօք, և եր-
 կոտասան փառօք. վասնորոյ օրհնեմք ըզ-
 շնորհս քո:

Գոհանամք զքէն Տէր, որ ի դրախտն
 եղմ եղեր զԱզամ անճանլի խնդութեամբ
 և Հիւհարչ խնդութեամբ. վասնորոյ օրհ-
 նեմք զարարչութիւն քո:

Գոհանամք զքէն Տէր, որ յետ պատրե-
 լոյն Ազամայ՝ յարգելայոս անուն օձէն,
 արտաքսելոյն ի գրախտէն, որով ի զժոխս
 զրաւեցաւ, ազատեցեր. վասնորոյ օրհնեմք
 զփրկութիւն քո:

Գոհանամք զքէն Տէր, առաքեցեր զան-
 դրանիկն քո՝ զմիածին Բանն, որ վասն մե-
 րոյ փրկութեան խաչեցաւ, թաղեցաւ, յար-
 եաւ, Համբարձաւ. վասնորոյ օրհնեմք զմեծ
 մարդասիրութիւն քո:

Գոհանամք զքէն Տէր, որ զսուրբ մար-
 մին և զսուրբ քրին նորա պարգեւեցեր
 մեզ կերակուր Հոգւոց. և կենդանացու-
 ցիչ. վասնորոյ օրհնեմք զպարգեսն քո:

Գոհանամք զքէն Տէր, որ զմկրտութիւն
 ուսուցեր ի Յորդանանէ, և կոչեցեր ի
 խաւարէ ի լոյս, և ետուր զորդէզրու-
 թիւն վերին. վասնորոյ օրհնեմք զշնոր-
 Հարաշխութիւն քո:

Գոհանամք զքէն Տէր, որ է խորհուրդ
 եկեղեցւոյ կազմեցաւ ի քոյինչ շնորհէ,
 և խոստովանութեամբ թողութիւն շնորհե-
 ցեր. վասնորոյ օրհնեմք զառատապարգեւ
 զթութիւն քո:

Գոհանամք զքէն Տէր, որ անձրեւ և
 ցօղ տաս երկրի, և բուսանի Հաց և Հան-
 դերձ, և ամ. մեծեաց կերակուր. վաս-

ներոյ օրհնեմք զբազմաբաշխ ողորմութիւն քո:

Գոհանամք զթէն Տէր, որ տաս յաջողութիւն վաստակոց մերոց, եւ զշնորհս արուեստարաց. վասնորոյ օրհնեմք զբազմարուեստ տուչութիւն քո:

Գոհանամք զթէն Տէր, որ միշտ քաղցրութեամբ նայիս արարածս քո, եւ օրըստօրէ շնորհես զբազմազեղ ողորմութիւն քո. վասնորոյ օրհնեմք զանշափ զթութիւն քո:

Գոհանամք զթէն Տէր, որ մեղաւորաց եւ զզղացելոց թողութիւն շնորհես, ներես, եւ ոչ եղծանես. վասնորոյ օրհնեմք զանյիշապարութիւն քո:

Գոհանամք զթէն Տէր, որ զեղանակս տարոյն, ամառն եւ զմեծոն, աշունն եւ զգարունն արարեր ըստ քնութեան մերում. վասնորոյ օրհնեմք զարարչագործութիւն քո:

Գոհանամք զթէն Տէր, որ այսմ ամի եւս ապրեցուցեր զմեզ անվրդով, անհա, եւ անկասկած. վասնորոյ օրհնեմք զտէրութիւն քո:

Գոհանամք զթէն Տէր, որ զմեզ ի մաշտարաժամէ, եւ ամ. պատահարաց պահեցեր. վասնորոյ օրհնեմք զպահպանութիւն քո:

Գոհանամք զթէն Տէր, որ ի Հրկիզութենէ, ի Հեղեղէ, ի շարժէ, ի կայծակէ, ի խորշակէ, եւ ի սոսակմանէ ապրեցուցեր. վասնորոյ օրհնեմք զպապահութիւն քո:

Գոհանամք զթէն Տէր, որ օրհնեցեր ի Լեւոն Զիթենաց զկաթուղիկոսունս, որ ճրագ եւ լոյս եղեն աշխարհի. վասնորոյ օրհնեմք զշնորհարարչութիւն քո:

Գոհանամք զթէն Տէր, որ քահանայութիւն ըզլեցեր ազամեանս քնութեան, որ Հրեշտակաց էր կարգ, յաղագս թողութեան յանցանաց մերոց. վասնորոյ օրհնեմք ըզփրկութիւն քո:

Գոհանամք զթէն Տէր, որ զսարկաւազունս՝ զգիագօզս եւ զջահեղեղս սահմանեցեր. վասնորոյ օրհնեմք զլուսաւորութիւն քո:

Գոհանամք զթէն Տէր, որ զբնաւոր Հօտ, զժողովուրդս քո, ընկալելու ունիս ի ծոց քո, եւ որպէս զտապանն Նոյեան ազատես ի Հեղձմանէ մեզաց. վասնորոյ օրհնեմք զգարմանհրաշ զթութիւն քո:

Գոհանամք զթէն Տէր, որ զմեղուցեալ ժողովուրդն ոչ պատժես ի տան քում քաւարանի, այլ զգարմումն նկատես. վասնորոյ օրհնեմք զերկայնամտութիւն քո:

Եւ վասն մեծի եւ քարձու ողորմութեան քո. խոնարհեցո Տէր զունկն քո ի ժամուս յայսմիկ եւ տուր մեզ յերկնից ի սրբութենէդ՝ Ենորհ, Զիւր, Ողորմութիւն, Քաղցրութիւն, Կարողութիւն, Մեղաց Թողութիւն, Առատութիւն, Փարթամութիւն, Աշխարհիս Խաղաղութիւն, Խնդութիւն, Լուսաւորութիւն, Հաւատ, Յոյս, Աէր, Մաքրութիւն, Առաքինութիւն, Բարեաց Լիութիւն, Հանդարտութիւն, Անզորութիւն, Զգօնութիւն, Հաշտութիւն, եւ Օրհնեալ Արքայութիւն: Եւ քեզ ընդ որդւոյ եւ ընդ սուրբ Հոգոյդ, վայելէ փառք եւ պատիւ յաւիտեանս ամէն:

Որք Հանդիպիր ի սոյն մատեանս, խնդրեմ ի ձէնջ եւ անպիտանս, յիշեցէք զիս ի ձեր մախտանս, եւ ի յաղօթս Հաճոյականս:

Որ եւ նօտարս երկեօք կարի, ըզտուն զրգուկս իսկ զրեցի, վայելելոյ անձիւս սակի, չնչին Գրիգորս աստ Կարենցի:

էջ 112, ստորոտը, կարմրատառ.— Ի թուին 1821, եւ Փրկչին ՌՄԷ, օգոս. 2: էջ 118-120, զատարկ:

3889

ՏՈՄԱՐ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԱՅՑԵԼՈՒԱՑ

Երուսաղէմ

1961-

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծաւալ 24x17x8.5: էջք 876: Հանգամանք շատ լաւ: Թուղթ թանկ: Գրիչք քաղցած: Գրութիւն սեւերակ մեկնտով ընդ-

հանրապէս, միասին, տողեր անհասարկ: Լեզու եւ ուղղագրութիւն այլազան: Կաշեկազմ խաւաքարտեայ:

ՐՈՎԱՆԱԿԱԿՈՒԹՒՆ.-

էջ 1.- Տիտղոսաբերք.-

Ջայս Տոմար Արանազրութեան Այ-
ցիլուաց Մատենադարանին՝ և ուրիշքին Տէր
Ներսէսեան Պորթ՝ Սիրարփի եւ Արաքսի յա-
մի Տեան 1961 յերուսաղէմ:

էջ 2, դատարկ:

էջ 8.- Ընտրովի կ'արագրենք սակաւ
նմոյշներ:

- Սիրարփի Տէր Ներսէսեան, Հոկտ. 21
- Ապրիլ 16, 1962:

- Լեւոն Կ. Նազարեան. Ապրիլ 22,
1962:

էջ 5.- Պօղոս Աբթ. Ջիրէճեան,
վիճակ. Իսթանպուլի կաթ. Հայոց:

Սրապիոն Վ. Ուլուճեանեան, ընդհ. Աբ-
բայ Մխիթարեան Միաբանութեան Վեկնակոյ:
Ներսէս Աբթ. Բայրոյեան վիճակաւոր
Մամպոյ:

Յովսէփ Թ.Մ. Վրդ. Խանցեան վիճակա-
ւոր Յունաստանի Հայ Կաթողիկէից:

Ստեփան Ե.Վ. Ստեփանեան, ժողովրդա-
պետ կաթողիկէ Հայոց Ֆիլատեֆիոյ:

2. Կարապետ Ե.Վ. Ամատունի Առաջնորդ
կաթ. Հայոց Ֆրանսայի.- 18 Յունիս 1968:

էջ 8.- Հիացումով եւ յուզումով է,
որ զիտեցի մեր նկարչական զանձերը: Ե՞րբ
պիտի ի վիճակի լինենք Հրատարակչու
ներանց...- Կ. Ջարեան. 10-4-64

էջ 9.- Charles Dowsett, School of
Oriental Studies, University of
London, 24-6-54

- Սրբուհի Աննա Բ, Էսէֆեան, 12
Օգոստոս 1964:

էջ 10.- J. Leroy, 17 mars 1955:

- Անմոռանալի տպագրութիւններով.-
Գարեգին Աբղ. Սարգիսեան. 16-4-65:

- Դայլար մեան այն ձեռքերն ու աչքե-
րը որ Հաւաքեր, դասաւորեր եւ պահեր են
մշակոյթի այս թանկագին զանձերը.- Եա-
ւարջ Միաքթան (Փարիզ) 8 Յունիս 1966

էջ 11.- Սրբոց Յակոբեանց Առաքելա-
կան Աթոռին թանկագին զանձարանին՝ ձե-
ռագրատուն - տաճարիս կանոնաւորութիւնը
Հանոյք եւ զոհուեակութիւն պատճառեց մեզ
.- Գարեգին Արքեպսկ. Պ. 2. Բ.:

էջ 12.- 1968 Յունիս 6. Այցելեցի
ձեռագիրներու Մատենադարանը: Եղիշէ 8.
Մելիթեան (Խնուցի):

էջ 18.- Երուսաղէմի մեր այցելու-
թեան անմոռաց յիշատակներէն մէկը պիտի
ըլլայ երկու ժամերը որ անցուցինք Ձե-
ռագրատան մէջ, մեր մեծ արուեստագէտնե-

րուն ոգեկոչումով.- 16 Օգոստոս 1969.-
Գր. Պօղարեան, Նաչիկ Գ. Պօղարեան:

էջ 14.- 81. December 1959 - With
gratitude for two months of
privileged association with the
treasures of this Library.- Erroll F.
Rhodes, St. Paul's University, Tokyo,
Japan.

- Եղուարդ Իւթիճեան, Երուսաղէմ, 8
Օգոստոս 1960:

- Տիրան Ոսկերիչեան, Երուսաղէմ, 8
Օգոստոս, 1960:

էջ 15.- Համբոյր եւ Օրհնութիւն այն
Սուրբ ձեռքերուն որոնք ներութեամբ զրե-
ցին ու ծաղկեցին Հայու Հոգոյն արտայայ-
տիչ այս Ձեռագիրները.- 28 - Օգոստ -
1960 - Բիւզանդ Եղիայեան:

- Հիացումով զիտեցինք մեր նախահայ-
րերու Թորոս Ռօսլինի, Սարգիս Պիեակի եւ
Մինասի Մանրանկարչութեան զլուս զորոնց-
ները եւ սքանչացանք Հայ Հանճարի բերած
տուրքին Համայն ազգերու մշակոյթի պատ-
մութեան.- Գէորգ Վրդ. Կարպիսեան, 28
Օգոս. 1960:

- Երուսաղէմի Սրբոց Յակոբեանց Վա-
նուց Ձեռագրաց Մատենադարանը՝ անկասկած
կը ներկայացնէ Հայ վանքերու զարբերու
վաստակին մէկ պատկանելի տոկոսը, զոր
վայելած եւ զիտած ըլլալուս Հանոյթով կը
ստորագրեմ սոյն տոմարիս մէջը.- 28
Օգոստ. 1960, Վարդան Վարդապետ Տէմիր-
ճեան:

էջ 19.- Եկայ տեսայ, Հիացայ Հա-
յութեան մեծ մշակոյթին փառքն ու Հպար-
տութիւնը կազմող ձեռագիրներուն վրայ:
Այս պղտիկ - մեծ ազգը, Հայը, իր մշա-
կոյթով ապրի է շտրտ Հազար տարի եւ
Հակառակ իր կրած անվերջնալի տառա-
պանքներուն ապրի է ան իր մշակոյթին
շնորհիւ: Մշակոյթ մը, որ յաւէտ էի
մեռելի. Հայը քնաւ չի մեռելի, որքան
ատեն որ ունի իր Հոյակապ մշակոյթը, որ
իրեն ապահոված է պատուոյ տեղ մը ազգի-
րուն մէջը: Եկայ, տեսայ, Հիացայ...- 1
Յունիս 1961, Երուսաղէմ, Յով. Գ. Պա-
պեանեան:

էջ 20.- Երուսաղէմի Ս. Յակոբեանց
Միաբանութեան Ձեռագրատունը, Հայ մտքի,
Գեղարուեստի եւ մշակոյթի Հոյակապ կեդ-
րոն մըն է: Մարդ, ոչ միայն, Հոս այս
մտքի զանձարանին մէջ կը լեցուի Գեղա-
գիտական յոյզով եւ զեղեցիկի պաշտամուն-
քով այլ Հայ մարդը մասնաւոր կը վերա-

նորոգուի գերազանցօրէն, դիտելով Հպարտութեամբ իր պայծերուն ժառանգ ձգած մտքի եւ Հոգիի աննման այս գանձը: Օրհնեալ ըլլայ յիշատակը լոյսի այս կնիքոնը կազմակերպողներուն եւ պաշտօնողներուն.— Աշոտ Աճառչ: Տէր Թարութիւնեան, Հոգեւոր Հովիւ Մանչեստրի, 22-6-1961:

էջ 21.— Avec toute ma reconnaissance.— Nina Garsoian. 20-10-62:

էջ 22.— Փ. Թօփաթեան, 1962, 24 Ապրիլ:

— Կերտա Թօփաթեան, 1962, 24 Ապրիլ: Էջ 28.— Նորայր Սրբազանի քարեհանութեամբ Հաճոյքը ունեցանք Հայ ձեռագիրները տեսնալու եւ Հիանալու անոնց նուր արուեստին.— 27 Ապրիլ 1962. Զօրավար Ա. եւ Տիկին Գարամանուկեան:

— 1962, մայիս 16ին Երուսաղէմ մեր այցելութեան առթիւ, այցելեցինք նաեւ Ս. Թորոքոս Մատուռը ուր մեր պատուական նախնեաց յիշատակին Հետ զտանք նաեւ արուեստի անոնց գործերը: Իրենց շաւիղին Հետեւող պարզ ծառայողներ որպէս, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոսութեան միաբաններս աղօթք ունինք առ Աստուած, որ այստեղ Հաւաքուած մշակոյթի մեր գանձերէն եւ Հոգեւոր Հարստութիւններէն մեզի Հասած Թանկագին կտորները վերապրին պատուական Հայ ժողովուրդի բոլոր զաւակներուն մտքին, սրտին եւ Հոգիին խորաններուն մէջ, որպէս միակ եւ լուսազոյն գնահատութիւն.— Տաթև Արզ. Սարգիսեան, Տրդատ Արզ. Ջէշիշեան, Մեծորպ Արզ. Աշենան, Եզնիկ Արզ. Բալայեան:

էջ 24.— Ալիս Գավուրճեան, Յունիս 4, 1962:

Հայկ Գավուրճեան:

էջ 27.— Jamais l'or et la couleur n'ont fixe tant de foi et de pieté.— 11-6-1963, Michel van Esbroeck, Bruxelles, Belgique.

էջ 28.— Ետո ուրախութեամբ ականատես եղանք այս ձեռագիր գանձերուն որոնք այնքան խնամքով պահուած եւ պահպանուած են.— Ա. Մանուկեան:

էջ 29.— Տեսա վաղուց ցակալի Երուսաղէմի ձեռագրատունը անմահ Սարգիս Պիճակի եւ Թորոս Ռոսլինի մանրանկարներով Հարուստ: Ստացա գերագոյն Հաճոյք՝ դիտելով արվեստի այդ սքանչելի զոհարները: Ետորհակալութիւն...:— Միքայիլ Ծարտարպետ Մազմանյան: 1. XI. 1968, Երուսաղէմ:

էջ 80.— President d Fundaca Caloust Gulbenkian. 27-2-64:

էջ 84.— ԱՀաւասիկ, " Ես եւ զաւակունքն իմ": Երջանիկ եմ, որ աշքերովս վայելեցի մեր դարաւոր աւանդութեանց կենդանի գրութիւնները: Խաղաղութեան ու մանրանկարչութեան արուեստին լուսաբանութեան նուիրողներուն Համար, այս վայրը կարելի է կոչել, " Սրբութիւն Սրբոց: Խոնարհաբար կը Հիանամ ու վստահեմ թէ եկող սերունդը պիտի լուծէ զազոտնիք մը որ մեր նախահայրերնրը եղած է.— Միհրան Թուածան. Հոկտ. 2, 1964:

էջ 85.— Խոր Հնչուամով եւ արզային Հպարտութեամբ.— Հոկտ. 81, 1964. Բիւզանդ Կոանեան:

էջ 87.— Տեսայ Երզնկայի Աստուածաշունչը. Կեռան իշխանուհի Աւետարանը եւ Թորոս Ռոսլինի Աւետարանը, Հրաշալի գործեր: Ինչ նրբութիւն, ինչ երեսակայութիւն, ինչ Համբերութիւն, ինչ տաղանգ գրողներու եւ կերպողներու: Մարզ դիտելով չի կշտանար: Հայ ըլլալուս կը Հպարտանամ.— Երուսաղէմ, 14-8-65. Վ. Յ. Պէտէլեան (Կիպրոսէն):

էջ 88.— Հայ ժողովուրդի զոյստեւումին Համար անմար օճախ է Ա. Յակոբայ Վանքը.— Երուսաղէմ. 27 սեպտ. 1965. Դիւանապետ Բերիոյ Թեմի Ազգ. Առաջնորդարանի. Ներսէս Յ. Պարտուսեան:

էջ 89.— How good it is to see our old books so well cared for and honored.— the treasures of our great ecclesiastics, philologists, historians, and artists.— William Saroyan, 5 Thursday October 7 1965:

էջ 44.— Սփիւրճահայութեան սրբազան պարտականութիւնը պէտք է ըլլայ այս Գանձարանը ճանչցնել — սլայտներով, Հրատարակութիւններով եւ մամուլով — ոչ միայն մեր նոր սերունդին այլ ողջ աշխարհին.— Բժկ. Ռոպեր Ծեպեճեան (Հալէպ): 16 Ապրիլ 1966:

— Ս Հայկական գանձարանը տեսնելէս վերջ աւելի Հայցած վերազարծայ.— Ա. Ատրուսի, 29 ապրիլ, 1966:

էջ 64.— Robert W. Thomson. Harvard University (Գրաբարի դասախօս)— 28-6-68

էջ 66.— Արքայ Տ. Մխիթարեան, Պրիւսէլ. 16-18 սեպտեմբեր 1968:

էջ 67.— Ուրախ եղանք տեսնելով խնամքով պահուած ձեռագիրներու Հաւաքածոն: Կը շնորհաւորենք ու կը զնահատենք ձեր անձնուր աշխատանքը.— Ա. Մանուկ-

եան, Նախ. Հ. Բ. Ը. Միութեան, 21 Փետր. 1969

- Տատուր Տատուրեան, Նիւ Եօրթ:

Էջ 68.- Սարուստով մտանք Հաւատքի, արուեստի ու մշակոյթի այս Տաճարէն ներս եւ Հպարտութեամբ ու խանդավառութեամբ կը մեկնինք.- 21-2-1969, Մ. Զարեան:

Էջ 66.- A most inspiring experience and wonderful record of Armenian art and culture.- Geoffrey Wigerder. 26-4-71

Էջ 76.- Յուզումով եւ Հպարտութեամբ դիտեցի մեր ազգային մշակոյթի կոթողներու այս անզուգական նմոշները: Նայնպէս՝ զոհուակութեամբ տեսայ թէ ինչպիսի խնամքով եւ զուգուրանքով կը պահուին անոնք.- 6 սեպտ. 1978. Վահագն Տատուրեան:

Էջ 77.- Մեծ ուրախութեամբ զիտեցի մեր ձեռագիրները որոնք կարծես զեռ նոր զծված ըլլան.- Կարօ Կիւլոյան, Երուսաղէմ, 6, 9, 78:

Էջ 78.- Թորոս Ռոսլինի Աւետարանը՝ իր սքանչելի պատկերներով մասնաւորապէս, խոր տպաւորութիւն ըրաւ վրաս: Իսկ Գրիգոր Երէջի Աւետարանը զիս տպաւորեց թէ իր սքանչելի գրութեամբ եւ թէ այն քանի մը պատկերներով որ մէջը կան Սարգիս Պիծակի կողմէ նկարուած.- Մ. Մանուկեան, 9, 6, 74. Երուսաղէմ:

Էջ 86.- Խոր զոհուակութեամբ այցի եկանք Ս. Թորոս եւ մեր ջերմ զնահատանքը եւ օրհնութիւնը բերինք քաղաքապետակ զիտնական միաբան՝ Պերաշնորհ Տէր Նորայր Արքեպիսկոպոսին, մազթանքով սրտազին որ քաջառողջ նրկար տարիներ տակաւին ապրի, իր բոլոր գիտական մատենագրական նրագիրները ի կատար ածելու Համար.- Վազգէն Ա. Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց: 80-6-75

Էջ 116.- Մանրանկարչական զործերէն անզին ինծի տրուեցաւ տեսիլքը մեր Հայրերու մեծութեան ու ազնտին ու կորուստին զանցումին: Երաստագիտութեամբ եւ շնորհակալութեամբ Սրբ. Յակոբեանց Վանքին՝ Գր. Պըլտեան. 26-4-81

Էջ 118.- Thank you for your most kind help with the research towards my dissertation. I can only hope that I will be able to do credit to the scholarly traditions of the St. James community.- Alice Taylor. 22, V, 82

Էջ 121.- After twenty years the return is still more wonderful and moving.- 11- X - 82.- N. G. Garsoian

Էջ 186.- Ամեն մի Հայ եւ ոչ միայն Հայ պետք է Հիացմունքով եւ զարմանքով նայի պատմութիւնը արտացոլող այս մատենակիրին: Ես արտահայտում եմ իմ Հիացմունքը Նորայր սրբազանին իր մեծ Հայրենակնքը աշխատանքի Համար.- Սովետական Միութեան Արտաքին Գործերի Նախարարութեան Բ. քարտուղար՝ Սարգիսեկյան Վ.- 80 Յուլիսի 1988 թ.:

Էջ 188.- Որոշ ձեռագրերի նմուշներ տեսնելուց Հետո Հոգեպետ քավարաված եմ եւ ցանկանում եմ Հայկական այս անկյունը քարգավածի եւ իր զարգացմամբ քարեր պահի Հայի անունը եւ Հոգին կրօնների այս խառնարանում: Ծատուրեան Գուրգեն.- 8, 08, 89 թիվ:

Էջ 189.- Երուսաղէմի Հայոց պարիարքարանի ձեռագրաց Մատենադարանը պահանջ է այնպիսի զուխզործողներ, որոնց միայն Հպանցիկ նախաձեռնութեամբ կարող է զգուրել եւ թե տալ ամեն մի նոր եւ երիտասարդ Հայագետի: Խոնարհվում եմ այս ձեռագրերի ստեղծողներին, պահպանողներին եւ ուսումնասիրողներին ահաբառաբեր զիմաց.- Արմեն Ալլազեան, 8, 08, 89 թ.:

3890

ԳԻՐՔ ՔԱՐՈՁԻՑ

Տեղի

1858

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 16x9x1.6: էջք p+80Զ, Հան-
գամանք լաւ: Թուզթ բարակ, կապտորակ էջ
ա-94 և 207-80Զ. զեղնորակ 96-206: Գը-
րութիւն սևերակ մեղանով, միասին, 17
տաշ, սև գիծերու միջև: Ենդագիր նոտ-
րակերպ: Համառոտագրութիւնք առատ: Կողք՝
խաւաքարու:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

էջ Ա.- Գիրք Քարագից, Հաւաքեալ յի-
րեւելի եւ ի մեծանուն Հեղինակաց ի պէտս
գեոակիրթ Քարոզիչ Վարդապետաց: 1858

էջ Բ.- Պր. Գէորգ Հինգլեան Ձեռագ-
րատան Տեսչին յանձնեց 1991 Յուլիս 6ին
.- Ն. Արքայ.

էջ 1.- Յաղագս Բանին Այ.: Բնաբան.-
" Ոչ Հացի միայն կեցցէ մարդ, այլ ամ.
բանի որ ելանէ ի բերանոյ Այ.: Մատ. Դ.
8":

Բաժանում.- Ա.- Տրամադրութիւնք
որք պարտին անել զՀաւատացեալն ի տեղի
յանոյ զբանն Այ.: Բ. որո՞վ ոգւով ուն-
կն զնելի իցէ:

Մասն Ա.- Երբեակ պատրաստութիւնք
պարտին անել զմեզ ի տեղի սուրբ՝ առ ի
լուր աստուածային բանին...:

էջ 8.- Մասն Բ.- Որո՞վ ոգւով ունկն
զնելի է սրբոց բանից...:

էջ 15.- Յաղագս Ղազարու բարեկամին
Քս.ի:

էջ 16.- Խորհրդածութիւն Ա:

էջ 24.- Խորհրդածութիւն Բ:

էջ 84.- Խորհրդածութիւն Գ:

էջ 41.- Յաղագս Մաղկազարդի Աւուրն:

էջ 60.- Յաղագս Աւագ Ուրբաթու չար-
չարանաց Տն. մերոյ Յս.ի Քս.ի:

էջ 88.- Ի Տօնի Արքոյ Ջատկին:

էջ 110.- Յաղագս Համբարձման Քս.ի:

էջ 194.- Ի Տօնի Պենտեկոստէին:

էջ 222.- Յաղագս Երեւման Հոգւոյն
Արքոյ:

էջ 228.-... Աստ զբէ Հուկօն. եթէ
թոյլ տուեալ լինէր սատանայի՝ կամէր ե-
րեւիլ Եւայի ի կերպ ազաւետյ...:

էջ 284.-... Եւ են երկու սաՀմանք
ըստ Հերոնիմոսի, յորոց արտաքոյ չէ՝
արժան ելանել...:

էջ 288.-... Այսպէս ասէ Դէոդորոս
զԵգիպտացւոց, թէ պաշտէին զՀուրն...:

էջ 279.- Յաղագս սակաւ թուոյ ընտ-
րելոց:

էջ 299.- Ցանկ Նիւթոց.- 1-9 Գլուխ-
ներ:

էջ 800-802, զատարկ:

ՅԱԻԵԼՈՒԱԾ

Մամօր.- Հետեւեալ 15 ննագիրներու (Քիւ. 2558-2578) ցուցակագրումը կատա-

րուեցաւ 1975 յուլիս 8 - 80 սեպտեմբեր 1876 ժամանակաշրջանին.- Ն. Արք.

2559.- 4

ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆԶ.- 27

Համիր

1622-1682

Մամօր.- Այժմ կը պահուի Ուստի նկարագրութիւնը կ'առնենք Խապայեան Սահակ Եպիսկոպոսի 1890 թուին պատրաստած Ցուցակէն, իսկ պատկերները՝ Օր. Սիրարփի Տէր Ներսէսեանի 1861-1862 տարիներուն Հանած լուսանկարներէն: Թուահամարը պահեցինք այն յոյսով որ օր մը կը գտնուի եւ կը վերադառնայ իր տեղը՝ Ս. Յակոբ:

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Թուիթթ 545: Մեծութիւն 88x22,8: Գրութիւն՝ երկսիւն, իւրացանչիւրը 28x7: Տողք 49, Թերթթ խճ=47, իւրացանչիւրը 12 թուիթ (Ա. 10, ԺԴ 6, ԻԵ 4, ԽԵ 9), Նիւթ՝ մազաղաթ, ողորկեալ, Թանձր եւ պիտոսկ: Կազմ՝ փայտեայ Թաւապատ, առաջին երեսը ոսկեջրեալ արծաթ շրջանակ, մէջտեղը՝ խաչ, երկրորդ երեսը պարզ խաչ: Հանգամանք՝ մեծ խնամքով պահուած: Գիր՝ բոլորգիր, միջակ եւ միաձեւ: Զարդազիրք՝ ըստ տեղւոյն կենդանազիր, զազանազիր, ճաղկազիր եւ թռչնազիր, զունեղ եւ ոսկեզարդ, ոսկով եւ մանիշակաւ երկաթազիր եւ բոլորգիր. Համարներու սկզբնատուք ոսկով գլխազիրի Խորազիրք՝ կարմիր բոլորգիր: Կիսախորանք՝ զրեթէ ամէն զրոց սկիզբը: Խորանք՝ թղ. 5ա, 299ա, 810ա, 418ա, 488ա, 468ա, 488ա: Լուսանցազարդք մեծ եւ փոքր, երբեմն նկարիկներ, մանաւանդ Ցոքայ զրոց մէջ, զունեղ, ոսկեզարդ եւ յաջող նկարք՝ մեծ, թղ. 4բ, 247բ, 288բ, 417բ, 482բ, 467բ, 581բ, 641ա, մանր կամ սիւնամէջ, թուով 77, որոց 44ը Հին Կտակարանի մէջ, 18 Մատթէոսի, 2 Մարկոսի, 9 Ղուկասու, 8 ՑովՀաննու, եւ մէկ Հատ Գործք Առաքելոցի մէջ. ամէնն ալ զունեղ եւ ոսկեզարդ: Դասաթիկ՝ թղ. 1, 2, 160, 406բ, 407ա, 415ա, 482ա, մեծ մասամբ, 442ա 2, 540բ, մեծ մասամբ, 544-

5: Ժամանակ՝ Ռ-2Դ, 1625: Գրիչ՝ Մինաս: Տէր՝ Բարսեղ Վրդ. Արքեպս. Ամթոյ: Ցիշատակագրութիւնք՝ թղ. 588բ 1-4 բ1. Մանուկ բազմաթիւ:

Մտտանս է Աստուածաշունչ Հին եւ Նոր Կտակարանաց

Թղ. 8ա 1.- Նախադրութիւն Ծննդոցն: Ծննդոց, Ելից, Թուոց եւ Օրինաց վերջերը ոտանաւորներ կան:

Թղ. 22բ 2.- Ած. անըղ անմահ եւ տէր յաւիտենից, որ կամեցար եւ Հաստեցեր զոյս յոչէից...:

Թղ. 25ա 1.- Տէր, որ ի տիպ մեծ փրկութեանս որ ի վերջոյ, լուար յԾգիպտոս զրկելոցն զուխոյ...:

Թղ. 72ա 2.- Զըրոյց թուոցս մատենի, լրումն խոստմանն որ է յայտնի...:

Թղ. 87բ 2.- ԶարՀուրիմ ի թոց փառաց, տէր իմ Մովսէս...:

Թղ. 88ա 1.- Նախադրութիւն եւ Գլուխք Գրոց Ցեստան որդւոյ Նաւեայ:

Թղ. 89ա 1.- Նախադրութիւն եւ Գլուխք Դատաւորաց:

Թղ. 89ա 2.- Որ եւ Փրկիչ զարմանագործ Տէր մեր Զրիստոս...:

Թղ. 109ա 1.- Փրկիչ անուն եւ զատաւոր, որ Զրիստոսի բնակաւոր...:

Թղ. 109ա 2.- Նախադրութիւն Հռութաւ: Թղ. 110բ 1.-

Կինս այս Հռութ ի զըստերացն Մովսէսու, ուրացեալ ի կոոց անտի ազգի իւրոյ, Հաւատով դիմեաց յԱստուածն Արքահամու, զրեցաւ մեծ նախամար Տեսոն ըստ մարմնոյ:

Թղ. 110բ 1.- Ցառաջարան Նախակարգեալ...:

Թղ 111ա 1.- Նիւղ. Թազուորութեանց:

Թղ. 112ա 1.- Առաջին Գլուխք Թագա-

ւորութեանց, զոր ասացեալ Յեսու մարգարէ, որդի Անանիա

Քղ. 159բ 2.-

Քազաւորք աստուածածանք,
սուրբ եւ զգալի իւզով աւեծալք,

.....

մարդկան Փրկիչն եւ ազատէ:

Քղ. 161ա 1.- Յառաջաբան Ա. եւ Բ.

Մնացորդաց:

Քղ. 186ա 1.- Նխդ. Եզրի

Քղ. 196բ 2.- Նխդ. եւ Գլուխք Նեե-

մայ:

Քղ. 202ա 1.- Նխդր, Իսթերո:

Քղ. 206ա 2.- Յուդիթի Գիրք:

Քղ. 212ա 1.- Տովբիթ:

Քղ. 217ա 1.- Գիրք Առաջին Մակարայեցոց:

Քղ. 246ա 1.- Երանելոյն Եպիփանու Եպիսկոպոսի Կիպրացոյ յաղագս Երզոցն Սաղմոսարանի:

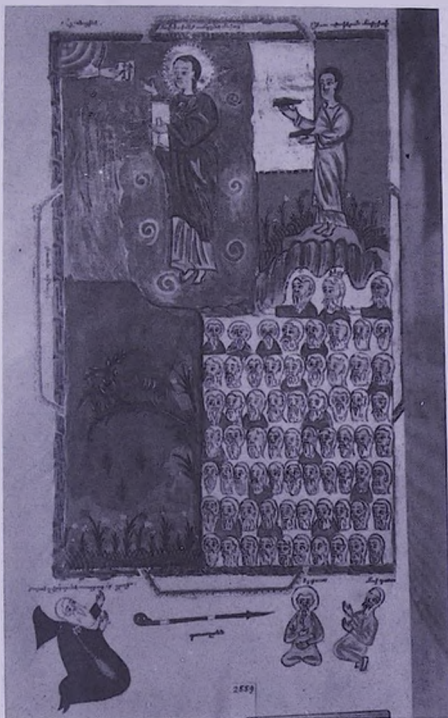
Քղ. 270բ 1.- Առակք Սողոմոնի:

Քղ. 279ա 2.- Նխդր. եւ Գլուխք Ժողովոյի:

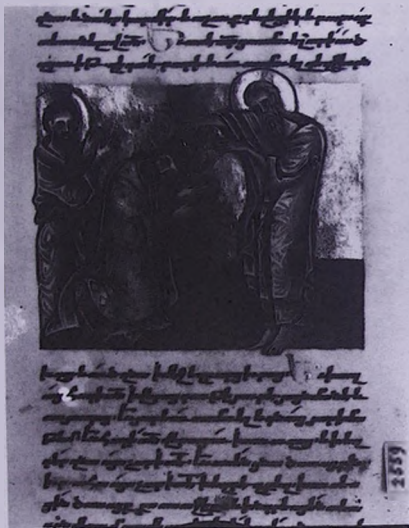
Քղ. 288ա 2.- Երզ Երզոց:

Քղ. 285բ 2.- Իմաստութիւն Սողոմոնի:

Քղ. 291բ 2.- Նախազրութիւն Յեսուայ որդւոյ Սիրաթայ:

Ձ.- Մովսէս եւ Յեսու
թիւ 2558, թղ. 4բ

10.- ՕժՈՒՆՈ ԴԱՆՔԻ
քի Ձ558 քղ. 118ա

2559

11.- Վերացումն Եղիայի
թիւ 2559, քղ. 148բ

- Քղ. 299ա.- Գիրք Յորայ:
 Քղ. 808բ Զ.- Յառաջարան և Գլուխք
 Գրոց Եսայիայ:
 Քղ. 880ա - 848բ 1.- Գիրք Տեսլեանց
 Երկոտասան Աբ. Մարգարէից:
 Քղ. 850ա 1.- Երեմիայ:
 Քղ. 877ա 1.- Մարգարէութիւն Դանի-
 էլի:
 Քղ. 886բ Զ.- Նախադրութիւն Եզեկիէ-
 ւի:
 Քղ. 407ա - 646բ.- Նոր Կտակարան:
 Քղ. 407բ - 416ա.- Համեմատական
 տախտակք Եւեթեայ:
 Քղ. 469բ 1.- Գլուխք Գործոց Առա-
 քիւոց:
 Քղ. 488բ Զ.- Յառաջարանութիւն Եւ-
 թանցունց թղթոցն Կաթողիկեայց:
 Քղ. 489բ Զ.- Յառաջարան Պաւղոսի
 Առաքելոյ Նախակարգեալ ի Գլուխ Գրոց:
 Քղ. 680ա 1.- Թուղթ Կորնթացւոց առ
 Աբ. Առաքելոյ Պաւղոս:
 Քղ. 680բ Զ.- Յառաջարան Յայտնու-
 թեան Յովհաննու:

- Քղ. 688ա Զ.- Հանգիստ Երանելոյն
 Յովհաննու առաքելոյն և աւետարանչին:
 Վերջը գրչի կողմէն.
 ԱւրՀնութիւն, գոՀնութիւն, բարեբա-
 նութիւն միասնական Աբ. Երրորդութեանն
 Հաւր և Որդւոյ և Հոգւոյն Աբրոյ անզը-
 րաւ յաւիտենի ամէն, թուին ՌՀԴ[=1626]:
 Ստորիմ լուսամբքիմ վրայ.
 Կամաւք և կարողութեամբ ամենազար
 Աբ. Հոգւոյն սկիզբն արարի Աստուածա-
 շունչ սուրբ տառիս նուաստ Մինաս զրիչս,
 ի յեսայոս սկիզբն արարի թուին ՌՀԱ,
 մարտի 2, և աւարտեցաւ թուին ՌՀԴ, մար-
 տի 3Բ:
 Յիշատակարամ.- 1692
 Փառք ամենասուրբ Երրորդութեան Հաւր
 և Որդոյ և Հոգւոյն Աբրոյ, այժմ և
 անզրաւ յաւիտենի ամէն:
 Փառք եզակի եռաՀիւսեակ,
 միոյ ընութեան անձն որոշակ,
 որ անըսկիզբն է և անորակ,
 Երրորդութիւն Համաքատակ:

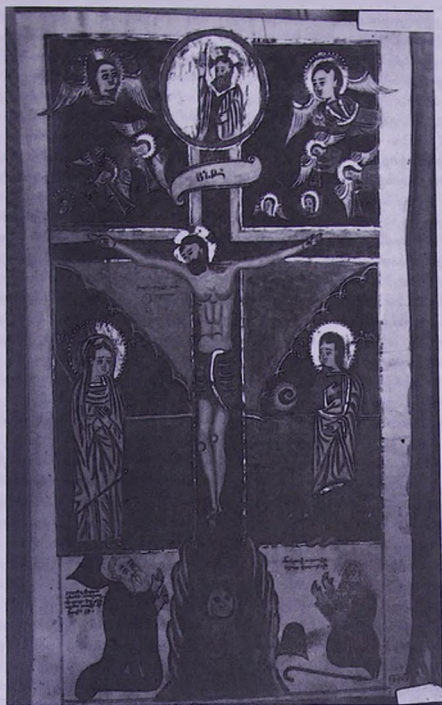
12.- Յոբ և բարեկամները
 թիւ 2558, թղ. 298բ

Անեղական լոյսըն յըստակ,
ստեղծող քնաից գէական Համակ,
յոչէութեան գոյիղինակ,
արար զպաշտաւեայս Հրեշտակ:
Ըզչորեսին տարերս քառեակ,
որ է պատճառ կենդանունակ,
զվերին երկինս Հրեշտակաքանակ,
մարդոյն զգըրախտըն փափկունակ:
Ստեղծուածն առաջին լոյսունակ,

որ էր Հրեշտակ լուսափարփակ,
Տեառնըն փառաց եղև ներհակ,
խաարեցաւ լուսոյն յըստակ:
Անկեալ կոչեցաւ Հակոտակ,
խաքեաց զԱղամ եղև ներհակ,
նայէր ի գրախտըն փառունակ,
զրկեալ եղև երկրարևակ:
Ջրտամբք գործէր զերկիր Համակ,

13.- Վերջիմ Դատաստամ
քիւ Ջ559, թղ. 428ա

14.- Խաչելութիւն Տեառն
թիւ 2558, թղ. 541ա

անասնօրէն առնոյր ճաշակ,
սերեալն որդոցն ալլ եւ զաւակ,
եւ անեցեալ բազմազունակ:
Չարին խաբամբ սեռք եւ տեսակք,
մոլորեցան բազմաբրինակ,
մինչ ի դարուն վեց Հազարեակ,
ի վարսն անսուրբ եւ անառակ:
Տեսեալ զԹած Հայրըն վերին,
զազէտ բնութեանս ցաւազին,
որ զանազան մեղաւք վիրին,
խոցոտելով չար թշնամին:
Ողորմեցաւ իւր ստեղծածին,
յայտնեաց զգալուստ իւրոյ Բանին,

յիւրքանչիւր ժամանակին,
ծագէր զնշոյլս իւրոյ շնորհին:
Սէթ միւրթար նախաստեղծին,
յուսադրութիւնըն Ենովսին,
Ենովք պաշտաւ եւ Հարիւրին,
ոչ ճաշակեալ պտուղ բնաւին:
Նոյ երեսուն ամ կուսութիւն,
երբըր զլեզու Հաւրըն նախնին,
եւ Արբաշամ վաղածանօթ,
խաւսակցելով ընդ արարչին:
Եւ Իսաակ խոստման որդին,
ծնաւ զՅակոբ Իսրայէլին,
որ անեցին եւ բազմացան,

ըստ աստեղացն որ ի յերկին:
 Սոքա ամէնքս որ զըրցան,
 նահապետաց Հոյլօք յղնակին,
 ոչ թէ զբով արէնք ունէին,
 այլ Հայրք որդոց արէնք էին:
 Մինչ ի Մովսէսըն ջրածին,
 որ եղև նա վիմածին,
 եւ ի լերինըն Ջրերքայ
 եղև կրկին նա Հրածին:
 Ազատելով զագգն Յակոբին,
 ի գերութեանց Փարաոնին,
 որ չորս Հարիւր ամ մնացին
 գերի որդիքն Իսրայէլին:
 Պատառելով Ծովն Կարմիր,
 մեծ սքանչելիաք աստուածային,
 եհան ի լեռոնք Սինային,
 քառասնամեայ ժամանակին:
 Նաւակցելով ընդ արարչին,
 քառասնարեւ ի մէջ ամպին,
 եհեզ ըզրոյսն աստուածային,
 յերես Մովսէս Մարգարէին:
 Ետ ըզտախտակքըն քարեղէն,
 գրեալ մատամբն աստուածային,
 զլինելութիւն արարածոց
 յայտնեաց ի տեսն Մովսէսին:
 Այլ եւ զարէնս զբաւորական
 ըզկամս իւրոյ աստուածային
 պատուէր տալով ազգի նոցին,
 զի պահելով Հանդիասքին:
 Տալով զերկիրն աւետեաց,
 զոր խոստացաւ Աբրահամին,
 մինչ ի Դաւիթ յստէածին,
 եզիտ շնորհս աստուածային:
 Եւ ամենայն դասք տեսողաց,
 յիւրաքանչիւր զարբս նոցին,
 Հոգով սբբով շնորհս ընկալան,
 խաւեցան ճառս եւ զրեցին:
 Նախ Հինգ զիրքըն Մովսէսին,
 Ծնունդք եւ Ելք, Ղևտականին,
 Քիւք եւ Երկրորդ Արէնքըն Հին,
 Յաւո, Հառթ, Դատարոնին,
 Քաղաւորաց զիրքն ի կարգին,
 երկու Մնացորդք, Եզրասքն կրկին,
 եւ Նեմի ընդ Եսթերին,
 Յուդիդ, Տուրիդն ի միասին.
 Մակաբայեաց զիրքն երեքին,
 Սաղմոս Դաւթի Մարգարէին,
 Սողոմոնի զիրք չորեքին,
 Յաւո Սիրաքըն ընդ նմին.
 Յոք Համբերողք ընդ Ծաային,
 Երկոտասանք ի միասին,
 Երեմիայ եւ Դանիէլ,
 Եզեկիէլ ի Հետ նոցին:

Սոքա մինչ աստ Հին Կտակին,
 քսանեչորս թիւ Համարին,
 որք զուշակեալ եւ խաւեցան,
 զանճառելի գալուստ Բանին:
 Նոր Կտակարանքն Հետ նոցին,
 Անտարանքըն չորեքին,
 Մաթէոս, Մարկոս, Ղուկաս, Յոհան,
 Համառայնին վասն Բանին:
 Առաքելոց Գործք Հըրաշին,
 Կաթողիկոսայ Քուղթք եւ: Թնեքին,
 չորեքտասան զիրք Պօղոսին,
 Յայտնութիւնն էր ընդ եզրայրին:
 Աստուածաշունչ կոչին սոքին,
 զոր խաւեցաւ Աստուած Հոգին,
 որ զըրցան ի սուրբ Հոգւոյն,
 առ ի խրատ մարգկան սզգին:
 Ջոր ես նուաստս յամենայնին,
 եւ ապիկարս ի կարգ բանին,
 պիտականուն Բարսեղ շնչին,
 մեղաւք լցեալ ազտեղազին,
 Հակամիտեալս Հետ աշխարհին,
 ոչ ունելով տեսականին,
 ոչ զործեական արդարութիւն,
 այլ շաղախեալ մեղաւք իլին:
 Տեսեալ զգանն աստուածային,
 զԱստուածաշունչըս մեծագին,
 զՎարժամութիւնս անանցելին,
 ետու զընդ զայն ի քարտին,
 Հոգոյ իմոյ եւ ուսուցչին,
 զի յիշատակ մեզ եղիցին,
 ի կենդանեաց ունկն Հնչին,
 ննջեցելոց տան զոգործին:
 Նախ Հոգւոյ իմոյ ծնողին,
 որ եհաւ յիմաստս սուրբ զրին,
 տէր Սրապիոն բարունին,
 Եզեսիոյ մեծ քաղաքին:
 Եւ մարմնաւոր իմոյ ծնողին,
 Հաւրբոյ իմոյ Ապահարին,
 եւ մարս Ելչիկ վերակոչին:
 Այլ եւ եզրաբոյ իմ ըստ կարգին,
 առաջ եզրաւորս Ապոստոլին,
 որ նա ետ զմեզ յուսումն բանին,
 ինքն ստացաւ վարբս մթին,
 խստակրասն ճզնաւորին:
 Հրամարեալ ի յաշխարհէս,
 քսանեչորս ամ խստագին
 քնակեցաւ յանապատին,
 ըստ անմարմնոցն, որ ի մարմին:
 Միւս եզրաւորս Մախաուտին,
 Մեհերիին եւ Արեւին,
 այլ եւ քվերցըս Հետ նոցին,
 երկու մանտրուտքն ընդ Մարմին,
 եւ Բահրիկին եւ Եուշմանին:

Եւ եղբարս զուստրը Մեհերին,
անուէ կոչի Ազպակիին,
միւս եղբարս Մախսուտին,
որդւոյ նորա Գրիգորին:
Եւ Հաւրեղբարց Կարապետին,
Մախսուտ անուէ եղբար նորին,
որոցց եւ զստեաց նոցին,
յիշատակի մասն եղիցին:
Որք կենդանիք են սատ փրկին,
ւ որք ննջեցեալք անգէն Հանգչին,
արքայութեան արժան լինին,
յաւուր մեծի գառաստանին:
Բարեճալ Աստուած անեղական,
քաղցր եւ զթան ողորմութեան,
Անարժանիս ճար փրկութեան,
այց արասցէ սուրբ զալստեան:
Ը Էնական յոյս Հայրական,
իմ արարիչ Աստուածըջ Բան,
Սըրբեա զՀոգիս ազտեղական,
քանզի եմ զին քո սուրբ արեան:
Ես մեղաւոր թշուառական,
առ քեզ զոչեմ յոյժ լալական,
Ղամբար փայլեայ Հիքոյս մըթան,
արայ արժան զիս քաւութեան:
Արայ զիս յաւուրըն քննութեան,
յորժամ Համար արեւս յանցման,
Ազաչանեալք Խաչին փայլման,
մաւր քո կուսի անապական,
Ը առեալս մեղաւք յոյժ զանազան,
զորժով թափուր ունայական,
Դասաւորայ յաշկողմեան,
Չնջեա զպարտուց զիւս անթվական:
Ապէնիազ յոյս յարութեան,
եկայք՝ ձայնին արայ արժան,
Գարտուց իմոց անյիշական,
յսել զձայնն երանական:
Երրորդութիւն Համարեղական,
մեղաւք մեղկեալս խորհրդական,
Տուր մարտութիւն ինձ շնորհական,
մարմնայ, մտաց եւ Հոգեկան:
Աստուածաշունչըս պատուական,
սկսեալ Ռշ եւ մի թվական,
Ստացայ ըզա ես անարժան,
աւարտեցաւ յեռ թ ամեան:
Աս յիշատակ ինձ ապազայն,
ի Սուրբ Ռազաբըն Տէրուեան,
Յանկացող եղէ սորայն,
ետու զրել յոյժ ըզձական:
Երուսաղէմ տեզ փափաքման,
որ ամենայն ազգ ցանկացան,
Անգէն կացցէ անջնջական,
ինձ յիշատակ անանցական:
Լողք տեսողք ընթերցական,

վան Աստուծոյ տան զողորմեան:
Որ յիշէ զմեզ ժամ սուրբ զենման,
պատարագին անմահութեան,
եկայք ձայնին լինի արժան,
զի աղաթիւք ձեր սրբազան,
պարտուց մեր զիրն Չնջական:
Այլ եւ քաջ քարտազարնին,
տէր Միմաս անՀաս զրէին,
տէր Միքայլլ եման նմին,
որ զայս Սուրբ Գիրքս զընցին,
երանգ երանգ զարդարցին,
ոսկէնկար զայս ծաղկեցին,
կենդանագիր պատկերք արին,
զանազանեալ զեղեցկացուցին:
Որք տեսանէք ընթերցողք ամին,
վերանիք զբան աստուածային,
ինչդիրք ատնէք Տեսոն Յիսուսին,
զի ողորմի Հոգոց սացին:

Դարեճալ կրկին անգամ ազայնմ զգասս
սրբազան վարդապետացք եւ աստուածաբան
մեկնողացք, զասս սանլով, եւ Հողս ի
Հողոյ, բազմավէր մեղօք լցեալս Բարսեղ
անուամբ եւթ վարդապետս զի յիշման զմեզ
առնէք արժանի: Նաեւ զվերոյ գրեալքս ի
սմա, ի ժամ սոսկալի եւ անմահ պատարա-
զին, առջի Սք. Գառինն Այ., եւ Հայցեն
մեղաց թողութիւն ինձ եւ ուսուցչին իմոյ
եւ ծնողաց իմոց: Այլ եւ զբողացն եւ
ծաղկողացն երփերփն զուեով, Բ քահանա-
յիցն Ամթեցոյ, տէր Միքայլլ աւագ երի-
ցուն Սք. Սարգսայ, որ յառաջն սկսաւ
Աստուածաշունչս եւ ԺԴ տետր գրեաց եւ
ծաղկեաց, եւ տէր Միմաս Վարդապետին Սք.
Կիրակոսայ, որ երեսուն տետր գրցոս նա
գրեաց, սկսեալ ի Մեացորդացն մինչ ի
վերջ Աստուածաշունչն Գրոցս եւ ծաղկեաց,
զանազան եւ Հրաշալի զուեներով, եւ քա-
ղամ աշխատութեամբ, Տէր Ած. իւրեանց
վարձահատոյց լիցի, եւ եղիցի սոցա մասն
յիշատակ ի Սք. Գիրքս յերուսաղէմ, ի Սք.
Յակոբ եւ ի Սք. Յարութիւն. եւ ընթեր-
ցողք յիշեցէք եւ Ած. ողորմի ասացէք
սոցա եւ ուսուցանողին իւրեանց, եւ ծնո-
ղաց մարմնաւոր, ամէն: Սկսեալ ՌշԱ եւ
աւարտեցաւ ՌՁԱ թուրն, զոր առեալ ես ան-
արժան մեղաւորս Բարսեղ, բերեալ ի Սք.
Ռազաբ Երուսաղէմ, եղի յիշատակ ինձ եւ
վերոյ գրելոցս ի սմա՝ ի Սք. Յարութիւն
եւ ի Սք. Յակոբ: Յորում ժամանակի Հեղի-
նակ եւ առաջնորդ Սք. Երուսաղէմայ աթո-
ռակալ Սրբոյն Յակոբայ, Տէր Գրիգոր Արք-
եպիսկոպոսն եւ Սրբաբան Հայրապետն Գան-
ձակեցին, յաշխարհէն արեւելեան, որ այս

երեսուն ամ է որ սպասաւորութիւն առնէ Սր. Երուսաղէմայ բազում աշխատութեամբ եւ նեղութեամբ, եւ երախտիք ունի Հայոց ազգին զայս Սր. Տնօրինական տեղիքս շէն պահելով, իբրեւ թաշ ախոյանս Հաւատոյ ընդդէմ այլազգ քրիստոնէից եւ Հարկապահանջութեան մահմանականաց, իբրեւ զկինզանի նահատակ. զեկեղեցիքն շինելով եւ նորոգելով, զԾնունդն, զՍր. Փրկիչն, զՍր. Հրեշտակապետաց Վանքն, եւ Սր. Յակոբ, զՍր. Յուհիուհի եկեղեցիքն, որ եւ յայս ամի- ՌՁԱ թուին, էստ Գ կամար ի Սր. Յարութեան - Վերստուան, եւ խառնեաց ի կողմն Հայոց, եւ կրկին ուրախացոյց զազգս Հայոց, եւ խարճն բնոնելով է թէ Հինն եւ թէ նորս. Տէր Ած. զինքն անասան եւ անփորձ պահեցէ, եւ ազնական լիցի սորայ, եւ զաշխատանքն սորա ընդ Սրբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին եւ Սր. Մարտիրոսացն մասնակից արասցէ, եւ յետ ստտեաց ընդ Սր. Հայրապետանն՝ Վերին Երուսաղէմի արժանի արասցէ ամէն:

Եւ մի՛ որ յանդգնի զՍր. Աստուածաշունչս յԵրուսաղէմայ Հաննի ի Սր. Յակոբայ զողանալով, ծախելով, եւ զբանելով, եթէ յանդգնի զմասն Յուդայի, Կայննի եւ խաչահանողացն առցէ. այլ կացցէ անշինջ յիշատակ ի Սր. Երուսաղէմայ Հայոց եկեղեցիս մինչ ի զաւրեստն Ջի. Եւ լապահողքն, ողորմի ստողքն, ընթերցողք եւ շորով բռնողք արհնութեան արժան լիցին եւ մասն բարեաց առցն ի Աէ. Յէ. Այ. մերոյ, որ է արհնեալ յախտանս ամէն:

Դարձեալ կրկին անգամ եւ .երեքկին անգամ աղաչեմ զպահողքդ եւ զընթերցողք այս Սր. Աստուածաշունչ Գրոցս՝ Ած. ողորմի սասցէք ինձ անարժան Բարսեղ վարդապետիս, եւ որք ի վերայ մեր մարմնաւոր երախտիք ունին թէ Հոգեւոր եւ թէ մարմընաւոր, սպասաւորքս եւ զաշակերտեալ մանկունս, զԿարապետ եպիսկոպոսն, եւ զՅովանէս վարդապետն Մշեցի, եւ զՂազար վարդապետն Սր. Աղբերկցի, զՂուկաս վարդապետն: Որ եւ զայժմուս սպասաւորք զծովհանէս մալազն, եւ զԱռաքել Ո որ զյիշատակս գրեաց, եւ զԱնդրէաս սարկաւազն, որ է ինձ արեանատու: Եւ ձեզ յիշողքդ, եւ մեզ յիշելոցս եւ յուսացելոցս առհասարակ Տէր Ած. ողորմեսցի յիւր միւսանգամ գալտեանս, ամէն:

Գրեցաւ ՌՁԱ թուին, մարտի Ե, չորրորդ շաբաթ պահոց, ի Վերնատունն, Հանդէպ Սր. Գերեզմանին Ջրիստոսի, ամէն:

Քղ. 4ա.-

Եւ Բարսեղ նուստ անուամբ եւեթ վարդապետ, սեփական կայի Արծրունի, ի գեղջին Մարմաճու, վերաստուչ Վանացն Ղազարու յորչորջնալ Մշու Սր. Առաքելս. եւ առաջնորդ մայրաքաղաքին Համթայ, յամի Ռ երրորդի ՁԱ թուին եկի ի Սր. եւ ասուածակոխ Քաղաքս Երուսաղէմ, եւ բերեալ եղի զՍր. եւ աստուածային Աստուածաշունչ Գիրքս յիշատակ ինձ եւ ծնողաց իմոց եւ ուսուցչի իմոյ վերոյ գրելոցս ի սմա, ի Սր. Յակոբ եւ ի Սր. Յարութիւն, յորում ժամանակ մի էր արժուակալ եւ առաջնորդ Տէր Գրիգոր Արքեպիսկոպոս Սր. Երուսաղէմայ, որ այս Լ ամ է կայ ի սպասաւորութիւն Սր. Տեղաց, բազում աշխատանք եւ երախտիք արարեալ եւ արդիւնաւորեալ Աթոռոյս մերոյ, շինելով եւ նորոգելով զՍր. Յակոբ, զՀրեշտակապետն, զՍուրբ Փրկիչն, եւ զՍր. Ծնունդն, եւ յայս ամի էստ Գ կամար եւ խառնեաց ի Սր. Վերնատունն ի Սուրբ Յարութիւնն: Տէր Ած. իւրն վարձահատոյց լիցի եւ զաշխատանք սորա ընդ Սրբոց Մարտիրոսաց Համթայն եւ վերին Երուսաղէմի արժանացուց ամէն:- Տես փոքր Հատուած մը, Հայ. Ձեռ. Հիշատակարաններ, ԺԷ դար, Բ. Հատոր, թիւ 72Ե:

Ձոր Հայցեմք ի տեսողացո եւ յընթերցողացդ, եւ Հողս ի Հողոյ, յիշել զանթոժան մեղաւորս առաջի զճնմանն անմահ Գառինն Այ., յաղօթս սուրբս եւ ի խնդիրս պատկանաւորս, միով Ած. ողորմայի, եւ զուր յիշեալ լիշիք ի Աէ. Այ. ամէն:

- Միեւեոյս յիշատակարանը կրկնուած է թղ. 24բ 2, 78բ 1, 263բ 2, 406Բ 1, 441ա 2:

Քղ. 80Գա.- Արհնութիւն, զոհութիւն, բարեբանութիւն վերառարեցի միասնական ամենասուրբ Երրորդութեան, Հար եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, որ ետ կարողութիւն եւ զարութիւն փանաթի եւ մեղաւորս, սուտ եւ փուտ, զառաձեղ մեղաւք, նուստ ՄիՈՍԱ զբէի, Հասանի ի յաւարտ գրի: Որպէս զիւրին է նախ ի նաւահանգիստն Հասանի, նոյնպէս զբէին ի յետին զիծն: Ջի թուին ՌԿԱ զսկիւնքն ի յեսայի արարի եւ աւարտելով զնոր Կտակարանքն, զարձեալ յԱռաջին Մնացորդացն զբերով աստ աւարտեցաւ թուին ՌՁԵ, մարտի Ը, աուր ԴՉբի. Նաեւ զյիշման արժանին զստացաւոյ այսմ տառին զտէր Բարսեղ թաշ բարունին, զտեսուչ Համիթ քաղաքին, զերկրորդ Յոր Համբերողն, ի զբնաց ծու-

լուծենէ, յիշել եւ Ած. ողորմի ասել նախնեաքն իւրովք, ամէն Ռ ամէն:

- Ետ զրթբրու վերջը կրկնուած է Հետեւեալը. * Ջյիշման արժանին, զՔարսեղ վարդապետն եւ զԱրթեպիսկոպոսն Համթայ, Յիշեցէք ի Քս. Յս. ով ընթերցողք եւ քաջ փաղերայք, որ եղ յիշատակ զԱստուածաշունչ Գիրքս ի Սք. Յակոբ եւ ի Սք. Յա-

րութիւն, Թուին ՌՁԱ: Ած. ողորմի Հոգւոյ իւրոյ, ամէն:

Նկատ.— Կ'արժէ դիտել տալ որ սոյն Աստուածաշունչին առաջին մասը, Թղ. 8-160, գրած եւ ծաղկած է Միթայէլ Երէց, իսկ մնացեալը, Թղ. 161-589, Մինաս Վարդապետ: Աշխատանքը տեսած է Յ տարի, 1622-1622:

2560-5

ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆԶ.— 28

Հիգան Զաղաք եւ Աւերդանց Գիւղ

ՌՂԳ=1624

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծաւալ 27X18X8: Թերթք 678: Հանգամանք լաւ. խնամքով կազմուած: Թուղթ նուրբ, ողորկեալ, ղեղնորակ: Գրիչ, Ծաղկող եւ Կապող՝ Կիրակոս երէց, որդի Մովսէսի: Գրութիւն՝ խորագիրները, սկզբնատողերը եւ յաճախ զլիսագիրները կարմիր, մնացեալը սեւ մեկանով, երկսիւն, 46, 47 տող, կարմիր գիծերու միջեւ: Բոլորգիր մանր եւ կանոնաւոր, Համոտագրութիւնք սովորականէն քիչ մը աւելի: Կարմիր կապոյտ զարդագիր եւ լուսանցազարդ կարգ մը զլուխներու սկիզբը, **գիրքերը** Հանդերձ զլիսագրողի: Խորանագարդ իւր սարօք. Թղ. 6ա, 622ա, 640ա, 662ա, 671ա: Լուսանցանկարք քսան Հատ: Նկարք.

- 1.— Մովսէս, Յեսու, Կարապետ Վրդ. Կիրակոս երէց. Թղ. 4ք
- 2.— Տապանակը Անպատի մէջ (մազ.), 188ք
- 3.— Անեա, մար Սամուէլի, 189ա 2
- 4.— Դաւիթ մարգարէ, ոտքի վրայ, 266ք 2
- 5.— Սողոմոն, Նոյնպէս, 299ք 1
- 6.— Սղոցումն Եսայիայ, 665ք 2
- 7.— Մատթէոս Անտարանիչ, 521ք
- 8.— Մարկոս՝ Պետրոսի Հետ, 589ք
- 9.— Դուկաս Անտարանիչ, 561ք
- 10.— Յովհաննէս եւ Պրոֆտորն, 570ք

Կաշեկազմ տախտակեայ թաւչապատ. առաջին երեսին ոսկեջրեալ արծաթէ շրջանակ մէջտեղը խաչ՝ վեց Հասարակ ակերով՝ որոնք այժմ կը պակսին. խաչի պատ-

ուանդանին վրայ երկաթագիր՝ Գրիգոր Վարդապետ. երկրորդ երեսին պարզ խաչ, չորս անկիւնները մէկ մէկ քերովքէ: Պաշտանակ մագաղաթեայ սկիզբը եւ վերջը մէկ մէկ թերթ, մասն երկաթագիր աւետարանի: Պաշտանակ թղթեայ սկիզբը եւ վերջը երկուսկան թերթ, զատարկ քացի առաջին էջէն, որուն ստորտը կը կարդացուի. " Աստուածաշունչս երեք Հարիւր Հ եւ Թ քիւր գիր է, եւ 2 աւելի: Ամէն քիւր ԺՌ է": Կնիք սեւադրոշմ փակագիր. " Զի. Յի. Մո. Կարապետ Վարդապետ", Թղ. 6ա, 622ա, 672ք. այլ կնիք սեւադրոշմ. " Կարապետ Վարդապետ, Մո. Այ", Թղ. 6ա, 622ք: Ստացող՝ Կարապետ Վրդ. Մոկացի:

ՐՈՎԱՆՆԿԱՎՈՒԹԻՒՆ.—

- Քղ. 1-2ա, զատարկ:
- Քղ. 2ք 1.— Նախադրութիւն Ծմողոցմ:
- Քղ. 6ա.— Ի սկզբանէ արար Ած. գերկնի եւ զերկիր...:
- Քղ. 29ա 1.— Նախադրութիւն Ելիցմ:
- Քղ. 48ք-49ք, կան Հատուածներ՝ Որգիկեան նշաններով:
- Քղ. 62ա 1.— Նախադրութիւն Ղեւտակամիմ:
- Քղ. 68ա 1.— Նախադրութիւն Թուոց:
- Քղ. 89ք 2.— Նախադրութիւն Երկրորդ Աւրիմաց:
- Քղ. 108ք 1.— Նախադրութիւն Գրոց Յեսուա՝ որդոյ Նաւեա:
- Քղ. 109ա 2.— Գիրք Յեսուայ Որդոյ Նաւեա:
- Քղ. 121ք 2.— Նախադրութիւն Դատաւո-

յաց:

Քզ. 184բ 1.- Նախադրութիւմ Հոութայ:

Քզ. 186ա 2.- Յառաջաբան մախ կարգ-
եալ վան յերկուս գիրս առ ի Հերբայից ոց
զՊատմութիւն բաժանելոյ...:

Քզ. 188ա 1.- Առաջիմ Գլուխ Քազաւո-
րութեամբ զոր ասացեալ Յեսու Մարգարէ
որդի Ամամիայ:

Քզ. 148ա.- Մէկ Հատուածի կից կան
ութ Որոգիեան նշաններ:

Քզ. 148բ.- Երկու Հատուածներու կից
կան Որոգիեան աստղանիշեր:

Քզ. 156բ 1.- Գլուխք Երկրորդ Քազա-
ւորութեամբ:

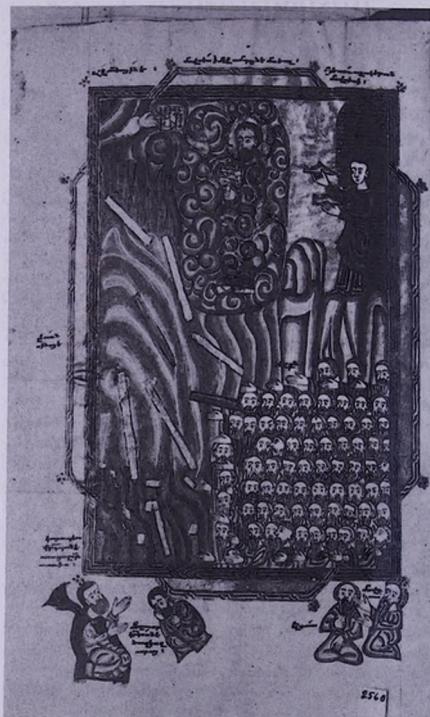
Քզ. 162բ.- Մէկ Հատուածի կից կան
չորս Որոգիեան նշաններ:

Քզ. 170բ 2.- Քազաւորութեամբ Երրորդ:

Քզ. 172բ 1-2.- Բաւական երկար
Հատուածի մը կից կան Որոգիեան աստղա-
նիշեր.- Եւ Տէր հոս Սողոմոնի Հանճար եւ
իմաստութիւն ... ապա շինեաց զթաղաքն
զայնոսիկ:

Քզ. 186բ, ստորին լուսանցքին, զբը-
չէն.- Բազաւորութեանց Երրորդ աւարտե-
ցաւ, եւ մեղաւորս մեզօք լցաւ:

Քզ. 187ա 1.- Գլուխք Չորրորդ Քազա-
ւորութեամբ:

15.- Մովսէս եւ Յեսու
թիւ Ջ580, թղ. 4բ

Քղ. 202ա 2.- Յառաջաբան Առաջիմ եւ երկրորդ Մնացորդաց.- Երեւի Գիրք Մնացորդացս յայլ եւ յայլ պատմողաց շարադրեալ...:

Քղ. 216ա 1.- Իններորդ յամսանն Քերորդի Աբիեզեր, որ յԱնաթովթայն, որ ի Բենիամին երկրի, եւ մասն ի բաժնի իրում ԻԴ Հազարք: Մետասաներորդի ամսանն մետասաներորդի Բանահաս ի Փարթանա, յորդոցն Եփրեմի... - Հմմտ. Գլ. ԻԷ. կը պակսի 18րդ Համարը:

Քղ. 216բ 1.- Գլուխք երկրորդ Մնացորդաց:

Քղ. 288ա 2.- Տէր ամենակալ, Ած. Աբրահամու...:

Քղ. 288բ 1.- Նախադրութիւն եզրի:

Քղ. 284ա 1.- Գիրք եզրի Առաջիմ.- Եւ արար Յովսիա թագաւոր զգատիկն Տեառն...:

Քղ. 242ա 1.- Եզր երկրորդ.- Յառաջնում ամի Կիրոսի արքային Պարսից...:

Քղ. 246բ 2.- Նախադրութիւն Նէեմի:

Քղ. 247ա 2.- Եւ եղև յամսանն ցալ-սն...:

Քղ. 258բ 1.- Նախադրութիւն Յորայ:

Քղ. 264ա 2.- Գիրք Յորայ.- Այր ոմն էր յԱւիդ աշխարհի, որում անուն էր Յոր...:

Որոգինեան աստղանիշեր կը գտնուին Քղ. 268բ 2, եւ 264բ 2:

Քղ. 266ա 1.- Երանեալ է այր...:

Քղ. 269ա 1.- Աւրիմութիւն Մովսիսի եւ որդւոցն Իսրայելի:

Քղ. 280բ 2.- Աղօթք Ամմոնի մօրմ Սամուէլի:

Քղ. 288բ 2.- Աղօթք եզեկիեայ Քազաւորի:

Քղ. 296բ 2.- Յառաջաբան Առակացմ Սողոմոնի:

Քղ. 299բ 2.- Ծանաչել զիմաստութիւն եւ զխրատ...:

Քղ. 810բ 2.- Առակ եւ Բամբ Ժողովօղիմ որդւոյ Դաւթի Սողոմոնի արքայի Իսրայելի յերուսաղեմի, եկլեսիաստէս ասաց .- Ունայնութիւն ունայնութեանց ասաց Ժողովողն...:

Քղ. 814ա 2.- Երգ Երգոց, որ է Աւրի-

18.- Աղոցում Եսայեայ թիւ 2560, թղ. 355բ 2

Ուրթիւմ Աւրիճութեամց, ասացեալ Սողոմոն-
Ոի արքայի Իսրայելի:

Քղ. 816բ 1.- * Իմաստութիւն Սողոմոնի*.- Սիրեցէ՛ք զարդարութիւն ոչք զատիք զերկիր...:

Քղ. 828ա Ջ.- Գիրք Սիրաբայ, որ կոչեցաւ Յեսու.- Ամենայն իմաստութիւն ի Տեանէ՛ է...:

Քղ. 826ա Ջ, սիւնակին վարի կէսը մնացած է զատարկ, կը կարդացուի Հետեւեալ ծանօթութիւնը՝ շեղագիր. * ԺԴ. 28 - ԺԵ. 14 պակասի*:

Քղ. 829բ Ջ-880ա 1, պարպ միջոց կայ 14 տող, բայց բնագրական թերոյթ չ'երևիւր ըստ ՁօՀբպպեան Հրատարակութեան:

Քղ. 881բ 1.- Յաղագս արարչական հրամամիմ Տեառմ, եւ պէսպէս խրատու:

Քղ. 882ա 1.- Յառաջաբան Մարգարէիմ Յեսայեայ:

Քղ. 865բ Ջ.- Մահ եսայիայ:

Քղ. 866ա 1.- Նախադրութիւմ Սբ. Մարգարէի Երեմիայ, ասացեալ Միսիթարա Վարդապետի.- Մարգարէացաւ Երեմիայ յաուրս Թագաւորութեան Յովսիայ բարեպաշտ Թագաւորին Յուդայ...:

Քղ. 888ա Ջ.- Երեմիայ Մարգարէի Ողբք:

Քղ. 885բ Ջ.- Եւ այս են բանք Քըղ-Թոյն զոր զրեաց Բարուբ, որդի Ներեան...:

Քղ. 888ա Ջ.- Գլուխք Գրոց Եզեկիելի Մարգարէի:

Քղ. 418ա 1.- Գլուխք Դամիելի Մարգարէիմ:

Քղ. 428ա Ջ.- Նախադրութիւմ Երկրտասան Մարգարէիցմ:

Քղ. 484ա 1.- Գլուխք Յովնամու Մարգարէի:

Քղ. 444բ Ջ.- Նախադրութիւմ Գրոց Եսթերայ:

Քղ. 460բ 1.- Նախադրութիւմ Յուդիթայ:

Քղ. 468ա Ջ.- Տօբիթիքայ է Գիրք այս:

Քղ. 468ա Ջ.- Նախադրութիւմ Առաջիմ Մակաբայեցոց:

Քղ. 482ա 1.- Նախադրութիւմ Երկրորդ Մակաբայեցոցմ:

Քղ. 496ա Ջ.- Նախադրութիւմ Երրորդ Գլխոյմ Մակաբէ:

ԿՏԱԿԶ ԵԱՀԱՊԵՏԱՅ.- 12

Քղ. 602բ Ջ.- Կտակ եւ խաւք Ռուբե-

Ոի, ի ՄՈՎՍՅՈՂԿԱԳ Գրոց.- Հրաման Կտակի Ռուբեհի որպէս պատուիրեաց որդւոց իւրոց ...:

Քղ. 617ա 1.- Կտակ Բեճիամեմի ԹԹՄ էր օրդի:

Քղ. 618ա 1.- Եստիքի՛ կարպիմօսի սիրելի եղբար ի Տէր օղջոյմ:

Քղ. 618բ-620ա.- Կանոնի տախտակներ, կարմրազին աղիւսակներ, առանց զարդի:

Քղ. 620բ 1.- Նախադրութիւմ Մատթէոսի Աւետարանիմ:

Քղ. 622ա.- Գիրք Ժընեղեան Յի. Ջի. ...:

Քղ. 688բ 1.- Նախադրութիւմ Մարկոսի Աւետարանիմ:

Քղ. 640ա.- Սկիզբն Աւետարանի Յի. Ջի. ...:

Քղ. 660բ 1.- Աւետարան ըստ Մարկոսի - Յարուցեալ Յս. առաւաւտու...:

- Նախադրութիւմ Ղուկայ Աւետարանի:

Քղ. 662ա.- Ջանգի բազումք յաւժարեցին...:

Քղ. 670ա 1.- Նախադրութիւմ Յովիամմու Աւետարանի:

Քղ. 671ա.- Ի սկզբանէ էր Բանն...:

Քղ. 684ա Ջ.- Իրք կնոջն շնացելոյ.- Աւետարան ըստ Յովիամմու.- Գնացին իւրաքանչիւր ոք ի տեղի իւր...:

Ջայս յիշատակ բարի ընկալաւ եկեղեցի յԱստուրց Աւետարանէ՛ ըստի Պապիասայ ումմմմմ ՅովՀաննու աշակերտի, որ եւ յետոյ Հերձուած խաւսեցաւ եւ խոտեցաւ...: Եստեբի է սասցեալս:

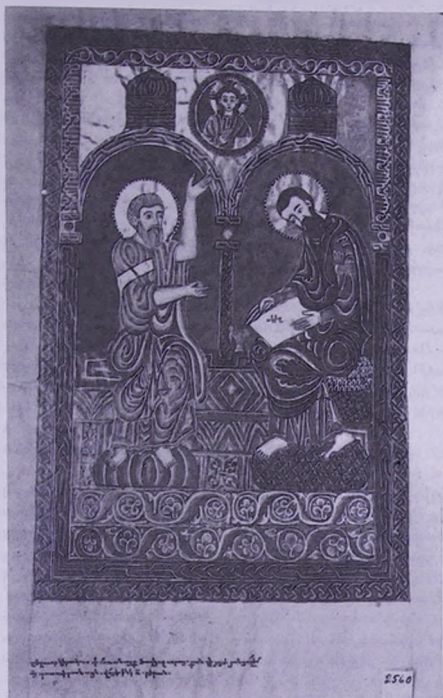
Քղ. 684բ Ջ.- Յառաջաբան Պաղոսի Առաքելոյ՝ Մախակարգեալ ի գլուխ գրոցս:

Քղ. 687բ Ջ.- Պաղոս ծառայ Ջի. Յի. ...:

Քղ. 628բ 1.- Թուղթ Կորնթացոցմ առ սուրբ Առաքեալմ Պաղոս:

Քղ- 629բ Ջ.- Ամուռք Սբ. Առաքելոցմ որ սփիւս ըմդ ժամանակս կարգեալ եւ յառութիւմ Ջի., թէ ըստի եւ կամ յորմէ ցեղէ [է]իմ.- Պետրոս եւ Անդրէաս ի ցեղէ Նեփթաղեմի...: Ղեբէոս որ եւ Բագէոս ի ցեղէ Եմաւոնի...:

- Վասմ սուրբ Առաքելոցմ որ քարգեցիմ զՔս., թէ օրով մահուամբ կատարեցամ եւ ուր կամ.- Պետրոս ի Հռոմ խաչեցաւ ի Ներովնէ...: Ղեբէոս ի Հայս ի Սանատրկէ արքայէ...: Յովաննէս Մկրտիչ ի Սեւաստիայ սրով ի Հերովդիայ...: Ղուկաս ի Բերբես իւրով մահուամբ վախճանեցաւ:

17.— Պետրոս եւ Մարկոս
թիւ 2580, թղ. 539ր

Քղ. 680ա 1.— Յառաջաբան Գրոցս Գործոց Առաքելոցմ:

Քղ. 682բ 1, ստորին լուսանցքին.— Եղբայր՝ ստուգիւ քննեալ, Քաղէոսն՝ որ ի Մատթէոս եւ ի Մարկոս՝ Յուդայ Յակովբեանն է յԴուկաս:

Քղ. 682բ 2.— Ընթացքն Պաղոսի Առաքելոյ.— Ի Դամասկոսէ սկսեալ, եւ զնաց յերուսաղէմ: Անտի ի Տարսոն: Անտի յԱնտիոք, եւ զարձեալ Երկրորդ անգամ յԵրուսաղէմ...:

Քղ. 688ա 2.— Գործք Առաքելոց Դուկայ Աւետարանչի:

Քղ. 650ա 2.— Յառաջաբան եւ թամեցումն Քղթոցն Կաթողիկեայց:

Քղ. 660բ 1.— Աղերս Եւթաղի:

Քղ. 660բ 2.— Գլուխք Յայտնութեամս Յովհաննու:

Քղ. 661բ 2.— Յայտնութիւն Սրբոյն Յովհաննու Աստուածաբանի:

Քղ. 669բ 2.— Հանգիստ Սրբոյն Յովհաննու Աւետարանչի:

Մամր յիշատակագրութիւնք Գրչի՝ տասնեակ մը. կ'առնենք ընտրովի.

1.— **Քղ. 29ա 1,** վերը.— Բարեխաւսութեամբ աստուածախաւս մարգարէին Մովսէսի ողորմի Տէր Ած. ստացողի գրոցս՝ Մովսէի Կարապետ Վարդապետին, եւ իւր ծրնողացն՝ Մեսրոպին եւ Ալամին, եւ եղբար-

ցն՝ խաչատրին և Հայրապետին, և Հօրեղ-
բարն Արապիտին և որդւոցն նորին, և
այլ ամ. ազգականաց. մանաւանդ Հոգեւոր
Հարն Ապարանից Սիմէոն Վարդապետին, և
ինն մեղապարտ Կիրակոսի, անարժան զժո-
ղիս, և ծնողաց իմոց, և ամ. արեան
մերձաւորաց իմոց. ամէն:

Ձ.- Քզ. 68 ա, վարբ.- Բարեխաւ-
սու թեմամբ մարզարէին Վովսեսի ողորմեա
Տէր Ած. ստացողի գրոցս՝ Կարապետ Վար-
դապետին, և ծնողաց, և եղբարցն, և
ամ. ազգականաց նորին, և ինն մեղապարտ
զժողիս և ծնողաց իմոց և ամ. արեան
մերձաւորացն. և վարդապետին իմոյ Սար-
գիս Քաւանայի:

Թ.- Քզ. 856 ա, մէջտեղը.- Բարե-
խաւսութեամբ ատուածախոս մարզարէին Շա-
յեա ողորմեա Տէր Ած. ստացողի գրոցս Կա-
րապետ Վարդապետին, և ծնողաց նորին՝
Մեարպիս և Ալամին, և եղբարցն Նաչատ-
րին և Հայրապետին, և ամ. արեան մեր-
ձաւորաց:

4.- Քզ. 651 բ, Եկարին ներքեւ, նու-
րակերպ գրով, երկու տող.

Որք Հանդիպիք սամ՝ տնւելան,
կամ վայելէք յայս բուրաստան,
զծաղկոզս առնէք յիշման արժան,
և զուք յիշիք առ Տէրըն Բան,
ձեզ լսել տայ զերեսն ձայն:

Ե.- Քզ. 689 բ, Եկարին ներքեւ.- ըՋ-
մեղաւոր Կիրակոս մի մոռնայք՝ ծաղկող
սորայ, քանզի յոյժ յանցող եմ Այ. պատ-
ուիրանացն. վայ է ինն Ռ քերան:

Մեծ յիշատակարամ Գրչի.- 1624

Քզ. 671 ա 1.- Փառք ամենասուրբ Ե-
րրորդութեանն, անխմանալի էութեանն. ան-
բա զարութեանն, և ամենունակ տերութե-
անն. երից անձնաւորութեանն և եզակի
բնութեանն, չօր և Որդւոյ և Սբ. Հոգե-
ւոյն, այժմ և անկէտ յաւիտենին ամէն:

Արդ զրեցաւ և յանկ ելեալ աւարտե-
ցաւ մատենք աստուածաշունչ զրեցան, Հին
և նոր կտակարանքս բովանդակ, ի թվարե-
րութեան Հայկազեան տումարի քսան և մի
յոթնիկիս, այլ ևս յանկեալ քսան և
երեք թիւ յարաբարդ սմին, ի դառնացեալ
ժամանակիս, ի թագաւորութեանն այլասեռից
մահմետականաց, որք են աղանդոյն Արիոսի
և Կերինթոսի, որք կալեալ ունին զմեծ
մասն տիեզերաց: Ջի զկողմն արեւմտեան
զկլիմն և զզերմասն ասիական տիրեալ է
Հանդերձ Լիբիայիւ, զնահանգն եգիպտական

բովանդակ, ի յԹովպիտոյ ի Հարաւոյ կուսէ
մինչեւ յաշխարհն ըրուուաց ի կողմն Հիւ-
սիսոյ, յորում միջի է Համարէն Թուլ-
ղարքն. նա և ի կողմանէ արեւմտեանէ
սահմանքն մինչեւ յերկիրն լատինացոց,
յորոց միջի է կրծիմ և անշատիչ և խո-
րոց ծայր ծովուն ովկիանու, և ի կողմա-
նէ արեւելեան ունին բազում քաղաքք. ըը-
բովանդակ Պարսկաստան, մինչեւ ի սահմանս
Հնդկաց և Ծնեաց, ի ծովէն Կազբից, որ
ուել մերձ ինքեան զմեծ լեռուն Կովկաս,
մինչեւ ի ծովն պարսից Հարասոյ, յորս
մտանն վտակքն աղենա՝ Տիգրիս և Եփրատ:

Եւ Հաստատեալ են ազգին իւրեանց
կրկին աթոռ թագաւորութեան, զմինն յա-
րեւմուտս և զմիւսն յարեւելս. զի արեւ-
մտեան աթոռն է Կոստանդնուպուլիս, զորոյ
թագաւորն խոնդքար կոչեն, և արեւելեան
զահուն ասի Եաւջ և այժմ կոչի Ապպահան,
որ տիրոջն առասի շահ: Քանզի թէպէտ են
երկրեանն կրակիւք և աւրինաւքն Մահ-
մետի, այլ զոյ բարուր և պատճառ ի մէջ
նոցա խոսովութեան, զի ոմանք զՈւմար և
զԱւաման ընդունեն, և ոմանք Հայոճոյն,
սակս սորին ունին յոյժ թշնամութիւն:

Թէպէտ զբազում ազգս և զլեզուս
նուանեալ և Հնազանդեցուցեալ են ի ներ-
քոյ վազակաւոր սրին իւրեանց, զԳոյնս,
զԱսորիս, զՀայկազնիս, զՂպտիս, զԻսրայէ-
լացիս, և այլ բազումք. և զլուս և
տէր են և ունին զգաւազան իշխանութեանն
ազգն և լեզուն թուրքաց, ի մէջ ամենայն
մահմետականացն, և են ազգ զառն և ժը-
պիրճ և պղծագործ, զոր տիրեալ են ի վե-
րայ մեր վասն մեղաց մերոց. որպէս եղև
երբեմն Հինն Իսրայէլի սակս յանցանաց
նոցա, զոր քացայտէ Աստուած առ Ամթա-
կում, թէ զարթոյցանեմ ի վերայ ձեզ ըը-
Քաղզէացիս՝ զազգն զառն և ժպիրճ: Այլ
և մեղքն մեր ոչ միայն զաւրացոյց զնոս
ի վերս մեր, այլ և երարձ յամենայն
կողմանց զարիս, և յայտնեաց զբազում
պատուՀասա:

Որ ի Հազար և յիսուն թվիս մեր
շարժեցաւ վերոյիշեցեալ զահոյակալն շահ,
արեւելեան բռնաւորն, անուամբ Հաւաս կո-
չեցեալն, որ առաւել էլ յարեօք քան զամե-
նայն իշխանս, բաղդատեալ յեղջիրն փոք-
րիկ, որ էր ի զլուս չորրորդ զազանին,
որ հետս մարգարէն Դանիէլ: Ջի է դիւթա-
տիպ և կիլէսաւճա՛յ, որպէս սաէ մարգա-
րէն Ջարարիս, և զաւրէն մոզաց ընթանայ
յամենայն ժամ և խաբէ զմարդիկ. զի ընդ

հլանելն նորա ամենայն թագաւորք տկարացան եւ եղեն նմա կոխան. յաղթեաց Վրաց եւ էառ աւար զամենայն աշխարհն նոցա, նուաճեաց զտէրն Լաճոտս եւ տիրեաց Ղանդայարա, տկարացան առաջի նորա զօրքն խնդաբարին, զի չորս անգամ զօրք առաքեաց ի վերա նորա, եւ նա կոտորեաց եւ Հալաճական արար զնոսա, եւ քազում ազգ զերի արար, եւս առաւել զազգս Հայոց: Քանզի ըստերիւրեցեաք Հնգիւք զգայութեամբ, վասն այսորիկ պատեալ ունի զմեզ Հինգ մեծագոյն փորձանք:

Նախ սուրն, զի անուանեալ շահ Հաքասն, զոր եւ անքաւ քազմաւք ասպատակեալ զաշխարհս Հայոց, զՎրաց, եւ զԲարեւազացաց, եւ զամենայն արեւելեայս, որ յանկարծ եւ յեղակարծ ժամու Հասանէր զարէն Հեղեղաց ուղիւից խոռվութեանց, զարեաց աստակագին զոչմամբ եւ աճազնատեսիլ սուսերամերկ եւ կորովալիճ նետողացն ճայթմամբ, զոմանս ի գերութիւն վարէ, արք եւ կանայք, եւ զկէսս առաթուր զիւթաւալք սրախողխող զալարեալք, առՀասարակ արք եւ կանայք, քահանայք եւ աշխարհականք, զէջ անկեալ զիակամքք անթաղ ընկեցեալք, եւ զայլս ի քազում տանջանս մաշեալ, եւ ոմամք Հրով կիսայրեայ տոչորեալ, եւ կէսք խստալմրերք չարչարեալք եւ այլք երկիւրիս պատուցեալք:

Երկրորդն է սով աստիկ, որպէս Երեմաս սաէ, թէ ձնոք կանանց ողորմածաց եփեցին զամանկունս եւ կերան, որ եւ զամենայն պիղծ կենդանիս ուտեն, զկատու, զկրիայ եւ զսատակեալ ձիս եւ ջորիս, զգէջ եւ զայլ զարշնչիս, այլ եւ քազումք զգերեզմանս քակեն եւ զնեխեալ մեծեալս Հանեն եւ ուտեն. եւ ոչ միայն զմեծեալս այլ եւ ի քազում տեղիս սովեալ մարդիկք զարան են մտեալ զկենդանիս որսան եփեն եւ ուտեն:

Երրորդ պատուՀաս է զազանաց յարձակմունքն, որ մարդակեր գայքք սովորեալք ի կեր մարմնոց մարդկան, աներկիւր եւ Համարձակ զան ի մէջ մարդկան, թողուն զանաւտուսն, եւ զմարդիկք պատուեն եւ ուտեն:

Չորրորդ փորձանքն էր տարածում մահն, որ եղեւ նախ քան զմահտարածման նշան յերկինս, զի երեւեցան երկու իր գոյացեալ զուրորջեաց երկրէ ի յօգս, մինն ունէր զձեւ թրի, ելանէր յարեւելս եւ

զայր ի վերայ կողմանն Հարաւոյ, իսկ միւսն էր ասող մեծ, եւ ունէր զէսս եւ քաշս, որ երեւեցաւ ի մէջ երկնից, ըզգլուխն յարեւելս ունեւոյ եւ զազին ի մուտս արեւու, զոր տեւեալ մնացին զչափ երկց ամսոց եւ այլ ասելի: Եւ զսինի երեւման սոցա եղեւ սաստիկ մահտարածում, սկսեալ ի յաշխարհն լատինացաց մինչեւ յերկիրն Պարսից, քազում զեղ եւ աւանս անմարդ արար, եւ ի քազար քազում զըրուկք փակեցան, զի շատ Հայք անորդի արար անմարդ արար, եւ քազում մայր անգաւակ, զի ոչ մնաց աչք առանց արտասուաց ի յայս փորձանացս, եւ սիրտ թարց տխրութեանց:

Հինկերորդ փորձանքն է քան զամենայն առաւել, որ ոչ երեւի Համբաւ խաղաղութեան, եւ կամ զուլ եւ զազար խոռվութեանց երկրի, որ այս քսան եւ երեք ամ է որ կու ծփա երկիրս խոռվութեամբ իբրեւ ըծով, եւ ոչ Հանդարտի, վասն մեղաց մեքոց, ըստ մարգարէին՝ թէ անաւրէնքն իբրեւ զծով ծփացին, եւ Հանգիստ մի զըտցեն:

Ջի թվականս մեր էր Հազար եւ յիսուսն, որ երեւեցաւ վերոյ սասցեալ շահ Հաքասն, եւ յայս տարիս կու լինի Հազար եւ եւթասուսն եւ երեք, եւ նա ոչ դադարեցաւ երեքք ի Հարկանելոյ զերկիրս. զեռ եւս պնդեալ կա քազում զարօք ի վերա Բարեւազացաց, եւ էառ զԲարեւոյն եւ այլ քազում աւանս, եւ զեռ եւս կայ ի վերայ այնմ կողմանցն, եւ ասպակնէ զնոսա: Ջի սա քակեաց եւ եճան զքարն, որ կայր ի մէջ Էջմիածնի, որ եղեալ կայր ի տեղիս յորում եճար Տէրն ուսումք ոսկեղէն, յորմէ զարՀուրեալ զողացան դասք սանդարամետիցն: Եւ կաւաւ զՄեծիսէթ յորջորջեալ կաթողիկոսն, Հաքասն այն, եւ Հատանէր զմիս քազկացն, եւ տայր ուտել նմա: Այս ամենայն եկն ի վերայ մեր վասն մեղաց մերոց. զի սիրտ բռնաւորաց ի ձեռին Աստուծոյն:

Այլ եւ միւս բռնաւորն, որ ունէր զաթոռն Կոստանդնուպօլսի, խոնդաբարն անուանեալ, որ զիսկական անուն նորա Ասման յորջորջեն, Հարեալ եղեւ ի զարաց իւրոց եւ սատակեցաւ. եւ կան կողմն նորա քնկեալ եւ տկարացեալ իբրեւ զեղէզն ջախջախեալ, եւ յամենայն սահմանս նորա ոչ գոյ խաղաղութիւն. զի տան քաղաք ընդ քա-

ղաթ պատերազմ, և այդ ընդ ընկերի, որպես սատր Եսայիաս մարզարէ. քան[զի] ոչ գոյ յաղթող արքայ նոցա՝ Փառք Աստուծոյ որ զայս ամենայն փորձանքս և պատուհասս տեսաք աչօք մերովք, զի ոչ ևս կամք յամասնակ անգեղջի մեղս ամենեքեան: Ապա Աստուած միթէ մեզ զշջումն տացէ, և ի փորձանացն վաղվադակի զելս արասցէ, ամէն:

Ի յայսմ քազմարդով ժամանակս, ևս մեղաւք լցեալ Մովսէսի Կարապետ պիտակ եւեթ անուամբ վարդապետս, եղէ ցանկացող Աստուածաշունչ գրոցս, ևս ետու գրել զաս յիշատակ Հոգւոյ իմոյ, և ևաթի փրկութեան ամենայն ողորմութիւն տըւողացն ի ձեռս մեր, զոր զձգեալմ կերպիւս, կողկողաքի պաղտանաւք, Հայցեմ ի յընթերցողացդ և ի տեսողացդ և ի զաղափարողացդ, բոլորով սրտիւ և լի բերանով, Հանդերձ արտասուօք, ողորմի սասցէք ինձ քազմամեղ և եղեռնագործ Կարապետիս, և ծնաղաց մեր ըստ մարմնոյ՝ Մերոպիին և Ալամիին, և եղբարցն իմոց Խաչատրուն և Հայրապետին, և քերցն իմոց՝ Յիսախիին և Վարդիին և Մարիամիին, և Հօրեղբարն իմոյ՝ Սրապիտին, և որդւոց նորա Աւագին և Մխիթարին, և այլ ամենայն արեանտու մերձաւորաց մերոց, արանց և կանանց առհասարակ ամէն:

Դարձեալ կրկին անգամ յերես անգեալ աղաչեմք զՀամօրէն ծնունդս սուրբ աւագանին, զընթերցող այսմ սուրբ գրոցս և զունկնդրող աստուածային քանիս, սրտահառաչ յիշմամբ տուայտելով պաղտանաւք յիշխելիք ի յերկնաթուիչ յաղաւթս, ի ժամ սոսկալի սուրբ պատարագին, զՀոգեւոր ծնաղն իմ. զերիցս երանեալ քաջ բարեկամս՝ զՄիմէն կոչեցեալ պըրիտիլոսն, որ ծնա զմեզ ըստ քանի քազմաջան երկօք, կրթեալ ի մամուլս վարժարանիս, ի յոյսն կենդանի: Մասնաւոց զուսումնակից նորին զԲարսեղ բարեկամս, որ ի միում վարժարանի կացեալք, ևս ելեալ քարոզեալք իբրեւ զՊետրոս և զՊողոս, ամուրք Հոգեւոր անդատանացս, և սերմանողք զքան կենաց ի Հոգիս քանականաց, ի վիճակեալ նահանգս Սրբոյն Գրիգորի, և ի միում ամի վճարեալ Հասին ի կէտ կոչմանն, զնացին զճանապարհս ամենայն մարդոյ, փոխեցան առ Ջրիստոս որոց տացէ Տէր զերկնից արքայութիւն զդասն Հարիւրաւորացն ամէն:

Դարձեալ յերես անկեալ աղաչեմ արտասուելիք զիմաք Հոգս և փռշիս սուրբ

զարշապարաց ձերոց, աղերսսմ ի խորոց սրտէ զՀարազատ զութ Հարց և եղբարց մեր Հոգեւորաց, զի կաթ մի արտասուաց ի կաթիլ մի զուլէ ձերդ մաղթանաց ցաւեցե՞ն ի զերեզման Հոգւոյ իմ ստապանաց, և լուսաւորեցե՞ն զքազմաշարաւ զազրացեալ ոսկերս մեղօք մեծելոյս, զի թերեսս վասն ձեր սխրալիք մաղթանացդ զտայց ողորմութիւն յամէնողորմ Փրկչէն մերմէ:

Նաեւ զարձեալ ժոհմ զՀոյս տեսողացդ, յիշեալիք ի զութ քարերարին Աստուծոյ զՀոգեւոր և զՀուս Հպատակեալ որդեակն մեր, որ կան նպարտութեամբ ի յընթերցումն աստուածային տառից, զՄեղքիսթ եպիսկոպոս և սպասաւոր քանից աստուածականաց, և զտէր Միմէն Ապարանցին, զեղբորդի Հոգեւոր Հօրն իմոյ, և զտէր Ստեփանոս նորընծա կրօնաւորն, և զՄերոպիկն եղբորորդեակն իմ, ևս առաւել զտէր Գրիգոր Հերպետն Սորեցի, որ է մեզ ընդունող և սոսկեջական յամենայն ժամանակս մեր: Այլ և ձեզ յիշողացդ և մեզ յուսողացս առհասարակ ողորմեցիք քարերարն և քազումողորմն և մարդաշէն Աստուած ամէն:

Դարձեալ ի յաղերս մաղթանաց կցորակից առնելով մեզ զՍուրբ Կոստն Մարիամն, Հանդերձ մարզարէիւքս և առաքելովքս, որք յիշատակին ի յԱստուածաշունչ մատենիս, և Հայցեմք զի յամենազաւր արարչէն արարածոց, զի տացէ զպարգեան Եզրաս զպրիին, և զպսակս Մարկոսի Աւետարանչին, և զպատիւս և զարքայութիւն Պրոխորոսին, Տէր Կիրակոս աստուածասէր քահանային, զի որպէս նոքս սիրով յանձն առին Հրամանաւ մարզարէիցն և առաքելոցն զրել զգիրս աստուածաշունչք, սոյնպէս ևս այս Կիրակոս աստուածասէր քահանայս յանձն առաւ յօժարութեամբ զրել զԱստուածաշունչս զայս՝ ծաղկել և կապել: Վասնորոյ տացէ Տէր Աստուած նմա՝ և ծնողաց նորա, և կողակցին նորա, և ամենայն նշխարնից արքայութիւն, և զպսակն Մարկոսի և Պրոխորոսի և Եզրասա՝ մեծի զպրիին: Այլ և պահեցէ զնա Տէր Աստուած, Հանդերձ ամենայն ուստերաք և զստերովք, և ամենայն կենդանի ազգականաւթն, յիշատակ արհուրութեամբ և ժառանգ բարութեան, անսասն և անփորձ, ի կրից քանարկու չարին, ի յայսմ աշխարհիս և ի Հանդերձեալն ամէն:

Գրեցաւ Աստուածաշունչս ի Հիզան ա-

նուն քաղաքիս, ի դուռն է տաճարաց, ձե-
նամբ Կիրակոս Երիցուս, բազում շարժարա-
նօք, որ յամենայն ժամ լինէր շարժմունք
Հինից և ելք Հեծեւոց, որ զգիրքս եր-
բման ասնալ փախչէի ի Հիզան քաղաք զը-
րէի, եւ երբման ի բնիկ գեօշն, որ է
յԱնդանց անուն, որ է ի գաւառն Մայն-
կաց, որ ասի Մամուտանք, որ է Հանդէպ Ա-
պարանից Սք. Նշանին՝ յարեմտից կուսէ,
ի դուռն Գ. Սք. Խորանացա՞ Պօզոսի եւ
Պետրոսի եւ Սք. Գէորգաց զօրավարին: Ապա
փառք Աստուծոյ որ Աստուծոյ ողորմութե-
ամբն ասարտեցաւ:

Եւ արդ ես անպիտանս եւ անիմաստս ի
զրչաց, օտարացեալ եւ Հեռացեալ յամենայն
բարի գործոց, Հող եւ մոխիր Կիրակոսս
մեղօք լցեալ եւ ապականեալ, շնորհիւ
Տեսան սկսայ. եւ ողորմութեամբ նորին
կատարեցի, զսուրբ գիրքս, որ կոչի Աստ-
ուածաշունչ. ի Բվականին Հայոց Ռ. Չ.
Գ. Վասն որոյ երեսս ի գետին զնեւով
կողկողացին պաղատանօք աղաչեմ զձեզ, զի
որք Հանդիպիք սմա կարդալով կամ աւրի-
նակելով՝ զաւելորդն բռնանայ եւ զպակա-
սութիւնն լնուք, եւ խոչորմութեան եւ
սխալանացս անմեղադիր լերուք, զի կար
մեր այս էր:

Պարծեալ յիշեցէք ի Ջրիստոս, եւ
Աստուած ողորմի ասացէք ստացողի գրոցս,
զշնորհալի եւ զշնորհազարդ, զաստուածա-
Հաճոյ եւ զսրբաւէր, զառաքիլի եւ զՀոգե-
ւէր, զբարեշնորհն եւ զբարեբախտն, զաս-
տուածազարդ շնորհօք լցեալն, զՄովսեցի
Կարպետ վարդապետն, որ ստացաւ զայս ի
յաշխատանաց իւրոց, բարի յիշատակ Հոգ-
ւոյ իւրոյ, եւ ծնողաց իւրոց, Մեսրոպին
եւ Ալամին, եւ եղբարցն Նաչատրուն եւ
Հայրապետին, եւ քրւերցն Յինախին եւ
Վարդին եւ Մարմմին, եւ Հաւրեղօրոն Սք-
րապիտին, եւ որոցն նորա Աւագին եւ
Մխիթարին, եւ այլ ամենայն արեան մեր-
ձաւորաց նորին՝ կենդանեաց եւ ննջեցե-
ւոց, ամէն:

Պարծեալ կրկին անգամ յերեսս անգեալ
աղաչեմ, զի բոլոր սրտիւ եւ լի բերանով
Աստուած ողորմի ասացէք ինձ մեղաւոր
զողոզի, եւ իմ ծնողացն՝ Մովսէսին եւ
Թուխկէն, եւ իմ կենակցին Մրաթին, եւ
մեր զաւակացն փոքրիկ Մուսիսին, Գօհարին
եւ Գօզալին, եւ իմ եղբօրն եւ քրւերն
Յուսկին եւ Մրջանին, եւ նոցա որոցցն եւ
զստերացն՝ Ղազարին եւ Սիրունին, Ղարիպ-
շանին եւ Ասիւհանին, եւ իմ Հնազանդեալ

աշակերտին տէր Աւետիսին, եւ իւր ծնողա-
ցն, եւ իմ փեսայ Գրիգոր սարկաւազին, եւ
իմ բարեկամացն՝ Պաշիշ մահադասուն, որ
պատուական ակ մի նտոր Աստուածաշունչին,
խնամի Յոհաննիսին, եւ պարուն Վարդին, եւ
այլ ամենայն ազգականաց իմոց՝ կենդանեաց
եւ ննջեցեւոց, եւ որ ի սուրբ գիրքս աշ-
խատանք եւ երախտիք ունին ամէն:

Եւ արդ ես ունայնս ի բարեաց գործոց
Կիրակոս սուտանուն քահանայ, որ ձայնիւ
բարեբարացեալ եւ Հոգւով կորացեալ աղաչեմ
զընթեքցող այսմ սուրբ գրոցս, յիշեցէք
եւ Աստուած ողորմի ասացէք վարպետին
իմոյ՝ տէր Սարգիս Հիզանցուն, եւ իւր
ծնողացն, որ բազում աշխատալնք կրեաց ի
վերայ իմ եւ ուսոյց զիս զիր եւ ծաղիկ,
եւ իւր որդւոյն տէր Յովանէս վարդապե-
տին, եւ Հիզան քաղաքի քահանայիցն՝ տէր
Իզնատիոսին եւ տէր Գրիգորին, տէր Յո-
հանիսին եւ տէր Մկրտչին, տէր Նաչատու-
րին եւ տէր Վարդանին, տէր Սարգիս եւ
տէր Աւետիսին եւ տէր Գրիգորին: Միթէ
Աստուած ձեզ ողորմեցնի յիւր միւս անգամ
զալուստն ամէն:

Պարծեալ յիշեցէք ի Ջրիստոս զԿարա-
պետ Վարդապետն, ստացող սորա, եւ զիւր
աշակերտեալ մանկուսն, զՄելքիսէթ եպիս-
կոպոսն, եւ զտէր Սիմէոն վարդապետն, եւ
զտէր Ստեփանոսն, եւ զԲաբիկ սարկաւազն,
որ կան յօժարութեամբ յընթեքցումն աստ-
ուածային գրոց. եւ ձեզ յիշողացդ լիցի
ողորմութիւն ամէն:

Եւ արդ գրեցից զենդութիւնն որ
Հանդիպեցաւ գծողիս. երբ սկսա ի գրել
զաստուածային գիրքս Գ անգամ կողոպտեցին
եւ թալան արարին զինչսն իմ, եւ մերկա-
ցուցին զիս անօրէնքն, եւ գրեցի բազում
նեղութեամբ մինչ Հասա ի գիրքն Երեմիայ
մարգարէին, այլ պատուհասի Հանդիպեցաւ,
զի աջ ակն իմ խփեցաւ եւ եղեւ իբրեւ
զփայտ չոր, մինչ ամենեքեան ասէին թէ
կո[ւ]րացաւ, Դ ամիս այնպէս մնաց, եւ
յիտոյ քացաւ, տեսին զի գնացեալ էր
լուստուն ի դէպ աջ ականջս, ամենայն ինչ
երեւէր ինձ Բ. Ռ. երկինք Բ տակ տեսա-
նէի, որ բազակն եւ լուսին Բ Բ երեւէին
ինձ՝ Հեռի ի միմեանց, նոյնպէս մարդ եւ
անասուն եւ ամենայն ինչ որ կայ ի ներ-
քոյ արեգական. եւ մնաց այնպէս ամիսս է,
եւ ես Հանապազ լայի եւ ափսոսայի զպապ-
կանեալ աչս իմ, մինչ զի ի ձեռն Սրբոյ
Նշանին Ապարանից եւ Ջրիստապիտի եւ այլ
սրբոց ողորմեցաւ ինձ Ջրիստոս Աստուածն

իմ, եւ վերստին նորոգեաց եւ լուսաւորեաց զակն իմ, եւ եւ ուրախացեալ գրէի. Հասս ի յՈղբ. Երեմիայի, դարձեալ կրկին եկն ի վերայ իմ ողբ նորա, տարածամ մահն, որ տարածեալ էր ի վերայ ամենայն երկրի, եկն ի զեղիկն իմ եւ ոչ եթող ամառք առանց արտատւաց, յաւուր Ը. Թ. Ժ, Թաղէինք, մինչեւ երկոյն. Երբ լուսանայր նոյն չափով մեռանէին. Բ շարքաթ աշակէս մնաց: Եւ ես սիրասունեղ որդեակ մի ունէի Ստեփանոս անուն, նա այլ զնաց ի զրկաց մերոց ի ճանապարհ ամենայն մարդոյ եւ փոխեցաւ առ Քրիստոս, այս ամենայն եկն ի վերայ իմ վասն մեղաց իմոց. որոց տացէ Տէր զերկնից արքայու-թիւն: Եւ ես անմխիթար սզով զրեցի, Հասս ի զիրթն Պօղոսի առաքելոյն, դարձեալ ազգամեցաւ եւ մխիթարեաց զիս Քրիստոս Աստուածն իմ, եւ ետ զՄուսէս տղայն ինձ ի մխիթարութիւն, եւ ես խնդութեամբ եւ ուրախութեամբ սրտիւ զրեցի զԱստուածաշունչս բովանդակ կաման Աստուծոյ, եւ ծաղկեցի գոյնզգոյն եւ երանգ երանգ զու-նով, եւ զարդարեցի ոսկով եւ լազար-ղով, եւ կազմեցի զօրութեամբ Սք. Հոգ-ւոյն եւ աջողութեամբ նորին, ի վայելու-մն Կարապետ քաջ ըստունապետին եւ յիշա-տակ Հոգւոյ իւրոյ ամէն:

Դարձեալ կրկին անգամ աղչեմ զձեզ, ով եղբարք, որ քնակեալ էք ի Սք. Քաղաքն Երուսաղէմ, ընդ Հովանեաւ Սրբոյն Յակոբայ, լի սրտիւ եւ բոլոր Հաստով յիշես-չիք ի Քրիստոս միով ողորմայիւ, ինձ տա-տախով Կարապետ Վարդապետիս, որ բազում ծախիւք եւ արդեամբք ետու զրկն եւ ծաղ-կով զարդարել զԱստուածաշունչս, ոսկով եւ լաճվարդով, եւ երանգ երանգ զունով, եւ ետու յիշատակ ի Սուրբ Երուսաղէմ, ի զուռն Սք. Յակոբայ, ի յառաջնորդութեան տեսուն՝ տէր Գրիգոր Հայրապետին, որ քա-զում երախտիք եւ աշխատանք ունի ի վերայ վիճակիս Հայոց, եւս առաւել ի վերայ մեզ եւ ի վերայ աշակերտաց մերոց, զոր խնդ-րեմք ի Քրիստոսէ, որ զինքն ընդ սրբազան Հայրապետացն դասեցէ, եւ ընդ անուանակ-ցին իւր Սք. Լուսաւորչին մերոյ պսակե-ցէ:

Եւ ոք Հանդիպի Սք. Աստուածաշունչ զորոցս, կարդալով եւ կամ օրինակելով, կամ յարեանցի տեսանելով, Աստուած ողորմի ասացէք ինձ Կարապետ վարդապետիս, եւ ծնողացն իմոյ՝ Մեսրոպին եւ Աւամին, եւ եղբարցն իմ Նաչատուրին եւ Հերապետին,

եւ քրեբքն Յինախին, եւ Վարդին, եւ Մարիամին, եւ Հօրեղբարն իմոյ Մարպիո-նին, եւ որոց նորա՝ Աւագին եւ Մխիթա-րին, եւ այլ ամենայն արեանառու մերձա-ւորաց մերոց, կենդանեաց եւ ննջեցնուցն ամէն: Եւ ձեզ յիշողացիք եւ ողորմի ասա-ցողացի ողորմեցի Քրիստոս Աստուածն մեր յիւր միւսանգամ զալըստեանն ամէն:

Եւ թէ ոք յանգզնի սուրբ զորոցս թէ ծախելով կամ զողանալով Հեռացուցանէ ի Սք. Երուսաղէմայ, ի զբանէ Սք. Յակոբայ, զպատիժն Գէիզի առջէ, եւ զպատուհասն Դա-դանա կրեցէ, եւ ի Քրիստոսէ անմասն ել-ցէ, ամէն: Եւ զինամ տանօղ Սուրբ Գրոցս եւ զլուս պահաւոյն աւրճեալ լիցի ի Տեսու-նէ Աստուծոյն Իսրայէլի, որ աւրճեալ յախտեան ամէն:

Յիշատակարամ Մովսէսի Կարապետ Վար-դապետի.— 1681

Քղ. 4ա 1, բոլորգիր.— Ի Թվին Հայոց Ռ եւ Զ ի ժամանակ յորում էր Հայրապետ Սք. Երուսաղէմի Գանձ[ակ]եցի տէր Գրի-գորն սրբասեալ, որ զամենայն տնօրինա-կան տեղիս Քրիստոսի վերստին նորոգեաց, որպէս Ջօրաբաբէլ ի Հնումն իսրայէլի:

Ես նուաստ Մովսէսի Կարապետ պիտակ անուամբ վարդապետ, Ե. պատուական զիրք տուի յիշատակ Սք. Երուսաղէմայ, ի զուռն Սք. Յակոբայ, Նախ Աստուածաշունչն Հին եւ նոր Կտակարանքն ի մի տուփ: Երկրորդ զիրքն Ե. պատմագիրք եւ մեծ Հարանց Վար-քն ի մի տուփ: Երրորդ զիրքն է արտաքին եւ Սահմանքն Դաւթի, քովանդակ քնարանքն եւ մեկնիւնքն եւ լուծմունքն ի մի տուփ: Զորրորդ զիրքն Գրիգոր Ստաթեւացոյ շինան նոյն արտաքին է Գրոց Լուծմունքն ի մի տուփ: Հինկերորդ զիրքն Կանոնգիրքն եւ Դատաստանագիրքն եւ Տասն Ասացուածքն ի մի տուփ: Եթէ՛ Տէր կամեցի Սազմոսի Մեկ-նիչն եւ Քաղուածոյն ի մի տուփ տամ զը-րել, եւ զայն ես տամ. ապա որքան եւս կենդանի եմ եւ աշակերտքն իմ՝ կարգամք, եւ յամէն տարի նոցա (նոցա) փոխան եւ վարձ Ա ոսկի Սք. Երուսաղէմայ լուսզին տամք, եւ վերջն առ տէրն իւր ի Սք. քա-ղաքն Հասուցանեմք, զի անդ անխափան եւ անարգել ընթեռնուցուն եւ աւտոյն ամ. խնդրողքն, եւ ողորմիս տացեն ամենեցուն, որք մասն ողորմութեան եւ աշխատանք ու-նին ի նոսա, եւ ինքեանք ողորմութիւն գտցեն ի Քրիստոսէ:

Եւ թէ ոք այսուհետեւ Հակառակի այսմ

բանիս, եւ զայս գրեանքս շտայ Աք. Երուսաղէմայ, թէ յիմոց եւ թէ յօտարացն, եւ կամ զողանայ՝ նա զպատիժ զողոյն Աքարայ կրէ, որ զԱստուծոյ բաժին զողացաւ, եւ կամ թէ որ վասն ազաւութեան ծայխէ, առանց Երուսաղէմայ առաջնորդի կամացն, եւ կամ Հնոացուցանէ անդառնալի, նա մասնակից լինի Յուդայի, որ զՈրդին Աստուծոյ վաճառեաց վասն ազաւութեան, եւ ջրոտի իբրեւ զՔեեզի, եւ կցորդի անիծիցն Կայնի: Եւ եթէ ոք զստա խնամով պաճէ, եւ յօժար սիրով ընթեռնու, եւ անխնայ տայ սիրով եւ յօժար ընթերցողացն, եւ զնոցա Հոգեւոր քաղցն եւ զծարաւ կարատութեանն

լնու, նա փոխանակ այս վեց գրոցս՝ ի յաւուր զատաստանին, ի Աք. Երուսաղէմ, զողորմածաց վեց աւրՀնութեան բարբառն լսել տացէ Ջս. Ած. որ ասէ. Եկայք աւրՀնեալք Հօր իմոյ, զի քաղցեայ եւայլ ամ. ամէն: Եւ դարձեալ եթեւալիք աւրՀնութեան ձայնին արժանաւորեսցի Հանդերձ ամ. ննջեցեովք ամէն:

Մամր յիշատակագրութիւն.—

Քղ. 678բ 1, ստորոտը, մանրատառ.— Յիշեցէք ի Ջս. եւ Ած. ողորմի ասացէք Աւամիւն, որ Ա շայի ետ զծողիս ճաշ. Աստուածաշնչին Համար:

2561 – 6

ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉ.— 29

Կ.Պոլիս

1654-1670

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծաւալ 29X21X10: Թերթք 669: Հանգամանք շատ լաւ. մի քանի թերթերու ստորին լուսանցքները փոքր ինչ ցեցոտած. լուսանցքներու վրայ յայտնի են խոնաւութեան ազդեցութեան Հետեբերը: Թուղթ ողորկեալ եւ զեղնագոյն: Գրիչք՝ Մեւիտոն երէց, Եղիա, Ագարիա: Գրութիւն՝ խորագրերով կարմիր, սկզբնատողերը ոսկեգոյն եւ կարմիր, զլիսագրիները ոսկեգոյն, մընացեալը սև մեղանով, երկսիւն, 49 տող, զոյգ գիծերու միջև: Բոլորգիր մանր եւ կանոնաւոր: Համառօտագրութիւնը առատ: Սրբագրող՝ Յովանէս ԱՀն. Երկան: Նկարող՝ Մարկոս պատկերահան: Գունաւոր զարդագիր, լուսանցազարդ, տեղտեղ Հանդերձ լուսանցանկարով, ոսկեխառն եւ շքեղ: Կիսախորան, թղ. 88ա 1, 64բ 1, 70բ 1, 81ա 1, 108ա 1, 120բ 2, 151բ 2, 165ա 1, 180բ 2, 194բ 2, 208ա 2, 264ա 1, 872բ 2, 419բ 1, 441ա 1, 470բ 2, 481ա 2, 697ա 2: Խորանազարդ իւր սարօթ, 7ա, 186ա, 81ա, 847ա, 896ա, 618ա, 685ա, 647ա, 664ա 680ա, 695ա, 604ա, 628ա: Լուսանցանկարք, Ծննդոց Գրքին մէջ 15 Հատ. Եւլից 7, Թուոց 4, Յետուայ 4, Դատաւորաց 6, Հռութայ 1, Ա – Գ Թագաւորութեանց 4, Սազմոսաց 28, Երզոյ Երզոց 1, Իմաստ.

Սողոմոնի 1, Յովքայ 1, Եսայեայ 1, Երեմիայի 8, Դանիէլի 4, Եզեկիէլի 2, Մատթէոսի 88, Մարկոսի 27, Ղուկասու 89, Յովհաննու 24, Գործոց 1, Եղիշէ Վարդապետի 1 (660բ 1):

Նկարք՝ ոմանք յարակից արձանագրութիւններով.

- 1.- Վեցօրեայ արարչութիւն, թղ. 6բ
- 2.- Անցք Կարմիր Ծովէն, 82բ
- 8.- Խորանը Անապատին մէջ, 65ա
- 4.- Տապանակը եւ ԺԲ. ցեղերը, 66բ
- 5.- Տըւչութիւն Տասնաբանեայ Պատուիրանաց, 90բ
- 6.- Հեղի Աւանանայպետ եւ Աննա, 185բ
- 7.- Արտաշէս Արքայ եւ Նեեմի, 248ա
- 8.- Արտաշէս, Եսթեր եւ Համան, 261ա 2
- 9.- Հողոփեռնէս զլիսատուած, 267ա 2
- 10.- Հրեշտակ, Տուրիա եւ ձուկ, 260ա 2.
- 11.- Աղեքանաղը Մակեդոնացի՞ ձիւաւոր, 268բ 2
- 12.- Դաւիթ մարգարէ ձերաղիր, 810բ
- 18.- Սողոմոնի Դատաստանը, 846բ
- 14.- Տեսիլ Եսայեայ, 896բ
- 15.- Եւսեբիոս , 604բ

ՋՕՅԷԻ-Ե.-Մ. Տ Ո Ւ Տ Ա Կ Ջ Ե Ռ Ա Գ Դ Ա Ց

ՅՅԶ

18.- Աղջեւի Կողք
թիւ Ջ581

19.- Տուչուֆիւմ Օրիմաց
քիւ 2561, թղ. 80բ

- 16.- Կարպինոս , 606ա
- 17.- Ս. Ծնունդ, Ս. Մատթէոս, Մարտ.
- Վրդ. Ղրիմեցի 617բ
- 18.- Խաչելութիւն, Ս. Մարկոս, 684բ
- 19.- Թարութիւն Տեառն, Ս. Ղուկաս, 646բ
- 20.- Ս. Երրորդութիւն, Ս. Յովհ. եւ Պրոխ. 668բ
- 21.- Համբարձումն Տեառն, 679բ
- 22.- Ս. Յակոբոս Տեառնեղբայր, 694բ
- 23.- Ս. Պետրոս Առաքեալ, 697ա 1
- 24.- Տեսիլ Յովհաննու Աւետարանչի,

- 608բ
- 25.- Ջսանչորս երիցունք, 606բ
- 26.- Երիցունք եւ Գառն, 606ա
- 27.- Չորս Հեծեալներ, 606բ
- 28.- Վեցերորդ կնիք, խաւարումն լուսաւորաց, 607ա
- 29.- Չորս Հրեշտակներ, 607բ
- 30.- Տէրը չորհրդերգեանն աթոռոյ վրայ, 608ա
- 31.- Առաջին փոզ, անկումն արեւու,

- 608բ
- 32.- Զիբր օձանման ազիով, 609ա
- 33.- Հրեշտակ սինակերպ ոտքով, 609բ
- 34.- Աստղապսակ կին եւ եօթնազլուխ վիշապ, 610բ
- 35.- Եօթնազլուխ զագանին էլքը ծովէն, 611ա
- 36.- Սպիտակ Գառն եւ Հետեւողներ, 611բ
- 37.- Որդի Մարգոյ ի ձեռին գերանդի, 612ա
- 38.- Կին նստած կարմիր զագանին վերայ, 618ա
- 39.- Սպիտակ ձի եւ Հեծեալ, 614ա
- 40.- Սատանան շղթայուած, 614բ
- 41.- Պօղոս Առաքեալ եւ Եղիմաս մոզ, 622բ

Կաշեկազմ տախտակեայ արծաթապատ ոսկեջրած. առաջին երեսին բարձրաքանդակ՝ յարուցեալ Քրիստոս եւ չորս անտարանիչներ, վերջին երեսին խաչեալ Քրիստոս * ՅԵՔԶ * արձանագրութեամբ: Ստացող՝ Մարտիրոս Վրդ. Ղրիմեցի:

ԲՈՎԱԼՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-
 Քղ. 1-8, դատարկ:
 Քղ. 4ա 1.- Նախադրութիւմ Ծմողոց:
 Քղ. 5բ-6ա, դատարկ:
 Քղ. 7ա.- Ի սկզբանէ արար Ած. զերկին եւ զերկիր...
 Քղ. 29բ 1.- Նախադրութիւմ Ելից:

Դիտ.- Ելից գրքին լուսանցքներուն վրայ կան Որդինեան Նշաններ, տեղտեղ միայնակ, այլուր խումբով:
 Քղ. 62բ 1.- Նախադրութիւմ Ղեւտա-կաթիմ:

Քղ. 69ա 1.- Նախադրութիւմ Մուրցմ:
 Քղ.- 89ա 1.- Նախադրութիւմ Երկրորդ Աւրիմաց:
 Քղ. 109ա 1.- Նախադրութիւմ Գրոցմ Յետւայ որդոյ Նաւեայ:

Դիտ.- Ցեսուայ Գրքին լուսանցքներուն վրայ եւս կը գտնուին Որդինեան աստղանիշեր: Նոյնպէս յաջորդ Դատարաց Գրքին մէջ:

Քղ. 120ա 2.- Նախադրութիւմ Դատաւորաց:
 Քղ. 122ա 1.- Նախադրութիւմ Գրոցս Հոռութայ:

Քղ. 188բ 2.- Յառաքեալն Նախակարգեալ Մագաւորութեամբ:
 Քղ. 186ա.- Մագաւորութեամբ Առաջիմ: Դիտ.- Քագաւորութեանց Առաջին Գրքին վրայ կան բաւական թուով Որդինեան նշաններ:

Քղ. 161բ 2.- Մագաւորութեամբ Երկրորդ:
 Քղ. 165ա 1.- Մագաւորութեամբ Երրորդ:
 Քղ. 180բ 2.- Մագաւորութեամբ Չորրորդ:

Նկատ.- Դ. Քագաւորութեանց Գրքին լուսանցքներուն վրայ յաճախակի նշանակուած են Սիմաքոսի եւ Ակիզասի տարբերակները:

Քղ. 198բ 2.- Նախադրութիւմ Առաջիմ Մնացորդաց:
 Քղ. 208ա 2.- Մնացորդաց Երկրորդ:
 Քղ. 224ա 1.- Նախադրութիւմ Եզրի Առաջիմ:

Քղ. 224ա 2.- Գիրք Եզրի Առաջիմ.- Եւ արար Յովսէս թագաւոր զգատիկն Տեառն յերուսաղէմ...:

Քղ. 230բ 1.- Եզրայ Երկրորդ.- Ցատաղնում ամիս Կիւրոսի արքային Պարսից...:

Քղ. 234ա 2.- Եզր Երրորդ.- Ես Սաղաթիէլ որ Եզր կոչեցայ...:

Քղ. 242բ 2.- Նախադրութիւմ Գրոց Նենմայ:
 Քղ. 248ա 1.- Բամբ Նեանմիա որդւոյ Աքաղիայ:

Քղ. 248ա 2.- Եսթեր:
 Քղ. 252բ 2.- Յուդիթ Է գիրքս այս:

Քղ. 258բ 1.- Տովբիթ:

Քղ. 262բ 1.- Նախադրութիւն Առաքիմ

Մակարեացոց:

Քղ. 264ա 1.- Առաջին Գիրք Մակարեացւոց:

Դիտ.- Քանաքին խստութենէն զհծերը պատճառ եղած են որ թերթերուն վարի ծայրերը քիչքիչ ճեղքուին:

Քղ. 278բ 1.- Գլուխ երկրորդ Մակարեացոց:

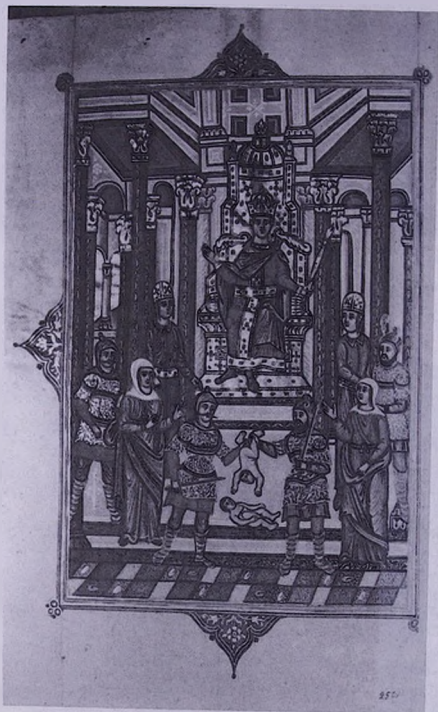
Քղ. 289ա 1.- Գլուխ երրորդ Մակարեացւոց:

ԿՏԱԿՐ ՆԱՀԱԳԵՏԱՅ.- 13

Քղ. 298բ 2.- Գիրք Մնացորդաց, խաւար Ռուբենի Կտակ Առաքմայմ.- Հրաման Կտակի Ռուբենի, զոր պատուիրեաց որդւոց իւրոց...:

Մամօք.- Իւրաքանչիւր Կտակին կից լուսանցազարդը կը պարունակէ նաեւ յիշեալ նահապետին մանրանկարը:

Քղ. 808բ 1.- Կտակ Յովսեփայ, Վասմ Նախամծու.- Հրաման պատասխանեաց Կտակի

20.- Դատաստամ Սողոմոնի
թիւ 2581, թղ. 948բ

Յովսեփայ...:

Քզ. 806ա 2.- Կտակ Բեմիամեմի ԲԺ ա-
Ուերորդ.- Լրաման Կտակի Բենիամինի, զոր
խօսեցաւ որդեց իւրոց ի չորրորդ ամի
Հիւանդութեան իւրոյ, կացեալ ամս Ծ եւ
ԻԵ...:

Քզ. 806ա 1.- Յամկը Դաւթայ Մարգա-
րէութեամբ:

Քզ. 808ա 1.- Երամելւոյմ Եպիփամու
Եպիսկոպոսի Կիպրացւոյ Յաղագս Երգոց
Սաղմոսարամի:

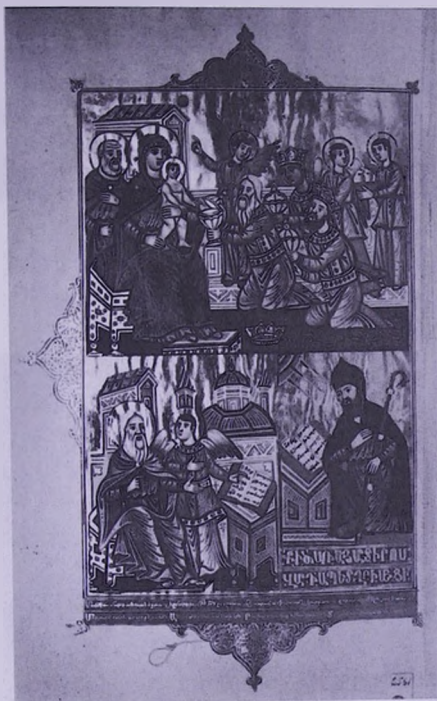
Քզ. 811ա.- Գիրք Սաղմոսաց Դաւթի.
Սաղմոս ի Դաւթ.- Երանեալ է այր...:

Քզ. 846բ 2.- Նախադրութիւն Առակա-
ցմ:

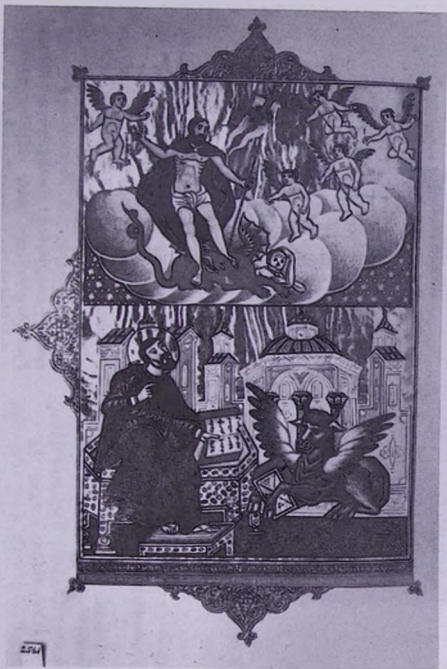
Քզ. 847ա.- Առակը Սողոմոնի, որդւոյ
Դաւթի թագաւորի Իսրայելի Յերուսաղէմի.-
Ծանաչել զիմաստութիւն եւ զխրատ...:

Քզ. 857ա 2.- Նախադրութիւն Ժողո-
վողիմ:

Քզ. 862ա 1.- Նախադրութիւն Երգոյ
Երգոցմ:

21.- Երկրպագութիւն Մոզոց
Մարտիրոս Վրդ. Ղրիմեցի
բիւ 2581, թղ. 517բ

ՁԳ.- Օգոստոս Կայսր: Հովիւներ
թիւ 2561, թղ. 548ա

Քղ. 864բ 1.- Նախադրութիւն Իմաստութեամբ Սողոմոնի:

Քղ. 872ա 1.- Տեառն Ներսէսի Յիշատակ Առականց Սողոմոնի, զոր իւրով ձեռամբն գրեաց, զարթուցամել ըզքմբրեալս մեղաց. - Աստուածեղէն Հոգւովն ի սմա...:

Քղ. 872բ 2.- Իմաստութիւն Սիրաքայ - Ամենայն իմաստութիւն ի Տեառնէ է, կայ եւ մնայ յաւիտեան...:

Քղ. 880բ 2.- Այս խաւսց Սիրաքայ կարծեմ որդւոյ կատարելոյն Սիմէոնի. - Միտք Հնազանգ՝ եւ որկոր պարկեշտ՝ փառք են մարդոյ...: Մաշին եւ Հալին արք ամպս բիշտք ի միտս իւրեանց...:

Քղ. 881բ 2.- Նախադրութիւն Յորայ: Մամօթ. - Յորայ գրքին լուսանցքնհրուն վրայ յոյժ բազմաթիւ են Որոզինեան աստղանիշերը:

Քղ. 894ա 1.- Ցառաջարմ Եսայայ Մարգարէի:

Քղ. 896ա.- Մարգարեութիւն է Եսայայ. Տեսիլ Եսայայ որդւոյ Ամուսայ, զոր ետես ի վերայ Հրեաստամի եւ ի վերայ Երուսաղէմի, ի թագաւորութեամբ Ոգիայ եւ Յովաթամայ եւ Աքազու եւ Եզեկիայ, որք թագաւորեցին Հրեաստամի. - Լուր երկին եւ ունկն ղիր երկիր...:

Քղ. 418բ 2.- Նախադրութիւն Երկուտասան Մարգարէիցմ: Մամօթ. - Իւրաքանչիւր Մարգարէութեան կից գեուան լուսանցազարդը կը պարունակէ նաեւ յիշեալ Մարգարէին մանրանկարք:

Քղ. 489ա 2.- Նախադրութիւն Երեմիայ Մարգարէի:

Քղ. 465բ 2.- Մուղթ Բարուայ:

Քղ. 467բ 1.- Ողբ Սրբոյն Երեմիայ Մարգարէի:

Քղ. 470ա 1.- Նախադրութիւն Դամիելի Մարգարէի:

Քղ. 480ա 1.- Նախադրութիւն Եզեկիէ-

24.- Ուրացութիւն Պետրոսի թիւ 2581, թղ. 581բ

լի Մարգարէի:

Քղ. 508բ Ձ.- Մահ Եզեկիէլի Մարգա-
րէի.- Եզեկիէլ էր ի յերկրէ Սարբրայ, ի
քահանայիցն...:

Քղ. 504ա, զատարկ: Նոյնպէս 505բ,
506ա, 507բ, 508ա, 509բ, 510ա, 511բ,
512ա, 518բ, 514ա, 515բ, 517ա:

Նորանի տախտակներ, ներքեւը նրկա-
թազիր իւրայատուկ քաջատուրութիւններով.
Քղ. 506բ, 507ա, 508բ, 509ա, 510բ,

511ա, 512բ, 518ա, 514բ, 515ա:

Քղ. 518ա.- Չիբբ Եննդեան Յի. Ջի.

...:

Քղ. 584ա, զատարկ:

Քղ. 585ա.- Աւետարան ըստ Մարկոսի
- Սկիզբն Աւետարանի Յի. Ջի. ...:

Քղ. 544բ Ձ.- Աւետարան ըստ Մար-
կոսի.- Ցարուցեալ Յս. առաւատուն...:

Քղ. 546ա, զատարկ:

Քղ. 547ա.- Աւետարան ըստ Դուկայ.-
Ջանգի քաղուժ քաւթարեցին...:

25.- Յովհաննէս եւ Գրոխորոմ
թիւ 2581, թղ. 583բ

Քզ. 664ա.- Աւետարան ըստ Յովհաննու Ի սկզբանէ էր բանն...:

Քզ. 676ա Ձ.- Աւետարան ըստ Յովհաննու.- Իրբ կնոջն շնացելոյ.- Գնացին իւրաքանչիւր որ ի տեղի իւր...:

Քզ. 676բ 1.- Այս իմչ է ի գիրս: Ա - Է:
- Յառաջարան Գրոց Գործոց Առաքելոց:
Քզ. 678ա, զատարկ:

Քզ. 680ա.- Գործք Առաքելոց Ղուկայ Աւետարան[չ]իմ.- Ձբանն առաջին զոր արարի...:

Քզ. 694ա 1.- Յառաջարան եւթանցումը թղթոցմ Կաթողիկեայց:

Քզ. 695ա.- Յակոբոս Այ. եւ Տեառն Յի. Զի. ծառայ...:

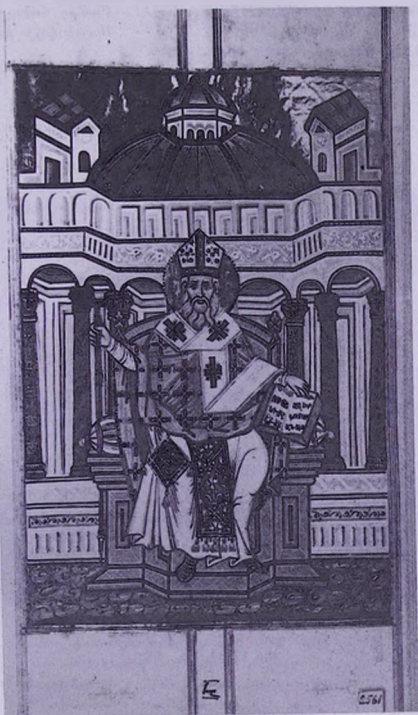
Քզ. 696բ Ձ.- Նախադրութիւմ Առաջիմ թղթոյմ Պետրոսի:

Քզ. 604ա.- Յայտնութիւմ Սրբոյմ Յովհաննու Առաքելոյ եւ Աստուածարան Աւետարանի.- Յայտնութիւն Յի. Զի. ...:

Քզ. 616բ Ձ.- Այս Յայտնութիւն Աստուածարան Աւետարանչին Յովհաննու, սրբոց Հարցն մերոց վարդապետութեամբ պատուեալ ի պէտս վկայութեանց...:

Քզ. 616բ Ձ.- Յառաջարան Պաւղոսի Առաքելո խախկարգեալ ի գլուխ գրոցս:

Քզ. 628ա.- Առ Հոռովմայեցիս Բուխթ.-

26.- Յակոբոս Տեառնեղբայր թիւ 2581, թիւ 584բ

Պաւղոս ծառայ Յի. Զի. ...

Քղ. 628բ Զ.- Առ Կորնթացիս Առաջիմ թուղթ:

Քղ. 656ա 1.- Թուղթ Կորնթացւոցմ առ Սր. Առաքեալմ Պաւղոս:

Քղ. 656բ Զ.- Համզիստ Եղամելոյմ Զո- համձու Աստուածաբան Աւետարանչի.- էր ընդ հըրարսն...:

Քղ. 657բ Զ.- Յառաջարան Յայտնութ- եանն Յովհաննու:

Քղ. 658ա 1.- Գլուխք Զայտնութեամ Զովհաննու:

Քղ. 658բ Զ.- Երկիմք, եկեղեցի: Ա- րեգակմ, Գս. եւ Աւետարանմ: Լուսիմմ, Աւրեմքմ...:

Քղ. 660բ 1.- Մեծի եւ հրաշափառ Պայ- ծառակերպութեամմ Զի. Այ. մերոյ, Եղիշէի Վարդապետի ասացեալ Յաղագս թափօր Լերի-

ձմ.- Վասն լերինն զհզեցկութեան եւ վարուց վայելչութեան եթէ կամ էք ախորժելով ուն- կն զենլ...:

Ոտանաւորք Աւետարանիչներու նկար- ներուն ներքեւ, մութ կապոյտ յատակի վրայ: Տողակիզքի տառերը կը յօգեն * Մարտիրոս Վարդապետ*:

1.- Քղ. 677 բ.

ՄըշտաՀասան զետոցն յԱզին, Անզէս փիտն է' սա նախկին, Բախարար երզ կենաց բանին, Տըպազ, սուտակ ակունք սորին:

Զ.- Քղ. 584 բ.

Իբր ըզԳեՀոն զուարթարար, Բամից Հանուրց քարոզ ճարտար, Ուստի կոչի քարէր պատուար,

27.- Եղիշէ Վարդապետ թիւ 2581, թղ. 680բ

- Սա է յասպիս գիւտըն դժուար:
 8.- Թղ. 546 բ
 Վերաքերի առ որ Հանգոյն,
 Ակըն Տիգրեայ երրորդ գետոյն,
 Բաքեաց կոչի սա յարութիւն,
 Դա է շափիւղն ծիրանեզոյն:
 4.- Թղ. 568 բ.
 Այլ սա չորրորդն է Եփրատէս,
 Պտղաքերոզ քուսից պէսպէս,
 Եւ է Հնազանդ ի կողմանէս,
 Տիպ գմբըխտեա փայլողապէս:

Մամբ յիշատակագրութիւմ Գրչի.-
 Թղ. 422բ 2, ստորութը.- Զմեղաւոր եւ
 գանարժան գԱզարիայ գրիչս յիշեցէք ի Տէր
 միով Հայր մեղա. եւ.:

Մեծ յիշատակարամ Գրչուքեամ, առաջին
 մասը տաղաչափեալ, Թղ. 661բ 1-664ա 1,
 որուն տնակիզքի ոսկեզոյն տառերը կը
 յօդեն, " Փրկչին ծառայ Մարտիրոս Վար-
 ղապետ Ղըրիմեցի ըստացաւդ սուրբ զանձիս
 պատուականազունոյ". իսկ տնամիջի՞ այս-
 ինքն երրորդ տողերու կապոյտ գլխատառերը
 կը յօրինեն, " Աշակերտ տեսն Ասուրա-
 ծատրոյ սուրբ Երուսաղեմայ Հայրապետին
 մեծի տիեզերալոյս պետի": Ապա կը յա-
 ջրողեն այբուբենական գլխատառեր Ա-Ջ,
 եւ Ջ - Ա: Վերջին Հատուածին սկզբնատո-
 ղերուն վերջին տառերը, գրուած կարմի-
 րով, իրենց կարգին կը յօդեն, " Մարտի-
 րոս Վարապետի է":

Թղ. 661բ 1.- Յիշատակարամ Գրոցս.-
 1670

Փառք պատիւ եռակի էին անսահման,
 եւ երկրպագութիւն բնութեանն եզական:
 Անեղ անճառ անծին լուսոյն Հայրական,
 լի լուսոյ ծնունդ բանին եւ Հոգոյն քղխմանն:

.....
 Զրիստոս Փրկիչըն մեր օրհնեալ,
 զձեռս ի վերայ յոցա եղեալ,
 Փառք առ Հայր վեր Համբարձեալ,
 եւ ընդ յաջմէ նորա բազմեալ:
 Բրիստոսի փրկչիդ նրկիր պագամեմ,
 զանբաւ գթութիւնդ զոհութեամբ աւրհեմմ:
 փառակցի Հոգւոյդ ընդ Հօր զուգանմ,
 զարհնութիւն եւ զփառս միշտ վերնեմայմ,
 Իհիծելոյս մեղօք քաղցրութեամբ զըթա,
 քիւր յանցաւորիս զգիր պարտեաց ջնջեա:
 Յօղոյդ քաղցրութեան արժանի արա,
 բուսոյ միւսանգամ զիս եւ նորոգա:
 Բարունոյդ քանի տունն եւ տաղավար,
 անեղիդ ծընօղ իսկուհին եւ մայր,
 Տաղանդակորոյս ծառայիս վատթար,
 աղերսեմ լինել միջնորդ Հաշտարար:
 Վասն իմ մաղթեցէ եւ թոյլ Կարապետ,
 եւ պակաւոր վկայն քարափետ,
 Աոցին Համածայն Հայկազնեայցըս պետ,
 այն որ ըզտաճարն ետես լուսակերտ:
 Թաքի կոչեցայ յարզող քանթարի,
 զտայ կորուսիչ զանձուց տէրունի,
 Զահ անունեցայ տալ լոյս ի մըթի,
 խարխափուն շրջիմ ի գործ խաւարի:
 Պարտապան զբտայ քանթարացըն քիւր,
 զործել ոչ կարեմ չիշխեմ առնել մուր,
 Զուեիմ ինձ պաշար Հոգոյս կերակուր,
 եւ ոչ Աքրահամ տա ինձ կաթ մի ջուր:

Ուր ոչ ընձեռի ողորմութիւն քո,
 քանզի արդար ես ի դատելըն քո,
 Եղթալասնեռ կապիցքս զերծո,
 առ իս ցոյց ըզգութ աստտ սիրոյ քո:
 Նշանի խաչիդ յե՛րբ ծագես ըզլոյս,
 զի երկըրպազուաց քոյին նայ է յոյս,
 Յայնմ աուր ջնջեա զմեզաց աղտ Հոգւոյս,
 ի քեզ եմ յանձին Աստուած իմ Յիսուս:
 Միւսանգամ գայցես նախընթաց Հրոյով,
 զի զգործըս մարզկան անդ արկցես ի ըով,
 Ետագայթափայլ լուսեղէն ամպով,
 վերաթեւեցես զյուսացեալս Հոգւով:
 Ղամպար լուսածաղ փայլեալ զերակա,
 զզանձս աստուածածիր յաւէտ մշակա,
 Ձօնեցի ի սէր Փրկչիդ առ յապա,
 զքոյս ի քեզ նուէր ի՛րբ այրոյն լումա:
 Հանեցիս ի փառսդ Տէր իմ բարերար,
 որպէս զԱբելին նուէր Հաշտարար,
 Կամ զԱբրահամուռ որ ընդունեցար,
 ընկալցիս եւ զիմս ընդ նոսին յարմար:
 Ծաղկազարդս այդի ցանկալի զբախտ,
 տեաննատունկ ծաղկոց անուշահոտ վարդ,
 Խանդակաթ սիրով Հոգիազուարդ,
 զմայլեցայ ի սէր սորին փառազարդ:
 Լաւ վարկայ ստանալ զմեծութիւն սորա,
 քան զանիրաւեալն ունել զմամոնա,
 Իսկապէս լթի ես ի սէր սորա,
 զմթերբս զանձից ծախելով ի սմա:
 Ժամ է ինձ զարթնուլ ի քընոյս անղէպ,
 զի սա ընդոստուցեալ խթէ զիս ըստէպ,
 Թէ ինձ շնորհաց Հասցես անվըրէպ,
 եթէ մեղուօրէն ջանայցես Հասցենպ:
 Ընդելուզեցի ահա զրեթե,
 զակունս ընդ ոսկի յեռեալ իբրու թէ,
 է այս մեծութիւն շնորհեալ ի Տեառնէ,
 զանձ երկնածածուկ անահ ի կերչէ:
 Ջի թէ յարգեցից է սա ինձ օգուտ,
 Ըստ որում Հրամայեաց Փրկչին իմ անսուտ,
 եթէ Հեղզացեալ լիցիմ երկընչոտ,
 յետ յայնմ արգարեւ կորընչիմ անզիւտ:
 Դուք ով Հոգեկիր սպասաւորք քանի,
 եւ Հոյլք բարունեաց բոլորով սորի,
 Գըթացեալ ի Հէքս տայցէք ողորմի,
 ինձ ունայնարան սոսկ Մարտիրոսի:
 Բանքս իմ անյարմար աստէն կա՛յ առցէ
 թէ եւ լսելիացդ ախորժ ոչ իցէ,
 Արամեանըս թիւ յաւել Հազար է,
 Հարիւր տասն եւ Թ ի նոյն բարդեալ է:

Ամենապատեճառ եւ սկզբնական էութիւն
 երանական Երրորդութեանն Սրբոյ, որ քո-
 լոր գոյիցն է պատեճառ, եւ Հանուր էացե-
 լոցս սկիզբն...:

Իսկ ես յետինս ի Հոյլս քարոզչաց,
 եւ Համբակտիպս ի խումբս ըրարունեաց,
 տնանկս ի Հոգեկեցոյց Հարստութեանց, եւ
 վրիպեալս ի քնաւիցն մասնէ բարութեանց,

ունայնաբան շաղակրատու ե թուազարդ թզե-
նիս, Մարտիրոս հեթ անուամբ վարդապետս
Ղրիմեցի, աշակերտ տեան Աստուածատուրոյ
հումահեթին, տիեզերալույսու ե աստուածաբան
պետոս պետին ե Սր. Երուսաղէմայ երջնե-
կապտիւ Հայրապետի, յորոյ ոչ գտայ աշա-
կերտ արժանի ե Հնտեոզի խառակրուն վա-
րուց նորին ե առաքինութեան: Այլ Հակա-
միտեալ ի սէր անցաւորիս սնտեոց ե պա-
րաւանդեալ զանազան տեսակօք մեղաց, ե
զառեցեալս քանքար ոչ ի Հող այլ ի տիղմս
զարշութեան ընդոտնեալ աղտեղացուցի վա-
րազօրէն:

Ըստ Սբրոյն Գրիգորի նարեկացւոյ վա-
սն իմ գրեալ քանիցն աղէտայեաց՝ բեմական
ստորնաքարը, մշակ Հեղզացեալ, սպառազէն
անժուժ, դպիր կշտամբեալ, տատասկացան
երկրագործ, մատակարար կամակոր, վերա-
տեսուչ կարկամ, վաճառական վատնիչ գան-
ձուց, ոստիկան երկմիտ, շահարար շուայ-
տեալ, ե այլովք յուղվազունիւք շարեօք
զառածեալս եղկելի, զմտաւ անեալ սակս
յայքանեացս մեղանաց զղբ ե սպեղանի
զտանել ե սրբել ի Հոգեկանիս վիրաց
շարաւալեաց, ե ոչ երբէք զօրեաց ոք ի
մարմնեղէն բժշկապետաց:

Յաղաքս որոյ կարօտացայ յայսմ սխրա-
լի ե տեկնելի, բազմորակ ե յօքնատա-
րազ, զեղզեղափայլ ե մամեսպայծառ բու-
րատանիս, ե ծաղկահաւաք մեղանեոցիս
աստուածայնոյ, ստանալ զսա ե թողուլ
յետ ինձ յիշատակ անշինչ, ե յաւէտակե-
նաց զուակ ի Սուրբն Սիոն, զի թերես
սովաւ գտից ողորմութիւն ի բարերար Տ-
եառնէն յաւուրն յետնում, որում փառք
յաւիտեանս:

Իսկ զրութիւն սորին եղեւ ի Հոյակապ
մայրաքաղաքս Կոստանդնուպօլիս. զառաջին
Հինգ տետրն գրեաց Մելիտոն անոււ ոմն
երէց՝ աշխարհիկ, ե Հասեալ ի Թիբեք փո-
նիցաւ յաստեացս յերիտասարդական Հասակի
բարի վարութ, որոյ Տէրն ողորմեսցի, ե
ջնջեսցէ զգիր պարտեաց նորին:

Եւ յետ նորա ծեղունի մի գրիչ Եղիա
անոււ սկսաւ յլուսելին Եզրանս գրեալ յԳ
տետր ե նա փոխեցաւ աստի կենաց: Եւ
զմնացեալն գրիչ ոմն ճարտար յարուեստն
ե ոչ ի վարս, Ազարիա անոււն, գրեալ ա-
ւարտեաց ի մի լրութիւն:

Իսկ նկարող սորին, զարմանալի ե
անհաս արհեստաւորն Մարկոս, որ էր նոյն
քաղաքէն Կոստանդնուպօլսոյ, բայց յոյժ
ստասաց ե խաբուսիկ, ե իբրեւ անյազ

տգրուկ եկեր զամ. զկեանս իմ, ե ոչ ա-
սաց շատ, ըստ առակաւորն քանի Իմաստ-
նոյն:

Ձանգի սկիզբն սորին զծագրութեան
եղեւ ի ՌՃԳ Թուականիս մեծոր, ե մինչ ի
Ծժ թիւն Հազիւ աւարտեալ կարմեցաւ միան-
գամ ե յղեցաւ առ իս յերկրին Ղրիմու, ի
մայրաքաղաքն Կաֆայ, զի մեզ էր Հուստա-
ցեալ յայնժամ տեսութիւն ըրուր նահան-
գին: Եւ ի զայն ի մերս կոյս պատահամբ
ձմեռանն խոտաշունչ սառնամանեաց՝ Հան-
դիպի նաւաբկութեան ուստի աղաւաղեալ
քայքայեցաւ, ե մասն ինչ ծաղկանց եղծ-
եալ տեղեցաւ. վասն որոյ Հարկեալ միւս-
անգամ բերի ի Կոստանդնուպօլիս:

Բայց յազգմանց շարին զքաղեալ իմ ե
աղմկեալ ի խոզութիւնս մեծի Աթոռոյն
Երուսաղէմի, յորոյ սակի մնաց անխնամ
յայսմ ոչ սակաւ: Եւ ասկ ետու նորոգել
վերստին զզխաւորազոյնս խորանացն ե
զերեւելիս յայլոց ծաղկանց. բայց մնաց
ուրեք ուրեք սպի ինչ մանրատիպ ծաղկան-
ցն, զի կարի ձանձրացոյց զիս վերոյ զբը-
եալ անյազ Մարկոս՝ անցեալ զչափ ե
զՀամար որքանութեանն ծախուց, թողում
ասել զվշտակրութիւնս վեշտասան ամաց
ժամանակի. որոց ամենեցուն թողզէ Տէր
զարդանս զոր ինչ մեղան ի ամա յազահե-
լով յինչս իմ՝ գրիչքն ե ծաղկողն, ե
ողորմեսցի ըստ մեծի գթութեան իւրում
ամէն:

Եւ արդ՝ յերեսս անկեալ աղաչեմ
զերջանիկ դասս եղբարցդ սրբազանից
քանիբուն վարժապետացդ, նա ե գրոց
աշակերտեալ կորովաբիբ ե ընթերցասէր
որոցդ խոհականագունից, որք աստուա-
ծայնոյք առլցելովք շնորհիւ տեսականօք
ե զործնականօք, իբրու երկօքին թեւօք
թոռցելոց՝ երամասիրացդ աղաւեստիպ
Հեղաբարոյից, աղաչեմ կրկին ե երեքկին,
որք վայելիցէք քաղցրամաշակ ե Համեղա-
ծասք աստուածացոյ ռետնոյս քաղցրութեան,
յիշեալիք ի Ձս. զվերոյ յիշատակեալ
զբազմերախտ Հայրն իմ ըստ Հոգոյ զբաժա-
նին յիշատակի զտէր Աստուածատուր վար-
դապետն գեթամաբուն ե Հրեշտակն ի մար-
մնի սրբազան Հայրապետն Երուսաղէմի, ո-
րոյ մաքրափայլ աղաւթիւքն Փրկիչն մեր
Ձս. ձեզ ե մեզ ողորմեսցի, ե յետ աս-
տեացս ընդ երկրուսանից սրբոց վարդապե-
տացն դասեսցէ ի դասս յաջակողման ե ի
խորանն երանական ամէն:

Նա ե Հուսկ յետոյ ցյտեանեալ ե

ղոչ արժանիս յիշատակի, զՄարտիրոս վարդապետս Ղըրմացի եւ պիտակ ստաշնորդ Սք. Երուսաղէմայ, ստացող ոսկիազարդ սուրբ տառաս, յիշեցէք ի Ջս. եւ լի սրտի Ած. ողորմի ասացէք մեղաւած քարոզիկ սորին փափաքօզի, Հանդերձ մարմնաւոր ծեօզիւք եւ եղբարբք, քերքք եւ ամ. ազգայնօք, որոց անուանքն ոչ աստ զըչաւ միանաւ, այլ Հայցեմ յամէնառատ Փրկչէն Յիսուսէ Ջրիստոսէ յիւրումն զբիւլ զարութեանն Եւ որք յաղթեալք ի սիրոյ մերովս թախանձանօք միով քանի լի՛ սրտի Ած. ողորմի սսիցէք, եւ կամ շէթ մի յարտասուաց ձերոց ցօղիցէք ի նծմայարկ մերս տապան Հողապատ՝ ցօղն քաղցրութեան եւ ողորմութեան ցօղեսցի ի ձեզ յաւուրն այցելութեան յորտընդոստ եղանակս Համաքայն ժամու գարնանայնոյ յայնչ, որ իբրեւ զանձերն էջ յիմանալիզ զգմն, եւ նորին օթնալիբ աւրՀնութեամբն զալարաքայն զուարեացեալք անեալք ատորացեալք կասեալք եւ պարզեալք, եւ ի պակս տարոյն աւրՀնեալք եւ յիշտմարանս Աստուծոյն երկնաւորի արժանասջիբ Հաւաքիլ ըստ իւրն Հանձոյցք. ամէն:

Այլ եւ յիշեցէք ի Ջս. զտէր Յովաննէս ՀեղաՀոգի եւ առաքինասէր քահանայն, մականուն կոչեցեալն Երկան, զի քազում աշխատութիւնս կրեաց ի սրբազրելն սորին եւ ի վերակացութիւնզ զըչաց եւ ծաղկոզի, նսսե զթղթի պատրաստելն եւ քնսւից ինամարկութիւնն մեծաւ շանիւ, որոյ Տէրն ողորմեսցի եւ լիցի վարձահատոյց ըստ վաստակոց իւրոց, եւ ջնջեսցէ զգիր պարտեաց նորին՝ ողորմութեամբ մեծաւ ամէն:

Այլ եւ յիշեսջիք ի Տէր զձեռնասուն աշակերտն իմ, զԱստուածատուր սարկաւազն Ըստասօլացի, զի նա եւ քազում աշխատեալ է ի սպաս զորին, զի այս երեք տաս ամ է որ առ իս է յաշակերտութիւն զրոց սրբոց, եւ վասն սորա Հայցեմ ի շնորՀաքաշխ Աըբրոյ Հոգոյն, զի Հեղցէ ի սա առաստապէզ զշնորՀս եւ զիմաստութիւն՝ Հասուցանելով ի կատարելութիւն՝ զիտութեան եւ աստիճանի, եւ յետ աստեացս ընդ օթնանասիցն ընտրելոց աշակերտացն զաստուրեսցէ ամէն:

Ընդ նմին եւ զՅովաննէս միակեց զպիր, որ այժմ ի սպասու կայ մեզ մտերմաբար ծառայելով: Եւ զՈսկան տնտես, որ ի տիս մանկութեան իւրոյ թողեալ զվայելչութիւն ներկայիս, անՀանգիստ տընութեամբ աշխատի զորն իսՀարարութեան, եւ մեզ ի ժամու պատրաստէ զՀարկաւոր կերակրիկն: Որոց

ամենեցուն լիցի այցելութիւն յամենայնամ Տեառնէ մերմէ յայնմ որ առատ է ի տուրս քարեաց:

Կատարեցաւ աստուածաշունչ Կտակքս յամի կենարարին մերոյ Հազար եւ վեց Հարիւր օթնանասնի, եւ յաքթթականս տումարի Հազար եւ Հարիւր եւ տասն եւ յընի, ի Հայրապետութեան Սրբոյ Աթոռոյն էջմիածնի տեսուն Յակոբայ Ձուղայեցոյ ամ. Հայոց Կաթողիկոսի, որոյ մաքուր սրբութեանն եւ անտանելի ճշունութեանն, անքաւ Հեզութեանն եւ շնաշխարհիկ վարուցն եւ առաքինութեան Հրեշտակ զարմանան ոչ միայն մարդիկը: Եւ յստաշնորդութեան Սք. Երուսաղէմայ՝ իմոյս նուաստութեան եւ աղկազկի. զի ա՛ւս այս ամ չորրորդումն է որ Հրաւիրեցաք յայս կոչումս: Իսկ ի թագաւորութեան իմայնիական տոճմին սուլթան Մահմետին որդոյ Իպրահիմին, որոյ ԻՌ ամ է յորմէՀեոէ նստեալ է ի զահն կայսերականի, եւ յայս ամ ի առին զմի քաղաքն Կրիտէս Կըզգոյն՝ Գաստուր կոչեցեալն ամրոց:

Ձանգի յետ ԻՌ ամաց տալոյն պատերազմ յնդ Ձոսանկան յըեաց թագաւորն թուրքաց վերոյ յիշեցեալ սուլթան Մահմէտն՝ զԱՀ՝ մէտ փաշայ վէզիրն, Ձեօփրուուր կոչեցեալն ըստ իւրեանց լեզուին, անթիւ Կեծեւլազօրօք, կացեալ ի կղզոջն յամս չորս, եւ տայր պատերազմ ընդ Վէնէտիկու պարտնին, եւ այնքան աստուկացաւ մարտն մինչ զի անյոյս մնային ազգն թուրքաց եւ անդ ջնջիլ բոլոր ազգին մտաբերէին անՀրաժեշտ կորստեամբ, քանզի աւելի քան զՀարիւր թիւր մարդ անկաւ կոտորածէ տանկացն: Յետոյ նենգութեամբ զործեալ զարան Ձոսանցու թագաւորի պղծոյն եկն ի վերայ սոցա զՃ կտոր մեծամեծ նաւերովք սկսաւ երկոցունցն տալ պատերազմ եւ ինքն տիրել բոլոր կղզոյն. յորտ սակի տարակուսան Վէնէտիկցին ետ զքաղաքն թուրքին՝ արարեալ Հաշտութիւն, իւրաքանչիւր ոք զարձան ի տեղիս իւրեանց: Թայց մեզ քրիստոսադասանիցս սուգ անՀնարին թողին սակս անթիւ եկեղեցեացն ամամս եւ անբմանն, զումամս մզկիթս եւ զայլս քաղանիս եւ տունս քնակութեան իւրեանց արարեալ բերկրին անպատմելի խնդութեամբ: Իսկ Ջրիստոսին իսփանեցաւ փառաբանութեանս պաշտօնն եւ անյայտացաւ. մանաւանդ թէ եպիսեալ այպանի աւրՀնեալ անուն նորին յազգացն անՀաւատից: Փառք ներողութեան երկայնամտութեան իւրոյ: Եւ այս ամ. զայ ի վերայ մեր վասն ծովացեալ եւ անթիւ մեղանաց մերոց,

և նմա միշտ փառք:

Արդ ժամանեալ սորին յաւարտ,
Թուականս ոչ զոյգ ալ զիպա Ֆարտ,
Հազար Հարիւր տասն է զումարտ,
և յինն աւել՝ ամիսըն մարտ:

Մամր յիշատակագրութիւնց պատկերահամ Մարկոսի:

1.- Բզ. 504թ և 505ա, Եւսեբիոսի և Կարպիանոսի բռնած Թերթերուն վրայ. " Մարտիրոս Վարդապետն զՍբ. Գիրքս բարով վայելիլ". * ՁՄարկոս պատկերահանս յիշեցիք ի Տէր":

2.- Թուրք 608թ, Եկարին Ենթքիւ, կապոյտ թանաքով. * Սբ. Աւետարանիչը Ջի. Յոհաննէս, յիշեայ զմեզօք զատածեալ Մար-

կոս պատկերահանս ի Տէր. ամէն":

Յիշատակարամ կազմողի.- 7144

Արծաթեայ փակարանին վրայ, որ այժմ կը պակսի. ուստի կ'առնենք Մեսրոպ Արք. Նշանեանի 1886 թուին կազմած Յուցակէն (էջ 820).- " Ոսկեծաղիկ սուրբ Աստուածաշունչս, որ յիշատակ է Ղրիմեցի Մարտիրոս [ի] մեծի վարդապետին, արծաթապատ յօրինեցի ի յիշատակ Գրիգոր պատրիարզ վարդապետին, ծնողաց և Համայն զարմից իւրոց. յԵրուսաղէմ ի մէջ Սրբոյն Յակոբայ երկնամասն տաճարին, ի Թվ. ՌՃՂԳ. յիշեցէք ի Տէր, ամէն":- Հմմտ. Նոյն արծաթեայ փակարանին լուսանկարը՝ քաշուած 1861-1862ի ընթացքին, Օր. Սիրարփի Տէր Ներսէսեանի ձեռքով:

2562 - 7

ԱԻԵՏԱՐԱՆ.- 77

(ԺԱ Դօք)

ԵԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 89X29X10: Թերթք 2+218, Ի՛ւ պրակներու վրայ բաժնուած անհաւասար թիւով: Հանգամանք բաւական լաւ. նորոգութիւն կրած. կան անմաքոր թերթեր: Մազաղաթ թանձր: Գրութիւն՝ սեւ մեկնով, երկսիւն, 21 տող: Անկիւնաւոր մեծ երկաթազիր: Համառօտագրութիւնք սովորական: Կաշեկազմ տախտակեայ դրոշմազարդ, արծաթապատ, ոսկեջրուած, առաջին կողքին խաչելուութիւն. Սբ. Աստուածածին. և Սբ. Յովհաննէս, չորս անկիւններուն չորս Աւետարանիչներու խորհրդանշանները՝ կլոր շրջանակներու մէջ: Վերջին կողքին Ջրիստոս յարուցեալ, չորս անկիւններուն Աւետարանիչները՝ դարձեալ կլոր շրջանակներու մէջ, կուրծքին պահպանակ, երկաթազիր արձանագրութիւններով, չորս կապիչներէն կը մնայ մէկը միայն: Կոնակի մասը կոտորուած բաժնուած է, կարօտ նորոգութեան:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Բզ. Ա, մազաղաթեայ պահպանակ, մասն երկաթազիր Աւետարանի:
Բզ. Բ 1, ճերմակ թուղթ.- Յիշատա-

կագրութիւն նորոգողի:

Բզ. Բ 2, դատարկ
Բզ. 1-2, Կանոնի չորս տախտակներ, Ա-Ե: Խորանագարդք արուեստով նախնական և ոչ նուրբ.- Համեմատէ թ. 1924, 2. Հատոր, էջ 898:

Բզ. 8ա.- Խորանագարդ երեք սիւներով, երկու վարագոյրներով:

Բզ. 8բ, բազմագոյն կամարի մը ներքեւ չորս Աւետարանիչներ ոտքի վրայ:

Բզ. 4ա 1, աւելի փոքր չափով դեղնորակ թուղթ, բուրգիւր.- Գիրք ծընընդեան Յի. Ջի. որդոյ Դաւթի...:

Բզ. 6ա 1.- Սրբոյ է. ծնցի որդի և կոչեցեան զանուն նորա Յս. ...:

Բզ. 65ա.- Աւետարան Ըստ Մարկոսի:

Բզ. 66, նոր թուղթ, գրչութիւն ըլլողի, կարմիր սկզբնատողերով և գլխատառերով:

Բզ. 76-78, նոր թուղթ և գրչութիւն, մասամբ կամ ամբողջովին արմատէն կտրուած:

Բզ. 101բ 2.- ... Եւ ոչ ումեք ինչ ասացին, զի էրկնչէին:

Բզ. 102ա 1.- Աւետարան Ըստ Ղուգայ:

Քզ. 118-119, նոր թուղթ եւ գրչու-
թիւն: Նոյնպէս թուղթ 188, 162:

Քզ. 164ա.- Աւետարան Ըստ Յովհանն-
նու:

Քզ. 185, նոր թուղթ եւ գրչութիւն:
Նոյնպէս թղ. 188:

Քզ. 211բ Զ.- ... Եւ ոչ աշխարհու
բաւական էր տանել զգիրսն զոր եթե գրել
եին:

Քզ. 212, զհղին թուղթ, առաջին երե-
սին՝ յիշատակարաններ, երկրորդը՝ զա-
տարկ:

Քզ. 216, մազադաթեայ պահպանակ, մա-
սն երկաթագիր Աւետարանի:

Յիշատակագրութիւնք.

Ա.- Գրչի.

1.- Քզ. 101բ Զ, ստորոտը, երկաթա-
գիր.- Ջգրողս յիշնջէր ի Զս.:

2.- Քզ. 211բ Զ, ստորոտը, 'երկաթա-
գիր.- Փառք ամենասուրբ Երրորդութեանն
յաժմ եւ միշտ եւ յաւիտենս ամէն [Այս]-
չափ. յաջորդ թերթը մոր թուղթ է]:

Բ.- Գմոզ Թաւաքալի.-

Քզ. Ես, ստորին լուսանցքին, գու-
նաթափ թանաքով, բոլորգիր նորակերպ.-
Ես Թաւաքալս որ գնեցի զՍք. Աւետարանս ի
յայնազգեաց յիշատակ ինձ եւ ծնաւոյց ի-
մոց, Հաւր իմ Յակոբին, եւ մաւրս իմ Նո-
րային, եւ յորդոյն իմ Աբրահամիսին, եւ
զստերաց իմոց Այմեխէթին, եւ Հանկուցեալ
ի Զս. Սայմեխէթին, եւ կողակցին իմ Եամա
խաթունին, փոխեցնոյն ի Զս., միով Տէր
ողորմեայիս, եւ ձեզ յիշողացող ողորմեացէ
Զս, Ած. ամէն ամէն:

Գ.- Նորոգող Յովհաննու Երեցի.- 1677

Քզ. 212ա 1, բոլորգիր.- Դարձեալ
նորոգեցաւ Աւետարանս ձեռամբ աներկիւզ
եւ անհաւատ Յովանէս իրիցուս, որ ըստուգ
էրէցա յայս ամս, ի Քվին Ռիճ: Յիշատակ

Դարձեալ յիշեցէր յաղաթս ձեր զվար-
պետ Բրահմշայն, եւ զկողակիցն իւր
որ եղն կամակից նորոգման սորա:

Դարձեալ կրկին անգամ յիշեցէր ի
մաթրափայլ յաղաթս ձեր զվերջին նորոգող
սորա, զիտջա Առաքելն, եւ զեղբայրն իւր
զՍքանդարն, եւ զամ. արեան մերձաւորքն
իւր, յիշեցէր ի Զս. Ած., եւ որք յիշեն
եւ նոթա յիշեալք լիցին առ Զս. Ած.ն
ամէն:

Քզ. 212ա 2, վերը, բոլորգիր տար-
բեր.- Յիշատակ է Սք. Աւետարանս տապազ
Ըսքանտարենց եւ իւր որդուցն ուստայ
Ապտուն եւ իւր որդուցն, զի սոցա յիշա-
տակն է այս, եւ այլ որ չունի իշխանու-
թիւն տիրելոյ ամա, զի սոցա Հայրենացն
է. Ած. լուսաւորէ զիրեանց ծնողաց Հո-
գին. ամէն:

Դ.- Նորոգել տուող խոճայ Աստուա-
ծատուրի.- 1656

1.- Քզ. Բ 1, մէջտեղը, նոտր շեղա-
գիր.- Յիշեցէր ի Զս. եւ Ած. ողորմի ա-
սացէք չուխաշի որդի խոճա Աստուածատու-
րին, եւ իւր Հարսն Անայ խաթուն, որք
տեսին սքանչելիս ի Սք. Աւետարանէս ի
վերայ պատանեկի իւրեանց՝ զեռարոյս Պազ-
տասարին, որ արգահաս ազատեաց զինքն ի
ցաւոցն իւրոց. եւ եւս յիշեցէր եւ Ած.
ողորմի ասացէք խոճա Սարգսին, որ տարա-
ժամ պանտըրտութեամբ փոխեցաւ ի Զս. ի
Պուրսայ քաղաքին, Ած. լուսաւորէ զիր
Հոգին, եւ զյիշատակն իւր ի խաղաղութեան
պահեցէ ընդ երկայն աւուրս ամէն. Քվին
Ռիճ:

Որ ետուր նորոգել զՍք. Աւետարանըս.
ով որ կարգաւ, եւ տանի ի պէսպէս ցոց
բժըշկութիւն, եւ Ած. ողորմի ասացէք
չուխաչու ողորուն՝ խոճա Աստուածատուրին,
եւ իւր Հարսին Անայ խաթունին:

2.- Քզ. 212ա 2, վարը, նոտր շեղա-
գիր.- Յիշատակ է Սք. Աւետարանիս վերջին
նորոգել տէր Առաքելին, ձեռամբ, խոճա,
չուխաչու ողորուն Աստուածատուրին, եւ
ուր եղբորորուն խոճա Սարգսին, որ ի
Պուրսայ քաղաքն փոխեցո առ Ած. զարիպուկ:
Ով որ կարգաւ, եւ տանէ ի պէսպէս ցաւոց
առողջութիւն, ասացէք Ած. ողորմի իւր-
եանց Հոգոյն, ամէն: Քվին Ռիճ, ամէն ա-
սացէք:

Ե.- Գրիգոր Պատրիարքի.- 1788

Կուրծքի արծաթեայ պահպանակին վրայ,
Հինգ բոլորակներու մէջ, երկաթագիր,
վերջին կտորին կէսը կը պակսի.- Հրաշա-
գործ Սք. Աւետարանս արծաթապատ զարդարե-
ցաւ ի յիշատակ, ի փրկութիւն եւ ի բը-
ժշկութիւն Հոգոյ եւ մարմնոյ Հանայ Յով-
հաննէս աթոռակալ վարդապետին եւ նպիսկո-
պոսին Երուսաղէմացոյ, Հոգաբարձութեամբ
Գրիգոր Պատրիարք Վարդապետին: Յիշեցէր
եւ Ած. ողորմի ասացէք վերգրելոցս եւ
ծրնողաց սոցա եւ ամ. ողորմութիւն տուո-

դաց, եւ աշխատողաց յերուսղէմ ի Սուրբըն Ծակոր, Թվին ՌՃՁԲ: Յիշեցէք եւ զՄարտի-

րոս [Եպիսկո ?]պոս Երուսղէմայ [շարունակութիւնը կորսուած]:

2563 - 8

ԱԽԵՏԱՐԱՆ.- 78

[Սխո?]

ՉԻԱ=1272

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 81X28X3: Թերթթ 884, Հանգամանք ջատ լաւ, մեծ խնամքով նորոգուած: Մազաղաթ ընտիր, Գրիչ՝ Աւետիք Քահանայ: Գրութիւն՝ Հատուածներու սկզբնատողերը եւ զլիստատոները ոսկեգոյն երկաթագիր, մընացնալը սեւ մեկնաով, երկսիւն, 17 տող: Բոլորգիր պատուական: Համառօտագրութիւնք սովորական: Գունաւոր ոսկեխառն նըքագեղ զարդագիր եւ լուսանցազարդ իւրաքանչիւր Հատուածի սկիզբը: Նըքագիծ ինքնատիպ լուսանցանկարթ, Մատթէոսի 24, Մարկոսի 14, Ղուկասու 42, Յովհաննու 10: Խորանազարդ իւր սարօթ, 18ա, 116ա, 181ա, 287ա: Նկարք՝

- 1.- Սուրբն Մաթեոս, Թղ. 17բ
- 2.- Ծնունդ Տեառն, 21ա
- 8.- Մկրտութիւն Տեառն, 26ա
- 4.- Այլակերպութիւն Տեառն, 68ա
- 5.- Վերջին Ընթրիք, 166ա
- 6.- Իւղաքեր Կանայք, 176ա
- 7.- Սբ. Ղուկաս եւ Թեոփիլէ, 180բ
- 8.- Աւետումն Գարրիէլի, 184ա
- 9.- Ընծայումն քառասնօրեայ ի տաճարն, 191ա
- 10.- Ս. Յոհաննէս Աստուածաբան եւ Պրիլոռ, 286բ
- 11.- Յարութիւն Ղազարոս, 888ա
- 12.- Յս. Քս. լուանայ զօտս աշակերտացն իւրոց, 840բ
- 18.- Գալուստ Հոգւոյն Սրբոյ, 849ա
- 14.- Խաչելութիւն Տեառն, 862բ
- 15.- Յուցանէ Յս. Քս. զկողն Թումաի, 868ա
- 16.- Քրիստոս քաղմեալ, եւ արքայական ընտանիքը, 88ա

Կաշեկազմ տախտակեայ ոսկեպատ, առաջին երեսին՝ խաչելութիւն, վերջին երեսին՝ Աստուածամայրը ոտքի վրայ, մանուկ Յի-

սուսը զրկին, շրջապատուած Թեւատարած Հրեշտակներով: Կուրծքի փակարանին վրայ չորս Աւետարանիչներ եւ արձանագրութիւն: Ունի երեք փակիչներ: Պատուիրատու Կեռան Քազուհի:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

- Քղ. 1, դատարկ Թուղթ:
- Քղ. 2, 8, մազաղաթ:
- Քղ. 2ա, դատարկ:
- Քղ. 2բ, բոլորգիր տարբեր.- Աւետարանացոյ բեմիմ ըմբեմւոյ:
- Քղ. 8բ 2.- Յիշատակագրութիւմ Գրչի.- Աստուածամերձ Հարթ, զորդի սորա Թողութիւն մեղաց խնդրեցէք:
- Քղ. 4, դատարկ Թուղթ: Դատարկ էջեր, 6ա, 6բ, 7ա, 8բ, 9ա, 10բ, 11ա, 12բ, 18ա, 14բ, 15ա, 16բ, 17ա:
- Քղ. 6բ, Եւսեբիոս, 6ա, Կարպիանոս: Կանոնի Հրաշագեղ տախտակներ, Թղ. 7բ, 8ա, 9բ, 10ա, 11բ, 12ա, 13բ, 14ա:
- Քղ. 15բ, 16ա, 20ա, ոսկի յատակի վրայ կապոյտ երկաթագիր:
- Քղ. 18ա.- Աւետարան Ըստ Մատթեոսի.- Գիրք ծընընդհան 8ի. Քի. որդւոյ Դաւթի՝ որդւոյ...:
- Քղ. 58ա 2.- Դըշխոյն, լուսանցքին՝ արքայակինն:
- Քղ. 104բ 1.- անկանիցին, լուսանցքին՝ կորընչիցին:
- Քղ. 114ա 2.- 114բ, դատարկ:
- Քղ. 115, արմատէն կտրուած տարուած, նկար Մարկոս Աւետարանչի:
- Քղ. 116ա.- Աւետարան Ըստ Մարկոսի.- Սկիզբն Աւետարանի 8ի. Քի. ...:
- Քղ. 168, զրչութիւն քիչ մը տարբեր:
- Քղ. 167բ 1.- Հարկ, լուսանցքին՝ զզլիսահարկն:

Քղ. 168ա Զ.- անցցէ ի նմանէ բաժա-
կո, լուսանցքի վրայ՝ ժամմ:

Քղ. 177ա Զ.- Յարուցեալ Յս. ընդ
առաւատս միաշարթուն, երեւցաւ նախ
Մարիամու Մազարդեանացոյ, յորմէ՛ նճան
զեւթն զնւն, եւ նորա գնացեալ պատմեաց
այնոցիկ, որ ընդ նմայն էին մինչ զգա-
յին եւ լային: Իսկ նոցա լուեալ եթէ
կենդանի է եւ երեւցաւ նոցա ո՛չ Հաւա-
տացին:

Յետ այսորիկ երկուց ոմանց երեւցաւ
այլ կերպարանով, մինչդեռ երթային յազա-
րակ ուրեմն: Նոցա լուեալ զնացին եւ
պատմեցին այլոցն, սակայն եւ ո՛չ նոքա
Հաւատացին:

Իսկ յետ այսորիկ մինչդեռ քազմեալ
էին մետասանթն երկեւցաւ նոցա, եւ նա-
խատեաց զանՀաւատութիւնն նոցա եւ զխտա-
սրտութիւնն, զի տեսնամբն իւրեանց յա-
րուցելոյն ո՛չ Հաւատացին:

Եւ ապա ասէ ցեոսա - Գնացէք այսու-
Հետեւ ընդ ամենայն աշխարհ, քարոզեցէք
զաւետարանն ընդ ամենայն տեղիս, որ Հա-
ւատասցէ՛ եւ մկրտիցի՛ կեցցէ, իսկ որ ոչ
Հաւատասցէ՛ դատապարտեսցի:

Եւ նշանք Հաւատացելոցն այս զկնի
երթայցէ. զի անուամբ իմով զեւք ելանի-
ցեն, եւ լեզուս խաւսեսցին, եւ զաւճըս
կալցին, եւ եթէ մահու զեղս արքցեն՝ ո՛չ
մեղիցէ նոցա. ի վերայ Հիւանդաց ձեռս
դիցեն, եւ բժշկեցն զեոսա:

Արդ Տէրն յետ խաւսելոյն ընդ նոսա՝
վերացաւ յերկինս եւ նստաւ ընդ աջմէ Աս-
տուծոյ:

Իսկ նոցա գնացեալ քարոզէին ամենե-
ցուն՝ Տեառն զործակցութեամբ, զքանն
Հաստատէին ի ձեռն նըշանացն զոր ասնէին.-
Նմտ.- բուրովիկն տարբեր թարգմանութիւն
մբ, Սիոն, 1961, էջ 841:

Քղ. 178բ, դատարկ: Նոյնպէս 179բ,
եւ 180ա:

Քղ. 181ա.- Աւետարամ Շտո Ղուկայ.-
Ջանգի բազումք յաւժարեցին վերըտիին
կարգիլ...:

Քղ. 211ա Զ.-... որ հաժողերծեսցէ զճա-
նապարհ քո. լուսանցքին՝ յարդար:

Քղ. 249ա Զ.- Լուսանցքին նկարուած
երկու դրամ մին արծաթ, միւսը ոսկի, ար-
ծաթին վրայ՝ երկաթագիր՝ * Լ, Արթայ *,
ոսկիին վրայ՝ * ոս, Լեոն, Ա *:

Քղ. 284. Համբարձման նկարը կը պակ-
սի:

Քղ. 286բ- 286ա, դատարկ:
Քղ. 287ա.- Աւետարամ Շտո Յովհաննու
... Ի սկզբանէ էր բանն...:

Քղ. 809ա Զ.-...գի Հաւատասջիք յայն
որ առաքեաց զիս.- Լուսանցքին՝ զոր ա-
ռաքեաց զա:

Մեծ յիշատակարամ Գրչի.- 1272

Քղ. 872բ 1.- Փառք ամենասուրբ
Երրորդութեանն յամենայն յարարածոց
յերկնաւորաց եւ յերկրաւորաց, յիմանա-
լեաց եւ ի զգալեաց, եւ յամենայն շնչոց,
եւ յամենայն եղականաց, ի գոյից եւ յու-
գոյից:

Որ զձանր՝ եւ զմթացուցիչ խորՀուրդս
ի բաց եղեալ՝ ոչ յայլ ինչ քան յլև., եւ
յաստուածայինսն խոկալ փութան բանիք եւ
արդեամբ, երկրորդ զստորեւ կացեալս
վարկանելով, զի ցըղզիլիք են եւ անկա-
յունք, եւ վերնոյն եւ արդարեւ անապա-
կանին քաղձան բարոյոյ, ի զլուիս ըստ ի-
մաստնոյն զակն ոգւոյն ունելով, յորմէ՛
ամենայն, եւ որով ամենայն:

Ջոր է տեսնել յերանուՀիս այս բամ-
բիշ, ի մաքուր արիորդ փեսային սուրբ,
ի թագուՀին Կեռան, որ զյոյով մասունս
առաքինութեան կրելով յինքեան, փութա
այլս ի վերայ այլոց բարոյի, զի Հա-
մայնիւքն պակս բիրակնեա յարինեսցէ
ինքեան, եւ զանկապուտն թագ ի վերայ այ-
սր կալցի, զի ամենագեղ վայելչութեամբ
Հանձնացի Որդւոյն Աստուծոյ:

Սոյն վասն ողջախոհ մուլութեամբ վա-
րէր, եւ Հանապազար կանխէր յերկրպագու-
թիւն Տեառն, ի զիրկս մաւր մեր Սիովի
Սրբոյ, ունկն զնէր զրոց սրբոց, եւ լու-
եալ զբանն եթէ՛ Երանի՛ որ ունիցի զաակ
ի Սիովն: Եւ ելեալ ի խնդիր իմոյ նուսա-
տութեանս՝ Աւետեց գրչի, յանձն արարեալ
ստանալ զճժժարիտ զաակս զայս, զոր Հո-
զին Սուրբ թնչադրեալ ի շրթունս երանեալ
Աւետարանացն, իաւսել վասն տնարէնու-
թեան մարդացելոյ Բանին, նաեւ վասն փըր-
կաւետ վարդապետութեան նորին Որդւոյն
Աստուծոյ, եւ նշանաց եւ արուեստից, զոր
առ մերս քնութիւն, եւ վասն իջման Հոգ-
ւոյն Սրբոյ, առ ընտրեալ զասս առաքելո-
ցն, եւ զեոսին առաքեալ քարոզս եւ աւե-
տարանիս տիեզերաց, եւ տալ իշխանութիւն
որոց կամիցին:

Եւ իմ յանկ Հանեալ զաս, ետ ի ձեռն
այլում Հմուտ եւ յարգի յարՀեստ զըչութ-

հան՝ զարդարել զսա խորանաւք եւ ծաղկաւետ վայելչութեամբ եւ ոսկիատիպ պայծառութեամբ, եւ ետ ի վասն որ կոչի Ակննր:

Վասն որոյ աղաչեմ զտեսողսդ եւ զվայելողսդ սորա՝ յիշել ստի մտաւք զերիցս երանեալ թագուհին զԿեոանն, զարմիւք իւրովք կենդանեաք յաղաւթս ձեր, զի երկար ժամանակաւ ուղղեցէ զթագուհիւն իւր, եւ յետ ելից աստի՝ թազակից եւ պսակակից լիցի սուրբ թագուհեացն: Յիշեսջիք եւ զառ ի Քս. Հանկուցեալն զՀայրն իւր զՀեթում, Հանգիստ եւ ողորմութիւն շնորհելով նմա ի Տեառնէ, եւ ընդ աջեայն իւր զասեցէ, եւ կենդանեացն իւր՝ աջովն իւրով պաշտպանեացէ, փրկելով յարժանահաս նեղչաց եւ վշտաց, անդորր տալով ամպրոպ խոյութեան կուտակեալ ալեացս յորում շրջապատեալ սուգանիմք:

Արդ գրեցաւ սա ի թուականութեանս Հայկազնեա տումարիս, ի ՁԻԱ, ի թագաւորութեան Հայոց Լեւոնի սատուածասիրի, եւ ի Հայրապետութեան սեռան Յակովբայ:

Յիշել այժմ աղաչեմ առաջի զնման անբարտ գառինն Քի. զամենայն քարեծնութեամբ զարդարող զարքայն Հայոց զԼեւոն, զկենաց կցորդ եւ կքանից ընկեր, նաեւ թագակից երանուհոյն Կեոանի, երկար ժամանակաւք աշխարհավարել զթագաւորութիւնն իւր արդար իրաւամբք, եւ յետ աստի ելից ընկալցի զերկանային խորանսն թագաւորել ի նմա ընդ սրբոց թագաւորացն Քեոզոսի եւ Կոստանդիանոսի, նաեւ զԺիրանածին որդեակն իւրեանց զՀեթում, զի Հասցէ ի չափ Հասակի կատարման, եւ աջն աստուածային ի վերայ սորա լիցի, ի նստել ի տան, եւ ի գնալ ի ճանապարհի, ի նշնել եւ ի յառնել, ժառանգել զթագն Հայրենի, եւ կեցեալ ըստ արիւնացն Աստուծոյ՝ վարժեալ զբոլք աստուածայնովք, եւ զինուք սպառազինաւք, յաղթող լինել ի վերայ թշնամեաց խաչին Քրիստոսի:

Ընդ յիշտակելովքս աղաչեմ յիշել առաջի Քի. Այ. զանդրանիկ զուստր սոցա՝ Ջապիլ, զփոխեալն ի Քս., զի ընկալցի զսա ի կենդանեացն իւր խորանս՝ պայծառացեալ լպտերաւք մուծանել յառաջաստն ընդ իմաստուն կուսանսն:

Դարձեալ յիշման արժանի անիցէք եւ զերկորդ թոյր սորա՝ զԱպիլ, ըզննջեցեալն ի Քս., զի փոխանակ զգալի վայելմանցս ունայնութեան, զոր ոչ վայելեաց, վասն

զի ստընդիս զուով. ընկալցի զանթառամ փառաց պսակն, եւ զգոստն անկողպուտ՝ ըզլոյսն մշտընջնաւոր:

Ննդրելով եւ զայս եւս ի Քրիստոսն՝ յառատածիր պարգեատուէն, զի զկենդանիք որ սոցին՝ պահեցէ անվրդով, նաեւ երկար ժամանակաւք տալ զսա Հար եւ մաւրն լընուլ եւ փարատել զուզ տրամութեանն, զոր ի ծննդոց իւրեանց ընկալան:

Վասն որոյ աղաչեմ զզս սրբազանից՝ զվայելողք որոյ Աւետարանիս, նաեւ ըզպատահեալ տեսողք սորա, առնուլ ի մտի զբան վարդապետութեանն Քի. որ ասէ. Նընդրեցէք եւ տացի ձեզ, Հայոցեցէք եւ զըտջիք: Ննդրեցէք ի յԱստուծոյ՝ ի Հասարակաց կենաց տուողէն, զի զղեարքոյս որդեակն՝ զկոչեցեալն Քորոս, զմխիթարութեան որդին, որ այժմ տուեալ եղիս պարգեք աստուածային, առնուլ զՀասակ երիտասարդական, եւ Հասանել մինչեւ ի խորին ծերութիւն, զարութեամբ Հզարին զարացեալ, եւ ստաւել քան զառուել մեծացեալ, լնուլ զտեղ նախնոյն իւրոյ զմեծն Քորոսի, ընդարձակել զաշխարհս Հայոց, առնուլ զվրէժս քրիստոնէից ի քաննասարա, նկուն լիցին ի սրոյ դորա ընկալեալք ի յԵզպտոս, այնպէս փառաւոր լիցի յաստուածայնուստ յաշխարհի, իբր զարեգակն ծագեալ նուազեցուցանել զլոյս ճրագաց:

Աղաթս ձիզս մատուցանել առ Ած. մանաւաղ յիշմամք եւ սրտահառաջ ողբով յիշել զաղբերոյ յորդապան, զմայրն իմաստութեան, զերախտաւորն Հայաստանեացս, զարքայն Հեթում, որով սոքայոս յառաջ ասեան. զի այնչափ սիրեաց զքրիստոնեայս եւ զկեդեցիս Հայաստանեաց մնալ Հաստատուն, մինչ զի զանձն իւր եզ ի մահ ըսզում անգամ. կեցեալ սորա քարեպաշտութեամբ, եւ ուղղութեամբ թագաւորութեանն, կատարեալ զընթացս իւր փոխեցաւ ի Քս., տացէ սմա Ած. փոխանակ անցականիս զանանց թագաւորութիւնն, ասելով սմա՝ Ծառայ քարի եւ Հաւատարիմ, եկ մուտ յուրախութիւն Տեառն քո, լիցի սա թագակից եւ պսակակից սրբոց թագաւորացն, վայելել եւ թագաւորել յերկնային քաղաքն ի վերինն Երուսաղէմ:

Չողորմածն, զՀեգանազն, քարէբարոյ, զաղքատասէրն, զբազմաբաշխն, զլլցեալն ամենայն քարութեամբ, զճշմարիտ ժտանզն Հայաստան աշխարհիս, Ջապիլ թագուհի ըզհանկուցեալն ի Քս. յիշեցէք յաղաւթս մաքուրս, զի եւ սա ըսզում Հոգեբարութե-

եամբ նախանամեաց զաշխարհս նաե զկեկե-
 ղեցիս եւ զվանաւրեայս. Եւ ի վերա ամե-
 նայն բարեացն զոր զործեաց՝ յաւել եւ
 զայս, զի ետ Հայաստան աշխարհիս ժառանգ,
 զի ոչ շրջեցաք անտիրուես, եւ կամ վա-
 րատեալս, այլ զքնակութիւնս մեր կալաք.
 տացէ մաւ Ած. սեփականն Հայրենիք զըրախ-
 տն եղեմական՝ զուարճանալ եւ բարգաւաճիլ
 ընդ Հեղինեանսն եւ ընդ այլ սրբոց թա-
 զուհեացն:

Երբեւ աղաչեմ ի միշտ զենեալ եւ ան-
 մահ կենդանուցն զենումն՝ զմեծ զարակա-
 նն Աի., զթաջ սպառազնէս, զարիւն ողջա-
 միտ, զզեղաղէշն քաջակորով, զարեամբ նա-
 Հատակեալն զԹորոս՝ որդի սոցիւն, որ սրա-
 խողող եղեալ ի Մառի. վասն զի մեծ եւ
 անպատմելի ոճիրս զործեաց յանաւրիւնացն
 զարս, ընդ որս մախացալ, սրախոց եւ
 կտտամահ արարիւն՝ յոլով նիզակակցաք
 Համադէիւք նորին, որո յիշատակն աւրՀ-
 նութեամբ, անուռ նորա ի զպրութիւն
 կենաց զբնացի Աի անսուրբ եւ ամբարիշտ
 ձեռաք նուիրեցաւ ընդունելի պատարագ
 Այ. Հաւր ի Հոռ անուշից, ի վերայ խաչին
 սեղանոյ, յորս Հաճեացի Տէր իբր յԱբե-
 լին, ի Նոյին եւ յԱբրահամուռն, քուրբա-
 պտուղ զՈՒ, այս, ամէն:

Որ թէպէտ եւ Հաճոյ զուա Այ. սակա
 աւուրքք, եւ կատարեալ քան զբազմամեայ-
 սն, զի ցանկալի էր Տեառն անձն նորա,
 վասն այնր ի միշտ մեղաւորացս փոխեցաւ
 անաղաւտ լպպտեալաք, զի մի մոռայ ինչ
 նսնմութեան զճանչն նշողից նորա մղտա-
 ցուցէ: Եւ այժմ թագապնեալ ընդ Համա-
 սեռսն ինքեան զեղապարէ զեռահիւսակն
 նուազ երիցն եւ միոյ Տեառն մատուցանէ,
 սփոփութիւն իւրայոցն անմխիթար սրտից՝
 խնդրելով զերեաց զարե, կապիւղս արեա-
 կումն, կորուսելոց զիւտ, վարատելոցս եւ
 աստանդելոցս կարգուրումն եւ խաղաղու-
 թիւն:

Ընթերցողք այսմ մատեան աստուածաբան
 Աւետարանին՝ զսոյնս քառնալ ի ձեռս,
 խնդրել ի Բրիտանոսէ՝ միջնորդութեամբ սո-
 րին, զի միշտ զազուտն մեր, եւ զհաճոյ-
 սն իւր, տնաւորինեցէ թագաւորութեանս
 մեր, ներել եւ անխակալ լինել յանցանաց
 մերոց, եւ մի՛ ըստ մեղս մեր տալ մեզ,
 այլ ի մեղս եւ յանարեւոթիւնս վերա-
 կացու իւրագինն նառայիցս լինի, եւ յիշո-
 զացոլ եւ յիշելոցս Տէր ողորմեսցի:

Այլ եւ զեղիկէիս զԱւետիս զրիչ յի-
 շել յաղաւթս մի՛ մոռանայք:

Կը շարունակուի քիչ մը տարբեր գրով.

Ով աստուածազարդ եւ սրբանեալ քա-
 Հանայք, որք յայսմ աստուածայիսս մատե-
 նիս խրախանայք, եւ յոսկիանկար ծաղկոց
 եւ պատկերացս բարգաւաճիք, զհանգուցեալն
 ի Աս. զՊարոն Կոստանդին, զտէր Լամբրու-
 նին, զմեծ Հայր բարեպաշտուհոյս Կեռանի,
 յիշեցէք յաղաւթս, զի տացէ նմա Ած. Հան-
 զիստ յանըպտո կեանսն՝ դասակցելով սըր-
 բոց իշխանացն, որք վասն Աի. նահատակե-
 ցան: Աի ազգանովք ընդիր գոլ նմա, եւ
 Հարազատութեամբ զերիվերոյ, որդի մեծին
 Հեթմոյ Սեաստուսիոսի, եղբար տեառն
 ներսէսի, եւ աստիճանաւ պատուելալ, զի են
 թագադիրք թագաւորութեանս Հայոց, զի շը-
 նորՀնացէ նմա Ած. Թագ արքայական, քրա-
 քիոն պսակ ի զուրի նորա, եւ փոխանակ
 անցականիս թագաւորեցնելոյ. ընկալցի ի
 Բրիտանոսէ թագաւորութիւն մշտընջնաւոր:

Ի թուարբերութեանս Հայոց ՁԻԳ
 [=1274], յամսեանս մայիսի Հրիզեւոսեան
 աւրն յԱծ. փոխեցաւ ըմբողքէն որդի երա-
 նուհոյս Կեռանի, եւ եթող սուզ մեծ. զի
 յոյժ զեղազարդեալ էր տեսակով: Ընդ որս
 եւ զուք ցաւակից գոլով սրբեամբ դասք
 յաղաւթս յիշատակել զստեղիսայն զայն, զի
 ընդ անմեղ մանկուսն, որ Աստուծոյ Հաւր
 նուիրեցան, զասակցեցցի, եւ սփոփանս
 Հաւրն եւ մաւրճ արացս՝ ի խոր տրտմու-
 թենէն ազատիլ:

Յաղաքս յիշել աղաչեմ զԱբմբատ,
 զմխիթարութեան որդեակ սորա, որ ձեռնալ
 եղեւ յետոյ մահուանն ըմբոքենի, երկար
 ժամանակաւ վայելել ի տես սորա, խնդալ ի
 տուրս աստուածային, զի ոչ եթող թերի
 զտեղի, զոր առ իւրն տարաւ:

Այլ եւ մաղթանս առ Ած. մատուցուք,
 զի զգնուարոյս քոր սորին զԱպիլ պահեցէ
 Ած. անվրդով երկար ժամանակաւ մնալ սմա,
 զի յոյժ սիրեցեալ եղեւ յաչս Հաւրն եւ
 մաւր:

Սրտի մտաւք աղաւթս արարէք եւ միւս
 այդ քաւր սոցին Ջապիլի, որ է ամաց
 երրորդի, կեալ յաստիս երկայն աւուրքք,
 Հասանել ի չափ Հասակի, բարիոք աշխար-
 Հավարիլ, սրբամիտ եւ ողջախոհ մարմնով,
 տալ փոսս ամենասուրբ Երրորդութեանն:

Ով եղբարք, խնդրեցէք յաղաւթս ձեր
 զստեղիս տղայոս արքայուհոյն՝ զԿոստան-
 դին, զՆերսէս, զԱւշիւն, եւ զԸմբողքէն,
 մնալ անասանելի յամենայն պատահմանց:

ՁՈՍ, կապոյտ երկաթագիր, ոսկի յատա-

կի վրայ, թղ. 16բ, 16ա:

Տէր իմ Ջրհատոս փրկիչ մարդկան, եւ թագաւոր միշտ յաւիտեան, զարժանացնելոյն ի քէն անձման, զԼեւոն արքայն ի Հայաստան, Եւ զթագուհին նորին Կեռան, որ եւ ստացաւ ըզբոյս մատեան, յորժամ փառաք զաս Հայրական, ընգալ ի դասս շնակողմեան:

Եւ զձեթում սոցին որդի, թագաժառանգ Հայոց սեռի, պաշտա կենաւ յերկարելի, Հանդերձ եղբարքք իւրաք բարի: Եւ զձեղզաց սոցին Հոգի, իւրեանց նախնեաւքն եւ այլ զարմի, ընգալ ի լոյսըզ գերարփի, եւ քեզ Տէր փառք յամենայնի:

ՅետՈւազոյմ յիշատակագրութիւնը.—

Ա.— Մարտիրոս Արքեպիսկոպոսի Երուսաղիմայ.— 1441

Քղ. 880 ք, վերը, բուրգիբ.— Ջվերջին ստացաւ Սր. Աւետարանիս այս, զտէր Մարտիրոս Երուսաղիմայ Արքեպս. յիշեցէք ի սուրբ աղաւթս ձեր, որ զնեցի յիմ Հալալ արդ[ե]ամբքն զՍր. Աւետարանս, եւ արժաթեցի զինքն, եւ դրի ինձ յիշատակ, եւ իմ ծնաւոցն, ի Սր. Յակոբ որք: Եւ ով որ Հանէ զինքն ի Սր. Յակոբայ կամ ծախէ, կամ գրաւկնէ, նա առնու զՅուզայի եւ զխաչահանուացն զմասն եւ բաժին: Կազմեցաւ Սր. Աւետարանս արժաթով, ի թվ. Հայոց ԳՂ, ի փասս Աստուծոյ:

Գ.— ՀարսՈրքեֆցի Յակոբի.— 1517

Քղ. 880ք, վարը, շեղագիր նոտրակերպ.— Ջվերջին բտացաւ Սր. Աւետարանիս Հարսթեֆցի մղտեսի Յակոբ, որ Հանդիպեցո ի Ստէպու, որ արպպ մի տարաւ զԱւետարանս յԵրուսաղէմայ ու զնաց ծախեց ի Ստաւպու: Այս մղտեսի Յակոբն տեսաւ զԱւետարանս, ազատեց ու ըրր ի Հալապ քաղաք, որ տանէր յԵրուսաղէմ: Հեծելութիւն էր ու ճանապարհ չկէր երթալոյ: Ասաց թէ տանիմ Հետ ինձ իմ աշխարհ: Եկան ու ժողովեցան Հալապայ քաշանայք եւ տանուաէ[ր]քն, աղաչեցին զմղտեսի Աղուքն թէ գայս Աւետարանս մի տանի ի Հետ քեզ, ի մօտ մեզ թող. այս Երուսաղէմայ դուռն է, Հանց Համարէ թէ Երուսաղէմ է: Ած. աւրահն զմղտսի Աղուքն, որ զմեր խօսքն լըսեց ու զմեր արտի կամք արաւ: Թող ի ձեզ

ի մօտ ամանաթ կենայ, ինչ որ երթամ իմ տեղն, Ած. յաշողէ որ զամ ու առնում տանիմ Երուսաղէմ, իմ Հոգու Համար եւ իմ ննջեցիւնց Համար: Թէ ես զամ կամ որդին զայս առնուք ու տանիք քարով Երուսաղէմ, ու դնեմ ի Սր. Յակոբ որք: Ու թէ ես չեմ ի գար՝ իմ նշանայ գայ, նայ զուք տարէք: [Շար. թղ. 381. վարը]: Հալապայ քաշանայք եւ տանուէրքն վկայեցին ի վ[երայ] այս բանիս, որ մղտեսի Աղուքն Հասանթէֆցին յիշատակ երթր զՍր. Աւետարանս ի Սր. Յակոբն որք, յիշատակ իւր եւ իւր ծնաւոց: Ած. ողորմի իւր Հաւրն էնպարաքին, եւ մաւրն Մարիամին, եւ որդուն էնպարաքչին, եւ զայլ ամ. ազգայինս, զկենդանիսն եւ Հանգուցեալս առ Ջս., եւ Ած. զձեզ յիշէ իւր միտանեցամ զալստեան ամէն. ի թվականիս Հայոց 242, ապրիլ ամիս ԺԲ: 25նդաւոր եւ զանաթան Մանսուր զրիչս յիշեցէք ի Ջս., եւ Ած. զձեզ [յ]իշէ, ամէն:

Գիտութիւն լիցի քաշանայք եւ տանուէրացն, որ եղիր խուճայ Ակոբն զԱւետարանս յԱստուածատուրն ի մօտ ամանաթ ինչուր ինքն գայ, կամ Նշան գայ: Մարդ անի պակաս չի խաւսի, բաւ է: Ի թվ. 242, ետաւ Աւետարանս ի Հալապ քաղաքի Աստուածատուրն ի մօտ ամանաթ ինչուր Ած. զբարին առաջնորդէ:

Բ.— ԳՈՒՂԱԳ.— 1516

Քղ. 881ա, վերը, գիր անՀարթ, ուղղագրութիւն տկար.— Ջվերջին ստացաւ Սր. Ավետարան Երուսաղէմի էր, իրեր Ա առապ Ըստամպուր, ծախեց Մ [= 50] ֆլորի, Ա միր կասեն՝ Ա Հայ զնեց, ետով վաղջանեցաւ Ամիր: Ավլի մալի մայիդն ծախեցին Ըստամպուրցի, անուս Ուսէր էր, ավլի զնեց Մ Ֆլորի, թվին Հայոց 25Ը [= 1509], վոր Երուսաղէմ տանեմ [յ]իշատակ զնեմ, Ած. ճանքայ չէ երեզ: Ետով Ա գիտունի [= Զրրիստոնեայ] մղտեսի, Համիտցի տեսաւ Սր. Ավետարանը, ասաց թէ զանի տառի է կու պահես, առի ինձի տուր, ասաց, աղաչեց, ընա ալ խոսկէն չի ելայ, երդամ ասաց Երուսաղէմ, Սր. Ակոբ զողում ասաց [յ]իշատակ: Զու ողորմութիւն Հետ ընայ ասաց: Ընա ալ նարայ Համար առել էի վոր Հոն տանէի իմ ձերոթքս, նասիպ չէ եղաւ: Ավլի Սր. Երուսաղէմի Համար ան մարդուն խոսկէն չի ելայ տվի: Խ Ֆլորին երեզ, ասաց թէ Ժ Ֆլորին քու ող(ր)որմութիւն ընայ, ասաց ան մղտեցի Համիտցի, վոր երդամ Սր. Ակոբ [յ]իշատակ] թողում.

ասաց գիտոսին Յուսէփնս: Ղայիլ եղաւ երբոր: Թվին Հայոց ԶԿԵ [=1616], ղկկտեմբեր ամսուն է ն էր:

Դ.- Թուլկուրամցի Յովհաննէս Կարողի-կոսի.- 1628

Քղ. 881թ, մէջտեղը, բուրգիբ.- ըջ-վերջին ստացաւ Սր. ոսկիապատ Աւետարանիս՝ զտէր Յոհաննէս Կարողիկոս Թուլկուրընցին աղաչեմ յիշել ի սուրբ յաղաթս ձեր, որ ստացաւ զսայ յիշատակ իւր ի Հալալ արղեանց իւրոց, եւ որ զսայ յիշատակ անջինջ, որ կենայ ի Սր. Յակոբս սեփական: Արդ մի՛ որ իշխեսցէ Հանել զսայ ի Սր. Յակոբայ կամ զողոտանով կամ ծախելով կամ զբաւ ղնելով: Եւ որ յանդէսի եւ Հանէ նայ զպատիժն Կայենի եւ զՅուդայի մատնչին եւ զխաչահանուացն ընկալցի: Եւ ինձամով պահուի արհնի յԱստուծոյ եւ ի Սր. Յակոբայ, եւ որ սրտի մտաք զմեզ յիշէ՛ յիշեալ լիցի ի Զրիստոսէ Աստուծոյ մերոյ ամէն: Արդ զնեցի զՍր. Աւետարանս ի Թվին Հայոց ԶԶԲ, եւ եղի յիշատակ ինձ ի Սր. Յակոբս: Արդ ով որ Հանդիպիք սմայ կարդալով կամ տեսնելով կամ զաղափար անելով՝ լի թերետով Ած. ողորմի ասացէք Յոհաննէս Կարողիկոսին, եւ Ած. ձեզ ողորմեսցի յահեղ ստենին ամէն եւ եղիցի եղիցի:

Ե.- Գրիգոր Պատրիարքի.- 1727

1.- Քղ. 179թ, նոտրագիր .- Ենորհօք ամենատուր Երբորդութեանն եւ միոյ Աստուածութեանն շօր եւ Որդոյ եւ Հոգոյն Սրբոյ՝ արթայական սուրբ եւ մաքուր Աւետարան վերստին կազմեցաւ եւ ոսկիապատ զարդարեցաւ՝ արղեամբք եւ զոյիւք՝ մեծաւ աշխատութեամբ եւ ջանիւք, Հաւատով, յուսով եւ սիրով, եւ յոյժ փափազմամբ, մեր նուաստ պետաց, տրուպ սպասարարաց Սըրբոց Տնօրինական Տեղեացս ԶԻ. Այ. մերոյ որ յԵրուսաղէմ, եւ աստուածադիր Սրբոյ Աթոռոյ Տեառնեղբօր, Գրիգորի եւ Յովհաննէս պատրիարգաց Սրբոյ Երուսաղէմիս եւ Քիւզանդիոյ, եւ կրկին եղաք յիշատակ ի մէջ աղինասարս Սրբոյ Տաճարիս Սրբոյն Յակոբայ Մեծի Առաքելոյն որդոյն Ջերբեհայ, եւ Սրբոյն Յակոբայ Արդարոյ, Աթոռոյ ամ. Հայոց, ի փրկութիւն Հոգւոց մերոց, եւ Հոգեւոր ծնողին մերոյ Տեառն Վարդանայ մեծի Վարդապետի Բաղիշեցոյ, եւ մարմնաւոր ծնողաց եւ Համայն զարմից մեր, եւ ամ. միաբանից Սրբոյ Գահիս, եւ

ողորմութիւն տուողաց, եւ որք զաշխատանս ի սմա ունին, եւ բովանդակ արհնեալ ազգիս Հայոց:

Արդ՝ արտասուօք խնդրեմք ի բարեմիտ ընթերցողաց՝ զի Ած. ողորմի սախցէք մեզ եւ ամ. վերգորհուցս, եւ սիրովն Աստուծոյ եւ Հարկիւ մեծաւ պատուիրեմք ձեզ՝ զի լաւ նախնայ պահչիցիք զաստուածաբոս զՍր. Կտակս՝ զզարդարեալս սսկով ներքոյ եւ արտաքոյ, զի զօրհնութիւն Տեառն ծառանդիցէք վայելչապէս: Իսկ թէ որ ազահ մտօք ձեռնամուխ լիցի ի Սր. Աւետարանս՝ ծախելով կամ զբաւ ղնելով, եւ կամ թէ զզարդ սորա քակտեսցէ, զներքին կամ զարտաքին՝ այնպիսեացն Հոգի եւ մարմին քակտեսցի եւ որոշեսցի յԱստուծոյ՝ եւ ի կենացն յաիտեմից: Իսկ իս պահուող՝ եւ պատուով խնամարկողք՝ զվարձս բազումս յԱստուծոյ անուցուօք եւ արժանի լինիջիք ամ. օրհնութեանցն որք ի սմա գրեալք կան մի ըստ միոջի:

Այլ եւ սրտի մտօք աղաչեմ յիշել ի Տէր զպատուելի որդին իմ եւ զարեանկից զՏարօնոյ Սր. Կարապետի Առաջնորդն զԱրարահամ աստուածաբան Վարդապետն եւ զԱրթապիսկոպոսն, եւ զԱթոռակալ Սրբոյ Գահիս՝ զԵրուսաղէմացի Յովհաննէս մեծի-մաստ վարդապետն զվրտակիցն մեր, եւ զԹովմաս եւ զՅակոբ խոհեմ վարդապետք, որք երբքեանքս որդիքս մեր ի՛ միասին ձեռնադրեցան եպս.՝ ծառայք Սրբոյ Աթոռոյս՝ զոր Տէրն պահեսցէ աշովն իւրով: Եւ զսիրելի եղբայրն մեր՝ զՍր. Յարութեան ըլիզն զԵր Յովհաննէս վարդապետն, որ բազում աշխատանօք զՍր. Աւետարանս գեղեցկապէս կազմեցաւ: Եւ զՋուդայեցի Բեղարթն ոսկիբիք, զմահտեսի Ստեփանոսն, եւ զմահտեսի Գէորգն, որք զկողեր Սրբոյ Կտակիս յօրինեցին, եւ Ած. ողորմի ասասջիք ամենեցունս՝ ամէն:

Կազմեցաւ եւ զարդարեցաւ Սր. Աւետարանս ի Թվ. ՌՃԶԶ ամին, ի Սր. յԵրուսաղէմ, ի փառս Աստուծոյ:

Գրեցան յիշատակարանս ձեռամբ իմս Գրիգոր մեղապարտ վարդապետի՝ յիշել ի Տէր ծոնմ:

Ձ.- Քղ. 881թ, նոտրոտը, նոտրագիր.- Ի Թվ. Հայոցս ՌՃԶԶ ամին կազմեցաւ եւ ոսկիապատ զարդարեցաւ Սր. Կտակս աստուծային, ջանիւք եւ արղեամբք Գրիգոր եւ Յովաննէս տուալ վարդապետացս՝ զոր յիշել

ձեզ զմեզ ի Տէր աղաչեմք. եւ զԱք. Աւետարանս խնամով պահել՝ զի եւ դուք զվարձս ի Տեառնէ առնուցուք: Եւ զկազմող սորա զՅովաննէս ծեր վարդապետն ի Տէր յիշեցէք. ամէն:

8.- Թղ. 88Ձա 1, վերը, նոտրագիր. Ոսկիպատ զարդարեցաւ, Աւետարանս, եւ կազմեցաւ, արդեամբք, ջանիք, սիրով մեծաւ, իմա Գրիգոր տրուպ պետաւ, եւ ձայն եղբորս բարեւամբաւ, ալ եւ Հէննէ ընդ յորունս խմբաւ, եւ յիշատակ յԱթոռս եղաւ,

որ Տեսնեղբոր Գաւ կոչեցաւ: Տեսողքը ըզս փրղնուկ անկաւ: զմեզ յիշեցէք աւ է նն անբաւ, ի Թին ՀԱՅԱՌՆԻ կատարեցաւ, ի փստս Փըրկչին որ է անզրաւ:

4.- Կուրծքի փակարանին վրայ, շուրջանակի, երկաթագիր.

Կազմեցաւ եւ ոսկիպատ զարդարեցաւ Աք. Աւետարանս ի յիշատակ Գրիգոր եւ Յովաննէս եւ Աքրաւամ վարդապետաց եւ ծնողաց նոցա, եւ միաբանից եւ ամ. ողորմութիւն տուողաց, եւ աշխատողաց ի սմա յերուսաղէմ, ի Սուրբն Յակոբ, ի Թվին ՌՃՀԶ, յիշեցէք ի Աս. ամէն:

2564 - 9

ԱԻԵՏԱՐԱՆ.- 79

Մանձրէս Գիւղ

ՌժԸ = 1668

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 81XՁ1X8: Թերթք 277, Թուագրում ոչ անսնալ: Հանգամանք լաւ. լուսանցքի ցեցաւարութիւն շատ թեթեւ. կը պակսի առաջին պրակին առաջին թերթը, որ Հաւանաբար կը պարունակէր Մատթէոսի նկարը: Թուղթ կոկեակ, զեղնորակ: Գրիչ՝ Յովհաննէս երէց: Գրութիւն՝ սկզբնատողերը սրճագոյն եւ կարմիր, գլխատառերը սրճագոյն, մնացեալը սեւ մեղանով, երկսիւն, ՁՕ տող: Երկրորդ յստակ: Համառօտագրութիւնք սովորական: Գունաւոր զարդագիր եւ լուսանցագրող Հատուածներու սկիզբը: Խորանագրող իւր սարօք թղ. 1ա, 81ա, 181ա, 218ա: Լուսանցանկարք, սրճագոյն եւ կանաչ, Հովիւ թղ. 186բ 1, կոյր ի ծնէ 288բ: Նկար՝ պարզ եւ նախնական արուեստով, Ղուկաս Աւետարանիչ, թղ. 180բ: Կազմող՝ Պարտասար Սարկուսազ: Կաշեկազմ տախտակեայ, առաջին կողքին մեծ խաչ՝ արձանագրութեամբ, շրջանակի մէջ. երկրորդ կողքին մէջտեղը փոքր խաչ՝ կեղծողնը կանաչ սկի Ստացող՝ Խաթունփաշայ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Թղ. 1ա.- Գիրք ծնընդեան Յի. Զի.

...1

Թղ. 80ա 1-բ, դատարկ:

Թղ. 80-81 միջեւ արմատէն կտրուած մէկ թերթ, ըստ երեւոյթին Մարկոս Աւետարանչի նկարը:

Կտրողը վնասած է նաեւ նախորդ երկու թերթերուն: Այս անճաւ արաբքը կատարուած է իջարուութենէն առաջ:

Թղ. 81ա.- Սկիզբն Աւետարանի 8ի. Զի.

Թղ. 127 կրկնուած:

Թղ. 128ա 2.-... Եւ ոչ ումեք ինչ ասէին զի երկնչէին:

Թղ. 129բ- 180ա, դատարկ:

Թղ. 181ա.- Քանգի բազումք...:

Թղ. 212-218ի միջեւ կտրուած մէկ թերթ, անտարակոյս Յովհաննէս Աւետարանչի նկարը:

Թղ. 218ա.- Ի սկզբանէ եր Բանն եւ Բանն...:

Թղ. 274ա 1.- Գնացին իւրայօրանչիւր ի տեղի իւր...:

Թղ. 276 եւ 277, դատարկ: Յիշատակարամ Գրչի.- 1668

Թղ. 275.- Փառք Համագոյ եւ զուգափառ Աք. Երրորդութեանն Հաւր եւ Որդոյ եւ Աք. Հոգոյն յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Տարտամս յամենայնի, մեղաք տառապեալ, խելեաք ցընորեալ, սուտանուն Յո-

Հաննէս երէց, ցանկացող եղեալ եղեմա-
բուխ քաղցրաճաշակ Սք. Աւետարանիս:

Արդ զրեցաւ սա ի յերկիրն Ընկելին,
ի զիւզն որ ստի Մանճիխ, ընդ Հովան[ճ]աւ
Սք. Թորոսու եւ Սք. Յակոբայ եւ Սք. Նը-
շանացն, ի Թուին Հայոց [Ի] ԺԸ ամին, ի
Հայրապետութեան տէր Խաչ[ա]տրին:

Արդ աղաչեմ զամենեանն, ով զասք
քահանայից, կարգաւով կամ աւ[ր]ինակե-
լով, յիշեսցիք ի մաքրափայլ աղաթս ձեր,
զմեղաւոր գրչակս եւ զձնաւզան իմ, եւ
զեղբարս եւ զորդիս եւ զիրիցակիկն զՔառ-
նուկն, եւ զուսուցիչսն իմ զտէր Ալէքսի-
անոս արեղայն եւ զՈվսէփ եպիսկոպոսն, եւ
մեղաց Թողութիւն խնդրեցէք յԱստուծոյ,
եւ Ած. մեզ եւ ձեզ (եւ ձեզ) ողորմեացի
ամէն:

Մանաւանդ սրտացողի Սք. Աւետարանիս՝
աստուածասէր եւ երկիւզած եւ բարեպաշտ
Խաթունփաշան, որ ըստացաւ զՍք. Աւետա-
րանս, եւ էառ յիշատակ իւր Հոգոյն եւ
իւր ննջեցիւցն:

Այս Խաթունփաշայս զուստր է Ինճղացի

Ամիրքանին, Ջս. Ած. լուսաւորէ զԽաթուն-
փաշան Հոգին եւ զիւր ննջեցեւոցն ամէն:

Դարձեալ յիշեցէք յաղաթս ձեր զԽա-
թունփաշայն, նայեւ զկողակիցն իւր՝ ըզ-
մղտեսի Տաւնիկն՝ եւ զմղտեսի Տաւնիկին
զեղբայրն՝ վՊաւուստն, եւ զձնաւզոն իւր-
եանց, զպարաւն Տաւնն, որ զրեւ նտուն
զՍք. Աւետարանս եւ առին յիշատակ, վասն
Խաթունփաշային: Ջս. Ած. ողորմի ըստա-
ցաւդի սորա. նա կազմողի սորա մեղապարտ
Պաղտասար սարկաւազ:

Արձաթագրութիւմ առջեի Խաչին վրայ,
բոլորգիր.

Յիշատակ է Սք. Խաչս Ճուղեցի Մատու-
րին եւ ն Մերտատիկն եւ Հաւրն
իւր ստիկնէ Եուշանին եւ [ըն-
տ]անեաց իւրոց, Սք. Երուսաղէմայ, ի
զուոն Սք. Յակոբայ. Բվին ԻԿԹ [=1620]:

Մամօթ.- Կարգ մը տառեր Խաչին աջ
ու ձախ Թեւեղուն եւ կեղրոնիկն աւելցուած
զարդերուն ներքեւ մնացած են, որոնց տեղ
բազմակէտեր զրինք:

2565 - 10

ԱԻԵՏԱՐԱՆ.- 80

Տեղի

ՌՃՁԹ = 1740

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 80X21X6: էջ 498: Հանգամանք
շատ լաւ. վերջին պրակը փրճան: Թուզթ
սպիտակ, Թանճր: Գրութիւն՝ սկզբնատղերը
եւ զլիստատերը պայծառ կարմիր, մնացեալը
սեւ մելանով, երկսիւն, 21 տող, կարմիր
գիծերու միջեւ: Բոլորգիր կանոնաւոր:
Համառօտագրութիւնք սովորական գրեթէ:
Գունաւոր զարդագիր եւ լուսանցազարդ
Հատուածներու սկիզբը: Խորանազարդ իւր
սարօք, էջ 28, 157, 245, 387: Նկարք՝
Ս. Մատթէոս էջ 28, Ս. Մարկոս 156, Ս.
Ղուկաս 244, Ս. Յովհաննէս, շատ երիտա-
սարդ, առանց մօրուքի, 386: Կաշեկազմ
տախտակեայ պատած ոսկեջրեալ արծաթով.
առաջին կողքին Յարութիւն Տեառն, երկ-
րորդ կողքին Խաչելութիւն Տեառն, երկու-
րն ալ զեղեցիկ շքանակի մէջ. Հանդերձ
արձանագրութեամբ:

ՐՈՎԱՆԴԱՎՈՒԹԻՒՆ.-

- էջ 1, դատարկ
- էջ 2-8.- Թուզթ Եւսեջիտի, խորա-
նազարդի մէջ:
- Դատարկ էջեր, 4-5, 8-9, 12-18, 16-
17, 20:
- Կանոնի տախտակներ, էջ 6-7, 10-11,
14-15, 18-19:
- էջ 21ա.- Նախադրութիւն Մատթէոսի
Աւետարանին:
- էջ 29.- Սք. Աւետարանս որ ըստ Մատ-
թէոսի.- Գիրք Եննդեան Յի. Ջի. ...:
- էջ 158.- Գլուխք Մարկոսի Աւետարա-
նիս:
- էջ 167.- Սք. Աւետարանս որ ըստ Մար-
կոսի.- Սկիզբն Աւետարանի Յի. Ջի. ...:
- էջ 286բ.- Աւետարան ըստ Մարկոսի.-
Յարուցեալ Յս. առաւօտուն

- էջ 288.- Ղուկասու Աւետարամիմ Գը-լուխը:
- էջ 242.- Նախադրութիւմ Աւետարամիմ Ղուկայ:
- էջ 245.- Սը. Աւետարամս որ ըստ Ղու-կասու.- Ձանգի բազումք յօժարեցին...
- էջ 882ա.- Նախադրութիւմ Յովհաննու Աւետարամիս:
- էջ 887.- Սը. Աւետարամս որ ըստ Յո-հաննու.- Ի սկզբանէ էր Բանն...
- էջ 495-498, զատարկ:
- Յիշատակարամ Գրչի.- 1740
- էջ 494ա.- Փառք ամենասուրբ Երրոր-գութեանն Հօր եւ Որդոյ եւ Սը. Հոգոյն, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

ԵնորՀիւ առատապարզեւ Հոգւոյն Աստուծոյ աւարտեցեալ եղեւ Սը. Աւետարանս Զի. բարեպաշտօն եւ երկիւղած Հանգուցեալ մահտեսի Յարութիւնին, եւ Յովանէսին, եւ միւս Յոհաննէսին, եւ Փանոսին, էվա խաթունին, ԿէօվՀէրին, եւ կենդանեացն՝ մահտեսի Մկրտիչին, Լուսխաթու-նին, եւ մահտեսի Մկրտիչին, եւ Տիրուհի-

ին, եւ Սառային, եւ այլ ամ. արեան մեր-ձաւոր ընտանեաց նորին, կենդանեացն եւ Հանգուցեցնոցն: Որոյ յիշատակն օրհնութեամբ եղիցի եւ յիշեացի՝ յահեղ ատենին ամէն:

Եղաւ յիշատակ Սը. Աւետարանս ի զուռն Սրբոյն Յակոբայ, ի Թվին Հայոց ՌՃՁԹ.

Ներքեւր Ոտորագիր ամհարք.

Ի Սը. Գաղական Երուսաղէմայ յիշատակ է Սամաթիացի Ջէնէսի կուգէլ սարկավարք մահտեսի Յարութիւնին եւ Օսկիին, եւ մահտեսի Ասվատուրին, եւ այլ ամ. արեան մերձաւոր ընտանեացն նօրին Հօրոցն յիշատակ է:

Արձանագրութիւմ արձանթեայ կողքերուն վրայ, պատկերներուն ներքեւ երկուական տող, երկաթագիր.

Առաջիմ երեսիմ. " Սը. Աւետարանս ար-ձանթապատ յօրինեցաւ Հոգաբարձութեամբ" Երկրորդ երեսիմ. " Գրիգոր Վարդապետին, ի Թվ. ՌՃՂ մէկ [=1742] ամին, ամէն":

2566 - 11

ԱԻԵՏԱՐԱՆ.- 81

[Սիւ ?]

ՉԾՁ=1807

Ծամօթ.- Այժմ կը պակսի: Ուստի նկարագրութիւնը կ'առնենք Խապայեան Սահակ եպիսկոպոսի 1890 թուին պատրաստած Յուցակէն: Պատկերները կ'առնենք Օր. Ս. Տէր Ներսէսեանի 1951-1952 տարիներուն Հանած լուսանկարներէն:

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Թուղթք 298: Մեծութիւն 27x19.5: Գրութիւն երկսիւն, իւրաքանչիւրը 20x6: Տողք 20: Թերթք Իե=25: Նիւթ՝ մազաղաթ, պատուական, ողորկեալ եւ սպիտակ: Կազմ՝ փայտեայ կաշեպատ, փակարանով. երկու երեսները ոսկեջրած արձանթապատ, զանազան պատկերներով: Մազաղաթեայ պահպանակ՝ չուխ: Հանգամանք՝ մեծ խնամով պահպանուած: Զարդագիրք՝ ամէն գլխոց սկիզբը.

աւետարաններու առաջին էջերը բազմագոյն եւ ոսկւով շատ զեղեցիկ ծաղկագիր եւ թռչնագիր. առաջին երեք աւետարաններու երկրորդ եւ երրորդ էջերը՝ նաեւ, Համարոց սկզբնատարք ոսկւով բուն երկաթագիր. գլխոց առաջին տողերը անցման երկաթագիր ոսկւով: Խորանք՝ բազմագոյն եւ ոսկի, ամէնքն ալ շատ յաջող, եւ վրանին այլ եւ այլ թռչունք. Թղ. 8բ-12ա, Համեմատական տախտակք. Թղ. 15ա, 95ա, 148ա, 281ա: Լուսանցազարդք՝ ամէն գլխոց սկիզբը բազմագոյն եւ ոսկւով, մեծ՝ աւետարաններու սկիզբները: Նկարք՝ բազմագոյն ոսկեզարդ եւ յաջող. Թղ. 14բ (Մատ.), 94բ (Մար.) 145բ, (Ղուկ.) 130բ (Յով. եւ Պրոխորոս: Դատարկ՝ Թղ. 1-2 եւ Համեմատական տախտակներու եւ նկարներու կոնակ-

ներք, 148ա, մեն մասը, Բ. ամբողջ 296-97ա, 298: Ժամանակ ՉԾՋ=1807: Գրիչ՝ Գրիգոր քահանայ: Տեղի՝ անորոշ: Տէր՝ Ստեփաննոս քահանայ, մականուամբ Սեբաստացի, Յիշատակագրութիւնք՝ Թղ. 294բ:

Մատենա է Աւետարան: Թղ. 8բ-12ա, Համեմատական տախտակք, Եւսեբի Կարպիանոսի Թղթով. 18ա. ՝ Ըստ Մատթէոսի Աւե-

տարանին գլուխք ՝ Վերջը՝ նախագրութիւն, բայց զրած չէ: 16ա, ՝ Աւետարան ըստ Մատթէոսի՝ 96ա, (ցանկ չունի). ՝ Աւետարան ըստ Մարկոսի՝ 146ա, ՝ Աւետարան ըստ Ղուկասու: 229բ, ՝ Գլուխք Աւետարանին, որ ըստ Յովհաննու. (կիսատ թողած է, մինչեւ ՝ Վասն Հինգ Հացին՝ եւսյլ: 281ա, ՝ Աւետարան ըստ Յովհաննու ՝ Կան Մարկոսի ԺՋ, 9-20 եւ իբր կնոջն շնացելոյ:

28.- Եւսեբիոս
թիւ 2588, թղ. 1բ

90.- Աւետարան ըստ Մարկոսի
 քիւ 2588, քղ. 88

ՁԹ.- Մատթեոս Աւետարանիչ
թիւ Զ566, թղ. 1Զբ

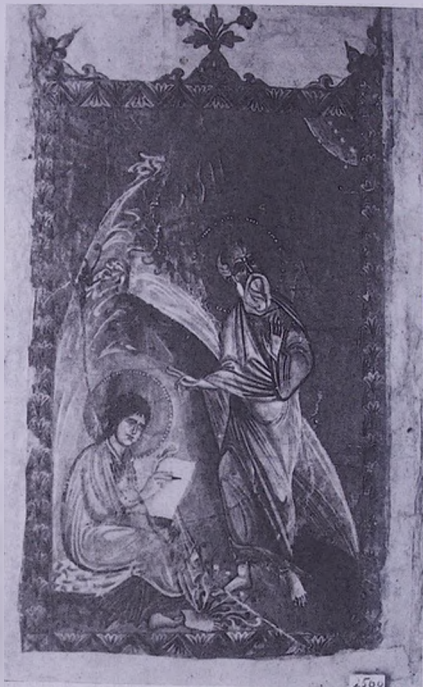
Յիշատակագրութիւնը.- [1807]

Քղ. 254բ.- Փառք ամենասուրբ Երրորդութեանն Հաւր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն Սրբոյ, ամէն:

Յամի եւթն Հարիւրորդի յիսնորդի վեցերորդի թուականիս զարմիս Հայոց, ի թագաւորութեան Լեւոնի, որ ի սոյն ամի աւծաւ, որդւոյ պարոնին Քորոսի, որդւոյ արքային Լեւոնի, եւ ի վախճանել տեսոն Գրիգորի Կաթողիկոսի, ի Ջս.:

Այս աստուածային տառիս... ամին ցանկացող հղեալ Հոգւոյ քաղձանաւք, մաքուր եւ թրիստոսասէր քաճանայն, որ է մակաւասար եւ վեճ քաճանայիցն Ստեփանոսու մակաւում Սեբաստացի (քերուած) եւ ետ

զրել զսա(յ) իւրոց իսկ գոյից ի լաւ եւ յընտրեալ արինակաց ի վայելումն եւ ի պայծառութիւն Հոգւոյ եւ մարմնոյ իւրոյ, եւ յիշատակ քարեաց իւր եւ ծնողաց իւրոց... Մարտիրոսի (քերուած) եւ զՀաւրեղբայրն մեր զԳրիգոր (քերուած) եւ զՀոգեւոր Հայրն մեր... միակեց եւ զմայրմ, զգեոաբոյս զաւակսմ մեր Գրիգոր եւ զՅակոբ (քերուած): Յաղագս որոյ պաղատիմք, աղերսեմք եւ Հայցեմք ի ձէնջ դասք քաճանայից եւ քնաւ պատահաղ սմա յիշել ի քարեաց յիշո մին զամենայն մակագրեալսնս ի սմ(յ) եւ թողութիւն մեղաց Հայցել յամենառատ Տեսունէն եւ Աստուծոյն ամենեցուն:

31.- Յովհաննու եւ Գրիգորոմ
թիւ 2586, թղ. 225բ

Արդ գրեցաւ սա(յ) ի յարկի, եւ Հովանեաւ Սուրբ Նշանի, ձեռամբ տրուպ քաշանայի, որոյ **Գրիգոր** անուն կոչի, ... (յիշել խնդրէ) եւ զամուսինն իմ շեղինի ... եւ որդեկանն իմոյ Սարգսի, երկարաւրեա լինել յերկրի ... զի շատ նկարեաց սա յայսմ գրի ...:

Տարբեր գրով. Վերջին ստացաւ սուրբ եւ աստուածախաւս Ար. Աւետարանիս, զԳրիգոր երէցս, որ ստացա զսա(յ) ի յարդեանց իմոց, յիշատակ ինձ առ Աս., զի ես փափագ ունեի անձամբ իմով զնալ յԵրուսաղէմ, յերկրպագութիւն Աի. Ար. Գերեզմանին եւ սուլ զսա ձեռամբ իմով ի Ար. Յակոբ, եւ վասն բազում մեղաց իմոց ոչ կատարէր

խորհուրդ սրտի իմոյ (երեւի կիսատ է):

Քզ. 297ր. Ի Թվականի մեծաց շայոց, երկրատակ եւ երկ Հարիւրոց, Հինգ տասն եւ իններորդ Թվոց, եղեւ խնդիր գրաւելոց: Ողորմութիւն Տեսնել Հասեալ, եւ շայոց մեծամեծքն եկեալ, յԵրուսաղէմ քաղաքն Հասեալ, Սուրբ Յակոբայ պարտքն տուեալ: Ձի այս եղեւ յայսմ ամի, յաջորդութեամբ Երուսաղէմի, Տէր Գրիգոր կրօնաւորի, որ է տեղեաւն Վարանդեցի: Ես մեղաւոր եւ եղկելի, ծառայ եղեալ մամոնայի, եւ չարաչար մեղաւոր լի, Ռուստակէս կապող(յ)այսմ գրի:

Դիւ.- Յիշատակագրութիւնը տաղաչափեալ է. Թուականը՝ 1059 + 661 = 1610.

2567 - 12

ԱՒԵՏԱՐԱՆ.- 82

Ս. Յակոբ, Երուսաղէմ

1468-1464

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 24.6x17x8: Բերթք 864: Հանգամանք շատ լաւ: Մազաղաթ կոկեալ: Գրիչ, Ծաղկող եւ Ստացող՝ Մարտիրոս Եպիսկոպոս, որդի Ստեփանոսի: Գրութիւն՝ սկզբնատողերը, զլիսատաբեր եւ տէրունական անունները ընդհանրապէս ոսկեգիր, մնացեալը սեւ միւսնով, երկսիւն, 17 տող: Բուրբուր կանոնաւոր: Գունաւոր ոսկեխառն գարդազիր եւ լուսանցազարդ Հատուածներու սկիզբը: Խորանազարդ իւր սարօթ թղ. 15ա, 116ա, 180ա, 284ա:

Նկարք, կէս էջի վրայ, բացի չորս Աւետարանիչներէն, Կիլիկեան ոճով, յետոս ինեան զպրոցիհ Հետեւողութեամբ:

- 1.- Ս. Մատթիոս, 14ք
- 2.- Ծնունդ Տեսնել, 17ա
- 3.- Մկրտութիւն Տեսնել, 22ա 1
- 4.- Ծաղկազարդ, 78ք
- 5.- Յարութիւն Տեսնել, 110ա
- 6.- Ս. Մարկոս, 114ք
- 7.- Այլակերպութիւն Տեսնել, 144ք
- 8.- Խաչելութիւն Տեսնել, 178ք
- 9.- Թաղումն Տեսնել, 176ք
- 10.- Իւզաբեր Կանայք, 176ք

- 11.- Ս. Ղուկաս եւ Թէոփիլոս, 179ք
- 12.- Աւետումն Գարբիէլի, 188ա
- 13.- Ընծայումն ի տաճարն, 189ա
- 14.- Վերջին Ընթրիք, 268ա
- 15.- Համբարձումն Տեսնել- 281ա
- 16.- Ս. Յովհաննէս եւ Պրոխորոս, 288ք
- 17.- Յարութիւն Ղազարու, 324ա
- 18.- Ոտնալուայ, 380ք
- 19.- Հոգեպալուստ, 386ք. վարը Թագակիր ձերունի. "Աշխարհս է եւ Բժ անդամք իւր", արձանագրութեամբ:

Կաշեկազմ տախտակեայ արծաթապատ ոսկեջրեալ, առաջին երեսին՝ Խաչելութիւն Տեսնել Յիսուսի, զլիտւն վերեւ երկաթազիր, Յ.Ն.Թ.Չ., աջ կողմը Ս. Կոյսը, ձախ կողմը Ս. Յովհաննէս. վերջին երեսին՝ Ս. Կոյսը կանղնած Թագ ի զլուխ, Մանուկ Յիսուսը զրկին, երկու պատկերներն ալ գեղեցիկ ճաղկեայ շրջանակներու մէջ: Կուրծքին արծաթեայ փակարան, Հանդերձ եռամասնեայ երկաթազիր արձանագրութեամբ, կ'ամրացուի շղթայազորն երկու ճարմանդներով: Պահպանակ մազաղաթեայ սկիզբը եւ վերջը չորսական էջ, սրճագոյն թանաքով.

անկիւնաւոր երկաթազիր, մասունք Եսայեայ
Մարգարէութեան, ԻԳ, 18 - ԻԴ. 20, ԿԹ, 5
- ԿԵ. 18:

ՐՈՒՂԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Քղ. 1ա, դատարկ:

Քղ. 1բ-2ա.- Քուղթ Եւսեբիոսի առ
Կարպիանոս, երկու փին նկարներով, բազ-
մազոյն խորանագրողի մէջ:

Քղ. 2բ.- Յա, դատարկ: Քղ. 3բ-4ա,
անաւարտ ուրուագիծ խորանագրողի: Քղ.
4բ-5ա, դատարկ:

Կանոնի տախտակներ, բազմազոյն, ոս-
կիխոն, զծագրութիւն ոչ նուրբ, Քղ. 6բ,
6ա, 7բ, 8ա, 9բ, 10ա, 11բ, 12ա:

Դատարկ էջեր 6բ-7ա, 8բ-9ա, 10բ,
11ա:

Քղ. 12բ.- Նախադրութիւնը Մաթեոսի Ա-
ւետարանի:

Քղ. 16ա.- Աւետարան ըստ Մաթեոսի.-
Գիրք ծնընդեան Յի. Ջի. ...:

Քղ. 105ա 1.- Ի Կորթան, լուսնցքին՝
յընծայանոցն:

Քղ. 118ա 2.- Գլուխք որ ըստ Մարկո-

32.- Կամոնի տախտակ
թիւ 2587, թղ. 10ա

Կրօնական
 զին խորաց. և ասէ
 զնրա սա, երբ ճայք
 Ի գեաւ զք որաւ
 ավի ճերէ. և անդ
 Էն գտան

ճէք ինչ. և ի բոլ
 ասիցէ ինչ ճէզ
 ասասող էք. երբ
 ան խորեանց պի
 տոյեն. և զազգա
 զպիկտաւ աչ է զնր

է կապեալ. և
 յաւ անասի ընդ նր
 մին. լուծէք ա

ան
 նայցայս ամե
 նայն երևալի լայնի

5 4 2 1

ԱՐՐՈՑ ՅԱԿՈԲԱՆՑ, ՓԼ.- 2587-12

39.- Աւետարան Ըստ Մաթեոսի
թիւ 2587, թղ. 16ա

391

սի Աւետարամիմ:

Քղ. 116ա.- Աւետարամ ըստ Մարկոսի.-

Ակեզըն աւետարանի Յի. Ջի.:

Քղ. 116ա Ջ.- աւուրս. լուսանցքին՝
ն տիւ ն գիշերի:

Դիտ.- Քղթաճամարին մէջ նկատեցինք
վրիպակ մը, 148 փոխանակ 144ի, ուղղե-
ցինք 3վերջ:

Քղ. 168բ 1.-... եւ աստեղք յերկնից
ամկցիմ, լուսանցքին՝ քաւքափեսցիմ:

Քղ. 177բ Ջ.- Յուցակք Աւետարամիս

Ղուկասու:

Քղ 180ա.- Աւետարամ ըստ Ղուկասու

- Չանգի բազումք յաւթարեցին...:

Քղ. 282ա 1.- Գլուխք Յովհաննու Ա-
ւետարամիմ:

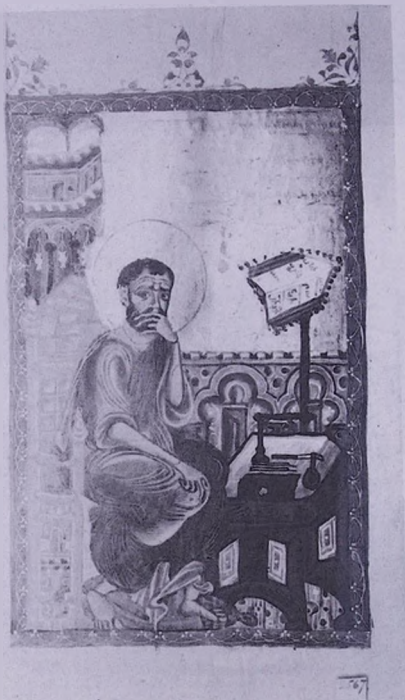
Քղ. 284ա.- Աւետարամ ըստ Յովհաննու
.- Ի սկզբանէ էր Բանն...:

Քղ. 858բ 1.- [Ը]ամգիստ երամելոյմ
Յովհաննու Աւետարամչի.- [Է]ր ընդ եղբար-
սն...:

Մամբ յիշատակագրութիւմք Գրչի.-1468

1.- Քղ. 14ա, ստորոտը.- Ջանպիտան
ծառայս ամ. քրիստոնէից զՄարտիրոս զրիչս
եւ ստացող լուսազարդ Սք. Աւետարանիս,
եւ զՎոզեւոր եղբայրն իմ Տաւիլ, եւ զամ.
աշխատօրքս ի մամ, յիշեսջիք ի մաքրա-
փայլ յազօթս ձեր, զի եւ զուք յիշեալ
լիջիք յանմոռաց յիշատակութիւն Ջի. Այ.
մերոյ ամէն:

Ջ.- Քղ. 177բ 1, ստորոտը.- Ջամե-

85.- Ս. Մարկոս Աւետարամիչ
թիւ 2587, քղ. 114բ

նամեղս եւ զունայնս ի բարեաց գործոց՝
զՄարտիրոս նրաստ եպ. զարիպ, յիշեցէք ի
Աս. Ած., եւ զճնազսն իմ զՍտեփանոս եւ
զՀռիփսիմէ, եւ ինքն Ած. զձեզ յիշէ:

Յ.- Թգ. 288ա 1, ստորոտը.- Ջամե-
նամեղս եւ զունայնս ի բարեաց գործոց,

զմեղաւոր Հոգս Մարտիրոս, եւ զճնօղսն
իմ՝ Ստեփանոս եւ զՀռիփսիմէ, եւ զքը-
ւերքն իմ, որ են այժմ ի ժողովն երկնի,
յիշեալիք ի մեղաց թողութիւն. Թվ. 2է, ի
մարտի Ա սկսեալ եղի ՅռՀանս:

Մեծ յիշատակարամ Գրչի.- 1464

38.- Յիսուսի Մարմինը Գերեզմանի մէջ
թիւ 2567, թղ. 174բ

37.- Աւետում Փարբիլի
թիւ 2567, թղ. 182ա

Քղ. 857թ 1, ստորոտը.- Փառք թեզ կրիննաթող արեգասզոն, արարիչ կիսազնդի եւ Դեմետրի ամէն:

ԵւորՀիւ Տեանն ամենակալի եւ ազնակաւութեամբ նորին աւարտեցաւ եռաՀրաշ եւ Հոգիազարդ Աւետարանս, զոր էր շաղկապեալ աւետարանչացն ըստ բազմեբանց գունոց...:

Ջորք Աւետարանք ի բազում պատճառէն...:

Միջամկեալ գրուած է Համգիտում Յովիամ-Ոռու, ապա դարձեալ յիշատակարամը կը շարունակուի, թղ. 883թ 1էն:

Արդ այսմ անմահական ըմպելոյ ի անզկիտ մարգարտիս եւ ամենազով աւրինակիս փափազաղ եղեալ եղկելիս եւ բազմաթշուառս, անուամբ կոչեցեալս եւ գործով Հեռացեալս, արտաքուստ երեւեալս եւ ներքուստ խաւարեալս, բազմամեղ եւ անարուեստ գրիչս Մարտիրոս, յետինս ի կարգօրաց եւ առաջինս յանցաւորաց, զաղափարցի զսա ինձ զանձ անկողոպտելի, եւ ըստ կարի իմում զարդարեցի ամ. գունովք, ի ժամանակ վերջինս, ի թիւս չափոյ քանակութեան Համարոյ յեղանակական շրջանական Հոլովման արու(ե)սեկին, որ ըստ ընթացման ժամանակի այսմիկ նկատի ՋԺԳ ամի, արթական տումարի տոՀմիս, ի սուրբ եւ յաստուածակոի քաղաքս Երուսաղէմ, ընդ Հովանեաւ Սրբոյն Յակովբա զամբարանի որդոյն Ջերեթյա առաքելոյ:

Արդ աղաչեմ. զամենեսան, որք ընթեռնոյք զՍք. Աւետարանս եւ կամ տեսնէք, զպակասութիւն մեր մի յիշէք, զի եւ նոյն Հրամանդ՝ զձերն ոչ յիշեսցէ, այլ ըստ գորովագութ սիրոյդ ձեր՝ ի մեղաց թողութիւն յիշել աղաչեմ ամ. երախտաւորաւք, եւ Հոգեւոր եղբարքք եւ ծնաւդիք, Ստեփանոսի եւ Հռիփս[իմ]էի, եւ ամ. արեան մերձաւորաւք, ամէն, եղիցի:

Յիշատակարամ Բեմկցի Թումայ իրիցու.- 1694

Քղ. 864ա 2, բոլորգիր.- Վերըստին

նորոգեալ կազմեցաւ Սք. Աւետարանս ձեռամբ տրուպ եւ անպիտան Բէնկցի Թումայ իրիցու, թվին ՌՃԽԳ ին, եւ է յիշատակ Սաւազարցի Խօճայ Խազարին եւ իւր կենակցուն Ջուլալին, որդոցն Գասպարին, Խուկասին, դստերացն Մարիամին, Մարթային, Սառային, Թուրվատէ, ՎարդէՀուրին, եւ եղբարցն Աստուածատուրին, Մելքոնին, եւ իւր ծնողաց մահտեսի Պողոսին, մահտեսի Թուրվատէ, որ էտ զսա իւր Հէլալ յնչիցքն զանկողոպտելի զանծս, զանզին մարգարտս, յիշատակ իւր Համօրէն ննջեցելոցն Հոգոյն:

Արդ թողցէ Տէր Ած. մեր զմեզս սոցա որպէս Ջաթոսին եւ զմաքսօրին, որպէս զպողոնկին եւ զանառակին, որպէս զքանանացոյն եւ զօսազակին, եւ լսել տացէ զերանօտ բարբառն որ ասէ արդարոցն. Եկայք օրհնեալք Հօր իմոյ, ամէն:

Յիշատակարամ Խազարցի Խազարի.- 1718

Քղ. 864թ 1, բոլորգիր.- Արդ ի գալն իմ առ Սք. Երուսաղէմս, ես մահտեսի Խոզազարցի Խազարս, Հանդերձ տամբս եւ ընկերօքս եւ դստերաւս, ի Հայոց տօմարիս ՌՃԿԸ թուին տվեալ պարզեւեցի յիշատակ անջընջելի առ դրան Սք. Ծննդեան Վանիցն: Եթէ որ զողասցի, եւ կամ աստուստ Հանեալ յայլ ուրեք տարցն, Կայնի պատժովք պատժեսցի: Իսկ դուք Հանդիպօղք այսմ աստուածային մատենիս, կամ ընթերցօղք, յիշեսջիք զվերոգրեալսն միով Հայր մեղալի, որ եւ յիշեալ լիշէք ի Տեառնէ, եւս պատճառն այսր բարութեանս, Ամէն:

Յիշատակարամ Կազմողաց.- 1784

Կուրծքի արծաթեայ փակարանին վրայ, երկաթագիր.- Սք. Աւետարանս կազմեցաւ եւ արծաթապատ զարդարեցաւ ի յիշատակ Գրիգոր եւ Յովաննէս Պատրիարզ Վարդապետաց եւ աթոռակալ Յովհաննէս Վարդապետին եւ ծնողաց նոցա, ի Սք. Ծննդեան Վանքն Սք. Աստուածածնի, ի թվին ՌՃԽԳ ամին: Յիշեցէք ի Տէր:

2568 - 13

ԱԻԵՏԱՐԱՆ.— 83

(Քկ. 1270-1284ի միջև)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծառալ 24.6x18x8: Բերթք 822. Թղթա-
 Համար ոչ անսխալ, քանի մը տեղ երկու
 թերթ միասին դարձուած: Հանգամանք շատ
 լաւ ընդհանուր առմամբ: Ըստ երեսոյթին
 կը պակսին վերջին պրակին վերջին երկու
 թերթերը, ուր քնականաբար գրուած էր
 գրչին յիշատակարանը: Մագաղաթ ընտիր:
 Գրութիւն՝ սկզբնատողերը եւ գլխատառերը
 ոսկեգոյն, մնացեալը սև մելանով, երկ-
 սիւն, 18 սող: Բոլորգէր վայելուչ: Հա-
 մառտագրութիւնք սովորական: Գունաւոր
 սկեխառն նրբագիծ զարդագիր եւ լուսան-
 ցագրող Հատուածներու սկիզբը: Խորանա-
 զարդք Հոյակապ, թղ, Եա, 95ա, 152ա
 (կրկնուած), 249ա: Լուսանցանկարք, Ա-
 ւետումն Գաբրիէլի թղ. 154ա, Ս. Կոյսն
 Մարիամ եւ Եղիսարէթ 155ա, Ծնունդ Տառն
 159թ, Հրեշտակ եւ Հովիտք 158ա. 8ս. եւ
 Սիմէոն ծնունդի 160ա, 8ս. նստեալ ընդ
 վարդապետսն 161թ, Ջարդութիւն 8.
 Մկրտչի 162ա, 8ս. եւ Եմմաուսի ծամ-
 րորդները 244ա, Յիսուսի կը Հրամցնեն
 ձուկ եւ մեղր 246ա, Բանն ի ծոց Հօր
 250ա, Կկայութիւն 8. Մկրտչի 250ա:

Նկարք զմայլելի.

- 1.- Ս. Մատթէոս, թղ. 4թ
- 2.- Ծնունդ Տառն, 8թ
- 8.- Մկրտութիւն Տառն, 12թ
- 4.- Խաչելութիւն Տառն, 88ա
- 6.- Իւզաբէր Կանայք, 91թ
- 6.- Ս. Մարկոս, 94թ
- 7.- Ս. Ղուկաս, 151թ
- 8.- Աւետումն Գաբրիէլի, 152թ
- 9.- Ընծայումն ի տաճարն, 159թ
- 10.- Համբարձումն Տառն, 247ա

- 11.- Ս. Յովհաննէս եւ Պրոխորոն, 248թ
- 12.- Ոտնալուայ, 296թ
- 18.- Ջրիստոս եւ Ստացող Վասակ, 820ա
 (կրկնուած)

Ուղղող Յովհաննէս եպս. Արքայ-
 եղբայր, որուն ձեռքով կատարուած բազմա-
 թիւ ճշգումներ կը տեսնուին լուսանցքնե-
 րու վրայ:

Կաշեկազմ տախտակեայ արծաթապատ,
 առաջին երեսին Երկրպագութիւն մոզուց,
 վերջին երեսին Խաչելութիւն Տառն, եր-
 կուքն ալ շրջանկուած քուսական քանդակ-
 ներով: Կուրծքի փակարանին վրայ քառատող
 արծանագրութիւն: Երկու արծաթեայ փակիչ-
 ներ անաղարտ: Ստացող՝ Պր. Վասակ Արքայ-
 եղբայր:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

Դատարկ էջեր, ոչ ամբողջովին մա-
 թուր, թղ. 1ա-2ա, 8թ-4ա:
 թղ. 2թ, շքեղ տախտակ, Կանոն Առա-
 ջին:
 թղ. 8ա, Կանոն յորս առանձինն Մար-
 կոս, Մաթէոս. Կանոն յորս առանձինն Յով-
 Հաննէս:

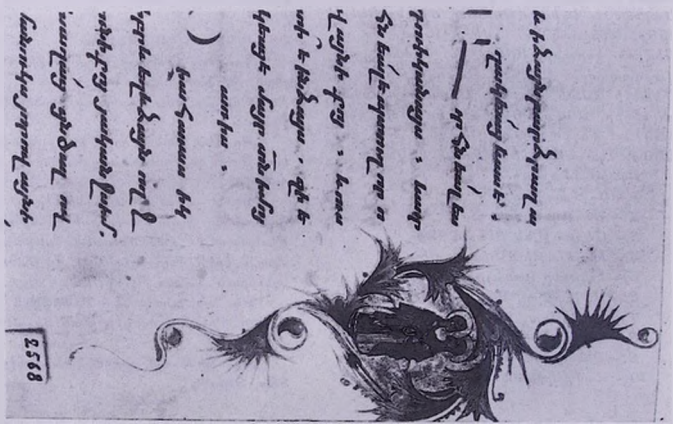
Նկատ.— Կանոնի տախտակներուն մեծա-
 զոյն մասը վաղուց կորսուած է. Խապայեան
 նշանակած է. "Համեմատական տախտակաց
 միայն երկու խորան ունի Ա. եւ Ժ. Կա-
 նոններուն" (Տետր Ա. էջ 186):

թղ. 6ա, պրակ Ա.— Աւետարան ըստ
 Մատթէոսի.— Գիրք ծընընդեան Յի. 2ի.

...
 թղ. 7թ 2-8ա, զատարկ: Նոյնպէս 12ա,
 88թ, 91ա:

38.- Աւետարան Ըստ Մարկոսի
Քիւ. Ձ568, քղ. 95ա

39.- Ս. Կողմ Մարկոսի եւ Եղիսեմբէ
Քիւ. Ձ568, քղ. 155ա

Քղ. 95ա.- Աւետարամ ըստ Մարկոսի
- Սկիզբն անտարանի Յի. Զի. ...

Քղ. 181ա Զ.-... Եթէ դուք ոչ թող-
ցեք, եւ ո՛չ Հայրն ձեր որ յերկինսն է
թողցէ ձեզ զյանցանս ձեր:- լուսանցքին՝
" աւելի է տունս" - Հմմտ. Մրկ. ԺԱ.
ԶԵ, յունարէն քննական Հրատարակութիւնը,
ուր լուսանցքի վրայ դրուած է սոյն Հա-
մարը:

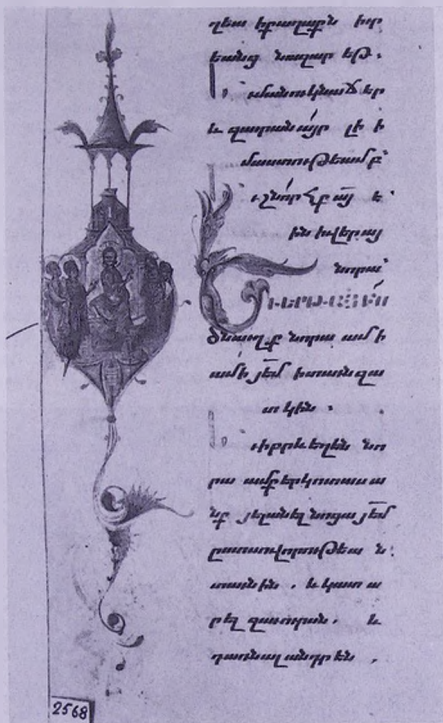
Լուսամցագրութիւթ, Քղ. 150ա, ստորո-
տը.- " Վերջի անտարանս կարի աստար է
յայլ արիւնակացն որ գրեալ կա":

Քղ. 150ա Դ.- Յարուցեալ Յս. ընդ ա-
ռաւուտս միաշաքաթուն, երեւեցաւ նախ Մա-
րիամու Մազղաղենացույ, յորմէ եՀան զե-
թն դեւան... մինչդեռ զգային եւ լային ...
- Հմմտ. Բիւ 2568, թղ. 177ա:

Իսկ յետ այսորիկ մինչ քաղմեալ էին
...

Եւ ապա ասէ ցնոսա... որ Հաւատայ եւ
մկրտիցի, կեցցէ...:

Իսկ նոցա զնացեալ... զքանն Հաստա-
տէին ի ձեռն նշանացն զոր ասնէին: Ամին
.- Հմմտ. Նոյն, անդ:

40.- Յիսուս Ոստեալ ընդ վարդապետսմ
թիւ 2568, թղ. 161բ

յիսուս զիսուս
 և եղև ընդ իսա
 ղն յուրացաւ և ընդ զիս
 ղ . և ինքն իսակ յի
 ղն եղացաւ և եր (Թ
 ը ընդ իսուսա . և
 զիս աչք կրակեաց
 և առիչ ճանաչե
 լի) զիս
 և ասեցինուս ա
 ղն ընդ իսուս զիս
 որոց վիճեց ընդ
 իսուսս սինչդեռ
 զիս և ասուրս մ
 եալ էր .
 աստասխանի ետ
 ը . . .

2568

42.- Ի սկզբանէ էր Բանն
թիւ 2568, թղ. 248ա

Քզ. 161ա, դատարկ:

Քզ. 162ա, դատարկ:

Քզ. 162ա (կրկնուած).— Աւետարամ ըստ Ղուկասու.— Քանգի բազումք յաւժարեցին...:

Քզ. 169ա, դատարկ:

Լուսամցագրութիւմ Քզ. 236բ, "այլապէս է սա աստ եղեալս" .— Եւ Հուէին ի նմանէ ուրուներ քրտանց իբրեւ զկայլակս արեան եւ իջանէր յերկիր.— Հմմտ. Ղկս. ԻԲ. 44:

Քզ. 247բ, դատարկ. նոյնպէս յաջորդ էջին մեծագոյն մասը:

Քզ. 249ա 1.— Ի սկզբանէ էր Բանն...:

Քզ. 279բ 1, Գլխ. Ը, Համար 59էն յետոյ կայ. " Ելանէր ի միոջ նոցա եւ երթայր այսպէս".— Լուսամցագրութիւմ " աւելի են քանքս":

Քզ. 295ա, դատարկ:

Քզ. 320բ, կրկնուած, դատարկ:

Քզ. 322, նոր թուղթ եւ յիշատակարանք:

Յիշատակագրութիւմը.

Ա.— Յովհաննէս Եպիսկոպոսի.—

Քզ. 320ա, կրկնուած, նկարին ներքեւ, բրտրգիր.— Պր. Վասակ է արքայեղբայրն Հայոց ստացող Սբ. Աւետարանիս այս, եւ աստուածապարգեւ զաւակք նորա Կոստանդին եւ Հեթում, զորս ի պարս սիրեմացն իւր ընկալցի Քս. Ած. Հայցմամբ Սբ. Ծնողին իւրոյ: Նաեւ զուղղող սորա զՅՈՀ. եպիսկ. եղբայր սորա եւ զմերսն յիշեցէք ի Քս.:

Յետմագոյմ յիշատակագրութիւմ.—

Բ.— 1687

Քզ. 321բ 2, ի վերջն Յովհաննէս Աւետարանին.— Ի թվին Հայոց 222 շարու— մակութիւնը հիմք տող եղծուած]:

Գ.— Մահտեսի Բիմիաթի.—

1.— Քզ. 322բ, վերջ, նորագիր շեղակերպ.— 1691

Սբ. Աւետարանս է յիշատակ] մահադասի Բինիաթին, եւ որդին մահադասի Դաւութին, միայնեղ առինք, Հալալ ինչից մերոց, ետուինք վախմն Սբ. Գէհորթ եկեղեցուն յիշատակ Հոգոյս մեր, թվին ՌՃՆ:

2.— Քզ. 322ա, բրտրգիր յստակ.— 1695

Յիշեցէք զվերջին ըստացող Սբ. Աւետարանիս զմահադասի Բինիաթն, կողակից

Մարեանն, եւ որդիքն Դաւութն, եւ Առաքելն, եղբայր Սուքիասն, իւր կողակից Գուլին, ով քահանայք եւ մանկունք Սբ. Սիոնի, յորժամ Հանդիպիք կարդալով կամ օրինակելով, լի բերան ողորմի ասացէք, Աստուածն ձեզ ողորմեսցի ի միւսանգամ գալստեանն իւրոյ:

Արդ եւ մահադասի Բինիաթս ըստացայ ի Հալալ ընչից իմոց, եւ եղու ի զուսն Սբ. Գէորգայ, ի զեղն որ կուչի Աջպած: Նորոգեցաւ ՌՃՆԻ Թվին, ձեռամբ անարժան եւ մեղաւթաւ Մովսէս Դպրի:

Դ.— Նաչկամց մահտեսի Եւայի.— 1747

Քզ. 34ա, նորագիր.— Արդ եւ Վանեցի Նաչկանց մահտեսի Մարհասի կողակից մահտեսի Եւէս առի զսուրբ եւ զպատական Աւետարանս, որ է Թագաւորական, ՌՃԴ2 ամին, ի զերութենէ պարսից Լ զոչ. ի խալալ ընչից իմոց տալով, եւ եղի զսա յիշատակ ի Սբ. Քաղաքն Երուսաղէմ, եւ ի զերայհրակ Վանքն եւ ի մեծ Աթոռն Հայոց, ի Սուրբն Յակոբ, ցանկալին ամազանց:

Արդ օվ ոք Հանդիպիք սմա եւ վայելէք զաստուածապատում անուշահոտ բուրաստանս, ընթեռնելով կամ զբօսանելով, յիշեցէք ի Քս. զկենդանի զայրն իմ զմահտեսի Մալխասաղայն եւ զհրիւրի որդին իմ զՄիլիթայանս չալաբին, եւ զնորարողոջ թոռունքն իմ զՆաչատուրն եւ զՄարգարէն, զՅուրիխան, զԱլմամէն եւ զՍուսունն եւ այլ ամ. արեան մերձաւորս իմ, զկենդանիս եւ զանկուցեցալսն, եւ որք յիշեցո՞ յիշեալ լիջիք ի Տեանն յԱստուծոյ ամէն:

Մի ոք իշխեսցէ մերձեւալ ի սայ զօրդանալով կամ ի Սբ. Ուխտն ի բաց Հանելով, եւ կամ անմաքուր ձեռօք շօշափելով, զայնպիսին պատժեսցէ Ած. ընդ զողոց եւ ընդ իսաչահանողացն, իսկ լավ պահողք եւ երկիւղիւ մերձեցողքն զվարձս եւ զշնորհս յԱստուծոյ սոցնն. որում փառք յաւիտեանս ամէն:

Ե.— Վանեցի Պողոս Արեղայի.— 1747

Քզ. 39բ 2, նորագիր վարժ.— Թվ. ՌՃԴ2, ի Հայրապետութեան եւ ի պատրիարքութեան Սրբոյ Քաղաքին Երուսաղէմի՝ Տեանն Գրիգորի երկցս երանեալ բարունապետի, եւ ի նուիրակութեան Վանեցի Պողոս Արեղայի եւ յորդորմամբ նորին ասեցեալ եղեւ սքանչելագործ եւ Թագաւորական Սբ. Աւետարանս այս ի փառս Աստուծոյ, ի պար-

ծանա եւ ի վայելումն բոլոր ազգիս Հա-
յոց, զոր Տէր ազատեցէ զստացող սորին
յամ. փորձութեանց, եւ յերկնից Սր. Ար-
քայութեան արժանիս արասցէ ամէն:

Ձ.- Վաճեցի մահտեսի Մարգարի.- 1760

Կուրծքի փակարանին վրայ, երկաթագիր
չորս տող.- Բիշատակ է Սր. Աւետարանիս
արծաթեայ կողքն Վանեցի մահտեսի Մարգա-
րին եւ կողակցոյն Փէրուխանին եւ որդոյն
Պողոս Վարդապետին, եւ ամ. զարմից նոցին
ի դուռն Սր. Յակոբայ, ՌՃՂՐ:

2569 - 14

ԱԻԵՏԱՐԱՆ.- 84

Հիգան

1677-1679

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ 26X18X8: Թերթթ 868: Հանգա-
մանք շատ լաւ. լուսանցքի ցեցահարութիւն
ընթեւ: Թուղթ տոկուն: Գրիչ եւ Մաղկող՝
Մարտիրոս ԶՀն. Հիգանցի, որդի Սարգիս
վարպետի: Մաղկումին մասնակից՝ իր ա-
շակերտը տէր Սարգիս Մոկացի: Գրութիւն՝
սպգրնատողերը ոսկեգոյն եւ կապոյտ, զըլ-
խատառերը ոսկեգոյն առաւելապէս, մնացեա-
լը սև մելանով, երկսիւն, 21 տող, գու-
նաւոր գիծերով շրջանակուած: Բազմագոյն
զարդագիր եւ լուսանցազարդ Հատուածներու
սկիզբը, քառական նուրբ եւ յաշող: Խորա-
նազարդ իւր սարօթ, թղ. 64ա, 188ա,
198ա, 280ա: Լուսանցանկարք շահեկան,
Մատթէոսի մէջ 26, Մարկոսի 8, Ղուկասու
26, Յովհաննու 10:

Նկարք բազմագոյն ոսկեխառն եւ յա-

շող.

1.- Տեսիլ Եզեկիէի Մարգարէին, թղ.

7թ

2, 8, 4, կը պակսին այժմ:

5.- Բառասնօրեայ Գալուստն ի տաճա-
րն, 11թ

6.- Մկրտութիւնն Աի., 12ա

7.- Հարսանիքն ի Կանա Գալիլէացւոց,
18թ

8, 9.- Ջանգամալոյձն բժշկէ, Աս,
յառնէ զՊետրոս եւ չթողու ընկղ-

միլ, 14ա

10.- Պայծառակերպութիւն Տեառն, 16թ

11.- Ղազարու Յարութիւնն, 16ա

12.- Մաղկազարդն է, 17թ

18.- Աս. բազմի ի վերնատունն, 18ա

14, 15.- Ըմբռնումն Աի., Տանիլն ա-
ռաջի Պիղատոսի, 19թ

16, 17, 18.- Պետրոս զականջն Հա-

տանէ՝ Աս, բժշկէ, Աղ-
ջիկն ասէ՝ Եւ դու ի
նոցանէ ես՝ Պետրոս
ուրանայ, եւ քարձեալ
էր ինքին զխաչափայտն՝
20ա

19.- Խաչելութիւն Տեառն, 21թ

20, 21.- Պատանումն Տեառն, Թաղումն
Տեառն, 22ա

22.- Աւերումն Դժոխոցն, 23թ

28, 24.- Ի Քալիլեայ ուր ժամադիր
եղև Ես., Իւղարծր Կանայք,
24ա

25, 26, կը պակսին այժմ.

27.- Եւ զՈրդի ընդ ամպս երկնից եկ-
եալ, 27թ

28.- Որ զՀինաւորցն Ած. ետես
նստեալ..., 28ա

29.- Դատաստան, եւ ղնին կշիռք, 29թ

80.- Փնայն յառազաստին, Իմաստուն
կուսանքն, յիմար կուսանքն,
դժոխքն, 80ա

81.- Տէր Ած. Ես. Աս., 81թ

82.- Մարիամ Աստուածածինն, 82ա

88.- Աքրահամ՝ եւ Ղազար ի զոգ նորա
Հանգուցեալ, մեծատունն պապակի
ի տապակին, 88ա

84.- Մաղկանկար, յատակը կապոյտ,
88թ

85.- Դրախտ Եղեմական, 84թ

86.- Ս. Մատթէոս, 58թ

87.- Ս. Պետրոս եւ Ս. Մարկոս, 187թ

88.- Ս. Ղուկաս, 192թ

89.- Ս. Յովհաննէս եւ Պրոխորոն,
279թ

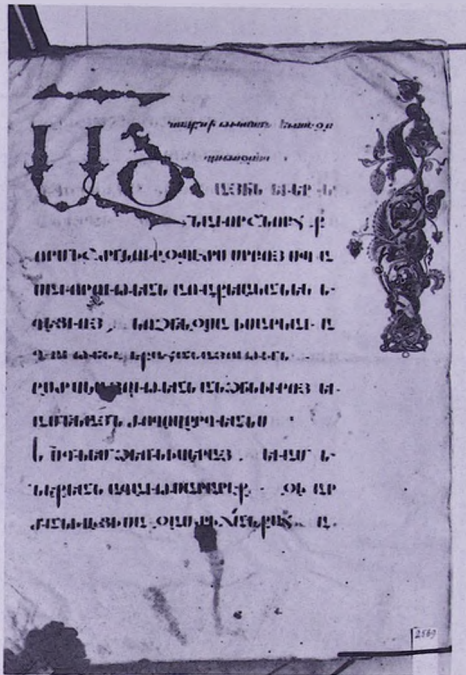
Կաշեկազմ տախտակեայ արծաթապատ,
մասամբ ոսկեկրեալ, առաջին կողքին նա-

Պայծառակերպութիւն Ըրեմ 1588

2107

44.- Պայծառակերպութիւն Տեառն
թիւ 2588, թղ. 15բ

48.- Մագաղաթեայ պահպանակ
թիւ 2588, թղ. 2ա

չելութիւն, սգաւոր Ս. Կոյսը եւ Ս. Յով-
 շաննէս, վերջին կողքին կեղրոնը Ջրիս-
 տոս, շրջապատուած չորս աւետարանիչներու
 խորհրդանշանները ներկայացնող կենդանի-
 ներով եւ զոյգ մը Հրեշտակներով, երկու
 կողմի քանդակներն ալ արծաթեայ ծաղկա-
 Հիւս խորթի վրայ: Կուրծքն ու կոնակը
 նոյնպէս արծաթապատ: Ստացող՝ Մարտիրոս
 կրօնաւոր քահանայ, որդի Բէրամի:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Քղ. 1-2, Մազաղաթեայ պաշտօնակ,
 ընտիր երկաթագիր, պատուական զարդագրով
 եւ երեք լուսանցազարդերով, մասն Մաշ-
 տոցի՝ քահանայական ձեռնադրութեան Կա-
 նոնի: Խորագիրները կամ խրատները անկիւ-
 նաւոր մանր երկաթագիր՝ սրճագոյն թանա-
 թով:

Քղ. 8-7ա, զատարկ:

45.- Խաչելութիւն Տեառն
 թիւ 2588, թղ. 21բ

Հոգւոյն սրբի Գալուստն :

47.- Հոգւոյն սրբոյ Գալուստն
թիւ 2569, թղ. 28ա

Մ Ր Բ Ո Ց Յ Ա Կ Ո Բ Ե Ա Ն Յ, ԺԱ.- 2589-14

48.- Համբարձումն Տեառն յերկիմս
թիւ 2589, թղ. 25թ

48.- Որդի՛մ եկեալ ընդ ամպս երկՈից
 քիւ Չ589, քղ. Չ7բ

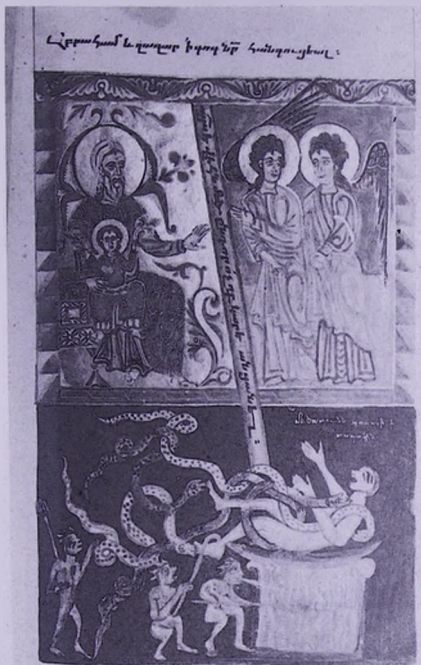
Յնկարէ ի քնն անձ թառստոսանայի՝ իւր ցոյն յիշու երբ
Եւ թառստոսեց թառսեկանս անդ ի րկն արև լուսն յարաւ արիւն
բառ արիւն յարա թառսեկանս անդ ի րկն արև լուսն յարաւ արիւն
Ի Կաթողիկոս

1194

48.- Մարիամ Աստուածածիծ
թիւ 2569, թղ. 92ա

Քղ. 8-10, կը պակսի այժմ, որոնք կը պարունակէին երեք նկարներ, "Գուշակումն մարգարէիցն" (8ա) "Պարբիէլ աւետ Սբ. Կուսին Մարիամու" (9բ), եւ "Մնունդն Յի." (10ա):

Քղ. 25 եւ 26, կը պակսին այժմ, որոնք կը պարունակէին երկու նկարներ, "Համբարձումն Տնտն յերկինս" (25բ) "Հոգւոյն Սրբոյ Պալուստն" 26(ա): Դատարկ էջեր, 11ա, 12բ, 18ա, 14բ,

50.- Աբրահամ, Դազար, Մեծատուն
թիւ 2588, թղ. 33ա

16ա, 16բ, 17ա, 18բ, 19ա, 20բ, 21ա,
22բ, 23ա, 24բ, 27ա, 28բ, 29ա, 30բ,
31ա, 32բ, 34ա:

Քղ. 85ա 1.- Տիեզերալուր եւ աշխարհա-
լոյս վարդապետի եւ հոգեմուտագ երգողի Տ-
եառն ներսեսի Հայոց Կաթողիկոսի Կլայնց-

ւոյ արարեալ զպատմառոս Ժ խորամաց Արքոյ
Աւետարանիս, եւ վասն երամզ ըրամզ գու-
նոցն ծաղկամց, եւ հաւուցն եւ ծառոցն,
ի փառս Քի. Այ. մերոյ, որ է արիմեալ
յաւի: Առաւելապէս Հրաշից արժանի, սոսկալի

51.- Դրախտ եղեմական
թիւ 2568, թղ. 34բ

գերպանծութիւն բանից...

Քղ. 86ա 1.- Յայլմէ վարդապետէ ասացեալ բամ վասմ խորամաց Աւետարամիս.-

Դրախտ իմանալի Սբ. Եկեղեցի...:

Դատարկ թուղթեր, 89ա, 41բ, 42ա, 48բ, 44ա, 46բ, 46ա, 47բ:

Քուղթ Եւսեբիոսի, Եկարազարդ շրջանակով, թղ. 89բ-40ա:

Կանոնի շքեղ տախտակներ, թղ. 40բ, 41ա, 42բ, 48ա, 44բ, 45ա, 46բ, 47ա:

Քղ. 48ա 1.- Նախադրութիւն Մատթոսի Աւետարամիմ:

Քղ. 48բ.- Գլուխք Մատթոսի Աւետարամիմ:

Քղ. 50բ - 51ա, զատարկ:

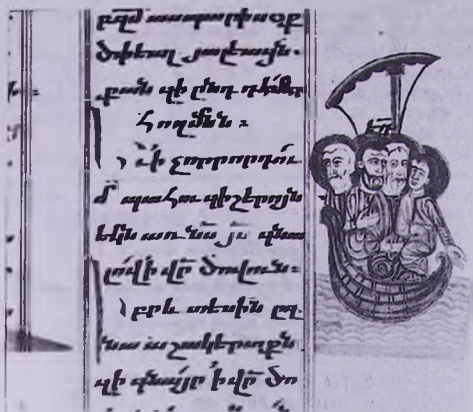
Քղ. 51բ 1.- Համաձայնութիւն Ոսխասացեալ գլխոցս:

Քղ. 52ա, լոկ շրջանակներ: 52բ - 58 զատարկ:

Քղ. 54ա.- Գիրք Յննդեան 8ի. 2ի.

52.- Բազմացումն Հացի թիւ 2588, թղ. 80բ

53.- Աշակերտքն ի վերայ ծովուն
 քիւ 2568, քղ. 81ա

54.- Ինդաքեր Կանայք
 քիւ 2568, քղ. 133ա

Քղ. 184բ 1, 185ա 2, գծուած, դատարկ:

Քղ. 184բ 2.- Նախադրութիւմ Մարկոսի Աւետարանի:

Քղ. 185բ.- Գլուխը Աւետարանիմ որ ըստ Մարկոսի:

Քղ. 187ա, Գծուած, դատարկ:

Քղ. 188ա.- Սկիզբն Աւետարանի Գի.

Քի. ...:

Քղ. 187ա 2.- Աւետարան ըստ Մարկոսի.- Ցարուցեալ Ես. առաւատուն առաջին միաշարքուն...:

Քղ. 188ա 2.- Նախադրութիւմ Ղուկայ Աւետարանի:

Քղ. 192ա, դատարկ:

Քղ. 198ա.- Քանգի բազումք յաւժարեցին...:

Քղ. 276ա 1.- Նախադրութիւմ Յովհանն-նու Աւետարանի:

Քղ. 277 կրկնուած էր, ուղղեցինք:

Քղ. 278բ, 279ա, դատարկ:

Քղ. 280ա.- Ի սկզբանէ էր Բանն...:

Քղ. 840ա 1.- Աւետարան ըստ Յովհանն-նու.- Իրք կնոջն շնացելոյ.- Գնացին իւրա-

55.- Սկիզբն Աւետարանի Գի. Քի. թիւ 2569, թղ. 188ա

քանչիւր ոք ի տեղի իւր...:

Քղ. 841ա 1.- Յիշատակարամ Սր. Աւե-
տարամիս: Կը շարունակուի մինչեւ թղ.

848բ Ջ: Տեսնել իր կարգին:

Քղ. 848 - 849ի միջև կտրուած մէկ
թերթ, թղթաւամարէն առաջ. որոշ չէ թէ
դատարկ էր կամ ոչ:

Քղ. 849 - 851, դատարկ:

Քղ. 852 - 853.- Պաշտական մազադաթ

եայ, երկաթագիր, մասն Աւետարանի:

Մամր յիշատակագրութիւնը Գրիչ եւ Ծաղ-
կող Խիզանցի Մարտիրոսի.-

Ձ.- Քղ. 27բ, նկարին ներքեւ, կար-
մբատառ Նոտրակիւրպ, վեց տող:

Խաչըն փայլէ աստուածային,
յարեւելից լուսով ի լին,

58.- Ետեւի կողք
թիւ 2589

եւթնապատիկ քան զարեգակն,
պայտառացեալ մէջաւորէին,
Յորժամ եւ Հայրն եւ Սուրբ Որդին,
փառօք ընդ ամպս միշտ երեւին,
Հաւատացեալքն միշտ բերկրին,
ուրացողացն կոծ լինին:
Ի սոսկալի այնմ ատենին,
Աստուածորդի Հօր Միածին,
սէր Մարտիրոսն ի քեզ յանձին,
երկըրպազու քո Սուրբ Նսաչին:
Դասաւորեա սըրբոց դասին,
յարթայութիւնդ քո երկնային,
լըսել ըզձայնդ աստուածային,
թ' եկայք աւրՀնեալք Հօր իմ վերին:

2.- Թղ. 28ա, գրչութիւն ըստ վեր-
նոյն:

Տէր Անդրէաս այր պատուական,
պարծանք Հայոց Տանս Արամեան,
Դաւիթը ընտրեալ եւ սըրբազան,
եպիսկոպոսքող Հրաշազան:
Դուք բարեխօս լերուք առ այն,
յորժամ զայցէ ի դատաստան,
յաթոռ նըստի աՀեզական,
դատէ զըլուր զազս ամենայն:
Նըջանն յաղթող տէրուական,
Աստուածածինն անապական,
Սուրբ Յովաննէս բարբառոյն ձայն,
եւ առաքեալքն երկրտասան:
Բարեխաւս առ անմահ արքայն,
փըրկել ըզմեզ միշտ յախտանն,
որով եւ դուք ի մի բերանն,
լինիք կըցորդ նոցին Հայցման,
միշտ պաղատել առ Տէրն Բանն,
որ է աւրՀնեալ միշտ յաւիտեան:

3.- Թղ. 31բ. Նկարին ներքեւ, կար-
մարտառ բուրգիւր.- Մեղայ յերկինս եւ ա-
ռաջի քո, զչարչարանսն որ վասն իմ յան-
ձն ատեր եւ զկամաւոր մաՀն՝ առ քեզ ա-
ղերս մատուցանեմ ողորմեաց ինձ ըստ մեծի
ողորմութեան քում:

4.- Թղ. 32ա, Նկարին մէջ, ձախ կող-
մէ, սեւատառ երկաթագիր, ութ տող.- Աղա-
չեմ զԲանդ Աստուած, զճնեալդ յաղայի-
նոյս, ողորմեա Մարտիրոսի գրչի:

5.- Նկարին ներքեւ, կարմրատառ բո-
լորգիւր.- Չճնեալն ի քէն Ած. խոստովանիմ
եւ զքեզ միշտ կոյս, մի՛ դաղարեք բարե-
խաւսել՝ փրկել զմեզուցեալ ոգի Մարտիրոս

գրչիս յաւիտեական տանջանացն, ո՞վ
երանեալք ի կանայս:

6.- Թղ. 35ա, ստորին լուսանցքին,
սեւատառ բուրգիւր, չորս տող:
Չքեզ աղաչեմ, ով փակակալ,
որ ամենայնց ես վերընկալ,
զԱւետարանս Հրաշափառ,
մի՛ Հանապազ ի ձեռքը տալ,
որ չաղտոտեն զանգին զաւՀար,
Աստուածածնի սիրոյն Համար:

7.- Թղ. 48ա 2, ստորտըր, սեւատառ
բուրգիւր.- Ձստացաւդ լուսազարդ Սք. Ա-
ւետարանիս զՄարտիրոս ճշուարտ կրօնաւոր
քաՀանայն, եւ զիս զբազմալէր Մարտիրոս
գծօղս եւ ծաղկողս՝ աղաչեմ յիշել ի Տէր:

8.- Թղ. 58բ, Նկարի չորս անկիւննե-
րուն, չորս փոքր քառակուսիներու մէջ.
սպիտակ երկաթագիր, կապոյտ խորթի վրայ.
զՄարտիրոս կրանաւոր
քաՀանայն յիշեցէք ի Զս.
զմեղապարտ Մարտիրոս
ծաղկողս յիշեցէք ի Զս.

9.- Նկարին ներքեւ, կարմրատառ նոտ-
րակերպ, վեց տող.

Սուրբ Մատթէոս մարդտ անուանեալ,
ի մարդկութիւն Տեաղոն սկըսեալ,
եւ երզ կենաց ըզքեզ կոչեալ,
որով քնութիւնս կենդանացեալ:
Չքանն ի Փըրկէչն մերմէ առեալ,
զուարխութիւն մեզ աւետեալ,
քարոզութեամբ զաշխարհս լըցեալ,
ծովէ մեղաց զմեզ ամբարձեալ:
Բարեխաւսեայ առ Բանն ընտրեալ,
որ ի Սըրոյ Կուսէն ծընեալ,
զի փրկեսցէ զմեզ ազատեալ:
Ատառող սորայ յոյժ նրանեալ,
սէր Մարտիրոսն ի կարգս ընտրեալ,
լիցի եւ սա արժանացեալ,
փառաց ձերոց Հաղորդ զըտեալ:

10.- Թղ. 187բ, Նկարին ներքեւ,
գրչութիւն ըստ նախորդին:

Մարկոսը արի քաջ եւ արդար,
Պետրոսի աշակերտեցար,
Վիմէն Հրաման դու ընկալար,
զԱւետարանն զըրել ի յար:
Մկըրտութեանն սկըբնարար,
Փըրկէչին մերոյ կենդանարար,

արիւնձարքար յառաջ տարար,
 փոյթ առնելով զքանն ի կատար:
 Բարեբըր պատուար անուանեցար,
 վերայ վիմի սահմանեցար,
 ապաստանաց տեղ շինեցար,
 յուրախութիւն Հաստատեցար:
 Դու աղաչեա միշտ անդադար,
 զՅիսուս Փրկիչըն կենարար,
 զի զմեզ փրկէ ազատարար,
 Յորդանանու շնորՀօթն յարմար:
 Զկրօնաւոր այրըն սրբաբար,
 զստացող սորա արդիւնարար,
 մի մոռացի Տէրն եւ արդար,
 յորժամ զայցէ աստուածաբար:

11.- Թղ. 188թ 2, բոլորգիւր-
 Աւերհու: Թիւն որ կարգայ,
 զովութիւն որ լսէ,
 փառք Փրկչին,
 եւ յիշատակ գրչիս.

Ամէն:

12.- Թղ. 192թ, եկարին եերթեւ
 կարմրատառ.

Երանելիդ անուն Դուկաս,
 որ Քրիստոսի եւ մերձակայս,
 ի Պօղոսէ վարս ըստանաս,
 զԱւետարան Տեսնն իմանաս:
 ԸզՀրաշալի դուռըն քանաս,
 Հոգոյն Սըրբոյ Հանգոյննաս,
 ըզՀոգին Սուրբ մատն սանել տաս,
 զազգահամարն ստոյգ իմանաս:
 Եզին նրման մեղովմ զնաս,
 վարեւ զերկիր ոչ ծուլանաս,
 զմիտըս մարդկան նովա քանաս,
 յիրկրէ յերկինս վերանալ տաս:
 Ընդ մեր մաղթեա զանճառն անՀաս,
 այն որ քազմաւ ի խանձարբայս,
 տաճարն եկաւ քառանսարեայս,
 եւ արձակեաց ըզպաշտօնայս:
 Զեղկելի ծրոզս եւ ըզծառայս,
 եւ զըստացող զըրոց սորայս,
 քարեխօսել ոչ մոռանաս,
 յորժամ առ Տէրըն վերանաս:

18.- Թղ. 198ա, ստորին լուսանցքին,
 կարմրատառ, երեք տող:

Այս խորանի անունս է խաչ,
 բոլորակի Հանելն է քաչ,
 Թէ ուսնալ եւ մաւտ եկ յառաջ,
 Թէ չի ի զատ կաց եւ ամաչ:
 Մեղաւք եղեալ եմ քան խարխալ,
 գործով եմ քան զվայրենի արջ,
 վասն այն ողբամ սըրտաՀառաչ,
 Ե՞րբ տի լինիմ ես անամաչ:

14.- Թղ. 278թ, եկարին եերթեւ,
 կարմրատառ.

Ով աշակերտ սուրբ սիրելի,
 սքանչելագործ այրդ զովելի,
 որ Քրիստոսի սիրայն մեծի,
 դու միշտ զըտար վեՀ սիրելի:
 Արծուանման զարմանալի,
 Թըրար մըտաթ անճառելի,
 յանՀասն ի Հուպ մերձանալի,
 յԵրրորդութիւնն անզըննելի:
 Բանիւ պատմել անպատմելի,
 զԲանն ի Հօրէ անճառելի,
 որ մարդ եղե վասն մեմնի,
 փըրկեաց զգերեալսն որք ի քանդի:
 Մեզ քարեխօս լեր անդադար,
 Սուրբ ՅոՀաննէսը Հրաշալի,
 աշակերտ(ե)ալ Պրոխորոնի,
 յաւուրն աՀեղ յաներկի:
 Մանաւանդ այսմ ըստացողի,
 Մարտիրոս քաջ կրօնաւորի,
 ընդ նոյն եւ զմեր քանս ընկալցի,
 ամենայնի Տէր ողորմի:

Մեծ յիշատակարամ Գրիչ եւ Մաղկող Խի-
 զաՈցի Մարտիրոս Քսիաւալի.- 1679

Թղ. 841ա 1.- Յիշատակարամ Աբ. Ա-
 ւետարամիս:

Փառք Աստուծոյ լուսոյն մեծի,
 արարողին ամենայնի,
 երբեակ անձանցն անճառելի,
 միակ բնութեանն անքըննելի:
 Հաւր Աստուծոյ ծնաւդի Բանի,
 Որդոյ ծնընդեանն անպատմելի,
 Հոգւոյ բըղխմանն անսպասելի,
 յանցեալն յայժմուս յապագայի:

Ուստի եւ տեսնալ զսորայս անճառ
 փրկագործութեան խորՀուրդ, ոմն ի լու-
 սածնեալ զարմից, ի Հրեշտակակրօն ան-
 ձանց, եւ ի ճգնաւորական զասուց, քարի
 եւ Հաւատարիմ տէր Մարտիրոս մահապա-
 կրօնաւորն, նմանեալ սուրբ Հարանցն Մար-
 կոսի եւ Մակարայ, եւ ետ զրել զՍբ. Աւե-
 տարանս լուսագարդ, յիշելով զքան տէրու-
 նական Հրամանին որ ասէ. Երանի որ ունի-
 ցի զաւակ ի Սինն, եւ ընդանեակ յԵրուսա-
 ղէմ:

Այսմ աստուածային Հրամանիս ցանկա-
 ցօղ եղեւ տէր Մարտիրոս Հէրպետն, եւ ետ
 զրել զՍբ. Աւետարանս, եւ զարդարել ետ
 զսա ոսկով եւ լազարդով, եւ ակամբք
 պատուականօք, զեերթոյ եւ զարտաքոյ,
 որպէս զվայրենագեղ զբախտ, եւ զպտղալի
 այգի, եւ զծաղկալի բուրաստան, երանգ

երանգ զուեով զարդարեալ, յիշատակ բարի իւրն եւ իւր ծնողացն՝ Հօրն Բէրամին եւ մօրն Գուլզուլին, եւ եղբարցն Սիրունին եւ Վարդուին եւ Կիրակոսին, եւ եղբորորդոցն տէր Յովսէփին, եւ Յովանիսին, եւ Սիրունի կողակցին ԵաՀատանին, եւ Վարդուի կողակցին Խուսէին, եւ Կիրակոսի կողակցին Խաթունին, եւ քեռոյն իւրոյ Վաշին, եւ կողակցին Գուհարին, եւ իւր Հոգեւոր եղբորն տէր Ատով կրօնաւորին. յիշեցէք եւ Ած. ողորմի սասցէք, եւ Ած. ձեզ ողորմեացի, ամէն:

Եւ արզ ես յետինս ի կարգաւորաց, եւ անարժանս ի մանկունս եկեղեցւոյ, անիւմաստս եւ անարժանս ի զիրս զրչութեան, Մարտիրոս սուտանուս խաբեբայ եւ ոչ քաՀանայ, որ մեղաց իմոց ոչ զր թիւ, եւ անօրէնութեան իմոյ ոչ զոյ վճար, փարթամս եւ մեծատունս ի Հարեաց, դատարկացեալս եւ ունա[յնա]ցեալս ի բարեաց, եւ ես քան զայս ամայիս եւ եղենազորոս զտեալ, զոր յուսամք եւ Հայցեմք յամենազօր մարդասէրն Ած. որ կանգնէ զձեզ եւ զմեզ իւր առատ ողորմութեամբն, ամէն:

ԵնորՀի Տեառն սկըսայ զՍր. Աւետարանս ի մեծ թուականիս Հայոց, ի Ռ եւ ի ԻԶ ամին, եւ ողորմութեամբ նորին կատարեցի զամենալի բուրաստանս ի Ռ եւ ի ԻԸ ամին, ի քաղաքիս որ կոչի Հիզան, ընդ Հովանեալ Սր. Եկեղեցեացս որ աստ կառուցեալ կան Սր. Յարութեանն, եւ Սր. Աստուածանին, եւ Սր. Յովաննէս Մկրտչին, Սր. Ստեփաննոսին, եւ Սր. Գրիգորին, Սր. Սարգսի Եօրավարին եւ ողորմ նորս Մարտիրոսին, եւ Սրբոյն Գէորգեայ: Ի Հայրապետութեանն Հայոց տեսուն տէր Առաքելին, Սր. Աթոռոյն Էջմիածնի, ի պատրիարքութեանն Աղթամարայ տէր Գրիգորիս Կաթողիկոսի, ի յաթոռակալութեան յիսուսաշնորՀ Աթոռոյն Սր. Ծրուսդէմայ տէր Աղղրեալս եւ տէր Դաւիթ արքեպիսկոպոսացն, ի բունակալութեանն տանկաց սուլթան Մուրատ խոնդաբարին, եւ ի մերոյս պարնութեան Մէլէք Խալիլ Բէկին, եւ իւր նայիպին՝ պարոն Սարգսին, զոր Տէր Ած. զինքն խաղաղութեամբ պահեսցէ, ամէն:

Ի դառն եւ ի նեղ եւ ի վշտացեալ ժամանակիս, յորում ել բազում զօրաք զօրավարն արեւմտից թագաւորին Ստըմբուլայ Լալայ փաշայն, եւ եկն յարեւելս ի վերայ Փաթշահին արեւելից, եւ բազում ոճիրս զործեաց ի մէջ քրիստոնէից, եւ Դ, Ե անկամ ճակատեցան եւ պատերազմեցան ընդ

միմեանս ազն շրոմոց եւ Կարմիր գլխաց, եւ բազում զօրս յանինայ կոտորեցին. Եւ շինեաց Լալայ փաշայն զբերդն կայսր [Կարս] քաղաքին, եւ կամի գնալ ի վերայ Թաւրիզու, բայց զառաջիկայն Ած. զիտէ: Նոյնպէս եւ փաշայն, որ տիրէր Վանայ բերդին, Հրամանաւ Թագաւորին իւրոյ բազում արիւնս եւեղ ի մէջ անմեղաց քրիստոնէից, եւ զողոս եւ զկոծս եւ զպակիծս Հարց եւ մարց եւ գտեբաց նոցա ոչ ոք կարէ ընդ զրով արկանել: Այս ամ. եկն ի վերայ մեր վասն մեղաց մեերց, ըստ տէրունական Հրամանին, որպէս սասց Փրկչին՝ Եթէ ոչ ապաշխարիցէք, ամենեքեան նոյնպէս կորնչեցիք: Յորոց փրկեսցէ եւ ազատեսցէ ազատարարն Ած. զազգ Հայկազան տոհմիս ի ձեռաց այլազգաց եւ անօրինաց, Ամէն:

Արզ՝ որք ճաշակէք յամէնառատ սեղանոյս եւ վայելէք յաստուածային բուրաստանէս, եւ Հանդիպիք տեսութեան Սր. Աւետարանիս, կարդալով կամ արիւնակելով եւ կամ Հարեւանցի տեսանելով, զաւելորոյն քառեսայք եւ զպակասութիւնն լնութ. եւ խոշորութեանս եւ սղալանացս եւ խոշորութեանս անմեղադիր լինել. զի կար մեր այս էր:

Արզ՝ յերես անկեալ աղաչեմ զձեզ կողկողազին պաղատանօք, զի լի սրտիւ եւ բոլոր Հաւատով անարժանիս Ած. ողորմի ասացէք, եւ մեղաց թողութիւնս Հայցեցէք ինձ եւ ծնողաց իմոց՝ տէր Սարգիս քահանային եւ Խանուսին, եւ մեծ պապուն իմոյ Կարապետ քահանային եւ Ջնարին, եւ Հոգեւոր ծնողաց իմոց Վարդան քահանային եւ Մանուշակին, եւ եղբարցն իմոց Յօրին եւ Յովասափին, եւ ջրւերցն իմ Հոիփսիմին եւ Եփրոսինին եւ ՈսկիՀատին, եւ նորաբողջ զաւակաց իմոց Գրիգորիսին եւ Աննային, եւ փոխեցելոցն ի Ջս. Յովանիսին եւ Աննային, եւ ամ. ազգականացն իմոց կենդանեացն եւ Հանգուցելոցն, Ամէն:

Դարձեալ կրկին աղաչեմ զձեզ յիշեսցէք ի մաքրափայլ աղօթս ձեր՝ առաջի անարիւն զձեմանն ի ժամ սոսկալի սուրբ պատարազին, զարքասէր քահանայն զտէր Մարտիրոս կրօնաւորն, որ ես զարդարել զՍր. Աւետարանս սոկով եւ լազարդով, դեղ(ե)օք եւ նկարիք, եւ զեղեցիկ ճարտուարով, զոր Տէր Ած. Թագաւորն ամենայնի զարդարեսցէ զինքն լուսեղէն փառօք. եւ պայծառ պատմութեանքս, եւ սառեւ զհոգիս ծնողաց իւրոց՝ զԲէրամին եւ զԳուլզուլին, եւ զեղբարցն եւ զՀօրեղբօրն զՄի-

բանին եւ զԳրիգորին, եւ զՇորեղբոր որդոցն զՈսանիսին եւ զԱրեւին եւ զՍարգսին, եւ զԼիւրանի կողակցին զԵաՀուսմին, եւ զԱրեւի կնոջն Մրջանին, եւ զՀոգեւոր ծնողացն զՍտեփանոսին եւ զՎարդ խաթունին, եւ որդոյն զԿարապետին եւ զՎարդանիսին, Ամէն:

Դարձեալ կրկին անգամ աղաչեմ յիշել ի Տէր զմեզսամած գրիչս, զսուտանուն Մարտիրոսս, որ գրեցի զսա ի լաւ եւ յընտիր եւ յըստոյգ արիւնսակէ, եւ ծաղկեցի զսա չարչարանօք ի յայլ եւ յայլ աւետարանէ եւ կայ որ մտաց, զի Դ, Ե Աւետարան ժողովեցի, կայր որ Սըսայ բանն, կայր որ արեւելից բանըն, ես այլ բազում աշխատութեամբ ժողովեցի եւ նշի ի Սբ. Աւետարանս. որք Հանդիպիք տեսութեան սորա՝ յիշեցէք զՄարտիրոս գծողս, եւ զՀայրն իմ պատուական, զթալ նկարիչն Հրաշագան, որ շատ աշխատեցաւ Հետ մեզաւորիս, զտէր Սարգիս վարպետն, եւ զմայրն իմ զՈսանումն, եւ զկենակիցն իմ զԱղաբէկին, եւ զեղւարն իմ զԹոքն, եւ զքրւիքքն իմ, եւ ըզփեսայն իմ զՄուրատն, որ աշխատեցաւ ի յոսկոյ Հալելն. եւ զաներքն իմ զՄիրիջանն եւ զտէր Մարտիրոսն եւ զՈսկիՀատն, եւ զորդիքն իւրանց զտէր Գրիգորն եւ զայլն, եւ զինամին իմ զվարպետ Եղիշէն, եւ զաշակերտն իմ զտէր Սարգիս Մոկացին, որ աշխատեցաւ Հետ ինձ ի ծաղկել Սբ. Աւետարանիս: Ես առաւել այնոցիկ որ ի վերայ մեզ աշխատանք եւ նրախտիք ունին, յիշեցէք եւ Ած. ողորմի ասացէք, զի ձեզ կարի եւ Հեշտալի, եւ մեզ դիւրին եւ պիտանի. եւ Ած. որ առատն է ի սուրս բարեաց՝ ձեզ եւ մեզ ողորմեացի յիւր միւսանգամ գալուտն, Ամէն:

Ես առաւել կրկին անգամ աղաչեմ զձեզ՝ յիշեցէք ի Ջս. Ած. զտէր Մարտիրոս կրօնաւորն, որ է ս ի դուռն Սբ. Յովանէս Մկրտչին, եւ է առձանեալ Հրաշալի ուխտատեղ, եւ զիւր միաբան եղբարքն, զտէր Ատոմն եւ զճնօզքն զՅովսէփն եւ զՄարգարիտն, եւ զեղբարքն՝ զտէր Մեղքեւթն, եւ զտէր Գրիգորն, եւ զԱւետիս Կալսկոպոսն, եւ զտէր Աւետիսն, եւ զՀայրն զՅուսէփն, եւ զկրօնաւոր Մեղքեւթն, եւ զտէր Յովանէս, եւ զՀոգեւոր ծնողքն, զՅակոբն. եւ զկողակիցն զԲաՀրաբիզն, եւ զորդին զՅովանէսն, եւ զկողակիցն զԵաՀուսմն, եւ զՀօրեղբայրն զՅովսէփն, եւ զկողակիցն, զՈսանաղէն, եւ զԿիրակոսն եւ զիւր կողակիցն զԱւամն, եւ զԽլեղաթն, եւ զբարի եւ զՀաւատարիմ Հոգեւոր եղբայրն զմաՀղասի Յակոբն, եւ զկողակիցն զՀոիփսիմէն, եւ զորդին զՆիկողայոսն, եւ զՅովանէսն, եւ զիւր կողակիցն, եւ զորդին զԳնեստիոսն, եւս առաւել զայնոսիկ որ ի դուռն Սբ. Յովանիսին աշխատանք եւ նրախտիք ունին, թէ Հոգեւոր եւ թէ մարմնաւոր, յիշեցէք եւ Ած. ողորմի ասացէք, եւ Ած. յիշողացող ողորմեացի յիւր սուրբ գալուտն, ամէն:

Եւ արզ կացցէ Սբ. Աւետարանս անշինջ յիշատակ ի դուռն Սբ. Յակոբայ, ի Սբ. Ջաղաքն Երուսաղէմ, առ ձեռամբ, տէր Անդրէաս եւ տէր Դաւիթ արքեպիսկոպոսացն, եւ մի՛ ոք իշխեսցէ Հեռացուցանել զսա ի Հրաշափառ Սբ. Ուխտէս, եւ պակասեցուցանել ի սմանէ, կամ ի Հանդերձից սորա, ո՛չ ծախելով, եւ ո՛չ զրուսելով այլ նախախնամել, պատուել, եւ շորով ծածկել, զի եւ վարձս բարեաց առցեն ի Ջրիտոսսէ Աստուծոյ մեղոյ, որ է արՀնեալ յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն:

2570 - 15

ԱՒԵՏԱՐԱՆ - 85

(ԺԴ. Դաթ)

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Մաւալ ՁԵՄԻՄԻՆ Թերթք Լ-ՃԹ: Պրակք Ի-ԻՁ: Հանգամանք Համարեա բուարար, ըսկիզբը պակասաւոր. լուսանցքը մասամբ ցեցակեր. Նորոգութիւն կրած: Գրիչ՝ Թորոս Դպիր: Գրութիւն՝ սկզբնատղերը կարմիր, մնացեալը սեւ մեկանով, երկսիւն, 88

տող: Բոլորգիր վարժ: Համառոտագրութիւնք սովորական: Ջարդագիրք սրճագոյն զուխաթափ: Լուսանցազարդ Հատուածներու սկիզբը բաւազոյն: Նոյնպէս նաեւ Աւետարաններու փօքը զլիսազարդիր: Բաւազոյն խորանազարդ իւր սարօք, թղ. Լ 1: Կաշեկազմ տախտակեայ, առաջին կողքին խաչելութիւն,

չորս թեւերուն Աւետարանիչներու խորհրդանշանները, շրջանակի մէջ, արծաթ ոսկեջրեալ: Վերջին կողքին կեդրոնը խաչեղութիւն՝ բուրբուրակի մէջ, վերեւը զոյգ մը արծաթեայ խաչ, կապոյտ ակերով, ներքեւը նոյսպէս երկու Հասարակութեւ խաչ, չորսն ալ երկաթագիր արձանագրութիւններով: Դատարկ սպիտակ թուղթ՝ սկիզբը եւ վերջը երկուական թերթ: Ստացող՝ Կոստանդին Ջահանյա:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Քզ. Լ 1.- Աւետարամ ըստ Մաթեոսի.-

Գիրք ծննդեան Յի. Քի.

Քզ. Ծա 2.- Աւետարամ ըստ Մարկոսի.-

Սկիզբն Աւետարանի Յի. Քի....

Քզ. Կզ 2.- Աւետարամ ըստ Մարկոսի

— Աւելորդ է ի Մարկոս.— Ցարուցեալ Յս.

առաւաւուուն առաջին միշտաբանութիւն...:

Քզ. ԿԷ ա 1.- Աւետարամ ըստ Ղուկասու

— Զանգի բազումք յաւտարեցին...:

Քզ. ՂԱ 2.- Աւետարամ ըստ Յովհանմ.—

ՈՒԼ.— Ի սկզբանէ էր Բանն...:

Մամբ յիշատակարամ Գրչի.—

Քզ. ՂԱ 1բ, մէջտեղը, բուրգրիբ.—

Տէր Ած. բարեխաւսութեամբ Սուրբ Աւետարանչին Ղուկասու, ողորմեա ստացողի սորա Կոստանդին քահանայի եւ ձնազաց իւրոց, եւ ամենայն սզգայնոց. եւ ինձ անիմաստ գրչի Թորոսի Դպրի, եւ ձնազաց իմոց, եւ Հարեղբարն իմոյ, ի թո ի միւսանգամ գալստեանն Ջս. Ած.: Եւ որք աւգտիք ի ամանէ եւ յիջէք եւ զուք յիշեալ լիջիք ի Տէր. եւ նմա փառք յախտեան ամէն:

Յետմագոյմ յիշատակագրութիւնը.

Ա.— Ստացող Կոստանդին Վարդապետի.

1.— Քզ. Ծա 2, անհարթ գրով.— Ի քում գալստեանդ, Տէր Ած. ամենակալ եւ

արդարադատ, ողորմեա Կոստանդին Վարդապետի եւ Վասիլի միայնաւոր ճգնաւորի, եւ ինձ նուաստիս Կոստաս Վարդապետի:

2.— Քզ. Ղա 1բ, գրչի յիշատակարանին ներքեւ, անհարթ գրով.— Տէր Ած. ողորմեայ ստացողաց գրոցս Կոստ. Վարդապետի եւ Վասիլի եւ ձնազաց Նոցա, եւ ինձ Կոստ. Վարդապետի եւ ձնազաց իմոց:

Ր.— Կազմողի.

Քզ. Ղա 1բ, նախորդին ներքեւ, վարժ բուրգրով եւ սեւ մեկանով.— Ջս. Ած. ողորմեա Լուսիբանի Հոգուն եւ Գրիգորին եւ ինձ վերջին կազմողիս, ամէն Ռ ամէն:

Գ.— Կեսարացի Եսայի Վարդապետի.—

Քզ. ՃՔ 1բ վերջ, սեւորակ մեկանով, անհարթ գրով.— Սք. Աւետարանս յիշատակ է Կեսարացի Եսայի Վարդապետին, յԵրուսաղէմ, ի դուռն Սք. Ցակորայ:

Դ.— Գրիգոր Վարդապետի.— 1741

Քզ. ՃՔ 1բ, նախորդին ներքեւ, սեւ մեկանով, շեղագիր՝ նոտրակերպ.— Իսկ ես Գրիգոր մեղապարտ Վարդապետս, սպասաւոր Սրբոյ Երուսաղէմիս, զՍք. Աւետարանս ետու նորոգել եւ կազմել, եւ արծաթով զարդարել ի փրկութիւն Հոգւոյ իմոյ եւ ձնազաց եւ ամ. զարմից իմոց. եւ է յիշատակ Սրբոյ Աթոռոյս: Խնդրեմ յիշել ի Տէր: Ի թվ. ՌՃՂ ամին:

Ե.— Զանգամագ, խաչերում վրայ.—1742

1.— Յիշատակ է Սք. Ոսչս մահտեսի Նազլլըին, Մէլէքին, ի Սք. Երուսաղէմ:

2.— Յիշատակ է Սք. Ոսչս տէր Աքրա—Համին, Գրիգորին, ի Սք. Երուսաղէմ:

3.— Յիշատակ է Սք. խաչս Փիլիպոսին, թվին ՌՃՂԱ:

4.— Յիշատակ է Սք. Ոսչս Գրիգորին, Խանումին, թվին ՌՃՂԱ:

Ձ571 - 16

ԱԻԵՏԱՐԱՆ.- 86

Մոկաց քաղաք

ՌՁՁ = 1687

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւայ ՁՁ.5X16X6: Թերթք 808. Թղթա-
Համարը ուղղեցինք: Հանգամանք շատ լաւ:
Մագաղաթ կոկեալ: Գրիչ՝ Յոհանէս: Գրու-
թիւն՝ սկզբնատողերը ոսկեգոյն եւ կար-
միր, զլիսատառերը ոսկեգոյն. մնացեալը
սեւ մելանով, երկսիւն, ՁՁ տող, կարմը-
րագիծ շրջանակներու մէջ: Բոլորգիր կա-
նոնաւոր: Համառօտագրութիւնք սովորական:
Ծաղկող՝ Մհարոպ Դպիր: Գունաւոր ոսկեխա-
ռն զարդազիր եւ լուսանցազարդ՝ Հատուած-

ներու սկիզբը, բաւական նուրբ եւ յաջող,
նորանագարդ իւր սարօք, թղ. 88ա, 107ա,
156ա, ՁՁ9ա: Լուսանցանկարք, Մատթէոսի
մէջ Յ, Մարկոսի Յ, Ղուկասու 4, Յովհան-
նու Ե: Նկարք բազմագոյն, ոսկեփայլ,
յաջող.

- 1.- Գաբրիէլ Հրեշտակն ետ զաւետիս
Սք. Կուսին, թղ. 1ք:
- Ձ.- Ծնունդն Ջի. ի Սք. յայրիկն Բեթ-
ղաՀեմի, Ձա
- Յ.- Ջառանաւորեա Գալուստ Ջի. ի Տա-

57.- Աղջեի կողք
քիւ Ձ571

- 6արն, 8բ
- 4.- Մկրտութիւն Ջի. ի Յովաննէ ի Երզրանն Գետ, 4ա
- 5.- Պայծառակերպութիւն Տեան ի Թաւառ լերինն, 5բ
- 6.- Ջս. Ած. յարցանէ զՂազարոս չորեքարեա մեռեալ, 6ա
- 7.- Գայ Ջս. յաւանկաւ յԵրուսաղէմ, 7բ
- 8.- Տէրն Ջս. ի ծունկս անկեալ լուանա զոտս աշակերտացն, 8ա
- 9.- Յարիւնակ Ջի. Հաւալան զկողն պատառէ եւ զմեռեալ ծագան յարուցանէ.- Խաչելութիւն է Ջի., 9բ
- 10.- Թաղումն Տեանն ի գերեզմանի, 10ա
- 11.- Աւերումն դժոխոց, 11բ
- 12.- Յարութիւն Ջի., 12ա
- 13.- Համբարձումն Ջի. յերկինս առաջի աշակերտաց, 13բ
- 14.- Գալուստ Սբ. Հոգւոյն ի վերնատունն ի զաս առաքելոցն, 14ա
- 15.- Խաչն փայլէ յարեւելից, առաւել պայծառ քան զարեգակն, 15բ
- 16.- Տեսիլ Դանիէլի որ ետես զԱծ. Նատեալ յաթոռ դատ[ո]ղական, 16ա
- 17.- Ջրիստոս Աստուած, 17բ
- 18.- Սբ. Կոյս Աստուածածին, 18ա
- 19.- Ս. Մատթէոս, 82բ
- 20.- Ս. Մարկոս, 106բ
- 21.- Ս. Դուկաս, 165բ
- 22.- Ս. Յովաննէս եւ Պրոխորոն, 288բ

Դատարկ թուղթք սկիզբը եւ վերջը չորսական թերթ: Պահպանակ մագաղաթեայ սկիզբը եւ վերջը մէկմէկ թերթ, կողքերուն փակցուած. առաջինը միջակ անկիւնաւոր երկաթագրով՝ աւետարանական Հատուածներ. վերջինը լատիներէն, կոթական մեծ տառերով: Ստացողք՝ Մելքիսէթ քահանայ եւ Յովաննէս Աբղ. Մոկացի, որդի Բաշարաթի:

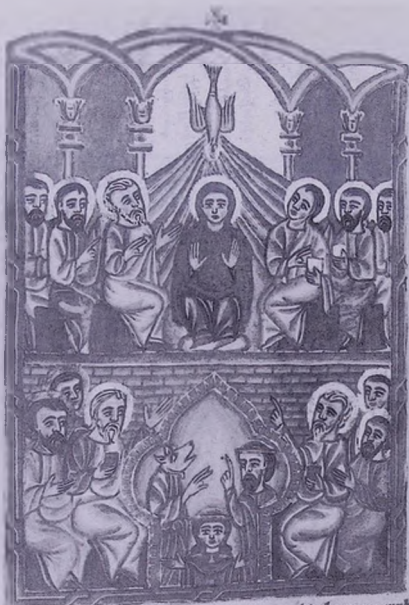
ԲՈՎԱՆՆԱԿՈՒԹԻՒՆ.-
Դատարկ էջեր, 1ա, 2բ, 8ա, 4բ, 6ա,

- 6բ, 7ա, 8բ, 9ա, 10բ, 11ա, 12բ, 18ա, 14բ, 16ա, 16բ, 17ա, 18բ, 19ա:
- Թուղթ Եւսեբիոսի, գեղեցիկ խորանագարդի մէջ, թղ. 19բ - 20ա:
- Դատարկ, թղ. 20բ - 21ա: Նոյնպէս Կանոնի տախտակներուն կոնակի էջերը:
- Կանոնի տախտակներ, բազմազոյն եւ վայելուչ, թղ. 21բ, 22ա, 22բ, 24ա, 25բ, 26ա, 27բ, 28ա:
- Թղ. 29ա 1.- Նախադրութիւմ Մատթ[թ]էոսի Աւետարամի:
- Թղ. 29բ.- Գլուխք Մատթէոսի Աւետարամի:
- Թղ. 81ա-82ա դատարկ:
- Թղ. 88ա.- Գիրք ծննդեան Յի. Ջի. ...:
- Թղ. 56ա, ստորին լուսանցքին, զբէն .- Ով եղբայր, անմեղադիր լերութ, զի միտքս ցնորեցաւ ի բազում տարակուսանացն:
- Թղ. 104ա 2.- Նախադրութիւմ Մարկոսի Աւետարամի:
- Թղ. 106ա, դատարկ:
- Թղ. 107ա.- Սկիզբն Աւետարանի Յի. Ջի. ...:
- Թղ. 152ա 1.- Աւետարամս ըստ Մարկոսի.- Յարուցեալ Յս. առաւաւտուն...:
- Թղ. 158ա.- Նախադրութիւմ Դուկասու Աւետարամի:
- Թղ. 165ա, դատարկ:
- Թղ. 166ա.- Ջանգի բազումք յաւժարեցին...:
- Թղ. 285բ 1.- Նախադրութիւմ Յովիամ-Ոու Աւետարամի:
- Թղ. 287բ-288ա, դատարկ:
- Թղ. 289ա.- Ի սկզբանէ էր Բանն...:
- Թղ. 277ա, ստորին լուսանցքին, զբրէն.- Ով եղբայր, անմեղադիր լերութ զբշիս, ի բազում տրտութենէս սխալեցաւ զիս:
- Թղ. 297ա 1.- Գիրք կնոջ շնացելոյ.- Գնացին իւրաքանչիւր ոք ի տեղի իւր...:
- Մամր յիշատակագրութիւմ Գրչի.-
- Թղ. 151բ 2, ստորտուր.- Ջանարժան զրիչս զՅոհաննէս բազմամեղս յիջեցէք ի Ջս., եւ Ած. ողորմի ասացէք, եւ Ած. ձեզ ողորմեսցի:

Ծնունդը քի ի նր յային բնութահեմի :

|2571

Գալուստի սբ Հոգւոյն իմբրնատունն իգաստուպն
ԼԵՂԻՆ

2571

58.- Գալուստի սբ. Հոգւոյն
թիւ 2571, թղ. 14ա

Օճնեալ
 յաղաքնոյս -
 դբանդ սն աշ
 աչեմ. ողորմե
 մեսրոպ գրչի
 և ըստասցոյղի
 սորա ^{սը} յովա
 նիսին և մեք
 սեմ քչիցն:

1. յաղաքնոյս դբանդ սն աշ աչեմ. ողորմե մեսրոպ գրչի և ըստասցոյղի սորա սը յովա նիսին և մեք սեմ քչիցն:

257

Յ1.- Ար. Կոյս Աստուածածի՛՞
 թիւ 2571, թ. 18ա

60.- Խաչձ փայլէ յարեւելից
թիւ 2571, թղ. 15բ

Յիշատակագրութիւնք Մաղկող Մեսրոպ Դպրի:

Քղ. 17բ, նկարին ներքեւ, բոլոր-
գիր.- Ջա. Ած. իմ, քո Սք. Մնօղիդ
բարեխօսութեամբն ողորմեա Մեսրոպ մեզ-
սամած դպրիս, եւ ծնօղաց իմոց, եւ ամ.
ազանց:

Քղ. 18ա, նկարին կից, ձախ կողմը.-
Ջծնեալդ յաղախնոյս զԲանդ Ած. աղաչեմ ո-
ղորմեա Մեսրոպ գրչի, եւ ըստացողի սորա
տէր Յովանիսին եւ Մելքսէթ քաւանայիցն:

- Նկարին ներքեւ.- Աղաչեմ գրեգ.
Սք. Կոյս Աստուածածին, մաղթեա առ քոյդ
Միածին, զի ողորմեսցի Մեսրոպին, եւ Սա-
ւակ գրչի՝ իմոյ ուսուցչին:

Յիշատակագրութիւն Ստացող Յովանէս
Աբնղայի.

Քղ. 16բ, վարը աջ անկիւնը, իր ծըն-
րադիր պատկերին կից՝ տէր Յովանէս [տար-
բեր մեղամոզ, բոլորգիր, աւելցուցած է] արե-
ղայն խնդրէ զթողութիւն մեղաց իւրն եւ
ծնօղացն:

Մեծ յիշատակարամ.- 1687

Քղ. 287բ Զ.- Փառք եղակի եռաչիւսակ
դաւանութեանն ապենիազիւն, կատարեալ եւ
անսաւմանելի Այ. Հաւր, Այ. Որդւոյ. Այ.
Հոգւոյ, յաւիտեանս ամէն:

ԵնորՀիւ Տեառն ամենակալի, եւ նորին
աւգնականութեամբ աւարտեցաւ եռաչրաջ եւ

82.- Ետեւի կողք
քիւ 2571

Հոգիազարդ Աւետարանս, զոր էր շաղկապեալ երանեալ Աւետարանչացն ըստ բազմերանեզ գունոց ի մի ոտայն անկելով Հանճար...:

Զորք Աւետարանք ի բազում պատճառէ

Արդ յանկ էլեալ կատարեցաւ Սր. Աւետարանն քառարողիքն եւ քառաժողով, քառահոսանն եւ քառածաւալ...:

Արդ բարերարն Ած. արհնեալն յամենայնի...:

Որ եւ սոցին սիրելիացս Աստուծոյ Համանմանեալ բարեմիտ (եւ) ոմն քահանայ անուամբ կոչեցեալ տէր Յովաննէս արեղայս Մոկացի, որ եւ զգոծովս Հնոի եմ յամ. բարութեանց, ցանկացայ աստուածախաւս Սր. Աւետարանիս, զոր ի վաղուց Հետէ փափաքէի, ապաւինելով ի մարդասիրութիւն. եւ ի սրբոց բարիխաւսութիւն: Եւ ստացայ զՍր. Աւետարանս ի Հալալ եւ յարգար վաստակոց իմոց, եւ ետու զսա զարդարել ներքուստ եւ արտաքուստ, ոսկով եւ լեզվարդով եւ զեղեցիկ յարիւնուածով եւ ակամքք պատուականաւք: Յիշատակ Հոգւոյ իմոյ եւ ծնօղացն Հօրն՝ Բաշարաթին եւ մաւրն Ինսիփաշին, եւ եղբարցն տէր Մելքեանթին եւ Եէրբէկին, եւ եղբարորդոյն տէր Յոհանիսին, եւ ամ. արեան մերձաւորացն ողորմեսցի Յս. Միածինն ամէն:

Արդ որք հաշակէք յամենատա սեղանոյս, եւ վայելէք յաստուածային բուրաստանէս, եւ Հանդիպիք Սր. Աւետարանիս, կարգալով կամ արիւնակելով եւ կամ տեսանելով, յիշեսջիք ի սուրբ եւ ի մաքրափայլ յազաւթս ձեր՝ առաջի անարիւն զենմանն ի ժամ սոսկալի Սր. Պատարագին, եւ լի բերանով եւ բոլոր սրտիւ Ած. ողորմի սասցէք, եւ բոլոր Հաւատով մեղաց թողութիւն Հայեցեցէք Յովաննէս արեղայիս, եւ ծնօղացն իմոյ՝ Հաւրս Բաշարաթին եւ մօրս Ինսիփաշին, եւ եղբարցն տէր Մելքեանթին եւ Եէրբէկին. եւ երօրորդոյն տէր Յոհանիսին եւ կողակցուն Փաշին, եւ զստերն Գուլաղին, եւ քուեբրցն իմոյ՝ Ջանաղին, Գաւզալին, եւ Փաշին, եւ որ մեզ զողորմին ասէ՝ Ած. իւրն ողորմեսցի յիւր միւսանձամ զալըստեանն ամէն:

Արդ զրեցաւ աստուածախաւս Սր. Աւետարանս ի քաղաքս Մոկաց, ի դրուես Սր. Գ. Նորանացն, Սր. Աստուածածնին եւ Սր. Յովաննէս Մկրտչին եւ Սրբոյն Ստեփաննոսի Նախավկային, ձեռամբ անիմաստ եւ [անյարժան, Յոհաննէս մեղապարտ զբշիս, Ռ եւ Զ. Զ թուականիս, եւ ի Հայրապետութիւն

Սր. Քաղաքին Երուսաղէմայ՝ տէր Գրիգորին. յուսամք ի մարդասէր Հոգին Սր. Ած., որ խաղաղութեամբ պահէ ի պարծանս մեր սովի:

Դարձեալ կրկին անկամ յերես անկեալ աղաչեմ զդասս վարդապետաց եւ զերամս քահանայից, որք Հանդիպիք ի սուրբ եւ աստուածախաւս եւ անուշահամ Աւետարանիս, որ բուրբ ի թիմս մարդկան, թէ կարգալով կամ օրինակելով եւ կամ Հարեանցիկ տեսանելով, յիշեսջիք ի մաքրափայլ յազօթս ձեր զանարժան եւ զանիմաստ եւ զամ. բարեաց թափուր զՅովաննէս արեղայս, որ անուամբս Լմ եւ զործով ոչ, որ ամ. բարեաց զրկեալ եւ ի չարեաց եմ ծառայեալ. որ ի տարի եւ այլ անելի կամ ի Սր. Երուսաղէմ, ի սէրն Սր. Մնընդեան, եւ լուսաբոլիս Սր. Գերեզմանին եւ Սր. Գողգոթային, եւ այլ ամ. սուրբ եւ աստուածակոխ տնօրինակեաց:

Նախ եւ առաջին ի մէջ քաղքին, այս մեծ վանքս է Հայոց ազգին, կայ Պէխաղիք զամբարանին, որ Ջերեզեայ որդիք սանն: Եւ Տեսանեղբարն Սուրբ Յակոբին, արգար անմեղ պատրիարդին, զոր Հրեայքն չարչարեցին, յաշտարակէն վայր ձեցեցին: Եւ միւս այլ վանքն ի մէջ քաղքին, զոր սուրբ կուսանք կաղաթեան, նա է տուն Աննայի, որ քահանայապետ էր այն տարին: Զար Հրեայքն զՔրիստոս բերին, տարան ի ծառն կապեցին, ծառն Հերձաւ ի Դ քաթին, զՔրիստոս մարմնով ի մէջ առին: Երբ զչարչարանքն որ կու տային, ճղերն զայն յիւրեանքն առին, երկինք եւ երկիր աղաղակէին, քարեր զիւրեանց բերան քացին: Հրեշտակք յերկնից ի վայր իջին, Բ [Երկր]տասան բերք էին, շուրջանակի շրջպատեցին, եւ զՏէրն մեր արհնաբանէին: Վանք մի այլ կայ ի դուրս քաղքին, զոր կրօնաւորքն կաղօթեն, նա է տունն Կայիփայի, որ քահանայապետ էր Հրէից ազգին: ԶՔրիստոս յուն այլ չարչարեցին, շտու նախատիքս ասպակ զարկին, առին ի ներս քացիին, տարան ի նեղ զընդան զրին: Սուրբ Յոհաննէս այլ ներս մտաւ,

զնաց նստաւ դէմ կրակին,
սիրտն զալար կու տայր փորին,
դիմաց իւր Սուրբ Վարդապետին:
ԶՊետրոս ի ներս չի թողին,
թէ աշակերտ եւ Քրիստոսին,
նա ուրացաւ եւ չեմ գիտեր,
ոչ աշակերտ եմ եւ նորին:
Յնտոյ ի ներս մտուցին,
զնաց նըստաւ դէմ կրակին,
նա աղախի[ն] մայլ զուրս եկաւ,
Ես գիտեմ զու աշակերտ եւ Քրիստոսին:
Նա ուրացաւ չեմ աշակերտ,
նզոված եմ՝ թէ եւ զայն գիտեմ,
երեք անկամ Հաւ խաւեցաւ,
վկայութեամբ Վարդապետին:
Տէրն ակնարկեաց ներսէն ի զուրս,
Հայեց յերեսն աշակերտին,
Պետրոս ի միտ եկաւ զզջաց,
եւ Հառանչեց ի մէջ սրտին:
Գնաց նըստաւ ի մաղարայն,
խիստ շատ ելաց ողորմագին,
մինչ Տէրն մեր երեւեցաւ,
մխիթարեաց զինքն կրկին:
Ի մէջն կայ կափարիչ վէմ,
որ Քրիստոսի վերայ զրին,
զինքն շինած բեմն եւ սեղան,
որ պատարագ կու մատուցեն:
Եկեղեցիմ միւս այլ կայ,
ի զուռն Սք. Յարութենին,
Սք. Յոհանէս մէջ էր կանգնէր,
երբ զՏէրն մեր ի խաչ Հանին:
Լայր եւ ողբայր արտասուալի,
սիրտն ծեծէր զիմաց խաչին,
Տիրամայրն այլ առաջ զանգնէր,
եւ սուրբ կանայքն Հետ իւր կշտին:
Այս երեք վանքս Հայոց ազգին,
երկուս ներս մէկ դրսին,
եւ միւս այլ եկեղեցի,
ի զուռն Սք. Յարութենին:
Տէրն տայ արքայութիւն,
տէր Գրիգոր Հայրապետին,

զինքն պահէ ի շար յաչից,
եւ Հնարից սատանային:
Թիւն Խ[=քառասուն] եւ այլ աւելի,
որ առաջնորդ է Հայ Ազգին,
Հէնց կու Հովէ զժողովուրդն,
քան զԳրիգորի Լուսաւորչին:
Վանքերն ամէն նոր նորոգեց,
եւ զարդարեաց ամենեկին,
Տէրն տայ իւրըն փոխարէն,
Հանգչի ի զոգն Աբրահամին:
Յէնց առաջնորդ մարդ չէ տեսեր,
ոչ առաջին եւ ոչ վերջին,
զէն շարչարանքն որ այս քաջեց,
նմանեցաւ Լուսաւորչին:
Ես Յովանէսն եմ Մովսցի,
անուս ունիմ արեղայի,
գործս շար է եւ զարբալի,
երբ միտս անկնի սիրտս կայրի:
Ի թուականիս Հայոց Ազգի,
Ռ Զ Ո [=Հաղար ութսուն վեց]երորդի,
ի մարտ ամսոյն ԺԴ[=չորեքստասն],
որ զայս քաներս յարմարեցի:
Ի վանք որ ի զուրս Հայոց Ազգին,
որ կրանաւորքն կաղաթեն,
ընդ Հովանեաւ Աբրոյ Փրկչին,
որ կափարիչ վէմն ի միջին:
Այս յիշատակս անջընջի,
զմէջ է ծաղկած ոսկով եւ լի,
ով որ զաւ ինամով քոնի,
Հանգչի ի զոգն Աբրահամի:
Ով որ զսա ծէրատ քոնի,
ստանց շարի եւ մանդիլի,
վարճ չուսի իւրեան Հոգոյն,
եւ յԱստուծոյ յամաւթ լինի:
Ով որ կարդայք տայք զողորմի,
մեր ծնաւդաց ձեր ծնաւդաց,
կարդացողաց եւ լսողաց,
եւ Հաւասար ամենայնի,
Ամէն:

ԹՂ. 802բ - 808, դատարկ:

2572 — 17

ԱՒԵՏԱՐԱՆ.— 87

4. Պոլիս

1689?

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.—

Ծառայ 22x16x6.5: էջք 566: Հանգամանք շատ լաւ: Թուղթ տոկոն, Գրիչ՝ Յովհաննէս: Գրուծիւն՝ վերնագիրները, սկզբնտողերը եւ գլխատողերը կարմիր, մնացեալը սեւ մեխակով, երկսիւն, 28 տող, կարմիր գիծերու միջեւ, լայն լուսանցքով: Բոլորգիր կանոնաւոր: Կարմիր կապոյտ զարդագիր եւ լուսանցազարդ Հատուածներու սկիզբը: Լուսանցակարք, ոչ նուրբ. Մատթէոսի մէջ 21, Մարկոսի՝ 14, Ղուկասի՝ 20: Բազմազոյն ոսկեխառն խորանագրեր իւր սարօք, էջ 28, 167, 271, 495: Նկարք՝ Ս. Մատթէոս էջ 22, Ս. Մարկոս 166, Ս. Ղուկաս 270, Ս. Յովհաննէս եւ Պրոխորոն 484: Կաշեկազմ տախտակեայ արծաթապատ, առաջին կողքին. Ծնունդ Տեառն, երկրորդին՝ Մկրտութիւն Տեառն. առջեւ՝ երկու ճարմանդներ: Պահպանակ մագաղաթեայ. սկիզբը եւ վերջը երկուական թերթ, դատարկ: Ստացող՝ Ասլան Ղարակեօզ, որդի Նաչատուրի:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.—

Դատարկ էջք.— 1, 4, 5, 8, 9, 12, 18, 16, 17, 20, 21:
 Թուղթ Եւսեբիոսի, էջ 2-3:
 Կանոնի տախտակներ, էջ 6, 7, 10, 11, 14, 16, 18, 19:
 էջ 28.— Գիրք Ծննդեան Յի. Քի. ...:
 էջ 26ա.— Վասմ Յայտնութեամ Տեառմ մերոյ Յի. Քի.:— Եւ Յի. Քի. ծնունդն էր այսպէս...:
 էջ 168ա.— Վասմ լուսածաւալ Յարութեամ Տեառմ մերոյ Յի. Քի.:— Եւ յերկոյի շարթուն, յորում լուսանայր միաշարթիւն
 ...:
 էջ 161.— Գլուխք ըստ Մարկոսի Աւետարանի:
 էջ 167.— Վասմ Յայտնութեամ Տեառմ մերոյ Յի. Քի.:— Սկիզբն Աւետարանի Յի. Քի. ...:
 էջ 259բ.— Վասմ լուսածաւալ Յարութեամ Տեառմ մե.:— Եւ իբրեւ երկոյի եղև...:
 էջ 261բ.— Յարուցեալ Յիսուս առաւօ-

տուն...)

էջ 264.— Գլուխք Աւետարանիս Ղուկասու:
 էջ 269, դատարկ: Նոյնպէս էջ 428, 432, 488:
 էջ 271.— Զանգի քաղումք յօժարեցին
 ...:
 էջ 429.— Գլուխք ըստ Յովհաննու Աւետարանի:
 էջ 485.— Ի սկզբանէ էր Բանն...:
 էջ 497ա.— Վասմ Փառացմ Աստուծոյ.— Եւ էր ոմն Հիւանդ Ղազարոս ի Բեթանիայ
 ...:
 էջ 648բ.— Վասմ Թաղմամ եւ Յարութեամ Տեառմ մերոյ Յի. Քի.:— Յետ այսորիկ աղաչեաց զՊիղատոս Յովսէփ...:
 էջ 561բ.— Յետ Յարութեամ Տեառմ մերոյ Յի. Քի.:— Եւ իբրեւ ճաշեցին առէ ցՍիմովն Պետրոս Յիսուս...:
 էջ 561-566, դատարկ:
 Յիշատակարամ Գրչի.— 1699 ?
 էջ 568բ.— Փառք անսկիզբն եւ անզուգական, անեղական, անայլայլական, միասնական... Աք. Երրորդութեանն յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն:
 Վասն որոյ եւ ես մեղաւոր Հողիկս Յովհաննէս ծառայ ծառայիցդ Աստուծոյ, յանձն առեալ ողով չափ միով ակամբ, կատարեցի զտառս Հոգեշունչ, աստուածազարդ, աստուածախօս, Աք. Աւետարանիս, զոր ամենասուրբ Հոգին Հանգչելով յերանելի անտարանիչսն ընդ Համասփիւռ ոլորտս տիեզերաց յոյս ջահացուցին:
 Իսկ ի լինելութեան արարածոց յորժամ Բանն ձօր քղխցոյց յարաջազօրծն յեղեմայ չորս առաջս զտող զչորս կողմանս աշխարհի պարբերով, որ բերէր օրինակ զաւետարեբր չորս առաջս Աւետարանիս...:
 Արդ գրեցաւ Աք. Աւետարանս ի Հոչակաւոր քաղաքն Կոստանդնուպօլիս ընդ Հովանեաւ Աք. Աստուածածնիս եւ այլ քազմահաւաք սրբոց, ի թվարբութեանս Հայոց սովաւ յիմա.
 Անուն Նախնոյն մեր յուզեցի,

կրկնապատի վաղճան տացի,
երկ Հարիւրակ մի յորելի,
ընդ նոյն յարմամբ պսակեացի:
Յուզեալ սոյն այսքանակ կերպի,
առ տարորոշն նկատի,
որով կայումն իւր լիակի,
կրկին Հնգիւ ազատ կացցի:

Ի ստորագ եւ ընտիր օրինակէ եւս առաւել Համաքայիցն՝ զի զաղափար սորին ի Հոչակաւոր անապատին էր գրած որ Դրազարկ անուանի, ի խնդրոյ բարեմիտ եւ պատուական Ասլան անուն նազելոյ որ եւ մակ անուամբ Դարակեօզ կոչի, որ եւ մեծաւ փափաքանօք եւ սրտաշան յոճարութեամբ, քաշահատ յուսով եւ քրիստոսասէր բաղձանօք, ի զարիպ եւ յօտար երկիր երես գրել զԱռբբ Աւետարան ի փրկութիւն կենաց իւրոց, եւ ի լուսաւորութիւն Հոգոյ իւրոյ, յիշատակ իւր եւ ծնօղաց իւրոց, Հօրն Խաչատուրին, եւ մօրն Ծոհարին, եւ կողակցոյն Եամամին, եւ որդոցն Տօնօյին եւ Սիմօյին, Սուլթանին, եւ քուրոշն Խաթունին եւ Մէրսիին, եւ Կուլին, Եահրիստանին, եւ ամ. արեան մերձակայից իւրոց, կենդանեաց եւ մեռելոց, զանձ յաւիտենական, եւ անկապոյտ ճոխութիւն, ի պայծառութիւն Սրբոյ Եկեղեցոյ եւ ուրախութիւն ուխտի մանկանց նազելի մօր մեծոյ Նոր Սիովնի:

Արդ աղաչեմ զսրբազան եւ զաստուծամեծն զասս քահանայիցզ, որք ընթեմնօք կամ օրինակէք եւ կամ Հարեւանցի տեսանէք, յիշեսլիք սրտի մտօք զյիշատակեալքս ի սմա, եւ որք յիշեն յիշեալ լիցին առաջի ահեղ ստեղծին Ջի. ուր քանք ըսպատին եւ գործք թագաւորին, առաջի արդար զատուորին Ջի. ամէն: Եւ որ Հաւատով զամէնն ասացէ եւ նմա ողորմեացի Ջս. յիւր միւս անգամ զալըստեանն ամէն:

Եւ զարձեալ աղաչեմ զձեզ որ միով Հայր մեղայի յիշեցէք [ԶԹՅԱԾ Է] որ կամակից եւ պատճառ եղի քաղաքիս մերոյ Կասկէի, որ ըսպէճն, երկու զուռուշ էր եղն Հինգ ըռուպ, եւ մէկ ըռուպ արտի մաղսուն զուռուշ եւ կէս էր մէկ զուռուշ եւ մէկ ըռուպ եղի. մահու չափ աշխատանք կրեաց ելեալ զնաց ի յսպլօթ հայկապն զի տանկաց թագաւորն անդ ի պատերազմ էր եւ զմահն ի յանձն էառ ետուր արզուհալ եւ էառ Հրաման եւ երբ սատ ի

քաղաքս ի դատուորն եւ անցոյց ի սիճիլն առ զատուորին: Ասացէք թէ Ան. ողորմի նմա, եւս առաւել պատճառ եղելոցն ամենեցուն ամէն:

Եւ զարձեալ աղաչեմ զձեզ որ գրիս խոշորութեան եւ սղալութեան մի մեղադրէք զի կար իմ այս էր:

Յիշատակարամ ծաղկողի ?-

Էջ 166, նկարին ներքեւ, կարմիր թանաքով, նոտրագիր, չորս տող.

Այս Մարկոսի ասի Առիւծ,
զի սիգանեմ է չէ զըծոծ,
երազ որսա ըտրոնէ բուծ,
այնպէս արար զբանս իւր Հըծուծ:
Եւ ես զծողս որ եմ ի բուծ,
զձեզ աղաչեմ արտասուհոծ,
զի թողութիւն Հայցիլ իմոց,
որ միշտ ի լաց կամ եւ ի կոծ:

Յետմազոյն յիշատակագրութիւն.— 1700

Էջ 480, բոլորգիր վարժ.— Եւ արդ քարեպաշտօն զուստր Դարակեօզին, որ Սուլթանն անուանի, երբ ընդ իւր զսրբազնասուրբ եւ փրկագործ Սր. Աւետարանս Ջի. ի Սր. Ջաղաքս Երուսաղէմ, ի մայրաքաղաքէն Յամթա, ի գեղջէն Գասգէր, եւ եզ յիշատակ իւրն եւ ծնօղաց իւրոց՝ Դարակեօզին եւ Եամամին, եւ որդոյն Միրիճանին, ի զուռն ամենապայծառ եւ զերպատիւ Սրբոյն Յակոբայ Աթոռի ամ. Հայոց, ի ճոխութիւն եւ ի զուարճութիւն մանկանց Նորոյ Սիովնի՝ զեղեցիկ Հարսին Ջի.:

Արդ զայս ժողովեայ ծածկեալս որ աստէն, թէ թիւ Ջրիստոբն, զի ծըճողեմժ, ընկալ եւ յապա Հաշիւ մի տառէն, կա ըզյարեղակայմ մերս Հայկականէն:

Ի Հայրապետութեան սոյն Սրբոյ Աթոռիս տեսուն Միխասայ մեծի եւ երջանկաբար Հայրապետի: Եւ եթէ որ յանդգնացեալ Հանցէ գսայ ի սուրբ քաւարանէս զօղանալով կամ ծախելով, այնպիսին եղիցի նզովեալ յԱստուծոյ եւ զրկեալ ի Հաւատոցս Ջի. Ամէն:

Մամօք.— Ընդզձեցիք այն քտերը որոնց տառերուն զումարները յաջորդաբար կը ներկայացնեն քրիստոնէական եւ Հայկական թուականները:

2573 - 18

ԱԻԵՏԱՐԱՆ.- 88

Կ.Պոլիս

ՌԿԷ=1618

ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.-

Ծաւալ 15x10x6: Թերթք 886, Հանգա-
մանք շատ լաւ: Մագաղաթ կոկեալ: Գրիչ՝
Յակոբ Դպիր: Գրութիւն՝ խորագիրները,
սկզբնատողերը եւ գլխատառերը կարմիր,
մնացեալը սեւ մեւանով, երկսիւն, 21
տող: Բոլորգիր վարժ: Համառտագրութիւնք
սովորական: Ծաղկող՝ Յովհաննէս: Գունա-
ւոր ոսկեխառն զարդագիր եւ լուսանցազարդ
Հատուածներու սկիզբը: Խորանագարդ իւր
սարօք, թղ. 20ա, 108ա, 168ա, 268ա: Նը-
կարք, սովորականէն տարբեր տիպարներ. Ս.
Մատթէոս եւ Հրեշտակ թղ. 19բ, Ս. Մարկոս
եւ Առիւծ 107բ, Ս. Ղուկաս քաղմած Եզիւն
վրայ 167բ, Ս. Յովհաննէս՝ երիտասարդ
անմօրուք 262բ: Կաշիկազմ տախտակեայ ար-
ծաթապատ ոսկեջրեալ, առաջին կողքին մէջ-
տեղը խաչելութիւն, երկրորդին՝ Ս. Կոյ-
սը՝ ոտքի վրայ՝ մանուկ Յիսուսը զրկին,
երկու կողքերուն ալ շրջանակներուն մէջ
զոյգ շարքով գոյնզգոյն ակեր՝ առաջին
կողքէն 6 Հատ ինկած. կոնակի մասը շղ-
թայակերպ. կուրծքին զարդարուն փակարան՝
շուրջանակի երկաթագիր արձանագրութեամբ:

ՐՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ.-

Դատարկ էջեր. թղ. 1-8ա, 4բ, 6ա,
6բ, 7ա, 8բ, 9ա, 10բ, 11ա, 12բ, 18-
19ա:
Թղ. 8բ-4ա.- Թուղթ Եւսեբիոսի,
քաղմազոյն խորանագարդի մէջ:
Կանոնի տախտակներ, քաւական նուրբ
զծագրութեամբ, թղ. 5բ, 6ա, 7բ, 8ա, 9բ,
10ա, 11բ, 12ա:
Թղ. 18ա.- Սկիզբմ Գլխոց Մատթեոսի ա-
ւետարանով:
Թղ. 20ա.- Գիրք ծնընդեան Յի. Ջի.

...

Թղ. 104բ.- Սկիզբմ Գլխոց Աւետարա-
նիմ որ ըստ Մարկոսի:

Թղ. 107ա, զատարկ:
Թղ. 108ա.- Աւետարան ըստ Մարկոսի.-
Սկիզբն Աւետարանի Յի. Ջի. ...:
Թղ. 162ա 2.- Աւետարան ըստ Մարկոսի
- Յարուցեալ Յս. առաւատուն առաջին միա-
շարթուն...:
Թղ. 168բ.- Սկիզբմ Գլխոց Աւետարա-
նիմ որ ըստ Ղուկայ:
Թղ. 168ա.- Աւետարան ըստ Ղուկասու
- Ձևզի քաղմօք յաժարեցին...:
Թղ. 221, նախկին թուագրողը սխալ-
մամբ նշանակած է 220, ուղղեցինք, նմա-
նապէս եւ Հետագայ դէպքերին:
Թղ. 269ա.- Գլուխք ըստ Յովհաննու
Աւետարանիմ:
Թղ. 262ա, զատարկ:
Թղ. 268ա.- Աւետարան ըստ Յոհաննու
- Ի սկզբանէ էր Բան...:
Թղ. 272, նախկին թուագրողը սխալ-
մամբ նշանակած է 270:
Թղ. 282, նախկին թուագրողը սխալ-
մամբ նշանակած է 280:
Թղ. 881բ 2.- Աւետարան ըստ Յովհան-
նու.- Գնացին իւրաքանչիւր ոք ի տեղի իւր

Թղ. 888-886, զատարկ:
Յիշատակարան Գրչի.- 1618
Թղ. 882բ 1.- Փառք անմաՀի եւ ան-
վաղճան փառաց թագաւորին Ջի. արարածոց
փրկաւորին եւ տիեզերաց զանճառ խնդութիւն
աւետողին: Եւ Հաւրն անճառ ծնաւորին եւ
անպատում բրխեցեղոյն ի նմանէ Հոգւոյն
Սրբոյ, անանշատական էութեան եւ միապետ
եռանձնաւորութեանն: Որ յանգ Հանել Հիւ-
ծելոյս յանցանաւօք, անպիտան եւ միջաւոր
զբէխ՝ Յակոբ Դպիրս: Որոց աստուածամուխ
բանից զբիլ արժանի արար զիմս անարժա-
նութիւն. քանզի սկսեալ կատարեցի աւետ
անուն երանութիւնս, ի թուականիս ՌԿԷ,

ի քաղաքն ըՍտամպուլ, ի զուտն Սք. Նիկո-
ղայոսի: Յիշեցէք աղաւթս [Այսչափ. այմպէս
կը թուի թէ յիշատակարամիմ շարունակու-
թիւմը վերցուած է]:

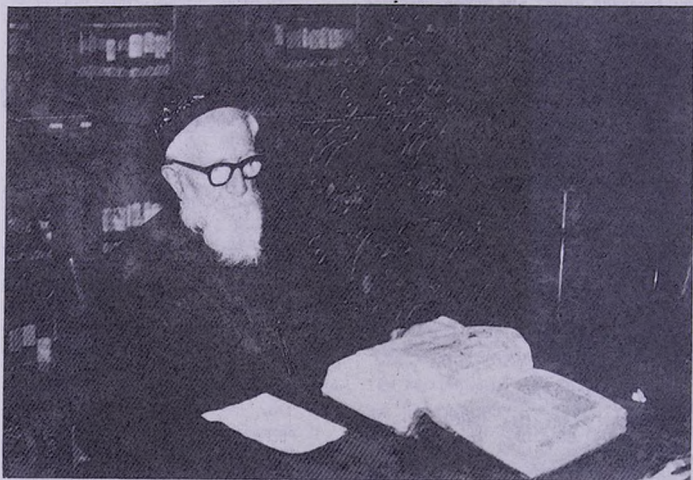
Յիշատակարամ Ծաղկողի.-

Քղ. Ցք-10ա, խորանազարդին ստորոտը,
մութ կապոյտ յատակի վրայ ոսկետառ երկա-
թագիր.- Ձեռողկող Սք. Աւետարանիս զՅո-
Հաննէսս յիշեցէք ի Տէր:

Յիշատակարամ Ամիրխամի.-

Կուրծքի արծաթեայ փակարանին վրայ
շուրջանակի, երկաթագիր.- "Յիշատակ է
Սք. Աւետարանս Երուսաղէմացի մղտըսի
Ամիրխանին եւ ծընողացն Սիմէոնին եւ
Ծանաղին եւ եղբարն Միքայէլ եպիսկոպո-
սին եւ փոքր եղբարն Սիմէոնին որ առ
Ած. փխս:

"Փառք Քեզ Աստուած, փառք Քեզ, յաղագս ամենայմի,
Տէր, փառք Քեզ":

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Թիւ

9801	ԱԲ Ժողովածոյ	<i>Ենդազիր</i>	1
	Ձ Ա Յուցակ Հայ. Ջեռ. Ա. Յակոբեանց	<i>Սահակ Եպս. Խապայեան</i>	8
	» Բ » » » » »	» » »	8
	» Գ » » » » »	» » »	4
	» Դ » » » » »	» » »	5
	» Ե » » » » »	» » »	6
	» Ջ » » » » »	» » »	6
	» Ա-ԻԱ » » » » »	» Կթղ. »	7
	» ԻԲ » » » » »	» » »	12
	» ԻԳ » » » » »	» » »	12
	» ԻԴ Ժողովածոյ	» » »	14
	3 Ա Եկեղեցական Պատմութիւն	<i>Ենդազիր</i>	28
	» Բ » » » »	»	24
	4 Ա Մեկն. Ա. Աւետարանի	<i>Մամբրէ Եպս. Մարկոսեան</i>	24
	» Բ » » » »	» » »	25
	5 Ծարտասամութիւն	<i>Բրզմ. Յ. Վրժ. Վանանդեցի</i>	26
	6 » » » » »	<i>Ս. Եպս. Խապայեան</i>	27
	7 Ժողովածոյ (Կրօնական)		28
	8 Կանոնագիր Հայոց Կաթ. եւ Պատր. (1818)		28
	9 Արձագանգ Բ.		29
9810	Տետր Ժամուցներու		80
	1 Ուղեգրութիւն	<i>Մ. Կ. Միրախորեան</i>	81
	2 Կանոն Պղծեալ Տաճարի		81
	3 Օրագրութիւն Ա. Յրթ. Տաճարի		82
	4 Յաղագս Պատուման Զատկին	<i>Դ. Վրդ. Զորայրեցի</i>	88
	5 Տուցակ Կառուց		88
	6 Բժշկարան (Փոքրիկ)		84
	7 Արձանագր. Երաժշտ. Յամձնախմբի		84
	8 Ա Բառարան Հայ. Արմատոց	<i>Ս. Վրդ. Պարոնեան</i>	85
	8 Բ » Հայերէն	» » »	85
	9 Բարոզգիրք		86
9820	Ուսումն Բրիտ. Հաւատոյ	<i>Մ. Եպս. Մարկոսեան</i>	86
	1 Աստուածաշունչ (Տպ. 1886-1888)		87
	2 Ա Ազգապատում, Գ. Հատոր	<i>Մ. Արթ. Օրմանեան</i>	88
	2 Բ Ազգապատումի Յամկեր	» » »	89
	2 Գ-Ջ Ազգապատում Ա-Բ (Տպ. 1812-1813)		89
	3 Ա.Ն.Շնորհալի եւ Ողբ Եղեսիոյ	<i>Ն. սրկ. Տէր Յակոբեան</i>	89
	Ծամօթ.- Թիւ 8628-8688 այլ ձեռագիրներ:		41
	4 Յայտնաւորք	<i>Բուրգրիբ</i>	48
	5 Ա Բուրաստան խմկոց, Ա		45
	5 Բ » » , Բ		45
	8 Ժողովածոյ	<i>ԺԲ. Դար</i>	46
	7 Բարոզգիրք (թերի)	<i>Նոտրազիր</i>	48
	8 Տետր Արձանագրութեան	<i>1875-1886</i>	48
	9 Ժողովածոյ	<i>ԺԲ. Դար</i>	49
9830	Ինշա	<i>Բրբերէն</i>	50
	1 Տոմար Եսխուց	<i>Յ. Մ. Վ. Վեհապետեան</i>	50

Թիւ

Էջ

9692	Ժողովածոյ	ԺԹ. Դար	51
3	Վարք Ա. Գեորգայ եւ Ա. Սարգսի	Հայաստան Թիւրքերէն	51
4	Ճարտասամութիւն	Շեղագիր	52
5	Խորհրդատետր	Բոլորգիր	52
6	Սաղմոսարամ	Եթովպերէն	53
7	Հերք. Վահամ Հաւատոյ Գրոց	1880	53
8	Ամցք Հայկայ	Ղ. Վարդերեսեան	54
9	Յայտմաւորք (թերի)	Բոլորգիր	54
9640	Աւետարամ (թերի)	Ժ. Դար ?	56
1	Յայտմաւորք (թերի)	1581	57
2	Ճաշոց (թերի)	Բոլորգիր	59
3	Ժողովածոյ (Արաբերէն)	ԺԸ. Դար	61
4	Ժամագիրք (Մասնակի)	Ատորերէն	62
5	Գամծարամ-Տաղարամ (Հիմ Խմբ.)	ԺԴ. Դար	62
6	Կամոնագիրք (թերի)	Բոլորգիր խոշոր	64
7	Ճաշոց (Ատորերէն)	ԺԵ. Դար	66
8	Խիթաթ Վէլ Աղար (Արբ.)	Բ. էլ Մաքրիչի	67
9	Մեկմ. Յայտ. Յովհաննու	Բրզմ. Ն. Լամբրոնցի	67
9650	Ժողովածոյ	ԺԹ. Դար	70
1	Ժամամակագրութիւն (թերի)	Մ. ՈւռՀայեցի	71
2	Ժողովածոյ Կրօնական	Ատորերէն	72
3	Գամծգիրք (թերի)	1582	72
4	Ինշա	Արաբերէն	76
5	Քարօզգիրք	Բոլորգիր	76
6	Բամք Իմաստասիրականք	Ստ. Լեհացի	76
7	Ժողովածոյ (Կրօնական)	Շեղագիր	77
8	Քիթապի Շահիտի	Ովանէս Եազըճը	77
9	Մեկմ. Երգոց Երգոյմ	Հարդան Վրզ.	78
9680	Մեկմ. Վիշապիմ	1727	80
1	Սաղմոս	Արաբերէն	81
2	Ժողովածոյ Մեկմութեանք	Գր. Տաթևացի	82
3	Վկայք. Յովհ. Պահճեճըկցւոյ	Կրպ. ՋՀՆ. Տէր Գրիգորեան	88
4	Արարողութիւնք Պատրիարքարամի	Գէորգ Դպիր Եսկոբեան	88
5	Տաղարամ	1809	84
6	Ճարտասամութիւն	Բրզմ. Յ.Վ.Վանանդեցի	84
7	Բարոյական Պատմութիւններ	Մ. Ե. Մ.	85
8	Օղերեսութեան Գուշակութիւններ		86
9	Ժողովածոյ	Շեղագիր	87
9670	Տաղարամ	ԺԹ. Դար	89
1	Գամծարամ (թերի)	Բոլորգիր	89
2	Աղօթամատեան (Ղպտերէն)		91
3	Մաշտոց (թերի)	Բոլորգիր	91
4	Ժողովածոյ - Ճաղրմտիր	ԺԳ-ԺԴ. Դար	92
5	Աւետարամ (թերի)	1627	96
6	Շարական	Բոլորգիր	97
7	Մեկմ. Պատարագի	Յ. Արճիշեցի	100
8	Ճաղք	Գր. Նագիանդացի	101
9	Երիտակամ Մատեանք	ԺԷ. Դար	108
9880	Աղօթագիրք	(Հայաստան Լատիներէն)	105
1	Ժողովածու	1746	106
2	Ժողովածու (Կրօնական)	Գիր նոտրակերպ	118
3	Բառարամ Հայ. Իտալերէն	Մուրատ Վրթ.	114
4	Ժողովածու	ԺԷ. Դար	116
5	Աստուածաբանութիւն	Շեղագիր	117
6	Աղօթագիրք (Նարեկ)	Շեղագիր	119

Թիւ		Էջ
9887	Աւետարան (Եթովպերէմ)	1864 - 1885
8	Ժողովածոյ (Կրօնական)	Բուրգեր
8	» (Քարագիրք)	Եղազիր
9890	Յիսուս Որդի	Ն. Ենրճալի
1	Ժողովածու	1682
2	Սաղմոս (Քերի)	Նոտրազիր
3	Ժողովածոյ (Կրօնական)	Եղազիր
4	»	1748 - 1745
5	Սաղմոս (Արաբերէմ)	1820
6	Նամականի	Յ. Պար. Նալեան
7	Քարագիրք	1827 - 1806
8	Ճարտասամութիւն (Քերի)	Քրզմ. Յովհ. Վրժ. Վանանզեցի
9	Հարցումնք եւ Պատասխանիք	ԺԸ. Դար
9700	Հայկ. Զայմ. Երգեցողութիւնք	Համբ. ՋՀՆ. Վարդանեանց
1	Ժամանակագրութիւն	1048 - 1778
2	Պարզատուար (Տպ.)	1668
3	Պատմութիւն	Ստ. Ասողիկ
4	Քարագիրք	1861
5	Կտակ... Մեծի Ուրբաթու	Կրպ. ՋՀՆ. Տէր Գրիգորեան
6	Ցամկ Ցայմաւուրաց	1727
7	Օրագրութիւն-Ժողովածոյ	ԺԸ - ԺԹ Դար
8	Շարական	1616
9	Օրագրութիւնք Քարգամատան (Ա)	ԺԹ. Դար
9	» » » (Բ)	Յ. Վրդ. Տիգրանակերտցի
9	» » » (Գ)	» » »
9	» » » (Դ)	» » »
9	» » » (Ե)	» » »
9	» » » (Զ)	» » »
9	» » » (Է)	» » »
9710	Պատմ. Հրկիզման Ա. Յ. Տամարի	Մ. Վրդ. Կէմբրիւկեան
1	Յաղագս եօթմ հարիւրոց	Մեկտոն ՋՀՆ. Պուսեցի
2	Ժողովածոյ	Յ. Պար. Նալեան
3	Ա Շարական Զայմագրեալ	Արաբերէն
3	Բ » »	1892
4	Շարականք Քափօրի (Հ. Զայմ.)	1899
5	Ժամագիրք Զայմագրեալ	չ. 1899
6	Տաղարան »	1908
7	Պատմութիւն Եկեղեցւոյ (Ա)	Յովհ. Տէրոյեանց
8	» » » (Բ)	» »
8	Պատմութիւն Եկեղեցւոյ (Ա)	» »
9720	» » » (Բ)	» »
1	» » » (Գ)	» »
2	» » » (Դ)	» »
3	» » » (Ե)	» »
4	» » » (Զ)	» »
5	» » » (Է)	» »
6	» » » [Ը]	» »
7	» » » (Թ)	» »
8	» » » (Ք)	» »
8	» » » (Փ)	» »
9730	» » » (ՓԱ)	» »
1	» » » (ՓԲ)	» »
2	» » » (ՓԳ)	» »
3	» » » (ՓԴ)	» »
4	» » » (ՓԵ)	» »

Թիւ

Էջ

3735 Պատմութիւն Եկեղեցւոյ (ԺՁ)	ԵռվՀ. Տէրոյնեց	178
8 » » » (ԺԷ)	» »	178
7 » » » (ԺԸ)	» »	174
8 » » » (ԺԹ)	» »	174
8 » » » (Ի)	» »	175
3740 » » » (ԻԱ)	» »	175
1 » » » (ԻԲ)	» »	176
2 » » » (ԻԵ)	» »	176
3 » » » (ԻԶ)	» »	177
4 » » » (ԻԷ)	» »	177
5 » » »	» »	178
6 Օրագրութիւն	Մ. Վրդ. Նշանեան	178
7 » » »	» » »	181
8 » » »	» » »	182
9 » » »	» » »	188
3750 Իմքմակեմսագրութիւն	» » »	185
1 Երգարան (Հայկ. Զայն.)	1867	185
2 Գաւազանագիրք	Կ. Վրդ. Լուսարարեան	186
3 Ժողովածոյ	1890	187
4 Աղօթագիրք	(Թիւրքերէն)	188
5 Ժողովածոյ (Կրօնական)	Նոտրագիր	189
6 Հատիգաթ իւս Սաստա	Ֆիզուլի	191
7 Նարեկ	Գր. Նարեկացի	191
8 Տաղարան + Գամձգիրք	1486	194
9 Թուարամութիւն	Եեղագիր	199
3760 Քերականութիւն	»	199
1 Ճարտասամութիւն	»	200
2 » » »	»	201
3 » » »	»	201
4 » » »	»	202
5 Ոսկեմատեան Մատենադարանի	1927 - 1942	202
6 » » »	1945 - 1948	208
7 Շարական	1811	208
8 Տաղարան	Բալասցի Տէր ՕՀան	206
9 Ժողովածոյ	1648	207
3770 Ողբ Աւագ Ուրբաթու	1772	209
1 Ժողովածոյ	1892	209
2 Աւետարան	1727	210
3 Ժողովածոյ (Կրօնական)	Եեղագիր	211
4 Համայնիլ	1716	218
5 Յուցակ Գրչ. Մատենից	1857	215
6 Յիշատակարանց Կամթեղաց	ԺԹ. Դար	216
7 Օրագրութիւն ... Գահիրէ	1916	217
8 Հնդկահայոց Տապանագրեր.- Ա	Եեղագիր	218
9 » » » - Բ	»	219
3780 » » » - Գ	»	219
1 » » » - Դ	»	220
2 » » » - Ե	»	220
3 Ճոպարդ	Թ. Եպս. Գուշակեան	221
4 Աշխարհացոցական Հնդկահայութեան	Եեղագիր	221
5 Ժողովածոյ Մեկնութեանց	1851	222
6 Կոմդակ Պատրայի Հայոց	Ներսէս Արքեպս.	222
7 Նամականի (Պատմէմներ)	1810	224
8 Յուցակ Զեռ. Հալէպի	Ս. Կթղ. Խապայեան	225
9 Քարոզգիրք	Գ. Եպս. Զմիւռնացի	226

9780	Նկարագրութիւն ... Պարսկաստանի	Վ.Վ. Երզնկէ	227
1	Կտակ ... Աւագ Ուրբաթի	1779	228
2	Թափօրատետր	Բուրբուր	229
3	Եկեղ. Երզնգողութիւն.- Ա	Եղազի	229
4	» » - Բ	»	280
5	» » - Գ	»	280
6	» » - Դ	»	280
7	» » - Ե	»	281
8	» » - Զ	»	281
9	» » - Է	»	281
9800	» » - Ը	»	282
1	» » - Թ	»	282
2	» » - Ժ	»	283
3	» » - ԺԱ	»	283
4	» » - ԺԲ	»	284
5	» Երզնգողութիւնը	»	284
6	Օրագրութիւն.- Ա	Կ.Մ. Վրդ. Իսրայէլեան	285
7	» - Բ	» Պար. »	285
8	Քարագիրք (Տարեկամ)	Կ. Արքեպս. Կ. Պոլսեցի	286
9	Երկաթե Դիմակով Մարդը	Բրգմ. Կ. Ս. Ի. Թիւնեան	287
9810	Հայոց Եկեղեցիք եւ ...	Խ. Եպս. Նարպէյ	287
1	Քարագիրք (Մասնակի)	Գ. Տաթևացի	288
2	Աստուածաբանութիւն	Ալպիւրտ	240
3	Մայր Մշտոց	1686 - 7	241
4	Եկեղեցական Պատմութիւն	Եղազի	246
5	Աւետարան	1465	247
6	Մասնուցում Ա. Գլխադրի	Նոտրազի	255
7	Քարագիրք (Տարեկամ)	Կ. Արք. Կ. Պոլսեցի	255
8	Պատմ. Ամցից Ա. Տեղեաց	ԺԹ. Դար	256
9	Պատրիարքութիւն Հայոց Եմի.	Ղ. Եպս. Եփրեմեան	257
9820	Քարագիրք (Կիրակեցից)	Կ. Արք. Կ. Պոլսեցի	257
1	Սաղմոս (թերի)	Բուրբուր	258
2	Մարական (Հայկ. Ջայմ.)	»	259
3	Հոգեշահ Նիւթք Քարագիրք	Դաւիթ Եպս. Կարնեցի	259
4	Մշտոց (Քահանայական)	Բուրբուր	260
5	Պատմ. Ամցից Ա. Տեղեաց	ԺԹ. Դար	262
6	Մշտոց (Վարդապետական)	Գ. Տաթևացի	263
7	Վերլծ. Ներծ. Պարփիւրի	Դաւիթ Ներզիւնացի	264
8	Աշխարհագրութիւն	Նոտրազի	265
9	Ժառոց	Ն. Լամբրոնացի	266
9830	Մշտոց (Քահանայական)	ԺԷ. Դար	266
1	Սաղմոս (թերի)	Բուրբուր	268
2	Մշտոց (Քահանայական)	»	269
3	Եկեղեցական Երգեր (Հայկ. Ջայմ.)	ԺԹ-Ի, Դար	270
4	Մտածութիւնը	Եղազի	271
5	Ղուրամ - Աղօթագիրք	Արաբեբէն	272
6	Աղօթագիրք	»	272
7	Տօնացոյց եւ Տոմար	Մ. Արք. Օրմանեան	273
8	Յայտ. Վասմ Եկեղ. Ամթոցմ	1828 - 1831	274
9	Եղծ Ազամուց (Լուսապատմէմ)	Եզնիկ կողբացի	274
9840	Նամականի Ա.	Գր. Եղթայակի	275
1	» Բ.	»	276
2	Ածամշական Հարցումներ	Յով. Տամկանեան	278
3	Քիմիական Պատմութիւն	Եղազի	278
4	Օրագրութիւն	1882 - 1884	280

3845	Շարական (Հայկ. Ջայմ.)	Եղազիբ	280
8	Յուզակ Ջեռ. Ս. Յակոբեանց	S. Ն. Ք. Սաւալանեանց	281
7	Ժամագիրք (Հայկ. Ջայմ.)	Եղազիբ	282
8	Հայերէմ Հիմ Ջեռագիրներ	1912	288
9	Ժողովածոյ	Եղազիբ	285
3850	Շարական (Հայկ. Ջայմ.)	»	286
1	Նկարագրութիւմ (Տրպիզոնի...)	»	287
2	Եկեղ. Երզնգողութիւմը (Հայկ. Ջայմ.)	»	296
3	Ղուրամի Մեկնութիւմ	(Արարեբէն)	297
4	Կամոմատետր Մայրապետ Օրհմելոյ	Գր. Վրգ. Նարբերթցի	297
5	Եկեղ. Երզնգողութիւմը (Հայկ. Ջայմ.)	Եղազիբ	298
6	Ժողովածոյ (Կրմ. երգարամ)	1767	299
7	Շարական (Հայկ. Ջայմ.)	1891	301
8	Տետր Ջայմագրութեան (Հայկ. Ջայմամիշերով)	1914	308
9	Յամկ Գրչ. Մատենից Ս. Յակոբեանց	S. Ն. Ք. Սաւալանեան	305
3860	Աւետարան Մամկութեան (Աշխ.)	1897	306
1	Յուզակ Գրչ. Մատենից	Եղազիբ	307
2	Յամկ Գրչ. Մատենից Ս. Յակոբեանց	S. Ն. Ք. Սաւալանեան	308
3	Յուզակ Ջեռ. Ս. Յակոբեանց	չ. 1882	309
4	Նկարագրութիւմ 52 Ածաշումչմերու	Մ. Արթ. Նշանեան	310
5	Լուսամկարմեր թիւ 1798ի	1845	318
6	» » 1798ի	»	318
7	» » 1856ի	»	314
8	» » 2555ի	»	315
9	Նարեկ	Գ. Նարեկացի	316
3870	Սաղմոս (Հայատառ Քրք.)	չ. 1920	317
1	Ազիզլէր Էօմրիւ (Հայատառ (Քրք.)	1882	318
2	Բառարան (Հայ.- Քրք.)	Եղազիբ	320
3	Նարեկ (Աշխարհաբար)	Բ. Արթ. Գուշակեան	321
4	Երգարան (Հայատառ Քրք.)	1888	322
5	Բրիտոսոս Պեմզէր Օլմագ	Թրգմ. Ճ. Մ. Նօպիլ	323
6	Տետր Ջայմագրութեան	Լոկ իայնանիշեր	324
7	Հաւաքածոյ Գիտելեաց	Բազմալեզու	324
8	Histoire Moderne	1458 - 1788	325
9	Եմնդոց	Մ. արղ. Երէցեան	326
3880	Մեկն. Մատթէի	չ. 1896	326
1	Աղօթագիրք - Տուվա Բիթապը	չ. 1888	327
2	Ժողովածու (Ժամապաշտական)	1925 - 1926	328
3	Կտակ Ջարչարամաց	(Հայատառ Քրք.)	329
4	Ժողովածոյ	» »	329
5	» » եւ Իմքմակեմագրութիւմ	» »	330
6	Համառօտ Պատմ. Օսմանցեաց	Ճրանհերէն	332
7	Օրացոյց - 1816	Մ. Վրգ. Նշանեան	332
8	Գիրք Աղօթից	1821	334
9	Տումար Արձամ. Այցելուաց	1951 -	337
3890	Գիրք Բարագից	1858	341

ՅԱԻՆՈՒԱԾ

2558	Աստուածաշունչ	1622 - 1682	842
2580	»	1624	851
1	»	1654 - 1670	861
2	Աւետարան	ժԱ. Դար	876
3	»	1272	877
4	»	1669	888
5	»	1740	884
6	»	1807	885
7	Աւետարան	1468 - 1464	889
8	»	1270 - 1284ի Միջեւ	896
9	»	1577 - 1579	400
2570	»	ժԳ. Դար ?	414
1	»	1687	416
2	»	1699 ?	428
3	»	1818	426

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱԿ

	Բ. Դար	1418.- էջ 282	
		1425.- 55	
199.- էջ	188	1448.- 287	
		1459.- 117	
	Զ. Դար	1455.- 247, 251	
		1458.- 392	
552.- էջ	278	1459.- 284	
		1484.- 393	
	ԺԱ. Դար	1488.- 289	
		1472.- 290	
1084.- էջ	273	1476.- 288	
		1486.- 198	
	ԺԲ. Դար		ԺԶ. Դար
1179.- էջ	88		
	ԺԳ. Դար	1509.- էջ 911	
		1509.- 293, 381	
		1514.- 254	
1214.- էջ	910	1516.- 981	
1229.- 14		1524.- 55	
1240.- 22		1591.- 57, 58	
1252.- 284		1592.- 72, 75	
1282.- 288		1542.- 290	
1285.- 78		1544.- 294	
1288.- 41		1549.- 289	
1272.- 910, 978		1568.- 141	
1274.- 910, 980		1589.- 389	
1275.- 42		1577.- 378	
1290.- 15, 18		1579.- 412	
1291.- 284		1582.- 292	
1297.- 910		1584.- 87, 88	
1900.- 911		1586.- 289	
	ԺԴ. Դար	1587.- 288	
		1588.- 292	
		1595.- 20	
1907.- էջ 988		1800.- 292	
1911.- 20, 21, 204			ԺԷ. Դար
1914.- 294			
1916.- 284			
1993.- 18, 20		1801.- էջ 82	
1995.- 284		1810.- 989	
1998.- 282		1811.- 118	
1945.- 17		1815.- 147	
1989.- 289		1818.- 279	
1974.- 17		1824.- 358	
1980.- 21		1825.- 942, 945	
1987.- 284		1827.- 97	
	ԺԵ. Դար	1891.- 980	
		1892.- 945, 950	
1409.- էջ 55		1893.- 101	
		1894.- 86, 87	

1895.-	Է՞	102
1898.-	284	
1897.-	416, 420	
1843.-	208	
1848.-	86	
1858.-	47, 376	
1868.-	37, 309	
1870.-	371	
1871.-	47	
1872.-	20, 290	
1873.-	290	
1882.-	126	
1883.-	291	
1887.-	97	
1891.-	399	
1894.-	308, 394	
1895.-	399	
1898.-	245	
1897.-	69, 241, 245	
1899 ?	423	
1700.-	424	

ՓՐ. Դաք

1708.-	Է՞	192
1709.-	192	
1712.-	240	
1715.-	52	
1718.-	394	
1727.-	80, 81, 145, 210	
1730.-	277	
1733.-	275, 376	
1737.-	18,	
1740.-	385	
1741.-	415	
1742.-	415	
1743.-	128, 129	
1744.-	128, 130, 375	
1745.-	130, 131	
1746.-	106, 112	
1747.-	399	
1748.-	128	
1750.-	400	
1751.-	205, 206	
1752.-	138	
1754.-	157	
1757.-	239, 301	
1766.-	148	
1772.-	129, 209	
1776.-	157	
1779.-	228	
1782.-	142	
1797.-	1, 17	

ՓՐ. Դաք

1803.-	Է՞	21
1805.-	137	
1807.-	157	
1808.-	156, 157, 158	
1809.-	256	
1811.-	256	
1812.-	83, 84	
1813.-	262	
1814.-	262	
1822.-	133	
1826.-	224	
1828.-	274	
1890.-	143	
1892.-	156	
1893.-	34	
1843.-	185	
1851.-	223	
1855.-	236	
1856.-	128	
1858.-	260	
1862.-	29, 146	
1863.-	227	
1868.-	32	
1870.-	36	
1872.-	33	
1874.-	35	
1875.-	49	
1881.-	254	
1895.-	121	
1897.-	3	
1900.-	25	

Ի. Դաք

1905.-	Է՞	21, 47, 77
1909.-	38	
1912.-	59, 283	
1913.-	54, 332	
1915.-	7, 36, 163, 217, 332	
1918.-	8, 13, 28	
1917.-	10, 13	
1918. Յախիս 18, Կաք Տա՛ւաք 11, 21, 178		
1920.-	23	
1921.-	13, 14, 22	
1922.-	181	
1924.-	182	
1925.-	133	
1927.-	38	
1930.-	40	
1932.-	91	
1935.-	120, 142	
1937.-	41, 120	
1944.-	235	
1956.-	194	

ՅԱՆԿ ՅԱՏՈՒԿ ԱՆՈՒԱՆՑ

Ա

Արարիմ Լեւոն, էջ 37
Աբգար [դպիր] (1688) 141
» թգր- 216
» Տեր Մարգարեան (1898) 140
Աբեմեր թգր- 44
Աբել 127
Աբրահամ Ապրտեան 906, 908
» Վրդ. Եօզղաթցի 164
» » Կրետացի (1727) 144, 145
» Պուլղուր օղլի 277
» Սօլախեան 187
Ագաթանգեղոս 287
Ագայդոմ փիլ- 114
Ագապի Թաշենան 181, 308
Աղան Դալֆայ 282
» Մախահայր 110, 938
Ազազ 140
Ազարիա գրիչ 971, 978
» Կթղ. Ջուղայեցի (1684) 21
» քարտուղար (1887) 241, 245
Աթանաս Վրդ. Զէյթիմցի 164
Աթիա Վանց 87, 88
Ալէքս Մամուկեան 998
Ալէքսան Պուլսեցի, որդի Եղիա քիմ.ի 92
Ալէքսանտրո Ա. փափ 198
Ալիծ կրօնաւոր (+2.1289) 18
Ալպերտ 240
Ալվանտ սուլթան 140
Ալփասլան 140
Ականց Անապատ 808
Ակիւղաս 989
Ակն 41, 192
Ակմեր Վանց 978
Ակոր Ախաւանցի 221
Անիլ, մայր Հիզանցի Յովհաննէսի 87
Անմէտ փաշա Քեօփրուլու 974
» Քեմալ էլ Հիւսէյմի 180
» Ֆուատ էլ Շումմէվի 272
Աղաճան Էրզիւրիւմցի 162
Աղաւնի ճէվահիրեան 185
Աղթամար 28, 90, 282, 999
Աղըմցից գիւղ 284
Աճէմրոտան 198
Ամերիկա 286
Ամերիքոս Վեսրուչչիոս 285
Ամիդ, Ամիթ 282, 911
Ամիրտոմ 57, 58
Ամստերդամ 97, 909

Այմթապ, Ամթափ, Ամթէպ, Ամթապ 49, 140, 158, 222, 223, 227, 228, 270
Ամաթովթ 858
Ամամիա Վրդ. 169
» » [Մովսէսեան] 284
» Շիրակացի 88, 281
Ամզլերմ 218, 219, 924
Ամդրամիկ Այվազեան 909, 904
Ամդրեաս Արք. Եմփ.ի 414
» Վրդ. Ակնեցի (1826) 49
Ամդրիաս Երեց (1708) 248
Ամթիւիաս 28
Ամկիւրիա 1, 284
Ամնա Պուրթոս Կալի Փաշա 218
Ամնա քահանայապետի տուն 421
Ամտոմ Յզմ. 118
Ամտոմեան Մասնեմադարան 289
Աշտարիան 2
Ապուլ Հասան Էլշատիլի 272
» Մալահիպ Մուհամմէտ 272
Ապուշեղ գիւղ 41
Ապտալ չէլէպի (+1875) 284
Ապտիւլ Գատիր Քէլլամի 272
» Հաքիր Սաստի 50
Ապրո չէլէպի 184
Աքպան գիւղ 999
Առաքել Վրդ. Բաղիշեցի 75, 116
» Եպս. Սիւմեաց 47
Ասափ փաշայ 192
Ասլան Դարակեօզ, որդի Խաչատուրի 423, 424
Ասորերմ 82, 88, 72
Ասվածատուր, որդի Օվամէսի 901
Աստղճերդ 91
Աստուած - աստ էած 117
Աստուածաշունչ 951
Աստուածատուր սրկ. Գագմուկ (1275) 42
» Պոր. Եմփ. 971, 978
» սրկ. Կաֆայեցի 184, 185, 188
» Երեց Դալաթացի 240
» » որդի Յակոբի 80
» Վրդ. Պուլուցի (1898) 149
Ատամա 14, 23, 45, 224, 929
Ատիս Ապապա 120
Ատոմ առաքմորդ Վարագայ 140

Արարեբեմ 81, 87, 76, 81, 91, 192, 148, 149, 158, 287, 325	
Արամ Գարամանուկեան	998
» խաչատուրեան	180
Արայ Գալայճեան	275, 276
Արարա	184
Արարատեան Որբանոց	182, 184
Արարսի Լ. Պերպերեան	142
» Տեր Ներսեսեան	998
Արիմաթեմ	907
Արիստոտել	48, 47, 108, 108, 107, 129
Արխամտիսայ, մայր տեր Ջաքարիայի	198
Արճեշ	247, 252, 254
Արմաշ	54, 148, 908, 934
Արմեն Այվազեան	940
Արմենակ Շահմուրատեան	183
Արմէմ Լեառն	15, 16
» Մազլումեան	202
Արշալոյս Դազիմեան	115
Արշակ Զօպանեան	180
Արշարունեան ԸՈկերութիւն	71
Արուդիմ գրիչ (1882)	123, 128
Արութիմ, որդի Յովսէփայ (1820)	192
Արուսեակ Հ. Փաթթաքեան	144
Արտաւազդ Արք. Սիւրմէեան	20, 225, 293

Արտաւիլ	140
Արցախ = Դարաբաղ	224
Աւետիս, որդի Նատերի	284
Աւետիք գրիչ	578, 980
» Վրդ. Բաղիշեցի	140
» աբղ. Տրապիզոնցի	283
Աւրմդանց գիւղ	951, 958

Բ

Բաբգեմ Եպս. Կիւլեսերեան	88, 40, 182, 183, 202
» Լ. Զուգասզեան	48
Բաբերդ	284
Բաբիկ սրկ.	958
Բախդիար, Պախտիար, հայր Մկրտչի	58
Բաղեշ	90, 253
Բամբեր Մատենադարանի (1888)	198
Բամկալայ	158
Բամտանգ	221
Բատաւիա	221
Բարաղամ	55, 115
Բարդուղիմէոս Կարմիրեան	159, 160, 181
Բարիլոյս, որդի Դամոտուրալի	282
Բարձրահայեաց Վանք	98
Բարուք, աշակերտ Երեմիա Մարգարէի	57

Բարսեղ Արք. Ամդայ (1824)	811.
Ամթոյ (1825)	942, 948
Մայրամու՛ Բարսեղ Վրդ. 949ա,	950
Բարսեղ Կեսարացի	88, 244, 285
» Վրդ. (+1847)	148
Բեթղեհեմ	2, 190, 282, 289, 280
Բեռնարդոս	127
Բերիա - Հալեպ	21, 140, 148
Բերամ, հայր Մարտիրոսի	418
Բիճիաթ մահտեսի	989
Բիւզանդ եղիայեան	938
» Կոմանեան	938
Բիւրիտամիա	124
Բոցեան գեղակ	284
Բուլղարք	956
Բորդ Սայիտ	217, 218

Գ

Գարբիլ Հրեշտակապետ	74
» Պտր. Եմէի.	274
» Վրդ. Մարաշցի	148
Գալիպօլի, Գալպի	144, 145
Գալուստ Կիւլալեմկեան	23, 247
Գանիբէ	81, 217, 218
Գաղիղէ	57
Գառնուկ իրիցակիմ	884
Գարագաս	272
Գարեգիմ Վրդ. խաչատուրեան	179, 934, Պտր. 938
» աբղ. Պիւլպիւլեան (1880)	40
» Ա. Բիմ. Պօղարեան	206, 228
» Աբղ. Սարգիսեան	938
» Եպս. Սրուանձտեանց	188
Գարթալ	148
Գեթսեմամի	196
Գետարզել Ս. Նշան	938
Գերմաներեմ	924
Ս. Գեորգ	51
Գեորգ Եպս. Երեցեան	224
» » Զմիւռնիացի	149, 228
» Կիւլեաղուպեան	184
» Վրդ. Կ. Պուսեցի	188, 190
» Կ. Պուսեցի, որդի Յոն. Բիմ.ի	(1782) 142
» Հիմոլեան	283, 287, 298, 934, 941
» Վրժ. ճիմիկիզ (+1847)	149, 150
» Ամիրայ Մխաթեանց	162
» Դալիր Գակորեան	89
» Զորթամ Օղլու	157
» Արք. Կթղ. Սուրենեանց	224, 932

Գեորգ Տեր Գեորգեան (1888)	140
» Փափազեան	270
Գիմիշխանա, Կիւմիշխանէ	288, 290
Գիւտ եպս. Մխիթարեան (1817)	19
» Վրդ.	271
Ս. Գլխադիր	108, 180, 181
Գողգոթա	108, 111
Գոմիա	284
Գուլիկ, մայր Աստուածատուր Երէցի	80
Գուլմարաթ	158
Գուրգեն Մատուրեան	340
Գրիգոր Ակնցի (1744)	129
» Ակօլեմց Ապուշեղցի (1794)	41
» Վրդ. Աջապահեան	222, 229
» Մեծատղրեմց Բենեկցի	218
» Բեշտամալեան	71
» եպս. Գաղատացի (1787)	1, 2
» Պտր. Գամձակեցի	811, 848, 888, 422
» եպս. [Եգիպտացի] (1887)	284
» Կոստամեան, Զմիւռնացի	153
Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ	112, 114, 125, 267
Գրիգոր Լօքմակեօղեան	185
» Վրդ. Խարբերթցի	287
» » Խլաթեցի	55
» Կարմեցի	834, 836, 837
» Վրդ. Կեսարացի	118
» Մազիստրոս	48
» Մեհտերեան	189
» Նազիամզացի, Աստուածաբան	101, 242
» Նարեկացի 83, 79, 118, 182,	335
» որդի տէր Նիկողոսի	122
» Նիւսացի	101
» Շղթայակիր	128, 275, 278, 285, 378, 382, 386, 394, 415
» պապ	80
» Զհմ. [Պիծակ] (1907)	386, 389
» Մարգարեան, Պուսեցի	185
» Պողարեան	208, 228, 338
» Խերպետ Ասուրեցի	358
» Վրդ. Վանցի	148
» Վկայասէր	178
» Տաթևացի 48, 82, 102, 238	
» Վրդ. Տեր Պողոսեան	238
» » որդի Տուտայ	83
» Զհմ. գրիչ (1240)	22
Գրիգորիս Կթղ. Աղթամարայ	(1578) 413

Գրիգորիս Վրդ. Պոյամեան (1817) 18,
178, 179

Դ

Դաղմատացիք	38
Դամասկոս	2, 132, 148
Դամիէլ Եզմ.	108
» Արք. Յակոբեան	180, 181, 201, 237, 238, 334
Դատուան	31
Դաւիթ Կթղ. Ախթամարեցի (1419)	293
» Անյաղթ Փիլ.	48, 47, 102, 107
» Գամմասաց	75
» Թաղեսեան	184, 248
» Զհմ. որդի Խաչատուր Զհմ.ի	247, 252, 253
» եպս. Կարմեցի	280
» Մարգարէ	239
Դաւիթ Յովհաննէսեան	179
» Վրդ. Տէրտէրեան	180, 275, 278
» » Բարայրեցի	33
Դաքքա	219
Դեօֆորոս փափ	138
Դիմեխիս Վրդ.	282
Դրազարկ	424

Ե

Եագուպ Արթիմ փաշա	218
» Իպմ Օսման	297
Եաղուսթ մայրապետ Թօխաթցի	218
Եաղուպ Աղայ	134, 135
Եաֆայ 128, Յոպպէ	130
Եգիպտացիք	341
Եգիպտոս 17, 148, 207, 208, 217,	274
Եղեսիա	40, 148
Եզեկ եպս.	140
Եզեկիէլ Մարգարէ	368
» Զհմ. գրիչ	80
Եզմիկ Կողբացի	274
» Մ. Վրդ. Ներկարարեան	183, 184
» Վրդ. Պապեան	334
» Վրդ. Պուսեցի	33
» Վ. Վրթամէսեան	328
Եզրասայ Զորորդ Գիրք	48
Եթովպերէմ	119
Եղիա գրիչ	373
» Մ. Վրդ. Յովհաննէսեան	178
» Տնտեսեան	35
Եղիազար Վրդ. Կթղ. Հռոմկլայեցի 86,	284

եղիագար աղայ մարկիլեմի	89
եղիշէ վրդ.	44, 961, 970
» Պտր. Դուրեան	40, 180, 182,
	184, 308
» Եպս. Կարօեան	45
» » Զիլիմկիրեան	30, 178,
	181
» Վարդամեան	181
եղրդոտ	187
եմիխան	54
Եպիփան [Կիպրացի]	126
Եսայի վրդ. Մալասցի	155
» » Կեսարացի	415
» » [Նշեցի]	84
» Սեբաստացի	190
Երեմիա Կակոսեան	117
» Պուրղազլըզատէ	1
» վրդ. Տէր Սահակեան	280
Երեւան	189, 910
Երզնկա	290
Երկրաշարժ (Երուսաղէմի, 1827)	184
Երուամղ վրդ. Փերտահիճեան	394
Երուսաղէմ 1-8, 7, 17, 21, 25-28,	
30-39, 35, 38, 39, 51,	
61, 83, 86, 112, 128,	
133, 136, 138, 140, 155,	
162, 178, 181-184, 202,	
203, 208, 215, 218, 235,	
255, 256, 274, 281, 284-	
286, 289, 291, 297, 305,	
308-310 313, 332, 333,	
337, 348, 381, 389, 394,	
399, 414, 421, 424	
Երջամիկ Զագրեան	182
Եւա (մախամայր)	110, 112
» Խաչկամց	399
Եւրոպա	23
Եւքառա գիւղ	42
Եփրատ Գետ	184
Եփրեմ Կթղ. Կիլիկիոյ	223
» Ե. վրդ. Հաճըմցի	148
» վրդ. Պէգիրճեան	208
» Ե. վրդ. Տոհմուծի	235, 319
Եօքոսիմա	222

Չ

Ջատկի Տօմ	115
Ջարեհ Պերպերեան	142
Ջաւէմ Արք. Տէր Եղիսեան	182
Ջաքարիա Կթղ. (854)	174
» Պտր. Եւմ.ի	2
» վրդ. Մալգարացի	154
» որդի Մկրտիչ Գեմ.ի	282,
	299

Ջաքարիա Գեմ. Տէր Պետրոսեան	156,
	157
Ջաքարէ սպասաւար	85
Ջէյթում, Ջեթում	20, 43, 210, 211
Ջմիւռմիա	195
Ջոհալ, Կեմակից Սաֆարի	58

Է

Էլիագ, եղբայր Ամոքիաս երիցու	248
Էմիթթօ	105
Էմի Արգար	199
Էմիմմէլիք, մայր Աստուածատուր սրկ.ի	198
Էմպարաք, Խայր Հարսմըքէֆցի Աղուրի	981
Էջմիածին	22, 101, 107, 122, 142,
	158, 211, 212, 221, 223,
	224, 245, 252, 288, 324,
	357
Էվատմէլիք, կողակից Աստուածատուր երեցի	61
Էտրեմի	2
Էրզրում	, 1
Էրեմէրու = Հէրեմէրու գիւղ	31

Թ

Թաղեոս երեց, գրիչ եւ ժողկող (1531)	57, 58
» վրդ. Մշեցի	150
» Գ. Տէր Դաւիթեան	192
Թաքարեան Գ.	27
Թալաս	205, 208
Թամար թագուհի վրաց	95
Թամգարայ գիւղ	289
Թամթայ Խաթուն	198
Թամրազ Խան	140
Թավրէզ, Թաւրէզ	283, 413
Թաւաքալ, որդի Յակոբի	376
Թաքիտոսիմ էլ Մաքրիգի	87
Թէհրան	235, 238
Ս. Թէոդորոս Եկղ. Եւմ.	152
Թեոդորոս Ոկարող	4
» վրդ. Խորենացի	130
» » Սսեցի	222, 223
» Պտր. Վամեցի	158, 274
Թէքիրտաղ	238
Թըւամմ գիւղ	292
Թիմգիամոս Թեգբացի	115
Թիւրքերեմ, Թրքերեմ	77, 146, 188,
	205
Թովմայ վրդ. Ատիշցի	154
Թովմաս Երածիշտ	115

Թորգոմ Արք. Գուշակեամ	85, 140,
144, 188, 189, 207, 217, 220,	
	812, 821
Թորոս Դպիր	414, 415
» սրկ. ծաղկող (1240)	22
» որդի Նթում բգր.ի	880
» Ռոսլիմ	41
» Կթղ. Աղսցի (1648)	21
» » Սսեցի (1784-1786)	21
» Բարումապետ (1727)	80
Թումայ երեց գրիչ (1671)	47
» Վրդ. Բաղիշեցի	55
» երեց Բեմկցի (1684)	384
Թրակիա	145
Թրքահայաստամ	81

Ժ

Ժագ Պերգելիևս 278
 Ժիրայր Վրդ. Թաշեամ 287

Ի

Իգմատիոս Բհմ. գրիչ (1811)	208,
	204, 205
» Վրդ. Գաղատացի	284
Իգիտ	80
Իգմիր	190, 929
Իգմիրիտ	87
Իլիաս Իգմատիոս, պատրիարք Ասորեց	(1826) 184
Իպրահիմ Բաշա, որդի Մեհմեդ Ալի Բա-	շայի 92
Իսա Բետրո Բհմ. յոյմ	199
Իսահակ Վրդ. Պայպուրտցի	151
Իտայերեմ	114
Իւամե Աթաբակ	85
Իւսկիւտար	49

Լ

Լաթաքիե	194
Լալայ փաշայ	419
Լաիոն	957
Լամբրուս քերդ	14, 18, 84
Լավուազիե	278
Լատիմերեմ	190
» (Հայատառ)	105
» պահպամակ	417
Լաւրշիա	284
Լեհաստամ	299
Լեմբամց	221
Լեւոմ թգր. Հայոց (1272)	378

Լեւոմ թգր. Հայոց (1393)	19
» » » [ՊԻԳ = 1974 - 5]	17
» որդի Ամիրսոմի (1591)	57, 58
» Գեորգեամ	180
» Ն. Ջեմեամ	202
» Խաւրացի	247
» Ս. Խաչիկեամ	17
» Ս. Յովհաննէսօֆ	211
» Ձիլիմկիրեամ	181, 229, 232,
	286, 287
Լիբամամ	45, 227, 319
Լոմոտմ	23
Լուսեր սրկ.	80
Լուսիամ	415
Լուսիկ	61
» գրիչ	84, 86
Լվով	299, 300

Խ

Խազար Խոմայ Խաւազցրցի	984
Խաթունփաշայ, դուստր Ամիրքամի	984
Խաղալուս գիւղ	147
Խայիր »	282
Խամե Ռոմուս	148
Խամդալ գիւղ	41
Խաշատուր Կթղ. [Զորիկ](1551)	21
» » Ջեթունցի (1580-1584)	21
» » [Գաղատացի](1858)	284
» Դպիր (1784)	112
» Գամգաշեամ	180
» Վրժ. Երզնկացի	148
» Վրդ. Ճամսզեամ	228
» սրկ. Նարեկցի	149
» Պեռնուկեամ	25, 27
Խաչեր պէլ	81
Խաչիկ Գ. Պողարեամ	998
Խաչկօ գրիչ (1727)	144
Խարբերդ	182
Խիզամ	90
Խլաթ	280
Խոզմիզ գիւղ	280
Խոսրովամուշ	19
Խոտակերաց Ս. Նշամ	292
Խորեմ Վրդ. Փոսթոյեամ	180 - 183
Խորիմշահ, մայր Աարգիս Եպս.ի	22
Խուքս գիւղ	189
Խուժաստամ	208
Խուլդիք աւամ	80
Խրիմեամ Հայրիկ	187, 188
Խորգոմ = Հիւրգոմ	31

Ս

Մամիկ, դուստր	Կարապետի	245
Մամախ		288
Մառիկու վամբ		287, 288
Մառուկ		57
Մառս գիւղ		283
Մատուր միակեանց		282
» ճուղեցի		384
Միծառուու Ս. Նշամ		214
Ս. Ծմնդեան վամբ		33, 334

Կ

Կալկաթա	139, 218, 221
Կամարակապ գիւղ	41
Կասկե քաղաք, Գասգե գիւղ (Ամթալ)	424
Կասուլանոս երեց	190
Ս. Կարապետի վամբ Տարսմոյ	187
Կարապետ վրդ.	44
» երեց գրիչ (1815)	147
» ծ. վ. Ամատունի	398
» Գաբիկեան	58, 180, 183
» Աղա Գայուստ	81
» Կթղ. Գաղատացի (1727)	145
» Գրիգորեան, Լուսամկարիչ	180
» Վրդ. Էվէրեկցի (1827)	138
» » Իզմիմիտցի (1787)	2
» » Լուսարարեան	188
» » Կեսարացի (1797)	1
» Արք. Կ. Պուլսեցի	236, 255, 274
» Եպս. Մազլումեան	334
» Վրդ. Մկրտիչեան	334
» » Մոկացի (1824)	351, 355, 358, 360
» Արղ. Յամթեցի (1748)	108, 107, 108
» Պէյ Միրիտմեան	217
» Պալաթցի	148
» ամիրայ Պալեան (1868)	148
» սրկ. Պուլուցի	185
» Վկայ վամեցի [1403]	55
» Բիմ. Տէր Գրիգորեան	83, 144
» Վրդ. Տիգրամակերտցի	228
» Տրապիզոնցի	283
» Ֆեմեսեցի	128
Կարիմ	50, 288
Կարճկամ	81
Կարուս Մեծմ	24
Կարս	413
Կեղի	288

Կեռան Քագուհի	878, 980, 981
Կեսարիա	42, 104, 128, 284
Կիլիկիա	20, 22, 28, 45, 217, 224
Կիպրիանոս	88, 935
Կիպրոս	45, 284
Կիրակոս երեց գրիչ (1824)	261, 311, 358, 358, 359
» Վրդ. Երզնկացի	85
» Պտր. Եմբի	51
» Կթղ. Կիլիկիայ (1798, 1797)	17, 18, 21
» Բիմ. Մարդամենց	259
Կիւմիւշխամե	287, 289
Կիւրեղ Վրդ. Գաբիկեան	181, 288, 272
» » Պտր. Իսրայէլեան	235, 308

Կղերբոս	129
Կամիտաս Կթղ.	124
» չէլէպի	184
» Բիմ. Բեռմիւրմեան	145
Կոսպար վաճառական	118
Կոստան Զարեան	998
Կոստանդին վրդ. (1811)	20, 21
» » Լամբրոնացի (1974)	17.(+ 1980, Օգոստ.15) 21
» հայր Հեթում բթրի	22
» արքայ Հայոց, որդի Պաղուսու մարաշախտի (1845)	17
» Բիմ. ծաղկոլ (1840)	22
» » ստացող	415
» Վրդ.	415
Կոստանդնուպոլիս	36, 48, 59, 131, 256, 262, 312, 333, 358, 361, 379, 423
Կոստաս Վրդ.	415
Կովկաս	217, 358
Կրետ (Կրիտս)	374

Հ.

Հալեպ, Հալապ	20, 180, 178, 225, 277, 284, 381
Հաղբառ	78, 294, 295
Համազասպ Տէր Մեսրոպեան	54
Համբարձում Զերչեան	169
» Պապա (1839)	148, 270
» Բիմ. Վարդամենանց (1804)	189
Համիթ	342
Հայ	23
Հայաստան	85, 108, 379, 381
Հայի, որդի Քորգումայ	54
Հայոց Զոր	81
» մայր Յովաննէսի	294

Հայտար Ծեռիամցի	281
Հայրապետ արդ. Համշեմցի	204
» որդի Մատթեոսի	287
» վրդ. Տաթևացի	287
Հայֆա	184
Համնա վրդ. Երուսաղեմացի	378
Հաջքարիան	277
Հապէշիստան	218
Հասան-Գալէ	91
Հարք ցաւառ	31
Հեթում թրք. (1228) 14	
» թագաժառանգ (981), թագաւոր	98
» Սեւաստիոս	980
» ըաբուն	911
Հելուան	140
Հերպէրթ Սամուել	179
Հիզան	911, 958, 413
Հնդկաստան, Հինդ 158, 218,	222
Հոգեդեղ, որդի Ամիրմլլի	280
Հուլուն Դան	288
Հոմերոս [Հերմէս] փիլ.	118, 123
Հունգարիա	278
Հոփսիսիմէ Թովմաճանեան	148
Հոսմկլայ	41
Հոսմկլուլայ Ար. Եշան	213
Հոսմուլոսի վանք	41
Հոուք	342
Հրամդ Ծաղիկեան	272
Հոմկ Թոմկ	221

Ձ

Ջիթեմեաց Լեռ	114, 937
Ջորոյ վանք	19

Ղ

Ղազա, Ղազէ	149, 152
Ղազար Կթղ. Զեթունցի (1545)	21
» վրդ. Կեսարացի	190
» » Վալարացի	98
» Դպիր, աշակերտ Կիրակոս Բհմ.ի	(1883) 284
» Սիւզեմիթի (1785)	146
Ղազարիան	59
Ղազարոս Վարդերեսեան	54
Ղազիմաղարայ	42
Ղալաթիա (Կ. Պոլիս)	34, 43, 309
Ղալիպ էֆենտի	282
Ղամգայար	957
Ղամիմաթ	148

Ղամտիլ Կեսարացի	42
Ղամուսլալ, հայր Ասուածատուր Եպս.ի	292
Ղամ պէկ Երուսաղեմացի (1797)	1
Ղարա Յուսուֆ	293
Ղելմոք վրդ. Մաքսուտեան	934
» Եպս. Շիշմանեան	257
» Բհմ. Տէր Նահապետեան	228
» վրդ. Տոսպեցի	254
Ղուլ ուլլի	140
Ղուկաս Դամիէլեան	71
» որդի Յովհ. Բհմ.ի (1413)	292
Ղումրի չէլէպի	289
Ղպտերեմ	91
Ղրիմ	373

Ճ.

Ճամիկ Ջագրը	296
Ճաշ խաթուն	288
Ճավա, Ջաւա	221, 222
Ճեմալ փաշայ	993, 994
Ճուճիր, եղբայր Սարգիս Եպս.ի	22
Ճուլիմ կազմող (1311)	21

Մ.

Մալաթիա	41
Մալապար (Հնդկաստան)	184
Մակաբայեցիք	88
Մահմուտ Սուլթան (1809)	256
Մաղաթիա Արք. Օրմանեան	98, 99, 146, 224, 273, 993
Մամրէ Եպս. Մարկոսեան	24, 36, 85
» արդ. [Սիրումեան]	934
Մամեստիա	42
Մալարար գիւղ	220
Մամուլիս »	383, 384
Մամուշ, մայր Սաֆարի	56
Մամուր գրիչ (1517)	381
Մամուրլէ	218, 222
Մաշտոց Բհմ. Իսրայէլեան	158
Մառի	980
» Հ. Իւթիմեան	91
Մառիա	105
Մատեմադարան Երեւանի	41
Մատթէոս Աջապահեան	22
» Ուռհայեցի	71
Մարտոս	191, 193, 218, 220
Մարանէ	58
Մարգար Վանեցի	400
Մարտարայ Եպս. Կորվցի	254
Մարիամ Ասուածածածիմ	112

Մարիամ Մագդաղենացի 44, 48, 80,
878, 987

Մարիս Թօբեմ 287

Մարի[ո]ւմ թագուհի 17

Մարիայ վաճառական 118

Մարկիոն 275

Մարկոս եպս. Եղեփացի 258

» Կ. Մաթեան 288

» Եպս. Նիկոմիդացուց (1887)
97

» պատկերահամ 981, 979, 975

Մարմանդ գիւղ 950

Մարուզե թգմ. 108

Մարսււան 100

Մարսուվ, մայր Յովամէս երեցի 81

Մարտիրոս Վրդ. Բասենցի 154

» Կրմ. որդի Բէրամի 402,
411, 412

Մարտիրոս Արք. Եմֆայ (1441) 381

» Քաղաքացեան 70

» Աղայ Քովմամանեան 152

» Խիզանցի, որդի Սարգիս
Քհմ.ի 410, 412, 414

» Վրդ. Ղրիմեցի 912, 989,
985, 970-975

» Եպս. որդի Ստեփանոսի
(1458) 989, 983, 984

Մացուցամց գիւղ 283

Մեզրե 42

Մելքսենդ վկայ [1409] 55

Մելքիսեդէկ եպս. Մուրատեանց 188

Մելիտոն, որդի Անդրեասի 44

» Երեց 979

Մելքոն Ղազիմաղարացի 42

» Միմաս 193

» դպիր Յակոբեան 89

» Քհմ. Պոլսեցի 158, 285

Մեսրոպ Արք. Նշամեան 41, 43, 178,

180, 182, 185, 189, 201,

224, 237, 248, 910, 932,
933, 975

» Դպիր, աշակերտ Սահակ գրչի
418, 420

» Վրդ. Վամեցի 908

Մեսրոպ Խաբունապետ 79

Մգիքեան 81

Մեմեմտ Բելշտ 28

Մըսըր 92

Միխայել Ասորի 78, 124

Միհրան Քունաման 999

» Մըսէխեան 918, 918, 921,
923, 927, 928, 931

Միմաս Վրդ. Ամրիկեան 275, 278

» Պտր. Եմֆ.ի 424

» Կթղ. Էջմիածնի 195

» Վրդ. Քոնստանթին 284

» Յակովբեան 220

» Նկարող (1455) 247, 250

» Վրդ. գրիչ 949, 950, 951

Միրաթ 58

Միրաթորեան, Մ.Կ. 91

Միրաթ, աշկ. Քաղեոս իրիցոյ 58

Միրզախան չալաքի 989

Միւմիր պէյ 984

Միքայել երեց, գրիչ եւ ծաղկող 948,
951

» Ամիրայ Ալթունեմց 142

» Մազմանեան 939

» Մամիկոնեան (1820) 25, 28,
28

Ղ. Միքայել Զամչեանց 53

Մլիճի խմբարան 22

Մլիաւան, մայր Ստեփանոս գրչի 284

Միխթար Վրդ. Գօշ 85, 104

» » Սասնեցի 123, 125

Մկրտիչ եպս. Աղաւնումի 40, 934

» որդի Բախտիարի 58

» Վրդ. Երեւանցի (1808) 84

» Կթղ. [Խրիմեան] 224

» Վրդ. Կեսարացի 256

» Երեց Կոպիտառցի (1595) 20

» որդի Պարոմի 55

» Տիւզեան 71

Մովսէս քաղաք 418

Մովսէսայ 910

Մովսէս Քունթունեան, Ամթապցի (1802)
28, 27

» Ա. Քհմ. Ժամակոչեան 227

» Վրդ. Կեսարիկեան 155

» Մարգարե 108, 948

» Վրդ. Ոսկերիչեան 934

» Քերթաղ 55

Մունճուսուն գիւղ 42

Մուշ 91

Մուշեղ ճերմեան 205

Մուշեղ գրիչ 88

Մուսա Հալլաց էլ Գուստի (1820) 192

Մուստաֆա էր-Բաշիտ 272

Մուրատ գրիչ 54, 58

» Վրժ. Բերիացի 54, 70, 114

» Ղալսարցի 87

» սուլթան (1588) 283

3

- Ս. Յակոբ, Երուսաղէմ 17
 Ս. Յակոբոս Առք. (Գլխադիր) 109
 Յակոբ Բաղդասարեան 179
 » Դպիր Զէյթունցի (1581) 284
 » Քաղտեսեան 199, 194
 » Հարսմբէֆցի (1517) 981
 » Ղրիմեցի 245
 » Բհմ. Մավեան 184
 » Պտր. Նալեան 199, 196, 196, 206
 » Պէլեմկցի 277
 » Պուհուրեան 227
 » Պտղուճի 990
 » սրկ. Զուղեցի (1586) 299
 » Կթղ. [Ջուղայեցի] 87
 » որդի Սալէյ Տավաճմի 159
 » Վրդ. Սամասարեան 280
 » Արմեցի 108
 Յակոբոս Տեառնեղբայր (Ոկար) 989
 Յակոբ Վրդ. Տիգրամակերտցի 114, 148, 149
 Յակոբ Տիւզեան 71
 » դպիր 109-112
 » » (1776) 157
 Յամախապատում Գիրք 208
 Ս. Յարութեան Տամար 92, 192, 196
 Յարութիւն Քորոսեան 180
 » Վրդ. Պարոնեան 159, 180, 181
 » Պտր. Վեհապետեան 98, 50
 » Վրդ. Տիգրամակերտցի (1898) 148
 » Փալամնեան 287
 Յորմաղ 124
 Յոպպէ 194
 Յովակիմ Պետրոսեան 289
 Յովասափ, որդի Աբեմերի 115
 » ծաղկող (1581) 57, 58
 Յովհաննէս Պալեան, Այմթապցի 49
 » Կթղ. Սսոյ, Ամթղպցի 17, 18, 21
 » Եպս. Անտոննեմ 281
 » Արմիշեցի 100
 » Արքայեղբայր 985, 989
 » Բուրդ, գրիշ (1889) 42
 » Գառնեցի 208, 219, 995
 » Եազընը (1898) 77, 78
 » Եզեկեան 70
 » Բհմ. Երկամ 961, 974
 » Վրդ. Երուսաղէմացի (1727) Հէմնէ 982, 989
 Յովհաննէս Վրդ. Եւզակիացի 149, 151
 » Ա. Բհմ. Էմբերճեան 222, 270, 280
 » Քաշնեան 240, 241
 » Աբամելեքեան. Քիֆիլեցի 81
 » Կթղ. Քուկուրաճի (1489) 21, (1523) 982
 » Իզմիրիցի, գրիշ 286
 » Մործորեցի 79
 » Կարապետ, Ս. 104
 » Վրդ. Կեսարացի 129
 » Պտր. Կուլոս 2, 148, 276, 982
 » Համթեցի, Ոկարող (1582) 292
 » Հիզամցի, մայրը Անլի (1827) 96, 97, 291
 » Մամդակունցի, Մամդակունցի 171, 241
 » Բհմ. Մկրեան 909
 » Վրդ. Մշեցի 950
 » Արդ. Մակաջի 417, 419 (Ոկար), 420, 422
 » Ոսկերեքան 244
 » Որոտնեցի 102
 » Եպս. Ուրպել 85
 » » Պալլքետրոյի (1701) 148
 » Պահմեճկցի 89
 » Աղայ Պաշապաղիկեան 282
 » Գ. Պապեւեան 998
 » Վրդ. Պլուզ 119
 » Սեբաստացի 49
 » որդի Սիմեովմի 284
 » Վրծ. Վամանդեցի 26, 84, 187
 » Տամկանեան 278
 » Վրդ. Տարօմացի 229
 » Ա. Տեմիրճիպաշեան 118-120
 » Տերոյնեմ 184-178
 » Մ. Տիլտարեան 240
 » Ամիրայ Տիւզեան 216
 » Երեց, որդի Փաշի եւ Մարսուրի 81
 » Կթղ. Բիլիսցի (1525) 21
 » Բիւլեկեան 49
 » Վրդ. Բոնեցի 118
 » Կթղ. [Օձնեցի] 85, 179
 » » (1486) 21
 » Երեց գրիշ (1589) 989
 » գրիշ (1897) 418, 417
 » » (1898?) 423
 » Վրդ. Կազմող (1727) 882, 989

Յովսէփ Ամատունի 825
 » Սրկ. ԱՌթապցի 169
 » գրիչ (1228) 14
 » Կարապետեան 180
 » Նազարեան 269
 Յուդայ Յակովբեան 355
 Յունարեան 285

Ն

Նազար Դլիջշի բաշի 277
 Նահապետ երեց, գրիչ (1592) 72, 75
 Նահր - էլ - Օմար 180
 Նամեր, դուստր Անդրիաս Երիցու 248
 Նարեկ 88, 118, 218
 Նաւասարդ, հայր Սաֆարի 58
 Նաւշրովան 118
 Ս. Նեղոս 125
 Ներշապուհ Եպս. Մամիկոնեից 65
 Ներսէս Արք. (1828) 229, Կթղ. (1849) 148
 2. Ներսէս Ակիմեան 289
 Ներսէս Եպս. Գեորգեան 297
 » » Եղեսիոյ (1885) 42
 » Վրդ. Բերքիրտաղցի 154
 » Լամբրոմացի 21, 67, 68, 124
 » Եպս. Խարախամեան 187
 » Երեց Մոկացի 282
 » Շմարիայի 40, 44, 55, 89, 84, 129, 189, 308, 317, 319, 322, 387, 408
 » Յ. Պարսումեան 398
 » տրց. Պէլեմկու (1797) 18
 » Վրդ. Սերաստացի 312
 » սրկ. Տէր Յակոբեան 39, 40
 » Քհմ. ժաղկող (1419) 292

Նիկար, կողակից Ամիրսումի 57
 Նիկիոյ Ժողով 189
 Նիկու Տամժիրսքի 221
 Նիկոյա Բ. Կայսր Ռուսաց (1905) 21
 Նիկողայոս Վրժ. Տէր Գրիգորեան 205
 » Քաւաքալեանց 182, 199
 Նիկողոս, որդի Կարապետի 148
 » Հայկազմ (+ 1894) 308
 Նիկոսիա 99, 283
 Նիւեօրք 308
 Ս. Նշամ Վամբ Պէյրուքի 34
 Նշամ Լօյմակեօզեան 185
 Նոր Զուղայ 158, 241, 248
 Նորայ, մայր Քաւաքալի 378
 Նորայր Եպս. Արք. Պողարեան 86, 182, 227, 246, 255, 258, 283, 285, 288, 270, 272, 274, 275, 278, 283, 287, 287,

807, 810, 828, 829, 834, 841, 842
 Նուրիաս գիւղ 72, 75
 Նուրատիմ ստացող (1588) 289
 Նուրի Էֆէմտի 266, 282
 Նուրմելիք, մայր Կարապետ Երեցի 147

Շ

Շահ Աբաս 356, 357
 Շահէ արդ. Երեցեան 326
 Շահիմար 81
 Շահսուար 140
 Շահրիստամ, քայր Դարակեօզ Ասլամի 424
 Շամ 138, 323
 Շամախի 224
 Շամամ 58
 Շատախ 30
 Շաւարշ Միսաքեան 338
 Շէյխ էլ Փէզուկի էլ Ամուալուսի 272
 Շէռիամու Երկիր 291
 Շէրքէկ, Եղբայր Մոկացի Յովամէս արդի 421
 Շիլ չաք 321
 Շիրակ 224
 Շիրակաւան 118
 Շիրակոյ, Շիկագօ 81, 241
 Շմուս Գրիգորեան Գողթլպուլցի 148
 Շօշ 98, 245, 248, 358

Ո

Ոսկան Վրդ. Երեւանցի 97, 273
 Ոսկի, մայր Խաչատուր Քհմի 252
 Ոսկում, որդի Գրիգորի 192
 Ոստամ 91
 Ովսիա Մրգ. 128
 Որոգիմեան Ոշամմեր 352, 353, 363, 367
 Ուլուպակ, հայր Ֆարմամի 188
 Ումեկ, եղբայր Սիմեոն սրկի 294
 Ուռիկ, հայր Մարգարայ Եպս.ի 254
 Ուրիայ = Եղեսիա 88
 Ուրմիա 325

Չ

Չարխափան մեմաստան 20
 Չիմաստան 221, 222
 Չիմսուրայ 219
 Չիչրայ 219

Պ

- Պալաթայ Վամբ 288
- Պալի Կեսարացի (1744) 128
- Պանթազիզ 148
- Պաղտասար սրկ. Կազմով (1668) 383, 384
- » Ծնգուշքի 218
- Պաղտատ 194, 211, 248
- Պաղտուն Մարաթախտ 17
- Պապիաս, աշկ. Յովհաննու 354
- Պասթիլ 237
- Պասրայ 228
- Պատմուս Կղզի 295, 298
- Պասսամ ճգմ. 108
- Պարսկաստամ 227, 858
- Պարսկերէմ 181, 241, 245, 324
- Պարթիզակ = Պահմեմիկ = Պաղշէմուխ 83, 144
- Պետրոս Ակնցի 132
- » Առաքեալ, Ս. 84, 422
- » Կթղ. Բերիացի (1708) 21
- » Եպս. Գազացի 124
- » Եպս. Երազուոյ 134, 135
- » Քեբայեցի 124
- » Վրդ. որդի Իսախանի (1730) 42
- » » Խարբերքի 151
- » » Ղափանցի 84
- » Զհմ. որդի Մուրատհասրլի 280
- » չելեպի 184
- » Ք. Պապական 81
- » Արք. Սարաթեան 908, 934
- » » Սերաստիոյ 46, 47, 120, 121
- Պետրոսի Բժշկարան 87
- Պելէկէտի 205, 208
- Պէթիաշաօ (Լիբանոմ) 227
- Պէյմ էլ Սուրէյմ 81
- Պէրեմիկ, Պէրեմուկ 140, 148
- Պէլրուք, Պէրուզ, Պերուք 45, 155, 180, 318
- Պիզեուս Ս. Նշամ 398
- Պիղատոս 110, 313
- Պիմամզ 222
- Պիւթագորաս 47
- Պլակիամուս Ռքիայեցի 124
- Պլատոն 48, 47, 117, 135
- Պոսիքիք 81
- Պոմպէյ 218
- Պորփիր 107
- Պուկարիա 82
- Պուտախ Յահատակ (1524) 55

- Պսակ Զհմ. Խաչիկեան 81, 310
- » » Յակոբքանեան 222
- Պոռիորոմ, աշկ. Յովհաննու 295
- Պոռիորոմ Վրդ. 130, 135
- Պրուսայ, Պուրսայ 42, 70, 308, 378
- Պուլու 156, 285
- Պուրուս Վրդ. վերիլ Եմ.ի (1811) 258
- » » Քովրեան 59
- » » Սշեցի 151
- » պէյ 153
- » Վրդ. Պուսեցի 148
- » Աբղ. Վանեցի 398
- » Տատեան 48
- » փաշայ 217

Ջ

- Ջամբէլ 140
- Ջերոմիմուս 127
- » Պաուլիմացի 87

Ի

- Իրանզու 138, 218, 222
- Իրափայլ Վրդ. (+ 1847) 148-150
- Իթթեու Փափազեան 85
- Իեմլէ 1, 152, 153, 307
- Ի. Սթորս 183, 184
- Իռպէր Ճեպեմեան 398
- Իուրեմ գրիչ (1291) 284
- Իուզ, եղբայր Յովմմեսի 284
- Իուլմամիա 92
- Իուսը 22, 23, 358

Ս

- Սալահէտտիմ 257
- Սալաձոր գիւղ 288
- Սալվիար գրիչ 42
- Սահակ Արք. Այվազեան 189
- » Մ. Վրդ. Աստուածատուրեան 187
- » Գալայեան 297
- » Զհմ. Խալաթիացի 131
- » Եպս. Կթղ. Նապայեան 3, 7, 8, 12, 14, 27, 178, 224, 225, 308, 393, 342, 385, 385
- » Վրդ. Մատախցի (1836) 148
- » Պարթեւ, Ս. 104, 170
- » գրիչ, ուսուցիչ Մեսրոպ Դպրի 420
- » Երեց գրիչ (1727) 210, 211
- Սաղաթիւլ, Եզր 383
- Սաղմոսարան 138

Սամուել Ադամեան 289
 » ԱՌեցի 140
 » Եպս. ԵՄԻ.Ի (1548) 289
 » Վրդ. Կիրակոսեան 393
 » Քհմ. գրիչ (1041) 41
 Սամսոն 195
 Սամասարեան Վարժարան 59
 Սամատրուկ արքայ 354
 Ս. Սարգիս 51
 Սարգիս Արք. Աղրիամուլայուսյ 134
 » Վրդ. ԱՌեմեան 182
 » Եպս. Արեւելցի (1240) 22
 » որդի Աւագի 44
 » Գամձասաց 69
 » սրկ. Գեորգեան, Պրոուսացի 31, 92
 » Արք. Եկեղեց 140
 » Վրդ. Եւզոնկիացի 152
 » Մովսէսի, աշկ. Հիզամցի Մարտիրոսի 414
 » դպիր Սարաֆ Յովհաննէսեան 308
 » Ճայիպ ՄԷԼԵԿ Խալիլ բէկի. (1578) 413
 » Քհմ. Ժաղկոզ [Պիծակ] (1907) 988, (1999) 18, 19
 » Սաղըրեան 178
 » Երէց Սամուիլանց 284-5
 » » գրիչ (1843) 207, 208
 » գրիչ 75
 Սաֆար դպիր (1895) 4
 » որդի Նաւասարդի 58
 Սեբաստիա 42, 43, 46, 47, 48, 54, 57, 58, 65, 78, 81, 82, 80, 120-123, 133, 136, 240
 Սեդրակ Զաքարեանց 142
 Ս. Քարեան 340
 » Արեւշատեան 48
 Սեդրոս մահտեսի 276, 277
 Սերովբէ Վրդ. Աբբայեան 70
 » » [Սամուելեան] 334
 Սէյտապատ 218
 Սեմեդայ 127
 Սեֆէր, որդի Ղամտիլի 42
 Սըմըրանց 222
 Սիգիստոն աստղ 124
 Սիմայ Ուուսմուիցի 218
 Սիմեոն գրիչ (1814) 284
 » » 78, 79
 » » որդի Աբգարի 181
 » Վրդ. Ապարանից 958, 958
 » Վրդ. Եւլովացի 154
 » Կթղ. Զեքուցի (1599) 21
 » Վրդ. Թելեան 181

Սիմեոն Արք. Սեբաստիայ (1631) 58
 » Կթղ. Սեբաստացի (1893) 21
 Սիմաքոս 369
 Սիմգափուր 222
 Սիոն Ամսագիր 3, 132, 184, 247, 275, 278, 298, 800, 878
 » Կթղ. Հայոց 66
 Սիս 15, 17, 21, 71, 72, 118, 224, 393, 414
 Սիվրիիսար 42
 Սիրարփի Տէր Ներսէսեան 338, 342, 375, 385
 Սկեւոա 14
 Սղերդ 31
 Սմբատ Եպս. Գազազեան 143, 232, 327
 Սոկրատես 103, 118
 Սողոմոն արքայ 78, 84, 121
 » դպիր (1715) 213
 » Նասարեան 149
 Սուենիա 218
 Սուկուրլու 270
 Սուտան 218
 Սուրաբայա 221
 Սուրաթ (Հնդկաստան) 156, 158, 184, 218, 219
 Սուրեն Գոգորեան 271
 Սուքիաս Վրդ. Պարոնեան 35
 » Սամալեան 908
 Սպիլեա 284
 Ստամպոլ 130, 132, 141, 881
 Ս. Ատրումի 398
 Ստեփանոս Արք. Ամասիայ 135
 » Գոյմերերիցանց 15, 18
 » Երամիշու 115
 » Վրդ. Լտիրոնցի 153
 » » Թեղեմեցի 84
 » Թեքիրտաղցի 236
 » Լեհացի 78, 79
 » Վրդ. Յակոբեցի 89
 » որդի Նատերի 283, 284
 » չէլէպի 134
 » Զուղայեցի ոսկերիչ (1727) 382
 » աբղ. գրիչ [Սեբաստացի ?] (1987) 284
 » Քհմ. Սեբաստացի 388
 » Եպս. Սիւմեաց (1902) 189
 » » Սպերու 283
 » Տարոնցի Ասողմիկ 142
 » Վրդ. Տիգրամակերտցի 158
 » գրիչ 86
 Սրապիմոն Եղեսացի (1584) 87, 88, 89, րարումի 348

Սրպպիոմ Վրդ. Կիւմրիւցի	154
» » Ուլուհոնեան	338
» » (1844)	2
» Քհմ. գրիչ	42
Աքոռդեր Գերմամացի	305

Վ

Վազգէմ Ա. Կթղ. ամ. Հայոց	340
» Յակոբեան	85
Վահագմ Տաւրեան	340
Վահան Գալպիեան	180
» Մամիկոնեան	188, 188
» Քիւրքեան	180
Վ. Յ. Պետէլեան	338
Վահրամ Կոմս Սեմեքերիմեմց	41
» ծառայ Այ. (ՊԻԳ)	17, 18
Վամ	413
Վամակամ Վրդ. 47, 84, 88, 113, 117	
Վաչագամ արքայ Աղուամից	88
Վասակ Արքայեղբայր	395, 388
Վասիլ Խարասարցի	315
» ճգմ.	415
» Մակեդոնացի կայսր (867)	175
Վասպուրական Ռքեանց	184
Վարդ Ծաքարեան	304
Վարդամ երգող [Այգեկցի]	82
» Վրդ. Արեւելցի	78, 118, 189
» » Բաղիշեցի	382
» Քհմ. Ելթամեմց	252
» Վրդ. Յունանեան	305, 308
» սրկ. գրիչ (1858)	43
Վարդեմի, կիմ խօժայ Սարգիսի	42
Վարդէհուր, գուսար Խազարի	384
Վարգահամ	31
Վեմետիկ	310
Վրաստան	224
Վրթամէս Վրդ. Եիւզիւքեան	227
Վ. Սարիբեկյամ	340

Տ

Տաթև	22
» Արդ. Սարգիսեան	338
Տանկահայաստան	31
Տարօմ	188
Տաւիլ	382
Տէօշամէլ, Ոսթափախ Ֆրամսայի	22
Տիգրան Է.Ր. Սոււլամեան	33, 281, 305, 308
Տիգրամակերտ	108, 148, 282
Տիմանջ տիկաթ	188
Տիմգրայ	219

Տիրամ Թէքեան	218
Տիրաւագ Քհմ. ուսուցիչ Սիմեոն գրչի	284
Տիրուհի Տեր Մարտիրոսեան	205
Տոմարգա	284
Տուրուբերան	31
Տրպպիզոմ	31, 228, 227, 283, 287
Տրդատ Մեծ	108
» Վրդ. Կեսարացի	280
» Քհմ. գրիչ (1282)	288
Տրիպօլիս	82
Տիխիս	84
Տօմախամուր	58
Տօմօ, որդի Լարակեօզ Ասլամի	424

Ր

Րիոմ իմաստակ	305
Րուսաստան	92

Փ

Փայլակ Այմթապեան	298
Փաշայ	81
Փարթամ գրիչ	43
Փարիզ	23
Փարսէվար	241, 245
Փերմէղիմանս	104
Փերուխան, կողակից Մարգարի	400
Փիլիպպոս Ամիրայ	70, 218
Փիլիպպոսի Աղբիւր	178
Փիրիջեան	81
Փիրուշան (Յակոբ Պողոսովի)	330
Փղիշտ	124
Փոկաս թղր.	142

Ք

Քաղկեդոն (Կ. Պոլիս)	35
Քաղկեդոնականք	308
Քաւթայ ջաղաք	184, 188
Ք. Քերովբէ Լիքամանցի	71
Քէլքիթ	294
Քիլիխ	140
Քլէմանտ	22
Քուրդ	31
Քուրդըստան	138
Քօմիթեի	29

Օ

Օգոստինոս	81, 180
Օգսէմտիոս ճգմ.	144

Օհամ Զին. Թալասցի	205, 208
Օժ գաղաք	48
Օշիմ, արդի Կոստամոնիմ թագաւորի	(1945) 17
Օսմամ սուլթամ	857
Օրինուքիւմաբեր Յուցակ	188

Յ

Յաթիի (1453)	40
Յարմամ, դուստր Ուլուպակի	184, 188
Յիզուլի	181
Յուամզաց Վամք	180
Յուամկք	78
Յրամսա	22
Յրամսացիք	45
Յրամսերէմ	227, 222
Յոմուզ	280
Յոմուսու Սբ. Նշամ	214
Յրետերիկ Մուրատ	285, 288
Յրիկ	208, 208

Alice Taylor	340
Bagdad	325
Ephraim Isaac	120
Erroll F. Rhodes	338
Etege Manan	120
Hayla Sellase (1927)	120
" Walda Rufael	120
Isa ibn Bsharah	66
Jesus Nazarenski	301
Keran, daughter of Baron	Constantine 313
Lambron	315
Mahmoud II (1785 — 1839)	332
Michel Van Esbroeck	339
Mushe	66
Nina Garsoian	339, 340
Peter Cowe	62
Soukias A. Kalfayan	266, 268
Thoros Roslin	313
Van	247
William Saroyan	339

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ ՏԵՍԱԿԱՒՈՐԵԱԼ

(Ը - ԺԱ Հատորներ)

-----«»-----

(Փակագիծով դրուած թուանշանները կը ցուցնեն թէ մոյմ գիրքէմ քանի օրինակ կայ մախըմթաց հատորներում կամ, ամբողջ Ցուցակիմ մէջ)

Ազգաբանութիւմ 2740

Ազգապատում Ա.Բ. (Տպ. 1812, 1913).- *Մաղաթիւ Արք. Օրմանեան 8622-Գ-Ձ. Հատոր, 8620 Ա*

Ազգապատումի Ցանկեր.- *Մ. Արք. Օրմանեան 8620 Բ*

Ազիզլէր Էօմրիւ (Հայատառ թիրքերէմ) 9871

Աղթարը (Բախտագուշակ).- 8110

» (Ա. Տպ.)- 8471, 8472

Աղօթագիրք (28)

» , Տուվա ցիթապը (Հայ.թիրք).- 8881

» (Հայատառ թիրքերէմ) .- 8871

» (« լատիներէմ).- 8680

» (Եթովպերէմ).- 8482

» (Առաջմորդ Բարեաց) Արարերէմ.- *Եէյիս էլ Ժէզուիլի էլ Անտալուսի 8886*

Աղօթագիրք, Եփրեմ Խուրի (2)

» (Կիպրիանոս.- (8)

» (Նարեկ).- 8686

Աղօթամատեան (Ղպտերէմ).- 8672

Ամալեմիա.- *Մարտինոս Պէք (11)*

Ամոզարմիկ Օզամեան (Հաւաքածոյ).- 8682 Ա-Ժ

Ամէնկոտմեր.- *Խմբ. Ցարութիւն Վրդ. Պարոնեան 8690*

Ամիմ Ծախուեցաւ.- *Բազարտա Այվազեանց 8690*

Ամտառ Այլաբանութեան.- *Հմտ. Պօղոս Վրդ. Ա. Պոլսեցի (10)*

» Նորագոյմ Մտածմանց.- *Ա. Գալամաթօ (23ա)*

» » » - *Հմտ. Պօղոս Վրդ. Ա. Պոլսեցի (11)*

Ամցք Հայկայ Որդւոյմ Թորգոմայ.- *Ղազարոս Վարդերեսեան 8688*

Աշխարհագրութիւմ 3828

» - *(Մ. Խորենացի).- (6)*

» - *Վարդան Վրդ. (11)*

Աշման Տերեւներ.- *Գ. Պաղտասարեան 2981*

Ատակագիրք (8)

» » - *Վարդան Վրդ. (8)*

Աստուածաբանութիւմ 3885

» - *Ալպերտ (12)*

» - *Լ. Հաբերտ (8)*

» - *Ֆիզիզայ 2942*

Աստուածաղէրս.- *Ղազար Կթղ. 2758*

Աստուածամամութիւմ.- *Պ. Վրդ. Ազամալեան (10)*

Աստուածաշնչական Հարցումներ.- *Յ. Տամկանեան 8842*

Աստուածաշունչ (28)

» (Տպ. 1888-1888).- 3821

Արարողութիւմը Պատրիարքարամի.- *Գէորգ Դպիր Ցակոբեան 8664*

Արկածք Գագկայ Արքայի.- *Ցակոբ ԶՀն. Տէր Մխիթարեանց 2988*

Արիեստագիտական Ծամօթութիւմը 3577

Արձագանգ **Բ. 8609**

Արժանագրութիւնը երաժշտական Յամմուխմբի 3817
Աւետարան (**288**)

» (Եթովպերէն).- (**2**)

» Իւղարբրից **3224, 3228**

Աւետարան ճաշու **2666, 8286**

» » (Ասորերէն).- **8476**

Աւետարան Ասորերէն **8479**

Աւետարան Մամկութեան (**4**)

» » (Աշխարհաբար) **8860**

» (Ոտամուտ).- *Քաղէոս Վրդ. Եկաւեան* **8540**

» (Հայատառ Տաճկերէն).- **8114**

» (Արաբերէն).- **2898**

» Յովհաննու (Եթովպերէն).- **2879, 2881**

Բախտագուշակ (Աստղաբաշխական).- **2840**

Բաճ Գովեստի Ս. Կուսիմ Մարիամու.- *Գր. Սկեւոացի* **8576**

» ի վերայ Օծման Հայոց Եկեղեցւոյն.- *Յովսէփ Արքեպս.* **8128**

Բանը Իմաստասիրականը.- *Ստ. Լեւոացի* (**6**)

» Իմաստասիրաց (**8**)

» Հատըմտիրք **2764**

» Ոսկիականը.- *Յ. Վոռանիէի* (**81**)

» Չափաւ.- *Ն. Շնորհալի* (**12**)

» Պիտամիք **2848**

Բառագիրք (**98**)

» - Երեմիա Վրդ. (**9**)

Բառարան **2792, 2793**

» (ի Ջեմ Հագեւոր Գրքոյմ) **2717**

Բառարան Հայերէն.- *Միհրան Ասթանազ* **8580**

» » - *Սուրբիաս Վրդ. Պարոնեան* **8618 Բ**

» » Արմատոց.- Ս. » » **9818 Ա**

» - *Վեհալի.- Քրզմ. Գէորգ Դպիր Կ. Պոլսեցի* **2686**

» Հայերէն - *Թիրքերէն* **9872**

» » - *Իտալերէն.- Մուրատ Վրժ. Բերիացի* (**2**)

Բառգիրք (**40**)

Բարոյական Աստուածաբանութիւն.- *Հմտ. Ա. Պօրճեան* **8070**

» Բանաստեղծութեան Ջուարմալի Մատուռ.- *Գր. Վրդ. Կ. Պոլսեցի* **2941, 8269**

» Պատմութիւններ.- *Մ. Եպս. Մարկոսեան* **8667**

Բացայայտութիւն Բամից Ս. Գր. Նարեկացւոյ (**2**)

Բացատրութիւն Հրաժարման եւ Զղջման.- *Մ. Վրդ. Արծրունեան* **2958**
Բժշկարան **2525**

» **9816**

» (փոքր).- (**6**)

» (Համառօտ).- **2801**

» (Դեղագործական).- **8112**

» - *Ասար Սեբաստացի.*- **8802**

» - *Խմբ. Յարութիւն Սեբաստացի* **8468**

» - *Սարգիս Ամթեցի* **8460**

Բնաբանք Բարոզից **2790**

Բնագիտութիւն **2889, 9081**

Բնագնմութիւն.- *Քրզմ. Յովհ. Վրդ. Կ. Պոլսեցի* (**2**)

Բնական Պատմութիւն **3078**

» Փիլիսոփայութիւն.- *Աւետիս Վրժ. Պերպերեան* **8048**

Բուրաստան Ա.- *Եսայի Մանուկեան* **8529, Բ. 8580**

Բուրաստան խմկոց — Համաբարբառ Ա. Գրոց, Ա. 8625 Ա:Բ. 8625 Բ
» Զարոզչաց 2594

Գաղտնիք Ամուսնութեամբ.— Գ. Պազուսարեան 2981

» Երջանկութեամբ.— Յ. Արշախի 2981

Գամձարան (89)

Գաւազամագիրք.— Կ. Վրդ. Լուսարարեան 8762

Գեղեցիկ խօսքեր.— Աւետիս Վրդ. Յովհաննիսեան 2857

Գիտութիւն գլխտուծայ.— Թրգմ. Տ. Հ. Բ. Սաւալանեանց 8569

Գիրք Աղօթից 9888

» Այցելութեամբ.— Թրգմ. Մ. Վ. Աստուածատրեան 8060

» Զարմամահրաշ.— Գալուստ Վրդ. Ամասիացի 2529

Գիրք ի վերայ Բնութեամբ.— Իշախ 245. (8)

» Հրաշից Ա. Աստուածածնի.— Յակոբ Դպիր 8466

» Ծակատամարտութեամբ.— Նէոփիտոս Աբղ. (8)

» Վասն Եկեղեցոյ (Արաբերէմ եւ Գուճարէմ).— Հ. Սաբա 8480

» Զարոզից 9880

Դատաստանագիրք.— Մխիթար Գոռ (18)

Եկեղեցական երգեր (Հայկ. Զայմագրութեամբ).— 8888

» Երգեցողութիւն (Հայկ. Զայնագրութեամբ).— Տես աստ
Բովանդակութիւն:

» Երգեցողութիւնց (Հայկ. Զայմ.).— 9805

» » » » 9852

» » » » 9855

» Պատմութիւն (8)

» » — 8025

Եղծ Աղամուտ (Լուսապատմէմ).— Եգէիկ Կողբացի 8889

Երագահան 2524, 2788, 9197

» 9589

Երգարան (8)

» (Հայկ. Զայմ.).— 8751

» Կրօնական (Ժողովածոյ).— 8856

» (Հայատառ — Թիւրքերէմ).— 9874

Երգեցողութիւնց Ա. Պատարագի.— Համբ. 245. Վարդանեան 8492

Երեք Ամիսներ Մարաշի վերջ.— Տր. Բ. Սեւեան 8511

Երկաթ Դիմակով Մարդը.— Թրգմ. Կ. Ս. Իւթիւնեան 8809

Երկու Ոսոխներ.— Աւետիս Վրդ. Յովհաննիսեան 2815

Զգօմ (8)

Զէյթունի Ամցքերը 2798

Զիյմ (Հայատառ Թիւրքերէմ).— 2749

Զղջում 2874

Զուարճարան Բամասիրաց 2738, 2748, 2902

Զուհուրաթլար 2808

Հակաց Գիրք.— Դաւիթ փիլիսոփայ.— (4)

Հմբի. Տեղեկութիւնց Միկրոսկոբի վրայ 2771

Քամիրաս Կուրածիմ 2888, 9084

Քատրերգութիւնց 9591

Քափօրատետր (8)

Քափօրի Տետրակ Ա. Գարութեամ Տաճարի 2899

Թէֆէրցիւրաթ (Հայաստառ թրքերէմ).- Յովհ. Վրդ. Եէնիտիւնեան 2858
Թղթոց Գիրք (5)

Թուարամութիւն 2899, 3000

» 3758

Թուղթք.- Իգնատիոս Աստուածագգեաց (8)

» Պաւղոսի (4)

Ժամագիրք (82)

» (Հայկ. Ջայմ.).- 8716, 8847

» (Ասորերէմ).- 8644

Ժամամակ եւ հորիւրդ իւր.- Խրիմեան Հայրիկ 2979, 8591

Ժամամակագրութիւն.- Գ. Դարանաղջի (2)

» - Մ. ՈւռՀայեցի (4)

» - Միխ. Ասորի (11)

» - Սամուէլ Անեցի (12)

» (1048-1778).- 8701

Ժողովածոյ.- Տես աստ Բովանդակութիւն:

» (Արաբերէմ).- 2892, 8400, 8648, 8712

Ժողովածոյ (Հայաստառ Թիւրքերէմ).- 8884

» (Ժամապարտակամ).- 8882

» (Ասորերէմ).- 8652

» Միսակամ Գրոց.- (2)

» Մեկմութեամց 8186

Ի վերայ Հաղորդութեամ.- Տէր Գրիգոր 8674

Իմաստութիւն Աիրաքայ (10)

Իմացական Փիլիսոփայութիւն.- Յրթ. Պ. Ջինէիլեան 2860

Իմշա (Արաբերէմ).- 8654

» (Թրքերէմ).- Ապուիլ Հաքիր Սաստի 8680

Իմքմակեմագրութիւն (մասմակի).- Մ. Վրդ. Նշանեան 8760

Իրաւունք Հայոց ի Ա. Յարութիւն 8078

Լուծմունց Առաքինութեամց.- Գ. Տաթևացի (8)

» Գրչութեամ Արիստակիսի.- Գ. Տաթևացի (6)

» » Գէորգեայ.- » » (6)

» Դիմէսիոսի.- Դաւիթ եւ Յակոբ Վարդապետք (7)

» Հարցողաց Գրոցմ (5)

» Մեկմութեամ Յորայ.- Գ. Տաթևացի (14)

» Նարեկի.- Ն. Լամբրոնացի (7)

» Պահոց Բարսղի (5)

Լուսամկարմեր թիւ 1796 Աւետարամի 8866

» » 1798 » 8866

» » 1866 » 8867

» » 2555 » 8868

Լուսամկարչութիւն 2772, 2775, 2777

» Կալուամիզմ 8600 Ա-ԺԴ

Լուսաշաւիղ.- Գր. Փէշտիմալճեան (8)

Խագգիրք (22)

Խիթաթ վէլ Աղար.- Թաթիէտտիս էլ Մաքրիզի 8648

Խստովամամք 2821

Խորագիրք Սաղմոսացմ Դաւթի 8588

Խորհրդածութիւնմեր Զի. Զարչարամաց վրայ.- Աւետիս Վրդ. Յովհանն.-
Նխան 2908

Խորհրդածութիւնք Հոգեւորք.- Հ. Գաբրիէլ Վրդ. 2760

» - Մասիլիոն 8074

խորհրդատետր (86)
 Խրատք.— Եկղոս (8)
 Խօսակցութիւն Հայերէն եւ Տանկերէն 2946

Մաղիկը Հարամը Վարուց.— Ա. Վրդ. Յովհաննէսեան 2816
 Մաղկաքաղ Բամբ 8489
 Մամուցում Ս. Գլխադրի 8816
 Ման Կեմաց.— Պետրոս Վրդ. Քիֆլիզեցի (2)
 Միսարամ Կաթօլիկաց 8174
 ՄՈՈՂՈՑ.— ԵաՀէ արդ. Երէցեան 8879

Կալվամբամութիւն 2774

Կամոն Մկրտութեան 8176

» Պղծեալ Տաճարի 8612

» Վարուց Կրօնաւորաց 2968, 2978

Կամոնը Կարգի Ա. Ամտոնի Աբբայի 2968

Կամոնագիր Հայոց Կաթօլիկոսութեան եւ Պատրիարքութեան 8608

Կամոնագիրը (22)

» — Խմբ. Յակոբ Դպիր Ամասիացի (6)

Կամոնական Օրէնսդրութիւն.— Դաւիթ Գանձակեցի 2481, 8897

Կամոնատետր Մայրապետ Օրհմելոյ.— Գր. Վրդ. Խարբերթցի 8854

Կարգ եւ Սահման Խոստովամութեան 8527

Կարգ Թաղման 2761, 2914, 2915

Կացրդարան (2)

Կեանք Փիլիսոփայից 2950

Կեանքի Ասպարէզ.— Ա. Վրդ. Յովհաննէսեան 2787

Կոմզակ.— Յակոբ Կթզ. Ջուզայեցի 2864

» Պատրայի Հայոց.— Եկրսէս Աբբ. 8786

Կտակ Աւագ Ուրբաթու 2786

» » » 2986

» » » 2988

Կտակ եւ Բարոզ Աւագ Ուրբաթի 8791

» » Մեծի Ուրբաթու.— Կ. ԶՀՆ. Տէր Գրիգորեան 8706

» Մեծի Ուրբաթու 2884, 8081, 8077

» » » 8444, 8509

» Զարչարանաց 2868

» » (Հայատառ Թրք.) 2744

» Վասն Խաւարման Գիտեղիւն.— Յկ. Վրդ. Յովհաննէսեան 2850

Կտակը Նահապետաց (18)

Կրթութիւն Մամկանց 2670

» Բրիտանոմէական (Հայատառ թրք.) 2786, 2814

Կրօնակեմսագրական Էջեր 8598

Կցորդ Ամտառի Այլաբամութեանց 2862

Համայիլ 8774

Համառօտ Ժողովածու.— Մովսէս Ջուզայեցի 8521

» Պատմ. Ոմղի. Ազգաց 2986

» » Օսմանցոց (Ֆրամսերէն).— 8866

» Տեսութիւն Բերականմիւն.— Յ. Մորտորեցի (6)

» Բաղւածոյ Զարմամալի Խորհրդոց.— Բրգմ. Յարութիւն 8810,

8461

Համառօտութիւն Բերականմութեան 8080

Համեմատութիւն Թուականաց 2800

Հայ Գոյծ.— Խրիմեան Հայրիկ 2979, 8758

» Դիցաբամութիւն.— Ե. Աբբ. Դուրեան 8569

Հայելի Ազդեցութեամ (Ձ)

» Վարուց.- Քրզմ. Ստ. Լեհացի (1Ձ)

Հայերէմ Հիմ Ջեռագիրներ, Տրապիզոն 8848

Հայկական Ջայն. Երզնցողութիւնը.- Հ. ՋՀ. Վարդանեանց 8700

Հայոց Եկեղեցի եւ Ամբարեւոնականը.- Խ. Եպս. Նարպէյ 2929, 8810

Համգիստ Ս. Յովհաննու (Արաբերէմ).- 8096

Հաշուետետր 8599

Հաշուետմար (Դարպասական).- Դաւիթ Եպս. Կարնեցի 8578

» մուիրակութեամ Ակմայ.- Երեմիա Աբղ. Տէր Կարապետեան 8214

» » Յերկիրմ Պարսից եւ ի Վրացում.- 8216

Հատումտիր Ասացուածք 2809

Հատիգաթ իւս Սաատա (Պարսկերէմ).- Ճիզուէի 8766

Հարանց Վարք (27)

Հարիւրեակ Առակք (5)

Հարց եւ Պատասխամի Վասմ Է Խորհրդոց (Ասորերէմ).- 8475

Հարցմանց Գիրք.- Գ. Տաթեւացի (19)

Հարցմունք եւ Պատասխամիք (Կրօնական).- 8699

Հարցողաց Գիրք.- Բարսեղ Կեսարացի (5)

Հաւատարմատ.- Վարդան Վրզ. Այգեկցի (Ձ)

Հաւաքածոյ (11)

» Ղմտիր Ասացուածոց 8555

Հաւաքածոյն Գաղտնեաց Արիեստաւորաց.- Պ. Ճիւյա 2769, 2770

Հաւաքածոյ Գիտելեաց (Բազմալեզու).- 8877

Հաւաքումն Արտաքիմ Գրոց.- Ա. Վրզ. Յովհաննէսեան 2859

Հերքումն Ջրաբամութեամ ոմանց.- Մատթէոս Կթղ. 2888

Հերքումն Վահան Հաւատոյ Գրոց (8)

Հէքիմարամ (Հայատառ Թրք).- 2888

Հիմ Կտակարամ (18)

» » եւ Նոր Կտակարամ 8595 Ա.Ք

Հնդկահայոց Տապանագրեր, Ա. 8778, Բ. 8779, Գ. 8780, Դ. 8781

Հոգեբանութիւն 2980

Հոգեշահ Նիւթք Քարոզից.- Դաւիթ Եպս. Կարնեցի (5)

Հրահանգ Քրիստ. Վարդապետութեամ.- Քրզմ. Պօղոս սրկ. Գալթագնեան 2681

Հրաւեր Սիրոյ 8004, 8810

Ջեռածական Վարդապետութիւն Աստուածաբանական.- Քրզմ. Ղ. Վրզ. Խար-
բերդցի 8109

Ջեռածածմութիւն 2779

Ղուրամ 8264

» - Քրզմ. Ստ. Վրզ. Իւովեցի (Ձ)

» (Արաբերէմ).- 2889

» - Աղօթագիրք (Արաբերէմ).- 8885

Ղուրամի Մեկնութիւն » - 8868

ճաշոց (Ձ9)

» (Ասորերէմ).- 8647

ճառ Աւետմամ 8217

ճառղմտիր (Ձ8)

Ճառք.- Աթնաս Աղեքսանդրացի 8494

» - Գր. Նազիանզացի (11)

» - Կիւրեղ Աղեքսանդրացի (Ասորերէն).- 8477

» - Ն. Լամբրոնացի 8829

- Ճարտասամութիւն.- Թրգմ. Յ. Վրժ. Վանանդեցի (9)
 » - Ս. Եպս. Խաչատրյան 2766, 2980, 8606
 » - Կարապետ Մարկոսեան 2964, 2986, 2984
 » 2987, 2986, 8007, 8098, 8094, 8097
 » 8781, 8762, 8788, 8764
 » 8684
 Ճշմարիտ Նշամակութիւն Կաթողիկէութեամբ.- Գէորգ Վրդ. Կ. Պոլսեցի
 8766
- Մամբուսմունց (14)
 Մաշտոց (169)
 Մաշտոց (Ասորերէմ).- 2478
 Մատենագրութիւնը.- Ն. Լամբրոնացի (6)
 Մեդրակամ Դրութիւն 2956, 2982
 Մեկնութիւն Առաւելաց.- Գ. Տաթևացի (19)
 » Աւետարամի.- Պ. Վրդ. Բերդումեան (28)
 » Աւետարամի.- Մ. Եպս. Մարկոսեան (Մասն Ա).- 2988,
 8826, 8604 Ա. (Մասն Բ).- 2984, 8827, 8604Բ
 » Աւետարամաց (Ղկ. եւ Յվհ).- 8116
 » Բառարամիմ որ կըշի Շահատի.- Գէորգ Դպիր Կ. Պոլսեցի
 2686
- » Դամիլի.- Վարդան Վրդ. (14)
 » Եղեկիլի.- Եսայի Նչեցի (8)
 » Եսայեայ.- Գէորգ Վրդ. Սկեռացի (12)
 » - Գր. Տաթևացի (11)
 » - Յ. Ոսկեբերան (8)
 » Երզնէրցոցի.- Յրթ. Արթ. Եղեսացի 2706
 » Երզնց Երզոյմ.- Գ. Նարեկացի (16)
 » » - Գ. Տաթևացի (24)
 » » - Վարդան Վրդ. (16)
 » » - Կուռնեկիոս (7)
 » Եփեսացոց (Մամակի).- Պ. Եպս. Բերդումեան 2862
 » ԺԲ Մարգարէից.- Ն. Լամբրոնացի (9)
 » Ընթերցումածոց.- Կուռնեկիոս.- Հմտոս. Սամուէլ Արդ. 2712
 » » Բառամորդաց (2)
 » Ժամակարգութեամ 2686
 » Ժողովողի.- Գ. Տաթևացի (17)
 » Իմաստութեամ.- » » (17)
 » Ծմողոց.- Կուռնեկիոս (2)
 » » ? 8126
 » » եւ Ելից.- Գ. Խլաթեցի (8)
 » Կաթողիկէայց.- Թրգմ. Գր. Դպիր (8)
 » - Սարգիս Վրդ. (12)
 » Հարիւրաւորացմ եւագրեայ.- Կիր. Վրդ. Երզնկացի (7)
 » Հաւատամքի 8082
 » Ղուկասու.- Մատթէոս Վրդ. (18)
 » Մատթէի Աւետարամիմ (2)
 » Մատթէոսի 2987
 » - Ն. ԵնորՀալի (10)
 » - » » եւ Յ. Ծորեորեցի (6)
 » Մարկոսի.- Բարսեղ Վրդ. (14)
 » Յայտ. Յովհաննու.- Թրգմ. Ն. Լամբրոնացի (18)
 » » - Հմտոս. Պ. Վրդ. Ա. Պոլսեցի (8)
 » Յետուայ եւ Դատաւորաց.- Եղիշէ Վրդ. (4)

- Մեկնութիւն Յորայ.- Վանական Վրդ. (5)
 » Յովհաննու.- Գր. Վրդ. Խլաթեցի 2521
 » » - Մատթէոս Վրդ. (11)
 » » - Յ. Ոսկեբերան (4)
 » » - Նանա Ասորի (7)
 » Յովմանու.- Եփրեմ Վրդ. Սսեցի (10)
 » » - Ն. Լամբրոնացի (6)
 » Նմշամն Յովհաննու.- Ն. Լամբրոնացի (11)
 » Ծարակամաց (թերի).- 8564
 » ԺԴ. Բղթոցն Պողոսի.- Յ. Որոտնեցի (6)
 » Պատարագի (Մասմակի).- 8548
 » » - Յովանէս Վրդ. 8185
 » » - Յովհ. Արհիշեցի (9)
 » Սահմանաց Դաւթի.- Առաքել Սիւնեցի (28)
 » Սաղմոսաց.- Գ. Տաթևացի (21)
 » » - Եփրեմ Կթղ. Սսեցի (8)
 » » - Ն. Լամբրոնացի (10)
 » » - Վարդան Վրդ. (14)
 » Վիշապիմ Յայտ. Յովհաննու (8)
 » Տոմարի.- Յ. Վրդ. Ղրիմեցի (21)
 » Զերակամի.- Յովհ. Երզնկացի (2)
 » Զերակամութեան.- Առ. Եպս. Սիւնեաց (18)

Մէնմուս.- Ակեա՛հի 8689

Միւզամթերայ.- Բրզմ. Գէորգ Դպիր (2)

Մուսայց Արարատեան.- Արք. Բրզմ. Յովսէփ Աբղ. 2887

Մտածութիւնց Վասն Ութօրեից Հոգ. Կրթութեանց 8884

Յաղագս Բնութեան Մարդոյ.- Գ. Նիւսացի (9)

» Երկն. Բահամայապետութեան.- Բրզմ. Ս. Սիւնեցի (15)

» » » - » » Լեւհացի (17)

» Բ. Բնութեանց.- Բարթ. Ճոանկ Եպս.- (6)

» Եօթն Խորհրդոց Եկեղեցւոյ.- Բարթ. Ճոանկ. Եպս.- (6)

» » » - Գ. Վրդ. Մխլաթիմօղլու (2)

» » » - Յ. Պտր. Նախան (9)

Յաղագս Զօրութեանց Կերելեաց.- Բրզմ. Գէորգ Դպիր Կ. Պոլսեցի 8810,
8461

» Համապատուութեան ԺԲ. Առաքելոց.- Մխիթար Վրդ. (4)

» Նմանոց լիմելոյ Գի.- Թովմաս Գեմբեցի (2)

» Պահոց.- Բարսեղ Կեսարացի (4)

» Պատառման Զատկիւմ.- Դ. Վրդ. Զորայրեցի 8614

» Սիրոյմ Յի.- Բրզմ. Տէր Երթ. Երիւնեան 8869

» Ա. Երրորդութեան 8088

» Սրբացուցման Խորհրդոյ Գոհութեան.- Եւտրատիոս Զիսուցի (2)

Յայմաւուրք (26)

Յայտարարութիւն.- Յովակիմ Եղիազարեան 2860

» Վասն Եկեղ. Անթոցն 8888

Յիշատակարանի Տետրակ.- Սարգիս Մամեստացի 2881, 2882

Յիշատակարանց Կանթեղաց 8776

Յիսուս Որդի.- Ն. ԵնորՀալի (19)

Նամակամի 2946

» Նկարատետր 2989, 2940

» Կիլ. Կաթողիկոսութեան Վերաբերեալ 8787

» - Գր. Մազիստրոս (8)

» - Գր. Եղթայակիր, Ա. 8840, Բ. 8841

- Նամակամի — Յակոբ Պտր. Նալեան (Ձ)
 » — Յարթ. Աբբ. Վեհապետեան 2766
 (Թրքերէմ).— 2776
- Նարդոս Նախմակամ Հատըմտիքի Բամից.— Եսայի Աբղ. Թալասցի 2726
 Նարեկ.— Գ. Նարեկացի (Ձ7)
 » (Աշխ.).— Թրգմ. Թ. Աբբ. Գուշակեան 8878
 » Տաղաշափեալ.— Յրթ. Աբբ. Եղեսացի (Ձ)
 » (Տամկերէմ).— 2768
- Ներածութիւն Պորփիրի (16)
 » Ա. Գրոց 8118
- Ներքող Տիրուելոյմ.— Յովաէփ Սաղմկացի 2650
 Նիւթ Քարոզից 2691
- Նկարագրութիւն Երեւելի Տեղեաց Պարսկաստամի.— Վ. Վրդ. Եիւզիւթ-
 ճեան (Թրգմ. Յրեան).— 8790
 » ԾԱ Աստուածաշունչներու.— Մ. Աբբ. Նշանեան 8864
 » Տրապիզոնի եւ Գիւղերում 8851
- Նոր կտակարամ (Մասնակի).— Եթովպերէն 2894
- Նորագոյմ Մաղիի Զօրութեամբ.— Թրգմ. Յովհ. Վրդ. Կ. Պոլսեցի 2616
 Նուագարամ Գովութեամ Մարիամայ (Եթովպերէմ).— 2884
- Շաղկապք Աստուածաբանականը Պրոկղի.— Մեկե. Սիմէոն Եպս. Գառնեցի
 (18)
- Շարակամ (158)
 » (Հայկ. Զայն).— 8845, 8860, 8867
 » Զայնագրեալ 8718 ԱԲ, 8822
- Շարակամը (Հայկ. Զայն).— 8129(Բ), 8180(Ա)
 » Զայնագրեալ 2977(Ա), 2918(Բ), 2919(1), 2920(Ձ), 2921(Ց),
 2922(Կ)
- » Թափօրի (Հայկ. Զայն.) 8714
- Շարակոց.— Գր. Անաւարզեցի (Ձ)
- Ողբ Աւագ Ուրբաթու 8770
 » եւ Սուգ Վասմ հաշիւութեամ Տեառն 8648
 » Եղեսիոյ.— Ն. Ենօրհալի (11)
- Ոսկեմատեան Մատեմադարամի (1927-1942).— 8766
 » — (1946-1948).— 8766
- Ուղեգրութիւն.— Մ.Կ. Միխայիլեան 8611
 » — Ն.Ծ. Վրդ. Գէորգեան 2806 Ա-Ե, 8218 (Ա) 8219 (Բ),
 8220 (Գ)
- Ուղեւորութիւն Գրիգոր Պատրիարքի 2819
 Ուսումն Բրիտ. Հաւատոյ.— Մ. Եպս. Մարկոսեան 2899, 2994, 8620
 Ուրբաթագիրք (Ա. Տպ.).— (Ց)
- Զափաբերական Բամը Բարոյականը.— Յակոբ Եպս. Թօփուզեանց 2778
 Զօրից Վերջնոց Մարդոյս.— Յովհ. Աբբ. Սեբաստացի 8267, 8298, 8496
- Պատասխանատրութիւնը.— Յովհ. Վրդ. Կ. Պոլսեցի 2682
 Պատարագամատոյց (Ց9)
 Պատարագամատոյց Յունաց.— Թրգմ. Գէորգ Վրդ. Մխլայիմզասէ (Կ)
 Պատերազմ Հոգեւոր.— Լօրէնցիոս Սթուփուլի 8056
 Պատերազմը.— Ա. Երանեան 8586
 Պատմառ Վեցաւրէից Բարսղի (Կ)
 Պատմառաց Գիրք.— Գրիգոր Աբասեան 8826

Պատմութիւն.— Մ. Խորենացի (9)

- » — Կթղ. Պատմարան (11)
- » — Ստեփանոս Ասողիկ 8708
- » — Սոկրատ (6)
- » Ազատութեամ Ա. Զակոբեամց Վամուց.— Մելքոն ՋՀն. Պոլսիցի 8710
- » (թերի).— Աբր. Կթղ. Կրեոացի (8)
- » Անդեքսամոդրի (7)
- » Ամցից Կ. Պոլսոյ 8810
- » » Ա. Տեղեաց 8818
- » » » 8825
- » Ասամեթայ (6)
- » Արմաշու Վամուց.— Մ. Աբր. Օրմանեան 8501
- » Դըւոկացի Նահատակացմ.— Յովհ. Կարենցի 8066
- » Եկեղեցւոյ.— Ե. Տէրոյնց 8717—8746
- » Եկեղեցւոյն Աստուծոյ, Ա. Հատոր 2746
- » Երուսաղէմի (Աբր.).— Ջէքիէտտին 2891
- » » — Հաննա Վրդ. 8588
- » Եւ Խօսք Խիկարայ (10)
- » » » (Աբր.).— 8712
- » Ղճնի. Աշխարհաց.— Յովէտ ՋՀն. (8)
- » Լեւկթեմրոյ.— Բ. Վրդ. Մեծոփեցի (8)
- » Համառօտ Բագաւորացն Օսմանցւոց 8167
- » Հայ Մատենագրութեամ.— Ե. Աբր. Դուրեան 8592
- » Հիմնարկութեամ Պարտիզակի.— Կրպ. ՋՀն. Տէր Գրիգորեան 8491
- » Հրկիզմամ Ա. Զրթ. Տաճարի (1808).— 8710
- » Հրկիզութեամ » » » (Յուճարեմ).— Եփօֆիթոս Մոնախոս 8542
- » Մուսթաֆա Բղեշխիմ 8067
- » Նոր Ուխտի 8071
- » Պեզեմամ Զարութիւն Ամիրայի.— Յովհ. ԵաՀինեան 8505
- » Պղձէ Բաղաքիմ (6)
- » Ռուքիմեաց.— ՎաՀրամ Վրդ. (2)
- » Սերաստիոյ.— Յովհ. Աբր. Սեբաստացի 8246, 8250
- » Օսմանեան (Արաբատառ թրքերեմ).— 2890
- » » Պետութեամ (Հայատառ թրքերեմ).— 8084

Պատրիարքութիւն Հայոց եմի.— Ղ. Եպս. Եիշմանեան 8819

Պարզատումար (17)

- » (Ա. Տպ.).— (4)
- » Պերիարմէնիաս Արիստոտելի.— Մեկն. Դաւթի (14)

Ռամահարութիւն 2918

Սահմանք Իմաստասիրութեամ.— Դաւիթ Անյաղթ (18)

Սաղմոս (82)

- » (Գրաբար եւ Թիւրքերեմ).— 2875
- » (Հայատառ »).— 8870
- » (Տաղաչափեալ).— Յակոբ ՋՀն. Եւզակիացի (4)

Սաղմոսարան (Տպ. 1586).— 8467

- » (Արաբերեմ).— 2886, 8661, 8695
- » (Եթովպերեմ).— 2880, 2862, 2888, 8488, 8686

Սիոմի Օրեմըը.— Մանուէլ Վ. Մերունեան 8266

Սկզբունք Բանական Գիտութեանց 2585

Սուր Հատու (Արաբերեմ).— 2888

Սուրբ Ն. Շնորհալի եւ Ողբ Եղեսիոյ.— Ն. սրկ. Տէր Զակոբեան 8628

Ստերոսկոբ (Լուսամկարչական).- 2778

Ստորագութիւնը.- Արիստոտէլ (18)

Վահամ Հաւատոյ (Համառոտեալ).- 2692

Վամ Գոյծ.- Խրիմեան Հայրիկ 2979, 8768

Վամ Գամի (Ա. Տպ.).- 8470

» Ջարմամալեաց Նոր աշխարհիմ 2698

» Վամօրէից.- Անաստաս Վրդ.

Վարդապետութիւն ճշմարտութեամ.- Գ. Վ. Քիֆլիզիցի (17)

Վարժութիւն Հասարակաց.- Մ. Վ. Ծերունեան 2708

Վարք Ա. Գեորգյայ եւ Ա. Սարգսի (Հայատառ Քրք).- 8688

Վերլուծութիւն Քերականութեամ.- Եսայի Նշեցի (16)

» Ներծ. Պրփիւրի.- Դաւիթ Ներգիհացի (16)

Վեցօրէից Գիրք.- Բարթ. Եսս. Մարազոյ (10)

» - Մատթէոս Վրդ.- (11)

Վիճարամական Աստուածաբանութիւն.- Կղեմէս Վրդ.- (4)

Վկայաբանութիւն Յ. Պահմեճկեցւոյ.- Կ. ԶՀՆ. Տէր Գրիգորեան (8)

Տաղասացութիւնը.- Գր. Մազիստրոս (8)

Տաղարան (16)

» (Ա. Տպ.).- 8472

» 2762

» 2889

» 8666, 8670

» (Հայկ. Ձայն.).- 8716

» - Բալասցի Տէր ՕՀան 8768

» - Սարգիս Վրդ. Կեսարացի 2768

Տարեգիրք կ. Պոլսոյ.- Միքայէլ ԶՀՆ. Աշեան 8512

Տեղեկագրական Ծամօթութիւններ 8597

Տեսութիւն Ամթառամ Ծաղկի.- Վ. Վրդ. Արեւելցի 2854

» Մարդոյմ Կազմութեամ.- Գ. Նիւսացի (6)

Տեսչութիւն Հովուական.- Քրդմ. Յովհ. Տէր Կարապետեան (2)

Տետր Արձանագրութեամ 8628

» Ժամուցներու 8610

» Ջայնագրութեամ 2959

» » (Եր. Ջայնամիշերով).- 8576

» » (Հայկ. »).- 8668

» Նօթերու.- Սմբատ Վրդ. Գազազեան 8681

» Օժանդակ.- Միք. ԶՀՆ. Աշեան 8514

Տետրակ Արարողութեամ Ա. Ծմնդեամ Տաճարի 2768

» Գովաստանաց 2686

» Երգոց.- Ստ. Արդ. Քովմաճախեան 8602

» Վերլուծեալ 8216

Տումար (7)

» Արձանագրութեամ Այցելուաց 8888

» » Ա. Ծմնդեամ Վանուց 2767

Տումար Կայից Վանացմ Խուլէի, Դատեմի, Սորսորու եւ Ջարդարիչի 8646

» Ծախուց.- Յ.Մ.Վրդ. Վեհապետեան 8681

» Նմջեցելոց 2824

Տումարագիտութիւն (Հայատառ Քրք).- 2842

Տումարք Մատակարարութեամ եւ Դարպասակամի 8122

Տուտի Նամէ Հեղիաթը 2888, 8687

- Տրամաբանութիւն (Ձ)
 » (Ձ)
 » 2977
 » (Աշխ.)- 2684
 » - Սիմէոն Վրդ. Ջուղայեցի (8)
- Տօմկան Օրեր.- Յովհ. Վրդ. Մեծիփէկեան 2926(1), 2927(2)
- Տօմացոյց (ՅԵ)
 » (Տպ. 1568).- 8008
 » Երից Ազգաց.- Կ. ՋԿԵ. Ջէօմիւրեան (Ձ)
 » Եւ Տօմար.- Մ. Աբբ. Օրմանեան 8887
- Տամկ Գրք. Մատենից Ա. Յակոբեանց.- Տ.Ն.Ք. Սաւալանեան 8859, 8862
 » Յայտնուորաց 8706
 » Քառասներդակամ Քարոզգրոյմ 8088
- Տամկգիրք 2746
- Տուցակ Գոյից Եւ Ստացուածոց Մշոյ Ա. Կարապետի Վանուց 8546
 » Գոյից Ա. Յակոբեանց Տաճարի 8544
 » Գրչագիր Մատենից 8775
 » » » (1-1742).- 8861
 » Կահուց 8616
 » Հայ. Ջեռ. Ա. Յակոբեանց.- Մ. Եպս. Խապայեան 8602 Ա-Ձ
 » » » » - Մ. Կթղ. » 8602 Ա-ԻԳ
 » Ջեռագրաց Երուսաղէմի.- Ես. Վրդ. Քալաւսցի 8498
 » Ջեռագրաց Հալէպի.- Մ. Կթղ. Խապայեան 8788
 » » Ա. Յակոբեանց.- Կ. Վրդ. Իսրայէլեան 8868
 » » » » - Տ.Ն.Ք. Սաւալանեանց 8846
 » Միաբանից 8099
 » Ծարակամի 8076
 » Տարեկան Քափօրաց 2906
 » Տեղափոխելի Տօմից Սրբոց.- Սարգիս մահտեսի 8528
- Փէմտ Աղդար 8578 ԻՂ (է)
- Փէմտի Աղդար.- Քրզմ. Աւետիս Զուլայեան 8568
 » » - Քրզմ. Յովհ. ՋԿԵ. Միրզայեան 2877
- Քարոզ Տնտեսի.- Յ. Վրդ. Յովհաննէսեան 2851
- Քարոզգիրք 8619, 8627, 8656, 8697
 » (Արաբերէմ).- 2886
 » - Հ. Անտոն Վիէրայ 2709, 2759
 » - » » - Քրզմ. Տ.Ն.Ք. Սաւալանեանց 2727
 » - Գէորգ Աբբ. Չմիւռնացի (16)
 » - Գր. Տաթևացի (16)
 » (Մասնակի.- » » 8811
 » (Ամարամ).- » » -(8)
 » (Ջմերամ).- » » -(10)
 » - Ջաքարիա Պտր. Կոփեցի 2867
 » Կիւրակեից - Կրպ. Աբբ. Կ. Պոլսեցի (12)
 » Տարեկամ.- » » » » (17)
 » - Կարապետ Վ. Մարուկեան (Ձ)
 » - Կիրակոս Պտր. Երուսաղէմի (Ձ)
 » - Մատթէոս Վրդ. Գալղճեան 8498
 » - Յակոբ Աբբ. Նալեան (80)
 » - Խմբ. Յարութիւն Վրդ. Բերիացի 2767
 » - Պետրոս Վրդ. Ազամալեան (11)

- Բարագգիրք.— Սիմէոն Վրդ. Երևանեցի (14)
 » — Տ.Ե. Սափրիչեան 2895(Ա), 2897(Բ), 2895(Դ),
 2866(Ձ), 2970(Ե), 2971(Գ)
- Բարագգ Աղուեացից.— Հ.Պ.Վ. Աննէէր.— Քրզմ. Պօղոս Բ. Պտր. Կ.
 Պոլսոյ 2716
- » փոքր Բառաստորդակամը.— Մասիլեան (2)
 Բերականութիւն — 2682
 » — 2856
 » — 2884
 » — 3080
 » — 3098
 » — 3760
 » (Գրաբարի)— 2844
 » » — 2822, 2888, 2890, 2895
 » » — 2889, 2891
 » » (Հայատառ Քրք.)— 8170
 » — Դ. Թրակացի (14)
 » — Յովհ. Տէր Կարապետեան 8117
 » — Սիմէոն Վրդ. Ջուղայեցի (18)
- Բիթապի Ծահիտի (Տեսթամ, Քրք.)— Ովանէս Եազըճը 8658
 Բիմիական Նիւթերու Առուձձեր 8101
 Բիմիական Պատմութիւն 8848
 Բրիստոմէական 8089
 » (Հայերեմ—Արաբերեմ).—Քրզմ. Յ. Տէր Խաչատուրեան 8658
 » Վարդապետութիւն 2688
- Բրիստոսա Պեմզեր Օլմագ Քարիֆի.— Քրզմ. Ճ. Մարչէլլիեօ Եօպիլ 8676
- Օգուտ Բժշկութեան.— Ամէրտովլաթ Ամասիացի (4)
 Օրագրութիւն = Ժողովածոյ (ԺԸ—ԺԹ, Դար).— 8707
 » — Ք. Եպս. Գուշակեան 8777
 » — Կիւրեղ Պտր. Իսրայէլեան 8806, 8807
 » — Մեսրոպ Վրդ. Նշանեան 8746 (1919—21), 8747 (1922—8),
 8748 (1924). Եպս. 8749 (1925—1927 Հոկտ. 8)
 » — Միքայէլ ԱՀն. Աշճեան 8618
 » — Յակոբ Վրդ. Յովհաննէսեան 2697 Ա. Բ. Գ (Եպս.)
 2697 Դ. Ե. Զ.— 2806 Ա—Ը (Վրդ.)
 » — Յակոբ Վրդ. Սանասարեան 8844
 » — Տիգրանակերտցի Յ. Վարդապետի (1885—1886).— 8709Ա
 Քարգամատամ.— Մ. Վրդ. Կէօմբիւկեան 8709 Է
 »
 » — Յակոբ Վրդ. Տիգրանակերտցի 8709 Բ—Զ
 » Ա. Յարութեան Տամարի 8618
- Օրացոյց (1888).— 2987
 » (1818).— Մ. Վրդ. Նշանեան 8887
- Օրէժ եւ Սովորութիւնը Երբայեւոց.— Քրզմ. Հ. Իգնատիոս Վրդ. (8)
 » Քաղաւորաց (4)
- Օրիձակը Նամակաց 8652
 » Պաշտօնագրոց 8221

Histoire Moderne (1453 — 1789).— 3878

Յանկ Մանրագրապատկերի Առնուած Զեռագիրներու

Մեր Տեսչութեան շրջանիմ, Վանական իշխանութեան արտօնութեամբ, Ա. Յակոբեանիմ ձեռագիրներէն Մանրագրապատկերի համուեցամ՝ գլխաւորաբար հետեւեալ հիմգ Հաստատութիւններում համար:

1.- Library of Congress, Washington, U. S. A.

2.- Կիւլպէնկեան Հիմնարկութիւն, Լիզպոմ

3.- Մատեմադարամ, Երեւան

4.- Brigham Young University, U. S. A.

5.- Տպարամ Ա. Յակոբեանց, Երուսաղէմ:

Ստորեւ կը դնենք թիւերը այմ ձեռագիրներում, որոմ լուսանկարուեցամ վերոյիշեալ Հաստատութեանց համար:

1.- Library of Congress

Թիւ 22, 95, 185, 251, 870, 1796, 1924, 1925, 1927, 1928, 1980, 1984, 1985, 1988, 1941, 1944, 1949, 1950, 1956, 1978, 2027, 2860, 2486, 2555, 2556, 2662, 2568, 2568, 2625, 2649, 2650, 2660:

2.- Կիւլպէնկեան Հիմնարկութիւն.- Ա. Յանկ

Թիւ 1, 5, 9, 11, 15, 16, 71, 78, 74, 89, 92, 120, 121, 154, 178, 188, 289, 256, 282, 296, 802, 826, 841, 862, 868, 872, 878, 889, 418, 425, 444, 459, 461, 587, 598, 615, 629, 688, 642, 656, 689, 675, 676, 686, 694, 697, 1272, 1298, 1608:

Բ. Յանկ.-

Թիւ 25, 82, 68, 75, 85, 94, 184, 148, 157, 169, 171, 186, 280, 281, 245, 256, 808, 807, 808, 809, 810, 814, 841, 848, 876, 401, 486, 478, 498, 508, 508, 518, 521, 597, 682, 664, 1008, 1051, 1198, 1244, 1288, 1816, 1876, 1428, 1455, 1490, 1801, 2589, 8152:

3.- Մատեմադարամ, Երեւան

Երեւանի Մատեմադարամն բազում առիթներով դրկուած են ծայաւեցներ՝ Ա. Յակոբեանց Վանուց ձեռագիրներէն: Այժմ Մաշտոցի անուան Մատեմադարամի մէջ կամ հետեւեալները:

Թիւ 22, 69, 71, 78, 74, 89, 92, 95, 97, 120, 121, 185, 154, 178, 188,

280, 288, 251, 256, 282, 285, 296, 297, 802, 808, 804, 806, 807, 808, 809, 810, 826, 887, 841, 849, 858, 856, 862, 868, 869, 870, 872, 878, 889, 897, 418, 417, 425, 428, 486, 444, 459, 461, 462, 478, 477, 501, 588, 587, 540, 542, 548, 597, 598, 629, 642, 656, 675, 699, 711, 741, 742, 748, 788, 797, 959, 988, 995, 1058, 1080, 1090, 1127, 1186, 1145, 1168, 1215, 1216, 1221, 1287, 1288, 1288, 1291, 1816, 1824, 1829, 1877, 1897, 1455, 1461, 1472, 1661, 1796, 1801, 1908, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1980, 1981, 1984, 1985, 1988, 1941, 1944, 1946, 1949, 1950, 1956, 1978, 2027, 2097, 2106, 2108, 2141, 2228, 2281, 2281, 2248, 2260, 2488, 2541, 2555, 2556, 2557, 2560, 2561, 2562, 2568, 2568, 2625, 2649, 2650, 2660, 8048, 8121, 8246, 8250, 8274, 8291, 8849, 8701:

4.- Brigham Young University

Թիւ 27, 146, 254, 289, 827, 578, 788, 805, 868, 989, 1082, 1046, 1068, 1070, 1075, 1149, 1166, 1188, 1187, 1191, 1280.- Թիւ 818, 881, 854, 895, 652, 718, 746, 791, 807, 898, 925, 941, 965, 977, 1018, 1105, 1110, 1142, 1218, 1228, 1250, 1251, 1417, 1447, 1468, 1492, 1561.- Թիւ 1572, 1574, 1584, 1622, 1647, 1666, 1682, 1690, 1695, 1758, 1786, 1886, 1862, 1868, 1864, 1894, 1912, 1942, 1951, 1956, 1958.- Թիւ 865, 1817, 1698, 2088, 2087, 2048, 2114, 2809, 2228, 2256, 2262:

5.- Տպարամ Ա. Յակոբեանց - Միքրոպահեստ

Թիւ 64, 69, 89, 97, 98, 149, 168, 172, 182, 207, 215, 252, 255, 285, 826, 888, 888, 889, 848, 851, 858, 866, 871, 414, 488, 588, 641, 657, 714, 740, 742, 748, 778, 788, 786, 792, 797, 819, 885, 848, 847, 858, 892, 918, 960, 975, 1119, 1127, 1158, 1170, 1222, 1257, 1808, 1881, 1801, 1925, 1926, 1928, 1982, 1984, 1946, 2180, 2281, 2558, 8048, 8121, 8246, 8250:

ՅԱՆԿ ՕՏԱՐԱԼԵԶՈՒ ԶԵՆՈԱԳԻՐՆԵՐՈՒ

Ա. Աստերեմ

- 1.- Աւետարան.- 8478, 8647;
- 2.- Աւետարան Ճաշու.- 8478;
- 3.- Ժամագիրք.- 8644;
- 4.- Ճառք.- Կիւրեղ Ազգոսանդրացի.- 8477;
- 5.- Մաշտոց.- 8478;
- 6.- Սաղմոս.- 8452;

Բ. Արաբերեմ

- ա.- 1.- Աղօթագիրք. Ձիթապ Տալաիլ էլ Խէյրաթ.- Եէյի էլ Ժէզուիլի էլ Անտալուսի.- 8886;
- 2.- Աւետարան.- 2898;
 - 3.- Ժողովածոյ.- 2892, 8400, 8648, 8712, 8885;
 - 4.- Ինչա.- 8664;
 - 5.- Խիթաթ վէլ Աղար.- Բաթիէտտիկ էլ Մաքրիդի.- 8648;
 - 6.- Հանգիստ Ս. Յովհաննու Աւետարանչի.- 8085;
 - 7.- Ղուրան.- 2889;
 - 8.- Ղուրանի Մեկնութիւն.- 8858;
 - 9.- Մուսայթ Աբարատեան.- Բրզմ. Յովսէփ սարկաւազ.- 2887;
 - 10.- Պատմութիւն Երուսաղէմի.- Ձէրիէտտիկ պին Ուաւտան.- 2891;
 - 11.- Սաղմոսարան.- 2886, 8661, 8695;

12.- Սուր Հատու.- 2888;

13.- Գիրք Վասն Եկեղեցւոյ.- Հ. Սարա.- 8480;

14.- Գարոզգիրք.- 2885;

բ.- Արաբերէն սատրատա

- 1.- Հարց եւ պատասխանի Վասն Եօթն Խորհրդոց.- 8476;
- գ.- Արաբերէն Հայատառ
- 1.- Գրիստեանկան, Հայերէն - Արաբերէն.- Բրզմ. Յովսէփ Տէր Խաչատուրեան.- 8556;

Գ. Երովպերեմ

- 1.- Աղօթագիրք.- 8482;
- 2.- Աւետարան.- 8481, 8687;
- 3.- Աւետարան Յովհաննու.- 2879, 2881;
- 4.- Գործք Առաքելոց, Բուզթ, եւ Յայտնութիւն Յովհաննու.- 2894;
- 5.- Նուազարան Գովութեան Մարիամայ.- 2884;

6.- Սաղմոսարան.- 2880, 2882, 2888, 8488, 8686;

Վերագրեալ ձեռագիրներու նկարագրութիւնը (քացի Թիւ 8688 էն) կարելի է տեսնել Le Muscon Հանգէսին մէջ (1876, էջ 179-180), կատարուած Ephraim Isaac ի կողմէ:

Տանիմարքացի էթովպազէտ Kirsten Paderson, 1888 ին, աչքէ անցուց եթովպերէն չորս Սաղմոսարաններ (Թիւ 2880, 2882, 2888, եւ 8488):

Դ. Քրքերեմ

ա.- Արաքատա

- 1.- Նամականի.- 2776;
- 2.- Պատմութիւն Օսմանեան.- 2890;
- բ.- Հայատառ
- 1.- Ազիզէր Էօմրիւ.- 8871;
- 2.- Աղօթագիրք.- 8764;
- 3.- Աւետարան.- 8114;
- 4.- Բախտազուշակ (Աստղաբաշխական).- 2840;
- 5.- Գրաւթը Եփեսոսէ.- 2861;
- 6.- Երգարան.- 8874;
- 7.- Զիյն.- 2749;
- 8.- Զուհուրաթլար.- 2808;
- 9.- Բէֆէթթիւրաթ.- Յովհաննէս Վրզ. Ելէիտիւնեանեան.- 2858;
- 10.- Ժողովածոյ.- 8171, 8400, 8884, 8885;
- 11.- Ինչա.- 8680;
- 12.- Կտակ Ջարչարանաց.- 2744, 8888;
- 13.- Մէճմուա.- 8688;
- 14.- Միզանթէրաթ ի Ռիպի Տայի-րէիւն.- Եուսուֆ Էֆէիտիզաուէ.- 2188;
- 15.- Միլիթէտաթ.- 2080;
- 16.- Յայտնաւորք Համառու.- Բրզմ. Երեմիա Չէլէպի Ալթիւրեանց.- 1076;
- 17.- Նարեկ.- 2768;
- 18.- Պատմութիւն Ազէթսանդրի.- Բրզմ. Երեմիա Չէլէպի.- 988, 1842;
- 19.- Պատմութիւն Երեմիայ Երովպ.- Գեթիպի Չէլէպի.- 2066;
- 20.- Պատմութիւն Օսմանեան Պետութեան.- 8084;
- 21.- Սաղմոս.- 2876, 8870;
- 22.- Վարք Ս. Գէորգայ եւ Ս. Սարգ-սի.- 8688;
- 23.- Տաղարան.- Բալասցի Տէր ՕՀան.- 8768;

- 24.- Տոմարադիտուքին.- 2842:
- 25.- Տուվա Ջիթապը.- 8881:
- 26.- Տուտի Նամէ Հեթաթը.- 2988, 8587:
- 27.- Ջերականութիւն (Գրաբարի).- 8170:
- 28.- Ջիթապի ԵաՀիտի (Տէսթան).- Ովանէս Եազըճը.- 8658:
- 29.- Ջրիստոս Պէնզէր Օլմազ Բարի-Ֆի.- Բըզմ. Ճ. Մարզէլլիոն Նօպիլ.- 8875:
- 30.- Ջրիստոնէական.- 1518:
- 31.- Ջրիստոնէական Կրթութիւն.- 2786, 2814:

Ե.- Լաոյիներմ Հայտտոռ
1.- Աղօթագիրք.- 868:

Ջ.- Դպտներմ
1.- Աղօթամատեն.- 8672:

Է.- Յունարքմ
1.- Թիւ 8480 ձեռագիրը կը պարու- նակէ 2. Սաբայի Tipicon ը. Գիրք Վասն Եկեղեցւոյ:

Ը.- Պարսկերմ
1.- Հատիգաթ իս Սաստա.- Ճիզուլի.- 8756:

Ք.- Ռուներմ
1.- Բան ի վերայ օճման Հայոց Եկե- ղեցւոյն ի Սանկթպետերբուրդ (1780).- Յովսէփ Արքեպիսկոպոս.- 8128:

Փ.- Ֆրաններմ
1.- Le Voyage du Pere Vrtanes Usucdjii.- 8790:
2.- Histoire Moderne (1468 - 1789).- 8878:
3.- Համառօտ Պատմութիւն Օսմանց- ւոց.- 8886:

ՅԱՆԿ ՕՏԱՐ ԼԵԶՈՒՈՎ ՊԱՀՊԱՆԱԿՆԵՐՈՒ

Ա.- Առքերմ

Առքերմն պաՀպանակներ կը գտնուին տասնակ մը ձեռագիրներու մէջ. թիւ 856, 1284, 1750, 8476, 8477, 8478, 8479, 8644, 8647 եւ 8652:

Բ.- Երբայերմ

1.- Թիւ 820 ձեռագիրը ունի մազա- ղաթեայ երբայերմն պաՀպանակներ, սկիզբը եւ վերջը չորսական թերթ, բոլորովին գունաթափուած, որոնք կը պարունակեն մա- սեր Սաղմոսաց եւ Յօրի զիբթերմն:

2.- Թիւ 1857 ձեռագրին սկիզբը եւ վերջը կան երկուական թերթ մազաղաթեայ պաՀպանակներ, զրուած ժանգազոյն թանա- քով, որոնք ունին կրօնական բովանդա- կութիւն (Աղօթք):

3.- Թիւ 8447 ձեռագրին վերջը կը գտնուին երկու թերթ մազաղաթեայ պաՀպա- նակներ, գունաթափ, որոնք մաս կը կազ- մէին շնգամատենի մը:

Գ.- Երովպերմ

Երովպերմն լեզուով պաՀպանակներ կը գտնուին թիւ 64, 525, 885, 698, 799, 1514, 1578, 1582, 1861, 1945, 2108, 2147, 2175, 2852, 2422, 2459, 2475,

2496, 2672, ձեռագիրներու մէջ, որոնց մէկ մասը նկարազրուած է Ephraim Isaac ի կողմէ, 1976 ին, Le Museon ի մէջ (էջ 191-194):

Դ.- Լաոյիներմ

Մազաղաթեայ լաոյիներմն պաՀպանակներ կան Հետեւեալ ձեռագիրներու մէջ. թիւ 205, 895, 694, 767, 885, 1047, 1072, 1156, 1201, 1287, 1448, 1457, 1481, 1495, 1584, 1588, 1615, 1689, 1698, 1687, 1785, 1958, 2002, 2298, 2858, 2428, 2455, 2504, 8141, 8856:

Ե.- Յունարքմ

Յունարքին պաՀպանակներ կը գտնուին Հետեւեալ ձեռագիրներու մէջ. թիւ 122, 206, 542, 591, 698, 794, 797, 846, 988, 1107, 1288, 1480, 1458, 1468, 1682, 1779, 1960, 2269, 2845, 2448, 2476, 2528, 8148, 8144, 8805:

Ջ.- Մամարցերմ

Ձեռագիր թիւ 808 ի սկիզբը իբրեւ պաՀպանակ կան մազաղաթեայ երկու թերթեր, որոնք Հրատարակուեցան Journal Asiatique ի մէջ, 1987 ին (էջ 86-44):

Ուսումնասիրողներուն - J. Margain և B. Outtier - Ծրաներէն լեզուով գրուած յօդուածը ամփոփուած է անգլիերէն լեզուով ըստ Հետեւեալին

The two Samaritan sheets which are the subject of this article were used as fly - leaves at the beginning of an Armenian manuscript in the Armenian Patriarchate of Saint James in Jerusalem. Paleographical examination shows that they both come from the Same Samaritan Pentateuch. They may be dated to the 13th century. The text comes from Lv. 10, 10-11, 20 and 14, 37b-15, 13. As was customary, it is divided into "sections", and includes several vertical alignments of similar letters. Peculiarities in orthography have been noted, as well as variants in relation to the masoretic text, or agreement with other versions. One would like to know the original manuscript.

Ը.- ԱյաւնՅերէմ

3.- Թիւ 860 ձեռագրին մէջ կը գտնուի 4 թերթ, որոնք կը պարունակեն Հատուածներ Համատես Աւետարաններէն: Սլաւագէտ Moshe Altbauer ընդարձակ ուսումնասիրութեամբ Հրատարակեց սոյն պահպանակները 1978 ին, Folia Slavica Հանդէսին մէջ: Արտատպութիւն էջ 1-89:

2.- Թիւ 1667 ձեռագիրը կը պարունակէ փոքրածաւալ երկու թերթ:

8.- Թիւ 2022 ձեռագրին մէջ կայ չորս թերթ:

4.- Թիւ 2167 ձեռագիրը կը պարունակէ չորս թերթ:

6.- Թիւ 8411 ձեռագրին վերջը կը գտնուի երկու թերթ:

Վերոյիշեալ Հինգ ձեռագիրներու մէջ գտնուող սլաւերէն պահպանակները ուսումնասիրեց, 1986 ին, սլաւագէտ Klimentina Ivanova:

Ը.- Վրացերէմ

Ս. Յակոբեանց ձեռագրատան գրչագիրներուն մէջ կը գտնուին 16 վրացերէն պահպանակներ: Այդ պահպանակները արժանացան ընտանէրներու ուշադրութեան:

Երեք վրացիներ Վրացական Ակադեմիայի ձեռագրական Ինստիտուտին Համար լուսանրկարեցին թիւ 207, 711, 881, 1868, 1468, 1614, 1688 և 1868, ձեռագիրներուն մագաղաթեայ պահպանակները 1988 թուին:

Արևելագէտ Միշէլ Վան Ըսպրուք 1878 ին ուսումնասիրեց ըացի վերոյիշեալներէն նաև թիւ 1698, 7726, 2812, 2881, 2412 և 2470 ձեռագիրներուն մէջ գտնուող մագաղաթեայ պահպանակները:

Հայագէտ Dom Bernard Outtier, 1986 ին, ուսումնասիրեց և լուսանկարեց վերոյիշեալ 14 պահպանակները, ինչպէս նաև թիւ 8186 ձեռագրին մէջ գտնուածը:

ՀԱՅՆՐԷՆ ՊԱՀՊԱՆԱԿՆԵՐ

Ա. Ազաթավզեղոս

Ազաթանզեղոսի վերաբերեալ մագաղաթ-
եայ երկաթագիր պահպանակներ կը գտնուին
չորս ձևազիրներու մէջ եւ կը պատկանին
այդ Պատմութեան երեք տարբեր օրինակնե-
րու:

1.- Թիւ 637, մեծադիր մէկ թերթ
ծալուած երկուքի.- Տես, Յուցակ, Գ. Հատոր,
էջ 187, Նմմտ. Ազաթանզեղոս, 1880, Վեներ-
տիկ, էջ 74:

2.- Թիւ 1181, մէկ թերթ.- Տես, Յու-
ցակ, Դ. Հատոր, էջ 278: Նմմտ. Նոյն, էջ
100-101:

3.- Թիւ 2784, մեծադիր մէկ թերթ
ծալուած երկուքի.- Տես, Յուցակ, Ը. Հատոր.
էջ 406-7: Նմմտ. Նոյն, էջ 426-428:

4.- Թիւ 8184, փոքրածաւալ 4 թերթ.-
Տես, Յուցակ, Բ. Հատոր, էջ 461: Նմմտ.
Նոյն, էջ 578-581:

Թիւ 1181 եւ 2784 ձևազիրներու
պահպանակները՝ Ազաթանզեղոսի միեւնոյն
գրչագրին մասերը կը թուին ըլլալ:

Բ. Աքամա

1.- Թիւ 76 ձևազրին սկիզբը գտնու-
ող մագաղաթեայ պահպանակը, գրուած ան-
կիւնաւոր երկաթագրով, կը պարունակէ մաս
մը Ս. Աթանասի " Ի Հոգին Սուրբ " ճա-
ռէն: Կ'արտագրենք իբրեւ նմոյշ երկու
տող. " Ձի մի առանց [բանի] եւ անիմաստ
եւ ան[լոյս] Ած., եւ ի յեղաշրջման[նէ]
Հայր լիցի Ած. " Նմմտ. ՆՀԲ, էջ 864,
Յեղաշրջումն բառին տակ բերուած նախադա-
սութիւնը:

Գ. Աստուածաշունչ

Ամերիկացի Հայագէտ Rev. Erroll F.
Rhodes 1959 տարուան վերջերը քննութեան
տաւս եւ մանրակարգի երկաթագիր պահպա-
նակները թիւ 742, 1127, 1668, 1789,
1929, 1989, 1942, 1948, 1968, 1964,
2006, 2287, 8188, 8189, 8140, 8144,
8287, 8241, 8242, 8248, 8262, 8268,
8268, 8294, 8296, 8224, 8850, եւ այլ
ձևազիրներու, որոնք կը պարունակեն
Աւետարանի Հատուածներ.- Նմմտ. իր Հրատա-
րակած գիրքը. An Annotated List of
Armenian New Testament
Manuscripts, էջ 64-76:

Դ. Եւզպր Պետոցի

1.- Թիւ 971 եւ 1888 ձևազիրներու
մագաղաթեայ պահպանակները կը պարունակեն
Հատուածներ Եւզպրի գրուածքներէն: Թիւ
971 էն արտագրուած Հատուածը կարելի է
տեսնել Եւզպրի Մատենադրութեան մէջ (Տպ.
Վեներտիկ, 1907. էջ 262, ԻԶ, ԻԷ, ԻԸ),
Իսկ 1888 էն առնուած Հատուածը, որ կը
գտնուի յիշեալ ձևազրին վերջը, գրուած
Նոյն երկաթագրով խառն մեծ բոլորգիրով,
կը տեսնուի Եւզպրի մօտ էջ 261 Ը, եւ
ԺԲ:

Վերոյիշեալ պահպանակները կազմի ա-
տեն զորեածուած են 1628, 1624 տարիներ-
ուն, Երուսաղէմի մէջ:

Ե. Բեռնարդտ Կիրացի

Բեռնարդտի Սաղմոսաց Մեկնութենէն
չորս Հատուածներ կան Հետեւեալ ձևա-
զիրներուն պահպանակներուն մէջ: Հեղի-
նակի ճշգրտմը կատարեց Հայագէտ Բ.
Oultier: Կը ներկայացնենք Սաղմոսի
գլուխներուն կարգով:

1.- 22ն. Թիւ 2047: Սղմ. ԻԶ. 10 -
ԻԷ. 2: Տես Յուցակ, Է. Հատոր, էջ 80 - 81:

2.- 22ն. Թիւ 1886: Սղմ. ԻԸ. 6-11.
11: Տես Յուցակ, Զ. Հատոր, էջ 470-474:

3.- 22ն. Թիւ 978: Սղմ. Ը. 26:
Կ'արտագրենք քանի մը տող.- զբաւութիւն
եւ զթ[ողութիւն] մեղաց ընդունին եւ վե-
[րստին] ծննդեամբն որդիք Այ. լինին,
ժառանգք Ձի. եւ ժառանգաւոր[թ ար]թա-
յութեան պարզեմեաց...:

4.- 22ն. Թիւ 1881: Սղմ. ԼԱ. 8,4,
7,8: Կ'արտագրենք փոքր կտորներ:

ԼԱ. 8.-" Ձի լոցի եւ եւ մաշեցան
ամենայն ոսկերք [իմ], առ ի յազաղակել
առ նա գաւրահանապաղ ":

Այս է ինչ է գոր ասէ, թպետեւ լոռի
ծածկել կամէր զամբարջտութիւնս իմ, ի
Հողոյն...:

ԼԱ. 4.-" Դարձա ի թշուառութիւն զի
Հարաւ յիս փուշ ":

Ոչ ընդվայրահար ասէ աներ խրատս քո
ի վերայ իմ...:

ԼԱ. 7.-" Դու ես ապաւէն իմ ի
նեղութենէ յայսմանէ, որ շուրջ հղին
զինեւ, ցնեութիւն իմ, փրկեալ զիս յայն-
ցանէ ոչք պաշարեցին զիս ":

Ջանգի վասն մեղաց իմոց պազատանս եւ խնդրուածս մատուցանէ, զի լսեաց յԱյ. եթէ թողան մեղք իմ...:

ԱԱ. Թ.-³ Մի լինիք իբրև զհին եւ զշորիս որոց ոչ զոյ ի նոսա ճշմարտութիւն. ի սանձս եւ ի դանդախանաւոցս ճմխեցան զկզակս նոցա որ առ թեզ ոչն մերձենան *:

Եւ ասէ խրատ տամ մի լինել անաս- [նոց?] նման...:

Վերոգրեալ պահպանակները գործածուած են յիշեալ ձեռագիրներուն կազմին ժամանակ, Երուսաղէմի մէջ, 1609 - 1614 տարիներուն:

Զ.- Ղազար Փարպեցի

1.- Թիւ 2581 ձեռագրին սկիզբը եւ վերջը կը գտնուին մազադաթեայ պահպանակներ, անկիւնաւոր երկաթագրով գրուած, որոնք մաս կազմած են Ղազար Փարպեցիի Պատմութեան.- Տես Յուցակ Ը. Հատոր, էջ 216 - 218: Հմմտ. Ղ. Փարպեցի, Պատմութիւն, Վննետիկ, 1988, էջ 227 - 228:

Է.- Յիշատակարան

1.- Թիւ 8188 ձեռագրին սկիզբը կը գտնուի մազադաթեայ պահպանակ մը, գրուած անկիւնաւոր երկաթագրով, Հուանաբար 1188 թուին, որ կազմի Հետագայ նորագութեան մը ժամանակ (1467 ?) ուրիշ անելի Հին 1188ին գրուած Անտարանի մը պահպանակը զարձած է.- Տես, Յուցակ, Թ. Հատոր, էջ 849:

Ը.- Յովնան Ոսկերեքան

1.- Թիւ 8278 ձեռագրին վերջը կայ մազադաթեայ պահպանակ մը, գրուած անկիւնաւոր երկաթագրով, որ կը պարունակէ Հատուած մը Յովհան Ոսկերեքանի * Նոսք որ ի Եարժաման եղին * խորագրուած Ծառէն: Կ'արտագրենք ամբողջովին:

... մանաւ[անդ զ]ի յերկուց կողմանց աւտակար է [բանս], Հիւանդին զի աւող- ջասցի, [եւ առջըին զի անցաւ մնացէ: Մինչ]եւ ցերք ինչ[ս] ստացուածոց, մի[նչ]եւ ց]երք մեծութիւն, մինչև ցերք [ամբար]տասանութիւն մեծամեծ շի[նուած]ոյց, մինչև ցերք տառապու[ման վա]սն անշնչական Հիւթին: ԱՀ [եկն էՀ]սս շարժումն եւ զըրբուումն. [զինչ ս]լզուս է մեծութիւն կամ վաս[տակք], երկրքեան անկաւրք անկանին, [ստաց]ղն ստացուածովն Հան-

զերձ [կորնչ]էր, ապարանքն շինողան իւ- [րով] Հասարակաց թաղաքս զերեզ[ման ի]ն- նիէր յանկարծակի, ոչ ձեռակերտ ար]- ուեստականաց, [այլ] աւրՀ[ասական]ն պատ- րաստութեան: Ո՞րք են [մեծութիւն]ն կամ յափշտակութիւնքն, ո՞րք [են] ազահու- թիւնքն: [տնասնե՞ս զի]թան զարդի ու- տայն տկարա[գոյն]ն եւս եղին եւ մեղկա- գոյն:

[Այլ ասա]սցէ ոմն թէ զինչ շահես- ցես], [որ ասես], շահիմ եթէ բարցէ ոք, ես [զիմն արարից], զի որ սերմանահանն է սերմանէ: ... Գոնէ մի ոք ի բազմութեան աստի լուիցէ, ոչ է փոքր մի ոչխար ապրեցուցանել, քանիչ եւ քարոք Հովիւն զինսուլն եւ զինն ոչխարն թողեալ առ մտ- լորեալն եկն, Ոչ անփոյթ անեմ վասն մի- ոյ մարդոյ, զի յարգակն եւ կենդանակն մարդն Աստուծոյ, թեկտ եւ նոսալ իցէ, չէ արՀամարՀելի, ոչ եթէ պատուի ինչ խնդիր է այդ ատարիւնութեան, ոչ զընտա- յութիւն եւ ոչ զազատութիւն այդ գանձն սուրբ: Մի ասիցես եթէ մի մարդ է, թեկտ եւ իցէ մի մարդ, վասն որոյ երկինք ձգե- ցան եւ երկիր Հաստատեցաւ, արեգակն ծագե- ցան եւ լուսինն ընթանայ, եւ աւրք ստեղծե- ցան, եւ աղբււրք բղխեցին, եւ ծովք ծա- ւալեցան, եւ մարգարէք առաքեցան եւ աւր- քնք տուան. եւ պարտ է եւ զայս եւս ասել, վասն այսորիկ եւ միածին որդին Այ. մարդ եղի, որ տէրն է սպանաւ, զարիւնն իւր եՀեղ վասն մարդոյ. եւ ես անփոյթ անիցեմ եւ արՀամարՀիցեմ, եւ զիա՞րդ զտից թողութիւն: Ոչ լուիցէք ընդ մի Եա- մրտացոյ կնոջն այն[չպի] բանս վարդապե- տութեան խօսէր Ջրիստոս ...]: Հմմտ. Յով- Հաննու Ոսկերեքանի Ծառք, Վննետիկ, 1861, էջ 682 - 688:

Թ.- Յովն. Եղա. Երուսաղէմի

1.- Թիւ 2149 ձեռագիրը կը պարունակէ շորք թերթ մազադաթեայ պահպանակ, ժան- զաղոյն թանաքով գրուած անկիւնաւոր եր- կաթագրի, մասն մեծադիր եռասրէն Ծառքն- տիրի: Այն կը ներկայացնէ մաս մը Երու- սաղէմի Յովհաննէս Եպիսկոպոսին * Հայր, եթէ կարողութիւն է անցցէ բաժանա * վեր- նագիրը կրող գրութեան.- Տես, Յուցակ, Ը. Հատոր, էջ 201: Հմմտ. Կնիք Հաւատոյ, էջ 814, տող 25 - 84, էջ 815, տող 26 - 84:

Վերոյիշեալ պահպանակները կը գրու- նուին Գանազքթի մը մէջ, որ օրինակուած է ի Ս. Փրկիչ, Երուսաղէմ, 1449 թուին:

Ժ.— ՆՅՂՈՒՄ Ա Աստուածածնի

1.—* Ննջումն Սուրբ Աստուածածնի " կոչուած գրութենէն ընդարձակ Հատուած մը կը գտնուի, օրինակուած մագաղաթի վրայ, երկաթագիր գրչութեամբ, գործածուած իբրև պահպանակ թիւ ԶԶՅ ձեռագրին.— Տես, Յուցակ, Գ. Հատոր, էջ 465: ՀՄՄՄ. Անկա-նոն Գիրք Նոր Կտակարանաց, 1898, վեհե-տիկ, էջ 460 - 468:

ԺԱ.— Ստեփանոս Միւնցի

Թիւ 8418 ձեռագրին սկիզբը եւ վերջը կը գտնուին մէկ մէկ թերթ մագաղաթեայ պահպանակներ, անկիւնաւոր երկաթագիր գրչութեամբ, որոնք կը պարունակեն փոքր Հատուածներ Սիւնեաց Ստեփանոս եպիսկոպոսի Թուղթէն՝ * առ տէր Գերմանոս Կոստանդինուպուլսի Հայրապետն: Իրարմէ ոչ շատ Հեռու երկու Հատուածները կ'արտա-զըրենք ստորեւ:

1.— [Արդ ո՞, ո՞վ, նախապատուելք բնական եւ պիտակախոհութեամբ աուլցեալք,

խոնարհեցար]ուք վասն Աի. եւ մեր նուստութեան, զի եւ զանտոհմս աշխարհիս ընդրեաց Ած. եւ զոչինչսն. այսպէս [ըն ?]— զունելի լիցի ձեզ ասել, եթէ ան.ային է խորհրածք. վասն այսորիկ եւ զինչ Հրեշտակպետն Գաբրիէլ, որ Մարիամայն աւետարանեաց, որ ծնանեցուցն է ի փէն սուրբ է, եւ որդի բարձրելոյն կոչեացի, եւ [ոչ] եթե ընութիւնն] որ ի նմա, այդ եթե որ ծնան[եցոցն է ի փէն, նա փրկեցէ զժողովուրդ իւր ի մեղաց իւրեանց].— ՀՄՄՄ. Գիրք Թղթոց, Թիֆլիս, 1901, էջ 881:

2.— [Արդ, զո՞ր արդեօք ի բաց բանայ]ցէք, զմարմինն եթե զՀոգին, եթե զաստուածութիւնն. զի երկուս խոստովանիք ընութիւնս. ի բաց բարձաւ Հոգին ըստ Ապոզինարի, թերակատար է եւ փրկութիւնն: Եւ կամ ի բաց առ զմարմինն եւ նմանեա Եւտիֆէ զիւրքերանի, որ առաջաւք եւ ցնորիւք ասէր զմարմնաւորութիւնն Տեսու: Եւ կամ որոշել զաստուածութիւնն, սոսկ մարդ խոստովանեա [ընդ Նեստորի].—] ՀՄՄՄ. Նոյն, էջ 888:

Յանկ Հնատիպ Գիրքերու

- Աղթարք (1518).- 9471, 9472
Աստուածաշունչ (1888 - 8).- 8821
Գիրք Աղօթից.- Եփրեմ Խուրի (1794).- 1449
Դաւամուքիւմ Ուղղափառ Հաւատոյ 1874
Ժամագիրք (1588).- 9458
Խորհրդատետր (1588).- 9458
Խրատ Հոգեկամ (1788).- 1874
Մաշտոց (?).- 2937
Ներածութիւն Պորփիւրի (1728).- 1411, 1474, 1540
Ուրբաթագիրք (1512).- 9470, 9471, 9474
Պատարագատետր (1514).- 9475
Պարզատումար (1518).- 1489, 9470, 9471, 9472
» (1588).- 9702
Սաղմոս (1588).- 9487
Վասն Գամի 9470, 9474
Տաղարամ (1514).- 9472, 9474
Տօմացոյց (1588).- 8009

Բ Ն Ա Գ Ի Ր Ն Ե Ր

	Էջ
1.- Ջեռքդ դալար	80
2.- Էջմիածին տունկ սրբութեամբ.- <i>Կարապետ արղ. Յամթեցի</i>	107
3.- Ի յօրինակ Կուսիդ սուրբ լեառն Սիճա.- <i>Կ. արղ. Յամթեցի</i>	108
4.- Աշխարհ ամէն միշտ փափացիմ.- <i>Ա-Լ, Ծ-Կ</i>	108
5.- Յամէն լեզուաց գովարամի.- <i>Յակոբ Դպիր</i>	108
6.- Սուկայ սիրտ իմ յօրժամ յիշեմ.- <i>Յակոբ Դպիր</i>	111
7.- Յոյժ ցամկացայ սրտիւ բաւօր.- <i>Յակոբ Դպիր</i>	111
8.- Էջմիածին աթոռ շնորհաց	122
9.- Քանգի այսպէս ըմկալար.- <i>Կոմիտաս կթղ.</i>	124
10.- Սաղիմական Տարեգրութիւն (1743-1745)	128
11.- Տաղ Վարդավառի.- <i>ԳաւՀար վարդըն վառ առեալ</i>	185
12.- Ծարակամ Ա. Սարգսի.- <i>Սուրբըն սըրբոց</i>	204
13.- Էջմիածին ծընօղ մայր մեր ցամկալի	211
14.- Էջմիածին շնորհաց տուն	212

ՎՐԻՊԱԿՆԵՐ

- էջ 14ա, տող վարէն 12 Խօրանք - Խորանք
» » » » 8 Թշ. - Թղ.
» 20բ, » » 21 Եկարագրութիւնը - Եկարագրութիւնը
» 26բ, » » 8 Աւետարանչաց - Աւետարանչաց
» 48, » վերէն 8 1895 - 1899
» 48ա, » » 14 Հրեշտկապետ - Հրեշտկապետ
» 66ա, » » 26 Վազազանայ - Վաչազանայ
» 87բ, » » 12 փոխ - փոխ
» 180ա, » » 16 պարսպու - պարսպու
» 181բ, » » 24 զգրքնազգեաց - զգրքնազգեաց
» 188ա, » » 7 Ամակումայ - Ամբակումայ
» 148ա, » վարէն 26 1880 - 1880
» 148բ, » » 6 Աստուածածինի - Աստուածածինի
» 151բ, » » 11 լեցու - լեզու
» 157բ, » » 10 երկին - երկրին
» 176ա, » վերէն 11 որով - որով
» 178բ, » » 8 կանոնականութիւնը - կանոնականութեանը
» 188բ, » վարէն 9 Թէզէքքիւր - Թէշէքքիւր
» 189բ, » » 8 Բոնիփատիսո - Բոնիփատիսո
» 198ա, » վերէն 26 Թագուհի - Թագուհի
» 256բ, » » 1 Աստուածաշայր - Աստուածաշայր
» » » » 5 Ծնուցում - Ծանուցում
» 287բ, » վարէն 22 կենդանանար - կենդանանար
» 291ա, » » 7 Եօր - Եօր
» 801բ, » » 4 ուղթ - Թուղթ
» 849ա, » վերէն 18 Բարձեալ - Բարձրեալ
» 878բ, » վարէն 1 ցյետնեալս - ցյետնեալս
» 875բ, » » 1 Ղուղայ - Ղուղայ
» 881.- Բ յիշատակագրութիւնը կարգալ Գ.էն առաջ:

Ց Ա Ն Կ Ն Ի Ի Թ Ո Ց

	Էջ
Ծնորհակալիք	Ե
Բացատրական	Զ
Ցանկ Սկզբնատողերու	Է
Ցանկ Հեղինակներու	ԺԳ
Նկարներ	ԺԴ
Մայր Յուզակ Ջեռագրաց, թիւ 3601	1
Բովանդակութիւն	427
Ժամանակագրական Յուզակ	434
Ցանկ Ցատուկ Ամուսնաց	438
Բովանդակութիւն Տեսակաւորեալ	450
Ցանկ Մամրաժապաւեմի Առնուած Ջեռագիրներու	463
Ցանկ Օտարալեզու Ջեռագիրներու	464
Ցանկ Օտար Լեզուով Պահպանակներու	465
Հայերէն Պահպանակներ	467
Ցանկ Հնատիպ Գիրքերու	470
Բնագիրներ	471
Վրիպակներ	472
Ցանկ Նիւթոց	473

ԱՅՍ ՀԱՏՈՐԻՆ ՏՊԱԳՐՈՒՄԻՆԸ ԱՌԱՐՏԵՑԱՒ
1991 Ք. ՆՈՅԵՄԲԵՐԻՆ
ԵՐՈՒՄԱՂԷՄԻ Ա. ՅԱԿՈԲՅԱՆՑ ՏՊԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

ՇԱՐՈՒԱՄ IBM - P₂ 286. MODEL 30.
SOFTWARE BY BYTEC/HYEWRIER
ARMENIAN WORD PROCESSING VERSION 1.0:

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

FL0097496

[200n.004.]

Gulb
7541